

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

R. Primi libri.

De iusticia et iure.	Folio Secundo.
De iure naturali gentium et civili.	Tercio.
De iure personarum.	y
De ingenuis.	v.
De libertinis.	vi.
Qui et ex quibus causis manumittere non possunt.	vj.
De lege fufia canina tollenda.	vij.
De his qui sui vel alieni iuris sunt.	vij.
De patria potestate.	vij.
De iustis nuptiis.	ix.
De adoptionibus.	Decimo.
Quibus modis ius patrie potestatis soluitur.	xij.
De tutelis.	xiiij.
Qui testes tutores dare possunt.	xiiij.
De legitima agnatorum tutela.	xiiij.
De capitis diminutione.	xv.
De legitima patronorum tutela.	xvi.
De legitima parentum tutela.	xvi.
De fiduciaria tutela.	xvi.
De attiliano tutore vel de eo qui ex iulia et ticio datur lege.	xvi.
De auctoritate tutorum.	xvij.
Quibus modis tutela finiatur.	xvij.
De curatoribus.	xvij.
De satisfactione tutorum vel curatorum.	xix.
De excusationibus tutorum vel curatorum.	xix.
De suspectis tutoribus.	xxj.

R. Secundi libri.

De reze diuisione.	xxij.
De rebus corporalibus et incorporalibus.	xxvij.
De Seruitutibus.	xxvij.
De usufructu.	xxvij.
De usu et habitacione.	xxix.
De usucap. et long. temp. prescrip.	xxx.
De donationibus.	xxxj.
Quibus alienare licet vel non.	xxxij.
Per quas personas nobis ius acquiritur.	xxxij.
De test. ordi.	xxxv.
De test. militari.	xxxvj.
Quibus non est permittum facere testamentum.	xxxvij.
De exhereditacione libertorum.	xxxvij.
De heredibus instituendis.	xxxix.
De vulgari substitutione.	xij.
De pupillari substitutione.	xij.
Quibus modis testamentum infir.	xij.
De inofficioso test.	xlij.
De her. q. si. et d. r. a.	xlij.
De legatis.	xlj.
De adopcione legatorum.	l.
De lege falcidia.	l.
De fideicommissariis.	li.
De singulis rebus per fideicom. relictis.	liij.
De codicillis.	liij.

R. Tercij libri.

De hereditatibus que ab intestato deferuntur.	liij.
De legitima agnatorum successione.	lvij.
De senatus consulto terculiano.	lvij.
De senatus consulto orficiano.	lix.
De successione cognatorum.	lix.
De gradibus cognacionum.	lx.
De seruilis agnacione.	lx.
De successione libertorum.	lxj.
De assignacione libertorum.	lxij.
De eo cui libertatis causa bona addiuntur.	lxiiij.
De bonorum possessione.	lxij.
De adquisicione per arro.	lxiiij.
De successione libertorum que fiebant per bonorum vendiciones et ex sona consul. claudiano.	lxv.
De obligacionibus.	lxv.
Quibus modis re contrahitur obligacio.	lxv.
De verborum obligacione.	lxvij.
De duobus reis stipulandi et promittendi.	lxvij.
De stipulacione seruorum.	lxvij.
De diuisione stipulacionum.	lxvij.
De inutilibus stipulacionibus.	lxix.
De fideiussoribus.	lxxij.
De licentia obligacionum.	lxxij.
De obligacione ex consensu.	lxxij.
De empicione et vendicione.	lxxij.
De locacione et conductione.	lxxv.
De societate.	lxxvi.
De mandatis.	lxxvi.
De obligacione que quasi ex contractu nascuntur.	lxxvij.
Per quas personas nobis obligacio acquiritur.	lxxix.
Quibus modis tollitur obligacio.	lxxix.

R. Quarti libri.

De obligacione que ex delicto vel quasi delicto nascuntur.	lxxx.
Quid sit furtum.	lxxx.
De vi bonorum raptorum.	lxxxij.
De lege acquilia.	lxxxij.
De iniuriis.	lxxxij.
De obligacionibus que ex quasi delicto nascuntur.	lxxxv.
De actionibus.	lxxxvj.
Quod cum eo qui in aliena potestate est negocium gestum esse dicitur.	xcvi.
De noxalibus actionibus.	xcvij.
Si quadrupes pauperie fecisse dicatur.	xcvij.
De his per quos agere possumus.	xcvij.
De satisfactionibus.	xcvij.
De perpetuis et temporalibus actionibus et que hereditibus et contra heredes transeunt.	xcix.
De exceptionibus.	c.
De replicacionibus.	cj.
De interdictionibus.	cj.
De pena temere litigantium.	cij.
De officio iudicis.	cij.
De publicis iudiciis.	cij.

In nomine dñi nri ihesu xpi. Ex h nota qd xanus fuit. al' s n' possit
 impare id est impij iurisdictionis exercere. vt in aut' iuliu. qd
 p'stat in pn' ibi. et dicator eccie. coll. ij. vbi d' qd q' libz ad
 ministratoz d'z iurare se esse dicator' e' sc'tea catholice eccie sic
 a' al' fac. i. filimovt. C. de of. p. pre. aff. l. in noie dñi. a' in
 aut' de armis in pn'. col. vj. ex h sequit' bonu' iudiciu. melius
 mediu. a' optimu' finis
 vt in aut' quod opoz.
 in principio coll. i.

Impator cesar. a
 cesare augusto q' reg
 nabit tpe natiuitatis
 xpi. Vnde illud. erijt
 edictum a cesare Aus
 gusto. vt describere e'
 vniuersus orbis. i. vt
 quilibet extimaret b'o
 sua et exinde quilibet
 impator d'cs est cesar
 uel cesar qz fuit cesus
 de ventre matris sue.

In nomine dñi nri ihesu xpi
Imp' cesar flau' iustinia
 nus. alamanic. franc. ger
 manicus. actie. guanda
 licus. africanus. pius. felix. m
 elit' victor ac triuphator
 sp august' cupide legum
 iuuentuti. Incipit liber
 prim' domini. Justiniani
 Imperatoris institutio
 num seu elementorum.

In nomine dñi nri ihesu xpi
 Alamanic' h' noia' oia' seq'cia noia' s'nt ab euetu' sibi ipo
 sita vtputa qz vicit affricos a' sic d' alijs vt i' aut' d' h' a' falc.
 Ac g'manic' h' s'nt noia' puiciaz q's deuicit i' pn'. col. i.
 Pius. a pio antonio vt i' aut' vt lib'ti. de ce. col. vj. s. si
 q's at. al' s' est. s. facimus h' Victor. in fugado hostes
 i' Ac felix. a' v'ute ai. l' felix. i. p'sper qz oia' sibi ad votum
 k' Inclit'. a' gestis mag'ficis. accur. floren' succedebat
 l' Triuphator. postvictoriam abet imperator
 m' Sp augustus. qz h' d'z esse p'positi q'li' vt augeat.
 l' h' n' ip' faciat vt in diffinicoe' m'emomij. vt. j. de pa. p. o. m
 pn'. l'z inter d' diuidat. vt C. de repu. l. d' sensu. sic et in diffi
 nicioe' iusticie. vt. j. de iusticia et iure. in pn'. fm jo.

Cupide. scilicet mittit suam gratiam et hunc librum
 o' seu elemtoz. more recte scribenciu' p'mittit. plx. m q'
 reddit lectoz. e' att'etu' docile'et beniuolu'. att'etu' cu' die' s'z
 misvigilijs. na' p' h' q' ip'e vigilauit reddidit nos att'etos vt vi
 gilare d'eam'. na' ius ciuile vigilatib' scriptu' e'. vt. ff. que i'
 frau. ere. l. pupill' i' fi. a' ibi suma' puidecia vt. j. p'p. docile'
 cu' die. et cu' factiss'. s'nt. antea. a. ac. vt. j. e. o'cs. docile' em'
 fac' q' sumaz rei breuie' op'kendit. na' p' h' q' ip'e abbreviauit
 poterit amodo facill' edoceri. beiuolu'. i. bo nevolutatis ad
 discend'. vbi die. et q' in porib' d'ec' t'pib' et i. suma' itaqz ope
 vt. j. e. s. cu'qz. et. s. suma' itaqz. et. c. impator' e' q' est i' ma

Impatoriaz maiestates. id est iestate. vt C. d' leg.
 et d. l. dig. filis est loqndi ornat'. j. q. mo. ius pa. po.
 soluit. s. filij. i' ipatoriā celsitudiez. et nō q' atiphori
 zat' r'ndendo ad tacitā q'oz h'ac. scz q're ipator n' fac' q' suū
 e' scz armis inf'edē. e' milites magis arma scire q' iura optet
 vt. C. de iur' deli. l. factim'. ad qd' r'ndz ipatoriam. accur.

Quod decoratā. q'it' q're qd' erat armorz. attribuūt legib' a
 econē. R. n. vt o'nderet altez. alti' auxilio sp' egē. vt C. de
 no. co. d'fir. in pn'. vel dic' p'e pomit. nā arma s'nt ad decorē
 leges s'nt ad armandu' d'z. militat' nāqz. d'cvt C. d' aduoc.
 diuer. iu. l. aduocati. l' iō sic posuit vt euite' mal' son' ver
 boz scz cathephaton. id est turpis son' r' Oportet. id
 est oportunum est.

Impatoriaz maiestates nō
 solū armis decoratā sed eē
 legib' oportz esse armatā
 ut vtrūqz t'ps et belloz et pa
 cis recte possit gubernari
 et princeps roman' victor
 existat. nō soluz in hostilib'z
 prelijs. sed eē per legitti
 mos tramites calumnian
 cium iniquitatem expellat
 et fiat tam iuris religiosi
 simus q' viciis hostib'z tri
 umphator magnificus
 Quoz vtramqz viā cum
 summis vigilijs et summa p
 uidencia anuente deo p'fecit
 m'. Et bellicos quid' sudo
 res nros barbarice genz

SArmatā. scz ad h'ac
 vtilitatē q' seq'tur ac.
 t' Et belloz. a' sic q'
 ad vsum armorum.
 u' Et pacis. sic quo
 ad vsum legum.
 r' Gubernari. altez
 cum legibus scz t'pus
 pacis. alterum armis
 scz t'pe belli.
 y' Et princeps. scz
 imperator accur.
 z' In hostilib'z. q' s'nt
 hostes d'z. ff. de cap.
 et postil. re. l. hostes
 a' Per l'imos f'mit'el
 i. leges q' s'nt via g'di
 endi. sic tramites eun
 di. fm jo. bñ dico ca
 lumniantes puniri p
 leges. nam in crimini
 bus siue ordi. siue ex
 ordinem ad s'ntitudinē
 supplicij punitur calū
 niator. vt. C. d' accu.
 l. fi. et. ff. ad turpil. l.
 i. et in priuatis et in
 exordinarijs crimini
 bus oēs calumniosi p

q'litate admissi ple'ctunē. Itēz in ciuilib'z punit' mō pecua
 ria pena. mō sacro calūnie. mō nota infamie. vt. j. d' pe. t. e.
 li. p. totū. et. j. de acc. s. si q's agēs. et. C. d' plus. pe. l. vnica
 et de iud. p'perand'. s. et si q'dez vbi punit' d'otiaz m' expent' l'
 die q' vij. g'na penaz vocat' l'imos f'mites. vt. ff. de penis
 l. vj. in fi. et l. vij. et vij. l' die q' mg'ratu' vocat' tramites.
 per q's iura reddunt. nā paz valent iura in ciuitate n' essent
 q' execucioni mandarēt. vt ff. de ori. iur. l. ij. s. p' origines
 qui eē puniunt in criminalibus puniunt in ciuilib'z a' expē
 et in viatico. vt. ff. de iud. eū q'z. q' vltia verior est. accur.
 b' Calūniāciuz. calūniator est q' falsa crimia scient' int'en
 dit. vt ff. ad turpil. l. i. in pn'. et fa. ad b. ff. de his q' no. in
 fa. athletas. s. calūniator. q'd at sit puaricator a' terguisa
 tor d'z in predcis legib' fieri religiosi p' leges. nā ip'e
 c' Religiosissim'. nō quē s'nt sacre. vt C. de leg. et d. l.
 leges. Itē nō h' q'tuor p'porcionalia scz arma. v'sus armorz
 victoria triuphus. Itē leges. v'sus legū calūnie p'ulsio et
 d' Quoz vtrāqz. si ista dnt esse in p'ncipe tu' iur' religio
 iustimane quid fecisti. R. q'z vtramqz accur.

Summis. i. eū hūmo labore
 f' Vigilijs. q' ad leges. nā ius ciuile vigi
 est. vt. ff. q' in frau. ere. pupill' m' fi. et ff. de pec. l. in suma
 s' Prouidēcia scz q' ad arma. et no. tres hois status mez
 moria p'teritoz. scia p'nciū. prouidēcia futurorum.
 h' Anuente deo. deo g'ras refert cuius triumphum mez
 ruit obtinē. vt C. de of. p. pre. affri. l. i. in pn'.

Et bellicos. qd' diuicti dixerat. dd' vtramqz viam. et ē.
 nunc diuidit dd' primo quāse se habuit circa arma. accur.
 k' Barbarice. barbari s'nt q' ex rōnū ipiū s'nt a' maxie hostes
 l' Deducte. de nouo. Accur' h'us.

Africa q̄ erat a wandalis p̄ c. v. ānos occupata. Iget roma ab ip̄is wandalis erat capta et ornāta impialia ex inde i affricaz ēnllata. vt C. 8 of. p̄fec. p̄ affri. l. i. ēca p̄n.

Tam affrica sub qua multe prouincie continentur. Prouicie sic ostrue tā affrica q̄ alie immūabiles puicie

Atez addite id est adiuncte dicioni rōne. i. iud̄ idiom̄ n̄o q̄ impio p̄ tanta
Protestant̄. n̄is uictorij a cel̄. nu. p̄s naz iste puicie prius fuer̄t de rōno impio. post deserūt et post centū. v. ānos redier̄t vt h̄ q̄n̄ dicit iterum. et post tāta tpm̄ spacia. q̄. vt. C. de off. p̄fec. p̄ affri. l. i.

Oes uero vsq̄ huc dixit quasi bellicam curam habuit. nunc qualiter legalē.

Promulgatis. s. a nobis et dic. et de nouo Et promulgare est equitatem rudem et nature occultam iuris laqueis inmodare in sponendo secus in promulgādo. sponē autez est difficile promulgata in ordinem spondiose redigere.

Te sponditis. scz ab alijs q̄s reformam̄ in meli. dicit sponditis a nob̄. q. di. opilatis a nob̄ q̄n̄ fil̄ positus a nob̄ q̄les sūt leges. ff. et. C. et alioz impatorz. suas em̄ et pmulgauit et spondit

Confusas. scz in tribus codicibus positas. greg. theodofiano. et hermo. vt C. de no. C. ofir. l. i. in p̄n. accur.

Consonanciam. scz in vnum codicem quem non hēmus. h̄ ex eo factus est iste quem habemus. Accur.

Tunc. sic t̄pibus reuelati ad sūmaz iuris em̄dacionem speramus. vt C. de ve. iur̄. enu. circa p̄n.

Tunc n̄am extendimus. i. statim post sponficionem illius codicis fecimus digesta. accur. floren.

Curā. vt nullas ērietas possit repiri. nulla s̄ruacua s̄i tudo. ut C. de ve. iur̄. enu. ēca p̄n.

Volumia. nā erāt decies cētenamilia libroz. et alie multe leges. vt C. de ve. iur̄. l. ij. s. h̄ cū oia. et in p̄te. ff. s. a. āna

Et op̄ despatū. s. aostātmo. naz aostantimus voluit s̄ facē s̄n̄ potuit. s̄perit em̄ oim̄ legū ēmitē q̄ ab v̄lre ro-

Profund̄ re/ odita et romuleis d̄ndit t̄pibus ita esse s̄fusū vt in infinitū extendaē et nullius humane nature capitate occluderetur. C. de ve. iur̄. enu. l. i. in p̄n.

Celesti. et s̄rotū feci. et. s. belloz viā celesti fauore adim

Adimpleuim̄. p̄ digesta. et p̄ p̄mā sponficioz. pleuit C. q̄z n̄ hēmus t̄n̄ ān̄ sponficioz. C. q̄z hēmus. unde q̄ h̄ s̄z q̄n̄z per codicez corrigiē vt facit de āno vtili q̄ obtinet s̄m̄ dunc libz. et in rest. m̄. et maioz. vt. j. de act. s. rursus. se cus est per codicem in dictis restōibz vt in C. 8 tēp. res. l. fi. Itē in s̄da e9 sponficioe facit mencōz instōnum. iam spon sitaz vt C. de em. iusti co. et s̄da e9 edicōe. l. fi.

Cunqz s̄. scz volumina digestoz et codicis. uo p̄picio. i. coadiuuāte do v̄ Peractū est. i. s̄pletuz

Tribuniano. s̄ h̄ nomen et seq̄ncia sūt d̄fi casuz et d̄co

tes sub iuga n̄ra deducte agnoscunt et taz affrica q̄ alie immūose prouincie p̄ tanta tpm̄ spacia n̄is uictorij a celesti numine pre stitis itez dicioni romane n̄o q̄ addite impio p̄tes tant̄. **O**es uo p̄li legibz tam a nobis promulgatis q̄ sponditis regūtur. **E**t cuz sacratissimas s̄tōnes antea s̄fusas in luculentaz ereximus s̄sonanciaz tunc nostraz extendimus curā ad immensa prudencie veteris volumina et opus eē desperatū quasi p̄ mediuz profundum euntes celesti fauore iam adimpleuim̄. **C**ūqz s̄ deo p̄picio per

duocatis et ostruim̄ cū illo verbo inferius mandauimus **U**trūqz ori. pro suo simplici ponit scz q̄store s̄d̄qz tribz modis s̄z q̄stor. p̄mo ille q̄ q̄rebat pecuias t̄butoz p̄ m̄dm et suabat. scdo ille q̄ p̄erat capitalibz caus̄. tercio q̄ stabat vt legeret libros p̄ncipales q̄ candidat̄ p̄ncipis dicebat et ita s̄ tercio mō accipio s̄. vt. ff. de offi. q̄storis. l. i. i. fi.

actum est tribuniano viro magnifico m̄ḡro ex q̄storī sacri n̄ri palacij. necn̄ theo philo et dorotheo uiris illu stribus antecessoribus n̄ris quoz oim̄ solerciam et legum sciam. et circa n̄as iussiones sidem iā ex multis reruz argum̄tis accepimus duocatis his mandauim̄ specialit̄ vt ip̄i n̄ra auētate nostrisqz suasionibus instōes sponerent vt liceat vobis prima legum cunabla n̄ ab antiq̄s fabulis discere sed ab impiali splendore appetē. et tam aures q̄ animi vestri nihil inutile. nihilqz perperam positum. sed quod in ip̄is

et de orig. iur̄. l. ij. s. deinde cum etarium. vel die s̄m̄ jo. q̄ iaz sūt in illo offō. s̄ nunc non est. inde ex q̄stor. i. ex q̄sturaz positus vel dicas tercio esse nomen dignitatis. vt s̄sul. vt. C. de aduoc. diuer. i. l. peticio. et ibi egredientem

Necn̄. nō due negaciones faciūtynam affirmacōz. vt h̄. vt. ff. de s̄. sig. l. ex duobus a **I**llustribus. q̄ tuoz sūt ordines dignitatum maximi vt sup̄ illustres magni vt illustres. medi vt spectabiles. minimi vt clarissimi. q̄s specifica vt in aut̄. de ap. s̄. i. ij. et. iij. coll. iij. et in aut̄. vt ab illustribus et q̄ sup̄ eos sūt col. v. sunt et infimi. vt defen. et. et magistratus. muni. et isti non habent merum imperium. sed superioris sic.

Antecessoribus.

sciavel etate. p̄ q̄ fuerant eum precedentibz impatoribz **D**uoz. h̄ est interposicio vsqz illuc. duocatis. q̄. et nō q̄ in tribus h̄omendat̄ q̄ sūt huic arti intenti. eligend̄ ē em̄ talis m̄ḡr q̄ in se laudabile vitā p̄ his moribz mōstrauit et docēdi p̄ciāz. faciūdiā dicēdi itē p̄ et adiqz subtilitatē cop̄iā disēndi se h̄re pat̄ fecerit vt C. de p̄fessō. q̄ incui. cō. l. i. l. ij. itē in fidelitate. naz ex q̄ hacten̄z fidelis extitit̄ p̄sumit̄ p̄ eis. ff. de re mili. l. n̄ oēs. s. a. barbā. de p̄teritis em̄ sumimus. diciturā ad fūta. ff. de accu. l. si cui. s. h̄s s̄oz et q̄n̄qz occultaz diciturā sumimus ad p̄teritū vt. C. ad. l. iulīā. de adult. l. si h̄ij qui. nā solers a solon s̄z q̄s est totū et ars tis. Itē in legum magistra scia et in fidelitate

Argum̄tis. et ex iustis rebz negotijs q̄ sūt i argum̄ta v̄n̄ dic̄ p̄biū. opus laudat m̄ḡm. sic in anē. de mōchis. s̄. sandimus

Accipimus. i. recepimus

Suasionibus. i. in bō p̄te. al̄s in mala. vt ff. de ser. cor. l. i. s̄. suader̄. et. C. de fur. et ser. cor. l. si q̄s persuaserit.

Iustōes. iō sic d̄cas. q̄ in statū ro. iur̄ n̄az erigē intel

Vt liceat vob̄ loquiē iuuenibz ligēciāz vt. j. t. i. s̄. is

Cunabula. p̄ s̄ile loq̄. q̄ s̄c̄ in cunabul̄ infātes primo morant̄. ita iur̄ acceptoz instituta p̄rio legē d̄z. sic ff. 8 of. p̄re. p̄. l. i. s̄. bis cunabul̄. m̄b̄erāt fable q̄ fable n̄ s̄a

Fablis. q̄a i antiq̄s instō. necn̄ is̄lia stiebant. s̄m̄ tullīū

At imperiali. ab imperatore qui splendet.

Inutile. quo ad animum vel nihil inutile. i. nihil inuif tatum vt p̄z ex eo vt dicit. j. p̄or. s̄. quod. etē.

Perperā. q̄ ad aures. vel dic. i. male positū astra iue.

In ip̄is. i. in ip̄a reueritate l̄ in his q̄ q̄tidie emergere p̄nt. n̄ at̄ inueniunt̄ hic ea q̄ nō p̄nt euenire. q̄ de his non

curant legillatores vt in auē. vt sine ptohi. ma. et debi. et credi. s. qz vero col. vj. et ff. del. et se. co. l. iuta. et l. fi. p. Leg erēt. nā et olim a pncipio legebat impiales ostōes scz instōes antiq̄s. vt in probemio. ff. s. discipuli. qd. Primordio. i. tm̄ primo anno pficietis q̄rum proficiet batis in quatuor. et nota qd adulatur nobis imperator.

Vt micū. l. lib iste
S Finis. l. coder. nā pmo āno instōes legi dūt in quinto legitur coder. vt in plemio. ff. s. pro responsis. ibi quibus si bene. t. Pncipali. i. pnci. pia. et nō qd h scia ca put hz et finem. l. in alij artibus h n̄ sit hz vilissime fuit vt in plemio. ff. s. hz qz
U gatur. ita otimua fm jo. qz p̄dcoz viroz sciaz et auētatez pbauim⁹ nec palios poterāt omodius expediri. igit̄ mandat p eos diuidi v̄l quia ab impiali splendore appetit. et iō mandat diuidi vt meli⁹ possit intelligi ff. de v. sig. l. ij. s. quibuscumqz
Qumq̄ginta. qui oprehendunt̄ inē. ff. vetus et infor. ciatū. et tres partes et. ff. nouū dig. de eo d. digestoz. qz oia ibi decidenda dirigunt̄ et soluantur. Accur.
Seu pandectarū a pan qd ē totū. a dec ten qd est doctrina. qz ibi est doctrina oim iurē gulto. vt C. Sve. iu. enu. l. ij. s. hz cum omnia. in fi. et vt h sequitur.

rez obtinet argumētis ac cipiant **E**t qd in priori tpe vix p⁹ q̄driennū prio ribus ot̄ngebat. vt tunc ostōes impatorias legent hoc vos a primordio igit̄ diuini digni tanto honore. tantaqz t̄pti felicitate vt micium vobis et finis legum erudicionis a voce pncipali pcedat **I**git̄ post libros quinquaginta digestoz seu pandectarū. in quib⁹ oim ius antiquū collectus est quos p eund viz excelsum tribumianū necnon et ceteros viros illustres et facundissimos ofecimus in hos quatuor li bros easdez istōes partiri iussim⁹ vt sint toci⁹ l̄time scie prima elemta quibus breuiter expositum est. et qd antea obtinebat. et qd postea dissuetudine inum

Uos. scz quinquaginta libros dig. a. Et ceteros scz. xv. ex pmissū iustianū electos. vt. C. de ve. iur. enu. l. i. s. ij. et. l. ij. s. que omnia
Easde instōes. i. eas institutavū collige hūc libz sūptū ex voluie. ff. l. p̄pe die instōes q̄s mādauit fieri nūc mandat p̄turi. nā p̄ticio aim legētis icitat. m̄tez itelligētis iparat mēoziam artificiose iformat vt. j. del. s. h̄n vsqz. a. ff. s. ex
Pria elemta. qz sic ex q̄tuor elemtis oia cep. doli. l. i. co. p̄oficiunt. vt fra. et aq̄ et igne a aere. i. ex vib⁹ ho. q̄tuor elemtoz totus m̄dus gubnat. ita h liber op̄tendit oia iura Et nō qd fra ē frigida et sicca. aq̄ frigida et hūida. ignis calid⁹ a sic⁹. aer calidus et humid⁹. natam prie hz melācolia. scde. l. aq̄ fleuma. ignis colera. sāguis r̄ndz aeri
In quibus ostōibus. accur.
Obtinebat. i. erat in vsu et n̄ desijt p̄dinez l. p̄ oēriam
Dissuetudie. nō legē tolli p̄ dissuetudine. osuetudmem et itez eand osuetudine p̄ s̄uētē. l. tolli. sic. ff. s. de sepl. vi. l. ij. s. diu. et in auē. s. h̄. et fal. s. i. al. s. h̄ qm̄ a h. subicit ab impiali. ac. et ē optimū exemplū C. de iud. rem n̄ nouā
Quas scz instōes et accipe. legim⁹ et agim⁹ scz esse compositas ex oibus. Accur. floren.

Gay nri. omtatoris dico factis sup. libros insti. atiqz
Cum tres. interposicio est
Quotidianaz. liber erat sic appellatus. eo qd in singlis diebus gerenda a m̄gratibus ot̄mebat quasi iudicarent
Sumam ope q̄tum ad corpus. Vnde pamphilus. alias Ozacius. Labor improbus omnia vincit.

bratum ab impiali reme dio illuatiatum est **Q**uas ex oibus antiq̄z institucio nibus. et precipue exomen tarijs gay nri taz instituci onū. q̄ rez q̄tidianarum alijsqz multis omtarijs opo fitas cum tres viri pruden tes pred̄ci nobis obtulerēt et legimus et agnouimus. et plenissimū n̄ arūstitucio nū robur eis accomodauimus. **S**ūma itaqz ope. et alacri studio has leges no stras accipite et vosmet ipos sic eruditos ostendite. vt spes vos pulcerrima foue at toto l̄timo ope p̄fecto. posse eciā nostram rem publicam. in p̄tibus e⁹ vobis credendas gubernari.

De iusticia et iure.
Iusticia est stans et p̄petua voluntas ius suūz ynicuiqz

Cius. reipr. creditur fm priaz expolicōz. l. si has u. **C**redendis. i. qz betis credendam. dic vt in glo. s. p. **D**e iusticia et iure. iustianus tractaturus iura p̄li ro. p̄mittit de iusticia et iure q̄ est m̄ iur. a ideo ab ea icipit sic et obligacio m̄ est actōis vt. ff. de p̄cur. l. s. ea obliga cio. et iō p̄mittit̄ in f̄d̄atu vt. j. de ob. m. p̄n. a d. act. in p̄n. y. **E**t iur. scz qd iusticiam p̄sequit̄ vt m̄mister. vel filius h̄ quare de h̄ponitur in Re. ca cum nihil in tex. dicat̄ diffimi endo l. diuidendo. sic t̄nd ent q̄dam. ideo n̄ ponit in tex. de iur. ne ḡuaret rudes aios. fm py. qd m̄hil ē. l. die h̄ p̄lez qz fieri vt aliqd ponat̄ in Re. ca. qd in tex. n̄ ponitur. vt. C. de relig. nā m̄hil in tex. ibi d. de ludo alee. l. die qd est veri⁹ vt diffimatur vt dicem⁹. j. e. t. s. iur. p̄cepta in glo.

Iusticia. h̄ iusticie diffimacio p̄ itelligi d̄ dina iusticia. l. q. d. dina iusticia est voluntas ost̄as et p̄petua ac. fm h̄ s̄ba in ea posita sūt plana. h̄ nonne iustū fuit qd tātū datū fuit m̄cenario in sero venientī q̄tū illi q̄ mane venat. qd tū dei iusticia laudat vt ff. de an. l. l. ij. et de h̄. sig. s. e⁹ cūz Re. illis dinū mistice d. q. d. tm̄ h̄bit de paradiso ille q̄ decessit in h̄ vltio seculo si faciat bonū q̄tū ille q̄ decesserit i prio seclō. l. die fm jo. qd de fragili hois iusticia loquitur. q. d. iusticia h̄iana vel q̄ est in hoie est voluntas ost̄as. et ē. et fm

Et alacri. affectio enim opi tuo nomen imponit. vt. C. ad. l. cor. desi. l. i. ff. s. fur. l. qui iniurie. **L**eges. s. instōnum **C**ōdite. i. ita p̄oficite in hoc libz. ovel ita morib⁹ informati sitis. nam boni mores plusqz diuicie op̄anē vt. ff. de tu. et cu. da. ab his scire. s. i. et. ff. de ver. oblig. si quis fu. m. fi. **V**t spes. a h̄ spes fit de nob. n̄ am rem pu. posse gubernari **E**t vobis. i. a vobis credendis lectis eciā alijs libris vel si h̄es credendam. id est cō mittendam vobis da tiue legitur et h̄ dico le. op. p̄fec. id ē cūz q̄nquennio legeritis naz tunc opus consuz matur vt in p̄hemio ff. s. qz solutum. et qd dicit in partib⁹ e⁹ ideo est qz multe sūt p̄tes e⁹. vt p̄fectura osulat⁹ a alie. vt p̄z ex oētib⁹. s. of. iud. ff. et in eodem. **P**erfecto. i. lectis alijs libris. **S** p̄az. al. sv̄iam

illa duo vba ostans et ppetua abiciuntur. qz hoi non pnt
 ouentre cu scriptu sit q sepeies in die cadit iustus. et ideo
 nunq in eos statu pmanet vt i aut. de n ali. aut pmu. s. vt
 af. jte q in fi. die jus suu vnicuiqz tribuens. intellige qrtu
 ad affectu qz ad actu n p. q. d. hns affectum tribuendi sic
 s in hca probemij dz de augusto. et sicut de matrimonio.
 quod est mdiuiduum
 ut. j. de pa. po. in pn.
 lz interdum diuidat.
 vt pz in. C. de repu.
 .l. sensu. Vel tercio
 expone vt in summa
 h9 ti. Vt volutas. i.
 mens ostans ppetua.
 qsi habitus mris bo
 nus. s. tullius sic diffi
 nit. Iusticia est habi
 tus animi oivtilitati
 seruata suam cuiibet
 tribuens dignitatem
 fm pla. iusticia e vir
 tus que plurimu p. e
 in his q minimu pnt.
 vel prout ego credo
 Iusticia est ai agrua
 dispositio in singulis
 reb9 recte diiudicas
 a. Tribuens. vt hones
 ste viuat sibi. et sic al
 tezz n ledat. ymo pro
 ficiat. vel dic ius suu
 id est hois meritum.
 b. Noticia. p. recte
 legi et illa dictio scia
 est ablatiu casus. vel
 econtra fit nomiatiu
 casus et hcc dictio no
 ticia fit ablatiu casus
 sic. j. ti. i. i. pn. s. nuqd fm h optz qz qcu qvult prudēs l iut
 osult9 esse debeat theologiaz legē. R. n. n. in corpe iuris h
 oia inueniunt vt C. de su. tri. et fi. ca. et. C. de sacrofa. e. c.
 et de epi. et cle. auē. de multis. vbi specialr de diuinis tra
 ctatur. Jte que est dca inter iusticiaz et ius. et iuris prudē
 ciam. R. iusticia est virtus. ius est e9 virtutis executiuum
 Juris prudencia est scia illi9 iut. jtem iusticia e sumu bonu
 ius mediuz. juris prudencia infimū. itē iusticia vult tribuē
 vnicuiqz ius suu. ius so coadiuuat. iut prudēcia docet qst
 e. His s. nuēvult dicē qst leges sūt docēde. **filis fiat**
d. Cognitis. i. posita diffinicoe iusticie iut. a iut prudēcie
e. Et incipientib9. datue pnt legi cu vbo. j. videntē l abla
tiue vt supius respiciat a hverio: Alibi i psō iustitiam
f. Nobis. loquūt opilatores h9. q dz expom per eos.
g. Tradi. scz iura ppli romam
h. Leui. q ad verba **i. Simpliciter quo ad sniam**
k. Diligentissimū q ad subtilia verba
l. Atqz exactissima. q ad subtilem materiam et sniam
m. Interpretacōe. i. facili snia **n. Que. scz dca**
o. Avertit. nō ostra inconstanciaz sic. ff. de pcur. m. cāe. m
pū. Vñ salomon. tria sūt mibi incognita et qrtū qd peit9
ignoro. via colubris sup lapidē. via auis volantis in aere
via nauis in medio maris. qrtū difficilius via iuuenis i ado
lescencia sua. vñ danē in mte. rest. eoz. facilitatis b9 vt. j. de
hb. q. li. et diff. s. sciendum. Accurs.
p. Maturus. s. nō puer biū. q vadit plane vadit sane.
q. Juris pcepta. i. iut picipiēcia picipiūt aliqd qd ptiēt
ad aliquod isto. triū. nam nō oīe ius precipit. ymo qdā

tribuens **Juris prudēcia**
 est diuinaz atqz hūanaz
 rerum noticia iusti atqz in
 iusti sciēcia. **His ergo**
 generaliter cognitis in
 cipientibus nobis exponē
 iura ppli rōam ita maxie
 videntē posse tradi omōdi
 ssime si primo leui ac simpli
 civia. p9 demde diligenti
 ssimā atqz exactissima mē
 pretacōe singula tradantē
Alioqn si statim ab incio
 rudem adhuc et infirmuz
 aim studiosi multitudme
 ac varietate rez oneraui
 mus duoz altez a deser
 torem studioz efficiemus
 aut cum magno labore e9
 sepe et cum diffidencia q

punit. quoddā vetat. quoddam pmitit. vt. ff. de le. et se.
 con. l. legis. quoddaz osulit. vt ff. de rei ven. l. is qui. qdā
 hortatur. vt. C. de transac. age.
 r. **Honeste scz qrtum ad se. q honestas et ēca mēmoria ē.**
 vt. ff. de ri. nup. l. sp. et circa mores seruatur. vt. ff. de tu.
 et cu. da. ab his. l. scire oportz. s. penl. Accurs. flo.

plerumqz iuuenes auertit
 serius ad id perducemus.
 ad qd leuioz via ductus
 sine magno labore eius. et
 sine vlla diffidencia matu
 rius perduci potuisset. **Juris pcepta sunt h. ho**
 neste viuere. altez n ledē
 ius suum cuiqz tribuere.
Studij due sunt posi
ciones publicū et priuatū
Publicū ius ē qd ad statū
rei ro. spectat. Priua
tum ē quod ad singulorū
utilitatē pmet. Dicend
igitur de iure priuato qd
est triptite collectum. est
em xenatralib9 pceptis. a
gencium aut ciuilibus

1. **Altez. vñ illis qd**
 tibi non vis fieri alij
 non feceris. vt in de
 cretis. in pn.
 s. **Suū ius. vt n so**
 lum n ledat sē adiu
 uet. nam n sufficit ab
 stinē a malo. nisi fiat
 qd bonū est. vt ar. in
 dec. lxxxvi. di. c. n. sa
 tis. s. nōne h9 vba ac
 cipunt hie sicut s in
 diffinicoe iusticie in
 fi. R. n. ymo ibi htria
 oprehtendit. h at illis
 solū qd sē duo prima
 relinquit. et nō q in
 h reprobo epi. py. et
 alioz qui dixerit. q
 in h titulo n diffinē/
 baē ius qd est ars bo
 ni et equi. c9 merito
 quis nos sacerdotes
 appellat. nam dico q
 hec verba que h sunt
 tantūdem prestāt nā
 qd dicit pcepta iu
 ris. per h dicit ars cū
 ars sit collectio pcep
 toz. jtem per hoc q
 dicit honeste viuē al
 tezz n ledere. valz tm
 qrtum boni et equi. Jtem per h q dicit ius suum vni cuiqz
 tribuere. colligo. c9 merito q nos sacerdotes ap. i. sacra iu
 ra cuiibet ministrantes. vt hie. et. ff. e. l. i. ij. R.
 s. **Studij. i. artis adipiscende per studium**
Due sūt posicoes. i. spēs fm p. s. fm az. sic. i. sup duob9 us
gmbus n spēs9 ponit h ars studio discenda. nec em placz
q ex multitudme rez multa dicant iura. sic em dicē ius
aliqd eqnū qd sup eq fctaret. ali9 afimū et sic de singul
h ego credo q iste n fuit p. intellēs h ille q ē pceptoris mei
u. Rei rōne. et osistit in sacerdotib9 a mgatib9 vt ff. e. l.
i. s. publicā i auē. vt li. ma. et au. s. q. do. col. viij. et. C.
s. h. tri. et fi. ca. mē claraf. a ff. s. ori. iut. l. ij. s. p9 origiez
p. Spectat. scz pncipalk. nam et singulorū est utilitas rez
publicam conseruari. Accurs.
p. Pertinet scz pncipalk sedarie at ad pu. utilitatē ptiēt
expedit em reipub. ac. vt. j. de his q sūt sui l. ali. iur. s. p.
z. Priuato. s. qd de publico R. n. dicit in h libro. s. ff. de
iur. fil. et C. e. t. et in alijs ti. seqn. et fere p oēs tres libros
codicis vbi s iut publico fctā ē. et nunqd ille ē triptite col
lectū. R. n. sic vt statū dicaz et ex eis pceptis. Cū g ead sint
exempla pub. et pri. qre de puato tm dixit qd est triptite
collectū. R. qz plura erat de eo puato dictur9. jte cū feci
Met hunc libz. cā rudiū nolebat eos multū agguare quod
fecisset si tractasset de iure publico in h libro
z. Triptite. in iute em priuato vt in suo toto triptita sūt
pcepta nā alia vt h neiez cū alteri9 dāno fieri locupletem
vt. ff. de odic. inde. nā nā. jte genclū vt q qsqz ob tutelā
sui corpis fecerit iut fecisse ext meē vt. ff. e. l. i. ij. et. ij. jte

sunt precepta ciuilia. vt precepta de vsu. de puata vtili-
tate est vsucapio. vt. i. de vsuca. in pn. ibi ne dñia. ac. q sic
publicū est ex eisbez exemplis. et pone eas exempla vt ecce
a iure naturali vt non locupletetur cū iactura alterius res
publica a iure gen. vt li. reipu. appulsare iniuriam. Idem a
iure ciuili. vt resp. vsucapiatur sicut priuatus. que extra
ponentur. j. statim in
iure priuato. accur.

a Naturalibus. id ē
iuris naturalis.
b Aut genū. i. pre-
cepta iur gen.
c Aut ciuilibus. pre-
ceptis. Accur.
d De iur. naturali.

Vs naturale est quod
natura. i. deus. et no-
minatiue a ablatie pē
legi. sic ē. t. i. a nō q
q̄tuoz modis iur nāa
le ponitur. q̄nqz pro-
iur genū vt. j. d. rez.
di. s. singloz. q̄nqz p
iure pactoz. a sic p
iur p̄torio. vt. ff. de
pac. l. i. q̄nqz p eō
vio sez pro eo q̄ res
dit pacta. vt restōne
mmo. vt. ff. d. mi. l.
i. q̄nqz pro instm̄tu
nature vt. h. et. ff. e.
l. i. s. ius aut nāa le-
fm canones. ius nāa
le d. quod i lege mo-

laycavel in euangelio otinetur vt in p̄ncipio decretoz. a
istd qd h ē nū casus. q̄nqz h dictio nāa ē ablati casus a eō
est accusatiu. q̄nqz nāa est nū. et tūc dic nāa. i. deus

f Nā ius bndico oia aialia. nā ius istud. nē. n solū ē hōim
fōne oim aialiu s hōim. i. hōi. aere nascūē
h. in celo. i. i aere vt aues q̄ in arbor. vt. j. d. re. di. s. apuz
i In terra. vt fere bestie q̄ sūt iustis. i. cubiculis nascun-
tur. et eē q̄dam aues
et si in qualibet alia aq̄

k Que in mari. vt pisces. is dico nascuntur. Accur.
i Dic. i. ab h iur nāa li. s. do q̄ p̄io adā eues iurū a i padi
so deliciaz posuit m Maris. i. masculi

n Coniunctio. i. aioz n corpm. vt ff. de re. iur. nupc.
o Appellā m̄momiū. i. effectū m̄momiū. et sic no. q̄ m̄i
momiū q̄ adorigiez ē de iur nāa li. s. deo vt h d. s. i. u. gē. eē
dici pē qz ab eo receptū. de iur ciuili eē dici pē qz formā ei
adiūxit et solēmitatē vt. j. de nup. protū t. i. ē dic a q̄b nup
cns sit abstinent. a ff. de ritu nup. protū vñ d. dici de iur ci
uili vt. ff. de iust. et iur. l. ius ciuile

p Dime liboz. nā deus opa cionē a nāa li. s. instm̄tus
q̄ Et educacio. nā h iur sez nāa li. mouet parēs ad educaci
onē filioz suoꝝ p̄p̄ciū q̄ alienoz vt. ff. vñ libi. s. p̄to i. fi.
r Cetera. i. ec alia preter hōies.

s Iuris sez nāa li. de q̄ loqm̄. ex eo em q̄ auis volat. p̄i
scis natat. gallina oua calefacit. mouent isto iure nāa li.
t Ius aut diuidit. i. vnum ab altero sic agnoscitur.

u Et morib. nā q̄daz sūt q̄ regūē tm̄ morib. a eē q̄dam q̄

De iure naturali gē. et ciuili.

Vs naturale est qd nāa
oia aialia docuit. Nam
ius istud non solū hūani
gnis p̄m est sed 7 omniū
animalium. que in celo q̄
in terra. que in mari nas-
cuntur. Hinc descendit
maris atz femie oīugacō
quam nos matrimonium
appellamus. Hinc liboz
procreacio et educacio
Videmus et em cetera aia
lia istius iuris pericia cen-
seri. Ius aut ciuile vel
gencium ita diuiditur.
Des ppli qui legibus vel
moribus regunt p̄m suo
ppo. partim cōmuni iure
omnium hominum vtunt.
Nam qd quisqz plus ipse
sibi ius ostiuit. id ipsius

n morib. n legib. a eē q̄dā legib. t̄mā n morib. vt hōiel
Cōi. i. eo iur q̄e iōi apdoēs siue sc̄p̄tū sit siue n̄. siluestrel
y Ius ciuile vt sūt statuta terraz que iura municipalia
dicuntur. vt C. de eman. li. l. i. et sic d. ad d̄am iuris natu
ralis et iuris gencium. et ita accipitur hic. Secundo modo
d. ius ciuile lex. p̄i. ta. vt ff. de iust. et iur. l. ius ciuile. s.

hic igitur. Tercio de
ius ciuile omne ius qd
n est pretoriz. et sic
accipitur. ff. de iust.
et iur. l. ius ciuile. in
pn. s. ius pre. Quarto
d. disputacō pruden-
tum. q̄ fuit facta sup
l. xij. ta. vt ff. de ori-
iur. l. ij. s. h. disputacō
fm jo. Quito q̄quid
scriptū hēmus de iur
de ius ciuile. vt cū d.
est em̄ sanctissima res
ciuilis sapia q̄ precio
nūmario n est estiatā
vt. ff. de var. ag. l. i.
s. p̄inde Serto de
gciens adicē aliquid
ari nāa li. vt in m̄is
momo mō diximus.
Detrahit iur nāa li
vt in vsucapionibus
vt. j. de vsuca. in pn.
l. additur iur i genū
vt in tutela inuenta
a iure ciuili originale
vt. j. de tutel. in pn. s.
i. l. detrahitur vt in
p̄iate suoz restricta
ut. j. de his q̄ sui l. ali-
iur sūt. s. h. tpe. hoc
em̄ ius ciuile d. vt ff.
de iust. et iur. l. ius

pprium ciuitatis est voca-
turqz ius ciuile. quasi ius
pprium ipsius ciuitatis.
Ad vero naturalis ratio
inter omnes gentes ois-
tuit id apud oēs peque cu-
stodit. vocauitqz ius gē-
cium quasi quo iure oēs
gentes vtuntur. Et po-
pulus itaqz ro. p̄tm suo p̄-
prio. p̄tm oim iure oim ho-
minū vtitur que singula q̄
lia sunt suis locis p̄one-
mus. S; ius quid ciuile
ex vnaqua qz ciuitate ap-
pellatur veluti athemēsi-
um. Nam si quis velit solo-
nis vel draconis leges ap-
pellare ius ciuile athemē-
sium non errauerit. sic em̄
et ius quo romanus p̄ls
vtitur ius ciuile rōanoz

ciuile. i. R. et hec exempla sunt ibi notata
z Ad vō nāa li. nō q̄ ius gen. nāa li. rōe ē inductū vt h
a. j. d. re. di. s. singloz. vñ ē ius imutabile vt. j. e. s. h. nāa li.
a vtunt. vt est religio erga deuz. vt p̄ntibus et patrie
paream. vt otraviolenciaz resistamus. vt ff. de iur. et iur.
l. i. in fi. et l. ij. item ouenciones siue pacta q̄ apd oēs gētes
valēt vt. j. e. s. ius at genū. et ff. de pac. l. iur. gē. in pn.
b Et p̄ls itaqz. qz ois p̄ls vtit p̄ti iur di. itaqz p̄ls
c Que singula. scz iura genū et ciuilia q̄bus rōmis
vtunt cives rōm. i. de rez. di. s. singloz. vsqz ad fi. ti. vñ
d. q̄liter acquirunt dñia iur gen. item. j. de vsuc. et in t. se.
quibus d. qualē acq̄runt dñia iur ciuili. et fm h referē ad
ppriū dē et illd̄ intelligas de iure ciuili rōnoꝝ ḡnali vñ
ali dic p̄ponemus. j. e. t. s. pe. vbi dices alteꝝ variabile vt
ciuile. alteꝝ sūt genū. et fm h n̄ referē ad p̄. dē. h ad
id qd̄ dix. s. nā. et ē. et ē q̄ vō. et ē. di. s. singloz. atferē
d Proponem. h. vbi R. forte. j. de re. h. ad p̄. dictum
h ad id qd̄ dē ē. nā qd̄ q̄s q̄. et i qd̄ vō. ius h̄e. h
e s; ius qd̄. ac. dixim. q̄t p̄los oñe et p̄m. ius qd̄ ciuile
f Appellā. i. nomē istū ciuitatis vbi fē ē ius ciuile d. et
g Solōnis. noia sūt opoz statutoꝝ i illis imponi
ciuitatibus. sicut si appellat quis ius ciuile bonoñ. statutū
a opozitoribus inuentum et oclio ofirmatum
h Non errauerit. p̄mo b̄ndixerit.
i Sic em̄ ius quod pro se tm̄ opozuerit alias esset ḡnalis
lex. vt. j. eo. s. lex est. et de h sez iur ciu. ḡnali pē hic loqui.

Ius quiritium pro eodē nō mutet. a quirit qd ē hasta qz
Agrimo q̄ fuit eoz rex. dēs maḡ hasta i tollor tebat
Cuitas. h̄ simp̄lē d̄ ius ciuile
Dicitur sc̄z rōnoz p̄ excellēciā. est p̄m̄ ḡnale si est fa
Eius sc̄z ciuile rōnoz p̄m̄ h̄ d̄m̄ ut sit ḡnale
FVirgilius. id̄ in ap̄lo. nā paulus in dina scripta intell̄
 Item vbi d̄ sapiens
 intelligitur salomon
Gius aut̄. at̄ p̄ sed
 et repetit d̄ iure gē.
 ut aliquid addat.
Huano. h̄ nunq̄d
 plā humana ḡnā h̄.
 R̄ n̄. non. expone ḡ.
 i. omnibus hoibus.
Inam vsu. ab inicio
 em̄ pauci erāt hoies
 et indiguer̄ t̄n̄ aliq̄
 oī vsu. et q̄n̄ plures
 fuer̄ tunc magis su
 as osuetudies hēbāt
 et statuta. puta vt
 nullus vineā l' ortuz
 alterius m̄fret. et h̄
 sequit̄ p̄ba. ff. de
 ius. et iur. l. ex h̄ iure
Kbella. h̄ quō a iu
 re descendit bellū cū
 sit a iur̄ p̄hibitum vt
 ff. de viusu. l. eq̄m̄
 m̄. R̄ n̄. loquit̄ de eo
 qd̄ a p̄lo rōno est in
 dictum hostib̄ vt ff.
 de cap. et postil. re. l.
 hostes. ḡ. in bello. itē
 pulsare violēciā qd̄
 est licitum. vt ff. de
 iust. et iur. l. vt vim
 ff. de vi et via ar. l. i.
 ḡ. vim vi cū modera
 mne t̄n̄ vt C. vñ vi l.
 i. et ff. de iust. et iur.
 l. iure. accur.
LAb inicio. h̄ nūq̄d
 hodie quidam dicūt
 sic. Nos contra. nam
 seruus nascitur vt. j. d̄
 iur̄ p̄. ḡ. serui. et d̄ na.
 resti. l. interdum.
Mene. pene dicit̄ p̄
 iij. stractus vt ff.
 pulacōz. vt. j. de act. ḡ. de ostituta. Item ff. az. obli. vt. j. d̄
 ff. az. obli. Item p̄pter stractum emphiteoticū. vt. j. loc. ḡ.
 adeo. item p̄pter spon. lar. j. de donac. p̄pter nup. vt i. aut̄.
 vt spon. lar. ḡ. i. et. ij. Et nō q̄ h̄ d̄ oēs oēctus esse de iure
 gencium h̄ n̄ oēs obligacōes. nā que ex maleficio vel quasi
 sūt. n̄ sūt de iur̄ gencium. h̄ vel a lege. xij. ta. vel alia lege.
Ninnuabiles. i. n̄ facile ad nūandū abiles vt. j. de re. corp.
Oconstat em̄ ius n̄m. i. ciuile ro. de q̄. Et icor. i. p̄n̄.
 diximus s̄ e. ḡ. h̄ ius. Large vocat̄ ius ciuile ius. q̄cqd̄ sc̄ptū
 h̄m̄ de iure ḡnali. vt diximus e. in glo. vt sūt sta. et ibi
 quinto. at̄. Item quicquid habemus de moribus h̄c op̄re
 hendit sc̄z ḡnaliibus vt. ex inferioribus.
PEx scripto. de hoc dicit vsq̄ ad. ḡ. j. et non scripto. et
 de non scripto ibi dicit Accur.
Qut pro sicut.

appellamus. Ius quiritium
 quo quiritēs vtuntur. Ro
 manem a romulo. quiri
 tes a quirimo appellantur
 Sed quociens n̄ addim̄
 nomen ē sit ciuitatis no
 strū ius significam̄ sicuti
 cū poetaz dicimus. nec ad
 dimus ei nomen subaudiē
 ap̄d grecos egregius ho
 merus apud nos virgili⁹
 Ius autem genciuū omī
 humano generi om̄ie est
 Nam vsu exigenter hūa
 nis necitatibus gētes hu
 mane iura q̄daz sibi ostitu
 erunt. bella etem̄ ortasunt
 et captiuitates secutez ser
 uitates q̄ sunt naturali iu
 restrarie Iure em̄ nat̄ali
 omnes homines ab inicio
 liberi nascebantur Et
 ex hoc iure genciuū om̄ es
 pene contractus introdu
 cti sunt vt emp̄cio et vendi
 cio. locacio et conductio
 societas depositū. mutuū
 et alie innumerabiles.
 Constat em̄ ius n̄m quo
 vtimur aut ex scripto aut

e Apud grecos. nam et greci vtēbant̄ iure scripto et non
 scripto. vt. j. e. ḡ. et non ineleganter.

s Lex est. h̄ diffinico q̄ ad sniaz o cordat cū ea q̄ est. ff. d̄
 le. et se. o. l. i. l. j. q̄ ad v̄ba diffenciat. Diffinico et aliomō Lex
 est sanctio sancta iubēs honesta p̄hibēs oēria. q̄ sumit̄. ex
 lege greca. ff. de le. et se. o. l. ij. Itē diffinico terciomō vt in

alia lege greca colli
 gitur in e. ti.

t Veluti. exemplifi
 catue ponit̄. nam fa
 cta ouocacōe p̄li ro
 mgratus sc̄z senatus
 n̄ tot⁹ h̄ q̄ maior erat
 oibus. interrogabat
 p̄lin sc̄z censul. an sic
 placeret. et sic ad libi
 tum p̄li fiebat vt. ff.
 de orig. iur. l. ij.

u Censule. nam osul
 vice senatorz interro
 gabat p̄lin et sic ip̄si
 senatores videntur i
 terrogare. nā qui p̄
 alium facit p̄ se facē
 videtur. vt. ff. de vi
 et via ar. l. i. ḡ. deieci
 se. et. ff. d̄ admi. tu.
 l. ita at̄. ḡ. gessisse. nā
 recte oia n̄ra facimus
 q̄bus a nobis auctas
 impartitur. vt. C. de
 re. iur. emu. l. i. h̄. oia.

p Plebiscitū. veluti
 exemplificatiue ponit̄
 vt s̄. ḡ. prop. erat em̄
 vnus noie tribunus q̄
 p̄cerat plebeiorum
 mgratui qui interro
 gavit plebeios vt ff.
 de ori. iur. l. ij. et mul
 tas leges habem⁹ de
 his. vt de l. acq. vt. j.
 ad l. acqui. ḡ. ceterū et
 ḡ. h̄ t̄n̄ et ne p̄sides
 accipiant n̄ esculenta
 vt ff. de off. p̄con. l.
 solent. ḡ. fi. et. ff. de
 of. p̄f. ḡ. plebiscito
 y Plebs a ḡne. est
 at genus quod p̄s
 dicatur de pluribus

d̄ntibus specie. vt aialiū aliud rōnale aliū irrōnale. et sic
 se h̄z p̄ls vt seq̄t ad nobiles et ignobiles. Sp̄es at̄ q̄ p̄di
 catur de pl̄ibus d̄ntibus m̄io. vt h̄o alius ticus alius sei⁹
 sic se h̄z plebs. nam minores t̄m̄ comprehendit. vt sequit̄
 a. Ec. q. d. n̄ solū plebei appellacōe p̄li om̄iant̄ h̄ eē pat̄cij
 b. Patricijs. q̄ erant quasi patres principis vt. j. qui. mo.
 ius pa. po. sol. ḡ. fili⁹ tur minus valere quasi loco sūptō
 c. h̄z et plebiscita videba/ ab auctate. qz maiorē patrici
 orum et senatorz auctas. vt C. de leg. hūanū. et ff. d̄ eden.
 l. siqs ex ar. ḡ. i. h̄ h̄ sublatum est p̄ legem latā ab ortensio
 rege vt sequit̄. et ff. de ori. iur. l. ij. ḡ. deinde cū essent
 d. Ortensia oposita inter nobiles et plebeios. et int̄ eos
 sic statuit qz valeret plebiscitum

e Senatus. ostituit. nam poterat facē legem vt h̄. et. ff.
 de leg. et se. osul. l. non ambigitur

Legis nā id ē si ex alia q̄ difficile erat tot hoies uicere ac
Cōsuli. i. interrogari. nā antea p̄s interrogabāt vt
s. e. t. g. plebiscituz. vt sicut p̄s interrogabāt prius sic
postea senatores qui centum erant nūo interrogabantur a
osile vt C. de petie. here. l. fi. in p̄n. Accur.

Sed quod placuit cā faciendi om̄em legem. al' s̄ n̄ esset
lex om̄is vt sequitur

C. de sen. l. ex stipu
lacione. nam ibi s̄. n̄
ois vox iudicis est s̄
tencia. et sic non ois
vox principis est lex

Hic vigore. i. lex
est et p̄ lege seruat.
k. Impiū. Enfferēdo
de p̄lo ad p̄ncipē nā
fuit facta sup regio.

Impio transferendo

Regia. hac lege
cauti fuit vt p̄as le
gis faciēde transiret
de p̄lo ad p̄ncipez

H. et. ff. de ori. iur.
l. ij. s̄. deinde cū esset
et s̄. nouissime. et fac
ad hoc. ff. de consti.

Pn. l. i. vbi sūt eadez
vba et hanc legē re
gram n̄ hēmus. nam
facta fuit sup regio.

Impio Enfferendo

Populus. ei quo
ad honorem. et in eū
quo ad onus.

Cocessit. i. Enstus
lit. sic vt ipe p̄s am
modo n̄ hēat sibi hoc
ius. sic. C. de ve. iure
enu. l. ij. s̄. hoc et s̄
leg. et se. osul. l. fi. s̄
alij dicunt. q̄ adhuc
p̄s p̄ facē legem n̄
q̄ s̄ solum p̄ncipez
s̄ posse. vey. est sol⁹
id est nullus alius so
lus. fm. s̄.

Per eplāz. vt. s̄. s̄. his qui sūt sui vel alie. iur. s̄. d̄noz. n̄
ff. de osit. p̄nci. l. i. accur

Decreuit. vt. C. eo si impialis.

Edicto. vt. C. e. l. ij. et de sedis mup. l. hac edictali

Legem ḡnalem quā potes agnosce. q̄tuor. modis. vt
C. de legi. et con. l. leges vel specialem vt sequitur.

Hec sūt scz q̄ ostituit impator sūt clause. al' oēs sūt
t. Persōles. d̄mō iur corpe n̄ ḡnales. vt C. de no. C.
s̄. fur. l. ymca. in. s̄. fi.

Omeritū q̄ multū fujerat p̄ncipi. et id aliq̄ penā quā
debat ille pati p̄pter delictum q̄ forte fecerat ei remisit.

Introgavit. s̄. maiorem q̄ esset dignus vt pena ēmet⁹
fit multoz. vt ff. de penis. aut facta. s̄. fi.

Sine exemplo. i. vt alij sumerent exemplum

Subueit. vt clicis in quibus multa sūt sp̄alia ut i autē.
vt cli. a p̄. p̄pos. e. n̄ C. de ep̄is et cle. c̄ clicis. et l. ois q̄ a cu
rie et alijs. vt C. de le. et o. l. ij. s̄. nunq̄d intelligit sine ex
emplo subuenit e si cui simplē rescribat. s̄. n̄. sic d̄mō n̄ fit
ibi aliq̄d signū ex his q̄tuor. q̄ dicunt. C. de le. et o. l. iij.

Non transgredit. ff. q̄. q̄s. iur. l. i. o. tra. s̄. h̄. distingue

uocare legis sanctiende
cā equiz visum est senatū

vice p̄li osuli **S**ed q̄d
principi placuit legis h̄z

vigorem cum lege regia
que de eius impio lata ē.

p̄s ei et in eum omne im
perium suum p̄tatem con
cessit. **A**d cūq̄ igit ipa
tor pep̄lāz ostituit l' agno
scens decreuit vel edicto

precepit legē esse stat

Hec sunt que ostōnes ap
pellantur **P**lane ex his
quedam sunt personales.

que nec ad exemplum tra
hūnt. qm̄ n̄ hic princeps
vult. **N**ā quod ob meritū

indulgit alicui. l' si cui penā
irrogavit. vel si cui sine ex
emplo subuenit. personaz

non transgreditur. **A**lie
at cū ḡnales sint omnes

peuldubio tenent **P**re
toz q̄z edicta n̄ modicaz

obtinēt iuris auctoritatē

an ad sui postulacōz sit ocelluz. q̄ casu Ensgredit. vt ibi al
n̄ vt h̄. vt ff. q̄. q̄s. iur. l. iij. s̄. sic soluitur aliud. **C**ontra. **C**
de fruc. l. i. ex le. fi. vel ad vtrumq̄. s̄. q̄d ad al iud ext en
ditur. s̄. non est dicere vt alius h̄eat priuilegiū. l' meli⁹ l³
egrediatur p̄sonam. n̄ est tñ ḡnale ius. nec videt alius. scz
aduersarius. p̄sus cū sit otingens occasione otrouer sie

Tenent. i. ligant

Pretor. q̄z edicta
q̄ scripta erant i albo

p̄toz vt ff. de iur. o.
iud. l. si quis. id quod
primo. s̄.

Non modicam. sed
magnam

S qui. i. ideo qz.

Magistratus. scz
ipi pretorē vt ff. s̄
iust. et iur. l. i. ius autē

pretor. et l. scz

Hedert. vt ff. de
ori. iur. l. ij. s̄. eos tpe

Proponebat. caus
vt de morbohis a vici
osis aialibus vt p̄z. ff.
de edi. e. l. i.

Honorarij. q̄lter
s̄. qz ediles erant ex
p̄tozib̄ q̄ut. s̄. di. s̄. i.

S. p̄tozias. et ff. s̄. s̄.
obli. l. v. s̄. p̄tozias

Risa sine. s̄. ma est
firmata. q̄m dubitata.

R. fm. jo.

Opinōes. opio ē
cum dubitacōne. s̄.

Sim jo.

Publice. i. quaz
intertacio fiebat pu
blica auctate ocella a

principe. vt vlp. p̄p̄
et filis q̄ fecerunt le
ges. ff. de ori. iur. l. ij.

S. p̄ originem

Acesare augusto
vt s̄. i. s̄. Accur.

Vt iudici scz nulli

Hoc ē ius honorariū
solemus appellare. q̄ qui

honores gerunt. id est ma
gistratus auctoritatem

huic iure dederūt **P**ropo
nebant et ediles curules

edem de q̄busdam causis
q̄d edem iuris honorarij

porcio est **R**isa pruden
tum sunt sine et opinionel

eorum quibus permissum
erat iura condere. **N**am

antiquitus ostitutus erat
vt essent qui iura publice

interpretarentur quibus
a cesare ius respondendi

datum ē qui iurisconsulti
appellabantur quoz oim

sentencie et opinionel eas
auctatem tenebant vt iu
dici recedere a riso eoz

n̄ liceret vt est ostitutum.

Ex non scripto ius ve
nit quod vsus app̄uit.

nam diuturni mores con
sensu vtencium oprobati.

Constitutum. i. sicut ipi ostituerunt.

Ex n̄ scripto. venit de iure scripto vidimus q̄ in sex p̄tes
diuiditur. sequitur de non scripto. vt s̄. e. s̄. stat

Diuurni. scz q̄to tpe vsus facit mores vel osuetudinē
s̄. r. an. vt ff. q̄ et a quibus ma. li. l. cū fideicō. s̄. aristo. l. s̄
h̄. q̄bz exigit tps e⁹ n̄ erat memoria. ar. ff. s̄. aq̄ plu. ar.

L. i. i. fi. et ff. de aq̄ coti. n̄ est. l. iij. s̄. duā. n̄. C. q̄ sit lō. o.
l' osuetudies. et C. de sacrosac. ec. l. fi. jte q̄ s̄. lō ga p̄z in

R. ca. C. e. et ff. e. lō ga. aut. r. an. s̄. vt. s̄. de vsuc. s̄. i. sedē
q̄. r. an. s̄. robusta. s̄. nunq̄d semel sufficit vt. s̄. r. anos. s̄.

N. ymo d̄z admin⁹ bis fm eum iudicare. vt C. de e. au. l. iij.
in fi. l' q̄rimoniaz. l' libellū positū os̄ osuetudinē tlez sp̄nē.

Vt ff. de le. et se. o. l. cū de osuetudine. nūq̄d s̄ iudicat ex
emplis. s̄. n̄. vt C. de sen. l. nemo iudex. et fa. ff. de of. p̄. fi.

H l. s̄. ex osuetudine que approbat exemplis. et sic ocedit
aliud per obliquū q̄d directo n̄ ocedit. sic et ff. q̄ res pig.

O. pos. l. aritm. fi. sic econtra peto ex p̄missione que pro
missio probat ex longo vsu. vt ff. de vsur. cū de in rē s̄. so

Cōsensu. al' s̄ n̄ p̄t esse osuetudo. cum dicat q̄ si ois osue
tudo et error osuetudiez ipediat vt ff. s̄. l. a se. o. q̄ n̄ tōn

Amitant. i. tñ vbi lex scripta n̄ est q̄tum vbi lex scri-
pta est Et nō tres virtutes osuetudinis imitandi legē vt s̄
interpretandi legem vbi lex est dubia. vt ff. e. si de intere-
pretacōe in fi. item corrigendi. vt ff. de leg. et se. 2. l. de q̄
bus in fi. et. j. e. s. ea. 2. o. qd̄ distingue aut est gñalis osuetu-
do p̄ totū mōm. et tūc vincit legē vbiq; vt ff. e. de quibus
s. fi. aut specialis. et
tūc vincit legē in eō
loco vbi est vt ff. oīa
p̄dior. l. uenditor. s. fi.
si oīat. dum mō post
legē fuerit inducta.
al̄ vincit a lege sup/
ueniēte vt. ff. 8. sept.
vio. l. iij. s. diuus. in
alio aut loco osuetus
do spe etalis n̄ vincit
legem. vt C. e. l. con-
suetudinis a s̄m jo.
a. p. l. 3. alij alē disting-
erunt.
b. **E**t non. s. s. omis
est ad duo scz dicta. s̄
ad sc̄ptū a n̄ scriptus
ideo bñ est hic. s.
c. **I**us civile. large ac-
cipe vt no. i. s. oīat.
d. **O**ri. i. lex. xij. ta-
blā q̄ fuit origo totius
iuris. et principium.
e. **I**nstitutis. i. ordi-
natis. nam ro. p̄s
p̄ viros p̄sto iure mi-
sit qui. p. tabl. ebuz-
neas retulerunt tam
de iure scripto at̄hes-
mensum q̄ n̄ scripto
lacedemonior. Sed
qz̄ postea aliquid de
erat qd̄ emendacōez desid̄abat data fuit p̄as per vñū anū
his. p̄ viros vt ius a leges corrigerent addendo a des̄hen-
don si op̄ eēt inēptarenē a i ea facerēt q̄ duas tablas addi-
derūt lex sic. xij. ta ex accrescētī dēa ē vt ff. s. ori. i. u. l. ij. s. i.
f. **S**z̄ naturalia. s. s. p̄ intelligi de iure nat̄ali primeuo q̄
mouentur oīa alia ad aliqd̄ faciend. vt no. s. e. t. s. i. in pñ.
s̄ q̄ dicit immutabile est oīa id quod de seruitute de que
est oīa ius naturale et tñ p̄ualet. vt s. e. s. ius autem. s̄
dic̄ n̄ derogatur ob hoc. l. 3. non seruetur in illo casu. nā m̄-
hilomin⁹ equū et bonū est. Et eod̄ mō rñdeo ad illd̄ qd̄ de
j. de ca. di. s. p̄ at̄ qd̄ est oīa. l. ibi n̄ tollit̄ agnacio s̄ ius
succedendi. itē eod̄ mō vt prius rñdeo ad illd̄ qd̄ de v̄sue. s̄
j. de v̄sue. in pñ. qd̄ oīat esse oīa ius nat̄ale. vt ff. de oīdi-
inde. l. naz̄ nat̄a. l. dic̄ q̄ iste. s. loq̄tur de iur̄ gentiū qd̄ p̄z
ex illa l̄ra q̄ apud oēs gentes vt s. e. s. q̄ vero naturalis
g. **C**ōstituit. s. osuetudie spēali. l. lege municipalī sc̄pta.
h. **T**acito. s. oīa osuetudie vt ff. s. le. a. se. 2. l. 8. q̄b̄ i fi.
i. **V**el alia. i. oīa statuto. et sic reddūē singla singul.
k. **O**mne. qd̄ sit ius et qualē diuidat̄ dixit. nunc d̄raz̄ inter
ip̄a iura ponit. De s̄ bene s̄. j. in toto primo libro vsq;
l. **V**el ad personas. ad ti. de rerum diuisione
m. **A**d res. de s̄ s̄. j. li. ij. et. iij. vsq; ad ti. de ob.
n. **A**d actiones. de his s̄. j. de actionibus.
o. **P**ersone. nam hō est res dignissima creat̄az̄ vt ff. s. edil.
e. l. iustissime. vñ oīdius. P̄ona q̄ cū spectat̄ aīalia singla
terrā. Os hōi sublime dedit celūq; videre Jussit. a erectos
ad sidera tollē vult⁹. et in Virgilio. Celestiq; origo illi ē

legē imitantur **E**t n̄ in-
elegantē in duas spē s ius
ciuile distributū esse vidē-
nā origo ei⁹ ab institutis
duaz̄ ciuitatū at̄henaz̄
scz et lacedemonior flux
isse videtur. **I**n his. n.
ciuitatibus itaagi solitū
erat vt lacedemonij quidē
magis ea q̄ pro legibus
obfuarēt meoz̄ iē mādaret̄
at̄henienses vero ea que i
legibus scripta p̄prehendi-
ssent custodirent **S**ed
naturalia quidem iura q̄
apud omnes gentes p̄q̄
obfuantur diuina qd̄am
prouidēcia constituta sp̄
firma atq; immutabilia p̄
manent. **E**a vero que ip̄-
sa sibi queq; ciuitas consti-

P Agrent. et sic statim ponit de iure psonaz̄. n̄ nō s̄ q̄
digora p̄ponēda sūt. sic. j. de bo. pos. s. alia. 2. o. et p̄s faci⁹
multas formacōes tituloz̄. **Q** De iure psonaz̄. s̄ ca.
Summa. i. prima. qz̄ et alie sequūt vt. j. de his q̄ sūt sui
ali. iur. in pñ. et. j. de tutel. in pñ. Vel. i. maria. i. qz̄
partim est de iure nat̄ali. vt libertas. et p̄tim de iur̄ gē.
vt seruitus. quorum

tuit sepe mutari solent. l̄
tacito osensu populi. vel
alia p̄ea lege lata. **D**ne
autem ius quo vtimur vel
ad personas pertinet vel
dares ad actiones. p̄ri⁹
de personis videam⁹. **N**ā
parum est ius noscere. si p̄
sone quarum causa consti-
tutum esse ignozentur

De iure personarum.

Summa itaq; diuisio
de iure personarum
hec est q̄ omnes homines
aut liberi sunt aut serui.
Et libertas quidem ex
qua etiam liberi vocantur
est naturalis facultas ei⁹
quod cuiq; facere libet.
nisi quod vi aut iure p̄hi-
betur. **S**eruitus at̄ est

vt seruitus. quorum
vtrunq; scz ius nat̄a-
le et gencium. antiq;
us est iure civili. vt
j. de rez̄. di. s. singu-
loz̄. vel dic̄ sūma. i.
breuis. sic. j. s. obl. s. i.
e. **H**oies. s̄ pone q̄
h̄ fuerunt duo hoies
vnus liber et ali⁹ ser-
uus. hec p̄posicio est
falsa. dic̄ q̄ p̄lis oīo
ouertitur in singula-
rem. et tunc est vera
et n̄ fallit vt ff. s. oīdi-
a. de. l. falsa. s. fi. a. ff.
de peti. herede. diuisim
fi. et de ori. iur. l. ij. s.
exactis. et de h̄. fig.
n̄ est. **C**ontra singla-
ris pro p̄li vt e. t. l.
in summa. ff. de test.
tu. si q̄ sita. s. i. a. dic̄
questiones positas.
ff. e. l. iij.
s. **A**ut serui. s̄ quid
de statu libero vidē.
liber. vt. ff. si ex nora
cā agat. l. fi. s. 3. oīa
est. vt. ff. de sta. lib.
l. i. statu liber.

Item quid de ascrip-
ticio vel censito vidē
q̄ serui sint. vt C. de agri. et cen. l. fi. l. xj. et C. in q̄. ca. cē
tu. l. fi. s̄ oīa est s̄m jo. Licet alij alē distingerent euz̄ p̄nt
fieri. clerici. et oīa d̄noz̄ voluntatem. qd̄ n̄ est in ver e ser-
uis. vt C. de epi. et cle. l. iubemus. s. seruos. et in aut̄ s̄ san-
ctis ep̄is. s. ascriptios. itez̄ in dubio p̄ libertate iudicans
est. vt ff. de re. iuris. l. libertas. et qd̄ in oīa r̄ijs legibus
p̄tinetur. loquitur q̄ ad s̄uicia q̄bus est astrictus. q̄re po-
tuerunt et facere testamentū et ferre testimonium a alios
actus ciuiles exercere. nec alienari p̄nt sine solo. vt C. de
agri. et cen. l. xi. l. quemadmod. item qd̄ de mōcho vel re-
gulari canonico. s̄ n̄ liberi sunt et ideo p̄nt reddē testimo-
nium. quod dic̄ vt diximus in aut̄. de mona. s. cogitans. l. 3.
q̄ ad act⁹ q̄bz̄ fingant̄ mortui vt in aut̄. de mō. s. illd̄. s. s.
siq; at̄ col. l. i. et in aut̄. de nup. s. s. occasionem. col. iij.
t. **L**ibertas. hec diffinico tribus modis p̄ legi. p̄mo s̄m
p̄. vt diffiniatur libertas eo iure q̄ inuenta est. i. nat̄ali et
sic s̄m s̄ sunt liberi. nam et ip̄i p̄nt facere qd̄ volunt. nisi
qd̄ vi. i. de facto vel iure. scz q̄libet prohibeantur. et hec
verba ex q̄ liberi. etē. p̄nt esse de diffinicoe. nam et ip̄i s̄bi
vocantur s̄m idem ius vt. j. de libe. s. i. Alij dicunt diffiniri
libertatem liberi n̄ libertatem serui. qz̄ ex prima vocantur
scz hodie liberi. non ex sc̄da scz quam h̄nt serui Est s̄ libe-
tas alia in seruo. alia in libero. et s̄m eos verbum vi expo-
nitur vt prius. s̄ nec prima nec sc̄da placet. q̄ serui sint h̄
die aliquo iure liberi. cum ius gencium in s̄ derogauerit iu-
ri nat̄ali vt. j. s. seruitus. et ex pone vi. i. iure genciu quod
quodam necessitate induxit seruitutem. scz p̄ captiuitatez̄

vt s̄ t. i. §. ius at. et iure scz cuius qm̄ maior. xxv. ānis vendit
 se ad p̄ciū p̄cipandū vt. §. hui. q̄i. d. q̄libet liber est lib.
 n̄ fiat seruus iure gen. l. civili. et h̄ba ex q̄ liberi. ac. non
 optet q̄ sint de diffinīōe h̄ q̄ndaz effem̄ libertatis dem̄ant
 u. **C**onstō. i. vnū de statutis iur̄ gē. nāq̄ alia ml̄ta statuit
 ius gen. vt s̄ t. i. §. ius at. h̄ hodie dici p̄t fuit de iure ci.
 Formacōe naz al̄olim
 et al̄ hodie est h̄p̄fal
 vt. §. de h̄is q̄ sui l̄ali.
 iur̄. §. pe. et fi. q̄re ē d̄
 iur̄ gē. muencōe. h̄ a
 uili formacōe vt ff. d̄
 iust. et iur̄. l. ius at.
 r. **N**az q̄z d̄ iur̄ naēa
 li libi nascēbant. ac.
 y. **D**niō. aliq̄n sine do
 minio vt. ff. d̄ re. di. l.
 i. §. i. a ff. p̄ s̄ relicto
 l. fi. et adde ff. d̄ stip.
 §. l. q̄ h̄u. a ff. de li.
 ber. c. suis vsufruc.
 z. **C**on̄ naz q̄z i. ostra
 nis naturale. cū eo iu
 re oēs liberi sūt. vt. §.
 de liberti. §. i. a s̄ t. i.
 §. ius autem
 a. **S**eruare. nō h̄uū
 dici a suado s̄m p̄. h̄
 tabellio d̄. su. d̄ publi
 cus a s̄uendo vt ff. d̄
 adopcione l. nec es a
 l. n̄ al̄. et ff. r̄e pup.
 sal. fo. l. ij. q̄ t̄n̄ s̄uus
 n̄ p̄t esse vt C. de taz
 bulis ḡnali. li. p.
 b. **C**apiuntur. ff. de
 sta. ho. l. iij. in fi.
 c. **F**iunt ex accidētis
 serui. Accur.
 d. **E**x ancillis. l. z pas
 trem libez h̄eant vt
 §. t. i. et C. de rei ven. l. p̄tū Quid si ex asseriptio et liba
 R̄. seq̄t̄ ventres vt in aut. a. q̄ asseripti. a li. mu. §. i. col. v.
 e. **C**aptiuitate. q̄ occasiōe bellis t̄ngūt qd̄ ē de iur̄ gē. vt
 §. t. p̄. §. ius at. **T**ercius modus vt C. de assiḡcōe etollen
 ff. iure. a est. da. l. i. §. pe. a ē q̄rt̄ vt p̄ m̄ḡitudiez iuo
 caōis i fuitutē vt i aut. ut libti de ceto. §. i. i. a. §. illd̄ ho
 g. **M**aior. in q̄ scō sunt q̄tuor necessaria scz q̄ sit maior. xx
 an. vt h̄. et C. de lib. ca. l. si per ministeriū It̄ vt eo aīo p̄
 cij capiat p̄ez vt h̄. et C. de lib. c. l. n̄ iō It̄ q̄ vere h̄eat
 p̄ez vt ff. q̄bz ad lib. p̄ela. l. z. l. i. Item q̄ vendat̄ i ḡranti cō
 dicoz venditi. vt ff. de lib. ca. l. libis. §. si q̄s sciens. Item et
 quintum vt h̄ sciat adicōz suam vt ff. si q̄s ingenu⁹ esse di.
 l. ij. et si qd̄ eoz defuerit iure oī. puocat m̄ ingenuitatē. al̄
 n̄ poterit puocare in ingenuitatem. eē si manumittat vt
 ff. de sta. ho. l. h̄o lib. et ff. de lib. c. l. c. pacto. nisi reddēt
 p̄ciuz et d̄ns sponte accipet. nec eē d̄ns accipe spelliē p̄
 cum. l. z q̄bz otradicant vt ff. si inge. eē di. l. ij. i. R̄. et C.
 q̄n l. z ab ep̄. di. l. i. et §. t. i. in fi. Sed nunq̄d h̄z i integ. re.
 cū sit minor. xxv. an. maior t̄n̄. xx. an. R̄. n̄. qz n̄ est mutāda
 tanta solemnitas. et qz n̄ est locus restō nū vbi res mutat sta
 tum p̄orsus amittendo. vt ff. de mi. si ex causa. §. pamp̄. a
 ff. de in integ. rest. l. diuus. Sed nunq̄d patri vel affini p̄
 mititur reuocacio. vel per offm̄ iudicis vel per reuendi.
 vt s̄lem. cū ad eoz ignominiam respiciat. vt ff. de rei ven.
 l. et de liber. ca. l. i. ij. et. ij. h̄. non vt ff. de capi. di. l.

**ostō iuris gencium q̄ quis
 dominio alieno tra natu
 ram subicitur. Serui autē
 ex eo a p̄pellati sunt q̄ im
 peratores captiuos vende
 re iubent. ac per h̄ seruare
 nec occidere solent. Et q̄
 eciam mancipia dicti sunt
 eo q̄ ab hostibus manuca
 piuntur. Serui autem
 aut nascuntur. aut fiunt.
 Nascuntur ex ancillis n̄r̄is
 Fiunt autem iure genciu
 id est ex captiuitate. aut
 iure civili. c̄ h̄o liber maior
 .xx. annis ad p̄ciuz parti
 cipandum sese venundari
 passus est. In suoz odici
 one nulla est d̄ra. In liberis
 aut multe d̄r̄ne sunt. a em̄
 ingenui aut libertini sunt**

De Ingenuis h̄uicim
Ingenuus est is qui statim

tutelas. §. si libertate. l. z quidam dixerunt ostra. ar. dictaz.
 l. h̄ certe non mutauerat statum h̄ mutare volebat.
 h̄ **V**enudari. i. si q̄l̄z alio t̄. paciat̄ se t̄nsferri i aliu. qd̄ ē
 v̄n̄ si aliq̄d lucz senciāt vt ff. d̄ liber. ca. si vsufruc. §. in sū.
 et C. de liber. c. si ministerium. et ff. de liber. ca. si vsufruc.
 i **I**n seruo. nulla d̄ra. Sed videtur ostra. nam quidam

vt natus est liber est. siue
 ex duobus ingenuis m̄i.
 momio ostante edit⁹ siue
 ex libertinis duobus siue
 ex altero libertio ⁊ altero
 ingenuo. **S**ed et si quis
 ex matre nascitur libera
 patre vero suo ingenuus
 nihilominus nascitur quē
 admod̄ qui ex m̄re libera
 et incerto patre natus est
 qm̄ vulgo oceptus est.
Sufficit autem li
 beram fuisse matrem eo
 tempore quo nascitur licz
 ancilla conceperit. **E**t
 econtrario si libera ocep
 rit. deinde ancilla facta pa
 riat. placuit eum qui nasci
 tur liberum nasci. **Q**uia
 n̄ d̄z calamitas matris ei
 nocere qui in vtero est.
Et ex his illud quesituz ē

sunt in dignitate. q̄z
 dam non vt. §. de iur.
 §. h̄ pena. et ff. d̄ vsu
 fruc. et si quis. §. i. j. t̄
 quidam ordinarij. q̄z
 dam vicarij vt. §. q̄ cuz
 eo. §. cum autem It̄ez
 alij veterani alij noui
 cij. vt ff. de edic. e. l.
 fi. et ff. de public. l.
 interdum. S̄z dic q̄
 nullus est magis ser
 uus q̄ alter. l. z q̄ ad
 actus et quo ad mili
 cias et familia sit d̄ra.
 l. z olim magis vn̄ q̄
 alter esset seruus. vt
 C. de nu. iur. qui tol.
 l. vna. nam olim qui
 dam habebant d̄niuz
 in seruis. q̄dez plenu
 quidam semiplenum
 k. **M**ulte. quidam
 ponunt h̄ falsam no
 tam vt duo sint mul
 ta. ar. ff. ad fil. l. i. §.
 hoc R̄. p. Sed ēte ibi
 sunt tria appellata n̄
 duo t̄m. dic q̄ q̄ qua
 tuor sūt difference li
 beroz. hominum. vt
 ingenui et libertini.
 et latini et dediticij.
 vt h̄ a. j. t. i. de liber.
 §. libertinoz. ar. ff.

vi bo. rap. l. iij. §. i. ij. R̄. pro pria est in aut̄ de depositis.
 et de denūciacionib⁹ i cū et multa. ac. **D**e ingenuis R̄. ca
 p̄genuus q̄nqz aliter. qz per sentenciam vt ff. de sta. ho. l.
 ingenuū Item p̄ restōz nataliū. vt ff. de rest. natalium
 m̄. **E**x duobus. sic ostrue siue ex matrimonio subaudi ostan
 te duob⁹ ingenuis editis. et ē. et sic expone oia seq̄n. capla
 n̄. **E**x altero. sic C. de opi. liber. l. q̄ ex libera
 o. **N**ascitur. s̄m se. **P** **N**ihilominus. qz ven
 tris status s̄p̄ osideratur. vt hic et in aut̄. que ostitncō ex
 asserip. §. i. coll. v. et C. de rei ven. partuz. nisi in casu. vt
 C. de seruis fugi. l. fi. et nisi in murilegulo. vt. C. de mu
 rilegulis. l. qui cum patre. li. xi. et l. h̄ij qui. et h̄ iure rōno
 secus iure longobardo. qz s̄p̄ in deteriorē ptē statuf
 ostrabitur. nisi sit matrimonium. aliud si concubimatus. nā
 tunc seruat̄ ius romanum.
 q. **L**ibera puta meretricē.
 r. **S**ufficit q̄tum ad odicionem. secus q̄tum ad honores
 vt ff. de senato. l. filiam. et liberof. §. fi. et secus quo ad pa
 triam. vt ff. ad munic. l. assumpcio. §. filius vt ff. man. §. p̄ pro
 curatorem. §. pro socio. et l. id quod. §. si fili⁹ et ff. de neg.
 ge. sed an vltro.
 s. **C**alamitas q̄si cadamitas. qz itez fuit facta ancilla.
 t. **E**x his. huc usqz dixit qualē otingat ingenuitas. nunc
 qualiter perseueret.
 u. **L**ibaz m̄ez. fa. ad h̄ C. si mā. ita fu. ali. vt ma. l. fi. si iuz

Medio tpe. ff. de acq. re. do. adeo. §. cu q spectanda
officit. n p9 manumissioz tlem qnqnmio steterit vt ff. si
inge. re di. l. ij. §. illis hodie correctu eyt hca C. vbi ca sta
d In seruitute. i. in statu fuisi tus. §. si.

Manumissum. scz de facto. Accur. flo.

Natalibus. i. ingenuitati. que probat p natales. Erant
at natales scripse cu
annis dni a pcomiza
te q dicebant lucium
esse natu et ingenuu
et deinceps sic erat n
tue oediceret vna in
legendis scroz intis
tulae nitas scz nico
lai qn mozi. qsi tue
nascat nunq moztu
rus. et scribt gesta
in vita sancti nicolai.
Et scripse illa sz nas
talis ei9 a qd fecerit
in vita intitulae tuis
sancti. p die q natale
appellat pria nitas
q est de iure naturali
et oez hoiez die esse li
bez. vñ sz seru9 iste
restitu natalibus.
.i. illi libertati quam
h3 de iure naturali. ff.
8 nat. rest. l. ij. a ff. 8
sta. ho. l. impatores
g Offic. n vendidit
vt s. t. i. §. pe. c. i. em
n redit in statu pmuz
vt ff. de sta. ho. h3 li
ber que est o. ac.

De libtatis re ca.

Libertini sunt ex
iusta i. vera. sic
econse vt. §. t. i. §. semel
vel iusta qz adeo iu
ste fuisit dno vt me
ruet manumitti. vñ
die iusta qz est d iue
gen. vt s. t. i. §. serui
tus. et ff. de ius. a iue
manumissiones
k Seruitute a hui9
manumissi filius est i
genus vt s. t. i. §. i. pñ
licz gramatieri dicant
eum libertinum Sed
et manumissum liber
tinum dicunt. ac.

Manumissio. i. detec

Cio fm ir. et ff. 8 acq.
re. do. l. adeo. §. cum quis in fi. Vel die fm pla. jo. et Azo.
quia dat libertatem. quam prius ille seruus non habebat
al non diceretur dari. vt. §. de act. §. sic itaqz. Sed opponit
aut quam habebat ei dabat. et sic illi quidem nulla reman
net cum non habeat nisi vnam. aut quam non habebat. qd
est absurdum. Sed die qd dat quod non habebat. et h3 ple
rumqz ottingit q quis dat quod non h3. vt. §. qui ali. li. §. i.
et ff. de vsufruc. l. q n. et ff. de acq. re. do. l. non nos. ac.

Et pro id est

Plati. ff. de iust. et iur. al. manumissiones ex B.

N ancilla pregnant manu
missa fit. demde ancilla fa
cta pepit libez aut seruu9
pareat. 7 marcellus pbat
libez nasci. sufficit em ei q
in vto est libera mrez l me
dio tpe habuisse qd vñ e

Cum at ingenuus aliqs
natus fit n officit ei in fuis
tute fuisse pstea manu
missum esse. Sepissime em
ostitutū est natalib9 non
officere manumissionem.

De libertinis subum:

Libertini sunt qui ex
iusta fuitute manu
missi sunt. Manumissio
autem est dacio libertatis
naz qm diu aliquis fierui
tute est. manu et potesta
ti su ppositus est. et manu
missus liberatur domini
potestate. Que res a iure
gencium originez assump
sit. vtputa cum iure natu
rali omnes homines liberi
nascerentur. nec esset no
ta manumissio cum serui
tus esset incognita. sed
postquam iure gencium
seruitus ingenuitatez in
uasit secutum est bnficiuz
manumissionis. Et e vno
oi nomine omnes homines

Due res. id est manumissio. ac.
p. Et cum tria gna. §. erat vnum et addita sunt tria. §. fine
q tuoz. §. non sequitur nam si habeas tres filios et nascat
hodie vnus incipis hre quartum. et prius hebhas tres. §.
vij. qd fin est. qz qd prio erat oputat m seqntē num. ac.
q Sacris. scz sub aspectu ppi et antistitis. et inueniēte

q licunq scripta vice
actoz vt C. de his q
in ec. manu. l. i. et. ij.
r Vm dicit. i. causa
ogmita coraz ptoze
que io dr dari vmdic
ta. qz vindex quid ez
suus in vice illoz p
mo sic fuit manumiss
sus. ff. de ori. iur. l. i.
et. ij. §. incium. vel vt
qdam dicunt fm boe
ciu. vmdca erat h ga
ptoris q ter pucie
batur manumissus. et
dicebat pretor ter
aio te libez. ar. C. si
aduersus lib. l. ij.

Multis autez modis ma
numissio procedit a ex sa
cris ostomibus in sacro sa
ctis ecclesijs. aut vmdca.
a inter amicos. a p eplam
a p testamtu a aliam qua
libet voluntate vltimam
manumittit. S37 alijs
modis libertas suo opte
pt. qui tam ex veteribus
q ex nostris ostomibus in
troducū sunt. Seruio

S37 alijs
modis libertas suo opte
pt. qui tam ex veteribus
q ex nostris ostomibus in
troducū sunt. Seruio

Seruiuo
a dominis sepe manumit
ti solent adeo vt vel in tn
situ manumittantur velu
ti cu pretor aut preses a p
consul in balneum l in t he
atp eat. Libertinoz aut
status triptitus antea fue
rat. Naz qui manumitte
bant mo maiorem 7 iustaz
libertatem ose quebantur
7 fiebant ciues romani mo
minorem et latini ex lege
iunia norbana fiebat mo
inferiozes 7 fiebat ex lege
eliasencia deditioz nu9

Sed deditioz qui
dem pessima odicio laz ex

Sed deditioz qui
dem pessima odicio laz ex

Sed deditioz qui
dem pessima odicio laz ex

q licunq scripta vice
actoz vt C. de his q
in ec. manu. l. i. et. ij.
r Vm dicit. i. causa
ogmita coraz ptoze
que io dr dari vmdic
ta. qz vindex quid ez
suus in vice illoz p
mo sic fuit manumiss
sus. ff. de ori. iur. l. i.
et. ij. §. incium. vel vt
qdam dicunt fm boe
ciu. vmdca erat h ga
ptoris q ter pucie
batur manumissus. et
dicebat pretor ter
aio te libez. ar. C. si
aduersus lib. l. ij.

Amicos. et in hca
in se. e. necessarij sunt
v. testes vt C. 8 laf.
lib. l. i. §. sanctim9. a
§. §. h3 qz. acc.

Dualibz vt in codi
cillis vel in testō mi
nus solēm. qd v3 inf
prez et filios vt C. 8
testa. hac ofultissima
§. ex impfecto. ac.

S37 alijs. pter sup
dictos. accur.
r Qui tā. scz modi.
p. Er vetibus scz ex le
gib9 impatoz vt C.
p q. ca. v. p totum
3. r. vt C. oia. de
manu. l. fi. a in auē. 8
man. pñ. §. ij. coll. iij.
et in auē. de mō. §. ij.
col. i. et in auē. 8 mō.
§. i. col. ij.

Serui ma mitti.
q. d. quicunqz ee muiz
tivr C. de test. ma. l.
fi. §. si v9 o qd ez h3 sec9
fit in filijs vt in auē.
q. mo. na. ef. sui. §. ge
nerat col. vj.

Transitu. i. du fm
fit a est rō. qz sine eo
fieri poterat vñ ali9 est qn manumissio n poterat fieri sine
ptore vt. §. t. i. §. ead. Itē aliud est in otenciosa iudictioe q
scz reddiē in inuitum. vt ff. de v. ob. inter stipul. §. i. a C
de dilac. a pcedente Acc. v. videbatur non valere. quia
e In balneuz. tuc em/ pre gaudio cui libet concederet
d In theatp. i. in locum vbi hoies stant advidendum. et id
multomagis. scz alias qcunq vadat. Acc.

Librio. id erat s fuis vt C. 8 nu. iu. qritu tol. l. i. §. i.
f. Modo. i. aliqn §. Amore. i. mediavt. §. 8 cap. di
§. i. et ff. de auro et ar. lega. l. qui laudem. fm jo.

Dediticioz. i. vocabantē dediticij. et erant induci hac
I. eliascencia. q. et multa alia induxit. et erant hij toto tpe
vite sue serui. et tunc fiebant liberi cū moriebant. qd. p. de
rat eis. qz bō vt peculiū a dño occupabant. h. i. latimis alē
fiebat vt colligit h. et ex eo q. minus hēbant dediticij qm
latim. vt. j. de success. liber. s. fi. Accur.

Pietas. i. nos qui
sumus p. j. Accur.

Constōmbus. vt
C. 8. dedit. li. tol. a. C.
de lat. li. tol. l. i.

Competebat. s. ma
numissil. s. m. s. nō tria
tpa. m. p. i. o. et vltio.
scz deinceps is iuris
est. s. m. medio s. ius
pessimum fuit induc/
tum. vt. j. de successi.
liber. s. vlt.

Libertinus. ex q.
ottingit multiplex ef
fectus in p. mis circa
obsequiales operas.
q. sūt in faciendo. vt
in assurgendo et fui
endo siue in n. faciēdo
vt de siuocando i. ius
que ipa nata p. rono
debenē. eē sine impo
sede. et si vocauerit
in ius p. ronu sine veia
punitur. m. l. aur. eis
ff. de in ius vo. l. pe.
et vlt. q. aurei accipi
untur q. libet. p. vno
solido vt. j. de pe. te.
li. s. fi. a. ex his iuris
sumitur ar. q. aureus
p. solido accipitur in
iure n. o. ex q. p. eodez
delicto tales snie p.
mulgant et eodem in
telligunt esse dande
filio emancipato. vt
C. de in ius vo. l. ves
ma. et ff. de odi. inde
si n. sorte. s. libertus.
Item reuocant in fui
tutem ppter offensaz
vt C. de libe. a. eoz.
li. l. si manumissus. et
alia multa. s. hodie s.
oia tollunt preter ea
que ipa nata debent

vt in aut. vt liberi decetero. s. i. coll. vj. Tu dic vt no. in
djcta. l. si manumissus. que est contra

Et dediticios. quod dixerat in gñe nūc per species po
nit vel quod dixerat nunc diuidit

Altericaciones. q. s. n. h. em. s. q. re. n. erant sui sicut il li q. pe
me. s. h. i. e. toto tpe vite sue fuit recogentē. s. jo. q. erat
libi s. h. i. e. cogentē vt C. oia. s. ma. l. i. s. lin. at. p. petarius

Latio. s. i. iulianus. i. ex l. iul. no. bañ. i. ductos vt s. e. s. lib. tio
q. oēs. sic. s. tr. ue. a. oēs lib. tos. donauimus. i. ho. l. erum

Discrimie. i. d. r. a. h. ita. nec etatis nec manumissi. vt eē in
fans possit manumitti. p. mo. eē in ventre. cum q. tum ad s.

multis tpibus in dissuetu
dinem abijt latimoz vero
nomen non frequentabañ
Ideoqz nē a pietas oia au
gere et in meliorem statū
reducē desiderans duabz
ostōmbus h. emendauit. 7
in pristinum statū reduxit

Quia et a primis vrbis
rome cunabilis. vna atqz
simplex libertas optebat.
id est eadem quam hēbat
manumissor nisi q. scz liber
tinus sit q. manumittitur.
s. manumissor ingenu. s. sit

Et dediticios quidez p
ostōem n. r. am expulimus.
quam promulgauimus in
ter nostras decisiones per
quas suggerēte nobis tri
buniano viro excelso ques
tore n. r. o. anti qui iuris al
triccaciones placauimus.
Latimos at iulianos 7 oēs
que circa eos fuerat obf
uanciam alia ostōe p. eiusd
questoris suggestionem
correximus que inter im
periales radiat sanctōnes

Et oēs libertos nullo.
nec etatis manumissi. nec
domini manumissoris nec

hēatur pro nato. vt ff. de sta. ho. q. in vtero. nec dñi mañ
mittentis. dñi tñ hēat. p. an. vt. j. t. i. s. ead. nec i. mō manu
missi seu in testō. seu interuius q. quomō. vt s. e. s. multis
s. Additis. s. a. nobis eis q. s. habuim. s. e. s. multis at. a. sūt
additi. i. x. primus si dñs egrotantem suū suuz deiecit. scd. s.
si ancillaz vēdiderit ne prostituat. a. p. stituta fuerit. l. si vē
ditor sibi retinuerit
man. m. i. e. d. o. z. a. eam
ad ipm reuertentem
p. stituit p. p. ea. t. e. u. s.
si sui pileati defuncti i
funus p. cesserit. q. rtus
si eē expressit eū velle
esse latinū. quintus si
sub odicōe relicta li
bertate heres an. odi
cionē manumissit. sep
tus si in iudicio libali
a dño supatus fuerit
et precii. p. eo dño so
lutū fuerit. et ip. e. p. p.
ea recepit. septimus
si ancillā suā marita
uerit alicui libero. oc
tauus si coraz actis fi
lium noiauerit seruuz
suū. non. s. si in s. r. a. ser
uitutis reddiderit. et
proban. hij modi. C.
de la. li. tol. l. vna. s.
s. scim. v. s. q. in fi. l.
t. sola. s. lib. tal. p. l. ea
u. s. p. n. i. i. i. s. u. e. t. u.
n. t. i. c. u. i. q. z. die
q. u. i. s. t. i. s. mul
tis. et. s. fi. d. e. m. sit. q. z
lib. z. ma. u. i. t. t. e. p. o. s. s. e.
t. n. a. t. e. s. i. c. s. e. x. h. e. l. i.
in p. n. n. a. t. u. e. e. s. s. e. t. l. i. b.
et. h. e. r. e. s. a. c. c. u. r. e.
p. f. r. a. u. d. e. s. e. x. p. o. n. e.
j. e. m. f. r. a. u. d. e. m.
z. m. a. n. u. m. i. t. t. i. t. s. i. n.
t. e. s. t. o. l. m. v. l. t. i. a. v. o. l. u.
t. a. t. e. s. e. z. n. i. n. s. t. i. t. u. e. n. d. o.
v. t. j. p. r. s. e. t. f. f. q. a. a.
q. u. i. b. u. s. l. s. i. m. o. r. t. i. s.
a. a. g. i. t. s. u. t. n. o. c. e. a. t.
c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. v. t. f. f. q. a.
a. q. u. i. b. u. s. l. s. i. m. o. r. t. i. s. s. i.
b. i. t. n. n. o. c. e. t. s. i. v. e. l. i. t. r. e.
u. o. c. a. r. e. v. t. C. d. e. s. e. r. u. i. f.
p. i. g. d. a. m. a. l. s. i. c. r. e. d. i.
t. o. r. i. b. u. s.

manumissionis mō discri
mine habito sic iam antea
obseruabatur ciuitate ro
mana decorauimus. Mul
tis modis additis p. quos
possit libertas seruis cum
ciuitate romana que sola
est in presenti prestari.

**De qui et ex quibz causis
manumittē nō possūt.**

Non tñ cuiqz volenti
manumittere s. naz
is qui in fraudem credito
ruz manumittit nihil agit
qz lex eliascencia impedit
libertatem. Licz at dño
qui soluendo n. est in testa
mento seruū suū cū liber
tate heredem instituē. vt
liber fiat heresqz ei soluz
necessarius si ei nemo ali
ex eo testamto heres exti
terit. aut qz nemo hēs scri
ptus sit aut qz is q. scrip
tus est. qualibet ex causa
heres non extiterit. **Q**d
qz eadem lege eliascencia
prouisum est. 7 recte valde
enim perspiciendum erat
vt egentes homines qui
bus alius heres extiturus
non esset vel saltem seruū

Eliascencia. filis est rō. qz lex vult. j. de v. s. u. c. s. furtue.
Licet. i. licitum est.

Seruū. scz vnu. q. n. p. les. vt ff. de h. i. n. s. t. i. q. soluēdo et
eē in fraudē creditoz vt C. de nec. v. l. i. m. p. n. n. s. p. e. a. l. i. t. e. r.
p. i. g. r. i. d. a. t. 9. fuerit vt ff. s. h. e. i. n. s. t. i. p. i. g. r. i. q. n. p. t. f. i. e. r. i. n. e. c. c. i. 9.
n. d. n. s. c. r. e. d. i. t. o. r. i. s. a. t. i. s. f. a. c. i. a. t. v. t. d. e. a. l. p. i. g. n. o. r. i.
Sol. 9. a. i. c. a. u. e. e. c. a. l. i. o. v. t. f. f. s. h. e. i. s. t. i. l. i. s. i. s. a. l. e. i. q. s. o. l. u. e. d. o.
Extiterit. q. v. l. t. i. m. o. c. a. s. u. s. e. r. u. u. s. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. s. e. s. t. h. e. r. e. s.
Rec. 9. q. z. s. i. u. e. v. e. l. i. t. s. i. u. e. n. o. l. i. t. c. o. g. i. t. e. s. s. e. h. e. r. e. s. v. t. j. s. h. e.
Eadez lege. scz que prohibuit. eadez ex. **q. a. d. i. f. s. i.**
i. u. l. t. a. c. a. c. e. d. i. t. v. t. h. e. t. j. e. s. e. a. d. e. m.

Et recte. scz est prouisum.

a Egentes. nō q̄ prodest paupertas. q̄ fauet paupertati. sic. ff. de transac. cum hij. §. si in annos. et. C. de epi. et cle. si quis ad declinandum. §. penul. et. ff. de off. pre. illi. §. si. Ar. contra. ff. de execu. tu. et cu. i. spadonem. §. si. et i. aut. de testi. §. i. et illud. pauper vbiq̄ latet licet econtra dicatur. cantabat vacuus coram latrone viator.

b Vel. pro saltem.

c Habent. sic. ff.

d Interro. act. l. et q̄

e in p̄n. sic. §. 8 bo. pos.

f §. per quos autem

g Aut si n̄ faciente

h id ē non satisfaciente

i creditoribus. acc.

k Et seruo. nunc si

l berto fact. acc.

m Serui. quondam

n h̄ modo liber est

o In iuria. quo ad

p famam. que ē post

q mortez quandoq̄ dā

r natur. vt. ff. de acti.

s l. ex iudicioz

t h̄ demq̄ libertate

u non q̄ dicat instituo

v te sine libertate quia

w tunc non esset heres

x vt statim dicit in fi.

y huius. §. sed preter

z misit dacionem liber

a tatis. vt in fi. §.

b i Constitucio. vt C

c de necess. ser. hered.

d insti. l. quidaz in p̄n.

e accur.

f k Scriptura. sicut

g ex dacione tutele. vt

h §. qui da. tut. post. in

i p̄n.

j i Cum non. hec est

k noua ratio. de qua p̄

l dixi modo. sed lex ip̄a

m antiqua fuit. vt. §. de

n here. insti. §. i.

o m Institutionis. ar.

p q̄ aliquo concessio. il

q lud conceditur. sine

r quo illud esse non po

s test. vt ff. de iur. om.

t iud. l. ij. accur.

u n In fraudem. sic. ff.

v e. t. §. qui et a quibz

w m. libe. non. fi. l. in

x fraudem

y o Soluendo. cum et

z fecant se habere creditores. vt. §. que i frau. et l. oēs. §. lici

a p̄ Non est. et nunc erit penes soluendo.

b q̄ Preualuisse. nam quidam dicebant. q̄ sufficiebat soluf

c euentus. alij dicebant q̄ exigebatur vtrunq̄. scz fraus et

d euentus. et ista sententia preualuit. tamen ex predictis vi

e debatur sufficere euentum solum. in. et ē.

f r Impediti. hic diligenter attende. q̄ si directa detur li

g bertas non solum inter viuos. sed etiam in vltima volun

h tate duo necessaria sunt scz consilium. hoc est fraus et euen

i tus. vt hic. et. ff. e. §. in fraudez. et C. e. l. i. In fidei omiffa

j ria suff. cit euentus. vt. C. qui manu. non pos. l. fi. et est ra

suum necessarium heredē haberent qui satisfactur⁹ essz creditoribus. aut hoc eo non faciente. creditores res hereditarias serui nomine vendant. ne iniuria defunctus afficiatur. Idemqz iuris est. et si sine libertate seruus heres institutus est. Quod n̄a constitucio non solum in domine qui soluendo non est. sed generaliter constituit noua humanitatis ratione. vt ex ipsa scriptura institucionis etiam libertas ei competē videatur. cum non est verisimile euz quem heredem sibi elegit si pretermiserit libertatis dacionem serui remanē voluisse. et neminem sibi heredē fore. In fraudem autem creditorum manumittere videtur. qui vel iam eo tempore quo manumittit soluendo non est. vel qui datus libertat. b⁹ defiturus est soluendo esse. Preualuisse tamen videtur. nisi animum. quoqz fraudādi manumissor habuit non impediri liberta

tio. quia facilius libertas de facto data ab herede euocatur q̄ a defuncto vt ff. de fidei omiff. liber. l. iij. §. si in fraudem Alia ratio notatur. C. e. l. in fraudem. in his aut alie nacionibus que in fraudem creditorum fiunt. dic vt. §. de act. §. Item si quis

s Sepe. R. tacite obiectio. quomodo potest esse anim⁹

bonus. cum ipsa veri

tate fraudet eos. R.

sepe enim. ac. Sz ar.

contra C. de rescind.

ven. l. q̄ quis. acc.

t Cum vtroqz frau

scz et euentus interue

nit vt subicit et facit

ad hoc. ff. qui et a q̄

manu. li. l. si fraudē

u Consilio. nota q̄

tenetur de consilio. §.

contra. ff. man. l. ij. §.

fi. sed h̄ fuit fraus. et

ideo fuit tale concili

um obligatorium. qz

fraudulentum. acc.

x Eadem. scz de q̄

est habita mencio. vt

§. e. in p̄n.

y Amori. sufficit §

si non sit minor. xx. an

his etiam si nō sit ma

ior. vt qz tetigit vl

timum diem. xx. anni

vt ff. de manu. l. i. sic

in testō fauore sui vt

ff. de test. qua etate.

z Vindicta. h̄ expo

ne vt §. t. i. §. multis.

a Consilium. id est

apud locum illū. vbi

habetur super B. cons

filium. i. deliberatio.

et sic ponitur id q̄

fit pro eo vbi fit. vt

ff. de iusti. et iure. l.

penult. al. §. si. Vel

dic ap̄ eos qui pre

sunt concilio. vt sunt

omnes habentes or

dina iam iurisdictōez

etiam inimi magi

stratus. cum hoc sit

de voluntaria iurisdi

ctione. vt. ff. de off.

procon. et le. l. ij. et

in aut. de defen. ci. §.

nulla. coll. iij.

b Iuste autem cause. fa. ff. de manu. l. si minor cū. l. seq̄.

c Patrem. Sed qualiter potest filius habere seruū. sc

licet patrem vel econtra. vel frater fratrem suum siue so

rorem. R. bene. vt quia instituit dominus filium serui sui

heredem vel filium ancille vel econtra. et sic de alijs. quo

casu sit institutus heres. et liber. et dominus omnium

bonorum quorum dominus fuerat testator. vt §. c. §. i. et ff.

de acqui. poss. cum heredes. Item potest esse vt si habeat

quis filium ex ancilla sua. nam est seruus et filius. vt C. cō

munia. de ma. l. fi. et econtra si seruus habeat filium ex do

mina. nam filius est et liber et dominus. cum ventrem seq̄

quo ad statum vt. C. de rei vendic. l. patum l. licet possit
ipe et domina accusari vt C. de mu. ques. pp. l. i. et j. de
here. msti. g. i.

Naturales et limos. vel naturales tm
Pedagogum scilicet qui ab inicio instruit pueros. a pe
dos quod est puer et gogos quod est ducere. quasi d. du
ctor siue gubernator
puerorum.

Alumnium. quem
vel quam alumnalu
it vt differat a supe
riori

Collactaneus. qui
simul mecum lactauit
quem fratres bononi.
appellant

Ducatur. prestis
to super hoc sac. ame
to. vt ff. de ma. vim.
si collactaneus in fi.

Causa iustavt in
firmitatis que tribuit
dilationem. vt ff. si qd
caut. l. ij. g. iij. et. iij.
et ff. de re iudi. l. que
situm vel alia qualibz
iustavt ff. ex qui. ca.
ma. l. i. m. fi.

Decem et septem
an. Sed quomodo mi
nor. viginti quinque
annis potest esse pro
curator. vt. C. de p.
cur. exigendi et. ff. s.
procur. si minor. R.
hoc ad negocia fuit
non in iudicio esse po
test. sic al. s. est diffe
rencia inter hos pro
curatores. vt ff. man
da. si procuratorem.
g. i. accur. sius flo.

Approbata scilicet
manumissionis a apd
concilium. accur.

Sive falsa. quasi
diceret. si dixit filium
licet non sit. vel pa
trem vel filiam. licet
hec ita non sint. sed m
quosdam quod repro
bo. cum id quod falsu

fit nihil sit. nec prestat causam. vt ff. de. ver. sig. paulus.
et C. si ex falsis instrumentis per totum. et. ff. de excep.
rei iud. l. qui agnitis. Vnde dicit vera id est iusta. falsa id
est iniusta. vt quia dixi eum socium meum fuisse in armis p
i scolis. qd inducebat p iusta ca et fuit tal ca p similis app
bata. licz non debuerit approbari. sic ff. del. j. si fid euissor
g. fi. et ff. de in integ. rest. l. omnes. sic econtra iusta pro
vera. vt s. t. i. m. pn.

Retractetur. quia nihil facile immutandum est ex so
lennibus. vt ff. de in integ. resti. diuus. Sed contra. ff. de
execu. tu. l. si reprobati. i. R. S. hoc favore libertatis. il
lud favore saniratis.

Cum autem constitutus. nam cum dicit sine causa non
posse manumitti. ergo econtra eu causa valet manumissio

Et seruus qui manumitti
tur procuratoris habendi
gracia non minor. xvij. an
nis manumittatur. **S**e
mel autem causa approba
ta siue vera sit siue falsa n
retractetur. **C**um autē
certus modus manumit
tendi minoribus. xx. annis
dominis per legem elia
scenciam constitutus sit.
euenebat vt qui. xiiij. an
nos expleuerat. licz testa
mentum facere possit et i
eo sibi heredem instituere
legat aq; relinquere possit
tamen si adhuc minor sit
xx. annis libertatem suo
dare non poterat. quod
non erat ferendū si is cui
tutorum suorum bonorū i
testamento disposicio da
ta erat vni seruo dare li
bertatem non permitte
batur. Quare non similiē
ei que admodū alias res
ita et seruos suos in vlti
ma voluntate disponere
quem admodum voluerit
permittimus vt libertatē
eis possit prestare. **S**ed

fic. ff. de eden. liquis ex. g. preter. et. g. prohibet. et. ff. de
pactis iutencum. g. preter. et. g. dolo malo. Ac
o. **T**estamentum. si est masculus femina vero in. xij. vt ff
de testa. qua. etate. vt ff. de liber. le. aurelio. g. gayus
p. **S**ed cum libertas vsq; nunc allegando. innuit q; eodē
tempore possit manumittere quo testari. nunc econtr. duas

rationes considerans
Et quia inestimabilis
est libertas. tamen si
vendat quis se preci
um ad venditorem si
trāsit ymo penes em
ptorem. eundemq; do
minum remanet vnde
inest estimabilis. vt
hic. et ff. de reg. iur.
libertat. et. ff. de ta.
erbi. l. i. g. fi. Et quia
antiquitas alit statue
bat cui est de seruien
dum. vt. C. de testa.
l. testamenta. quare
visis allegacionibus
soluit mediam eligēs
viam. sic. j. de rep. di.
g. cum ex aliena. licz
sit ar. otra ff. s. neg.
ge. nescennius. in fi. et
ff. de in rem. v. si p
pre. g. idemq;

Mediam nota me
diam viaz. sic. ff. si ps
here. peta. l. antiqui
Accur. floren.

Impleuerit. si ho
die ex quo testari pos
sunt et libertates re
linquere possunt. vt
in aut. vt spon. lar.
col. ix. g. i. q; exaudit.
si in vltima voluntate
velit quis libertatez
relinquere. quod pz
ex verbo relinquere
quod i dicta aut. pos
situm est quod ad mo
rientes tm spectat.
ff. s. ta. exbi. l. i. g. fi.
Sed quid si inter vis
uos velit quis manu
mittere. R. n. n. d. p. p.
nisi habeat. xx. annos

cum libertas inestimabilis
res sit. et propter hoc an
vice simum etatis annum
antiquitas libertatem ser
uo dari prohibebat. ideo
nos mediam quodam mō
viam eligentes non aliter
minorij viginti annis liber
tatem in testamento dare
seruo suo concedimus nisi
decimum septimum annuz
impleuerit et decimum oc
tauum annum attigerit.

Cum enim antiquitas
huius etati et pro alijs po
stulare concesserit cur nō
eciam sui iudicij stabilitas
ita eos adiuuare credat.
vt et ad libertates dan
das seruis suis possit per
uenire. **De lege fusia
canina tollenda.**

Lex fusia canina cer
tus modus constitu
tus erat in seruis tes
tamento manumittendis
quam quasi libertates im
pedientem et quodam mō
inuidam tollendam esse
censuimus. cum satis fue
rat inhumanum viuos qd

vel nisi causa agnita cum nec liber iste. nec aut. loquatur.
nisi in vltima voluntate. vnde seruatut tenor eiusbez legis
eliascencie cum non sit correctus vt. C. de ap. l. p. ep. i. si

Antiquitas. vt ff. de postul. l. i. g. inicum.
Postulare. i. desiderium amici sui vel clientuli sui coraz
iudicibus exponere. vt ff. de postul. l. i. g. i. non autem pro
se poterit esse in iure. vt C. de auē. p. ran. l. clarum. et ē raz
cio qz qnz pro alio accedit sibi imputetur qui tali omittit
cāz suaz. vt ff. de mis. l. cū mandato

Peruenire. interrogatiue legas. rñdeas. non est racio
quare sit diuersum. est g et idem ius statuendum. vt ff. s.
v. ob. l. a ticio in fi. nam vbi est eadez rō idēz ius statuēd
ē. vt ff. ad l. acq. l. i. l. l. et C. ad l. falci. l. vlt.

De lege fusia.

Lege fusia. certus vt ultra duos vel tres forte n̄ possz manumittere in vltima voluntate. vt. j. e. in fi.

a Modus. i. numerus / caninam. forte a quodā q̄ canis

b Quam scz fusiam. noiabatur inductam. vt in publ. Sz vt. j. de act. §. alie. nam canis seruabat naturam qui stat in palea. qui nec sibi p̄t habere paleam. nec alij permittit accipere. sic nec sibi poterat tenere seruos. qz moriebantur vt. j. de dona. §. siue falsa. nec libertatem paciebatur eis dari. Vnde merito canina Sz. vt sit cōsequens nomen rei. vt. j. de donac. §. est et aliud

c Impedientem. id est impedimentum afferentem.

d Inuidaz. nota contra inuidos. sic C. de cadu. toll. in p̄n.

e Familiam. i. omnes seruos qui familia dicuntur. vt ff. de ver. sig. pronunciaō. §. i. Accur.

f Causa. vt fraus etas manumittentis. vt s. e. t. in p̄n. et. §. eadem

g Morientibus. sed quō p̄t aliqd̄ adimicūm nihil habeat. nā mors oīa abstulit. vt in aut̄. de nup. §. deinceps. col. iij. R̄ dic morientibz. i. ad mortem tendentibus. qz laborabat i extremis vel quasi vel eē erat sanus. sed tiore mortis h̄ faciebat. vt. ff. de donac. cā. mor. l. iij. iij. v. et. vj.

h Adimere. nota hic ar. qz ea que fiunt inter viuos trahuntur ad voluntates vltias. sic econtra. ff. de pac. l. pactū

i De his qui sui vel alieni iuris sunt. R̄ ca. hic restringit p̄imum membrum diuisionis posite. s̄ de iur. perso. vt non op̄prehendat quosdam liberos homines filiūsa. Item statim cum dicit alieno iuri. ampliat secundum membrz diuisionis. vt op̄prehendat etiam quosdam liberos. scz filiūsa. cum §. fiat addicio et detractio dicte diuisionis iam est de iure. ci. hec diuisio. vt ff. de iusti. et iure. l. ius autem ciuile Aut superior de iure personaz. fuit fm ius naturalē gē. et ibi dixim⁹ qd̄ iō immutabile est vt s̄ de iur. na. et. ci. §. pe.

k Equitur diuisio que est de iure ciuili. cum in ea ius gē. cum distinguatur. vt ff. de iusti. et iur. ius ciuile. superior autem quam habuimus. s̄. de iur. perso. i. R̄ est s̄ iure gen. cū n̄ sit seruitus iure nat̄ali. ogmitauit s̄ de lib. §. i. ac.

l Juris. quedam neutro iure tenent. vt filij quoz p̄es sunt capti ab hostibus. vt. j. qui. mō. ius pa. po. sol. §. si ab hostibus. nam et alie quedam sunt impendent. vt ff. de vsu fruc. §. si quis interdum. §. i. et in aut̄. de non alienan. §. h̄ autem. col. i. et hoc fm quosdam. nos oīa. Nam sui iuris sunt. cum em̄ pater sit seruus hostium. et in eoz potestate vt s̄ de iure perso. §. serui. §. alium habere non possunt in potestate. vt ff. de acqui. re. do. homo liber. §. quicquid.

licenciam habere. totam suam familiam libertati donare. nisi alia causa impediatur libertatem. morientibus autem adimere huiusmodi licenciam.

De his qui sui vel alieni iuris sunt.

Equitur de iure personarum alia diuisio. Nam quedam persone sui iuris sunt quedam alieno iuri subiecte sunt. Rursus earum que alieno iuri sunt subiecte. alie sunt in potestate parentum. alie in potestate domorum. Videamus itaqz de his que alie no iuri subiecte sunt. Nam si cognouerimus que iste persone sunt simul intelligemus que sui iuris sunt.

ff. de acqui. poss. l. cum heredes. circa medium. et ff. ad. iul. de adul. l. sic eueniet et preterea eorum ratio vel snia ē absur. q̄ dicit q̄ hec diuisio recipiat medium vt. C. de sen. b. p̄tate. §. h̄ b̄. v. modis accipit vt ff. de sig. pas. l. si. l. p̄tas. / nam vt dicit aristoteles. contrarior eadem est

Simul disciplina. vt hic et. j. de tutelis. i. R̄. et ff. e. i. et est h̄ ar. qz per noticiam vnius immediate ad alterius noticiam et faciunt ad hunc. §. ff. de procur. l. poms. p̄n. §. pe. et. ff. e. l. i. et ff. de preto. stis. pul. l. i. §. stipulacio. num istaz. j. de tutel. circa p̄n.

D Gentis. i. de iure genium introducta. vt s̄ de iur. p̄sona. §. seruitus.

Animaduertere. i. in animo vertere. et cogitare. vt dixit catho.

Elle improprie ponitur pro fuisse vt statim colligitur. vt ff. e. l. i. et erat eadē p̄t in filium. vt colligit scdm̄ vnam h̄am. ff. de lib. et postul. l. in suis. et. j. d. noxa. §. fi. et. C. de pa. po. l. si.

Dommo. vel q̄si domino vt fructuario et bone fidei possess. quibus queritur ex duabus causis. vt. j. per quas perso. no. acq. §. de his.

Quodcumqz. scilicet iuste fm quosdam vt ff. de acqui. poss. qz seruus in fi. Sed certe hoc esse non potest. nam si acquiratur. §. domino. qz sibi non. vt. j. per quas perso. no. acq. §. Item serui. et. ff. de acqui. here. placet. quare dic qz semper domino queritur. etiam si per dolum vel metum seruus acquirat vt ff. pro emptore. l. iij. §. celsus. et. §. pompon. et. §. si seruus. h̄ hoc solo inspecto an queratur puta si seruus stipulatus operas a liberto. vt. ff. de sti. l. i. antepen. vel si aliud factus sit in stipulacione. vt. j. de sti. l. §. h̄ cum factum nisi in casibus. quod die vt. j. de sti. l. §. h̄ cum. nec ob. dicta lex. qz seruus. qz n̄ n̄ domino vt sibi remaneat. nam tenetur reddere. Sed nunquid libertas data a domino vel a lege quod fit interdum. vt C. de ser. qui pro premio liber. ac. per totum. et in aut̄. de mo. §. ij. domino queritur. R̄ si non. naz h̄ queratur seruo libero. tamen non potest dari libertas. vt. ff. de fidei com. liber. generaliter. §. si homini. tamen eo ipso momento sic fit liber vt dominum non habeat. et sic hec opposicio est de puncto. sic et alias vt hic vadit romaz et h̄ facit murum. non est tamen verum eum iuisse l opus fecisse. licet sit in vltimo momento perficiendi. Similis q̄stio fit. ff. qz metus causa. i. extat.

Idomino vel quasi domino. vt fructuario et bone fidei possess. quibus queritur ex duabus causis vt. j. per quas p̄ no. acq. §. de his

Acquiritur. nota hic duos effectus dñice potestatis. et est tertius vt non torqueatur in dominum nisi in casibus vt C. de questionibus. l. i. et. l. seruos.

Sed et hoc licet. i. licitum est legibus. qz si seruus sciat insidias domino parari. et ipse auxilium non tulerit. supli cum d3 prestare quod mortem interpretatur. h et si accu sauerit eum criminali

ter. excepto crimine maiestatis. vt si dñm viderit periclitantez et cum non adiuuerit vel si immiscuerit se urori sue l' alijs modis in **C**ognita. vt qz ex parte muenerit l' filii delicto. quo casu ecia occidere licet. vt ff. de ver. ob. qui seruus a. ff. del. j. quid g. s. si hēs. et ff. ad l. iul. de adul. marito. s. i. si autem al. deliquit. p.

domino non obedie rit legitime eum cor rigerere potest. non tñ ultra modum boni vi ri ar bitrio oprehens sum vt C. de emen. s. l. i. Sed nunquid sine causa verberare pot est. sic modice s. m. jo. vt C. de emen. ser. l. i. Licet pla. dicit q non alit tenetur vendē vel dare. vt ff. ad l. cor. de sicca. vt hic se quitur. et ff. e. t. l. i. n. **C**onstōe. c. 9. vba sunt. j. e. s. fi.

Seruum alienum h certe qui seruus ali enum occidit lege ac quilia tenetur. vt ff. ad l. acq. l. i. j. in p. m. c. i. ad l. acq. in p. que actio hic habere locū non pē cum non domino ymo ostra dominum dareē quod esse non d3. vt

ff. ad l. acq. l. i. Item mela. s. legis. S3 dieq hoc est q̄tus ad criminalem penaz. l. cornel. de sicca. vt. j. de pu. iu. s. j. t. e. lex. que pena tam in seruis q̄ in liberis locum h3. vt ff. ad l. cornel. de sicca. l. i. s. i. inter d ec̄ cuiliter tenetur si alit9 interest vt creditoris. vt ff. de pignoz. seruū l' fructuarij vt ad l. acq. s. h. p. p. t. vt ff. de dolo. s. j. et eleganter. Ac.

Sed et maior. i. magna. vel maior q̄ equum sit q̄ **C**onsultus. i. interrogatus. sic ff. de pact. l. j. qz. s. fi. Vnde illi sulo te querens. tibi sulo siliū dans

Sacrā. ad que loca olim et hodie sfugiunt. eca qd̄ di stinguē. vt diximus de man. principum. s. neqz aut. col. iij.

Cogantur. nota hic q̄ aliquis cogitur vendere rē suā bonis. scz vt precium habeat. et ad dominum primum non reuertatur. vt. j. pro. s. et. s. fi. in fi.

Bonis obdicionibus. ne simili pena anteriorz afficiant. vel ne exponantur vel prostituantur in eodem. vt. j. p. i.

Sed eciam maior aspe ritas dominorum eiusdez principis constitucione co hercetur. Nam antoninus

osult9 a q̄busd̄ presidibus prouinciarum de his ser uis qui ad edem sacram. vel ad statuum principis confugiunt precepit vt si intolerabilis videatur se uicia dominorum. cogan tur seruos suos bonis con ditionibus vendere vt pre cium dominis daretur et recte. expedit enim reipub lice. ne sua re quis male vtatur. **C**uius rescripti ad helianum marcianum emissi verba sunt hec.

Dominorum quidem po testatem in suos seruos il libatam esse oportet. nec cuiquam hominum ius su um detrabi sed dominoz quidem inter est ne auxi lium contra se uiciam vel famem. vel intolerabilem iniuriam denegetur hijs qui iuste deprecantur.

.s. et. s. fi.

U Recte expedit scz precepit. ac. r. **V**tatur. qz interest principis locupletes sub se habē subiectos. vt in aut. vt iudi. sine quo quō. suffra. s. cogita cio. col. iij. quod non ottingeret si cui libero seruos suos li ceret occidere. Et nota q̄ illud idem interest priuati pñci palit et reipub. interest secundoario vt s̄ diximus. de iust. et iur. in fi. ar. ostra. ff. fo. ma. etiam. s. licet. et l. si ostante. s. si ma ritus. ac.

Ideoqz cognosce de que relis eorum qui ex familia iulij sabini ad sacram sta tuam confugerunt et si uel durius habitos qm equū est vel infami iniuria affec tos esse cognoueris venun dari iube. ita vt in potesta tem dominorum non reuertantur. Qui sabini si mee constitucioni fraudem fe cerit sciat me hoc admis sum aduersus se seuerius executurum.

De patria potestate.

In potestate nostra sunt liberi nostri. q̄s ex iustis nupcijs procrea uimus. **N**upcie autem si ue matrimonium. est viri et mulieris coniunctio in diuiduam consuetudinez vite continens. **I**us at potestatis quod in liberos habemus proprium est ci uium romanorum. **N**ulli autem alij sunt homines. qui talem in liberos habe ant potestatem. qualem

jur. in fi. ar. ostra. ff. fo. ma. etiam. s. licet. et l. si ostante. s. si ma ritus. ac.

Marcianum. pro consulē virtute. vt. ff. e. l. iij.

Dominorum hinc inde allegat et duas pro dñis rationes vl dicta ponit.

A libatam. i. non dimmutam

Interest. id ē eis proderit vt seruos n̄ perdant. et sic dene getur scz a nobis vel dic interest. i. ad eos pertinet ne denegē scz a se dñis. cū forte vxor vel filij. vel alij domini familiares in ferant s̄ h̄ p̄ ma. vior e. **I**niuria quam pa ciantur iure naturali inspecto. non iure ci uili. vt. j. de iniuri. s. seruus.

Denegetur. sic. ff. de off. prefec. v. l. i. s. q̄ autem

Sacrā. ad q̄ loca olim et hodie sfugi unt. circa quod disti gue vt diximus i aut. de man. pñ. s. neg at col. iij. acc.

Infami. i. infama ta seu magna iniuria.

Fraudem vel eui dentem qz dño n̄ obe dit l' callide dicens se n̄ esse istum q̄ fugit.

De patria p̄tate.

P p̄tate. s̄ verbum multis modis sumit vt s̄ t. p̄. dixi. s. i

Iustus. que sunt iuste dr. j. t. p̄.

Nupcie. et dicuntur a nubendo. i. velando. qz velate in cedere dñt. vt ait ysidorus. s̄ m̄momiuz dr̄ ideo qz mulier nubit vt mater fiat. et hec duo nomina l3 diuersis rōmbus idem signant. Item diugium et onubium et s̄ozcium. vt ff. de ritu nup. m. eo iut. s. hoc caput. l3 s̄ vltimum qnqz in ter seruos accipitur. vt C. de ser. fug. l. fi. inter q̄s p̄p̄e dr̄ otubernium. vt C. de incest. nup. cum ancillis

Conunctio aīoz non corpoz tñ. vt ff. de reg. iut. l. nupcias. et illa diunctio aīoz signat v̄mionem que s̄sistit inter deum et iustam aīam. Vnde apl's qui adheret dovn9 spūs est cum eo. reliquū scz diunctio corpoz. designat s̄formitatem que s̄sistit in carne inter xpm et sanctam ec clesiam. i. humanum genus. vnde euangelista. verbū caro factum est et habitabit in nobis

Individuam quo ad affectionem sic de iust. et iur. in pñ. actu em plerumq; fit sepacio iur tam veteri qm nouo pmittente. vt C. de repu. ofensu. et in aut. de nup. §. si §. a m aut. vt liceat ma. et auic. §. qz vero. col. viij. Sz nunquid hanc affectionem hz aliquis ad ocubinam. Dñq; certe sic et ideo adicias huic diffinicioni diuini et humani iuris oī. cacō vt ff. §. rit. nup. l. i. diuini. qz eiusbezfecte dñt eē vt n̄ si vnus sanus et alter iudeus. C. de iudeis. ne quis. h. humani. qz forum viri sequitur vxor vt ff. ad mūcip. l. si. §. ij. h̄lec. 9. ē i. o. cñ bīa p̄qz mī. l. i. ma. u. p. oze vt ff. ad mūcip. l. si de iure. §. si. l. 3. cō cubinatus iure per mittente fit. ff. de cō cubinis. l. in ocubina tu in fi. neq; valz op posicio de matre ad filium. qz ibi non est talis osuetudo qualif ad vxorem. vt. j. t. i. §. §. et in aut. quō op. e. §. i. coll. i. et. §. q̄ta ibi. h̄ aut sole. q̄c Accurfi.

Ius autem quod consistit in septem. p̄ mo qz necessitate famis vendere p̄t vel obligare vt C. §. pa. qui si. dis. l. ij. Secdo. qz ab eo in ius vocari non p̄t. vt C. §. in ius vo. l. si. Tercio quia nec cum eis agendo iudiciuz h̄re possum⁹ vt ff. de iudi. l. lis. q̄r to. qz per eum acqui rumus. vt. j. per qual p̄so. no. ac. §. i. Dñto qz in iudico ostra aliz um sine licēcia nostra esse n̄ p̄t vt C. de bo. quesi. l. si. §. i. Serto qz eo mūto sua bona aduenticia ammissa mus. vt. j. per quas p̄ so. no. ac. §. i. Quidaz tñ dixerunt qz alimēta admūicem h̄ iure prestatur qd falsuz est cum in emanci p̄tis h̄ fit vt ff. de li ber. agnos. l. si quis. a liberis in pñ. Item

cuilis obligacio int̄ nos esse non p̄t vt. j. de inutili stipu. §. j. tē inutilis ē Et octau⁹ vt possum petē filiaz in meā p̄tatez circa quod distingue. qz aut a nullo detinetur. aut ab aliq si ab aliquo volens aut mūitus. primo casu petam eum per offm̄ iudicis. de liber. exhiben. l. ij. §. i. autem. et p̄iudi/ ciali actione in rem agam. vt. j. de act. §. p̄iudiciales. non interdico n̄ in casu. vt si volo eum adire hereditatem in q̄ factus est heres. vt ff. de acq. here. si quis mihi. §. i. iustum

nos habemus **Q**ui ergo ex te et vxore tua nascit̄ in tua potestate est. Itēz qui ex filio tuo et vxore e⁹ nascitur. id est nepos tuus et neptis eque in tua sunt potestate et pronepos et proneptis. et deinceps ceteri. **Q**ui tamen ex filia tua nascuntur in potestate tua non erunt sed in patris eorum.

De nupcijs.

Iustas autem nupcias inter se ciues romani contrahunt. q̄ scdm̄ precepta legum coeunt. masculi quidem puberes. femine autem viri potentes. siue patres familias sint. siue filij familias sint. et consensuz habeant parentum quoz in potestate sunt. Nam hoc fieri debere et ciuilis et naturalis ratio suadet intantum vt iussus parentis prece dere debeat **V**nde que fitū est an furiosi filia nubere. aut furiosi filius vxorem ducere possit. cunque super filio variebatur. nota processit decisio. qua permissum est ad exemplū

de libe. exhibi. si eum in secundo eadem auxilia locum hnt̄. et plura. scz rei vendicacio de iure rōnoz. vt ff. de re ven. l. i. §. i. in tercio locum hz interdictum. Item actio in rem d̄ iure q̄ritū. vt. ff. de rei ven. l. i. §. i. et de li. exhib. l. i. §. i. **R**omanoz. i. oīm qui sunt de rōno impio. alie. o. gētes q̄daz vt seruos tenent filios vt sclau. alie vt prozsus absolutos vt francigene. ideo caute dicit. j. talem qualem

filie furiosi. filium quoque furiosi posse. et sine patris interuentu matrimonium sibi copulare scdm̄ datum ex nostra osstitutione modum. **E**rgo non omnes nobis vxores ducere licz Nam a quarundam nupcijs abstinentuz est. inter eas enim personas que parentum liberorumue locū intra se obtinent contrahi nupcie non possunt veluti inter patrem et filiam vel auum et neptem. vel matrem et filium. vel auiam et nepotem et vsq; ad infinitum **E**t si tales persone inter se coierint nepharias atq; incestas nupcias contraxisse dicuntur. **E**t hec adeo vera sunt vt quamuis per adopcionez parentum liberorumue loco sibi esse ceperint. non possunt inter se matrimo nio iungi intantum vt eciaz dissoluta adopcione idēz iuris maneat. Itaq; eam que tibi per adopcionez filia vel neptis esse ceperit non poteris vxorem ducē quamuis eam emancipa ueris. **I**nter eas quoq; personas que ex tñsuerfo

Ex vxore aliud si ex ocubina vt. j. t. i. §. si. vel incesto coitu natus. vt in aut. q. mo. na. eff. le. col. iij. §. si. **I**n tua. si tñ tu sis tu iuris. non al. vt ff. ad. l. iul. de adul. sic euemet **N**on erunt. qz qui nascuntur fami. se. quantur. vt. j. de le. ag. tu. §. i. et in hoc se quitur osdicionem pa tris. vt ff. de sta. bo. l. cum l. i. ma. **D**e nupcijs. §. ca. **I**ustas. ciues. i. liberi hoies. vt s̄ de liberti. §. si. serui § non faciunt matrimo nium h̄ otubernium. vt h̄ic. C. de icestis nup. cum ancillis. et i aut. de nupcijs. §. si vero ab imicō. col. iij. h̄ aliud est iure cano. num quod p̄cualet. vt in aut. de ecclesi. ti. §. i. col. ix. vbi s̄. qz canones sunt s̄uan di pro legibus. ac. **P**recepta. que s̄nt j. e. t. per totū vt col ligem⁹ in mag. glo. j. e. §. sunt et alie. ac. **P**uberes. i. maio res. xiiij. an. vt. j. qui. mo. tu. fi. in pñ. **P**otentes. i. maio res. xij. an. vt. j. qui. mo. tuto. fi. i. §. h̄ in sponsalibus. vij. anni sufficiunt vt ff. §. spō. l. in sponsalibus. Sz nūquid hodie. xv. an ni sunt necessarij ad matrimoniu vt i aut. de tēp. non so. pec. §. gnali. col. vij. §. lex illa osuetudinem. et

frequenciaz hoim ponit. Itēz qd si aliqs ante q̄ istis tps) sit inuentus sufficiens ad matrimonium. videtur qz nubere possit. vt ff. qn̄ di. leg. ce. l. penl. quasi felici diplomate vsus vt ff. de h̄. ob. otimus. §. cum ita. h̄ otradico. p̄mo. l. iul. de adulterio et stupro omisso poterit puniri. vt ff. de adul. inter liberos. i. §. et est pro hoc. ff. de ocubinis. l. i. §. si. si autem de facto intra dictum tps vxorem quis ac ceperit tunc erit vxor cum ad etatem p̄dictam puenerit.

et ff. de ritu nup. l. minore. ac.

Parentum scz qui sunt iuris sui e cumqz etatis sint. sic et ma. fa. h. filij et filiefamil. qui sunt in pteate cui9 cumqz etatis sint vt ff. de his qui sunt sui iuris. l. nam. c. i. i. d. In pteate. g. de emancipatis videtur. idem vt. C. e. l. vidue. h. illud ositium est n. pceptuz. q. at. possit filij emā cipat. ff. de of. ta. l. ij. s. si emanci. et ff. e. de ri. nup. l. filij emā cipa. ac.

Et cuius. quia ē in pteate s iure ciuili rōnoz ut s. t. i. s. ius. ff. Et natalis. qz pē. ut ff. s. ius. a. iur. l. ij. s. Debeat al. n. valz vt ff. s. sta. ho. l. pau. lus. i. s. e. videtur at. osentire n. otradicat expresse vt ff. s. spō. l. in sponalib9 in fi. h. n. q. sitū. qz pēis osensus erigitur

Possit ē pē n. possit osentire vt ff. de iur. co. l. ij. s. furiosus.

Super filio. nam de filia facile osensus fuit. qz forte calidi s. or sanguis est in ea. vt in aut. de n. eli. s. cū. g. col. i. v. verius appter fragilitatē sex us. ar. t. qui. ali. l. m. pū. s. prima n. placz.

Decisio. i. snia vel lex vt C. e. si furiosi. m. tua decisione n. furiosi. idē si capt9 fuerit. abfuit pater per trienniu. l. si nesci tur an viuat vel n. vt ff. e. l. si nepos. s. fi. a. l. si ita.

Scdm datum. scz cuz auctate curatoz is patris et dote fm qn titatem pūmonij pas tris data. vt C. e. l. si furiosi in fi. h. iure ca nonum sufficit osesus eoz s. qz n. mōmonio agitur. h. illud forte in alijs. n. in filijfam. intelligitur. l. creto q. b. corrigiē qz honesta res est oēs hē mōmonium. sic a mēre mōsterium. vt in aut. de san. ep. s. nunc autem. collacione. ix.

Ergo. quia fm pcepta legum fiunt mōmonia g. aē q. non omnes scz mulieres

Quarundaz scz muliez. s. Inter eas ad infinitum. adeo vt si adam hodie viueret n. posset habere vxorem. fm jo. vt ff. de rit. nup. l. nupcie.

Dem iuris vt non pnt diungi. u. Inter. h. non tanta scz vsqz ad gradum. vij. fm canones vt. xxxv. q. ij. c. progeniem. et c. de sangtate. et c. m. co pulacione. et c. nulli. h. fm. l. vsqz ad qrtuz vt. j. e. s. frat. r. l. idem hodie iure canonicō. vt ff. de osan. a. affi. c. vlt. h. tū

gradu cognacionis iun guntur est quedam simif obseruacio sed non tanta

Sane enim inter fratre sororemue nupcie probi bite sunt. siue ab eodem pte eadqz mēe nati fuerit siue ex altero eoz

Si qua per adopcionez so roz esse tibi ceperit. qd iu quidem constat adopcio sane inter te et eaz nupcie consistere non possunt

Cum vero per emancipa cionez adopcio fit disso luta poteris eam vxorem ducere.

Sed et si tu emancipatus fueris nihil est impedimento nupcijs et ideo constat si quis ge nerum adoptare velit de bere eum ante filiam suaz emancipare. et si quis velit nurum adoptare debere eum ante filium suuz emā cipare.

Fratris vero v l sororis filiam. vxorem du cere non licet. sed nec nep tem fratris vel sororis qz ducere potest. qz quis quar to gradu sint. Cuius eniz filiam vxorem ducere non

ali accipiē qd fm canones. q. fm nos vt dices. j. s. g. dib9. p. Quadiu. sic ff. de v. ob. si stipul. in fi. sic. ff. de li. et po stu. si quis postu. m. fi.

Dissoluta. qz ipa ē emancipata vt differat a seqnti cau 3 Genez. i. marituz filie a. Eū. l. ptez b. An. i. prio c. Filiam. Bideo. qz emancipa cōe facta desinit esse agnata

pri. g. per ptem n. pē fieri agnata tū adop tuo. vt ff. de adopc. l. q. in adopcōe hodie v. o. n. desinit. vt. j. de leg. ag. suc. s. fi. a. ita h. ositū hodie n. valet d. puz. i. vxorem fi li vt probatur. j. e. s. affinitatis.

Cum scz patrem. f. Antea. i. primo s. Fratris e9 s. oppo nitur filiaz aui l. auie n. possum ducere. tū neptem possum que est mibi osobrma. vt j. e. s. duoz. R. h. ac regulam. stricte intel ligi in eo casu in quo loquitur. et in o. filij. scz qn ego et illa e9 filia ducere n. possum sumus in scdo gradu ad stipitem. ei in po testate e9 dem. et sic e9 scz frs v l sororis mee filiam. aē. et b. in naturalibus secus in adoptiuis. vt. j. pri. s. Accurfi. floren. h. Eius. sic os true. non videris impediri ducere vx. fi. e.

Ciuili iure. de na turali osat. de ciuili sic probō. illa filia so toris adoptiue n. est i pteate mris vt. j. s. hē. qua. et diff. s. q. de cā g. n. transit in pteatez illi9 q. adoptat mrez l. z mē transeat. qz illi transeunt cum alijs q. sunt in pteate vt. j. t. i. s. illud et ff. s. adop. si pē. At ipa mē adop tata est mibi osiuncta

Affini tatis quoqz veneracione. quarundam nupcijs absti nere necesse est. vt ecce p uignam aut nurum in vx orem ducere non licet. qz vtreqz filie loco sunt. qz ita scilicet accipi debet si fuerit nurus aut preuig na tua. Nam si adhuc tua nurus est. id est. si adhuc nupta est filio tuo alia ra cione vxorem eam ducere non possis. quia eadem

pagnacōz p ptez in e9 pteate est. ff. s. adop. l. qui adopt. k. Duoz. b. fm. l. vt hic. et C. e. celebrandis. secus iure canonum. l. die hunc. s. loqui de adoptiuis. sec9 i natalib9

Adoptiua ab auo pno n. Item materteram. nō caute. qz n. repetit adoptiua ma terteraz. aē. qz matertera vel auunculus n. fit adopcōe vt h. et s. e. s. eius. et ff. e. si qua. s. si qua. s. fi. alias. l. adopcio

Sed otra videtur. ff. de ritu. nup. l. per adopcionez. s. fi. R. illud intelligitur qn adoptio in nepotem quasi ex filia natum. vel in proneporem ex nepote nato ex filia. qd pos sum sicut si nullum haberem filium. vt. j. t. i. s. l. z. tūc em so roz et frater e9 loco e9 filij facta est adopcio. est mētera. a

auunculus est. alij mihi filij sunt vtz. et sic n̄ imitat̄ naturaz
 qz. aut nepos ex filia naturali et l̄ima n̄ est in p̄tate h̄ at cū
 suis d̄cor. loquit̄ qñ aliq̄ adopto in filiaz. hec q̄dez n̄ erit
 mat̄ ex terra filijs natis ex alia mea filia naturali et l̄ima. S̄z
 q̄ est rō diuersitatis. R̄. qz. altero casu scz qñ adopto i ne/
 potem ex filia. est om̄s mater tere et auunculo. qz. maior est
 quib̄ parentes ip̄ant
 minoribus q̄s secus ē
 in aduerso casu. et ex
 hac pendz alia. vt na
 turales et l̄imi sint
 adoptiuo ubiecti. et
 est ridiculum. eod̄rio
 casu esset equum
 o. Et magnaz. maḡ
 mater tere soror auie
 m̄ne est. amita maḡ
 soror auī paterni est
 vt. j. de gra. et affi. g.
 ij. et. iij. Sed quid s̄
 fr̄e auī materni. R̄. ē
 patruus magn̄ vt C
 de successorio edicto
 l. i. l. pla. tra. vt ibi
 no. Sed cum sint in
 quarto casu q̄re proz
 hibent̄. vt s̄ e. g. fr̄is
 R̄. qz. hec p̄sone sint
 s̄. superioribus trans
 uersalibus. q̄ h̄ntur
 loco parentum vt i. l.
 .g. et qz. ip̄a ē in prio
 gradu stipitis vt no.
 s̄. g. h̄ nec nepotem. et
 sic nō caute. qz. ordo
 tr̄nsuersaliū subdiuē
 i tres p̄tes. s̄. j. et ex la
 tere. vt. j. de s̄di. g. ij.
 ij. iij. v. et. vj. et ma
 ior est abst̄mēcia ver
 sus supiores vt h̄. et
 inferiores. vt s̄ e. g.
 fratris. q̄ transuer
 saliu. vt s̄ e. g. duoz.
 Accur.

Affinitatis. ē aut̄
 affinitas reglaritas
 p̄sonaz ex nupcijs d̄iunctaz oī carens parentela sanḡnis
 vt ff. de gradi. n̄ facile. g. affines et. g. sciens est. ideo dicit
 ex nupcijs. qz. sine nupcijs strahi n̄ p̄t. h̄ fm canōes ē sine
 nupcijs. h̄ cum vxor videat̄ affinis viro q̄re p̄mittit̄ matris
 monio vt. R̄. n̄ est. h̄ cā affinitatis

Quarundaz mulierum r̄. Preuignam. hec nomia
 exponuntur statim. p̄. in. h̄. q̄ ita. q̄.

Loco sunt fa. ad hoc ff. so. ma. quia.

Accipi debet scz hec prohibicio

Nurus est. que d̄timeantur appellacōne istarum. dic vt
 ff. e. l. adoptiuus. g. videamus.

Nupta est ar. sumitur h̄ et ex proz. R̄. qz. si quis h̄z ḡna
 le auxilium n̄ p̄t petere speciale. vt. ff. de m̄n. l. in cause. et
 de ver. ob. doli. et ff. de eden. l. q̄ sunt.

Alia racione non solum supradicta

Lz. p̄mo efficiē infamis. vt C. ad l. iul. de adul. l. eū qui
 a. Socrum. que sunt hec persone. dic vt ff. e. t. de ritu
 nup. l. adoptiuus. g. nunc videamus.

Prohibitū. iure affinitatis ad h̄ referē qz. et ip̄m. et ē.

duobus nupta esse non pō
 test. **I**tem si adhuc pre
 uigna tua est. id est si ma
 ter eius tibi nupta est ideo
 eam vxorem ducere non
 poteris. quia duas vxores
 eodem tempore non licet
 habere. **S**ocrum quoqz
 et nouercam prohibitum
 est vxorem ducere. quia
 m̄ris loco sunt. qd̄ et ip̄m
 dissoluta demum affinita
 te procedit. alioquin si ad
 huc nouerca est. id est si
 adhuc patri tuo nupta ē.
 communi iure impeditur
 tibi nubere. quia eadem
 duobus nupta esse non po
 test. **I**tem si adhuc socrus
 est. id est si adhuc filia ei
 tibi nupta est. ideo impe
 diuntur tibi nupcie. quia
 duas vxores habere non
 potes. **M**ariti tamen fi
 lius ex alia vxore. et vxor
 ris filia ex alio marito vel
 contra. matrimonium rec

Affinitate. h̄ tra sibi straria videtur. nam si dissoluta
 est affinitas. n̄ ḡ d̄nt nupcie rōe affinitatis separi. h̄ dic di
 ssoluta. q̄. i. dissoluto matrimonio. p̄pter quod d̄tingit af
 finitas. h̄ ip̄a affinitas non est dissoluta

Pouerca sic dicta. quasi nocens arcus. vel qz. noua est
 archa sine fructu. et fa. ff. de inoff. tes. l. iij. in fi. et l. iij.

Non potes. al̄ nō
 possis scz eodem tpe
 subaudi vt s̄. p̄. g.

Mariti. l. z. inter se
 frater et soror phibe
 antur. vt s̄ e. g. inter
 eas. q̄. q̄.

Vel contra. id est
 econtrario

Hocant. illi m̄ores
 i. Ex m̄imomo. mar
 iorum. accur.

Postea. scz post
 natiuitatem istoz. et
 sic aduerbium post d̄
 terminat dictōz con
 tracto. Vel dic qz. de
 terminet verbū habe
 ant. a die stracto scz
 prius. nam qui ex eo
 m̄imomo nascuntur
 fr̄es sunt ex p̄te m̄ris
 illi q̄ natus est l̄ nata
 prius ex feia id dicas
 econtra qz. erit frater
 vel soror ex p̄te p̄ris
 illi qui fuerat ex illo
 patre nat̄. et tñ isti
 nullo iure sibimicez
 iunguntur. viro em̄
 ognati vxoris iungun
 tur et n̄ alijs ognatis
 viri. Idem econē. qz.
 ognati viri vxori iun
 guntur n̄ at alijs og
 natis vxoris. vnde re
 probatur quorūdam
 opi. qui dixerunt qz
 null̄ d̄ arboze ducit
 aliū nā in ea otinentē
 ognati viri et vxoris

te contrahunt licet habe
 ant fratrem sororemue ex
 matrimonio postea con
 tracto natos. **E**t si qua
 vxor tua post diuorcium
 ex alio filiaz procreauerit
 hec non est quidem preui
 gna tua. sed iulianus ab
 huiuscemodi nupcijs ab
 stinere debere ait. **N**am
 constat nec sponsam filij
 nurum esse. nec patris sp̄
 sam nouercam esse. rectius
 tamen iure facturos eos
 qui huiuscemodi nupcijs
 se abstinerunt. **I**llud
 certum est. seruiles quoqz
 cognaciones nupcijs im
 pedimento esse si forte pa
 ter et filia. aut frater et
 soror manumissi fuerint.

Sunt et alie persone.
 que propter diuersas ra
 ciones nupcias contrabe
 re prohibentur. quas in li
 bris digestorum. seu
 pandectarum ex veti iure

et tñ iunguntur vt h̄. s̄. nec inter se an̄ m̄imomū inter du
 os ognatos viri et vxoris stractus succedē vt C. oia s̄ suc
 amite. nec postea nisi sicut facit vir vxori deficiente oī pa
 rentela. et excluso filio vt C. vnde vir et vxor. l. i. et i. auē
 ibi signata. Accur. sius.

Et si vxor non est preuigna. qz. illa est preuigna mea q̄
 ex mea vxore est nata anteq̄ esset vxor. et femine ille est p̄
 uignus qui ex marito natus fuit anteq̄ suus esset maritus.
 vt s̄ e. g. affinitatis et. g. socrum. sed hec postea fuit. nata.
 tñ dicit iulianus abst̄mēd̄ rōe honestatis vt subicit. et. ff.
 e. l. si qua. g. si vxor. et l. si vxor. et l. sp̄. et ad h̄ inducūt duo
 argumenta. nam. et ē.

Nurus esse. l. z. sit sponsa tñ non est nurus an̄q̄ fiat vxor
 et econtra l. z. sit sponsa patris. qz. vxor non est patris. ad
 huc ideo non est filij nouerca. vt h̄ et ff. de ritu nup. si qua
 .g. i. et tñ l. z. nulla sit affinitas est abst̄mēd̄ vt subicit rec
 eius. et ē. a fili deludit in casu p̄posito primo in h̄. g.

Facturos. scz scim̄ o. **I**llud seruiles. i. dū durāt fuitē
 p̄. Cognacōes. i. sangunitates que sunt inter seruos. et

impediunt nuptias inter eos. Item affinitates. ut hic et ff. e. adoptiuus. §. seruales. Sed quod hoc cum nulla agnatio sit inter eos. ut. j. de ca. di. §. gautem. Sed illud in iure succedendi. et in tutela vel hereditate dr. hic autem a iure sanguinis. quod nullo iure civili tolli potest. ut hic et ff. de re iuris. l. iura sanguinis. et per consequens est in prohibicione matrimonij. Sz none et alia rōe inter eos matrimonium impeditur qz sunt serui vt s. e. §. i. ff. de incest. nup. cū ancillis ff. durante fuitute ff. duo sunt impedimta et eis manumissis durat b. vnu vt sequit. f. Manumissi fuerūt vel ambo et tūc vnu est impedimentū sāgūinis vel vnus tm. et tunc duo sunt q̄ impediunt q̄ mō diximus.

Sunt et alie. enu mari pnt at enumerari. xiiij modi. cum his quos scz b. t. hēmus. primus est rōne seruitutis. vt s. e. i. ff. de incest. nup. l. cū ancillis Sed s. est rōe etatis. vt mares minores. xiiij. an. femie minores. xij. vt s. e. i. ff. de re iuris. §. quod in tria diuiditur. ascendentes descendentes et collaterales. vt s. e. §. g. et §. inter eas. et. §. fr̄is et. §. ei us. et. §. duoz. Quarto rōe adopcōis vt s. e. §. g. §. i. §. inter eas. in fi. vtriusqz. qn̄to rōe affinitatis presentis. preterite et future vt s. e. §. affinitatis et. §. so cer. et. §. si vxor. Sexto rōe matrimonij nam si hz vnam n̄ dz hē alterā eodem tpe al̄ est infamis vt s. e. §. so cer. m fi. et. §. affinitatis in fi. et C. ad l. iul. de adul. eum

Septimo p̄ sena. o. qd̄ vetat fieri matrimonium inter tu. a cu. et filios eoz. ad q̄dam pupillam vel adultam suam. l. patris. vt C. de interd. ma. inter tu. l. i. Octauo per l. pap̄. et iul. scz inter senatores et eoz. libertos et libertas l. al. vilis adicōis feminas. vt ff. de ritu nup. l. pap̄. et C. de uup. l. si libertam. quod caplin hodie correctum est. vt in aut. vt li. de ce. §. si quis autem col. vj. Nonus est vt inter presidem et sibi subiectam rōe iudicōis. vt. C. de nup. et hōe. a C. si q̄cūqz p̄. po. l. i. Decim⁹ est p̄ ostōez p̄ncipis vt cum ea quam quis de sacro fonte leuauit vt C. de nup. si quis alump. in fi. Item seruat̄ de ip̄a matre. l. z. nostro iur̄ cautum non reperiatur. Vndecimus est rōe honestatis vt s. e. §. si vxor. et ff. e. l. si qua. Est. xij. rōe ordinis annexi

collectarum enumerari p̄missimus. **S**i aduersus ea que diximus aliqui coierint. nec vir. nec vxor. nec nuptie. nec matrimonium nec dos intelligitur.

Staqz hij qui ex eo coitu nascuntur. in potestate patris non sunt. sed tales sunt. quantum ad patriaz potestatem pertinet. quales sunt hij. quos mater vulgo concepit. nam nec hij patrem habere intelliguntur. cuz et is pater incertus est. Vnde solent filij spurij appellari. vel a greca voce spandon concepti. vel quasi sine patre filij. Sequitur ergo vt di

ffoluto tali coitu. nec dotis exactioni locus sit. **Q**ui autem prohibitas nuptias contrahunt. et alias penas paciuntur. que sacris constitucionibus continentur. **A**liquando autem euem̄ vt liberi qui statim vt nati sunt in potestate parentum non fiunt. postea autem redi-

vt cum clericis in sacris ordinibus constitutis vt in aut. quod op. ep̄. in. §. neqz autem. et in aut. de san. ep̄. §. si quis. Est t̄terciusdecimus. vt in mōchis ouerhis momalibus. l. z. si sint in sacris ordinibus constituti. vt in aut. de mona. §. antepe. et in aut. de nup. §. per occasionem. col. v. Est. xiiij. in muliere rapta que p̄o nubet raptori. quod prohibet vt i aut. de rap. mul. que p̄o rap. nu. §. i. col. ix.

gantur in potestatem patris. qualis est is qui dum naturalis fuerat. postea curie datus potestati patris subicitur. nec non is q̄ a muliere libera procreatur. cuius matrimonium minime legibus interdictum fuerat. sed ad quam pater consuetudinem habuerat. postea ex nostra constitucione dotalibus instrumentis compositis in potestate patris efficitur. Quod et alijs liberis qui ex eodem matrimonio postea fuerint procreati similiter nostra constitucio prohibuit.

De adopcōibus subiecta

Non solum autem naturales liberi scdm ea que diximus in potestate nostra sunt verum etiā hij quos adoptamus.

Adopcio autem duobus modis fit aut principali rescripto aut imperio magistratus. **I**mperatoris auctoritate adoptare quis potest eos easue.

ne cā vel ob cāz. quasi ob cāz datum fuerit. nec causa fuit se cuta. ff. si. p. sic. siue ignorans siue sciens dederit. vt ff. de ad. sine cā. l. si. v. m. jo. dat. odicio igz̄ anter n̄ sciens danti vt C. de ad. ob ca. l. i. et ff. de ad. ob cāz. §. si. a. l. i. nec imerito. ē turpiter danti nulla sit repeticio. vt ff. de adi. ob tur. cau. l. si ob turpem accur.

Qui autem prohibitas. per aliquem de. xiiij. modis. l. z. cy. has penas imposuit tm̄ eis qui incestas nuptias faciūt l. nepharias. n̄ al̄ mutiles vt in aut. de incest. nup. §. i. col. ij. **C**ontinent. vt est amissio bonoz et infamie. C. de incest. nup. l. q̄otra. et l. si quis incest. hodie vero et ofiscacio bonoz et exilium et cinguli siue dignitatis deposicio aqz bez racio si vilis est imponitur vt in aut. de incest. nup. §. i. **A**liqñ parentum. b̄ mirabile p̄ duo. pbat exempla

de rap. mul. que p̄o rap. nu. §. i. col. ix. **D**iximus vt s. e. p̄ totum. et ec̄ adiecim⁹ in pri. §.

Staqz bñ infertur vt s. t. i. in pñ.

Ad p̄fatem p̄pter hunc casum posuit d̄ nuce. post ti. de p̄ia p̄fate.

Vulgo. scz q̄ p̄ez demonstrare n̄ p̄t. l̄ illicitum. vt ff. de sta. ho. vulgo.

Nec hij scz vulgo ocepti. vel dic hij de quibus loquitur. scz illicite oceptis

Incertus est. cui pater est p̄s pater est sibi nullus. et ois cui pater est p̄s nō hz ille p̄em et fm̄ b̄ dic. his scz vulgo cōceptis. vel dic his. si incestuosus. a tunc tu dic iuris fictione est incertus. acc.

Agreca spandon spandon grece dr̄ latine. sine patre filij p̄ quasi sine. iure ciuili inspecto

Sequitur. bñ infert. cum em̄ sine m̄i momo esse n̄ p̄. s. dos vt vbi non est dos. accio dotis n̄ est. vt C. de dona. an̄ nup. l. si. sibi. sicut em̄. aqz.

Exactioni. scz per actionez ex stipulatu que datur ex dote vt j. de act. §. fuerat Sz quid si per odicōz si

Naturales. scz tm.

naturales filium tm qui in p̄tate patris non est vt b. et s. t. i. imp̄n. facer e in p̄tate detur in seruiuo impatoris p̄ p̄s fidis prouincie. nam in p̄tate loco meriti patris. et efficiē l̄imus loco meriti filij. vt b. et in aut. q. mo. na. ef. sui. g. fi. **Secū is. nūc pomē aliis exemplū** q̄s igit̄ col. viij

Interdictum. nam aliam vxorem n̄ habu it tpe cubinatus. al' oē vt C. de ocu. l. i. **C**onstōe vt C. de na. li. l. cum quis. **I**nst̄is. h̄ nunquid sine inst̄is est m̄imo mium tale dicūt qdā q̄ non. vt pla. et al. q̄n decorati maximis dignitatibus faciunt matrimonium. vt in aut. vt li. ma. et auie. g. qz vero legem du dum. col. viij. meli9 at qui. mo. na. ef. le. g. h̄ g. casta. col. vj. S3 dic q̄ m̄imomū nudo olensu pficitur sine scriptura vt in aut. 8 nup. g. nupcias. et ff. de re. iuris. l. nupcial Sed filij primogeni tū sunt l̄imi si dota lia inst̄a n̄ sunt facta vt b. et fa. ad b. C. de na. li. l. cum quis a. l. nupcias a. l. impator a. l. fi. et in aut. 8 h̄. que ab inte. defe. g. i. et in aut. de filijs. aū do. m. stru. natis. col. ij. et in aut. de ince. nup. g. fi. col. ij. et de trient. et semis. g. fi. **C**onstō. vt C. de na. li. l. nuper. h̄ si nō fecerit sibi vxorem ad huc hm̄di naturales sunt alendi a patre. Itēz succedē ex testō in toto si pater vult l̄imis n̄ ex̄itibus. v̄ p̄ntibus iā defūctis alias liberi in vnam vnciam tm̄ p̄mittunt naturales succedere supiores q̄n ip si tm̄sup sunt n̄ impediunt eos nisi in sua l̄ima q̄ sup ioribus debet ab intestato vero duas h̄nt vncias p̄ne s. b. e. tm̄ e eoz viriliter diuidendas. q̄n n̄ sunt ascendentes nec descē dentes alunt et i p̄i patrem et b̄ in licite natis. h̄ si illicite nati sunt non p̄mo oī b̄nficio sunt exclusi vt in aut. q. mo. na. eff. sui. g. discretis. vsqz in finem ostōis.

De adopcionebus. Re. ca.

Non solum et naturales subaudi et l̄imi. q̄re distingue qz filioz alij sunt naturales et l̄imi. et ex l̄imo m̄i monio nati. vt hic et s. de pa. po. m. p̄n. Alij naturales tm̄ vt nati ex cubina. vt s. t. i. g. fi. Alij l̄imi tm̄ vt adoptiui de quibus b̄ t. loquitur. Alij nec naturales nec l̄imi iuris p̄sumpcionz vt incestuosi v̄ al' illicite nati. vt i. aut. q.

qui queue sui iuris sunt. q̄ species adopcioneis dicitur arrogacio. Imperio magistrat9 adoptamus eos easue. qui queue in potestate parentum sunt. siue pri mum gradum liberorum obtinent. qualis est filius filia. siue inferiorem. qual' est nepos neptis. pronepos proneptis. **S**ed hodie ex nostra constitucione cū filiū familias a patre natura' i extranee persone i adopcione datur. iura naturalis patris minime dissoluntur. nec quicqm̄ ad patrem adoptiuum transit. nec in potestate eius est. licet ab intestato iura successionis ei a nobis tributa sint. **S**ive ro pater naturalis non extraneo sed auo filij sui materno. vel si ipse pater naturalis fuerit emancipatus eciā auo vel pro auo similitudo paternov' materno filium suum dederit in adopcione in hoc casu. quia concurrunt in vna

bus mo. na. ef. sui. g. fi. col. viij. Alij sunt qui prius n̄ fuerē l̄imi. h̄ nunc sunt. i. efficiuntur duobus modis vt in aut. q. mo. na. ef. sui. g. i. et s. t. i. m. fi. **A**doptamus. scz i p̄tate n̄asūt. et b̄ iure veteri. vt h̄ ff. e. l. i. h̄ hodie distinguitur vt. j. e. g. h̄ hodie. **A**dopcio. est autem adopcio fm̄ pla. et jo. legal' actio ad solaciū eoz q̄ liberos n̄ h̄nt pene. i. fe. re n̄asaz mutās. h̄ ēte et ab his q̄ libos h̄nt fit adopcio vt ff. e. l. nec et. g. preterea. et j. e. g. h̄ q̄re p̄ sic sim plicite diffimri. Adop cio est l̄imus actus p quem fit quis filius q̄ n̄ est pene natura' im mutās. et est b̄ vitas vt ff. e. l. i. et j. e. g. m̄iozem

personam. et naturalia et adopcioneis iura. manet stabile ius patris adoptiui. et naturalivinculo copulatum. et legitimo adopcioneis modo constrictuz vt et in familia et in potestate huiuscemodi patris adoptiui fit. **C**um autē impubes per principale rescriptuz arrogatur causa cogmta arrogacio fieri p mittitur et exquiritur causa arrogacionis an honesta sit expeditaqz pupillo. Et cum quibusdam cō dicionibus arrogacio fit id est vt caueat arrogator persone publice hoc est tabellioni. si intra pubertatē pupillus decesserit testaturum se bona illis. qui si adopcio facta non esset ad successionem eius venturi essent. **I**tem non alias emancipare eos potest arrogator. nisi causa cogmta dignus emancipacione fuerit et tunc sua bona eis reddat. **S**ed et si decedens pater cum

ad solaciū eoz q̄ liberos n̄ h̄nt pene. i. fe. re n̄asaz mutās. h̄ ēte et ab his q̄ libos h̄nt fit adopcio vt ff. e. l. nec et. g. preterea. et j. e. g. h̄ q̄re p̄ sic sim plicite diffimri. Adop cio est l̄imus actus p quem fit quis filius q̄ n̄ est pene natura' im mutās. et est b̄ vitas vt ff. e. l. i. et j. e. g. m̄iozem

Rescripto. b̄ est v̄p aū ipm̄ p̄ncipem. l' aū alium mḡatum dele gacione facta p̄ p̄. a p̄ncipe. vt C. e. l. ij in fi. et l. arrogacōes Sed qd si impator n̄ est. b̄ n̄ p̄ fieri. licz imp̄i h̄ sit vt i aut. quō op. ep. g. fi. et coll. i.

Agratus. scz cuius cunqz ordinarij ec̄ de fenloris ciuitatis qui minimus est vt i aut. de defen. ci. g. nulla. nec mirum cum sit de uoluntaria iudicōne vt ff. de off. procon. et le. l. ij. ac.

Arrogacio. quia adoptator interro gatur an velit eū qz adoptat sibi iustuz filium esse a adoptat9 an id fieri paciat. vt ff. e. l. ij. v̄deverus Arrogo q̄ suus est. h̄ h̄z meus esse necesse p̄is adopto suum. h̄ p̄is p̄manet idem

Infiorez. i. seq̄ntē

Sed hodie ostōe. vt C. de adopc. cū in adoptiuis. ac. **N**aturali et l̄imo. **T**ributa. i. in p̄dca ostōe et fa. ad hunc. g. j. de h̄. q̄ ab intest. g. aliquem. alias. g. inuenimus **N**aturalis et l̄imus. **S**i vero p̄ materno. in cuius potestate prius non erat h̄ modo efficitur vt subicit. vt s. de pa. po. in fi. **E**mancipatus. al' cum esset in p̄tate quō adoptaret eū quem h̄z. certe n̄ p̄ plus esse q̄ filius l' nepos. vt b. et ff. e. si p̄. g. qui duos. et mtellige emancipacionis tpe filium n̄ esse acceptum. qui nunc datur in adopcione. al' in potestate aui remansisset. vt j. t. i. g. fi. **S**imō. i. si lem facias distinetōz. nā m̄no pauo indi/ stincte. p̄no vero h̄. q̄ mō distinxit in auo dat in adopcōz

a **C**oncurrunt. si si ego adoptem filium fratris mei. nunquid patri mee subicitur. R. si in i. q. n. et q. h. d. nat. alia. expone. i. nat. alia. q. ab eo auo strabit nativitate. a. origies quod non est in filio fratris mei. ac.

b **I**ura. vñ preferendus est ei in quē vna tm̄ occurrat. a sic due rōes p̄valent vni. vt in aut̄. de ofan. et vt fra. g. i. col. .vi. et C. de edic. di. ad i. tol. l. fi. m. h. vna fit melior duabus. vt colligit. ff. de mo. test. naz. et fi. et ff. vñ liberi. l. scripto.

d **C**ū at̄ rescriptum. vt q. sui iuris est. vt s. e. in pñ.

e **C**ogita. que at̄ in cause g. cōvertunt̄ per ordm̄ scripta sunt. ff. e. l. si p̄. s. in arrogacōibus. l. se. vsq. ad. g. fi. et qdam ec̄ hōm̄ in p̄fō impuberis. q. et ibi dñe.

d **A**n honesta. i. nō eo p̄posito. vt e. res deuoret. vt ff. e. l. nec ei. g. eorum.

e **V**t caueat. i. ut cau cō. promittat cū fide iussione tm̄ vt ff. e. nec ei. g. fi. et C. de ver. sig. sanctimus

f **P**ersone qui seru⁹ publicus s̄ vt C. e. l. ij. al. em̄ seruus pur⁹ tabellio esse n̄ p̄. vt C. de tabel. gñaliter li. r. s̄ certe id sic d̄. q. publice seruit

g **R**estitutuz. al. s̄ venturi l. iure successiomis ex testō l. ab i. test. l. t. vñ. l. singl̄ vt leg. itaris. oibus em̄ s̄ iussio hac caucōe pupillo decedent e in pupillari etate. al. si p̄ ea pupillaris substitutio euanesca vt h. et ff. e. n̄ ast. et l. his verbis. et. j. de pup. sub. g. i. S. z nonne sine hac caucione facta admittuntur s̄ dicte p̄sone ex testō R. n̄. cum testm̄ sit ruptū mima ca. di. scz arrogacōe vt. j. q. mo. test. m̄fir. g. n̄ tm̄. Item nunquid s̄ iussio sine hac caucione admitterent. R. n̄. q. p̄ arrogator oia iur̄ peculij occuparet vt ff. de castren. pec. l. ij. l. dec tm̄ cautio omilla p̄ facto habetur. ff. e. de x. bis in fi. vt et alias. C. de rei. vr. act. l. vna. g. i. Sed q̄re s̄ iussio si stipulanē ec̄ vltra pupillarē etatem. cū et postea sunt admittendi ad successiōē si adoptio facta n̄ esset. R. illud est de fortuna. et aduenticiū erat. vnde n̄ fuit s̄ iussio. vt ff. q. et a. q. l. iul. potuisset em̄ testam̄tū fecisse. vt s̄ quibus ex cau. g. cū g.

h **T**em. cā. veluti si ita h̄eres instituit iste adoptatus si emancipatus fuerit. et tunc q̄rtaz pdit quā d̄ret h̄e de bonis arrogantis. vt. j. pr. R. et ff. e. siqs in fraudem pa. l. fi. s̄ m̄ q̄sdam. Vel dic q̄ tunc n̄ pdit q̄rtam. vt. j. pr. R. p̄ batur. qd cum isto otmuat. et qd d̄ca lege otmet̄ intelligitur qm̄ ex at iusta cā ottra filium vt qz prouocabat p̄rem ad iram. et intm̄ vt ec̄ exhereditari potuerit et bñficiū colz

exheredauerit. vel viuus sine iusta causa eum emancipauerit iubetur quartam partem ei bonorum suorum relinquere. videlicet preter bona que ad patrem adoptiuum transtulit et quorum commoduz ei postea acquisiuit. **M**inorem natu maiorem non posse adoptare placet. **A**doptio enim naturam imitatur. et pro monstro est. vt maior sit filius qm̄ pater. **D**ebet itaqz is qui sibi filium per adoptionem vel arrogacionem facit plena pubertate. id est. xvij. annis precedere. **L**icet autem et in locuz nepotis et pronepotis vñ neptis et proneptis vel deinceps adoptare. quāuis filium quis non habeat. **E**t tam filium alienum qm̄ in locū nepotis adoptare

latum l. oferens reuocari. vt. C. de reuo. do. l. fi. q. in aut̄. vt lib. dece. g. illud. q. b. e. col. vi. et s̄ m̄ intellige. p̄ responsum quod sequitur.

i **S**ed si exheredauerit vel preterijt. vt ff. e. si arrogator. **I**ubetur. nō n̄ cauet se sic relicto. tūc em̄ n̄ valeret. vt C. de mutu. sti. l. ex eo. et C. de mo. test. si qm̄. i. R. s̄ ei iu

potest qm̄ nepotes in loco filij. **S**ed si quis nepotis loco adoptet vel quasi ex eo filio quem habet iaz adoptatum vel quasi ex illo quem naturalem in sua potestate habet in eo casu et filius consent re debet. ne ei inuito suus heres agnoscatur. **S**ed ex contrario si auus ex filio nepotem det in adoptionem. non est necesse filium consentire. **I**n plurimis autem causis assimilatur is qui adoptatus vel arrogatus est ei qui ex legitimo matrimonio natus est et ideo si quis per imperatorem vel apud pretorem vel p̄fidem prouincie nō extraneum adoptauerit. potest eundem in adoptionem alij dare. **S**ed et illud vtriusqz adoptionis commune est. q. et hij qui

be. p. l. vt sic faciat **B**onoz. qd ḡ si alios filios ser. l. plures h̄eat. nunquid h̄ p̄ alij h̄z. R. sic s̄ m̄ bul. qm̄ d̄eat imputari ei q̄re arrogauerit. Vel dic vtputo q̄rtaz sue plus p̄ odi. ex. l. diui pñ petiit vt h̄ et ff. e. si arrogator. ff. s. in of. tes. pap. g. siqs. al. siqd̄ ipubes s̄ h̄is a s̄ admistar naturalium et s̄ iussio. vt ff. de in off. tes. pap. g. qm̄ a C. de mo. tes. cū q̄ritur. et l. p̄ntibus. absurdum em̄ est hunc s̄ iussio plus iur̄ h̄e q̄ nat. al. et s̄ iussio vt s̄ e. g. h̄ hodie. i. fi. m̄ **C**om. o. s. repete et p̄terea bō. l. aduē ticia o. m. o. s̄ qz filius arrogatus post arrogacōz acquisiuit p̄t scz vsufruc. nam et h̄ acquisita restituit. n̄ dico vsufructuz ipm̄ qz d̄z lucrari p̄ vt C. de bo. q. li. l. cū optz. g. n̄ at̄. admistar mariti in rebus dotalibus vt ff. famil. herc. l. si filia. g. i. et sic h̄ x. buz p̄ter n̄ excludit. vt h̄ et ff. de pig. act. l. i. i. fi. et ff. d̄ p̄cur. h̄ l. x. e. g. pe. et fa. ff. d̄ vul.

sub. h̄ si p̄les. g. in arrogato

n̄ **M**ore natu. i. natitate. sic ff. de mior. l. i. g. i.

o **I**mitat. plez. qz qm̄ tm̄ vt. j. e. g. h̄ illd̄. q. in plimis.

p **P**ro monstro est. i. n̄ s̄ m̄ nat. h̄ ottra nat. vt et al. ff. de sta. bo. n̄ sunt liberi. q **M**aior scz tpe n̄ p̄sona

v **E**c̄ tot annis. i. tot annos d̄z h̄e plus adoptas q̄ adoptatus. q̄ faciūt vñā plenā pubertatē tantū tps. S. z nunquid qui plures adoptat d̄z plibus vicibus p̄cedē in tantō tpe. R. n̄. vtputo cū s̄ m̄ nat. ec̄ in vno anno ex diuisis f̄is vel ec̄ vna possit h̄e p̄les filios. et in s̄ adoptio imitat̄ nat. vt h̄. Et nō plibus modis dici plenam pubertatem. naz in terdum. xij. an. vt. j. q. mo. tu. fi. g. i. et s̄. t. i. R. i. al. s̄. xv an. vt in aut̄. de tēp. n̄ so. pec. sup. dote. g. gñat. col. vij. al. xvij. a. vt s̄ q. mo. n̄ pos. g. fi. a ff. s̄ pos. l. i. g. p̄ueicia iterdū s̄ **X**vij. an. vt h̄ic. et ff. de alimen. le. l. mela.

t **L**icet quis n̄ h̄eat. vel h̄z vrozem n̄ h̄eat. quo casu tm̄ e ottra naturam vt ff. e. l. qui vrozem

u **I**n loco. i. nepotē ex vno q̄si ex alio natū vt ff. e. si p̄. g. q̄ duos. n̄ at̄ loco fr̄is vt C. de h̄. insti. nec apud

r **C**onsentit e. h̄ vid. g. s̄. nam leditur filius in duobz et

in hereditate siue in bonis que ad filium suum ponebat ex vo-
to transmittit vt ff. vñ lib. l. scripto hñde. qd n̄ fac. vt. j. de
hñ. q̄ ab intest. de. g. at hñ. et qz in p̄tatem illius tñsit. q̄re
in patris sui naturalis p̄tatem n̄ redit iure isto veteri vt s̄
e. i. R. Et ad primum rñdeo q̄ aliq̄ mō p̄t euitare institu-
endo eū Ad sc̄dm dico q̄ n̄ p̄t estimari p̄tia p̄tasyt ff. del. i.

filii. s. vulgarem.
h̄ hodie vt qz timor
cessat. nam a succedz
et in sua p̄tate recidz
vt C. de adop. cuz in
adoptiuus. et s. e. g. h̄
hodie.

Consentire. qd n̄
est in alijs agnatis q̄
possent sperare succe-
ssioz vt ff. e. l. c. adop-
cio. et si q̄dem fili9 cō-
senciat. bñ est et reci-
dat nepos adoptiuus
in p̄tatem suam. scz
fili9 mortuo p̄t vt ff.
e. l. si quis nepotem.
Si añ n̄ consenciat fili9
tunc agnascitur. i. ap-
propinquat. seu ag-
natus fit ei. i. auo. h̄
nepos et suus efficiē
heres. eē filio inuito
nec recidit in p̄tatem
e9 siue dicas eū succe-
dere vt filium. lz fit fi-
lius. siue vt nepotem
quasi ex altero p̄mor-
tuo natum. quo casu
equalē cū patruo ad-
mittit. vt. j. de hñ. ab
intest. g. cū at. Alij di-
cunt h̄ totum eo inui-
to. i. filio iuito. a ag-
nascitur. i. iuxta eum
quasi nascitur quo ad
successionem. qd satis
in idem redit. Alij h̄
totum eo inuito. id ē
auo iuito q̄ voluntate
fili9 p̄posuerat adop-
tare. nunc a t̄ q̄ suum
p̄posituz fac. et sic d̄z
inuito rōe p̄positi p̄-
mi. et fm istos h̄ ne-
pos iuito auo et filio
adoptatus n̄ succedit

vna cuz filio. h̄ demū eo mortuo primaverior est. Sed q̄re
hic filius impedit et m̄imomium sui filij. eiam auo volente
et non impedit hunc cuius actum. vt ff. de ritu nup. l. oroe
g. i. R. qz m̄imomū ē vinclm maḡ idiuuū vt s̄ d̄ pa. po.
3. In p̄lmis. qñz em̄ vt. j. de hñ. ab intest. g. m̄im9. i. R.
fm azo. Item in eo q̄ adoptiuus p̄t n̄ tenet euz instituēt
j. de hñ. ab intest. g. aliq̄. et si ea d̄ra.

Consequitur sic tñseat in suaz p̄tatem. vt s̄ e. g. h̄ hodie
b. **V**triusqz vna est quaz hodie vocatur arrogatio. alia
adoptio. vt s̄ e. g. in p̄n.

Con p̄nt castrati. qui oēs eunuchi vocantur. h̄ ab hoc
s̄ne detrahunt castratos. qz gnare non p̄nt id est caste sic
natos vt nunq̄ poterunt gnare.

generare non possunt. q̄-
les sunt spadones adop-
tare possunt. castrati em̄
non possunt. **F**emine
quoqz adoptare non pos-
sunt. quia nec naturales
liberos in sua potestate
habent. sed ex indulgen-
cia principum ad solaciuz
liberorum amissorum ado-
ptare possunt. **I**llud
proprium est adoptionis
illius. que per sacrum ora-
culum fit q̄ is qui liberos
in potestate habet. si se ad
arrogandum dederit non
solum ipse in potestate ar-
rogatoris subicitur. sed
eciam liberi eius in eiusdē
fiunt potestate tanquam
nepotes. Sic etenim diu9
augustus non ante tybe-
riuz adoptauit qm̄ is ger-
manicum adoptauit vt p̄-
tinus adoptione facta in-
cipiat germanicus augu-
sti nepos esse. **A**pu-
d cathonem bene scriptum re-
fert antiquitas serui. si a
domino adoptati sint. ex
hoc ipso posse liberari.

Vnde et nos eruditi in no-

Spadones. quibus genitalia abscisa sunt cui tellor vel
spata p̄nt adoptare. et est rō. qz forcius impedimū ē na-
ture q̄ accidentis vt h̄. et ff. de postu. et liber. l. h̄ et q̄rtū
g. i. et. ij. et nota qz vulgariter promiscue appellantur
Femine n̄ p̄nt. h̄ ipe arrogari p̄nt. vt ff. e. nam femine
Con. nota feminas n̄ h̄re filios in p̄tate. et fa. ad hoc. ff.

stus. et le. nulla. a. j.
de here. q. a. dif. g. eē
nec ff. d̄. ta. l. illis
g. ad testamta. ac.

Sed ex indulgēcia
de nouo accedenda vt
C. e. l. mulierem

Amissoz. in acie
p̄ncipis vt h̄ inuit.
vt. j. de execu. tu. g. h̄
et si in bello. ff. de in-
of. tes. l. si suspēte. g.

fi. Sed nunq̄ a tunc
h̄bit in p̄tate vidz qz
sic cū bñficia sint extē-
denda vt in aut. ost.

que de dig. g. pe. a. ff.
de osti. p̄n. l. si. h̄ tñ
ō dico admistar. scz
naturaliz. nā natam

imitat adoptio. vt s̄
e. in morem. et fa. ad
B. C. e. l. mulierem

Illis p̄m orac̄m.
i. per p̄ncipem. vt d̄
eo qui sui iur̄ est. a. id
transit eē hodie in po-
testatez arrogatoris

vt s̄ e. in p̄n. ideo sic
d̄m. qz oramus siue
dep̄cam eum vt in ta-
lib9 p̄stet auctatez

Liberi. oēs nati et
nascit et eē reuerfi ab
hostibus. vt. ff. e. si
p̄fa. in p̄n. hic d̄ op-
li. l. ope.

Diuus. h̄ impator
volebat adoptare qn̄
dam noie germanicū
et h̄ germanicus nos-
luit consentire. vñ n̄ po-
terat procedere ado-
pcio vt. j. t. i. g. h̄ si p̄
et ff. e. l. in p̄n. Vnde

august. callide suauit
cuidam noie tyberio

vt illum germanicuz adoptaret qd fecit. et hunc tyberiu
postea arrogauit. q̄re et p̄ns habuit germanicum loco
nepotis

Quā is tiberius n̄ p̄t p̄tinus. i. stati o. **C**ā a p̄ncipe
p̄ adoptati. scz a d̄no. ab e9neo añ n̄ p̄t eē libertus. vt ff.
e. si pater in fi.

Constōe. vt. C. de la. li. tol. l. vna. g. fili q̄ mō. acc.
r. **A**ctis. i. coram iudice dicendo hec verba. rem huc fili
fm azo. vel vt puto coram iudice agebatur. vt filius fieret
adoptiuus. et inde fuit facta scriptura. non tñ res puenit
ad p̄fectōz vt differat a. p̄. cau sup̄iori. aliis si eē iudicium
talia fierent vt auerentur. vt C. de li. cā. l. p. et sic colliz
se ex hoc et sup̄iori versu. qz si id quod ago non v̄z vt ago.

stra constitucione eiam
eum seruum quem domi-
nus actis interuenientib9
filium suum nominauerit
liberum esse constituimus
licet hoc ad ius filij acci-
piendum ei non sufficit.

Quibus modis ius pa-
tris potestatis soluitur R.

Quibus modis hñ
qui alieno iuri sūt
subditi eo iure liberan-
tur. et quidem quemad-
modum liberantur serui a
potestate. **E**x hñs
intelligere possumus. que
de seruis manumittendis
superius exposuimus.

Hñ vero qui in potesta-
te parentis sunt mortuo
eo sui iuris fiunt. sed hoc
distinctionem recipit. Nā
mortuo patre sane omni-
modo filij filieue sui iuris
efficiuntur. Mortuo vero
auo non omnimodo nepo-
tes nepteqz sui iuris fiunt
sed ita si post mortem aui
in potestate patris sui re-
caluri non sunt. **S**taqz
si moriente auo pater eoz

vt illum germanicuz adoptaret qd fecit. et hunc tyberiu
postea arrogauit. q̄re et p̄ns habuit germanicum loco
nepotis

Quā is tiberius n̄ p̄t p̄tinus. i. stati o. **C**ā a p̄ncipe
p̄ adoptati. scz a d̄no. ab e9neo añ n̄ p̄t eē libertus. vt ff.
e. si pater in fi.

Constōe. vt. C. de la. li. tol. l. vna. g. fili q̄ mō. acc.
r. **A**ctis. i. coram iudice dicendo hec verba. rem huc fili
fm azo. vel vt puto coram iudice agebatur. vt filius fieret
adoptiuus. et inde fuit facta scriptura. non tñ res puenit
ad p̄fectōz vt differat a. p̄. cau sup̄iori. aliis si eē iudicium
talia fierent vt auerentur. vt C. de li. cā. l. p. et sic colliz
se ex hoc et sup̄iori versu. qz si id quod ago non v̄z vt ago.

vt illum germanicuz adoptaret qd fecit. et hunc tyberiu
postea arrogauit. q̄re et p̄ns habuit germanicum loco
nepotis

valet tñ vt valere p̄t. sic. C. de la. li. tol. l. vna. §. fili. mō
Ar. o. tra. C. de iur. do. l. i.

Uideamus. et quidem. quasi dicat. quid sit o. tra. seruos
de absolucōe p̄tatis eoz. diximus s̄ de liber. §. i. a. §. multu
a. Potestate sunt subaudi dñica.

b. Uij. parentis. stricte accipe pro his qui sunt superiores
ex linea masculia nam
fem̄e n̄ hñt in p̄tate
filios vt s̄ t. i. §. feie.
gñalius accipitur. s̄
t. ij. §. i.

d. Eo scz p̄nte. ac.
d. Distinctōz. scz q̄
dixi morte superioris.
inferiores effici sui iur̄
e. Patri scz fa. l. Bau.
supra q̄z null⁹ est ra
cione p̄tatis.

f. Om̄o. i. gñali.
g. Ita sūt sui iuris

h. Itaqz eoz scz nepo
i. In p̄tate. et t̄tum
ñ exiit. nam si exiit
et postea n̄ redijt. qz
est arrogatus n̄ reci
deret filius in p̄tate

e. vt ff. de adop. si p̄
filiū. et est rō vt ibi nō
k. Is scz filius p̄dēs
l. Mortuus est scz fi
lius p̄dēs.

m. Sui iuris. n̄ i. caū
vt qñ p̄digatē fili⁹
sui iur̄ factus fuisset.
ut i. aut. est. q̄ s̄ dig.
§. istud. col. vj.

n. Cum at. dēm est s̄.
quali soluit pa. po.
morte n̄tali. nūc ponit qñ morte civili

o. Deportatur. hic nō q̄ hec snia deportacionis vt valez
at. i. statum et ciuitatem perdat. non p̄t dari nisi a q̄tuoz
iudicibus. scz ab impatore vel ab eo qui eius vice iudicat
et a prefec. p̄. et p̄fe. vt ff. de pems. l. ij. §. i. et del.
ij. l. i. §. a. prefec. et ff. de inter. et rele. l. inter. penas. §.
i. Item credo in senatoribus qui parē sniaz. i. parē hñt
effectum p̄ncipi vel maiorem q̄ p̄dicti. vt ff. a. q̄. ap. n̄ li.
l. i. §. i. si autem alias iudex talem sententiam det non valet
nec mandatur execucioni nisi princeps approbet eam. l. in
sulam siue locum assignet. vt ff. del. ij. l. i. §. ij. et §. depor
tato s. et ff. de iniust. r. l. si quis. §. e. Due autem sunt deli
cta quibus in insulam debeant deportari dicemus. §. s̄ pu
iud. per totum t. h̄ relegare p̄t quilibet qui hz merum imp
perium. vt ff. de inter. et re. l. relegatoz. i. R̄. Et nota q̄
primo de media. secundo de maxima. tercio de relegacione
dicit. prima et vltima tollunt paternam p̄tatem. h̄ religio
non sic. cum status non est mutacio. nec ca. di.

o. Eo id est per istam deportacionem in insulam.

p. Si mortuo. nota deportatum mortuum. scz ciuiliē sic.
ff. de o. tra. ta. l. i. §. filium. et ff. pro socio. l. vñ. §. societas

q. Pari. hic nota vbi est eadem vel filis rō idem ius s̄sti
tuaē. sic. ff. de ver. ob. l. a. ticio. in fi. et. §. q̄ cum eo q̄ in ali
po. §. istas. et ff. de edendo. l. quedam. §. nummularios. ff.
ad l. acq̄. l. illis. Ar. s̄ ff. de col. bo. l. si quis. in fi. i. R̄.

r. P̄ncipis. al. p̄ncipali. h̄ nunquid per alium poterit re
stitui. R̄. n̄. non. nisi forte per senatorem qui p̄t restituere.
statum. vt ff. de post. l. i. §. de qua. et. §. an autem.

viuit. et in potestate pa
tris sui est tunc post obi
tum aui in potestate pa
tris sui fiunt. Si vero is
quo tempore auus mori
tur. aut iam mortuus est.
aut per emancipacionem
exijt de potestate patris
tunc hij qui in potestatez
eius cadere non possunt.
sui iuris fiunt. Cum at
is qui ob aliquod malefi
cium in insulam deporta
tur ciuitatem amittit. se
quitur vt qui eo modo ex
numero ciuūm romanoz.
tollitur. perinde ac si eo
mortuo definant liberi in
potestate eius esse. Pa
ri racione et si is qui in po

s. Statum. scz q̄tum ad honores vel ordines et familia vt
C. de sen. pal. l. i. §. et patriam p̄tatem. et hoc vult h̄ dicē
Sed o. tradicunt. C. de sen. pal. l. in insulam. et l. si pater.
So. hic specialit̄ ad oia fuit restitutus. vñ. m. et sic facias
punctum ibi per oia. hanc reprobo. qz s̄ intelligit̄ ad oia
restitui. nisi o. tradixerit expressum. nam verbum restituo

testate parentis sit in inu
lam deportatus fuerit. de
sijt esse in potestate paren
tis. sed si ex indulgencia
p̄ncipis restituti fuerint
per omnia p̄stiniuz statū
recipiunt. Relegati au
tem patres in insulam. in
potestate liberos retinet
econtrario liberi relegati
in potestate parentum re
manent. Pene seruus
effect⁹ filios in potestate
habere definit. serui autē
pene efficiuntur qui in me
tallis damnantur. et qui
bestijs subijciuntur. Fi
lius familias si militauerit
vel si senator vel consul fa
ctus fuerit manet in pote

Generale est vt ff. de
vñ. videamus. §. et
in fauana. alij s̄ intel
ligunt ad patrem re
uertentē tñ referen
dum. cui d̄z restitui i
potestate. s̄ filio re/
stituto non sic. qz sic
nocēt ei restitū ar.
C. de le. et con. q̄ fa
uore. Sed hanc opi.
reprobo. nam liber
tus deportatus et re
stitutus in libertatē
recidit. vt ff. de iure
pa. siue patroni. dic
ḡ inter esse vtz p̄m
ceps dicat hec verba.
restituo te. et tunc ad
omnia restitutus vi
deatur vt hic. an hec
indulgeo tibi quo ca
su de pena tñ remit
tenda cogitasse vide
atur. vt in o. trarijs.
ar. C. de sen. pal. l. gñali
et l. tutor. al. s̄ cum
indulgencia. et C. de
gñali. abo. l. si.
t. Relegati. retinet
nota d̄ram inter hūc
relegatum et depor

tatus quo ad familiā vt hic et s̄ pro. §. itē hic bona tenet
ille non. vt ff. de interdic. rele. l. i. Item hic ciuitatē re
tinet. ille non. vt ff. de inter. et re. l. relegatoz. §. sniaz. et
§. ad t̄p̄s. Item q̄ hic ad tempus vel in p̄petuum. ille autē
tñ in p̄petuum deportatur. vt ff. de inter. et re. l. relegati
et l. relegatoz. §. hec d̄ra. s̄ in libertate non est d̄ra. nam
vterqz liber remanet. vt ff. de bo. dam. l. h̄ si. Sed banni
tos nostri t̄p̄is quibus opamus. R̄. si p̄pter tantum male
ficiū. vt etiam cum ciuitate et bona sua publicentur. vel
de iure vel de osuetudine ciuitatum. tunc deportato opa
bo. al. s̄ relegato. vt ar. ff. de bo. dam. l. i. non autem dico.
q̄ possit deportari a p̄fide de iure. vt s̄. §. p̄ri. diximus.
nec relegari a defensore ciuitatis cum sit de ip̄erio merore
in aut. de defen. ci. §. nulla. in fi. §. ac.

u. Pene. i. supplicij. supplicium em̄ suus dñs est. non fiscus.
vnde ei nihil querit vt ff. de his q̄ pro n̄ scrip. ha. l. ij. sed
nouo iure nemo ingenuus fit seruus ex supplicio vt in aut.
de nup. §. q̄ autem. et. §. qz vero. col. iij.

x. In metallis. i. in ope metalli ad fodiendum metallum. l.
etiam deportandum. et vt etiam ne fugerent ligabantur.
et pondere quodam opprimebantur. ferro vel alio modo.
Alij vero erant qui dicebantur damnari in ope metalli. et
hij non tanto ponde opprimebantur qui hinc fugiebant in
metallum ponebantur. Alij vero erant qui in ministeriuz
vel in seruicium metalloz ponebantur. et hoc si p̄petuo fi
eret erat seruus. al. contra. vt ff. de pems. l. aut dam. §. in
ter eos. et. §. quisquis. et. §. in ministerium. Sed quid si p̄
uincia non habeat metalla aliqua vel ferri vel filis adicōis

Rē in vicinam prouinciam mittebantur. ut ff. de penis. l. aut dam. §. est pena metalli. alij sunt in opus publicum ppe tuo dati vel ad tps qui sunt filies relegatis. ut ff. de penis l. quidem. §. hmoi pene non sunt in vsu hodie

P Nui bestiis. deducendis forte vel etiam vt omederet cū eis palia bestialia facēt. §. hac pēa dic vt. ff. de penis. l. qui vltimo nota

Filius militauerit. i. miles factus fuerit ad quod multa sūt necessaria vt in aut. de man. pñ. §. fi. col. iij. diximus. l. dic militauerit. i. in exercicio milie fuerit.

Non liberat. hoc iure isto. naz nulla dignitas preter patriatum releuat filium a potestate patris. vt s. hij. §. hodie. xij. sunt dignitates que liberant aliquem curialem a curiali adidicione vt C. de cura. l. fi. li. p. et ille here dez liberant a patria po. vt in aut. §. osti. que de dig. §. i. et §. gñaliter col. vj. vnde cum ibi sit consul cor rigiē qd h de eo §. 2.

Constōe vt C. de osul. l. fi. li. xij

Patriciatu. erat em patrici9 quasi pñ cipispē. Vñ salustius O patres scripti. nā scripta erant eoz nomina in aliquo loco l. in corona capitis eoz rum vel alias

Filio. hoc est speciale in patricio cōsule. hodie etiam vt sola collacione l. dacione codicilloz. a dignitatis scripte. vel per aliquod priuilegium fiat sui iuris. ec sine admistracione. In alijs. p. tunc demū cum ceperit admistrare. vt in aut. osti. que de dig. §. i. que ē. C. de ep. e. aut. §. dignitas vt C. de cur. l. fi. Item in tercio casu cum ordinat epus qui est ec vltē sdictos casus vt in aut. osti. q. de dig. §. paslam. coll. vj.

Liberat scz digtas. d. Nuis em. q. d. si quilibet pater ec vilissimus filiu suum emancipat qñ vult. vt. §. e. §. adimonendi. et §. preterea. qñ li ter hoc imperatoz non poterit facere vel dic in casu electi patricij. q. d. cum ipē pater patricij possit emantipar et ad hōpellitur cum a lapis et verberibus vt in aut. osti. que §

testate patris. milicia em vel consularis dignitas. de patris potestate filius non liberat. **S**ed ex constitucione nostra summa patriciatu dignitas ilico imperialibus codicillis prestitis filium a patria potestate liberat. **Q**uis emz paciatur patrē quid posse p emancipacionis modum. potestatis sue nexibus filium liberare **I**mperatoriam autem celsitudinem non valere eum quem sibi elegit patrem ab aliena eximere potestate. **S**ed si ab hostibus captus fuerit parens qm uis seruus hostium fiat. tamen pendet ius liberorum propter ius postliminij. **Q**uia hij qui ab hostibus capti sunt. si reuerfi fuerint. omnia pristina iura recipiunt. idcirco reuerfi etiam liberos habebit in potestate. quia postliminium fingit eum qui captus est in ciuitate semper fuisse. **S**i vero ibi decefferit ex inde ex quo captus est pater. filius sui iuris fuisse videtur. **I**pse quoqz filius neposue si ab hostibus captus fuerit. similit

dig. l. Rē. quate ipē imperatoz. nē.

Elegit. quod raro fit vt C. de osul. l. fi. li. xij. §. m. **S**i ab hostibus. hostes sunt quib9 pps ro. bellū indixit vel ipi pld ro. vt ff. de capt. et postli. reu. l. hostes.

Tñ pendet. §. colligunt quidam qddam hoim genus esse in pendenti vt diximus. §. de his q sunt sui l. ali. iur. §.

dicimus propter ius postliminij. ius quoqz potestatis parentis in suspensio esse. **D**ictum est postliminium a limine et post. vnde eum qui ab hostibus captus est. et in fines nostros postea peruenit postliminio reuersum recte dicimus. nam limina ficcut in domo finem quendam faciunt. sic et imperij finem limen esse veteres voluerunt. **V**inc et limes dictus est quasi finis quidam et terminus. ab eo postliminium dictum est. quia ad idem limen reuertebatur quod amiserat. **S**ed et si captus quis videtis hostibus recuperatur postliminio rediisse extimatur. **P**reterea emancipacione quoqz desinunt liberi in potestate esse parentum. sed emancipacione antea quidem vel per anti quam legis obseruacionē procedebat que per ymaginarias vendiciones. et intercedentes manumissiones celebrabatur. vel ex imperiali rescripto. **N**ostra autem prouidencia et hec in melius per constitucionem reformauit. vt si

§. i. §. certe. q. hic dicit pendet. vñ est ppter iuris fictionem. nam quo ad veritatem sui iuris est filius. vt ff. de testa. lex cor. in fi. et ff. de liber. a post. l. vlt. et C. de se. pas. l. fi. §. ibi est qd mari me. nē. vt ad mac. l. i. §. i. nam pater suus est hostium. vt §. de iur. psonaz. §. serui §. alium in pteate habē n p. vt. ff. ad l. iur. de adu. l. sic eueniet dic §. q. nulla pital pñcia pendet. ispec to statu pñti. §. fua. vt. §. de h. ob. §. adidiciones

Postliminium. est aut ius postliminium ius amisse rei recuperande ab eñneo moribus et legibus institutum. vt colligitur. ff. de capt. et postli. l. postliminij. i. Rē.

Indcirco. qz reuerfi oia iura recuperant.

Captus. et reuerfusus vt ff. de cap. retro

Si ho videtis. §. fines nostros nec vltra deductos et ita improprie reuerfusus §. postli. vel dic capt9 fuerit vltra fines. et tunc e. §. redisse añ. q. ad limina redeat. qz sic recuperat stati l. in ppe. a fa. ad hūe. §. ff. de cap. in bello. §. i. item ad idem. ff. de vi et vi. ar. l. qui possessionem.

Preterea. si solum sdictis modis. §. preterea. nē

Quod libi. gñale nomen ē ad oēs infestiores vt. §. t. ij. §. fi.

Procedebat. i. ita demum ad effectum perducebatur. **E**t ymaginarias. i. ficticias sic. et ff. de re. iuris. l. imaginaria. nam pē vendebat filium pro vno nummo forte. et emptor eum manumittebat. vt h. et ff. de capt. l. liberog. §. i. et C. de l. fi. i. Rē. et facit ad hoc. §. de testa. §. i. et pteb h dicebatur filius capite minui. §. cum hodie talia nō fiant vt sequitur nunquid de capite minui. Rē. sic quia statum

mutat ad minus. ut s de ca. di. i. R. et. s. minima
q Rescripto. et hoc modo eciam sine vendicione fiebat.
utputo. ut C. de emanci. li. i. fi.

U^t fidei al' fundoe. i. usu. al' fitione. al' factione.
s Explosa. i. expulsa. sic. j. de fidei. o. h. e. s. h. q. stiplacōis
t Recta via l' indirecta. n. curo. vel dic. i. recto iure

u^t Vel mgratus. s. s.
libet ec si n. hnt mezz
iperiu l' mixtum ut in
auf. s. defen. ci. s. nul
la. et ec ordinarior
ut duo bonon. coram
iudice mutimensi ut ff
de ma. vim. l. ec. s. fi.
et C. de iud. l. vit. al'
penl.

Intrent. si iudex e
i domo. i. vbi cuq. sit
dummodo non sit in
loco turpi. ut ff. de
iust. et iur. l. penul. ff
de arbi. l. si cum diei.
s. penul.

Sua manu. i. dz
capere eum p manum
et relapare eum p ver
ba ad hoc idonea. vl'
dic manu. i. potestas
te. nam qnq. et non
capta manu emancis
patur ut C. de eman.
li. i. pe.

Et tunc. i. extunc
nam prius occuparet
pater oia iura pecu/
lij. ut. j. quibus n. est
per. fa. t. s. i. a. e. file
ff. de adi. et de. l. iij.
in fi. et ff. si cer. pe. l.
lecta. et ff. s. vul. l. b.
impupillari. s. i.

Et edictor. scz posi
to. ff. si quis a pa. fu.
ma. l. i. in fi. i. R.

In bonis acqui
rendis vel acquisitis
vel a patre sibi nunc
collatis

Manumissus. id e
emancipatus. in ppe
em ponitur. ut ff. qn
actio de pec. est an. l.
i. s. alienacio.

Patrono. pnon
autem succedit libto
in toto ab intestato
filijs non extantibus

ex testō in tercia pte bonoz liberti liberis existentib9 in
nich. l. 3. olim esset al' ut. j. de suc. li. s. i. et. ij. et. s. h. nra. sic
erit hic in patre. s. hec similitudo aliqn fallit. nam interdug
h3 totum pater. ut si filius turpem personam instituit. ut
ff. si a pa. quis fu. ma. l. pnonus in pn. Interdum nichil ex
successione vel alio mō in. vj. casibus. ut qn precū emanci
pacionis accepit pater a filio Item qn filius est miles l. h3
castrensiavt ff. si a pa. quis fu. ma. l. i. s. si parens. et. s. est
et alius. et ff. de te. mili. si a milite. s. fi. et l. seqn Item filijs

atione pristina explosa. re
cta via apud competen
tes iudices vel magistra
tus parentes intrent. et si
lios suos et filias vel nepo
tes vel neptes. ac deinceps
sua manu dimittant. et
tunc ex edicto pretoris in
huiusmodi filij vel filie
vel nepotis vel neptis bo
nis qui queue. a parente
manumissus vel manumi
ssa fuerit. eadem iura pre
stantur parenti que tribu
unt pnono in bonis liberti
Et preterea si impubes sit
filius vel filia vel ceteri.
ipe parens ex manumissio
ne tutelam eius nancistit.
Ammonendi autem su
mus liberum arbitrium
esse ei qui filium. et ex eo
nepotem vel neptem in po
testate habebit filium qui
dem de potestate dimitte
re. nepotem vero vel nep
tem manumittere. eadem
et de pronepote et prone
pte dicta esse intelli
gantur. vel omnes sui iu
ris efficere vel quosdam
retinere. Sed et si pa

alijis patris. l. 3. hēdibus n. datur. ut ff. si a pa. quis fu. ma.
l. i. s. si. secus est in filijs patrom. Item qn emancipavit eos
actus ut ff. si a pa. l. fi. Item caluifiana non ita patrivt pa
trono datur. ut ff. si a pa. quis fu. ma. l. non vlt. Item nec
opas ut a liberto pnonus h3. ut ff. si a pa. quis fu. ma. l.
pe. l. 3. hec predicta specialia in pnono vera n. sint. ut colli

ter filium quem in potesta
te habet. auo vel proauo
naturali. fm nostras con
suetudines super his ha
bitas in adopcionem de
derit. id est si hoc ipsum ac
tis interuentibus apd
competentez iudicem ma
nifestauerit presente eo q
adoptatur et non contra
dicente. nec non eo q adop
tat. soluitur quidem ius
potestatis patris natura
lis. transit autem in huius
modi parentem adopti
uum. in cuius psona adop
cionem esse plenissimam
antea diximus. Illud
autem scire oportet. q si
nurus tua ex filio tuo oce
perit et filium postea emā
cipaueris vel in adopcio
nem dederis. pregnante
nuru tua. nihilominus qd
ex ea nascitur in potesta
te tua nascitur. Quod
si post emancipacionem.
vel adopcionem concep
tus fuerit patris sui eman
cipati vel aui adoptiui po
testati subijcitur Et q
neq. naturales liberi neq.
adoptiui pene vllomodo
pnt cogere parentes de
pate sua eos dimittere.

ex gnali capite filius
t. si quis a pa. l. i. i. et
ij. R. et in specialib9
casib9 q in illo. t. po
nuntur. ut dictum est
s. fm hoc sp videtur
p amittere. cu sp p
mum emancipacionis
heat hodievt. j. p. q. s.
perio. no. ac. s. hoc. s.
et C. de bo. que li. cu
oportet. s. pe. s. die il
lud legale n. ouencio
nale premium esse. et
ideo licitum nec pu
mendum. ut C. de ad
nini. tu. l. sanctimus
et C. ad l. iul. s. adul.
l. gratus

Ex manumissione
i. ex emancipacione
h. nancistit. s. cor.
huic. s. bo. j. de legit.
penl. tu. a. j. de fidu.
tu. in pn.

Admonendi. libe
rum esse. n. in casibus
ut. j. e. in fi. et fac. ad
huc. s. ff. s. adop. li.
k. hēbit ut s. de pa.
po. s. qui igitur

Manumittere. id e
emancipare

Vel omnes. repe
te liberum esse
n. Sed et. ostōnes.
ut C. de adop. cuz in
adoptiuis. et sup. de
adop. s. h. hodie. et
s. si vero

Patre pnte. nisi
sit infasvt C. s. emā.
li. l. pe. ac.

Contradicēte. nō
paciaz osensui spari
fic qui tacet affirmat
fic ff. de pig. l. si fide
iussor. s. pater. et. ff.
so. ma. l. ij. s. fi. ar. oē
ff. de adop. l. ij. s. i. et
de procur. filius. s. i.

Transit. s. n. tollitur patria pfas s. n. fertur Ad quid
s. hic casus h. t. ponitur. R. q. et si n. tollitur incommutabi
liter. tollitur tñ quo ad primum. idem dico in eo qui iudis
catur in pte mea n. esse. nam n. efficitur sui iuris. cum snia
non faciat ius. ymo remanet in pte. l. 3. q. ad me pro eman
cipato heatur. ut ff. de adi. inde. l. iul. in pn. et l. vit.
v. Diximus ut s. t. i. in pn. s. si vero

Illud. s. s. tradit duo preceptavt de adop. s. h. hodie.
Et filio. scz naturali et līmo. secus in līmo tñ. ut in

adoptiuo . nam tunc filio emancipato eē nepos ex eo emanci-
cipatus videtur . fm quosdam . vt ff . de ca . di . l . liberos . § .
emancipati . et ff . de adop . l . h . etiam nepos . vel melius dic
in eo idem qd in naturali . vt in fi . h . 9 . t . et . ff . de adop . l .
liberz . et ff . de cap . a . postli . re . l . si me .

Uascitur . secus in
ancilla pregnate ma-
numissa l alienata vt
s de inge . § . sufficit . 7 .
ff . de acq . rez . do . l .
fi . 7 . C . § . pba . l . mrez
r . Et qd . h . est fm p
ceptum . et repete sci
re oportet

Patiales . subau-
et l . imi . nam nales
tm non sunt in pte
vt s de nup . § . fi .

3 Denevillo . h . nota
talem regulaz qd nul-
lus filius pēpellere
pēz vt emancipet eū
qd fallit in . iij . casu-
bus . et ideo dicē pen-
vt si pē agnouerit le-
gatum sibi relictum .
hac otemplacōe . vt
liberos emanciparet
nam tunc opellit eū
ordinem emancipare
vt ff . § . og . le . l . si cui
Item si filius adopta-
uit preuignum suum
opellitur emancipa-
re eum eo pubē facto
si probauerit sibi non
expedire esse i pte
vt ff . de adop . l . non-
nunq . et l . se . Idem
in qlibz adoptiuo vt
ff . de min . l . in . § . hqs
minor . Item si filie
peccandi necitatem
imponat vt C . § . epi .
au . l . si lenones . Itēz
si filium male et otra
pietatem affecerit vt
ff . si quis a pa . l . fi . itē
eōē filius n pēpelli
vt emancipetur vt in
aut . q . mo . na . ef . sui .
§ . gnali . col . vij

De tutelis ca.

Transseamus . aliam . nam diximus duas . vt s . e . de
iur . pso . in pn . a s de his qui sūt sui iur . l . ali . i . pn .
A Ex his nō g qd hic distinguit illud mbrz qdam sui iur
sunt . quod est oppositum . quedaz alieno iuri subiecti sunt .
vt s de his qui sunt sui iuris vel ali .

b Non sunt . qui g in tutela vel cura sunt sui iur sunt . filia
ultra . § . non pē hēe tu . vel cur . vt hic . et C . de cu . fu . l . fi . in
pn . Sed otra . C . de sen . pal . l . fi . § . i . qz filius e q est apud
hostes est in tutela . et tū n est sui iuris vt s . t . i . § . fi ab hoz
stibus . § . hibi vere non erat in pte e pē deportat9 esset vt
c Neutro . nec tutela nec cura . **d**ixim9 s . t . i . § . cū ad

d De his . de alijs autem dicet . j . de cur .

De tutela Rubrica

Transseamus nūc ad
aliam diuisionem .
personarum . Nam ex his
personis que in potestate
non sunt . quedam vel in
tutela sunt vel in curacio-
ne . quedam neutro iure te-
nentur . **V**ideamus et-
go de his que in tutela vel
curacione sunt . ita enim
intelligemus ceteras per-
sonas que neutro iure te-
nentur . ac prius dispicia-
mus de his que in tutela
sunt . **E**st autem tutela
vt serui9 diffiniuit ius atz
potestas in capite libero
ad tuendum eum qui pro-
pter etatem se defendere
nequit . iure civili data ac
permissa . **T**utores aut
sunt qui eam vim ac pote-
statem habent . ex qua re
ipsh nomen acceperunt .

Itaqz appellantur tuto-
res quasi tutores atque
defensores . sicut editui al
editicij dicuntur qui edes
tuentur . **P**ermissum ē
itaqz parentibus liberis .
impueribus quos in po-
testate habent testamen-

Eta em . qd stratioz . eadem est disciplina . vt hic et s .
de his qui sūt sui vel ali . iuris . in pn .
F Tutela . sunt . de alijs dicet . j . de cura .
Est autem tutela . vt seruius . nomen est iurisco nults
et facit ad hunc . § . ff . e . li .

h Ptas . i . violenta
ptas . nam datur tus
tor inuitus . cū em nō
fit minus publicū vt
j . de exec . tu . et cu . in
pn . § . inuitus datur .
ut C . de cu . l . nullus .
li . p . Item inuito dat
vt ff . de tu . et cu . da .
ab his . necl . ff . de tu
telis . l . ij . unde ptz q
h est alia ptas qd pa-
tris in filium . et dñi
in seruum cum illa ad
omodu9 . vt . j . p . qd p
so . no . ac . § . i . a s hif
q sunt sui l . ali . iur . § .
ij . hic vero ad onus
tenetur em de dolo
lata culpa . vt C . ar-
tu . l . ij . Item per hoc
q datur inuito dēt a
curatore qui volenti
datur . vt . j . de cur . § .
Item inuiti . et ff . e . l .
iij . § . si pupillus . Vel
dicvis ad cogend9 . po-
testas ad impandum
i Libero . naz nisi sit
liber pupillus nō pē
hēe tutorem cū si ser-
uus sit nō sit sui iuris .
quod est necēvt s . e .
in pn . itēz et si dubi9
est pē hēe tutorem
vt ff . de tu . et cu . da .
ab . l . ei . q . ē tñ casus
seruo dat9 tutor vt ff .
de tu . et cura . da . ab
l . fi . i . p . uberi . i . § . nō
cui tñ legi signatur .
otra . ff . ad tre . l . si s
aliena . § . si seruus . et
l . cogi . § . fi . et his du-
abus est alia otra . ff .
e . t . i . l . mulier . § . nō est
que legum o rietas
ita soluit . cum libtas
fidei o . et hēditas re

im quiē ab eod pstanda poterit seruus cogere vt institut9
hēditatem adeat . et tunc dat eē suo tutor vbi vero ab vno
hēditas . et ab alio libertas relicta est . nō pē nisi prius psti-
ra ei libertate . tunc em coget alium hēdem hēditatem adi-
re et sibi restituere fm jo .

k Ad tuendū . ppter hē remouet pa . po . qd nō ē ad tuend
h ad gubernand . put vult vel sibi ad acquirend

m Propter etate . ad draz curatoz q danē furiosil a mte
captis . q pē morbū se defēde n pnt vt . j . § . cu . § . itē furiosi

n Ture civili . nota tutelaz esse de iur civili . l . 3 . oēs fere con-
tractus sint de iur gen . vt s de iur na . § . ius at

o Data . scz a lege vel iudice . ac

Permiffa & o a testatore & vt. j. e. g. pmiffuz. p. dic data
 plone pncipalit. pmiffa. fcdario tchvt. j. t. i. g. cten. j. S. ere
Tutores ea q dicitur est s. pr. g. cu. tu. g. datus
Er qua re. i. vi et p. rate
Defensores. et fm B. curatores fut tutores. fm jo. a ple
 tuz. sic appellat vt ff. de le. in. c. filio. g. i. et ff. d. mi. l. i. g. ij
Cui edes. vt e. p. fe
 a. v. g. i. l. i. q. e. eo de
 noctevade vt ff. d. of.
 p. vi. l. ij. g. sciendum
Permiffuz e itaqz
 qz qdaz g. n. ali. v. d. i. 98
 tutel. et ois tutela
 est p. testaria l. datia.
 l. l. i. m. itaqz prius
 testaria v. t. p. t. e. d. i. z.
 g. m. o. r. e. v. i. d. e. a. m. 9. m. b.
 t. e. t. s. e. d. e. l. i. m. a. a. t. d. i.
 c. e. f. j. d. l. e. a. g. t. u. v. l. qz
 a. d. t. s. a. t. t. i. l. t. u. d. d. a. t. i.
 u. a. d. e. j. d. e. a. t. t. i. l. t. u. p.
In pubibz
Pro u
 e. c. m. u. i. t. i. s. v. t. f. f. d. e. t. u.
 m. u. t. o. s. e. e. p. t. o. r. i. et p.
 f. i. d. i. l. z. v. t. f. f. d. t. u. a. c. u.
 d. a. b. n. t. m. g. f. i.
In p. rate. n. a. l. i. b. 9
 e. c. d. a. r. e. p. n. t. i. n. h. i. s. q.
 s. i. b. i. r. e. l. i. n. q. u. i. t. v. t. c. s.
 o. f. i. r. t. u. l. f. i.
Test. o. l. c. o. d. i. c. i. l. l. i. s.
 t. e. s. t. o. f. i. r. m. a. t. i. s. v. t. f. f. d.
 t. e. s. t. t. u. l. i. i. j.
Tutores h. n. c. u. r. a. s.
 t. o. r. e. s. v. t. j. d. c. u. e. j. p. n.
It. a. qz. f. i. l. i. 9. l. 3. m. i. l. e. f.
 s. i. t. t. e. s. t. a. t. o. r. v. t. f. f. d. e.
 t. e. s. t. a. t. u. t. e. l. i. j. a. c.
Tu. a. s. i. t. a. n. u. n. q. e. g.
 i. u. i. t. f. i. l. i. u. s. a. l. i. o. q. n. n. o.
 r. e. c. i. d. i. t. v. t. f. f. d. e. a. d. o. p.
 i. h. i. p. e. a. l. i. f. i. l. i. 9. a. s. b.
 d. i. r. i. s. t. i. g. i.
Tutores. h. a. u. u. s.

Dari at tutor pt n so
 lum paterfa. sed et
 eciam filiuffa. Sed t ser
 uus p. p. testō cum liber
 tate recte tutor dari pt
 Sed sciend est eum a fine
 libertate tutorem datum
 tacite libertatem directaz
 accepisse videri. et per hoc
 recte tutorem esse Plane
 si per errorem quasi lib tu
 tor dat9 sit ali9 dicenduz
 est. Servus at alienus
 pure mutis testō datur
 tutor s3 ita cū liber erit vti
 liter dat. p. p. at servus
 inutiliter eomodo datur
 tutor. Furiosus l. minor
 xxv. an. tutor testō datus
 tutor tunc erit cum opo
 sitis aut maior. xxv. an. fu
 erit factus Ad certum
 tpsvel ex certo tpe. l. sub
 odicione. vel an heredis
 instōz posse dari tutorem
 non dubitatur. Certe

emancipatus est vel
 mortuus tūc nepotes ex eo sūt l. ui iut mortuo auo vt s. t. i.
 in fi. vñ ex testō auī pnt hēre tutorem vt hic. innuitur.
In opibus. vt quo ciens de modo eoz queritur vt ff.
 de sta. ho. qui vtero n si de modo alioz vt ff. de x. sig.
 qd dicimus. l. si de incomodo mris vt ff. de sta. ho. l. ipator
Fierent. vt qz ex vore nasciturus erat vel nuru. aliud si
 in acubina. nisi in his q sibi dimittet. vt C. de ofir. tu. l.
 si. tales em n nascerent in p. rate. s. de nup. g. fi.
Sed si emancipato. ofirmand9 n g. valebat dacio per se
 cū n esset in p. rate vt s. e. g. pmiffum. h. nunqd h. tutor ofir
 matus de testamtaris qd si esset pferret l. i. mo vt. j. t. ij. in
 pn. Alij dicūt qz p. admitti. et fa. p. b. ff. de x. sig. l. lege. et
 m. auē. s. de f. e. n. c. i. g. h. de c. t. o. et ita l. i. m. 9. tut. oz huic pfer
 vt. j. de attil. tu. in pn. et iō glosauit p. i. sine in m. q. i. c. o. n. n
 q. v. l. l. e. t. e. u. ofir. m. a. r. i. f. a. l. i. u. s. e. s. s. e. t. l. i. m. u. s. h. q. m. q. r. i. e. an sit
 lo cuplex vel n. h. ar. o. t. r. a. ff. de cur. fur. si furioso publi.
In q. i. c. o. d. e. i. q. n. i. s. a. t. i. s. b. a. t. s. e. z. r. e. p. u. b. s. a. l. f. o. Jē locuplex
 sit vel n. b. em n queritur vt ff. de ofir. tu. l. i. Sed aliud in
 matre dante tutorem filio. ibi em et si n satisdetur. tñ et cu3
 in q. i. c. i. o. n. e. d. a. t. u. r. vt d. e. a. l. s. et. C. de ofir. tu. l. i. Sed qre
 diuersuz in n. e. d. a. n. t. e. t. u. t. o. r. e. m. f. i. l. i. o. h. e. i. n. m. e. m. o. r. i. a. p. c. e. d. e

tis p. tatis vt ff. de q. st. l. vnus. g. seru. 9. et ff. de cur. al. s. tu
 telis. l. fr. et fa. ad B. j. de l. i. s. d. a. t. u. et cu. m. pn. et ff. de li.
 ag. l. i. s. i. u. l. et C. de ep. audi. l. de creaciombus. Sed ar.
 o. t. r. a. ff. in litem iuran. l. videamus.
Dari aut p. fa. nisi sit mutus vel surdus. qz tutor et loq
 et audire dz. vt ff. de
 tutel. l. i. g. pe. a. g. fi.
Filuffa. cū em tus
 tela sit ius publicum
 vt. j. de eye. tu. in pn.
 n. curat ius pa. po. vt
 ff. ad tre. nam qz. i.
 B. e. a. ff. de his q sunt
 sui vel ali. iut filiuffa.
 q. casu p. de peculio
 tenef nisi agnoscat.
 tūc em. f. qn agnouit
 insolit vt ff. de tutel.
 l. si filij a ff. d. admi.
 tuto. l. lucius ticus.
Testō. intelligas
 h. a. p. h. i. d. e. t. u. t. o. r. d. a. r. i. n.
 p. t. e. r. u. u. s. v. t. C. q. d. a.
 t. u. p. o. f. l. i. n. f. e. r. u. i. l. i.
Et sine libertate. n
 exp. res. s. q. sine li.
 bertate det. si om. i. s. t.
 libertatis dacōz vt s.
 q. m. a. u. n. p. o. f. g. l. i. f. i.
 et C. de necess. ser. l. q.
 d. a. m. g. i. l. l. o.
Directaz. ymo vi
 det q. fidei. o. m. i. s. s. a. r. i. a
 vt C. de fidei. o. l. i. a. fi
 n. a. s. c. r. i. p. t. a. o. t. r. a. S. e. d.
 c. e. r. t. e. h. t. e. s. t. o. s. i. t. i. b. i.
 a. l. i. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. p. u. t. a.
 c. o. d. i. c. i. l. l. i. s. l. p. e. p. l. a. m.
 V. e. l. d. i. c. q. i. b. i. a. l. i. e. n. u. m.
 c. r. e. d. e. b. a. t. h. s. u. u. m. s. c. i. e.
 b. a. t. J. e. a. l. i. a. r. o. e. n. v. i. d. e.
 v. a. l. e. r. e. d. a. c. i. o. qz. i. l. l. e.
 s. o. l. u. s. d. a. t. u. r. t. u. t. o. r. q.
 t. e. s. t. i. h. z. f. a. c. t. o. z. v. t. f. f.

autem rei vel cause tutor
 dari non pt. qz plone non
 causevel rei datur. Si
 quis filibus suis vel filijs
 tutores dederit ec postu
 me vel postumo dedisse vi
 det. qz filij vel filie appella
 cionez postumusz postu
 ma otment. Ad si nepo
 tes sint an appellacione fi
 lioz. et ipis tutores dati
 sint. dicendum est vt rip
 sisqz dati videantur si mō
 liberōs dixerit. Ceterz
 si filios dixerit n otmebun
 tur. aliter em filij. aliter
 nepotes appellantur. C
 Plane si postumis dederit
 tam filij postumi qz ceteri
 liberi otmentur De le
 g. t. i. m. a. g. n. a. t. i. v. t. u. t. e. l. a.
Qvibus aut testō
 tutor datus non
 fit his ex lege. xij
 tabularuz agnati sunt tu
 tores qui vocantur l. i. m. i.

de testa. tu. l. testō. al. incipit. siquidem h. illud intellige
 in passiva significacōe in q ec fuus de h. e. testamti factōz
 vt. j. de h. e. quali. et dif. g. testamenti
Datus sit scz p. p. seruus. l. 3. h. n. sit verisilvt C. de resc.
 ven. l. q. l. quis. h. forte ex cā h. d. i. t. a. r. i. a. n. o. u. i. t. e. r. h. e. b. a. t. v. t. f. f.
 d. e. r. e. g. i. u. r. l. q. u. i. m. a. l. t. e. r. i. u. s. et. j. d. e. v. s. u. c. a. p. g. q. a. t.
Dicens est vt scz neqz liber neqz tutor sit. id multomag
 in alieno. vt ff. de fidei. o. l. i. g. n. a. f. i. g. i. q. u. i. s. t. u. t. o. r. e. m. et ff.
 e. f. i. q. u. i. s. t. u. t. o. r. e. m.
Seruus inutilr. scz vt statim sit. h. cum liber erit datus
 qz directo n erit liber. h. per fidei. o. vt ff. de testa. tu. l. si
 h. d. i. t. a. s. g. f. i. et C. de fidei. o. l. i. l. et si non ascripta
Comodo. nam n erit tutor. mutilis em s. stipulacō p. p.
 m. u. t. i. l. e. m. a. d. i. e. t. o. z. v. t. f. f. d. e. s. t. i. p. v. l. h. i. f. i. b. i. V. e. l. a. l. t. e. r. u. s.
 l. i. t. e. r. qz. p. r. o. n. o. n. a. d. i. e. t. a. h. a. b. e. t. v. t. e. t. a. l. j. d. e. h. e. i. m. s. t. i. g. i. m.
 p. o. s. s. i. b. i. l. i. s. V. e. l. d. i. c. t. e. r. c. i. o. v. m. p. n. o. n. e. r. i. t. t. u. t. o. r. m. u. n. c. h. o. d. i.
 c. i. o. n. e. e. p. t. a. n. t. e. h. n. o. n. p. l. a. c. e. t. qz. h. i. c. n. o. n. e. s. s. e. t. d. r. a. i. n. t. e. r. s. u. u. i. e. t.
 a. l. i. e. n. u. m. h. p. r. i. m. a. v. e. t. i. o. r. e. s. t. v. t. f. f. d. e. r. e. i. u. r. l. a. c. t. u. s.
Datur scz cum liber erit.
Furios9 opo. siue B. dēm fuerit a testatore siue nvt ff. e.
 si h. d. i. t. a. t. i. s. g. f. u. r. i. o. s. u. s. a. d. B. ff. d. i. u. d. c. f. u. r. i. o. s. u. s. i. h. e.

n Ad certum tps vsq ad pasca
o Ex cto. i. a pascale i ante vt ff. d. ac. et ob. l. obligaco nū
p Vel an hēdis. otr a videbatur. i. de le. g. ante.
q Tutorē a testatore. n. a iudice vt ff. de re. iur. l. actus
r Certe at rei. s. rei affrice l. firiacetvlti dā. vt. ff. e. l. in
s Cause scz cte. vt ad reiven. h. videē otra. C. de testō
 in litem da. tu. l. ad li
 tem. s. ibi tutor pro
 curatore ponit. itez
 videē of. ff. de tutel.
 l. si tū. al. si testō. S3
 ibi vniuersitati rerū
 dā. non rei certe.
t Personē scz pupil
 i pncipalē. vt cum in
 struat bonis morib9
 et ec salaria prestat
 mgris eius vt ff. d. ad
 mi. tu. cum plures. g.
 in primis. a. C. d. ali.
 pres. l. si. ad s. em pū
 cipalē datur. scdario
 at rebus datur. vt. j.
 de execu. tu. g. datus.
 s. in curatore econtra
 naz pncipalitē rebus
 scdario persone dā.
 vt C. de nup. l. incoz
 pulandis
u Postumo. s. filio
v Siquis qz filij. s.
 dictio filij oprehen
 dit postumum et pos
 tumam. cum masculi
 num possit concipere
 femininum. Sed hec
 dictio filie non opre
 hendit vtrumqz. a sic
 nec postumum. cum
 femininum n. accipiat
 masculinū. vt ff. def.
 .ij. si ita ascrip. et. ff.
 def. .ij. q. diuos. et l.
 suis legatis Item nō appellacione natoz et non natiōtinē
 tur. cum de eoz o modo tractetur. vt. ff. de sta. ho. qui in
 vtero. et s. t. i. g. cum autem. et facit ff. de testa. tu. l. si qz
 ita. g. i. et l. q. si.
y Si filios scz dixerit
a Appellantur ab oibus in usu vel osuetudine. s. h. m. v. az
 significacionem verbi. qz filius s. a filios. quod est amor.
 etiam nepos s. filius. et etiam quilibet quem aliqz diligit
 paterna dilectione. vt ff. de v. sig. l. liboz. g. s. et papim
 anus. que videtur contra.
b Quam ceteri. ec nati s. m. quosdam. quod falsum est. vt
 ff. de ver. sig. nomen. Dic g. ceteri scz ex filijs nascituri. qz
 si postumi sunt per l. vell. vt ff. d. in ius. r. tes. l. postumoz
 a. j. d. ex hē. li. g. postumi. et ff. d. lib. et postu. l. gall9. i. Rē
o Vibus scz pupillis.
q N. ta. quos ipa lex vocat verbis et snia. et si gerāt
 eoz periculo agitur vt ff. e. l. l. imos. al. autez qnqz ex snia
 legis dantur non ex verbis. vt. j. t. ij. et ij
d Agnati sunt. si sint maiores. xxv. an. vt. j. de fidu. tu. in
 fi. a miores. lxx. an. al. excusanē vt. j. d. execu. tu. g. j. t. maiorē
f Cognati. nomen g. agnacō is gnale est. agnacionis nos
 men speciale. nam omnis agnatus est agnatus. s. non ouer
 titur vt. hic. et. j. de leg. ag. suc. i. Rē. et ff. e. l. sunt aut.

Sunt at agnati agnati
 per virilis sexus agnacōz
 diuncti vel a patre agnati
 veluti frater ex eod patre
 natus. fratris filius nepos
 ue ex eo. Item patruus r
 patru filij. neposue ex eo
At qui per feminini sex
 us psonas agnacōe iūgun
 tur agnati n. sunt. sed als
 sunt natali iure cognati.
 Itaqz amite tue filius nō
 est tibi agnat9 s3 agnat9
 et inuicem tu illi eodez iu
 re diungeris. qz qui nascū
 tur patris non matris fa
 miliaz sequunt. Quod at
 lex ab intestato vocat ad
 tutelam agnatos n. hanc
 habet significacionem. si
 omnino non fecerit testa
 mentum is qui poterat tu
 tores dare. s3 si quantū ad
 tutelaz pertinet intestat9

g Ex eodem filio fratris
 si fuerit natus eodem patre tuo. alioqn est agnatus. vt C.
 de leg. hē. l. si. g. h. nec. et. g. cum autem. acc.
i Agnati. etiaz si masculus interueniat. vt puta si sint duo
 fratres vterini. filius vnus filij fratris sui n. erit agnat9.
 s3 agnatus. inspecto feminino sexu. ppter qd adinuicē sūt
 agnati. s. m. jo.

h Patruus. repete
 si fuerit natus eodem patre tuo. alioqn est agnatus. vt C.
 de leg. hē. l. si. g. h. nec. et. g. cum autem. acc.
k Itaqz amite. sed
 ipa amita est tibi ag
 nata. qz per patrem
 tuum tibi diungitur
l Iure. s. agnacōis
 m. Familiam. i. ag
 nacionem. l3 et alias
 multas habeat signi
 ficaciones hic dicto
 famil. vt. ff. de ver.
 sig. l. pronunciacō. g.
 familie. et fac. C. de
 ver. sig. l. si. et s. de
 pa. po. g. fi.

decesserit. qz tunc quoqz
 accidere intelligitur. cum
 is qui datus est tutor viuo
 testatore decesserit. Sed
 agnacionis quidem ius
 omnibus modis capitis di
 minucione plerumqz peri
 mitur. Nam agnacio iuris
 ciuilis est nomen. agnacio
 nis vero ius non omnibus
 modis commutatur. quia
 ciuilis quidem racio. ciui
 lia quidem iura corruppe
 re potest. naturalia vero
 De capitis diminuacione Ru.

St autem ca
 pitis diminucō
 prioris status
 commutacio.
 Ea3 tribus modis acci
 dit. Naz aut maxima ē ca
 pitis diminucio. aut mi
 norquaz quidam mediaz
 vocant. aut minima.

n Ad autem. signis
 ficacionem scz tū.
o Si omnino vel ali
 ud otigat qd tantū
 valeat qd diximus. j.
 de here. ab intesta. i.
 Rē. et fac. ff. qd c9qz
 vniū. l. i. g. et qdem.
p Sed agnacionis
 quidem ius. nota dis
 ligenter hunc. g. est
 autem ius agnacōis
 a ius agnacionis siue
 agnatoz agnati em
 hnt ius prerogatiuū
 ad agnatos et prefe
 runt in hēditatib9
 agnatoz motuozum
 vt. j. de le. ag. suc. i.
 Rē. Item preferunt
 in tutelis agnatoruz
 paruuloz. vt s. e. t.

i. Rē. n. his autem deficientibus in hereditatibus a tutelis
 agnati suo iure admittuntur. inter quos ec agnati vocant
 qui desierunt esse in iure agnatorum et desierunt habere
 vim agnatoz. vt per. l. ca. di. vt. j. de hē. ab intes. g. admo
 nendi. illud autem ius prerogatiuum quod hnt agnati. qz
 vltra iura oia habent per. l. rj. ta. facile perdt.
q Ut oibus modis. i. per oēz vt per maximaz p mediaz
 de quibus duab9 n. est dubium. ē et iura agnacōis pdantē.
 vt. j. t. i. g. qz at. j. t. per mimam tollit ius agnacōis vt s. d.
 et ff. de ca. di. tut. elas. nisi in duobus casibus tū. vt inter
 fratres. l3 alter emancipetur vt C. de leg. tu. l. imos. g. fi.
 vnde loc9 est iudicio tute. qz finita est ca. di. inter fratres
 l3 alter emancipetur vt C. de le. tu. l. iij. j. t. inter patres et
 fillum. vt. j. de leg. ag. suc. g. fi. et ppter hos duos casus q
 de minima cap. di. excipiuntur. dicit hic plerumqz. ac iura
 agnacionis non commutantur omnibus modis. quia
 non tolluntur mima ca. di. et est rō vt subicit
s Itaqz pro qz. agcio est nomē iuris. s. ciuil. i. a lege. rj. ta.
 est inducta s3 prioritas agnatoz. s3 ius agcōis est natāle
 nomen. nā rōne sangnis s3 nomen impositum est. c. vnuz ius
 euile pī per apud facile tollit s. et ff. de re. iur. l. nihil ē
t Naturalia. i. iura agcōis sic dca. qz ea qd osequitur p naz
 tuitate vt s. de adop. g. s. h. bodie. in fi. g. n. sic s. facile tollit

Utique. i. certe non tolluntur. cum sint immutabilia s iura. ut s de iur na. s. h. naturalia. Item nec ea que naturalem equitatem hnt vt ff. de ca. di. eas. l. legatum. Item nota qz agnacio est civilis tm vt per adopcione vt ff. s. adop. l. q. in adopc. Item naturalis tm vt ad filios naturales. ite naturalis et civilis. vt ad eos qui sumi sunt. et de hac qui legitimi sunt intelli gatur hic. vt ff. s. g. non facile. s. i. Itē nō qz iure civili hic. s. tutela. et hereditas tribus modis deferunt vt ex verbis et sima legis. xij. tabular. vt i agnatis. Item ex sententia tm. vt de legitimis pa. tu. et. j. de fi de tu. Item ex alijs legibus veteribus vel nouis vt ff. de ca. di. l. tutelae. quam quisdam mediam vocant nunquid g. hec oia facile perduntur p oēs ca. di. R. sic in duob9 primis tm. non in tercio vt h. et in l. tutelae. Item quero an futuras tutelas acquiras et hēditates tm tollat an eē pretas adimat. R. fuas tm vt ff. vnde liberi. l. finali. quid em poterit deriuare lex defrens hereditatem. vel tutelam de futura ca. di. vt C. de test. l. i. iubemus in fi. certe nullomodo. vt ff. manda. l. fidei iussor. i. R. hodie vero istam differenciaz agnacionis querere non oportet. cum agnati ante agnatos nihil habeant vt in aut. de here. que ab intest. de. s. ab his. col. ix. Itē qz l3 predca iuras g. cōis tollant maria et media. ca. di. ipa consanguinitas tamen non tollitur. vt ff. de reg. iuris. l. iura sanguinis. ac.

De capitis diminutione. R. ca.

Est autem status. hic status consistit in tribus. in libertate. ciuitate et familia. cum enim primum. id est libertatem quis perdit per consequens et duo vltima perdit. et tunc magnam ca. di. paciatur. cum vero fm perdit. per osequens perdit et vltimum. sed non primum et tunc dicitur media capitis diminutio. Cum vero vltimū perditur non perduntur duo prima. et tunc minimam ca. di. paciatur. vt. j. s. i. ij. et. iij. et. ff. e. l. fi. fm p. dixit status hominis. id est adicione in qua plerimum quis pē b. **C**ommutacio. non ergo accipitur hic ad litteram vt dicitur capitis diminutio quando caput abscinditur. s. qñ do status mutatur. vt caput status dicatur. vt ff. ad tercul. l. i. s. capitis. Sed videtur hec diffinico non ouertē suo diffinito. nam morte patris filius mutat statum. qz fit sui iuris vt s. qui. mo. ius pa. po. sol. s. i. non tamen dicitur ca. di. minimi. vt ff. ad mac. si filius. s. fi. Sed dic subaudi h. facto hominis interueniente. vt emancipacione vel deportacione patris vel similibus. vel eiam quasi facto. qd dico propter filios arrogati. quia vna cum patre mutant statum. vt ff. e. l. liberos. et s. de adop. s. penul. ar. o. tra. in

aut. o. sti. que de dig. s. palam. vbi non ab homine sed a lege quis efficitur sui iuris. ac moriente patre non interueit factum hominis ymo magis dei. Quid si interficiatur pat R. idem. qz mors sp. dei dispoicōe aduenit **M**edia sic. ff. de auro et ar. le. qui lancē. et s. de libtine s. libertinoz

Maxima atrocitate. est aut atrox et dura hec snia. l3 iuste feratur. vt s. qui. mo. ius pa. po. sol. s. pene at h. hodie ppter h9 penas nemo ingenuus fit seruus. vt in ane. de nup. s. si vero. col. iij. et. s. q. at prius. **L**ibertis scz odem natis vt subicit. et qd dicit ingratis. al. est ingrati. i. ingratiu/ dimis. que reuocacio fit per act. ingrat. vt dicunt quidam vt C. s. li. et eoz. li. l. fi. al. penl. vel p. vtilem rei ven. fm alios ad instar donacionis cā mortis q. reuocāe ut ff. de dona. cā mo. r. si. mortis cā res. c. l. se. vel quod est verius. actio est. exordimaria per quam offm iudicis imploratur vt C. de liber. et eoz. li. l. ij. et fit hec reuocacō ppter omnem offensam cē leuemyt C. de li. et eoz. li. l. ij. si at.

sed status hominis commutatur. quod accidit in in his qui cum sui iuris fuerint ceperunt alieno iuri subiecti esse vel econtra. veluti si filius familias a patre emancipatus fuerit. et est capite diminutus. **S**eruus autem manumissus capite non minuitur. quia nullus caput habuit **Q**uibus autem dignitas magis qm status permutatur capite non minuitur. et ido a senatu motos capite minui non constat **Q**uod autem dictum ē manere cognacionis ius. eiam post capitis diminucionem hoc ita est. si mim-

fit ppter omissionem obsequij vt C. de li. ca. solo. nisi in casuvt cum denegat alimenta. vt ff. de lib. agnoscendis l. alimentu. s. impatoris. nam tunc et occidere velle videtur eum. vt ff. de li. ag. necare. et hoc nisi remiserit ius patronatus. tunc em ex his solum reuocatur causis ex quibuset donatum. vt in aut. vt li. dece. s. illud. coll. vj. et hec vera sunt cum quis ex voluntate ppa manumittit. vt C. de li. et eoz. li. l. ij. s. h. si quis non reuocare. vt C. de li. et eoz. li. l. i. Sed quid si manus in patronum iniicit. R. damnatur in metallum. si vero conuicia dixerit mittitur in exilium vt ff. de iure pa. l. i. q. cause sunt iurate vt C. s. reuo. do. l. vlt. f. **P**assi sunt. h. multa sunt necia. vt s. de iure pso. s. p. **I**nterdictus. hanc penam in vsu non habemus. s. eius loco succedit deportacio. vt ff. ad l. iul. repe. l. iij. s. h. mstar excommunicatorum habebant quibus talia denegantur. Sed videtur hunc eiam fieri seruum. l3 hic denegetur vt vt ff. de var. ag. l. agnacionum. in fi. o. tra. s. h. perditur libertas vt ibi dicitur. vt non possit facere testamentū cui sic est interdicitum. vt ff. de iniust. r. te. si quis filio. s. eius. non qz fuerit vere seruus. **I**n insulam. secus si in metallum. vt s. quib. mo. ius pa. po. soluitur. s. pene. in casu tm eiam libertatem perdit dā natus in in in insulam. vt C. vt nemo pri. h. ij. s. cum autez i. **S**ubiecti esse vt in arrogatis **V**el o. tra. al. s. est in littera si filius a patre emancipatus fuerit est capite minutus. et secundum hoc est ex poficio huius verbi. vel contra. al. s. vero hoc totum de est. et tunc idem subintelligo. alij dicunt quando sui iuris

non est transferatur in potestatem alterius. puta qui nemi
vel etiam paterni. ut s de adop. §. hodie. qui casus est co
uersus illi. quando qui sui iuris est in arrogacionem datur
Sed quare filiusfamilias dicitur cum emancipatur. capite
minui. R. ppter ymaginariam vendicionem que fiebat. ut
s. qui. mo. ius pa. po. sol. §. preterea in pn. Sed cum hodie

non fiat hic vendicio
utin e. §. dmetur. vi
detur q. hodie n. mi
nuatur capite. h. e. te
illa sola non erat ro.
ymo et alia. qz mutat
familiam. ut ff. e. l. i. z
beros. in pn.

Seruus non mi
nuitur. id est eius
status non mutatur.
cum primo nulluz ha
buerit statum. ut hic
et ff. e. l. i. liberos. in
fi. et l. sequenti. Sed
otra est. C. de bonis
prescrip. l. i. S. z dic.
q. ibi crimine capita
li seruus accusatur. i.
tali q. esset al. s. in li
berto capitale Item
quid si quandoq. ha
bit caput. quia fuit
liber et nunc seruus e
et manumittatur. R.
idem qz pn. tempus
osidero.

Quibus autem.
dixi aliquem. aliquo
de tribus modis capi
temmui. ut s. e. i. pn.
autem pro sed

Constat. ut ff. S
fena. l. iij. et hoc si fu

erit restitutus propter turpitudinem. non potest iudicari
re vel testimonium dicere. ut ff. ad l. iul. repe. l. eadem. §.
i. et ff. de sena. l. ij.

Quod autem. dictum est. s. t. pro. §. fi.

Cognacionis. i. ius succedendi. et ad tutelam vocandi
perit. h. ipa consanguinitas non perit. ut ff. de reg. iuris.
l. iura sanguinis. cum sit de iure naturali. ut s. de iur. na. §.
pemul. otra. et s. de nup. illud. Sed qualiter agnatis des
fertur. ymo agnatis ut s. t. i. in pn. R. n. d. post agnatos ut
j. de here ab. in. §. admonendi.

Cognacio. id est ius agnacionis a pretore introductis
ex quo ad bo. pos. vocantur. vnde agnati

Sed si manumissus. aliud si restitutus. fm jo. ut ff. ad
terel. l. i. §. q. motis ca. a C. de se. pal. l. i. §. ff. §. ot. ta.
l. i. et l. ij. Item contra est in eo q. hic dicit tolli ius agna
cois per maria. ca. di. ff. de rebus du. si cognatis. h. aliud in
legato in quo vertitur ius naturale. ut ff. e. l. i. legatum. v.
ibi loquitur de agnacione iuris civilis. que per adopcio
nem constituitur. ut ff. de adop. l. qui in adop. hie vero de
naturali cognacione. ut ff. de gra. ag. non facile. §. i. et sic
ibi de minima ca. di. lo. Item contra. j. de seruil. cogna. in
fi. i. R. So. hic loquitur in his qui primo fuerunt liberi.
et postea erui. quod eorum delicto contingit. vnde non
debent habere commodum. ut ff. so. ma. si ab hostibus. §.
i. et ff. de mun. l. pap. §. exuli. ibi indignum. a. c. licet ibi
dem. illa tacio corrigatur. id est non semper fuerunt fui.

vel illa noua corrigat istam. nam ex greca constitucione.
illa est extracta ut dicitur ibi

Sed et si in insulam. hic ponit exemplum de media. sed
s. posuit exemplum de maxima.

Cognacio. id est ius cognacionis. ut s. pro. §. diximus
p. Cum autem pertineat. ut s. t. i. i. R.

De legitima patrono rum tutela

Eademe lege
duodecim ta
bularum liber
torum et libertarum tute
la ad patronos liberosq.
eorum pertinet. que et ip
sa legitima tutela vocat
non quia nominatim in ea
lege de hac tutela cauea
tur. sed quia perinde ac
cepta est per interpretaci
onem ac si verbis legis in
troducenda esset. eo enim ip
so quo hereditates liber
torum libertarumq. si inte
stati decessissent. iusserat
lex ad patronos liberosue
eorum pertinere credide
runt veteres voluisse le
gem etiam tutelas ad eos

Qgradu. facit ad
hunc. §. ff. dele. iij. l.
si plures. et. j. de legit.
ag. suc. §. si plures. et
ff. de sepul. viola. l. iij.
§. si ad plures. hodie
vero hic. §. corrigi. e.
qz equaliter ta ad ag
natos qm agnatos.
defertur tutela sicut
hereditas. ut in au.
de h. ab intest. §. ex
his. colla. ix. ac.

Si plures. alias
isti duo versiculi des
sunt. si plures sunt q
vnum gradum obti
nent. ideoq. pariter
ad tutelam vocantur
h. ego habeo. acc.

De legitima patro
norum tutela. R. ca.

Eademe scz
per interp
tacionem no
ex verbis ei
us. ut subicit. ff. de
le. tu. l. tutela. i. R. n.
u. Libertorum. id e
impuberum

Ad patronos. q/
cunq. modo manumit
tentes. nisi libertas
detur a lege. ut ff. de

le. tu. l. tutela. v. §. ad. §. fi.

Que et ipsa. quasi diceret. non solum alie quedam legu
time sunt. sed et ista

Legitima. scilicet ex mente. l. non ex verbis. non tamen
satisbant nisi eorum persone sint vulgares. aut minus hos
neste. ut aut modus tutele. ut quia sit magna tutela nimis
aut persona quia non honesta. aut causa admittat. id est
recipiat satisfacionem. ut supra. ff. e. l. legitimos. §. i. et
ij. licet alij legitimi indistincte satisfient. ut. j. de satisfac.
tu. §. primo.

Interpretacionem scz iurisperitorum

Lex. scz duodecim. ta. ut. j. de succe. le. ag. i. R.

Veteres. id est sapientes

Legem scz eandem. xij. tabularum.

Vocat scz lex. xij. ta. ut. j. de legit. ag. suc. §. i.

Iussit ut s. de le. ag. tu. §. i. i. R. et sic notabis hic q. vbi
est eadem equitas. idem ius debet statui. sic ff. ad l. acqui.
l. illud. et ff. de furt. l. i. §. i.

Plerumq. quare hoc dicit statim subicit. et facit ad
hanc regulam. ff. de reg. iuris. l. fm naturam. et. j. de con
trahend. emp. §. cum autem. et C. de fur. l. fi. §. sed cum in
secunda. et C. de caduc. toll. l. i. §. ij. alias. in pro non scrip
to pro non scripto. et ff. de peri. et commo. rei ven. l. id qd

Tutor. et ita apud alium est hereditas. et apud aliu
est tutela scilicet agnatum vel cognatum. ut hic et. ff. de
le. tu. l. i. §. i. jtem minor viginti quinq. annis manumittes

succedet in hereditate vt patronus. non tamen erit tutor. vt. j. de fidu. tu. in fi. et C. de legit. tu. l. vlt. §. fi. ac

Exemplo recepta. scilicet per interpretacionem iuriconsultorum vt superius cum definebat esse agnatus nisi tracta fiducia emancipet qd hodie semper presumitur. vt. j. de legit. ag. suc. §. fi. vn de hodie est semper legitimus.

Tutor erit. scilicet qui emancipauit. et si ipse maior est. vt. gnti. quinq. annis. vt. j. t. i. in fi. et facit ad hoc s. t. i. quibus mo. ius pa. po. soluit. §. et preterea si impubes. et. j. t. i. i. §. ac.

De fiduciaria tutela. R. ca.

Et et alia tutela. id est alio nomine vocata.

Apellatur. de q. dicitur. j. in §. quo de functo.

Impuberes. naz si puberes non erit eorum curator legitimus. vt. ff. de excu. tu. amissis. §. lucius. Ar. contra. in aut. vt. hij qui ob. p. §. i. col. vi. io.

Manumiserit. di est emancipauerit. vt. ff. quando act. de pecul. est an. l. i. §. i. et facit supra. t. i. et ff. e. tutela. §. fi. et. l. seqn.

Quo. scilicet patrefamilias. qui erat tutor filiorum et nepotum.

Si liberi. qui remanserunt in potestate patris. idem puto et si filij fuerunt emancipati. Si autem tam

impuberes qm puberes remanserunt in potestate. ipso iure recidunt in potestatem sui patris illi qui filij sunt sed fratres recidunt in tutelam fiduciariam semper vt s. quibus modis ius pa. p. soluitur. §. i. et s. de tutel. §. permissum. q. filiorum suorum sed nepotum defuncti

Sororis. sed certe frater videtur esse legitimus. vt. C. de excep. l. aduersus. que est contra. sed certe qui fiducia eius est legitimus est per interpretacionem. licet aliud nomen habeat scilicet fiduciarius. et illum respectum habuit ibi vt s. sumum fiduciarium appellaret.

Atq. pro certe. als at quim. et tunc dicat pro s. et qui pro certe. et est opinio. quare filij patronorum sunt legitimi. vt supra de le. pa. tu. i. §. et isti filij non sic. ad quod respondet quoniam filius. acetera. sed hec ratio non tenet nisi inter fratres. qui non debent recidere in potestas

pertinere. cum et agnatos quos ad hereditatem lex vocat eosdem et tutores esse iussit. Quia plerumq. vbi successione est emolumentum. ibi et tutela esse debet. Ideoq. autem diximus plerumq. quia si a femina impubes manumittatur. ipsa ad hereditatem vocatur. cum alius est tutor. **De legitima parentum tutela.**

Exemplo patronorum recepta est alia tutela. que et ipsa legitimavocatur. Nam si quis filium aut filiam. nepotem aut neptem ex filio et demceps impuberes emancipauerit legitimus eorum tutor erit.

De fiduciaria tutela.

Et et alia tutela que fiduciaria appellatur. Nam si pater filium vel filiam. nepotem vel neptem. vel demceps impuberes manumiserit legitimam eorum

tutela nanciscitur. **Q**uo defuncto si liberi virilis sexus eius existant. fiduciarii tutores filiorum suorum vel fratris vel sororis vel ceterorum efficiuntur. **A**t qui patrono legitimo tutore mortuo. liberi quoq. eius legitimi sunt tutores. Quoniam filius quidem defuncti si non esset a viuo patre emancipatus. post obitum eius sui iuris efficeretur. nec in fratrum potestatem recideret. ideoq. nec in tutelam libertus autem si seruus mansisset utiq. eodem iure apud liberos domini post mortem eius futurus esset. Ita tamen hij ad tutelam vocantur. si perfecte sint etatis q. nostra constitutio in omnibus tutelis et curacionibus obseruari generaliter precepit

tutelam nanciscitur.

De attiliano tutore vel de eo qui ex iulia et ticia dabatur lege.

re ditario. filius in potestate iur. patrie potestatis. ac. flo. r. **S**i perfecte. id est viginti quinque an. nam quociens fit mencio de etate perfecta vel de maiore viginti quinque an. intelligitur. vt de his qui veniaz eta. impe. l. fi. et ff. del. iij. cum filio. §. fi.

Constitutio. vt. C. de legit. tutel. l. i. fi.

Precepit. vt sint perfecte etatis. et est ratio. vt. j. de execu. tut. §. minores. xv. an.

De attiliano tutore. id est de eo tutore qui dabatur per legem factam ab attilio. vt in textu exponitur

Item nec legitima. nam nec datiuatunc locum habet. vt. C. qui dare tutorem possunt. l. si sororis.

Et maiore. id est duobus. erant enim tres. vt. r. C. de

tem fratrum suorum. sed filij. id est nepotes erant recasuri in potestatem. ergo in tutelam legitimam. Sed rindeo non recidunt filij iure hereditario in potestatem. sed iure paternitatis et filiacionis. at seruus si non esset manumissus iure hereditario erat futurus seruus apud filios domini. et nisi essent heredes non essent domini sed filius. et si non sit heres patris. tamen filium in potestate habet. vt s. quibus mo. ius pa. po. soluitur. §. primo. Erat et alia ratio iuri veteri. quia emancipacione tollebat ius agnacionis minima capitis diminucio etiam inter patrem et filium. nisi esset emancipatus contra tracta fiducia. etiam ne dum inter fratres vt C. de legit. tuto. l. iij. et s. de legit. ag. tut. §. fi. sed hodie corrigitur. vt dicta. l. C. et. j. de le. ag. suc. §. fi. dicunt quidaz vt ago hodie fiduciariam esse legitimam ex veteribus et sententia. l. xij. tabularum. ex quo hec sedar o cessat. Sed potest dici contra. quia remanet prima. accursus floren.

Recideret. dicunt quidam q. si non esset emancipatus non erat futurus in potestate patris. et sicut erat patris. et ideo emancipatus non ita erit apud fratrem sicut erat apud patrem. primo in simili tutela Jo.

Nec in tutelam. id est legitimam. sed fiduciariam. libertus enim est in potestate filij patroni iure hereditario.

offi. pre. l. ij. et ff. de orig. iuris. l. ij. §. hyssem temporib9
g Die certo. vt a pasca in antea sis tutor.
h Poterat. et hodie datur. vt ff. de testa. tuto. l. si quis
sub condicione.

i Si nemo. nā et si vnus de pluribus heredibus adierit.
valet tutela. vt ff. de testa. tuto. l. si nemo. Idem in liber/
tate testamento reli/
ta. vt ff. de test. ma
nu. l. testamento.

k Erat. al. extiterat
Sed quid si nullus fu
it institutus cum pu
pillo. sed tantum pu
pillus est heres. Po
test diciq. auctoritate
iudicis adeat. vt C. 8
iur. deli. l. si infanti.
et ex tunc valebit tu
te. a. et incipit tutor
administrare.

l Desinebat. id est
ille qui sic erat datus
in subsidium. desine
bat cum testamentas
rius venit vt subicit.
m Condicio. hic tu
tor tacite vsq. ad die
em vel condicionem
existentem datus ex
presse non potest. vt
ff. de regul. iuris. l.
actus.

n Ab hostib9 pete
bat. nec erat locus le
gitime. vt ff. de le. tu
te. l. i. §. si apud.

o Qui desinit. id est
iste talis qui erat da
tus in subsidium

p Postliminij. quo
iure etiam omnia alia
recuperat. vt s. qui
mo. ius pa. po. sol. §.
si ab hostibus. nec de
administratis. inter
tenetur hic reuersus
vt ar. ff. si q. cauē. l.
iij. §. item si quis

q Legibus. scilicet
atilia iulia et ticia
vt s. e. t. in pā.

r Postea qm. nunc
recitat nouum ius. nam quatuor sunt iura que hoc titulo
notari possunt.

s Primum. alias qm. primum.

t Ex inquisitione. scilicet inquirendo facultates eoz. an
sint pares oneri adiuncto. vt. j. de execu. tu. §. sed propter
Item bona conuersacio requiritur. vt et al. s. in patre arro
gatore. vt. ff. de adop. l. nec ei. §. eorum. et s. de adop. §.
cum autem. Accur.

u Nam supra. bene dico q. desierunt per has leges tuto
res dari postea qm. consules dederunt ex inquisitione. et
bonum fuit ppter duas rationes quas ponit. naz. p. q. r. q. r.

r Fore hanc caucionem prestant tu. et cu. vt ff. rem pu
saluam fore. l. n. quasi. §. i. et l. h. et si ad spēz.

p De compellendis. id est captis pignozibus. vt. j. de sās

S cui nullus om
nino tutor datus
fuerat ei dabatur
quidem in vrbe romana a
pretore urbano et maio
re parte tribunozum ple
bis tutor ex lege attilia.
In prouincijs vero a pre
sidibus prouinciarum ex
lege iulia et ticia. Sed
et si testamento tutor sub
condicione aut die certo
datus fuerat quamdiu cō
dicio aut dies pendebat.
ex hysdem legibus tutor
dari poterat. Item si
pure datus fuerat. qm. diu
ex testamento nemo heres
existat. tamdiu ex eisdem
legibus. tutor petendus
erat. qui desinebat esse tu
tor si condicio existeret ā
dies veniret aut heres ex
isteret. Ab hostibus
quoq. tutore capto ex his
legibus tutor petebatur
qui desinebat esse tutor. si
is qui captus erat in ciui
tatem reuersus fuerat. nā
reuersus recipiebat tute
lam iure postliminij.

tibac. tu. §. pe.

3 Sed hoc iure vtimur. hic est tertium ius quod erat tpe
iustiniani. et hodie est quartum additum. quod est infra
proximo §.

a Prefectus. ad prefectum cogniciones criminales. ad
pretorem ciuilia negocia veniebant. vt ptz. ff. de off. pre.

vr. per totum t. et. ff.
de off. pre. p. p. totū
ti. sed tutelam dabit
vterq. vt hic.

q Jurisdictionem.
prefecti vr. bis est iur
isdictionio vsq. ad c. mi
liaria. h. pretoris ro
me tm. vt ff. de of. p.
vr. l. i. §. cum vr. bem.
et in sum. de off. pre.
ro. dabunt §. eum. et
qui est de sua iurisdi
ctione. vt statim in p
fide notabis

c Crearent. scz. cum
qui est de sua iurisdi
ctione dabit. vt ff. de
tu. r. cu. da. l. ius dan
di. Si vero ibi non in
ueniebantur ydonei.
ecum in alio loco qret
et presidi nunciabit.
vt ff. e. l. diuus. Item
ei qui sit de sua iuris
dictione vel racione
originis. vel racione
possessioms. vel raci
one domicilij. vt ff. e.
l. i. §. vlt. et l. diuus. si
autem in altero horz
trium locoz. non in
uenitur. h. in quarto
loco reducendus est
ad alterum locum de
his tribus. et ibi tu
accipiat vt C. qui pe
tu. vel cu. l. i.

d Iussu §. delegatē
Sed otra. ff. de tu. r.
cu. da. nec mandante
si ibi mandatum ē q.
non importat necita
tem h. iustus qui im
portat vt ff. q. iussu.
l. i. §. i. et ff. man. l. i.

Vel ibi erant magne facultates pupilli. hic parue. Cre
et si sint parue adhuc videē idem. nam dacio tutele est mix
ti imperij. vt ff. de tutelis mutus. §. tutoris dacio vbi sz. q.
tutoris dacio illi soli opetit cui nominatim hoc dedit. l. lex
vel senatusconsult. vel princeps. §. non pē delegari. vt ff.
de offi. eius cui man. est iur. l. i. i. r. Sed dic q. non potest
delegari si hnti iurisdictionem. h. hnti sic vt ff. e. l. ius dan
di vt hic. Sed que sunt magne facultates. rē. qn. quagita
aurei. vt. C. de defen. ci. l. i. vel. p. aureoz. vt in aut. s. de
fen. ci. §. et iudicare. col. iij. vel verius vsq. ad quingentos
solidos. si sint parue. si vltra sint magne vt. j. pp. §. ac.

e Nos autem ostōz. quam non habemus
f. Iussione. i. delegacione sue pcepto. naz. in s. differt a
mandato. qz. mandati ex voluntate est. h. iustus necitatis.

ut ff. qd iustu. l. i. §. ij. et ff. man. l. i. §. i.
S Solidos. i. aureos. vt. j. de pe. te. n. §. ri. quoz. . iij. et
duo faciunt libram auri. vt. C. de suscep. et ar. quociens.
h. vna. i. fil. i.
i. Vel alias. §. qn ex ciuitatem vt i
municipio. nam m g. atus municipalis dabit. ac.
k. Alexandrie. §. qn tutor datur in ciuitate alexandrina
l. Periculo. f. tabelz

lionia alioz. n. vero
ipoz. maloz. iudiciu q
hnt p. tate dandi vt. j.
de satis. ba. tu. l. cu. §.
pe. et. §. fi. q. sunt con
tra. ac.

m. Qui eam sez. satis
dacionem

n. Impubes. h. §. est
gnalis ad oes t. p. ce /
dentes t. de tutelis

o. Cur. i. equitati.

p. Gerunt. al. egerit.
.i. gesserit.

q. Pubratez. h. et an
si finita tutela fuerit
p. i. vt. ff. de tu. a. ra.
dis. l. i. nisi finita. al. s
nisi sit finita tutela.
n. nascitur actio tute
le. §. h. alie. adiones na
re fut h. n. exerceantur.
ut ff. §. tutel. a. ra. dis.
.l. si tut. or. §. fi. et. l. h
n. dantur

r. Iudicio. i. act. de tu
tele q. dae. in simpluz
et p. p. doli. a. culpam
latam et leuez. Est et
alla actio q. tutor te
net. §. de romibus dif
trahendis. sic em. no
minat vt. ff. de o. e. ac.
tutelis. l. ij. et dae. in
dupli. a. p. p. dolum
et in duplo. o. tme. t. rei
p. secucio. prior. t. n. o. e

tutorem. et o. tra. h. e
des. posterior. o. tra. tutor. em. t. n. vt. ff. de tu. et. ra. dis. l. i. §.
pe. a. l. ij. i. vna. intent. al. a. denega. §. l. p. §. i. si. i. e. a. e. o. e. §. se
cus in act. tute. lea. furt. vt. ff. §. tu. a. ra. dis. l. i. §. in tutela.

De auctoritate tutorum

A. Vctas. vt. C. de o. e. h. en. et. o. sti. l. i. neqz

t. Promittant. qz. tunc est. §. i. si. §. q. male agat. et. fa. ad. b.
j. qui. ali. l. j. §. n. n. n. admonendi. et. §. h. e. o. t. r. i. o. et. j. de i
utili. §. pupillus. et. ff. de acq. re. do. pupillus. et. ff. de
pac. o. tra. i. u. j. dem. de muliere. sup. dote. pacifcente. vt. ff. §.
pac. dotali. l. de die. j. d. in alim. tario. e. n. g. i. t. e. vt. C. de e. n. f. a.
l. cu. h. ij. §. qd. §. j. e. fa. C. de o. e. et. o. sti. l. i. neqz.

u. Vendicōibz. si. tñ. pupillz. petat. re. ex. vendicōe. p. peli. e
excep. doli. mali. n. p. ciu. dare. velit. vt. ff. §. re. i. ven. l. si. id. qd

v. Depositis. pupillz. tñ. doli. capax. tene. de. §. §. vt. i. fi.
positi. si. qd. do. li. o. m. i. t. §. locup. le. ior. f. e. s. sit. vt. ff. de. positi. l.
.i. §. in. pupillu. / et. sic. nō. q. o. e. t. u. s. claudicat. qn. z. vt. h. et.

w. Obligant. ff. §. a. c. emp. iul. §. h. q. s. a. pupillo. Ar. o. e.
ff. de. ar. bi. l. litigatores. §. pe. et. fi. et. in. au. §. de. n. el. l. i. §.
prospeximus. j. e. §. est. vni. n. locup. le. ior. sit. pupillz. al. ex. cis

ant defensores ciuitatum
vnacum eiudem ciuitatis
religiosissimo antistite vel
alias personas publicas. i.
magratus vel iuridicu alex
andrine ciuitatis tutores
vel curatores creare legi
tima cautela. fm eiusdem
ostois normam prestanda
viz eoz periculo qui eam
accipiunt. Impubes at
in tutela esse naturali iuri
oueniens e vt is q perfecte
etatis n sit alterius tutela
regat. Cum ergo pupil
loz. pupillazqz tutores
negocia gerunt post pu
bertatem tutele iudicio
rationem reddent. De

auctoritate tutorum

Auctoritas autem
tutoris in quibusda
causis necessaria pupillis
est. in quibusdam non est
necessaria vt ecce siquid
dari sibi stipuletur. nō est

pitur si agat. et o. tra. elz. possit. agi. vt. C. §. admi. tu. si. m. i. n. o.
ris. C. p. ep. l. h. ff. e. l. v. §. i. et. §. res. cm. v. d. si. id. qd. §. fi.
z. Neqz. h. d. itatem. que. ex. testō. l. ab. int. estato. defer. t. sc. z.
iur. ciuili. vt. ff. de. h. e. pe. l. i. ij. et. iij. et. h. d. itas. est. successio. i
vni. sum. ius. qd. habuit. defunctus. t. p. e. mortis. sue. deduc. o.
ere. alieno. vt. ff. de. ver. sig. l. i. nihil

necria tutoris auctas. qd
si alijs promittant pupilli
necria est tutoris auctas.
nanqz placuit melioze qui
demodicoz eis licere face
re. e. i. am. sine. tutoris. auto
ritate. deteriozem. vero. nō
aliter. qm. tutoris. auctate

Vnde in his causis ex q
bus mutue obligaciones
nascunt vt in empcoibus
vendicōibus. locacōibus
oductōibus. madati. spo
fiti. si. tutoris. auctas. n. mē
ueniat. ipi. quidem. qui. cū
his. o. tra. bunt. obligantur
ad. muicem. pupilli. non. ob
ligantur. Neqz. tñ. h. e. re
ditatem. adire. neqz. bono
rum. possessionez. pete. neqz
hereditatez. ex. fidei. o. m. i. s. s. o
suscipe. aliter. possunt. nisi
tutoris. auctate. q. uis. illis
lucrosa. sit. nec. vllum. dam
num. habeant. Tutor
aut. statim. in. ipo. negocō

a. Bonoz. pos
fessionem. ex. testō. vt
fm. tablas. l. ab. int. est
tato. vt. vnde. liberi. et
filios. q. sunt. o. es. de. iur.
pretorio. vt. j. de. bo.
pos. §. q. s. aut. e. z. a. est
bonoz. possessio. iul. p
se. qndi. retinēdi. qz. p. i.
monij. qd. e. q. u. qz. fue
rit. e. his. mori. e. vt. ff. §.
bo. pos. l. iij. §. bono
rum. §. tñ. in. bo. pos.
fallit. in. casu. e. pupil
n. habz. tutorem. tunc
enim. pretor. aulus
d. oritate. tutoris. p. e
supplē. vt. C. q. admit.
ad. bo. pos. l. bono
z. §. in. h. d. itate. vt. C. §.
i. u. deli. si. infati. in. fi.
b. Ex. fidei. o. m. i. s. s. o. vt
p. se. o. tre. vt. j. de. fi.
dei. o. h. e. §. §. qz. i. dem
dico. et. si. bō. velit. re
cipe. cā. seruandaz. li
bertatum. e. et. ibi. po
ssit. timere. damnum.
qz. est. successio. in. vni
uersum. ius. vt. j. p. q. s.
p. no. acq. §. fi.
c. Tutoris. i. admi
stratoris. cui. admi
stracō. sit. o. cessa. i. testa
mento. alio. qn. non. v. z.
nam. et. si. ab. eo. qui. tu
telam. n. gerit. sciens
alium. gerē. emā. dñs
n. efficiar. vt. ff. e. l. iij
Item. nunqd. curatoz

ris. sufficit. auctae. ad. eand. h. d. itate. l. bo. po. delatā. pupil
lo. h. e. n. vt. ff. de. ap. cum. in. vna. §. tutor. vsqz. in. fi. legis.
d. Lucrosa. sit. i. l. j. apparet. lucrosa. n. occasio. e. lucrose. ad. eat.
damnosaz. Lucrosa. qz. adeundo. o. n. a. e. legatis. et. fidei. o. m. i. s. s. o.
fis. et. alijs. o. n. i. bus. et. ita. obligat. §. h. n. p. e. obligari. sine. tuto
ris. auctate. vt. §. e. in. p. n. l. si. ob. icia. e. cessante. cā. a. e. §. raro
accidit. q. h. d. itas. n. sit. onerosa. et. ad. ea. q. frequē. ius. acci
dunt. adaptantur. iura. vt. ff. de. le. et. se. cum. n. ad. ea
e. Neqz. vllū. est. alia. rō. e. e. si. sit. lucrosa. qz. litibz. et. sup. tibz.
verax. e. vt. ff. de. m. i. n. l. m. i. o. r. i. b. §. r. v. a. a. his. e. i. s. e. e. rō. i. bus
nec. i. iudicij. ciuilibz. p. r. i. m. a. l. i. b. §. p. e. e. sine. tutoris. auctate
vt. C. ad. i. s. u. s. rē. iud. l. et. e. m. i. o. r. e. s. a. C. §. auct. p. claz. n. in
iij. casibus. vt. in. possessione. mō. n. t. a. r. i. a. vt. C. si. p. vi. vel. alio
mō. l. i. et. C. q. legit. p. mō. n. t. a. r. i. e. §. i. in. violato. tho. rō. m. i. o. z
sine. curatore. accusat. vt. ff. de. adul. §. maritus. §. lex. §. h. in
adul. tō. j. e. si. u. e. m. a. et. at. i. p. e. t. r. a. t. vt. C. §. his. q. v. e. e. i. l. n. j. e.
in. d. e. o. de. li. h. o. e. r. b. i. vt. ff. de. li. h. o. e. r. b. q. a. lex. §. h. si. m. i. t.
f. habeant. qz. forte. subest. es. alienum. latens
§. Tutor. at. fieri. i. probare. et. laudare. qd. sit. p. pupillū
h. Est. i. a. u. e. r. i. t. al. filius. n. p. e. adire. h. d. itate. vt. ff. e. l. i. ac.
sine. uolū. tate. p. r. i. s. vt. C. de. bo. q. li. l. h. §. pe. n. e. m. o. p. e. l. i. e

primo. qz est iniquū. scdo qz tenet pupillo damnum referre tutor. vt ff. e. si tutor.

P tps scz n̄ modicū. al v3 auctas vt ff. de acq. h̄. si q̄s mibi. s. iustum. q̄ est oē. et est rō. qz vident̄ inesse que in cōtinenti fiunt. vt ff. si cer. pe. l. lecta.

Per eplāz. nō caute et redde singlā singlīs nā dixerat duo. scz statim ad qd̄ referē post tps. et c.

Ite in ipō negō p̄ns ad qd̄ refertur s̄ per eplāz. qz inf̄ abūtes mittitur. vt. j. de ob. ex. osensu. s. fi. Idem. si aliomō mutiliē auctorizetur. vt ff. e. l. i. s. fi. et l. ij. scz si mutus detinet.

Si inter iudicūz scz rei ven. vel alius p̄sonalis vel realis act. tutelē vt neg. s. q̄ oē tutorem erit dāda q̄ durate of. n̄ dā. vt ff. de tu. r. a. dis. non. s. fi. et l. si c̄ ad. huc. r. id̄ in vtili. ḡna. li. neg. s. q̄ dā. oē curatores adultis vt ff. de admī. tu. l. cū cura. torea. C. de admī. tu. l. ij. et l. rō. nes. s̄ c̄te nec alij vident̄ interi posse intendi. vt ff. s. tu. et ra. dis. l. s̄ n̄ dan. tur. s̄ i. l. i. d̄ mtellige vt ipemet. exerceat n̄ danē. s̄ p̄ procurem. sicut hic s̄. s̄. n̄ n̄ qd̄ s̄ correctā sūt hodie p̄ auē. vt in auē. vt h̄ij q̄ ob. per. re. mi. s. i. col. vj. cum nullus creditor vt debitor possit esse tutor l̄ curator. s̄. sic. n̄ in tutore testamentario. i. q̄ poterit ad huc hodie s̄. s̄. loqui. cum s̄ des talis tutoris ab ipō testatore sit comprobata. vt. j. de s̄. t̄. s̄. tu. uel. eu. s̄. i. r.

C. s̄ ep̄a. auc. s̄ creacionibus. l̄ id̄ in eo qd̄ in alijs vt in p̄. auē. p̄ dixim⁹. s̄ magis credo s̄ r̄iū vt dixi in auē. vt h̄ij qui o. b. p̄. re. s̄. i. j̄. et circa reales act. d̄e s̄ h̄ic. s̄. hodie facim⁹ loq̄. cū in eis n̄ sit obligacio vñ cessat actio. vt. j. s̄. act. s̄. i. e.

In rem suam. et pupilli que sua s̄. vt cū bñ admistrat. vt ff. de furt. l̄ interdum. s̄. qui tutelam

Actor. fa. ad s̄ ff. de r̄. sig. l̄. qd̄ dicim⁹. C. ne q̄s ius i sua cā. l̄ vna. et C. de testib⁹ l̄ oib⁹. ff. e. l. r. i. s̄. ar. oē. C. de fidei. o. l. s̄. i. b̄i iudex. et c̄. ne sequere in conuenient ut in eod̄ negō esset actor et re⁹. nam olim in tali casu dabantur tutor p̄torius. quod hodie n̄ est vt h̄ s̄.

Sz curator. C. s̄ in litē dan. eu. l. i. h̄. Et eo. s̄. iudicō

Quibus modis tutela finiat. s̄. ca.

Vident̄ est quib⁹ modis tutela finiat. Octo modos po

hit. pubertate. arrogacōe et seruitute. obicōe. morte. capitū diminucōe. si ad certū tps datus sit. sic et si finitur tps. suspicione. excusacione.

Pupilli pupilli sūt q̄ s̄ p̄tate p̄ris ipubēs exiēt l̄ mox tevel emancipacōe vt ff. de r̄. sig. l̄. pupillus. i. s̄. l̄. in app̄e dicat̄ aliqñ pupill⁹ q̄ est i p̄tate vt ff. s̄. r̄. ob. l. i. s̄. fi. si pupillus.

Vitu. i. aspectōe vt. h̄et barbā vñā l̄ alteraz. vt. j. inuit et fa. ff. s̄. m̄. l. m̄. r̄. xv. an. l̄ adito p̄side ex aspectu corpis. Et nō pro opi. M. q̄ s̄ mosciāz dicebat ius dicem debē iudicare et fa. ff. de fet. l. ij. in fi. et ff. s̄. r̄. reg. l. i. s̄. r̄. r̄. e. s̄. fi.

Doc. eē scz q̄ sit iudicand̄ impudicū h̄. s̄. oē vt. C. qñ tu. l̄. esse desi. l. i. s̄.

Credant̄. fa. ad s̄ de nup. l. i. s̄.

Item si in fuitutez pupillus redigatur. vel si ab hostibus capt⁹ fuerit. Sed et si vsq̄ ad certā obicōez datus sit tutor in testamento eque euenit vt definat esse tutor exigēte obicōe.

Similimodo finitur tutela morte pupiloz vel tutoroz. Sed et capitū diminucōe tutoris p̄ quaz libertas vel ciuitas eius amittitur. ois tutela perit. Minima at̄ capitū diminucōe tutoris veluti si se in adp̄cōz dedit legitima t̄m tutela perit cete n̄ pereūt. S̄z pupilli r̄ pupille capitū diminucō. s̄z

Sz vsq̄ ad certā. i. specificatā. vt qñ tūc erit osul p̄. Testō. nō q̄ dixi i testō. nā a lege vel a iudice n̄ sicut ff. s̄. r̄. iuris. l. actus

Morte naturali.

nam de ciuili iaz dixit s̄ p̄. r̄. scz vbi dixit de deportato et seruo factō per ingratitudinem. quia mors oia soluit nedū tutelam. vt in auē. de nup. s̄. deinceps.

Sed et capitū libtas. et tunc maria

Ciuitas tūc media vt s̄ de ca. di. s̄. maria. et. s̄. m̄. r̄. o. t̄. ois. i. testam̄taria vel datua.

Si in adopcione s̄ emancipacione filij l̄tina tutela non finitur. qz filiuffa. l̄timus tutor esse n̄ p̄. cum scz pater eū precedat. vt s̄ de ca. di. s̄. fi. nisi in casu vt cum manumittit seruum maternum delatum sibi. vt s̄ de leg. pa. tu. s̄. s̄. for. te. et tunc differtur cum sui iuris erit. vt ff. famil. h̄et. cise. si maritus.

Legitima. Sed quare hec legitima t̄m perit. s̄. quia agnacio perit mima capitū diminucōe vt s̄ de leg. ag. tu.

§. fi. a luma in e agtos t m o s i s t i t v t s de le. ag. tu. i. R. e.

Cet e. scz testamaria et datua. fm M.

Licet minima vt qz detur in arrogacione vt s e. §. i.

Ad etu. id si ad metu tps. s. ad odicoz vt s e. §. h etli. q co

Definunt in petuunt qz mutus. qd dic vt ff. de min. l.

Um. §. ex facto. nam si ad tps non desinunt esse tutores vt. j. de ex

Cusac. tuto. a cura. §. qui repub.

Suspecti. vt. j. de suspec. tu. pertotu a no q eis bez modis fi

Mit cura si qs habeat pupilli curatores. et eos tpevt C. qn tu. l.

Cu. esse de. l. i. adultor uo curatores tuc finunt cu virilem vi

Gore o pleuerit mioz scz. xv. an. vt. ff. de min. l. i. i. fi. a. j. ti. i. i.

Re. n ad certaz caz vl spz fuerint dati. naz et tunc finito nego.

Fini negotiu vt s t. i. §. fi. j. e. curatores ali

Oz vt. j. t. i. §. furiosi. et. §. alioz et. §. et me te captis. tuc desinunt qn sanam mtem prez

Dee pfoe icepeet vt ff. §. tu. fu. l. i. §. i. a. §. fi.

De curatoribus ca

Masculi. xv. an. n impetrat a pnci

Pe veniam etatis. ma sculi in. xv. an. feie in xvij. vt C. s. his qui

Ve. eta. imp. l. i. et. ij. e. Dan. at. mg. atis

Bus. i. a ptoze pside. proconsule. prefecto egypti. vt ff. de tu. et

Cu. l. i. j. a prefectoz bis et a defen. ci. vel iuridico alexandrie vt s de attil. tu. §. pe. al. fi. et in au. de

Tefe. ci. §. nulla. col. iij. et ff. de of. pre. v. l. i. §. solent

Sed datus de facto

Presidis in prouincia

Item accipiunt. sec9 in tutore. vt ff. de tu. et cu. da. l. necnon. et de tutel. l. ij. ut diximus s de tutel. §. est at. J. e. vid. o tra ff. de min. l. i. in fi. §. qz ibi dicit n omitti eis adultis res suas bn gerentibus an. xv. an. vni e vt sint rata q fiut p eos. omittunt tñ vt hic §. restituunt. vt ibi et. j. de act. §. hiquis agens.

In litem. tunc em cogit. §. pupillus in lite n cogit vt ff. de tutel. l. qui hz. §. h pupillus. quod expone vt ibi

Curator. q. d. n dubites de b. l. z ali d sit in tutore vt s. q tu. da. po. §. certe

Furiosi. no hos duos accipe curatoze a lege. alij o es sit datui vt caute h col. i. j. p. §. a C. de epa. audi. l. de crea

Sed solent scz agnatis deficientibus vel acobib9. ac non abilibus ostututis. vt C. de cu. fu. l. fi. §. fin at

In q. h. de. et b. r. de furoris p demie. n iste p sone sint mi nores. xv. an. et tunc r. de etatis tu. vel cu. accipiunt vt ff. §.

mima sit oes tutelas tollit

Preterea qui ad certu tps testō danē tutores. si nito eo deponūt tutelaz

Definūt at tutores esse q lremouent a tutela ob id q suspecti visi sunt vl q ex iusta ca se excusant 7 onul

Administrāde tutele dponūt fm ea q inferi9 pponemus

De curatoribus

Masculi quid puberes et femine viri potentes vsqz ad .xxv. annuz cōpletum curatores accipiunt. qui licet puberes sint adhuc tamen hui9 etatis sunt. vt sua negocia tueri non possunt. Dantur autem curatores ab eisde mg. atibus. a qb9 7 tutores. Scz curator testō n datur. s3 datus ofirmatur decreto pretoris l' p fidi s.

Item multi adolescentel curatores non accipiunt. pret p m lites. Curator em

tutel q hz. §. qat. j. e. nifi sit in pte vt C. de cu. fu. l. fi. §. i.

Dandi sunt. s. ab hjs qs modo in supiori. §. diximus.

Interdum ydoneus vel rōne paup tatis. vel qz non est i dultriofus vt decet. fidelis tñ est et diligens. al' repelle/ retur prozsus. vt. j. de suspec. tu. §. pe. et fi. et C. de suspe. tu. l. pietatis. bn dico tu. et n cu. qz etē

et ad certaz caz dari pōt.

Furiosi qz 7 prodigi. l. z maiores. xv. annis sint tñ in curacione sunt agnato rū ex lege. xij. tabulaz. s3 solent rome prefecti 7 bis

Pretores 7 impuencijs pre fides ex inquisicōe eis da re curatores. Sed r mte captis et surdis et mutis et qui ppetuo morbo labo rant qz rebus suis supesse n pnt curatores dadi sūt.

Interdum atz pupilli curatores accipiunt vt pu ta si legitimus tutor n sit ydoneus. qm hnti tutores tutor dari non pōt. Itz si testō tutor datus l' a pre toze. a a preside idoneus n sit ad administracionez n tñ fraudulēter negocia admimistret. solet ei cura tor adiugi. It loco tu toz q n in perpetuu. s3 ad tpus a tutela excusantur solent curatores dari. Ad

ciat mencionem ab ea n discedamus. vt ff. del. iij. n. alk. a. ff de exer. l. i. §. igit s3 q est rō cū vbiqz dari possit curator hnti curatorem l' tutorem. §. n tutor pē dari. hnti tutor em R. qz tutor qui prius dabat hēbat plenam p fatem vt. j. t. ij. §. datus. et s de tutel. §. i. et ita qz alium secū in eadem plenitudine admittē n pē. §. n sic in curatore qui reb9 daē vt C. de nup. l. in copuland. vñ tutor auctorizatur hēdita tem adeundo. quod in curatore pupilli n est. vt. ff. de ap. l. in vna. §. tutor. §. nonne tō die inuenimus vnum pupillū plures hēe tutores vt C. de admi. tu. l. ij. R. illud est qn sit danē. nā qdam fiunt sit bene que n valent si fiant sepatim. vt duoz reoz obligacio vt. j. de duob9 reis. §. i. acc. s. It si testō posuit exemplū de lūmo n de datio et testa mario minus ydoneo. ac

Udoneus. i. sufficiens

Ut ad tps excusat. nā aliqs qnz in petuu qnz ad tps. vt p3 p multa exempla. j. de execu. tu. et cu. §. i. a qsi p totū t.

Curatores. vel ec tutores. vt s. p. §. dixi. scz prout iuz dici videbitur. vt C. in q. cau. tu. ha. l. i. et. ij. Sed quid si tutor pupillo non sit. an dari possit curator. R. sic vt ar.

Dari n pē. fallit h reglā in casibus ser vt si detur tutor loco tu tozis surdi. vel muti. l' furiosi vt ff. de tute lis l. pe. j. et si hz tu torem r. de rez. vnijs prouincie. pōit hēe alium r. de rez. quas hz in alia. vt ff. de ex cu. tu. l. ppter litem. al. s. l. l. §. fi. et C. in q. cau. tu. ha. da. tu. l. fi. jtem et mē añq nu bat tutrix exns. alius petit tutorem dari. vt in au. de nup. §. h vero tutelam. §. rō ē qz abire nūc sperat. vt C. dia del. l. i. §. ij. j. et qn ad tps est re legatus vel excusat9 vel remotus. nam in terim tutor datur vt C. in q. cau. tu. ha. l. pe. jtem hqs tutor sit apud hostes n vt ser uus. §. vt legatus. et transfuga. alius daē. vt. ff. de tutel. l. i. §. h qz tutor. j. si repub. cā ab sit pē alius dari vt ff. de tutel. l. qsi tū. a ff. de suspec. tu. l. i. tutor. §. hqs ab fu turus. §. fm p. in his oibus casib9 tutor p curatore accipitur a hec regula n fallit. §. cū lra m oibus sdcis legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

legibus de tutore fa

a contrario sensu sumitur. vt ff. de tu. et cu. da. ab. l. curator. qd eualidum ff. de of. eius. cui man. est iur. l. i. g. i. ac.

Quid aduifa. i. infirmitate qvalitudinea sanitati oeria e necessitate vt qz longo tpe abfuturus est l. sua maiora ne gocia hz ptractare vel alias filies necitates vt ff. de pcur. l. filiuffa. g. fi. et l. se. et l. post litem. et l. se. vsqz ad l. q oia et n h9 necessitas fit n pfm quosdam vt C. q dari. cu. vel tu. l. curator. em. et l. cura. tor. ymo certe et si qz cumqz alia fit iusta qz q mo. ut ff. de admi. tu. decreto. et h ead sunt in curatore vt. C. de ap. si actor.

Abfit. si em pns fit et hz intellectum. ec pcutez e auctate tu. toris face pvt C. de pcut. l. neqz. Abfit. i. m sex mibus

Velit. i. ptoz vel p ses vt seqtur a qz hic dz actor. al adiutor dz vt ff. stutel. l. solz al curator vt ff. s tu. et cu. da. ab. his. l. in oez. al pcut. vt C. de procut. l. neqz. et no h varia noia eoz qui alioz facta agut vt actor. vt hic dem est

Te tutor qui dat puz pillis s de tutel. g. est aut Te curator q datur adultis l. furio sis vel filibus vt s e. i. pn. et. g. furiosi a. g. h a mte captis. jf. pcurator q aliena gerit negocia cu mandato vt ff. de pcur. l. i. jte negocioz gestoz. q sine madata gerit. vt j. de obli. ex q h oia. g. i. Item yconomus cui res ecclesiastica gubernanda mandatur ab epo cu con sensu frat. vt C. de sacro. f. l. iubemus. et C. de ep. et cli. l. oes. g. h p. ocuidubio. et nihilommus dz ypocrisarius vt i aut. quod op. ep. g. n. alt. et. g. neqz at. et. g. h vero vt pftim jf. iudicus qui sic grece dz. latine singloz. caz dicens vt ff. de mu. et ho. l. munez. g. defensores. qnqz tn actor et fin. dicus pro eodem ponitur. vt ff. q. qz vniuer. l. al. ij. g. q bus. et. g. pe. et l. itez eoz. g. actori. facit ad h C. de auct. tu. vel cura. p totum. vel eciam dic q dent. vt et ibi nota. scz in dicta l. q. qz vniuer. ac.

De satisfacione tutorz vel curatorz R. c.

Etn diximus dandos tutores et curatores rde etatis ne tn. et c.

Consumantur. m totu

Diminuantur. pro parte.

Pretor. sic et pref. vt et preses prouincie vt s t. i. g. ij.

Satisfident. rem pub. sal. fo. vt diximus s de tutel. g. i. uel cu fideiussore vt ff. rem pub. sal. fo. l. non qh in pn. et ff. de preto. sti. l. pretorie. et ff. qui satisfda. co. l. i.

Perpetuu. i. gnale. sic C. d eden. l. edita. al. p tpe po

si tutor aduersaualitudine vel alia necessitate impeditur. quo min9 negocia pupilli administrare possit. et tutori suo vel curatori preferri vt solus administret. et contutor satis offerens iponat ei vt ipe solus administret.

De satisfacione tutorz vel curatorz.

Ne tnpupillorum. pupillarumue. et eoz. qui queue in curacoe fut negocia a curatozibus tutoribusue sumantur l. diminuant curet ptoz vt tutores et curatoes eo noie satisfident. Sed h n est in ppetuu Na tutores testdo dati. satisfidare non cogunt. qz fides eozum. et diuigencia ab ipo testato re probata est. **I**tem ex inqficoe tutores l. curato res dati satisfacioni non onant. qz idonei elci sunt. **S**z si ex testdo l. inquisici-

nitur. vt ff. pro socio. l. i. et. j. de r. ob. g. at siquis.

Approbata id in curatozibus in testdo datis. lz curatoz res n dentur in testdo regulariter. tn si dati fuerint ofirma tur decreto pretoris vel presidis vt s t. proz. g. ij. et tunc liberant a satisfidando vt tutores. vt h. et ff. de ofirma. tu. l. si filio. et l. in ofirmando. et l. se. et l. vt iustitatem. secus in

one duo plesue dati fue rint tutores. pvnus offer re satisfidacoz de indemni ta te pupilli vel adolefcetis et tutori suo vel curatori preferri vt solus adminis tret. et contutor satis offe rens iponat ei vt ipe so lus administret. **I**taqz per se n pt petere satisfidac ionem a tutore suo l. con curatore. lz offerre dz vt electo ez de curatori det. vel otutori suo vtz velit satis accipere vel satisfidare. **N**d si nemo eoz satis offerat. siquidem ascriptu fuerit. a testatore quis gerat il le gerere dz. **N**d si n fuerit ascriptu. quem maior ps elegerit ipe gerere dz. vt edco ptoz is cauet. **S**in at iphi tutores dissenserit circa eligendum eum vel eos q gerere dnt. pretor ptes suas interponere dz. **I**dem et in pluribus ex

dato a mte. vt ff. s co firmand. tu. l. i. ad fi legis. al. C. e. r. l. i. h qre sec9 R. qz firmu est ofiliu patris et n mis. vt ar. j. qui ali. lz in fi. i. R. et. j. de j. iuris. g. i. et qd dicit in testdo id et in tuto ribus et in codicillis datis dicam. vt ff. de test. tu. l. iij. al. l. iij. a fa. ad h C. s ep. au di. de creac oibus. **M**o ex inqficoe. i. da ti a iudice e inqficoe. vt s. de attul. tu. g. i. h h iur de **M**donei. i. presupe cione iur. oia qua n admittit. p bo in oeri um. h si oia appare t tenebit ille q dedit. vt. j. e. g. sciend. h hoc fallit in curatore furi osi q satisfidat. h n ha beat ydoneaz subam lz sic e inqficoe e datus vt. C. de cur. fu. l. fi. et. g. h q de z. et. g. h o n talis. jf. dnt iurare isti oes bn age. i. non ptermittit utilia n o face inutilia vt i aut. vt hij qui ob. ref. p. mi. g. fi. coll. vj. Si g n testarij. nec datui satisfidant. q est illi q satisfidant. R. l. i. m. n in casu. scz patronus pro liberto. vt ff. de

tutelis. l. lamos. g. i. Item datui. qn non fiunt cu inquisici cione vt C. de auc. pre. l. fi. et mli satisfident non admimstnt vt C. de tu. vel cu. qui sat. non de. l. i. et fi. et fm hoc sunt quatuor genera tutorz scz testamentarij. item legitimi. jte datui cum inquisicione. item datui sine inqficoe vt dem e. **S**ed si ex testdo. duo ponit. vnu tn nunc psequit. scz s testario. h in fi. g. dicit de alio. item hec ead in curatozib9 plibus locuz hnt vt ff. de admi. tu. l. iij. g. quod i tutozib9 jf. qd in l. i. m. is. cum sit ead ro. ne deterius negocia p ples exerceant vt ff. de admi. tu. l. si ples. g. apparet igitur p. **I**taqz. vel satisfidare. sic. j. de inuti. stip. g. alteri. in fi. **A**sscriptum scz in testdo. vel alt apparet e9 volutas cui denter. qz dixit in satisfacione quis preferri dz. **V**t edicto. quod si non fuerit ascriptuz quem maior pl elegerit ille gerere dz. **M**aior dummodo omnes velint per vnu administrare. al em n opellerentur. h omnes gerere pnt si velint. vt ff. de admi. tu. l. si plures. g. fi. et l. v. l. m pres. Et no h ar. qz stat maiori pte sic. ff. de pact. l. iuugen. g. vlt. a l. maiore. et. l.

precedente. §. fi. et ff. de test. l. iij. §. ij. ibi. al' nūs testum. qđ
Ar. qđtra. ff. de ser. rul. p. l. fundum. et ff. oia p. l. fi.

Ut edicto pretoris. scz quod n̄ h̄emus. acc.
u. Partes suas. i. se et officiales suos. milites iusticie. Sz
cur n̄ omittit fortunę vt al'. C. oia del. l. fi. i. R. et. j. del. §.
adopcōnis. R. n̄ ita alterius factū. s. pupilli p̄nt fortune

omittē. vt suū p̄nt
ocor. huic. ff. del. j.
h. §. fi. et ff. de vsu
fruc. l. si e. §. §. inter
duos. Ar. oē in e. ti.
q̄ciens si duobul
r. Et in p̄ibus. s.
et p̄ oia vt s̄. n̄ qđ h̄ a
testatore non potuit
scribi qđ geret. cum
nihil dixit de tutela.
nam n̄ darent ex inq̄
sic de si essent testarij
vt s̄ de attil. tu. i. R.
p. Sciens ceterisq; vt
furiolis n̄ mte captis
vt s̄ t. i. §. furiosi. q. §.
§. et mente captis.
Accipiūt inferiores
ut mḡatus. qđ dicit
diximus. j. e. §. neq; at
a. Subsidiariam scz
tutele vt lissō. cum
qui male dederit tu
torem. l. vt lissō. neq; §.
qñ malū curatorem.
nam eas vt lissō in ma
gistratus dāt qđ in ad
ministratozē directa
datur. et vsurevenit
unt vt in primavt ff.
de mḡa. o. l. fi. a. C.
e. l. p. Subsidiaria at
de. penal aptitudine
vt l. acq. actio de pe
nalis aptitudine vt. j.

ad l. acq. §. is at. nam nec illa sp̄ penalis est. nec h̄ sp̄ in subfi
dium datur. qđ qñq; agitur ante qđ ouemantur oēs tuto
res. vt colligitur ex his que dicuntur in hac glo. circa fi.
Quare ad hoz. euidentiam distingue. aut fuit vnus tu. vel
cu. aut plures. primo casu ouenitur prius tu. vel cu. et p̄
ea mḡatus vt s̄. si vero plures. tunc aut oēs gessēt tute
lam aut curā. aut nullus aut alter tm̄. primo casu oēs oue/
munt aū mḡatum vt ff. de admi. tu. lucius. §. pe. et de ma
gistr. o. l. duo. in scdo id vt ff. de admi. tu. si ples. in tercio
subdistingue aut fuit diuisa tutele administracio p̄ iudicē l.
testatorem. aut n̄. p̄rio casu p̄ sua gestione q̄libz teneē a
n̄ p̄ alius. et postea mḡat in subsidiū vt ff. de admi. tu. lu
cius. §. pe. et C. de diui. tu. l. ij. Sz tm̄ in. iij. casibus vn̄ p̄ al
teri p̄te teneē. tm̄ p̄ mḡatus. s. si tutor vt suspectū t̄mo
uendū n̄ remouit l. tarde remouit. l. remouēdo iura pupil
li prodidit l. n̄ eregit satisfacōz. rē pub. sal. fo. ē vidēt euz
n̄ soluēdo vt i. dca l. C. de diui. tu. l. ij. a. ff. de admi. tu. luci
§. pe. in scdo casu ouenit p̄rio gerēs. scdo mḡat. tercio n̄
gerens. n̄ in dca. iij. casibus vbi ouenit eē qui n̄ gessit aū
mḡatū vt C. de diui. tu. l. ij. et ff. de admi. tu. l. eca l. emi
lius. in fi. et l. tutores tres. b. Et eis. s. pupill. a. filibz.
c. Subsidiaria. idonee. adūbiū est. et fa. ad ff. de magi
gistra. o. l. i. §. sciens. et §. exigere
d. Que qđ. s. tutele actō l. b. l. idaria l. neg. §. vt dixi. ac.

in q̄ficione datis ap̄robād
est vt maior ps eligere po
ssit per quem admimistra
cio fiet. **S**ciens autem
est n̄ solum tutores l' cura
tores pupillis vl' adultis.
ceterisq; personis ex ad
ministracione rezz teneri.
sz eē in eos qđ satisfacionē
accipiunt subsidiariaz ac
cionē esse q̄vltimū eis p̄fi
diuz possit afferre Subfi
diaria aūt actio datur in
eos qui vel omnino a tuto
ribus satisficare n̄ curaue
runt. aut non idonee passi
essent caueri. que quidem
tā ex prudentum r̄nsis. qđ
ex ostōibus imperialibus
in heredes eoz extendit.
Quibus constitucōibus
et illud exprimitur vt nisi
caueant tutores et curato

Ris. vt ff. de mḡa. o. l. i. §. sciens est. et l. qđ ad hi dez
ff. de ostōibz vt C. de mḡa. o. l. ij. a. i. alijs grecis ostōibz
sz ali' h̄is teneē. qđ de dolo lata culpa tm̄. al' defunctz qđ
eē de leui culpa teneē. ff. de mḡa. o. l. n̄ filii. acc.
Quibus ostōibz. s. grecis h̄ **C**aveat. s. rē pu. sal. fore
i. Coherceat. fa. ad ff. de admi. tu. l. i. i. R. a. ff. de dā

res pignozibus captis co
herceantur. **N**eq; autem
prefectus vrbis neq; p̄tor
neq; preses p̄uincie. neq;
qđq; alius cui tutores dā
dius est hac actōe tene
bit. sz h̄ij tm̄modo qđ satis
dacionem exigere solent.
De excusationibus tutorū
vel curatorum h̄ubuz.
Excusantur autem
tutores l' curatores
varijs ex caus. plez qđ p̄
liberos. siue in p̄tate sua
sint siue emancipati. **S**i
em̄ tres liberos sup̄stites
rome qđ h̄eat vl' in ytaliam
iij. l' in prouincijs. v. a tu
tela vel cura p̄nt excusari
exemplo ceteroz munez.
Nam et tutelam et curam
placuit publicum munus
esse. **S**z adoptiui liberi

infec. l. iij. §. ij. et ff.
de lib. ag. siqs ali. §. fi
qs ex his. et C. de su/
spec. tu. l. ij. et ff. de
ventre inspiciē. l. i. §.
quid §. ac.
Neq; vr̄ scz rōne
p̄ excellenciā. vt s̄ de
iur. na. §. §. quociens.
jē fa. ad hunc. §. ff. de
mḡa. o. l. i. Sed oē
est ff. de admi. tut. l.
emilius. h̄ distingue
tria ḡna iudiciū. qđ az
p̄nt dare tutorē. et n̄
erigē satisfica. de qđ
h̄ loq̄tur Alij et dare
et erigē. de q̄bus ibi
dic̄ Alij erigē et n̄ da
re vt tabelliones. ali
qs miles iusticie. cui
t̄ha mittant. et isti
teneē in subsidium.
ut s̄ de attil. tu. §. pe.
et C. de mḡa. o. l. fi.
jē extiatores p̄rimoz
mij pupilloz. p̄pter
qđ p̄rauz extia cōz
meliores fideiussores
accepti sunt vt ff. de
ma. o. l. i. §. diuus. qđ
erant dandi pro rei qđ
litate. vt ff. de in ius
uo. l. in qđ satisfica. co. l.
fi vero. §. i.

Solent. al' debēt
sz ist̄ n̄ dnt nec solent. vt diximus. acc. m. **D**e excusa
tionibus tu. et cu. nūc dic̄. qđ s̄ q. mo. tute. fi. §. fi. p̄misit
Excusant. liberos sup̄stites. incolūes vt ff. de va. mu. l. ij
Emācipati. n̄ p̄ filio emācipato curator petat tūc
em̄ n̄ excusat a cura emācipati. vt ff. de amicissimos. §. fi. l.
dic qđ lz faciat oē st̄mlos nat̄ales tm̄ p̄ b̄nt ibi inuitur.
Rome. s̄ est in ciuitate rōna. et vsq; ad centū miliariū
vt ff. de of. p̄. vr. l. i. alias. iij. §. cum vr̄ hem.
In p̄uincijs. v. h̄ nūqd ille p̄uincie qđ al' h̄nt ius ci. italie
te h̄co h̄bēt R. non. qđ illd̄ p̄t t̄buta cedit̄ eis vt ff. de
q. Munez. i. onez. cuius vt decurio hat. cens. l. i. a. l. fi.
secus si p̄monij sit onus. vt ff. de va. mu. l. sextū. §. nūs. a.
§. qđ p̄monioz. et l. his onibus. i. R. et C. qđ mili. n̄ pos. l.
i. l. i. jē secus in onibus. vt ff. de va. mu. l. in onibus. jē se
cōm onibz qđ honori m̄berēt vt C. de va. mu. l. sextū. §. nūs
Munoz publicū. auctate. naz dāt m̄uitus vt C. de cur. l.
nullus. l. i. p. Munus. ff. de v. sig. l. si pupillus. §. munus. h̄
otra. ff. e. ath. lete. §. tutela. Sed n̄ est publicum munus. vt
ibi de utilitate lz auctate. sic vt h̄ de. h̄ utilitate publicū ē
scdario. qđ expedit reipub et ē vt s̄ de his qđ sūt sui l' al. iu.
§. fi. jē otra. ff. e. spadonē. §. qđ accepit. et l. n̄ tm̄. §. non oia.
Sz lz ibi ḡnalter remissioem publicoz munez habuit.
tm̄ ex ḡnali remissione n̄ otinet tutela vel cura fauoz e pu
pilloz. et adultoz. sicut et alias. de ḡnali dicto quedam

excipiunt vt ff. del. iij. l. v. v. r. e. z. s. felicissimo. et ff. s. p. cut. p. o. p. i. r. et ff. de li. le. l. aurelio. s. gayus

a Non profunt. et hoc dico ad excusacionem.

b Profunt. scz pri adoptiuo. vt ff. de va. mu. l. sextu. s. adoptiu. maxime hodie. cu nihil ad patrem adopti uz transeat vt s. de adop. s. h. h. odie. ac.

c Natali. lz adoptiuo n profunt vt s. pr. i. r. et ff. m. l. ibi pun. da dari. Vel dici ado. p. one nati. patri. i. auo vel pro auo

d Profunt scz arro. gati e. n. se. at in fami. lia e. vt s. de adop. s. h. h. odie. i. fi. s. a. s. se. a. s. h. fiet n. cio illi. no uiuris. et p. u. ta. s. ibi naturali patri. ac.

e Nepotes patris apparet q. eo mortuo tm. p. sunt. eo at viuo n. p. sunt vt h. cum die. et in locu. p. ris. C. de bis q. nio. li. l. ij. et C. de his qui nio. li. l. iij. li. r. Sed nunquid oes loco vnius op. u. tant. r. q. dam q. no. Sed o. tradic. ut leges exp. se. na. loco vnius nuant. q. tuncq. sunt. vt in greca lege. ff. e. l. ij. s. quocunq. naz. et in successione loco vnius op. u. tantur. vt s. de h. e. q. ab intest. s. cum filius.

f Pro p. s. ut. q. n. s. ut in p. tate sua. vt s. de pa. po. s. fi. s. r. o. n. est bo. vt s. e. in p. n. dicit em. de emancipato. v. n. dicas n. p. s. ut auo n. e. no. q. alij. p. sunt vt C. de mili. l. v. et l. fi.

g Superstites. i. viui lz oceptis. q. quo ad hunc casum n. sunt pro natis. vt ff. e. l. ij. s. qui autem in ventre

i Qui in acie. scz p. n. cupis. vt s. de adop. s. feminam.

k Per gliaz. no. mortui. viue. p. gliaz. vt ff. ad l. acq. l. qua. adione. s. siquis in colluctacione. Et econ. q. s. fm. g. i. e. mor. tuus. qui viuit per vituperium. vt de portati. vt de s. e. ta. l. i. s. i. et. s. p. e. in. fi. et ff. de dona. inter vi. et v. l. cu. h. s. fi. donator. al. s. si seruus. vbi seruus viuit. q. p. mortuo repu. ta. e. q. ad ius civile. ff. de re. iur. q. s. attinet. et l. s. u. i. tute.

l Et in semestribus. i. in sex m. sibus q. b. dabat opaz studio naz. alijs sex m. sibus dabant opaz impatores bello. studio vt ff. de ori. iur. l. ij. s. ex. his. in. p. n. vltime. carte. Vel dicq. noue. erant libri in illis sex m. sibus op. s. i. q. s. in. id. recidit.

m Administrat. q. s. p. cut. fisci. et fa. ad huc. s. s. de curate. n. t. qui absunt vel abfuturi sunt. vt ff. s. i. e. in locum de procur. l. filiusfamilias. s. fi. Ac.

o Excusant. s. primum. r. loquit q. n. eo. ex. n. te. in. ab. n. cia. reipub. ca. fuit dat. tutor. l. curator. q. casu. p. tate. excusa. e. n. p. r. r. annos militauerat. l. o. pleuerat. milicie. spaci. et no.

n. p. sunt. in. adop. e. o. z. at. da. ti. nati. patri. profunt. It. nepotes ex filio. p. sunt. vt. i. locu. p. ris. succedat. ex. filia. nepotes n. profunt. Filij at. superstites tm. ad. tutele. vel. cure. muneris. excusa. cionem. profunt. defuncti at. non. profunt. Sed. si. in. bello. amissi. sunt. que. s. i. u. e. an. profunt. r. o. s. t. at. eos. solos. p. desse. q. in. acie. amittunt.

n ij. em. qui. pro. repub. ceciderunt. in. perpetuum. p. gliam. viuire. intelligun. tur. Et. diuus. marcus. in. semestribus. rescripsit. euz. qui. res. fisci. administrat. a. tutela. vel. cura. q. diu. admi. nistrat. excusari. posse.

o It. h. ij. qui. reipub. ca. absunt. a. tutela. et. cura. ex. cusantur. et. si. fuerint. tuto. res. vel. curatores. dati. si. reipub. causa. abesse. cepe. rint. a. tutela. z. cura. excusa. e.

p Defuncti. id. et. in. n. natis.

ignominiose submissus est. al. qui. i. q. n. q. m. i. u. m. missus est. puta. q. z. infirmus. nulla. h. z. excusaco. z. q. p. v. annos. h. z. an. num. q. p. o. c. t. o. an. h. z. bien. ni. u. q. post. r. ij. h. z. trien. ni. u. qui. p. r. v. h. z. q. driem. ni. u. q. p. r. r. excusaco. z. p. t. u. a. h. z. vt. di. ctum. est. et. ff. e. l. ij. et. si. milit. es. s. i. ij. iij. et. v. et. s. q. m. z. q. v. l. g. ad. s. quam. quidam. in. necessarios. acc. flo.

p Excusant. si. s. pos. tulauerit. q. p. us. aliu. actor. e. l. curator. e. pe. cierint. al. s. n. vt. C. si. tutor. reipub. ca. l. i. r. ff. de. adm. i. tu. tuto. res. s. qui. se.

q P. tate. z. vt. q. fit. p. fectus. vigilu. vel. ano. nevt. ff. e. l. adm. i. s. t. tes. r. filie. q. p. tates. vocant. vt. C. de. mo. mul. l. eos. secus. si. sit. circa. latus. p. n. cipis. cepta. em. n. o. pleuit. ut. ff. e. l. i. u. i. p. i. o. s. ac. r. Sed. acceptam. vt. s. p. r. s. ac.

r It. p. t. er. lit. e. n. i. si. forte. p. mo. et. sine. for. te. l. e. si. s. maiori. p. te. bono. z. pupilli. sit. ca. ut. ff. e. l. p. lit. e. i. r. e. et. fac. C. e. si. vt. alle. gas. et. s. de. au. tu. s. fi. et. C. qui. da. tuto. l. er. edito. ris. s. h. odie. n. p. e. credito. r. l. debi. tor. e. e. tutor. vt. i. au. ut. h. ij. ob. p. s. i. col. s. l. i. d. itate. scz. i. i. i. p. i. pupillo. a. p. re. des. lata. l. a. q. cu. q. n. curo. p. p. ter. mag. tudie. z. em. litis. poit. de. h. i. d. itate. t. It. tria. onera. no. dicit. onera. quatuor. em. poss. z. h. e. tute. las. que. sibi. excusa. c. o. z. no. darent. si. sint. leues. l.

leuissime. vt. h. It. no. q. s. r. tria. onera. tres. em. poss. et. tm. pro. vna. op. u. tant. puta. frat. z. vt. sequit. non. em. n. us. pupillo. z. p. les. tutela. s. facit. s. p. m. o. nio. z. sepacio. vt. ff. e. l. i. s. i. s. i. e. q. die. n. affectate. no. na. si. dedisset. op. am. et. sic. affectasset. eas. h. e. ar. ff. si. q. s. cau. l. ij. s. fi. n. p. des. set. q. z. n. viderent. onerosa. et. vt. alias. q. data. opa. reipub. ca. abest. vt. ff. ex. q. cau. ma. l. et. q. data. et. fa. ff. si. q. s. cau. l. ij. s. fi. n. et. ff. ad. l. cor. nel. de. fal. l. v. p. o. r. i. s. i. i. s. i. s. tria. onera. i. domo. vna. esse. sufficit. vt. si. p. e. vel. filio. gerat. o. s. excusent. h. n. op. u. tant. nec. ad. aliu. tutorem. teneant. vt. ff. e. l. dixim. s. s. fi. et. ff. de. ritu. nup. si. q. s. tutor. i. s. h. onerarius. s. no. ie. non. op. u. tant. vt. ff. e. l. spadone. s. fi. ciuitatis. et. l. si. q. s. tutor. ac. u. Imparem. id. est. si. non. habeat. tantum. in. bonis. quan. tum. et. pupillus. cui. datur. tutor. vt. hic. et. ff. e. l. pauper. tas. alias. autem. dicitur. pauper. qui. non. habet. quin. qua. ginta. aureos. in. bonis. vt. ff. de. accusa. nonnulli. Vel. die. verius. cum. esse. hic. pauperem. et. impar. em. oneri. qui. sic. la. boribus. est. implicatus. p. p. ter. paupertate. vt. tutele. sup. esse. n. possit. e. forte. in. agro. t. o. die. esse. op. ar. teat. nec. em. plac. z. p. ma. exp. o. s. i. c. i. o. cu. s. i. s. m. u. s. magis. ob. s. e. q. o. p. s. o. n. e. q. m. ali. qua.

erogacōne ofistat. vñ paup̄tas talis n̄ nocet. dūmōto pos
 sit sup̄esse tutele. vt. ff. de mu. a ho. cura. §. mops. a. j. t. i.
 p̄. Docē. id est probare. accur. florentinus. §. fi.
 p̄. Itē p̄p̄ adūlāz. vt h̄ e furd⁹ vel mut⁹. vel p̄petua valis
 tudine detētus. vt. C. q̄ mor. l. i. q̄ morbz. put durauerit ex
 culat. h̄ furor nō excusat. h̄ interim curator dat̄ v̄m jo. vt
 ff. e. l. n̄ soluz. §. fi. a
 se. duabus. l. v. q̄ ad
 §. h̄t aut. S̄z quidā
 ex sup̄dictis etiam h̄
 velint non admittūt
 vt furdus et mut⁹ vt
 ff. de tute. l. i. §. pen.
 et §. fi. quare dic. q̄
 q̄ntum ad eos im̄p̄e
 ponitur excusacō. vt
 j. e. §. minores.
 3. Resciet. h̄ si sim
 plices sunt vel rudes
 aliud h̄ sint sagaces i
 negocijs. tūc em̄ non
 excusan̄ vt subicit.
 quis aē. vt. ff. e. at
 lethe. §. penul. et fi.
 Et nō l̄ratum ad aliq̄
 admitti ad q̄ non reci
 pitur ill̄atus. vt. C.
 de postu. l. ij. et i aut
 de iud. §. i. et notatur
 melioris odicōis esse
 sapiēs q̄ stultus. ac.
 a. Itē h̄ p̄p̄. vt quia
 sic dixit. ideo eum do
 tutorē vt d̄bitis sup
 ponat. et a pupillo
 v̄re. Et nota q̄ tri
 bus casibz excusat i
 micicia. vt h̄ ideo de
 dit vt dictū ē. vt hic
 itē et q̄n̄ m̄ueit p̄
 testm̄. itē v̄m q̄sdam
 etiā q̄n̄ ante testm̄. h̄
 tū fuit capitale cer
 tamen. iñ q̄rto caū n̄
 vt h̄ ante testm̄ facta
 fuit a nō capitalis.
 q̄ videtur remississe
 ex quo in testō dedit
 tutorē. vt. ff. e. atle
 the. §. dat remissionē
 put ē ibi in l̄ra prius
 vt. j. e. §. mimicie.
 b. Promiserant. sic
 alias h̄nt excusacōez
 vt h̄. a. ff. de tute. e. ex sn̄a. i. fi. et h̄ vbi p̄misit l̄ sic se ias
 ctavit. Quid at h̄ i testō se tutorē sep̄ sit. R̄ n̄ non erit tutor
 nisi vel euiden̄ idoneus appareat. vel p̄ eū d̄firmavit. vt
 iudicta. l. ex sn̄a. et. ff. ad. l. corne. fal. v̄ro. §. i. Accur.
 c. Ignotus. h̄ is excusat q̄ ibi domiciliū non h̄z vbi datus
 est. vt. ff. e. l. fi. m. fi. capitales accipe. vel q̄ accusabat
 d. Si capitales. eū de aliq̄ crimie qd̄ igēbat penā capi
 tis. i. stat⁹. vel q̄ i h̄diabat mortū ip̄i⁹ v̄. a. 30. Et nō h̄ fieri
 aliqd̄ rōne imicicie qd̄ n̄ fueret alias. sic ff. de arbi. n̄ d̄z
 stiguem⁹. §. cū qd̄a. a. l. 3. at. et. ff. de lib. cau. h̄ p̄f. nā imi
 mic⁹ iudex eē nō p̄t. vt. ff. de p̄cu. l. filiulfa. et. l. v̄l exilio
 e. A tutela. l̄ datia vel l̄ma. h̄ at testāria. dic. vt. §. i. glō

excusacōez tribui tā di
 ui fratres q̄ per se diuus
 marc⁹ rescripfit. h̄ quis im
 parē se oneri imuncto pos
 sit docere. Item p̄pter ad
 uersam valitudinez p̄pter
 quā nec suis q̄dem nego
 cijs intesse p̄t excusacio lo
 cum h̄z. Similit̄ eū q̄ l̄ra
 nescit esse excusandum di
 u⁹ pius rescripfit. q̄muis
 et impiti l̄rarum possunt
 ad administracionem nego
 ciorum sufficere. Item
 h̄ p̄pter mimiciā aliquez
 testō tutorēz p̄t dederit h̄
 ipsuz p̄stat ei excusacōez
 Sicut p̄ otrariū non excu
 sant. qui se tutelam p̄i
 pupilloz administraturos
 pmiserant. Non esse at
 admittēdā excusacōez ei⁹
 q̄ h̄ solo vti q̄ ignot⁹ pa
 tri pupilloz sit diui fra
 tres rescripserunt. Itē
 propter mimiciā quas
 quis cum patre pupillo
 rū vel aduitorum exercuit
 si capitales fuerint nec re
 conciliacio m̄uenit a tu
 tela vel cura solēt excusae
 Item is qui status sui d̄

vt qz. aē. f. It a pupilloz. vt qz p̄t pupilloz q̄n̄z di
 rit h̄uc quē dat mō tutorē suū h̄uū fuisse. l̄ libtū. iste ei h̄t
 qd̄nes de statu. vt. j. de acc. §. p̄iudiciales. et est rō qz morz
 tis accusacōnū h̄ qd̄ filā. vt. ff. q̄ me. cā. isti. §. i. jdez ē ecō
 tra. sed hic mouet questionē status ip̄s pupillis. vt. ff. e.
 atlethe. §. amplius. Accur. flouentius.

trouiam a pupilloz p̄e
 passus est excusat a tutela
 Item maior septuagita
 ānis a tutela et cura se p̄t
 excusare. Minor autez
 xxv. annis olim quidez ex
 cusabatur. a n̄ra aut̄ ostō
 ne phibent̄ ad tutelā vel
 curā aspirare adeo vt nec
 excusacione opus fiat. q̄ d̄
 stōne cauet̄. vt nec pupil
 lus ad legitimā tutelā
 cet̄ nec adultus cum erat
 in ciuile eos qui alieno au
 xilio in rebus suis admini
 stradis egere noscuntur
 et sub alijs reguntur alio
 rū tutelā vel curā subire.
 Idē in milite obseruād
 est vt nec vlēs ad tutele
 onus admittat̄. Item
 rome. grāmatici. rethoēs
 et medici. et qui in patria
 sua hanc artē exercent. et
 itra numez sunt a tutela
 et cura habent vacacōnē
 Qui aut̄ vult se excusa
 re si p̄les habeat excusaci
 ones a de quibusdā nō p̄
 bauerit alijs vti intra tē
 pora oftituta n̄ phibetur
 Qui autem excusare se

§. Item septuagin/
 ta. scz iā cōpletis. vt
 ff. de iure. inuim. l.
 in. et ad tre. q̄ filiū et
 filiā. §. i. alias n̄ esset
 maior. vt. ff. de mic.
 l. i. iij. §. minorem. sed
 in alio p̄sonali publi
 co munere statuitur
 temp⁹. l. v. al. l. x. āno
 rū. vt. C. q̄ etate. l. fi
 li. r. Et nō rōne senes
 ctutis aliq̄ fieri. que
 alias n̄ fierēt. vt hic.
 et. ff. de iure. inu. l.
 sp. i. R̄ n̄. et. C. d̄ po
 stu. prouidendum
 h̄. Fiat. sed in larga
 significacōne. etiam
 qui phibent̄ excusa
 tur. vt. ff. de postu.
 l. i. §. penul. a. j. e. §.
 penul. et fi. et fa. ad
 h̄. ff. de re. iud. l. eius
 est nolle. accur.
 i. Cōstōne. C. d̄ le
 gi. tu. l. fi. et fac. §.
 de fidu. tute. §. fi. ac.
 k. Subire. facit ad
 hoc i aut. de san. epi.
 §. i. et. ff. de edē. l. fi
 vn⁹ ex ar. §. p. alias
 l. Itē a i milite. fi
 id ē i milicia exite. se
 cus in veterano. qd̄
 dic vt dixim⁹. §. e. §.
 Item qui reipublice
 Ad hoc autē q̄ aliq̄s
 sit miles. vj. fūt nēcia
 vt diximus in aut. de
 man. prim. §. fi.
 m. Vlēs. a ita ip̄o
 iure non tenet dacio.
 vt h̄. et. C. q̄ da. tu.
 pos. l. militū. nisi a
 militone deē. vt. ff.
 e. p̄pter magistratū
 §. fi. Aliud in celesti

milite. vt i c̄ico. q̄ admittit̄ vsqz ad q̄rtuz ḡdū. vt m aut̄.
 §. san. epi. §. p̄l̄ros. quā h̄ēs. C. d̄ epi. et cle. sup. l. ḡnalit̄
 n. Itē rome grāmatici. i. mgr̄i de ḡmatica. a idē dicas de
 seq̄ntibz. et adūge his sophistas. i. dialeticos. ita vt oēs
 qui docent truiū excusent̄ vt hic. et. ff. e. h̄ duz. §. i. et h̄
 h̄ doceat rome vbi ē cois paā. vt. ff. ad munīc. roma. a h̄.
 Itē h̄ in paā sua. vt h̄ subic. itē optz q̄ sit intra numerū.
 h̄ abebat em̄ q̄libz ciuitas nūm v̄m q̄ntitatē. et sophistas
 et grāmaticos et dialeticos. rethores a phificos siue me
 dicos. ita tū q̄ nulla vlē. p̄ h̄ret q̄bz h̄ac imūitatez darz vt
 ff. e. h̄ duz. §. fi. S̄z aliud vidz i his q̄ docēt qd̄z. mū. vt
 mūicā a astronomiā. a geomet̄az a arismet̄cā. nā n̄ vidē

hōe excusacōz vt ff e geomef. Quid de legum doctoribz non excusant nisi rome vt ff e h re pbari g fi et g penl vel nisi i dñi u pñcipis sint assumpti vt C e iur p̄tos vltra nūm aut vel eē p̄iaz suā nemo excusat vel nisi sint mltiū disciplinati vt ff e h re pbari g aplius i tē p̄hos q̄ do cent i nat̄alibz o stat excusacōne hōe vt ff e h re p̄bari g i a

Intra tpa dūmō i micō oēs p̄po fuerit q̄ dñam alias non p̄t vt ff e scire oportz g scire at vel qd̄ verius est fm̄ jo dic q̄ illud qd̄ ibi dic q̄ filis ē ei qui se non excusauit scz q̄ oīs p̄us nō p̄posuit vezz est q̄ ad nō noiata s qz optet q̄ adhuc p̄ponat si n̄ ē lapsū tē p̄ vt h a ff e p̄p̄ litē g i et ff d̄ excep nemo et ff de t̄nfac hi g si p̄toz cōē C de iof tel cōtra ma Sz ibi ab micō duas p̄ponē nō potuit q̄a sibi esset otrari

Tpa et q̄ si ista tpa hēs j p̄ri g

Qui at appellat Sz oē ff d̄ ap cū in vna g tutor Sz ibi appellatū fuit ab ip̄a sn̄ia lata o tra excusa cōz h̄ ab ip̄a dacōne appellari nō p̄t vt h et ff q̄n ap lit l i g si quis tutor h̄ i alijs muneribz oē qz a dacōne appellat vt C de ap l h̄ q̄ et C de tēp a re l i et C d̄ decur l ij li r

Intra l dies ita tū q̄ j iij menses l dies lz ogno uerit se forte dat̄ ē ca finē iij mēsiū vt ff e q̄n̄q̄gita ar ei qd̄ ē ff ad l iul de adl l mariti g p̄ a h̄ h̄ q̄bā Vel die q̄ hi iij mēses curāt a die cogēdis sic i q̄n̄q̄gita et h̄ q̄ntū ad curū cāe h̄ micū ē vsqz ad l dies et sic p̄p̄ vltra mēses duos p̄t h̄ cā durare post l dies a sic intelligit̄ p̄dca l q̄n̄q̄gita Et q̄ ibi dic̄ in fi a die noiacōis itra h̄ audi a cognacōis alias vno reglar̄e termino durāt lites vt C de iudi p̄perandū in p̄n

I dubio p̄sumet̄ eū sciē vt e

Cognouerūt Sz nūq̄d̄ ignorare sp̄ R n vi d̄ q̄ sp̄ sciē p̄sumat̄ ec̄ ex die noiacōis saltē ex tē q̄n̄ ad eū noticia veire potuit n̄ p̄bz se ignorasse vt C de p̄i tu l si tutor Sz tū oē dico s vt p̄sumat̄ sp̄ eū iḡraisse n̄ p̄bē eius scia vt ff de admi tu h̄ at et C q̄ mili nō pol sup̄ h̄uis li xij et ff de p̄bac verius nec ob p̄ l si tutor qz ibi publice erat not vñ nec iste tutor potuit iḡrare vt ff d̄ iur a fa iḡ reglā Vel q̄ dic̄ ibi id qd̄ liquidū p̄bacōmibz oñdit s eo q̄ non p̄obetur contra vel alie vt ibi solet dici ac

Excusare s dāto micū excusacōm vt mō dixim⁹ a res digēdo eā in septis p̄ libellū vt ff e sciē optz nō tñ solus libell⁹ h̄ suffic̄ nisi et p̄bz excusacōz q̄ ibi otinet vt ff e g

Dati fuerūt siue a testatore siue a lege h̄ l excusari ue a iudice j ti i g ij Accursius florentinus

Lapidē i miliarū lapidibz em̄ signabantur miliaria i

Viginti miliarū vt pro vno quoqz die viginti miliaria computentur vt ff si quis caucōmbus l i Accursius

volunt non appellat. sz in tra. l. dies otinuos ex q̄ co gnouerūt se eē tutores vl̄ cūatores datos se excusa re debent cui⁹ cūqz gñis sint. i. q̄litercunqz dati fu erint tutores. si mē centesi mum lapidem sunt. ab eo locovbi tutores dati sunt Si ho vl̄ cētēsimū lapid hitāt dinumeracōe facta .xx. miliuz diurnoz 7 āpli us. xxx. diez qd̄ tñ vt dice bat sceuola. sic dz oputari ne minus sint q̄. l. dies

Datus autez tutor ad v niuersum patrimoniu⁹ da t⁹ esse credit̄. **Q**ui tute lam alicui⁹ gessit inuitus curator eiusdem fieri non

Qui cām repete debēt se excusare inē illos .xxx. dies. **D**iez. s. dz dari termin⁹ infra quē se excusent. Vel die excusare se debēt. **I**ueas ne fallaris i hac oputacōe. si ei m. **C**ōputari. ca. p centū miliaria abest. l. m̄m⁹. tñ hz dies quinq̄ginta. si aut̄ abest vl̄ etiā p̄ vnū miliarū hz p̄ q̄bullibz. xx. miliarū vnā diē. a sic p̄ centū miliaribz hz q̄n̄qz dies. cū q̄n̄quies. xx. faciāt centū. **I**tē for te p̄ vnū diē. qz vl̄ est p̄ miliarū vnū vl̄ parum plus. **I**tē. xxx. dies habz. et sic habz xxxvi. dies. et ita est in detetiori cōdicōne q̄ remocōr ē. h̄ tñ vt subic̄. ita ē faciēda oputacō. ne sint mis nus q̄m. l. dies. et sic apparet q̄ nisi p̄ xvj. dietas vel plus fit. sic vltra cētēsimū mi liarū nō p̄dest adies cō. xxx. diez. vt h̄ et ff e scire g. aliud aut̄. n̄ **D**at⁹ p̄is moniū. fac. ff. e. p̄p̄ litē. g. fi. Sz oē. s. q̄ da tuto. pol. g. certe. Solue vt ibi. accur. o **Q**ui tutelā. o pel litur. q̄ si sufficiat ei tantum fuisse. vt. C. de negg. tutor. p̄ **C**ogēdum. fa ad h̄. C. e. r. curator. Sz o tra ē ad h̄c. g. C. e. libtos. g. fi. Sz speciale est in liber/

compellit. intm̄ vt lz p̄ q̄ testō tutorem dederit. ad iecerit se eundez curatore dare. tñ inuituz eum curam suscipe nō cogēduz. diu⁹ seuer⁹ et at̄ homin⁹ referi p̄serūt. **I**tez resp̄serūt marituz vxorisue curato rem datuz excusare se pos se lz se imisceat. **S**i quis at̄ fals̄ allegacōibz excusa cionez tutele meruerit nō est libat⁹ onere tutele.

De suspectis tutoribus.

Cienduz ē supes di crimē ex lege .xij. tabulaz descendere. **D**atum est autem ius re mouēdi tutores suspectos

to. vt non excusetur licet tutor fuerit. Accursius. **Q**uitem maritū idem de sponso vt ff e l i. g. fi. **S**ue curatorē h̄ p̄curator p̄t esse vt C. d̄ p̄cut. l. mar rit⁹. id̄ at̄ n̄ ponit̄ h̄ tutorē. qz aliq̄ vxor nō ē pupilla. vt s. de nup̄. i. p̄n. ac. p̄rie ponit̄ nā et si vellet n̄ admittē s **E**xcusare impro tur vt C. q̄ da. tu. pol. l. marit⁹. et ē rō. qz p̄p̄ affectū oia sibi remittit. Et h̄ sūt h̄a nisi datuf sit curator postq̄ fuit sponsus vel maritus. h̄ ho p̄us fuit tutor vel curator. n̄ possz p̄ea eē maritus. vt C. d̄ int̄dic. ma. p̄ totū ti. **I**tē h̄ marit⁹ q̄ post m̄monū fuit dat⁹ cura tor iḡras forte aliū debz petē s̄ h̄ stitui vt C. e. āplissimi a t **I**mmisceat. h̄ h̄ ali⁹ scz de p̄dictis q̄ excusacōez. l. lz h̄nt se imiscuit. nō possz se excusare. vt C. si ex fal. alle. l. ij v **S**i q̄s fals̄. vbi v̄itas fuit mutata. nā fl̄m̄mbil aliud est q̄ imutacō v̄itatis. vt i aut̄. de fi. i. stru. i. p̄n. col. vj. ac. **O**nē. ymo ex tpe dōnacōis teneē. vt C. si ex fal. alle. l. i. in fi. et fac̄ ad h̄c. g. ff. de re iud. diu⁹. et de excep̄. qui agmitis. et C. si ex fal. in. p̄ tot̄ ti. **Q**uid ē si est iniusta excu facio. lz n̄ flā vel ḡiosa. **R**ūderi p̄t adhuc idē vt nō tene/ at in miore p̄iudiciū. vt C. si ex fal. alle. l. i. **Q**uid si ignorā tiā. R. idē. vt C. si ex fal. alle. l. vi. lz alias sn̄ia ḡiosa tene at. vt ff. ad tre. suo iuit o cū p̄toz. **D**e suspectis tuto. **C**iendū. suspecti. id̄ ē huius criminis accusacō. s. de sus p̄cto. Vel simplici⁹ crimen suspecti. i. suspicōnis. **E**x lege. Ex quo ē legitimū crimē nūq̄d̄ iscri bet q̄ accusabit. R. p̄t dici q̄ sic. vt ff. de p̄ua. delic. l. fi. et d̄ mu. a ho. R. p̄to. g. h̄q̄s. alij oē. vt ff. e l. iij. g. p̄. Sz p̄ p̄ itelligi q̄n̄ sine accusatōe res p̄cedit. aliud ē si cū accusatōe

vt dictū ē. S; q̄ erit h̄ pena talionis. cū accusator nō sit tutor vt imoueat. R. ifamia. vt. j. e. g. suspect⁹. j. tē qz qñz erat p̄mēdus vltra remocōnē. vt. j. e. g. si quis presens. a. Rome. sic i aut. de defen. cui. g. non habente. coll. iij. b. Pretori. et illi cui a p̄toze mādata ē iurdictio. vt. ff. e. l. i. g. n. h̄ dicit qd̄ a q̄ntū ad agnicōz. n̄ q̄ntū ad remocōez et dicunt t̄m eē spēa

le in legato a p̄con/ sule vt i p̄se possit remouere. non sic in legato a p̄sede. sed o gnoscere tantum p̄. c. p̄sediōz. sub h̄ vocabulo otinet p̄o sul vt. ff. d. of. p̄. l. i. d. Et legato. i. delegato a p̄con/ sule. sed h̄ n̄ h̄z ordinariz iurdictiōne ḡ remouere n̄ p̄. vt. ff. ad ep̄il. l. i. g. suspect⁹. q̄ ē cōtra. S; dicit qd̄ a nomen p̄sediōz ibi ḡna le esse vt. j. del. vt sic oēz delegatū comp̄ hēdat. vt. ff. d. of. p̄. l. i. h̄ veri⁹ ē m̄ h̄ legato duo eē spēalia. vni ē vt de h̄ crimie possit agnosce a dif fūre. vt. h̄. a. ff. e. l. i. g. i. et. g. cui at a. ff. de of. e. l. i. cui mā. est iurdictio. l. agnicō. j. tez et aliud vt de oi emi ne agnoscat. l. nō p̄ nūciat. vt. ff. de off. p̄. cō. solēt. restat ḡ vt p̄ aliū delegat h̄ fieri non possit nisi p̄ istum et pretoris. vt. s. p̄. ori. dixi.

e. ostēdimus. vt. s. p̄. a. ff. d. suspec. tu. l. i. g. ostēdimus. c. tutores. i. omis

gnis tutores. siue sint testarij siue dati. non aut oēs. i. boni et mali. qz boni eē si paupes sint n̄ remouent. vt. j. e. g. vlti. Pōit ḡ ḡna singlōz tutoz. et n̄ singla sub ḡnibz posita seu singla ḡm. sic a alias. j. q̄ mo. tu. ifir. g. h̄ et capē. et. j. de fideiul. i. p̄. et. ff. de pecu. q̄ntū boiz. g. peculū. et. ff. d. iusti. et. iu. l. i. g. ius nā ale. S; nūqd̄ eadē suat i q̄libz alio curatore. puta furiosi vel p̄digi. R. sic. vt. ff. e. l. i. g. nō g. Alterius. puta datui. i. m̄. et. g. sed et quis

h̄ dicendū. i. vt possit accusari a remoueri. h̄ certe p̄mo videt debē curator adiūgi tā p̄ono q̄ cuilibz limo. n̄ aut remoueri. vt. ff. e. l. i. h̄ tutor q̄ ē huc oē. R. ilis ē ofiliuz. n̄ p̄ceptū. sic et al. ff. de nup. l. vidue. cū adēnat ob do

i. Parendum. S; q̄liter p̄cetuz. lū statū sit ifamis. vt. j. e. g. suspect⁹ at. R. qz cā n̄ exp̄m̄t i snia. vt. ff. e. l. i. h̄. m̄

k. Cōsequens. publicā. iō dic̄ q̄. qz n̄ cuilibz p̄. i. R. ac. idi st̄m̄te de ea accusare p̄mittit. vt statz p̄bat. publicā at d̄ q̄i populica. i. cuilibz de p̄lo op̄etēs. vt. j. de publi.

l. Procedūt. eē i pudice. et fa. ad h̄. C. e. pie iud. g. i. ac. tatis. g. fi. et. ff. e. l. i. fi. et. ff. e. l. i. g. oēs. et. ff. de pecu. l. fe. mis h̄ d̄. ff. d. re. iur. l. i. q̄. cū iuis o. So. h̄ ē spēale. j. i. co. qz

rome p̄tozi i m̄ p̄uicijs p̄ fidibz eaz a legato p̄con sulis. Ostendim⁹ qui pos sunt s̄ suspecto agnoscere nūe videam⁹ qui suspecti fieri p̄nt. Et omnes equid tutores p̄nt fieri suspecti siue sint testarij siue non siue alti⁹ ḡnis tutores. q̄re et si limus fuerit tutor accusari poterit. Quid si p̄o nus. Adhuc idē erit dicē duz dūmodo meminerim⁹ fami patrom̄ p̄cendū esse licz vt suspect⁹ remot⁹ fu erit. Consequēs est vt videam⁹ qui p̄nt suspectum postulare. Et scienduz est quasi publicā esse h̄ac acti onem hoc est omnibz p̄tere. q̄nymo a mulieres admittuntur ex rescripto di uoz seueri et anthom̄i h̄ h̄e sole q̄ pietatis necessi tudine ducte ad hoc p̄cedunt. vtputa m̄e nutrixqz

dic̄ m̄ez admitti ē ostra. ff. de i litē iur. videam⁹. g. h̄ nec. h̄ certe si iurāt i litē p̄ filio pl⁹ m̄i omitter. qz q̄i eēt iudex q̄ si filij noie accusariz. cū maḡ sit iudicis arbitrio vtz sit suspect⁹ iudicād⁹ vel non. h̄ n̄ sic sacm̄ ē in arbitrio iudicis. maxime iure nouo. fm̄ qz refrenat fm̄ q̄sbam postq̄ est pre stituz. vt in aut. de iud. g. optz. col. vj. vel l. z postea taxet

raro vel parum mi nuit de eo qz iuravit. m̄ Perpensam. id ē magnam.

o. Egrediētis. qd̄ fe cit calphurnia. vt. ff. de postu. l. i. g. serum o. Continere. subau di posse.

p. Cam. s. femmam. q. In puberes neces sarioz. s. parentū et fa. ff. de i litē iur. l. vi deam⁹. g. adolescens r. Suspectus. sic. j. e. g. nouissime.

s. Ex fide. s. bona t. Remoueri. qz for te i alijs tutelis male fit h̄satus. vt. ff. e. l. iij. g. h̄ autēz. et dic re moueri. h̄ non accusa ri. vt. ff. e. l. i. h̄e. i. fi. q̄ huic ē ostra. vel ibi non p̄nt accusari sus

pecti ex verbis. l. iij. ta. h̄ ex snia sic vt hic dicit. vel dic qz ante q̄ gerat ex do lo tan t accusatur suspectus. vt. C. e. l. iij. p̄ culpa non. et qd̄ d̄. in dicta. l. h̄e. hoc vez est q̄n̄ ob ignauā fecerūt. i. admistrauerūt p̄ q̄ no cepit gerē et ap̄t d̄ lū a ap̄t cul p̄ p̄ accusari suspe/ ct⁹. vt. j. p̄. g.

v. Suspect⁹. ob do lū exp̄ressuz i snia puta sic remoueo te qz i dolo t̄i fuisti.

et auia p̄nt. pot̄ a foroz. h̄ et si qua alia mulier fuerit cui⁹ pretor p̄p̄sam pieta tem intellexerit non sexus verecūdiā egrediētis. sed pietate p̄ductā n̄ otinere iniuriā pupilloz admittit eā ad accusacōz. Impu beres n̄ p̄nt tutores suas suspectos postulare. pube res aut curatores suos ex cōsilio necrioz suspectos p̄nt arguē. a ita diuus se uerus a anthom̄i rescri pserūt. Suspectus autē est qui non ex fide tutelaz gerit. l. z soluēdo sit vt juli anus qz rescripsit. Sed anteq̄ incipiat tutelā ge rē tutor posse eum q̄si su spectum remoueri. idē ju lian⁹ scripsit a fm̄ eum cō stitutum est. Suspect⁹ autem remotus siquidem remotus ob dolum famo sus est si ob culpam non

lū exp̄ressuz i snia puta sic remoueo te qz i dolo t̄i fuisti. p̄ famosus. excepto p̄ono. vt. e. g. ostēdim⁹. i. fi. g. et. ff. e. l. i. g. ostēdim⁹. S; qd̄ si remouet simpliciter non exp̄sso dolo vel culpa. videt qz sp̄ remaneat itegre fame. vt. ff. e. l. iij. i. fi. a. l. h̄e. g. qd̄ ḡ p̄ t̄n̄ distigui vtz accusat⁹ fuit ob dolum an ob culpā. aut ob vtz qz. i. p̄mo sit famosus. i. se cundo n̄ eā. i. tercō intelligit sp̄ ob culpam nisi in cōtrariuz probetur. pene enim non sunt augende. sed demoliēde. vt. ff. de penis. l. penul. et ff. de excep. rei iud. l. h̄ ex test. et. ff. de li. et postu. l. cum quidam. et. ff. e. l. iij. i. ij. a. iij. R. y.

Ob culpā. s. leuem vel leuissimā. eē h̄ apt et lai. am. q̄a tūc videt ifamis. vt. ff. e. l. i. impuberibz. g. h̄ fraus. a est rō qz dolo op̄at. vt. ff. si m̄sor. fal. mo. dixerit. l. i. g. h̄ actio. et. ff. de p̄cat. l. iij. g. eā qz ff. de poiti. l. qd̄ verna. n̄ i duoz bz casibz. Prim⁹ i crimibz publicis. vt. ff. ad. l. cor. d. sic. l. i. i. lege. Sec⁹ i sacri delacōe i litē. vt. ff. de m̄ litē iur. l. m̄ actōibz. g. h̄ iudex. i. fi. h̄is ei casibz lata culpa dolo n̄ op̄at vel dic fm̄ azo. et de lata eē itelligi. vt sic in p̄dicōe plone dolo nō op̄at vt dictū ē. sic i p̄dicōe fame nō fiat infamis nec ob dicta. l. ff. e. impuberibz. qz de dolo itelligit. vt. j.

lū exp̄ressuz i snia puta sic remoueo te qz i dolo t̄i fuisti. p̄ famosus. excepto p̄ono. vt. e. g. ostēdim⁹. i. fi. g. et. ff. e. l. i. g. ostēdim⁹. S; qd̄ si remouet simpliciter non exp̄sso dolo vel culpa. videt qz sp̄ remaneat itegre fame. vt. ff. e. l. iij. i. fi. a. l. h̄e. g. qd̄ ḡ p̄ t̄n̄ distigui vtz accusat⁹ fuit ob dolum an ob culpā. aut ob vtz qz. i. p̄mo sit famosus. i. se cundo n̄ eā. i. tercō intelligit sp̄ ob culpam nisi in cōtrariuz probetur. pene enim non sunt augende. sed demoliēde. vt. ff. de penis. l. penul. et ff. de excep. rei iud. l. h̄ ex test. et. ff. de li. et postu. l. cum quidam. et. ff. e. l. iij. i. ij. a. iij. R. y.

Ita dicitur in glo. 7. et non fliter in fi. / dānat⁹ ob culpā
a. No. equē. i. non flit fit famofus. leuez. hie ille q̄ remoz
uet ob dolū. fit tñ ifamis de facto. sic a alias q̄s fit famoi⁹
de facto solo. vt in adicōibz ex turpi cā deice dētibz. vt. ff.
de act. a ob. l. cessat. i. tē mēdictis ex famofa fik cā venētis
bz. vt. ff. de vi a vi ar. l. neqz vñ vi. S3 videet q̄ ec ex clpa
leui quis fit mfamis.
vt. ff. 8 bis q̄ no. ifa.
. l. liberoz. 5. notatē.
q̄ est hūic ota. in eo
q̄ dicit ibi ignorāciā
iūt nō excufare ab mē
fama. S3 ēte poē di
ci q̄ iūt ignorātia fit
lata culpa. q̄s sic p/
to qz oēs debēt scire
iura. exceptis paucis
scz mētibz miozibz et
militibz. vt. ff. de iūt
et fac. ig. l. regula. et
. C. de l. a o. l. leges.
et. C. de iūt. a fa. ig.
. l. ostōnes. 5. si quis
ignozat est in culpa
lata. cū culpa lata fit
id igtare q̄s oēs sci/
unt. vt. ff. de 8. fi. l.
late culpe. nō ē 5. mē
rū si ē mfamis. vt. ff.
e. l. impuberibz. 5. fi.
Vel veri⁹ im azo. la
ta culpa nō mfamat
p sniaz dānatā. hie ipō
fco sic. hie tale factuz
vt i dca. l. liberoz. 5.
notatē. et sic sūt tres
casus vbi lata culpa
nō opat dolo. vms
hic. duo in glo. supi
ori. scz leuem aē.
b. Si quis aut. mē
dicat. ar. vt donec p
lat⁹ accusatur q̄ de/
beat administrare ecēia
stica bona et fa. ad b
. C. de sen. pas. l. fi. a
ff. e. impuberibz. C.
e. l. eū quē vt suspe.
et. ff. 8 sol. q̄ si forte

equē **S**i quis aut suspe
ctus postulat. quo ad o
gnicio ei⁹ finiat. mēdicē
ei administracio vt papimia
no visum est. s3 si suspecti
ognicio suspecta fuit. po
steaqz tutor vel curator d
cesserit extinguit suspecti
ognicio. **S**i quis tutor
copiā sui non faciat vt ali
menta pupillo decernantē
cauet in ep̄la diuorum se
ueri ⁊ athonini. vt in pos
sionē bonoz eius pupil
lus mittat. ⁊ q̄ mora dete
riora futura sunt dato cu
ratore distrabi iubent. er
go vt suspect⁹ remoueri
poterit qui nō prestat ali
menta. S3 si quis pns ne
gat ppter mopiā alimēta
posse decerni. si hoc p mē
daciuz dicat. remittendū
eū esse ad p̄fectuz vrb̄ pui
enduz placuit. sicut ille re
mittit qui data pecunia mī
sterium tutele acquisierit
vel redemerit. **Libertus**

Quoad. i. donec. d. Suspecta. id est incepta.
e. Decefferit. accusacōe pēdente. remoueat mēdicē. h
f. Extinguitur. qz non m̄i vt ab ea. ex quo mortuus est
vere remotus ē. et q̄s h dicit. si tutela morte tutoris finia
tur. id est si quocūqz alio mō finita tutela fit. vt. ff. e. l. p.
g. Decernant. p iudicē. ac. onē. h a multa idici posit
b. Si quis tutor. vt i possessi. vt. ff. de ar. l. n̄ distigue
m. 5. si arbit. et fa. ff. e. impuberibz. 5. fi. e. h tñ sbaudicē.
i. Cius. alias ē tutoris in textu. al n̄. vt. ff. e. l. ipubibz
h alii dicūt ei⁹. s. pupilli. vt ita administracō tutori auferat
k. Mittat. cā custodie. n̄ vt ex eis alac. h vt cautū sit pu
pillo si male gessit tutor. h s suo vt. ff. vbi pu. edu. l. fi. i fi
l. Si quis pns tutor. gat alimēta posse decerni. i. dari
m. Decerni. puta si ne. a q̄s seqt. si h p mēdaciū aē. hie
n. Mēdaciū. qd si n̄ dicat p mēdaciū. pmo verū. s. mēdicē.
dicat. nūq̄ d suo alē tenet. h. n̄. vt. ff. v. pu. edu. l. i. 5. fi.
o. Remittendū. h n̄ remouendū. vt. ff. e. l. tutor. 5. tutor

Placuit. h iteo qz maior pena imponet q̄ remocio. vs
. ff. de of. p. vt. l. i. 5. itē solēt. ex ordmē. vt. ff. de tute.
q. Remittit. s. puniendum. l. i. eos. Et nō h ar. oē eos
doctores q̄ pecunia data sibi acq̄tūt scolares. vt. ff. de of. p.
vt. l. i. 5. itē solēt. a i aut. vt ea q̄ dicūt ifinuata. 5. i. col. v.
r. Remittitur. ob h ec mḡrat⁹ accusari p̄. vt. C. 8 lib.
et eo. lib. libti. a fa
C. e. l. i. et. ij. al. ff. e.
s. Nouiss. libtus
me. i. i. v. l. ma pte h a
ti. sic. ff. de m̄ti. l. no
uissime. nam a ibi in
ultima pte tractatus
fui vulpianus pome
nouissime. accur.
t. Crassandi. i. aian
di ad delm̄ndū. sic
ff. 8 pen. l. capitaliū
. 5. crassatores. inde
crassoz ris. i. m̄toz ad
v. Prestat. malū
fac. ff. e. l. suspectus.
et. l. qz. satisfacō. et
fa. vt ar. ad qōez taz
le. si emi libz. et añz
q̄ soluā precū cōpe
riā alienū vel vicōhū
q̄ nō teneat soluē p̄
cū. qz expedit poci⁹
non soluere q̄ caucō
nem de reddēto i cāz
euidōnis vel vicij re
cipe. quibus cōsonat
. ff. de opnsat. l. ij.
alias. ij. p̄. lex dicit.
qz non d3 quis se cō/
mittē fragilitati cau
cōis. ff. ad tre. l. cogt
. 5. idē q̄rit. a. C. i. q.
ca. mē. re. l. fi. a. C.
vt vncuiqz liceat. l.
p. Suspe. ij. al. i.
dū. n̄z tutorē suspe
ctū non facultates p
ue h fraudulentā vel
callida oūfacō in rez
bus pupillaribz cōs
mendat. heres vero
solis facultatibus p̄
uis suspectus habet̄ creditoribus vt h. a. ff. de p̄ul. credi
. l. si creditoēs. p. Remouēd⁹ n̄ est. pmo videet q̄ sic. vt
. C. de tu. a cu. q̄ satis n̄ da. l. ij. q̄ ē hūic oē. So. ibi n̄ sp̄el
lit p̄ paup̄tatē. h qz n̄ factdabat. h at factdedit. possz tñ
iste se excusacō qd dic vt dixi. s. t. i. 5. h a p̄ paup̄tatē. est
tñ hūic curator adiūgēd⁹. vt. s. de cur. 5. m̄dū. a. C. e. l.
pietatis. a. C. de pi. tu. l. i. hica. Ex q̄ dcm ē s p̄omis.
3. De rez diuisione. seqtur de rebz. vt p̄misit. s. 8 iur.
na. gē. et. a. 5. fi. de q̄bz dic vsqz ad ti. 8 ob. Et i h medio 8 z
q̄lit acquirūtur res iūt nat̄ali. vt. 5. singlōz. vsqz ad. t. 8
vsuca. Itē q̄lit iure cūali. vt ab inde i antea. Itē q̄liter iūt
singulari vsqz ad ti. de testam̄tis. Itē q̄liter p̄ vniuerfitas
tem. vt ex testō vel intestato. vel hli mō. vt a ti. de testa.
vsqz ad ti. de obligacōibus. Accur. hūc

Si si fraudulenter tutelaz
filioz vel nepotum p̄omi
gessisse pbetur. ad p̄fectū
vrb̄is remittit̄ puniend⁹.
Nouissime autē sciēduz
est eos qui fraudulenter
tutelam vel curā admini
strāt etiam si satis offerāt
remouēdos esse a tutela.
qz satisfacō tutoris p̄posi
tuz maliuolū nō mutat. s3
diuci⁹ crassandi in refai
liari facultatem prestat.
Suspectuz em̄ euz pu
tam⁹ qui moribus talis ē
vt suspectus sit. **E**m̄ue
ro tutor vel curator q̄uis
paup̄ sit fidelis tamen ⁊ di
ligēs remouēd⁹ n̄ ē quasi
suspect⁹. **Explicit liber
pmus. Incipit sc̄ds de
Rerum diuisione.**

Vp̄iore libro 8
iure p̄sonaz ex
posuim⁹. modo
videam⁹ de re
bus q̄ vel in nostro p̄imo
nio. vel extra p̄rimonium

Vp̄iore de iure p̄sonaz. ab illo. t. 8 iur. p. vsqz ad
a. Moto. sic p̄misim⁹. s. 8 iure na. 5. fi. hūc
b. P̄rimono. scz aptitudie. apte em̄ hūc esse in

p̄monio vt res p̄ delicto h̄ita. / vt sint i p̄monio vt
 c. Vel ex. s. aptitudie. qz n̄ s̄ apte / s̄nt res sacre vel eliz
 giose. vt. j. e. s. nulli. j. n̄ d̄i t̄i dicte res sunt in patrimonio
 vt si ab hostibus capte sint. vt. ff. de relig. l. cum loca.
 d. Habent. talis diuisio h̄ sumit. Rezz em̄ alie s̄nt i p̄mo
 mo. alie ex. q̄ vidz. i sufficiens. n̄ alie s̄nt nec in patrimonio.
 nec ex. vt. fuitutes vt
 ff. de usufruc. l. e. l. i.
 extra. s. h̄ n. qd̄ d̄i h̄
 pueris. loquitur sim
 pliciter. nam quedā p̄
 tocōdis pueris dicitur
 tur q̄ alias nō dicerē
 tur. vt. ff. de ac. t. ob.
 l. obligacō num. i. fi.
 qd̄ nō ē v̄isile q̄ p̄p̄
 pueros male loquat̄.
 vñ non placz. Alij di
 cūt h̄ de corporalibz
 rebz. t̄m loq̄ qd̄ ē falz
 s̄. qd̄ colligit̄ ex con
 tinuacōe huius. t. ad q̄
 tuoz sequentes. Nos
 dicim̄ seruitutes eē
 in bonis. cū eaz noie
 agam̄ a excipiamus
 vt. ff. de acq. rez. do.
 rem. t. l. statuas. qd̄
 at̄ i dicta. l. s. eas nō
 esse in bonis vel exē.
 dicit ideo qz p̄ se nō
 censent̄. vt est posses
 sio tigni i domo possi
 ti. qz nō intelligit̄ t̄
 gnū dū durat domus
 p̄ se. vt. ff. de usufruc. eū
 qui. e. Quedaz. h̄
 fit alia diuisio.
 f. Coia sunt. nō t̄m
 agit̄ coi. di. s. pla. h̄. Oim. s. vsu n̄ appetate. vt. s. j. e. s.
 h̄. Quedā. p. i. q̄i populica. s. oim̄ p̄loz. vt. s. t. i. a qd̄
 s. ois. a. j. e. s. flumia. alias dicit̄ publicū qd̄ ē huius p̄h. l.
 illi. t̄m. vt campus marci. vt. C. de sacrosac. l. fi. et h̄ s. z.
 i. Vniuersitatis. j. e. s. vniuersitatis. maḡ vniuersitatis.
 k. Nulli. vt. j. e. s. nulli. s̄nt singloz. nec enim ad su
 l. Et que varijs. scilicet q̄. p̄iora refertur. accur.
 m. Et subiectis. j. e. s. singloz. vsqz ad finem t̄.
 n. Et quidē. nāali iur. i. iurē. qd̄ ē nāali rōe inductus.
 vt. ff. de iusti. et iur. oēs. s. qd̄ nō. de q̄ h̄ loq̄tur. vt. j. e. s.
 singloz. et i. fi. huius. s. nam iure nāali p̄meuo etiā alia elz
 sent coia. non t̄m agit̄ coi. di. s. pla. nisi postq̄ fca fuit oc
 cupacio. Et q̄ dicit oim̄ scz vsu nō appetate. vt. predixi.
 o. Profluēs. id est de celo cadens. s. s. q̄s prohibeat.
 p. Et mare sic. ff. de iur. i. iur. rez. ar. j. e. s. h̄ t̄m
 q. Et p̄ hoc. i. p̄ ois. cū sit accessio maris. s. s. ff. ne qd̄ i
 lo. pu. litora. vbi d̄. litora eē p̄h̄ rōm. s. z. illud ē vezz. q̄
 ad iuridictōz. v̄ē t̄m s̄nt coia. vt. h̄. sic. C. de q̄dri. p̄. l. bñ a ze
 none sec̄ i ripa flumis. q̄ n̄ ē publica. l. z. flum̄ sit publicus.
 vt. j. e. s. al. ripaz. l. s. appetas. a p̄t̄ eē rō. qz iundacō fluis
 raro veit. et id eē p̄t̄ utilitas in appetate ripe. at mare affis
 due mundaē. vñ p̄ puula momēta ellz utilitas. nō s̄ p̄prie
 tas q̄rit̄. vt. C. de ho. q̄ li. l. fi. s. fi. significacōes. s. z. ei ca/
 q. Villis. ab alio ip̄i poitis. h̄z duas. s. l. i. s. qd̄az in q̄
 nō h̄itaē. s̄ vel recia ponunt̄. vt. p̄p̄ aquā ibi ofugit̄. vel
 fruct̄ reponunt̄. vt. h̄. a. ff. de usufr. arboribz. i. p̄n. si nō
 ibi h̄itaret̄. eēt p̄diū vrbani. vt. j. de v. ruf. p̄. j. e. dicit villa

n̄m habent. Quedā em̄
 naturali iure coia sunt oī
 um. quedam publica que
 dam vniuersitatis. qd̄ a nul
 li p̄laqz singloz q̄ ex va
 rijs caus̄ cuiqz acq̄runt̄.
 sic ex subiectis apparebit
Et qd̄ē nāali iure coia
 sunt oim̄ h̄ aer aq̄ p̄fluēs.
 et mare. t̄ p̄ h̄ littora mar.
Nemo igit̄ ad lit̄ mar
 accedē phibēt dū t̄m vñ
 ab alijs edificatis t̄ monu
 metis t̄ edificijs se abstine
 at. qz n̄ sunt iur̄ gētū coia
 s̄ edificaciū sic t̄ mare.
Flumina autem omnia
 et portus publica sunt.
Ideoqz ius piscandi om
 nibus coe est. in portu flu
 minibzqz. Est at̄ lit̄ ma

ogregacō hoim. **is.** Quid sit monumentū habet. ff. de
 r. Et monumen. religio. l. ij. s. monumentum. accur.
 s. Edificijs. s. alijs. de iure gentiū. sic a mare. ymo co
 t. Iur̄ gentiū. i. coia. rū qui edificauerūt. vt. ff. e. l. it̄m
 v. Sicut mare. h̄ otimua qd̄ ē. j. statim. est autem. ac. ac.
 r. Flumina at̄ oia. s. p̄petua. vt padus t̄ renū. quedam em̄
 s̄nt p̄uata. vt fossata
 i agris poita. q̄ q̄qz
 curūt. q̄ n̄ s̄. vt. ff.
 de flu. et ne qd̄ i flu.
 . l. i. et. ij. et. ff. e. ne/
 mo. in. fi. accur.
 y. Oibus. nec q̄ fuit
 p̄mo lōgo tpe pesca
 tus aliū supuemētēz
 t̄pellē p̄. vt. ff. de usu
 cap. l. fi. n̄ forte. xxx
 an. vt de dñi. t̄p. t̄
 p̄sc̄. si q̄s̄. vel t̄ jo.
 itelligo h̄ac legez si
 quisqz q̄n erat in pos
 sessione. piscandi.
 z. Comune. i. in coi
 omibz p̄t̄. non at̄ est
 coe. ymo publicum.
 a. Est aut̄ litus. vt
 ff. de v. sig. l. litus.
 b. Hybernus. i. h̄ye
 malis. q. d. q̄tūcūqz
 mare aliq̄ t̄pe plus
 extēditur in h̄yeme.
 vel estare. tantum est
 litus eius. accur.
 c. Excurrit. h̄ otimua
 qd̄ est. j. e. s. litorum.
 d. Ripaz. i. flumis
 e. Gētū. i. s. iur̄ gē.
 vel id est em̄bz gē
 tibus publice patēt.

Et ripaz. s. illorum id est hominū quoz. ac
Adherēt. s. quid si via publica ē in medio inē flumē
 et agz. Re. n̄ idē qd̄ hic. vt. ff. de acq. rez. do. l. marcius.
In eisde. s. ripis. ac. / tor vult ligare. dñs vult icidē.
Coz. s. qd̄ si piscas. videē dñs p̄ferēd̄. vt. s. s. h̄if
 q̄ s̄nt sui. v̄l alie. iur. i. fi. ibi. nec cuiq̄. ac. et. C. de iudeis ne
 mo. et. ff. so. ma. etiam. s. licet. s. z. extra. credo. vt. ff. de usu
 et ha. l. fi. et de usufruc. si cui. s. j. tem. nerua est. accur.
Litorum. scilicet maris. vt sequitur.
Publicis. s. e. s. et qd̄em. ibi. a p̄ h̄. ac. extra. So. dixit
 plato oia coia eē publica. et ecōtra. s. rōne q̄z d̄ā vsū. vt
 ecce tā mare q̄ flumia et litora et ripe in vsu oim̄ aimātu
 s̄nt et in bibēdo. et i abluēdo et omorādo et silia q̄qz exigit
 natura. s̄ ius piscadi qd̄ i his ē solū ap̄etit homibz et recia
 siccadi. et qd̄ā silia. port̄ t̄m dixit esse publicos. nō coēs.
 s. z. jo. dicit nulla coia esse publica. vel cōtra. ea em̄ demde
 sunt coia. q̄ cū s̄nt in vsu oim̄ aiāntiū. occupātū ceduntur
 vt lapilli et gēme et litora maris. j. e. s. tē lapilli. et. ff. e.
 j. e. lapilli. s̄ publica nō solū n̄ cedunt occupātū. ymo it̄ di
 cta p̄ponunt̄ qd̄ i eis fiat. vt. ff. ne qd̄ i lo. pu. et de flu. et s̄
 alijs t̄. p̄. quō p̄t̄ esse q̄ ait. p̄. cū i diuisione. s̄. poita velut
 due sp̄s oppoite ponūtur. coia et publica. vt. e. e. in p̄n. et
 qd̄ d̄i h̄ public̄. i. cois vel public̄ qd̄ vsū. coe qd̄ ad p̄
 n. Et iur̄ gentium. id est de iure gentium. p̄rietatem
 o. Maris. scilicet est. et protherō. i. ordo cōuersus.
 p. Sicut recia. ystherō. vt. ff. e. riparum. Accur.
 o. Eorum. scilicet litorum. Accur. s. florentinus.

A nullius. s. hois singularis. oim aut sunt. a sic differt ab illo. s. nullius. i. statim posito. qñq; dicunt. i. vni⁹ ppli. b **V**niuersitatis. q. ec. publices. vt. C. de sacrosā. ec. l. fi. i. pñ. h. alit accipit. s. e. s. flumia. nā loq̄t̄ ibi de illo qd̄ e pub c **I**n citatibz. et ciuitatū sūt. accur. licū omniū p̄loz d **T**heatra. a theozādo. i. inspiciēdo vt in arena nonēfi. e **S**tadia. stadiū ē octaua ps miliarij. quā hercules curze bat vno anbelitu vt legitur in historijs. f **S**ilia. que sūt ad delēacōz pñ. vt late vie a picture i palaz g **S**i q. al. cio. si q. necitatis cā fca. vt curia cōis. palaciū nauigum. et sunt sup̄ dca vniuersitatis dñio. et vsu. h. pla. dixit vsu tm̄ esse vniuersitatis alia sunt q. dñio a fru ctu effecta sūt vniūsi tatis nō vsu. vt fūdi ciuitatis et sui. vt. ff. de in ius v. sed si hac. s. qui manumittit. a de v. sig. l. inter pub licam. a de ostra. ep. l. sed cellus. s. i. ac. h **N**ullius aut res. scz hois vñ hoim. nec p̄t esse. h. sunt in boni dei censura siue dispō ne. et sic nō ob. q. pos set dici de cōibz a pu blicis rebz vniuersi / tatū q. videntē nulli⁹ esse. qz esse p̄nt a sūt hoim. l. nō hois sinz glāris. Itē ostra. j. e. s. fere. So. vt ibi. i **P**ōtifices. i. p̄pas et epos. s. nūqd̄ im pator d̄dicare p̄t. vi deē q. sic. vt. ff. e. l. sacra. s. i. vbi d̄dicat id ē ptatē d̄dicandi dat. nā olim impato / res erāt sac̄dotes. vt i canombz s. r. vel dic d̄dicat alij. i. ep̄o. p mittēdo sine req̄ficōe vñ ocedit. s. req̄fitus k **E**des sacre. h. ic loc⁹ dicit̄ sacer vt h. et scūs. vt. C. d. sa crosāc. ec. l. i. Itē religios⁹. vt i aut. vt religiose domus. l. Et donaria. id est thuribula. et cruces et calices. m **Q**ue etiā. s. donaria. nō aut referas ad edes sacras. nā ille nullo mō p̄nt alienari. vt in aut. de ali. a ep̄bi. s. et qz n **C**ōstōez. vt. C. de sacrosāc. ec. l. scimus. l. agnouim⁹ o **E**xcepta nā hoim aie q. bullibet rebz p̄ponēde sunt. vt C. de sacrosāc. ec. l. scim⁹. in fi. Itē p̄t debitū si qd̄ hz ec clesia. vt i aut. de ali. a ep̄bi. s. et h. etiā sup̄ his. coll. ij. Itē p̄t alimenta pauperum. vt. xij. q. ij. c. auz. hz ec̄cia. p **P**rophani. i. nō sacz. sacer si ab hostibz capiat vt q **R**emanet. d̄finit tñ eē / j. de muti. stipu. s. i. et. ff. d

litoz p̄t intelligi nullius esse. s. eiusdē iuris eē cui⁹ a mare. a que subiacēt ma ri vt terra vel harena. **V**niuersitatis at sunt nō. singuloz. veluti q. in ciui. tatibz sunt vt theatra sta dia a similia. a si qua alia sunt omnia ciuitatū **N**ul lius at sunt res sacre et re ligiose a scē. qd̄ em̄ diuini iuris est id nulli⁹ in bonis est **S**acre res sunt q. rite p̄ pontifices deo consecra te sunt. veluti edes sacre a dona q. rite ad ministeriuz dei dedicata sunt. q. etiā p̄ nām ostōnem alienari et obligari p̄hibuimus. exce pta cā redempcōis capti uoz **S**i quis aut aucte sua q. si sacz sibi ostituerit sacru non est. sed p̄phanū **L**ocus autē in quo edes sacre sunt edificate. eē d̄i rupto edificō. locus sacer manet adhuc. vt papinia nus sc̄p̄fit. **R**eligiosum aut locum vnusquisq; sua volūtate fac. duz mortuuz infert in locum suum. **I**n cōem at locuz puruz inui

religi. cū loca. s. h. sacramētari⁹. Itē locus esse religiosus d̄finit qñ ea remouent̄ que ta lem euz reddebant. vt. ff. e. sacre. s. illud. et de religi. l. antepenul. in fi. accur. **R**eligiosum. vnusquisq; aliud i sacro. vt. s. e. s. sacre. **M**ortuū. s. tot. vel saltē caput cui⁹ ymagie agnoscuñ. vt. ff. de relig. l. cū i diuersis. **Q**uid si p̄ticularit̄ caput est in diuerb̄ locis. Rēn. illū esse religiosum vbi ē maior ps. vt ar. j. de vul. s. h. b. s. h. si ex di sparibz. si aut equali ter neuter. fm jo. **I**n cōe vero. inuis tis. hoc fauore religi omis iam facte. alias cōtra. vt. s. p. s. et ff. cōi. di. l. sabmus. **I**nfere non licz extraneos. Nam ipse focus recte ibi sepe liri potest etiam sine cōsensu ceteroz. ma xime cū nō est ali⁹ lo cus in quo sepeliret̄. vt. ff. d. reli. a sump. fu. l. si plures. **I**tem usufructus scz loci puri. ar. l. ff. d. vñ. a. h. a. l. fi. ac. **P**ropetariū. n. cō senciāt fructuarius. vel nisi testatorem q. usufructuz legauit velit sepelire. vt. ff. de eli. l. ij. s. h. vñ. s. m. **C**ōsentiēte. **Q**uid si p̄mo consensit. post permituit an̄ illacōnē Rēn. sufficit semel v luisse. vt. ff. de aqua. plu. ar. l. in diem.

to socio inferre non licet. **I**n cōe vero sepulcrum etiaz inuitus cetis licet in ferre. **I**tem si alien⁹ vsul fruct⁹ ē. p̄prietariū placet nisi consenciēte vsufructu ario locum religiosum nō facere. **I**n alienum locuz osenciēte dño licz iferre et licet postea ratum non habuerit q̄ illatus ē mor tuus. tamen sine consensu eius locus religiosus fit **S**ancte res qz veluti mu ri a porte ciuitatis quodā modo diuini iuris sunt. et iō nulli⁹ in bonis sunt. iō aut muros scōs dicimus. qz pena capitis cōstituta fit in eos qui ali qd̄ in mu ros sanctos d̄li q̄runt. iō et leguz eas ptes quibus penā ostituim⁹ adūs⁹ eos qui ostra legem fecerint s̄a ctiones vocam⁹. **S**ingu loz aut hominum multis modis res fiūt. **Q**uarū dam em̄ reruz dñium nan ciscimur iure naturali. qd̄ sic diximus appellatur ius gentiuz. quarundā vō iu re ciuili. **C**ōmodi⁹ ē itaqz

a **S**ancte qz muri. scz ciuitatis romane. quid de ciuitate alia vel castro. Rēn. nec ibi q̄c̄p̄ facere licz sine aucte p̄tēdis. vt. ff. e. sac. s. muros vel forte vniuersitati l. nō puato. vt. C. de opibz pub. oēs. **S**anctos. i. firmos. a s̄actio tis. nō calce vel lapidibus h. lege firmati. vt sequit̄. vel rūpendo. sic fec̄ rem⁹ fraē c **D**eliq̄rūt. s. f̄ncēdēto. romuli. vt h. et. ff. e. l. fi. **V**ñ Lucanus. fraterno p̄mi maduere sanguine muri. d **C**onstituimus. vt. C. dele. et con. l. non dubium. e **S**anctōes. i. stricta sigficacōe. qñz ponit largi⁹ p̄ q̄li bet impiali lege. vt. C. de no. C. fa. ibi colligētes vō ac. qñz largissime p̄ collectōe tocū⁹ hūt ciuili. vt i phe. ff. in f **S**ingloz. dixim⁹. h. vbi. Rē. s. diut. na. s. i. ibi qd̄ p̄i. vō nat̄ali. vel. s. de iur. na. s. h. naturalia. vel meli⁹. s. e. s.

a **S**ancte qz muri. scz ciuitatis romane. quid de ciuitate alia vel castro. Rēn. nec

ibi q̄c̄p̄ facere licz sine aucte p̄tēdis. vt. ff. e. sac. s. muros vel forte vniuersitati l. nō puato. vt. C. de opibz pub. oēs. **S**anctos. i. firmos. a s̄actio tis. nō calce vel lapidibus h. lege firmati. vt sequit̄. vel rūpendo. sic fec̄ rem⁹ fraē c **D**eliq̄rūt. s. f̄ncēdēto. romuli. vt h. et. ff. e. l. fi. **V**ñ Lucanus. fraterno p̄mi maduere sanguine muri. d **C**onstituimus. vt. C. dele. et con. l. non dubium. e **S**anctōes. i. stricta sigficacōe. qñz ponit largi⁹ p̄ q̄li bet impiali lege. vt. C. de no. C. fa. ibi colligētes vō ac. qñz largissime p̄ collectōe tocū⁹ hūt ciuili. vt i phe. ff. in f **S**ingloz. dixim⁹. h. vbi. Rē. s. diut. na. s. i. ibi qd̄ p̄i. vō nat̄ali. vel. s. de iur. na. s. h. naturalia. vel meli⁹. s. e. s.

et quide. **I**n lucapione. ar rogacoe. successioe. deportaci
Iure. vt. one. moebacoe. de qbz icipiet dice. j. s. v. z
Vetustiore. sic. ff. de iur. imu. l. sp. i. **P**ata. id. lucap.
 e de. k. **P**rodidit.
 id e. stati cu. pcreauit
 de. gentes. stati. fuit
Celo. i. ae. ius. ge
 re. m. **F**e. qz. a. vetu
 stiori. icipied. e. g. ac.
Simul. atz. i. stati
 post. ac. S. n. quid
 res. sacre. oceduntur
 occupanti. vt. s. e. g.
 nullius. re. res. d. m.
 nullius. homis. vj. vel
 vij. modis. natura.
 vt. h. facto. vt. j. e. g.
 penl. **I**te. tpe. vt. ff.
 d. acq. re. do. l. nunq.
 g. thesaurus. n. i. his
 fbz. locu. hz. hec. regu
 la. nisi. q. in. thesauro
 de. equitate. dimidiuz
 dno. soli. restituit. vt.
 j. e. g. thesauros. itez
 cesura. vt. s. e. g. nul
 lius. **I**te. casu. vt. i. h. e.
 ditate. iacete. q. vicez
 dne. repntat. vt. j. de
 stipu. h. i. pn. **I**te. cul
 pa. hois. vt. suu. egro
 tate. vt. C. s. lat. lib
 tol. l. i. g. sanamus. e.
 tia. in. h. **I**te. iur. natu
 ralis. ostone. vt. liber
 ho. vt. ff. de. h. obli.
 me. stipu. g. sacram.
O nec. me. est. quo. ad
 acquirendu. dominiu.
Plane. venadi. a. s.
 lud. si. ca. require. di. fu
 gituu. meu. vt. C. s. h.
 fug. l. ij. vel. glandis
 colligede. ca. vt. ff. s.
 gla. le. l. i. vel. vt. reci
 pia. pecunia. quaz. ibi
 absodi. vt. ff. ad. eri.
 thesaurus. vel. si. vide
 mia. qua. emi. tolli. me
 venditor. phitvat. vt.
 ff. de. ac. ep. q. pede.
Ingrediat. **Q**uid
 si. p. phibicoz. R. n.
 no. facit. suu. vt. C. s.
 rei. ve. si. fundu. et. l.
 certu. et. fa. j. e. g. pla
 ne. strariu. not. glo.
 ff. de. v. ruf. p. l. diu.
 et. hoc. est. verius. ac.
Quid. qd. libtatez.
 id. e. lapitate. vt. stati
 seqtur. vt. ff. de. acq.
 rez. do. natate. et. l.
 po. ac. **S** natate. difficilis. i. impossibilis. sic. ff. p. soe.
 l. de. illo. **C**ontra. ff. de. his. qui. deiece. vel. effude. l. ij.
Persecuco. sic. ff. de. acqui. pos. l. ij. g. nerua. accur.

a vetustiore iure incipe pa
 la est aut vetusti⁹ esse ius
 naturale. qd cum ipo gne
 humano rez natura pdi
 dit. **C**iuilia aut iura cepe
 runt esse cu ciuitates codi
 et mgratus creati r leges
 scribi ceperunt. **F**ere igit
 bestie wlucres r pisces. r
 omnia animalia que i ma
 ri celo terra nascunt simul
 atqz ab aliquo capta fue
 rint iure gentium stati illi
 us esse incipiunt. **Q**uod em
 antea nullius est id natu
 rali rone occupanti conce
 dit. **N**ec interest feras
 bestias et wlucres. **S**
 suo fundo quis capiat an
 alieno. **P**lane qui in alie
 num fundum ingreditur.
 vnadi a aucupadi gra pt
 a dno si id puiderit phibe
 ri ne ingredi at. **Q**uid qd
 aute eoz cepis eousqz tu
 um esse intelligitur donec
 tua custodia coherceat.
Cu ho euaserit tua cu
 stodia r in libertate se re
 cepit tuu esse definit r rur
 sus occupatis fit. **N**atu
 rale aut libertate recipe i
 telligit. cu vel oculos tuos
 effugerit. vel ita fit i spe
 ctu tuo vt difficilis fit ei
 psecuco. **I**llud questuz
 est an si fera bestia ita vul
 nerata sit vt capi possit.
 statim tua esse intelligat.
 et quibusda placuit stati
 esse tua r eousqz tua vide

Illud. sic. ff. de acqui. rez. do. natura lem. g. illud.
Capi. considerata nata homis r aialis no diuina possibi
 litate. h. nec oino facultate alido. **P**ossit. sic. ff. s. ac.
 re. do. natate. g. illud
Sed posteriorez
 sic. ff. e. in laqueum.
Accide. lz. ei. pbe
 tur vnu. i. eu vulnera
 tu no tn sequit vt ca
 pi possit. vt. C. de p.
 ba. l. neqz naturales.
Capias. no q. in/
 spiciet quod euenire
 pt. sic. ff. loc. si qs do
 mu. g. id. qrit si sup.
 tus. vt. ff. ad tre. luci
 us. g. penult. r ad. l.
 fal. l. m. qntitate. g.
 mag. et. ff. ex qbz ca
 ma. h. et si p. g. si fez
 rie. et. ff. s. v. ruf. p. q.
 sella. g. ij. et de da. in
 fec. q. bo. g. in. r. r. in
 tra. ff. de pecu. l. co
 tpe. i. re. **C**apiu
 ocoz. ff. de acq. rezuz
 do. l. natate. g. apiu.
Fera. i. si mansueta
Aluco. vas est v.
 bi apes manet. qnqz
 p loco vñ flume cur
 rit ponit. vt. j. e. g. in
 sula. **I**ncluserit
 qs bul. facere noluit
 dicens magis timeo.
 scadalū qfutuz. uidi
 eu. vt. no. ff. de acq.
 rez. do. l. in laqueu.
Dns erit. nec fur
 titene. vt. ff. s. fur.
 si apes. **A**nteg
 id est anteq. intret
Preuderis. **Q**uid
 si fuit ingressus. an
 potit retine eu vt det
 qd accepit cu ho qli
 bz possit phibere ne
 qs intrt fundu suu.
 R. n. cu dns fact. fit
 p occupacoz n video
 qre dfinat ee dns ar.
 hui. g. q. tm puideri
Exame. i. cofulit.
 vniustas apiu. al. p
 pbaco. ponit. al. p
 iudico. vt. C. s. aduo
 dri. iudi. l. nemine. r
 forte vtuatur aliud de
 osuetudie in h. g. r in
 supioribus duobus.
Pauonu. fera. i. n.
 prorsus domesticav.
 mansueta. accur.
Nec ad re. i. n. obstat his q dixim. **N**uaz. s. apiu
Ceruos. qz. f. cuoz i gne. **P**oz. s. singloz in
Tal. regla. h. no tria gna aiali. mansueta. vt. **S**pecie

et quide. **I**n lucapione. ar rogacoe. successioe. deportaci
Iure. vt. one. moebacoe. de qbz icipiet dice. j. s. v. z
Vetustiore. sic. ff. de iur. imu. l. sp. i. **P**ata. id. lucap.
 e de. k. **P**rodidit.
 id e. stati cu. pcreauit
 de. gentes. stati. fuit
Celo. i. ae. ius. ge
 re. m. **F**e. qz. a. vetu
 stiori. icipied. e. g. ac.
Simul. atz. i. stati
 post. ac. S. n. quid
 res. sacre. oceduntur
 occupanti. vt. s. e. g.
 nullius. re. res. d. m.
 nullius. homis. vj. vel
 vij. modis. natura.
 vt. h. facto. vt. j. e. g.
 penl. **I**te. tpe. vt. ff.
 d. acq. re. do. l. nunq.
 g. thesaurus. n. i. his
 fbz. locu. hz. hec. regu
 la. nisi. q. in. thesauro
 de. equitate. dimidiuz
 dno. soli. restituit. vt.
 j. e. g. thesauros. itez
 cesura. vt. s. e. g. nul
 lius. **I**te. casu. vt. i. h. e.
 ditate. iacete. q. vicez
 dne. repntat. vt. j. de
 stipu. h. i. pn. **I**te. cul
 pa. hois. vt. suu. egro
 tate. vt. C. s. lat. lib
 tol. l. i. g. sanamus. e.
 tia. in. h. **I**te. iur. natu
 ralis. ostone. vt. liber
 ho. vt. ff. de. h. obli.
 me. stipu. g. sacram.
O nec. me. est. quo. ad
 acquirendu. dominiu.
Plane. venadi. a. s.
 lud. si. ca. require. di. fu
 gituu. meu. vt. C. s. h.
 fug. l. ij. vel. glandis
 colligede. ca. vt. ff. s.
 gla. le. l. i. vel. vt. reci
 pia. pecunia. quaz. ibi
 absodi. vt. ff. ad. eri.
 thesaurus. vel. si. vide
 mia. qua. emi. tolli. me
 venditor. phitvat. vt.
 ff. de. ac. ep. q. pede.
Ingrediat. **Q**uid
 si. p. phibicoz. R. n.
 no. facit. suu. vt. C. s.
 rei. ve. si. fundu. et. l.
 certu. et. fa. j. e. g. pla
 ne. strariu. not. glo.
 ff. de. v. ruf. p. l. diu.
 et. hoc. est. verius. ac.
Quid. qd. libtatez.
 id. e. lapitate. vt. stati
 seqtur. vt. ff. de. acq.
 rez. do. natate. et. l.
 po. ac. **S** natate. difficilis. i. impossibilis. sic. ff. p. soe.
 l. de. illo. **C**ontra. ff. de. his. qui. deiece. vel. effude. l. ij.
Persecuco. sic. ff. de. acqui. pos. l. ij. g. nerua. accur.

galline i quibz hz locū hec regula vt vbiūqz sint dñi eē intelligūtur vt j. p. s. j. tē fera p̄sus. a i his hz locū alia reglā. qz occupāti ccedunt vt. s. e. s. fē. a. s. illud. a. s. a/ p̄iū. et. s. examē. Itēz fera nō nātalit̄ h̄ acci dētalit̄ māsueta. a in his obtinz h̄ p̄is t̄gu la. a fa. ad b. ff. e. na: turalē. p totū vsz ad a. **D**esierit. nō. s. fi exteriora iudicāt am mi secreta interiora. et facit. ff. de edil. l. si tamen. s. ij. **G**allmaz. s. oim vt statim imāt vt dic singlōz in specie. **F**eras. l. fāsianos. **A**nseres. scilicet domesticū. **G**alline. domesticē **T**urbati. vt p vul pem vel per miluum. **Q**ui lucrādi. scz vt hēat pēnas vel o ua. alias em̄ nō omit tiē furtum n̄ lucrādi animus interueniat. vt. ff. de fure. l. i. s. fi. s. nūqd̄ doli fit i v̄ no ouo. Rē. sic. sed de dolo nō agit̄ in re mi nori duobus aureis. vt. ff. de dolo. si oleū. s. fi. a. l. se. Sed qre nō agit̄ de dolo cū a/ git̄ furtū vt h̄ Rē. furtū fit plez qz et iō fre/ quētius puniendū. v̄ jo. vt. ff. de peis. aut fca. s. fi. Et nō ex hoc. s. qz q̄libz actō etiāz p vno nūmo dat̄. vt. ff. de dam. infect. si p̄petari. in fi. i. Rē. et. ff. de oīngē. cū es mā. li. l. i. s. illud. h̄ fal lit i casibz. ecce ei cōs modo tibi h̄uuz. et tu eū alis. nō repetis a me expēlas modicas. vt. ff. omo. in rebz. s. p̄it. et. ff. de is pē. in re. do. fac. l. a. aī oia. et excepta actōe doli vt dcm̄ ē Itē exipe qd̄ ē. ff. de dam. infec. ex damni. in p̄n. ac. **I**tē ab hostibz. vt quibus populus romanus bellum in dixit. vel ipsi populo romano. vt. ff. de capē. hostes. a. ff. de h̄. sig. hostes. et. l. quos nos hostes. **S**i euaserint. et aīo a corpe. vt. ff. de capē. l. si. in p̄n. **A**ccipiūt. iure postliminij. vt. s. qbz mo. ius pa. po. sol. s. si ab hostibz. p̄cōsi. et q̄ sit inf̄ eos lapillos a gēmas **I**tē lapilli. l. i. differēcia. a margaritas dic. vt. ff. de auro. et ar. le. l. i. et. l. si non sint. s. fi. **I**nueniūtur. q̄ tñ nō sūt alicu9. alias oē. j. e. s. fi. **N**aturali. id est gentium. vt. s. e. s. singulorum. **I**nuētoris. ita demū si occupat siue apphēdat. n̄ al. fm̄ azo. nā i supiori. s. a i alijs p̄cedētibz s̄ his q̄ p occupacōz q̄runē tractat̄. vñ qd̄ idē p̄sequit̄ hic vicinitas scripture

pbata est. vt eousqz tua esse itelligantur donec ai mū reuertēdi habeāt. naz si aim reūtēdi desierit h̄re etiā tua esse definūt. a fiūt occupātiū. Reūtēdi autē aim videntē definē h̄re tē cū reūtēdi osuetudinē de seruerūt. **G**allmaz qz a anserum non est fera natura. idōqz ex eo possum9 intelligē q̄ alie sunt galline q̄s feras vocam9. Itēz alij sunt anseres q̄s feras vocamus. jdeoqz si anseres tui aut galline tue aliquo mō turbati t̄bateqz euola uerint. licz ospectū tuū ef fugerint. q̄cūz tñ loco sint tui tueve eē intelligunt. a q̄ lucrādi aīo ea animalia d̄tinet furtuz omittē intel ligit̄. **I**tē ea q̄ ab hosti bz capim9 iure gētuz sta tiz n̄a fiūt adō qd̄ vt et libi homines in fuitutem n̄az deducāt. q̄ tñ si euase rint a n̄a p̄tate a ad suos reūsi fuerint. p̄stinū status recipiūt. **I**tē lapilli et gēme a ceta q̄ in littoze in

imāt. vt. ff. de testamētis. l. hēdes. s. h̄ et si notā. a. ff. del. j. si h̄uus p̄liū. s. fi. a aduerbiū similitudinis. s. qd̄ est in p̄n. s. apte dat̄ itelligē aliud esse in thesauro cui9 tractat9 ē valde ad hoc sep at9 vt. j. e. s. thesauros. a ideo p̄mum videnti a inuenētī et non occu panti queritur. **I**tē ea. nunc mus tat stilū et materiaz. et dicit de his q̄ acq runē p accessionē dis secretam. a in sequētī. s. p̄teea dicit de ac cessione concreta. **E**x aialibus. femi gnis siue rōnabilib9 vt ex ancillis. vt. s. s. iur. p. s. h̄ui. siue irzō nabilibus. vt. ff. de reuen. l. si fru. s. idē a. C. de rei vē. s. idēz scribit. **D**ominio tuo. vel quasi. vt si bona fide possides aial irzōnale vt. ff. de acqu. reruz do. l. bone si. s. fi. non ita i rōnali. vt. j. e. s. in pecud. et est ratio vt ibi. accur. **C**odē. s. gentium. **A**dicit. ponendo iuxta tuum p̄dium. **A**pplicauit. alias appulerit. i. apposue/ rit vt subic̄ puta cru/ stam terre forte vis neate et inarborate. **I**ncrementum. id est augmentum. **I**ntelligē. l. z tota die ibi figas intuituz et hoc p̄pter imbecil litatē naturalis vis9 q̄ tā subtilia p̄pendē n̄ p̄. vt i cucurbita p̄tz que cito crescit. tam p̄cipi non potest q̄n tum crescit quoq̄ mo mento t̄pis. s. i quodā ḡne agroz cessat ius alluuioms. vt in agris militibz assignatis a p̄ncipe. q̄ limitati dicunt. vt ff. e. l. in agris. que sit rō diuerfitatis. dic. vt. e. l. in fi. **L**ongiori. i. iōgo. scz tāto vt faciāt radices vt sequit̄. vel etiā ipsa terra apposita vmitatē alteri t̄re fecit cū appo mē. vt. ff. s. dā. ifec. l. b̄ apli9. s. ita demū. s. z quō scit̄ q̄n h̄ vnicō erit facta. Rē. n. p̄ rusticos qui talia sciunt. vt i aut̄ de non alie. aut p̄mu. s. q̄ autem dictum est. coll. ij. **A**cquisit̄. vtilis tñ rei vē. p̄zi dño dat̄. fm̄. M. vt. ff. de rei ven. si frumentū. s. de arboze. h̄ nos otra. h̄ i scm̄ ad extimacōz damni. vt. ff. de rei vē. l. in tē. s. j. tē. h̄ rei vē. nō datur. vt. ff. de dam. infec. s. amplius. s. alphenus. **I**nsula. s. loc9 vndiqz circūdat9 aq. vt h̄. et. ff. e. l. as deo. s. insula. et. l. insula. alias q̄nqz p̄ domo i mari posita q̄ i salo. i. i falso poita ē fm̄ p̄ h̄. Itē q̄nqz p̄ q̄libz domo vt. ff. de eo q̄ certo loco da. l. ij. s. si q̄s insulā. Itē nō diligēt

vi. Rn. vsqz ad. s. alia sane. n. Creditur. antea.
 In flumie. id e. in medio flumis. q. frequen. accidit
 e. q. frequen. h. opposit. na ad ea. poci. iura adaptas
 tur. vt. ff. de le. a. se. co. na ad ea. R. q. illis. h. bu. poci. so.
 lucos. iduc. na. h. i. fer. poci. g. ad alia. scorda. a. pu. cto. po.
 f. Media. pt. e. s. q. s. potit. sciri. accepta. s. ito. i. medio. inter
 vt. q. z. ag. z. et. tuc. si
 est. ex. vna. pte. tm. alij
 cedat. alias. s. q. pun/
 au. ex. edic. vt. coll. r.
 ff. e. int. eos. et. l. se.
 Ex. his. p. q. p. diuis.
 so. possidet. insula. et
 hnt. dominium. circ. u.
 dantes. flumen. vt. ff.
 e. pro. regione.
 Latitudinis. exi/
 stentis. ab. vna. pte. cu
 ples. sint. ex. vna. pte
 et. vnus. fundus. lati.
 or. est. q. fundus. alte/
 rius. q. in. s. tm. fr. o. t. e.
 agr. o. sidero. vt. ff. e.
 insula. in. p. r. i. c. e.
 h. Parte. s. sup. i. o. r. i.
 i. Infra. id. est. in. in.
 ferio. r. i. parte.
 k. Vntu. i. in. flumi.
 ne. coadunatum. et. h.
 fit. pu. ctus. vel. die. vni.
 cum. ag. z. a. t. e. a. tunc.
 puncta. ibi. Infra. eos.
 dem. a. t. e. i. Alue.
 a. quo. sic. vltimo. recel.
 fit. flumen.
 m. Incipit. quantuz
 ad. stricta. r. d. nem. naz.
 de. equitate. vix. obti.
 net. i. non. obtinet. vt.
 ff. e. l. adeo. s. insula.
 i. fi. Et. no. h. q. flumia.
 vic. i. iudic. tenent. et.
 dant. et. aufer. ut. domi.
 nia. vt. hic. et. ff. e. et.
 go. s. alluio.
 n. Alia. sane. sp. e. z. s. i.
 facie. fundi. s. z. o. tra.
 ff. de. flu. et. ne. qd. in.
 flu. pu. s. si. fossa. i. fi.
 s. So. ibi. totu. occu.
 pauit. hic. partem. vt.
 hic. eod. impetu. recel.
 fit. quo. veit. ibi. no. h.
 diu. cooptum. tenuit.
 o. Man. e. fuit. s. co/
 uem. es. e. t. e. t. p. is. qn.
 a. q. i. undabat. s. z. o. e.
 ff. q. b. z. mo. vsu. fruc. amit. l. si. ag. So. ibi. i. p. p. e. die. amitti. s.
 qntu. ad. o. modu. fruedi. vel. h. i. undauit. p. p. e. impetu. a. q. ruz.
 ibi. vt. facit. alueu. vt. p. ba. e. p. di. ti. l. qd. tam. s. ager. a. s.
 vera. s. i. e. qntu. ad. p. r. i. et. a. t. e. h. possessio. indubitan. t. p. e. m. s.
 undaco. is. amitti. e. vt. ff. de. acq. pos. l. iij. s. labro. a. l. q. vni.
 uersas. l. ij. a. l. p. o. i. R. n. t. n. aqua. recedete. etia. possessio. e.
 situenda. est. vt. ff. de. itinere. actuz. p. l. i. s. sed. si. quis.
 p. Cu. facta. facta. aut. itelligit. etia. cepta. licet. non. p. f. e. c. t. a.
 v. o. hui. e. q. z. q. n. o. p. e. m. s. u. n. t. m. e. s. s. e. v. i. d. e. n. t. ff. si. e. p. e. m. l.

ape ripaz predia possidet
 p mo latitudinis cuiusqz
 fundi que latitudo ppe ri
 pa sit. Ad si a'leri pti pri
 mior sit. eoz e tm q ab ea
 pte ppe ripa pdia possidet
 Ad si in aliqua pte di
 uisum flumē sit. deinde nre
 vnitum agrū alicui9 i for
 mā insule rebeget. eiusd
 pmaneat is ager cuius et
 fuerat. Ad si naturali al
 ueo in vniuersuz derelicto
 ad aliā ptē fluere ceperit.
 prior quidē alueus eorum
 est qui ppe ei9 ripam pdia
 possident. p modo sez lati
 tudinis cui9 qz agri q lati
 tudo ppe ripam est. No
 u9 aut alue9 eius iuris eē
 incipit. cui9 r ipsum flumē
 id est publicum. Ad si p9
 aliqd temp9 ad priores al
 ueum reūsum fuerit flumē
 rursus nou9 alueus eozuz
 esse incipit qui ppe ripam
 eius pdia possidet. Alia
 sane causa est si cui9 tot9
 ager inundat9 fuit. neqz
 iundatō agri v' fundi spe
 ciem omutat. r ob id si re
 cesserit aqua. palam ē euz
 fundū eius manere cui9 et
 fuit. Cū ex aliena mate

lecta. vt. ff. de au. a. ar. l. et si nō fuit. s. quid. er. ge. acur.
 q. Ab aliquo. s. bona fide. vt. ff. ad. ex. h. i. de. eo. s. si. q. s. ex
 vnus. et. suo. noie. vt. ff. de. acq. rez. do. adeo. s. cū. q. s. i. p. n.
 et. l. qd. qd. s. ij. Itē. a. ter. cū. sez. qd. nō. possit. redire. ad. p. o. r. e.
 materia. s. m. jo. vt. in. fi. hui. s. Quid. si. duo. specificauerūt
 vnus. bō. fide. alius. mala. fide. Rn. cō. is. est. dñi. a. specificā
 tis. bona. fide. nō. aut.
 mala. fide. vt. ff. q. l. z.
 ad. li. p. e. l. a. nō. licet. si.
 duo. z. z. Eodem. mō. q.
 ro. et. soluo. ea. que. sez.
 quitur. Quid. si. ex. di.
 uer. soz. materis. sp. e. z.
 fec. a. m. vnaz. habuit.
 bonam. fidem. et. in. ali.
 am. malā. Itē. qd. si. i.
 materia. vnus. p. t. m.
 bonā. p. t. i. malā. fid. ha.
 buit. Itē. quid. si. p. s.
 tim. suo. nomine. p. t. m.
 noie. dñi. specificātis.
 r. p. a. t. a. l. i. i. u. t. gen.
 s. Fecerit. id. est. de/
 tererit. quo. ad. spicas.
 vt. ff. e. l. adeo. s. cuz.
 q. s. i. fi. sic. s. de. lib. t. i.
 s. i. t. Mullum. i.
 nectar. siue. stalladiaz.
 v. Colliriū. id. ē. vn.
 gentum. ad. oculos.
 r. Et. p. s. fabimozuz.
 id. ē. s. abi. a. suoz. faus.
 toz. q. dixerūt. sp. e. m.
 cedē. dño. materie. sed.
 p. e. u. l. u. s. cū. suis. seq. cis.
 bus. ecōtra. s. vt. spe.
 cificātis. tm. cedat. vt.
 ff. e. l. adeo. s. cū. q. s.
 y. Placuit. nebis.
 z. Media. q. nec. vni.
 i. totū. nec. alē. cō. cor.
 dat. vel. discordat. s. h.
 distinguit. vt. s. qui.
 et. nō. medium. seruā/
 dum. sic. s. q. manu. n.
 pos. s. penul. ar. o. tra.
 ff. s. neg. s. l. nescim9
 a. Fecerit. sed. a. alia.
 duo. interuenerūt. q. i.
 p. n. a. huius. s. dixi.
 mus.
 Et. spicas. a. ita. ap.
 paret. q. frumentum.
 cedit. specificanti. s. z.
 o. tra. ff. e. l. adeo. s. s.
 cuz. q. s. in. fi. s. So. h.
 posuit. g. r. a. exempli.
 hoc. p. p. ueris. s. m. p. t. uedā. em. g. r. a. docēdi. dicunt. q. alia.
 nō. dicerent. vt. ff. de. act. a. ob. l. obligaco. nū. s. b. a. s. fr. vt.
 die. s. m. azo. illā. p. istam. corrigi. Itē. die. s. m. azo. ad. hec. oia.
 exempla. in. quibz. iam. dicit. sp. e. z. specificātis. cedē. est. cōtra.
 regulā. q. dicit. qd. ex. re. mea. ē. vel. nascit. meū. ē. vt. ff. ad. ex.
 h. i. de. eo. s. si. q. s. i. fi. et. de. rei. v. e. solū. s. meū. So. illa. reglā.
 locū. h. z. m. v. casibz. s. vbi. dñs. specificauit. Itē. vbi. alius. ē.
 mādato. Itē. vbi. sine. mādato. s. rati. h. z. Itē. vbi. alius. mala.
 fide. a. suo. noie. Itē. si. bō. fide. s. res. p. t. ad. p. o. r. e. matia. r. duci.

Ab aliquo. s. bona fide. vt. ff. ad. ex. h. i. de. eo. s. si. q. s. ex
 vnus. et. suo. noie. vt. ff. de. acq. rez. do. adeo. s. cū. q. s. i. p. n.
 et. l. qd. qd. s. ij. Itē. a. ter. cū. sez. qd. nō. possit. redire. ad. p. o. r. e.
 materia. s. m. jo. vt. in. fi. hui. s. Quid. si. duo. specificauerūt
 vnus. bō. fide. alius. mala. fide. Rn. cō. is. est. dñi. a. specificā
 tis. bona. fide. nō. aut.
 mala. fide. vt. ff. q. l. z.
 ad. li. p. e. l. a. nō. licet. si.
 duo. z. z. Eodem. mō. q.
 ro. et. soluo. ea. que. sez.
 quitur. Quid. si. ex. di.
 uer. soz. materis. sp. e. z.
 fec. a. m. vnaz. habuit.
 bonam. fidem. et. in. ali.
 am. malā. Itē. qd. si. i.
 materia. vnus. p. t. m.
 bonā. p. t. i. malā. fid. ha.
 buit. Itē. quid. si. p. s.
 tim. suo. nomine. p. t. m.
 noie. dñi. specificātis.
 r. p. a. t. a. l. i. i. u. t. gen.
 s. Fecerit. id. est. de/
 tererit. quo. ad. spicas.
 vt. ff. e. l. adeo. s. cuz.
 q. s. i. fi. sic. s. de. lib. t. i.
 s. i. t. Mullum. i.
 nectar. siue. stalladiaz.
 v. Colliriū. id. ē. vn.
 gentum. ad. oculos.
 r. Et. p. s. fabimozuz.
 id. ē. s. abi. a. suoz. faus.
 toz. q. dixerūt. sp. e. m.
 cedē. dño. materie. sed.
 p. e. u. l. u. s. cū. suis. seq. cis.
 bus. ecōtra. s. vt. spe.
 cificātis. tm. cedat. vt.
 ff. e. l. adeo. s. cū. q. s.
 y. Placuit. nebis.
 z. Media. q. nec. vni.
 i. totū. nec. alē. cō. cor.
 dat. vel. discordat. s. h.
 distinguit. vt. s. qui.
 et. nō. medium. seruā/
 dum. sic. s. q. manu. n.
 pos. s. penul. ar. o. tra.
 ff. s. neg. s. l. nescim9
 a. Fecerit. sed. a. alia.
 duo. interuenerūt. q. i.
 p. n. a. huius. s. dixi.
 mus.
 Et. spicas. a. ita. ap.
 paret. q. frumentum.
 cedit. specificanti. s. z.
 o. tra. ff. e. l. adeo. s. s.
 cuz. q. s. in. fi. s. So. h.
 posuit. g. r. a. exempli.

quoz nullus est. Itē si h̄ vera sūt q̄ specificati cedāt. Cōtra ē reglā q̄ dicitur neminē cū alteri⁹ iactura fieri locupletō rē. vt ff. de odi. ide. nā natā. R. n. l3 fiat sua spēs q̄ ad dōminiū. tñ actōe i factū tenet ad estimacōz. vt ff. de rei vē. l. in rē. §. itē si quecūqz. et ff. de dona. inter vi. et vro. l. si mulier. §. i. et l. scilicet. **a** **Ex aliena. id ē materia.**

b **Et alieno. s. lana.**

c **Aliena. h̄ incipit dicē de accessiōe q̄ fit hūana natura opāte**
d **Domini. h̄ si possit reduci ad pōzē materiam. fit cōis hita rōne materiaz. et nō cedit specificanti. vt ff. e. l. qd qd. §. si in si. idē forte erit et qñ mala fide fecit l3 rdu ei nō possit. vt ff. ad exhiben. l. de deo. §. si quis. accur.**

e **Si tam purpurā vt manicā vt gironē si aut ipi⁹ fili puta in tela. tūc alia rōne est dñs factus purpure scz iur e specificacōis vt. s. pr. §. et pcedēti. h̄ aut aliqd vult a dicē sup̄dictis scz de acquisiōne iur accēsionis. p̄e ḡ nihil o/petur adiungit hoc quod nūc dixi. vt ff. de l. i. si qñ in prim.**

f **Precōsior. nō p̄ci osius accedē viliori. sic ff. de contrahen. emp. si i empcoe. dē ff. de col. edic. l. ius stissime. h̄ ibi spēale i hoie. h̄ dē. §. d̄ fideiul. §. fideiulores. So. vt ibi. Itē loqtur h̄. §. qñ dca purpura ḡ cia ordinādi vestimti fuit apposita sinautēz ecōtra vt vestimtum feruiret purpure. vt forte eā seruaret. tūc cedit vestimētuz purpure. vt i duabz legibus strarijs. vt ff. d̄ vsuca. l. rez. mixta. §. qd ḡ. et ff. d̄ au. et ar. le. l. et si non sint. §. pueniamus. Si at**

neutuz cā alterius apponā. tūc neutuz alteri cedit. et vtz qz possidetur. vt ff. de vsuc. l. rez. mixtura. §. quid ergo.

g **Surripuit. si s̄ripuit. al istis actōibz famos n̄ tenet.**

h **Et adicōz. scz furtiuam vel sine causa. vt ff. de condi. sine cā p totū.**

i **Siue ip̄e. s. fur. nam forte erat sartoz**

k **Extincte. q̄ntum ad dñum qd̄ pdidit dñs eius. et ideo q̄ntū ad eū extinctū ē q̄ndiu ē interta et purpura extmēta. nec p̄t v̄dicari. h̄ agi p̄t ad exhibi. vt exhibeat et post vendicetur. vt ff. ad exhibi. l. gēma. et ff. de rei ven. l. i rē actō**

Ad si p̄tim ex sua matia. p̄tim ex aliena speciem ali quā fecerit quis veluti ex suo v̄mo et alieno melle mulluz miscuit aut suis et alienis medicamentis emplastuz aut colliriū aut ex aliena et sua lana vestimētum fecerit. dubitādū n̄ ē hoc caū eū esse dñm qui fecerit cū nō soluz opā suaz dederit s̄ p̄tem eiusdē materie p̄stitit. Si tam alie nam purpurā vestimento suo quis intexuit. l3 p̄ciosior sit purpura accessiōis vice cedit vestimēto. et q̄ dñs fuit purpure. adūsus eum qui surripuit h̄z furti actōnem et adicōnem. siue ipse fur sit qui vestimentū fecit siue alius. Nam extincte res l3 v̄dicari nō possint. cōdicī tam a furibz et a quibusdā alijs possessoribz possunt. Si duoz materie ex voluntate dñoz cofuse sint. totū id corpus qd̄ ex cōfusione fit. vt usqz cōe est. veluti si q̄ v̄ma sua cōfuderint aut massas argenti vel auri cōflauerint. S̄ si diuerse materie sint et ob id p̄pria species fca

l **possessoribz. veluti a p̄domibz et a malefidei pos. vt iste fuit. vt h̄. et. §. de ac. §. sic itaqz. et ff. vsuf. qz admod ca. l. m. Si duoz. acquirēt dñm nō solū specificacōe. vt. s. e. §. cū ex aliena. et §. q̄ si. h̄ accessiōe. vt. s. e. §. si tñ. h̄ cōfusiōe. vt h̄. Itē i mixtione. vt. §. pr. §. qd̄ si frum n. Dñoz. bñ dicit dñoz. volūtate. nā si vnus dñs**

tum. fecit. inde spēs. i. ml. sum vel vas ex argen to meo et tuo. sua est iure specificacōis. n̄ cōis. vt. s. e. §. cū ex aliena. et ff. d̄ rei vē. l. si frumentū. §. i. o. Confuse. id est sis mul fuse.

p **Electuz. genus ē valis vel species mes talli. et ad h̄ est. ff. d̄ au. et ar. le. l. pedicu/ lis. §. neracius.**

q **Dem iuris vt sit cōmune vt subicit.**

r **Placuit. scz vt sit cōe. n̄ separi possit. veluti ex ere meo vel plumbo vel argento tuo spēs fca sit quibz casibz separi p̄t et qz libz vendicat suū. vt ff. de rei vē. si frum/ tū. §. h̄ si plūbz. et ff. de acquir. re. do. l. la cus. et l. stagna. §. si s.**

s **Ad si frumentum diximus qñ cōfūdun tur ita vt separi non possint. nunc vidend est qñ singlā corpa i sua s̄badurant q̄ caū dicuntur imisceri.**

t **Cōicata. et ideo locum habet cōi. di. actō vt. ff. de rei vē. l. si frumentū. ij. R. v.**

v **Sbstācia durāt. h̄ nūqd idē si d̄ n̄axo lūtate fuissent immis p̄ta. videt̄ emz q̄ sic. n̄a em̄ otēplacō vel volūtate n̄ p̄t mutare s̄bam ḡnoz. quim sp̄ discreta et diuisa sint a seinuicem. quod videt̄ esse extra. §. p̄ce/ dentē. h̄ R. n̄. non est miz. alias em̄ file re/ pim⁹. nōne tps cōti**

nū est sui natā cū tps sit mēsurā motus p̄mi mobilis q̄ mo t⁹ ē vniformis et otinu⁹. vt dic̄ aristoteles i. viij. p̄hicoz et tñ p̄tes i ip̄a otēplacōe distm̄ ḡm⁹ et alliḡm⁹ dicēt̄ s. q̄ qd̄dam p̄ns. qd̄dam preter. tū. qd̄dam fur tū sit in ḡms frumētū. q̄ licz eoz corpa sint discreta in suis em̄is cōia ea possum⁹ face ita q̄ aliq̄ n̄ sit p̄ticulari tuo ḡno quā tu n̄ cōi ces mihi. nulla i meo quā ego nō cōicem. q̄ nō est d̄ficēt̄ te n̄a volūtate. si mihi tempore distincto generens h̄ee diuerfitates nostra significacōne vel respectu deficiente.

Mixta q fit p errore q casu dñi nō trāsit. vt. ff. e. l. si pcurator. vel vt melius pascant. et fac. j. e. ad. l. acq. in pñ. vbi dicit gregati pascit. S3 otra. ff. d. sol. si aliam. So. ibi spēale ē in pecuā mīata. vt ibi dicit. vt. ff. si cer. pe. singu. p. o. modo. i. mensura. **laria.**

Fruentū. nōdum bō fide osumptū. tūc ei in fcm actō dare. vt. ff. ad. l. ac. quil. qui occidit. g. si quis alienum vinuz. **A**rbiterio. i. q. cui libz tm frumētū ē st. tuat qntum fuit suū. qñ nō apparet q fuit suū. et h. ap. imposs. bilē discrecōz. vt. ff. de usufruc. l. fructua. riu. g. si vinaris. si at apparet q cuiusqz fu erit. hoc iudex ex rimz vt subicit. fm azo. et fm b. dicit quale id ē qd. et sic cui libet sua. grana restituant. vel dic. pr. n. esse d. eo de q est istud. qñ nō apparet q fac. suū. et h. inuit. d. b. u. quale nō em dicit qd. h. quale vt in qualitate officii um vertatur. q qnti. tate nō corpe cū illis sit impossibile discer. nere. et ic. pbabit q dicit suū fuisse melius. Et nō triplicē esse dif ferenciā int. hunc. g. et supiorē. spēs emz dicunt misceri. vt hic maia ofundi. vt. s. h. p. otra. Itē h. ma. nēt i ead. l. ba. ibi non

Itē ofusa fuit coia. ec sine dñoz. volūtate. vt. s. pr. g. h. n. b. Cū i suo. suū ē ec si ali. habeat ibi usufruct. vt. j. de hē. mlti. g. i. vbi ap. i. q. d. i. m. q. ap. i. tate nudā hz testator. **E**dificauit. i. bō fide. alias nō. ymo tignū suū vēdicat. vt. ff. de rei. vē. l. in rē. g. tignū. ar. a. strario sensu. vel ar. ex ea excepōne q ibi ponitur a iurabi. in litem. vt ibi nō d. **E**dficauit. i. in ipa terra ofigit. Quid g. de tomo non affixa solo. h. n. cedit solo. vt. ff. e. l. tic. et fac. ad hāc re. gulā. C. de edi. p. l. i. j. dē i satis a plātatis qd h. in edifica. tis d. vt. j. e. g. h. ticus. et. g. q. rōe. vñ. h. l. q. Quidq. plāta. tur serē vel iedificat. Omē solo cedit radices si tam egit. S3 otra hāc reglāz ē. ff. de rez. di. l. intm. So. i. spēale ē **E**dficauit. i. ex cā edificacōis. h. alia cā p. d. sine. vt. ff. d. vñ. l. rez. mixta. g. labo. q. huic regle h. g. tur cōtraria. **S**3 tātis. i. iterim. vt extimat n. mala fide fecit. vt. **A**d exhibēduz. scz. ff. de rei. vē. l. i. rē. g. tignū. a. ff. de tigno mīcto. l. i. h. tūc nō eximē h. in litē iurāt. vt. ff. de sol. qui res. g. si. qz arbitrarie sūt iste act. vt. ff. i. litem. iurā. l. i. actō. ibz. a. j. de act. g. p. terca. / d. q. dic. vt. s. d. i. uē. **X**ij. tabular. lex quedam fuit. na. g. et nō inlegāt. **E**d. tigno. qua actōe tene. a. q. mīctū hz lz nō mīre. rit. et q. mīre. lz n. possideat. h. alfo soluēte alter libat. vt. ff. de eiec. a. effu. si. h. o. g. politū. et de flu. l. i. in. fi. a. qd. i. aut. e. l. opetit. g. fi. S3 qd. h. velit magis rē reddē a. eximē. q. duplū p. stare. h. n. nō audīt qz. ap. ter publicā vtilitatez.

dñs edificij. qz omē qd i eo edificatur solo. solo cedit. Nec tamen ideo is qui ma terie dñs fuerat definit eē dñs eius. s3 tātis. neqz vē dicare eam quis p. neqz ad exhibēdu de ea re agē. ppter legē. xij. tabularum qua cauet. ne quis tignuz alienū edibz suis mīctuz. eximē cogatur. s3 duplum p. eo p. stet p. actōz que v. catur de tigno inuncto. **A**ppellacōne autē tigni ois materia significat ex qua edificia fiūt. Ad ideo p. uisum ē. ne edificii rescī. dī. necesse sit. Ad si aliq. ex cā disruptuz sit edificii po. terit materie dñs si nō fue. rit duplū iā cōsecut. tūc eā poterit vēdicare. et ad

hoc fuit statutū. vt. j. e. qd. iō. ac. et. ff. d. op. no. mī. i. p. tor. et. ff. de l. j. l. cefa. g. si duobz. Itē nūqd. h. actō. cōpetit. ec. oē. eū. qui bona fide inūxit. h. n. sic. vt. h. lz. otra. dixerūt. qdaz. S3. oē. male fidei. iūgentē. alia. p. t. h. auxilia. opetit. vt. rei. vē. j. ad. ex. bi. j. furti. j. furtia. adi. j. tē. h. actō. de. tigno. mī. ctō. vt. j. de. act. g. sic. itaqz. et. ff. d. tigno. mī. ctō. l. i. i. fi. a. a.

exhibenduz agē de ea re. **E**t ex diuerso si quis i ali eno solo ex sua materia do mum edificauerit. illi fit domus cui solū est. Sed hoc casu matie dñs p. p. tate eius amittit. qz. v. lū. tate eius intelligitur esse alienata. vtiqz. si nō. igno. rabat se in alieno solo edi. ficare. et iō. licz. disrupta. fit. dom. materia tū. vē. dica. re non p. **C**erte illd. cō. stat. si in possessione o. stitu. to edificatore. soli domi. petat domum suā esse. nec soluat p. ciū. matie. et merce. des. fabrorum. posse. eū. cō. stat. p. excepōne. doli. ma. li. repelli. vtiqz. si. bone. fidi. possessor. fuerit. qui. edifica. uit. **N**ā. sciētī. alienū. solum

.l. fi. k. **A**ppellaci. one. fa. ad. h. ff. d. h. v. fi. l. tigni. a. ff. ad. ex. .l. gēma. g. tigni. a. ff. e. ad. o. g. cū. i. suo. j. qd. in. domibz. d. i. dē. dic. i. cāpis. vt. subicit. q. iō. ac. ad. h. ff. d. h. v. fig. l. vrbana. predia. quidā. tū. otra. Item. idem. i. vinea. vt. ff. d. tigno. mī. ctō. l. i. **M**ateria. vt. cemē. ta. a. lapides. **C**ōsecutus. h. est. otra. ff. de. tigno. mī. ctō. l. fi. alias. id. ē. i. fi. h. ibi. nō. cū. effcū. fuit. o. secut. dupuluz. qz. licz. exegit. nō. tam. p. cepit. adhuc. dupu. lū. vt. ar. ff. de. eiec. a. effu. l. p. recep. **V**endicare. nulla. temporis. p. scripcō. ne. ob. stante. in. re. i. vē. vt. ff. de. rei. ven. l. in. rem. g. fi. quia. nec. p. agere. potuit. vt. C. de. an. excep. l. i. g. fi. Aliud. ergo. si. mala. fi. de. mī. rit. qz. tē. agē. potuit. vñ. xxx. an. tē. pellitur. a. rei. ven. vt. C. de. p. sc. p. xxx. an.

Ex diuiso intelligit. sic. C. de. edi. p. l. si. is. oē. que. sic. p. nō. p. qz. alienata. ē. non. p. vē. dicari. h. otra. C. de. rei. ven. l. ij. in. fi. h. ibi. ex. aliena. maia. a. in. alieno. edifica. uit. h. de. sua. i. alieno. qre. dic. aut. de. mea. maia. i. meo. edifica. cō. a. tē. planū. est. aut. de. alieno. in. meo. vt. s. pr. g. aut. de. mea. i. ali. eno. vt. h. aut. de. aliena. in. alieno. vt. i. d. ca. l. straria. o. tine. **C**erte. fabroz. i. magistroz. de. ligamie. mur. oz. sic. ff. de. eo. q. ē. lo. l. ij. g. jul. locū. hz. vbi. cū. qz. equū. sit. excep. **P**er. excepōnem. q. loc. h. re. siue. alia. opetat. siue. non. vt. ff. de. excep. d. l. ij. g. generaliter. a. ar. j. e. g. l. re. **B**one. fidei. scz. ab. mī. cō. et. ex. post. fco. cū. edifica. uit. naz. si. anq. edifica. t. fit. bone. fidei. et. cū. edifica. t. male. fi. fit. eli. g. qdā. media. via. ita. vt. nec. male. fidei. p. uia. t. neqz. vt. bo. ne. fidei. expensas. o. v. et. qz. p. mittit. abra. sio. vt. ff. de. rei. vē. l. jul. g. h. i. aliena. q. ē. huic. straria. a. fa. ad. h. ff. de. mī. cō. l. intra. g. vē. dentibz. nouo. edifica. t. et. vt. plene. h. scian. **E**difica. uit. cum. de. dic. cū. ipendo. i. rē. alienā. aut. suo. aut. meo. noie. Primo. cau. loq. tur. i. ille. de. neg. g. et. ff. et. C. si. meo. tē. aut. fructuū. g. ra. et. tūc. ex. fructibz. deduci. et. alias. null. fruct. o. duci. vt. ff. so. ma. l. fruct. a. ff. fam. h. z. fun. dus. aut. q. cā. rei. suā. de. et. tūc. aut. de. nouo. faciēdo. aut. non. p. mo. casu. si. bona. fi. habto. excepōz. nō. actōz. fm. jo. vt. s. pr. g. et. ff. de. adi. inde. si. in. area. et. ff. de. excep. d. pau. h. M. ec. actōz. dabat. et. ē. p. eo. ff. de. p. c. h. l. hē. ditas. et. g. i. h. ibi. ipō. gestu. negociū. fuit. hē. ditas. qd. nec. h. uir.

facere. vñ hñit acf. et. ff. si ps hñ. pe. l. fi. a. C. de rei vñ.
 .l. ij. a. l. domū. S3 jo. oē. vt dñm ē. et fac eē p eo. ff. 8 rei
 vñ. fup. et. ff. de ac. ep. idēq. et. ff. 8 pet. hñ. l. plāte. si
 hñ mala fide tñc nec excipiēdo nec agēdo obuo vt hñā ne
 minē. m. volui obligāē. vt. ff. cōi di. i. hñ iudiciū. 8 jo. hñ. M.
 eē hñ dabat negg. act. vt. ff. de negg. si pupilli. 8. hñ et si q. s.
 hñ ibi noie alieno gē.
 bat. jte a p eo. C. de
 rei vñ. l. ij. hñ ibi loqē
 qñ ex aliena materia.
 et in alieno impendi.
 vt ibi plene notat. si
 ver. in reficiēdo. aut
 bona fide. et tunc nec
 cessarias a vtilis. p
 doli excep. volutari
 as p abrafioz suam
 nisi dñs vellz tñ daē
 qñt un possēt habere
 his ablati a corra
 vt. ff. 8 rei vñ. l. i. fñ
 do. si hñ mala fide. is
 pendat necessarias.
 p officii iudicis cū tñ
 possideo vtilis p ab/
 rafioz obuo volutari
 as nullo mō. vt. C. 8
 rei vñ. domū. hñc ē q
 dixit bul. hic q expē
 sas reperā qñz p. a.
 id ē p actōz. vt. ff. de
 negg. l. si pupilli. 8. hñ
 et si quis. jte et p. e.
 id ē p excepcoz. vt hñ
 Jte a p. o. id ē p of/
 ficiū iud. vt. p. l. ff. 8
 rei ven. l. domū. et. l.
 diximus. et hñ rei vñ.
 locū hñt. in pet. hño
 hñditatis bo. fi. pos/
 fuit omēs. ac ma. fi.
 pos. necias a vtilis p
 officii iud. alias per
 excepcoem doli. re
 existēte meliori i q fa
 cte sūt. volutarias ra
 dit. vt. ff. 8 pet. hñ.
 plane. a **S**i tici
 omutaē. hñ vidz. n cō/
 mutari cū pmo dñov
 tilis rei vñ. deē. vt. ff.
 de rei vñ. si frumē. 8.
 de arbore q ē oē. so.
 lz ibi dicat varijs. et
 varia damus non tñ
 nos damus. vt dam
 de extimacōe hñ nō de plāta vt diximus. s. e. 8. plane si loq
 b **R**adices. omnes. vt differat a seqnti. **o**ri tpe
 c **D**iximus. pmo vidē eius in cui⁹ fundo originem dixit.
 vt. ff. ar. fu. ce. si plēs. 8. fi. So. hñ corrigat illā. vel dic ibi
 poterat viuere arbor ex fundo primo. hic non. vel efficiē
 ticij pro parte. scilicet vt hic. nō in totum vt ibi.
 d **R**acō. facit. ff. e. l. adeo. in fi. a. l. fi. et. l. qua rōne.
 e **Q**ua rōne solo cedūt. vt. s. pr. 8. / ex semine meo in a
 f **D**iximus. s. e. 8. certe. hñ qd si aliq. / lieno fundo semia
 ut otra quē agā. hñ n. oē seminantē nō. qz nō possidz nec

esse p̄ obici culpa q̄ edi-
 ficauit temere i eo solo qd
 intelligebat alienum esse.
Si ticius alienā plāta
 in solo suo posuerit. ipius
 erit. et ex diuerso si ticius
 suā plantam in menij solo
 posuerit menij planta erit
 si mō vtroqz casu radices
 egerit. ante em̄ q̄ radices
 egerit eius pmanet cuius
 fūat. adeo aut ex eo tēpe
 quo radices egerit plan-
 ta pprietas eius cōmutat̄
 vt si vicini arbor ita terzā
 ticij p̄sserit vt in ei⁹ fūduz
 radices egerit ticij effici
 arborem dicim⁹. **R**ō em̄ n̄
 pmittit vt alterius arbor
 esse intelligatur q̄ ei⁹ cui⁹
 in fundum radices egisset
 et ideo p̄pe ofinium arbor
 posita si in vicini fundum
 radices egerit cōis fit.
Qua rōne autez plante
 q̄ terze coalescunt. solo ce-
 dunt. Eadē rōne frumēta
 qz q̄ sata sunt solo cedere
 intelligunt̄. **C**etez sicut
 is q̄ in alieno loco edifica-
 uerit si ab eo dñs petat e-
 dificiū defēdi p̄t p excep-
 cōnē doli mali s̄mea que

do lo fecit q̄ mñ⁹ possidēt. Jte nec oē possidētē. qz ei⁹ fco
 mil actuz est. hñ tñ dic eū teneri ad instar tigni inuicti q̄ te/
 netur. etiā si positū ab alio hñat vel teneat. vt diximus. s.
 e. 8. cū i suo p. l. ff. de eiec. a effu. si hñ. 8. positū. q̄ ead qd
 fit i plātatis. et eodez mō soluit̄. cū sit rō s̄lis. vt. ff. man-
 lucius in fi. i. hñ n.

diximus. ita eiusdē excep-
 tionis auxiliō tut⁹ esse p̄t
 qui in alienum funduz sua
 impēsa bona fide cōseuit.
Ite qz lz auree sint p̄ide
 cartis mēbranisue cedūt.
 ac si solo cedere solent ea
 que in edificat̄ aut inserū
 tur. **I**deoqz si cartis mē-
 branisue tuis carmē vt hñ
 storiā vel oracōz tici⁹ scri-
 pserit. hui⁹ corporis non
 ticius. s3 tu dñs eē videris
Si a ticio petas tuos
 libros tuasue mēbranas
 esse nec impēsas scripture
 soluere pat⁹ sis. poterit se
 tici⁹ defendere p excepco-
 nez doli mali. vt i qz si eaz
 cartaz mēbranasue pos-
 sessione bona fide nactus
 est. **S**i quis i aliena ta-
 bula pinxerit. quid am pu-
 tat tabulā p̄cture cedere
 alijs vidē p̄cturam qua-
 liscūqz sit tabule cedere.
S3 nob vidz meli⁹ esse ta-
 bulā p̄cture cedere. **R**idī-
 culū em̄ est p̄cturā appell
 vel prafis i accessione vilis
 fime tabule cedere vnde si
 a dño tabule imaginē pos-
 sidēte is q̄ pinxit eā petat

S Consequit. i. plās
 tauit vel seminauit.
 h **L**itē cartis. vt 8
 bōbace q̄ de pifisve
 i **M**ēbranis mūt-
 que de menbris am
 malium eriphuntur
 h **S**i solo. vt. s. e.
 8. in suo.
 i **C**armen. metrica.
 m **H**istoriā. vetis
 a noui testamēti. idē
 dicam in fabula. vel
 rōmca. vel quolibet
 libro pro sapco.
 n **O**racōnem ad de-
 um vel ad pōpulum.
 vel ad principem.
 o **C**orpi. i. libri
 p **N**on ticius scilicet
 scriptor bone fidei.
 q **P**etas. directa i
 e **S**i bona. si rem
 autem mala laborem
 donasse videtur. vt. s.
 .e. 8. certe. sed min⁹d
 act. scriptor h3 redz
 dito libro. hñ. sic. si
 bonam fidem habuit
 act. dico. l. i. fcm. vt
 .f. de rei vñ. l. in rez
 .8. si q̄mcūqz. si malaz
 non. qz nec excep. h3
 vt hñ. hñ cū hodie pres-
 ciosior sit scriptura q̄
 carta nunquid si mu-
 tatur hic. hñ. qdam
 vt az. sic nos q̄ non.
 ar. C. 8. res. scimus. a
 C. 8. ap. p̄cipim⁹ i fi-
 s **S**i quis pinxerit
 siue bone fi. siue ma.
 fi. fm p. nos contra
 qz bona fide vt. j. e. 8.
 ibi vt i qz. aē.
 t **T**abulā. quid si
 marmore. hñ. cōtra
 fvari forte. ar. tñ oē
 j. de testa. 8. penl.
 v **C**edē. ff. 8. rei vñ.
 .l. in rē. 8. hñ id quod i

carta. otra. sō. hic corrigat illaz vel distingue an p̄cōsior
 sit illa scriptura q̄ tabula. fm. p. qui ait locū hñe qd hñ dñ
 si p̄ctus est homo non vtus bono colore. non atramento.
 r **A**pellis. ppria nomina p̄ctozum.
 p **E**am petat. id ē dirca rei vñ. vt. ff. de re. do. l. q̄ racōne
 .8. sed non vt lre. fm azo. / directa. qz desijt dñs eē. et sic
 3 **V**t vtilis actō. i. rē n̄ / est mirabile q̄ non dñs a dño
 vendicat. sic contingit alias in public. in quibusdam casibz
 vt no. j. de act. 8. alie. Accursius. florentinus.

A Impofuerit. h mirabile attingit q̄ obicō possidētis ē
 deterior q̄ perētis al' oē ut. j. d. mē die. s. amōd sic et alias
 ff. de nox. si quis a multis et. ff. si ex nox. cā. a. l. i. i. fi. a. l.
 ij. a. ff. d. pēf. hēre. cū id h ad h n. qz in cā noxli eē pote
 rit q̄ fo agēs n̄ pbabit. itē in pēf. hēre. si bona iura habu
 it in vincēdo h ead hēat in dēfēdēdo a sic n̄ ē eoz. obicō
 deterior. itē cū h ha
 beat acē. pīctoz. si nō
 possideat multomag
 excepōnez d. hēre lo
 luto pēo ut. ff. d. sup
 ficieb. l. i. s. qd aut.
 h nūquid dno qndaz
 tabule id deditur si
 possideat si pēuz pī
 ctore soluat. R. n. qz
 sic cū sibi act. dē. es
 go oē ut sit dēa mē
 dīm a pīctoz. itē qz
 pferē. si ambo oē ex
 tranēū possidentē a
 gāt. R. s. q. directā
 hz act. i. pīctoz. fm
 jo. h nūquid si tabula
 fuerit abrafā imanz
 pīctozis. R. sic. ut.
 ff. d. rei ven. m. rez. s.
 et qd sel. h qre aliud
 in pīctis q̄ m scrip
 turis. R. n. qz pīctur
 ra pīctozis ē q̄ scēp.
B Surtis. fm jo.
 puit. anq̄ pingerz a
 liud p pīcturam.
C Tablas. et subau
 di nā et pīctoz. otra
 eñeū fur em dat fm
 az. vel meli9 ut mibi
 vidz. h loquē qn fu
 it subrepta anq̄ effz
 pīctā. h eciā oē dīm
 table sibi subripiētē
 possz dari furti actio
 factio furtu tabla iaz
 pīctā ut. j. d. ob. q̄ ex
 delie. naf. s. aliqū.
D Si qz. bona fide
 q̄ in inicio exigit. s. ut credat sibi dātem hēre ius distrakē
 di ut. ff. de vsu. qz sit. s. fi. nec obstat qd ē. ff. de acquirē
 re. do. l. in bonafidei. s. in oēriū. qz ibi opponēdo loquē nō
 ē. **I**usta. cū multe sūt cā. siue tituli acquirēdi. pōndēdo.
 ut m. ff. collē in varijs titulis sub titulis d. vsu. vsqz ad tri
 tu. de re iud. idēz tñ et si titulū non habeat ut ar. ff. si. reg
 f. **N**aturali. i. iugēnciū. de q̄ loquē h. t. l. iij. s. h ante
 cui naturalis rō m hira ē. **G** Fruct9. i. industriale aliud
 in naturalib9 ut. ff. d. vsu. l. fruct9 nec obstat. ff. de acquirē
 ren. re. do. l. bo. fi. in pñ. qd em ibi dic. omēs. exponit sine
 facto possessoris. siue altius pcepti industriale tñ ut. ff.
 de vsu. q̄ sit. s. pterea. h naturalib9 fructib9 oñptis. an te
 neat possessor. R. n. nō teneē possessor rei ven. qz n̄ possis
 det. nec dolo desit possidere. h obic. sine cā teneē mēptū lo
 cuplecōr ē ar. ff. si cer. pe. si et n. e. **H** Pro cultura. ut se
 getes. **I** Et cura. ut laci pil9 a lana. **K** Pro pē. nec ad
 pēiū. ut. j. d. offi. iud. s. si vero et. ff. si. reg. l. iij. s. h ante. si
 tñ extēnt. non rei ven. qz pēpiētis sūt sed offō iudi. teneē
 reddere ut. C. de rei ven. certum. s. bona fide.

nec soluat pēiū tabule po
 terit p excepōnē doli ma
 li submoueri. **A**t si is q̄
 pīxit possideat oēq̄n ē ut
 utilis actō dno table adū
 sus eum detur **Q**uo casu
 si non soluat impensam pi
 ctore poterit p excepō
 nē doli mali repelli utiqz
 si bona fide possessor fue
 rit ille q̄ pīcturā imposue
 rit **I**llud ei palā est q̄ si
 ue is q̄ pīxit surripuit ta
 bulas siue ali9 opetit dno
 tabulaz furti actō **S**i
 qz a nō dno quē dīm esse
 credidit bona fide fundū
 emerit vel ex donacōne a
 liaue q̄libz iusta cā e q̄ bo
 na fide accepit naturali
 rōne placuit fruct9 qz p
 cepit eius esse p cultura z
 cura. et ideo si postea dīm
 supuenerit z fundū vendi
 cet de fructib9 ab eo con
 sumptis agē non p̄t **S**i
 vero qz alienū fundū sciēs

I Non idem. ut faciat fruct9 suos. **M** Cogiē. distingue
 tam. qz si hz ti. male fi. pos. de oñptis obic. sine cā. de ex
 tantib9 rei ven. de pēpiendis p̄t. t. excusat. ut. C. de rei
 ven. si fund. nisi in. in. calib9. qn emit ab eo quē scit vende
 re in fraudē creditoz. l. qn vendit q̄ metu opullus ē. et cū
 emit oē mēdictū. demd corruipi fruct9 paciat ut. ff. q̄ in
 frau. cre. l. ait. p̄toz
 s. p hāc et. ff. q̄ me
 cā. h et ptus et. C. d.
 ag. et cen. quēadmo
 du. id in qrt o ut. C.
 de fi. mstru. et iur. az
 ste. fi. l. i. si n̄ hz. t. d.
 oñptis obic. sine cā
 de ext. atib9 rei vend.
 ut. C. de obic. ex. l. i.
 penl. et. C. d. rei vē.
 si fund. de pēpiend
 offi. iudi. ut. ff. d. rei
 ven. si nauis. s. fi.
N Is vero. ad quem
 ipē. alio em pēpiēs
 te nra n̄ sunt sui. h si
 bo. fi. pos. fuerit eciā
 si eos alius pēpiat.
 ut. ff. d. vsu. q̄ sit. s.
 pterea. vel alie si ipē
 pcepit nō eciā heres
 eius. nec em ad heres
 dem transmittit.
O Perceptis. ut si i
 bo. reo positi sūt fa
 cit suos fructuaris
 h bo. fi. pos. stati ut a
 solo sepati sūt ut. ff.
 quib9 mo. vsu fruct.
 amit. l. si vsu fructua
 rius. ē et alia dēa. qz
 fructuaris fa. suos
 naturales fruct9 bo.
 fi. vero pos. n̄. ut. ff.
 de vsu fruct. l. vsu fr.
 legato. et de vsu. l.
 fructus. p. **D**na. h
 p quā act. R. n. p rei
 vē. cū dīs sit. l. obic.
 ex hac lege. q̄ **D**e
 colono. qui nūmis colit. nam omēs fructus fac suos. ut vsu
 fruct. h dēt qz colonus talis facit fructus suos ut a solo di
 scrip̄ti sūt. ut. ff. de furti. l. si apes. s. fi. secus de vsu fruct. ut
 h dicit. vel dicas de pēciarijs ut. ff. loca. a. oduc. cū in plu
 res. s. mollem. fm az. **I**tem dicit fere p̄t aliud qz colonus
 tñ mittit ad heredē ut. j. loc. s. fi. h fructuaris n̄ ut hic.
In pecud. fetus. q. d. ita fetus sicut zē **S**i **E**t succuli.
 id ē pui sues. **S** Pilus. bouis vel eciā capzarum ad boz
 ram sellarū. **T** Naturali. i. gencū d quo loquitur. s. e.
 s. singuloz. **U** Part9. p̄tinet quantū ad plenam p̄rie
 tat em. nisi eciā et in partu sit vsu fruct. legatus. ut. ff. de
 vsu fruct. vetus. **X** Absurdū est. sic. ff. de vsu fruct. in pe
 cudū. **Y** In fructu. scilicet ut ipse sit fructus. sed tamen
 in eo reliquit. **Z** Natura. i. deus. sic. s. de iur. in pñ.
 Vñ d. Pronaqz cum spectant animalia cetera terzam. Os
 homini sublime dedit celumqz videre. Jussit. et erectos ad
 sidera tollere vultus. sic. ff. de edil. e. l. iustissime. et. ff. de
 furt. qui vas. s. ex furtiuis. et. ff. de pēf. hēre. l. ancillaruz
 a **S**ed si gregis. grex est numerus. p. ouium vel. v. porz

colono. qui nūmis colit. nam omēs fructus fac suos. ut vsu
 fruct. h dēt qz colonus talis facit fructus suos ut a solo di
 scrip̄ti sūt. ut. ff. de furti. l. si apes. s. fi. secus de vsu fruct. ut
 h dicit. vel dicas de pēciarijs ut. ff. loca. a. oduc. cū in plu
 res. s. mollem. fm az. **I**tem dicit fere p̄t aliud qz colonus
 tñ mittit ad heredē ut. j. loc. s. fi. h fructuaris n̄ ut hic.
In pecud. fetus. q. d. ita fetus sicut zē **S**i **E**t succuli.
 id ē pui sues. **S** Pilus. bouis vel eciā capzarum ad boz
 ram sellarū. **T** Naturali. i. gencū d quo loquitur. s. e.
 s. singuloz. **U** Part9. p̄tinet quantū ad plenam p̄rie
 tat em. nisi eciā et in partu sit vsu fruct. legatus. ut. ff. de
 vsu fruct. vetus. **X** Absurdū est. sic. ff. de vsu fruct. in pe
 cudū. **Y** In fructu. scilicet ut ipse sit fructus. sed tamen
 in eo reliquit. **Z** Natura. i. deus. sic. s. de iur. in pñ.
 Vñ d. Pronaqz cum spectant animalia cetera terzam. Os
 homini sublime dedit celumqz videre. Jussit. et erectos ad
 sidera tollere vultus. sic. ff. de edil. e. l. iustissime. et. ff. de
 furt. qui vas. s. ex furtiuis. et. ff. de pēf. hēre. l. ancillaruz
 a **S**ed si gregis. grex est numerus. p. ouium vel. v. porz

eorū simul et gdatim dñstencium ut ff. de abigeis. vel oues et fa. ff. de vsuc. l. r. 22. mixtura. g. tēciū. b **E**x fetu. aliū de em non submititū fm quosdā. vel forte submittet etiaz aliūde. ar. ff. de vsufruc. quid g. g. h. qd d. m. fi. c **S**ubmittē. q̄ submittio n̄ sit si m singlis capitib⁹ sit vsufruc. ut ff. e. qd g. g. h. qd d. d **T**hesauros. ē aut thesaur⁹ pecunia ab ignotis dñis veztustiori tpe abscondita ut. C. de thesauris. l. i. l. r. m. pñ. vñ de posico pecunie cuius mēoria n̄ extat ut ff. de acqui. re. do. l. nunq̄. g. thesauros. qñq; m ppe de ut. ff. de acq. pos. l. pēgre. m pñ. et. ff. ad ex. l. thesaur⁹ e **I**n suo iū directo vel vtili. ut fedatari⁹ vel em p̄biteotecari⁹ vel h̄z mil. l. 3. pla. aliud d̄z erit in his. Quid si mercenarius dū laborat in alieno vel credito: m pigre inuenit thesaur⁹. R. d̄z midiu eius i cuius fū do inuenit. et ita dimidium sibi acq̄runt. ff. de acq. re. do. l. si q̄s. g. qd si creditor. f **L**oco. alias solo. g **R**eligioso. ut. ff. de iust. l. i. i. g. pen. o. tra. So. hec corrigitur fm. b. vel hic fm naturalē racionē ut patet ex lra. ibi se cund̄ cuius racionem q̄ preualz. sic i vsuc. otigit fm jo. accur. b **F**ortuito casu. et ē casus inopinate rei euētus ex diuē caus. pueniēs. ob aliud et aliud mceptis. i **N**on data opa. al totuz reddiē dño. m suo loco tñ potest o: perā dare n̄ tam magica arte alias esset fisci ut. C. de thesaur. l. vnica. k **D**ño. h̄ p̄ quaz act. R. p̄ rei ven. cū dñs sit. vel odi. ex hac. l. i. **I**n cesaris locū. s. p̄a. monialē. m **I**n publico. i. publice deputato. n **F**iscali. n̄ tamē publice deputato o **V**el fisci. h̄ si fisci ptē supzesserit cū altero tantū reddit. ut. ff. de iur. fisci. l. i. i. g. fi. p **C**iuitatis. q̄ loco puatoz sūt ut. ff. de. v. sig. si cū q̄ nec. q **P**er edicōnem q̄. non solū inuēcione ut. s. g. p̄. r **N**aturali. id ē genuū. ut. j. g. p̄. f **A**cquirunt. cā precedēte vera vel putatiua. alias n̄ ut. ff. e. l. nunq̄. et. j. h. g. h̄ liquid rē. s **N**ihil. ymmo de o s̄uire. h̄ p̄p̄tice loquit sic. ff. de part. l. i. i. m pñ. et. ff. de act. emp. l. ex empto. m pñ. et. C. d̄ tñsact. non minorē. t **V**olūtate. dū tam legitimā. naz cū bonis mēdictuz est. non alienat ut. ff. de cura. su. l. i. i. m pñ. u **C**uiuscūq; i. siue mobilis siue soli. r **C**orpas

tu fructuarius submitte d̄z ut iuliano visum ē 7 m vinearū demortuarū vel arborū locū alias d̄z substituere recte em colē d̄z 7 q̄i bon⁹ paterfamilias vti d̄z **T**hesauros q̄s q̄s in loco suo inuenit diuus adrian⁹ naturalē eq̄tatez secut⁹ ei accessit q̄ eos inuenit. **I**demq; statuit si q̄s in sacro aut religioso loco fortuito casu inuenit **A**t si q̄s in alieno loco nō data ad h̄ opa s̄z fortuito casu inuenit dimidiū domino soli accessit 7 dimidiū inuētori **E**t ouemiter si q̄s in cesaris loco inuenit dimidiū inuentoris et dimidiū esse cesaris statuit cui oueniēs est ut si q̄s in fiseali loco vel pb̄lico vel ciuitatis inuenit dimidiū ipius esse 7 dimidiū fisci vel ciuitatis. **P**er edicōnem quoq; iure naturali res nobis acquirunt. **N**ihil em tam oueniens ē naturalī eq̄ta:

lis. incorpales em tradi non possunt ut. ff. de acq̄ren. re do. suus. g. meorpales. y **A**d dño. h̄ qñq; fallit et eius o trariū inuenit vtz ut. j. quib⁹ alie. l. 3. vel n̄. h̄ est reglās re ut h̄ et. ff. e. edicō. 3 **A**lienat. i. dñū transfertur. a **S**tipendiaria. s. q̄ militib⁹ p̄ stipendijs danē ut. ff. d̄ rei ven. **I**te si h̄beratū. g. i. et de cuicti. l. lucius et de acq̄ren. re. do. m agris.

ti q̄ volunt atē dñi volētis rem suā in aliā transferre ratā haberi et ideo cuius cūq; generis sit corpalis res tradi possit et a dño ē dita alienat. **I**taq; stipēdiaria quoq; et tributoria p̄dia eod̄ mō alienant **V**ocant autē stipēdiaria et tributoria p̄dia q̄ m p̄uincijs sunt mē que necnō et ytalica p̄dia ex n̄a osti tucōne nulla ē d̄ra s̄z liquidem ex cā donacōnis aut dotis aut q̄libz ex alia cā ēdantur sine dubio trāsferunt. **V**endite vero res et edite nō aliter emptori acquirunt q̄ si is venditori p̄cium soluerit vel alio mō ei satisfecerit veluti ex p̄missore aut pigore dato qd̄ cauet quidem ex lege. xij. ta. tam recte d̄z et iure genuū id ē iure naturali id effici s̄z si is q̄ vendidit fidē emptoris secutus fuēt dicēd̄ est statim rem emptoris esse. **N**ihil aut̄ int̄est vtz ipe dñs

b **T**ributoria. que tributa rome reddūtur. c **A**lienat. p̄ edicōne. d **I**n p̄uincijs. q. d. talia p̄dia n̄ sūt m ytalica. e **I**nter q̄. s. p̄uincialia. f **C**onstōne. ut. C. de vsuc. transf. for. l. vnica. g **D**ra est. s. q̄ntū ad dñm tñsacionē ut C. de vsuc. tñsfor. l. vnica. h̄ q̄ntū ad tributa ē d̄ra. C. d̄ epi. et. cle. de his. h **S**z liquidē. ver e nulla ē d̄ra h̄ et si rē. i **T**radant. s. stipēdiaria p̄dia et tributa. k **T**ransferunt. s. p̄uincialia p̄dia sic ytalica. et ē verum m omib⁹. n̄ scriptura necia sit. ut. C. de vsuc. tñsfor. l. vnica. g. q̄ si p̄dia. **I**te sūt yera si accipiēs iducat̄ in vacuā pos. fm q̄s ut. C. d̄ p̄ba. cū res. jo. o. ut. ff. d̄ fundo do. si fund. et de acq. re. do. h̄o lib. g. que quid sufficit em induci in pos. l. 3. n̄ vacuam **N**d̄ aut̄ m d̄ca. l. 8. p̄ba. d̄z demitatie q̄ sic euenerit n̄ causati ue diē. l **V**endite vero. p̄ h̄. m **R**es q̄ loco pigris a vēditore teneri p̄nt ut. ff. d̄ acti. emp. ul. g. of. ferri. n **P**igre. q̄

sic mtelligo si placeat vēditore aliud q̄ precū accipe. aliz as n̄ ut. ff. si cer. pe. l. ij. g. i. o **D**ato. poterit ḡ vēdicare vēditore rem si n̄ fuerit de p̄cio satisfactū ut. ff. d̄ tribu. l. p̄cu. g. h̄ si dedi mercedē n̄ emptor p̄cū tūc offerat ut. ff. man. diligēt. g. i. p **E**x lege. xij. ta. q̄ ē ius ciuile ut. ff. d̄ iusti. et iure. l. ius. g. h̄ igit nō solū genuū. q **I**ure naturali. sic dictū est qd̄ rōne naturali fuit mductū ut. s. de iur. na. g. q̄ vero et. g. q̄ naturalia. r **V**endidit. et edidit. s **E**mpitoris. quid si dedit diē ad soluend. R. n̄ facta solucōne vēdicat fm jo. ut. C. de pact. mē emp. et vē. l. omif. forie. potest tamen contra dici. qz aliud ē simplē diē solucioni statuere aliud pactum. l. omif. forie. ponē. **I**tem quid si simplē tradat. R. n̄. vidē se qui fidez. nisi o. tra. p̄bē ut qz forte dicebat emptor p̄ntem habere pecuniā ut ar. ff. de pig. acti. l. iij. et ar. o. ff. d̄ tribu. p̄curatoris. g. h̄ si dedi

Fieri nisi in calibus ut ff. Si autem fisci. l. si procurator. §. si. et ff. de re iudi. a duobus. §. si si emptor. **N**ihil. q. em. q. s. p. alium facit ipse facere videtur ut ff. de vi et ui ar. l. i. §. deie. cisse. et. j. de mut. §. si solū et ff. de mut. j. tē apud. §. fecisse. **P**ermissa. vel ab ipso dño vel ab alio domini voluntate. **L**ibera. sec. m. g. n. ali. p. cur. qui n. h. z. liberā ut ff. §. p. cur. l. procurator toto. **M.** distinguit in. **P** cur. toto. honozum ut ibi et vniūsoz ut h. **T**redū. m. u. s. da. s. a. Edicōne sic. **E** d. p. ad. l. Edicōnibus. **T**ē m. alijs casib. **M**iniū sine tradicōne dā. qui p. t. his legi b. notari ut ff. §. acq. ren. pos. l. i. §. si iussu. rim et. §. id. q. et. l. q. meo. §. si venditorē. et l. q. r. id. az. j. t. c. §. ac. q. ren. pos. min. q. a. c. §. dona. l. i. et. l. quis. quis. **T**ē si volēs t. i. bi. Edere dñum noie tuo me. o. s. t. u. a. possi. dere. vel. o. d. u. c. a. te. ut ff. §. acq. ren. pos. q. d. meo. et §. re ven. quedā m. l. **T**u am esse. si res p. n. s. est ut ff. §. re ven. eius. et. l. si. vel. h. in. ve. rā. v. d. i. c. o. n. e. i. b. i. in. f. i. c. t. a. ut ff. p. emp. l. i. j. **T**ē si ē. v. e. z. si. p. c. i. u. m. fit. solutū. vel. sat. i. f. a. z. d. u. t. s. e. §. v. d. i. t. e. a. **T**ē si q. s. et. e. cas. si. s. i. b. i. in. p. o. s. s. e. s. i. o. n. e. Edita acq. r. ut do. minū et alios hales notatos. ff. §. re ven. l. si. ager. **C**la. ues. alit. de. consuetu. d. i. m. e. d. a. c. i. e. in. qua. e. i. z. aliquis vult legare vel dare fundum ec. clesie. sumit p. a. z. ter. re. in. p. a. n. n. i. c. u. l. o. a. p. o. m. i. t. super. altare. et. i. z. ta. trans. fert. dominiū ut. e. j. de. o. s. i. u. e. c. i. est. tamen. casus. mirabil. in. quo. sine. omni. solē. nitate. trans. fert. dominiū. neq. ipso. iure. ut. C. de. dona. l. i. §. quis. ar. C. de. sacro. san. ec. ut. m. t. e. r. d. **T**ē. z. pos. i. t. a. s. i. re. p. o. s. i. t. a. s. **T**rans. fert. p. p. r. i. e. t. a. t. e. et. p. o. s. s. e. s. i. o. n. e. et. q. s. dixi. de. p. p. r. i. e. t. a. t. e. v. e. r. u. m. est. si. dñs. est. tradens. alias. causam. v. i. u. c. a. p. i. e. n. d. i. si. h. e. c. f. i. a. n. t. coram. ho. r. e. o. et. h. p. p. t. e. r. p. n. t. e. m. v. i. s. i. o. n. e. z. rei. ut. ff. de. o. s. t. e. n. emp. clauibus. et. de. acq. u. i. r. e. n. pos. l. i. §. si. iussu. rim. et. h. i. t. h. e. c. in. ar. ut. si. vendam. equū. que. tradaz. p. frenū. vel. capis. r. u. ut. dominiū. trans. feat. **H**oc. f. est. quā. s. in. aliquo. casu. q. r. h. i. p. s. e. m. p. s. o. n. ā. certaz. h. in. incertā. **I**ncertam. ar. o. s. t. e. j. de. l. §. tutor. **M** i. s. i. l. i. a. sic. dicta. q. r. in. p. l. i. u. m. m. i. t. t. a. n. t. s. u. i. p. i. c. i. u. n. t. ut. illic. cur.

tradat alicui rem. aut vo. luntate eius a. i. d. cui rei ei. d. possessio p. m. i. s. s. a. fit. q. r. o. n. e. si. cui. liberavimus. nego. cioz. admistracō. p. m. i. s. s. a. fuerit. a. dñ. o. i. s. q. z. ex. his. ne. gocijs. rē. vendiderit. et. t. diderit. facit. eā. accipiētis. **I**nter. d. autē. sine. tradi. cione. nuda. volūtas. domi. ni. sufficit. ad. rē. trans. ferē. dam. vel. uti. si. rem. quā. tibi. aliq. s. o. m. e. n. d. a. u. e. r. i. t. a. loca. uerit. aut. apud. te. depo. s. u. e. r. i. t. v. e. d. i. d. e. r. i. t. tibi. a. do. nauerit. q. u. i. s. e. m. ex. ea. cā. tibi. n. tradiderit. eā. eo. tñ. ipso. q. r. patiē. tuā. esse. sta. tim. tibi. acq. r. i. t. p. p. r. i. e. t. a. s. p. inde. ac. si. eo. noie. t. d. i. t. a. t. i. bi. fuisse. **T**ē. si. q. s. mer. ces. in. horreo. suo. positas. v. e. d. i. d. e. r. i. t. simul. atq. z. cla. ues. horrei. sui. tradiderit. emptori. trans. fert. p. p. r. i. e. t. a. t. e. mer. cū. ad. emptorē. **H**oc. ampli. s. inter. d. z. in. in. certā. p. s. o. n. ā. collatavolū. tas. dñi. trans. fert. p. p. r. i. e. t. a. t. e. rei. ut. ecce. p. t. o. r. e. s. z. cō. s. u. l. e. s. q. m. i. s. s. i. l. i. a. i. a. c. t. a. n. t. in. vulg. s. i. g. n. o. r. ā. t. quid. eoz. quisq. acceptur. s. i. t. et. tñ.

re. te. multitudine. possint. p. t. o. r. e. s. vel. consules. p. t. r. a. n. s. i. r. e. ut. in. coronacō. ne. domini. pape. vidi. ut. ff. p. derelicto. l. si. id. q. d. §. i. d. q. d. et. in. aut. de. consuli. col. iij. §. h. e. c. itaq. z. ibi. ar. gentum. vero. rē. **P**ollet. v. t. e. v. e. l. legis. m. t. e. r. p. t. a. c. o. n. e. ut. in. aut. de. nup. §. et. multo. p. o. c. i. u. s. et. C. de. infan. l. i. §. i. C. de. lat. li. tol. l. i. §. sed. i. c. i. m. u. s. Accur. florent.

q. r. volūt. q. r. quisq. eoz. ex. ceperit. eius. esse. statim. eū. dominiū. efficiūt. **Q**ua. ra. cione. veri. esse. videtur. ut. si. rem. p. derelicto. a. domino. habitā. occupauerit. quis. statim. eum. dominiū. effici. **P**ro. derelicto. aut. habet. q. d. domini. ea. mēte. abie. cerit. ut. id. in. nū. o. rez. sua. rū. esse. nollet. ideoq. z. stati. domini. eius. rei. esse. desit. **A**lia. sane. cā. est. eaz. re. rū. que. in. tē. p. e. s. t. a. t. e. maris. leui. ad. e. nauis. cā. eiciunt. **H**ec. em. domioz. p. manēt. q. r. palā. est. eas. non. eo. a. i. o. eici. q. r. q. s. eas. nō. velit. s. z. q. r. magis. cū. ipsa. nauis. maris. piculū. effugiat. q. de. cā. si. q. s. eas. fluctib. expulsa. l. eciā. in. ipso. mari. nactus. lu. crā. di. a. i. o. abstulerit. fur. tū. o. m. i. t. t. i. t. nec. longe. videtur. discedē. ab. his. q. a. reda. cur. rēte. non. intelligētib. domis. cadūt.

De rebus corporalibus et incorporeis
Quedā. p. r. e. t. e. a. res. corpales. sunt. et. q. d. am. incorpales. **C**or. pales. sunt. q. sui. natura. tā.

Desit. si. abiecit. l. habere. desit. rem. im. mobilē. alioq. n. pos. sessionē. p. t. e. r. e. p. o. t. n. i. dominiū. ut. ff. de. ac. q. ren. pos. l. i. §. quis. i. §. d. r. a. et. ff. p. dereli. cto. l. i. §. i. **A**lia. causa. alias. sane. s. p. i. c. i. e. n. d. i. a. i. o. aliud. i. u. s. statuetur. **F**luctib. §. i. v. r. d. i. s. m. **F**urtū. ff. de. fur. l. fal. §. si. i. a. c. t. u. m. o. s. **S**o. distingue. ani. mū. p. i. c. i. e. n. t. i. s. q. r. p. a. z. tet. ut. si. lib. r. u. aptum. p. i. c. i. a. m. s. m. j. o. b. ut. ex. h. a. c. l. et. illa. colligi. tur. et. ar. ff. §. damp. m. f. e. c. si. f. i. n. i. t. a. §. si. q. s. metu. **I**tem. quid. dis. stat. hoc. furtū. ab. illo. ff. de. m. e. n. r. u. nau. h. n. h. i. c. locum. habet. q. n. non. in. ipso. nau. fragio. aliquid. quis. fura. t. i. b. i. in. ipso. nau. fragio. ut. ff. §. m. e. e. r. u. nau. l. i. i. m. f. i. a. l. i. et. i. j. ut. ff. p. dereli. cto. l. i. et. i. j. et. i. j. **L**ongē. nā. in. ali. quo. distat. q. r. h. scie. te. illud. ignorante. dñ. o. fit. **D**e. re. da. i. de. cur. t. u. d. u. c. t. o. ab. equis. **P**ro. n. intelligentibus. i. n. v. i. d. e. n. t. i. b. z. **D**e. re. bus. corp. alibus. et. incorp. alibus. **Q**uedā. p. t. e. z. rea. i. p. p. e. d. i. c. t. a. m. d. i. u. i. s. i. o. n. e. s. t. i. e. s. t. et. alia. q. r. quedā. o. m. u. n. a. quedā. publicā. que. d. a. m. v. m. a. e. s. i. t. a. t. i. s. que. dam. nullius. quedā. corpales. et. quedā. incorpales. ut. sub. icit. **C**or. pales. sic. ff. de. re. di. l. i. §. quedā. **Q**ue. dam. incorpales. quid. de. hac. diuisione. nos. i. u. t. o. s. u. l. t. i. e. g. e. s. mus. h. n. q. r. multa. in. corp. alib. locuz. hñt. que. n. s. u. a. n. t. u. r. in. incorp. alib. z. incorp. alia. em. non. tradunt. non. v. i. u. c. a. p. i. u. s. tur. reg. l. a. r. i. t. e. r. ut. ff. de. acq. u. i. r. e. n. r. e. d. o. l. s. u. u. s. §. in. corp. ales. et. de. v. s. u. c. l. v. s. u. c. a. p. i. o. n. e. non. vendicant. ut. ff. de. re. i. v. e. l. vendicacō. ac. non. trans. ferunt. p. e. m. i. t. u. s. ut. ff. p. socio. l. i. j. et. i. j. non. possident. ut. ff. de. acq. u. i. r. e. n. pos. l. i. j. et. p. r. i. m. e. t. **S**ui. natura. nam. secus. si. p. p. e. d. i. c. t. a. t. e. ut. res. in. p. f. u. s. dum. maris. vel. celo. aff. r. a. Accur. florentinus.

Intumescibiles. i. non abiles ad numeandū. jo. **C**is
 corpales. que in iure. i. sub b predicabili. ius otinet. i. m
 quatum diffinicomib9 ponit hęc dictio ius in p̄dicato. qua
 lia sunt omnia iura. s. incorpalia ut. ff. de re. di. l. i. §. que
 p̄ hereditas ut. ff. de. h. §. l. m. h. l. 3. **V**isfruct9. j.
 de usufruct. in p̄. a **E**t obligacōnes. j. de obli. in p̄m
 b **H**uoquomō. i. fi
 re ex contractu vel q̄
 si vel maleficō ut. j. d
 oblig. §. fi. c **R**ec
 ad re. Rē n. facite ob
 iectiom9 q. d. quomō
 hereditas est incorp
 palis cū in ea sint res
 corpales. d **E**x fr̄
 to. m. quo usufr̄. ha
 bemus. e **P**lerum
 q3. ppter fr̄tutem q̄
 p actionem vel obli
 gacionem debetur ut
 j. de acti. §. ij. et p̄
 actioms cessacionem
 ut. ff. man. l. si p̄cura
 torem. §. fi. et de rei
 ven. l. si hominem. §.
 vsq; adeo. f **N**az
 p̄ sed. g **I**us he
 reditatis. i. ipsa here
 ditas. et sic intransi
 tiue h̄ tria leguntur
 h **F**ruēdi. i. usufr̄.
 i **O**bligacōnis. i.
 obligacō ipsa.
 k **E**odem numero.
 i. inter incorpalia
 l **E**adem iura. i. fr̄
 tutes. m **V**ocant̄
 s quibus. j. ti. p̄. d̄
 statim de quibusq;
 queritur. licet ad nos
 non p̄tineant. ut de
 aere fumo. et de flaz
 tu animalis. Rē n. fm
 phos. hęc esse corpo
 ralia. Item quid de
 anglis bonis et maz
 lis et anima hominis
 Rē. hęc incorpalia
 esse.

gi possunt veluti fundus.
 hō. vestis. aux. argentū
 et deniq; alie res inuabi
 les. **I**ncorporales au
 tem sunt que tangi non
 possunt qualia sunt ea q̄
 in iure consistunt sicut he
 reditas usufructus vsus
 et obligaciones quoquo
 modo contracte. **N**ec ad
 rem p̄tz q̄ in hereditate
 res corporales continent̄
 nam et fructus qui ex fun
 do p̄cipiuntur corporales
 sunt et id qd̄ ex aliqua ob
 ligacione nobis debetur
 plerumq; corporale est ve
 luti fundus. homo. pecunia
 Nam et ipsum ius heredi
 tatis et ipsum ius vtendi.
 et fruēdi et ipsuz ius ob
 ligacionis incorporeale est
Eodem numero sunt iu
 ra prediorum urbanorum
 et rusticorum que eciam fr̄
 ututes vocantur.

De Seruitutibus rusticorum.

Rusticorum predi
 orum iura sunt h̄.

Rusticorū. sic
 et. ff. e. l. i.
Iura. i. fr̄tutes. et nota hęc tria genera fr̄tut
 tum. quedam a p̄sona p̄sona delentur de quibus d̄. s. s. i. i. n
 re p̄sonarum. quedam a vna re alteri rei de quibus dicit̄
 in hoc. t. quedam a re p̄sona ut usufruc. et vsus. et habitas
 cio ut. j. ti. i. et. ij. potest et quartum dicit. ut a p̄sona rei de
 beatur ut. ff. de odi. et de ticio. §. ticio et de ali. et. cib. l. e. l.
 suos. o **I**us eundi. solus. ut p̄ hoc discrepet a sequen
 ti. p **A**mbulandi. s. cum alio. q **I**umentum. s. sepatū
 a se vel armenta sepata a se. sed sup equo ire potest ut. ff.
 de fr̄it. rus. p̄ di. qui sella. m p̄. et. l. iter. q̄nq; iter non est
 fr̄itus ut si fructuario detur a dño alterius predij ut. ff. si
 fr̄itus ven. l. ij. §. ij. Tercio grosse d̄r quelibet via p̄ quaz
 itur. r **I**umentum. vel subrus vel ante se. et idem si in
 vehiculo. s **A**ctum habet. p̄ se quenciam. t **I**ter h̄z
 quo ad comodum non q̄ ad fr̄itute. Sunt em̄ due fr̄itutes

et dicitur se ut. ff. si sui. ven. loci. §. i. et. ff. de adim. le. l. i. f. 7
 v **E**oq; i. itmere contento sub actu. **V**ia eundi. hęc
 r̄ba expone ut. s. e. §. i. **C**ontmet. sed que est d̄ra fm̄
 hoc inter actum et viam. Rē n. qui habet viam potest trahere
 re trabem et lapides et rectam ferre hastam. que non p̄e
 mituntur habenti actuz. ut. ff. de fr̄it. rus. p̄. l. qui sella
 §. i. Item certa via
 latitudo est. viij. ped
 indirectum in angul
 p̄vi. nisi maior vel mi
 nor placuerit facere
 ostituentibus. qd̄ nō
 est in actu ut. ff. s. h̄z
 ui. rus. p̄. l. vie. et
 l. certe. §. latitudo. et
 l. via constitui.
 3 **A**que ducente. si
 ue mvente siue inue
 niende ut. ff. e. l. las
 teo. a **P**redioruz
 in villa. non em̄ locus
 sed materia facit vza
 banum p̄ diuz. qd̄ dicit
 ut. ff. de. h. §. l. v. z
 bana p̄ dia. b **V**iz
 cmus. i. domus vicini
 c **S**tillicidium. q̄
 stillat. et m̄ erdum
 directo cadit. m̄ter d̄
 non p̄pter ventuz for
 te. sed flumen dire
 cto cadit. et maxime
 p̄ dochiam. i. canna
 le ut. ff. s. fr̄it. v. z. p̄.
 fr̄itutes. §. stillicidij
 d **N**on recipiat. s̄
 s. non recipere est ius n̄
 fr̄itutes. ymmo poet
 us libertatis. et hęc
 negatiuā referas ad
 omnia exempla. p̄s
 me dicta. vel dicit sic
 recipere talia est fr̄it
 tus. ita econtra si de
 sinat recipere est mibi
 quondam recipienti
 fr̄itus et onus et sic
 in p̄scribenda fr̄it
 tute non indigebam
 aliquo facto sic econ
 tra in p̄scribenda sua

libertate indiget facto. s. ut foramina obturget vel similia fa
 ciat. que non sunt necessaria in p̄scrip. libertatis. contra
 rusticam fr̄itute. et ideo tantum in affirmatiua lex dicit
 de eis. s. ius eundi agendi r̄. ut. ff. de serui. v. z. p̄. l. v. et. s̄
 e. circa p̄. e **T**ollat qd̄ potest p̄desse mibi ad lumina re
 fulgenda. Vnde dicitur in libro regum refulsi sol in clipe
 os aureos. et resplenderūt montes ab eis et. ff. e. si arbo
 rem. §. interdum. vel dicit q̄ tollat. ut sit fr̄itus ut modo in
 alijs diximus. f **I**n rustico rum. haustum. s. ius haurien
 di a quam necessariam agro meo vel labo rantibus in eodez
 ex fonte vicini. s **P**ecoris. s. constituti ad stercozandū
 agrum meū. et sic bibent vel pascentur in tuo vicino agro
 et sic sunt reales seruitutes. Sed contra. ff. de aliū. et. ci
 le. l. mela. §. fi. Rē. ibi p̄sonales dicuntur qz cum p̄sona duz
 rant et ar. ff. de fr̄it. rus. p̄. l. pecoris. vel si habzā p̄ diū

eui expediant non erit seruitus sed magis aliud ius. s. pas
tionis vel conuencionis ut ff. de seruit. ut pomu h Co
quende. necesse ad domunculam in agro meo faciendam p
fructus recipientos. idem de arena fodienda. i. Nec q
quam. s. ut seruitus sit obligacio tamen esse potest. ut ff.
de euidi. fund. s. i. et ff. fam. l. x. l. x. l. x. l. x. sed contra si
p. m. i. o. r. v. e. r. e.

Si quis ius. i. a
quam seruit. de fru
pioribus. **P**as
tionibus. i. pactio
nalibus stipulacioni
bus. similis exposicio
est. ff. de acquiren.
pos. l. si rem in fi. vel
pactionibus. i. con
dibus alijs ut vendi
cione et donacione. et
q. d. subicit stipulacoi
bus. i. obligacoi bul
verborum tantum.
Edes suas. quis
bus seruitutibus no
impositis cui libet vs
q. ad celum liberum
est edificare ut ff. q.
vi aut clam. l. si. q. pe
nul. et de seruit. l. si.
Ducere. his de
ficientibus cui libet res
sua libera est. et pos
terit aliam phibere
volentem ingredi in
suum agrum ut. s. d.
re. di. s. fere. a. s. pla
ne. accur. **D**e vsu
fructu Rubrica.

Vsufructus.
fic. ff. e. l. i. et
i. a **E**st
ius. i. seruitus. et p
hoc patet q. non lo
quitur de ipf fructu
bus fudi qui sut cor
pales ymmo de iure
vtendi ut. s. de reb.
cor. et incor. s. i. sic
q. p. hoc verbum scilicet
licet q. d. expono ius
i. seruitus. remouet
vasallus supficiarius
et qui alias vtile do
miniu habet. Item
hoc ius est eiam plo
nale. q. cu. p. sona ex
tinguitur. ut. s. e. s. f. m. i. t. u. r. Item est forma quedam apprie
tate sepata. cum apud vnum possit esse apprietas. apud aliu
vsufruc. ut ff. de acquiren. pos. l. p. m. i. c. e. r. i. u. s. a. u. t. e. m. q. d.
dominus fundi habet in fructibus p. c. i. p. i. e. n. d. i. s. e. s. t. c. u. m. c. a. u. s.
s. a. i. c. u. m. a. p. p. r. i. e. t. a. t. e. u. t. ff. de excep. rei iud. si cu. argent. s.
penf. **A**liens. nam sua res nemis seruitutem debet ut
ff. de seruit. v. r. p. r. e. d. l. i. r. e. o. m. n. i. e. t. ff. si vsufruc. penf. l.
v. t. i. f. r. u. i. i. n. p. n. It. q. subicit rebus. die. s. quibuslibet nisi
vsu s. sumantur ut. s. e. s. s. t. u. i. t. u. r. et ff. si cer. pe. l. i. i. f. i.
Vtendi. ad d. e. a. m. c. r. e. d. i. t. o. r. i. s. q. u. i. v. t. i. n. o. n. d. e. b. e. t. p. i. g. n. o. r. e.
ut. s. d. e. o. b. l. i. g. e. x. d. e. l. i. c. n. a. s. s. f. u. r. t. u. m. **F**ruendi. ad d. r. a. z.

flumen recipiat quis in e
des suas vel in aream vel in
cloacam vel non recipiat
et ne alius quis tollat e
des suas ne lumimbus vic
cini sui officiant. **I**tem
rusticorum prediorum ser
uitutes quidam opitari
recte putant aque haustu
pecoris ad aquam appul
sum uis pascendi calcis co
quende arene fodiende.
Ideo autem hec frutu
tes pdiorum appellantur.
qm sine predijs constitui
non possunt. Nemo enim
frutem potest acquire
re vrbani vel rustici pdij n
qui habet pdium nec q. s.
q. debere n qui pdiu ha
bet. **S**i quis velit vici
no aliqd ius constituere.
pactionibus atq. stipula
cionibus id efficere debz
potest autem in testō quis
heredem suū damnare ne
alcius tollat edes suas ne
lumimbus vicini ediu offi
ciant vel ut paciatur eum
tignum in parietem mitte
re vel stillicidiū habere v
ut paciatur euz p funduz
ire agere aquaue ex eo

nudius in quo tamen uti et frui pmititur ut. s. e. i. i. m. p. n.
Salua rerum substantia. i. p. s. t. a. c. a. u. c. o. n. e. v. e. l. s. a. t. i. s. f. a. c. t.
one de saluanda siba secundum quosd. et sic dicunt caucō
nem esse de substantia vsufruc. ar. p. eis. C. e. l. i. et ff. de vs
vsufruc. l. v. r. o. z. i. nos conēdiamus ei. q. h. e. c. c. a. u. c. o. n. e. m. e. s. t. s.
s. u. b. a. v. s. u. f. r. u. c. n. a. m. s. i. n. e. e. a. v. s. u. f. r. u. c. e. s. t. plus dico. q. in casibz
bus nullomō presta
tur ut. ff. ut. le. vel fi
deio. ser. cau. ca. l. i. i.
s. ad fiscum. et. C. d.
bo. q. li. l. fi. et. ff. v. s.
vsufruc. quemadmod
ca. l. vsufruc. s. illud
et. s. plane. dic ergo
salua rerum substans
cia. i. n. e. p. e. a. t. r. e. r. u. m.
substantia. q. d. tam
diu durat vsufruc. q.
diu durat substantia
et hoc statim. p. bat. e.
autem rē. et sic verba
sūt de diffinicionē sed
non caucio. **E**st
autem. s. vsufruc. ius
i. seruitus vel forma
corp. i. m. h. r. e. n. s.

De vsufructu h^m

Vsufructus ē ius
aliens vtendi fru
endi rebus salua
rez substantia. Est autez
ius in corpe quo sublato.
et ipsum tolli necesse est.
Vsufructus a pprieta
te sepacionem recipit idz
qz pluribz modis accidit
ut ecce si quis vsufructū
alicui legauerit nam he
res nudam habet pprieta
tem legatarius vero vsu
fructū. Et econtra si fund.
legauerit deducto vsufu
ctu legatarius nudam ha
bet pprietatem heres ve
ro vsufructum. Item a
lij vsufructum alij dedu
cto eo fundum legare po
test. **S**ine testō vero si
quis velit vsufructū alij
constituere pactionibus
et stipulacionibus id effi
cere debet. **R**e tamē in
vniuersum inutiles essent
pprietates semp abscedē
te vsufructu placuit certis
modis extinguī vsufruc
tum et ad pprietatem re
uerti. **C**onstituatur au
tem vsufructus non tan

bus nullomō presta
tur ut. ff. ut. le. vel fi
deio. ser. cau. ca. l. i. i.
s. ad fiscum. et. C. d.
bo. q. li. l. fi. et. ff. v. s.
vsufruc. quemadmod
ca. l. vsufruc. s. illud
et. s. plane. dic ergo
salua rerum substans
cia. i. n. e. p. e. a. t. r. e. r. u. m.
substantia. q. d. tam
diu durat vsufruc. q.
diu durat substantia
et hoc statim. p. bat. e.
autem rē. et sic verba
sūt de diffinicionē sed
non caucio. **E**st
autem. s. vsufruc. ius
i. seruitus vel forma
corp. i. m. h. r. e. n. s.
Duo. i. corpe p.
empto. ut domo de
strucka. vel fudo cal
mate pempto. vel iu
mento mortuo in q.
vsufruc. habetur ut.
ff. p. socio. l. verum.
s. penf. **I**psuz
f. i. u. s. v. t. e. n. d. i. f. r. u. e. n. d. i.
Vsufruc. sed opz
pono. ante sepacio
nem non est vsufruc.
sed nec post sepacio
nem recipit sepacio
nem. s. vsufruc. i. q.
postea s. vsufruc.
Rudam. sic. C. de
muli. q. ser. pprijs. l.
i. s. si qual. sic. et. C. a
mumia de ma. l. i.
Deducto. nō de
ducto. si enī vni simz
pliciter fund. alij vsu
fruct. legauerit amz
bo. o. c. u. r. r. u. n. t. i. n. v. s. u. m.
fruct. ut. ff. de vsufu.
act. l. m. d. e. n. e. r. a. c. i. u. s.
s. non solum. et vsu
fruct. e. r. e. z. q. v. s. u. s.
su. l. si tibi. **L**egare. Item alijs modis ut. ff. e. l. i. v. s. u.
fruct. pluribus autem datur cum inducitur in possessione z
fructuarius. et pprietarius patitur cum vti frui ut. ff. e. l.
in p. n. **C**onstituere. inter vivos. **P**actionē. ut. s.
ti. i. diximus. s. fi. **R**e tamen abscedente. id est sepato
erite. et erit. p. questione illa. q. libet homo non poterit lo
care opas suas in ppetuum. ne libertas sit inutilis. q. p. cō
cessit. ar. ff. de adi. et de ticio. s. ticio. de li. ho. exbi. l. i. sed
jo. s. e. cum possit p substitut. v. i. r. e. ut. C. de epi. et cler. l.
i. quisquis. et. l. ad similitudinem. cum hoc non agat ut p se
tantum opetur. ut. C. de cad. tol. l. vna. s. vera. et. ff. d. d.

obus reis. l. remo est. vel etiam possit infesse prestare. ut ff. de re iudi. si quis ab alio. s. si. accur. q. Certis modis ut. j. e. s. finit. r. Constituit aut in fundo. ce. ster. l. ut. ff. e. statue. s. i. 2. Statuti. q. n. pt. ee. salua. suba. q. ee. dz. ut. s. e. i. pu. f. C. uili. q. i. n. lit. i. dnu. legatary. vñ. sibi. fuit. n. o. pt. ut. ff. si. luf. pe. l. v. frui. p. a. t. Vestimta. ff. e. l. q. a. qd. s. et. si. vestim. o. z. p. e. so. i. b. i. loq. de. q. b. u. s. d. a. vestimentis. q. p. p. tuo. d. r. a. b. a. n. t. h. i. c. de. t. e. m. p. o. r. a. l. i. b. u. s.

v. Permutacōne. naz. que. hodie. e. mea. et. as. erit. tua. sic. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. q. u. o. a. d. t. o. n. i. m. i. u. m. e. i. u. s. q. d. s. i. m. i. t. h. e. s. de. re. d. i. s. i. t. a. m. e. n. t. e. m. s. i. c. u. s. a. l. i. a. m. i. s. c. e. a. t. u. r. e. x. t. i. n. g. u. i. t. u. r. ut. ff. de. sol. s. i. a. l. i. e. n. i. p. Sed. v. t. i. l. i. t. a. t. i. s. s. e. n. a. t. u. s. c. u. i. u. s. n. o. m. e. n. n. o. n. h. a. b. e. m. u. s. p. P. a. t. i. s. b. a. t. s. e. d. n. o. n. n. e. l. e. c. s. a. t. i. s. b. a. c. o. e. l. l. i. a. q. s. a. t. i. s. b. a. t. l. e. g. a. t. a. r. i. u. s. v. e. l. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. u. s. s. e. v. s. u. r. u. m. a. r. b. i. t. r. i. o. l. o. n. i. v. i. t. i. p. o. t. e. s. t. r. e. m. i. t. t. i. a. t. e. s. t. a. t. o. r. e. s. e. n. n. u. t. ff. ut. i. n. p. o. s. l. e. s. i. p. e. c. u. s. m. e. et. C. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. l. i. et. C. u. t. l. e. n. o. c. a. l. p. e. n. s. I. l. l. a. a. u. t. e. s. a. t. i. s. b. a. c. i. o. q. u. a. m. p. r. e. s. t. a. t. h. e. r. e. s. d. e. l. e. g. a. t. o. s. o. l. u. e. n. d. o. b. e. n. e. p. o. t. e. s. t. r. e. m. i. t. t. i. u. t. ff. ut. l. e. n. o. c. a. l. l. i. c. e. t. q. i. s. i. f. i. e. t. e. s. t. r. a. c. i. o. q. u. o. b. i. e. s. a. t. i. s. b. a. c. i. o. s. t. e. m. p. l. a. c. o. e. h. e. r. e. d. i. s. i. n. f. p. o. n. i. t. u. r. i. l. l. a. a. u. t. e. m. d. e. l. e. g. a. t. o. p. r. e. s. t. a. n. d. o. g. r. a. t. i. a. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. u. t. s. u. a. v. o. l. u. n. t. a. s. a. d. i. m. p. l. e. a. t. u. r. ut. C. u. t. l. e. n. o. c. a. l. i. j. n. i. e. s. t. e. r. g. o. m. i. r. u. m. s. i. i. l. l. u. d. q. u. o. d. s. u. a. g. r. a. t. i. a. i. n. t. r. o. d. u. c. t. u. m. e. s. t. t. e. s. t. a. t. o. r. p. o. t. e. s. t. r. e. m. i. t. t. e. r. e. a. l. i. u. d. a. u. t. e. m. n. o. n. u. t. C. de. p. a. c. t. i. s. i. q. u. i. s. i. n. o. s. c. r. i. b. e. n. d. o. et. ff. de. p. a. c. t. i. s. l. p. a. c. t. i. u. m. et. de. o. p. l. i. l. c. e. r. t. o. n. e. m. et. a. d. l. f. a. l. q. u. o. d. d. e. b. o. n. i. s. s. i. f. i. 3. C. a. p. i. s. t. e. h. i. s. e. m. d. u. o. b. u. s. m. o. d. i. s. t. a. n. t. u. a. m. i. t. t. i. t. u. s. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. ut. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. e. a. r. u. m. r. e. q. u. e. v. s. u. c. o. n. l. i. u. s. t. i. et. l. q. u. i. m.

a. Minuetur. a. legatario. b. Estimate. l. eo. tpe. quan. do. d. a. n. t. u. r. l. e. g. a. t. a. r. i. o. s. i. c. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. e. a. r. u. m. r. e. r. u. m. q. u. e. v. s. u. c. o. n. l. i. s. i. t. i. b. i. c. P. o. t. e. r. a. t. s. c. u. m. s. u. b. a. i. n. h. i. s. n. o. n. s. a. l. v. e. t. u. r. e. t. d. o. m. i. n. i. u. m. m. u. t. e. t. u. r. u. t. s. d. i. c. t. u. m. e. s. t. d. C. a. u. c. i. o. n. e. m. e. c. i. a. m. p. r. i. e. n. a. m. s. a. t. i. s. b. a. r. e. d. e. b. z. u. t. C. de. v. s. i. g. i. l. s. a. n. c. i. m. u. s. et. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. e. r. e. z. q. u. e. v. s. u. c. o. n. l. i. t. r. i. b. i. n. f. i. que. c. a. u. c. i. o. l. e. c. o. p. r. i. e. t. a. t. i. s. e. r. i. t. a. p. u. d. h. e. r. e. d. e. m. e. F. i. n. i. t. u. r. a. u. t. e. m. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. j. s. n. a. t. u. r. a. l. i. s. s. e. d. s. e. ff. de. n. o. u. a. c. i. o. n. e. s. i. v. s. u.

tum in fundo et edibus. verum etiam in suis et iu mentis et ceteris rebz. Ex ceptis his que ipsosvu co sumunt. Nam hee res ne qz naturali ratione neqz ciuili recipiunt vsufructu quo in numero sunt vinuz oleum frumentum vestim ta quibus pxima est pecu nia numerata. Namqz ip sorsvu assidua pmutacōne quod amodo extinguitur s; vtilitatis causa senatus censuit posse etiam reruz earum vsufructu constitui ut tamen eo nomie he rediutiliter caueat. Itaqz si pecunie vsufructus le gatus sit ita datur lega tario ut eius fiat et lega tarius satisfat heredi de tanta pecunia restituenda si morietur aut capite minuetur. Cetero quoqz res ita tradunt legata rio ut eius fiant sed esti matis his satisfatur a le gatario ut si moriat aut capite minuetur tāt a pec unia restituatur quanti hee fuerint estimate ergo senatus non fecit quidem

fruct. So. ibi non contradicit. ibi em ante qz essem fructuarius delegavi unde ex eius psona cui delegavi fuit qz in eius psona incipit. si autem postea delegassem ex mea psona finiretur ut ff. de piculo a. com. re. ven. l. necessario. s. si. ff. de capis. s. de capi. di. s. i. j. et. iij. s. Maxima. qz mortis civiles sūt ut ff. p. sociorum. s. societas non au.

tem nima capi. d. ut. j. de acqui. p. azo. in pu. l. Per. mo. dum. s. ut. bonus. pas. ter. fa. vel. melius. per. modum. et. tempus. i. p. moderatum. temp. s. p. an. inter. pntes. p. inter. ab. s. e. n. t. e. s. ut. C. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. c. o. r. r. u. p. c. o. n. e. m. s. e. d. r. e. l. i. z. a. u. m. c. i. u. i. t. a. t. i. d. u. r. a. t. e. a. n. u. t. ff. e. a. n. v. s. u. f. i. a. c. t. o. s. o. p. e. t. e. l. p. v. s. u. f. r. u. c. t. u. i. p. s. o. i. u. r. e. t. o. l. z. l. i. t. u. r. c. u. m. t. e. m. p. u. s. n. i. f. i. t. m. o. d. o. t. o. l. l. e. d. e. o. b. s. e. d. p. e. x. c. e. p. c. o. n. e. m. d. i. c. t. o. t. e. m. p. e. t. o. l. l. i. t. u. r. l. i. c. e. t. i. n. a. l. i. i. s. m. o. d. i. s. q. u. o. d. f. r. u. e. n. d. i. i. p. s. o. i. u. r. e. e. e. t. a. m. a. c. t. i. o. t. o. l. l. a. t. u. t. ff. de. a. c. t. i. o. n. e. o. b. l. i. g. a. c. i. o. n. u. m. f. e. r. e. s. p. l. a. c. e. t. a. c. c. u. r. i. c. o. n. s. t. i. t. u. c. i. o. n. e. C. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. c. o. r. r. u. p. c. o. n. e. m. k. C. e. f. i. n. i. t. u. r. c. e. d. e. n. d. o. i. t. i. m. f. i. p. m. i. c. a. s. u. s. s. e. s. o. h. i. c. d. i. c. i. t. d. e. i. u. r. e. v. t. e. n. d. i. q. u. o. d. c. e. d. i. n. o. n. p. o. t. e. s. t. p. y. m. m. o. t. u. e. a. d. p. r. i. e. t. a. t. e. m. r. e. d. i. t. u. t. h. i. c. et. ff. de. i. u. r. e. d. o. s. i. v. s. u. f. r. u. c. t. u. i. b. i. d. e. i. p. a. f. r. u. c. t. u. u. m. p. e. c. e. p. c. i. o. n. e. a. r. ff. de. p. i. e. t. e. c. o. r. r. e. v. e. n. l. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. s. i. f. i. l. A. c. q. u. i. s. i. t. u. s. f. i. n. i. t. u. r. v. s. u. f. r. u. c. t. u.

m. Due. res. i. talis. adquisicio. n. Con sumpte fuerint. s. m. totum ut. ff. e. si. cui. o. Nec. aree. sic. ff. q. bus. mo. d. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. n. i. u. t. r. e. p. e. t. i. et. l. p. e. n. s. ar. s. e. ff. s. p. i. g. a. c. t. l. d. o. m. o. p. C. i. t. o.

tus. nō rotus si em. p. pte non redit ad proprietatem ut. ff. q. bus. mo. d. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. l. i. e. x. c. e. p. t. a. I. t. e. m. s. i. s. u. n. t. d. u. o. v. s. u. f. r. u. a. r. i. j. v. n. o. p. d. e. n. t. e. a. l. t. e. r. i. a. c. c. r. e. s. c. i. t. u. t. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. a. c. c. r. e. s. l. i. h. i. s. e. m. s. t. i. t. u. i. t. l. i. s. p. e. n. s. C. de. v. s. u. e. t. h. a. b. i. t. a. c. i. o. n. e. s. i. m. t. e. s. t. o. e. t. i. n. t. e. r. v. i. u. o. s. u. t. s. t. i. i. s. i. a. S. o. l. e. t. n. i. s. i. q. u. s. p. p. t. e. c. o. n. s. t. i. t. u. i. n. o. n. p. o. t. e. s. t. u. t. ff. e. l. v. i. s. p. s. h. a. l. i. s. u. d. i. n. v. s. u. f. u. t. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. l. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. b. i. n. i. c. i. o. e. t. e. s. t. r. a. c. i. o. q. z. d. i. u. i. d. u. u. s. e. s. t. q. u. o. d. n. o. n. e. s. t. i. n. a. l. i. i. s. s. u. i. t. u. t. i. b. s. u. t. ff. a. d. l. f. a. l. l. i. s. s. i. v. s. u. f. n. e. c. o. b. s. t. a. t. s. i. d. u. o. b. u. s. v. s. u. s. o. s. t. i. t. u. i. t. q. z. d. e. u. r. s. u. p. t. e. s. f. i. u. n. t. q. z. o. c. c. a. s. i. o. n. e. m. a. g. i. s. q. u. o. d. r. a. c. i. o. n. e. o. t. i. n. g. i. t. u. t. ff. de. r. i. u. i. s. l. l. a. b. e. o. b. M. o. d. i. s. q. s. s. t. i. s. f. i. n. i. t. h. a. b. u. i. m. d.

earum rerum vsufructu nec em poterat sed p cau cionem quasi vsufructuz ostituit. Finitur autem vsufructus morte vsufru auarij et duabus capit is diminucōnibus maxima r media et non vtendo per modum et tempus q om nia nostra statuit ostitu cio. Itez fmitur vsufructus si dno pprietatis ab vsufructuario cedatur. Nam cedendo extraneo nihil agitur vel econtra rio si fructuarius pprietatem rei adquisierit q res o solidacio appellatur. Eo amplius constat si edel incendio osumpte fuerint et eciā terre motu vel suo vicio corruerint extingui vsufructum necesse est. et nec aree quidem vsufructum deberi. Cum autem fmitur totus vsufructus reuertitur scilicet ad pprietatem et ex eo tē pore nude pprietatis dñs incipit plenam in re habere potestatem.

De vsu. r. habitaone subar. h. i. s. d. e. m. i. s. t. i. s. m. o. d. i. s. t. u. s. n. o. r. o. t. u. s. s. i. e. m. p. p. t. e. n. o. n. r. e. d. i. t. a. d. p. r. i. e. t. a. t. e. m. u. t. ff. q. bus. m. o. d. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. l. i. e. x. c. e. p. t. a. I. t. e. m. s. i. s. u. n. t. d. u. o. v. s. u. f. r. u. a. r. i. j. v. n. o. p. d. e. n. t. e. a. l. t. e. r. i. a. c. c. r. e. s. c. i. t. u. t. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. a. c. c. r. e. s. l. i. h. i. s. e. m. s. t. i. t. u. i. t. l. i. s. p. e. n. s. C. de. v. s. u. e. t. h. a. b. i. t. a. c. i. o. n. e. s. i. m. t. e. s. t. o. e. t. i. n. t. e. r. v. i. u. o. s. u. t. s. t. i. i. s. i. a. S. o. l. e. t. n. i. s. i. q. u. s. p. p. t. e. c. o. n. s. t. i. t. u. i. n. o. n. p. o. t. e. s. t. u. t. ff. e. l. v. i. s. p. s. h. a. l. i. s. u. d. i. n. v. s. u. f. u. t. ff. de. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. r. i. s. l. v. s. u. f. r. u. c. t. u. a. b. i. n. i. c. i. o. e. t. e. s. t. r. a. c. i. o. q. z. d. i. u. i. d. u. u. s. e. s. t. q. u. o. d. n. o. n. e. s. t. i. n. a. l. i. i. s. s. u. i. t. u. t. i. b. s. u. t. ff. a. d. l. f. a. l. l. i. s. s. i. v. s. u. f. n. e. c. o. b. s. t. a. t. s. i. d. u. o. b. u. s. v. s. u. s. o. s. t. i. t. u. i. t. q. z. d. e. u. r. s. u. p. t. e. s. f. i. u. n. t. q. z. o. c. c. a. s. i. o. n. e. m. a. g. i. s. q. u. o. d. r. a. c. i. o. n. e. o. t. i. n. g. i. t. u. t. ff. de. r. i. u. i. s. l. l. a. b. e. o. b. M. o. d. i. s. q. s. s. t. i. s. f. i. n. i. t. h. a. b. u. i. m. d.

Minus iur. sed in casibus equales sunt fructuarii et usufructuarii ut in usu pecunie ut ff. de usufruct. e. rez. l. 15 se-
 natus. §. i. Item in fundo de quo tantum fenu tollitur. quan-
 tum soli sibi sufficit ut ff. e. fundi. Item si in silva remota ex
 quavterq; ligna vendere potuit ut ff. e. diuus. d. Feno
 i. s. herba. e. Stramētis. i. de mellega Genus est bladi.
Quotidianus. qd
 si hodie vsus qui mi-
 hi sufficit constituat
 et cras ab alio in alio
 fundo. Re n. locus e-
 rit electioni vel gra-
 tificacōi in toto vlt
 in pte ar. j. del. §. si
 generaliter et ff. de
 relig. l. fi. §. vlt
 tur. nunquid in vino
 vel frumento et oleo
 Re. quidam nullomō
 alij dē. quorum ē ves-
 rior sūa ut ff. e. ple-
 num. §. pter. Itē qd
 colit agrum. Re. ppe-
 tarius si vult. alia vs-
 fructarius ut ff. e. si do-
 mus vsus et ff. de vsu-
 fruct. l. hactenus.
Impedimento.
 alias. i. si alia de cau-
 sa inueniat dñm et ei-
 us familiam poterit
 prohibere ut ff. e. l. si
 habitacō. §. fi.
Alij. q. d. n. in ppe-
 tario. k. Cuz. i. qd
 uis. l. Nec omnia.
 s. ti. i. fime. dē. So.
 ut ibi sic ff. loc. l. lo-
 care. dē. So. ibi in p-
 dialibus vni. loquū-
 tur. hic in psonalib9
Item is. ut ipse
 ff. e. l. n. §. i. dē. So.
 ibi ponitur solum p-
 solummodo ut ff. de
 vul. substi. l. qui libe-
 ris in pñ. n. Cum
 marito. pñti a futu-
 ro ut ff. e. l. ceterum.
 §. mulieri. a genera-
 liter omnes recipiet
 quos et mascul9. dñ
 modo honeste ut ff. e.
 l. non solum et. l. non
 aliter. o. Item ip-
 se tantum. non autez
 locare potest. si tam-
 aliqui d. conducat fa-
 ciendum. in eo po-
 terit vti opayuarij serui. Item ipsi eidem suo sua opa po-
 terit locare. acquirat autē ex re non ex opayuarij ut ff. e.
 plenum. §. fi. et. l. se. p. Et in umento. fac. ff. e. plenu. §.
 sed si bonum et. §. equitij. q. Sed si. neq; lacte. nisi modis
 eo ut ff. e. plenum. §. sed si pecoris alijs nullomō fm. p. jo.
 dē. dicit em omibus his ad suū vsu et suorum posse vti ut
 in fundo. s. diximus. e. In fructu. sic. s. de re. di. §. i. pe-

quibus usufructus constitu-
 itur etiam nudus vsus cō-
 stitui solet. Hisdemq; ill-
 modis finitur quibus et vsus
 fructus definit. **M**inus
 autē scilicet iurē est in usu qd
 in usufructu. Nā is qd fūdi
 nudum habet vsu nihil
 vltēius habere intelli-
 gitur qd ut oleribus pomis
 floribus feno stramētis li-
 gnis ad vsu quotidianū
 vtatur. **I**n eodem quo-
 q; fundo hacten9 licet ei
 morari ut neq; dñō fundi
 molestus sit neq; his p qd
 opa rustica fiunt impedi-
 mēto sit nec vlli alij ius qd
 habet aut locare aut ven-
 dere aut gratis cōcedere
 potest cum his qui vsu
 fructum habet potest hec
 omnia facere. **I**tem his
 qui edium vsu habet ha-
 ctenus ius habere intelli-
 gitur ut ipse tantuz inha-
 bitet nec hoc ius ad aliū
 transferre potest et vix re-
 ceptum esse videtur ut ho-
 spitem ei recipere liceat et
 cum vxore liberisq; suis.
Item libertis nec non p-
 sonis alijs liberis quibus
 non min9 qd seruis vtitur.
 habitandi ius habet. Et
 ouenienter si ad mulierez

videndum. **S**i cui habitacō siue dicatur habitacō siue
 usufruc. habitacōnis idem est ut. C. e. cū anti quitas.
Aliquo. s. mter viuos. accur. s. Pactionibus et stipu-
 lacōibus. sic. s. de vni. §. fi. et de usufruct. §. i. t. **V**sius
 qz locat ut. C. e. cum anti quitas. sed vsuarius n̄ ut. s. e. cir-
 ca prim. accur. v. **R**eg. vsu fructus. qz hic non finit nisi

vsus edium p̄tineat cum
 marito ei habitare liceat
Item is ad quem ser-
 uivsus pertinet ipse tan-
 tum ope atq; ministerio
 vti potest ad alium vero
 nullomodo ius suū trans-
 ferre ei ocessum est. **I**dem
 scilicet iuris est et in iumē-
 to. **S**i si pecoris vel ouī
 um vsus legatus sit neq;
 lacte neq; agnis neq; la-
 navtetur vsuari9 quia ea
 in fructu sunt. **P**lane ad
 stercozandum agrum su-
 um pecoribus vti potest.
Sed si cui habitacō le-
 gata sine aliquo modo d-
 stituta sit neq; vsus videt̄
 neq; vsu fructus sed quasi
 p̄rium aliqd ius quaz ha-
 bitacionē habentib9 p̄-
 rerum vtilitatem secundū
 marcelli sūaz nostra deci-
 sione p̄mulgata p̄missimus
 non solum in ea degere s3
 etiam alijs locare. **N**ec
 de seruitutib9 et vsu fru-
 ctu et vsu et habitacōne
 dixisse sufficiat. De here-
 ditatibus autem et obli-
 gacionibus suis locis po-
 nemus. **E**xposuim9 sum-
 matim quibus modis iure
 gencium res nobis acqui-
 runt modo videam9 qui-

morze ut ff. e. si ha-
 bitacō. circa prim. §.
 vsu fruct. multis mo-
 dis ut. s. de vsu fruct.
 §. finitur. p. **D**eci-
 sioe. ut. C. e. cū antiq-
 tas. h̄ excusat se qua-
 re de her. et obli. non
 dicat cum videtur h̄
 dicere debere ut. s. s.
 rebus cor. §. i.
Propoemus. f.
 j. s. hered. insti. vsq;
 t. j. de ob. et exinde vlt
 qd ad ti. de acti. ac.
Exposuim9 h̄ cō-
 tinuacō refertur. s.
 de re. di. §. singulorū
 a. **E**t. p. id est.
 b. **D**e vsu cap. s. mo-
 biliū ut patet. j. e. in
 prim. et. C. quibus
 ca. cel. lon. temp. p-
 scrip. l. ij. §. m. ff. e.
 vsuca. large sūtur p-
 totum. t. maxime in l.

Iquare.
Vre ciuili. i. l.
 rij. ta. vel ro-
 manozum p excellen-
 ciam ut. s. s. iurē na. §.
 sed ius rō. a. **Q**ui
 bona. qd p̄sumitur. si
 a dñō credat se eme-
 re ut. ff. de straten.
 emp. l. qui a quolibet
 vel qd putat venden-
 tez habere ius vendē-
 di ut. ff. de. v. sig. l.
 bonofidei emptor. q.
 bona fide s p̄sumitur
 semp ut. ff. de p̄bae.
 verius inspiciunt a u-
 tem in vendicōe duo
 tpa. l. tempus strate-
 ctus et tempus tradi-
 cionis. in alijs autez
 stratectibus tempus
 Edicōnis sufficit nec
 nocet posterior sciē-
 cia. secul in pet. her.
 ut. ff. p. soluto. l. pe-
 nul. et p. empto. l. ij.

et. C. de vsuc. tñs for. §. sed tñmodo ut. ff. de pet. her. sed et
 si. §. q. si ab inicio. b. **N**on erat. si em erat dñs. et accipiet
 fit dñs p tradicionez. vnde non vsuca. ut. ff. e. sequit. §. la-
 na. et de cap. l. in bello. §. si quis serui et. s. de re. di. §. p
 tradicionem. c. **A**lia. cum sint multe cause iuste sine ti. ut
 ff. de publi. l. i. §. sed cur. vsq; ad. l. eum qui. d. **I**n y tali-
 co. i. in y talia. non ergo etiam in p̄uinciali ut. C. de vsuca.

transfor. l. vna. e. Nec rerum dñia. h. est ratio quare vsu
ca. sit inducta et alia. s. ut aliquis sit litium finis ut. ff. pro
suo. l. fi. f. Et cum h. placitum erat. i. cum istud place-
bat. g. Putantibus. i. ut sultis. h. Ad inquirēdas
vel amittendas. i. Prefata tpa. s. anni vel bienni-
k. Resedit. s. in animo. l. Maturus. i. mature.
m. Defraudent. q. s.
iura nolunt ut. C. de
vsufruct. corrupcō-
nem et s. p̄scrip. xxx.
an. l. fi. n. Certo
loco. i. solo ytalico
ut olim ut. s. e.
o. Cōstitutōe. C. s.
vhu. transfor. l. i.
p. Qua. s. ostitucio
ne. q. Quidem mo-
biles. et se mouentel
ut. ff. de. h. sig. mo-
uencium. r. Per
triennium. que tem-
pora tam p̄scripcōis
q̄ vsuica. otmua sunt
ut. ff. e. nūq. s. i. et i
vsu. sufficit tetigis-
se vltimū diem. in p̄-
scrip. vero queritur
de momento ad mo-
mentum ut. ff. e. l. in
vsu. et. ff. de acti. et
ob. l. m. omnibus. et
est ratio q̄ vsu. fas-
uozabilis est. p̄scrip.
vero odiosa ut. C. de
edie. di. adri. tol. l. fi.
in fi. et. ff. de lib. et
postu. l. cum quidam
z. C. d. est. q̄q. lon-
gum tpus aliter po-
nitur ut. ff. de dam-
nific. s. fi. finita. s. non
autem. Item aliud in
p̄sonalibus act. ut. C.
qui non ob. lon. tēp.
p̄scrip. neq. et de s.
sti. pec. l. ij. l. Pre-
sentes. s. m. eadez. p̄-
uincia degentes. sed
absentes i. alia ut. C.
de p̄scrip. lon. tē. l.
fi. s. vsucapiatur
p̄prie. p. mobilibus ac-
cipit. improprie. p.
immobilibus. quan-
tum ad hunc. t. sic. ff.
de offi. p̄sul. l. ij. t. Non solum. ex dñā em̄ loco. z. ut
C. de temp. inter. re. sup. vacuam. Accur. v. Dominium
rerum. ex hac lē voluit dicere. M. q. p̄scrip. x. vel. xx. an.
dñūm queratur. p. eo est. ff. e. l. eum qui in fi. i. Re. B. con-
tra dicit ar. ff. de iur. si duo. s. i. et. C. de p̄scrip. xxx. an.
si quis emp. in p̄n. et est. ar. p. b. ff. de pig. acti. l. i. s. cum
p̄dum. et. C. de pig. l. vsucapio. et. q. s. h. s. in his modis
referas. fm. b. ad vsu. tantum. p. quam fm. omnes dñūm
queritur ut. C. de pact. l. tradicombus. vel q. s. diē dñūm
ponitur. p̄prie quantum ad vsu. improprie vero q̄tum ad
p̄scrip. hoc est. p. effectū dñi. s. ut possidentes habeamus

bus modis legitimo et ci-
uili iure acquiruntur.

De vsucap. et long.

temp. p̄scrip.

Iure ciuili consti-
tutum fuerat ut
qui bona fide ab
eo qui dñs non erat cum
crediderit eum dñm esse
rem emerit vel ex donacō
ne aliaue quīs iusta cau-
sa accepit. is eā rez si mo-
bilis erat anno vbiq. vno
si immobilis biennio tan-
tum in ytalico solo vsuca-
piebat ne reruz dñia in
certo essent. Et cuz hoc
placitū erat putantibus
antiquioribus dñis suffi-
cere ad acquirēdas res
sua. prefata tpa nobis me-
lior sententia resedit. ne
domini maturius suis re-
bus defraudent neq. cer-
to loco hoc beneficiū cō-
cludatur et ideo ostōnem
sup hoc pmulgamus qua
cautum est ut res quidez
mobiles p. triennium vsu-
capiantur immobiles ve-
ro p. longi tps possessio-
ne id est in p̄ntel decēnio
inter absentes. xx. annis

exceptōnem. non possidentes habeamus act. ut. ff. de acq.
ren. re. do. rem in bonis ut. C. de p̄scrip. xxx. an. si q. s. emp.
in p̄n. et est ratio quare vsuica. magis dominiū querat. qz
mobiliū rerum. vilis est possessio ut. ff. de acquirē. pos. si rē
p. Iusta causa. vel quasi ut dicemus. j. e. s. error. y. C. s.
nullo tpe. eciā. l. p. an. ut. C. de p̄scrip. lon. tem. que. p. lib.

vsucapiantur et his mod
non solum in ytalica sed e-
ciam in omni terra que nro
imperio gubnatur dñuz
rerū iusta causa possessio-
nis p̄cedente acquiratur.
Sed aliqñ eciā si maxi-
me quis bona fide rez pos-
sederit non tam illi vsuca-
pio vllō tpe p̄cedit veluti
si quis liberū hoiez vel rē
sacram vel religiosam vel
seruum fugitiuū posside-
at. Furtiue quoq. res
et que vi possesse sunt nec
si p̄dicto longo tpe bona
fide possesse fuerint vsuca-
pi p̄nt. Nam furtiuaz re-
rum lex. xij. tabularz et lex
atilia inhihent vsucapio-
nem vi rerum possessaruz
lex iulia et plancia. Ad
autem dictum est furtiua-
rum et vi possessaruz reruz
vsucapionem p. leges p̄hi-
bitam esse non eo p̄met
ut nec ipse fur. qui ve per
vim possidet vsucape pos-
set. Nam his alia rōne vsu-
capio non opetit qz scili-
cet mala fidē possidet. S.
nec vllus alius quīs ab
eis bona fidē emerit vel ex

do. l. fi. 3. Sacra-
nisi definant esse sa-
cre vel religiose. q. s.
fieri potest ut. ff. de
reli. cum loca-
a. Vel seruum fugi-
tium. qui facit fur-
tum sui ipsius ut. C.
de ser. fug. l. i. s. nun-
quid. xxx. an. fugiti-
uus vsucapitur. s. n.
non eum possessio res-
timeatur ut. ff. de ac-
quiren. pos. l. i. s. p.
seruum et. l. rem que
in fi. ergo non currit
vsucapio possidentis
ut. C. de p̄scrip. xxx.
an. l. male. nisi extūc
quando ab alio inci-
piet possideri vel ste-
terit diu. qz extūc de-
finit possideri ut. ff. s.
acquir. pos. l. in. s. si
seruus et. l. p. eum. s.
p. seruum. b. Fur-
tiue res. vi expulsua
non opulsiua ut. C.
q. metus cā. l. si vi vel
metu. c. Nec si p̄di-
cto. s. triennij vel. p. l.
xx. an. sed. xxx. vel. xl.
an. possunt ut. C. de
p̄scrip. xxx. vel. xl.
an. l. omnes. q. l. sicu-
ti. et de an. ex. l. i. s.
ad. b. d. Possunt.
nisi purgati o vicio ut
j. e. s. aliqñ. e. Fur-
tiuarum. si his rācō qz
lex vult ut. s. q. mai-
non pos. in p̄n. Vnde
illud. Si ex volo sic ius
breo. sit. p. racione vo-
luntas. Est et alia ra-
cio qz res viciose sūt
ut. j. e. s. nouissime.
f. In possessarum.
s. si expulsi et posse-

dit. nec sufficit expulsi ut. ff. e. sequitur. s. si tñ vi.
g. Quod autem p̄met. s. tantum. h. Nam his. s. posses-
sionibus violentis et furiosis. i. Alia racione. nota qz pre-
ualet generalis rācio. speciali sic. s. de nup. s. affirmatis
et. s. socrum. ar. s. ff. de eden. quedam. k. Sed nec vll-
lus. C. q. me. cau. l. si vi. vel me. s. s. h. de impulsua.
ibi opulsiua. que voluntatem licet coactam habet in se ut
ff. q. me. cau. si mulier. s. penl. l. Vnde et in rebus. qz in
rebus mobilibus aliens fit furtum otrectando ut. j. s. ob-
que ex delie. nal. s. i. et ex eo fit furticia. et sic nō vsu. ut. s.
p̄. vnde sequitur qz in re. mo. z. c. m. Competat. s. v. d.

q̄ culpa auctoris non comitetur. i. non se quā accipientē
ut ff. de diuer. temp. et p̄scrip. l. anvicū et ff. de excep. do. l. apud. §. si cum legitima. R. si vicū est rei comitatur
ut hic si p̄sone comitat̄ iuuetū succedentē ut. C. de ac-
quirit. pos. l. si in rem singularem succedat non comitat̄.
ut ff. de excep. do. l. apud. §. de auctoris. et. C. de pi. et o.
rei ven. l. dolum. nisi

quando vtetur accē-
sione t̄p̄is eius ut. ff. S
acquit. pos. l. pom.
§. si. sed hodie vicū
p̄sone nocet singula-
ri successori p̄ aut.
malefici. n. **S**i
heres. sic. ff. e. po-
test. et. l. se. o. **A**c-
cipienti. an ipse he-
res v̄sū. t. p̄ herede
R. non. ut. ff. de di-
uer. tem. et p̄. l. cū he-
res. alij o. si vellet
ex sua p̄sone ōtinua
re pos. ut. C. S. p̄sc̄p.
lon. tem. l. i. q̄d falsi-
sim est. quāto ergo
locum habet v̄sū. p̄
herede. cum nec in lu-
is heredibus locū ha-
beat ut. ff. p̄lex. l. ij.
§. filium et. C. p̄ he-
rede. l. nihil. R. n. q̄n
defunctus retinebit
aliquam rem credēs
sua. vel non v̄sua-
piebat q̄z deficiebat
ti. et heres est extrā-
neus. Ac. p̄ **D**o-
tis. p̄ filia. vel alia.
nam et hic iustus est

titū us ut. ff. p̄ tote. l. i. q̄ **I**tem. non ōmittit. et ita v̄sū
capitur. sed nonne fuit in iure et ratum ut. §. de re. di. m. pe-
eudum. ergo v̄sū. non p̄cedit. ut. ff. e. nunq̄. m. p̄n. et. l. si
fur. §. i. R. hic et: aut tradēs. ibi accipiēs. ex illis. l. colle-
vel non p̄dest ut ibi. sed non nocet ut hic. **F**urtum em̄
sed p̄bo q̄ sine affectu furtum non ōmittitur nam in inter-
dicto v̄nde vi incidit sine affectu q̄d simile est furto. ergo et
furtum fit sine affectu ut. C. v̄nde vi. querebatur ibi. et ge-
nerali et ibi. cum talis. r̄. R. n. in interdico est affectus. li-
cet non contra p̄sonam certam. sed h̄ suam esse credebat.

Ron ōmittitur. sic. §. de obli. que ex delict. nas. §. placuit
Alijs ut si iusto errore credam me heredem cum non sim
ut. ff. e. potest. **I**tem mihi legatum cum sit adēptum ut. §.
de acti. §. si quis agens. sic. ff. p̄ legato. l. iij. in fi. et ali-
as v̄bicūq̄ quis putat rem suam. **Q**uod autē ad eas
res. hucusq̄ de v̄sū rerum. mobiliū dictum est. nūc p̄cedit
ius immobiliū. **V**acantis. locus interdum plenus ut
qui possidetur. interdum semiplenus. ut ille in quo aliq̄s
est causa legatorum vel rei suande causa ut. ff. de acquirē.
pos. l. iij. §. si. et de acti. emp. l. ij. §. i. interdum vacuus et
hoc tribus modis ut hic. sic. ff. de acquirē. pos. l. si id q̄d.

Propter absenciam. sed hoc videtur falsū q̄ p̄pter abs-
senciam amittatur possessio ut. ff. de acquirē. pos. clā. §. q̄
ad nundinas. sed R. n. p̄pter effectum absencie dicitur. §.
obliuionem. ut quia longo tempore abfuit p̄sumitur q̄ p̄
derelicto habuit tempus em̄ inducit obliuionem. etiam
obliuione amittitur ut. ff. de dam. m̄fect. l. si finita. §. n̄ aus

alia causa accepit v̄sua-
piendi ius habet. **V**nde
in rebus mobilibus nō fa-
cile p̄cedit ut bone fidei
possessoribus v̄sua p̄-
petat. **N**am qui sciens ali-
enam rem vendiderit vel
ex alia causa tradiderit.
furtum eius ōmittit. **S**ed
tamen id aliquando aliē
se habet. **N**am si heres rē
defuncto comodatus aut
locatam aut apud euz de-
positam existimans here-
ditariā esse bona fide ac-
cipientem vendiderit aut do-
nauerit aut dotis nomine
dederit quū is qui acce-
pit v̄sua p̄pere possit dubi-
um non est. **Q**uippe euz
res ea in furtiviciū non

tem. q̄d tempus erit in iudicis arbitrio ut. ff. de iur. deli. l.
i. §. si. et. l. se. dūmodo longum sit et obliuionē inducat et a-
nimū retinendi habere desinat ut. ff. e. l. furtum. §. i. et. ff.
de acquirē. pos. quemadmod. **A**ut negligenciā. tantā
ut respuat rei pos. q̄d facile fit ut. ff. de acquirē. pos. si quis
vi. §. i. et. §. differencia. **S**uccessore. idem et si cum suc-

cessore dūmodo non
fuerit app̄chensa ut.
ff. de acquirē. pos. cum
heredes. **L**onga
§. r. vel. r̄. an. sed. h̄
§. duabus racionib̄
est hodie correctus.
nam p̄sumitur hodie
talis possessio violen-
ta ut. C. v̄nde vi. con-
quereretur. ergo nō
habet locum h̄c p̄e-
scriptio ut. §. §. furti
ue. **I**tem alia racione
q̄ bona fides deli-
deratur abvtraq̄ p̄-
te. alias. r̄. an. tan-
tum p̄scriptio cur-
rit ut in aut. ut sp̄o-
lar. §. rursus. **A**c-
cepit. vere non furti
ue. a. **A**bolita. i.
p̄empta. inde aboli-
cio. i. accusacōis p̄-
empcio. b. **L**ocue
i. p̄tis fundi. sed fun-
dus totus dicitur ut
ff. de. r̄. §. l. locus
c. **F**urtū et est simile
ut. ff. e. l. queritur. h̄
con. ff. de fur. §. si q̄s
v̄rozi. §. si sulfurarie
et. l. si certe. **S**o. ibi

cecidit cum v̄tiq̄ heres
quī bona fide tanq̄ suam
alienauerit furtum non ō-
mittit. **E**t si ille ad quē
ancille v̄sū fructus p̄t p̄-
tum suum esse credens
vendiderit aut donauit
rit furtum nō ōmittit furtū
em̄ sine affectu furandi nō
ōmittitur. **A**lijs quoq̄
modis accidere potest ut
quis sine v̄sū furti rem a-
lienam ad aliquem trāsse-
rat et efficiat ut a posses-
sore v̄sua p̄ciat. **Q**uod
autem ad eas res que so-
lo ōtinentur expedit ius
ita p̄cedit ut si quis loci
vacantis possessionem p̄-
ter absenciam aut negli-
genciā domini aut quia

non loci. sed terre que eximebatur furtum fiebat. et q̄d sub-
icit et eorum r̄. sic construe et p̄spi. p̄n. con. ne cui eorum
qui so. res lon. r̄. et sūt h̄c p̄ncipales ōsti. ut. C. de p̄sc̄p.
lon. tem. p̄ totum. t. **A**liquando. v̄sua p̄ci. duab̄ r̄acō-
nibus stare non potest q̄d hic dicitur. **P**rima q̄z desijt esse
viciosa v̄nde non erit mirabile q̄z q̄d videtur velle inducere
re contra id q̄d est. §. e. §. furtue. R. die furtua vel v̄j pos-
lessa. §. quondam. **S**ecunda q̄z dñs non v̄sua p̄ci. cum sua sit
nec alius ab eo accipiens. cū trāseat dominiū ut. ff. e. eq̄-
tur. §. lana. sed R. v̄sua p̄ci. p̄t. i. v̄sua p̄ci. bilis est. ut si ab
aliquo non dño alienatur. non ōmittente furtum eius v̄sua
capiat emptor. **D**omini. vel quasi ut tutoris vel credi-
toris si alienam rem debitor obligauit ut. ff. e. sequit. §. si
pupilli. et p̄ soluto. l. si. aliud si suam ut. ff. e. sequitur. §. si
rem. Accur. **R**euerfa. vel quasi. ut. ff. de fur. quam-
uis. et ita q̄ non possit ab eo auelli ut. ff. e. sequitur. §. tūc
§. **R**es filii. i. imperij. **N**on potest triennio mobilis
vel. r. vel. r̄. an. immobilis idem in patrimoniali p̄ncipis
ut. C. ne rei domice. vel tem. l. si. idem in re eccl̄iast. ca ut
C. de sacrosan. ec. l. si. p̄scribuntur tamen dicte res spacio
xl. an. excepta re mobili eccl̄iastica non sacra. que triennio
v̄sua p̄ci. ut. C. de p̄scrip. r̄. an. omnes. et in aut. de ec-
cle. ti. §. p̄ temporalibus. col. ix. r̄. h̄ ōstitucio innoat ōst.
col. viij. **I**tem exceptis publicis que in v̄sū publico depu-
tata sūt ut. ff. de via pub. l. viam. **I**tem res pupilli non v̄sua
capitur ut. ff. de acquirē. re. do. lo. fi. §. nec inter est. **I**ter r̄
si. h̄ a patre alienata. nisi. r̄. an. a t̄p̄e quo est sui iur. ut. C.

de anna. ex. l. i. in fi. et in aut. S nup. s. si vero expectet. Te res data p[re]sidi contra. l. iul. repe. ut. ff. ad. l. ul. repe. q. d. l. Item fundus totalis ut. ff. de fundo si fundum.

Item fundus totalis ut. ff. de fundo si fundum. **B**onis. s. alicuius morientis sine herede cui succedit fisco non idem in civitate ut. C. de bo. va. l. i. et. l. vacancia. ff. p. h. **D**erunciatis. ab aliquo euz varie sint cause ex quibus ad fiscum denun

ciacō fieri solet ut. ff. de iur. fil. l. i. in p[ri]m.

Traditam. scz ab eo q. accepit pos. bo. rum honorum.

Vsucape. s. trien. mo. vel. r. vl. r. an. cum habeat. t. si autē t. non habet. et vult ex tpe dilacōnis sibi oputare tempus. hz. iij. an. ut. ff. de iur. fi. l. i. i. s. diuis. et de dicit. tem. et p. l. i. nre. s. i. sed si ex tpe ex q. ceperunt ad fiscum puenire. r. an. habz. ut. ff. de iur. fil. l. i. s. p[re]scriptio. et hec res ra sunt siue in re singulari siue in vniuersitate. et sic loquitur ff. de p[re]s. l. i. si pu. tator. s. si quis a fisco n. **N**ouissime. i. multis. ut breuē dicā. sic. s. de suspe. tu. s. nouissime.

Vicium vel quasi ut. s. p. s. sed aliqñ sunt vicia ut qz furti uaceti p[re]fessa ut. s. e. s. furtiue nunq[ua]m p[re]caria possessio r[ati]o ciosa. R. non ar. ff. g. nu. di. l. omnia. s. mter p[re]s. n[on] quid est litigiosa. R. non. ut C. de p[re]s. l. i. r. e. f. i. n[on] quid clamde stina. R. non dicitur res clamdestina aliqñ l. sed possessio. quis dam tamen dicit omnia sup[er]dicta esse vicia rerum ut ar. ff. de acqui. pos. pomp. s. cum quis. p. **E**r

ror. de errore facti loquitur. idem magis in errore iur. ut ff. e. l. nunq[ua]m. sed hic error facti qñqz. p[ro]dest ut. ff. p. emp. q. vulgo. a. ff. p. legato. l. p. leg. et. ff. p. soluto. l. iij. et. ff. p. suo. hominē. in quibus casibus dicunt quidam locum habere. t. p. suo. et tantū in his et in alijs qui a lege specialit[er] inueniuntur. ut ff. de iur. do. l. p[er]culus. s. maz. nos idem s[er]m[one] in jo. in omnibus. et de his g[ra]ta exempli posuit lex et. t. emp. ti. vel simili vsucapietur non p[ro] suo tantum ut tamē in emp. tione uultiozem errorem exigamus ut. ff. p. emp. l. ij. a. iij. in p[ri]m. Item quid si non er. at sed scit. R. n. non potest sibi causam possessionis mutare ut. ff. de acqui. pos. l. iij. s.

fine successore decesserit sine vi nāciscatur qui quā uis ipse mala fide possidz quā intelligit se alienum fundum occupasse tamen si alij bona fide accipienti tradiderit poterit ei longa possessione res acquiri quia neqz furtiuum neqz vi possessum accepit abolita est em quorundam veterz s[er]ua existimancium eciam fundi locive furtuz fieri et eoz utilitati q. res soli possident p[ri]ncipalib[us] ostōmbus p[ro]spicit ne cui longa et indubitata possessio debeat auferri.

Aliqñ eciaz furtiuavel vi possessa res vsucapi pot. veluti si in dñi potestate reuerfa fuerit tunc em vicio rei purgato p[ro]cedit ei vsucapio. **R**es fisci nostri vsucapi non potest **S**z papinian[us] scripsit bonis vacantibus fisco nondum denunciatis bona fide emptorem traditā sibi rē ex his bonis vsucape posse et ita diuus pius et diuus seuerus et anthoni[us] rescripserūt **N**ouissime

illud a. ff. e. n[on] solum. et. s. q. vulgo. Accur. q. **D**iuina. l. r. an. inter p[re]sentes. vel. r. inter absentes. vel. trien. ut ff. qui et a quibus. sed cum fidei. s. aristo. et. s. e. in p[ri]m. huius. t. et. C. e. l. diutina. r. **E**t heredi. heres iure ciuili. bo. pos. iure p[ro]torio ut. j. de bo. pos. s. qd. autem. Accur. **C**ontinuat[ur]. nisi ipsi heredi tradita sit pos. ut. ff. e. ei[us]

alias heres. **S**ci at. ff. de acqui. re. bo. questum. ij. R. q. tra. So. ibi. heres sci ebat rem esse eius q. causaz a testatore hz. ut legatarij qd. nocet at hic alius sciebat qd. non nocet ad vsucapi. s. **R**ostra. s. stitucio. ut. C. de vsu. ca. transfo. l. i. **S**imiliter. non solu in p[re]s. u. **I**n venditorē qz. tpa. s. ut stimuentur. sed in hoc differt qz in singulari vtrumqz. s. emptorem et venditorē bonam fidem habere optet. ut. ff. p. emp. l. ij. s. si eam rem. s. secus in vniuersali. t. ut hic. et e ratio qz si heres non adiret hereditas conpleret ut. ff. e. nun. q. s. vacuum. et qz e eadem p[er]sona ut in aut. de vi et vi ar. us et ocoz. cum s. s. ff. p. emp. l. ij. s. emptori. et. s. si defunctus et sit hec o[mn]i[n]o ad lucrum et ad damnu[m] ut. ff. quemadmoduz fuit. amit. l. si alia. s. tempus. v. **E**di cto. i. p[re]cepto generali alias p[re]torum dicunt edicta. ut q. metus ut. ff. q. me. cau. l. si mulier. et s[er]m[one] miles. p. **A** fisco. ut a p[er]curatore impi alium rerum. nam de patrimonialibus dicitur. j. e. in fi. accur.

Diuina possessio q. p[ro]desse cepat defuncto r. heredi et bonorum possessori stimuatur licet ipse heres sciat p[ro]dium alienum. **N**o si ille m[er]itū iustum nō habuit heredi et possessori licet ignorati possessio non p[ro]dest qd. n[on] a stitucio similis r. in vsucapionibus obseruari stituit ut tēpora stimuentur **I**nter venditorē quoqz et emptorem diuigi tpa diuus seuerus et anthoni[us] rescripserunt **E**dicto diui marci cauetur eum q. a fisco rē alienā emit si post vendicionem quinquēniū p[re]terit posse dñm rei excepti one repellere **C**onstitucio autem diue memorie

dente ut suam a quo edicto res minorum excipiuntur ut. C. si aduer. fisci. l. si. si autem ut alienam. ut qz cessatum est in solucione tributorum tria exiguntur. ut q. sit debitum q. cessatum ut. C. si aduer. fisci. l. si. et. C. si p[ro]pter pu. p[er] l. si. et. ij. R. forte biēnio ut. ff. loca. et con. l. quero. s. mē Item tercio q. res subhastetur. i. p[ro]misse tur ut. C. si p[ro]pter pub. pen. l. si. Accur. 3 **M**emorie. ut. C. quadri. p[re]s. omnes. a. **B**ene p[ro]spexit. corrigendo edictum diui. b. **S**tatum ut. ff. de p[re]s. l. i. nec vllam s. item si quis. s. So. ibi. in vniuersitate. hic in re singulari loquit. alij dicunt q. hic corrigit. et eodem modo. s. p[ri]mo et non so. R.

Emit. s. a fisco v[er]dente ut suam a quo edicto res minorum excipiuntur ut. C. si aduer. fisci. l. si. si autem ut alienam. ut qz cessatum est in solucione tributorum tria exiguntur. ut q. sit debitum q. cessatum ut. C. si aduer. fisci. l. si. et. C. si p[ro]pter pu. p[er] l. si. et. ij. R. forte biēnio ut. ff. loca. et con. l. quero. s. mē Item tercio q. res subhastetur. i. p[ro]misse tur ut. C. si p[ro]pter pub. pen. l. si. Accur. 3 **M**emorie. ut. C. quadri. p[re]s. omnes. a. **B**ene p[ro]spexit. corrigendo edictum diui. b. **S**tatum ut. ff. de p[re]s. l. i. nec vllam s. item si quis. s. So. ibi. in vniuersitate. hic in re singulari loquit. alij dicunt q. hic corrigit. et eodem modo. s. p[ri]mo et non so. R.

ad. l. C. de her. ven. l. i. Item ibi erant res fisci. c. Quas
diximus nisi sit minor vel rei pu. ca. absens. ut. C. de res
sti. mi. l. iij. d. Actiones. sed que. Re. n. condi. ex hac les
ge. secundum jo. sed. P. in rem. dabat hic non dno contra
dum. e. Nostra. constitucio. C. de quadri. p. bene a zeno
ne. f. A nostra. id est privata nostra substantia. sed sup
de fiscali dixi. ut. C.
de quadri. prescrip.
bene a zenone.

De donacione caus
sa mortis. Re. ica.

Est autem ac
quisitio. s. f.
De iur. ci. nam
p. sti. tantum contra
habentur scilicet do
nacio que scilicet sti
pulacio e. de iure ci.
sed hodie nudo fit pa
cto ut. C. e. si qs au
tem. s. fi. et. j. de act.
s. de constituta. vel
dic eam esse de iure
ci. approbacione non
inuencione sed iur. ge
ci. ut. s. de re. di. s. p
tradicionem. vel die
sui origo fuit de iur.
gen. vno modo scilicet
p. tradicionem ac
postea de iur. ci. fuit
ille modus approbas
tus et alius adiuven
tus. s. p. sti. p. tercio
p. iustinianum addis
tus est tertius puta
nudum pactum.

Et non mortis. s. j.
large hec duo mem
bra accipiuntur. et in
textu nil de est et ppe
p. nuntur genera. nam
multe species sub q.
libet continentur. et
hoc approbo vel acci
pe stricte p. duabus
speciebus tantum do
nacionem scz simpli
cis inter viuos et sim
plicis causa mortis
et adde alias donaco
nes ut legatum ut. j.
del. in prim. Item do
naciones ppter nupc.
ut. j. e. s. est et aliud.

Itē et qd est. j. s. fi. b. Mortis. scilicet instantis vel fut
ture ut. ff. e. l. iij. iij. v. et. vi. siquidem vbiq. mors timē
da est cum eius dies incertus sit ut. ff. e. senatus. s. mortis
et de condi. et de. l. i. c. Si quid humanitus. i. si moriar
tur. ut. ff. de. v. sig. in vulgari. s. fi. et debet hoc exprimi
alias non est mortis causa donacio. ut. ff. e. seya. s. fi.

Supervixisset. i. qualisset et ita tribus modis reuocae
ut h. subicit. et. ff. si cer. pe. non omnes. e. Penitusisset.
qui voluntas est ambulatoria ut. ff. de adm. le. l. iij. in fi.
et quia donacio est ob causam. scz si moriar. et sic possuz pe
nitere ut. ff. e. senatus. s. i. in fi. et. ff. s. condi. cau. da. l. iij.

zenonis p. sperit bene his
qui a fisco p. vendicionem
aut donacionem vel alius
tituluz accipiunt aliquid
ut iph statim quid securi
fiant et victores existant
sue expiantur siue conue
niantur. **A**dversus au
tem sacratissimum erariū
vsqz ad quadriennium li
ceat his intendere qui p
dominio vel ypotheca ea
rum rerum que alienate
sunt putauerint sibi quas
dam competere actiones
Nostra autem diuina con
stitutio quam nup. pmul
gauimus eciam de his q.
a nostravel venerabil' au
guste domo aliqd accepe
rit h. statuit q. in fiscalib.
alienacōib. p. f. ate zenoni
ane ostitucōnis otinēt.

De donacionibus.

Est et aliud gen.
acquisicionis do
nacio. Donacionum autē
duo sunt genera mortis
causa et non mortis causa
Mortis causa donacio ē
que ppter mortis sit suspi
cionē cū qs ita donat ut
si quid humanitus ei con

.s. ij. f. Per omnia. si baudi fere at statim dicet. nam in
multis differunt. **S** Ad exemplum legatorum. quantū
advim et potestatem. quia sicut legata morte confirmantur
ita donaciones causa mortis. ut reuocari non possint. ac.
b. Donacionis. s. simplicis. et inter viuos alias nulla esset
h. mo. i. distinctio. cum omne legatum sit donaco. ut patet ex

diffinicoe eius ut. ff.
del. ij. l. legatum.

Habebat. scz do
nacio causa mortis.
nam cum donacio m
ter viuos habet infig
nia ut sit liberalitas
cum legato ut mor
te confirmetur et ut
destrahatur falcidia.
ut. C. ad fal. l. fi.

Retrabebat. sub
audi et alij et aliud.

Fere legatis. fere
dicit quia in quibus
daz discrepat a lega
tis. ecce enim si donat
in annos singulos. do
nacio vna est. sed le
gata plura ut. ff. de
dona. cau. mor. sena
tus. s. fi. Item lega
tum ab herede semp
traditur. donacio vel
ab hoc vel ab alio ut
patet ex diffinicoe
j. de le. m. prim. Item
in donac. obligatur
donans. in legato nō
Item si testamentum
accuso perdo legatū
non donacione. si ta
men accuso ut falsum
ut. ff. de hys quibus
ut in dig. post lega
tum. s. qui mortis.
Item aliter substitu
itur in legatis secun
dum quosdam ut. ff.
de dona. cau. mor. si
cui mors. et del. ij. ut
heredibus. Item fili
us. donat. sed non
legat. ut. ff. e. tā his
et. j. qui non est per
mis. fa. tes. in prim.
Item in legato tria
tempora consideran
tur. ut sit capax lega

tigisset haberet is qui ac
cepit. **S** in autem supervixisset
qui donauit accipet l
si eum donacionis penitus
isset aut prior decefferit
is cui donatum sit. **H**ec
mortis causa donaciones
ad exemplum legatorum
redacte sunt p. omnia. **N**ā
cum prudentibus ambi
guum fuerat vtrū donaci
onis an legati instar eam
obtinere opteret et vtrius
qz cause quedaz habebat
insignia et alij ad aliud ge
nus eam retrabebat a no
bis constitutus est ut per
omnia fere legatis onume
rentur et sic pcedat quem
admodū nostra constitu
cio eam formauit. **E**t in
summa mortis causa do
nacio ē cum magis qs se
velit habere q. eū cui do
nat magis qz eū cui dona
uit q. herede suū sic et a
pud homez thelemach.
donat p.irro. **A**lie autē
donaciones sunt q. sine vl
la mortis cogitacione fi
unt qs in viuos appella
m. q. omīno nō pāt legatis
q. si fuerint pfecte temere

tarius. ut. j. de here. qua. et dif. s. m. extraneis in dona. non
ut. ff. de dona. cau. mor. l. in mortis. Item quia pro lega
to datur interdictum quorum le. non pro donacione qd dic
ut in sū. C. quorum lega. l. i. m. **C**onstitutio. s. coram qn
qz testibus scriptura interuemente vel non. ut. C. e. l. fi.
n. **E**t in sūma. id est ut breuiter de hac dona. expedianus
ut. ff. e. l. i. o. **H**abē. scilicet si superuixerit. ut. ff. e. ses
natulcon. s. i. p. **S**ic et apud. id est sic et recitat poeta
omerus. q. elemachus dictis verbis expressis donauit.
q. **A**lie. nunc psequit aliud genus. **D**onaciones. dictū
est de dona. cau. mor. nūc s. dona. simplicis. i. mē viuos dicit

2 **T**emere. ideo dicit temere. qz qnq reuocantur ut. j. e. s. sciend. **V**oluntate. etiam nudo pacto ut. C. e. si quis. ar. s. fi. **M**anifestauerit. s. p. verba futuri tempis. ut dato vel donato adinstar sti. ut. ff. de. v. ob. l. v. s. stipulatio. vel pntis tempis. ut dovel dono. cum nudo pacto fiat et pactum etiam fiat p. verba pntis tempis ut. C. e. si quis ar. s. fi. et. ff. de pac. tale. Accur. **V**e dicōnis. ex hoc eversio dicebat. M. vendi torez p. se teneri ad rem tradendam sic. ff. de. v. ob. vbi autem non apparet in fi. jo. contra. scilicet ut m. teresse dando libere ut. ff. s. act. emp. l. i. et silitudo que h. fit. est in hoc ut sicut necessitas imponit venditori ad aliquid. sic et donanti. licet a principio nullus tenebat ut. C. de acti. et ob. l. sicut. Sed nunquid donator de euictione tenetur. s. n. si inceperit a tradicione non. ut. ff. e. l. aristo. i. fi. si a pacto ne. sic ut. C. de iur. do. l. i. **C**ōstitutio. ut. C. de dona. l. si quis ar. s. fi. **E**t si non tradantur. id est si d. dere noluit donator **N**ecessitas. p. ob. ex. l. que stricti iur. e. C. e. cum qui. et. C. e. si quis ar. s. fi. ac. **D**isposiciones. id est. eorum qui ante nos fuerunt a nostra etiam prima. ut. C. e. sanctimus in fi. **C**onstitutio. ut. C. e. l. penul. in fi. **I**nfirmuacione. id est scriptura facta in p. ncia publicaz. p. so. naz. et in actis. vbi supfluum est testes adhiberi. cum publica monumta sufficiant. ut. C. e. l. data. et. l. in donacionibus. **I**nuenit. s. n. a cōstitutio ut si donetur in redempcione captiuoz. vel a magro militum donetur militibus. vel in refectioe domo donetur alicui ut. C. e. l. pe. idem et si donet impator vel ei doneat. ut in aut. de non al. s. si immus. col. ij. et in aut. ut non fiant py. s. fi. col. v. Idem in dona. pp. nup. ut in aut. ut spon. lar. col. ix. in prim. Idem in remissione vsurarum futuri tempis ut. ff. e. modestinus. **M**inime. licet quingentorum solidorum sumam excedat.

reuocari non possunt.

Perficiuntur autem cum donator suam voluntate scriptis aut sine scriptis manifestauerit. **E**t ad exemplum vendicionis nostra consto eas etiam in se habere necessitate tradicōnis voluit ut et si nō tradant habeat plenissimū et pfectum robur et tradicōnis necessitas incumbat donatori. **E**t cū retro principum disposiciones infirmari eas actis infirmantibus volebat si maiores ducentorum fuerat solidorum constitucio nra eā quantitatem vsqz ad quingētos solidos ampliauit quā stare etiam sine infirmacione statuit. **E**t quasdā donaciones inuenit q penitus infirmacionem fieri minime desiderat s3 in se plenissimam hnt firmitatem. **A**litter insup multa ad vberiores exitum donacionū inuenimus q omnia ex nris ostōnibus qs sup his exposuim colligenda sunt. **S**ciendū est tam q si plenissime sint donaciones si tamē in grati existat hoies in qs beneficiū collatū ē donatoribus p nram ostitucionē

Alitter. al. alia veluti ne plures donaciones diuersis temporibus facte coactentur ut. C. e. l. sancti s. si qs aut. **I**t ut hii q pecuniaz recipiunt in redempcione captiuoz iuret se ibi bona sua expēdē. s. ut sacro dñi domo qo dirimat. ut. C. e. l. pe. i. fi. **S**ciend p nraz ostōnē ut. C. s. reuo. do. l. fi.

licenciā pstatuimus certis ex causis eas reuocare ne illi qui suas res in alios contulerint ab his quandam paciantur iniuria vel iacturam s3 enumeratos in nra ostitucione modos. **E**st et aliud gen9 in vniuerso donacionis qd et veteribus quid prudentibus penitus erat incognitū postea autem a iunioribus diuis principibus introductū est qd ante nupcias vocabatur et tacitā in se condicionem habebat ut tunc ratū esset cum matrimonium fuerat insecutū. **I**deoqz ante nupcias appellabatur qd ante matrimonium efficiebatur et nusquam post nupcias celebratas talis donacio procedebat. **S**3 primus quidem diuis iustinus pater noster cū augeri dotes et post nupcias fuerat pmissum si quid tale euenerit etiam ante nupcias augeri donacionem et constante matrimonio sua constitucione permittit sed tamen nomē inueniens remanebat cū ante nupcias quidē vocabatur post nupcias autez tale accipiebat incrementū

as man9 iferat. l. g. ue dāni in hois. v. vite picliuz itulit l. si legi dēe i donā n paruēit ut. C. s. tuo. do. l. fi. s3 donacō libere fca solo obseqo n p. stito tuocāt. aliud i libtas te ut. C. s. tuo. do. l. i. et s. l. cā. l. solo. et ē h. ar. p. dño. ut his caus possit reuocare feus sic i aut. ut lib. dece. s. hac aut. et s. ag. li. l. alimta. **E**st aliud i rodus cū. ut. C. s. dona. an nup. p. tot. t. h. **H**abebat a hodie h3 si fi at donacō pus. nā et postea fieri p. ut. j. e. s. fi. p. **I**nsecutū s. ut a s. fco. **S**3 s. m. m. i. omiuz. **S**3 p. sic. q. bus non ē p. mis. fa. tel. s. cecus. **M** **C**ū auz geri. i. cū s3 ess3. **T**ale. puta qz auz geat dos eē an se. **P**ermittit. s. diuis iustinus. ut. C. s. dona. an nup. l. pe. **E**t ostēcia. aliz as. uemēcia. sic. C. s. epi. a. c. l. s. reuiz m. et s. off. p. v. l. i. i. fi. a. s. defen. ci. l. de fensores. ar. o. C. s. osti. pe. l. ij. s. pen. et ff. de adm. le. l. in. s. condicio. **C** **C**onstituiimus. C. de dos na. ante nup. l. fi. **E**requentur. si de nouo fiat donacō vel dos post m. m. omiuz vel vetus augeatur. est equalitas ut. C. s. dona. ante nup. l. fi. s. fi. igit dote. si ante matrimonium poterat esse et inequalitas ut

C. de pact. oue. l. ex morte. sed hodie est equalitas. an et p9 in ostituendo et in pactis lucroz ut quantū dat vxoz i do tem. tm det in donac. pp. nup. marit9. et sic h. fit dñs dotis sic illa donacōis pp. nupcias. vsu fructū tñ h3at marit9 ne accidat m. i. omiuz onerib9 dote n. s. uire. nā eqtal suggerit qz dos debeat eē ibi vbi sūt onēa m. i. omiuz. ut. ff. s. uir. do. l. dotis fruct9. a. l. plez. qz. s. s. uir. cū tantū de rez reddatur vxoz i.

ex qua donatione ofiluitur mulieri so. ma. si res totales n̄ existant. et qz nō potuit alienare maritus. etiā ea ofenciēt ut. j. ti. p̄ in p̄n. licet al. iure p̄potēce possit renūciare ut. C. advell. l. eciam et. l. iubemus. et in aut. siue a me. si aut uxori sic et talis donacio iure reddi viro. so. ma. cū sit equalitas ut in aut. de equali. do. g. i. col. vij. est a spon salicia largitas. qñ sponsus sponse p̄ver ba de futuro vel econ tra donat pure. nō in respectu dotis. q̄ sūt cond. m̄ionij habet. ut. C. de donac. ante nup. l. cum veterum. et. l. si a sponso.

Sed etiam con tracto. hodie hoc cor rigitur in aut. de q̄ li. do. col. vij.

Exemplo. sic. C. de p̄ba. l. exemplo.

Prima ostōne. C. de suo omni. ma. l. i. g. ne aut a. g. si autem socius. e. C. omni nes. s. ut libertates. p. l. fal. non minuan tur. Item ubi nō va let testamentum. lib tates non reuocant. ut. ff. s. inoffi. testa. pap. g. sed an. et lib tates et. g. fi. Item a ff. s. fideicom. li. ḡna liter. g. si quis seruo.

Cuius fauore. s. libertatis. e. Diffi niūm. C. s. omni. v. ma. l. i. g. ne autem et. g. si autem socius

Accipiente. vel eo deposito. ut. C. de o mu. v. ma. l. i. g. ne au tem et. g. si autem so cius. Et nō. q̄ opel litur vendere. qd est speciale tra regulā ut. C. de strah. emp ci. inuitum et. C. s. iu re deli. l. nec emere. qd plene nō. in aut. de fideiul. g. penf.

In quibus alienare licet vel nō licet. sub audi. licet non sint do mini ut in lra declaratur.

Acidit aliqñ. sic continua. supra dictum est q̄o q̄s efficitur dñs iūgencium vel ciuili. hic tractare int ē dit de quadam specialitate que contigit contra eos qui domina rerum acquirunt ḡnale em̄ est ut qui dñs est potest alienare. et qui dñs non est alienare non possit. h̄ et in specialibus casibus contingit contrariū. a. C. con tra totale. s. inextimatum ut. C. de reu. v. acti. l. i. g. cum lex alias si extimatus esset possz alienari. nisi extimacō fiet ut sciatur quantum valet ut. C. de iur. do. quociens. et. l. si in ter virum. et de fundo do. l. i. b. Predium. dic totale. vel

quasi ut. ff. de fundo do. l. iij. et. iij. quid si res mobilis est s̄. potest alienari si maritus est soluendo ut. C. de ser. pi. da. ma. l. i. e. Prohibetur. nisi puocetur ad diuisionem fundi totalis ut. C. de fun. do. l. fi. Item nisi ex necessitate ut. C. de li. cau. l. i. Item nisi cum viueritate ut. ff. de fū do. l. i. Item nisi vertatur ad utilitatem m̄icris ut. ff. de iur. do. l. fi. Accur.

inferri seuerioribus autem dominis lucrum accresce re h̄ quasi inuidie plenum pio remedio p̄ nostram d̄ stitucionem mederi neces sarium duximus et inueni mus viam p̄ quam et maū missor et socius eius qui libertate accepit nostro beneficio fruatur libertate cum effectupcedēte cuius fauore et antiquos legislatores multa et con tra omnes regulas sta tuisse manifestum est et eo qui eam libertatem impo suit sue liberalitatis sta bilitate gaudente et socio in demmi conseruato pre ciumqz serui secundum p tem dominij qd nos disti nuimus accipiente

Qui alienare licet vel non

Acidit aliquādo ut qui dñs rei sit alienare non pos sit et contra qui dñs rei n̄ sit alienande rei potesta tem habeat. Nam dotale predium maritus inuita muliere p̄ legem iuliaz p̄ hibetur alienare quāuis ipse sit dotis cā ei datus

cū. l. inuita. sed ea volente secedebat. a hoc erat s̄m vicium. m. Volente. similiter phibeat. accur. n. Vtriqz. s. vicio. o. Interdicta. quid si fiat. s̄. vendicat mari tus constante matrimonio contra factum si iuueniens cum fuerit contra legem ut. C. de ag. et cen. quemadmod. et s reiven. l. dote. sed dissoltuto eo. mulier repetit. ut. C. de iur. do. l. i. reb. id in plato ecclie alienate rē ec. qz p̄t eaz repetere p̄latura durante. ut eē de rebus ec. non alie. g. si quis p̄rozum. p. Neqz speciale. ut suo fauori nō possit renūciare qz etiam rei pu. m̄ter est. ut. ff. so. ma. l. i. sic. ff. de pact. do. l. de die. q. In p̄ncipem. id est destructionē

inuita. ergo ea nolente poterat. ut inuit. qd corrigē statim. e. Alienas re. hoc large accipiz as. siue dominiū mus tetur siue ius alij d̄st tuatur ut. C. de res bus ali. vel non alie. l. fi. et in aut. de non ali. g. alienacōnis et ff. de fundo do. l. iul. Accur. f. Ipsi. s. de iur. gen. ut p̄ tra dicionem et ciuili. s. approbacione s̄m jo. Alij dicunt s̄ iure ci. s. fictione nō iur. gē. ut. C. de iure do. i. re bus sed qd ibi dicit iure naturali vroz em dñam esse. verum est p̄meo iure. quo dicitur quicquid calca uerit pest tuus rē. n̄ naturali. i. iur. gen. s̄ rerum dñā dicitur q̄ ad spem. et quantum ex eis sustentetur sic filij dicuntur domini rerum paternarum ut. j. de here. quali. et diff. g. sui a. C. s. fur. l. quamuis et. C. res rum amo. l. i. vel dñā est inspecto exitu sic filius dicitur dñs ut ff. de li. et post. l. in in suis. g. Corri gentes. in duobz cas pitulis et in alijs nō h̄. Deduximus. ut. C. de reu. v. acti. g. et cum lex. i. Lex. s̄z ulia. k. Italice. i. in ytalice phibeat alienacionem. et hoc erat primum eius viz

Conuertatur. familia sunt ubi etiam dñs non alienat ut ff. ad. l. iul. ma. l. manichos. §. pe. et. C. de predi. curialit. l. fi. l. p. et. j. e. §. nunc admonendi. 2. **C**ontra. i. e. contra. r. **A**lienare. idem in iudice ut ff. si ex no. ca. aga. l. ij. et. j. de offi. iudi. in fi. idem in flumine ut ff. de acquir. re. do. §. §. alluio. It. in impatore et augusto ut ff. de usufruct. §. pe. Idem in prelati. ecclesiarij ut in aut. hoc eius porrectuz. id. in tutoribus qui do. minorum locum obtinent ut ff. de furt. in. terdum. §. qui tutelā. Idem in procuratore q. habet liberam adm. nistracionem ut ff. de re. di. §. nihil autem. Idem in seruis habentibus liberam peculij adm. nistracionem ut ff. de pig. acti. si conuenit. §. si. et. l. se. **N**on soluat. scz. tempore constituto. **I**mpedirentur. n. esset pactio de pig. noze vendendo. **T**emere. i. minus. cito ut ff. de usufruct. in. prim. v. **C**onstitucione. C. de iur. do. in. pe. l. si. §. i. et. ij. **C**ertus. ut si acti. sit de vendendo iusta. comuencio ne vendere. possit. sed si nihil. fu. it. dictum de hoc. nunciabit. semel. et tunc. elapso. biennio. vendet. ut. C. de iur. do. impe. l. si. §. i. et. ij. si. autem. dictuz. fuit. ut. non. vendat. ter. nunciabit. et tunc. vendet. ut. ff. de pig. acti. si. uenit. **T**enore. f. constituciois. **V**llam. neq. racō. ne. proprietatis. neq. racione. possessionis. q. animo. retinetur. licz. corporalem. sine. tuto. re. p. dere. possit. ut. ff. de acquir. re. do. l. pu. pillus. et. de. acquir. re. do. l. possessionem. Quid. in. adulto. Re. si. non. habet. curatorem. potest. alienare. q. seruando. seruari. n. possunt. si. habet. curatorem. similis. est. p. digo. ut. C. de. in. me. resti. mi. l. si. curatorem. **P**osse. sic. §. de. auct. tu. in. prim. et. de. sol. l. q. si. forte. in. fi. et. l. pupillo. et. ff. si. cer. pe. l. n. om. nis. §. si. **D**ederint. i. tradiderint. cum. dare. sit. accipi. entis. facere. ut. j. de. acti. §. sic. itaq. si. poneret. appie. nō. ha. berz. locū. qd. sequitur. ideo. q. vendicare. **O**bligacō. nē. scilicet. psonalem. ex. mutuo. **P**ecuniam. bona. est. racio. ut. j. quibus. re. contra. ob. in. prim. et. ff. si. cer. pe. l. appella. ta. **F**acit. qd. est. necesse. quia. dicitur. mutuū. quia. de.

Ad nos legem iuliam eor. rigentes in meliorem sta. tum deduximus. **C**um em. lex iulia in solis tantum. modo rebus locum habe. at que ytalice fuerant et. alicacōnes imhibebat que. inuita muliere fiebat ypo. tecas autem earum eiaz. volente. vtriq. earum. re. medium posuimus ut eci. am in eas res que in puin. ciali solo posite sunt inter. dicta fiat. alienacō. vel. ob. ligacio. **E**t neutrum eorū. neq. consencientibus mu. lieribus pcedat ne sexus. muliebris fragilitas in. p. niciem substancie earum. conuertatur. **C**ontra. autez. creditor. pignus. ex. pacto. nē. quis. eius. ea. res. nō. sit. alienare. potest. sed. hoc. forsitan. ideo. videtur. fieri. q. voluntate. debito. ris. intelligitur. pignus. a. lienari. quia. ab. inicio. con. tractus. pactus. est. ut. lice. ret. creditori. pignus. ven. dere. si. pecunia. non. soluat. sed. ne. creditores. ius. su. um. prosequi. impedirent. neq. debitor. temere. su.

meo. fit. tuum. ut. ff. si. cer. pe. l. ij. **F** **B**ona. fide. credens. eum. maiorem. ut. ff. p. emp. l. ij. §. si. a. pupillo. vel. etiam. er. rans. in. iure. licet. sit. ar. §. ut. ff. p. emp. l. ij. §. si. a. pupil. lo. **C**onsumpti. qd. sit. exp. pendendo. vel. cum. alijs. immi. scendo. ut. ff. de. usufruct. §. constituitur. et. ff. de. sol. si. alieni. **C**ondici. scilicet. condicione. certi. ex. mutuo. reconci. lias.

arum. rerum. dominiū. a. mittere. videantur. nostra. constitucione. consultum. est. et. certus. modus. impo. situs. est. p. quem. pignozū. distractio. possit. procede. re. cuius. tenore. vtriq. pti. creditorum. et. debitorum. satis. abunde. prouisus. est. **N**unc. autem. admonen. di. sumus. neq. pupillū. ne. q. pupillam. vllam. rem. si. ne. tutoris. auctoritate. ali. enare. posse. **I**deo. q. si. mu. tuam. pecuniam. sine. tuto. ris. auctoritate. alicui. de. derit. non. contrahit. obli. gacionem. quia. pecuniaz. non. facit. accipietis. ideo. q. vendicari. nummi. pos. sunt. vbi. extant. **S**ed. si. nū. mi. quos. mutuo. minor. de. derit. ab. eo. qui. accepit. bo. na. fide. consumpti. sunt. cō. dici. possunt. si. mala. fide. ad. exhibendum. de. his. a. gi. potest. **A**t. ex. contra. rio. omnes. res. pupillo. et. pupille. sine. tutoris. aucto. ritate. dari. possunt. **I**deo. q. si. debitor. pupillo. sol. uat. necessaria. est. debito. ri. tutoris. auctas. **A**lio. q. n.

to. p. consumpcionez. ut. ff. si. cer. pe. si. a. furioso. et. l. se. Itz. stipulacione. reconci. lia. ut. C. si. cer. pe. l. quis. Item. yfua. ut. ff. de. iur. do. pecu. lus. et. nō. j. quibus. mo. re. strahi. ob. in. prim. Accur. floren. i. **A**d. exhibendum. quia. tenetur. qui. do. lo. fecit. quo. min. pos. sit. exhibere. ut. C. ad. exhi. l. ad. exhi. et. sic. iurā. in. litem. ex. eo. q. interest. pupilli. ei. cuius. pecuniam. reddi. tam. esse. ut. ff. de. in. lit. e. iurā. l. m. ad. et. l. minimis. Accur. **R**es. ut. res. fiat. accipientis. nō. ut. de. bitor. liberetur. et. B. sequitur. **D**ari. ex. quacum. q. causa. **L**iberabitur. scz. debitor. pupilli. **S**z. contra. ff. de. sol. si. stipulatus. fuero. Re. ibi. pupillus. erat. ad. iectus. nec. quiequam. sibi. debebatur. cū. ad. solucionem. tantū. po. natur. ut. j. e. t. de. sol. l. q. si. stipulatus. et. l. quoniam. res. §. ac. tibi. n. **C**onstituci. one. ut. C. de. admi. tu. l. sanctim. ac. **O** **D**ebitorē. ex. mu. tuo. vel. simili. causa. n. expensione. vel. reddi. tu. ut. C. de. admi. tu. sanctimus. et. l. cum. constitucione. **S**entencia. scilicet. in. locutoia. quā. preceptum. vulgarit.

appellamus. ut. si. dicat. de. cno. vel. p. cipio. tibi. soluere. vel. de. ponere. ut. ff. de. min. l. ait. pretor. §. quid. tamen. q. **S**ine. omni. vel. sportularum. vel. preciorum. tabell. sed. nunq. debitor. p. sua. parte. soluet. Re. non. ut. C. de. fruc. et. li. ex. l. si. et. fa. sic. C. de. epi. au. l. tam. dementis. §. si. **P**er. mittat. nō. q. tutor. et. iudex. necessarij. sunt. s. in. pe. **S**ed. s. in. nos. solum. iudex. sufficit. ut. ff. de. min. ait. pretor. §. quid. ta. men. et. l. q. si. minor. in. fi. **S**ecuritas. ut. nec. restitucio. detur. secus. in. predio. alienato. cum. decreto. qz. empco. ex. voluntate. solucio. de. necessitate. fit. ut. ff. de. min. ait. p. tor. §. quid. tam. et. l. q. si. minor. in. fi. et. C. de. predi. min.

si quidem

Si autē solutio ut soli pupillo p̄ adulto curatore h̄ ti fine eo vñ ip̄o iure n̄ liberat̄ ut .j. ibi n̄ p̄derit r̄. **S**ed cuplecior q̄d est et si non est factus pauperior ut .ff. de sol in pupillo. **P**etat. et sic est s̄ preda sollicitus. unde n̄ auditur ut .C. p̄ emp. l. eum qui. **N**ihil apparet ergo q̄ ip̄o iure non est liberatus. si autem euz auctoritate tutoris ip̄o iure liberaretur sed tunc restitueret̄ minor p̄dita pecunia. ut .C. si aduersus sol. l. i. **D**amnabit̄. scilicet ip̄o minore petente. vel alio suo nomine. non ex̄neo. ut .ff. de sol. l. filius. **S**oluerit. contra hanc diffusam materiam distinguet̄ euz debitor pupillo soluit. aut consequitur plenam. aut plenior. rem. aut plenissimam securitatem. si soluat pupillo sine tutoris auctoritate et pupillus habeat saluaz pecuniam vel ex ea locuplecior est. liberat̄ n̄ ip̄o iure. sed p̄ excepcionem nisi esset aduersus sine curatore. ut hic et .ff. de sol. l. i. in pupillo. si autem soluat tutore auctore. ip̄o iure liberat̄. potest tamen in integrum restitui si non habeat rem saluam. ut .ff. si aduersus sol. l. i. nisi in .iij. casibz ut .C. de adm. tu. san. ctimus. et .l. constitucionem. q̄d em̄ legitime factuz est ex euentu retractari nō debet ut .C. ad se. o. trebel. sanctim. plenissima est si iudex interueniat cum tu. vñ sine eo ut hic. et .ff. de min. ait. pretor. q̄. quid tamen. de hac materia ibi plene nō. **E**x diuerso. non possunt. distingue aut id q̄d erat soluendum nō poterat alienari sine decreto. quo casu de cretum interponendum est in soluendo. ut .ff. de rebus e. s̄. si pupillus alias non tenet. et potest v̄dicari q̄d solum est. nisi consumpserit creditor. ut hic. et .ff. si cer. pe. non omnes. s̄. si. aut poterat. quo casu solus sufficit tu. vel tu. vel aduersus non habens euz. nec restituitur cum non sint decepti. si sine tu. soluerit. non liberat̄. nec dominū reansit nisi p̄ consump̄. ut hic. et .ff. si cer. pe. nō omnis. s̄. si. et hoc quando debitum erat ciuile et naturale. **S**i naturale tantum p̄ restitutionem poterit repetere. si

si non soluitur cum auctoritate tutoris non liberabitur. **S**ed hoc etiam euidentissima ratione statutum est in constitucione quaz ad cesarienses aduocatos ex suggestione viri tribuniani eminentissimi questoris sacri palacij nostri promulgauimus q̄ dispositum est ita licere tutori vel curatori debitor pupillarem soluere ut prius iudicialis sententia sine omni damno celebrata hic pmittat q̄ subsecuto et si iudex pronouerit et debitor soluerit. sequatur huiusmodi solutionem plenissima securitas. **S**im autem aliter q̄ disposuimus solucō facta fuerit pecuniam autes saluam habeat pupillus ut ex ea locuplecior sit et ad huc eandem pecunie summam. petat p̄ excepcionē doli mali poterit submoueri. **Q**uod si male consumpserit aut furto amiserit nihil proderit debitori doli mali excepcio sed nihilominus condemnabitur

legittime soluit. al' suo iure condiciz. ut .ff. de condi. inde. in **A**cquiritur. Est modus in rebus sunt **terdum.** certi demqz fines. Quos ultra citroqz nequit consistere rectum. Nam licet multis modis res nobis acquirantur. ut a. s̄. illo singulorum. de re. di. vsqz nunc traditum est. tamen certi sunt homines. p̄ quos acquiritur et

tur quia temere sine tutoris auctoritate et non secundum nostram constitutionem soluerit. **S**ed ex diuerso pupilli vel pupille sine auctoritate tutoris non possunt soluere quia id quod soluunt alicui non fit accipientis cui nullius rei alienacio eis sine tutoris auctoritate cessata est. **Per quas personas nobis ius acquiritur**

Acquiritur vobis non solum p̄ vos metipsums sed etiam p̄ eos quos in potestate habetis. **I**tem p̄ seruos in quibus vsu fructum habetis. **I**tem p̄ homines liberos et p̄ seruos alienos quos bona fide possidetis de quibus singulis diligēcius dispiciemus. **I**gitur liberi vestri vtriusqz sexus quos in potestate habetis olim quid quicquid ad eos puenerat exceptis vicz castrensis pecunijs hoc parentibus suis acquirebant sine vlla distinctione et hoc ita parentū fiebat ut etiam eis licencia esset

terdum. sunt. vi. s̄. p̄ nos. p̄ filios p̄ seruos nostros p̄ alienos in quibus vsu. habemus p̄ alios quos bona fide possidemus. p̄ liberū hominem quem bona fide possidemus. septim. s̄. ille in quo nudum vsu habemus. est octauus quandoqz ut liber homo. i. p̄ curator de quibus hic ti. dicit. differt autem a quodaz alio i. j. p̄ qual. p̄. no. acq. quia ibi s̄ ob. acqui. h̄ de rebus tractatur a. Non solum habetis. ut. j. e. s̄. i. et. s̄. j. nobis. b. **I**tem vsu fruct. ut. j. e. s̄. de his quid si nudum vsu. h̄. ex re n̄a acq. n̄ aures ex opa. ut. ff. de vsu. et ha. p̄ seruu. et. j. p̄ qual. p̄. no. ob. ac. s̄. p̄ eum quoqz. **B**ona fide. ut. j. e. s̄. idem placet. que bona fides in possidēte non possessore requiritur. ut. ff. de acqui. ren. pos. cum heredes. s̄. si. et. ff. de sti. ser. l. si seruus ex testō. et de acqui. re. to. hō li. ber. in prim. erigitur et bona fides in principio possessionis et continua in libero homine quo ad aliquid acquirendum p̄ eum non in vsu. quia non vsucapitur. ut. ff. de acqui. re. to. l. q̄ bona fide. s̄. i. et. C. de p̄scrip. lon. tem. quo p̄ li. l. sola. sed in seruo sufficit. et quo ad vsu. et quo ad fructus in inicio bonam fidem habere. ut. ff. de vsu. qui scit. s̄. vi. et. C. de vsu. tūl. for. l. vna. s̄. to. c. tantummodo. **I**gitur. quia de singulis dicit evult de filijs ut de digmoribus p̄mo dicit. fac. et glo. ff. de edendo. m. l. argentat. in. s̄. edi. **O**lim. antiquitate primo recitat. et hoc ideo ut nichil antiquitatis peius ignoratur. ut. j. ti. p̄. m. prim. nam id q̄d tollitur vel reformatur non debet esse incognitum. ut. C. de cas. tole. l. i. in fi. **C**astrensis. idem in quasi castren. eē n̄ve teri. ut. ff. de colp. to. l. i. s̄. nec castrense. non solum nouo iure. ut. C. de to. que li. cum oportet. s̄. exceptis. et. s̄. eodes

obseruando. est autem castrense qd filius a quolibet in castris acquirat non acquiratur al. ut. ff. de cal. pec. l. si forte. et. l. castrense. quasi castrense est. q. magistri libera sum arcum clerici et aduocati de publico acquirunt. ut. C. de inoffi. tes. l. si. et. C. de epi. et cle. sacrosancte. et. l. cui lege. **§** Distinctione aduenticij vel pfecticij ppteratit vel usufru. **h** Alij s. frater qd grauis esse videtur. ut. C. de bo. que li. cum oportet. §. i. **¶** Constitucione. ut. C. de bo. que li. cum oportet. Accur. **h** **¶** Ex re largis pone. i. ppter rem ut fructus ex res bus patris vel occasi one patris quocumq; modo questra. ut ff. de inuen. rui. nau. l. i. §. ij. et. ff. de usufr. l. fideicom. §. cum possidius. et de vul. sub. sed et si plures. §. m. ar. rogato. et de ca. stren. pec. si forte. et l. si castrense. n. et ali unde filius sit habiturus p se. ut. ff. de iur. bo. l. v. §. si pater et sic ponitur ex re. ff. de acqui. her. adico. in fi. ar. §. ff. de pecu. eo tempore. in fi. ar. similiter §. ff. de acti. emp. iul. §. si qd seruo. **¶** Inuidia est. scilicet filio qui acquirat. **¶** Reuertit. q. d. nulla. **¶** Usufructus. quez habet in aduenticij nisi remiserit. ut. C. de bo. que li. cum oportet. §. si autem res. l. nisi ab aliquo sibi de tur aliquid vel relin quatur hoc pacto ut ad patrem non ptine at usufructus. ut in aut. ut. lice. ma. et a. in pmi. col. viij. vel nisi succedat filius vna cum patre in hereditate fratris vel sororis. ut in aut. de her. qui ab inte. de. §. si vero. col. ix. vel si seruus donetur filio a. eo pacto ut manumittatur statim ut C. de bonis que li. l. vi. ad fi. vel nisi quando pater noluit consentire filio aduenti hereditatem aliquam. ut. C. de bo. que li. l. si. in fi. et. §. i. et. ij. vel nisi pte minus legitime diuertente bona filijs applicentur. ut i aut. ut nulli i. §. quia vero quedam col. ix. Item quando pater contraxit in cestal nupcias. ut i aut. de inces. nup. §. i. col. iij. **¶** Pro spera. quid dicemus in dubio. vnde puenerit. Respondent quidam ex bonis patris psumitur habuisse. sicut si vxor ha ber psumitur ex bonis mariti. ut. C. de donac. int. vi. et vx.

quod p vnum vel vnam ac quisituz est alij filio vel ex traneo donare vel vende re vel quocumq; modo vo luerant applicare. Quod nobis in humanum visum est et generali constituci one emissa et liberis pep cimus et patribus hono rem debitum reseruauimus. **¶** Sanctum etem a nobis est ut si quid ex re patris ei filio obuemat h secundum antiquam obf uacionem totum parenti acquiratur que enim inui dia est ut qd ex patris oc casione pfectum est hoc ad eum reuertit. **¶** Ad autem ex alia causa sibi filius fami lias acqsiuit huius vsum fructum patri quidem ac quirit dominium autem apud eum imaneat ne qd ei suis laboribus vel p spe ra fortuna accesserit hoc in alium pueniens luctuo sum ei procedat. **¶** Hoc quoq; a nobis disposituz est et in ea specie vbi pa tens emancipando liberz ex rebus que acquisitione effugiunt sibi terciam p

et. ff. de dona. inter vi. et vx. l. quintus. §. nos contra. et dis stingu. an filius sit diligens vel dures et pater inops. vel contra. ut ex bonis diligentis alias diuitis questum fuis gamus. ut. C. ar. tu. si defunctus. et. ff. de her. ven. vendis tor ex hereditate. ibi. precum em hominis r. et. ff. ad. l. fal. si heres institutus in prin. **¶** Procedat. collige pe culium. aliud castren se. aliud quasi castre se. aliud rusticarum fue paganum. qd di uiditur in pfecticuz et aduenticium. ut. C. de inoffi. tes. l. si. in pmi. in quibus emi mbus dicitur hac lege quid iur sit. et. C. de bo. que li. l. cu op tet. **¶** Hoc quoq; ut parentibus hono rem seruemus. et fi hys pcamus. **¶** Di spositum est. C. de bo nis que li. cum oportet. §. cum autem. **¶** Specie. i. casu. **¶** Vbi. i. in quo. **¶** Per adquisicio nem. i. patri non acq ratur quantum ad pp etatem. Sed secund que tempora locum habeat. qd hic dicit secundum antiqua no quia sola castrensia et quasi non acquir e bantur de quibus nis bil detinebat pater ut. C. de bo. que li. cum oportet. §. i. §. moderna vero no. qz non erat adhuc stat utum in aduenticij ut non acquirant pa tri. tempore huius les gis antique que rec itatur hic. Re. iij. us ra hic successiue con siderari. antiquissi mum quo sola castre si vel quasi non acq runtur ut. §. i. anti quum vel tempore co stantini. quo res ma terne et materna li nea delate ut non ac quiantur patri statutum est. ut. C. de bo. ma. l. i. §. et. in tertium qd hic recitatur ut pater emancipando filiu de his mat emis terciam teneat p premio. quartum quo cauetur ut omnia aduenticia acquirantur filijs quantum ad pprieta tem patri quantum ad usufructus. ex quo corrigitur illud qd iur antiquo cautum erat. ut hic. et. §. i. et. C. de bo. q li. cum oportet. **¶** Constitucio nibus. scilicet constanti mi ante iustinianum ut recitatur. C. de bo. que li. cum op tet. §. penul. **¶** Decrescat. ar. §. de l. pa. tu. p toruz et. C. de cad. tol. §. p secundo. **¶** Dimidiam. quam sem per retinet nisi expresse remittat. ut. C. de bo. que li. cum

obseruando. est autem castrense qd filius a quolibet in castris acquirat non acquiratur al. ut. ff. de cal. pec. l. si forte. et. l. castrense. quasi castrense est. q. magistri libera sum arcum clerici et aduocati de publico acquirunt. ut. C. de inoffi. tes. l. si. et. C. de epi. et cle. sacrosancte. et. l. cui lege. **§** Distinctione aduenticij vel pfecticij ppteratit vel usufru. **h** Alij s. frater qd grauis esse videtur. ut. C. de bo. que li. cum oportet. §. i. **¶** Constitucione. ut. C. de bo. que li. cum oportet. Accur. **h** **¶** Ex re largis pone. i. ppter rem ut fructus ex res bus patris vel occasi one patris quocumq; modo questra. ut ff. de inuen. rui. nau. l. i. §. ij. et. ff. de usufr. l. fideicom. §. cum possidius. et de vul. sub. sed et si plures. §. m. ar. rogato. et de ca. stren. pec. si forte. et l. si castrense. n. et ali unde filius sit habiturus p se. ut. ff. de iur. bo. l. v. §. si pater et sic ponitur ex re. ff. de acqui. her. adico. in fi. ar. §. ff. de pecu. eo tempore. in fi. ar. similiter §. ff. de acti. emp. iul. §. si qd seruo. **¶** Inuidia est. scilicet filio qui acquirat. **¶** Reuertit. q. d. nulla. **¶** Usufructus. quez habet in aduenticij nisi remiserit. ut. C. de bo. que li. cum oportet. §. si autem res. l. nisi ab aliquo sibi de tur aliquid vel relin quatur hoc pacto ut ad patrem non ptine at usufructus. ut in aut. ut. lice. ma. et a. in pmi. col. viij. vel nisi succedat filius vna cum patre in hereditate fratris vel sororis. ut in aut. de her. qui ab inte. de. §. si vero. col. ix. vel si seruus donetur filio a. eo pacto ut manumittatur statim ut C. de bonis que li. l. vi. ad fi. vel nisi quando pater noluit consentire filio aduenti hereditatem aliquam. ut. C. de bo. que li. l. si. in fi. et. §. i. et. ij. vel nisi pte minus legitime diuertente bona filijs applicentur. ut i aut. ut nulli i. §. quia vero quedam col. ix. Item quando pater contraxit in cestal nupcias. ut i aut. de inces. nup. §. i. col. iij. **¶** Pro spera. quid dicemus in dubio. vnde puenerit. Respondent quidam ex bonis patris psumitur habuisse. sicut si vxor ha ber psumitur ex bonis mariti. ut. C. de donac. int. vi. et vx.

oportet ac. **P**ro tercia. i. loco tercie quam habebat. olim in bonis maternis. racione proprietatis habet hodie dimidiam usufructum in omnibus aduenticijs ut. C. de bo. q. li. cum oportet ac. **I**tem stipulentur et ita obligacionem dommo querit ut. j. p. quas pso. no. acqui. i. circa pn. **E**x q. libet. ut p. occupationem vel specificacionem vel inuencionem ut. s. d. re. rum di. s. fere et. s. cum quis a. s. thesau. ros. a. **I**nuitis. sic ff. de acqui. re. do. ec. inuitis. sic et. ff. de. r. ob. seruum ne tan. te. ar. contra. ff. d. do. na. hoc iure. s. no. po. test. b. **S**uum. scilicet ad suam utilitas. tem. sed ad domi. vti. litate potest. ut. j. s. stip. s. s. cum factum. que est. q. ymmo. ec. ad suam utilitate. qn. q. ut si dominus ser. uo. legatu. relinquat. ut. C. de necijs. v. q. dam. s. illo. r. ilud. s. equitate. non racio. ne dicitur quia in ali. menta erat relictu. m. ut. C. del. i. seruum. et. ff. de ali. m. et. cib. le. i. seruos. alias au. tem non tenetur he. res nisi velit. **S**ed si heres. no. in hereditate adeun. da seruo tria esse ne. cessaria. iussus ut hic. et q. precedat. ut. ff. de acqui. here. si quis. mihi. s. iussus. et. ser. ui voluntas. ut. C. s. here. insti. cum. p. po. nas. et in trebell. re. sti. seruo faci. da. do. mini. sufficit volu. tas. At in bo. pos. seruo. delata seruu. consen. tire et domini. velle. si. ue ante siue post. op. tet. ut. ff. ad trebell. seruo inuito. et. rem. ra. ha. l. pe. in lega. to non est opus iussu. one. cum emolimen. tum tantum contine. at. ut. ff. man. si. here. ditatem. **A**die. rit. scilicet seruus. **P**erinde. quandoq. non p. m. de. ut si filio meo substituaz. eos quos in heredes fecerim. nam vocantur ex substitucio. ne qui p. se. non qui p. seruos heredes sunt. ut. ff. de vul. et. pu. substi. qui. liberis. s. he. verba. **I**tem alibi. ut. ff. del. i. cum filio. s. ipsi. vero. et. s. ideo. **A**cquiritur. siue ser. uus tantum velit. siue dñs tantum. ut. ff. de do. cau. mo. l. si. et. de adim. le. l. seruo. cum. accur. **N**on solum ad

est nihil suum habere po. test. **S**ed si seruus heres institutus sit non alias nisi nostro iussu hereditate adire potest. **E**t si vobis iubentibus adierit vobis hereditas acquiritur p. m. de ac. si vos ipsi heredes instituti essetis et conueni. ter scilicet vobis legatus per eos acquiritur. **N**on solum autem p. p. rias p. eos quos in potesta. te habetis vobis acquiri. tur sed ecia. possessio. **C**uiuscumq. enim rei posses. sionem adepti fuerint id vos possidere videntur. **V**n. de eciam p. eos vsucapio l. longi temporis possessio vobis accidit. **D**e his autem seruis in quibus ta. tum modo usufructu ha. betis ita placuit ut quic. quid de re vestra vel ex o. peribus suis acquirat vo. bis id adiciatur. **A**dve. ro extra eas causas p. secu. ti sunt id ad dominum p. etatis p. teneat. **I**taq. si is seruus heres institutus sit legatumve qd. vel quid ei donatum fuerit non vsu. fructuario sed de immo. p. etatis acquiritur. **D**e placet et de eo q. a vobis

apti. scilicet iuste secundum quoslibet. vel aliter. qd. dic. ut di. ximus s. de his qui sunt sui vel ali. iur. s. i. b. **V**idemini eciam ignorantes. ut. ff. de acqui. pos. l. iij. s. saltus. **V**sucapio. in rebus peculiaribus statim. nam dominus post q. dñs scit. ut. ff. p. soluto. l. ij. et. de vsu. l. labeo. **P**ossessio. i. p. scriptio que est effectus longe possessio. nis. ut. ff. de vsu. l. i. in. ac. **D**e his tantum modo. ut. ff. de do. na. cau. mo. l. vi. et. de adim. le. l. ser. uo. m. **V**sufructu. de eo in quo vsum tm. modo habemus dic. q. ex opibus tantum n. acquirit. q. opere v. ui in fructu sunt. ut. ff. de vsu. et. habitac. one. p. seruum. **D**e re. expone. ut. s. e. s. i. ac. o. **P**ro. prietatis. nisi cont. e. placione fructuarij. sit institutus. vel ali. ud sibi datum fuerit quo casu ex re eius. s. fructuarij. sic sibi q. si. tum esse videtur. ut. ff. de vsu. fruct. le. sed. et si quid. non tamen fructuarij. iussus suf. ficit ad adeunda. he. ditatem. ut. ff. de acq. ren. here. l. adicio. s. p. terea. **P**re. qd. id est aliquid. **I**dem placet. scilicet quo ad acquisi. tionem ut statim seq. tur. nam in alio dif. fert ut. j. e. s. sed. bone. fi. r. **I**s liber. hic. dic. q. diximus. s. e. in. prim. 2. **C**ausas. veluti si fuerit heres institutus. vel lega. tum fuerit. ei aliquid vel donatum. **S**i liber est. p. t. possessionem que si. bi queri non potest. cum ipse ab alio pos. sideatur. ut. ff. ad. i. ul. de adul. sic. eueni. et. **I**tem p. t. vsu. capionem. que sibi n. queritur sine posses. sione. ut. ff. de acqui. re. do. homo. liber. s. quicquid. et. de vsu. l. sine. sed. in hereditate p. liberum ho. minem mihi querenda. vi. s. ut. necessaria. quoru. si quid. de fuerit. non queritur. scilicet ut mei cont. e. placione institu. atur. **I**tem ut sciat condicionem suam institutus. **I**tem q. iussu meo adeat. **I**tem q. volens adeat. **I**tem q. velit. michi querere. **I**tem q. bona fide possideam. bene dico oportet. ut. sciat. condicionem sua. vnde. ignor. as. sue. condicionis. nulli

acquirit sibi em non ut ff. de acqui. hère. qui putat. §. qui
 bona fide. et. l. vi. §. i. et quia se obligare non voluit. Item
 possessori non. si non interuenit iustus. ut ff. de acqui. hère.
 si quis mihi bo. §. nullum. Idem et si interuenit. ut ff. de ac
 qui. hère. l. vi. §. celsus. et. §. i. nam et seruili necessitate cre
 ditur hoc fecisse. ut ff. de negg. l. at qui. §. si libero. quare n
 potest acquirere ut
 ff. de hère. msti. ho
 mo liber in prim. Si
 sciens condicionē su
 am volens querere
 mihi. querit sibi. sed
 restituit mihi posses
 sori p. condicionē si
 ne cala cuius intuitu
 fuit institutus. aut n
 volens querere pos
 sessori. cuius intuitu
 fuit institutus iustu
 eius adempto querit
 sed sine eius otempla
 cione nihil. ut ff. de
 acqui. re. bo. l. liber
 bo. no. in prim. Item
 potest dici q. ignas
 rus querit sibi ut. ff.
 de acqui. hère. l. qui
 in aliena m. fi. §. cū
 autem. s. **D**ñs fit
 sic. C. de pactis. tras
 ditionis. **N**ō pos
 sidet. s. ciuilitet. sed
 naturaliter ut. ff. de
 acqui. pos. l. natura
 liter. vnde vtile in
 dictuz vnde vi sibi da
 tur ut. ff. de vi. et vi
 ar. l. iij. §. vnde vi.
 u. **H**abetis. sic. ff. de
 acqui. pos. l. i. §. p. eū
 sic. ff. qui sa. i. sba. co.
 l. sciendum §. n.
 v. **Q**uia scit. vnde n
 vsucapit cum malam
 fidem habeat ut. §. d
 vsuc. in prim. accur.
 p. **I**n vtriusq. nō de
 tribus vtriusq. dici
 vel melius dicvtrius
 q. fructuarij. et bo.
 pos. ac. p. **P**roxi
 me ut. §. e. §. de his q.
 §. idem placet.
 3. **E**x his apparet. s.
 argumento a o. tras
 rio sensu sumpto. naz
 si tantum p. dictos ho
 mines acquiratur er
 go non p. alios ut. ff.
 de offi. eius cui man. l. i. in prim. et. §. de tutel. in prim.
 a. **A**cquiri. fallit in tutore et cur. et filibus psonis ut dice
 mus. §. de mutil. si §. si quis alij. ac. b. **P**ossessionem. C.
 de acqui. pos. l. i. et. ff. de acqui. pos. possessio q. §. et si pos
 sessio. c. **C**onstitutionem. que est. C. p. quas pso. no. ac
 qui. l. i. d. **P**er hanc. ita q. et p. procuratorem. namq. sola
 possessio cum res inanimata sit mihi non querit. nam et p

habetis neq. bona fid. pos
 sidetis. Item p. alienos v.
 uos in quibus neq. vsum
 fructum habetis neq. iu
 stam possessionem nulla ex
 causavobis acquiri posse
Et hoc est qd dicitur p. ex
 traneam psonam nihil ac
 quiri posse excepto eo qd
 p. liberam psonam acqui
 ritur veluti p. procuratorem
Et placet non solum sciē
 tibus sed et ignorantib.
 vobis acquiri possessionē
 secundum diu. seueri ostō
 nem et p. hanc possessionē
 eiam dominū si dñs fue
 rit qui tradidit vel vsu
 cationem aut longi tps
 p. scriptionem si dñs non
 fit. **H**actenus tantisper
 admonuisse sufficit quem
 admodum singule res vo
 bis acquirantur. Nam et
 legatorum ius et quo ip
 so iure singule res vobis
 acquirantur. Item fidei
 omissorum vbi singule res
 vobis relinquunt oportu
 nius inferiori loco refere
 mus. **V**ideamus itaq.
 nunc quibus modis p. vni
 uersitatem res vobis acq
 runtur. Si cui ergo here
 des facti sitis siue cuius bo
 norum possessionem pecie

tradicionem res mihi querit et possessio sed illa ead et p
 me acquiratur. ut. §. de re. di. p. tradicionē et. §. e. m. prim.
 Alij dicunt ut azo. p. solaz possessionē queri dominū ut h
 et. C. e. l. i. sed ibi non dicit simp. excepta possessione. sed
 dixit excepta causa possessionis. i. dominio qd est cā. posses
 sionis. secūda post vsuc. ut. ff. de vsuc. l. iij. e. **P**rescrip
 onem. nobis sciētib.
 ut. C. de acqui. pos.
 li. i. f. **H**actenus.
 admonuisse. §. de re.
 di. §. singulorū. ac.
 §. **A**cquirantur. p.
 nos et alios. ut in. t.
 isto. h. **L**egatorū
 §. tacite obiectiōni
 que fieri possēt. §. sin
 gularibus acquisitiōi
 bus legatorum.
 i. **R**efereamus. ut. §.
 del. p. totum. et. §. de
 singulis re. p. fidei. o.
 re. p. totum. k. **S**i
 cui heredes. §. de iure
 ciuili ut. §. de hère.
 insti. vsq. ad ti. §. bo.
 pos. accur. l. **B**o
 norum. §. de iur. pie
 to. et. §. de bo. pos. p.
 totum. m. **A**rgo
 gauet. is. §. de acqui.
 p. arzo. p. totum.
 n. **F**uerit. §. de eo
 cui h. cā. adi. p. totū.
 o. **E**x testō. de quib.
 bus vsq. ad ter. cum
 lib. 2. dicitur.

ritis vel si quem arrogau
 ritis vel cuius bona liber
 tatum ofuandarum cau
 savobis addita fuerint ei
 us res omnes ad vos tran
 seunt. **A**c prius de here
 ditatibus dispiciam. qua
 rum duplex est adicio naz
 vel ex testamento vel ab
 intestato ad vos p. tinent.
Et prius est ut de his di
 spiciamus que ex testamē
 to vobis obueniunt. Qua
 in re necessarium est inci
 um de ordinandis testamē
 tis exponere.

De testamentis.

Testamentū ex eo
 appellatur q. te
 stacio mentis fit sed ut ni
 hil antiquitatis penitus
 ignoretur sciēduz ē olim
 quidem duo testamento
 rum genera in vsu fuisse.
 quorum altero in pace et
 ocio vtebantur qd cala
 this comicijs appellabāt
 altero cum in prelium exi
 turi essent qd p. cinctuz di
 cebatur accessit demum
 tertium genus testamen
 torum qd dicebatur p. es
 et liberam scilicet quia p.
 emancipationem id est p.
 maginariam quandam vē
 dicionem agebat quinq.

stitucione nullum dicitur testamentū ut. ff. de iur. omni. l.
 si. et. §. de fidei. h. heredi. in prim. a. **S**ed ut. C. de cadu
 tol. §. et cum triplici ar. contra. §. e. ti. §. in p. non scriptis.
 b. **Q**uod calatis. id est bonis inicijs vel bonis iuuenibus.
 calos em bonum interpretatur. comicie hie queritur vel a cas
 lon qd est voco. quia vocaco psonaz. fiebat. vnde kalen
 de dicte sunt. c. **P**rociētuz. eo forte q. succincte fiebat

De testamentis

Testamentum
 appellat. pos
 mit et bimolo
 gam. ut §. lapis q. si
 ledens pedem. et ar
 gumentū quasi argu
 te inuentum. sic a mu
 tuum qd ex meo tuuz
 fit. ut. ff. si cer. pe. l.
 ij. §. appellata. et fm
 hoc eod. illud potest
 dici testamentū. Dif
 fimitur autem sic. tes
 tamentū est volun
 tatis nostre iusta sen
 tencia de eo qd quis
 post mortem suam fi
 eri voluit ut. ff. de i. i.
 et est addens cum in
 stitucione heredis ut
 §. del. §. ante herede
 quia sine heredis in

et in his duobus testamentis heres erat. ut. j. e. s. sed neqz
Dicitur. de domibus. e. **A**ccessit. similiter de iure ci-
 uili. ac. f. **P**er es. p. rium nomen testamēti. accursius
S vendicōnem sic. s. quibus mo. iul. pa. po. sol. s. p. terea
H et libripēde. i. estimatore. qui libripēdebat vel es-
 timabat familiam vno nūmo. deinde emptor manumitte-
 bāt totam familiam
 cum omnibus bonis.
Romanis. i. libe-
 ris hominibus ut. s.
 de lib. s. fi. k. **P**u-
 beribus. s. quibus
 mo. tu. fi. m. p. i. h.
Familie. id est he-
 reditatis ut. ff. s. s. v.
 sig. p. nunciacō. s. fa-
 milie. ac. m. **E**mp-
 tor. qui erat loco he-
 redis ut. j. e. s. sed ne-
 qz. n. **L**ibram. i.
 adequatam. i. estima-
 tam rem et dicitur li-
 bra hereditas. quia si-
 cut libra diuidit in
 p. h. v. n. c. i. a. et he-
 reditas ut. j. de here-
 diti. s. heredi. as. v. n.
 de dicitur adequata
 libra. i. hereditas es-
 timata. o. **P**arti-
 quia numerus testiu
 remansit. p. **A**d
 ius. scilicet q. ius ci-
 uile inuenit q. **P**o-
 stea. scilicet s. media
 iuris prudentia.
Honorario. scilicet
 et pretorio ut. s. de
 iure naturali. s. pre-
 torum. r. **Q**uodā-
 modo. quia computa-
 to libripēde et emp-
 toze. vii. erant.
Et subscripcione.
 ut subscribant se tes-
 tamento affuisse. et
 cuius sit ut. ff. e. l. pe-
 s. **C**onstitucō. i. d. u. l.
 ut. C. de testa. hac s.
 sultissima. t. **C**on-
 textu. i. nullo actu in-
 terposito nisi necessa-
 rio nature ut. ff. e. he-
 redes in fi. a. C. e. cū
 antiquitas. u. **T**e-
 statoris. si potest ut
 C. e. u. l. x. v. **T**e-
 stium. si non potest
 testator scribere. sed
 hodie indistincte p. alium scribere potest nomen heredis ut
 in aut. ut spon. lar. s. qui a vero. col. viij. **T**enorem. ē
 autem tenor si potest scribere faciat. alias dicit coram tes-
 tibus. et scribitur p. alium vel p. aliquos de eis. alias non
 valeat. p. mmo falsi pena tabellio tenetur ut. C. e. u. l. x. v. **A**-
 nulo. scilicet habente characteres. qui signatoriu. di-
 citur. et sic est in eo sigillum. non autem alio signo ut. ff. e.

testibus et libripēde ci-
 uibus romanis puberibus
 presentibus et eo qui fami-
 lie emptor dicebatur. **S**z
 illa quidem priora duo ge-
 nera testamentorum exve-
 teribus temporibus in di-
 fuetudines abierunt. **N**ō
 vero pes et libram fiebat
 licet diucius pmanit at-
 tamen partim et hic inusu
 esse desit. **S**ed predi-
 cta quidem nomina testa-
 mentorum ad ius ciuile re-
 ferebantur. **P**oste a vero
 ex ed. cto pretoris forma-
 alia faciendorum testamē-
 torum introducta est iure
 enim honoario nulla enī
 cipacio desiderabatur s3
 septem testium signa suffi-
 ciebant cum iure ciuili si-
 gna testium non erant ne-
 cessaria. **S**ed cum pau-
 latim tam ex vsu hominum
 q̄ ex constitucionum emē-
 dacionibus cepit in vnam
 consonanciam ius ciuile et
 pretorium iungi constitu-
 tum est ut vno eodemqz
 tempe qd ius ciuile quo-
 dammodo exigebat sep-
 tem testibus adhibitis et
 subscripcione testium qd
 ex constituc. omnibus inuen-
 tum est et ex edicto preto-

ad testium. s. signum. et de. s. sig. l. signatorius. s. signat e
 Accur. 3 **T**estamentum. vel eciā im: hēum scilicet q̄
 inuolutum est testamentum ut. ff. e. ad testium. s. fi.
Visum. hac racione et cum trib9 vel pauciorib9 vel plu-
 ribus potest signari testamentum. ar. j. man. s. is qui exeq-
 tur. alij dicunt tantum cum. vij. vel vno debere signari.
Testes. factō. **P**assim hic accipe. ut
 bona sit excepco ac-
 sed neqz rē. al' eciā
 accipitur actiue ut. j.
 de here. quali. a. dif-
 s. testamenti.
Mulier. i. alijs au-
 tem casibus omnibus
 recipit preterq̄ in
 testis. ut. ff. e. qui te-
 stan. s. mulier racio ē
 ut. C. de fide. i. s. l. fi.
 ut est timor falsitas
 tis. **Q**uid de hermo-
 fraudito. s. si pualz
 in masculino sexu re-
 cipitur ut. ff. de sta-
 bo. querit. et de tes-
 l. repetundaruz. s. i.
Imputes. quid
 de eo q̄ vidit in pu-
 pillari etate. s. aliz
 as. i. preterq̄ in tes-
 tamento posset tes-
 tificari. sicut et ser-
 uis ut. ff. de. s. sig.
 l. nocionem. s. instru-
 mentorum. a. C. s. hē-
 re. et manich. qm m
 fi. sed hic non quia
 faciunt ad substanci-
 am testamenti ut hic
 s. e. **A**ut q̄ nō
 loq̄ v' audire potest
 ut. j. qui. test. fa. licz
 s. Item furdus.
Furiosus. nisi ha-
 beat dilucida inter-
 ualla ut. ff. e. qui tes-
 tamento. s. nec furio-
 sus. Accur. s.
Interdictum vel
 a lege ut quia commi-
 fit m. l. iul. ma. ut. ff.
 ad. l. iul. ma. l. fi. vel
 a iudice ut. ff. e. is q̄
 m fi. i. s. l. h. **C**on-
 testabilem. ut de car-
 mine famoso damna-
 tus v' muliebria pas-
 sus ut. ff. e. is cui. s.
 fi. et. l. cū lege. de te-
 st. ob carm. in prim. **S**ed cum liberalitate. scilicet pu-
 tatiua. et sic valēt plus qd est in opinione q̄ qd est in ve-
 ritate. sic. ff. del. i. l. in. s. s. et si qua. et. ff. de offi. p. l. bar-
 barus. ar. s. j. del. s. si quis rem suam. k. **S**ignaretur.
 quidam hoc intelligunt generaliter verum. ut siue ostē-
 datur testamentum in scriptis conditum. siue nuncupatiuū
 debeat ei credi. siue desierit testes esse siue nō. a. sic se h3

confuetudo ut ar. C. de edic. di. adri. tol. nuncupatio. et l. si. et. C. de dona. in dona. et ar. tu. l. si. Nos contra. scilicet in nuncupatio de iur. et qd hic dicitur in testamento condito in scripte loquitur. in nuncupatio enim si proferatur non debet credi sine testibus. cum in eis consistat tantum substantia testamenti ipsum tamen valet. licet probatio deficiat ut. ff. de test. tu. l. duo. Quid si seruus factus est. p. infamis velit recog. noscere sigillum suuz. Re. n. non admittitur ut. ff. de car. e. carbo. manum. s. caue.

Consensu. nota errorem prodelle ut ff. de suppel. le. l. iij. in fi. et. C. de lati. li. tol. s. sed quia. et. ff. de offi. p. barbarius m. Alieno aliud si suo ut. j. p. s. et. ff. de testi. n. **S**ed filiuffa. missionem. i. remissionem. aliud si ante ut. ff. e. qui tes. tamenti. s. p. contra. rium. Accursius flo. rentinus. o. **I**n ea. re. Item et in alijs ut C. de testi. l. i. s. qd est domesticus. Re. n. colonus. et ascripti. eius vel similes. ut. C. de his qui ad ec. con. fu. l. si. s. sane si ser. uus et. C. de questi. l. p. idem. Item pro. marito. et ec. ut. s. s. vli. et ha. s. Item is Item seruientes siue dapiferi. ut. ff. de pen. l. respiciendu. s. fur. ta p. **S**ed neq. pa. ter. no. q. his tribus modis dicitur quis o. tingere me per pote. statem. q. **A**dhibe. ri. quia eorum nego. cium est cum eciaz lu. crum et damnum ad. eos p. tineat ut. ff. qn. ap. fit. l. i. s. in p. pria. et vere eorum qui re. **A**gi. caute ponit. agi. et non dicit geri. cum sit generalissi. mum ut. ff. de. v. sig. l. labo. in prim. et. l.

verborum. habet enim se ad ius testandi et contra. **F**amilie emptor. dicitur ille qui constituebat heredes per es et libram. **C**onturbatum. nam olim heres duo. bus primis generibus testamentorum poterat esse testis. **I**ntercio vero. ille qui erat loco heredis non poterat esse testis. et sic erat tur. batio iurum. et ad eius similitudinem verus heres hodie testis non erit ut sequitur. **H**eredi

neq. mutus neq. surdus. neq. is cui bonis interd. ctum est neq. is quem le. ges iubent improbum in. testabilem esse possunt in numero testium adhiberi

Sed cum aliquis ex testibus testamenti quid faciendi tempore liber es. stimabatur postea autem seruus apparuit taz diuus adrianus cathoni q. po. stea diuus seuerus et an. thomius rescripserunt sub. uenire se ex sua liberalita. te testamento ut sic habe. atur firmum ac si ut opor. tebat factum esset cum eo tempore quo testamtu. signaretur omnium con. sensu s. testis liberozu. lo. co fuerat nec quisquam ef. set qui ei questionem sta. tus mouisset. **P**ater nec non is qui in potesta. te eius est. **I**tem duo fra. tres qui in eiusdem patris potestate sunt utriq. tes. tes in vnum testamentuz fieri possunt quia nihil no. cet ex vna domo plures testes alieno negotio ad. hiberi **I**n testibus au. tem non debet esse is qui in potestate testatoris est sed si filiuffa. de castrensi

qui erat ex primis duobus generibus testamentorum. **A**buti. sic. C. de cad. tol. s. i. et. ff. si fa. fur. fe. di. l. si. q. s. qui ma. non pos. s. i. u. **L**egatarijs. discrepant hij iur. veteri a fideicommissarijs ut. j. de fidei. o. cum her. s. p. re. rea. sed hodie non ut. j. de f. s. sed non vsq. quidam. s. hunc intelligunt quando legatum fuit repetitum a succedenti. bus ab intestato. ut tunc no. videatur fer. re testimonium in te. stamento iur. q. iur. successor est qui in q. ta parte heres insti. tutus est. v. **N**on iuris. h. rei et sine on. ut. ff. man. si heredi. tatem. p. **C**onsti. tucione. greca. vel dic. de illa que est. ff. e. q. testamento. in p. m. que est iustis. ani p. approbacione. ut. C. de veteri. iur. e. nu. l. i. s. merito. p. z. maverior. p. **P**o. testate. Item tabelli. oni ut. ff. e. domicus. 3. **D**amus. C. de tes. ti. omnibus contra. So. hic agitur de vi. ribus testamenti. in. heredem et alium a. gentem contra testa. mentum. alias coniu. ctus coniu. cto no. fe. ret et minus legata. rius alij. et secunduz hoc falso hic sumit. ar. q. socius in causa socij admittitur in te. stimonium vel dic. s. speciale ut coniu. ctus pro coniu. cto admittatur. quasi in re sua fauore testam. ti et vltime voluntas. tis que debet domina. ri si legitima est ut C. de p. l. euz. questoz. m. fi. et erit bonu. ar. s. dictum. s. s. cont. ar. est. C. de testi. qm. in fi. s. Re. n. finis ill. ius. l. no. refertur ad totum. qd erat dictu. distingue tamen an. luctum redeat ad eu. socium ut tunc no. ad. mittatur. alias sic. ut ff. quado ap. fit. l. i.

peculio post missionem fa. ciat testamentum nec pa. ter eius recte adhibetur testis nec is qui in pote. state eiusdem patris est. reprobatus enim est in ea. re domesticum testimoni. um **S**ed neq. heres scri. ptus neq. is qui in pote. state eius est neq. pater eius qui in potestate ha. bet eum neq. fratres qui in eius potestate sunt tes. tes adhiberi possunt qz. h. totum negocium qd a. gitur testamenti ordina. di gracia creditur hodie inter testatorem et here. dem agi licet enim totum ius tale conturbatum fue. rat et veteres quid fami. lie emptorem et eos qui p. potestatem ei adunati fue. rat a testamentarijs tes. timonijs repellebant he. redi et his qui coniu. cti per potestatem ei fuerat concedebant testimonia in testamentis prestare li. cet hij qui id p. mittebant hoc iure minime abuti de. bere eos suadebant tam. nos eandem obseruacio. nem corrigentes et qd ab illis suasum est in legis ne. cessitatem transferentes

. s. in p. pria. a. **N**ihil in cartis. sic assignantur. contra. ar. s. de re. di. s. littere. b. **E**t vnum. sic. ff. e. l. vnu. ac. **I**nterdum. scilicet ut pluribus fiat codicibus. d. **I**n. miment. sic in aut. de consang. et vte. fra. s. sic igitur. coll. vi. Sed nunquid ex his exemplis probatur. Re. n. non sine autentico ut in aut. ut spon. lar. s. et hoc insuper. col. s. et C. de h. s. instru. quicq. et. ff. s. to. pos. secundum ta. l. i. s.

Fragmentary text from the right edge of the page, including words like "Famili", "legatari", "discrepant", "iur.", "veteri", "fideicommissarijs", "ut.", "de fidei.", "o. cum her.", "s. p. re.", "rea.", "sed hodie", "non ut.", "j. de f.", "s. sed non vsq.", "quidam.", "s. hunc", "intelligunt", "quando legatum", "fuit repetitum", "a succedenti.", "bus ab intestato.", "ut tunc no.", "videatur fer.", "re testimonium", "in te.", "stamento iur.", "q. iur.", "successor est", "qui in q.", "ta parte heres", "insti.", "tutus est.", "v.", "Non", "iuris. h. rei", "et sine on.", "ut. ff. man.", "si heredi.", "tatem. p.", "Consti.", "tucione. greca.", "vel dic.", "de illa que", "est. ff.", "e. q. testa.", "mento. in", "p. m. que", "est iustis.", "ani p.", "approbacione.", "ut. C. de", "veteri. iur.", "e. nu. l. i.", "s. merito.", "p. z. maverior.", "p. Po.", "testate. Item", "tabelli.", "oni ut. ff.", "e. domicus.", "3. Damas.", "C. de tes.", "ti. omnibus", "contra. So.", "hic agitur", "de vi.", "ribus testa.", "menti. in.", "heredem", "et alium a.", "gentem", "contra testa.", "mentum.", "alias coniu.", "ctus coniu.", "cto no. fe.", "ret et minus", "legata.", "rius alij.", "et secunduz", "hoc falso", "hic sumit.", "ar. q. socius", "in causa", "socij ad.", "mittitur", "in te.", "stimonium", "vel dic.", "s. speciale", "ut coniu.", "ctus pro", "coniu. cto", "admittatur.", "quasi in", "re sua", "fauore", "testam.", "ti et vltime", "voluntas.", "tis que", "debet", "domina.", "ri si legitima", "est ut", "C. de p.", "l. euz.", "questoz.", "m. fi. et", "erit bonu.", "ar. s. dictum.", "s. s. cont.", "ar. est.", "C. de testi.", "qm. in", "fi. s. Re.", "n. finis", "ill. ius.", "l. no.", "refertur", "ad totum.", "qd erat", "dictu.", "distingue", "tamen", "an.", "luctum", "redeat", "ad eu.", "socium", "ut tunc", "no. ad.", "mittatur.", "alias sic.", "ut ff.", "quado", "ap. fit.", "l. i.

si tandem secundum hoc ambo sunt principalia. **S**i quis septem testibus quibus nullus vocatur ut si miles moriatur in bello ut non. C. de mili. l. milites quibus unus ut impator. ut. C. e. omnium. quandoque duo inter filios. ut. C. e. hac co. sultissima. s. ex imperfecto. vel si intento. faciat testamentum miles. ut. ff. de mili. tes. lucius. quandoque tres vel quatuor vel pauciores. ut. C. e. si non specia. li. quandoque quinq. ut in testamento rusticum. ut. C. e. l. si. s. fin. autem. quandoque septem. ut generaliter. ut hic. et. C. e. hac o. sultissima. quandoque viij. ut. C. qui testa. fa. pos. hac consulti. tissima. **A**dhibitis id est rogatis ut intersint. et sint attenti. ut. ff. e. heredes. s. penul. q. in aut. de testibus. s. et licet. m. fi. s. col. vij. **C**oram. scilicet palam nominando heredes. ut. ff. e. l. heredes. **P**ropriata. alia. as notificata. in s. n. n. cupatu. **D**e militari testamento. Est autem miles qui iuravit a signis non recedere. ut. ff. ex quibus cau. ma. l. penul. et scriptus est in matricula vbi et alij milites scripti sunt. ut. ff. e. l. penul. per totum. t. Sunt et alia. v. necessaria ut quis sit miles. ut diximus. ff. q. b. ex cau. ma. l. fi. et in aut. de man. prin. s. fi. Item miles dicitur a malo quod sustinet pro alijs vel a mille quia ex numero mille hominum eliguntur. ut. ff. e. l. i. s. miles.

Vpradicta. q. consistit in quatuor vbi est in scriptis testamentum conditum. vel in sola nuncupacione heredis coram septem testibus ut. s. ti. i. s. sed cum. s. fi. et. ff. de here. insti. l. i. s. qui neg. Et dic q. sex sunt necessaria in milite. q. sit de genere militari. C. de neg. g. l. ne. m. et. l. i. Item q. exanimetur. C. qui mili. non pos. l. i. Item q. prestet sacramentum q. mortem non evitabit pro re publica. ff. de min. l. penul. et de his qui no. m. fa. l. ij. s. miles. Item q. ense signatur. ff. de testa. mi. l. penul. Item q. stigma. i. nota publica brachis inscribatur. C. de fab.

ad imitationem pristini familie emptoris merito nec heredi qui ymaginem vestustissimi familie emptoris obtinet neq. alijs personis que ei ut dictum est coniuncte sunt licenciam concedimus sibi quodam modo testimonia prestare. Ideoq. nec huiusmodi veteres constitutiones nostro codici inseri permittimus. Legataris autem et fideicommissariis qui non iuratores sunt et alijs personis eis coniunctis testimonium non denegamus immo in quadam nostra constitutione et hic specialiter eis concessimus et multo magis his qui in eorum potestate sunt vel qui eos habent in potestate huiusmodi licenciam damus. Nihil autem interest testamentum in tabulis aut in cartis membranis vel in alia materia fiat sed et unum testamentum pluribus codicibus conficere quis potest secundum obtemperantiam tamen observacionem omnibus factis quod interdum etiam necessarium est veluti si quis navigaturus et secum fer

l. iij. Item in numero aliorum poni dicitur et inscribi. ff. de min. l. ex eo tempore. et talis habet privilegia militibus concessa. a. Impericaz. C. de iur. a. fac. ig. l. i. b. Solemnitate. s. eta. sigilla et subsecpciones. b. Introduxit. sed tunc demum cum in militia sunt hnt p. u. l. m. ut. C. e. l. pe. a. h. sibi cit. ac. flo. c. Illis aut. p. sed. d. Admittantur et ita nota q. cessante causa cessat effectus. et potest hic sumi ar. sic. C. de epis. et cler. l. generaliter. q. cessante clerico ab ecclesia cessat p. ebda naturaliter. sed ar. contra. ff. de spoli. l. i. s. sexum. quia calphur ma dedit causam edito. v. n. cessante causa cessare debet edictum quod est verum. sed hoc ultimum generale est causa impulsiva dictum. primum de finali sine qua res esse non potest. e. Et si filij. licet hij alia si prohibeantur ut. j. t. i. in prin. et. ff. de dona. cau. mor. l. ta. his f. Communi. scilicet quo ad solemnitatem non quo ad hoc ut detur querela contra eius testamentum. sicut in alio veterano est. ut. C. de moffi. tes. l. fi. s. in his. et. ff. de m. offi. tes. l. pap. s. si quis in malicia. Item hoc est verum quando est boni reuerfus. sic. s. p. diximus. alias si cut miles alius vti speciali ut. sic et iste ar. ff. e. ex militai. s. i. et. l. testamenta eorum. s. i. **P**agos. a. pagos quod est villa dicitur. quasi diceret non militum. **P**lane. rescriptum ut. ff. e. diu. i. s. ergo. hominibus. saltem duobus. ut. ff. e. lucius. et. ff. de testi. bus. l. vbi. et hoc quod est intentio. si autem in conflictu belli nullo etiam teste voca.

re et domi relinquere iudiciorum suorum contestacionem velit vel propter alias innumerabiles causas que humanis necessitatibus imminet. Sed hec quidam de testamentis que in scriptis conficiuntur sufficiunt. **S**i quis autem sine scriptis voluerit ordinare testamentum iure civili septem testibus adhibitis et sua voluntate coram eis notificata sciat hoc perfectissimum testamentum iure civili firmumque constitutum. **D**e militari testamento.

Vpradicta diligens observacio in ordinandis testamentis militibus propter miniam impiciam constitutionibus principalibus remissa est. Nam quamvis neque hij legitimum numerum testium adhibuerint neque aliam testamentorum solemnitate observauerint recte nihilominus testantur vices cum in expedicionibus occupatis sunt quod merito nostra ostendit. **Q**uoque enim voluntate eius suprema siue in scriptura inveniatur siue sine scriptura valz

to. ut. C. e. milites. si autem est boni iure omni. ut. s. e. s. illis. **C**eterum sermombus. forte causa demonstrandi ut magister discipulo. vel ludi causa. ut. ff. de acti. et ob. l. obligacionum substantia. s. fi. vel affectionis. ut. ff. de codicillis. littere. **R**ecvillorum. sic. j. ad. l. sal. circa prin. sic. C. de rescim. ven. l. ratas. **M**umymmo. habet privilegium circa solemnitatem. quumymmo et circa substantiaz

nota q. cessante causa cessat effectus. et potest hic sumi ar. sic. C. de epis. et cler. l. generaliter. q. cessante clerico ab ecclesia cessat p. ebda naturaliter. sed ar. contra. ff. de spoli. l. i. s. sexum. quia calphur ma dedit causam edito. v. n. cessante causa cessare debet edictum quod est verum. sed hoc ultimum generale est causa impulsiva dictum. primum de finali sine qua res esse non potest. e. Et si filij. licet hij alia si prohibeantur ut. j. t. i. in prin. et. ff. de dona. cau. mor. l. ta. his f. Communi. scilicet quo ad solemnitatem non quo ad hoc ut detur querela contra eius testamentum. sicut in alio veterano est. ut. C. de moffi. tes. l. fi. s. in his. et. ff. de m. offi. tes. l. pap. s. si quis in malicia. Item hoc est verum quando est boni reuerfus. sic. s. p. diximus. alias si cut miles alius vti speciali ut. sic et iste ar. ff. e. ex militai. s. i. et. l. testamenta eorum. s. i. **P**agos. a. pagos quod est villa dicitur. quasi diceret non militum. **P**lane. rescriptum ut. ff. e. diu. i. s. ergo. hominibus. saltem duobus. ut. ff. e. lucius. et. ff. de testi. bus. l. vbi. et hoc quod est intentio. si autem in conflictu belli nullo etiam teste voca.

testamenti ut quia alias testari non posset hic tamen possit. ut ff. e. l. iij. n. Et mutus siue natura siue casu. ut sit privilegium aliqd. ut. C. qui tes. fa. pos. l. discretis. et si iure militari. ut. ff. e. ut. militari. dum est in militia.

Sed haec tenent quidam dicunt hic non esse. s. et afferunt quod omne privilegium quod habet miles perdit cum redit in militia sed nos dicimus. s. hic esse. et distinguimus inter privilegia quod habet ut testetur qui alias testari non potest. ut si iussa. et mutus ut si iudicaret post reversionem ut. s. p. s. et. s. sed testari. et. ff. e. ticius. in pn. alia vero privilegia que habet in testando firmantur. ut hic. et. s. e. s. il. lis autem. p. Doc illis. scilicet militibus. ut reliqua privilegia scilicet de numero testum habeant in testando. et sic non refertur ad. p. s. Ac surius.

testamentum ex voluntate eius. Illis autem temporibus per que circa expeditionum necessitatem in alijs locis vel suis edibus degunt mime ad vendicandum tale privilegium adiuvantur. Sed testari quidem et si filij facti sunt propter militiam conceduntur iure tamen omnium eadem obsequatione et in eorum testamentis adhibenda quam in testamentis paganorum proxime exposuimus.

Plane de testamentis militum diuus traianus statilio severo ita rescripsit id privilegium quod militibus datum est ut quoque modo facta ab his testamenta rata sint sic intelligi debet ut utique prius constare debeat testamentum factum esse quod et si ne scriptura a non militibus quoque fieri potest. Ergo miles de cuius bonis apud te queritur si advocatis ad homines ut voluntate sua testaretur ita locutus est ut declararet quod velle sibi heredem esse et cui libertatem tribueret provideri si ne scripto hoc modo esse testatus et voluntas eius rata habenda est. Ceterum si ut plerumque in omnibus fieri solet dixit alicui ego te heredem facio l. bona mea tibi relinquo non optet hoc testamento suari nec ullorum magis in testamento iporum quibus id privilegium datum est eius modi exemplum non admitti

Post missionem honestam. scilicet finito tempore militiae vel causam si ante tempus ex necessitate recessit. si autem ignominiosa est missio desinit statim valere. ut. ff. e. testator eorum. et. C. e. l. ex test. sed si miles de capitali crimine damnatus fuerit. si quidem de omnium ut homicidio et simili non poterit ammodo testari. ff. de veter. suc. l. i. in fi.

si autem militari ut qui alienavit arma vel similia. que numerantur ut. ff. de re mili. l. ij. et. iij. et idem etiam de fidei. rup. non potest testari. ut. ff. e. l. ex militari al. poterit in castrensibus tantum si ei hoc in sententia permissum fuerit. alias non. ut. ff. de iur. iur. l. si quis ex hereditate. et. s. sed et si quis capite. et. de l. iij. l. si quis miles in principio.

Valere. quia condicio retrahitur. ut. ff. de periculo et omni. re ven. l. necessarius. s. i. et qui potest in pig. ha. l. vlt. et facit. ff. e. qd dicitur et. l. qd constitutum Accursus.

Resignavit. id est singula aperuit et remouit. ut. ff. e. cum sumus. s. cum quis.

Adicit. ut. ff. de iure con. l. conficiuntur. s. si similes.

Et noua. nota quod ab initio non valet et post facto tamen conualescit. t. Denique his de causis manentibus valetque resignavit postea. vel dicitur nunc de nouo facere potest si vetus non rescinditur. et secundum hoc dicitur noua voluntate scilicet tacita. aliud in pagano ut. s. quibus. mo. tes. m. fir. s. alios.

Alioquin non difficulter post mortem alicuius militis testes existerent qui affirmarent se audisse dicentem aliquem se relinque bona cui visum sit et per his iudicia vera subverterent. **Q**uoniam primo et mutus et surdus miles testari potest facere.

Sed hactenus si illis a principalibus constitutionibus conceditur quantum militat et in castris degunt.

Post missionem vero veterum vel ex castra si faciat adhuc militantes testari communi omnium civium romanorum iure id facere debent et quod in castris fecerint testamentum non omnium iure sed quantum voluerint post missionem intra annum tantum valebit. **Q**uid ergo si inter annum quis deceaserit condicio autem heredi ascripta per annum extiterit an quasi militis testari valeat et placet valere quasi militis. **S**ed et si quis ante militiam non iure fecit testari et miles factus et in expeditione degens resignavit illud et quodam adiecit siue detraxit vel alias manifesta est militis voluntas habere volentis dicendum est valere testamentum quasi ex voluntate militis noua. **D**enique et si in arrogationem datus fuerit miles vel si iussa emancipatus est testari eius quasi ex voluntate noua militis nec videtur capitis diminutione irritum fieri.

u Leges. s. Digestoz. ut. ff. de colla. bonoz. l. i. §. nec cas-
 trense. v. Constitucōnes. ut. C. de assesso. l. velut. et
 C. de aduo. diuer. iudi. l. fori. et alie plures. **p** Quibus
 dam. ut consilibus et pfectis legionū. et p sibus pūnci-
 arū. qui sunt filijfa. ut. C. de moffi. tes. l. fi. **y** Constitu-
 cio. sic. C. de moffi. tes. l. fi. **z** Tantummodo. scilicet ca-
 castrensi et q̄i nam in
 aduētico non p̄t. lis
 cet habeat p̄etatem
 ut. C. de bo. q̄ li. l. fi.
 §. filijfa. a **C**on-
 muni. n̄ sit miles i ca-
 stris ut. s. e. in prim.
 itē tale testm̄ nō ex-
 pugtur p̄ q̄relam in
 offi. ut. C. de moffi.
 tes. l. fi. b **Q**uibus
 non est pmissus facē
 testamentum.

Non tñ. vide-
 bat̄ quēlibet
 suantē sup̄di-
 ca posse testai s̄ q̄
 tū est m. xij. casibus
 q̄ in. t. isto. p̄ pte di-
 cū. et s̄ est q̄d dic̄
 nō tñ. rē. et nō s̄. §.
 fi. a **S**tatumim
 p̄mis. vel statim. i.
 eo rpe. b **P**ermi-
 serūt. s̄ cā mortis fi-
 lius donare p̄t p̄e o
 fenciēte. ut. ff. de do-
 cau. mor. l. tā. his in
 fi. et racō dūēsitatis
 q̄z testm̄ ex libero n̄
 alieno arbitrio d̄z p̄
 cedē. ut. ff. de her. in-
 sti. illa institucō.
 c **N**ihilomāgis. i.
 nō iō magis i se h̄z ne-
 gatiuā sicut n̄lomin⁹
 affirmatiuā.
 d **H**is. s. castre. v̄
 q̄i castre. pec. h̄nti-
 bus ut. s. t. p̄. §. i.
 e **C**onstōmib⁹. exē
 uagātibus. f **C**as-
 tris. s. possit testari in
 castris. §. **A**u-
 gusti. quoz. dicta n̄
 habem⁹. h **S**ub-
 sc̄ptione. cuius. s̄ ba-
 n̄ habem⁹. i **V**ete-
 ranis. s. filijfa. s̄ qui
 b⁹ h̄ loq̄tur. k **A**d
 p̄ntes. nā liberi s̄ fun-
 di militis a f̄res pas-
 tre excludēbāt ut. C.
 omnia. de suc. l. fi.
 hodie soli liberi mili-
 tis ut in aut. de here-
 que ab intes. de. §. fi
 igitur de functus col-
 lacione. ij.

Sciendum tamē est q̄
 ad exemplum castrensi pe-
 culij tam anteriores leges
 q̄ principales ostōnes q̄-
 busdaz quasi castrensi de-
 derūt peculia et quoz q̄-
 busdam pmissum erat eci-
 am in potestate degētī-
 bus testari q̄d n̄a ostitu-
 cio lacius extendēs p̄mi-
 sit omnibus in his t̄mmo-
 do testari peculij quidez
 sed iure omni cuius ostō-
 nis tenore p̄specto licēcia
 est nihil eorum q̄ ad p̄fa-
 tum ius p̄mēt ignorare.

**Quibus non est pmissum
 facere testamentum.**

Non tam omnibus
 licet facē testam̄
 tū statim em̄ h̄ij q̄
 alieno iuri subiecti sunt te-
 stamēti ius faciēdi nō ha-
 bēt adeo quid ut q̄uis p̄n-
 tes eis p̄miserūt nihiloma-
 gis iure testari p̄nt excep-
 tis his q̄s ante enū auim⁹
 et militib⁹ p̄cipue q̄ in po-
 testate p̄ntum sunt q̄b⁹ de
 eo q̄d in castris acq̄sierūt
 pmissum ē ex ostōmibus p̄n-
 cipū testm̄ facere q̄d quid
 ius ab initio t̄m militanti-
 bus datū ē taz ex auctori-
 tate diui augusti q̄ nerue
 nec non optimi impatoris
 traiam̄ postea vero sub-
 sc̄ptione diui adriam̄ ecia
 dimissis a milicia id ē vete-
 ranis ocessus ē **E**taz si
 quid fecerint d̄ castrensi pe-
 culio testm̄ p̄mēbit h̄ ad
 euz quē heredē reliq̄runt
Si vero intestati decel-

Iure omni non hereditario ut ff. de castren. pe. l. ij.
 hodie videtur eciā iure hereditario ut in aut. de hered. q̄
 ab intest. §. si igitur defunctus. col. ix. m **C**omune. sic
 s̄. p̄ quas. p̄so. no. ac. §. i. n **I**ure. scilicet antiquo. sic. s̄
 p̄ quas. p̄so. no. ac. quī. §. i. o **P**eculia. scilicet aduēticia
 et p̄fecticia. nam castrensiavel quasi. eciā iure veteri non
 acq̄rebant̄ patri ut
 ff. de col. bo. l. i. §. ne
 castrense. p **P**ris.
 et alie ne et nre sunt.
 ut. C. de bo. ma. a. C.
 de bo. q̄ li. p̄ totum.
 q **M**utile. q̄z q̄d
 ab initio n̄ valz ex cō-
 tractu t̄pis n̄ ouales
 scit ar. j. t. i. circa p̄n-
 ar. oē. C. de nup. et
 si oē. So. ibi non vas-
 luit m̄imoniū ex pri-
 mo sed ex nouo post
 matrimonium.
 r **D**ecesserit. idē
 de seruo testate si fi-
 deis. sit relictū. valz
 si durat voluntas. ut
 ff. de l. iij. l. i. §. i.
 z **I**mpuberes. sed
 ex quo tetigerunt de
 vltimo die. xij. vel
 xij. anni. satis est fa-
 uore testamenti ut. s̄
 e. l. qua etate. idē
 m̄yfic. ut. ff. de v̄fic.
 l. in v̄ficapionibus.
 secus in p̄sc̄ptionibus.
 n̄ibus odiosis. ut. ff.
 de acti. et ob. l. m om-
 nibus. Itē secus vbi
 est fauor eius q̄ vult
 progare ut in conē-
 ctibus a minore factis
 ut. ff. de min. l. iij. §.
 minore.
 f **J**udiciuz. id est di-
 sc̄recio. ut. ff. de iud.
 cum p̄tor. §. nō au-
 tem. quando q̄z ponit̄
 tur pro sentēcia vbi
 rei iudicate standum
 est. ut. C. de re iudi.
 l. i. quando q̄z pro in-
 stancia cause triennij
 ut. C. de iudi. p̄ope-
 randum. per totum.
 quando q̄z p̄ actione.
 ut iud. fam. herē. vel
 omni di. ut. j. de of-
 iudi. §. si fam. herē. a
 §. fi.
 s **F**uriosi. hac racō
 ne id in mente capto
 dicam ut ar. ff. de v̄.
 ob. a t̄icō in fi.
 t **T**estati. C. e. fu-
 riosum. in primē.
 u **R**egociū. ut v̄fic.

seruit nullis liberis l'frat-
 bus supstitib⁹ ad p̄ntes e-
 oruz iure omni p̄mēbit.
Ex h̄ intelligē possum⁹
 q̄d in castris acq̄sierit mi-
 les q̄ in p̄tate p̄ris ē neq̄
 ip̄m p̄rem adimere posse
 neq̄ p̄ris creditores id v̄
 dere l' aliē inq̄etare neq̄
 p̄re mortuo euz fr̄ib⁹ om-
 ne eē s̄. s̄. p̄p̄riuz ei⁹ esse id
 q̄ in castris acq̄sierit quā
 q̄ iure ciuili oim̄ q̄ in p̄ta-
 te p̄ntuz sunt peculia p̄m-
 dem bonis p̄ntuz op̄ut aē.
 ac si fuoz peculia in bo-
 nis d̄noz nūant̄ exceptis
 videlicet his q̄ ex sac̄s ostō-
 nib⁹ p̄cipue n̄ris p̄p̄ diu-
 sas cās nob̄. s̄. p̄rib⁹ n̄ acq̄-
 runt **P**ret̄ hos ḡ q̄ ca-
 strense peculij vel q̄i ca-
 strense h̄nt si q̄s ali⁹ filij
 fa. testm̄ fecerit inutile ē li-
 cet sue p̄tatis fact⁹ decel-
 serit **P**reterea testm̄ fa-
 cē nō p̄nt impubēs q̄z nul-
 luz eoz animi iudiciuz est
Etaz furiosi nō possunt
 quia mente carent nec ad
 rem p̄met si impubes po-
 stea pubes factus aut furi-
 osus postea op̄os mentis
 factus fuerit et decesserit
Furiosi autem si p̄ id tē-
 pus fecerint testam̄tum q̄
 furor eoz intermissus est
 iure testati esse vidēt cer-
 te eo q̄d ante furorem fe-
 cerint testō valēte naz ne-
 q̄ testam̄tuz recte factuz
 neq̄ vlluz aliud negociuz
 recte gestuz postea furor
 intueniens p̄mit. **E**taz

inchoatam. ut. ff. de usufructu. iusto. §. cum vel possessione que si tam. ut. ff. de acqui. pos. si is q. aio. sic. ff. de pecul. l. q. tube romis. i. pn. **P**ro dig. pdig. est q. neq. finē neq. mo dū hz in expēsis. ut. ff. de cur. fut. l. i. **M**edicta. si dical a iudice planū ē. si aut a lege ut qz i crimē. l. iul. maie. con misit multomin. testat. hz a tūc p. us fcm rūpiē. ut. C. ad. l. iul. maie. l. si.

Ratum qd si fiat interdico cū tñ non fit pdigus. R. n. for. te n. valz. medictum ar. ff. de tu. a. cu. da. ab his. l. sepe. hz con. trariū ve. z. ē cū fit fa cta sē us litiga. toris tñ. nō o. tra. us legi. ut. ff. q. sen. sine ap. pel. re. l. i. i. pn. a. §. i. et. C. qñ. puo. n. est ne. l. ij. **S**emp. hz qñq. p. t. fm. distm. ctione sequentem.

Vitiz. sic. j. de ins. ut. ff. §. mutum.

Et eruditi. scilicet in moribus.

Amitunt. a. mas. xime impij. aduocati.

Constō. ut. C. q. te. fa. pos. discretis.

Certis. ut mutus et surdus casu. vel mutus tñ. siue natu. ra siue casu. si scribe. re nouit sua maū scri. bat testm. si aut p. a. liū scribē. velit. impe. tret h. a. pñcipe. ut. ff. e. si mutus. **T**e si fur. dustm. casu. ē. vel. eci. am. natura. teste. si. vult. si. p. t. lo. q. articu. late. ut. C. e. discre. tis. si. aut. natura. est. surd. q. mutus. n. p. t. n. fit. miles. ut. s. t. i. §. qñ. nymno. **S**i. qñ. sic. s. e. §. p. t. e. a. §. furiosi. **C**ecus. si. natura. s. v. l. casu. a. oz. batus. v. t. ro. q. luie. se. cus. si. vno. tñ. ut. C. de. ex. cu. tu. l. frater.

Obfuacionem. s. ut. coraz. vij. testibus et tabellione. v. l. alio loco eius si nō mueni atur tabellio dilucidi us volūtate suam de clarat. et in hereditatib. et in legatis. et omnia in scriptura referant. ut. C. e. hac. o. sultissima. i. **P**ris. mei. sic. s. s. dona. §. ē. et. aliud. **H**ostes. s. ut. captus. vel. obses. ut. ff. e. obsides. **V**al. qz. fui. sūt. vel. q. i. ut. s. s. i. u. e. p. so. §. fui. a. ff. de. li. ho. ex. bi. l. ij. **M** f. u. e. at. a. n. captiuitate.

Primini. qd. figit. eū. sp. i. ciuitate. fuisse. ut. s. q. b. mod. iul. pa. po. sol. §. si. ab. hostib. n. aut. l. cor. ita. figit. a. q. s. d. z.

pdigus cui bonoz suoz administracio interdica est testamentū facē nō pōt s; id qd ante fecerit q̄ mē dictō bonoz suoz ei fiat ratum ē **T**e surdus et mutus nō semp testamen tum facē pnt vtiq; autē d eo surdo loquim̄ qui om̄ nino n̄ exaudit non q̄ tar. de exaudit. **N**ā et mutus is intelligit qui eloqui ni hil potest non q̄ tarde lo. quitur. **S**epe em̄ eciā l. a. ti. et eruditi homies varijs casib; et audiēdi et loq̄ndi facultatē amittūt. **V**n̄ no. stra. o. s. tō. eciā. his. subueit. ut. certis. casib; et mod. fm. norma. eius. possint. testari. alia. q; facē. que. eis. pmissa. sunt. **S**ed. si. quis. post. testamentum. factum. adū. s. ualitudine. aut. quolibz. alio. casu. mutus. aut. sur. dus. esse. cepit. ratū. nihilo. minus. manet. eius. testam. tum. **C**ecus. autem. non. potest. facere. testamentū. nisi. p. obfuacionē. quaz. lex. diui. iustini. patris. mei. in. trodixit. **E**i. qui. ap. d. hostes. ē. testamentū. quod. ibi. fecit. non. valet. iure. p. limini. q̄. uis. redierit. s; q. dū. in. ciuitate. fuerat. fecit.

C. S. capf. l. i. et. l. captū. imp. o. p. e. ponit. l. cor. p. ut. post. limini. **N** **E**x. lege. cornelia. q. fingit. eū. p. ma. hora. capti. uitatis. mortuū. et. sic. lib. ut. ff. e. l. cor. aliud. est. si. nulla. esset. fictō. ut. suo. pene. facto. ut. j. quib; mo. te. m. fir. §. non. tñ. **V**ltimo. nō. d. xij. esse. p. sonas. q. testari. nō. pnt. filiū. fa. **T**e. v. u. ut. s. e. m. pn. ut. ff. e. si. fili.

Te. impubes. et. furio. sus. et. mēte. capt. et. pdig. **T**e. mut. **T**e. surd. **T**e. cec. ut. s. e. §. p. t. e. a. et. §. item. fu. riosi. §. **T**e. pdigus. §. **T**e. surd. et. §. ce. cus. **T**em. damnatus. ad. mortē. naturalem. vel. cuius. ut. ff. e. l. eius. qui. §. i. v. q. in. fi. **T**em. obses. ut. ff. e. obsides. **T**e. de. cri. mine. famoso. damna. tus. ut. ff. e. is. cui. §. fi. et. l. cū. lege. **T**e. s. statu. suo. dubitātes. ut. ff. e. q. statu. et. l. qui. in. dñi. **T**e. mona. chus. ut. in. aut. s. mo. nach. §. id. q. coll. i. §. illud. h. hodie. fm. quos. q; corrigi. ut. in. aut. s. sanc. epi. §. si. q. mulier. **T**e. z. is. cui. interdicē. homi. a. le. ge. ut. C. de. here. et. ma. l. mancheos. et. ad. l. iul. maie. l. vi.

De. exheredacōe. li.

Non. tñ. licz. di. cta. obfuacio. s. s. tes. ordi. solēnis. sit. nō. tam. z. vel. sic. s. s. ea. obfu. acione. q. est. circa. fidē. et. p. bacionē. satis. di. ctuz. ē. nūc. s. ea. q. est. circa. pietatē. dicend. est. et. licet. ea. obfu. acio. q. ē. ca. fidē. ē. satis. diligē. sit. nō. tam. z. a. **S**up. s. m. t. de. te. sta. ordi. **F**iliū. eciā. militē. ut. ff. de. li. et. postu. filius. fa. e. **I**nstitu. at. vel. eis. aliquid. q. to. t. relinquat. quar. tā. iure. veteri. ut. C. s. inoffi. t. l. cū. queri. hodie. semis. vel. tri. s. ut. C. de. inoffi. tes. aut. nouissima. **E**t. s.

si. fiant. codicilli. qz. si. testm. fiat. tūc. necē. hz. iur. in. s. tō. is. alis. quid. relinq. ut. in. aut. cū. s. app. cog. §. aliud. ac. **A**deo. scilicet. muti. l. i. t. testabitur. **P**reterierit. s. nec. in. s. t. uendo. nec. exheredatō. ut. j. s. here. q. ab. intel. §. nec. eadem. nec. ip. o. iur. valet. ut. C. de. li. p. l. maximū. **P**otestare. secus. in. emā. cipato. iur. ciuili. hz. id. iur. pretorio. ut. j. e. §. emā. cipatos. **S**emo. ff. de. in. i. r. p. t. filio. §. si. s. e. so. i. bi.

filii vult. h non vel h iur stricto. ibi equo. h Non cōs
stiterit. aliud si existit licet postea rumpatur. et iterum mo
riē ut in posthumo ut ff. de iusto re. tes. posthumus p. et
j. e. g. posthumus. ibi qd rē. nec ē mix. qz si ab inico rūpiē.
agnacōe posthumus eo mortuo aualefcit. ar. ff. de reg. iur. l.
qd ab inico. i. s. n. ita. nō ex vna pte ponit filios tm. ex
alia filias et omēs ex
masculis et femis de
scendentes. k. In
firmabatur. dē. j. e. h
femi. So. ut ibi.
l. Porcōnez. s. dimi
diā eius qd ab inte
stato habituri essent
ut. C. de li. p. maxim
circa medium ibi cuz
eius rē. m. s. nec
h est secunda diffe
renca intē predictas
psonas. n. Cete
ros. scilicet h modo.
vnu de filiis meis ex
heredo vel vnum insti
tuto. post sic dico re
liquos exheredo. naz
nisi dicerz ceteros ex
heredo. licet dicat fi
lium meum exheredo
cum plures habeat.
nemo exheredatus vi
detur ut. ff. de li. et
posthu. l. ij. o. Ex
tet. Item alijs modis
ut omnes liberi sint
exheredati a sic vn
tantum instituat
ut. ff. de li. et postu
ticius in prim. Item
si dixerit alia verba
quecumqz dummodo
certa. ut. ff. si cer. pe
ta. l. certū. et. ff. de
iusto rup. tes. post
humus. g. nominatim.
et. ff. de li. a pos. l. i.
et. ij. Sed secus si di
cat filium meum insti
tuto ceteros liberos
exheredo. vel sepum
extraneum instituo.
liberos autem exhe
redo et h n dicit om
nes ut non dēdicat
pū. glo. nā dico: ex
heredare filiū me ce
teros qz mixtio fit cū ceteris in remocōzibz g dibus. o. s. t.
tutis vnde n valet cū debeāt exheredari noiatum ut h d.
p. Institui. ista institucōe ex pūti mōio nascitur. a ex
futuro instituti vident ut. ff. de li. et post. l. placet. et. l. i. o.
qz. Quid si exheredacōe postumoz. ecia omēs siue hij qui
sūt in vtero tm. an alij qui sūt nascituri. ex pūti mōio v
futuro intelligūt exheredati. R. n. non cū masculi debeāt no
miatim exheredari ut. j. e. g. masculos. q. In eo. l. qd seqē
qd a i filio rē. r. Om. s. postumoz. ex se nascituroz. et
ex filiis suis lz in iam natis n sit par. o. dicio ut. s. g. sed n ita
z. Agnacōe. i. natiuitatis sic. j. quibus. no. tes. m. h. g. i.

meus exheres esto non ad
iecto proprio nomine scilicet
si alius filius non extet

Postumi quoqz liberi
vel heredes institui debēt
vel exheredari a i eo par
omniū o. dicio est qd a i fi
lio postumo a i in quolibet
ex ceteris liberis siue femi
sexus siue masculini in pre
terito valet quidē testm
sed postea agnacōe po
stumi siue postume rumpi
tur et ea racōe totum in
firmaē. Ideoqz si mulier
ex q postuma postuma
sperabat abortum fecerit
nō impedimto ē scriptis he
redibz ad hereditatē ade
undā

Sz femim quidē
sex p. sone noiatim vel imē
cetos exheredari solebāt
dū tm si imē cetos exhereda
rent aliqd eis legeē ne vi
deāt p obliuionē pterite
esse. Masculos vero p
humos. i. filios. demceps
placavit n alit recte exhe
redari n nominatim exhe
redēt h autē mō quicū qz
mibi genit filii fuerit ex
heres esto. Postumoz
autē loco sunt hij q in sui

Masculini. i. siue ex masculino siue ex femina. s. Rumpi
tur. si vero exheredatur de inofficioso ageē ut. j. de inoffi.
tes. g. postumi. hodie vero exheredari non possunt ut. C. de
inoffi. tes. l. si quis. g. legis. t. Infirmaē. h adde qd ē. ff.
de test. mili. l. si filius. u. Abortū. qd est. p non nato ut
ff. de. v. sig. l. qui mortui. et. C. de postu. l. i. v. Perso

ne. s. postume. nam
iam natis femis non
erat necesse legari ut
C. de li. p. l. maximū
in fi. et. s. e. si nō fue
rant. p. Inter cete
ros. hodie p. o. s. t. i. t. u. c. o.
nem omnes noiatim
ut. j. g. n. e. a. h. nouiss
mo iur non. cum non
sint ingrati ut i aut.
cum s. ap. co. g. aliud
col. viij. p. Postu
moz. sic. ff. de inius
sto rup. tes. postu
moz. 3. Loco. nō
tamen veri postumi
sūt ut. j. e. g. hoc in fi.
a. Heredis. j. de her
re. qua. et. dif. g. sui.
b. Agnascendo. id ē
subtus vel postea na
scendo. sicut posthu
mus verus. non enim
nascitur cū natus sit
ut. s. de atop. g. i. vel
dic agnascendo. i. m.
cipiendo esse agnati
q ad effectum succe
dendi. c. Paren
tibus. s. masculis. nam
testm femie non rum
pitur p. l. vell. ut. ff.
de li. et postu. gall
g. nunc. et. de. l. i. naz
et si ita vba sūt. h p
querelā irritat ut. C.
de inoffi. tes. l. in. et
j. e. g. mas. d. Res
cesse. c. t. u. e. s. ne rū
patur testm ut seqē
n. p. c. i. s. e. ut. C. de atop
ci. l. pe. g. q in filio
e. Vno. sec. si post
ut. ff. de inius. rup.
tes. si quis filio. et in
h differt a vero po
stumo. itē differt ab
ascendētibz uc. ff. de

heredis locū succedendo
qī agnascendo siūt parēti
bus sui heredes ut ecce si
qs filiū suū a ex eo nepotē
neptēue in p. tate hz qz fili
us g. du p. cedit is solus iu
ra sui heredis hz qz quis ne
pos quoqz a neptis ex eo
in ead p. tate sint hz si filius
eius viuo eo moriat a qh
bet alia racōe exeat de
p. tate eius incipit nepos
neptisue in locū eius succe
dere et eo mō iura suoz
hereduqz quasi agnacōe
nanciscunt. Ne ergo eo
mō rūpat eius testm sicut
ipm filiū vel heredē insti
tuere vel noiatim exhere
dare dz testator ne n iure
faciat testm ita a nepotes
neptēue ex filio necē ē ei
heredē instituē vel exhe
dare ne forte eo viuo filio
mortuo succedēdo in lo
cū eius nepos neptisue qh
agnacōe rūpat testm id
qz lege iulii vellei a p. u. s. u.
est in q similis exheredaci
omīs modz ad similitudinē
postumoz demratur.

Emācipatos liberos
iur. ciuili neqz heredes in

inoff. pater filium. f. Vellei. nomen est cuiusdaz
noue. i. sed ius galli acquirij antiquus est. et loqē in vero
postumo ut statim dicam ut. ff. de li. et postu. l. gallus. g.
si quis filium. g. Similis. in veris postumis talis erat
modz. si me mortuo nascetur mibi filius infra. x. menses ut
ut. ff. de li. et postu. gall. i. R. et. g. i. ij. iij. a. iij. sic ergo
et h p. l. vell. si sius heres defierit sius eē se viuo ut. ff. de
li. et postu. gall. g. vident ecia in h habet locū. l. vell. sic
ecia est paritas ab intestato ut. j. de here. q ab intest. g. cum
autem. h. Iure. sic. j. de here. que ab intest. g. emācipati
i. Necesse est. nā nihilominz tenet testm. aliud in eo q est

in potestate ut. s. e. in prin. **H**eredes. suple et qz
 defierit esse heredes sui alias non esset bona raco cum filij
 necesse hnt patres instituire licet n sint patres sui heres
 des ad filios. filius autem emancipatus p ca. di. definit ag
 natus esse et remanet cognatus qui non cognoscitur a iure
 civili ut. j. de here. que ab intest. de. g. emancipati et. s. de
 le. ag. tu. g. fi. et. ff.
 de bo. pos. sed cu pa
 tronus. g. i. **F**em
 mim. licet in suis cla
 set differencia inter
 masculos et feminas
 ut ci. ut. s. e. g. i.
Exheredari. sci
 licet rite al. autem ex
 heredato datur cons
 tra tab. ut. ff. de bo.
 pos. contra ta. l. non
 putavit in. g. non qz
 uis. Item etiam insti
 tutis datur conē ta.
 si alius omittat eis es
 dictum ut. ff. d. o tra
 ta. l. in. g. plane et. ff.
 de leg. ps. petita bo
 norum pos. oē tab.
 si duo. **H**abent
 quo adoptiuu patre
 o **I**nstituendi. ab
 adoptiuo patre.
Civili qz alio iur
 civili sublatu ee pot
 ut. s. de le. ag. tu. g.
 fi. q **A**ttmz q vo
 cat emancipatos ut. s.
 p. s. et e raco qz de
 finit esse filij s natu
 rales n pnt definē ee
 filij p emancipacōnez
 ut. j. d. here. q ab in
 test. g. minus autem.
Exneoz. ff. d. cō
 tra. ta. l. i. g. a sui iur
 z **P**atre. ff. de o tra
 ta. emancipat. g. pe.
 in fi. **S**z hec. s.
 supdca a pncipio ti.
 vsqz ad. g. emancipa
 tos. s **V**etustas. i
 media iur prudēcia.
 ut. statim sequitur.
Introducebat. s.
 dcam sexus et gras
 dus et modi exheres
 dacōis ut. s. e. g. i. et
 g. postumi et. g. s. fe
 mimi. n autē dicit de
 his q postea vsqz mō
 dicta sūt a. g. illo es
 mācipatos t **C**ō
 stitucio. C. de li. p. l.
 exhere. l. maximum.
 u **I**n s. alias enim
 multe dē sūt ut. ff. d.
 sta. bo. in multis.
 v **I**nteresse. in autē

stituire neqz exheredare
 necesse est qui a n sunt sui
 heredes **S**ed ptoz om
 nes tā femini sexus qz ma
 sculini si heredes non insti
 tuant exheredari iubet vi
 rilis sexus nominatim fe
 mimi vero mē ceteros qd si
 neqz heredes instituant.
 neqz ita ut diximus exhe
 redari pmittit eis ptoz oē
 tabulas testamēti bono
 possessionē **A**doptiu li
 beri qz diu sunt in potesta
 te pns adoptiu eiusdem
 iuris habent cuius sunt iu
 stis nupcijs acqfiti **S**ta
 qz heredes instituēdi vel
 exheredādi sunt fm ea q
 de naturalibz exposuimz
Emancipati vero a pte
 adoptiuo neqz iur civili.
 neqz qd ad edictū preto
 ris attinet inter liberos o
 numerant. **D**ua racio
 ne accidit ut ex diuiso qd
 ad naturalē parētem atti
 net qd diu quidē sint in ad
 optiua familia exneozuz
 nūo habeant ut eos neqz
 heredes instituire neqz ex
 heredare necesse sit. **C**um
 vero emancipati fuerint.
 ab adoptiuo patre tūc in
 cipiunt in ea cā esse in qua
 futuri essent si ab natura
 li patre emancipati fuiss
 sent sed hoc quidem vetu
 stas introducebat **N**o
 straverō constitucō inter
 masculos et feminas in s
 iure nihil interesse existi
 mans qui avtraqz psona
 in hominum pcreacione

quibz mo. na. effi. sui. g. non autem. **M**uia pma racio.
 p **O**fficio. i. simili officio. vna em indigz altera ad pcre
 acionem sobolis et hec est raco legis. l. xij. ta. a **A**ntiqua
 argumētatur ex iur antiquo sic. s. qui ma. pos. g. pe. et hec
 est secunda racio. **V**identur. scz dando filie bo. pos.
 contra ta. in totum. licet non possit dicere nullum ut. r. su
 us ut. C. d. li. p. l. ma
 ximū ibi et si pfectus
 zē et e s. tertia racio
Simplex ad draz
 antique constitucōis
 ut. s. e. g. i. **D**er
 virilem. quid de des
 scendentibus p femi
 num sexum. **R**en. ad
 mittuntur cum dimis
 sione tertia ptis.
 ut. j. de here. q ab in
 testa. g. diui. et. C. de
 col. bo. l. illam.
Habent. quo ad
 comodum diuerso tū
 iur nam sius pteit
 et s. nullū et contra
 ta. habet. **S**i. non
 vult dicere nullum
 qū pteritus e. s. emā
 cipatus tū hz oē ta
 ut. C. de li. p. maxim
 g. sanctum. itaqz zē.
 ff. d. li. p. is qui. **S**i
 aut exheredetur hnt
 querelā omis ut. ff. d.
 o tra. ta. l. n. putavit
 g. non queuis. et de
 inoffi. tes. l. pap.
Postea qui exher
 dari nō pnt. ut dixi
 mus. s. e. g. postumi.
Constōne. C. de
 adop. l. cū. inadopti
 uis et recitatur. s. d.
 adopē. g. sed hodie.
Occupatus. quid
 si non est in expedici
 one. **R**en. iur omni
 obtinet ut. s. de tes
 sta. mili. g. illis.
Ignorans. si enim
 ignorat non valet te
 stm ut. C. de tes. mi
 l. sic certi iur. n. fue
 rit eius ai ut si filium
 haberz essz exheres.
 ut. ff. d. testō mili. l.
 qui iure militario.
Facta. ideo qz
 rela inoffi. tes. agit.
 s. s. cū miles e pfas
 milias. nā tūc non p
 habere locū castrēse
 pec. si ei essz filius.
 nō haberet locū qre
 la ut. C. d. inoff. te. l.
 fi. l. **M**af. idem m
 telligo in silencio lis

quia pma racio.
 officio. i. simili officio. vna em indigz altera ad pcre
 acionem sobolis et hec est raco legis. l. xij. ta. a
 Antiqua argumētatur ex iur antiquo sic. s. qui ma. pos. g. pe. et hec
 est secunda racio. Videntur. scz dando filie bo. pos.
 contra ta. in totum. licet non possit dicere nullum ut. r. su
 us ut. C. d. li. p. l. ma
 ximū ibi et si pfectus
 zē et e s. tertia racio
 Simplex ad draz
 antique constitucōis
 ut. s. e. g. i. Der
 virilem. quid de des
 scendentibus p femi
 num sexum. Ren. ad
 mittuntur cum dimis
 sione tertia ptis.
 ut. j. de here. q ab in
 testa. g. diui. et. C. de
 col. bo. l. illam.
 Habent. quo ad
 comodum diuerso tū
 iur nam sius pteit
 et s. nullū et contra
 ta. habet. Si. non
 vult dicere nullum
 qū pteritus e. s. emā
 cipatus tū hz oē ta
 ut. C. de li. p. maxim
 g. sanctum. itaqz zē.
 ff. d. li. p. is qui. Si
 aut exheredetur hnt
 querelā omis ut. ff. d.
 o tra. ta. l. n. putavit
 g. non queuis. et de
 inoffi. tes. l. pap.
 Postea qui exher
 dari nō pnt. ut dixi
 mus. s. e. g. postumi.
 Constōne. C. de
 adop. l. cū. inadopti
 uis et recitatur. s. d.
 adopē. g. sed hodie.
 Occupatus. quid
 si non est in expedici
 one. Ren. iur omni
 obtinet ut. s. de tes
 sta. mili. g. illis.
 Ignorans. si enim
 ignorat non valet te
 stm ut. C. de tes. mi
 l. sic certi iur. n. fue
 rit eius ai ut si filium
 haberz essz exheres.
 ut. ff. d. testō mili. l.
 qui iure militario.
 Facta. ideo qz
 rela inoffi. tes. agit.
 s. s. cū miles e pfas
 milias. nā tūc non p
 habere locū castrēse
 pec. si ei essz filius.
 nō haberet locū qre
 la ut. C. d. inoff. te. l.
 fi. l. Ma. idem m
 telligo in silencio lis

beroz ad maternam lineā ut ff. d. in offi. tes. l. cum filium.
 De ure qz non hz eos in pos. ut. j. s. her. qua. et dif. g.
 ceteri. n. d. dicto. q. emancipati vocant ut. s. e. g. emancipa
 tos qz eos n. pōt emancipare. vñ. o. tra. ta. locū n. hz ut h. et
 ff. de o. tra. ta. illud. g. ad testamta. o. C. is. l. descendens
 tibus p. lineā femininā. datur tñ et alijs et his maxime ut
 C. de moffi. tes. l. fi.

Paulo. ut. j. d. in
 offi. tes. p. totū. ac.
 q. De heredibz im
 situēdis. i. q. pñt in
 stitui ut. j. e. vsqz ad
 .g. si plures et. g. fi. jē
 et q. l. iter. dōbeāt insti
 tui ut. j. e. g. si plures
 vsqz ad. g. fi.

Heredes insti
 tuere. q. d. dñs in
 tus in bonis suis fa
 cere. nā heres. i. dñs
 ut. j. d. hē. q. a. dif. g. i
 Jte ideo dixi int. qz
 ita subintrat heres i
 dñm in rez. defuncti.
 ac si eadē essz psona.
 ut in aut. de iur. iur.
 mo. g. i. col. viij. et. ff.
 quibz ex cā. ma. l. euz
 miles. a. Permiss
 suz. l. a. iur. b. Pro
 prios. l. seruos.

Alienos. sic. ff. e.
 n. min. d. Consti
 tuōe. ut. C. d. neces.
 s. her. insti. l. euz. qz
 dā. e. C. eos. l. p.
 os suos. f. Per m
 nouacōne. q. d. nō in
 induxim. s. d. nouo. s.
 apud antiqz. s. idem
 dixerat attilicinus
 ut subicit. s. qz. s.
 ex q. b. cau. ma. pos.
 .g. idem iur. ibi noua
 hūmitatis rē. So.
 iste iustiman. n. iue
 mt. s. rōne reddit. cū
 non est verisile rē ut
 ibi vel aliē attilicino
 placuit et paulo. sed
 m. legis nccitatē non
 deduxerit sic et. s. de

testis. g. s. n. heres. Justinian. vero in legis nccitatē indux
 it ut ex ipa ostōne lib. eē videt. Jē nūquid corrigiē qd al
 dz. l. q. pure institut. et sub. o. d. icōne lib. qz expectat. o. di
 cōm. s. euetus ut. ff. e. l. v. ius. g. i. et. l. g. ciēs. g. fi. et. l. q. hz
 ho. i. Rē. n. qz istud locū hz qd h. dz. qñ libtas nec data ex
 p. sse. nec fuit retardata at ibi fuit exp. sse. retardata.
Prophetatē. ut iste lib. et hēl. nccri. s. lit. ut. s. e. i. Rē. s. h.
 in usufructuari. p. m. s. vte. ac si essz. s. v. ad. huc. ut. C. o. mu.
 de ma. l. i. g. s. finalit. p. petari. s. h. Cōstitucione. l. g. greca
 quā non habem. i. Cuius. l. ostōnis. s. h. s. v. ba. q. secun
 t. r. k. Maculatū. i. accusatū. nā al. est m. l. rā. accusatum
 vbi de. v. h. ad. v. b. h. s. h. ista. q. h. dicū. ut. ff. e. l. his. v. bis. g. in
 ter. dū. s. h. s. exp. h. cō. dz. in libro sapie. de. ioseph. macula. uer
 tūt. m. g. imp. et. ali. b. i. m. diuina. scripturā. mēdaces. o. n. d. it. q.

auī materni et ceteroz p
 mēz ascēdenciū tm facit
 quantū exheredacō pñs
 neqz em mri siliū filiamue
 neqz auo mīno nepotē ne
 ptēue ex filia si eaz eumue
 heredē non instituat ex hē
 dare nccē est siue de iure
 ciuili queramus siue ex e
 dicto ptoz is quo ptoz p
 teritis liberis o. tra. tabu
 las bonoz possessionē p
 mittit s. aliud eis admini
 culum huaē qd paulo post
 vobis manifestum fiet.

De heredibus instituendis:

Heredes instituē p
 missuz est tā libe
 ros homines qz v
 uos et t. p. p. ios qz alienos
 p. p. ios autē olim h. m. plu
 riū s. mas non alit qz cū lib
 tate recte instituere lice
 bat hodie vero eciā sine li
 bertate ex n. rā. ostōne he
 redes eos instituere p. mis
 sum ē qd n. p. in nouacionē
 induxim. s. qm. equs erat
 et atilicino placuisse pau
 lus suis libris quos tā ad
 massurium sabinum qz ad

maculauerit eū. i. accusauerit eū. **M**aūmissuz. s. v. i. b. e. r. i.
 ut postea subicit. et dic maūmissuz simpli. n. instituti. ex s.
 infert qd seqt. q. nec cū instōne fieri solz lib. ut subicit. qz
 re seqt. rē. m. Postulata. i. accusata ex eos adulterio cū
 suo p. o. o. m. i. s. s. o. p. q. s. u. i. t. p. u. n. i. t. v. t. q. z. ut. C. de mulie. q. v.
 p. p. i. s. s. e. i. m. i. l. i. m. p. n. Quid si cū ex neo o. m. i. s. i. t. adul. e. r. i. u. m

placiū scripsit refert.

Propus aut huius is in
 telligit in quo nudā ppe
 tatē testator hz alio vsū
 fructū habēte. Est autē
 casus in q. nec cū liberta
 te vti hē huius a dño heres
 instituitur ut ostiucione
 diuoz seueri et anthoni
 m. cauet cuius verba sunt
 h. huius adulterio macula
 tū n. iure testō maūmissuz
 an s. m. am. ab ea muliere vi
 deri que rea fuerit eius dē
 criminis postulata rōnis
 est qre sequit ut in eundē
 a dña collata heredis in
 stitucō nulli. s. m. o. m. t. i. habe
 atur. **A**lien. s. huius eciaz
 is intelligit in quo vsu
 fructū testator hz. **S**er
 uus a domino suo heres in
 stitutus si q. d. e. z. in eadē cā
 māserit fit ex testō lib. he
 res qz necessarius. **S**i vero
 a viuo testatore manumif
 sus fuit suo arbitrio adi
 re hereditatē p. t. qz nō fit
 heres necessarius. **C**ū vtrum
 qz ex domini testamēto n.
 conseqē. **A**d si alienat.

Re. nec tūc maūmit
 tit vsqz ad. l. x. dies ut
 C. d. adult. l. iij. et. ff.
 d. adult. si postulaue
 rit. g. i. u. l. e. t. Jte qd si
 adulterius tē o. m. i. s. i. t.
 n. tñ accusatē adhuc.
 Rē. b. n. p. t. maūmittē.
 s. i. m. e. r. i. e. l. e. s. e. m. a. i. e. s. t. a.
 t. i. s. ē. s. p. e. c. i. a. l. e. u. t. p. o. s. t.
 o. m. i. s. s. u. z. t. e. c. r. i. m. e. n. o.
 p. o. s. s. i. t. m. a. u. i. m. i. t. t. e. v. e. l.
 t. e. s. t. a. r. i. u. t. C. a. d. l. i. u.
 l. i. l. f. i. e. t. ff. d. dona. l.
 p. o. s. t. o. e. t. u. t. l. d. o. s.
 n. a. c. o. n. e. s. g. f. i.

Videtur qz si va
 let i testō valēt lib
 tas ut. s. e. i. Rē. et
 s. q. ma. n. pos. g. i. et
 ita nō. ar. q. v. b. i. a. l. i. s.
 quid. p. h. i. t. e. r. i. e. r. i. d. i. z.
 r. e. o. s. i. t. e. t. p. o. b. l. i. q. u. z.
 p. h. i. t. e. r. i. e. r. i. e. t. ff. d. o. s.
 m. i. s. t. i. q. s. u. b. o. d. i. c. o. e. g.
 f. i. q. s. Jte ar. q. c. a. s. s. a.
 t. o. p. n. c. i. p. a. l. i. c. a. s. s. a. t. u. r.
 q. u. i. c. q. d. s. e. q. e. r. e. o. v. e. l.
 a. b. h. i. s. u. t. C. d. l. e. g. i. z.
 b. g. e. t. o. l. n. d. u. b. i. u. m.
Testator. et iō n.
 p. t. e. u. cū libtate insti
 tuē ut. ff. e. l. i. a. l. i. e. n. u. z.
 i. p. n. s. h. o. e. d. i. c. i. a. d. h. u. c.
 .g. ff. d. l. o. a. u. i. p. o. s. l.
 i. v. e. n. d. i. c. o. n. e. s. z. c. e. r.
 t. e. q. a. d. a. l. i. a. ē. l. o. c. o. t. o.
 m. i. n. q. a. d. h. u. t. p. o. s. s. i. t.
 f. i. e. r. i. l. i. b. s. cū alijs ma
 numifsis a fructuario
 simpli. sine istōe erit
 tanq. lib. q. d. i. u. d. u. r. a. z.
 t. u. r. p. e. r. a. t. v. s. u. f. r. u. c. u. t.
 u. t. C. o. m. u. d. e. m. a. l. i. g.
 f. i. n. a. u. t. f. r. u. c. t. u. a. r. i. n. ū.
 q. u. i. d. a. h. e. r. i. t. t. a. n. q. l. i.

hē. s. vere lib. n. fit. Rē. n. qz ex more testatoris. p. t. m. erat
 futur. q. i. lib. si valēt qd agē. ut. j. d. hē. q. et dif. i. p. n. Jē. a
 tūc erat usufruct. p. d. e. n. d. ut. s. d. usufru. g. f. i. m. i. e. vñ. sic essz
 q. i. lib. donec durat. v. usufru. qz n. l. duraret p. m. o. r. t. e. t. e. s. t. a. t. i. s.
 n. l. v. z. t. l. i. s. m. i. s. t. o. u. t. f. i. t. l. i. b. s. h. u. o. d. n. o. h. e. d. i. t. a. t. e. q. r. i. t. u. t. j. e. g. a.
 l. i. e. n. s. s. z. q. d. si erat usufruct. r. e. p. e. t. i. t. i. p. s. o. n. a. p. m. i. h. e. d. i. s. l.
 e. c. i. a. z. v. l. e. i. u. s. q. d. p. t. u. t. ff. q. u. e. a. d. m. o. d. f. u. i. t. p. a. m. i. t. l. r. e. p. e. t. i. m.
 p. n. Rē. tūc erit q. i. lib. toto illo t. p. e. ut in dē. a. l. C. o. m. u. d. e.
 m. a. l. i. g. s. f. i. n. a. u. t. f. r. u. c. t. u. a. r. i. p. **C**ausa. i. huius eius bez dñi
 jo. ut. ff. si ex no. cau. aga. l. i. q. **L**ib. n. aliq. lex ipedi
 at libtatē ut. ff. e. l. i. n. l. e. x. v. e. l. o. d. i. c. i. o. u. t. ff. e. l. g. c. i. e. l. g. f. i.
 v. e. l. e. x. l. p. u. e. i. t. a. d. l. i. b. t. a. t. e. u. t. ff. e. l. t. e. s. t. o. s. m. j. o. Jte fit lib. a
 s. e. m. e. t. i. p. o. n. i. n. s. t. i. t. u. t. f. u. e. r. i. t. i. t. a. cū q. s. n. h. e. l. e. r. i. t. s. t. i. c. h. s. l. i. b. e. r.
 e. t. h. e. s. e. s. t. o. nā tē a c. o. h. e. d. e. r. a. c. c. e. p. i. t. o. t. a. l. i. b. t. a. t. e. ff. d. a. c. q.

herede. l. ex pte. It et igras fit hēs a lib ut. ff. si cer. pe. l. eū
 qui. r. **U**trq. i. hereditate et libertate. nā lib fit et heres
 necrūs. h. duo oseq. d. ex testō dñi ut. j. d. her. q. et dif. g. i.
 2. **Q**uod si alienatus. lib directa em libtas in suo alieno nō
 p̄t habere locū. sed instō potest habere effectū ut h. sed a
 iud in legatis q̄ ad
 mittunt h̄ ipō q̄ ali
 enant ut. ff. d. adim.
 le. l. suo cū libtate.
 et est ratio qz in le
 gato spectat dies q̄
 cedit si aut an sit ma
 numissus ut. ff. qn̄ di
 le. ce. si post. g. si cum
 ac. **A**lienauerit
 s. alicui h̄nti factio
 nē testamti ut. ff. e. l.
 suū meū in fi. i. h. e. q̄
 h̄ n̄ redimat ab eodē
 testatore q̄ eū insti
 tuit et postea eū alie
 nauit tūc em reuui
 scit libtas ut. ff. de
 ma. tel. l. vey. et. ff.
 e. q̄ciēs. g. fi. et. l. si n̄
 lex et. l. anpenul.
Alien. qui sic in
 stitui p̄t cū lib sit p̄i
 us n̄ ut. ff. d. ad. insti
 tuē. suus alien. et. l.
 quia. **T**ullu. p̄
 cedēte adicōne ut. ff.
 d. acq. her. l. si q̄s bo
 na. g. iustuz et ita dño
 q̄ritur. alias si suus
 nolit adire q̄d p̄t es
 se ecia dño uibēte nō
 querit ut. C. e. l. euz
 pponat. **U** Testa
 tore. ecia post iustuz
 eius anteq̄ tñ adiret
 ut. ff. d. acq. her. an
 tistis. g. i. **D**ñi.
 h̄m hereditate ut il
 li acq̄raē qui tpe ad
 cionis ē dñs vel sibi
 si lib est tunc h̄m legato spectatur dies cessionis. ut si tpe
 mortis legatus sit meus licet alienē. tamē mihi debet lega
 tum ut. ff. qn̄ dies le. ce. l. si post. g. ij. **A**rbitrio. sic s̄
 e. g. si vero. **S**eruus mortem. v. ba legis sunt omia. et
 v̄m hōc planū est. vel testatoris. qz si dicat instituo suum
 heredē post mortē dñi. et p̄baē hēc lectio secūda. ff. e. qui
 filio. i. h. nec obstat q̄ videat in diem h̄ instō ut. j. e. g. hē
 res. qz incertus est dies mortis ut. ff. d. odi. et d. l. vñ valz
 et. ff. e. l. in tpus. in pñ. **F**actio. s. passiuē. n̄ actiue ut
 j. d. her. q. et dif. g. testamti. et iustio heredu spectat si mo
 do cuz defūcto fuit. l. cū herede n̄ sit testi factō ut. s. e. si s̄
 uus hereditari. **A** Rondū. bñ dico suū hereditariū pos
 se qz n̄ est nulli h̄ alicuius. s. hereditatis. q̄ vicē defūcti obz
 tinet. **D**efuncti. et ē forte rō. qz defūctus ē cert⁹ qui
 fuerit h̄ n̄ sic d herede qz et si certus sit institut⁹ poterit es
 se qz n̄ ateat hereditatē. qz p̄t desistē multis d̄ causis ut. j.
 qui. mo. tel. infir. g. posteriori. et fac ad hūc. g. j. d. stip. v.
 m pñ. et. ff. d. acq. re. do. l. m eo. in fi. et. l. se. **R**ecte.
 cū p̄ nato sit h̄ndus. q̄ ad omōd ut. ff. d. sta. ho. l. q̄ m̄vte
 ro. et. ff. e. l. eius. g. i. **D**uibus. s. domimis. **E** Ab eſ

fuerit iussu noui dñi adire
 re hereditatē d. et ea ra
 cione p̄ eum dñs fit heres
 nam ip̄e alienatus neqz li
 ber neqz heres esse p̄t eci
 am si cū libtate heres in
 stitutus fuerit destitisse e
 temim a libtatis dacione
 videt dñs qui eum aliena
 uerit **A**lien. quoqz ser
 uus heres institut⁹ si in ea
 dē cā durauit iussu dñi
 eius adire hereditatē de
 bet. **S**ivero alienat⁹ fue
 rit ab eo a viuo testatore
 a post mortē eius anteq̄
 adeat debet iussu noui do
 mini adire. **A**t si manumis
 sus est viuo testatore vel
 mortuo anteq̄ adeat suo
 arbitrio adire p̄t hēdita
 tē **S**eru. aut alien. p̄
 dñi mortē recte heres in
 stituit qz et cū heredita
 rijs suis ē testamti factō
 nondum em̄ adita here
 ditas p̄sonē vicē sustinet

neo. si vero ab altero ex dñis sit institut⁹. acq̄ritur ceteris
 socijs hereditas. qd die ut. ff. p. so. l. vey. g. si seruo omni.
Iussu. et die q̄ sufficit vna adicio et vna iustio licet sine
 plures dñi ut. ff. de acqui. her. l. h̄uus duoz. et. l. in acq.
 vendis. **I**n infinitū. quid ergo si institua omnes ho

non heredis futuri s. de
 fundi cū ecia eius q̄ m̄vte
 ro ē h̄u recte heres insti
 tut⁹ **S**eru. autē pluriū
 cū quib⁹ testamti factio
 est ab ext̄neo institut⁹ he
 res vnicuiqz dñoz cuius
 iussu adierit p̄porcione do
 minij acq̄rit hereditatē
Et vñ hominē et plu
 res vsqz in infinitū quot q̄s
 heredes velit facē licet.
Hereditas plerumqz
 diuidit in. xij. vncias q̄ as
 sis appellacōne om̄tē ha
 bent ei t̄ hē p̄tes p̄a noia
 ab vnciavsqz ad assem ut
 puta h̄ sexcuns sextas qz
 drās triēs quincūs semis
 septuns bes dodrās dex
 tās deuns as **N**ō autē
 vtiqz. xij. vncias esse optz
 nam tot vncie assem effici
 ent quot testator voluēt.
 et si vnum tantum quis ex
 semisse verbi gr̄a heredes
 sc̄pserit tot⁹ as in semisse

mimes quicūqz sūt in
 mūdo. videtur nullū
 eē. cū effectū h̄re non
 possit. puto tñ vale
 re ut h̄. h̄ tñ n̄ potēt
 ostemari adicōe p̄p̄
 niniā difficultatē v̄
 impossibilitatē.
H Velit. cū suavoz
 lūtas sit lex. ut in aut
 de nup. g. disponat.
 col. iij. **H**eredita
 tas plerūqz. ideo dic
 plerūqz qz qn̄qz m
 plures ut. j. e. g. si plu
 res qn̄qz in paucioz
 res diuidit ut. j. e. g. si
 autē. **H**ue. scz
 vncie simul collecte.
Partes. infra po
 site in q̄ntitate diffe
 retes vel die hē p̄t ef
 s. vncie. xij. vel ad p̄
 tes redacte. est enim
 ad supiora facienda
 relacio. **S**er
 tās. alias seruns. i.
 vncia et dimidia ut.
 ff. d. moſti. tel. pap.
 g. qm̄ quarta. s. qz
 re n̄ posuit nomē qd
 vnciā fiḡt. s. quia
 plura sūt negocia q̄
 vocabla ut. ff. de p̄
 ho. l. nā natura.
Triēs. nō qz pri
 mū et h̄m terciū a q̄
 tū nom̄ in p̄tacioz
 nem sumit ex eo qz se
 cū d̄ q̄tā fiḡt heredi
 tatis p̄porcionem. s. l.

cū em̄ d. q̄i semivncia. et vncia est tercia lra eius s non p̄
 sextas qz septā p̄tē fiḡt. i. duas vncias. q̄drās qz q̄rtam et
 ita tres vncias fiḡt. triens qz terciā p̄tē. et ita q̄tuor vnci
 as fiḡt. sequenciavero nomia ethimologia h̄nt ex eo qz cer
 tū numer. vnciaz signat. d. em̄ quincūs nō qz q̄ntam p̄tē
 h̄z. h̄ qz qn̄qz denotat vncias. semis. qz sex et sic d̄ singlis p̄
 ordimē. Itē nō qz n̄ omnes vncie q̄ signant p̄ ista noia om̄tē
 tur i asse. licet h̄m v̄ videat. sic em̄ om̄z as. lxxvij. vnci
 as et dimidia. ideo aut as poit has p̄tes. qz q̄libz p̄t mas
 se om̄tēri hac racōne et h̄o d. risiblis. a actō. l. acq̄uit. pe
 nal. d. ut. j. ad. l. acq̄uit. g. his h̄bis. Itē nō ista tria nomia
 as pond⁹ libra id fiḡre. Itē qn̄qz as ponit p̄ obulo. vñ il
 lud. p̄rōne duo passerēs asseuēnt. vñ h̄ suis. As obulo p̄
 dus as est possessio tota. i. hereditas ut h̄. h̄ et p̄odus lar
 ge d. om̄e qd est in statera positū. h̄ h̄ stricte accipit p̄o
 ponderē. xij. vnciaz. vñ dipōdiuz. q̄i duplex p̄odiuz. s. xx
 iij. vnciaz ut. j. e. g. si plures. et facit ad hūc. g. ff. e. l. ser
 uū meum. g. fi. ac. **S**extans. i. due vncie. **P** Quas
 drās. i. quatuor vncie. **Q**uincūs. i. qn̄qz. **S**emis
 id est sex vncie. **S**eptūs. i. septē. **S**es. i. octo.

Dodrans noue. t **D**ertās. i. decē. u **D**euns. id est. xi. v **A**s. i. duodecim. p **T**otus. nā in totū presu mitur instituisse defunctus cū alium non instituit ut h. a. ff. e. l. in dū. s. i. id q̄ p̄sumit in milite ut. C. de testa. mili. l. iij. s. q̄ n̄ qd̄ s̄ sequit̄. n̄ ad s̄ sup̄ius. prim. R. s. ad id qd̄ se quit̄ t̄fert. l. neq̄ em̄ rē. s. si fecit miles testm̄ in castre s̄ib̄

pt̄ decedē intestatu in paganicis ut. C. s. testa. mili. l. i. accur. p **D**ecedere. ymmo vidz q̄ sic. ut. ff. s. in offi. tel. l. nā et si p̄n̄ tib̄. s. p̄. q̄ ē s̄. s. s̄ ēvezz. ab micio. s̄ ex post facto p̄t ut. C. s. in offi. te. l. cū duob̄ Et nō s̄ id̄ uē nō ēē in pte quo ad ptem. qd̄ ē in toto q̄ ad totū. ff. fam. h. l. in s̄ iudicio. ar. s̄. ff. de pact. l. i. ut gē. s. adeo et. s. se. et fac̄ ad hūc. s. ff. s. reg. iur. l. i. te stantis. 3 **M**iles nā miles b̄n̄ p̄t. p̄ pte testatus decedē. p pte intestat̄ ut. C. s. testa. mili. l. i. j.

Quāta scūq̄. id ē quot cūq̄. et fac̄. ff. e. l. inter d̄. s. paterfa. et. l. se. vsq̄ ad. l. ex fco. b **D**istribuz cio. i. assignacō p̄cū quā p̄t̄ velit testat̄ tor quemlibet habē. c **E**x equis p̄tib̄. fa. ff. e. l. quociēs. s. heredes. d **H**eres sit. eadem est rāz cio in dipondio. ut ff. e. sabmus. et. j. e. s. si plures. Itē ē s̄ vezz. si testator n̄ ig norat. ut. ff. e. quo lo co. s. i. que ē contra e

Dimidia. aliter ei si ex alle expleto sc̄p̄ sit ex reliqua pte he res esto. tūc em̄ cum ūl reliquū sit ex mlt̄ la pte hēs institutus est ut. ff. e. l. j. q̄ s̄a binus. s. sed si alle. f **V**ocantē. scz illi q̄ erāt instituti in tota hereditate p̄tib̄ exp̄ss̄. s **O**mnes qui erāt. vel erāt instituti sine p̄tib̄. b **N**ec interest. s̄ refertur nō ad. p̄rim. casū. s̄ ad sup̄iore l. qn̄ p̄svacat. id̄ tū in s̄o s̄ non h̄t̄ et locū rō q̄ redditur ea em̄ rē. vel die q̄ ad. p̄rim. et statim cū sic sit institucō. in gel ligit̄ p̄svacare. et fac̄. ad s̄. ff. e. l. quo loco. i. R. e. i **V**ideamus. ff. e. l. interdum. s. paterfamil. vsq̄ in fi. l. k **D**ipondio. s̄z aut̄ dipondiū pond̄ siue hereditas i. xiiij vncias diuisa. sic em̄ pond̄ s̄z ea q̄ in. xij. diuidit̄. a tripō dium q̄ in. xxxvi. et q̄d̄z ipondiū qd̄ in. xlvij. a sic s̄ singlis

Idemq̄ erit. i. qd̄ diximus si q̄s expleto alle fuit institus

erit. Neq̄ enim idem in pte testatus et in parte in testatus decedere potest nisi sit miles cuius solavo lūtas in testādo expectatur **E**t ecōtrario p̄t q̄s in quāta scūq̄ voluerit ptes plurimas vncias suam hereditatē diuidē. **S**i plures instituant heredes ita demū in hoc casu p̄cius dīstribucio necessaria est si nolit testator eos ex equis p̄tib̄ heredes esse satis ei constat nullis p̄tib̄ noiat̄is ex eq̄s p̄tib̄ eos heredes esse **P**atib̄ aut̄ in quādam p̄sonis exp̄ss̄is si quis alius sine pte noiat̄us erit siquidē aliqua ps̄ assis de erit ex ea pte heres sit et si plures sine pte sc̄pti sūt omnes in eandē pte deuret **S**ivero totus as completus sit in dimidiā partē vocantur et ille vel illi omnes in alterā pte dimidiā nec interest p̄m̄ an medius an nouissim̄ sine pte heres sc̄ptus sit ea enim ps̄ data intelligit̄ que vacat **V**ideamus si pars aliq̄ vacet nec tū quis q̄ sine pte

erit. Neq̄ enim idem in pte testatus et in parte in testatus decedere potest nisi sit miles cuius solavo lūtas in testādo expectatur **E**t ecōtrario p̄t q̄s in quāta scūq̄ voluerit ptes plurimas vncias suam hereditatē diuidē. **S**i plures instituant heredes ita demū in hoc casu p̄cius dīstribucio necessaria est si nolit testator eos ex equis p̄tib̄ heredes esse satis ei constat nullis p̄tib̄ noiat̄is ex eq̄s p̄tib̄ eos heredes esse **P**atib̄ aut̄ in quādam p̄sonis exp̄ss̄is si quis alius sine pte noiat̄us erit siquidē aliqua ps̄ assis de erit ex ea pte heres sit et si plures sine pte sc̄pti sūt omnes in eandē pte deuret **S**ivero totus as completus sit in dimidiā partē vocantur et ille vel illi omnes in alterā pte dimidiā nec interest p̄m̄ an medius an nouissim̄ sine pte heres sc̄ptus sit ea enim ps̄ data intelligit̄ que vacat **V**ideamus si pars aliq̄ vacet nec tū quis q̄ sine pte

tus heres in dimidiā vocatur vel non expleto alle in vacante p̄t̄ vocatur. ut. s̄. e. p̄tib̄ aut̄. vel transcendēte in vacante vsq̄ ad dipondiū. itez ē ecia si dipondiū sit expletu. sed s̄. ff. e. Jē sab. in fi. l. vbi dic̄ expleto dipōdio. n̄ h̄t̄ p̄t̄ vacatē vsq̄ ad tripōdiū. s̄ ēte ymmo dic̄ q̄ sic. si recte illa l̄ra intelligit̄. et ita sc̄ordat. Jē vidz. s̄. ff. e. l. ex vncijs. vi

te sit heres institutus qd̄ iur̄ sit veluti si tres ex quartis p̄tib̄ heredes scripti sunt et constat vacatē ptem singulis tacite p̄ hereditaria pte accedē et p̄ inde haberi ac si ex tercijs p̄tib̄ sc̄pti eēt et ex diuiso si plures in porcōnibus sint tacite singulis decrescēz vbi gr̄a ut si q̄tuor ex tercijs p̄tib̄ heredes scripti sunt p̄ inde habeant ac si vnus quisq̄ ex quarta pte scriptus heres fuisset. **E**t si plures vncie q̄. xij. distribute sunt is q̄ sine pte institutus est qd̄ dipondio deest habebit. **I**demq̄ erit si dipōdi explet̄ sit q̄ om̄es p̄tes ad allez postea reuocant̄ q̄uis sint pluriū vnciaruz **H**eres et pure et sub ōdicatione institui p̄t ex certo tpe a ad certū tps̄ n̄ p̄t veluti post q̄n̄quenniū q̄ moriar vel ex l̄alendis illis l̄ vsq̄ ad l̄alendas illas heres esto diemq̄ adiectuz h̄ri p̄ sup̄uacuo placet et p̄ inde esse debz ac si pure heres institutus esset **I**mpossibilis ōdicō in istoib̄

si ēte et illa ē de ordācia si recte ibi fiat cōputacō vnciaz s̄ magis vidz. s̄. C. del. l. cū q̄o. vbi dic̄ n̄ fieri t̄n̄ sitū ad dipondium vel tripōdiū s̄ t̄n̄ videri adimi p̄mo q̄ntū offerē s̄o. sed distinsue aut voluit testator excedē allez. vel dipōdiū. qd̄ p̄t ut. s̄. e. s̄. non aut̄. et ita s̄ intelligit̄. aut noluit et tūc h̄t̄ locuz ley otraria. Jē et tē q̄n̄ dubiū ē s̄ h̄t̄ locū h̄t̄ at. l. cū q̄o. q̄ est s̄. **A**h̄ dic̄ h̄t̄ corri gi p̄ illam accur. m **R**euocantē. **H**eres ditas em̄ nō ideo auget̄ q̄ in plures diuidat̄ vncias sicut a l̄bra. l̄ic̄z p̄ solidū vel aliū nūm diuidatur. et ideo quotā p̄t̄ q̄s d̄z habē in dipondio totā p̄t̄ p̄t̄ habē de alle. ut. h̄ic et. ff. e. ex vncijs. n **E**x certo. s̄ in die mētuz q̄s p̄t̄ institui h̄t̄s puta cū ip̄e potueit cape ex testamēto. vel cuz ip̄e moriet̄. vel t̄cius moriet̄. ut. ff. e. l. in temp̄. et. l. q̄ filio. i. R. e. a. ff. s̄ li. et post. filio a p̄e. i. R. e. a. C. e. l. ex n̄eū. miles aut̄ tē p̄t̄ ecia ex n̄eum ex certo tpe. vel in certo tps̄ institue ut. ff. s̄ mi. te. l. miles. a fa ut ad hūc. s̄. ff. e. h̄t̄ ditas ar. t̄n̄ ē s̄ r̄um ff. s̄ reg. iur. l. actus s̄ ibi nō ē de s̄ actū.

scz factōms testam̄ti. vñ m̄ter p̄tandum ē ut magis valeat q̄ p̄eat. ut. ff. de rebus du. l. quociens ac. o **I**mpossibilis. tribus modis p̄t dici ōdicō impossibilis. vel de natura. ut si celū digito tetigeris heres esto. ut. j. de inutil. s̄ti. s̄. si impossibilis. **I**tem de iure ut si patrem ab hostib̄ n̄ re dimeris vel filiis. nam s̄ facē nos n̄ posse p̄sumit ius. ut. ff. s̄ ōs. in sti. l. ōdicōnes. a. l. filius. et in his duab̄ s̄z locuz iste. s̄. impossibilis. **J**ē s̄ fco. ut si mōtez aureū de deris heres esto. a s̄ cāu n̄vz instō vel libtas. cū nec aim̄ d̄adi fuerit uē p̄h̄u p̄eō. ut. ff. s̄ statu li. l. cū heredes. s̄. i. **J**ē ē q̄d̄az q̄ra impossibil̄ ap̄t̄ p̄lexitatē q̄viciat. ut. ff. s̄ ōs. in sti. si

scz factōms testam̄ti. vñ m̄ter p̄tandum ē ut magis valeat q̄ p̄eat. ut. ff. de rebus du. l. quociens ac. o **I**mpossibilis. tribus modis p̄t dici ōdicō impossibilis. vel de natura. ut si celū digito tetigeris heres esto. ut. j. de inutil. s̄ti. s̄. si impossibilis. **I**tem de iure ut si patrem ab hostib̄ n̄ re dimeris vel filiis. nam s̄ facē nos n̄ posse p̄sumit ius. ut. ff. s̄ ōs. in sti. l. ōdicōnes. a. l. filius. et in his duab̄ s̄z locuz iste. s̄. impossibilis. **J**ē s̄ fco. ut si mōtez aureū de deris heres esto. a s̄ cāu n̄vz instō vel libtas. cū nec aim̄ d̄adi fuerit uē p̄h̄u p̄eō. ut. ff. s̄ statu li. l. cū heredes. s̄. i. **J**ē ē q̄d̄az q̄ra impossibil̄ ap̄t̄ p̄lexitatē q̄viciat. ut. ff. s̄ ōs. in sti. si

ficius q lex e huic qe h e te h s impossibilitate nature dic. ut. j. s mutil. st. s. h impossibilis. h e te idē vidē. et in p̄mis duab⁹ q̄vicie in stō. ut. j. del. s. fr. q̄ e q̄e h solue ut ibi. te e fac. ff. del. i. h m. s. i. et. ff. s. odi. insti. l. i. p̄ Scripta. h cur se e m̄ oē d̄ib⁹ vbi viciat oē tū impossibilitat. ut. j. s m̄ utit. st. s. h impoll. a ff. s. act. a ob. l. n. so lū. Re. s. solū e fauōē vltievolūtatis.

q **P**arēd. si sit p̄ta tua ut h si. p. dederis vel mixta et si iuris romā ut. ff. e. l. vuis. s. puta gnali. si aut casual. a tē suffic p̄ mā epistē ut. ff. s. od. ist. l. si p̄lēt istōnes. **e** **S**epati. i. s̄b dis iudicia od. id. a i lega to fuaē qd h i instō ne s̄ h si i d̄ib⁹ p̄tib⁹ testi iseraē nouissime dz obtpari h i libtas te dirca cuilibz obtē perai suffic ut. ff. s. o di. a s̄ s̄b d̄ib⁹. i. fider om̄issaia nouissime ut ff. de odi. et demon. p̄ fideicomis. et. l. q̄ traditum. secundum jo. et facit ad hūc. s. ff. de. n. ob. si ita q̄s stipuletur. **z** **F**ilios. vel eciam suos ser uos vel quecumqz a z lium ut. C. e. l. ep̄neū

Peregrinos. p̄ uita qz visitauit limina sancti iacobi. vel san cti pet̄ aliud si est p̄ egn⁹. i. de p̄tat. tūc em̄ institui non p̄t ut C. e. l. i. que est huic q̄e. ff. e. l. s̄ h m̄ odi. cōe. s. solen. us. Item sūt et alij q̄ n̄ p̄nt m̄ stitui hēdes. vel h̄e om̄odū ex testō q̄s nō ui. j. del. s. m̄e z tis. **D**e vulgari substōe. sup̄ d̄em est s̄ instōm̄b⁹ p̄mis ut. s. e. ti. l. nūc de sedis q̄ substōe s̄ d̄nr siue p̄mo ḡduvel a lio fiāt ut. j. e. i. p̄n. et qz vulgaris e maḡ om̄is. qz et a q̄ libz et cuilibz fieri p̄t. et iō s̄ ea vulgari p̄mittit. accur.

Dest at i testō. In alia ei volūtate q̄ in testō ut in codicillis vel aliq̄ alia non fit. s̄ h̄m̄oi substō ut d̄i rector valeat. sicut nec instō fieri potest. ut. j. s̄ codi cillis. s. pe. et. C. de codicillis. l. h̄rditatē. fit t̄m̄ m̄ codicill ex certa sciēcia. ut p̄ fideis. saltē directo substitut⁹ p̄ h̄z ba admittat. ut. ff. ad tre. l. sceuola. i. Re. n. n̄ testator puta ret se facē testm̄. et facere codicillos n̄ testm̄ ass̄ lz possēt nā tūc substitut⁹m̄ his nec dirco nec p̄ fideis. admittat. lz possz. ut. C. s̄ codicil. l. i. et fac. ff. e. l. p̄t. a **G**rad⁹. ad s̄ilitudinē ei graduū sic d̄nr q̄ faciūt sc̄alas. sic et s̄z ḡd⁹ cō sangm̄tatis. ut. ff. de ḡdibus. l. i. ut̄ osul. s. ḡd⁹ **b** **I**n q̄n tū. i. m̄ q̄t. **e** **S**ubstituē. s. p̄t. **d** **N**ouissime. i. vltio sic s̄ s̄ susp̄c. tu. s. nouissime. s̄ nūqd̄ i alio n̄ m̄ vltio fieri p̄t. Re. n. cū ei ip̄e fuo oino eē h̄es opellaē. ut h̄ s̄ b̄ic. a. j. s̄ h̄z. q̄. a. d̄if. s. i. p̄z alii q̄ eēt ei s̄stitut⁹ n̄ admitti ut. C. e. l. p̄

et legatis vel fideicomis sis et libertatibus p̄ n̄ sc̄p ta habetur. **S**i plures condiciones in institutio nibus ascripte sunt liqui dem diuidim̄ utputa si il lud et illud factum fuerit omnibus parendum ē. **S**i sepatim̄ veluti si illud aut illud factum erit cuilibet conditioni obtempare sa tis est. **H**ij quos nunq̄ testator vidit hēdes insti tui p̄nt veluti si fr̄is filios p̄grmatos ignorās q̄ es sent hēdes instituerit ig norācia ei testātis inutilē instōnez n̄ fac **De vulgari**

substituone & m̄

Dest aut quis in testam̄to suo plu res ḡd⁹ facē hēdum utpu ta si ille heres n̄ erit ille he res esto z dem̄ceps n̄ quā tum velit testator substi tuere p̄t. a nouissimo loco in subst. dium vel suū neces

aditā e **V**el. p̄ saltē **S**ubstituē. s. p̄nt **S** Pluriū. scz substitui p̄t. **h** **I**n uicē. sic. j. t. i. s. substituit i **S**ūt. s. p̄nt substitui. **k** **D**ispib⁹. puta vñū in. vi. vncias. aliaz in. iij. alii in duas institutū ponas. nā si n̄ adeat institut⁹ in. vi. vncias. iij. accrescūt h̄nti. iij. a due h̄nti duas. ut h̄

sariū heredē instituē pōt **E**t plures in vñi locū p̄nt s̄stitui vel vñm̄ pluriū l̄ singuli in singulis vel in uicem ipsi q̄ hēdes instituti sunt **E**t si ex dispib⁹ p̄ tib⁹ heredes scriptos in uicē s̄stituerit z nullā mē cionē habuerit p̄cium eaf̄ videē in s̄stitucōne ptes dedisse quas in institucō ne exp̄sit z ita diuus p̄ius resp̄sit. **S**z si instituto heredi et coheredi suo s̄stituto dato alius s̄stitu tus fuerit diuus seuer⁹ et ant̄ homin⁹ sine distinctōe resp̄serūt ad vtrāqz p̄tē s̄stitutū admitti **S**i s̄ uū alienū quis patrēfami. arbitratus heredē sc̄pse rit z si h̄es non est z meūū ei substituerit isqz su⁹ ius su d̄ni adierit hereditatē meūus substitutus in p̄tē admittit. **I**lla em̄ verba si heres non erit in eo quidē

a. ff. e. l. si ex testō a l. si p̄les. et. C. e. l. i. **l** **E**xp̄sit. q̄e. ff. ad tre. quoc. l. nūq̄. s̄ h̄ cū nō exp̄sit. p̄a noz mina ex eqs p̄tib⁹ substitutos dare ius sit. **m** **I**nstituto. casus ē. tici⁹ a sep⁹ in stituti sūt hēdes et tici⁹ sepus substitutus et seyo fuit substitu tus meūus. p̄mo tici us fo sepus repudia uit. admittit aut me uis m̄ p̄tē vltiqz he redis. ut h̄ et. ff. e. l. si ticius. et. l. coheres di m̄ p̄n. **n** **V**ere di. s. seyo. **o** **S**uo. s. tici⁹. **p** **A**li⁹. s. meūus. **q** **D**istin ctione. s. ordil pupil laris vel vulgaris sub stōis. q. d. n̄ disting tur si fueit pu. l. vul. substō. a q̄ fuit p̄mo f̄eavel instō vel sub stō. a id̄ i vul. s̄ h̄ac ē p̄bat q̄dam qz dz ibi eē ordo ut primo p̄ cipal et postea sub stō fiat ut. ff. s̄ vul. a pu. sub. l. ij. s. pus. s̄ eē ille. s. pul̄ corrigi tur p̄ seq̄ntes. s. vltiqz in fi. l. d̄ce. s̄ ego s̄ i p̄oko qz n̄ ē s̄ h̄uul s̄re intencō. s̄ h̄ec. qz sic fuit defacō q̄ nō distinguerūt cū ab eis

q̄rere. ē tū distinguēs a nob. sic et alias. ff. s̄ iud. n̄ p̄. in fi. l. et. ff. s̄ postu. l. impator. i. fi. j. n̄ s̄z h̄ s̄ pupillari. s̄ s̄ vulgari t̄m̄ utz ex serie. ti. p̄ qd̄ ecia reprobat sup̄ior s̄m̄a. s. qz i p̄n. glo. fuit d̄em s̄ q̄s̄ā n̄ distingē fueit pupillaris an vul. substō. distingue s̄ vtr̄ institut⁹ adierit. vel cohe res. vel ambo. vel null⁹. si em̄ vt erqz adiuit. substitut⁹ res pellit. si coheres t̄m̄. s. sepus. is. s. qz meūus repellit. **J**e si neut̄ h̄z locū qd̄ h̄ s̄z. s. qz meūus habeat totū. si aut ticius t̄m̄. s. p̄m̄ h̄es adeat in p̄tē repellit. ut. C. e. l. post aditā a. ff. s̄ vul. sub. q̄ habeat filiū. i. Re. **r** **F**amilias. i. libe rū h̄oz. **z** **I**ulli. que iulluz necrio optz p̄cedē ut. ff. de acq. h̄z. l. si q̄s m̄. s. iulluz. **l** **I**n p̄tē. s̄ i quā. Re. h̄rdital i duas ptes diuidit. a itez vñ semis diuidit m̄ duas ptes q̄ sūt due q̄rte tocus. a vñā h̄az. p̄tclāz. h̄z d̄ns institus ti. aliā substitut⁹ ut. ff. s̄ h̄z insti. l. si p̄f̄a. i. p̄n. s̄ s̄ alio se misse qd̄ erit. Re. qd̄ā. qz substi ut⁹ h̄z inspecta opione te z stāris. s̄ q̄ credidit institutū libez fuisse. a ita p̄ oīs credi die substitutū admitti si h̄rdital ē s̄bi institut⁹ n̄ acq̄siet vel alij cui⁹ iuri postea subiect⁹ forz ut i fi. h̄z. s̄ s̄ h̄ aliqd̄ isto rū duoz n̄ atigit. dz h̄e s̄stitut⁹ opione testātis totaz

hereditate. qz n̄ erat lib ut testator credidit d̄ eitate da tur dño ipius quarta hereditatis et fac̄ p̄ illis gñale opi nionem cōsiderandā et. ff. p̄ emp. l. ij. si q̄s a pupillo et. ff. de acqui. here. l. is q̄ putat. alij dicūt q̄ dño dat̄ cōsidera taveritate magis q̄ opimone. qz vere suus eius dñi factus erat ille q̄ institutus fuit qd̄ verius esse vi det̄ veritate magis

attenta. unde fac̄ et illud gñale veritatez spectandū ut. j. del. si quis rem. s. Verba. nūc mutat casum nam sup̄dixit. qñ aliud arbitrat̄ testator et aliud erat. i. his au tem duobus h̄ n̄ is q̄ sequunt̄ id est qd̄ ar bitrat̄. t. Heres. s. dño q̄ apponunt̄ in substitucōibz vul garibus. u. Scit. et verū scit al̄ em̄ nō dicētur scire n̄ sic es set ut. ff. de aq̄ plu. ar. l. ij. s. Item latro ait. v. C. rit. s. lib factus. x. Aliū. i. sineqz sibi si lib fierz vel dño suo vel p̄nti vel etiā futuro q̄rat y. Effecerit. nā tūc qñ nō ē aliq̄d istorū duoz admittit̄ sub stitutus. z. Arbi tra. s. testator. sub audi et vez arbitra tur. a. Subiectus puta qz vendidit se ad p̄eciū p̄cipans vel qz dedit se in ar rogacōne qd̄ p̄t. b. Acquisierit. sup ple i. lra. at in n̄o ca su p̄mo. s. huius. s. az liud ē. et aliud arbi trur. unde ibi in p̄tem admittit̄ ut ibi diximus. et h̄ omnia sic distmguēdo v̄uavit p̄nceps qñ v̄uūus fuit institutus et alius substitutus. ut h̄ dic̄. et. ff. s. her. insti. l. et ita colliz ge ḡ talē distmctōne. qz cū heredez aliq̄e instituo. a si he res n̄ erit substituo. aut scio libez. aut scio v̄uū et tē v̄uāē qd̄ in. ij. et. iij. h̄. s. s. aut puto libez. falso cū sit v̄uū et tē subdistmguo. aut p̄ eū volui aut nolui aliū fieri here dem. qz h̄ exp̄ssi. et tē v̄uāē mea volūtas. ut. C. e. l. cū p̄o nas q̄ ē huic d̄ria. aut ē dubiū. nolui vel n̄ aliū fieri here dem p̄ eū et tē v̄uāē qd̄ in p̄n. h̄. huius. s. s. si aut puto v̄ uum cū sit lib. h̄ casus indubitabil̄ ē. s. q̄ erit lib h̄es.

heres. nō ex hac lra tria c. Heres. i. instituti esse nec̄ria. ut pupillaris substitucō teneat. Primū ut sit d̄ liberis q̄ substituit̄. nā ex̄neo substitui n̄ p̄t ut. j. e. s. ex̄neo. Sc̄z q̄ sint impub̄s. nā puberibz n̄ p̄t sub stitui ut. j. e. s. masculo. jē tercō q̄ habeat in p̄tate ut in hac lra p̄bat̄ p̄ ordinē. Emācipatis aut n̄ p̄t substitui ut. ff. e. l. ij. s. i. jē est nec̄riuz q̄rtū. q̄ filij sint instituti vel ex̄h̄dati alias nullū est p̄ncipale testm̄. ut. s. s. ex̄h̄. li. in p̄n. et. ff. e. l. i. in fi. v̄n nec pupillar evalēt ut. j. e. s. liberis. et h̄ oia

quē alieno iuri subiectū es se testator scit sic accipiū tur si neqz ip̄e heres erit neqz aliū heredē effecerit In eovero quē patrēfa esse arbitrat̄ illud signifi cāt si hereditatē vel ei vel cuius iuri postea subiectū esse cepit n̄ acq̄sierit. Id qz tiberius cesar in p̄sona p̄themij sui sui constituit

De pupillari substitucōne:

Tiberis suis impu beribz quos in po testate quis ha bet non solū ita ut supra diximus substitue potest id est ut si heredes ei n̄ ex titerint alius sit ei heres. sed eo ampliū ut si heredes ei extiterint et adhuc im puberes mortui fuerint sit ei aliq̄s heres veluti si q̄s dicat h̄c modo ticius fi lius heres mihi esto et si fi lius meus mihi heres non erit siue heres erit et p̄us

sit in nepotibz omibz v̄uāē. si n̄ sint recasuri in sui p̄ris po testatē ut. ff. e. l. ij. s. postum. alias cū sint recasuri n̄ valz testm̄ cū in eo casu sint ut eoz testamta n̄ valeāt si ipsi es sent maiores. a. Sup̄dixim. s. vulgaris. s. t. i. et h̄ is h̄ subicit. b. Moto. h̄ caute nō q̄ p̄mo ponit̄ v̄ba insti

moriatur q̄ in suā tutelaz venerit id est anteq̄ pu bes factū sit tūc seyus h̄es esto quo casu siquid non extiterit h̄es filius tūc sub stitutus heres sit patri he res si vero extiterit heres filius et añ pubtatē decel serit ip̄i filio sit heres sub stitutus. Nā moribz institu tū est ut cū eius filij et atis sint in q̄ ipsi sibi testamen tū facere n̄ p̄nt p̄ntes fa ciant eis. Quia rōne ex citati etiā d̄stōnem posui mus in nostro codice qua p̄spectū est ut si qui mēte captos habeant filios vel nepotes vel p̄nepotes cu iuscūqz sexus vel gradus liceat eis et si sint puberes ad exemplū pupillaris s̄b stitucōnis certas p̄sonas substitue. Smaut respue rint eandē substitucōnem infirmari et h̄c ad exem plū pupillaris s̄bstitucōis

tucōnis. s̄o substitu cōmsvulgaris. ter cio substitucōis. pu pillaris. c. Esto. s̄ institucō tantum. d. Filius ecce vulga ris. e. Heres. ecce pupillaris. f. Pu bes. bene facit q̄ ex ponit. al̄ inter. p. x. iij. annis inter. p. xv. annis. ponit̄ h̄c oracio. cū in suā tute lā venit. ff. del. iij. l. cū filio. g. Quo ca su. sup̄d̄co. h. He res. et solus patris habet bona s̄maz. i. Filio. et nihilomi n̄ patri ut. ff. e. pat. fa. a bona pupilli v̄n decūqz quesita sunt ut. ff. e. si plūes. s. ad substitutos. n̄ in duo bus casibz ut in testō militis et arrogato ris ut. ff. e. l. si plūes. s. si arrogato. a. s. ad substitutos in fi. k. Moribus. al̄ ma ioribus ut. C. de im pube. et ali. sub. l. hu manitatis. l. Eta tis. ut masculi añ. xij. annū femie aut ante xij. annū. ut. ff. s. tes. l. qua etate et. s. qui ma. non pos. s. cum ḡ m. Constōnem. C. de impu. et ali. substi tu. l. humanitatis.

Excitati. s. nos. o. Personas. s. filios mente captos si habeat alias tē fr̄es mēte capti. al̄ q̄scūqz vellet ut d̄ca. l. h̄umanitatis otinet. p. Respuerit. s. cū opotes mētis vel sani facti fuerint. q. Ad exemplū. ita h̄ nō ē exēplaris substitucō v̄n ut plene d̄ his habeas noticiā distmguē qñ qz ḡna substōnū. qz alia ē vulgaris. alia pupillaris. alia ex emplaris. alia breuiloq̄. alia op̄diola. Prima. s. vulgaris subdividit̄. qz alia exp̄ssa. ut q̄ fit v̄bis negatis. ut si h̄es n̄ eris ticius erit h̄es ut. s. p̄. Alia tacita que fit v̄bis affir matius ut h̄. vos inuicē substituo ut. ff. s. h̄. insti. cum in testō. s. i. jē h̄. quisqz erit in h̄es sit filio meo impuberi h̄es ut. ff. e. l. qui libis. s. h̄. ba. s. vulgaris adita h̄editate ex pirat ut. C. e. l. p̄ aditā. Sc̄da aut pupillaris s̄b subdivi dit̄. qz alia exp̄ssa. q̄ fit v̄bis affirmatis ut h̄. si h̄es eris et morieris in pupillari etate. ticius sit h̄es ut. s. p̄. Alia ta cita. s. ut si pupillaris t̄m pupillo substituat̄. q̄ cāu tacita subintelligit̄ pupillaris sic et sub pupillari tacitavulgaris intelligit̄ ut. ff. e. l. nā h̄ iure in p̄n. nā h̄ aduēmetē pubta te expirat ut in fi. huius. s. Tercia. s. exēplaris sic id̄ s̄z qz ad exēplū pupillaris ē inducta. ut h̄ s̄z. in multis t̄m d̄nt.

qz h ecia in maiorib9 fit hilla tm in puberib9. It v lq3 ad certā etatē fit pupillaris. s. xiiij. an. i masculovel. xij. an. in femia ut. j. e. g. masculovel ecia min9 pus n̄ malus ut. ff. e. l. si ita q3 substituerit. et. l. in pupillari. at h̄ exēplaris in incertū. It̄ in hac. s. pupillari. certe p̄sone substituit̄ ut. C. e. l. humanitatis. in pu

pillari aut̄ ciuilibus p̄t substitui. Quarta aut̄. i. breuiloqua fit ita duob9 hēdib9 m̄stitutis vos inuicem substituo. et si ambo pupilli sūt. nā quatuor substitucōnes his h̄bis breuib9 p̄ hēdunt̄ et appellat̄ lex h̄ac reciproca substitucōnez ut. ff. e. l. nā s̄ iure. s. i. d̄nta. s. o. p̄diola. fit h̄is h̄bis aliq̄ m̄stituto q̄ncūq3 decesserit ticiū substituo. et si q̄dē s̄ fiat a milite et a pupillo vel n̄ pupillo v3 iurē directo si moriē m̄stitutus ut. ff. de test. mili. milites. Ita h̄es. s. i. n̄ m̄ sit in medio q̄ casu iure fidei om̄i s̄iualet si pubes iā factus deccdat institutus. ut. C. e. p̄cibus. si vero pagan9 siue n̄ miles faciat eā. v3 iure directo si moriē m̄stitut9 in ea etate pupillari. si vero postea tē aut p̄ s̄ fit verba substituo illū. et tūc trahit̄ ad fidei om̄i s̄ariā ut. ff. ad tr. b. sceuola. aut p̄ s̄. te in substituo et si decesseris q̄ncūq3 tibi illū facō heredē et s̄ nō v3 ut ff. e. l. h̄is h̄bis.

Que. s. pupillaris
2. Adoleuerit. It̄ si m̄t̄ alias infirmat̄ arrogacione impuberis ut. ff. s̄ atop. nec a. It̄ si p̄s n̄ fuit hereditas adita ut. ff. e. l. si pupillares. s. h̄ si ex asse. It̄ si nascit̄ postum9 testatorū ut. ff. e. l. p̄ filium. It̄ p̄ m̄ testm̄ qd̄ t̄n̄ valeat ut. ff. e. l. si q̄s eū. s. fi. It̄ si testm̄ p̄m̄ r̄upat̄ p̄ q̄relā in totū. aliud si p̄ pte ut. ff. e. l. m̄stitucōne. et s̄ m̄ off. tes. l. pap. s. h̄ n̄ imputeris. s̄ d̄e ta. lo. pos. mora n̄ facit pupillari substitucōne cessare. qz ibi n̄ loq̄t̄ d̄virib9 testam̄ti ut. ff. e. l. ex duob9. s. fi. et. ff. s̄ m̄ off. tes. fili9. s. i.

que postq̄ pupillus adoleuerit infirmatur **I**gitur et in pupillari substitutione s̄m̄ p̄fatū mod̄ ordinata duo q̄d̄amō sunt testam̄ta alterz patris alterum filij tanq̄ si ipse filius sibi heredem instituisset a certevnū testamētuz ē duarū causaz id ē duaz hereditatū **S**imāut quis ita formidolosus fit ut timeret ne filius eius pupill9 adhuc ex eo q̄ palā s̄stitutū accepit p̄obitū eius piculo infidiarū s̄bice retur vulgarem quidē s̄stitucōnem palam facere et in p̄mis testamēti p̄tib9 debet ordinare. **I**llā aut̄ substitucōnem p̄ quā et si heres ei extiterit pupill9 et m̄t̄ pubtatē decesserit s̄stitutus vocat̄. **S**epatim in inferiorib9 p̄tib9 scribere d3 eāq3 p̄tē p̄p̄o li no p̄riaq3 cera signare et in p̄ore pte testam̄ti cauere ne inferiores tabule viuo filio et adhuc impu-

berere apiant **I**llud palaz est n̄ iō min9 valē s̄stitucionem impuberis filij q̄ in eisde3 tabulis scripta fit quibus sibi quisq3 heredē instituisset q̄uis pupillo hoc periculosum fit **N**ō solum autem heredib9 m̄stitutis impuberibus libis ita substituere p̄ntes p̄nt ut et si heredes eis extiterint et ante pubtatē mortui fuerint fit eis heres is quē ip̄i voluerint s3 eciam exheredatis. **I**taq3 eo casu si quid ex hēdato pupillo ex hēditatib9 legatis. ue a donacōnibus p̄m̄q̄rū atq3 amicorū acquisitū fuerit id omne ad substitutū p̄tmeat **Q**uecūq3 diximus de substitucione impuberū liberorū. vel heredū institutorū vel exheredatorū eadem eciam de postumis intelligimus **L**iberis aut̄ suis testm̄ nemo facere potest n̄ et si bi faciat. **N**ā pupillare testam̄tuz p̄ s̄ seq̄la ē patm̄

nē. s. cū ip̄a m̄stōne. nā h̄ ē ordo ut p̄mo m̄stō. s̄ vulgaris substitō. t̄rcō pupillaris fiat ut. s̄. e. t. m̄ p̄n. **V**ocat̄ q̄ ē pupillaris. **S**cribē. vel ecia alia carta. qz et s̄ fi eri p̄t ut. ff. e. l. p̄ris et filij. **L**imo. l̄mū appellat̄ ip̄am cordulā q̄ fit s̄ l̄mo. ut vidim9 fieri in l̄s d̄ni pape. i q̄b9

causā testū apponebat. vij. sigilla s̄ cera iō d̄ic̄ p̄o l̄mo. qz si alieno vedaēt d̄n̄l et ita apiret̄ et s̄ h̄i um legis nullū est s̄ d̄ic̄ p̄o. i. sepato ab alijs p̄tib9 testū. s̄ nō ne magis infidiarū substitut9 cū tātā ostructōne. i. moridia cionē videat et p̄t se h̄. s̄ i ḡrabat an p̄t ter se an p̄t aliū fca fuerat illa ordiatio. **C**auē. id ē et si s̄ n̄ caueat dū t̄n̄ sepati signet. **A**mus q. d. diximus. qz sic caute fieri p̄t. s̄ si nō ita fecerit nūq̄d valz iō min9 h̄. n̄ iō m̄ n̄ r̄. ut h̄ d̄ic̄. **N**ō solū exheredatus. s. substitucōne p̄t. **T**abul. s. ap̄tis. **I**taq3 eo casu. q̄n exheredato substituitur. **F**uerit. ut qz ḡrosus erat h̄ pupillus sic ut ei donaret. vel legaretur. **I**tem omne. p̄mo vidz qz t̄m̄ in eis bonis valeat substitucō q̄ a p̄re puenerit ad filiū ex hēdatū ut. ff. s̄ mi. te. l. miles. s. ex hēdato. q̄ ē huic d̄eria. **S**o. ibi miles emācipato substituebat qz in alio. s. pagano nō tolerat̄ ut. j. e. s. q̄ eē neo. et iō cū vnū p̄ eo inducēt. s. qz p̄t substitucōne emācipato et aliud q̄ eū inducāt. s. qz n̄ p̄t substitucōne emācipato n̄ in his bonis q̄ sibi dedit ut ar. ff. de iur. iur. eū qui in p̄n. **S**ubstitutū. qui substitutus nullo p̄t grauari legato. ecia in eam tē que pupillo fuit relicta ut. C. de p̄. cū quidā. s̄ ip̄e exheredatus sic in re sibi relicta ut. ff. e. l. coheredi. s. cū filio in fr. s. Et nō h̄ic. s. nō posse hodie habere locū nisi talis sit impubes. q̄ possit eē ingratu ut p̄m̄ p̄ubtati. ut nō s̄. quib9 mo. te. m̄fir. s. It̄ s̄ in s̄uitutē al̄ non p̄t exheredari ut. C. de m̄ off. tes. si q̄s in suo. s. legis. **I**nstituto. ut. s̄. e. m̄ p̄n. v lq3 ad p̄. s. **E**xheredatorū. ut. s̄. p̄. s. **L**iberis. et sibi. h̄ nō ta qz et si filiū exheredat cui substituit̄ pus sibi d̄m̄ de debet facere. filio testm̄. si aut̄ eum instituat. t̄nc vel aū vel p̄ v3 m̄stō vel substitō ut. ff. e. l. j. s. pus et. s. h̄ et si quis et. s. fi. **F**aciat. s̄ fallit in milite q̄ p̄t substituere pupillo s3 nō instituat sibi aliq̄ hēdē ut. ff. s̄ vul. sub. l. j. s. quisq3

stituere emācipato et aliud q̄ eū inducāt. s. qz n̄ p̄t substitucōne emācipato n̄ in his bonis q̄ sibi dedit ut ar. ff. de iur. iur. eū qui in p̄n. **S**ubstitutū. qui substitutus nullo p̄t grauari legato. ecia in eam tē que pupillo fuit relicta ut. C. de p̄. cū quidā. s̄ ip̄e exheredatus sic in re sibi relicta ut. ff. e. l. coheredi. s. cū filio in fr. s. Et nō h̄ic. s. nō posse hodie habere locū nisi talis sit impubes. q̄ possit eē ingratu ut p̄m̄ p̄ubtati. ut nō s̄. quib9 mo. te. m̄fir. s. It̄ s̄ in s̄uitutē al̄ non p̄t exheredari ut. C. de m̄ off. tes. si q̄s in suo. s. legis. **I**nstituto. ut. s̄. e. m̄ p̄n. v lq3 ad p̄. s. **E**xheredatorū. ut. s̄. p̄. s. **L**iberis. et sibi. h̄ nō ta qz et si filiū exheredat cui substituit̄ pus sibi d̄m̄ de debet facere. filio testm̄. si aut̄ eum instituat. t̄nc vel aū vel p̄ v3 m̄stō vel substitō ut. ff. e. l. j. s. pus et. s. h̄ et si quis et. s. fi. **F**aciat. s̄ fallit in milite q̄ p̄t substituere pupillo s3 nō instituat sibi aliq̄ hēdē ut. ff. s̄ vul. sub. l. j. s. quisq3

Pars. sic. ff. que ad mod. testa. apian. l. pe. o. **V**ale
 at. l. a principio ut quia filius fuit preterit⁹ ut. ff. e. l. si q^s
 eu in fi. l. vel alia. l. n. v. z. testm. ap. cu. multi sint mo. i. q^b
 testm. n. v. z. ut. ff. d. in ius. rup. tes. l. i. i. d. eia. si ex post. fco. ru
 pat. in totu. l. testm. p. is. sec. h. p. pte. tm. qz. te. subst. o. res
 manz. ut. ff. e. i. subst. o.
 ne. et. ff. d. mo. ff. i. tes.
 l. pap. s. h. nec. Te. l. s.
 fut. vera. si. iur. cu. i. ex
 pugnet. testm. alit. e.
 aut. si. iur. p. orio. ut. si
 p. o. ta. expugnetur
 testm. qz. rmanz. sub.
 stitucio. ut. ff. e. l. ex
 duob. si. fi. et. l. se. q.
 huic. l. o. rre. fut. sed
 certe. aliud. e. cu. expu
 gnat. iur. cu. i. ut. h.
 aliud. cu. iur. p. orio. ut
 ibi. na. p. or. n. p. t. fac. e.
 ee. nec. d. sine. h. e. d. e. ut
 j. d. bo. pos. s. q. s. aut.
 Te. no. h. q. d. aliens
 reb. q. s. testa. ut. p. e.
 d. tois. filij. sic. a. alias
 ff. d. dona. inter. vi. et
 vx. cu. h. s. filis. a. ff.
 d. in ius. rup. tes. si. q^s
 filio. s. h. et. si. q^s filio
 est. et. alius. casus. fm
 q. s. ut. C. d. de. s. nup.
 c. i. s. fe. i. s. h. s. iur.
 omni. alit. est. ut. ff.
 d. testa. l. eius. q. s. i.
 et. d. codicil. l. officiu.
 tur. s. h. p. p. **S**in
 g. l. s. p. t. ei. ee. q. quis
 habeat. plures. filios
 et. omes. i. pubes. si. cu
 ilibz. substituere. vult
 poterit. si. aut. vltimo
 loco. moriet. i. a. s. p. o. t.
 ut. h. et. ff. e. l. sing. l.
 et. l. cau. vno. moriete
 defer. sua. por. co. iur.
 re. legitio. l. p. l. xij.
 ta. ad. fr. es. ut. h. et. j.
 de. le. ag. suc. s. i. sed
 certe. ex. eo. q. vltimo
 moriet. i. substituit. vi.
 de. eos. in. iur. e. substi. uis. vsqz. ad. vltimu. et. ita. iure. substi. o.
 nis. magis. q. legitio. in. eos. succedi. vid. ut. ff. del. iij. l.
 tica. seio. in. fi. s. q. est. o. e. huic. s. certe. ibi. dixit. plus. s. q. n.
 alienar. et. q. testator. eis. dimittebat. et. ex. h. s. i. ibi. iur. substi.
 tuco. is. succede. n. q. vltio. tm. substituit. ut. ff. del. iij. l. i. q.
 in. fi. q. **S**ubstituit. s. pupillarit. **R**ouissim. i. in
 vltimo. puta. his. v. bis. q. ex. libis. meis. impubes. vltius. mori
 etur. ei. tici. heres. esto. **R**omiatim. sic. s. de. ex. h. e. l. i. s.
 noiatim. **C**rit. subaudi. sit. h. es. filio. meo. **S** Quibus
 i. g. n. lib. v. bis. **T** Heredes. s. p. is. sic. ff. d. ex. li. l. i. s.
 noiatim. **U** Extiterit. s. bimet. heredes. na. secus. si. alij. q.
 rat. ut. puta. p. r. vel. d. no. na. tales. s. d. i. s. vel. p. e. q. fut. h. e. d. s.
 p. filiu. vel. suu. ex. his. v. b. g. n. lib. v. n. admittit. ex. substi. o. n. e.
 is. dicas. h. e. d. h. e. d. is. ut. ff. e. cu. filio. et. l. libis. s. h. v. ba. a.
 l. se. **V** Pro. q. put. ei. dilexit. testator. eos. instituit. eq. li.
 ter. vel. me. q. l. e. sic. et. in. substi. tuco. e. p. sumit. ut. h. et. ff. e. si.

testi adeo ut si p. is testm
 n. valeat nec filij quid e. va
 lebit **S**ingulis at libis
 velei q. eoz nouissim⁹ im
 pubes moriet **S**ubstitui p. t. o
Singulis q. d. e. si neminez
 eoz intestatus decedere
 voluit nouissimo si ius le
 gitimaz hereditatu inte
 gru me eos custodiri velit
Substituit aut impu
 beri a noiatim veluti tici⁹
 a g. n. alit. ut quis q. s. michi
 p. r. heres erit q. b. v. bis. v.
 can. ex substi. tuco. n. e. impu
 bere mortuo filio q. r. scri.
 p. ti heredes extiterit et p.
 q. pte heredes facti sunt.
Masculo igit vsqz ad
 xiiij. anos substitui p. t. femi
 ne vsqz ad. xij. anos et si h.
 tpus excesserit substi. tuco
 euanescit **E**x t. ne. vero
 vel filio pubere herede in
 stituto ita substitue nemo
 p. t. ut si h. es. extiterit a. m. e.
 aliq. d. t. pus. decesserit ali⁹
 ei sit h. es. s. h. solu. p. missus
 est ut eu. p. fidei. omissus. te
 stator obliget alij h. e. d. ita

p. et. s. s. si ex disparib⁹. **M**asculo. ad. xiiij. an. s. op. le
 tos. na. pupilli e. desinit. ut. s. q. b. mo. te. i. fir. in. p. n. s. m.
 fra. h. ol. an. ol. p. t. substitui. ut. ff. e. si. ita. q. s. et. l. si. p. les.
 p. **S**ubstitucio. s. directo. si. t. n. aliq. v. ba. mueniat. fidei. omiss.
 in. test. o. iur. fidei. o. valebit. ut. C. d. fidei. o. l. si. p. t. tuus.
 t. e. eius. vel. tota. vel. p. pte. t.
 stituere. q. d. ius. q. le. sit. suo
 loco. trademus. **Quibus**
modis testm infirmetur.
Testm iure factuz
 vsqz adeo valz do
 nec rupatur irritu fiat
 R. upit. aut. testm. cu. in. eo.
 d. e. statu. manete. testato.
 re. i. p. ius. testam. e. t. i. v. vici
 atur. **S**i. q. s. aut. e. post. fa.
 ctu. testm. adoptauerit. fi.
 bi. filiu. p. impatore. euz. q. e.
 sui. iuris. a. p. p. torez. fm. no.
 stra. ostonez. euz. q. in. p. ta.
 te. p. r. is. fuerat. testm. eius
 rupitur. quasi. agnacione
 sui. heredis. **P**osteriore
 vero. testam. to. q. d. iure. p.
 factu. est. supius. rupit. nec
 interest. an. extiterit. aliq. s.
 heres. ex. eo. posteriore. te.
 stam. to. an. no. h. em. solum.
 spectat. an. aliq. casu. existe
 re. potuerit. **I**deo. qz. si. q. s.
 noluerit. heres. esse. a. viuo
 testatore. a. post. mortem
 eius. ante. q. hereditatem
 adierit. decesserit. a. o. d. i. co.
 ne. s. b. q. heres. institutus. e.

Commissus. q. sem
 per. fecisse. vid. cum
 dicit. si. fili. o. me. quan
 to. cu. qz. decesserit. sub
 stituo. e. vital. e. q. r. v. z.
 bu. substituo. cu. sit. ge
 nerale. v. bu. et. ad. di.
 recta. a. ad. fidei. o. sub
 stitucio. n. e. possit. e. h. i.
 et. ad. id. restitue. q. d.
 e. rei. ap. eius. i. ad. fi.
 deo. qz. dir. ca. n. h. z. lo
 cu. q. n. cu. qz. decessit. a.
 p. bat. s. C. d. nup. et.
 alijs. sub. l. p. c. i. b. s. s. fi.
 vero. insto. et. ff. de
 vul. sub. l. coh. e. d. i. s.
 cu. filie. et. ff. del. et.
 se. con. l. in. a. b. i. g. u. a.
 forte. id. si. dicat. vital.
 h. es. esto. na. trahitur
 ad. fidei. o. qz. d. here.
 ditate. restituenda. ro.
 gasse. vid. ut. ff. ad.
 tre. l. ex. facto. i. h. e.
 et. l. s. e. u. o. l. a.
Tradem. ut. j. de
 fidei. o. h. z. p. totum.
Quibus. mo. is. testa
 meta. infirmat. vsqz
 n. i. c. quasi. o. firmen.
 testa. n. i. c. quasi. in. fir
 man. na. si. l. e. adeo. fir
 mu. q. no. rupat. ut. in
 aut. s. nup. s. dist. ras
 bitur. col. iij. ac.
Testm. adop.
 tauerit. i. ar.
 rogauerit.
Costonez. puta
 auul. e. q. adoptat. ut
 C. d. ado. p. l. cu. in. ad
 optuis. s. h. h. o. die.
Rupit. si. aut. p. z.
 us. eu. m. stituit. z. n. ru
 pere. l. z. postea. ar. roge. ut. ff. d. li. a. postu. filio. s. fi. si. au
 te. fuit. ex. h. e. d. atus. fili. o. em. a. cipat. a. postea. ar. roge. tunc
 no. rupit. aut. ex. ne. q. postea. ar. roge. et. tunc. rupit. ut. ff. d.
 o. tra. ta. l. n. putauit. s. h. q. s. em. a. cipat. u. ex. ne. u. aut. nepotem
 accipe. q. n. est. suus. heres. cu. ali. o. eu. p. cedat. alias. frustra. et
 te. ex. h. e. d. are. ut. ff. d. v. ob. quid. cu. filiu. et. d. li. a. postu.
 l. si. q. s. postum. s. h. filiu. **C** Agnacione. i. sic. natu. itate
 alicuius. postumi. na. te. certu. est. rupi. ut. ff. d. in. ius. rup. t.
 l. i. in. fi. et. l. iij. in. p. n. et. l. v. e. z. et. h. in. mas. cli. test. o. secus
 in. test. o. feie. ut. ff. d. li. et. postu. l. gall. s. n. i. c. d. lege. vel.
 leia. in. fi. s. et. e. v. o. qz. p. t. eric. o. m. is. h. e. t. p. ex. h. e. d. a. co. e. ut. s.
 d. ex. h. z. li. s. h. q. d. s. d. mo. ff. i. tes. ag. it. talis. postum. ut. C. d.
 mo. ff. i. tes. l. iij. **P**osteriore. rupit. s. v. e. z. fm. q. s. v. a. q. n.
 fm. n. o. e. o. r. d. at. cu. p. m. o. alias. durat. p. m. u. ut. C. d. testa. san.
 am. s. h. certe. h. stare. n. p. t. na. si. v. z. fm. n. v. z. p. m. u. cu. id. e. non
 possit. duo. testa. facere. cu. ex. v. o. tm. adeat. hereditas. e. o. e.

in lina. nāvz pma n̄ fa ab eo8 et sup eo8 lata. ut. ff. d. re. ut. di. l. i. iudex. e. **E**xistere. nō n̄ oſiderari qd̄ ē h̄ qd̄ eē pōt ut h̄ et. ff. d. h̄. m̄. i. l. p̄ filio et. ff. d. m̄. i. l. rup. tel. l. cum. h̄o in p̄. et. ff. in futuz. h̄. d̄. ff. d. li. et post. h̄. si fili9. So. ibi testm̄ fm̄ n̄ valuit etiā in p̄. h̄ aut valuit. l. 3. ex. eo n̄ ad. eaf hereditat. **T**e nō qd̄ id qd̄ v3 plus rum. p̄t p̄ id qd̄ min9 va. let sic. ff. d. adim. le. legatū s̄b̄ oſdicōe. ff. i. ar. d̄. ff. d. reſcin. ven. h̄ id qd̄ in p̄. et. ff. si die ut ibi nō. **I**nstitutus. h̄s i. scdo testō. et iste h̄. s̄. h̄. est exemplum. qn̄ valet fm̄ testm̄ et nō extitit in eo heres et inde tria exempla. **D**ecesserit qre n̄ inmittit nec oī nec hodie ad heredes ut C. de cadu. toll. ff. in nouissimo. **S**i quis. iste. ff. est lex. ff. ad tre. a. m. cepit si quis prior. **P**rior. nō ar. p. lina appellomifvtrum ex eavel ex pma agatur h̄. d̄. ar. C. d. d. nae. m̄. vi. et. v̄. l. ex. h̄. b. s. et. h̄. p̄. nō. i. in. l. penl. euf. d̄. e. **R**eb9. qz totū h̄. l. 3. ex. certa re sit m̄. i. tutus. et. iō rūpit p̄. m̄. i. testm̄. ut. h̄. et. ff. d. h̄. m̄. i. l. i. ff. si ex. fūto. **I**ustum9. s̄. titulo statim. **A**liud. s̄. qd̄ exp̄. se. oſfirmari p̄t p̄mum in h̄o et alia ut p3 in seqnti. **I**mpa. tores. ecce. h̄. ba. d̄. d̄. e. oſtōis. **C**apa. no. s̄. l̄. scripserit saluē p̄. **I**n. eo. s̄. h̄o. testō. **R**ez. scz. certaz. **S**criptus. s̄. in. h̄o. testamento. **S**uppleta. s̄. si. res. sibi. date. nō. faciāt. qre. tā. **E**x. p̄. s̄. nā. testator. voluit. p̄. m̄. u3. remanere. et. tam. non. potuit. nisi. ex. ut. fidi. eō. ex. tacita. t̄. volun. tate. q̄. ex. testō. p̄. capi. tur. ē. manz. p̄. m̄. ut. si. sic. dicā. in. h̄o. iō. m̄. i. tuo. talē. qz. moruus. ē. quē. instituerā. in. p̄. mo. nā. si. errauit. remanz. p̄. m̄. u3. heres. et. legata. ex. v̄. tro. qz. p̄. stanē. s̄. a. p̄. mo. ut. ff. d. h̄. m̄. i. l. i. ff. s̄. **H**o. emō. scz. tribus. mod. p̄. ar. rogaz. eō. nez. et. p̄. agnacō. ne. ut. s̄. e. ff. i. **T**e. et. p̄. scdi. testi. oſpico.

Decesserit in his casib9 p̄t familias intestat9 moriē. **N**ā et p̄us testm̄ non valz ruptū a posteriore et posterio9 eq̄ nullas h̄z vires. cū ex eo nemo heres extiterit. **S**i si q̄s p̄ore testam̄to iure p̄fecto posterius eq̄ iur fecerit etiam si ex certis reb9 in eo testō heredē instituerit supius testm̄ sublatū eē diuus seuer9 et anthomin9 rescripserūt cuius oſtōis inseri h̄ba iustim9 in n̄o codice. cū aliud quoqz p̄terea in ea oſtōne exp̄ssuz ē. **I**n p̄atores quoqz seuerus et anthomin9 coccello cāpano rescripserūt testm̄ h̄o loco fcm̄ l3 in eo loco certaz rū rez heres script9 sit iu revalere p̄inde ac si reruz mēcio facta n̄ essz. **S**i te neri heredē sc̄ptū ut oten tus reb9 sibi datis ā supple ta q̄rta ex lege falcidia h̄e reditātē restituat h̄is qui in p̄ore testō sc̄pti fuerāt p̄t m̄st̄a h̄ba h̄o testō q̄ bus ut valerz p̄us testm̄ ex p̄ssuz ē dubitari n̄ optz et ruptū quidē testm̄ h̄o modo efficiē. **A**lio quoqz mō testā iure facta ifirmā tur veluti cū h̄is q̄ fecerit testm̄ capite dimmut9 sit qd̄ q̄b9 mōis accidit p̄mo libro itulim9. **H**oc at ca

ne ut. s̄. e. ff. posteriore. q̄. v̄. qz. huc. ac. **D**immut9 sit. l3. mima. capitis. dimmutōne. ut. j. e. ff. n̄. t̄. in. fi. et. ff. d. d. 1. oſficiū. ff. si. post. testm̄. oſ. s̄. d. test. mili. ff. pe. h̄. illd̄. spēale. ē. in. milite. p̄t. et. ali9. mod9. irritādi. testm̄. adici. qz. p̄. leges. qn̄. qz. callat. in. duob9. caib9. ut. in. aut. ut. cū. d. ap. co. ff. si. quis. d. p̄. d̄. is. et. ff. h̄. v̄. num. ex. pentib9. eel. viij. **R**etulim9. ut. s̄. d. ca. di. v̄. **C**au. scz. cū. q̄s. capite. dimmuti. tur. p̄. **D**nr. s̄. p̄. e. **C**ausas. i. d̄. r̄. as. 3. **A**lio. qn̄. scz. si. im̄s. p̄. ope. dicē. veli. a. lar. ge. a. **S**inglis. i. d̄. p̄. r̄. is. noib9. et. fac. s̄. ff. d. sup. l. labo. ff. h̄. b. **I**rrita. ut. p̄. capi. di. testato. s̄. **S**ignata. sunt. et. postea. testator. capi. te. minutus. est. **R**omanus. ut. qn̄. maximā. vel. mediā. ca. pi. di. passus. fuerit. **P**rtatis. ut. in. miz. nima. ff. fuerit. a. aliquo. iudicō. volun. tate. p̄. m̄. a. retineat. ut. ff. de. his. ta. l. qui. ex. liberis. ff. testamta. **L**ib̄tatez. ymmo. etiā. factō. suo. testat. ore. ut. qz. capiatur. ab. hostibus. a. ibi. see. uus. moriāt. nam. tūc. v3. testm̄. ut. s̄. q̄. non. est. p̄. m̄. i. fa. te. ff. si. q̄. est. oſtraria. sed. illd̄. ē. p̄. p̄. ter. fictō. l. cor. ut. ibi. a. ff. d. vul. sub. sti. l. lex. cornelia. ac. **T**abulas. nō. qz. d. iure. civili. nō. admit. t̄. cū. sit. irritū. testm̄. h̄. p̄. torio. q̄. inspecō. nō. potuit. infirmari. qd̄. erat. factū. cū. cir. ca. talia. ius. p̄. torum. non. h̄. eat. vim. ut. j. de. bo. pos. ff. quos. aur. ē. **E**x. eo. solo. bene. dicit. solo. qz. si. plus. interueniat. licet. n̄. sit. p̄. fcm̄. scd̄. t̄. qn̄. tū. pit. p̄. m̄. ut. in. fi. h̄. 9. ff. dicemus. **N**oluerit. s̄. dicen. do. h̄. verba. nolo. tes. tm̄. qd̄. feci. valere. **P**erfecte. ymmo. qn̄. qz. a. si. sint. in. p̄. fce. scd̄. e. rumpunt. primo. facta. ut. C. d. testa. sanctimul. que. ē. contra. sed. ibi. tamen. ex. cursu. decennij. q̄. mutacione. volun. tatis. illud. euem̄. non. sola. mutacione. **I**tem. contra. ff. de. testa. mili. l. eius. militis. ff. milicia. missus. sed. ibi. primum.

erat min⁹ solēne iure omni inspecto. vñ facile potuit rumpi
 Jte dē ff. de iust. r. tel. l. ij. Sed ibi licet n̄ sit pfectū iu
 re omni. ē tam pfectū iurē militari. vñ rumpit p̄mū. Jte dē
 ff. de testa. hac o. sul. §. si quis aut. h̄ ibi in vō fuerūt insti
 tuti qui et alias ab intestato successuri. vñ de facile rū
 pitur p̄mū testm̄ in
 q̄ eñei sūt instituti.
 et facilius admittū
 veniētes ab intes. ut
 ar. ff. de vul. et pu.
 sub. l. si filius. Jte dē
 C. de testam̄tis. l. n̄az
 et ad idē dē. ff. si ta
 tel. nulle. ex. l. i. §. si
 heres. h̄ istis legibus
 plus fecerat testator
 ut rumpet p̄mū. qz in
 cidit qz magis est q̄ si
 aliud testm̄ facere vo
 luisse ut ar. ff. de his q̄
 in testa. dol. l. ij. Jte
 conē. ff. de acqui. her.
 l. claudi⁹. h̄ ibi n̄ va
 let p̄mū. non qz rup
 tū fit a vō. h̄ qz heres
 instituit p̄mō non
 adiuit ex eo heredita
 tē. vñ n̄ valet testm̄.
 qz herede non h̄ ut
 ff. de his q̄ intes. del.
 l. p̄me. nec potuer
 rit eaz transmittere
 suo heredi adeundaz
 ut. C. de cad. tol. §. in
 nouissimo. Jte contra
 C. de his q̄b⁹ ut idig
 l. hereditas. h̄ ibi dix
 it talia vba qz heres
 erat indign⁹ vel filia
 q̄ plus faciunt q̄ si
 simplr dicēt nolle p̄
 valē. vel q̄ si v̄m ce
 pisset facē et ideo ibi recediē a p̄mō. vel dic illud qd h̄ dē
 ee v̄z de iure directo. ut n̄ rumpat p̄mū. h̄ tam auferē
 ei hereditas ut ibi. cū h̄ cogitauerit testator. ut ar. ff. de o
 di. insti. l. quidam in fi. m. Nullum est. nō nihil esse qd
 pfectū non sit. C. ad fil. l. cū fil. in fi. sed contra. ff. que ad
 mod. tes. ap. l. ij. §. testō. sed ibi abusive dē aliqd qd n̄ erat
 pfectum. Jtem contra. C. de testis. l. hac o. sul. §. ex impfe
 cto. sed illud speciale est fauore liberorum ut ibi dicitur si
 cut et aliud est speciale in illis ut difficilius rumpat testa
 tor illud in quo ipsi instituti sūt ut in aut. de tes. imp. §. pe
 nul. n. Reliquerit. s. m. solēni testō qd facit ut duriorē
 faciat aduersariū suis aduersarijs que instō est odiosa et in
 uidiosa ut. ff. de h̄r. insti. l. pe. o. Causam. scz litis. nam
 si legitimas non pbat scilicet p̄nceps multominus pba
 bit non legitimas. p. Probaturum. i. omendaturum.
 q. Admissuz. i. nisi solēniter sit institutus nollet etiā no
 mē heredis habere. r. Auctoritas. ut qz aliquid desit ap
 ter qd testm̄ non valet cū multa sint in eius factōne neces
 saria ut. s. de testa. §. i. et. ij. 2. Resc̄pserūt. ut. C. de te
 sta. l. ex impfecto. s. Inqunt. impatores. s. Soluti.
 ti. ut. ff. de le. et se. con. l. p̄nceps et fac. C. de iure filci. l. fi
 scus. §. fi. t. Viuim⁹. i. viuē volum⁹ ut h̄ et. ff. de le. et se.
 o. sul. l. digna. et fac. ff. del. ij. q. p̄n. et. l. se. et. ff. del. iij. l.
 impfecto et. ff. de moffi. tel. l. pap. §. si impator. u. De in

tabule p̄ores iurē fce irrite
 fiāt n̄ seq̄ntes iure ordia
 te et pfecte fuerint. Nam
 impfem testm̄ sine dubio
 nulluz ē. **C**ad oracōe ex
 p̄ssit n̄ admissuz se h̄r dita
 tē ei⁹ q̄ litis cā p̄ncipē reli
 q̄rit herede neqz tabulas
 n̄ legitie factas m̄ q̄b⁹ ip̄
 se ob eā cāz h̄s institutus
 eāt pbatuz neqz ei ex nu
 davoce h̄edis nom̄ admif
 suz neqz ex ulla sc̄ptura
 cui iuris auctoritas desit
 aliqd adeptuz. **S**z h̄ dī
 ui seuer⁹ et athomin⁹ sepis
 sine resc̄pserūt h̄ em̄ inqunt
 legib⁹ soluti sim⁹ attē le
 gib⁹ vium⁹. **De Iusticia**
lo testamento suū
Quia plerūqz pa
 rētes sine cā libe
 ros suos exhēdāt vel omit
 tūt inductuz ē ut d̄ moffi

officioso. testō. qualē ipso iure testamēta infirmāc. s. t. i.
 dictum ē. nunc autē qualē officio iudicis. i. p̄ smam iudicis
Quia exheredat. h̄ refertur ad **I**ntentata querela
 eos qui ascēdunt p̄ lineā masculinā et feinaz. **S**z se
 quēs clausula respicit tm̄ feinaz. **a** **V**el omittūt

officioso testō agē possint li
 beri q̄ querūt a miq̄ se ex
 hēdatos a miq̄ preteritos
 h̄ colore q̄i n̄ sane mentis
 fuerint cū testm̄ ordiarūt
Sz h̄ dē n̄ q̄i vere furiosus
 sit h̄ recte q̄dez fecit testa
 mētuz n̄ aut ex offō pieta
 tis nā si vere furiosus ē nul
 luz testm̄ ē. **N**ō aut liberis
 tm̄ pmissuz ē testm̄ pntuz
 inoffosuz accusare v̄z ec
 liberorū pntib⁹. **S**ozoz
 aut et frater turpibus p
 sonis sc̄ptis h̄edibus ex sa
 cris ostōmib⁹ prelati sunt.
Nō ergo dē omēs h̄edes
 agē pnt v̄l f̄res igit et so
 rores cognati nullo mō a
 agere pnt a agētes v̄m cē
Tam aut naturales li
 beri q̄ v̄m n̄e ostōnis dī
 uisionē adoptati ita dem̄
 dem officioso testamento

h̄ tm̄ ad feinaz line
 am referē. nā illaruz
 p̄terico p̄ exhēdacō
 ne h̄cē. ut. s. d. ex h̄
 li. §. m̄. si aut aliqs d
 lineā masculinā omit
 terz filiū i p̄ate nul
 lū ip̄o iurē est testm̄.
 si emācipatū filium o
 mittēt valēt. h̄ p̄ cō
 tra. ta. rumpit ut. s. d.
 ex h̄. li. m. p̄n. et. §. e
 mācipatos hodie etiā
 emācipat⁹ p̄teritus
 p̄t dicē nullū ip̄o iurē
 ut. s. d. ex h̄. li. §. no
 miatum et. C. de li. p̄s
 maxim. **b** **P**nt. s.
 ab adita h̄r ditate in
 fra q̄nquēniū ut. C.
 e. sanctim⁹. §. fi. et. l.
 si q̄s filiū. in fi. et. ff.
 e. pap. i. fi. et. C. i. q̄
 bus. c. in int. re. nō ē
 ne. l. ij. apposita q̄daz
 peticōne ad h̄ ut te
 stm̄ resc̄mdat q̄ n̄ ē a
 ctio p̄sus nec accus
 sacō h̄ mediū t̄z q̄n
 q̄ adō et q̄nqz accu
 sacō dē h̄ p̄pe dē q̄re
 la ut no. ff. e. postuz
 m⁹. §. si q̄s c. **Q**ui
 s. libi. **d** **Q**uerunt
 i. oqrunt e. **E**x h̄
 dados a q̄libz lineā
 f. **P**reteritos ab az

ali q̄ d̄ lineā feina. **g** **T**estm̄. ut. s. q̄b⁹ n̄ est. p. fa. te. §.
 Jt furiosi. **h** **L**iboz. s. ē pmissuz accusāc filij. t. q̄n sūt
 ab eis ex h̄r datur et h̄ accipe i filio pagano emācipato. ali
 as si est miles. n̄ subicēc q̄rele. ut. C. e. l. pe. in fi. Jt si esset
 in p̄ate testm̄ ip̄o iure n̄ valet. ut. s. q̄b⁹ n̄ ē p̄mis. fa. tes.
 in p̄n. et fac. ff. e. l. nā et si pntib⁹. **i** **S**ozoz. h̄ accipe m
 osangneis et vterinis. vel osangneis tm̄. n̄ vterini n̄ pnt.
 ut. C. e. l. f̄res. **k** **A**utē. duo dic̄ iste. §. p̄mūz qz f̄ et so
 roz pnt agē q̄rela. v̄m qz v̄z ē q̄n turpel p̄sone instituit
 h̄r des. **l** **T**urpib⁹. s. infamib⁹ ip̄o iurē. vel p̄ smaz. vel
 ec̄ d̄fco. **m** **P**relati sūt. i. admissi sūt. **n** **N**ō ē h̄ refer
 tur ad p̄mū tm̄. **o** **P**nt. s. d̄ iure. **p** **V**is h̄ ad v̄m.
q **A**gētes. v̄m cē. s. q̄ d̄fco agētes n̄ v̄m cē. meli⁹ ḡ faces
 rēt si se sūptib⁹ manib⁹ n̄ verarēt. ut. ff. e. l. i. **s** **S**z dē. ff. e.
 postum⁹. §. si q̄s ex h̄ is. h̄ ibi n̄o ē pellit agētē repelli tm̄
 potuit ut h̄. h̄ an filij fratuz agāt. v̄s: ex hac l̄ra eos exclu
 di. h̄ cū hodie vocēc ab intestato et fr̄ib⁹ eq̄panē forte et
 ip̄is q̄rela dat. ut in aut. d. h̄r. q̄ ab intes. de. et in aut. ut
 fratuz filij. §. relicū. col. iij. q̄ ē in. C. de legitē. h̄r. autē.
 cessante. et ar. ff. de moffi. t. l. postum⁹ in p̄n. h̄ r̄ndēt q̄daz
 qz n̄ admittūt ad q̄relā. et tm̄ vna cū eo q̄ p̄t agē admittē
 ab intestato. ut. C. de moffi. tel. f̄res. et. C. omi. d̄ sic. aut.
 itaqz. **V**el possz r̄ndēz qz admittit iurē d̄uēso. nā f̄ agit q̄
 tela et rumpit. Et filij alteri⁹ fr̄is cū sit ruptū testm̄ admittit

titur ab intestato. **N**aturales. s. et legitimi nam naturales
 tñ non agūt in bonis pñs s. matris. ut. ff. e. si suspecta. §. i.
Divisionē. ut ab auo pñno vel mēno. **A**doptati. i.
 ar. cogati. q. hñt quartā ex ostōne diui pij. ut. ff. e. pap. §.
 si q. impubes. **I**tē adoptati si auo pñno dati sunt. ut. C. de
 adop. cū in adoptiuif
 s. s. adop. §. h. hodie.
Venit. i. venire
 pñt. ut in iure legati
 vel donacōis ut. j. e.
 §. pe. vel q. coz. f. i.
 h. vel sui sūt instituz
 ti. ut. ff. e. l. m. bil
Partē. s. qrtam si
 aut min⁹ tñc ad sup.
 plēntuz agit ut. j. p.
 ri. §. u. **P**ostumi. s.
 exhereditarij si pñteris
 ti ipō uē rūpiē testa
 mētuz ut. s. de exher.
 li. §. postu. h. hodie n̄
 pñt exheritari ut. C. e.
 si q. in suo. §. legis.
Testō. s. i. i. i. m. i. s. t. i.
 tuōms cū testm̄ fas
 cit ut in aut. cum de
 ap. cog. §. aliud. h. si
 aliā volūtate fac. h. i.
 ficit quoq. relinq. tur
 ti. ut in aut. de trien.
 et se. §. i. **C**ōstō
 ut. C. e. omimodo.
Eis. s. s. exhereditat
 vel pñteritis **S**i
 vero adiectū ut. C. e.
 sanctum. in pñ.
Si tutor. testas
 tor exneū instituit. q.
 filiū exhereditauit q. cui
 daz pupillo exñti in
 tutela filij sui legatū
 reliq. q. d. pecijē filij
 noie pupilli sui n̄ tñ
 iō repellitur a qrela
 suo noie. S. s. ff. e.
 l. h. i. h. §. h. i. b. i. e. ad
 uocat⁹ vel p. cut spō
 te faciebat. cū illa of
 ficia sint spōtanea ut
 j. mā. §. mādatū at h
 eciam ex necessitate qz tutela ex necessitate suscipiē. ut. ff.
 s. tu. a. cu. da. ab his. l. necnon. et necessario gerit ut. ff. de
 adm. tu. l. i. in pñ. **N**ihilomin⁹. nā videbāt pñm̄ ius
 dicium approbasse et sic n̄ posse postea qrela agē. h. tñ n̄
 hilomin⁹ pñt ut h. dicit. **P**atris. i. ipius tutoris. pñs
 mo erat exhereditatus. **S**i h. exher. h. testator filij suuz
 pupillū exhereditauit et tutori quē ipemet pñ filio dabat le
 gatū dimisit. licet §. agat s. mo. noie pupilli et succum
 b. t. tñ ad legatū admittit et ita nō. ar. ex h. et supiori vñs
 so. q. q. s. agit aliqd̄ interdū. non ut ipē h. ut ali⁹. h. l. ff. de
 adop. si pñ. §. q. duos. et. ff. e. si heres. §. h. et. l. aduēsus. §. i.
 et. C. de adm. tu. cū quedā. et. ff. s. opē. l. pe. C. s. do. l. o. l.
 i. **I**git. formatur ex eo q. hēs. s. e. §. h. h. ita. vbi dic.
 eciam si min⁹ qrtā hz non agit qrela. h. ad op. lēntuz. So.
 h. loquit an iustitiam ut. C. e. cū querit. et. ff. e. pap. §. qm̄
 aut quartā al. s. iustitiam i. p. a. p. l. C. e. omimodo et ille

agere pñt si nullo alio iure ad defuncti bonaveniē pñt. **N**ā qui ad hereditatem totā vel pte eius hereditatis alio iure veniūt de inoffenso agē non pñt. **P**ostumi quoq. q. nullo alio iure venire pñt de inoffenso agere possunt. **S**ed hec ita accipienda sunt si nihil eis penitus a testatoribus testō relicto est qd̄ nostra ostō ad verecundiam nature introduxit si vero qntacumq. ps hereditatis vel res fuerat relicta de inoffenso querela quiescente id qd̄ eis deest vsq. ad qrtā legitime ptis rpleatur h. non fuerit adiectuz boniviri arbitru debere eā impleri. **S**i tutor noie pupilli cuius tutelā gerēbat ex testō pñs sui legatū accepit cū nihil erat relictu. ipi tutori a pñe suo nihilomin⁹ possit noie suo de inoffenso pñs testō agē. **S**i si econtrario pupilli

lud igit qd̄ h. pñt mceptue n̄ illatiue sic. ff. s. iusti et iure. ma. civile. §. h. g. vel lege illatiue ex eo q. hēs. s. e. §. tam in fi. **L**egati. h. hodie iure mstōms si facit testm̄ ut in aut. cū s. ap. co. §. aliud. si vero alia sit volūtās sufficit quoq. relinq. titulo ut in aut. s. trien. et se. §. i. **V**ives. scz data ea odicōe ut h. donacō in vños in qrtā oputeē ut. C. e. l. si qm̄. §. gñat. et h. subicit. **C**ōstōdi bus. ut totis cā a to racōms. pñe nupcias ut. C. s. mo. §. i. qm̄ nouelia. **C**ōstōdi dūm. ut. s. p. §. k. **P**orcione. ut. s. q. libz hēat qrtā h. p. tis quam h. iur. erat ab intestato ut. C. e. l. pñtib⁹. et. l. cū q. r. tur. s. tñ. h. hodie iure autēticoz. mutatum ad triētē ut de test. cia si sūt qtuoz. l. pau cōres. si vero pñs sūt filij exhereditarij hñt di midia ut in aut. s. tri en. et se. §. i. q. e. C. e. aut. nouissima. Et nō in fi. h. p. e. q. d. d. d. d. cū h. i. e. h. hodie non h. e. locū n̄ inter fies turpib⁹ pñs h. e. d. h. m. i. t. u. t. i. q. h. fu it s. m. a. p. aut. q. e. C. s. l. pñteritis vel ex hereditatis aut. nō h. et aut. ex cā. s. nos. d. em. q. h. z. locū ut oli qd̄ plene diximus in aut. ut cū s. ap. o. §. a lud in fi. et dea aut. ex cā n̄ q. qd̄ capitu la in dea aut. eā qre lā sūt inuouata ut q. oli n̄ tñm̄ tēba. ad hēdem ecia sū n̄ el. set pparata ut. ff. e. postum⁹. §. fi. et. l. se hodie sic ad sū heres dem ut. C. e. sanctimus in fi. **I**tem olim qrtā dabat hodie triens vel semis ut dictum est. **I**tem olim filij se gratos esse pbabāt hodie heredes pbant ingratos ut. C. e. omimodo. **I**tem nota hunc. t. loqui de gratis filijs si em̄ essent n̄ grati nihil tenet pater eis dimittere ut in aut. de here. et fal. §. exhereditatos. et in aut. de immēs. do. m. fi. §. fi. et sunt cause ingratiudinis. xiiij. quibus filij exheredantur et. vij. quibus pater a filijs ut in aut. ut cū de ap. cog. §. causas. et. §. h. diximus. Et tres quibus frater a fratre ut in aut. s. nup. §. ingratiudinem. **D**e heredum qualitate et differencia qz heredes de quibus. s. dictum est diuersi sūt ideo de eoz. differencia et qualitate. i. dēnti q. litate videamus. **H**eredes autem. necessarij. scz tantum a **E**xtranei de his autem omnibus h. i. c. i. dicit p. ordm̄ ut. j. p. §. et eodem. §. sui. et. §. ceteri. **N**ecessarius. ad hoc ut sit necri⁹ est necrio ut sit seruus

testatoris tempore testamēti. vt hic. a. ff. e. si alienū. in p̄n
cipio. Item et tempore mortis. vt. s. de here. insti. §. seruus
Item q̄ non alter legatus tunc enim legatario quere
ret hereditatem et ipse eius esset nisi idem suus sibi substi
tutus esset heres et liber. vt. ff. de pu. sub. l. ei. §. i.

a Protinus. i. statim. et si quidem pure institutus est. a se
ipso libertatem conse
cutus videtur. vt ff
de acqui. here. ex p̄
te. et ff. de hē. insti.
si sub adicione. §. si.
et etiā ignorans. vt
ff. si cer. pe. eius qui
et ff. de testamētis.
qui iudicium.

b Et necessarius nisi
si sit institutus sub hac
condicione si vellet.
que vba faciūt eum
volūtariū. sed in ex
neō nil operat̄. vt ff
de ad. insti. verba.
et ff. de here. insti.
cornelius.

c Vñ. q̄ cū necērijs
d Suspectas. vt
quia scuit se non esse
soluendo. et facit s.
quibus ex ca. ma. nō
poss. in prin. et. s. de
vul. sub. in prin.

e Fiat. scz ab hoc se
cundo herede et libe
ro instituto.

f Heredis. i. seruū
instituti. et hoc ne
defuuctus iniuria af
ficia. vt. s. e. quib⁹
ex ca. ma. non poss. §.
i. in fi.

g Incomodo. q̄ i
uit⁹ hereditati astū
b Prestat. si.

fic et al. inuenit i mul
tis locis. vt q̄ in vno
casu grauatur in alio
debet releuari. vt ff.
de iuri. l. eum qui.
in prin.

i Post mortem. scz
ante aditam heredi
tatem. vt. C. ad fill.
l. cū fill. vel certe si
ptinus videtur adi
ta hereditas et dca
l. cum fill. anum. alio
casu loquitur.

k Patroni. i. qui es
set patronus. si esset liber in vita illius. **l** Reseruent.
separacione impetrata. si bona patroni nō attingat. i. non
inceptit administrare. vt ff. de sepa. l. i. §. si. al. si inceptit
administrare nō poterit postea impetrare sepa. cionem nisi
sit minor. vt ff. de min. at p̄tor. §. nō solum. q̄ casu tm̄. scz
cū est minor sepa. cionē impetrabit etiā suā attingit heredi
tatem. nō aut vt ab hereditate se abstineat. vt ff. de acqui.
m nō uenit. i. n̄ vendit. **bere. necessarijs. §. si.**

nolit omnino post mortem
testatoris ptinus liber et
necessari⁹ heres fit. vñd q̄
facultates suas suspectas
hnt. solēt seruū suum p̄mo
aut secundo aut vltiori
gdu heredē institere. vt
si creditorib⁹ satis nō fiat
pocius eius heredis bona
q̄ ipsius testatoris a credi
toribus possideant vel di
strahant. vel in eos diuidā
tur. Pro hoc tm̄ incomo
do illud ei comodū p̄statur
aut ea q̄ post mortem pa
troni sui acq̄ierit ipsi res
uantur. Et q̄muis bona de
functi non sufficiant credi
toribus itez tm̄ ex ea cau
sa res eius q̄s sibi acq̄ierit
non uenit. **S**ui aut
et necessarij heredes sunt
veluti filij. filia. nepos. nep
tisq̄ ex filio. et deinceps ce
teri liberi qui in ptate mo
rientis modo fuerint. Sed
vt nepos neptisue sui here
des sint. nō sufficit eam eū
ue in potestate aui mortis
tempore fuisse. sed opus ē
vt pater eius viuo p̄e suo
desierit su⁹ esse heres. aut
morte interceptus aut q̄li
bet alia racione liberatus
a potestate patris. tūc. n.

a Sui aut in ptate. alias si sunt emancipati exnei sunt. vt
b Desierit. im p̄e ponitur. qz viuo patre. §. e. §. ceteri.
nō fuit heres. §. dicit. desine q̄ntum ad id qd futurum erat.
fic et alias. vt. ff. de vssu. quē admod. ca. l. in. §. desinere.
c Racione. veluti emancipacione vel deportacione. vt. s.
q̄bus modis us pa. po. sol. §. p̄ter ea. et. §. cū autem.

nepos neptisue in locuz pa
tris sui succedit. **S**z sui
quidem heredes ideo ap
pellantur. quia domestici
heredes sunt. et viuo q̄z
pater quodāmodo domini
existimantur. Vnde etiam
si quis intestat⁹ moriatur
prima causa est in successi
one liberorum. **N**ecessa
rij vero ideo dicuntur quia
omnino siue velint siue no
sint tam ab intestato qm̄
ex testamento. ex lege. xij.
ta. heredes fiunt. Sed hys
pretor permittit volenti
bus se abstinere ab heredi
tate. vt pocius parentis.
q̄ ipsorum bona similiter
a creditoribus possideant.
Ceteri qui testatoris iu
ri subiecti non sunt. exnei
heredes appellantur. Ita
qz liberi qz nostri qui in po
testate nostra non sunt he
redes a nob̄ instituti exnei
hēdes nob̄ videtur. Quā d
causa et qui heredes a ma
tre instituuntur eodem nu
mero sunt. quia femine in
potestate liberos non ha
bent. **S**eruus quoqz he
res a domino institut⁹. p̄
testamentum factus ab eo
manumissus eodez numero

d Interceptus. s.
fili⁹. **e** Liberat⁹
emancipacione.

f Succedit ita vt
etiā filius emancipa
t⁹ repellat et nepos
qui remansit in pote
state ex eo vel alio fi
lio natus admittatur
et hoc iure ciuili. q̄
nō agnouit emanci
patos. qz etiam capi
te minuti. vt. §. de he
re. q̄ ab in. §. de. §.
emancipati. de iure at
p̄torio soli filij eman
cipati admittunt. non
nepotes. vt dicto. §.
emancipati. §. p̄ edi
ctū de iugendis cū
emancipatis liberis ei⁹
admittit simul filius
et nepos. vt. ff. de i
iugend. cū eman. l. i.
·ij. §. n. qd. i. q̄ simul
nepos cū p̄e vel fra
tre patris admittat.
locu hodie nō habet
cū sit sublata ois dif
ferēcia q̄ fiebat occa
sione emancipacionis
vt in aut. §. hē. q̄ ab
int. §. de. §. i. col. i.
g Sed sui appellat⁹
tur. scz sup̄dicti filij
et nepotes.

h Quia domesti ci.
nota filij domest cū
patre sūt et alij mul
ti domestici. vt. C. de
hys q̄ ad ec. ofu. p̄
senti. §. sane.

i Eximant. s. ex arti
ficio iur̄ cui⁹. qd̄ fin
git eandē psonā pa
trē et filiū. vt. C.
ad ipub. l. al. sub. l.
si. Itē eandē vcem
vtriusqz. §. de inutil.
stipul. §. ei qui. Itē
et idō videt̄ dūs. qz
in illis bonis patris

aliē sic ip̄e p̄. et sic vroz dūa dotis. scz dē et hēe pos. vt. C.
de iur. do. in reb⁹. et. C. q̄ po. i. pig. l. si. Ita et possessionez
viuo p̄e hēe videt̄ filij. vt. ff. p̄ here. l. ij. in fi. hōic ē q̄
sola administracio dē t̄nsire ad filiū cū p̄e morit̄. vt. ff. de li.
et postu. l. in suis. **k** Liberoz. vt. §. de here. q̄ ab inte.
l Dicuntur scilicet dicti filij. **§. i.**
m Fuit. s. iur̄ cui⁹ i speo. ali⁹ d̄ p̄torio. ut subic̄ qd̄ p̄ ual. **§. i.**
n Permittit. s. liberis in ptate positis. nō ut habeat necē

fitatē adire p̄tozem. s̄. si sufficit si se nō immisceant. vt. ff. de
acquit. here. ei q̄ se. et. C. si vt se ab here. ab. l. i.
a **Appellat̄. sic. C. de rei vx. act. g. c̄nei** b **Non habēt**
vt. s. de adopc. g. fe-
mine.

b **Habēt. s. ut sit he**
res c̄neus. nā nō se-
quē. iste vtrūq; scz
libertatē et hēditatē
ex dñi testō. qd̄ ē ne-
cesse ut sit necessari⁹
vt. s. de hē. insti. g. si
vero a viuo. Accur.
c **Factio. passue ac**
cipe. i. ut possit cape
ex testō. qd̄ p̄t q̄libz
exceptis q̄busq; q̄
no. i. t. i. g. legati.

d **Coz. nā seruo in**
stituto dñi p̄sona in-
spicit̄. ut. s. de here.
insti. g. seruus.

e **Id. s. q̄ sit capax**
f **Duob⁹ tēporib⁹**
al. trib⁹. s̄. tñ tria sub
iciūt tpa. ut subicit̄.

g **Mutacō. vt quia**
medio tempore effi-
ciat̄ nō capax. tñ h̄
trib⁹ t̄pib⁹ bñ inue-
niē capax. vt ff. de

de here. insti. s̄. si in
adicōne. g. solemus.
et. l. si alienū. g. in ex-

neis. **Sed. ff. de**
acquit. hē. si vū. ei⁹
qui. **Sz. ēte q̄ seru⁹**
in seruitutē nō dices

baē capax. vt ibi ex
p̄sona dñi p̄ncipalit̄
erat. nā dñs erat nō
capax. vñ eo manu s̄

missio nō nocet ei ma-
numissio. cū p̄sumat̄
nūc q̄ et tunc fuerat
capax. Itē sūt. ar. g. ff.

ff. p̄ emp. l. ij. in p̄n.
et in aut. vt cū d̄ ap.
coz. g. generaliter.

h **Tpa. s. in c̄neo**
herede. s̄. in suo q̄ ne-
cessario exigit̄ vnum
vñ jo. scz t̄pus mor-

tis. ut. s. e. sui. vt vñ
azo. etiā t̄ps testi in-
spicit̄. t̄ps aut̄ adite
hēditatis nō inspicit̄.

qz statī sūt here-
des p̄re mortuo. s. de
iur̄ cūili. ut. ff. d̄ su-
q̄ le. in suis. In neces-

sarijs aut̄ tñ duo tē-
pora inspicit̄ scz te-
stamenti et t̄ps mortis. vt. ff. de here. insti. si alienā. i. Rē.
et. l. serui. i **Testamētī. videt̄. s. in actiua significacione**
k **Acquit̄. s. p̄t. i **Factiōne in passiua significacione.****

habetur. **In heredibus**
autem extraneis illud ob-
seruatur vt sit cum eis te-
stamenti factio. siue here-
des ipsi instituantur siue
hij qui in potestate eorum
sunt. et id tribus tem-
poribus inspicitur. testa-
menti quidem facti tem-
pus vt constiterit insti-
tucio. Mortis vero tem-
pore testatoris vt effectū
habeat. hoc amplius et cū
adierit hereditatē esse de-
bet cum eo testamenti fa-
ctio siue pure siue sub con-

ditione heres institut⁹ sit
nam ius heredis eo maxi-
me tempore inspiciendus
est quo acquirit heredita-

tem. **Medio autem tem-**
pore inter factum testamē-
tum et mortem testatoris
vel condicionem institucio-

nis existentem mutacio iu-
ris non nocet heredi. quia
vt diximus tria tempora i-

spici debent. **Testamen-**
ti autem factiōnem nō solū
si habere videtur qui testa-

mentum facere potest. sed
etiam qui ex alieno testa-

mento. vel ipse capere po-
test vel alij acquirere licet
non potest facere testamē-

tum et ideo furiosus et mu-
tus et postumus et infans
et filiuffa. et seruus alien⁹

testamenti factiōnem ha-
bere dicuntur licet enim te-

stamentum facere non pos-

sunt. attamen ex testamen-
to vel sibi vel alij acquirere
possunt. **Extraneis au-**
tem heredibus deliberan-

di potestas ē. de adeunda
hēditate. vel non adeūda
Sed siue is cui abstinendi
potestas est immiscuerit se
bonis hereditatis. siue exte-
neus cui de adeunda here-
ditate deliberare licet adie-
rit. postea relinquende
hereditatis facultatez nō
habet. nisi minor sit. xxv. an-
nis. nāz huius etatis homi-
nibus. sicut in ceteris omni-
bus causis deceptis. ita et si
temere damnosam heredi-
tatez pretor suscepit suc-
currit. **Sciendum est tñ**
diuum adrianum etiam ma-
iori. xxv. annis veniam de-
disse. cum post aditam he-
reditatem grande es alie-
num quod adite heredita-
tis tempore latebat emer-
sisset. **Sed hoc qd̄ diuus a-**
drianus cuidaz speciali be-
neficio prestetit. diuus aut̄
gordian⁹ postea militib⁹
tantummodo hoc extēdit
Sed et nostra beniuolē-
cia cōmune omnibus subie-
ctis imperio nostro hoc p̄-
stitit beneficium. et cōstitu-
cionem tam equissimam q̄
nobilem scripsit cui⁹ tero-
rem si obseruauerint homi-
nes licz eis adire heredita-
tem et intantum teneri in-
q̄tum valere bona heredi-

m **Sibi. si sūt sui iuris. n **Alij. si sūt in aliena potestas**
te. vt ff. de testamētis filiuffa. et fac. ff. de flu. l. i. g. si.
o **C̄neis. abstinendi. ut ē sū⁹ heres cui dat̄ abstinendi fa-**
cultas p̄ p̄tozem. ut
s. e. g. necessarij**

p **Adeūda. nota s̄**
q̄tuor p̄poreō nalia.
scz immiscē et absti-
nere. q̄ duo p̄tinent
ad sues heredes. Itē
adire et repudiare q̄
duo p̄tinent ad c̄ne-
os ut h̄ dē. s̄. q̄nq; si-
us dē adire et repu-
diare. ut. C. de leg.
here. defunctus.

q **Deliberare. j. an-**
nū deliberacōnis pe-
tito tpe et indulto
ab impiali cūmine.
a n̄is aut̄ iudicib⁹ in
fra nouem menses et
ñ n̄ semel peti p̄t. vt
C. de iur̄ deli. saccū⁹
g. et s̄ q̄dem.

r **Omnib⁹. nisi sint**
vñ iur̄ oñi. vt. ff. de
min. l. x. m. g. Item n̄
restituē. Itē nisi ius
rauerit adultus sup̄
oēctū. vt in. l. frede-
rici. hac edeali. et in
aut. de pace tenēda
g. sacra m̄ta.

s **Succurrit. vt. ff.**
de min. ait p̄tor. g. si
hereditatem
s **Sciendū. maiori**
s. cū dā p̄ p̄uilegio
venia obtinenti.

t **Grande. sic. ff. de**
oē. m. d. l. ij. g. si quid
et. l. ij.

u **Gordianus. sed**
vbi sūt leges istoz
impatorz. s̄. n̄. n̄ ha-
bemus. s̄. habet̄ men-
cio eaz. C. de iur̄. de
li. saccū⁹ i p̄n.

v **Prestitit. at̄ s̄ p̄**
staut. s. vt aliq̄s nō
grauet̄ p̄p̄ i p̄uifū
debitū vel etiā p̄uifū
si h̄ ē nō sufficiens he-
reditas. vt. C. de iur̄
deli. saccū⁹. g. ex
omnib⁹. et s̄ factio i/
uentario si res p̄sens
tes sūt infra tres mē-
ses. si abfuerunt inē
annale spaciū. vt. C.
de iur̄ deli. saccū⁹
m. g. si aut̄ dubi⁹

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

et finautē in locis. p **Constitutionem. vt. C. de iur̄ del.**
saccū⁹. p **Equissimā. quantum ad tractatum.**
3 **Nobilem q̄tum ad scienciam.**

a Constitucionis. q̄ de opoficōne dicti inuētarij loquē.
b Grauamini. s̄ q̄d erit grauamē. s̄ n̄. tenebat̄ in solidū
cmib⁹ creditorib⁹ et legataris eciā si excedāt mēsurā he
reditatis. vt. C. de iure deli. l. fi. s̄. si vero postq̄. Si autē
peccit tempus ad deliberandū. et fa. eē inuētariū ēditorib⁹
quidē teneēt in solidum. sed delegatis dēbit falcidia siue

adierit hēditatē. j. de
liberacionis tempus
siue non recusauerit.
s̄ si nō fecisset inuenz
tariū. omnib⁹ in soli
dum tenētur. vt. C.

c Itē ad legitiaz
scilicet iurē cuius. aliud
iure p̄torio. tūc enim
necesse habet coram
p̄rore agnosce. vt. C.

de iurē deli. l. puberē
et. l. suū. et. C. q̄ ad
mit. ad bo. pos. l. vl.
de iuda. optz. s̄ q̄
ext̄secus declareēt.

si q̄d ḡ p̄ herede ve
lut heres gessit vt h̄
di cit tūc volūtate il
lā declarat n̄ prote
stetur se nō vt hēdē
facere. vt. h̄ et. ff. de

acquit. here. l. p̄ he
rede in p̄n. et. l. gerit
s̄. q̄ id q̄d dicit h̄
nuda volūtate. ē. C.

de iurē deli. potuit. s̄
certe est nēcia volū
tas et act⁹. si ab actu
incipias. sic et al. vt
ff. de acquirē. poss.

quemadmodum.
e Pro herede. i. fa
ctis ipsis gerēdo. p̄
herede.

f Obiisse. al. n. n̄ s̄
sciat. nō p̄iudicat si
bi adicio. nā nō vidz
adire. vt. h̄ et. ff. de

acq̄t. hē. si is ad quē
et. l. eum qui duob⁹
g Herede esse eciā
pure. nā si sub condi
cione nō p̄t aū ext̄tē
adicionē adire. vt. ff.

de acq̄t. hē. is qui
heres. s̄t et alia ne
cessaria scz vt sit lib
et sui iurē qui adit. al. nō poterit n̄ iussu patris. vel dñi p̄ce
dente. vt. ff. e. si q̄s michi. s̄. iussu. et. l. quociēs. Itē optet
q̄ sit compos mētis. vt in fi. hui⁹ tr. Itē q̄ sit maior. xiiij.
an. alias nō p̄t adire. vt. C. s̄ iure deli. potuit. et. l. si ifātī

Item q̄ sciat mortuū esse testatorem. al. nō p̄t adire. vt. ff.
de acq̄t. here. is q̄ heres. s̄. si q̄s dubitet. et. l. q̄ hēditatē
et. l. neminem. et. l. qui sup̄stitis. Item certus de adicione
testator esse debet. vt. ff. de acq̄t. hē. s̄. fi. et. l. sequenti.
h Pro dño. vñ heres. i. dñs. vt. ff. ad. l. acq̄t. Itē mez
la. s̄. l. acq̄t. Itē dicūt teutonici. heri. id est domini.

tatis contingit vt ex hac
causa neq̄ deliberacionis
auxiliū fiat eis necessarium
nisi ommissa obseruaciōe n̄e
constitucionis et deliberan
dum existimauerint et sese
veteri grauamini adicio
nis supponere voluerint.

Item extraneus heres
testamento institutus aut
ab intestato ad legitimā
hereditatem vocatus pōt
aut p̄ herede gerendo vl'
nuda voluntate suscipiēde
hereditatis heres fieri.

Pro herede at̄ gerere q̄s
videt̄ si rebus hereditarijs
tanq̄ heres vtatur vel ven
dendo res hereditarias.
aut predia colendo. locan
doue. et quoq̄modo si vo
luntatem suam declarare
vel re. vel verbo. de ad eun
da hereditate. dummodo

sciat eum in cuius boni pro
herede gerit testatum in
testatumue obiisse. et se ei
heredem esse p̄ herede em̄
gerere est p̄ domino gerē
veteres em̄ heredes p̄ do
minis appellabantur. Sic
autē nuda volūtate extra
neus heres fit ita otraria
destinacione statim ab he

i Destinacione. dūmō et s̄ actu ext̄secō declareēt. ar. tñ
or. ff. de pecul. le. l. nō statim. **k** Intelligit. non ḡ de
mens vel furiosus. **l** De legatis. Rubrica.

Dost hec. s̄. q̄ diximus de testamentis ordi. hucusq̄
n̄ Pars. s̄. q̄ est c̄ta legata et longa est vt patet.
vt. ff. e. p̄ multas raciones. et per multas rubricas

reditate repellitur. **E**uz
qui surdus vel mutus na
tus est vel postea factus n̄
phibet pro herede gerere
et acquirere sibi heredita
tē. si tamē intelligit quod
agitur. **De legatis.**

Dost h̄ videamus
de legatis que ps
iuris extra p̄posi
tam quidē materiā vide
tur. Nam loquimur d̄ h̄is
iuris figuris quibus p̄ vni
uersitatez res nobis acqui
runtur. sed cum omnino de
testamētis et de heredib⁹
qui in testamento instituū
tur locuti sumus. non sine
causa sequenti loco potest
hec iurē materia tractari.

Legatus itaq̄ est dona
cio quedaz a defuncto reli
cta. ab hēde p̄standa. s̄
olim quidam erant legato
rum genera quatuor. p̄ v̄
dicacionez. p̄ damnacionē
finendi modo. p̄ p̄ceptionē
et certa quedam verba cui
q̄ generi legatorum affig
nata erāt. p̄ que singla ge
nera legatorū significabā
tur. Sed ex constitucioni
bus diuoz principuz. solē
nitas huiusmodi verboz

ab hereditate. cum hoc singulare et sine onere sit. **U**llud
vero vniuersale et cum onere. ut. ff. manda. si hereditatez
et ar. ff. de edendo. quedam. s̄. nichil. **U**uedam ver
ba. vt si dicatur legatario. vendica tibi rez talem. vel here
di dicat. damno te illū ere alieno liberare. vt. j. e. s̄. sed et ta
le. Item si sic dicat. simite illū habere talem rē. Itē si dicat
vni heredum. p̄ capito rem illā. i. aū p̄tē capito. vt. ff. e. l. i.
si a plurib⁹ in s̄a carta. **3** **C**ōstitucionib⁹. q̄s n̄ habē.
a Sublata ē. scz dū itro **b** **C**onstō. C. omnia def. l. iij.
c **L**ugubracione. i. vigila cōne. max. me nocturna. nā km

o **P**ropositam. s̄. p̄
q̄s plo. no. ac. s̄. fi.

p **L**oquim̄. i. locuti
sumus. et sic tps pro
tpe ponit. vt. C. de
infra. si possidonium.
vel loquim̄. i. loqui
debem⁹ si materiā p̄
sequerem̄. sic in aut.
de consāg. et aff. s̄. fi.
igit. coll. vij.

q **F**iguris. i. p̄tib⁹
vel formis. q̄. iij. s̄t
p̄ successione ciuilem
p̄ p̄toriā. p̄ aroga
cione. p̄ adiectōnem
obuande libtatis cā
vt. s̄. p̄ q̄s plo. no.
ac. s̄. fi.

r **O**mnino. i. dilige
tissime.

s **T**estamentis. vt
s̄. de testa. et trib⁹
sequentib⁹ titulis.

t **S**equenti. qz nec s̄
bentur. nisi in testō ē
licta. et post heredis
institucione. sed ho
die s̄. in vtroq̄. vt
j. de fideicō. here. s̄.

u **L**egatū. ff. e. ij. l.
legatum. s̄. alie diffi
nitur vt. ff. e. legatū

p **U**uedā donacio.
s̄t em̄ tres donacōes
vt. ff. e. l. i. et differt
hec a donacōne cau
sa mortis. vt diximus

s̄. de dona. s̄. i. i. fi. s̄.
j. tē a donac. inter vi
uos. cū legatū reuo
cai possit vsq̄ ad mō
tem. vt. ff. de adim.
le. l. iij. in fi. et. l. iij.

s̄. in donacione inter
vivos non est ita. vt
s̄. de donacō. s̄. et a

lie **I**tem differunt

phos. luna dē habē radios lugubres. sed sol claros. sic in
 aut. vt iudi. sine q̄ quo sūf. in p̄n. d. **Validiores. in dūz**
 nō ē volūtas validior sc̄ptura. ut. ff. de vsufruc. le. si alij. et
 suppl. le. lateo. et fac ad b̄ qd̄ in textu dē. s. q̄ volūtas sit
 validior sc̄ptura. qd̄ est v̄m. vt. ff. e. l. ij. cum p̄. s. cū imp
 fecta. et dele. ij. l. ij. fm̄ jo. et b̄ nisi sit impossibilis vel pro
 brosa. vt. j. e. s. fi. vel
 inepta. vt. ff. e. l. ser
 uo alieno. s. fi.
 e. **Cupietes. quam**
 v̄ba solēnia.
 f. **Legatis. i. omni**
 gen. vi. legatorū.
 g. **Natura. q̄tuz ad**
 hoc vt debeāt. sūnt
 tū q̄dam fauorabilio
 ra alijs. vt. j. de ob. q̄
 ex quasi tractu. s. fi.
 h. **Verbis. aptis tū**
 ad b̄. sic. ff. de cōsti.
 pec. qui autē in fi. et
 l. sequenti.
 i. **Personales. s. ex te**
 stamento. Acursus.
 k. **Per rem. i. p̄ rei**
 v̄di. nā recta via ēn
 sit dominū in lega
 tarium rei legatē. vt
 ff. de fut. l. a. nio.
 l. **Proportaria. s. in**
 rebus alijs q̄ fuerūt
 defuncti. et nō q̄ si le
 gatū sit in sp̄e et sit
 res testatoris. ope
 tuit ille tres actioes
 si in ḡne ut suum. cō
 petūt due sc̄z testam̄
 ti et potib. s. in casu
 tū vna actio. s. ex te
 stamento. et vna ex
 ceptō op̄etit. vt. si le
 go debitori liberaci
 onē. vt. ff. de libac.
 le. l. q̄ michi. et. ff.
 vt in poll. le. l. i. s. fi.
 debitori. si autem sit
 res aliena. due tantū
 op̄tant. sc̄z p̄sonal
 et p̄potib. vt. C. de le.
 i. i. nō tū omnib. a
 git. i. act. in rez. et ex
 testō. s. vna quā ele
 gerit. vt. ff. del. ij. e.
 filius. s. varijs. s. si le
 gatarū sit d̄ns q̄tū
 p̄sonali ager. vt. j. s.
 act. s. sic itaq. s. rōne possessionis. vt. ff. de o. s. tri. l. ij.
 m. **Ad eam. i. nō fuimus** otenti. sc̄z deā ostōne. p̄mmo et a
 liam fecimus oē istā. et eandem materiā. vt. C. oñia dele.
 l. ij. p̄ma tū remouet d̄iaz q̄tuor ḡm̄ legatorū. s. in quo
 erat d̄ia inter se. sc̄cūda v̄o remouet d̄iam inter legata et
 fideicō. n. **Perpensū. i. deliberatū** **Stricte. i. stricto**
 iure. sic vt ex testamento tū debeāt. vt. j. de fideicon. herē.
 o. **Magis. s. q̄ legata. vt ab itestato eē debeāt.** i. s. p̄tea
 vt. j. s. fideicō. herē. s. p̄tea. vel dic ex volūate magis q̄ ex
 solēnitate testamenti p. **Exequari. q̄tum ad s̄nam et**

penit⁹ sublata est. **Nra**
 autem constitutio quaz cū
 magna fecimus lugubra
 cione defunctorum volunta
 tes validiores esse cupi
 entes. et non verbis sed vo
 luntatibus eorū fauentes
 disposuit. vt omnib⁹ lega
 tis vna sit natura. ⁊ quib⁹
 cumq; verbis aliquid de
 relictum sit. liceat legata
 rijs id psequi. non solum p
 actiones personales. sed
 etiam per in rem. et per
 hypothecariam cuius con
 stitucionis p̄pensū modū
 ex ipsius tenore p̄fectissime
 accipe possibile est. **Sz**
 non vsq; ad eam constitu
 tionem standum esse existi
 mauimus. Cum enim anti
 quitatem inuenimus. lega
 ta quidem stricte conclu
 dentem. fideicōmissis autē
 que ex voluntate magis d̄
 scendebāt defunctorū p̄
 guiozem naturā indulgē
 tem necessariū esse duxim⁹
 omnia legata fideicōmiss
 is exequari vt nulla sit in
 ter ea differentia. sed qd̄
 deest legatis hoc repleat
 ex natura fideicōmissorū
 et si quid amplius est in le

tractatū. nō q̄tū ad v̄bū nā nō dē hodie legataria libertas
 licet fideicon. appellēt. Item p̄pter legatū non cogit q̄s
 adire. sed p̄ fideicō. v̄m̄siale. sic ut. j. ad. l. fal. s. ex diuerso.
 et. ff. ad tre. qz poterat. et. j. de fideicon. herē. s. sed si recuset
 q. **Deest. in tribus em̄ deest. vt. j. e. s. post mortem. et. j. s.**
 fideicon. herē. s. p̄teca. et. j. s. singul. re. p̄ fideicon. re. i. p̄n.
 r. **Amplius. s. vt ne**
 cessitate deē. qd̄ non
 erat in fideicō. vt. j. s.
 fideicon. herē. in p̄n.
 s. **Sz neq; unbul**
 id est hoc volumine
 vt. s. e. in p̄hemio.
 circa medium.
 t. **Op̄e p̄cium. id est**
 pulchriū videtur. vt
 dicē in salustio.
 u. **Interim. i. ante q̄**
 veniamus ad illā cō
 stitucionem vbi tra
 ctant cōmūia eorū
 r. **De legatis. ut b̄**
 t. et duobus sequen
 tibus. vt in fideicon.
 here. et alio ibi pro
 ximo titulo.
 y. **Cognita. sc̄z se**
 paratum.
 z. **Eruditi. sic. s. de**
 iusti. et iur. s. h̄ijs ge
 neraliter.
 a. **Nō solū res. et m**
 h̄ijs nil refert si scies
 rit vel ignorauerit.
 b̄ defunctus. vt. j. e.
 s. si q̄s rem suam. et
 ff. del. ij. l. v̄m̄ ex fa
 milia. s. si quis rē suā
 jtem de re oñi lega
 ta fm̄ jo. ut. ff. e. i. v.
 s. j. et. ij. sed ēte ibi
 n̄ v̄z legatū n̄ p̄ cap ē
 p̄ qua nō ē error.
 b. **Potest. sic et. s.**
 de iusti. et iur. s. h̄ijs
 c. **Aliena. igitur**
 eciā hostiū. vt. ff. e.
 eciā ab omnibus. s. eē
 fm̄ jo. j̄ ab hostib⁹
 c. p̄ta. vt. ff. e. seru⁹
 ab host. et. l. ad qd̄
 d. **Redimē. s. p̄ale**
 p̄pter p̄cep̄. testa
 toris. sic. ff. qui. di. l.
 oñi. diuidūdo. s. fi.
 i. gl̄aric. o. s. vt. C. s. o
 f̄hē. ep̄. iuitū. e. **Redimere. illo modo qz nō vult redē**
 vel si p̄t tū nimium petit. p̄ p̄uo. vt. ff. e. nō dubiū. s. fi. et
 dele. j. ap̄. iul. s. constat. f. **Cōmerciū. i. nō p̄t sup̄ ea re**
 otractus haberi. g. **Adipisci. passiuē accipe estimacio. si**
 apud eos nullū ē cōmerciū. vel eciā ē. sed cū grandi diffi
 cultate non v̄z legatū. vt. ff. e. l. ap̄. iul. s. fi. n̄ testator
 voluerit oē r̄iū maifeste. vt. ff. e. si quis inquilinos. et nisi
 in alio casu vt si lib̄ homo sibi legetur. q̄ fuerat redempt⁹
 ab hostibus quo casu a pignore eximē. vt. ff. e. senatus. s.
 fi. si at̄ omerciū ē i. oñi s̄ nō ē ei sc̄z a q̄ relinquit. v̄z ut ip̄m

de. vel extimacio. vt. ff. e. l. mortuo bone. §. labeo. ij. Rñ. a sic intelligit. ff. e. l. si res. si autem tm ei nō ē cui p̄sta re debet. si p̄pter suū delictū vel secte diuinitatē. vt in iudeo et mācipio xp̄iano. vt. C. ne iudeus xpi. mā. l. i. nō v3. nec estimacio datur. vt. ff. del. ij. mortuo bone. §. labeo. i. Rñ. et de h. ob. multum iter est. h. p̄t stat⁹ odicionē vel corpis vicū. vt qz seruo mālicia. al. oēdo legē stipendiū cursoris si testator scit vicū in esse dā existimacio. al. nō. vt. ff. del. in. fideicō. §. si suo aliēo et. ff. e. l. si filiuffa. §. si qd alicui.

Basilicas. basilis os grece latie dom⁹ regis dē.

Destinata. via publica. Acurfius.

Ignorabat. q̄ ignorancia nocz n̄ oīūde plone sit relictuz. vt C. e. cuz alienā. et n̄ cuz reliquē libtas v̄uo alieno. vt. ff. de fideicō. li. paulus. Rñ qd si res legata fuerit euicta. Rñ si in spē n̄ tene hēs d̄ euict. vt. ff. de euict. l. hēf et. ff. del. i. l. si a sub stitu. §. hēs. sed si in genē siue ex iudicium siue in iudicio Edita fuerit legatario nō stipulāti de euictō ne agit. ac si nichil sibi datum esset. si ē exne scz iste legatari⁹. vt. ff. e. l. si dom⁹. §. i. et. l. n̄ q̄cumqz. et del. in. quī sō cubinā. §. si heres. et. ff. de euic. heres. si de oīūctis ē legatari⁹. ut si vni de fratrib⁹ ē p̄legatū nō agit ne crescat inuidia iter eos. vt. C. de bo. q̄ li. cū optz. et. ff. del. ij. cuz p̄. §. euic. sed si oibus ē p̄legatum. oīs agunt siue distribu cio p̄legatorz sit p̄ iudicē facta. siue p̄ ptes. si autem a te statore excipiedo seruāt nō agēdo. vt. C. oīa vtriusqz iud. l. si fratres. et. ff. del. ij. cum p̄. §. euic. k **S**i scisset in eo casu q̄ ignorauit.

Ver⁹ ē. vt. ff. de p̄bac. verius. C. de rei ven. res. et. C. de edē. q̄ accusare volunt. C. de excep. si quid. §. de iterdic. §. oīs. C. de ac. et ob. l. negātes et. C. de p̄bac. actor.

Qui agit n̄ q̄ negat neget ius et n̄ p̄sumet ius p̄ aore. tūc p̄bat re⁹ negās. vt. ff. de p̄bac. ex ea pte. et. ff. de do. iter vix. et vx. quitus. n **S**z si lūē. tribus casibus hūc heres. si sciebat testator rem esse obligatā. vt hic. itē si ignorabat. h̄ reliquit oīūde plone vt. C. de fideicon. l. obligata. alias ē. l. p̄dia. vel si p̄ tan / to erat res obligata q̄tum v3. vel p̄ maiori sūma. vt. ff. e. si res obligata. n **E**ius scz rei. o **V**iuo. idem ē. et si post mortē. vt ar. j. e. §. si cui. p **C**onsequi. nō caute po nit consequi. nā p̄cū petē nō p̄t sed re. q̄ tm ē in obligacio ne. v̄m nos extimacō tm dā p̄pter defectum rer. vt. ff. d. h. ob. si v̄uum. §. effectus. h̄ oīra nos ē. ff. del. in. si res m. Rñ. ibi p̄pter defectum iure petendi et p̄sumpra v̄lūtate de functi rem legatā legatarius amisit. sed hic non ex v̄lūtate defuncti amisit emendo. q̄dam tm dicunt estimacionem esse in obligacione. vt. ff. de condi. furti. i re furtiua. §. sed v̄tū in fi. Et nō q̄tuor casus quib⁹ peto qd habeo. Prim⁹ est vbi res michi data potest auferri. vt. ff. de solu. si rem. et. l. qui res. i. Rñ. Item si habeo ex alia causa q̄ debeaz ha

set aliam rem esse non legasset et ita diuus pius rescriptit et verius ē ipm q̄ agit. id est legatariū pbare oportere sciuisse alienā rē legasse defunctū. n̄ hēdem pbare oportere ignorasse alienā. qz sp̄ necessitas probādī incūbit illi q̄ agit.

Sed et si rē suā obligatā creditori aliq̄s legauerit. necesse h3 heres luere. et i h̄ q3 casu idē placz qd i re aliena vt ita demū luere necesse habeat heres se sciebat defunct⁹ rē obligatāz eē. et ita diui seuer⁹ et an:

tere. vt qz non videat habere euz p̄cuz absit vt hic. Item si aliquid iuris rei deest. adhuc est tradendum. vt. ff. de sol. eciam et de h. ob. iul. §. si. Item si res deeter or est dolo dantis. ex causa stricti iuris dā de dolo. licet habeat rem. vt ff. de dolo. et eleganter. §. non soluz. sed in bo. si. agitur ex p̄mo contractu. vt. ff. omo. l. in. al. iij. §. si res.

Ex alia. vt legas ti. vt. ff. man. si here ditatem. nō dotis p̄ missione. vt. ff. de ac. et ob. l. ex p̄missione r **N**on pos dotis. test. eciam si sua po stea esse desinit. vt. ff. del. ij. l. meui⁹. §. du s **T**radis iobus. tū. a iur. vt. ff. de ac. et ob. oīs. et. ff. e. j. l. si seruus legati. §. stichum. t **H**ominem. ff. e. i. l. si seruus. §. i. contra so. ibi p̄ obliquū con curunt hic non di s recto. vt hic ar. ff. §. vul. sub. que liberis. §. finali. Acurfius u **R**em. id est specis em. aliud si q̄titatem vt. ff. e. ij. ticio seio. i principio. r **T**estamentis. scz duorum hominum. si em vni⁹ esset. p̄mum

tom⁹ rescripserūt. **S**i tm defunct⁹ voluerit legatariū luere. et hic exp̄sserit. n̄ debet eā luere. **S**i res alie na legata fuerit et eius rei viuo testatore legatarius dñs fact⁹ fuerit. si quidē ex causa ep̄ciōis ex testō acti one p̄ciū oseq̄ p̄t. **S**i vero ex cā lucratiua veluti ex do natione. vel ex alia lucrati ua simili cā agē n̄ p̄t. **N**ā t̄ dituz ē duas luētias cās i eundez hoiez. et eandem rē occurrere non posse. **H**ac ratione si ex duobus testamentis. eadē res eidē

p scdm corrigi. vt. s. q̄b⁹ mo. te. ifu. §. posteriore. Quid si in eodem bis legauit. Rñ. distingue speciem a quantitate vt. ff. del. i. plane. §. si eadem. vsqz ad illū. §. si coniunctim. p **N**on posse. sed cur secus qm̄ emit. Rñ. quia nec rem vide tur habere cum p̄cium ei absit. et loco rei succederit. vt. ff. de p̄t. here. si et rem. et q̄ me. cā. videam⁹. et. l. si ipsa. z **R**acione. scz sup̄dicte regule. a **N**on potest. vt. ff. del. i. plane. §. sed si duoz. conf. vt sequit̄ ex eodem testa mento. So. illa intelligit̄ fm̄ hui⁹. §. distinctionem. a **A**gere. ff. del. i. hui⁹. §. cōtra. So. ibi testatoris a he redis testantis est eadem plona. vt in aut. d̄ iutiū. ammō in p̄n. colla. v. vel ibi in. ij. legato. cōmod⁹ rēpresentationis p̄mi legati relictum videt̄. vt. j. e. §. ex contrario. qz nō vide tur legari bis in duobus testamentis. et ideo non habem⁹ nisi semel b **E**a sic. ff. dele. in. l. q̄ in rem. in p̄ncipio b **M**odo. si autē nec fuit res. nec est in rez natura. nec est vt chimera vel fuit sed nō est. vt homo mortuus nō p̄t les gari. vt. j. de inuti. st. in p̄n. Si autem est dubiū an sit vel si sit in rez natura. cauet heres de p̄sequendo et restituendo vt. ff. dele. i. seruo legato. §. si. Idem in seruo legato qui fugerat ante testamentum aliud in eo qui fugerat p̄. l. te stamentū. q̄ scz ē periculo legatarij. vt. ff. e. t. l. tam seruus et. l. si seruus legatus. i. Rñ. c **P**ratum et tūc competit si bi ex actio. vt. ff. d. h. ob. mter d. i. Rñ. d **S**i cas duob⁹. quid si dicat illi. aut illi lego. Rñ. duo rei stipulādi esse v̄ dent. vt. ff. e. t. si ticio aut seio. e **C**onūctim. l. p̄ copuz latuam cōūctiōne. vt. ff. de here. insti. si ita q̄s. f **D**iūctim. i. sepatim. vt. j. p̄. §. g **S**cindit̄. virilit er nisi simul duo cōūcti essent q̄ locū vni⁹ obtinēt. ut. ff. d. he re. insti. tici⁹. et. l. interdū. h **V**iuo. nam si testatore mortuo legatari⁹ decedat ad heredē suū legatū enmittit vt. C. de cad. tol. §. cum igit̄. i **T**estatore. p̄ testm̄. in

vt differat a sequenti
A Defecerit. s. legatarij qd tribus casibus deficit. et accrescit legatario. pter duos q ponuntur. Primus si no e col legatarius in rerum natura. tpe testamti. ut. C. de cas. toll. s. in pmo. Secundus. Si in et postumo q aborcietur postea. vt. ff. e. si duob. s. fi. Tercius si in et heredi suo legat. vt. ff. e. l. plane. s. si duob. et sic fut. v. casus. ecotra sunt tres casus quib. deficit legatu. s. collegatario no accrescit. Primus. si in et suo suo legat. vt. ff. e. l. l. plane. s. si omdim. Secundus. si in et tibi restua legatur. vt. ff. e. j. hui. s. si ticio. Tercius si michi et n capaci legat. vt. ff. ij. l. si ticio.

B Coniunctim. s. re et h. bis. vt. ff. dele. ij. l. reconiuncti.

C Disiunctim. s. h. b. tm. na re fut. omdim.

D Legato. sed nonne dando seio adimit ticio. vt. ff. s. pupil. sub. si qs eum. et de adm. le. l. sicut. R. n. sic. si pbat. testator. h. s. adimere ticio et dare seio voluisse no alias. vt. ff. e. i. si pluribus. s. i.

E Disiunctim. s. h. b. tm. re tm. omdim. fut. vt. ff. dele. ij. reconiuncti. fut. a alij re et h. bis disiuncti. vt. si dic. ca. lego ticio dimidi am seru. sem. pmo. lego dimidia eius. vt. ff. e. ij. l. pecu. lo. nec obstat in eos titulo. l. meui. in pn. qz illa itelligit qn vna dimidiaz vtri qz legat. et in istis no hz locu accessio. i. ius accrescendi. vt. dict. l. l. pecu. fut. et re disiuncti. sed h. b. coiuncti. vt. si dico. lego tibi et sem. pmo. p equis porcomib. Sunt et alie re et h. bis coiuncti. vt. s. p. et coniu. vtroq. modo pferuntur disiunctis vtroq. vel altero tm. omdim. coiuncti vero vno mo tm. simul admittuntur. et disiunctis re et h. bis pferuntur. vt. ff. de here. insti. si ita qs heredes. et. ff. dele. ij. l. re coiuncti. s. pe. et. s. fi.

F Emerit. scz legatarij. h. Peruenerit. i. morte vsuarj. vel ca. di. Vel simili causa lucratiua tm. vt. s. de vsuf. s. finitur et sic factus est causalis. h. Fundum. i. ppetate plenam. de iudicis tm. officio aliter fit. vt. j. sequit. i. Petere. h. repete qd diximus. s. e. s. si res. qz dixit fundu p. ti et in plena ppetate. Sed opponitur. plena ppetas constat ex duobus. scz nuda ppetate et vsuf. et ia hz ptem. i. usuf. ex causa lucratiua. quod g. peti. fundus in plena ppetate. R. vsuf. s. casu cum fundus peti. in plena ppetate non obtinet ptem diij. s. vice seruitutis pdialis. q no est ps rei. cum n possit esse sine re. et ideo no videt peti ea ps rei q obuenit

debeat. intere vtru rez an estimacione ex testō osecutus est. nā si rez habet agere nō pē qz hz eaz ex causa lucratiua. si estimacionem agere pōt. **E**a qz res qm rez natura nō ē. si mō futura est recte legat. veluti fructus qui in illo fundo nati erūt. aut qd ex illa ancilla natū erit. **S**i eadē res duobus legata sit siue oiuunctim siue disiunctiz si ā bo pueniāt ad legatū. scindit inter eos legatū. **S**i alter deficiat quia aut spreuerit legatū. aut viuo testatore decesserit vel alio qq mō defecerit totuz ad collegatariū ptingit. **C**oiunctim aut legat. veluti si qs dicat ticio et seio homines stichū do lego. **D**isiuncti ita si qs dicat ticio stichū homi. do le. seio sti. do lego **S**i expsit eund hōiez

ex causa lucri. s. vsuf. et s. de rigore. s. oē de equitate. vt subicit. scz tli. i. p dca fudi p actione ex testō. al i k. **P**etitione multis locum domini hz. vt. ff. de dāp. infec. q bona. et. s. supficiaru. et. ff. de bo. auc. in. poss. in vendicōne. et. ff. fam. h. l. et putō. s. ij. et. ff. s. vsuf. l. iij. l. **S**eruitutis. s. realis. m. **D**educto. i. estimacione vsuf. que. s. vsuf. ex causa lucriua hz. a. iō nō debet pl. habere. ut. s. e. s. si res.

stichū. e. q. disuncti legatū intelligit. **S**i cui fundus alienus legatus sit. et legatarij emerit ppetate deducto vsuf. et vsuf. fructus ad eum puenerit et postea ex testō agat recte eū agere et fundū pete ait iulian. qz vsuf. fruct. in petitione seruitutis locū obtinet. **S**ed officio iudicis d. tinetur vt deducto vsuf. fructu iubeat estimacione p. stari. **S**ed si re legatarij quis legauerit. inutile est legatū. qz qd p. priū ē iph. amplius eius fieri nō pōt. et h. alienauerit eā nō debet. nec ipsa res nec estimacio eius. **S**i quis re suā qsi alienā legauerit v. z legatū **R**ap. v. z qd in veritate ē qd in opimione. **S**i et si legatarij esse putauit valere constat. qz exitū volūtas defuncti habere potest.

Oestimacione. s. p. **P**re. p. petatis. stari. s. ab hede suo. **P**legatū. vt. ff. de liberac. legata. l. i. oē. **S**o. lbi liberacio relinquit q non erat debitoris. **P**otest. sic. de act. s. sic itaqz. ff. e. ij. l. cum qs. i. R. et ff. de excep. rei iudi. l. et an eadē. s. actio. nes. et. ff. de acquir. pos. l. iij. s. ex plibus. **A**lienauerit. ff. de re. ca. l. i. in fi. contra so. v. m. b. ibi. viuo testatore alienauit. hic postea. vt. h. puz. fut. it. ibi. o. dicioale scz. **J**o. ar. ff. e. ceta. s. ij. **Q**uasi. i. credens **O**pinione alienā nō. sic. ff. s. manu. vi. si p. s. q. ctes. et. ff. s. iu. a. fa. ig. l. regula. s. q. ignorauit. ar. o. ff. de acquir. her. is qui putat. so. ibi. de re q. o. s. tit. in animo. **E**xitum. i. effectū vt. ff. queadmodum te. ap. l. negare. ibi publice enim expe. sup. hōim iudicia exi

tum habere. i. res talis legatario acquiri pōt. **S**i rem alienauerit vendendo si donando indistincte videt adimere. nec distinguit an valeat donacō vel nō. ecia si tuo ce. vt. ff. de adm. le. l. cū seruo. et. l. rem legatā. t. l. legatū. sub cō dicione. s. i. si ex alia cā. a donacōne distingue aim. vt. h. et in dubio. pbat. heres mutatā volūtatē. vt. ff. dele. ij. l. fidei con. s. si rem. et. ff. e. l. lucius. s. pe. a. ff. s. pbat. eum qui. **A**dimendi. qz anim. ex h. pbat. qz si necessitate rei familiaris nō videt reuocasse. al. sic. q. distinctio in donacō ne nō cadit. vt. ff. s. adm. le. l. rem legatā. et nō. C. e. qui post. **D**ebere scz rem legatario. ar. sup. e. s. non solum vbi ab inicio fuit alienata. **A** qz. s. iuris esse. vel idez. s. impatores. **P**ignori dedit. quid si rem obligatā creditori debitor legauerit nūquid v. z legatū. R. sic. et n. lomi. poterit pete debitu n. volūtas testatoris o. ndat. oē. v. len tem. o. pensare. vt. ff. dele. ij. l. creditorem. **V**ideti nisi sub dicta distm. ctōne. i. an habuit aim. adimendi vel nō. vt. dic. nullo mō. vt. h. et. C. e. qui post. et. h. qz pmo. valuit re licitū. al. oē. vt. C. de donac. inter vi. et vx. cum hic status. s. nullo. ff. de donac. inter vi. et vx. cum hic status. s. nullo.

a Si vero nota de toto ad partem **b** Quis. s. testator
c Legauerit. qd tribus modis fit. pimus peti nolo. vel qd
debet relinquo. vel act. remitto. et hic liberandus est legata-
rius ab omni debito. ut ff. de li. le. l. si que rationes. et l. i.
aurelio. i. ff. Secundus est. rationes reddere nolo. et hic ab
omni liberatur. nisi ab eo qd penes eum sit. et ab eo qd dolo fe-
cit. ut ff. de li. le. au-
rel. o. g. fi. Tercius si
dampnauit heredes
ne exerceat actiones
q. ca. si bona causaz
h. testator litis euen-
tus et scriptus ab adu-
sario facti legati vi-
dentur. ut ff. de lib.
le. p. uitor. si malam
causam nichil videtur
legare. ut in eadem
lege. Acursius.
d Utile. licet res sua
sibi legari videatur.
ut ff. de li. le. l. i. i. ff.
et hoc non nisi tes-
tatore viuo exactio
fiat. ut. j. e. ff. tam
autes. et ff. e. l. fides
commissa. g. si rem.
e Heres. vel heres
heredis. ut ff. de li-
ber. le. l. ij. in fi.
f Petere. cu effectu
ppter excep. ut ff. de
lib. le. l. iij. g. nunc
effectu. Acursius.
g Heredis. sic e. bo-
noz possessio et fides
con. vniuersale. j. de bo-
poss. g. quos autem
et de fideico. here. g.
restitu. Acursius.
h Liberet. s. p. ac-
ceptilacionem si solus
est debitor si habet
conreum locum idem
alias conreus siue so-
cius pacto est libera-
tus. ut. C. de lib. le.
l. iij. g. nunc de eff. cu.
in fine. Acursius.
k Tempus. ut ff.
de lib. le. no. solu. no/
stru. g. ij. Acursius.
l Creditor debitor.
secus si alius. qz inter
est creditoris plures
reos h. e. ut ff. de li-
ber. le. si quis dece-
dens. g. fi. **m** Suo. s. cuius et naturaliter. et cu effectu. et
pure alias. v. ff. e. l. si creditori. et p. tota legem. et l.
in autem. **n** Amplius. s. nuquid. hodie sp. est plus. cum
habet statim rei legate dominium et p. potecaria. aliaz. rez.
defuncti. ff. ut. ff. del. iij. l. iij. g. si rem. qz plus tm. qtuor
modis de. ut. j. de act. g. plus aut. et iste modus non est aliq.
de hys. **o** Et. s. creditori. **p** Legauerit. s. debitor.
q Nichilominus. ff. e. ij. l. debitor in pn. tra. vbi e. inutile
So. s. corrigi. vel ibi dicit inutile est. cuz et aliam habet

Si res sua legauerit testa-
tor posteaq; ea alienaue-
rit celsus putat. si non ad-
mendia aio vendidit nichil-
ominus deberi idq; diuus se-
uerus et antoninus rescripse-
rit. **I**dem rescripserunt eum
qui post testamentum fecim p-
dia que legata erant pig-
nori dedit admississe legatum
non videri et ideo legata-
rium cum herede eius age-
posse ut p- dia a creditore
luantur **S**i vero qd p-
tem rei legate alienauerit
ps qd n- e alienata oim- o debet
ps at alienata ita debet si no-
adimendi aio alienata fit.
Si quis debitori suo libe-
racoz legauerit legat- uti-
le e. et neq; ab ipo debito-
re. neq; ab herede eius p-
heres petere neq; ab alio
q heredis loco est. sed et po-
test a debitor conueniri
ut liberet eu. **P**otest aut-
qs. vel ad tps iubere ne he-
res petat **C**ontratio si de-
bitor creditori suo qd de-
bet legauerit. inutile e. le-
gatum. si nichil plus e in le-
gato q in debito. qz nich-
il amplius p legatum habet
No si in die vel sb condico-
ne debitum ei pure legauit

actione. pt tm et ista agi ut hic. **v** Constitit. i. valuit.
s Quia ro. illi9 false opinionis **t** Non pt. no. ar. p. vt
qz parte ad hanc regula. ut ff. de h. ob. estimo. et. l. pluri-
bus. g. sed et si placeat. et de hys q. p. no. sep. ha. l. si metal-
lum. g. Item si seruo. et de seruit. l. p. pte. **u** Sed si vx-
ori. pleni9. s. in comodo representacionis. cu legatus statim
bol. h. o. anua bima tri-
na die. olim post an-
num mobilia. s. immo-
bilia statim. C. de rei
vx. act. l. i. g. Cum at-
et. ff. de dote p. l. i. g.
h. m. e. **T**e de dote dae
actio in q. tum mari-
tus facere pt vel ei9
heres. ut ff. de ma-
eci. i. ff. At legatum
in solidu. n. in falci-
dia p. bnficiu. inuen-
tarij. ut in aut. de he-
re. et fal. g. si vero no
fecerit. col. j. **T**e si
qua pacta in puidici-
uz mulieris facta snt
beneficio legati tol-
luntur. ut ff. de dote
p. i. ff. Acursius.
i Instrumeto dotis
scz in quo confessus
fuit se recepisse dote
qua no. recepit. ut ff.
de dote p. l. fi. et. l. e.
scptu. g. **T**e qui.
p Dotem. i. dotem
illa qua non recepit
legatarius. Acursius
z Inplegato. i. le-
gato. habundat. n.
p. ut ff. de dote p. l.
i. i. ff. Acursius.
a Si res. puta ser-
uus stichus. Acursi9
b Facto. i. mora. q.
casu de interitu tene-
ut ff. de h. ob. si ser-
uum. i. ff. et del. i. e.
res. g. fi. vel qz fin. ca.
occidit. ut dicta. l. si
fruum. aliud si cu cau-
sa. ut ff. del. i. qd g.
g. si heres. tene. em.
dolo et lata culpa.
et leu. ut ff. e. i. cum
res. g. si culpa.
c Petierit. vel non
compareat. quo casu
cauet heres de dan-
do si ad euz redierit et suis huptib9 recuperat qn post mor-
tez fugit alias. i. si in vita huptibus legatarij. ut ff. del. i.
cu res. g. Item si res. del. ij. si qs. hui. **d** Decedit. qz q. i
specie tene. eius interitu liberat. ut ff. de h. ob. si ex
legati. **e** Sime facto. in b. q. s. suo alio pt admitti cul-
pa. puta no. etificauit h. res dnm. q. si scisset se posse vende-
no manumisset. s. forte. ut ff. e. l. cu res. g. si alienus. et. g.
penl. et. g. fi. **T**e si fuit in mora emedi. ut ff. de h. ob. si h.
uum. g. si aut- alienus. et dic. facto. i. culpa vel mora.

a Heredis. qd de p. l. namq. milis e mortuo. vt. ff. de sol. si michi alienu
b Manumissus. na manumissus si de sol. si michi alienu
c Teneat. s. ad estimacione. vt. ff. e. l. si qs inquilino. s. i. et. ff. qui et a quibus heres. s. h. no dic tenent. manumissio nem. s. h. dic qd min9 valeat legatu scz qd ad estimacionem.
d Nec interest. cur secus vbi seruu in debitu sibi solutu qd manumiserit. vt. ff. s. cond. in d. in fuma. s. si fuu. jo. de. R. q. 2. d. buat scire. cu factum suu censeat. vt i aut. de iuriur. amo. i. R. e.
e Donauit scz hof f. Seruu. a testato re legatu. qd erat heres. Teneat. redi. ad estimacionem. vt. s. pr. dixi.
f Ignorauit. s. hof i. Suis natis. alias suo nato. Acursius. k. Si quis. cedut. qd duo legata sut se parata. vt. ff. s. pec. le. l. in. et. l. si ancilla s. de. ff. de ventre in spi. l. i. s. ex hoc. vbi de qd ptus est porco visce. m. s. R. ibi loquatur donec in vtre est. Acursius.
l Idem. sic est. ff. s. de pec. le. l. in. m. Ordinarj qd sut h. j. dic ut. j. qd cum eo. s. cum aut em. Acursi9.
n Mortuo. scz viuo testato re. no si post. ut. ff. de pec. le. tunc o. Extin. inutile. guie. qd accessio est. vt. ff. s. pec. le. l. i. qd n. sed qre no ita in superioru casu. R. p. h. ois dignitate. qd n. ita accedit. vt. ff. de edil. edi. iustissime in pn. item qd si vicarij erant tm i peculio qd legatus e cu peculio R. idem vt expmere peculiu noceat. ut. ff. de od. et de. si in die m. fi.
p Idem e istruct9 huic pmo articulo co tradicit. ff. de fun. m. struc. si cui. i. fi. So. sm. 30. hic simpliciter ppe rudes sic loz qui e. vel dic qd sit idem qd m. ptu. et vicarij. et qd sequit euz instrumento. referat ad. pr. de peculio. vel subtilius. refert inter instrumentum fundi qd perit semp pempto legato fundi. qd instrumentu pissa. qd no perit. scz legatum fundi pereat. et h. casu loquit lex o. r. i. e. t. l. i. ar. de. ff. de fun. instru. l. q. fitu. s. sed si fundus. et. s. si instru. ut dic illa pauli esse s. m. a. z. istam labeonis a iustiano. pbat a z et sic corrigi illa. q. Instru. est aut instru. ap

numisit teneri eum iulian9 scripsit. nec interest si scie rit an ignorauerit a se legatu esse. S. et si alij do nauerit seruū. et is cui do nat9 e eū manumiserit te neē heres q̄uis ignoraue rit a se legatu esse. Sed si quis ancillas cu3 suis na tis legauerit. ecia si ancille mortue fuerint ptus lega to cedūt. Idem est et si ordinarij serui cum vi carijs legati fuerint. licet mortui sint ordinarij tū vi carij legato cedunt. S. si fuus fuerit cum peculio legatus mortuo seruo vel manumisso vel alienato et peculij legatu extinguit. Idem est si fundus instru ctus. vel cum instrumento legatus fuerit. Nam fūdo alienato instrumenti lega tum extinguitur. Si grex legatus fuerit et postea ad vnam ouem p uenerit qd supfluit vedit cari pt. Brege autez lega to ecia oues eas q post te stamentum factū gregi ac quirunt legato cedere iuli anus ait. Est autez gregis vnu corpus ex distantibus capitibus sicut ediu vnu9

paratus rez diucius mensura 22 sine qb9 no posset exerce ri possessio. vt. ff. de fun. instru. q. fitu. i. R. et sut instrumē ta fūdi colendi suandi grā opata. vt. ff. de fun. instru. l. i. instra. qd sut illa ibi habes. r. Alienato. a testato re. s. Si grex. qui ex. x. ouib9 constat. vel sex vel q̄tuor por cis. vt. ff. de abogeis oues. t. Ad vnam sic. ff. q. cum scz vnu. l. sicut. s. finali.

corpus est ex coherentib9 lapidibus. Edibus dem q̄ legatis colinas et mar mora que post testamētū factū adiecta sunt legato dicimus cedere. Si pecu lium legatu fuerit sine du bio quicqd peculio accidit vel discedit viuo testato re legatarij lucro vel dam no est. Ad si p9 mortez testatoris ante aditā here ditates seruus acq̄suerit iulianus ait siquidem ipso manumisso peculiu legatu fuerit omne qd ante aditā hereditatem acq̄sitū est. le gatario cedere deberi. qz huiusmodi legati dies ab adita hereditate cedit. S. et si extraneo peculiu9 legatu fuerit non cedere ea legato nisi ex rebus pe culiaribus auctū fuerit pe culium. Peculiu autem nisi legatum fuerit manu misso no debet q̄uis si vi uis manumiserit sufficit si non adimat et ita diui se uerus et antonin9 rescrip serunt. Idem rescripse runt peculio legato no vi deri id relictum vt peticio nem habeat pecunie quam in rationes dominicas im

u. Legato. sic. ff. e. grege. sic. j. pr. s. r. Pot. ff. qb9 mos dis vstruc. anni. l. fi. de. So. facilius pdi tur legatu vstruc. qd appetatis. vt ar. ff. e. t. repeti. s. rei mu. et ff. e. l. sed in grege. in fine.

Corp9. tria. n. sut corpa rez. Vnu qn vno spu. i. ef. medaco ne continetur. vt ho lapis. secus qd ex co herentibus constat. vt domus et armariū Terciu qd ex distans bus corporib9. vt grex et populus. vt h. et. ff. s. vstruc. rez mixtura. s. i. et. ff. de rei ven. in rem. s. at i h. i. s. Acursius.

3 Cedere. sed. co/ lumpna. vel tignum domus legari pure n. potest vt. ff. e. l. ce te. i. ne. v. b. s. d. forme a. fuerit. seruo vel e. neo.

Peculio. naz. qd fu turu peculiu9 legari pt. vt. ff. de pecul. le. l. ei. qd. et. fac. s. ad h. pr. s. acurcius.

Legatario. eidez manumisso.

Cede. no. tria. te. pora. an. mortē testa toris et p9 an. tū. adi tā. hēditatē. j. et. p9 ipmo. tempore. scz. qd inuenit. cessisse. dies legati. ois. sut. lega tarij. pares. nā. qd. qd eo. tempore. acquirt seruus. talis. ei. cui. h. peculiu. e. legatu. acquirt. si. e. ipi. seruo

siue alij e. neo. sit. relictū. qz. non. cedūt. lega ta. similit. in. ter cio. scz. sut. pares. in. secūdo. distinguit. e. neo. a. seruo. ut. hic. nā. qd. legatu. cedit. e. neo. a. morte. h. seruo. ab. adita. he/ reditate. qz. nec. libtas. sibi. pus. debet. vt. C. de. cadu. toll. cum. igit. et. s. in. nouissimo. et. ff. qn. di. le. ce. l. ij. inter. q̄s. legatu. seruo. manumisso. relictum. est. vnu. ut. hic. condico nalia. vel. in. diem. incertum. relictū. ex. die. vel. condicōne. ex. istente. cedūt. i. e. n. mittunt. ad. heredes. nā. an. odicōne. vel. diem. vement. e. si. decedit. legatari9. no. e. n. mittit. vt. C. de

decaß. toll. §. fin autē. nisi in tribus casibus. Primus. vt. ff. de ad. et de. adicōnes. Secundus. ff. e. l. iij. Tercius. ff. qñ di. le. ce. si cū p̄fincōe. Itē h̄bz cedē duas h̄z significatio nes. i. incipe dēteri. vt. ff. de. h̄. sig. l. cedē. Item cedē q̄ tum ad t̄nsmiōnē. ut accipiē. C. de caß. toll. p. totū. et in vtraq; p̄t hic accipi.

Quia bona ē rō. si. n. p̄us cederz penderit. idem rescripserit peculium videri legatum cū rōibz redditis liber esse iussus est et ex eo reliquas inferre. **T**am at̄ corpa les res legari p̄nt q̄ in cor porales. et ideo q̄ defūcto dēt p̄t aliē legari vt actōs suas heres legatario p̄stz. n̄ exegit viuus testator pe cumiam. nā h̄ casu legatuz extinguit. **S**z tale lega tū valet dānas heres me9 esto domū illi9 reficere vel illū ere alieno liberare.

Peculium. sic. C. §. pec. ei9. q̄. h̄. me. l. i. c. **Q**uiauis. cur tam varie. h̄. qz secundo casu scz qñ mē viuos opas ei9 maūmissoz erat hitur9. vñ oū sa donacō p̄sumit. h̄. 70. vt. ff. man. h̄. h̄. o. nō. §. pap. vel fm. p. apt̄ p̄ocupacionem mortis qz p̄sumit auf fere si potuisset. vt i aut̄ d̄triē. et se. §. illis q̄. ibi p̄ tumultu mō tis angustat. 2. c. et C. q̄ test. fa. pos. hac consultissima. §. i.

Legato. s. suo et ec̄ libtas fuit legata al iud si extraneo. vt ff. de pecu. le. l. vi. §. fi. et. l. si sticho.

Pericoz n̄ testatō fuerit hui9 osuetudi nis ut redderz seruo q̄ sibi debebat ut. ff. §. pec. le. dō9 sticho. §. i. in fi.

Dez rescripserit cū rōibz q. d. si suo relinq̄ lib tatē rōibz ab eo red ditis. eo ipso et pecu liū legare sibi videoz aliud ecōtra si libtas tē relinq̄. et rōes id dere veto. qz nō vidz legatū peculū ut. ff. dele. j. si hui9 vetit9 rōnes aut reddere di cit̄ qñ amoto dolo et fraude reddit. vt. ff. de fideicon. li. l. thaj. §. stich9.

Reliqua. ali as reliquas. i. aliqua que erant reddenda reddere cum iam qd̄ reddiderat. vel ecia si nichil. vt. ff. de. h̄. si. l. cete roz. m. **I**nferre. repete iussus est. n. **I**ncorpora les. i. actiones et seruitutes. vt. s. de rebus cor. et in cor. er. ff. e. l. i. et. l. cetera. in pn. o. **P**restet. sine cessione tū vtiles habet legatarios. vt. C. e. l. ex legato p. **E**regerit. nā si eregerit sp̄ in dubio p̄sumo voluisse les gatū extingui. ut. ff. de adim. le. l. pe. §. fi. et de li. le. non

solū. §. literacio. nisi p̄bet cōfrū. vel qz debitor vltro ob tulit eo nō petente. vel qz exactā p̄ legatario deposuit. vt ff. e. l. i. fideicomis. §. si rem. q. **S**z tale. alieno liberare. nam vtilitatē habet. r. **S**ignali ter res. vt equis. s. **L**egatarij. a p̄ncipio. et ex post factō fm. b. vt h̄. et. ff. e. l. i. si seru9 legatus. §. cū homo. h̄. h̄. a p̄ncipio dabat ele ctionem heredi si ex otumacia t̄nffereba tur in legatariū. a. ff. de h̄. ut. si cui. ei. C. de sol. l. i. jo. disti gnit. aut in gñe gñā lissimo vel subalter no. ut suba vel cor pus. vel animal. q̄ ca su nō v3. cū festucam vel muscam dando li teret. vel eo gñe q̄ dyaletici sp̄m appel lant. ut homo et simi lia. et tunc subdistin gue. aut habeat i he reditatē suos. et tē legatarius eligit dū moto nō meliorem. vt hic et. ff. e. l. i. le gato. i. h̄. et. l. i. qui duos. q. de lib. le. l. ij. aut nō habeat. et tūc heres eligit. vt. ff. §. triti. vi. et oleo. le. l. iij. i. h̄. et. l. iij. si at̄ testator ex certis re linquit incertuz. aut ipse sentit de certo. qd̄ patz exp̄sso nomi ne eius. et tūc eligit heres. et ei9 vilitas tem interptat̄. aut si sentit. et tūc legatari9 eligit. ut. ff. e. l. i. si quis a filio. §. si plu res. et. l. q̄ duos. i. do mo aut in gñe lega ta si h̄z testator do mos. vñ ex h̄is eli git heres. si nō h̄z et reliquit. derisorū ē legatū. vt. ff. e. si do mus. in fi. do in gene re legato die non va lere legatum. cū vni us digiti possit fieri fundus. vt. ff. de iur̄ do. cum post. §. gen. et. ff. e. l. i. q̄ in rez. §. q̄ si quis.

Si gñalit̄ hui9 vel res a lia legat̄ electō legatarij ē nisi aliud testator dixerit.

Opcionis legatū id est h̄ testator ex seruis suis l alijs rebz optare legata riū iusserat hēbat in se odi cōnē. et ideo nisi ipē lega tarius viuus optauerit ad heredē legatū nō trāsmi tebat sed ex ostōe n̄ra r̄ h̄ i meliore statū reformat̄ est et data est licencia r̄ here di legatarij optare seruiuz licet viui9 legatari9 h̄ non fecit r̄ diligenciore t̄ctatu habito. et h̄ m̄ r̄ta ostōne aditū est. vt siue plures le gatarij extiterint q̄bz op̄ cio relicta ē. et dissenciant

solū. §. literacio. nisi p̄bet cōfrū. vel qz debitor vltro ob tulit eo nō petente. vel qz exactā p̄ legatario deposuit. vt ff. e. l. i. fideicomis. §. si rem. q. **S**z tale. alieno liberare. nam vtilitatē habet. r. **S**ignali ter res. vt equis. s. **L**egatarij. a p̄ncipio. et ex post factō fm. b. vt h̄. et. ff. e. l. i. si seru9 legatus. §. cū homo. h̄. h̄. a p̄ncipio dabat ele ctionem heredi si ex otumacia t̄nffereba tur in legatariū. a. ff. de h̄. ut. si cui. ei. C. de sol. l. i. jo. disti gnit. aut in gñe gñā lissimo vel subalter no. ut suba vel cor pus. vel animal. q̄ ca su nō v3. cū festucam vel muscam dando li teret. vel eo gñe q̄ dyaletici sp̄m appel lant. ut homo et simi lia. et tunc subdistin gue. aut habeat i he reditatē suos. et tē legatarius eligit dū moto nō meliorem. vt hic et. ff. e. l. i. le gato. i. h̄. et. l. i. qui duos. q. de lib. le. l. ij. aut nō habeat. et tūc heres eligit. vt. ff. §. triti. vi. et oleo. le. l. iij. i. h̄. et. l. iij. si at̄ testator ex certis re linquit incertuz. aut ipse sentit de certo. qd̄ patz exp̄sso nomi ne eius. et tūc eligit heres. et ei9 vilitas tem interptat̄. aut si sentit. et tūc legatari9 eligit. ut. ff. e. l. i. si quis a filio. §. si plu res. et. l. q̄ duos. i. do mo aut in gñe lega ta si h̄z testator do mos. vñ ex h̄is eli git heres. si nō h̄z et reliquit. derisorū ē legatū. vt. ff. e. si do mus. in fi. do in gene re legato die non va lere legatum. cū vni us digiti possit fieri fundus. vt. ff. de iur̄ do. cum post. §. gen. et. ff. e. l. i. q̄ in rez. §. q̄ si quis.

Incertuz vero p̄sona vi debat. q̄ in c̄ta opinione te stator aio suo subiciebat ve luti si q̄s ita dicat q̄cūq; fi lio meo filiā suā i matrimō o dederit id ē collocauerit ei heres meus illū fundum dato. **I**llud qz qd̄ h̄is reli quebat q̄ p̄ testm̄ scriptū p̄mi osules d̄signati erant eq̄ inc̄te p̄sone legari vide bat r̄ deniq; multe alie hu iusmōi sp̄s sunt. **L**iber tas qz incerte p̄sone nō vi debat posse dari. qz place bat noiatim suos liberari.

Condicionē. s. si eligeret. **E**t ideo bona ratio. vt. C. de caß. tol. §. fin aut̄ aliquid. **E**x constōne q̄ ē. C. om̄ia del. fi. in pn. **I**n nostra ostōne. s. p̄dicta. **C**upiēte. ec̄ alio. aliud subaudi nā vtilitatē h̄z. ut C. e. l. constōne. §. quā. ff. del. i. l. fi. in pn. **D**emiuolenciā. i. oē eq̄tatē. s. qd̄ perit. nā de iure stricto perire deberēt vt ff. e. l. i. hui9. §. fi. **E**t sorte vel cum talis vel alio mō sic. ff. de iur̄. in tribu. si quaro iudex nō opellit eos ad con

Et ideo bona ratio. vt. C. de caß. tol. §. fin aut̄ aliquid. **E**x constōne q̄ ē. C. om̄ia del. fi. in pn. **I**n nostra ostōne. s. p̄dicta. **C**upiēte. ec̄ alio. aliud subaudi nā vtilitatē h̄z. ut C. e. l. constōne. §. quā. ff. del. i. l. fi. in pn. **D**emiuolenciā. i. oē eq̄tatē. s. qd̄ perit. nā de iure stricto perire deberēt vt ff. e. l. i. hui9. §. fi. **E**t sorte vel cum talis vel alio mō sic. ff. de iur̄. in tribu. si quaro iudex nō opellit eos ad con

Condicionē. s. si eligeret. **E**t ideo bona ratio. vt. C. de caß. tol. §. fin aut̄ aliquid. **E**x constōne q̄ ē. C. om̄ia del. fi. in pn. **I**n nostra ostōne. s. p̄dicta. **C**upiēte. ec̄ alio. aliud subaudi nā vtilitatē h̄z. ut C. e. l. constōne. §. quā. ff. del. i. l. fi. in pn. **D**emiuolenciā. i. oē eq̄tatē. s. qd̄ perit. nā de iure stricto perire deberēt vt ff. e. l. i. hui9. §. fi. **E**t sorte vel cum talis vel alio mō sic. ff. de iur̄. in tribu. si quaro iudex nō opellit eos ad con

sentens. ut. ff. e. huius in fi. ff. pmo s mo compellit. vel ibi
cōpellit in act. eligēda q̄ dat a iure. hāut nō cōpellit i eo
q̄s def a testator. e. ceteris estimacionē p̄stet suaz pti
a **Sentētia**. vt tiz. um. vt. C. dñia del. l. fi. in p̄n. Ac.
b **Legari solū**. et p̄conē idē solus legat. vt. ff. e. i. l. ij.
c **Factio**. in passua sigficacōne accipe. vt. s. de here. q̄. eb

diff. s. testamti. Sed
qui sūt isti qui nō ha
bent testamti factiōne
ff. in. erta p̄sona. ut
ij. p̄. s. itē peregrin⁹
siue depozitat⁹. vt.
C. de hē. istr. l. i. itē
i metallū d̄nat⁹. vt
ff. s. hīs q̄. p. nō sc̄p.
ha. l. si metallū itē s̄
uus de adulterio euz
dñā omisso accusat⁹
vt. s. de hē. m̄sti. s. ij.
Itē collegiū m̄si p/
hibeē licitū. vt. C. s.
hē. m̄sti. l. collegiū.
it̄ icestuosū. vt i aut.
q̄. mo. na. ef. sui. s. vl
ti. itē hētiā maioris
hē. vt. C. de hē. l.
manicheos. Item a
postate. vt. C. de a
postatis. h̄ij q̄. l. actag
Itē mulier nubens i
fra. anū a tpe mortis
mariti. vt in aut. de
d. **Inē**. nup. s. ij.
t. s. hō ocellum erat
hodie. s̄. ecia. an. l.
grecā inferiorē i pau
perib⁹. ut. C. de ep̄.
e. **Rā**. et cl. l. id q̄s
nec miles. cui⁹. s. mi
lie vilitat̄ suat̄. p. l.
p. vt. C. s. tel. m̄. l. l.
f. **Quid** q̄s deligt.
n. kl' is ianuarij foru
ebat̄. i. icipiebāt ha
nores administrare. et
an p tres mēses d̄sig
bant̄. vt. C. de od. q̄.
de. l. publi⁹. et. C. s.
ngēa. mu. l. i.
g. **Libra** s. dari. vt si
dicat ita. illū liberuz
esse volo q̄ capitolū
p̄mo ascēderit. vel si
mile fecerit. ut. s. p̄.
s. i. certis. vel stichū
libez eē volo cū ha
beat duos stichos. ut

ff. s. ma. tel. cū ex plurib⁹. h **Sub ēta**. sic. ff. del. p. l. iij.
s. s. apli⁹. sic. ff. e. s. hui⁹. sic. ff. e. i. l. legat
to. s. l. i. **Incertis**. r̄peti. q. nāale debitū. vt. ff. de od.
inde. iul. et. l. frat̄ a f̄e. et. l. si dñs in fi. k **Legat̄**. s̄
nec iustituebat̄ iur̄ ciu. vt. ff. s. li. et p̄. l. gall⁹. s. ille cas⁹
l. **Suos**. s. q̄ndā an emācipacionē ut seq̄t̄ m **Futur⁹**. s.
h̄s. n. **Sz** nec. q. d. nō solū i postumo. s̄ oia sup̄dēā ab
illo. s. inētis correcta sūt. vt ar. ff. e. in. l. s. legatū. i. ff. et
l. earū. o **Constitutio**. quā nō habem⁹. p **Quic**. s. po

Sub certa hō demōstra
cione. i. ex certis p̄sonis. in
certe p̄sone recte legabat̄
veluti ex agnatis meis qui
nūc sunt. si q̄s vxorē filiam
meā duxerit ei heres meus
illam rem dato. **Incer**
tis at̄ p̄sonis legata l̄ fidei
cōmissa relicta et p̄ errore
soluta repeti nō posse. fact̄
cōstōib⁹ cautum erat.

Postumo q̄s aliena in
utilit̄ antea legabat̄. Est
aut̄ alien⁹ postū⁹ q̄ natus
inter suos heres testator̄
futur⁹ n̄ est. **Ideo** q̄s ex e
mācipato filio oceptus ne
pos. ext̄neus erat postū⁹
auro. **Sz** nec h̄mōi spēs p̄ci
tus ē sine iusta emancipaci
one derelicta cū in nostro
codice ostō posita ē p̄ q̄ et
huic pti medemur non so
lū in hēditatib⁹ s̄ ec̄ i lega
tis et fideicommissis. q̄d e
uidenē ex ip̄si⁹ lectiōne osti
tuciois clarescit. **Tutor**
autē nec per nostram osti
tuciones incert⁹ dari debz
q̄ certo iudicio debz pro
tutela q̄s sue posteriorita
ti cauere **Postum⁹** at̄
alien⁹ heres institui et an
tea poterat. et nūc p̄t nisi i
vtero ei⁹ sit. q̄ nostro iure

stumo. q **Tutor**. p n̄am. l. sup̄dēā ostōnē greca. nec
veteri iur̄. vt. ff. de testa. tu. tutor mētus. vt si ita dicebat
illū tutorem do. q̄ p̄us de tuscia venerit. **Posteritati**
id ē filijs. **S** **Poterat**. s. de iur̄ p̄torid. nō ciuili. vt. s. s
bo. post. i. ff. s̄. et. ff. de li. et post. gall⁹. s. ille. **T** **Nō**
p̄t. s̄ q̄ est illa q̄ vxor esse nō p̄t. ff. multe sūt ille. vt. s. de

nup. diximus. s. si ad
ūsus. C. s. testa. l. iij.
u **Si** quis in noīe.
nomē est gen⁹. s̄ po
mē h̄ p̄ spē sui. vt al
bertus quidē p̄riū
p̄sone nomen. agnos
mē. q̄si oīe agnacio
nis nomē. vt azimel
lus. **P**renomē q̄d cā
dēe poīē. vt sint duo
tullij vni supaddat̄
marc⁹ ut dē marc⁹ tu
lius. nam marcus est
p̄nomē. Agnomē est
q̄d imponē ab euen
tu. ut africanus qui
vicit africā. alamaiz
cus et gotic⁹. vt. s. i
Rubrica p̄hemij hu
ius libri. **A**curfius.
p **Heredibus**. si ex /
tet in coz. nomine.
p **Legatus**. sic. ff. si
cer. pe. l. certū. C. e.
si forcidianū. **A**cur.
p **Intelligentur**. s.
a testate et h̄ in p̄p̄s
in appellatiuis distin
gue. s̄m jo. an. paruz
erret. vt libros mem
branos appellat. quo
casu v3 maxime cum
fuerit osuetus sic ap
pellare. vt. ff. del. in
liboz. s. q̄ cū cass⁹
an multū erret. et tē
s̄. vt. ff. e. l. iij. a de
sup̄. le. l. labeo. i me
z **Inter** idio legis
est. vñ lib hō libino
men mutare potest.
l3 seru⁹ nō possit. vt
C. de mu. no. l. i. et.
ff. s. fal. falsū. **A**curfius
a **Vernaz**. **Verna** ē
seruus ex ancilla te
statoris natus.
a **Si** de seruo emp/
tus. idem et si n̄ emit
vt ar. ff. de vsucapio

nōnūq̄. s. si. secus in vendicōne. vt. ff. de s̄ben. emp. si q̄s
fundū. **L**onge. ideo dicit magis. q̄ h̄ba false demons
tracionis sūt de suba ip̄sius legat. ut cū dico. stichum h̄
nam do lego. s̄ h̄ba false cause nō ita. Item q̄ cause legā
di non coherent legato. vt. ff. de od. et de. cum tale. s. fal
sa causa. Item q̄ h̄ dare p̄sumit. vt. ff. de odi. inde. in fi.
s. ei. q̄. **S** **Si** condicionalit̄. nota odicio p̄ si apponit̄. vt
h̄ et. ff. de condi. inde. qui p̄misit et p̄ euz. vt. ff. de h̄. ob.
quocu nq̄. s. non solū. nisi in casu. vt. ff. de tutel. l. muto. s.

sub condi. modus p ut. ut. C. de his q sub mo. l. ij. causa p
qz. ut h demtacio fit ostendendo aliquid qd non e. ut. s. p
s. et. ff. e. si sit. s. i. circa hec quatuor. si dicas. et pmo falsa
causa non nocet ut h. condicio nocet si sficiat. ut hic et. ff.
si cer. pe. cum ad certum a. l. itaqz. modus idem qz condico

opat. excepto qz id
qd dat sub modo eciz
am ante qz modus im
pleatur petatur caus
cione tam inter paha
ta de modo implens
to. qd non est in con
dicione. ut. ff. de ob.
a de. qui heredi. s. fi.
et de adm. le. libto.
s. lucius et. ff. e. l. si
cui. In demonstraco
ne distingue ut. ff. e
si sit. s. i. et. l. non qz
cumqz. Accursius flo
rentinus. qz Inu
tiliter. sic. C. de ne
cessarijs seruis l. in
sti. quidam. s. illo. qz
tra. sed ibi non impo
nitur necessitas dan
di. vel in mimis loqz
tur ut. ff. de ali. et ci
le. seruos. nam cu sic
purum a morte testa
toris cedit. ut. C. de
cadu. tol. s. cum igi
r. Legari. ppter co
fusione hereditatis.
et legatarij. qz eade
psona sibi iph dete
re non potest.

2 Valere. exceptis
quibusdam casibz. ut
cum res tua sit tibi le
gata. et ante morte
testatoris alienata.
l. Instituto suo. i.
dno ex psona sui ut
s. p. quas p. no. acq.
s. Itē sui. s. idē dñs
erit heres. s. n valet
legatū. qz id non pt
esse heres et legatar
ius ut. ff. de l. i. lega
tū est. s. i. s. Pro
ficere. qz actus mori
encum nō pnt eē in
supenso ut. C. omnia
p. l. si. in fi. et ppe re
glam cathonis q se
quie. t. Exierit. s.
uus legatarius. qz h
est regula cathoma
na. u. Heredis nō
fit. nam si est adhuc
suus. non valet lega

tum. alias valz. sic. ff. ad. l. fal. l. si. a suo. accursius florenti
nus. v. intelligatur. nam nemo est heres adhuc cum et
domini iussus et serui debeat sequi voluntas. ut. C. de her
insti. cum proponas. et licet hereditatis dies cedat. ea a

sub condi. modus p ut. ut. C. de his q sub mo. l. ij. causa p
qz. ut h demtacio fit ostendendo aliquid qd non e. ut. s. p
s. et. ff. e. si sit. s. i. circa hec quatuor. si dicas. et pmo falsa
causa non nocet ut h. condicio nocet si sficiat. ut hic et. ff.
si cer. pe. cum ad certum a. l. itaqz. modus idem qz condico

ius est veluti hoc modo ti
cio si negocia mea cur au
rit fundum do lego. An
suo heredis recte legam?
queritur et ostat pure in
utiliter legari nec quicqz
pfficere si uiuo testatore
de pte eius heredis exi
erit qz qd inutile foret le
gatū si statim post scm te
stamentū decessisset. Testa
tor nō dz h id valē quia di
ucius testator vixerit.

Sub odico vero rē le
gatū ut reqram? an q tpe
dies legari cedit in pte
heredis nō fit. Ex diuiso
herede instituto suo qn
dno recte ecia sine odico
legetur nō dubitat. Nam
et si statim post scm testm
decesserit testator nō tū a
pud eū qui hēs fit dies le
gari cedē intelligit cū hē
ditas a legato sepata sit
et possit p eū suū alius he
res effici si pū q iussu dñi
adeat in alterius pte
trāstus sit vel manumis
sus ipe heres efficit qbus
casibz vtile ē legatū. Ad
si in ead cā pmāserit ius
su dñi scz legatarij ad
erit euanesce legatū.

An hēdis instōnez le
gabatū inutilitē scz qz testā
vim ex instōne heredū ac
cipiūt et ob id veluti ca
put atqz fūdamētū intel

ligitur tocuis testi hēduz
institucio. Pari rōne nec
libtas ante heredis instō
nem dari poterat s; qz in
ciuile esse putauimus scz
ture ordinē quid sequi qd
et ipi antiqzativitupand
fuerat visum sperni autez
testatoris volūtate p no
strā ostōnez h viciū emen
dauimus ut liceat ante
heredis instōnez et inter
medias heredum institu
ciones legatū relinqre et
multo magis libtatē cui
vsus fauorabilior est. C.
Post mortē quoqz here
dis a legatarij simili mo
do inutiliter legabatur.
veluti si quis ita dicat cū
heres meus mortuus fue
rit do lego. Item p die
qz heres a legatarius mo
rietur sed simili modo et
hic correximus firmitatē
hmoi legatis ad fideicon
missorum similitudinē pre
stantes ne in hoc casu de
terior causa legatoruz qz
fideicommissoz inueniatur.
Pene quoqz nomine i
utiliter legabatur et adi
mebatur vel transfereba
tur. Pene autem nomine
legari videtur qd coher
cendi heredis causa relin
quitur quo magis aliqd
faciat aut non faciat velu
ti si quis ita sczserit heres

ibi dicit non ex mente referas ad alia. non ad hunc ordinē.
e. Fauorabilior. nisi in duobus casibus ut. ff. de ma. t. cuz
ex pluribus. et. de l. i. si quis a fi. s. pe. et. l. ferre. et ad tre
bel. si patrom. s. sed si non fructibus. Accursius florentin

ditā tamen legatum a mōte testatoris cedet. ut. C. de cas
tol. s. in nouissimo. vnde apud dominum erit legatum. sed
hereditas apud nullum que poterit esse vel apud hunc vel
apud illum. si alienabitur scilicet seruus prius ut sequitur.
Ante legabatur aliud in tutore etiam olim ut. s. q da
tu. pos. s. ad certum.

tu. pos. s. ad certum.
y. Fundamentum.
cum sine illo nullum
dicatur. ut. ff. de iur.
codi. l. si. et. j. ti. in. s.
in primis. et de his q
intef. delē. l. pe. ibi
calphurnius.
3. Eundem. scilicet
dominum qui fit he
res p seruum. quia
adhuc non est.
a. Heres sit. i. dice
re mortuo testatore
statim post testamē
tum non ideo statim
dominus serui erit he
res p seruum et lega
tarius p se. et ita nō
erit apud eum. i. eun
dem heredem heredi
tas et legatum qd es
rat supiori. s. ymmo
ad hoc ut sit heres p
seruum duo precede
re oportet. iussus do
mini et obediencia.
serui. et interim serui
condicio poterit vari
ari. sed legatum tan
tum interim habebit
dominus. sunt ergo
sepata. hereditas et
legatum interim cuz
legatum apud domi
num. hereditas apud
nullum donec seruus
vel manumissus sibi
vel iussu alicuius do
mini eam adeat.
b. Ordinem. nota
ordinem scripture nō
seruandum. sic. ff. de
sol. non enim contra
ff. de fideis. l. i. gna
liter. s. quid ergo et
in aut. s. here. et fal.
s. inordinatum.
c. Voluntatem. re
petevitupand. erat
d. Constitutionem
quam non habemus
secundum quosdam
vel dicimus q loq
tur de ea que est in
C. de testamentis. l.
ambiguitates. et qz

ligitur tocuis testi hēduz
institucio. Pari rōne nec
libtas ante heredis instō
nem dari poterat s; qz in
ciuile esse putauimus scz
ture ordinē quid sequi qd
et ipi antiqzativitupand
fuerat visum sperni autez
testatoris volūtate p no
strā ostōnez h viciū emen
dauimus ut liceat ante
heredis instōnez et inter
medias heredum institu
ciones legatū relinqre et
multo magis libtatē cui
vsus fauorabilior est. C.
Post mortē quoqz here
dis a legatarij simili mo
do inutiliter legabatur.
veluti si quis ita dicat cū
heres meus mortuus fue
rit do lego. Item p die
qz heres a legatarius mo
rietur sed simili modo et
hic correximus firmitatē
hmoi legatis ad fideicon
missorum similitudinē pre
stantes ne in hoc casu de
terior causa legatoruz qz
fideicommissoz inueniatur.
Pene quoqz nomine i
utiliter legabatur et adi
mebatur vel transfereba
tur. Pene autem nomine
legari videtur qd coher
cendi heredis causa relin
quitur quo magis aliqd
faciat aut non faciat velu
ti si quis ita sczserit heres

ibi dicit non ex mente referas ad alia. non ad hunc ordinē.
e. Fauorabilior. nisi in duobus casibus ut. ff. de ma. t. cuz
ex pluribus. et. de l. i. si quis a fi. s. pe. et. l. ferre. et ad tre
bel. si patrom. s. sed si non fructibus. Accursius florentin

tu. pos. s. ad certum.
y. Fundamentum.
cum sine illo nullum
dicatur. ut. ff. de iur.
codi. l. si. et. j. ti. in. s.
in primis. et de his q
intef. delē. l. pe. ibi
calphurnius.

3. Eundem. scilicet
dominum qui fit he
res p seruum. quia
adhuc non est.

a. Heres sit. i. dice
re mortuo testatore
statim post testamē
tum non ideo statim
dominus serui erit he
res p seruum et lega
tarius p se. et ita nō
erit apud eum. i. eun
dem heredem heredi
tas et legatum qd es
rat supiori. s. ymmo
ad hoc ut sit heres p
seruum duo precede
re oportet. iussus do
mini et obediencia.
serui. et interim serui
condicio poterit vari
ari. sed legatum tan
tum interim habebit
dominus. sunt ergo
sepata. hereditas et
legatum interim cuz
legatum apud domi
num. hereditas apud
nullum donec seruus
vel manumissus sibi
vel iussu alicuius do
mini eam adeat.

b. Ordinem. nota
ordinem scripture nō
seruandum. sic. ff. de
sol. non enim contra
ff. de fideis. l. i. gna
liter. s. quid ergo et
in aut. s. here. et fal.
s. inordinatum.

c. Voluntatem. re
petevitupand. erat
d. Constitutionem
quam non habemus
secundum quosdam
vel dicimus q loq
tur de ea que est in
C. de testamentis. l.
ambiguitates. et qz

ibi dicit non ex mente referas ad alia. non ad hunc ordinē.
e. Fauorabilior. nisi in duobus casibus ut. ff. de ma. t. cuz
ex pluribus. et. de l. i. si quis a fi. s. pe. et. l. ferre. et ad tre
bel. si patrom. s. sed si non fructibus. Accursius florentin

Correimus. ut. C. ut act. ab here. et otra here. l. i. ac.
g Legatis. in stipulacombus idē ut dicta. l. C. ut acti.
ab here. et otra here. l. i. caue tñ qz legatū incipit ab here.
de. vel heredi dari. qd primo nullo modo fuit. sed stipulas
cio fuit. licet inefficax. ut. ff. de euicti. qui a pupillo. et. l. si

p impudenciam. §. n
mirum. h. **C**inues
niatur. ut. ff. e. i. l. i.
et. §. e. ti. §. sed non
vsqz. i. **A**dimeba
tur. h. verba expone
ut. §. ti. i. k. **A**liqd
qd fieri vult. fm jo.
hoc adiecto. scilicet i
penam heredis se cō
mittere. alias est o di
cio et valet. ut. ff. de
his qui pe. nomine. l.
i. et institucione qz
primo potest legare
rem et postea heres
de3 institueret. accu
sus. florentinus.

Non faciat. qd fie
ri nō vult. m. **C**ol
locauerit. §. qd fieri
volo scilicet eam col
locari. n. **N**on col
locauerit. scilicet qd
fieri nolo. o. **A**lie
nauerit. qd volo alie
nauerit. nam ut alie
nauolo. p. **P**er
id est valde. q. **A**g
noscere. §. posse ut. §.
qui. mo. tes. infir. §.
fi. r. **O**bservantē.
ut. C. de tes. mili. l. i.
ac. z. **C**ollocauerit
§. qd fieri intererat.
accu. s. **C**onstituimus.
ut. C. de his
que pe. no. l. i. accu.
s.

Impossibilia. ff.
e. l. si mili. §. i. §. so
lu. ibi nō erat impos
sibilis poterat enim
esse qd diuineret a
§. triduum post id fi
eret qd volebat. vel
die qd ibi voluit tes
tator heredem con
stituere se soluturus
si decederet. §. testat
or infra triduum. qz
potuit non autem sol
uere. Item contra. §.
d here. insti. §. impos
sibilis. So. quidam
dicunt non valere si
cut testator voluit ut
hic. valet tamen pu
re ut ibi. vel distins
gue. secundum josh.
aut apponitur condiz

meus si filiam suam in ma
trimonio cum ticio colloca
uerit vel ex diuerso si non
collocauerit dato. x. aure
os seyo aut si ita scpsert
heres meus si seruum sti
chum alienauerit vel ex
diuerso si non alienauerit
ticio. x. aureos dato et in
tantum hec regula obser
uabatur ut p quam pluri
bus principalibus ostitu
cionibus significetur nec
principem quidem agno
scere posse qd ei pene no
mine legatus sit nec ex mi
litis quidem testamento
talia legata valebant qz
uis alie militum volunta
tes in ordinandis testam
tis valde obseruabantur
quimeciam nec libertates
pene nomine dari posse pla
cebat eo amplius nec he
redem pene adici posse sa
binus estimabat veluti si
quis ita dicat ticius hēs
esto si ticius filiam suam
in matrimonio seyo colloca
uerit seyo quoqz heres
esto nihil em intererat q
ratione ticius coherceat
vtrum legati dacione an
coheredis adiectione.

Sed huiusmodi ser
pulositas nobis non pla
cuit z generaliter ea que
relinquuntur licz pene no
mine fuerint relicta vel ad
empta vel in alium trans
lata nihil distare eciam a
ceteris legatis constitui
mus vel in dando vel in a
dimendo vel in transferē

cio impossibilis heredi aut legataio si heredi non valet le
gatum ut hic. si legatario valet ut ibi. et qre e3. C. de his
que pe. no. l. i. t. **I**nterdicta. ut inquilmos sine p dijs ut
ff. e. si quis inquilmos. u. **P**robrosa. ut vestimenta in fu
nus. ut. ff. e. i. l. vuo alieno. §. fi. vl reliquias in mari. ut. ff.

de o3. insti. l. pe. in
prim. v. **S**ecta. i.
ego qui sequor iustiz
ciam hoc tempore nō
paciō. sic. ff. de pac.
l. si. m. fi. **D**e ad
ēpcione legatorum.
qz ambulatoria ē de
fundi voluntas vsqz
ad supmū vite exituz
ut. ff. de ademp. l. iij.
§. fi. et. l. se. iō post
data legata eciam de
eis adimendis videa

Hmus ac.
Dempco. adi
mantur. §. le
gata. ac. a **C**odis
cillis. §. testō confir
matis fm quosbā nō
aliter. sed nos otra
ut in aut. de resti. §.
deis. §. manifestum.
col. r. b. **F**irma.
ut si eodem testō fiat
videtur nec datuz. si
alia voluntate vide
datū. sed postea ad
emptum. ut. ff. §. his
qz inte. de. l. i. et. ff.
del. i. si ita scriptum
sed vidz qz nulla talis
voluntas valeat cuz
videatur sibi repug
nare. ut. ff. §. reg. ut
l. ut repugnancia. q
est huic otraria sed
die qz ibi dicit repug
nancia qz fit ppter im
plicitatē verborz. ut
ff. §. o3. insti. si ticius
et habet locū predi
cta reglā qñ non ap
paret que sit vltima
quo casu neutra valz
si autem appareat vlti
ma valet. ut. ff. e. l. m
hil phibet. c. **A**li3
scilicet ut adimo. vel
pemitteo eius qd dedi
vel filia pmo eciam
nuda voluntate p sup
ta. ut si inimicus pos
stea sit factus legat
tarij. ut. ff. de adim.
le. l. iij. m. fi. et. l. iij.
d. **T**ransferri. fac.
ff. e. translatio.

do exceptis his videlicet
que impossibilia sunt vel
legibus interdicta aut a
liaspbroia hmoi em testa
mentorum dispositionem
valere secta meorum tem
porum non patit. **D**e ad
empcio legatorum huius

Adempcio legato
rum siue ex eodez
testamento ad
mantur legata siue codi
cill firma est siue contra
rijs verbis fiat adempcio
veluti si quis ita legaue
rit do lego ita adimaē nō
do nō lego siū nō otrarijs s3
alijs quibuscumqz vbis.

Transferri quoqz lega
tū ab alio ad aliū p velu
ti si q3 ita dixerit hominē
stichū qz em ticio legau
seyo do lego siū i eodē te
stamento siū i codicillis h3
fecerit qz cāu fil et ticio h3
adimividetur et seyo dari

De lege falcidia huius
Vpeff ut de lege
falcidia dispicia
mus qua modus
nouissime legatis impos
tus est. Cū em. xij. tab. le
ge libera erat legadi po
testas vt licerz l totū pri
moniu legatis erogae qp
pe tū in ea lege cautū essz
vti legassz sue rei q3 ita
ius est visuz ē hāc legan
di licēciā coartaē idqz ip
soz testatoz grā pmissuz
ē obid qz plerūqz itestati
moriebant recusantibus
scptis heredib3 p nullo a
mimo iucro hēditates ad

n Et scio. sed si secus est non capax. nuquid ademptio a primo facta. valet. sic. ut. ff. de l. i. plane in prim. o De lege falcid. qualiter minuatur legata ad pncione vlt translatione dictum est. nunc qualiter. l. fal. minuatur. et ideo dicit sup est. 2c.

Vp est. falcid. dia ideo sic di. ta. qz ut faly. femi. sic hec lex legas. ta rescat. vel die a falcidio auctore dis. ta ut a pbliciana a publicio dicta ut. j. s. ad. s. alie. a Qua scilicet falcid.

Vel. p. eciam. e. Vti. hec sunt ver. ba. xij. ta. d. Sue rei. id e. in re sua tota quam ipe legauit vlt eciam alienauit. nam et aliena res legari potest ut h. et. ff. ad l. fal. l. i. in pñ. et. s. del. s. non solum.

Tpso. rum. testato. rum. non tamen licet testatorib9 ea renu. ciare nisi i casu ut. ff. e. q. de bonis. s. fi. et. l. si debitor. ar. q. c. de pact. l. pe. ibi cum et alia regla sit 2c. h. hodie p. aut. h. cu tes. tator. q. est. C. ad. l. fal. q. e. f. Adire. fact. j. tr. i. s. sed quia heres. s. Sup. s. i. sup. coartanda le. gandi lina. h. No. uissime. i. vltimo.

Legare. vel eciaz. causa mortis donare nam et ibi locum ha. bet falcid. Item et in mortis causa capio. ne licet de hac quida. contradicant. et est p. eis. ar. ff. e. l. ac. ceptis. item in fideio. ut. C. e. l. ij. Item in donacione inter viuos que morte confirma. tur. non alias. ut. C. e. in donac. et in his habet locum q. h. de legatis dicitur

Dodrantem. i. nouem vncias totius hrditatis. sic enim dodrans dicitur. ut. s. de her. insti. s. hereditas. si ergo fit at in contrarium. de singulis potest fieri. sed lo. i. quart. p. tis retractacio. et ipo iut. p. o. s. ita eciam reu. en. ut. ff. e. l. i. nea. in fi. R. et. l. plaucius. et. C. e. l. ij. iam ergo non est q. sio an heres possit retinere falcidiam in vna re. nam no. pt. nt. in dicta. l. plaucius. sed aliud qñ quis legat ptem to. no. rum. tunc ei succurritur heredi suu rerum ptes sue estima. cionem dare maluerit. ut. ff. de l. i. non amplius. s. i.

Et cum questum. facit. ff. e. l. i. in singulis. m. Supra modum. i. sup. quartam. n. Minuit. alias minuat. et sic

ire. Et sup hoc tam lex fu. ria q. lex aconia late sunt quaru neutra sufficiens ad rei osumacione videbat. nouissime lata e lex falcid. dia q. cauetur ne plus le. gare liceat q. dodrantez totor. bonor. id e. ut su. vnus heres institutus sit. siue plu. es apud eu eo sue ps quarta remaneat. Et cu. questu. est duob9 here. dib9 institutis vel ut ticio et seyo si tich. ps a tota ex. hausta sit legatis q. no. ia. tim ab eo data sunt a sup. mod. onerata a seyo vero aut nulla relicta sint lega. ta aut q. pte eius dntaxat in pte dimidia minuunt a q. is quartam pte totius he. reditatis h3 aut aplus h3 ticio nihil ex legatis que ab eo relicta sunt retine. liceret placuit ut quartam p. tem sue ptis salua habeat et placuit posse quat. a. re. tinere. Et enim in singulis heredib9 ro. legiss. falcidie poneda est. Quantitas aut primonij ad qua. raco. legis falcidie redigitur mortis tpe spectat. Itaqz

remanet ei tres vncie. que sut quarta totius. o. Quas. tam ptem. i. tres vncias. p. Quia is. s. seyus. q. Ma. bet. hoc inter rogatiue lege. et postea R. et placuit 2c. r. Retinere. s. quartam ptem sue ptis qua. iure hereditas. rio habet non autem datum causa ad implende condicioris si

ubi gra. si is qui centu au. reor. primonij in bonis habeat centu aureos lega. uerat nihil legatarijs p. desse si an aditam hrdita. te p. suos heditarios a ex. ptu. acillaz. hreditariaz. aut ex fetu. pecor. tm. ac. cesserit heditati ut centu aureis legator. noie ero. gatis heres quartam ptem heditatis habiturus sit s. necesse e. ut nilom. q. rta. ps legatis det ha. Ex. diuiso. si. lxxv. legauerat et ante aditam heditate. m. tm. dcreuerint bona inc. dijs forte a naufragijs a. morte fuor. ut non aplius q. lxxv. aureor. s. b. avel. eciam minus relinq. tur soli da legata dentur. Nec ea res danosa e. heredi cui li. bez. e. no. adire heditatez q. res effi. ut sit necesse lega. tarijs ne destituto test. o. nil. osequant. cu. herede in. por. cone. pacisci. Cu. au. te. ratio falcidie legis po. nitur ante deducitur es. alienu. Item funeris im. pensa et precia fuor. ma. numissoru. tunc demum in

bi ab aliquo imputa. bit sibi in quartam. nisi in statu libero es. set datum. et de pec. cumia hereditaria de. qua. ei dare p. mittit. ut. ff. e. id. autes. et. s. dona. cau. mor. q. sta. tuliber. Item nec lega. tum a coherede reli. ctum sibi imputet ut. ff. e. in quartam nisi te. stator. hoc cauerit. ut. ff. e. l. q. s. autes. i. R. et. s. marcellus. ac. 2. Quantitas mortis. s. dele. s. si. peculium. q. e. So. ibi remanet seruus. quasi peculij dñs.

Legauerat. s. tres. ptes hereditatis. et quarta remanet. ita q. non habet locum fal. qz. centum habe. bat in bonis ut. s. di. ctum est. s. Ex. dis. uerso legata. dicunt. alias dentur. hoc lo. cum habet qñ res he. reditarie legate pie. rint. si autem legate. pereant distingue. aut erant pondere nu. mero vel mensura et tunc idem idem est q. h. dicitur. aut non. et tunc aut incertum ex. certis ut vnus de ser. uis suis. et tunc si om. nes peant. legatarij. damnū est. ut. ff. e. m. racone. s. diligenter. et. s. incerte. aut pes. mitus certa. ut stich9. et tunc perit legatas. rio. ut. s. dele. s. si. res. legata. t. Ca. res. respondet tacite ob.

sect. m. q. d. none erit iniquu. opelli adire et non lucrari. et ita damnū sentire. u. Pacisci. i. aliqd. optet eos dare heredi ut adeat. et ita no. q. non p. omia ecia. hodie sut. ex. quata fidei. omilla legatis. na. fidei. omillari. opellit heres. dem. septum adire. et nil. ei. dat. ut. j. tr. i. s. sed si recuset. s. il. lud. est. in. gñalibus fidei. omillis. s. in. specialib9. v. Cu. alienu. ecia. cum ipsi heredi debebat. tpe. mortis. licet. ofusi. one. sit. factu. in. debitū. ut. ff. e. q. fundus. et. C. e. ir. ritu. ni. si. ex. p. sse. p. hibeat. ut. ff. e. l. i. s. fi. v. Seruoz. mos. erat. anz. ti. rtus. ut. q. suos. si. habebat. vñ. vel. plures. em. t. q. hono. ris. causa. fun. testatoris. pileati. ancederet. quo. facto. stati.

intelligunt manumissi. et sic illoz manumistorz de hie pre
cu. et fac ad hae poficionē. C. de lati. li. tol. §. si q dñi vel
die q testator alicui. x. legavit ut alienū suū redimēt les
gatus et manumittēt. §. si ei legato n̄ de hie falcidia m̄
si de eo q supellz forte fca empcone ut. ff. §. fideio. li. l. de
cem. et. ff. e. §. si si nō
suus. si aut ut suum
ppum legatarus ma
numittēt. et tūc nul
lā patiē falcidiam les
gatus. et ita h̄ p̄
cia deducit ut falcid
diā nō paciant. ut. ff.
e. si fu. et. l. iul. ac.
a **R**acio habita. s.
estimacione rez. non
ex affectio ne s̄ om̄i
estimacione. ut. ff. e. l.
p̄cia. b **P**ro rata
ut ita qrtam de hie
heres si n̄ ei dimiser
rat testator vel si ali
qd erat residuum per
nes eū adhuc de hie
ad supplecōnem. vel
qntavel eciā millefz
mā ut. ff. e. m̄ qntita
te. §. si. et fac ad §. C.
e. l. ij. et. ff. e. l. plau
cius c **T**aqz si fin
gam⁹ retento cāu q
hēbat in bois qd̄im
gēta. d **O**ctava. s.
qd̄im gētoz. q̄ ē qn̄
q̄ginta. et ita hēbat
hēs p̄ma qn̄q̄ginta.
a h̄ alia qn̄q̄ginta s̄
tracta et sic cētuz. et
sic qrtā. e **C**ongē
tos. et ēto cāu qd̄ hēs
bat in bois qd̄im gē
ta. et sic legavit v̄l
quā h̄et cētum
f **D**e hie. im p̄pe po
nē de hie q̄ ad id qd̄
excedit. et p̄pe q̄ ad
qrtā q̄ ē m̄ bois. et sic
sem̄ positū h̄ b̄ p̄pe
et im p̄pe ponē ut. ff.
§. offi. p̄. l. ij. §. nō
q̄ h̄ fal. cessat i mul
tis casib⁹ q̄f dicas ut
dixim⁹ in aut. de hie.
et fal. §. h̄me nob.

Dunc transeamus
ad fidei om̄issa sed
p̄us ē ut de here
ditatib⁹ fidei om̄issarijs
videamus. **S**ciendum
itaqz ē om̄ia fidei om̄issa
primis t̄pib⁹ infirma esse
qz nemo inuitus cogebat
p̄stare id de q̄ rogat⁹ erat
Quib⁹ em̄ n̄ poterat here
ditatē vel legata r̄imqre

De fidei om̄issarijs. iustinian⁹ post tractatū legatorz
s̄ lege fal. pus q̄ s̄ fideio. tractavit. qz lex falcidia i lega
tus pus. fuit mueta. q̄ in fideio. s̄m. p. vel sic. dēm ē del. §. si
qz de fideio. s̄m. polliciti dicē. ut. §. del. §. si ne in p̄mis.
et id s̄ fideio. tractem⁹. et qz s̄ fideio. aliud ḡnale. aliud
sp̄ale. ḡnale vero digni⁹. s̄ ḡnali p̄movidēam⁹. ut. §. e. in
p̄n. et. §. ti. i. in p̄n.
Dunc transeamus. sciend⁹. q. d. tra. p̄n. et. §. ti. i. in p̄n.
ctaturis nob⁹ s̄ fideio. qz eoz ap̄d̄ atiq̄f alie se hēs
bat tractat⁹ ne qd̄ atiq̄f tatis p̄mē⁹ igref. qre dica
m̄ s̄ fideio. ḡnalib⁹ et sp̄alib⁹ ut ar. §. testa. in p̄n.
a **Q**uib⁹ ut spuris. et i his nil innouat nā nec hodie va
let fidei om̄issuz. ut. ff. §. iur. fil. n̄ intelligit. §. i. ij. et. ij. et

C. §. naturali. li. l. i. et. ij. et. C. ad. l. fal. l. eciā si. az. s̄it et a
h̄ q̄ cape n̄ poterat nec p̄nt. ut. §. del. §. legari. dixim⁹. et
m̄ his oib⁹ nil innouat. ut m̄ muliere q̄ trāsit ad favota in
fra t̄pus luctus cui ab ēneo relmqui non p̄t. ut. C. de se
nup. l. i. et s̄ m̄cel. nup. l. si quis incesti. b **N**ulla. i. mul
la cccatione. c **V**i
culo. i. actōne. §. per
offm̄ iudicis. ut. ff. §.
h̄. §. pecūie h̄bum
§. actōes. d **P**er
sonaz. capaciū dū
tarat. n̄ eaz q̄ s̄it nō
capaces. §. q̄b⁹. §. lo
cut⁹ ē. et die p̄sonaz
rū q̄rūdā. e **I**n
ponē. s. ut fidei con
p̄tē ḡnast i om̄ibus
f **E**t p̄lare. i. p̄lo
expedies. §. **I**n
dictōne. s. ut cotidie
ius s̄ h̄ iddēt.
h **I**n assiduaz. i. ut
assidue s̄ h̄ us iddēt
i **C**oz. fidei om̄isso
rū. k **C**reare⁹ ut
ff. de oriz. iur. l. ij. §.
post demde diuis ac
l **I**n p̄mis. s. qz ius
fidei om̄issoz expōsi
turi sum⁹. qm̄ aut fi
deio. v̄m̄salia a sine
gl̄aria s̄iā h̄nt natu
rā om̄iē. §. a deo in
p̄mis nōnd ē. sic a q̄
d̄ a otmauē. §. del.
§. si ne i p̄mis m̄ **I**n
stituat. p̄t eē ab ite
stato ut. §. e. l. §. p̄. q̄
ē oē. n **I**nutile
nō n̄ valē testm̄ sine
h̄ de sic. ff. §. h̄ q̄ in
tel. §. l. p̄rie. a. ff. §.
codicil. l. si. o **C**o
dicōe. q̄ a q̄ s̄it im
plēde dic ut. ff. e. fca
§. si s̄b̄ odicōne
p **P**ermanz. nō qd̄
sel ē sp̄ erit sic. ff. de
miñ. l. eē si s̄n. §. §. q̄
pap. et. ff. §. h̄. i. s̄t.
l. ei. q̄ solucōne in fi.
q **A**liq̄n. i. s̄m̄v̄nū
ius. ut p̄ treb. ut stati
dicef. nā cia t̄n̄ hēbat

si relm̄bant fidei om̄itte
bāt eozuz q̄ cape ex testō
poterāt t̄ iō fidei om̄issa
appellata sunt qz nulloviz
culo iuris s̄ t̄m̄ pudore eo
rū qui rogabāt d̄mebāt.
Postea diuus p̄m⁹ au
gustus semel iterūqz ḡta
p̄sonarū motus vel qz per
ip̄ius salutem rogatus q̄s
dicere⁹ a ob insignēz q̄rū
dam p̄sidiā iussit osulibus
auctoritatē suā interpo
nē qd̄ qz iustū videbat et
populare erat paulati dū
suz est in assiduā iur̄dictō
nē tantuzqz eozū fauor fa
d̄⁹ ut paulati eē p̄to. p̄
ul create⁹ qui fidei om̄issif
ius diceret quē fidei om̄is
fariū appellabāt **I**n p̄i
mis igit sciendū est opus
esse ut aliquis recto iure
testō f̄cobēs instituat ei⁹
qz fidei om̄ittat ut eā hē
ditatē alijs iustituat alio
q̄n̄ inutile ē testm̄ in q̄ nēo
hēs instituit **C**ū igitur
aliq̄s sc̄p̄serit lucius tici⁹
hēs esto p̄t adicē rogo te
luci tici ut cū p̄mū poteris
h̄ditatē meā adire eā ga
po seyo iddas t̄ restituas

Aliq̄n. i. s̄ aliud ius n̄ eit loco h̄ d̄if h̄ legatarij ut p̄ pe
gahanū. §. qd̄ itinz iustit⁹ q̄rtā ut. §. e. §. h̄ qz et. §. post q̄.
z **T**rebellio. a hic dēm fuit trebel. se. ut maced. a macedo
ne ut. ff. ad maced. l. i. ac. f **C**ōsulib⁹. s̄. ex̄ntib⁹ s̄ **O**m
nes. ymmo n̄ oēs. eē p̄ treb. ut. §. e. §. §. oē. so. l. h̄ dicat oēs
nō t̄n̄ dic̄ tote. l. i totū. §. jo. l. dic q̄n̄ s̄ tota eāt rogat⁹ h̄
bat locū qd̄ h̄ s̄. si at̄ ētēta q̄rta ē rogat⁹ h̄z locū qd̄ s̄.
t **C**uili. vel eē p̄tozio. dūmō tales sint p̄tozie q̄ sint t̄n̄s
tozie ut s̄it p̄fucutorie ut. ff. §. act. et ob. i. t̄onerarijs. a. ff.
e. l. i. §. q̄uil. sec⁹ in penalib⁹ ut. §. §. act. §. penales u. l. h̄
ditatē. n̄ fca cessione actōnū. alias ei eē d̄itcas h̄z ex noie ce
dētis v **R**ecusabāt sic. §. r. i. i. p̄n. p̄ **C**ōsulib⁹. s̄. ex̄ntib⁹

Ex lege. i. e. differē
cie. sicut p. legē fal.
defalcatur specialia
legata. vt. s. ti. i. §.
cū. et. §. i. ita gene-
rale fideicommissum. defal-
cat p. pegasianū se.
con. ut hic. et nō tri-
plicem esse quartam.
vna dicitur iure natu-
re debita. vt que des-
bet filijs et filiabus.
et inferioribus et su-
perioribus. et quib9
dam insueralibus.
vt. C. d. mos. te. cū q̄
rit. et. l. pentib9. q̄ e
aucta i. aut. d. triē. et
se. §. i. et s. dē sbitū
bōoz. subsidiū ut. C.
de mos. te. si totas. a-
lia q̄ debetur iure in-
stitutionis. vt ex sin-
gularibus legatis.
et fideicommissis. ut. s. t. i.
alia q̄ dicitur trebellia-
nica. vt. §. e. §. sed qz
lz fuerit p. pegasia s-
num inducā. vt hic.
Item est q̄rta quedā
vt que debetur ex cō-
stitutione Diui pij fi-
lio ar. rogato. ut. s. d.
atop. §. cum autem.
Item est et alia. vt i
aut. q̄bus mo. na. effi-
le. §. si quis igitur.
coll. vj. Acursius.

Potest autem quisqz et s
parte restituenda heredē
rogare. et libez. e. vel pu-
re vel s̄b condicione relin-
quere fideicommissum. vel ex
certo die. **R**estituta at
hereditate is quidem qui
restituit nichilominus he-
res pmanet. **S**s vero qui t̄
cipit hereditatē. aliqñ he-
redis aliqñ legatarij loco
habebatur. et in neromīs q̄
dem temporibus trebellio
maximo. et anneo seneca o
sulibus senatus consultus
factū est. **Q**uo cautum est
vt si hereditas ex fideicō-
missi causa r̄stituta sit. om-
nes actiones que iure ciui-
li heredi et in heredem cō-
peterent. ei et in eum darē-
tur. cui ex fideicommissio
restituta est hereditas. **P**
ostquā senatus consul-
tum p̄tor vtiles actiones
ei et in eum qui recipit he-
reditatem q̄si heredi et in
heredem dare cepit. **S**s
quia heredes scripti. cum
aut totam hereditatē aut
pene totam plerumqz res-
tituere rogabantur adire
hereditatē ob nulluz ul
minimum lucrū recusabāt
atque ob id exingueban-
tur fideicommissa. postea
vero vespasianū augusti tē-
pibus pegasio et pufione o-
sulibz senat9 censuit. vt ei
qui rogatus essz heredita-
tem restituere p̄inde lice-
ret quartā ptē retinere. sic
et ex lege falcidia et ex le-
gatis retinere ocedit̄.
Ex singulis qz rebz que
p̄ fideicommissum relinquit̄
eadem p̄missa retencio est
p̄ qd̄ sena. o sul. ipse heres
onera hereditaria sustine-
bat. **I**lle aut qui ex fideicō-

missio recipiebat p̄tem hē-
ditatis legatarij p̄ciarij lo-
co erat id ē eius legatarij
cui ps bonoz legabañ. que
spēs legati p̄ticio vocaba-
tur qz cum herede legata-
rius p̄ciebāt hereditatem
Vn que solebāt stiploēs in-
ter heredē et p̄ciariū lega-
tariū interponi eedem inē
ponebant̄ inter euz qui r̄
fideicommissio recepit here-
ditatē. et heredē. i. vt lucz
et dānū hereditariū p̄ ra-
ta parte inter eos dñe fit
Ergo siquidez non pl9
q̄ dodrantem hereditatis
scriptus heres rogat9 sit
restituere. tunc ex trebelli-
ano senatus consulto resti-
tuebatur hereditas et in
vtrūqz actiones heredita-
rie p̄ rata pte dabant̄. **I**n
heredez quidē iur̄ ciuili in
eū vero qui recipiebat he-
reditatē ex senatus o sul. o
trebelliano tanq̄ in heredē
At si plus q̄ dodrantes ul
eciā totā hereditatem res-
tituere rogatus sit. locus
erat pegasiano senatus o-
sul. o vt et heres qui semel
adierit hereditatem si mō
sua voluntate adierit siue t̄
tinuerit q̄rtaz p̄tem siue re-
tinere noluerit ipse vniuer-
sa onēa hēditaria sustinebat
Sed q̄rta quidem reten-
ta q̄si ptis et p̄ pte stipula-
ciones interponebātur tā
q̄ inter p̄ciarum legatari-
um et heredez. **S**i vero
totā hereditatem restitu-
eret empte et vendite he-
reditatis stipulaciones in-
terponebant̄. **S**ed si re-
cuset scriptus heres adire
hēditatē ob id qd̄ dicat eā
suspectā esse q̄si damnosaz
cauetur pegasiano senat9

Permissa ē. i. per
se. cō. trebell. s. vt ab
herede non a legata-
rio grauato alij dare
vel restituere ut dice-
mus. §. t. i. §. i. accur.
Post consultum. s.
pegasianum
Sustinebat. s. oia
e. **P**artem. s. dodrā-
tem. Acursius.
Solebant. s. iure
vetustissimo. s. in pla-
nam legatarius non
sustinebat onera. et
ideo hec stipulacio i-
terponebatur. s. euz
ho. legata fideicomis-
sis sint adequata. vt
s. del. §. i. in fideicō-
missio. diuidāe onera
inter heredē et fidei-
commissarium. vt. §.
pr. §. §. a. §. §. qz sti-
pulations. patet qd̄
hec legata vniuer-
salia seu particlaria
sine stipulacione de-
bent transire euz one-
re. et fa. ad hunc. §. ff.
del. ij. si quis seruum
§. si. et. l. se.

a Interponi. puta qñ legebatur dodrans. Acursius
b Comune sit. h hac stipulacione non ineposita. oia onera
 erāt heredis rogati occasione qñte quā retinebat. vt. j. e. g.
 at si plus. **c** Ergo. qz tūc demū locū habet. se. cō. pe.
 galianū. qñ vel totū vel vltra dodrantes heres rogatus ē
 restituē. g. rē. **d** Parte. s. e. g. restituta. qñ so. vt ibi
e Vniuersa onera.
 nisi stipulacionē sup
 dictam interposuissz
 vt. s. e. g. postq. a h
 subicit. Acursius
f Si vero restituē
 ret. s. spōte. nā pote
 rat quartaz retinē p
 pegasianū. ut. s. e. g.
 post. Acursius.
g Interponebantē
 fac. ff. s. pecul. si cre
 ditor. et. ff. man. he
 redem. g. fi.
h S3 dānosā. licet
 causam non assignet
 quia varie sunt hoim
 volūtates. vt. ff. ad
 trebell. qz poterat.
i Quo casu. id ē cū
 p trebell. restituatē
 tota. vel die p pega
 sianū. scz in casu po
 sito. vbi coact9 adit
 si vero nō coactus h
 sponte secus. vt. s.
 e. g. si vero totam.
l Vtroq. s. trebelliano
 quia ml retinebat et
 pegasiano. quia co
 gebatur. et ita q ad
 smaz concurrūt. q ad
 vba em non concur
 runt cum alio casu v
 num et alio aliud loq
 batur. Acursius.
m Sed qz dixi inter
 poni stipulaciones.
 ex se. con. pegas. rē.
n Casibus. scz apē
 solēnitatem vboruz
 vt dicunt. vel tūc qñ
 is cui restituta erat
 non erat soluendo.
 vnde inutilis erat sti
 pulacio. vel verus
 hos capciosos modos
 nescimus qui sunt.
o Simplicitas. nō
 simplicitatem amicā
 legis. et fa. j. de legit
 ei. ag. suc. g. nos vero
 et. ff. de dolo. l. i. in
 principio.
p Suggestis. hic
 nota q in sententia
 sunt allegaciones re
 petende
q postea. qz pūf
 fuit trebellianus. Ac

consulto vt desideranti eo
 cui restituere rogatus est
 iussu p̄toris adeat et resti
 tuat hereditatem p̄indeqz
 ei et in eum qui recipit he
 reditatem actiones danē
 ac sui iuris est ex trebellia
 no senatus consulto q̄ cāu
 nullis stipulacionibus est
 op9 qz simul et huic qui re
 stituit securitas dat̄ et acti
 ones hereditarie ei et in eū
 transferunt qui recipit he
 reditatem vtrogz senatus
 consulto in hac ocurrente
 specie **S**ed quia stipula
 ciones ex senat9 consulto pe
 gasiano descendētes et ip
 si antiquitati displicuerūt
 et quibusdā casibus cap
 ciosas eas homo excelis in
 genij papinian9 appellat
 et nobis in legibus magis
 simplicitas q̄ difficultas
 placet. ideo omnibus no
 bis suggestis tam similitu
 dinibus q̄ differentijs vt
 usqz senatusconsulti placuit
 exploso senatus consulto
 pegasiano qd̄ postea sup
 uenit omnem auctoritatē
 trebellianō. sena. consulto pre
 stare vt ex eo fideicommissa
 rie hereditates restituantē
 siue habeat heres ex volū
 tate testatoris q̄rtam siue
 plus siue min9. siue nīl peni
 tus vt tūc qñ vel nichil vel
 min9 q̄rtā apud eū remanz
 liceat ei vel q̄rtā vel qd̄ deē
 ex nostra auctoritate. reti
 nere. vel repetere solutum.
 qñ ex trebelliano senat9 d̄

q Quartā. s. de bonis hereditatis. detracto tñ alieno ere
 vt. C. e. h sine scriptura. **t** Licet. eciā qñ volūtates de
 functi iut isto. scz institucionū. vt. C. ad. l. fal. si vt allega
 tis. hodie forte contra. fm q̄sbam. vt in auē. de here. et fal
 . g. si vero exp̄sse. **s** Solutū. ppter facti non iut ignorā
 ciam. vt. C. ad. l. fal. error. **t** Actionibus. s. creditozuz
 non legatoz. fm. b.
 vt. ff. e. l. i. in fi. et. l.
 apud. i. Rē. Sed a le
 gatarius respondet
 cum eis fideicommiss
 saria porcio non suffi
 ciat. sic tñ ut tocius
 hereditatis q̄rtā si
 bi reseruetur. vt. ff.
 ad tre. l. i. g. si is qui
 fm jo. hazo dē. C. ad
 tre. l. ij. h illa fm sup
 dictam d̄ istinctionez
 intelligitur
u Si vero restituē
 ret q̄ restitucō fit re
 et vbo. re vt si pacta
 tur res hereditarias
 a fideicommissario pos
 sideri. vel totas vel a
 liquas eaz. hac men
 te. ut restituat herē
 ditas. vbo autē sic.
 restituo hereditatem
 tibi licet corpaliter
 rez possessio nē non
 ēdā et ex tūc res hūe
 fideicommissarij in v
 troqz casu. vt. ff. ad
 tre. facta. Sed num
 quid eciā añ factam
 restitutionem est fi
 deicommissarius dñs
 vt. C. omnia. del. l. i.
 . g. sed quia. Rē non
 qz ante restitutionē
 omnia facit heres. et
 eciā manumittit ser
 uum hereditariū. q
 nō facēt si alius esset
 domnus. vt. ff. ad
 trabel. marcellus.
 g. re s. et. l. si heres
 institutus. g. si heres
 nec obstat dicta lex.
 omnia. del. q̄ dicit da
 ri rei vē. fideicō. ge
 nerali. nam est intels
 ligendū ex q̄ hēditas
 est instituta. vel spe
 ciale in rebus aliena
 tis vt ante restituta
 hereditatem deē fi
 deicommissario utilis
 rei vend.
r Competit. qz p
 omnia est ut heres.
 vt. ff. q̄ cum eo. l. si
 filius. g. finali.

sulto p rata porcione actō
 nibus tam in heredē q̄ in fi
 deicommissarium op̄tētibz
 si vbo totam hereditatē re
 stituerit spōte om̄s heredi
 tarie actōnes fideicommissa
 rio et aduersus eū op̄tunt
Sed eciā id quod p̄cipu
 um pegasiani senatuscon
 sulti fuerat vt qñ recusa
 bat heres scriptus sibi da
 tam hereditatez adire ne
 cessitas ei imponeretur to
 tam hereditatē volenti fi
 deicommissario restituere
 et omnes ad eum et dē euz
 transire actiōes. et hoc tñ
 ponimus ad se. cō. trebelli
 anum. vt ex hoc solo neces
 sitas heredi imponatur si
 ipso nolente adire fideicō
 missarius desiderat resti
 tui sibi hereditatem nullo
 nec dampno nec omodo
 apud heredem remanente
Nichil autem interest.
 vtruz aliquis ex asse heres
 institutus aut totam here
 ditatem aut p parte resti
 tuere rogatur an ex parte
 heres institutus. aut totā
 eam ptem. aut ptem ptis
 restituere rogatur. Naz et
 hoc casu eadem obseruari
 p̄cipimus q̄ in tocius here
 ditatis restitucōe dixim9
Si q̄s vna aliqua re de
 ducta siue pcepta q̄ quart
 am continet. veluti fundo
 vel alia re rogat9 sit here
 ditatē restituere. simili mō
 ex trebelliano senatus con
 sulto restitucio fiat. p̄inde

Fuerat. ut. s. e. g. sed si recuset. **A**pub heredem. cui
etiam cauebit fideicom. de p. stando eu. indenem futur. occa
sione hereditatis. ut. ff. ad tre. cum hereditas. et etiam p.
futuris h. exceptione. ut. ff. ad tre. l. i. i. g. quāq. h. h. cau
cio. de qua s. d. q. l. iter fit. s. p. officiu. iud. postulante eo cui
est restituenda hereditas. vel quotta p. s. nō autem sic si sin
gulare fideicom. sit i.
licitum. ut. ff. ad tre.
l. nam quod. s. nō om
nes. vel etiam postu
lante procuratore
eius cui sit mandatū
nec sufficit cauere de
rato. ut. ff. ad tre. q.
dam. s. i. Accursus.

ac si quarta parte retenta
rogatus esset reliquas he
reditatē restituere. **S**i
illud interest quod altero
casu. id est cum deducta si
ue percepta aliqua re siue
pecunia restituitur here
ditas in solidum ex eo se
natu. cōsulto actiones tñs
feruntur et res que rema
net apud heredem sine vl
lo onere hereditario apd
euz manet quasi ex legato
ei acquisita. altero vero ca
su. id est cu. quarta parte
retenta rogatur heres re
stituire hereditatem et re
stituit scinduntur actiones
et pro dōdrante quidem
transferuntur ad fideicom
missarium pro quadrante
remanent apud heredem.
quinciam licet vna re ali
qua deducta aut percep
te restituere aliquis here
ditatem rogatus est. in q.
maxima pars hereditatis
contineatur eque in solidū
transferuntur actiones et
secū deliberare debet is cui
restituatur hereditas an
expediat sibi restitui. **E**
adem scilicet inueniunt
et si duabus pluribusue de
ductis perceptisue rebus
instituire hereditatem ro

Nihil dymus.
ut. s. e. g. s. h. quia sti
pulationes et p. g.
Et nota qd iuris est i
toto qd ad totum. idē
est in parte qd ad ptē
ut. ff. de acq. her.
si seru. et. ff. de usu
qui scit in pn. ar. s.
ff. de eue. ex nulle
Si q. s. quartam.
vel etiam minus q. ta
h. tñ agit ad supple
mentum. vel retine
bit. ut. ff. e. l. i. g. si
heres. excepto in fi
Remanet. fact. C.
de here. insti. quoc.

Actiones. l. creditorum. quod dic. ut. s. e. g. s. q. in fi.
Preterea. licet. i. quis. **R**ogare in codicillis. Ac
Restituat. ideo potest ab hns fideicom. relinquere. qm
sua sponte relinquere legitimam hereditatem videtur nō
instituto aliu. ut. C. de iure co. l. conficiuntur. s. i.

Valeant. Sed q. iure s. est verum. antiquo non. ut. ff.
del. i. l. i. itē nouo nō
ut. C. omnia. s. l. ij.
dic. g. atiq. i. iure lo
cum hēe q. h. dē vel
dic. q. dicta. l. i. del.
i. s. m. noua iura loqui
tur. s. m. que equipa
rata sūt legata fidei
comissis. ut. s. del. s. h.
non vsq. Accursus.

Sed si certa sum
ma deducta perceptaue q.
quartam vel maximam p.
tem etiam hereditatis cō
tinet rogatus sit aliquis
hereditatē restituere. idē
iuris est. **Q**ue autem di
xim⁹ de eo qui ex asse insti
tutus est eadem transferi
mus et ad eum qui ex par
te heres script⁹ ē. **P**re
terea intestat⁹ q. moritu
rus potest rogare eum ad
quem bona sua vel legitti
mo iure vel honorario pti
nere itelligit ut heredita
tem suam totam partem
ve eius. aut rem aliquaz ve
luti fundum pecunia alicui
restituatur cum alioquin le
gata. nisi ex testamento nō
valeant. **C**um q. cui ali
quid restituitur. potest ro
gare ut rursus alij totum
aut partem. vel etiam ali
quid aliud restituatur. **E**
quia prima fideicommissio
rum cunabula a fide here
dum pendent et tam nom
q. substantiam acceperūt
Ideo diu⁹ august⁹ ad ne
cessitatem iuris eadez tra
xit nuper. et nos eundem
principem superare contē
dētes ex facto quod tribu
manus vir excelsus et que

A Cum restituat etem quantum honoratur et honorari potest ut. j. ti. i. §. hoc solū. **B** Sed quia nomen non nomen consequens rei. ut. s. de dona. §. est et aliud. **C** Detrahit. si iura sunt. s. e. in pn. **D** Ex facto. i. ex questione de facto. **E** Constitucionē. ut. C. §. fideicom. l. fi. **F** Legittimus. nota testes quique in codicillis necessarios esse. ut. C. de codicillis. l. fi. §. fi. et de fideicom. l. fi. ibi sed si. ne. v. 2c.

G Habere. si nūquid hodie corrigitur. s. cum nulli deferaat in iure. ut. C. §. iurius. l. fi. et. l. gualiter. §. fin autem. **H** non quia hec est posterior iustitiam. ut. C. de fideicom. l. fi. et ita est iste specialis casus in quo quis appellatur iuratus. **I** Jurauerit. nam in omni casu erat olim iurandum. et in omni caplo. ut. C. de iure calup. l. i. in pn. hodie sufficit semel iurare. ut. i. aut. de his qui ingre. ad ap. §. fi. **K** Coartari. non appere contumacia non iuratus eum condempnari. ut. C. §. iur. calup. l. ij. §. fi. **L** Acurus florenti. **M** Eadem. s. ut compellatur iurare. vel soluere.

N Quod si dixi quod tumax fuit non iurando nunc quod iuravit et per sacramentum fuit condempnatus. vel etiam antequam iuret. sed prius negauerat relictum. ut in fi. huius. ti. dicemus statim Acur. **O** Subtilitate. quod est ut ex quo est voluntas non solennis. non valet ea que facta sunt. ut. C. de fideicom. l. fi. veritas. et. C. de testamētis non dubium. §. illud.

P Soluere cogendus si quo coartat ex non solenni voluntate. sic ergo soluitur inutiliter relictum. si et vult quod est non dicitur. ut. C. de fideicom. l. fi. veritas. quod est contra. Solucio. quidam dicunt quod ubi solenniter testari vo-

lunt et non fecit. habeat locum lex contraria. ap. si noluit testari solenniter habeat locum quod hic dicitur. ut ar. ff. de codicillis. l. i. sed hec falsa est. quia et hic de testatore loquitur qui solenniter facit ut ibi si testator. et fidei heredis. Alij ut. b. dicebant esse distinguendum. an dicat heres. non est verum tibi legatum esse. in quo casu cogitur per baronem esse hominem et solenne. eo salvo. ut si deferaat sacramentum iuret andi cat non potest petere quia est minus solenne in quo casu cogeretur. ut hic. si hic non valz quod si hoc. impediret e negare quod esse non dicitur. ut. ff. de tri. illud. §. pe. dic. §. fm. Jo. an ab initio confiteatur relictum et tunc non tenet ex non solenni voluntate. ut. i. l. illa contraria. au. negavit sed fuit postea sacramentum vel per probationes iudicis vel solato iuramento confiteatur relictum. tunc iurare compellitur ut ita ratione sui mendacij teneatur ut. h. et ar. in aut. de trien. a. se. §. studium. et. §. ad h. o. **De rebus singularibus fideicom. gualibus. s. t. i.** dixit nunc de specialibus. dicit **P** Otest. singul. res si solū gualiter. ut. s. ti. i. **Q** Vel legatarius. sed rogare. ut aliquid alicui restituat. **R** Non possit. ante quo iure inspecto. sed nouo iure aliter est nam potest a quolibet qui omnes quicquid modo legari. et fideicom. mitti. ut. C. omnia. §. l. i. §. fi. et §. stati. subicit. **S** Alterius. refert tamen an leget rem extranei an heredis. Primo casu distinguitur. an sciverit alienam vel credidit suam. Secundo non. ut. s. del. §. q. autem. et. ff. del. ij. l. vni. ex familia. §. si rem. **T** Ipsi. §. legatarij

luit et non fecit. habeat locum lex contraria. ap. si noluit testari solenniter habeat locum quod hic dicitur. ut ar. ff. de codicillis. l. i. sed hec falsa est. quia et hic de testatore loquitur qui solenniter facit ut ibi si testator. et fidei heredis. Alij ut. b. dicebant esse distinguendum. an dicat heres. non est verum tibi legatum esse. in quo casu cogitur per baronem esse hominem et solenne. eo salvo. ut si deferaat sacramentum iuret andi cat non potest petere quia est minus solenne in quo casu cogeretur. ut hic. si hic non valz quod si hoc. impediret e negare quod esse non dicitur. ut. ff. de tri. illud. §. pe. dic. §. fm. Jo. an ab initio confiteatur relictum et tunc non tenet ex non solenni voluntate. ut. i. l. illa contraria. au. negavit sed fuit postea sacramentum vel per probationes iudicis vel solato iuramento confiteatur relictum. tunc iurare compellitur ut ita ratione sui mendacij teneatur ut. h. et ar. in aut. de trien. a. se. §. studium. et. §. ad h. o. **De rebus singularibus fideicom. gualibus. s. t. i.** dixit nunc de specialibus. dicit **P** Otest. singul. res si solū gualiter. ut. s. ti. i. **Q** Vel legatarius. sed rogare. ut aliquid alicui restituat. **R** Non possit. ante quo iure inspecto. sed nouo iure aliter est nam potest a quolibet qui omnes quicquid modo legari. et fideicom. mitti. ut. C. omnia. §. l. i. §. fi. et §. stati. subicit. **S** Alterius. refert tamen an leget rem extranei an heredis. Primo casu distinguitur. an sciverit alienam vel credidit suam. Secundo non. ut. s. del. §. q. autem. et. ff. del. ij. l. vni. ex familia. §. si rem. **T** Ipsi. §. legatarij

a se relictum esse. sed ad legis subtilitatem decurrat omnino soluere cogendus est. **De singularibus rebus per fidem. relictis. subicit:**

P Otest autem quis etiam singulares res per fideicommissum relinquere. veluti fundum hominem vestem. argentum. pecuniam numeratam. vel etiam ipsum heredem rogare ut alicui restituat vel legatariū quibus a legatario legari non possit. **P** Otest autem non solum proprias res testator per fideicommissum relinquere sed heredis aut legatarij aut fideicommissarij. aut cuiuslibet alterius. Itaque et legatarius et fideicommissarius non solum de ea re rogari potest ut eam alicui restituat que ei relictam sit. sed etiam de alia siue ipsius siue aliena sit.

Hoc solū obseruandum est ne plus quisquam rogetur alicui restituere quam ipse ex testamento ceperit. Nam quod amplius est inutiliter relinquatur.

Cum autem aliena res per fideicommissum relinquatur necesse est ei qui rogatus est aut ipsam redimere et prestare aut estimationem eius soluere

Intulit. facit s del. i. plane. ij. l. i. §. fi. et l. videns. et ff. del. iij. l. i. §. sciens. et l. iij. §. jul. et l. legatarius. S3 otra in dicta l. plane. §. si cui. §. ibi stetit per legatarium qm9 meliorem acceperit. vel melior videtur esse quem elegerit. licet deteriorer elegerit. vt ar. j. de act. §. pres. terea. Item ar. otra. ff. del. ij. imperator. §. i. ibi em vero. ac. S3 hoc quod hic dicitur. intellige qm in quantitate legatur alicui. et in quantitate oneratur. ibi autē quando quantitas datur et in specie grauat. quo casu tantum uidetur estimasse speciem suam legatari9 accipiendo quantitate vt ex eadez lege colligitur. Item ff. ad l. fal. §. et si non seruus in pn. §. et ibi eodem modo R3. qz. quantitas erat legata. et onus erat positum in faciendo. Sed cum quantitas legatur et in quantitate grauatur. sicut hic loquitur. nunqd qz tam iur fal. potest oneratus retinere. siue sit legatarius. siue fidei omis. qui sit grauatus. quidam qz sic. vt ff. ad l. fal. penas. §. si. §. nos contra. vt in e. l. fal. si in cer. §. nunqm. et de vul. sub. coheredi. §. cum filie. ac.

Cum autem libertas extranei. licet eē crediderit suum vt ff. de fidei omis. l. liber. paulus R3. ij. et l. alieno. in pn. §. in pecuniaro legato distinguitur. scuerit l. ignorauerit rem alienā vt s dele. §. qz autem et. §. non solum. ac.

Non vendat. vel etiam si vendat ultra iustum precium vendere vult nam tunc per inde est ac si n vendat. vt ff. del. iij. si dubiu. §. si. acc.

Sed modo interposicio est.

Nihil. si em aliquid etiam modicum relinquitur alicui vt vendat. et ille legatum accepit compellitur vendere. vt hic et C. de fidei omi. here. debet. et l. si rem donatam et C. ad l. fal. si ea cuius seruum.

Libertas quoqz seruo per fideicommissum dari potest. vt heres eum roget manumittē vel legatarius vel fidei commissarius. Nec interest vtrum de suo proprio seruo testator roget. an de eo qui ipsius heredis aut legatarij. vel etiam extranei sit. Itaqz et alienus seru9 redimi. et manumitti debet. qz si dominus eum non vendat. si modo nihil ex iudicio eius qui relinquit libertatē recepit. non statim extinguitur fideicommissaria libertas. sed differtur. quia possit tempore pcedente vbi cunqz occasio serui redimendi fuerit prestari libertas. Qui autem ex fidei commissi causa non manumittitur n fit testatoris libertus etiam si testatoris seruus sit. sed eius qui manumittit. At is qui directo testamento liber esse iubetur. ipse testatoris libertus sit. qui etiam orcinus appellatur. nec alius vll9

Recipit scz dominus istus. p. Differtur. quod differtur non aufertur. sic. ff. de iud. cum furiosus. Ar. otra. C. de inoff. test. sanctimus. §. fi. et

ex directo testamento libertatem habere potest qm qui vtroqz tempore testatoris fuerit et quo faceret testamentum. et quo more retur. Directa autem libertas tunc dari videtur. cum non ab alio seruum manumitti rogat. sed velut ex suo testamento ei competere vult. Verba autem fidei commissorum hec maxime in usu habentur. peto. rogo. volo. mando. fidei tue committo. que per inde firma sunt. atque si omnia in vnum congesta essent.

De Codicillis Rubrica:

Note Augusti tempora constat codicillorum ius in usu non fuisse. sed primus lucius lentulus. ex cuius persona etiam fidei commissi ceperunt codicillos introduxit. Nam cum decederet in affrica. scripsit codicillos testamento confirmatos. quibus ab augusto pecijt per fideicom-

ff. de usufru. si usufruc. Item nota qz in spicitur quod eueire potest. sic ff. de iuris dict. om. iudi. si idem. §. fi. et ff. de adim. le. l. seruo.

q Manumittit. id ē heredis vel legatarij vel fideicom.

r Et orcinus sic dicitur ab orco. i. manu miss9 ab eo qz tendit ad orcum. i. infernu9 vel ab orto quod est rectum. vnde ortiuus id est directe manumissus vel ab orto quod est capio. nam et inde archioztus. qz multa capiunt in testamento. in quo multa fiunt s. Ex suo. non expectata manumissioe ab alio facienda

t Testamento. vel etiam codicillis testamento confirmatis vt ff. de ma. test. libertas. acc.

u Competere. que competit hereditate adita. etiam ab vno ex pluribus heredib9 vt ff. de ma. test. l. testamentum. §. testamento. ac.

v Verba. marie is hoc dicit. quia quib9 cunqz verbis relinq possunt. vt s del. in pn. siue directis siue precarijs. vt C. onia dele. omne verbum. et facit ff. ad trebel. l. sceuola.

y De codicillis. qz testamenta et eorum accidencia dicta sunt. nūc de codicillis. i. de paruula vel de minima scripta voluntate. naz ideo codicilli dicuntur. quia in breuiori cartula vel codice qz testamentū

fiabant et solum in eis fideicommissa relinquebantur et tales sunt ad testamentum qualis est scapha ad nauem. §. nunquid fm hoc possunt fieri sine scriptura. quidaz dicūt qz non sed tamen dico etiam sine scriptura hodie fieri. licet forte olim in scriptis tm fierent. vt. C. de bonis li. l. fi. in principio. Acc.

Ante confirmatos. hic nota qz quatuor modis codicilli

17
14
officiuntur. aut em̄ in futurū confirmantur. veluti testamēto prius facto. in quo dictum est. quicquid dixerō in codicillis valere volo. et postea codicilli facti sunt aut in preteritū veluti codicilli prius facti testamento fco. postea confirmati sunt. Et hii duo casus sunt C. e. sine inico. Terco fiunt cum testamēto. veluti cum testator q̄ testamentum implere nequiverit addiderit vt vim codicillorum haberet. vt C. e. l. fi. §. illud plane. ibi vt ille q̄. Quarto sine testamento. scz ab intestato. vt ff. e. officium. et. j. e. §. non tm̄. et C. e. non idcirco. h̄ autem fuerunt confirmati vel ante vel p̄.

Augusto. cui aliquid relinquebatur.

Cod. §. scz augusti. non debebat. quia legata n̄ debebantur n̄ ex testamento iure antiquo vt diximus s̄ t. ij. §. preterea.

Non possit p̄pter impotenciam facti. vt q̄: non h̄z tot testes. qui testamēto officiendo sufficiebant. secus si p̄pter impotenciam iuris. vt ff. e. l. diuus. §. codicillos. que est otra. et probatur hec solutio. ff. e. officium. §. codicilli. ac.

Non tm̄ confirmantur. scz expressim. vel ec̄ si quoquo iudicio retineatur primavoluntas. vt ff. e. an̄ testamenti tabulas. §. m̄jo. Contra. nam siue ante siue post fiat sp̄vidē confirmati. vt hic dicitur statim ff. e. si q̄s tm̄. §. fi. et l. ab intestato accursus.

Codicillis. neq̄ dari directo. s̄ per fidei commissum. siue ab eo. quem prius fecerat heredem. siue a legatarijs bene potest relinquitur ff. e. l. i. §. fi. et C. e. hereditatem. et. j. pp. §.

Confundantur. id est ne iste due voluntates sic miscantur. vt vna ab altera discerni non possit. nam si idem significarent. quare diuersa nomina darentur. vt C. e. si idem

missum vt faceret aliquid. Et cum diuus augustus voluntatem eius impless̄. deinceps reliqui. eius auctatem secuti. fideicommissa prestabant. et filia lentuli legata que iur̄ non debebat soluit. **D**icit̄ autem augustus cōuocasse sapientes viros. inter quos Trebaciū quoq̄. cuius auctoritas maxima erat. et que fuisse. an poss̄ recipi hoc. nec absonans a iuris ratione codicillorum. vsus ē. et trebaciū suafuisse Augusto. q̄ dicit̄ utilissimum. et necessarium hoc ciuibus esse. propter magnas et longas p̄grinacōs. que apud veteres fuissent. vbi si quis testamentū facere non posset. tamen codicillos poss̄. Post que tēpora. cum labeo codicillos feciss̄. iam nemini dubiū erat. q̄n codicilli iur̄ optimo admittentur. Non solum autem testamentofac̄to potest quis codicillos facere. sed intestatus quis decedens fideicommittere codicillis potest.

Scribi. scz vt de iure valeant

Directo relinquitur. s̄ qua act̄. hec hereditas. vel ec̄ alia in codicillis peteretur. s̄ n̄. quidam. p̄tione ex l. vt

ff. de odi. ex. l. i. i. vt dic̄ vtli act̄. id est ex testamento. cum adm̄star testamenti codicilli sunt inuenti. vt ff. e. l. ij. §. i.

Adicer̄. cui consuetudini adiecte necesse parem. non h̄z. sed in eius odicōnis defectum de adempcione hereditatis cogitasse videtur. vt ff. de odicō. insti. l. i. pe. in fi. s̄ fors̄ te inuamum cogitauit vt ibi dixi. ac.

Directo. si tm̄ substituerit videtur rogasse per fideicommissum vt restituat. vt ff. ad trebel. l. seculo. ac. **C**odicillos. plures potest vt ec̄z oēs valeant nisi oēs r̄az cōtineant voluntatem. vt C. e. l. cum p̄ponat aliud in testamentis. vt s̄ qui. mo. te. infra. §. posteriore. et facit ff. e. diuus. §. i.

Et nullam scz de illis quatuor que in testamento desiderantur. vel septem testium. et sigillorum. vel q̄ sua manu scribantur. vel q̄ subscribantur testes. vt supra de testamentis. §. i. Sed que/ dam solemnitates hic desiderantur. vt sint quinq̄ testes. vt diximus supra t. ij. §. fi. Accur. flo.

Sed cum ante testamentum factū codicilli facti erant. papi-
manus ait. non alit̄ vires h̄re. q̄m si speciali postea voluntate firmantur. **S**z diui fr̄es Seuerus et anthoninus rescripserunt ex his codicillis qui testamētum p̄cedunt posse fidei commissum peti si appareat eum qui testamētum fecit a voluntate quam in codicillis expresserat. non recessisse. **C**odicillis aut̄ h̄ditas. neq̄ dari. neq̄ adimi potest ne confundatur ius testamentoz. et codicillorum. et ideo nec exheredatio scribi potest. **D**irecto aut̄ h̄ditas codicillis neq̄ dari neq̄ adimi potest. Nam per fideicommissum h̄ditas codicillis iure relinquitur. nec odicōem heredi instituto codicillis adicere neq̄ substituere directo potest. **C**odicillos autem et plures quis facere potest et nullam solennitatem ordinationis desiderant.

De hereditatib⁹ que ab intestato deficiunt. s̄ ca ē ḡnalis ad oēs seq̄ntes. t. i. vsq̄ ad titulum de bo. pos. vbi mixtum tractabit ex testō et ab intestato. sed textus huius t. i. loquitur tm̄ de suis heredibus. et sic al̄s ff. si cer. pe. et de reb⁹ cre. vbi tractat de mutuo in sp̄e tm̄

Intestatus. fecit. vñ qz nō vult. vñ qz nō p̄t. vñ pupill⁹ fu-
riofus. l. hñ i p̄te intestati dicunt esse et si vellēt testari n̄
p̄nt. vt. ff. de suis. et le. l. i. in p̄nci. **b** **A**ut non
iure fecit. qz caruit solemnitate testū. vel nō habuit testa-
m̄ti factōz a fecit. gatōne l. agnatōe postumi. vt. s. q̄b9
c **R**uptū. arro. mo. t. infir. i. h̄. et nō qz nō ē p̄ oia id em
qn rūpiē. ac si nulluz
fcm eēt cū p̄o casu. f
qn rūpiē legatū ut
ex codicill nō valeat
vt. C. de codicill. l. i
sēdo sic. vt. s. d. fidei
cō. h̄. s. p̄terea. et
ff. de iur. codicilloz.
si q̄s tñ. i. h̄. i. h̄. n̄. et
l. ab intestato. a. s. t.
i. s. non tantum.

De hereditatibus q̄ ab intestato deferuntur.

Intestatus decedit q̄ aut
omni no testamentum non
fecit. aut nō iure fecit. aut
id qd fecerat ruptū irritū
v̄ fcm ē aut si ex eo nemo
heres institut⁹ est. **I**n-
testatoz aut hereditates
ex lege. xij. tablaruz p̄mūz
ad suos heredes p̄tinent.
Sui autē heredes esti-
matur vt sup̄ diximus qui
in potestate moriētis fue-
rint. veluti filius filiaue.
nepos neptisue ex filio p̄-
nepos p̄neptisue. ex nepo-
te ex filio nato p̄natus p̄-
nataue. **N**ec interest vtz
naturales sint liberi an ad-
optiui. **Q**uibus conu-
merari necesse est eciam eos
qui ex legitimis m̄rimonijs
nō sunt p̄geniti. curijs tñ
ciuitatū dati s̄m diuuluz
ostōnum que sup̄ his positi
sunt tenore h̄edū suoz iu-
ra n̄aciscūtur. **N**ec nō eos
quos nostre amplexu sunt
ostōnes p̄ quas iussim⁹ vt
si quis mulierem in suo cō-
tubernio coplauerit non

d **I**ritūue. vt p̄ ca-
pi. di. testatoris. vt
s. q̄b9 mo. te. infir. i.
s. non tñ. et facit. ff.
de h̄. sig. intestatus
e **E**xtitit. sūt et alij
duo modi vt p̄ q̄relā
vñ p̄ oia tabulas te-
stam̄to reciso. ut. C.
de collac. vt liberis.
f **S**up̄ diximus. s.
de h̄. q̄. a. dif. s. sui.
g **F**uerit. **I**te alijs
ē necesse. vt nemo eos p̄-
cedat vt ibidē s̄. vt
s. d. h̄. q̄. a. dif. s. sui
h **F**ilio nato. aliud
si ex filia. vt. s. d. pa-
po. s. fi.
i **P**ronatus. i. p̄cl
a me nat⁹. qz i q̄rto
gradu est michi qui
vocat abnepos. vt. j.
de ḡdibz. s. iij. l. dic
opositū poni p̄ sim-
pliciter. i. natū vñ natā
et sic pone p̄ nepote
p̄dco. vel dic melius
loquiē de omib9 de-
scēdentib9 vltiori
b9. et iō dic. p̄natus.
qz vsqz in infinitū suc-
cedunt. vt mauf. de
here. a. fal. ab intest.
s. i. et sic p̄p̄e pomē
p̄natus. i. p̄cul nat⁹
k **N**ec int̄ est. naturales. id ē legitimi.

l **A**doptiui. q̄ ad s̄ vt sui dicant. n̄ emācipati fuerit. tūc
em̄ int̄ est cū naturales emācipati iur̄ p̄torio succedūt. adop-
tui n̄. vt. ff. e. l. i. s. suos. a. j. e. s. m̄i9. **m** **Q**uibus. s. suis h̄e-
n **C**urijs. erat em̄ curia siue corp⁹ in q̄libz citate. **d**ib9
q̄ curia mdigebat officialibz vt negocia expedirent. vt in
aut. s̄ defē. ci. s. nulla in fi. col. iij. vnde q̄cūqz vellz n̄acalē
sui filij dare illi curie. vel ip̄emet filij post mortē p̄ris se
offerre nō ext̄tib9 legitimis. vel p̄ testam̄to illud dicat.
legitim⁹ fiebat. vt in aut. q̄bus mo. na. eff. s. q̄d vero. a. s.
si q̄s igit. sic fit remissio peccoz hñs qui vadūt vltra mare
o **S**cdm diuulū. id est. p̄ncipum id th̄codolij a leomis
vt. C. de na. li. si quis. et. l. quomiam.

p **N**ec non eos. scz necesse est numerari inter suos.
q **C**onstitutōnes. C. de na. li. cum quis. et. l. nuper.
r **S**ustulerit. i. habuerit trimonium int̄ ticū et bertā.
s **I**nstrā. in q̄bus timeat ma⁹ esse otractū. et dotē da-
tam esse. q̄ instrā dotalia vel nuptialia dicunt. et sine hñs
duobz. s. scriptura a dote dixit. p̄ n̄ valē m̄rimoniū. qz lex

p̄mūqz de his dicit
tali casu. vt h̄ et. s. d.
nup. s. n̄ alias. vt. ff.
de re. iur. nup. nos di-
cum⁹ valē m̄rimoniū
vt. C. de nup. si vici-
n9. et in aut. s̄ nup.
s. nuptias. s̄ nō fiei
liberos leguōs. ut i
aut. de r̄r. et se. s. fi.
t **P**restū. col. iij.
terūt. s. p̄mi. nā a ob
s̄ retinet q̄dam p̄i9
scubmas vt expiāt
an ex eis possint fi-
lios h̄re vt postea ac-
cipiāt eas in vxores
vel repellāt qz scz vt
repellant in vxore. p̄
hibitū est. vt i aut.
q̄bus mo. na. ef. leg.
s. q̄m col. vij.
u **C**ensuimus. q. d.
non solū si nascāt po-
stea et viuāt cū p̄mis
siue non nascant aliq̄
siue etiā si nascantur
aliqui a moriant. vt
C. de na. li. nup. et nō
qz si etiā legitimos ha-
beat ex vxore q̄ndaz
tñ hec valēt a siue ex
libera siue ex liberta
siue sua quā postea
manumiserit et in vx-
orē duxerit s̄ suanē
vt in aut. de incest.
nupti. s. fi. et mauf.
t. de r̄r. et se. s. fi.
et in aut. de filijs an-
do. instrā natis. p̄ to-
tum t.

ab iicio affectōe maritali
eā tam cū qua poterat ha-
bē iugiū et ex ea liberos
sustulerit postea vero affe-
ctōne p̄cedēte et nuptia-
lia iura r̄ instrumēta cum
ea fecerit r̄ filios vñ filias
habuerit. nō solū eos libe-
ros q̄ post dotē editi sūt iu-
stos dicim⁹ et in p̄tate eē
p̄ris. sed etiā anteriores q̄
bus r̄ hñs qui postea nati
sunt occasione legitimi no-
mis p̄stiterūt qd̄ obtinere
censum⁹ et si non p̄geniti
fuerint post dotale instrū-
m̄ntū liberi l̄ etiā nati ab
hac luce fuerūt subtracti.
Ita demū tamē nepos
neptisue p̄nepos p̄neptis-
ue suoz h̄edū numero sūt
si p̄cedēs p̄sona defierit in
p̄tate p̄ntis eē. siue morte
id acciderit siue alia rōne
veluti emācipacione. **N**ā si
p̄ id tps quo q̄s moriē filij
in p̄tate eius essz nepos ex
eō suus heres eē non p̄t id
qz i cetis deinceps liberorū
p̄sonis dictū intelligimus
Postumi q̄z qui si viuo
pente nati essent in p̄tate

et. s. ij. et tamē non excludit. vt. j. e. s. cum filius h̄ n̄ non vi-
det p̄cedere cum sui p̄ris locū obtineat. vt in dicto. s. e.
y **E**mācipatōe. l. capitis diminutōe maxia l̄ media. n̄ autē
captiuitate. vt. s. q̄b9 mo. ius pa. po. sol. s. si ab hostibus
z **N**ā si p̄ id tps. s̄. j. e. s. cū autē **l** a. ff. e. l. s. si filius
queritur. in p̄nci. so. vt. j. t. i. s. primus.
a **Q**uis. veluti auus. **b** **E**ius. scz auus.
c **E**x eo. scz auo. omnes liberi appellent l̄ p̄ trimopo-
d **P**ersonis. cū tē im̄p̄e. vt. ff. s̄ ḡdibz. l. i. iur. osult⁹. s.
p̄ntes. et. ff. de h̄. sig. l. liberorū. tur p̄ natis q̄tēs de eo
e **P**ostumi. h̄edes cū habeā r̄u comodis q̄rit. vt. ff. de
sta. ho. qui in vtero. et nota qz postumus s̄z p̄p̄e qui post
humatōz p̄ris nascit. et s̄z eē im̄p̄e ille q̄ factō testam̄to

naſci. vt. ff. de iniuſto. r. te. l. iij. §. i. **I**tem iure p̄torio a Ignorātes. et inuiti. a ſta. abſtinē poſſint. vt. §. S. bere. q. et dif. §. ſui. et. ff. ſi q̄s. o. cū. t. l. i. §. qui ſub. **H**eredes. ſ. ſui. aliaſ eē non niſi p̄ curatozē ſm q̄ſ. vt. C. de cu. fu. l. fi. §. tali itaqz. **A**cquiri poſteſt. ſic. ff. de act. et obli. ſi a furioſo. et. ff. ſi cer. peta. l. ſi a furioſo.

Quaſi. ſ. ideo qz i corpalibz ſi p̄p̄e cōtinuatio. ſ. d̄num eſt incorpale. ſ. re. p̄bo. qz et poſſeſſio ē res corpalis. et tñ vna cum alia otinuat. vt. ff. §. acq̄. poſ. pon. §. p̄terea. et. §. in do. tis. et. §. ſi iuſſa. et. §. ſi et legata. et. §. pe. n̄. dic. §. im̄p̄e fieri otinuatōz. qz inē diuerſa non eadez fieri debēt. ſ. p̄ et filius vnū fictione iuē ſunt vt. C. de impu. et al. ſub. l. fi. §. fi.

In pupillis. al̄ ſi ē hereditas eēnei. et nō p̄is tutoris au. toritas et pupilli a. tus n̄. carius eſt niſi ſi infā. quo caſu ſuf. fic̄ tutor. ut. C. §. iure deli. potuit. et. l. ſi fanti. §. p̄ente. et. ff. §. tu. et. cu. da. ab hiſ. l. impuberi.

Interdū. ſic. ff. §. ſuis. et. l. i. §. iter. §. ſuis. ff. de re. ſta. lex cor. in fi. con. tra. So. ibi non fuit reuerſus ſed hic ſic.

Poſtlimini. qz ſingit eū ſp̄ in ciuita. te fuiſſe. vt. §. q̄bus mo. ius pa. po. ſol. §. ſi ab hoſtibz.

Poſt mortē. nō q̄ dā delicta trāſire oē heredes etiā liē. non oē. vt. leſe maietaſ in duobz caſibz. qñ quis otra p̄ncipem vel contra rem pub. fuit molitus al̄ non vt. ff. ad. l. iul. ma. l. fi. et his duobz caſibz ſ. tñ loquiē.

Item de reſiduis et peculatus et repetūdārū. vt. ff. ad. l. iul. repe. l. fi. Itē apoſtatat. ut. C. de apoſ. l. ij. et. l. apo. ſtat. in fi. quedā etiā nō tranſeūt lite cō. vt. oia alia pu. blica. vt. ff. de accuſa. ex iudicōz. alia oteſtata lite tran. ſeunt aliaſ non. vt. omnia priuata delicta. vt. C. de deli. §. func. l. i. et. §. de ſpe. et. tem. act. §. non autem.

Perduellionis. ido dicit pduellionis. qz p̄ duelluz fie. bat certamen ſi aliq̄s criminis hui⁹ reus dicebat. qz aliq̄d i ip̄z p̄ncipē vel rempublicā fuiſſet molitus ſm. p. et p̄ di. ci hoc et defendi qz et ſm iura rōna videē poſſe fieri debz pugna. et ſunt ar. aliqua. ut. ff. ad. l. acq̄uil. qua act. §. ſi q̄

eius futuri forēt ſui hēdes ſunt **S**ui autē heredes ſiunt etiā ignorātes. ſed lez furioſi ſint heredes ſui p̄nt exiſtere. qz quibus ex cauz ignorātibz acq̄riē nobis. ex his cauz et furioſ acq̄ri poſteſt. et ſtati mor. tepentis qu aſi otinuatur dominium. et ideo nec tuto ris auctoritate opus eſt in pupillis. cū etiā ignorātibz acq̄riē ſuis heredibz hereditas. nec curatoris aſſenſu acq̄riē furioſo ſz ipſo iure **I**nterdū autē licet in p̄tate parētis mor. tis tpe ſu⁹ heres non fuit tam ſu⁹ heres p̄nti efficiē veluti ſi ab hoſtibz quis reuerſus fuerit poſt mor. tem patris ſui. ius autem poſtlimini h̄ facit **P**er otrariuz autē hoc euem̄. vt licz quis i familia defū. ctū ſit mortis tpe. tam ſu⁹ heres non fiat. veluti ſi p̄ mortē pater iudicatus fue. rit pduellionis reus ac p̄ hoc memoria eius dānata fuerit. ſuū em̄ heredez h̄re non p̄t cum fiſcus ei ſuce. dit. **S**ed p̄t dici ipſo iure

in colluā. vt. ff. de re. iu. omo. et. ff. de hijs qui no. infa. athlete. et. C. de athletis. l. i. et. C. que res. pig. ob. poſ. ſp̄em. et. ff. de dona. donacōes in fi. l. ijs em̄ legibus h̄tē mentio de tli pugna. q̄ n̄ fieret niſi de iure eſſet. vel dic per duellionis. id ē hoſtis criminis. nā pduelles hoſtes dicunt. ut. ff. de v. fig. quod nos **M**emoria. nā ipe cū ſit mor. tuus non p̄t damari niſi a deo. vt. ff. que ſentencie ſine ap. re. l. penulti.

eē ſuū heredē ſed deſine

Cū fili⁹ filiaue et ex alio filio nepoſ neptiſue exiſtāt p̄ter ad hereditatē auu. cant. **N**ec q̄ ḡdu p̄ximioz eūltiozē excludit **E**quū em̄ eſſe videē nepotes nep. teſqz in patris ſui locū ſuc. cedē. pari rōne et ſi nepoſ neptiſqz ex filio ſit et ex ne. pote p̄nepoſ p̄neptiſue. ſi mul. vocant **E**t qz placu. it nepotes neptiſue **I**tem p̄nepotes p̄neptiſue i p̄n. tis ſui locū ſuccedē. ueni. ens eſſe viſuz eſt non in ca. p̄ta ſed in ſtirpes heredi. tatez diuidi. vt. fili⁹ p̄tem dimidiā hereditatis h̄at et ex alio filio duo p̄ſue nepotes alterā dimidiā

Item ſi ex duobz filijs nepotes neptiſue exiſtāt. ex alio vn⁹ forte aut duo ex altero tres aut q̄tuor. ad vnū aut duos dimidia p̄ſptineat. ad tres vlt̄ q̄tu. or altera dimidia **C**um aut̄ q̄riē. an quis ſuis he. res exiſtere p̄t. eo tpe q̄rē dū eſt quo certū eſt aliq̄e ſine teſtamento deceſſiſſe qd̄ accidit et teſtam̄to de

tuus non p̄t damari niſi a deo. vt. ff. que ſentencie ſine ap. re. l. penulti.

Damnata. ſ. ſez modo. p̄nicio cōtra impium luciū feciſſe et ideo bona in fiſcuz inferri. nam p̄ ſ. me. moria damnat. et in famia quadā defun. ctus afficit. vt. §. q̄ manu. non poſſ. §. i. q̄ ex tpe omiſſi delicti alienacōes ab eo ſce non valebūt. vt. C. ad. l. iul. ma. l. p̄n. i. fi. et. ff. §. dona. l. do. na. §. fi.

Poteſt. dici. ſcili. cet. verius. **D**efine. ſ. lata ſen. tēcia. nā n̄ facit ip̄o iure deſine h̄edē ſuū eſſe tale delictum.

Cum filius. filio ſecus ſi ex filia. vt. §. e. §. Itē vetuſtas. et. §. diui.

Equū. ut in aut. q̄b⁹ mo. effi. ſui. §. §.

Vocant. idēz eſt et ſi p̄ bo. poſ. vocē. tur. vt. ff. de otrata. bu. l. i. §. vocant. ſed otra. ff. §. contra. ta. bu. l. iij. §. i. ſo. nō eſt otra. qz ibi p̄cedit fi. lius qz patris loco ē adoptatus ad nepo. tē. vt. §. §. ita tamē.

In ſtirpes. §. e. t. i. §. hoc etiā addend̄ in fi. otra. ſo. vt. ibi. t. **E**x altero. ſic. i. e. §. fi. ſic. ff. §. m. offi. t. **P**ap. §. p̄inde. ſi ex duobz. licet. C.

de ſuis. et. l. nepotes. Accuſus.

Item filijs p̄mortuis ex altero nepote **C**um autem. eo diligenter notato qui ſūt ſui heredes. nunc nota quo tempe q̄rendus eſt quis ſit ſuis heres

Certū eſt. §. e. §. ita demū. contra ſolue vt ibi dixi. **S**ine teſtam̄to. quod ottingit. vij. modis. vt. §. em̄ p̄nci. diximus. **A**ccuſ. florentinus **A**ccidit. ſc̄z vt vi. deatur quis ſine teſtam̄to deceſſiſſe.

Mortuo. ſcilicet ex hereditato.

Non potuit. morte p̄uentus. vt. §. e. §. ita tamen.

Solus. ſcilicet ſuis heres. accuſus

Certum eſt. ſcilicet nepotem ſuum heredē eſſe cū niſi

precedat eum. vt. s. e. s. i. **M**ortuo. ante q̄ adeatur ex testamento hereditas. vnde constat non transmitti ad filium. de inofficioso. q̄relam. ymo etiam ea adita non transmittatur olim. sed hodie contra. vt. C. de inoffi. ti. sanctim⁹ al. l. si q̄l filium. s. fi. e. **T**estamento. scz ab herede qui non vult adire. accursius

stituto. **H**ac racōe si filius exhereditatus fuerit et extraneus heres institutus ē et filio mortuo postea certum fuerit heredē institutū ex testamto non fieri heredem. aut qz noluit eē heres. aut qz non potuit nepos auo suo heres existere. **Q**uia quo tpe certū est in testatū decessisse p̄mfa. solus inueniē nepos ⁊ hoc certū est. ⁊ licz post mortē aui natus sit. tamē auo viuo conceptus mortuo patre eius posteaqz deserto aui testō suus heres efficitur. **P**lane si ⁊ concept⁹ et natus fuerit post mortem aui mortuo patre suo desertoqz aui postea testamto suus heres auo non existet. quia nullo iure cognationis patrē suū patris tetigit. **S**ed nec ille ē in liberis aui. quē filius emancipatus adoptauerat. **H**ij autē cum nō sint sui quantū ad hereditatem liberi neqz bonoz possessio nē petere possunt quasi proximi agnati hec d̄ suis heredibz. **E**mancipati autē iure ciuili nichil iur̄ habēt neqz em̄ sui heredes sunt. qz in p̄tate deseruēt parentis esse. neqz vllō alio iure p̄ legē. xij. tabularū vocantur. sed p̄tor naturalis eō tate mot⁹ dat eis bonozū possessiōz. vnd liberi p̄ind.

Tetigit. nec eniz fuit primus cognatus ei scilz q̄ viuo nō dum animal erat. vt ff. vnde cog. l. i. s. si quis p̄roximus. sed nunquid hodie per aut. succedit. vt i auē. de here. que ab intest. s. i. p̄. dixit qz sic quia naturalis causa tantū spectat. io. cōtra. quia nec de iure p̄torio quo casu naturalis inspiciebatur. vt se quē. vt. j. e. s. emancipati. et. ff. de suis et le. l. ticus. et. l. penl. accursius. **C**ognati. id ē tā q̄agnati. nam agnati sunt apprimiores q̄ cognati. nunq̄d ergo tercio ordine inter cognatos vocant̄. **R**e. mar. qz sic. vt. ff. e. l. i. i. si. Jo. extra. qz ibi de cōceptis pus. natis postea loquit̄. sec⁹ si postea accipiunt̄ a nascūt̄ vt h. et. ff. de iust. r. te. si quis filio. s. non fuisset.

Emancipati. qz bona ratio. vt. s. de here. q̄li. et dif. s. sui. et. s. e. s. i. ibi. sin autē. nē. accur. **N**ullo iure. scz neqz vt patroni neqz vt agnati quos vocat lex. xij. ta. vt

ac si i p̄tate p̄tis tpe mortis fuissent. siue soli sint. siue cum suis heredibz occurant. **S**taqz duobus liberis extantibus emancipato et eo qui tempe mortis in p̄tate p̄tis sui fuerit. sane is quidē qui in p̄tate p̄tis fuerit sol⁹ iure ciuili heres est et solus suus heres. **S**z cum emancipatus beneficio p̄toris in p̄tem admittit̄. euenit vt suus heres p̄ p̄te heres fiat. **A**t hij q̄ emancipati a p̄nte i adoptionē se dederunt. non admittunt̄ ad bona naturalis patris quasi liberi. si modo cum is moreretur i adoptiua familia sint. **N**am viuo eo emancipati ab adoptio patre p̄inde admittuntur ad bona naturalis patris ac si emancipati ab ip̄o p̄te essent. nec vnq̄ in adoptiua familia fuissent. et conuenient̄ que ad adoptiuū patrē p̄tinent. extraneoz loco esse incipiunt. **P**ost mortē v̄ro naturalis p̄tis emancipati ab adoptiuo patre. et quantū ad hunc adoptiuū patrē p̄tinet eō extraneoz loco sunt. et quantū ad naturalis p̄tis bona p̄tinet. nichilo magis liberoz gradum nanciscant̄. quod ideo placuit sic. quia iniquū erat esse in potestate p̄tis adoptiuū ad quos bona naturalis

j. t. i. in prim. et. j. de success. li. in prim. aliz ud ecōt. ut. j. t. i. s. fi. **S**oli sint. s. emancipati. accur. **H**er edibz. scz cuz alijs q̄ remanserūt in potestate. **M**ididia. vt. ff. de h. sig. nomē filiarū. s. portionis. **A**t hij. scz vocant̄ emancipati. sed non om̄s et hoc sequitur at hij. nē. **A**doptionem. id est arrogationem. **N**on admittunt̄. ff. de contra ta. l. in. s. si quis filio. **C**onē. So. ibi non valuit adoptio fm̄ jo. sed h̄valuit. vel distigue. an detur extraneo. vt h̄ an detur in adoptōe nepos ex filio emancipato patri eius⁹ vt ibi ar. s. d̄ adop. s. h̄ hodie. **J**em. C. de adop. l. penl. s. sed si q̄dem. que est otra So. illā intellige vt j. e. s. admonendi. **C**um is. scz pat̄ naturalis. accur. **V**iuo eo. scz pat̄re naturali. **A**b ip̄o. scilicet patre naturali. **F**uissent. vt. s. de exhere. li. s. emancipatos. accur. **E**xtraneoz. si autem morte patris adoptiuū facti essent sui iuris durat agnatōis ius inter eos. id ē m̄ter adoptiuū et naturalem filium adoptātis n̄ emancipatus vt sibi succedant vt. ff. de gra. cog. filiiu naturalem. et. ff. vnde cog. l. i. s. cognacōnis. et de adop. l. antepenl. **M**ar. **J**te et ip̄i adoptiuo patri succedit. vt. j. e. s. sed ea.

Eius. id est naturalis patris. **A**doptiuū. post emancipationem non prius. vt. s. e. s. nec interest. **A**d agnatos. nam si non emancipat. certum est qz filij n̄

succedunt naturali patet. et ita agnati succedunt. vt. §. p. et. ff. vnde libe. l. i. Si aut emanciparet succederet si in. vt. §. p. et. ff. et sic in eius potestate esset ad que bona naturalis patris pertinet qd est absurdum et contra regulam iuris vt. §. et. ff. de here. m. l. i. illa institutio b. **M**inus ergo iuris hnt quia naturales filij emancipati iure pto rio vocant. §. adopti ui emancipati no. vt. §. p. et. ff. ergo. c. **N**aturales. i. legitimi d. **E**mancipati. ab adoptiuo patre. Accursius florentin9

e **A**d iuuantur. mfi sint de suis. qz auus adoptauit nepote in filiu et postea emancipauit. vt. ff. ad test. l. i. §. adoptiuus. **R**atio. id est emancipatio. que iure. cui. est. vt. ff. de re. iur. actus. **N**on p. sic. §. de le. ag. tu. §. si. ff. de re. iur. nichil ta. **E**mancipati. ab adoptiuo pte et p9 morte naturalem. vt. §. post. mortem. **E**adem que obfuitur in bo. poss. vnde liberi. et. §. contra ta. bo. poss. vuantur. **E**ssent. no. qz si emi cepe filius vel filia vel demceps no fut sui heredes. non tam defunt ed filij p filie. **I**nstitutio. hnt em institutio n dat h bo. poss. nam pteit9 rumpat testamentuz et huic scilz institutio via ap. it. et hoc e qd si mfi pteritus omitterat edictu. vt. ff. de o. ta. l. i. §. si qd ex liberis. si aut pteritus nolit vii postq semel agno uit institutus habz o. ta. iure fm ta. qz e mirabile. nec expectat p. m. vt. ff. de o. ta. l. i. §. si p. §. si. a. del. i. no. m. qz

patris p. timent. vtrum ad liberos eius an ad agtos. **M**inus ergo iuris hnt adoptiuu filij qz naturales. **N**aqz naturales emancipati beneficio pto ris gradu liberoz retinent licz iure ciuili pdant. **A**doptiuu vero emancipati. et iure ciuili pdunt gradum liberoz et a ptoze non adiuuaet et recte. **N**aturalia em iura ciuilis ratio p. m. n. o. potest. nec qz defunt sui heredes esse possunt def. ne filieue. aut nepotes neptesue esse. **A**doptiuu vero emancipati. extraneoz loco incipiunt esse. qz ius no menqz filij filieue qd p adoptone consecuti sunt. alia ciuili ratione id e emancipatioe pdut. **E**ad h obf. uant. et in ea bonoz possessione qua o. ta. tabulas testamenti pentis. liberis pteritis id e nec heredibus institutis neqz vt oportet exheredatis ptoz pollicet. nam eos quidem qui i potestate parctis mortis tpe fuerint et emancipatos vocat ptoz ad eandem bonoz possessionem eos vero qui in adoptiuua familia fuerint. p hoc tps quo naturalis parens moreretur repellit. **I**tem ad optiuos liberos emancipatos ab adoptiuo patre sic ab intestato ita longe mis

m **O**portet. scz masculi nominati. femine inter ceteros. vt. §. de exhere. l. i. §. i. Accursius

n **E**xheredatis. cu ergo m. is pteico p exheredatioe habeatur. cessat ibi o. ta. bo. poss. ut. ff. de o. ta. illud. §. ad testa. o. **I**n pteate. emancipatis omitteritib9 edictu. non alias fm mar. vt. ff. de contra. ta. l. i. §. si qd ex li. §. jo. contra. nam nullu dicere pnt. et contra ta. suouire habent. ut. ff. de le. i. l. si duo et. c. de li. p. maxim. **R**epellit. scz ptoz repellit. mfi sint instituti. et eis omittat edictu. vt. ff. de o. ta. non putauit. §. in adopcoe. et. §. vt aut. Item o. ta. ff. de contra. ta. l. i. §. si quis filio. So. vt. §. e. §. at. h. j. Accursius

nus o. ta. tabulas testamti ad bona ei9 non admittit qz defunt in numero liberos esse. **A**dmonendi tam sumus eos qui in adoptiuua familia sunt. quiue post morte naturalis pentis ab adoptiuo patre emancipati fuerint. itestato parente naturali mortuo. h ea pte edicti qua liberi ad bonoru possessionem vocant non admittant. alia tam pte vocari ide qua cognati defuncti vocant. ex qua pte ita admittunt. si neqz sui hedes liberi. neqz emancipati obstant. neqz agnati qd e. vll9 interueniat. **A**n te em ptoz liberos vocat ta suos hedes qz emancipatos. deinde legitimos heredes. deinde p. rimos cognatos. **S**ed ea oia quide antiquitati placuerunt. **A**liqz aut emendatione a nostra ostitutione accepunt qua sup hys psonis coposimus que a patribus suis naturalibus in adoptione alijs dan. **I**n uenimus etem non nullos casus in quibus filij et naturaliu pentum successionem ppter adoptionem amittent. et adoptione facile emancipatioe soluta ad neutrius patris successionem vocabantur. **H**oc solito more corrigentes ostitutionem scripsim9 p qua diffinimus

beat. cessat ibi o. ta. bo. poss. ut. ff. de o. ta. illud. §. ad testa. o. **I**n pteate. emancipatis omitteritib9 edictu. non alias fm mar. vt. ff. de contra. ta. l. i. §. si qd ex li. §. jo. contra. nam nullu dicere pnt. et contra ta. suouire habent. ut. ff. de le. i. l. si duo et. c. de li. p. maxim. **R**epellit. scz ptoz repellit. mfi sint instituti. et eis omittat edictu. vt. ff. de o. ta. non putauit. §. in adopcoe. et. §. vt aut. Item o. ta. ff. de contra. ta. l. i. §. si quis filio. So. vt. §. e. §. at. h. j. Accursius

q **A**dmonendi. licz hos duos qui sequitur non admiserim si iur. ciu. vt. §. e. §. at. h. j. r. amen. ac. **A**d bonoru poss. vnde liberi. **E**mancipati. qui sunt sui per ptoz. vt. §. e. §. emancipati. **L**egitimos. id est agnatos. ut. §. t. i. p. ma. r. sione. **P**roximos. sic. ff. si ta. te. l. i. §. ff. qd or. in bo. poss. seruetur. l. i. **S**ed omnia que §. e. §. at. h. j. dicta sunt et. §. in. p. §. **A**liqua. q. d. que dam cor. reximus. que dam retinimus. **C**onstitutione vt. c. de adopcoe. l. penult. **N**aturalibus. et legitimis. accur. **N**on nullos. i. aliquos. **A**d neutrius. vt. §. e. §. at. h. j.

b **V**ocabant. h. id e videe etia otingere hodie i casu que hemus. §. e. §. nostra aut. vt. c. de adopcoe. l. p. n. §. §. h. §. sed dic q auus adoptans tene ei relinqre quartam vt filio at rogato. vt. §. e. §. nostra ibi que admodu.

Constitutionem. scz predictam. Accursius.
Fermanfisset. nunqd ergo n pmanfit. Rn. pmo pman
 fit. vt. s. de adop. s. sed hodie. sed hoc dixit referendo se
 ad factu. q. d. a. si s
 iure et de facto i eius
 familia pmanfisset
Simodo. nuqd
 eum in ius vocabit si
 ne venia. Item nunq
 quid alimeta tali fi
 lio dare t. nee. Rn. n.
 p hanc literaz. et. s.
 de adop. s. sed hodie
 pla. dixit contra
Ab itestato. scz
 simul cum alijs natu
 ralibus. ut. C. s. suis
 et le. si te. non tamen
 succedat alijs ofang
 uines sui patris ado
 ptui. vt. C. s. adop.
 l. penl. s. si qd. in fi.
 Accursius florent.

i Ab eo. scz adop
 tuo patre.
k Iure civili. quia
 non est in pfate sua.
l Neqz ptozio. qz
 non e emancipat ab
 eo. vt. s. de ephere.
 lib. m. pn. s. emanci
 patos. et. s. fi.
m Inofficiosi. s. de
 inoffic. test. o. tra. s.
 tam aut. So. illa in
 telligit. fm distictio
 ne h. s. vt ibi dicet
o Consulto. q non
 habemus. s. dicebat
 q tres iuvenes arro
 gati deferebant. vt
 vni eligeret. q casu
 magna erat hec sole
 mitas. vnde ex ostoe
 diui pn quarta ei da
 bat arrogato quod
 hodie no est ymo is
 hoc casu vt et alias.
 vt h. et. C. de adop.
 l. penl. s. q autem
o Ad ei. scz q. r. te.
p Nostra. constoe
 vt. C. de adop. l. pe
 nl. s. si veto pater
q Parens. hoc i in
 fuitu accipe. vt. ff. de gra. l. iue. con. s. parentes.
r Seruauim. ut siue loco filij habeat siue nepotis adop
 tee. ac si vere naturalis esset. scz filio pcedente nepote. vt
 C. de adop. l. penl. s. qd autem in filio s. **Qu**eadmodum.

quando pens natural filiu
 suu adoptand alij dederit
 integra omnia iura ita ser
 uari atqz si in pris natural
 ptate pmanfisset nec peni
 tus adoptio fuerit subsecu
 ta nisi in hoc tmmodo casu
 vt possit ab intestato ad
 pris adoptiui venire suc
 cessionem Testamto autē
 ab eo facto neqz iure ciuiz
 li neqz ptozio ex heredita
 te eius aliquid psequi po
 test neqz o. tra tabulas bo
 noz possessione agnita ne
 qz inofficiosi querela insu
 tuta cum nec necitas pri a
 doptiuo imponatur vel eu
 heredē instituire vel exhe
 redatu eum facere vtpu
 te nullo naturali vinclo co
 pulatu. neqz si ex sabinia
 no senatus co. ex tribu ma
 ribus fuerit adoptat. Na
 et in hmoi casu neqz quar
 ta ei suatur. nec ulla actio
 ad ei psecutoz ei opetit.
In nra aut ostitucione
 except est is que pens na
 turalis adoptandu susce
 perit. vtroqz em iure tam
 naturali q legitimo i hac
 psona ocurrente. pristina
 iura in tali adopcione sua
 uimus. queadmod si pat
 fa. sese dederit ad arrogā
 dum que specialiter et si
 gillatim ex pfate constitu
 tionis tenore possunt col
 ligi. **I**tem vetustas ex
 masculis pgenitos plus

q. d. sic transit vt in hoc casu qui sequitur.
Item vetustas. correximus ius antiquu circa liberos
 pmi gradus naturales siue adoptiuos. i. i. circa vltiores

diligēs solos nepotes vel
 neptes qui ex virili sexu s
 scendūt. ad suoz vocabat
 successionem. et iuri agna
 torum eos anteponebat.
Nepotes aut qui ex filii
 abus nati sunt et pnepo
 tes ex neptibz cognatoz
 loco numerās. post agna
 toru lineā eos vocabat tā
 in auū q proauū materni.
 quā in auie vt proauie siue
 paterne siue materne suc
 cessionē. **D**iuī autē pnci
 pes non passi sunt talē tra
 naturā iniuriā. sine opetē
 ti emēdacione relinquere
Sed cum nepotis vel pne
 potis nomē omūe est vtrū
 qz qui tam ex masculis q
 ex feminis descēdūt. ideo
 eundē gradū et ordinem
 successionis eis donauerūt
Sed vt aliquid amplius
 fit eis qui non solū nature
 sed etiā veteris iuris suf
 fragijs muniunt porcionē
 nepotū et neptum vel dein
 cept s quibus sup dixim.
 paulo minuendā esse existi
 mauerūt. vt minus tercia
 pte accipient quam mater
 eoz vel auia fuerat accep
 tura vel pater eoz v. au
 paternus siue n. r. nus. qn
 femina mortua sit de cuius
 hereditate agitur. hys qz
 licet soli sint qui descēdūt
 ex femineo sexu adētibz
Et queadmodū lex. xij.

u Solos. i. s. male.
p Anteponebat. in
 hoc bene.
y Nepotes vocas
 bat. scz vetustas non
 cuius iuris auctoris
 tas. vt. s. sed ptoz
 ut. j. t. i. s. qz. accur
z Materni. scz mori
 ente masculino s cuius
 bonis agit. ut. j. s.
 proximo.
a Materne. scz mori
 ente femina. vt. j.
 primo. s. accur.
b Diui principes.
 vt. C. s. suis. et. leg.
 si defunctus. et. C. s.
 col. l. illā. accur.
c Donauerunt. scilz
 principes sed nō idē
 comodū vt sequit.
d Suffragio. id ē.
 lege. xij. tabularum.
e Minuuntur. nota
 duas rationes vncē
 vna. vt. s. de adop.
 s. s. hodie in fi. s.
f Diximus. scz nullo
 modo nisi tercio ordi
 ne succederet. vt. s.
 primo. s.
g Paulo. nota par
 rum de tercia parte
 totius rei dici. sic in
 aut. s. eph. et intro.
 reis. s. sanctimus.
h Estimauerunt. scilz
 licet principes.
i Mortua sit. rota
 duos casus. si emz mo
 ritur femina. nepo
 tes vel neptes ex ma
 sculis vel feminis in
 nichilū olim nisi p
 agnatos hodie cum
 diminutioe succēdūt
 tercie partis. si mori
 tur masculus. nepo
 tes ex filia tm vocen
 tur cum diminutione
 tercie ptis vt hic s.
k Xij. tabu. quod
 de diminutione hac
 fecit dicitur corrigē
 p sequentem. s. sedm
 mar. sed nos fm. b. di
 cimus sequentem. s.
 loqui in quadaz alia

parte que debebatur agnatis. scz quarta. non autē s hac
 tercia. sed p aut. dicimus de hac tercia correctum. scilicet
 vt equaliter hodie veniat. vt i aut. s. triē. et se. s. necqz illo
I Vocat. scz. s. e. s. cum filius. Accursius.

Suos esse. id est agnascitur alijs agnatis adoptantis. et eis cognatus fit. vt. ff. de adop. qui in adop. Accurfi9

Ceterum. id est certe vel aliter. lex quide. xij. ta. deferebat hereditate agnatis primis. h media iuris prudentia cum distinctione. et h dicitur ceterum. p sed

Longissimo. de cemo. vt. j. de success. cog. s. fi. accur.

Feminas. agnatas

Quod placebat. nota caute poit placebat et non placz vt j. s. nos vero. Et h erat p media iur prudentia no p lege xij. ta. neqz p ptore. vt j. e. s. et h quide. a s. media. accur.

Consanguinitas. id est agnatis

Caz. s. femiaru

Tua. s. hereditas

Pleriqz. s. apte osanguineas vore s de quib9 modo dixit

Ad masculos. sic s. i. s. Te vetustal

dubiū est quim im ppe osanguinei appellant. **S**tez si quis ex ceteris agtis tuis veluti frater aut patruus aut deniqz is qui longiore gradu est adoptauerit aliquem agnatus inter suos heredes esse non dubitatur. **C**eterum inter masculos quide agnacionis iure hereditas eciā si longissimo gradu sint vltro citroqz capiē. Quod ad feminas vero attinet. ita placebat vt ipe osanguinitatis iure tm capiant hereditate. si sorores sint vltorius non capiāt. **M**asculi aut ad earum hereditates eciā si longissimo gdu sint admittant. qua de cā fratris tui aut patru tui filie vel amice tue hereditas p tinet. tua vo ad illas n p tinebat. **Q**d ideo ita ostitutu erat. qz comodius videbaē ita iura ostitui vt plerūqz hereditates ad masculos ofluere. **S**ed qz sane iniquum erat in vniu sum eas quasi extraneas t pelli pretor eas ad bono rū possessionē admittit ea pte qua primitatis nomie bonoz possessionē pollicetur. ex q parte ita scilz admittunt. si neqz agnatus vllus nec primior agnat9 interueniat. **E**t hoc quide lex xij. tabulaz nullo mō itroduxit. s3 simplicitatē legibus amicā amplexa. si mili modo omnes agnatos. siue masculos siue feminas. cuiuscunqz gradus ad similitudinē suorum inuicez

Sed qz eas. scz agnatas feminas.

Proximitatis. id est agnacionis

Interueniat. nec aliquis suoz. vt. s. t. i. s. admonendi. in fi. s. accur.

Quidem. que sūt scz in. s. ceterum. et s. h qz dicta sunt.

Sed simplicitatē. remota differēcia agnatoz. vt iter masculos et feminas. sic. s. de fidei cō. hez re. s. sed quia.

Iunior. et sic nō qz lex xij. tabularū ē vetustior qz media iuris prudentia et qz ius ptorum.

Anterior. id est ostitutione anteriori. j. scripta. que est. C. de legitimis here. l. lege. xij. tabulaz.

Prefatam. scz dictam. s. e. s. ceterum. Accur.

Cas. agnatas feminas nisi sorores

Omn. nam ordo agnatoz. nō erat ad huc. vel die etiā deficiētibz agnatis ipse tm non vocabantur.

Civilis. id est medie iur prudentie qd scz civile dicit. ut. ff. de orig. iur. l. ij. s. h disputatio.

Accurfius florenz.

ad successione vocabat

Media aut iuris prudentia que erat quidem lege xij. tabularū iunior. impiali autē disposicione anterior subtilitate quadā excogitata pfatā differēcia inducebat et penitus eas a successione agnatoz t pel lebat. omni alia successione incognita. donec pretores paulatiz aspitate iuris civilis corrigētes. siue qd deest adimplentes humano pposito aliū ordinē suis edictis addiderunt. et agnacionis linea primitatis nomine itroducat p bonoz possessionē eas ad iuuabāt. t pollicebantur hjs bonoz possessionē q vnde agnati appellabant.

Nos vero lege. xij. ta. sequentes t eius vestigia in hac pte ostantes. laudamus quidez ptore sue hūanitatē non tam eos in plenū huic cause mederi iuenimus. quare etem vno eodēqz gradu naturali cōcurrēte t agnacionis titulis tā in mascul q in femis equa lance constitutis masculis quidez dabatur ad successione venire omniū agnatoz. ex agnatis aut mulierib9 nullis penitus nisi soli sorori ad agnatoruz successione patebat aditus. **I**deo nos in plenū omnia reducentes. et ad ius xij. ta. eandē disposicionez exequentes nra ostone sanctimus. omnes legitimas personas id est p virilem sexum descendentes. siue

His bonoz. id est mulierib9 agnatis vltra sorores.

Apellabant. sic dicta qz p eam cognati vocant.

Nos vero. hic iustitiam loquitur.

Cause. id est ex pultioni agnatoz.

Quare etem. bñ dico forte puidens agnatis feminis. qz re etem cē.

Titulis. i. noib9

Dabatur. id est concedebatur.

Aditus. certe nō erat racō iusta p sufficiens. licz aliqua sit vt. s. e. s. ceterū i fi.

Rostra constōe. vt. C. de leg. here. l. lege. xij. tabulaz.

Simili modo id est hinc inde. Vel dic ita femine ut mares
Confanguinitatis id est licet non sint sorores que germane
vocantur quasi ex eodem germine nate. Accursius

Hoc etiam extima
uimus. ut. C. de leg.
here. l. xij. ta. §. i. et
§. in hys. accur.

Tantum id est
non ulterius primor
tum sit ut ipse sorores
vel fratres uterini
uterine sequitur. ut
C. de le. here. l. fi. §.
sed neq. accur.

In legitima. scilicet
agnatorum.

Germane. id est
nate ex eodem patre
et matre cum defuncto.

Uterine. id est nate
ex eadem matre tantum.

Deinceps. id est
ulteriores siue in gra
du remotiores.

Accursius florentinus

masculini generis siue fe. sint
filimodo ad iura successio
nis legitime ab intestato vo
cari secundum sui gradus progra
tiam. Nec ideo excluden
das. quia consanguinitatis iu
ra sicut germane non habent

Hoc etiam addendum nre
ostioni existimauimus. ut
transferat vnus tantummodo
gradus a iure cognacionis
in legitima successione ut
non solum fratris filii et filia
secundum quod iam diffiniuimus ad
successione patrum sui vo
cent sed etiam germane con
sanguinee vel sororis uter
ine filius et filia soli et non
deinceps persone vna cum
hys ad iura auunculi sui p
ueniant et mortuo eo qui
patrum quidem est sui fra
tris filii succedat. auunculus
aut sororis sui sobuli simi
li modo ab utroque latere suc
cedant. tanquam si omnes ex
masculis descendentes legi
timo iure veniant scilicet ubi
frater et soror supstitutes non
sunt. hys etiam personis prece
dentibus et successione ad
mittentibus ceteri gradus re
manet penitus semoti vix
hereditate non in stirpes
sed in capita diuidentia.

Si plures sint gradus
agnatorum apte lex. xij. ta.
proximum vocat. Itaque verbi
gratia si sint defuncti frater
et alterius fratris filius. aut
patruus frater habet po
tior. Et quamuis singulari
numero vsa lex. xij. tabla.
proximum vocet tamen dubium
non est quod si plures sint ei
dem gradus omnes admittuntur.

Supstitutes. id est cor
rigitur per aut. cessan
te. quia et cum hys ad
mittuntur. Item et in alio
quod subicitur hic. §. cor
rigitur. quia in stirpes
fit diuisio hodie. sed
per hos filios fratrum
fit diuisio in capita.
ut in aut. de here. §. q.
et dif. §. reliquum. et in
aut. ut secundum filii. §. i. l.
quod dicitur in aut. in stir
pes diuidi. vix est quod
cum alijs. si patrum vo
cantur nepotes. alias in
capita ut hic.
Accursius florentinus

In capita. §. t. i. in fi. §. So. ibi de descendentibus loquitur
de collateralibus. **S**i plures sint. sic in aut. §. hee. quod ab i
test. §. si non neque fratres. et §. de suis et. le. he. l. ij. §. hereditas

Habetur. id est cor
rigitur. ut §. dixi p
aut. cessante. accur.

Proximus. sic §. t.
i. §. cum aut queritur
sic §. e. §. non tamen

Tunc enim. scilicet cum
non aditur hereditas
ex testamento.

Tempore. id est
post mortem.

Placebat. scilicet
ex lege xij. ta.

In eo genere. si
iur successione.

Accursius florentinus

Nam et prope proximus ex plu
ribus gradibus intelligitur
et tamen non est dubium quod licet
vnus sit gradus agnato
rum pertineat ad eos heredi
tas. Proximus autem si
quidem nullo testamento facto
quisque decesserit per hoc te
pus requiritur. quo mortuus
est is de cuius hereditate
queritur quod si facto testamento
quisquam decesserit per hoc
tempus requiritur quo cer
tum esse cepit nullum ex testa
mento heredem extitit. tunc
enim proprie quisque intestatus
decessisse intelligitur. quod
quidem aliquando longo tpe de
claratur in quo spacio tempis
sepe accidit ut proximior
mortuo proximus esse inci
pit qui moriente testatore
non erat proximus. **P**la
cebat autem in eo genere recipi
endaz hereditatum succes
sione non esse ut quis pro
ximus qui secundum ea que diximus
vocatur ad hereditatem.
aut spreuerit hereditatem
aut antequam adeat decesserit
nichilominus legitimo iu
re sequentes admittuntur. quod
item propterea ipso iure cor
rigentes non in totum sine
auunculo relinquuntur. sed ex
agnatorum ordine eos voca
bant utpote agnacionis
iure eius recluso. **S**ed nos
nichil perfectissimo iure de
esse cupientes. nostra ostende
sanctimus quam de iure pro
natus humanitate sugge
rente protulimus successio
nem in agnatorum heredita
tibus non esse eis deneganda
cum satis absurdum

Non esse. id est suc
cessorium edictum inter
agnatos locum non habet
scilicet de persona in perso
na sed inter agnatos
sic ut §. sequitur. et
ff. de suc. e. l. i. §. quibus
§. de ordine i ordinem
seu de capite in caput
sic ut de liberis in ag
natos. et de agnatis
in cognatos. et post
in vix et vixit ut se
quitur. ut. ff. si ta. te.
mi. ex. l. i. §. i. §. h.
u. nichilominus.
id est non ideo magis
per. **S**ed nos. loqui
tur iustinianus.
per. **P**rotulimus. scilicet
in greco.

Aptum est. scz successoriu edictum de psona in psonam
Cu satis. raco pmo **C** Maxime. ratio secunda.
D Gradu agnatoz **E** Successione. id est suc. edictum

Ad legitimā. est em filius agt patri primus. vt. ff. de su. is et le. filius. qd ius nō tollit p ca. di. sic nec iter fratres vt h. et. C. de le. tu. l. iij. qd nō erat redū. vt. ff. de re. iur. l. equū. e. et. s. de le. pa. tu. i. fi. et. j. s. q. h. e. ep. l. si post emptionē. **P**atēs. sec. ecō tra. vt. s. t. i. s. eman. b. **C**ōstō. cipati. ne. nt. C. s. emā. li. l. i. **F**iducia. sic. fi. diceo ius succedēdi i boīs tuis michi res suo l. ecā sic emanci po te cōfēta fiducia h. **M**anumississet. id est emancipasset. sic. ff. qn. s. pe. ac. e. an. i. i. s. alienatō.

Ex. pponerat imprope naz agnatos nul lo modo vocabat vt sequit. Accur. m. **M**asculoz. vt. s. t. i. m. p. n. c. i. **N**ecessitudinē. i. cognacōz. nā dicūt agnati necarij. ut. ff. de iur. et iur. l. fi. o. **F**iliū. qui ad inui cē sūt cognati. vt. j. de suc. cō. s. vulgo. **P** Angustie. nō ius dici angustiosum vlt. iniqui. vt. j. de suc. li. i. p. n. et. ff. q. e. q. iur. l. iij. m. p. n. c. i. **P**ostea. scz post lege. xij. ta. a. p. diuū claudii. a. p. senatus cō. tertull. vt sequit. **A**missoz. scz m. acie pncipis. ut ar. s. d. excusac. tu. in p. ri. vel dicq. gñalē sta tuit vt. C. s. i. off. te. libei. prima verior ē. **E**oz. scz filioz. **A**uie. ecā hodie aua succedit. sic mē vt i. aut. de her. q. ab intest. s. s. sequens. **U**abēs. id ē tres hōis filios. nō aut in p. tate. vt. s. de adop. s. femie. quos tres hōe videēt ecā si tres gemios pe pit. v. m. Jo. vt. ff. de h. sig. l. cū emra. **P**atētis. scz m. is. et ita nō de iure rōnoz vporē alic. ee i p. tate p. n. is

erat qd cognatis a ptoze aptū est hoc agnatis esse reclusum. maxime cū in honore quidē tutelaz p. mo gradu deficiēte seqns succedit et quod i honore obrinebat. non erat in lu cro pmissum **A**d legiti mam autem successionez nichilominus weatur eti am parens qui cōtracta fi ducia filiū vel filiā nepotē vel neptem ac deinceps e mācipat quod ex nra ostō ne oino inducēt vt emanci paciones liberoz semper videant quasi otracta fi ducia fieri cū apud vetēs non aliter hoc obtinebat nisi specialiter contracta fiducia pens manumississet

De senat. consul. claudii.

Lita stricto iure vte batur et prepone bat masculozum pgeniez et eos qui per feminini se xus necessitudinem sibi iunguntur adeo expelle bat vt neqz qdē inter ma trē et filiū filiāue vltro ci troqz hēditatis capiende ius daret nisi q ptozes ex pximitate agnatoz eas p sonas ad successione bono rū possessione vnde agna ti accomodata weabant. **S**z hee iuris angustie postea emendate sunt et p mus quidē diuus claudii mri ad solacium liberoruz

nō mariti nisi q ad deb. tū carnis. aliud s iure iogobardo tū. vt h. et. C. de odi. infer. si vpor. et in iogobarda qualif mulieri alienare permissum sit. l. i.

amissozū legitimā eozū de tulit hēditatē. postea au tē senatus osulto tertullia no quod diuū adriani tpi bus factum est plenissime de tristi successione mri nō ecā auie deferenda cautū est vt mater ingenua triū liberoz ius habēs. liberti na quatuor ad bona filio rum filiarūue admittatur intestatorū mortuozū. licz in potestate parentis est vt scilicet cum alieno iuri subiecta est iussu eius ad eat cuius iuri subiecta est **P**referunt autē matri li beri defuncti qui sui sunt q queue suozū loco sunt siue pmi gradus siue vltioris sed et filie sue mortue filio vel filia pponit ex constō nibz matri defuncte id est auie sue. **P**ater vero vtri usqz. non ecā auus et pau9 matri antepositur. scilicet cum inter eos solos de he reditate agitur **F**rater aut osanguineus tam filij q filie excludebat matrez **S**ozoz aut consanguinea piter cū matreadmitteba tur **S**z si fuerāt frater et sozoz osanguinei et ma ter liberis onerata sit fra ter qdē matrē excludebat **C**ommunis aut erat he reditas ex equis p. tibus fratribus et sozozibz **S**z nos ostōne quā in codice nostro nomine decorato

Possu. s. iure anti quo cū quelibz here ditas patri p filiū q titur. vt. ff. de acq. here. qui in aliena. s. hodie in sola p. fe cticia non aduenticia scz erigitur iussu vt. C. de bo. q. li. l. fi. s. si non econtrario. **P**referunt liberi ecā adoptui. et ita demū si ipi succedere velit. vt. ff. e. l. ij. s. l. bi. et. s. ita demū. **D**efuncti. s. filij s cui9 hereditate nūc agitur. Accur. **P**rimi gradus. vt filij. accur. **V**ltioris. vt ne potes et similes. **F**ilioz. qd dic ut s. s. her. ab inte. s. i. et. ij. et. s. emancipa ti. et. s. diui. **E**t filie. q. d. nō so lū nepos ex filio mas culo excludit mēz s functi. s. h. et nepotes **P**repo. ex filia mē. id est p. fertur. **D**efuncte. scz filie **P**ater. nō adop tiuus. vt. ff. e. l. ij. s. sed neqz auus. **V**triusqz. scz filij et filie. s. est maritus h9 mulieris volētis succedē filio suo mor k. **S**olos. s. tuo auū et mēz defuncti si aut sit auus et pat et mē defuncti. p. ferē auū matri a ecā p. ri vt. ff. e. equissimum. s. i. et nō q. h. fallie reglā. si vinco vincē tē. ut. ff. s. diu. tē p. et. p. l. s. accessioi bus. nā auus p. ri de functi p. ferē vt. ff. e. l. equissimum. s. i. et p. m. i. nō aut auus p. ferē mē. qn. soli sūt sic fallit i aut. de eq. li. do. s. is ossequens. **I**tē in aut. quibus mo. na. fi. sui. s. disci tis. **I**tē. ff. qui po. i. pi. ha. l. claudius. sic. ff. s. iusto. r. te. s. p. n. l. **E**xcludebat. sed male. hodie. vt. j. e. s. h. cum **A**dmittebat. et bene. vt. j. e. s. sed cum. **S**z si libis. tribus vlt. qtuor. vt. s. e. s. postea autē.

tis. **I**tē. ff. qui po. i. pi. ha. l. claudius. sic. ff. s. iusto. r. te. s. p. n. l. **E**xcludebat. sed male. hodie. vt. j. e. s. h. cum **A**dmittebat. et bene. vt. j. e. s. sed cum. **S**z si libis. tribus vlt. qtuor. vt. s. e. s. postea autē.

a Sed codice .f. que nō hēmus . sed in pmo . C . remanē
 que est . C . de iure deli . l . ij . Accursius florentinus .
b Fortuitū . scz habere vel non habere tot filios cū ex di
 uia grā s̄ descendat .
c Peccauit . nam si
 pccm est . magis fuis
 set mariti . vt . C . s̄ le
 beē . le . xij . ta . l . fi . i .
d Incepti . i . Re
 cui succedere vult .
e S̄ cū ante ostēdel
 q̄s nō hēmus . s̄m Jo .
f Personis . patruo
 a filio a nepoti p̄ui
 ut . C . e . li . fi . i . fi . i . Re
g Faciebāt . id ē ml
 dabāt nisi pdict . s̄ .

h Visū ē . ut . C . e .
i Personis . s̄ . fi
 eciā p̄i defūcti . nisi
 in vsu . et toto q̄n
 habebat defūctū i
 p̄tate alias in veseen
 do t̄m . s̄ et in s̄ casu
 hodie in totū h̄z . vt
 C . e . l . fi . a . s̄ le . beē .
 l . s̄ em̄cipatis . Iūē
 vero aut . descēdēt
 h̄z defert̄ eq̄lit̄ pa
 ternis et m̄ms . vt i
 aut . s̄ h̄z . ab inte . s̄ .
 v̄ns . et . s̄ . hoc quidē
k Diminucōe . q̄ fie
 bat p̄ agnatos supra
 dēos in p̄i . illius . s̄ .
i Quēadmodū . q̄ .
 d . q̄ in vno honoraē
 in alio grauet̄ . sic ff
 de iur̄iur̄ . eum qui .
m Cam . scz matrē .
n Sil . scz cū m̄e .
o Sorozes . s̄ casu
 ē hodie idē quod in
 seq̄nti . s̄ . vt in aut . s̄ .
 nup . s̄ . p̄nl . a . s̄ . q̄m
p Si vero . matrē
 itima . q̄z sint ex vtro
 q̄z parente .
 Accursius florentin

posuimus matrī subueniē
 dum esse existimauimus re
 spicientes ad naturam et
 puerperii . et piculum ⁊ se
 pe mortez ex hoc casu m̄i
 bus illatā . Ideoq̄z impiū
 esse credimus casuz fortu
 itū in eius admitti detrim̄
 tum . Si em̄ ingenua ter
 vel liberta quater non pe
 perit immerito defraudabatur
 a successione suorū
 liberoꝝ . Quid em̄z pecca
 uit si non p̄les sed paucos
 peperit et dedimus ius le
 gitimum plenū matrībus
 siue ingenuis siue libētinis
 et si non ter enixe fuerint
 vel quater . sed eum t̄m v̄l
 eam qui queue morte in
 terempti sunt . vt sic vocen
 tur in liberoꝝ suorū itimā
 successione . **S**ed cū an
 tea constōnes iura legiti
 ma successione p̄scrutan
 tes p̄tim matrem adiuua
 bant . p̄tim eā p̄grauabāt
 et non solū in solidum eaz
 vocabāt . sed in quibusdā
 casibz terciam p̄tem ei ab
 strahētes certis legitimis
 dabāt p̄sonis . in alijs aut
 otrariū faciebāt . nobis at̄
 visum est recta ⁊ simplici
 via m̄ez om̄ibz p̄sonis le
 gitimis anteponi ⁊ sine vl
 la diminucōe filioꝝ suorū
 successione accipe . exceptē
 fr̄is ⁊ sorozis p̄sona siue cō
 sanguinei sint siue sola ag
 nationis iura habētes . vt
 quēadmodū eā toti aliq̄ or
 dini legitimo p̄posuimus
 ita om̄s fratres et sorozes
 siue legitimi sint siue non .
 ad capiēdas hereditates

q Cognacōnis . quia sunt em̄ ex matrē sorozes .
r Prosperimus . in successione .
s Consulere . scz in tutore petendo . Accursius .

similiter vocemus . Ita t̄m
 vt siquidē sole sorozes ag
 nate vel agnate et mater
 defuncti vel defuncte sup
 sint dimidiā quidē mater
 alterā vero dimidiā p̄tem
 omnes sorozes habeant .
Si vero matrē sup̄stite
 et fratre ⁊ fratribus solis
 vel eciaz cū sorozibus siue
 legitima siue sola cognacō
 nis iura habentibz intesta
 tus quis v̄l intestata mori
 atur in capita distribuit̄
 hereditas eius . **S**ed
 quēadmodum nos m̄ibus
 p̄speximus . ita eas oportet
 siue soboli consulere . sci
 turis eis . q̄ si tutores libe
 ris non petierunt . vel in lo
 cū remoti v̄l excusati intra
 annū petere . neglexerint .
 ab eorū impuberum mori
 entiu successiōe merito re
 p̄lientur . Licz aut̄ vulgo
 questus sit filius filiaue p̄t
 ad bona eius mater ex ter
 tul . senatuscō . admitti .
De senat̄ osul . oficiano .
D Er cōtrariū autē
 fit vt liberi ad bo
 na matrum intesta
 tarum admittantur . ex se
 natu osul . orsi . q̄d oficio ⁊
 rufo osulibus eff̄m est . q̄d
 latū est diui marci t̄pibus
 et data ē tam filio q̄ filie
 legitima hereditas . eciaz si
 alieno iure subiecti sunt . et
 p̄ferunt̄ consanguineis et
 agnatis defuncte matris .
Sed cū ex hoc senatus
 consulto nepotes ad auie
 successione legitimo iure
 non vocabantur . postea s̄
 constōnibus patricialibz

r Scituris . scz matrē
 bus negligentibus
 alias nō p̄dūt . vt . C .
 qui pe . tu . l . cū a ma
 tribz . ⁊ maioribz . ali
 as simit̄ non p̄dunt
 ut . C . si aduersus de
 lic . l . ij . accur .
u Impubes . aliud
 si puberes moriant̄ .
 vt . C . e . matres
p Huestus . nisi hic
 mater sit illustris . sic
 ecōtra talis filius il
 lustris matrī nō succe
 dit . vt . C . de orsi . fi
 q̄ illustris . accur .

**De senatusconsu
 to oficiano .**

D Er otrariū .
 id est ecōtra
 rio . nā . s̄ . tri
 tractatū est qualiter
 mater filio succedit .
 nunc dicit econtra .
 v̄n versus . Succedit
 matrī filius p̄ oficia
 num . Inmediā portās
 econtra tertulianū .
3 Liberi . stricte po
 nitur p̄ filijs t̄m . vt
 i . e . s̄ . i . aks . ota . vt
 ff . s̄ . sig . liberoꝝ
a Matrū ingenua
 rum vel libtaruz . vt
 ff . e . l . i . i . Re . ymmo
 et ancillaz . dūmodo
 sit sibi facta mora in
 fideicon . libtate . vt
 . C . e . l . fi .
f Legitia . non quia
 lex . p̄n . ta . daretur .
 ymo denegabatur .
 vt . s̄ . t . i . m . p̄i . s̄ . se
 natus cō . dat q̄d vicē
 legis obtinet . vt . i .
 de excep . s̄ . hoc exp̄
 pli . accur .
e Et p̄feruntur . scz
 filij . accur .
d Consanguineis . id
 est cognatis .
e Constōnibus q̄a
 non habemus .
 Accursius florent .

Et nepotes. id est in alijs descendētib⁹ ex hac linea sed qd si nepos iste fuit oceptus post mortē auie. Rēn. vt. s. de here. q ab intest. s. cum aut diximus. **S**ciendū. s. di minutōe mima. nā p alias omē ius etiā agtōis tollit. vt. s. de ca. di. s. quod autē. **R**eg. l. 3. tenor e⁹ est h. et. ff. de ca. di. tutel. s. i. Rēn. **S**i ille sole. ff. vñ li. l. fi. i. fi. otra. So. h. dicit sole vt excludat eas tm q ex senatus con. deferuntur non pro. rias successiones. **D**uodecim. sic. ff. e. l. i. s. capitis. sic. ff. s. luis et le. l. capitis. **D**eferunt. quare magis lege. xij. ta. data hereditas p die p ca. di. mima. quā senat⁹ dē. delata. Rē. qz illa agnatis s fert q agtō. p ca. di. mima tollit. ac senatus cō. filio q mē est co. gnat⁹. et agnacō n tollit p ca. di. mima ut. s. le. ag. tu. s. fi. **N**ouissime. vul. go. qz non hnt etum ptes. vt. s. de nupē. s. si aduersus. multo magis i naturali tm vt. C. e. l. pñ. **H**ereditatē. scilz vna cū legitimis nisi erat mater illustris. tunc em cū ltimis ab intestato non veniūt fecus i naturalib⁹ ex licita osuetudie pro fatis ut. C. e. l. pñ. **A**dmitti. nunqd hodie succedit vul. go qst⁹. vide q n vt in aut. qbus mo. na. ff. sui. s. ulē. s. tñ distingue. aut est ex tali coitu qui possit dānari. vt incestu. ad ulterij. nepharij. et filis. quo casu nō suc cedit. cū ob h ipz dā nand⁹ est. vt i dca. aut. et. ff. so. ma. fi. ab hostibz. aut nō. et tūc succedit mī ut h non pñ. cū sit incezt⁹ nam et si hz certū patrē naturalē. non tñ succedit ei nisi in duobz vncijs ab intestato nō extantibz ltimis al i michi lū vt in aut. qui bus mo. na. ff. sui. s. discretis. **S**i ex plurib⁹. iste. s. est omnis ad om̄s titulos qm h tercio libro habuim⁹. nō tñ ad hūc titulū. q d iūt accrescē di inter ltimos tñ tractat vt h et. ff. e. l. i. s. si nō. et. C. d. caduc. toll. s. is ita. idem etiā est in hijs q de iure pretorio succedunt. vt. ff. de bo. pos. l. iij. in fi. et. l. iij. et. v. **A**lia causa. vt si defecerit condicio sub q instituti erāt vt s. quibus mo. test. m. s. p. s. posteriore

emēdatū est vt ad similitu dme filioz filiarumqz ne potes neptesqz vocentur. **S**ciendū aut est huius modi successiones q a ter tuliano et orificiano sena tuscon. deferuntur capi tis diminucione non pimi ppter illā regulā qua no ue hereditates legitime capitis diminucione nō p eūt. sed ille sole que ex le. xij. tabularum deferunt. **N**ouissime scienduz est etiā illos liberos qui vul go questi sunt ad matris hereditatē ex hoc senat⁹ consul. admitti. **S**i ex plurib⁹ legitis heredibus quidā omiserint heredita tē vel morte v l alia causa impediti fuerint q minus adeant. reliquis qui adie rint accrescit illoz por cio. et licz ante decesserint q adierit ad hēdes tñ eoz ptes. **De successioe cogna.**

Dest suos heredes eosqz quos inter heredes pretor et ostōnes vocant. et post le gitimos. quorum numero sunt agnati. et hñ quos in locū agnatoz tam supdi

Adierit. sic. ff. del. ij. cū p. s. libtis. ibi ceterz. put zē s. Accrescit. h. p q pte. Rē. put erāt instituti vt. C. d. cad. toll. s. is ita. et. s. s. vul. sub. s. i. tē nunqd est necē itez. ad ire. Rē. nō nisi qñ ex alterius psona puta hui fiat michi aug mentū. vt. ff. de acquir. here. si sol⁹ in fi. i. Rēn. et in fi. l. t. **E**t l. 3. añ. q accresceret eis vel añ. iste q repudiarūt

ta senatus osulta q nra erexit constō. p. ximos co gnatos p. tor vocat qua p te naturalis cognacio spe ctatur. Nam agnati capiti diminuti quiqz ex hijs p genti sunt ex lege. xij. ta. inter legitimos non habē tur sed a p. tore tercio ordi ne vocatur. exceptis solis tñ modo fratre et sorore emācipatis. non etiā libis eoz qz lex anastafiana cū fratribus integri iuris cō stitutis vocat quidē ad le gitimā fratris hereditatē siue sororis non equis tam p. tibus sed cum aliqua di minucione quā facile ē ex ipius ostōnis verbis colli gere. Alijs vero agnatis inferioris gradus licet ca pitis diminutōz passi non sunt tñ anteposit eos et p culdubio cognatis. **C**os eciam qui per femininū se xus psonas ex transuerso cognacione iungunt ter cio gradu proximitatis nomine p. tor ad successioē vocat. **L**iberi quoqz qui i adoptiua familia sunt ad naturalū parētū heredi tatem hoc eodem gradu

nō aut añ. q. suā p. tez adirent. p. mo adeant vt sequitur. al s non trāsmittēt olim v l hodie. vt. C. de ca. tol. l. in nouissimo. n i psonis liberoz. ut. C. de hijs qui ante ap. ta. l. i. **P**ertinet. s. s. aus gmentū sup. dictum. **D**e successioe ag. **D**est suos. vt s. de here. ab intest. s. i. **P**retor. s. s. her. ab intest. s. emācipati. **C**onstō. ut. s. s. her. ab intest. s. nec non. et. s. diui. **A**gnati. ut. s. de leg. ag. suc. in pñ. **E**t hñ quos. s. s. qui sūt nōo ltimoz. **C**onsulta. vt. s. p. duobus ti. **C**onstō. vt. s. de le. ag. suc. s. hoc etiā **P**roximos. scilicet quos nemo cognati us aūcedit vel p. ce dit siue vnus sit siue plures. et inspiciunt qz primoz. s. co tpe q bonoz. poss. defer tur. vt. ff. e. l. i. s. p. imus et. s. gradati. **C**ognacō. nūqd s inter suos datur h bonoz. poss. Rē. etiā si fiat postea lib non dat. vt. ff. e. l. i. s. p. tmet. et. l. hñs q. sed nunquid adoptiuus qz non videt ibi na tural cā. Rē. sic quia quib⁹ agnascitur et cognascit. vt. ff. e. l. i. s. cognacionem. **R**ā quibz. breue

debet esse. **R**on habent. vt. s. t. i. s. sciē. **T**er cō ordie. nā sūt. iij. ordies succedēdi. vt. ff. si ta. te. nulle. ex. l. i. **E**xceptis. nā isti inter ltimos numerāt **C**uos. s. s. f. res emācipatos et sorores. **A**nastafiana quā n habemus. s. de ea hētur mēcio. C. de le. tu. l. iij. q s le. hē. l. fi. s. i. **I**nteg. i. n emācipati p. **D**imintu tionē. tercie forte p. **A**nteposit eos. s. f. res emācipa tos p. **C**ognatis. s. s. antepomit. et sic vocat cū sibus et agnatis et cognatis vltioribus p. ferunt. **C**os eciam non solū agnatos capite minutos zē. accre.

a Gradu. scz cognacionis **b** Liberi. vt. s. de here. ab intest. s. admonendi **c** Eodem. s. gradu facio puta ag. cōis **d** Ubi autē. spēs ē. nam agnatio genus est. osanguinitas ē illa q̄ inter fratres tm̄ est. vt. ff. de suis et le. l. ij. i. Rē. et. s. de le. ag. suc. s. i. **e** Sunt sibi. sic. ff. e. si spurius **f** Itaqz omnibus. inter se et cū matre. vt. ff. vnde cog. hac pte.

g Hoc loco. iste. s. quis est ad totū istū. et illū. s. de le. ag. suc. sic. s. t. i. s. fi.

h Utm̄. s. agtis. **i** Proximitatis. id est agnacionis.

k Pietor. caute ta cet h de iure ci. nam cognati de iure ci. n̄ vocantur.

l Ad sextum. ymo videt q̄ vsqz ad. v. tm̄ vocent tā agnati q̄ agnati vt. ff. de ve tara. mi. suc. l. ij. s. fi. s. Rē. illa eē i castre sibi loquit̄ s̄ in alia v̄l die q̄ ibi ita erat de facto. quidā in q̄n to gradu. et ita scm̄ narrat.

m Ex septimo. subaudi qui sunt.

n Nataue. s. nunq̄d sūt alij in. vij. gradu Rē. multi. et alij esse p̄nt. vt. coll. s. t. i. s. vj. Itē et q̄re magis h̄n vocant̄ q̄ alij in vij. gradu. Rē. qz h̄n respiciūt inferius l. z neā transuersalē. alij om̄s supius. vt. ar. ff. vñ li. l. s. p̄to. in fi. s. nūquid corrigi h̄o die distm̄ctio huius. s. p. auf. de her. ab intest. s. i. vbi nulla inter agtos et cogtos dēna fit. p. dixit oēs in infimū succedē q̄ sic corrigi q̄d h̄c s̄ nos om̄s vsqz ad. x. gradū vocamus. non aut̄ trahimus agnas tos ad cognatos. cū extendē successione z debeamus. i. velim⁹ vt. s. de bo. pos. s. ad huc ar. contra. C. de pact. l. lege. et i. auf. de nup. s. demiceps.

De gradibus cognacionū
Hoc loco necm̄ est exponere quem admodū gradus agnacionis numerent̄. q̄i re in primis admonendi sumus cognacionem aliā

De gradibus cognacionis Reica
Hoc loco necm̄. s. quid ad nos de h̄is. Rē. n̄. p̄f. he s̄ reditates q̄ p̄ gradus deferunt̄ et tutelae. et p̄pter testimonia nō dicēda. vt. ff. e. l. i. iur. cō. p̄ Gradus. q̄d sit die vt. s. e. s. hattenus q̄ Admonendi. sic. ff. e. l. i. ac.

Transuerso. hec supflua videt̄. vt. ff. e. stigmata otra So. ibi in directa linea tm̄ loquitur. hic i indirecta **s** A sedo. s. quare non a p̄mo. Rē. cū ego p̄i sim i vno ḡdu et ip̄e pater fratri meo in alio. sumus ergo in duobus gradibus ego cum fr̄e facto ascensu ad patre q̄si p̄ quēdā ḡduz vt. ff. e. iur. osul. s. gradus. s. nullus ex trāsuerfo p̄mior

supra numerari. aliā infra aliā ex trāsuerfo. que eciā a latere dicitur Superior cognacio est pentū. inferior liberor. Ex trāsuerfo frat̄z soror̄ue eorum qui queue ex h̄is gn̄antur. et ouenienter patruī. amite. auunculi matertere. Et superior quidē et inferior cognacio a p̄mo gradu incipit. at ea que ex transuerfo numerat̄ a sedo incipit **P**rimo gradu est supra pater. mater. infra filius filia **S**ecundo gradu supra auus auia. infra nepos neptis. ex transuerfo frat̄ et soror. **T**ercō ḡdu sup̄. p̄auus p̄auia. infra pronepos pneptis. et ex trāsuerfo fratris sororisqz filius filia et oueniēter patruus et amita. auunculus et matertera. **P**atruus ē frater p̄is. qui grece patros appellatur. auunculus est frater matris. qui grece metros dicitur. et p̄mi scue thepos dicit̄. **A**mita ē patris soror. matertera ē matris soror. vtraqz theya vel apud quosdam theth appellatur **Q**uarto gradu supra abauus abauia infra. abnepos abneptis. **E**x transuerfo fratris sororisqz nepos neptis. et

fratre inueniē. ergo non p̄t inueniri p̄m⁹ ḡdus a latere vt. h̄ic et. ff. e. l. i. in prim. **P**rimo. pater et mat. si p̄t ē michi i p̄mo et ego sibi i alio p̄mo ḡ sumus in duobus. Rē. non seq̄tur. nā sum ei in primo ita q̄ in eodē et inter me et ip̄m vñ tm̄ graduz facimus ad s̄itudinē fenestre. nam due columnne ex lateribus vñā faciūt fenestraz tercia eciā adiecta fit et alia fenestra. et ita in ḡdu p̄sona adiecta eē vna deiceps facit gradū. vt. s. e. s. hattenus. **U** filius. q̄ l. multi sint. om̄s patri sint i p̄mo. inter se autē in sedo. vt. ff. e. iur. cō. s. transeamus. **E**x trāsuerfo. nūc s̄ hoc gradu incipit cum nemo ex hoc ordine p̄mo gradu inueniatur. vt. ff. e. l. i. in primi. **T**ercio. ex trāsuerfo. nō caute q̄ eē illi qui sunt ex trāsuerfo diuidūtur in supiorē et inferiorē lineā. et sic respiciunt in seq̄ntibus gradibus. et quāqz i p̄ntibus. vt. s. e. s. in. **P**atruus. soror. vñ s̄ sul. Sūt patruī patris fr̄es amiteqz sorores. frater auunculus est soror est matertera matris. **Q**uarto. abnepos s̄ in ferius respicit. **P**atruus. hoc refert ad supiorē lineā. neā transuersalē. **A**uunculus. s̄ aut̄ stat q̄ qui ē mei patruī patru⁹. michi

erit magnus patruus. qui mee matris auunculus. michi erit magnus auunculus. sed quid si erat patruus matris mee. vel auunculus mei patris. Rē. Jo. om̄e illū michi esse patruū vel auunculū magnū qui est meo patri vel patri simi plex. vt. ff. e. l. i. iur. cō. s. patru⁹. et. C. s. suc. e. l. i. s. Rē. s̄

Filia isti nominati regunt supiores gnos ab illo & sic
culo Item fratris qd et sunt isti omnes in quinto gradu li
nee collateralis respectu descendencium

Proprios sobri
nus q d q u filius
sz ppior consobri
nus et que filia dicit

Hij sunt subaudi
in qnto gradu colla
teraliu ex pte ascen
denciu scz filius pa
trui mei magni et si
miliu de quibz sz h
a ff e l i i i i t i l i j

Patruus gene
rara gradu hoc est
vez h vna ab vna no
si ples ab vna vt ff
e i i i c o s t r a s e a m

et h est vez ex omni
ordine graduu scdm
nos h m canon ex
latere transuerso alid
est nam que nos di
m m sedo ipi di
cunt in pmo et quem
nos i qto ipi m sedo
et sic de singulis vt
in decretis xxxv q
v c i j sed fuit eozuz
osideraco bona pp
m m m i n e a e c i a m
bona ppter heredita
tes que p gradus de
feruntur vt j de bo
pos s q s aut et ff e
i i i m p r i m a c c u r

Adiciat hic p
colligi diffinis g
dus vt dicatur Gra
dus est numeraco sig
gulaz psonaz og
nacoe vel affinitate
diuntaz quoto sta
du vna psona distat
ab alia optie idicis
dictus qst lapideus
gradus vt ff e i i i c
o s g r a d u s

Quoto scz o d a z
uo vt decimo accur

Adiciat hic p
colligi diffinis g
dus vt dicatur Gra
dus est numeraco sig
gulaz psonaz og
nacoe vel affinitate
diuntaz quoto sta
du vna psona distat
ab alia optie idicis
dictus qst lapideus
gradus vt ff e i i i c
o s g r a d u s

Quoto scz o d a z
uo vt decimo accur

Adiciat hic p
colligi diffinis g
dus vt dicatur Gra
dus est numeraco sig
gulaz psonaz og
nacoe vel affinitate
diuntaz quoto sta
du vna psona distat
ab alia optie idicis
dictus qst lapideus
gradus vt ff e i i i c
o s g r a d u s

Quoto scz o d a z
uo vt decimo accur

Adiciat hic p
colligi diffinis g
dus vt dicatur Gra
dus est numeraco sig
gulaz psonaz og
nacoe vel affinitate
diuntaz quoto sta
du vna psona distat
ab alia optie idicis
dictus qst lapideus
gradus vt ff e i i i c
o s g r a d u s

Quoto scz o d a z
uo vt decimo accur

ouenient patruus magn9
amita magna id est auie frater
et soror Item auunculus
magnus et matertera ma
gna id est auie frater et so
ror sobrin9 sobrina id e
qui queue ex sororib9 aut
fratribz pcreantur sed q
da recte consobrimos eos
ppe dici putat qui ex dua
bus sororibus pgenerant
quasi soro rimos

Eos v
ro qui ex duobus fratribz
pgenerant pprie fratres
patruales veant. Si aut
ex duobus fratribz filie
nascuntur sorores patru
ales appellant. at eos qui
ex fratre et sorore pgenerant
amitinos pprie dici putat

Amite tue filij sobrinum
te appellant tu illos ami
tinos Quinto supra at ta
u9 attauia infra at nepos
a neptis Extraverso fra
tris sororisqz pronepos p
neptis et ouenienter pa
trius pamita id est pau
frater et soror et pauuncu
lus et pmatertera id est p
auie frater et soror

Tez
fratris patruelis vel sor
ris patruelis sobrini et co
sobrine amitini et amitine
filius filia proprios sobri
nus sobrina hij sunt pa
trui magni et amite mag
ne auunculi magni mater
tere magne filius filia

Sexto gradu supra tri
tauis tritauia infra trine
pos trineptis Extraverso
so fratris sororisqz abne
pos abneptisqz et conue
nienter ab patruus abami
ta id est ab auie frater et so

ror ab auunculus ab mater
tera id est ab auie frater et
soror Item sobrini sobri
neqz id est qui queue ex
fratribz et sororibus pa
truelibus vel consobrimis
vel amitinis pgenerantur

Ite patruus pamite pro
auunculi pmatertē sobrini
sobrieqz eorumqz qui que
ue ex fratribz vel sorori
bus patruelibus vel con
sobrinis vel amitinis pge
nerantur filius filia

At
tenus ostendisse sufficiat
que admodu gradus co
gnacōis numeretur Naqz
ex hijs palā est intelligere
que admodu quoqz vlteri
ores gradus numerare de
beamus

Quippe semp
gnata queqz psona gra
duz adiciat vt longe faci
lius sit rñdere quoto gra
du quisqz sit quā pprie co
gnacionis appellacionem
quicqz denotare

Agna
cionis quoqz gradus eod
modo numeratur sed cum
magis veritas oculata si
de quam p aures animis
hoim infigitur ideo neces
sariu duximus post narra
cionem graduu eciā eos
psenti libro inscribi quate
nus possint et auribus et
oculoz inspectionib9 ado
lescentes pfectissimā gra
duu doctrinam adipisci

De seruii cognacione
Lud certum est ad huiles
cognaciones illam ptem
edicti qua pximitatis no
mine honoru possessio per
mittitur non prinere nam
nec vlla atiqua lege talis

Apellacione ppter du: s r e o e s et qz vltra trinepo
tem vt tritau vocabula non inueniunt specialia sed supi
ores a inferiores vocat vt ff e l i i i i t i l i j

negocia qz vocabula
vt ff de psep x l i
i i i j h v l q z ad que nu
merabimus h l v l q z
ad v i j s g n a t o z et
v l q z ad x s g n a t o z
vt ff e n o f a c i l e et
s t i s f i m i s t r o n e
d e m o s t r a d i v e l l e m 9
v l t e r u s n u m e r a r e n i
v t i l i t a t i s l i c z d e c r e
t i s t e h a l i t d i c a t a c o
l m e d o s c z a d i e d a
p e r s o n a

Sed cu p aures
vn ozacius Segm9
irritat animos dimif
sa p aures qz q sunt
oculis subiecta fidez
libus accur

Eciā adipisci vn
qdā bñt hic arbore

De huili cognacione
Lud alias e h Reica
de huili cognacione
alias non

Edici sunt enim
i i i p r e s s u c c e s s i o n i s
a b i n t e s t a t o v t f f
q u i s o r i b o p o s l i i
p p r o x i m i t a t i s i
c o g n a c i o n i s v t s e q
t u r e t v t f f v n c o g
l i i s p r i m e t

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

Pertine sed nec
alia aliquam vt v e
i p e s u c c e d a t p e i s u c l
c e d a t v t C o u i a d e
s u c s e r u u s m i s i m
t r i b u s c a s i b 9 v t C
a d f i l l i p n l e t C
s u i s e t l e a p u d h o
s t e s e t C a d o r f i l i
h

a Computabat. hec videtur mala ratio. cum magis iure pte
 torio qd naturalē causā intuebat deberet oputari. vt. s.
 de her. ab m. s. emancipati. q. civili. sed dic qd ecia ad alia
 vt ad tutelā et filia.
 n. q. ad nup. ut. s. de
 nup. s. illd. a. ff. s. r.
 tu nup. l. adopti. s.
 huil. s. q. n. q. d. d. n. l. ex
 sui p. s. a. succedit. q. s.
 tis. s. h. i. s. n. vt. h. s. z
 b. p. a. loq. i. iustia. q.
 c. Peruenientibus. s. s.
 p. a. r. n. e. t. i. b. u. s.
 d. I. p. i. s. e. z. p. e. n. t. e. s.
 e. In fuitute. id est
 donec hui erant.
 f. Venerūt. s. p. e. t. e. l.
 g. Veniant. aliud si
 liber factus huil ite
 rū manumittat. vt. ff.
 vnde cog. is. qui. s. e.
 et. s. de. ca. di. s. q. a. t.
 q. z. est. i. b. i. q. s. i. b. i. p. u.
 tetur. Sed nunquid
 ecia iste hodie succe
 deret naturali causa
 inspecta. vt. C. s. le.
 le. aut. successe. s. e. s.
 non. s. m. Jo. quia pre
 tor. naturalē cāz itue
 bat. et tū n. vocabat
 eum vt dictū ē. Itēz
 o. tra. C. s. suis. et. le.
 ex. libera. So. s. no.
 uū. ius. vel. ibi. loq. ē.
 qū. nec. de. factō. erat.
 m. m. o. n. i. u. vel. ibi. q.
 ad. honores. loquit.
 hic. q. ad. successe. s. e.
 h. Alterius. id est
 p. n. t. e. s. l. i. b. e. r. i. s. a. e. c. o.
 r. r. a. e. x. c. l. u. s. o. p. r. o. n. o. et
 hoc. s. m. o. m. s. Itē. l. i.
 b. e. r. t. u. v. n. u. alteri. e. i. s.
 f. r. i. s. u. o. et. ita. frater. l. i.
 b. e. r. t. i. p. f. e. r. t. u. r. p. r. o. n. o.
 Et. s. s. m. q. u. o. s. s. vt. h.
 Sed. jo. cō. tra. p. f. e. r. t.
 e. m. p. r. o. n. u. f. r. i. vt. ff.
 de. h. o. l. i. et. s. s. u. i. s. et.
 l. e. i. n. t. e. s. t. a. t. o. et. j. t. i.
 s. s. i. n. a. u. t. e. s. i. n. o. n.
 i. Ex. illa. scilicet. sup.
 dicta. greca.
 k. Repetit. hic. s.
 quis. est. ad. o. m. n. i. a. s.
 s. hoc. e. s. t. o. l. i. b. r. o. p. o.
 s. i. t. o. s. et. id. e. m. i. n. s. e. q. u.
 t. i. p. r. i. o. s. s. h. i. c. et. a. l. i. a. s.
 s. de. s. u. c. c. o. g. s. u. l. t.
 et. ad. o. r. f. i. s. s. f. i.
 l. Tradidim. a. p. n.
 e. p. i. o. t. e. r. c. i. j. l. i. b. r. i.
 m. Numerauimus
 vt. curie. d. a. t. o. s. a. e. m. a.
 c. i. p. a. t. o. s. vt. s. s. h. e.

Sed
 nostra constitucione quas
 pro iure patronatus feci
 mus qd iusvlsq; ad nostra
 tpa satis obscurū atq; nu
 be plenū et vndiq; ofusus
 fuerat. et hoc humanitate
 suggerēte concessim. vt
 si quis in seruilī constitut⁹
 oforcio liberū vel liberos
 habuerit. siue ex libera si
 ue ex huili odicionis mu
 liere. vlt. o. tra. si. h. u. a. mulier
 ex libero vel seruo habue
 rit liberos cuiuscumq; sex
 us. et ad libertatem hīs p
 ueniētibus. et hīj q. ex seruilī
 ventre nati sunt libertate
 meruerunt. vel dum mulie
 res libere erant. et ipi i ser
 uitate eos habuerūt. et po
 stea ad libertate puenēt.
 vt hīj o. m. s. ad successe.
 patris vel matris veniant
 patronatus iure in hac p
 te sopito. **H**os em libe
 ros non solū in suoz parē
 tū successe. s. s. e. c. alterz in
 alterius successe. s. s. m. u. t. u. a.
 vocauim⁹ ex illa lege spe
 cialit⁹ eos suos vocantes si
 ue soli inueniant qui in ser
 uitate nati et postea manu
 missi sunt. siue vna cū alijs
 qui post libertate pentuz
 ocepti sunt siue ex eodem
 pte siue ex eadē matre. si
 ue ex alijs nuptijs ad simi
 litudinē eorum qui ex iu
 stis nuptijs pcreati sunt.
Repetitis itaq; omib⁹
 que iam tradidimus ap
 parēt non sp. eos qui parē
 gradum cognacionis ob
 tinent pariter vocari. eoq;
 amplius nec eum quidez q;

ab m. s. i. et. s. emancipati. n. **F**uerit. hoc subdiuiditur.
 o. **E**x femineo. qui tamē cum dimmucōe tercie ptis succe
 cedit huius. l. tpe. s. de here. ab m. s. diui hodie sine dimi
 nutione. vt in aut. s.
 tri. et se. s. necnon.
 p. **A**motis. cessanti
 bul suis fallit adhuc
 hec regula. qui por
 est in gradu zē. vt. j.
 e. s. totiens nē.
 q. **I**ntegz. id ē ca
 pite minut⁹. nō ē sic
 s. s. s. u. c. c. o. g. i. s. s. i.
 fi. nam secus esset si
 esset capite minutus
 qz ille successe. s. q.
 veniūt ex l. xij. ta. p.
 eūt p. minimā capitil
 dimmucōne. vt. s.
 ad. o. r. f. i. s. s. c. i. e. n. d. u. m.
 e. **P**leriq; ppter
 fratre et sorore emā
 cipatos vt. j. e. i. b. i. e. x.
 ceptis. Item ppter q. s.
 o. g. n. a. t. o. s. q. u. i. v. o. c. a. n. t.
 vt. a. g. n. a. t. i. v. t. s. s. l. e.
 a. g. s. h. o. c. e. c. i. a. Item
 ppter patrem qui si
 liuz emācipauit vt. s.
 de. l. e. a. g. s. u. c. s. f. i.
 s. **N**epos. qui est in
 qnto gdu agnacōis
 t. **P**ronepos. hic i
 sexto agnacōis.
 u. **A**uuculo. qui sūt
 in tercio gradu cog
 nacōis.
 v. **P**refertur. in suc
 cessione eius qui tles
 habet agnatos.
 r. **C**oties. nō regu
 lā bonā. vt. et. C. cō.
 m. u. a. de. s. u. c. l. a. u. u. c. l. o.
 et. C. v. n. d. e. l. i. l. i. j. Et
 ad. e. i. u. s. e. u. i. d. e. n. c. i. a. nō
 t. r. e. s. e. s. t. e. o. r. d. i. n. e. s. s. u. c.
 c. e. d. e. n. d. i. s. i. n. f. e. r. i. o. r. e. s.
 et. s. u. p. i. o. r. e. s. et. ex. l. a.
 t. e. r. e. v. e. n. i. e. n. t. e. s. vt. i. n.
 a. u. t. d. e. h. e. r. a. b. i. n. t. e.
 i. n. p. r. i. m. o. d. e. s. c. e. n.
 d. e. n. t. e. s. i. n. i. n. f. i. n. i. t. u. v. o.
 c. a. t. u. r. vt. s. de. h. e. r.
 a. b. m. s. i. et. i. n. a. u. t. s.
 h. e. r. a. b. i. n. s. i. h. i. s. c. e. l.
 s. a. t. i. b. z. v. o. c. a. n. t. a. s. c. e. n.
 d. e. t. e. s. p. m. o. p. t. e. m. a. t. e. r.
 s. e. d. o. a. u. u. s. et. a. u. i. a. et.
 h. i. c. d. e. i. m. c. e. p. s. s. i. c. t. n. ut
 f. r. e. s. e. x. v. t. r. o. q. p. n. t. e.
 s. f. u. n. c. t. o. d. i. u. n. c. t. i. m. cū
 h. i. j. s. u. p. i. o. r. i. b. u. s. v. o.
 c. e. t. u. r. l. z. q. u. i. d. ā. d. i. c. ā. t.
 cū. p. a. t. r. e. a. m. a. t. r. e. t. n. i.
 e. o. s. v. o. c. a. r. i. et. a. l. i. o. s.
 i. n. f. e. r. i. o. r. e. s. p. f. r. a. t. r. e. s.

proximior sit agnatus. sem
 per pociore esse. Cum em
 pma causa sit suoz hered.
 et eorum quos inter suos
 heredes enumerauim⁹. ap
 parēt pnepotem vel ab
 nepotem defuncti pociore
 esse q. fratre et patrem ma
 tremq; defuncti. Cum alio
 quin pat. quidez et mater
 vt sup. quoq; tradidimus
 p. m. u. gradū agnacōis ob
 tineāt. frater vero secund.
 p. nepos aut tercio gradu
 sit agnacōis. et abnepos
 quarto. Nec interest an in
 potestate morietis fuerit
 an non. qui vel emancipa
 tus. vlt. ex emancipato aut
 ex femineo sexu p. agatus
 est. **A**motis quoq; suis
 heredibz et quos int. suos
 vocari heredes diximus.
 agnatus qui integruz ius
 habet agnacōis. eciam
 si longissimo gradu sit. ple
 rumq; pocior habet q. p
 ximior cognatus. Nam pa
 trui nepos vel pronepos
 auuculo vel matertere p
 fertur. **T**otiens igitur
 diximus aut pociorem ha
 beri eū qui proximiorē grad
 cognacionis obtinet. aut
 pariter vocari eos qui co
 gnati sunt. quociens neq;
 suoz heredum iure quiq;
 inter suos heredes sunt. ne
 q; agnacōis iure aliq; p
 ferri debeat. sedz ea q. tra
 didim⁹ exceptis frē et soro
 re emācipatis q. ad successe.
 sione fratrū vel soroz vocā
 tur. qui et si capite diminu
 ti sunt. tū pferunt ceteris
 vltioris g. dus agnatis.

excludi et p nobis est aut de her. ab inte. s. si vero cum
ascendentibz et ff. de suis et le. l. ij. s. hereditas. supiori
bus cessantibz pmo frater ex utroqz pnte. et soror. et eozz
filij. scdo ex alio tm
et eozz filij. tercio h
regla obtinetur qui
por est in gradu at
vt hic et in aut. de
her. ab in. s. reliqui
et. s. si vero neqz fra
tres. et i aut. vt fra.
filij. s. i.

Tradidimus. vt
s. p. s. et hoc. e. s.
s. Exceptis. excipit
ab eo qd. s. dixerat
qui integz. at.
a. p. ferunt. vt. s.
de suc. cog. i. s. n.

De success. libtoz.
inc. qz. hucuf
de bois i ge
nuoz. dixit.

Olim. scilz. le. xij.
ta. et h. est. primu. iul
stuz. em. fut. vt. h. et
s. i. et. s. postea. a
s. sed. nostra.

Impune. id est. fi
ne. timore. testameti
rumpendi.
s. Ita. demu. et. no
aliter.

Herede. naturalē
vel. adoptiuu. vt. j. i
s. nichil. i. n. i. u. i. t
uillu. fm. Jo. Accur.

Ex naturalibus.
ad. diaz. adoptiuoz.
i. Querela. id est. n
poterat. patrono. co
queri.

Postea. fm. ius.
i. i. s. dicit. supra
ad. tertul. in. pn.
m. Libertus. nullu
filii. hns. legitimu. a
naturalē. vt. j. p. s.
p. d. s. e. Accur.

De successione libertoz

Vnc de libertoꝝ
bonis videamus.
Olim itaqz lice
bat libto pꝛonũ suũ impu
ne testamēto pꝛerire. Nā
ita demũ lex. xij. ta. ad he
reditatem liberti vocabat
pꝛonũ. si intestatus mortu
us esset libertus nullo he
rede suo relicto. Itaqz in
testato mortuo liberto si
is suum heredem reliquis
set patrono nichilominus
in bonis eius ius erat. et si
quidem ex naturalibz suis
liberis aliquē suũ heredēz
reliquisset nulla videbat̃
querela. si vero adoptiuus
filius fuisset apte iniquuz
erat nichil iurē pꝛono suo
superesse. Quia de causa
postea pꝛoris edicto hec
iuris antiquitas emēdata
est. siue em faciebat testa
mentũ libertus videbat̃
ita testari vt patrono pꝛe
dimidiã bonoz suoz re
linqꝛet et si a nichil aut mi
nus pꝛtis dimidiē relique
rat. dabatur pꝛono oꝛta
ta. testamēti pꝛtis dimidiē
bonoz possessio siue inte
status moriebatur. siue in
testatus moriebatur suo
herede relicto filio adop
tiuuo dabat̃ eque patrono
contra hunc suũ heredem
pꝛtis dimidiē bonoz pos
sessio. **P**rodesse aut li
bertozũ solebant ad exclu
cludendũ pꝛonũ naturalē li
berī non soluz qz in pꝛate
mortis tēpe habebat sed
eciaz emancipati et in ado
pcionē dati si modo ex ali

n. Dimidiē. nisi in castis sint q̃sita. vt. ff. de bo. li. l. iij. s.
o. Dimidiē bonoz. i. vii. l. i. i. ut. j. s. bo. pos. s. pꝛonus
p. Prodesse solebat. s. iure pꝛorio. nā de pꝛmo. cum qz

qua parte scripti heredes
erant aut pꝛeriti cōtra ta
bo. pos. ex edicto petierāt
Nā exheredati nullo modo
repellebant patronum.

Postea vero lege papia
adaucta sunt iura patro
norum. qui locupletiores
libertos habebant. cautũ
est enim vt ex bonis eius
qui sextercioꝝ. c. milium
pꝛimonium reliquerat. et
pauciores q̃ tres liberos
habebat siue is testamen
to factō siue intestat⁹ mor
tuus erat virilis pars pa
trono debebatur. Itaqz
cum vnuz q̃dem filiu filiaue
heredem reliquerat liber
tus. p̃inde pars dimidiã de
bebatur patrono ac si is si
ne vllō filio filiaue intesta
tus decessisset cum duos
duasue heredēz reliquerat
tercia pars debebatur pa
trono si tres reliquerat re
pellebatur patron⁹. **S**z
nostra constō quam p̃ omi
nacione greca lingua com
pendioso tractatu habito
composuim⁹ ita h̃mōi cau
sam diffiniuit vt siquidem
libertus ṽl libertam mino
res centenarijs sint id est
minus centũ aureis habe
ant substantiam. si em le
gis papie summã interpꝛta
ti sumus ut pro mille sexter
cijs vnus aureus compu
teē. nullũ locũ habeat pa
tronus in eozũ successione
si tam testamētũ fecerit
sin autē intestati decesserit
nullo libertoꝝ relicto tunc
pꝛonatus ius qd̃ erat ex
l. xij. ta. integruz resuauit

nō erat dubiũ. vt. s.
s. itaqz in testmēto
q. Patronum. scilz
in totum.
r. Futurales. et legi
timi. Accur.
s. Dati. si instituti
erāt ut sequit̃. alias
nec oꝛta ta. datur eis
vt. ff. de oꝛta ta. l. ñ
putauit. s. i. adopcoē
t. Repellebat. ne.
qz. p mortuis h̃ntur
vt. ff. s. diu. l. i. i.
s. s. si pꝛoms. nec a
iure ciuili respiciunt̃
vt in aut. de her. et
fal. s. exheredatos.
u. Postea. scilz ius.
p. Cautũ. scz. l. pa
pia. et male. vt al. ut
C. de ca. toll. i. pñ.
p. Debebat ex. l.
papia. accur

3. Sz nra. q̃rtũ ius.
a. Coposumus. et
huius vt credo h̃e
mēto in multis locis
vt. s. t. de vili. og.
i. p̃ri. et. s. de le. ag.
suc. s. fi.

b. Sic em. interpo
sitiō est.
c. Locũ. a. in hoc nō
corrigit̃ lex papia.
et nō qz pdest paup
tal filio libti. sic a al.
C. s. ep. et cle. si qz
s. sin autē.

d. Fecerunt. scz isti
libti miores cēna
e. Resuauit. s. i. iij.
nra constō scz vt i to
tum succedat. vt. s.
e. in pñ. accursus

A Possessoribus id est filios emancipatos. ut. ff. de her. ab
B duximus. q. tñ heredes instituti si in. ff. emancipati
se abstinerunt vel mixti hereditati in integ. restituti fuerit
dabit p. rono ius suc
cedendi. ut. ff. de bo.
li. et si. ff. si filius.

C Habent. scz libti
D Omibz. si nunqd
ecotra moriete filio
qui e libert9 pponit
pater patrono. ff.
de. ut. s. t. i. de vili
cog. in fi. i. ff. n.

E Vocauimus. ecia
an fratres libti. qd
dicut. s. t. i. in fi. i.
F fecerint. ff. n.
ecia ad extraneos.

G Auus. quoz pte
ricio. p. exheredaco
habetur. ut. ff. de ex
her. li. ff. mater.

H Non possunt. qz
iusta causa ingratitu
dimi. intercessit. que
sunt. ff. in aut.
ut. cu. de ap. cog. ff.
causas. quo casu nul
lo iure agunt. ut in
aut. de imensido. ff.
fi. s. qd si filiu emā
cipatu pat. ptereat
sine ca. vñ cōtra ta
bz. non aut querelā.
vide. admitti patro
nis. Sed h. large ac
cipe de moff. ut ecia
otiat p. o. tra. ta. sic
C. fami. h. z. l. fi.

I Tunc ostōne. scz
grecā. accur.

K Antea. sicut erat
si iur. p. orio. ut. s. e.
qua de causa. ut. ff.
de bo. li. l. iij. ff. fi.

L Consequatur. scz
quocūq. mō. relict.

M Conitōe. scz. odi
cōne. ex. le. greca. ut
ff. de cō. ex. l. l. i.

N Repleat. pter. s. ius succedendi est et aliud ius p. rona
tus. scz. ut non voce. ab eo in ius sine venia. ut. C. de i. ius
vo. l. ij. Itē. ut alar. eum. ut. ff. de li. ag. si quis a liberis. ff.
solent. Itē. ut turpē. actōz. vel excep. o. tra. eum non ppo
nat. v. ff. de excep. do. apud celsū. ff. aduersus. et. ff. de obs
sequijs. l. honore. et. l. pens. Itē. ut possit eū in vuitutē ē
uocare. ut in aut. ut libti. de ce. ff. i. col. vj. Itē. vbi eū inue
nerit. faciat ei reuerētā. ut. ff. de in ius vo. gñaliter. et s.
iura malis modis p. dū. Prio si p. ronus remisit ut i. aut.
ut lib. de ce. ff. ilud. Itē. si opulit libtū iura. ne accipiat
vxo. rē. vel libtā. ne nubat. ut. ff. de iur. pa. q. o. tra. l. et. l.
adigē. Itē. si denegat ei alimēta. ut. ff. de bonis li. si p. rono
Itē. p. tē. p. tis. successione. ut. ff. de bo. li. l. ecia. ff.
toties. Item si aliter eoz. regulatus fuerit vel de porta
t. ut. ff. de iur. pa. siue. Itē. si naturalibz. restitut. e. libtus
ut. ff. de bo. li. ec. ff. i. Itē. si. m. excedē. p. fucis. opif. ab. inuito

liberto extorlit. ut. ff. de ag. li. si quis. ff. si qd. Itē. si libtus
dñi mortē vindicauerit. ut. ff. de iur. pa. l. pñl. Itē. si eū ca
pitis accusauerit. ut. ff. de bo. li. q. cū maior. i. ff. n. Itē. si nō

onere ut nec liberis liber
ti liberteue ex ea pte lega
ta vel fidei ommissa p. starēt
sed ad coheredes eoz. hoc
onus redundaret. **M**ul
tis autē alijs casibus a no
bis in p. fata constōe. o. gre
gatis quos necessarios eē
ad hñoi. disposicione. iuris
prospeximus ut tam pa
troni patroneq. q. liberi
eorum necnon qui ex trās
uerso latere veniunt vsq.
ad quintum gradum ad
successione. libertoz. liber
tarumue. uocentur sicut ex
ea ostōne. intelligendū est
ut si eiusdē. patroni. vel pa
trone. vel duorum. vel dua
rū. pluriumue. sint liberi. qui
proximior est ad liberti. vñ
libtē. uocetur. successione
et in capita. et non in stir
pes. diuidatur. successio.

Eodem modo et in hjs
que ex transuerso latere
veniunt. huādo. pene enim
osonācia. iura. ingenuita
tis. et libertinitatis. in suc
cessione. fecimus. **S**ed
h. de hjs. libertinis. hodie
dicēda. sunt. q. in ciuitatem

suis nūmis emptus ē
vel a pñcipe factōez
liberā. testamētū. im
petrauerit. ut. ff. de
bo. li. l. ecia. ff. ij.

O Onere. sic. i. aut. s.
her. et. fal. ff. si autē.
P Libertis. q. b. dā
tur. allegata. eē. rups
to. test. p. o. tra. ta. ut
ff. de. li. p. o. ff. ta. l. i.

Q Præsent. ff. cū. fi
li. sint. quare non ex
cludūt. p. roni. ut. s.
e. ff. cū. vero. maiores
ff. hñ. s. iij. erāt. m. g.
ti. ut. s. ff. si. vero. vel
dic. q. hñ. liberi. erant
nepotes. qui. et. libei
dicunt. ut. ff. de. h.
fig. libtoz. et. eos. p.
cedit. eoz. p. et. eis
talia. legata. dabanē
ut. ff. de. lib. p. l. i. ff.
generaliter.

R Coheredes. ff. s. iij.
quid. in. solidū. tene
buntur. cohēdes. ff.
nō. ut. ff. de. leg. iij. l.
fi. ff. de. vul. sub.
et. si. contra. ta.

S Multis casibz. q.
sequunt. statim.

T Patroneq. ut. ff.
de. bo. li. l. patrone.
U Liberti. ut. ff. de
bo. li. si. p. ex. her. et.
l. si. ex. p. o. ff. iul.

V Ad qntū. gradu.
nunqd. filius. t. m. epo
tis. ipius. patroni. vñ
ecia. ipe. t. m. epus. ad
mittit. vide. q. non.
qz. hic. dicit. vsq. ad
quintū. gradu. si. quis
tñ. velit. o. d. icē. illud
p. se. inducerz. q. o. el

ascendēt. sui. patris. loco. succedūt. ut. s. de. her. ab. m. ff. cū
filius. et. in. aut. de. her. ab. m. ff. i.

V Vocent. p. nostram. o. stitucionem. licet. olim. p. bo. poss.
tanq. ex. familia. vocarent. ut. ff. de. bo. pos. ff. v.

Z Capita. cū. eodē. g. du. ples. muemant. alias. patrius. ne
potē. ex. fratre. excludit. ut. ff. de. bo. li. si. libtas. ff. si. libert9

A Veniūt. scz. ipis. patronis. et. qz. huic. qz. ad. quintum
B Pene. p. ter. tria. dicit. pene. gradu. succedūt. ut. ff. de.
al. vsq. ad. v. vñ. vñ. ut. s. de. suc. cog. ff. fi. Itē. qz. h. i. capita
succedūt. ut. ff. de. al. s. nō. ita. ut. s. de. her. ab. m. ff. qz. placu
it. Itē. qz. vñ. p. roni. filius. excludit. nepotes. ex. al. qd. nō. ē
ita. ingenuis. l. mar. o. d. i. xerit. ut. ff. de. bo. li. si. libtus. p. te
rito. ff. si. libertus. et. de. leg. tu. l. tutela. ff. si. duo.

C Peruenerint. id est. qui. facti. sunt. plene. liberi.
D Sed. hec. quodā. modo. non. em. est. vere. peculū. cū. sint
liberi. ut. ff. de. moff. test. l. fi. i. fine. Accur. ius. florentin9

Postea vero noiatim qd s sit die vt s de exher. ij. g. i. f. Coz. id e manumissoz. s Quibus id est latinis. Ad ciuitate. scz vt cuius romanus efficeret impetrado ius aureoz anuloz vel natales qd iuito piono no est facienS vt ff. S natal. re. l. ij. i. fi. et. l. pnt. et fi. i. s. nra ostoe. C. S lat. lib. tol. p totu k Adiectionibz. scz p. vt. rj. casibz. C. S lat. lib. tol. p totu. Accursius flozetim9

romanam puenerunt cum nec sunt alij libeti. simul et dediticijs et latinis subla- tis. cum latinorū legitime successiones nulle penitus erāt qz licet vt liberi vitā suā pagebāt. attamē ipso vltimo spū simul animā at qz libertatem amittebant et quasi seruatorū ita bona eorū iure quodāmodo peculij ex lege iunia norba- na manumissores detine- bant. Postea vero sena- sulto largiano cautū fue- rat vt liberi manumissores nō nomiatim exheredati facti extraneis heredibus eorū in bonis latinorū pre- ponerent. quibz supuenit eciā diui traiani edictū qd eundē hominem si inuito et ignorante patrono ad ciuitatē romanā venire ex beneficio pncipis festina- uit faciebat quidē viuum ciuē romanū. latinū vero morientē. Sed nra con- stitucione ppter hmoi con- dicionē vices et alias diffi- cultates cum ipis latinis eē legē iuniā. et senatuscō- sultū largianū. et edictum diui traiani in ppetuū de- leri cēsumus. vt om̄s libe- ti ciuitate romana fruan- et mirabili modo quibusd adiectionibus ipas vias que in latinitatē ducebāt ad ciuitatem romanā ca- piendā transposuimus

De assignatione libertorum
 R summa qd ad bona liber- torū attinet admonendi sumus censuisse senatum vt quamuis ad omnes pa-

De assignatione libtorū
 R summa. senatū cuius vba sunt ff. e. l. i. m. Pertineat. nlla facta scz assignatōe. n. C. ius. scilz p̄oni o. filio. ecia postuz mo. ut. ff. e. l. fi. p. Da. l. i. b. e. s. nā in vno non ē necesse. q. Vnde id est an. Accursius flozetim9

Euanescat. ff. e. l. vtrūq. oē. So. v. m. pla. ibi valz assi- ḡtio fca emancipato. vt ibi. l. emancipatōe s pdaē si antea facta fuerit assignatō. vt ff. ar. ff. De arbitris. non distingue- m9. g. opromisso vel die v. m. azo. q. i. l. cō- traria nō dicit fieri assignatōez in eman- cipat. s an soli fieri i p̄tate possit. s nec in dicta. l. s arbi. di- cit solui opromissuz s nō opelli sētentiā dicere. accur. s. Verbis. eē nutu. vt. ff. e. l. i. g. assigna- re. et pure l sub o. di- cōe. vt. ff. e. assigna- re. Accursius.

romi liberos qui eiusdem gradus sunt equaliter bo- na libertorū p̄tineant tam- licere parentivni ex liberis assignare libertuz vt post mortē eius solus is patro- nus habeatur. cui p̄us is assignatus ē et ceteri liberi qui ipi qz ad eadem bona nulla assignatōe interue- niente pariter admitteren- tur. nichil iuris in hīs bo- nis habeāt. sed ita demum pristinū ius recipiunt si is cui assignatus ē decesserit nullis libetis relictis.

Nec tantū libertum sed eciā libertā. et non tm̄ filio nepotivie sed eciā filie ne- p̄tue assignare pmittitur

Datur autē s assignadi facultas ei qui duos p̄les ue liberos in p̄tate habe- bit. vt eis quos in p̄tate habet assignare libertum libertāue liceat. Vnde q̄ rebatur si eum cui assigna- uerit postea emancipau- rit an euanescat assigna- tio. Sed placuit euanesce- re qd et iuliano et alijs plerisqz visuz ē. Nec inter- est an testamēto quis assi- gnet an sine testamēto sed eciā quibuscunqz verbis patronis hoc pmittitur fa- cere ex ipso senatuscon. qd claudiani t̄pibz factū est. sub illo rufo et orficiano scapula consulibus

De bonoz possessione
 Vs bonoz possessionis in- troductuz est a p̄tore grā emendandi veteris iuris. nec solū in intestatorū he- reditatibus vetus ius eo

De bonoz posses- sione. Vs bonorum poss. que est ius p̄sequēdi retinēdiqz p̄monij qd cuiusqz cū is mor- tuus fuerit. vt. ff. e. l. i. in. g. bonoz. u. Emendadi. id est supplendi. qz minus benedicendo ad ple- nū dixerat ius civile nō cognoscens eman- cipatos. ut. s. s. her. ab in. g. emancipati- fic. ff. ad. l. ro. s iac. l. vl. g. i. et fi. vel die emendadi p̄prie vt i agnatis feminis vbi ius p̄torium contra ius civile indixit. vt. s. s. le. ag. success. g. s. qz. et i postumo vt. j. g. p̄p. Accur.

De bonoz posses- sione
 Vs bonorum poss. que est ius p̄sequēdi retinēdiqz p̄monij qd cuiusqz cū is mor- tuus fuerit. vt. ff. e. l. i. in. g. bonoz. u. Emendadi. id est supplendi. qz minus benedicendo ad ple- nū dixerat ius civile nō cognoscens eman- cipatos. ut. s. s. her. ab in. g. emancipati- fic. ff. ad. l. ro. s iac. l. vl. g. i. et fi. vel die emendadi p̄prie vt i agnatis feminis vbi ius p̄torium contra ius civile indixit. vt. s. s. le. ag. success. g. s. qz. et i postumo vt. j. g. p̄p. Accur.

a Emendavit. expone vt. s. **b** Non potat. vt. s. del. s. po-
 stum? vt. s. ut ibi. **c** Postumus. qd sit dic vt. s. del.
d Honorario. ff. e. no. e. s. vbi cuq. vt. s. s. postum?
 specialiter ex illa regula excipitur p ipm ptoze q ad hoc s
 rogatur illi regule gnali qz no e dubiu qn generi p spz
 deroget vt. ff. de peti. l. factio legu. **e** Possessor. sui.
f s. is. s. postum?
g Constoe. s. gre
 ca. vt. s. del. s. po-
 stumus.
h Incognitus. sed
 agnitus. na ostoes
 sunt de iure ciuili. vt
 ff. de iusti. et iur.
 ius aut ciuile
i Aliqn. neqz emen-
 dadi. vt. s. e. i. Ren.
 et dic emendadi id e
 supplendi. agnadi
k Impu. vt. s.
 primo Ren.
l Iuris. scz ciuilis.
m Possessione. no
 tres vias ptozis.
n Et remota. qre s
 fecit ptoze. R. ut suc-
 cessoribz vias aplia
 rz. sic. ff. del. ij. cu fi-
 liz. s. nati. ar. vt. ff.
 nau. cau. sta. l. id. s.
 h an sit. a. s. h si gtis
o Quos ad heredita-
 te. id est ad successio-
 ne vt emancipatos.
 ab intest. agnatos
 p se co. etul. et orfi.
p Constituunt. vt
 C. de suis a le. l. fi.
q Quapures. q
 lex. xij. ta. vel q dix
r Re quis. erat
 sic. ff. de interrog.
 act. et quia.
s Nam angustiss
 mis. na sui heredes
 et agnati tm succede-
 bat s iure ciuili. ius i
 tegz. hntes. qz non
 fut emancipati. de alijs
 em no s. vt. s. s. he-
 re. abinte. s. i. a s le.
 ag. suc. in pn.
t Snt pteritis. siue
 emancipatis siue non
 ut. C. s. li. p. maximu
 circa prima.
u Tabulas. sed qua
 re dat suis opra ta.
 cu ipo iure nulluz sit
 testamtu. vt. s. s. ex
 her. li. i. pn. R. duas
 habet vias. vnam de iure ciuili. per quam potest dicere
 nullu. alia s iur pto. p qua no dicit nullu. s annullandu. cu
 nec fieri nec desinere possit hre de iure pto. vt. C. de li. p.
 l. fi. pt. s. e. s. qz aut. Itē qre opra ta. s. ex testō. cu magis
 vt testm dici debet; cu rupit testm. vt. C. s. col. ut libeis

modo ptoze emendavit sic
 supra dictum est. s. in eozu
 quoz qui testamto facto
 decesserint. Na si alienus
 heres postumus fuerit in-
 stitutus. quauis heredita-
 te iure ciuili adire non po-
 terat. cu institutio non va-
 lebat. honorario tamen iu-
 re. bonoz possessor efficie-
 batur videlicz cu a ptoze
 adiuuabatur. Sed et is a
 nostra ostone hodie recte
 heres instituitur quasi et
 iuri ciuili non incognitus
 Aliquando tamen neqz eme-
 dadi neqz impugnadi ve-
 teris iuris. sed magis con-
 firmandi gra ptoze pollice-
 tur bonoz possessione. na
 illis qz qui recte testamen-
 to facto heredes instituti
 sunt dat fm. ta. bo. posses.
Item ab intestato suos
 heredes et agnatos ad bo-
 poss. weat. sed et remota
 qz bonoz poss. ad eas pti-
 net hereditas iure ciuili.
Quos autē solus weat
 ptoze ad hereditate. hedes
 quide ipo iure no siut. Na
 ptoze herede facere non pt
 p lege aut tantu vl simile
 iuris ostonem heredes fi-
 unt veluti p senatus consul-
 tum et ostones pncipales
Sz cu eis ptoze dat bo. pos-
 loco heredū ostituuntur. et

Re. id sic dicitur. qz sine testō opete nō pōt Itē qre s pmissit cū
 fm ta. digoz sit. R. qz donec ista opetit illa dari nō pōt vt
 ff. de vt. l. ill. s. fi. et de vis ta. l. i. s. eqsimū. i. R. Itē
 nūqd s pētī dat vt ta. filij emancipati. R. sic ad istar pōmī
 vt. ff. si a pa. qz ma. l. i. et ar. ff. s. bonis dāp. l. fi. sic. ff. si
 ta. tel. ex nul. le. l. i. **u** Sedz ta. sic. ff. si ta. te. nulle. ex.
 l. i. Itē s qn testm fa-
 ctum ē i septis. al fm
 nūcupacōz. vt. C. s.
fecit. Vis ta. l. ij
 sic. ff. si ta. te. nulle ex
l Et pmo. l. i.
 loco. s. int. eas q ab i
 test. deferunt. et nō
 hūc ordinē qui seqē
 in edicto fuisse s nō i
 obsequando. vt. j. seqē
z Connumerat. vt
 s. de her. ab inte. s.
 emancipati.
a Vnde liberi. qd
 erit ecōtra filio emā-
 cipato mortuo. R.
 p hz bo. pos. vñ pē-
 tes vl vñ liberi vti-
 lie cū eq rōe vocent
 ptem ad hereditatē
 filij. ut. ff. s. in of. te.
 nā a si. a. ff. vnde li-
 scpto. vt. dic. vñ limi
 cū sp opra ta fiducia
 eum emancipet. vt. s.
 s. le. ag. suc. s. fi. Itēz
 nūquid filio i bonis
 matris datur s bo.
 pos. R. nō ut. C. s.
 suis a le. her. l. fi. Itē
 nūquid in alijs vites
 rioribz ex linea descē-
 dentibz supdicta ser-
 uant. s. vltra filios.
 R. sic. cū oēs iferio-
 ores dicantur liberi
 vt. ff. s. v. sig. libto
v Sedo itimil. rū
 id ē agtis et eis q eo-
 rū loco sūt. vt. s. de
 leg. ag. suc. s. i. et. s.
 hec ecia. et. ff. vñ le.
 l. ij. s. s. aut. et. l. ij.
c Tercō. extraneo
 id est ei qui emebat
 filiū a pte. a postea
 eū maimittebat. naz
 sic fiebat olim emans-
 cipacō. ut. s. qz mo-
 ius pa. po. sol. s. pre-
 terea. vel melius. vt
 j. e. s. que autem.
d Quarto cogna-
 tis qui iure ciuili nō
 vocant. vt. ff. vñ cog. l. i. i. R. n. et. s. s. suc. ag. i. R. n.
e Ex familia. q dabat patruo libto moriete itestato. s
 quēs dabat eidē libto moriete cū testō. fm qd. vl dic q
 h familie id ē agnatis trāsuersalibz pōmī dat vsqz ad. v.
 gradum. vt. ff. de v. sig. p nunciatio. s. familie. et. j. e. s.

Re. id sic dicitur. qz sine testō opete nō pōt Itē qre s pmissit cū
 fm ta. digoz sit. R. qz donec ista opetit illa dari nō pōt vt
 ff. de vt. l. ill. s. fi. et de vis ta. l. i. s. eqsimū. i. R. Itē
 nūqd s pētī dat vt ta. filij emancipati. R. sic ad istar pōmī
 vt. ff. si a pa. qz ma. l. i. et ar. ff. s. bonis dāp. l. fi. sic. ff. si
 ta. tel. ex nul. le. l. i. **u** Sedz ta. sic. ff. si ta. te. nulle. ex.
 l. i. Itē s qn testm fa-
 ctum ē i septis. al fm
 nūcupacōz. vt. C. s.
fecit. Vis ta. l. ij
 sic. ff. si ta. te. nulle ex
l Et pmo. l. i.
 loco. s. int. eas q ab i
 test. deferunt. et nō
 hūc ordinē qui seqē
 in edicto fuisse s nō i
 obsequando. vt. j. seqē
z Connumerat. vt
 s. de her. ab inte. s.
 emancipati.
a Vnde liberi. qd
 erit ecōtra filio emā-
 cipato mortuo. R.
 p hz bo. pos. vñ pē-
 tes vl vñ liberi vti-
 lie cū eq rōe vocent
 ptem ad hereditatē
 filij. ut. ff. s. in of. te.
 nā a si. a. ff. vnde li-
 scpto. vt. dic. vñ limi
 cū sp opra ta fiducia
 eum emancipet. vt. s.
 s. le. ag. suc. s. fi. Itēz
 nūquid filio i bonis
 matris datur s bo.
 pos. R. nō ut. C. s.
 suis a le. her. l. fi. Itē
 nūquid in alijs vites
 rioribz ex linea descē-
 dentibz supdicta ser-
 uant. s. vltra filios.
 R. sic. cū oēs iferio-
 ores dicantur liberi
 vt. ff. s. v. sig. libto
v Sedo itimil. rū
 id ē agtis et eis q eo-
 rū loco sūt. vt. s. de
 leg. ag. suc. s. i. et. s.
 hec ecia. et. ff. vñ le.
 l. ij. s. s. aut. et. l. ij.
c Tercō. extraneo
 id est ei qui emebat
 filiū a pte. a postea
 eū maimittebat. naz
 sic fiebat olim emans-
 cipacō. ut. s. qz mo-
 ius pa. po. sol. s. pre-
 terea. vel melius. vt
 j. e. s. que autem.
d Quarto cogna-
 tis qui iure ciuili nō
 vocant. vt. ff. vñ cog. l. i. i. R. n. et. s. s. suc. ag. i. R. n.
e Ex familia. q dabat patruo libto moriete itestato. s
 quēs dabat eidē libto moriete cū testō. fm qd. vl dic q
 h familie id ē agnatis trāsuersalibz pōmī dat vsqz ad. v.
 gradum. vt. ff. de v. sig. p nunciatio. s. familie. et. j. e. s.

quicumq; et .s. de suc. li. g. multis seqns p̄ono et descendē
tibz et ascendētibz vsq; ad .v. gradum. prima enim non
valet cum hic tractet tm̄ de hijs que ab intest. deferuntur

Sexto patrono
q̄re p̄mo agnati p̄o
ni vocatur. q̄ ip̄i pa
troni. h̄. h̄ ordinez
edicti suat q̄lis suc
cedi de facto debeat
et h̄ error i alijs casi
bz iuenit. accur.
Septio deficien
te pentela ecia fisco
excluso. vs. C. vnde
vir et vx. l. i.
Sed eas. scz sup
dictas. r. bo. poss.
Incuriosū .i. sine
k. Cōstōibz. cura
q̄ remāserūt i greco
necessarias. id est
vtiles. sic. ff. s. off. p̄
.i. i. in prin.
Muito. scz cōnu
meratis bonoz. pos.
et testō. et ab itest.
n. Manūmissōri. ex
pone vt. s. g. iij. vel
dic q̄ c̄neus manu /
missōr ē ip̄e pat̄ q̄n
nō ex tracta fiducia
emācipat. S; si q̄ras
q̄re libip̄i p̄ferē. Re
sane itelligas. vt p̄
aui emācipantē ne
potem p̄cedat. vel si
ip̄e p̄ emācipauit .i.
ueniūt t̄n nouē plo
ne q̄ cū p̄cedit.
Cōstō. C. s. emā.
p. Manū. li. l. fi.
missōribz. id ē emā
cipatoribus.
Fiducia. id ē sal
uo iure succedendi.
Manūmissionem.
id ē emancipacionē.
Dedit. i. decessit.
Manūmissio. id ē
emancipatio.
Predca possessio
vnde. r. p̄sone.
Cūq; d̄stitucōez
de qua habuim̄ mē
tionē. s. de suc. li. g.
sed nostra.
Possumus. vt. s.
de suc. li. g. multis.
Sufficit eis. s. t̄ā
cognatis q̄ agnatis
patrom.
Aliā altiori. h̄me
trabe q̄ digniores
altiori loco sedere
debent.

tanquam qui ex familia
Sexto patrono patrone
liberisq; eorum et parenti
bus. **S**eptimo viro et vx
ori **D**cauodgnatis manu
missōris. **S**ed eas qui
dem pretoria introduxit
iurisdicō a nobis tam̄ ni
chil incuriosuz p̄termisuz
est. s; n̄ris ostōnibz omnia
corrigētes ōtra ta. quidē
et h̄m ta. bonoz possessio
nes admisimus. vtpute ne
cessarias constitutas. nec
non ab intestato. vnd̄ libe
ri. et vnd̄ legitimi bonozū
possessores. **Q**ue autem
in p̄toris edicto loco quin
to posita fuerat id est vnd̄
de decē p̄sone. eam p̄o p̄
posito r̄ opendioso sermo
ne supuacuum ostendim̄
Cum em̄ p̄fata bonorum
possessio. r. p̄sonas p̄pone
bat. extraneo manūmissō
ri nostra constitucio quaz
de emācipacione liberoz
fecimus. om̄ibus pentibus
eisdemq; manūmissōribz
ōtracta fiducia manūmis
sionē facere dedit. vt ipsa
manūmissio eorum hoc in
se habeat p̄uilegiū et sup
uacua fiat sup̄dicta bono
rū possessio. **S**ublata
igitur predca quinta bo
norū possessio. in ḡdum
eius sextam ante bonorum
possessioez induxim̄. et
quintaz fecimus quā p̄tor
p̄ximis agnatis polliceē.
Cunq; antea fuerat se
ptimo loco bonorum pos
sessio tāq; ex familia. r̄ octa
uo. vnd̄ liberi. patrom pa

et est altior qz primior dño ē. tirones vero poster ori. vt
C. s. tiron. l. fi. et. ff. s. aq̄ plu. ar. l. i. g. pe. a. C. s. off. rec.
a. **D**ecia. bñ dico sexto poni. et h̄ dico p. l. peccatores
sublata decima. ac .
b. **E**numeratas. s. .
e. g. cunq; .
c. **S**eptia. introdu
xerūt. vt. ff. e. ex. l.
se. con. l. i. i. R. n̄ .
c. **V**t detur. scz bō
rū pos. a nō duo esse
nec̄ria. ut h̄ bo. po.
competat. s. ut lege
caueat ut bo. pos. de
tur. a q̄s iur. a. nō
possit succedere a s
cōpetit vñ le. ut. ff.
vñ le. l. iij. et. ff. vt
ex. l. ase. cō. l. i. g. fi.
d. **L**ege. ponit q̄s
dā exemplū ex testō
ut. C. s. ioffi. te. l. iij.
g. h̄ cum eā. ex eo q̄
filius natus in puer
perio institutus p̄su
mitur ab intestato.
ponit exēplū in ag
natis femis. et in qui
busdā agnatis q̄ effi
ciuntur agnatis filis
ut. s. de le. ag. suc. g.
hic ecia vtrūq; re p
bo qz nllā lex exp̄sse
dat sup̄dictis bono
rū pos. h̄ eos succedē
s; . ḡ non dat h̄ic se
ptima. h̄ vñ l̄imi. vt
ff. vñ legit. pone ḡ
exempluz ex testō in
postumo alieno insti
tuto. vt. s. e. g. i. Trē
tā a testō. q̄ ab itel.
pone exēplū in eo q̄
decessit apud hostes
in cuius bonis datur
bonoz. pos. ex. l. no
ua cor. vt. ff. de bo.
pos. l. iij. g. h̄ et eius
e. **S**enatus consul.
orfi. a tertul. ut. ff.
vñ le. l. iij. in p̄n. g. fi.
nā as datur bo. pos.
ibi et nō succedebāt
de iur. ciuil. ut. s. ad
tertul. i. p̄n. debz ḡ
dai h̄ec. ut. ff. vñ le.
f. **C**ōstō. l. iij.
ne. ponit exēplū. s.
d le. ag. suc. g. h̄ etiaz
Trē. C. de emā. l. fi.
h̄ h̄ reprobo cū lege
nō caueatur eis dari
bo. pos. vñ h̄nt. vñ d
le. ut. ff. vñ le. l. iij.
p̄t̄ in d̄ici q̄ ibi sub
audiat maxie l̄m̄li

troneq; et pentes eorum
vtrāq; per constitucioez
nostraz quā de iure patro
natus fecimus penitus eua
cuauimus **C**um em̄ ad simi
litudinē successioez inge
nuozū. libertinozū successi
ones posuim̄. quas vsq;
ad q̄ntū graduz tm̄modo
coartauimus. vt fit aliqua
inter ingenuos et libertos
differencia. sufficit ei tam
contra ta. bonozū po. quā
vnde legitimi et vnde co
gnati ex q̄bus possunt sua
iura vendicāe. om̄i scrupu
lositate et inextricabili er
rore istarū duarū bonozū
possessioez resoluta. **A**liā
vero bonorum possessionē
que vnde vir r̄ vxor appel
latur. et nouo loco interve
teres bonozū possessores
posita fuerat r̄ in suo vigo
re seruauimus. et altiori
loco id est sexto eam posui
mus. **D**ecima vero bono
rū possessione que erat vnd̄
de cognati manūmissōris
p̄pter causas enumeratas
merito sublata. vt sex bo
noruz tm̄modo possessiones
ordinarie p̄maneāt suo vi
gore possentes. **S**epti
ma eas secuta. quā optima
ratione pretores introdu
xerunt. **N**ouissime enim p̄
mittit̄ hijs eciam bonozuz
possessio quibus vt detur
lege vel senatus consulto
vel ostōe ōprehēsus ē. quā
neq; bonozū possessionibz
q̄ ab intestato veniunt. ne
q; hijs q̄ ex testō sunt p̄tor
stabili iure connumerat̄

sublata decima. ac .
b. **E**numeratas. s. .
e. g. cunq; .
c. **S**eptia. introdu
xerūt. vt. ff. e. ex. l.
se. con. l. i. i. R. n̄ .
c. **V**t detur. scz bō
rū pos. a nō duo esse
nec̄ria. ut h̄ bo. po.
competat. s. ut lege
caueat ut bo. pos. de
tur. a q̄s iur. a. nō
possit succedere a s
cōpetit vñ le. ut. ff.
vñ le. l. iij. et. ff. vt
ex. l. ase. cō. l. i. g. fi.
d. **L**ege. ponit q̄s
dā exemplū ex testō
ut. C. s. ioffi. te. l. iij.
g. h̄ cum eā. ex eo q̄
filius natus in puer
perio institutus p̄su
mitur ab intestato.
ponit exēplū in ag
natis femis. et in qui
busdā agnatis q̄ effi
ciuntur agnatis filis
ut. s. de le. ag. suc. g.
hic ecia vtrūq; re p
bo qz nllā lex exp̄sse
dat sup̄dictis bono
rū pos. h̄ eos succedē
s; . ḡ non dat h̄ic se
ptima. h̄ vñ l̄imi. vt
ff. vñ legit. pone ḡ
exempluz ex testō in
postumo alieno insti
tuto. vt. s. e. g. i. Trē
tā a testō. q̄ ab itel.
pone exēplū in eo q̄
decessit apud hostes
in cuius bonis datur
bonoz. pos. ex. l. no
ua cor. vt. ff. de bo.
pos. l. iij. g. h̄ et eius
e. **S**enatus consul.
orfi. a tertul. ut. ff.
vñ le. l. iij. in p̄n. g. fi.
nā as datur bo. pos.
ibi et nō succedebāt
de iur. ciuil. ut. s. ad
tertul. i. p̄n. debz ḡ
dai h̄ec. ut. ff. vñ le.
f. **C**ōstō. l. iij.
ne. ponit exēplū. s.
d le. ag. suc. g. h̄ etiaz
Trē. C. de emā. l. fi.
h̄ h̄ reprobo cū lege
nō caueatur eis dari
bo. pos. vñ h̄nt. vñ d
le. ut. ff. vñ le. l. iij.
p̄t̄ in d̄ici q̄ ibi sub
audiat maxie l̄m̄li

dic si aliqua nōm cōstitutio fieret s nouo. q̄ darz bo. pol. ex ea dare hęc septia. bus modis fieri bo. poss. eoz. qz a. Et eoz diariū. nō duo vaga. vt s̄. Item qz nō tribuit ius ut carboniana. et si venter mittatur in pos. a illa q̄ dat grā agnoscēde litis. que datur sine. cause cognicōe. ut. ff. de car. e. l. iij. s̄. cause. et s̄. vē. i pos. mit. l. vbi cū. qz s̄. interdū. et s̄. i off. test. pap. s̄. i. at alie cū cause cognicōne. vt. ff. s̄. bo. pos. l. iij. s̄. si causa. a q̄s ordo i bo. pos. s̄. l. iij. s̄. diel et. s̄. in bonorum.

Cū igitur plures. qz. r. quarū sex tmā serūt ordinarie. ut. s̄. e. s̄. aliā. vsqz ad. s̄. c. Dispo. septia. suissz. alio in edicto q̄ de facto opetant. vt dixim. s̄. e. s̄. vj. d. Differēt. sic. ff. de suc. e. l. i. i. s̄. h̄. e. Libris. naturali bus et emancipatis et emancipatibz. vt. ff. de suc. e. l. i. s̄. fi.

Amm. in honore sanguinis. p̄mo nō vi dētur coartādi. cum velut ad p̄a bō vei ant. ut. ff. e. l. i. s̄. lae gr. et de lib. et po. l. i. l. i. suis.

Accrescit. ptes ei nō petētū ac crescit petētibz. ut. C. q̄n n̄ pe. p. pe. accres. l. i. h̄. Ex successorio. s̄. intellige i cognatis s̄. inter agnatos suc cessorū edictū locuz n̄ h̄z s̄. hodie verūqz locū h̄z. vt. s̄. s̄. h̄. r. ab mte. s̄. placebat.

Policez. s̄. p̄oz k. E. T. exclusus tā tanquā filius adm. ter p̄t vt agnatus et ex clusus vt agnat. ad mittatur vt cog. iat. vt sibi succed. re vi deatur. vt. ff. de suc. e. l. i. s̄. s̄. vidend. i.

Repudauerit. m. fca suam tempus. m. Admittunt. vt n. In pe. C. e. l. fi tēda. vales. m. q̄bus tria occurē optz. p. iudicis copia lit. Itē

sed quasi vltimus et extra ordinariū auxiliū put res exigit accomodauit scilz hīs qui ex legibus senat. ue consultis ostitucionibz principū ex nouo iure vel ex testamento vel ab inte stato veniūt. **C**um igitur plures species successiōnū p̄tor induissz. easqz p̄ or. dimē disposuissz et in vna quaqz specie successiōnis sepe plures extēnt dispari gradu p̄sone. ne actiones creditorū differantur. sed haberent quos conueni. rēt. et ne facile in bonorū possessionē defuncti mittā tur et eo mō sibi cōsulerēt. Ideo petende bonorum possessionis certum tem. pus p̄finit. **L**iberis itaqz et parentibz tā natu ralibz q̄ adoptiuis in pe. tenda bonorū possessione āni spaciū. ceteris aut ag natis vel cognatis centū dierum dedit. et si intra s̄. tempus bonorū aliqz pos. sessionem non petierit ei. dem gradus personis ac. crescit. vel si nullus sit de in. ceps. ceteris bonorū pos. sessionem p̄ind. ex succes. sorio edicto pollicez. ac si is qui p̄cedebat ex eo non esset numero. **S**i quis itaqz delatas sibi bonorū possessionem repudiaue. rit non quousqz temp. bo. norum pos. p̄finitū excesserit expectat. s̄. statim cet. ti heredes ex eodē edicto admittuntur. **I**n p̄ten. da autē bonorū possessiōe dies vtiles singulī confide

actois. Itē rei. vt. ff. s̄. diū. tēp. et p̄s. l. i. et. ff. q̄s. oz. i. bo. pos. s̄. l. iij. i. p̄. et. s̄. dies. o. **P**ncipes. C. qui admit. ad bo. pos. l. pe. et. fi. p. Pro petēda. erat em̄ alias edictal

ratur sed bene anteriores principes et huic cause p uiderūt. ne quis p petēda bonorū possessione curet. s̄. quocunqz modo si admit tēdi eam ad iudiciū intra statuta tpa ostēderit ple. num hēat earū beneficiū

De adquisiōne p̄ arrogati

Et et alteri. gē. neris p̄ vniuersita tem successio. que neqz lege. xij. ta. neqz p̄to ris edicto. sed eo iure qd consensu receptū est intro ducta est. **E**cce enim cū paterfamilias sese in arro gacionem dat. omnes res eius corporales et incorpo rales quecunqz ei debite sunt arrogatori ātea qui dem pleno iure acquirebā tur. exceptis hīs que capi tis diminucione pereunt. quales sunt operarum scilz quo patronis debent ob. sequiales obligaciones et ius agnacionis. **V**sus ete. nim et usufructus. licet hīs antea connumerabantur. attam̄ capitis diminucōe minima eos tolli phibuit n̄ra ostitutio. **R**unc aut nos eandē adquisicionem que p arrogacionē fiebat coartauimus ad similitu. dinē naturalīū parentum. **N**ihil enim aliud nisi tm̄ modo usufructus tam na. turalibus parentibus. q̄ adoptiuis p filios. a. acqui ritur in hīs rebus que ex. trinsecus filijs obueniunt dominio eis integro sua. to. **M**ortuo autem fi. lio arrogato in adoptiua

q̄ edico mortui p̄tois opetebat. hāc n̄ erat necē peti ut. ff. s̄. bo. pos. l. iij. s̄. s̄. si nemo al. dec. q̄ a p̄toē viuo decēdit. a s̄. oli solen n̄. h̄. odie sufficit qz cūqz mō dicat se vel le agnoscē q̄ et iudiz cial. dici p̄t. qz i iudi cis p̄ncipia agscit ut s̄. a. C. q̄ admit. ad bo. pos. l. pe. et. fi. Itē nū qd hodie bo. pos. lo cū h̄z. s̄. sic. nā a eal p̄ponē q̄s p̄t et oē ta. necēria eciam est filio emācipato et p̄teito. Item vñ vir et vxoz necēria vidz et vt oli alie nō erāt necēria. sic nec hodie. eis tm̄ vti possumus al. oē. cuz nouus modus succe. dēdi sit iuent. vt. s̄. s̄. her. ab itest. p. totū q̄. iudiciū corā. ti. quocunqz iudice.

Et et alteri. s̄. us successio. vt. ff. p. socio. l. actōne. s̄. societas s̄. **O**mnes res. et etiā filij. ut. s̄. s̄. adop. s̄. t. **C**ōsēns. illud. su. s̄. arrogātis et ar. u. **A**ntea. rogati. quidē. i. iur. veteri. **P**er capitis di. si. mimam. nā dando se in arrogacōz. mimā capitis di. patiat. vt. s̄. de ca. di. s̄. mima. **O**parum. s̄. itelli. ge de opis q̄ a libtis debēt. a nō itāscit ad hēdē c̄neum. vt sunt obsequiales. q̄ i faciēdo consistūt. s̄. al. surgē et filia. ut. C. de opis lib. l. libti. Itē i fabrilibz mētis vt. ff. s̄. op. li. si opa rū iudicō. al. s̄. h̄. odur erit ille arrogatus opas alicui. nā isti arrogatori q̄runtur. **E**t ius agnaciōis. id ē ius succedēdi qd quis p arrogacōz. eō sequit. et s̄. hodie ē vt. s̄. e. s̄. mortuo. Itē ius petende bonorū

pos. petit. si ante ea petita ad arrogandū se dederit. aliud si iā petijt. vt. ff. vñ li. l. fi. a d. oē ta. l. iij. §. si emancipat

Constō. C. de vsufruc. l. correctionē.
Cū aut. aduersa ē ei q supra dixerit. q omes res acquirē bantur arroganti.
Que extrinsecus. id ē in aduenticijs.
Naturaliū. vbi in aduenticijs tñ vsufrē. querit. vt. C. de bo. q li. cum oportet.
Mortuo. alie pso ne vt descēdentes ex filio arrogato vt. C. oñia d. sic. l. fi. vbi ē oñs de qua h fit mē tio. Itē si h arrogat⁹ est impubel. a impu bel decederet. adm it terent eciā alij ex sti pulacōe. vt. ff. d. ad opē. l. nō aliter. et. l. hys d. bis et. l. h aut et. s. de adop. §. cum autē. h quid i pte naturali a quo h arro gat⁹ erat emancipa tus. h. p. eū pferri arroganti. h. hodie hys vtiqz oñiū vo cāt cū arrogatē. vt i aut. d. h. ab itest. §. oñs. Accursius.

Non pnt. ut i ad uicticijs. pfecticia ei sibi non auferuntur. §. 3. ueniet. de facto. nā nō tenere ē de iure h de hys que straxit postq fuit arrogat⁹ tenet d pe culio. vt. ff. de pecu lio in arrogatōe. et si tūc nō defēdat pē in bonis ipius p̄is fit missio. vt. ff. qd⁹ ex ca. in poss. eatur. fulcimus. §. si quis.
De eo cui libertatis cā bona adiciuntur.
Cessit nouus est h quart⁹ succedēdi mo bus. vt. s. p. q. s. p. s. no. acqui. §. fi. ac.

familia eciā dominū eius ad arrogatorem ptransit nisi sup sint alie p̄sone que ex constitucione nostra patrem in hys que acquiri non possunt antecedunt.
Sed ex diuerso p eo q is debuit qui se in adopcō nem dedit. ip̄o quidem iure arrogator non tenetur sed nomine filij conuenie tur. et si noluerit eum de fendere permittitur credi toribz p competētes n̄os magistratus bona que ei⁹ causa in vsufructu futura fuissent. si alieno iuri non subiecisset possidere. et le gitimo modo ea dispōere.

De eo cui libertatis causa bona adiciuntur.

Cessit nouus casus successionis ex constitucōne diuī marci. Nam si hij qui libertatem accepunt a domino in testamento ex quo non aditur hereditas. velint bona sibi adici. libertatus q̄seruādarū cā audiuntur et ita diuī marci rescripto ad p̄piliū rufum oīnetur verba rescripti ita se hnt.

Si virgineo valētī qui testō suo libertatē quibus dā asseripit nemine suc cessore ab intestato existē te. in ea causa bona ei⁹ esse ceperūt vt venire debeāt is cui de ea re notio ē adit us ratione d̄siderij tui ha bebūt. vt libertatū tā eaz que directo q̄ earum que p speciez s̄deimissi relicte sunt tuēdarū grā adiciāt tibi si ydonee creditoribz

Constitucōe. cuius verba hec sunt. §. e. §. si & gineo.
Accipunt. destinacōe. Dat̄ cui libz petenti bona hac
Intestato. Idē p̄ilegiū. oīē placōe vt. C. d. tel. ma. m. Adici. l. fi. scz ab herede.

caueris de solido qd cuiqz debetur soluēdo Et hij qui dē q̄b⁹ dirca libertas da ta est. p̄inde liberi erūt ac si hereditas adita esset hij aut quos heres manumit tere rogatus ē a te liberta tes osequunt. ita vt si non alia adicione velis tibi bo na adici. q̄ vt eciā qui directo libertatē accepūt tui liberti fiāt. Nā huic ec volūtati tue. si hij d quozū statu agitur. n̄eiciant au ctoritātē nostrā accomo dauimus. Et ne huius t̄ scripcionis n̄e emolimen tum alia ratione irritum fi at. si fiscus bona agnosce re voluerit et hij qui reb⁹ nostris attendunt sciant comodo pecuniario prefe rendam esse libertatis cau sam. et ita bona cogenda vt libertas hys salua sit. q̄ eam adipisci potuerunt ac si hereditas ex testamen to adita essz. h̄ rescripto subuentū est ⁊ libertatibz et defunctis ne bona eozū a creditoribz possideant et veneant. certe si fuerint hac de causa bona adita cessat bonozū vendicio. ex titit enim defuncti defēsor ⁊ quidā ydoneus qui de so lido creditoribus cauet.
In p̄mis hoc scriptū to tiens locū habet quotiens testamto libertates date sunt. Quid ergo si quis in testatus decedens codicil lis libertates dederit neqz adita sit ab intestato here ditas an fauor oīstōis de bebūt locū habere. Certe

Adici. l. fi. scz ab herede.
Hereditas. quō ḡ valet qd in eo reli ctū ē. vt. C. de fidei cō. l. eam qm. h̄. h̄ speciale est
Si virgineo. ve nire id est vendi.
Pdonee. fideius s̄ foribz ⁊ pignozibz ⁊ fide h̄ita. ut. ff. de fi di cō. li. l. iij. §. aditi q
Creditoribz. v̄ omibz vel vni nomie oim. ut. ff. d. fideicō. li. l. iij. §. d̄ditozibus
Adita. nō mirabi le. q̄ ex hac pactōne serui fiūt libei. ut oz tui. Qui sūt ortui et vnde dicant dixi. s. d. fin. re. p. fidiō. re. §. fi. et. h̄. ff. d. fidi cō. li. l. iij. §. hij eciā
Liberti. subaudi hoc tibi ocedimus. h̄ opas neqz ortiuis ne qz ab eo manumissis imponat ut. ff. d. op. li. si quis hac. t
Nā huic. subaudi concedimus.
Consetiāt. alias in s̄uitute remanent et quē volūt habere p̄onū. hēbūt d̄im. vt. C. d. maū. te. l. fi. p. Acco. §. iij. modauimus. ff. de fi dicō. li. l. iij. §. hij q̄ Accursius flozētī⁹

Accedūt. ut p̄cu ratores nostri.
Preferendā. hoc qm̄ opetūt libtates
Cognoscenda. i. a accipiēda p̄ fiscum.
Adita. olim emiz pus fiscus admitte batur bonis non adi tis d̄imō eēt bona soluēdo. alias adicio ab illo facta valebat ut. ff. d. fideicō. li. l. iij. hodie indistictē admittunt. vt. C. de te. ma. l. fi. §. p̄n̄
Veneant. id est vendantur. Accur.

Aeam. i. libertate. **S**ex testō. Del ab inte. i. erit iste heres
B successor. nūqd. **R**e. neutriū dici p̄. die ḡ hūc anoz
 malū successorē esse. sicut illū qui succedit heredi si iplēt
 defuncti volūtate. ut
 i aut. s. her. et fal. g.
 in oibz. et iura sepul
 chroz. habz. ut bo.
 pos. ut. ff. s. fideicō.
 li. l. iij. g. fi.
C Remmē. herede
 existerē ab intesta.
D Si is fieri. et. Rē
 fic. vt. ff. de fideicō.
E S3 li. l. iij. g. i.
 cū diuisionē. i. casus
F Constitucio. C.
 de te. ma. l. fi.
G Species. i. casus
H De successione lib
 toz. sublati.
I Rant et alie
 due. emptio.
 id est vēdicō
 ut sequit. ff. de act.
 emp. veteres.
K Ambages. nam p
 ponebat creditor az
 ctionē. et si cadebat
 a sillaba. cadebat a
 cā. si nō cadebat
 bona debitoris absē
 tiat p̄ntis vēdebat
 sua auēte. qd̄ hodie
 nō est. ut hic et. C. s.
 formul. et ipe. l. i. et
L Ordinaria. iij.
 id est solennia.
M Expirauerunt. id
 est recesserunt.
N Bona. scz omnia
 ut. ff. qd̄ ex. c. ipos.
 e. l. i. s. hodie. p̄ mē
 sura debiti delati. ut
 i aut. s. exhi. a intro.
 g. si vero.
O Libris. ut. ff. qd̄ ex
 cau. i. pos. e. p̄ totū.
P Erat bachata. id
 ē capta vel decepta.
 vt em̄ vmo capitur
 vel bacho. ita a amo
 re. Item furore amo
 ris nil vehemētius in
 uenit. ut in aut. qui
 bus mo. na. effi. le.
 g. illud col. vj.
Q Substāciā. si cō
 iugebat se alieno ser
 uo a dē dñi denūcia
 cōz. ut. C. ad se. cō.
R De claud. l. i.
 obligacōibz. dē m̄ ē
 s. de p̄sonis li. p̄mo
 de rebz. i. scdo a fciō
 vsqz huc. nūc s actō
 nibz. deberet dicē. ut

si intestatus decedit et co
 dicillis dederit libertatē
 opetere eam nemini dubiū
 est. tūc enim constitucōni
 locū esse verba ostendunt
 cū nemo successor ab inte
 ftato existat. Ergo quam
 diu incertū sit vtrū existat
 an non. cessabit ostitucio.
 si vero certum esse ceperit
 neminem existē. tunc erit
 ostitōni locus. **S**3 is qui
 in integrū restitui p̄. ab
 stinuit se ab hereditate q̄
 uis potest in integrū resti
 tui potest admitti ostitu
 tio et bonorū adicio fieri
Quid ergo si post adi
 tionē libertatū ostanta
 rū causa factā in integrū
 sit restitutus vtiqz nō erit
 dicendū reuocari liberta
 tes que semel opetierunt.
Hec ostitutio liberta
 tum tuēdarū causa intro
 ducta ē. ergo si libertates
 nulle sunt date cessat h̄ cō
 stitutio **Q**uid ergo si vi
 uis dederit libertates vl
 mortis causa. et ne de hoc
 queratur vtrum in fraudē
 creditorū. an non factum
 sit. idcirco velint sibi adici
 bona an audiendi sint. et
 magis est vt audiri debe
 ant. et si deficiant verba
 constitucionis. **S**ed cū
 mltas diuisiones eiusmoi
 ostitucioni deesse p̄spexi
 m9. lata ē a nobis plenissi
 ma ostitucio. in qua multe
 species collate sunt. q̄bus
 ius h̄moi successione ple
 nissimū est effectum. quas
 ex ipa lectione ostitucionis
 p̄t quis agnoscere.

N de iure na. g. fi. qz obligacō m̄ ē actōis. ut. ff. s. p̄cut.
 l3. g. ea obligacio. ideo p̄mittit de h̄ij obligacōibz
 Vnc transeamus obligacio. vidz qz nlla obligacio h̄

**De successiombz libertoz
 que fiebant p bonorū ven
 dicōs et ex sena. s. u. clau.**

Erant ante p̄dictā
 successione olim
 alie p̄ vniuersita
 tē successiones. q̄lis fuerat
 bonoz emptio. que de bo
 nis debitoris vendēdis p̄
 multas ambages fuerat i
 troducta. tunc locum ha
 bebat. quando iudicia or
 dinaria in vsu fuerāt. s3 cū
 extraordinarijs iudicijs
 posteritas vsa est. ideo cū
 ipis ordinarijs iudicijs ec̄
 bonorum vendiciones ex
 pirauerunt. et t̄mmodo cre
 ditoribus datur officio iu
 dicit bona possidere. et p̄
 ut vtile eis visum ē ea dis
 ponere. quod ex lacioribz
 digestorū libris p̄fectius
 apparebit. **E**rat et ex se
 natuconsulto claudiano
 miserabilis p̄vniuersitatē
 adquisicio cū libera mulier
 suili amore bachata ipam
 libertatē p̄ senatus ostitutū
 amittebat et cum liberta
 te substanciā. quod indi
 gnum nostris temporibz
 esse existimantes. et a no
 stra ciuitate deleri. et non
 iseri nris digestis ocessim9

De obligationibus.

Vnc transeamus
 obligationes.
Obligacio est iu
 ris vinculum quo necessi
 tate astringimur alicuius
 soluende rei s̄m nostre ci
 uitatis iura. **O**mnium aut
 obligacionum summa di
 uisio in duo genera dedu
 citur. Namqz aut ciuiles

diffiniat. nam ciuilis
 sola nō h̄z effem exi
 gendi vtz in obliga
 cōe s̄raz. ante biemū
 vt. j. de s̄raz. obli. q̄tē
 p̄z in omi obligacōe
 ciuili et nat̄ali simul
 nā si fiat pactū s̄ nō
 petēdo. tollitur na
 tural et remanz ciui
 lis. ut. ff. de sol. s̄t̄z
 chū aut p̄aphilū. g.
 nat̄al. et t̄m nō h̄z ef
 fēz istū vt. j. s̄ excep.
 g. p̄terea. Item nec
 nat̄al. qz nec p̄ eam
 fit exactō. l3 ipediāt
 repetitō. ut. ff. s̄ do
 na. l. s̄ iure. g. fi. s3
 dic qz simul vtqz hic
 diffiniē. Itē si bona
 ē diffinitio. ḡ oūtē
 cū suo diffinito. vbi
 cūqz ḡ ē iur̄ vinculi
 est obligacio. et ecō
 tra vbi nō ē t̄le iuris
 vinculi nō est obli
 gacio. hic ē deceptō
 ḡ nec fideiussor adhi
 beri p̄t. vt. ff. de v.
 ob. l. i. i. fi. qd̄ ē falsū
 qz naturali obligati
 om̄ accedit. ut. j. s̄ fi
 deus. i. p̄n. s3 dicas
 qz h̄ ē deceptio. nam
 si dicas. non est obli
 gacō scz ciuilis et na
 turalis. vera est si di
 cas obligacio. s. nlla
 ec̄ naturalis falsa ē.
 et sic vis est in dcōe
 obligacio. vbi cūqz
 em̄ dico qz nat̄ali ob
 ligacōne quis tenet
 intelligo de iur̄ gen.
 qz ouenit solis homi
 nibus et om̄ibus.
Juris vinculi. id
 est ius vincies. et sic
 est res incorp̄al. vt
 s. de rebz cor. et in
 cor. i. fi. vt em̄ boues
 fumbz visualit ligā
 tur. sic hoies verbis
 ligātur et intellectu
 liter. vt. ff. s̄ s̄ sig.
Specie. l. i. i. c. i.
 tate. tūc em̄ vē debi
 tor ē cū necē h̄z sol
 uē. ut. ff. s̄ s̄ sig. l.
 debitor. et ita s̄m s̄
 nulla ē obligacio cui
 opponat̄ excepō p̄

ut diffinit ff. de re. iur. l. no vide e cepille qd vze e si oppo
nat excepco. id qz de hie esse vinculu naturale vel civile. na
qdā excepcoes pponit eia qn vtrūqz vinculu adest. ut i
mace. et vell. Sūt em effectual obligacois due radices.
vna natural scz qz ofesu nascit q inter omnes fieri pē. eia
int suos. et h natural dē. ut. ff. de pact. l. i. g. adeo. h ra
dix oērio sēsu tollit

ut. ff. de solu. l. sti
chū. g. naēalif. qz nil
tam naturale zē. vt
ff. de re. iur. l. mil sed
h ec natural vim non
bz crigēdi. impedit
tū soluti repeticoem
ut. ff. de fideiul. l. fi d
iulioz. g. fideiul. d. hu
ic qnqz accedit civil
eia radix q illi natu
rali faciē dat vel for
mā l' vestē. ut possit
parere actōz. et h ci
uilib tollit contrazio
civilī actu nō natura
li. ut p acceptilacoē
ut. j. qui. mo. tol. obz
ii. g. i. al. g. Itē p ac
ceptabilia. Item p
fmiā remanēte natu
rali. h h ē ipō iure

sunt. aut ptozie **C**iviles
sunt que aut legibz ostitū
te aut ēte iure civili opro
bate sunt. Pretorie sunt
qz ptoz ex sua iurisdicōe
constituit. q eia honora
rie vocantur. **S**equens
diuisio in quatuor species
diuiditur. aut enim ex con
tractu sunt. aut qz ex con
tractu. aut ex maleficio.
aut quasi ex maleficio. puf
est vt de hys q ex contra

sed per excepcoem. vt. ff. de condi. inde. l. iul. sententia
enim est de iure civili cum omnia iudicia sint de iure civili
vt diximus. s. de iure naturali. g. ius aut em. in glo. vt sint
a cetera. p. l. ff. de ori. iur. l. ij. g. hec disputatio. et h civil
nō adhez huis. cū nil sint inspecto iur civili. ut. ff. d re iur
l. sui. et. l. q. attinz. Itē filio oē pē em l' ecōtra nō nascit
vt. ff. d odi. i. de. l. frater a frē. cū int eos non possit esse iur
dicū. vt. ff. de iud. lis. iure civili ipediēte rōne patrie pta
tis. ut. s. d pa. po. g. ius at. s. hū rei gnale ē vt. ff. si cer.
t. h. vel. c. facti. qz. pe. l. i. i. fi. et. ff. de h. sig. l. rei.
u. s. d. istud sedz pē referri ad totā diffinicōz. q. d. obli
gatio sic diffinit fm iura rōna. i. fm. l. et sic civilis a natā
lis h simul diffinit. Vel dic q referē tm ad pncipiū scz iur
is vinculu. Et q dicit. quo astringitur. scz qnqz ut qn ē
civilis a natural. qnqz nō. ut qn ē naturalis sola. l' civilis
sola. Vel dic q ponit remotiue h dictō fm. q. d. illa obli
gatio ē iuris vinculu q ē fm ius. nō otra ius. ut. ff. de h.
obli. g. h. l. i. l. veluti. et fm h referē ad pmiū. Vt dic q
referē tm ad illā dictōz soluēde. nā fm ius sūt faciēde so
lucōnes. ut res eq bona soluat. ut. ff. si cer. pe. l. cū qd. et
ff. amo. l. ij. si res. itē agruo loco et tpe. ut. ff. d solu. si
soluturus. Itē de euicōe pmitti al nō vidē soluē. ut. ff. d
h. ob. l. iul. g. qui fund. et. ff. d odi. c. da. l. fi. et de euic. l.
ij. Itē p opetētes actōes et iudices fiat solucio. al nō v3
fmiā nec solucio fieri debz. ut. C. si a nō ope. iud. l. fi.

Omnīū sūma. id est pma. vel sūma id est breuis. sic. s.
de iur. pfo. in prim. est em qnqz maior. ut. j. e. g. fi.
Diuissio. diuissio est innumerabilis materie breuis opositio
cio. et diuissio ad multa facit. ut dixim⁹ i pbeio. g. pml.
Legibz. vt. l. acq. vt. j. ad. l. acq. in pn. Itē de paupeie
p. l. xij. ta. ut. ff. si q. pau. fe. di. l. i. i. h. n. itē furti nec mai
festi. vt. j. de noza. g. sūt aut. secus aut ē de furto maifesto
qz illa obligatio ē ptozia. ut. j. d ppe. et tēp. ac. g. furti g
a. **C**ōprobate. ut sūt obligacoēs iur. gē. iuēte. ut. s. d iur
i. na. g. ius at. q a iure civili sūt oprobate. ut. ff. d iusti. a iur
b. **P**retorie ostituit. ut obligatio ex furto. l. ius at ci.
maifesto. ut. j. d ppe. et tēp. ac. g. i. Itē ex rapia a vbiūqz

ptoz aliquā obligacoē inducit. vt p3 p multos ti. ut. ff. d
iusti. et iur. l. ius aut em. civile. g. ptozum.
Honorarie. qz ptozē honores gerēbāt. qd die ut. s.
Sequens diuissio. s. obligatōm. **S**iur. na. g. ptoz
Ex contractu. vt. j. v3qz ad ti. de obli. ex quasi contractu.
Quasi contractu. ut. j. de obli. ex qz contractu. sequēt es scz

tu sunt dispiciam⁹. hazz
eque quatuor sunt species
aut em re othunt. aut h bis
aut scis. aut consensu. de q
bus singulis dispiciamus

**Quibus modis re contra
bitur obligatio**

Re contrahit ob
ligatio. veluti ex
mutui dacione.

Mutui autē obligatio
in hys reb⁹ ostitit. que pon
dere. numero. mensuraue

p quas psonas nob
acquitur. et quot
modis tol. obligaco
hij duo tituli v3qz ad
qrtū libz sūt oñes.
Ex maleficio. vt
j. de obli. ex mali. v3
qz ad ti. de obli. ex q
si malefi.

Aut ex quasi ma
leficio. vt. j. de ob. ex
qz si malefi. et subau.
aut ex varijs figuris
causari. vt. ff. d act.
et obli. l. i. in prin.

Ex contractu. ppe
ponitur quo ad illos
contractus vbi hinc
inde nascitur obliga
cio improprie q ad
alios. vt. ff. d h. sig.
l. labeo. sic. ff. si cer.
pe. l. certi odi. i. pn.

et de off. procon. le. l. ij. **E**que. vt. s.
Contrahuntur. vt. j. ti. primo.
Verbis. vt. j. ti. ij. v3qz ad ti. de literarū obli.
Literis. vt. j. de literaz obli.
Consensu. vt. j. d ob. ex otract. cū se qntibz ti. S3 q ē dēa
mē actōz. et obligacoē et otractū. Rē. contractus ē h boza
oceptio vel oñensus. vt. ff. de h. ob. stipulacionū. g. sti
pulacio. et ē facti. ut. ff. de cura. furiosi. l. oñilio in fi. Obli
gatio ē. qz inde nascit. ut ar. ff. si cer. pe. l. ij. cca fi. Actio
ē qd postea inde surgit. et sic nullū ē altez. ut. ff. d p. cu
l. g. ea. et. j. ti. ij. i. pn. et h duo sūt iuris. ut i diffinicōibz p3

Quibus modis re contrahitur obligatio. Reica

Re otractitur. In primis nota vestiri pactū id qd ē
nudū vj. modis. re. ut h h bis. ut. j. ti. i. l. is. ut. j. d
haz. ob. oñesu. ut. j. de ob. ex oñesu. coherēcia otra
ctus. ut si iur otractū apponat aliqz pactū ante vel p⁹. ut
C. de pactis petēs. et. ff. de pact. iurigen. g. qymmo. Itē intē
uētū rei. ut i otractibz inoiatis ex qbz nascit actio demū re
secuta. vt. C. de rez. pmi. ex placito. S3 quid differt ea q
vestitur re. ab ea q nteruētū rei vestit. Rē. pma h3 vestim
tū et robur statī cū nascit. nā tacite agit vt reddat mutuū
vel omodatū. ut. ff. si cer. pe. cū qd. S3 i alia dudum forte
postea qn res tradit. vt. C. de pactis petēs. et. C. de rez.
pmu. ex placito. Et adde duos modos. ut no. dco. g. qnimo.
et qnqz vestit legis auxilio. quod est quotiēs nudū pactū
adōz parit. vt in donacōe. vt. ff. de pactis. l. legitima. Itē
rei pncipis. vt i pollicitacōe facta reipublice. ut. ff. d polli
cita. l. i. Item auctoritate legis. ut. C. de donac. si quis ar
gētū Itē iurū. ut. ff. de opis. li. ut iureuradi.

Mutui. nota q quatuor optet esse i mutuo. natura. ut
ad hoc sit inuēta ut mensureē vel metiat. sicut est in pecu/
nia. vt. ff. de otractē. emp. l. i. Item oñuetudo. vt ad nume
rū vel ad pond⁹ sue nature aptetur. Item actus. scz ut deē
fm naturā. vetum non in sacco sed in pecunia.

Pondere. vt. ff. si cer. pe. l. ij. g. Item mutuū otra. So
ibi large accipitur nomen pecunie. ut. ff. dele. j. talis.
Aut numerando. vt pecuniam. Accur sius.

Aut appendendo. ut ere et argento et auro.

Aut metiendo. ut vinum. oleum. frumentum. Sed quid si librum ad pondus dederit. R. non est mutuum. quia consideratur consuetudo et aptitudo et natura rei talis. ff. e. l. ij. §. ij. Item quid si pecunia in saculo ut speciem. R. non est mutuum. qz actus in mutuo si exigitur. vt. ff. de l. j. plane. §. ij.

Et quibus incidenter enim accidit. qz non indiget ea. ut ar. ff. si cer. pe. l. q. pe. cumiam. §. cu accipit. et d. esse. p. d. ut aliud reddat. vt. ff. si cer. pe. l. ij. in p. a.

Qualitatis. i. bo. mitatis. qz qz tacite sp. psumit. agi. ut. ff. si cer. pe. l. cu. qd. §. ij.

Vnde. qz fit acci. §. tu. si. pi. etis. at. opom. em. ite. gro. a. corrupto. ut. h. et. ff. si cer. pe. l. ij. §.

Appellata. Et nota qz licet debere nomini qz noia debet esse cōsona rebz. vt. s. do. na. §. e. a. aliud. Et nō recōciliari mutuū tribus modis. ut. no. ff. si cer. pe. l. ij. §. ij.

Condicio. s. certi sp. ealis qd mutuo datur. que appellat a q. busdam. si cer. pe. vt. ff. de triti. l. i. Sed dic qz condicio certi ex mutuo specialis dicatur. Est et alia generalis. que datur ex omni causa et ex omni contractu ex quo certum peti tur. vt. ff. e. l. certi. cō. in prim. Sed nunquid ad interesse datur certi condicio. Quidam dicunt qz non. vt. ff. si quis i. ius. vo. noie. l. si. nos. dicimus qz sic. et qz dicta lex dicitur i. certi. die. i. certi. odi. que datur ad interesse quod est incertum. et est ratio. quia licet prima facie sit incertum. certi ficatur tamen p. iudicē. vt. j. de act. §. curare. sec. si ad f. m. qz i. snia. n. certifica. quātitas. vt. ff. de v. ob. ut. aut. §. qui. id. qd. et. ff. de re. iudi. si quis ab alio. §. si.

Is qz. p. errore. aliud si ex certa scia. ut. ff. §. odi. in d. l. i. debitu. et. ff. §. re. iur. si p. errore. a. C. §. iur. a. fac. ig. cū.

Actio. i. ad dō. idebiti. q. dat. p. p. idebita soluta. qz si facta sint accipiētis. ut. ff. e. l. i. debitu. §. i. alias nulla adicio dat nisi dñiū sit trāslatū. ut. ff. v. usufru. que admodū ca. l. si. et. j. de act. §. sic. itaqz. et. §. appellamus. Itē ad augmēta natālia. ut. ff. e. l. i. debitu. nō ad ciuilia. ut. C. e. l. i. et in q. tū. locupletior. ē accipiēs si bō fide pcepit. vt. ff. e. si nō fortē. §. libt. al. si sciēs accepit i. totū. vt. ff. e. l. in sūa. §. si. vūi. et. qnqz. furti. ut. ff. de odi. fur. l. qm. quod dic. vt. ibi.

Perinde ei. cui solutum est.

Accipisset. vnde tenet nisi in casibz. vt si soluit ex cā q. infiacōe crescit. ut. C. e. ca. q. Itē ex cā pietatis. ut. ff. e. cū. hys. §. si. mlt. Itē trāslac. vt. ff. e. i. hū. itē rei iudicate. vt. C. e. l. i. Itē scie. vt. ff. e. l. i. et h. dicit. Itē iur. ut. j. de act. §. si. postulāte. et alias. ut. no. j. de obli. ex. qz. otrac. §. si.

Si apparet. si id ē qz. S. vide ē h. dicit qz pmo apparet i. debitu. et sic pbe. ante qz actio pponat. et ita an. lit. et. qd. ē falsūz. nisi i. casu. ut. C. §. testi. aut. §. et. si. qz. Sed R. b. verbū p. qd. hic est. intelligit cū effectū. s. vt. odemne.

Ab eo. scilicet qui soluit. Accur. tur reus.

constant veluti vino frumēto. oleo pecunia numerata. ere. argento. auro. quas res aut numerando aut metiendo. aut appendendo in h. dam. vt accipientiū fiat. et qz nobis nō eedem res. s. alie eiusde nature et qlitatis reddant.

Vnde etiā mutuū applatum fit. quia ita a me tibi datur. vt ex meo tuū fiat. et ex eo contractu nascit actio que vocatur certiti aditio. **I**s qz qui non debitu. ab eo accepit qui p. errore soluit re obligat

Datione. Sed qualiter tenet ex mutuo. Distigue. aut est infans minor vij. annis. et tūc nullo mō tenet. ut. ff. e. l. qz pupill. et. ff. de ac. et ob. l. pupill. aut maior infate. et tūc si tutori p. mittat nllō iur. debet. vt. ff. §. auct. tu. pu. pill. si alij. p. mittat et sine tutore et natālk. tm. tenet. vt. ff. §. nouac. l. i. si cū tutore. ēē. ciuilit. et natālk. obligat. §. resti. tui. vt. ff. §. au. tu. l. impuberes. et. C. si. tu. vt. cu. inter. p. to. tū. et in adulto hūte pcuratorē idē qd. m. pupillo. vt. C. §. i. i. e. resti. minor. l. si. cura. torē. aliter si curato. rē nō hz. ciuilit. et na. tālk. tenet. §. i. stituit. et hec omnia sunt ve. ra nisi factus sit locu. pletior. vel qz fit sal. ua pecunia vel i. aliā. rem. sa. vt. ff. §. sol. l. in pupillo. tūc em. tenetur et ciuilit. a. naturalit. a. cū effectū. vt. ff. e. l. naturaliter. §. si. et. l. seqn. a. ff. omo. l. in. hys. §. eis. modis. s. m. debito. te. netur. vt. h. d. Et nō. similitudinem inter. mutuū. a. idebitū. qd. v. ad multa. vt. ff. e. l. debito. §. i. et. j. vbi. recōciliat. m. debito.

daturqz agenti contra eū ppter repeticionem condi. cticia actio. Nam p. inde ei ab eo potest condici. si ap. paret eum dare optere. ac si mutuū accepisset. **V**nde pupill. si ei sine tutoris au. ctoritāte in debitu. p. erro. rem datū est non tenebit in debitu. adicione. magis qz mutuū dacione. **S**ed hec species obligacionis non videt ex otractu confi. stere. cum is qui soluendi animo dat magis vult negocium distrahere qz otrahere. **I**tem is cui res

est mo. is qz et mutuum.

Vnde pupill. S. si pupillo solueris idebitū p. errore credēs se teneri nō potis otrā pupillū agere. adico. e. inde. ex mutuo. S. ista obligacō nō videt ex adico. e. descendē. qz soluit pupillo p. errore. **M**utuū. qz neut. n. sit fact. los.

Ex otractu. nec ē. imo ex qz otractu. vt. j. §. cupletior. ob. ex qz otractu. §. Itē is. Aliqd. tm. tacite gerit. ppter qz est posit. h. casus inter obligacōes re. et ex otractu. vt. ff. e. si in area. i. R. si. et. ff. omo. si is qui. §. vl.

Item is cui. q. d. non solū i. duobz. supioribz. casibz. scilz. qn. aliqz. accipit mutuū. vel qn. accipit idebitū obligat. re. §. etiā. in h. casu. si vero omodauro tibi rē aliquā re obliga. ris. vt. possim otrā te agē omodati. adico. S. dēa. ē. mē. il. lū. qui mutuū accepit. et illū cui omodata ē. res. qz si omo. dauero tibi equū meū ego n. do tibi ita eū ut tuus fiat. et id. teneris michi de eadē re. istituēda. sec. i. mutuo. quia si mutuauit tibi nō teneis michi reddē eadē rē. §. aliā. rē. eius. na. te. et. eq. bonā. Alia ē. dīa. qz q. mutuū accepit. si casu. for. tuito amiserit qd. accepit mutuo. velut in cōdio. ruma. nau. fragio. aut icursu. latronū. n. lonm. polluz. agē. et. euz. ex. mutuo. §. omodatari. diligēt. d. z. custodire. rē. sibi. omoda. tā. nec sufficit si adhibeat talē diligētia. i. custodiēdo. qn. tā. i. suis rebz. solz. adhibē. si ali. hō. diligētius potuerit cu. stodire. si vō. p. p. maiores casus omodatarius nō tenet. si. tm. p. culpā. suā. casus iste nō amittit. alioqn. si tibi omo. dauero. cuphū. meū. vt. haberes. i. domo. tua. et tu. for. sitā. te. cū. in. pegrinacōe. detuleris. et i. cursu. latronū. amiseris. vt. naufragio. teneris michi de eo restituēdo. l. ei. estimacō. z. u.

Item is nāqz. p. ma. differēcia. inter mutuū. a. omodatu. **F**iat. quod ē. in mutuo. **R**e. qd. non est in mutuo. **T**enetur. etiā. non. deteriorē. alias. non. videtur. reddis. ta. vnde. tenetur. ad. interesse. vt. ff. cōmo. l. in. §. si. res.

A Et is qdē. scda differētia. tuū naturale tm̄. s. qū fit nu
B Mutuū accepit. h̄ nō mu- meracō sine stipulacōe de
 soluēdo. cuile tm̄. qz stiplo m̄uenit s̄ soluēdo sine nūme
 racōe. cuile et naturale qū numeracō et stipulacō m̄ueit
 vt. ff. si cer. pe. l. ij. Itē deficit mutuū rōe rei vt i fure vt. ff.
 e. l. ij. s. mutui. et. s. appellata. et rōe p̄sone. vt. ff. e. l. si cer.
 pe. l. si fuisi. a racō
 dissensus. ut. ff. si ē.
 pe. l. quis. vsucapio
 ne ad istar ānone ali
 ene pecuie date i do
 tē. vt. ff. de iur. do. l.

C Naufra pcul⁹
 gis. h̄ nō fortuitos
 casus meli⁹ q̄ i aliq̄
 .i. sic enumerāt aliq̄
 casus. C. de pig. ac. q̄
Era s̄ fortuitus
 tā. al̄ exactissima. a
 sic p̄ pmo pomē poi
 tuū. p̄ suplatio. a di
 stigue qz mēdū sol⁹
 dolus venit i amoda
 to. ut si amodo vroi
 mee ut opata veiat
 ad me. ut. ff. e. si ut ē.
 to. s. nūc vidēs et. s.
 mēdū. qn̄qz dolus et
 culpa ei⁹ leuis. vt si
 comodo tibi ciphum
 ut oīes amici iuiten
 tur ad cenā. vt. ff. e.
 in rebz. s. B ita inter
 dū leuissima. et h̄ ge
 neralē. ut h̄ mēduz
 casus. vt si el̄ pa p̄ce
 dit casū. ut h̄ sequit̄
 a. ff. e. i rebz. s. alio /
Ei. s. amo. qui
 datario

C Casus. s. alius.
Mercede. sic. j. lo
 cati. s. i. sic. j. mā. s. f.
Comodata. amo
 datū em̄ ē si dedi tibi
 rē meā vt vt aris. nec
 m̄s accepi mēcedē si
 v̄o mens m̄ueniat
 erit locatio et condu
 ctio. gratuitum em̄z
 debz eē amodatū. iō
 teneis ad exactissimā
 diligentia. sic. j. loc.
 s. i. j. man. s. fi.

Pretēa. si vero s̄
 posui penes te rē me
 amichi obligaris
 a possuz agē vtra te actōne depositi ad rem. michi restitu
 endā et teneris ex solo dolo si dolū omiseris. s̄ si negligē
 ter custodieris non teneris. et ideo si tibi rem depositā p
 negligēciā tuā amiseris furto debz sibi imputari q̄ custo
 diendā rem suā suo amico tradidit negligēti.

Depositū. id ē custodienda dat. vt. ff. e. depositi. l. i.
Dolo. nota i deposito solū dolū veire. vt h̄ a. ff. s. positū
 l. i. s. illud. Itē lata culpa q̄ p dolo accipit vt. ff. e. q̄ m̄ia
 l̄n̄qz leuissima. vt si hoc fuerit pactum. vt. ff. e. l. i. s. sepe

aliqua vtēda datur id est
 comodatur re obligatur
 et tenetur comodati actio
 ne sedis ab eo qui mutuū
 accepit longe distat. Na
 non ita res datur vt eius
 fiat et ob id de re ipa resti
 tuenda tenetur et is qui
 dem qui mutuū accepit
 si quolibet fortuito casu
 amiserit quod accepit. ve
 luti incēdio ruma naufra
 gio. aut latronuz hostiuz
 ue in cursu nichilomin⁹ ob
 ligatus p̄maneat. **A**t is
 qui vtendum accepit sane
 qdē exactā diligentia cus
 todierende rei prestare iu
 betur nec sufficit ei tantaz
 diligentiam adhibuisse q̄
 tam in suis rebus adhibe
 re solitus est si modo alius
 diligentior poterit eā rem
 custodire. sed p̄pter maio
 rem vim maiorē sue casus
 non tenetur si modo non ip
 sius culpa is casus interue
 nit. Alioquin si id quod ti
 bi comodatum est domi pe
 regre tecuz ferre malueris
 a v̄licursu hostiū p̄donum
 ue vel naufragio amiseris
 dubium nō est quim de re
 restituenda re ea tenearis.

Comodata autē res tūc

Itē si fuerit i culpa qz portauit rē depositā p locū piclō
 hū. vt. ff. e. l. i rebz. s. i. et. l. si certo. s. mēdū. Itē mora fca
 in restōne. vt. ff. depositi si i alia. s. fi. et h̄ s̄s tenet s̄ casu
 in **C**ulpe. s. leuis n̄ **C**omputare. sic. j. p socio. s. fi. et. ff.
 de minor. l. cū mādato. s. fi. s̄e dolū ut qn̄ ē machiacō stu
 o **D**s. h̄ nō aliud est diosa ut. ff. de dolo. l. i. s. ij. al̄ latā
 culpā vt nō itelligē
 qd̄ omnes nitelligūt
 ut. ff. s. v̄. fig. l. late
 aliud leuē vt desidie
 et negligētie vt hic
 aliud leuissimā. vt si
 quocūqz mō potuit
 p̄uidere a nō p̄uidit
 v̄n furtū fieri nō p̄
 sine leuissima culpa.
 vt. ff. p socio. l. cum
 duobz. vel incendiū
 nasci. l. z nō noceat in
 culpabilibz. vt. ff. s̄
 offi. p̄h. vigilū. l. iij.
 s. i. a. ff. s. pi. cō. rei
 v̄e. l. si v̄edita. et. s.
 p̄. s. aliū casū fortu
 itū qui scilz p̄uideri
 nō p̄. ut. s. p̄. s. et
 C. de pig. act. l. que
 fortuitis.

Creditor. id est
 creditorē accipe. ex
 omi cā. vt i aut. s. fi.
 de iur. s. fi. et. ff. s. v̄.
 fig. l. si cui.

Accipit. nō cau
 te ponit accepit aliē
 nō s̄ obligari. s̄ pi/
 gn⁹ creditori etiam
 nuda. ouencōe tenet
 vt. ff. de pig. act. l. i
 et ypotecaria sibi na
 scit ad pignus illud
 psequendum. vt. j. s̄
 act. s. Itē suiana.
Pignoratitia. q̄
 nascitur demū. solu
 ta pecunia. vel alias
 satisfacto. vt. ff. de
 pig. act. si rē. s. oīs
 sic m actōne tutele.
 que demū finita tu
 tela nascit. vt. ff. de
 tute. et ra. dis. si tu
 tor. s. fi. et. l. se. licet
 quidā dicunt etiam
 p̄s eam nasci. sed nō
 intentari. vt no. dco
 s. omnis.

Creditor qz qui pi
 gnus accepit re obligat.
 quia et ipse de ea re quam
 accepit restituenda tene
 tur actione pignoratitia.
Sed qz pignus vtrius
 qz causa dat et debitoris
 quo magis ei credere pe
 cunia et creditoris q̄ ma
 gis et in tuto sit creditum
 placuit sufficē q̄ ad eā rem
 custodiendā exactaz dili
 gētiā adhiberet quā si pre
 stiterit a si aliquo fortuito

Exactam. proprie ponitur p̄ suplatio. vt. s. e. ff. s. at
 is. non em̄ tenetur de leuissima. vt. ff. de pig. act. l. si con
 uenderet. s. venit. et. l. sequenti.
Prestiterit. scz exactam diligentiam.
Fortuito. Szqs hūc p̄bat casū. Rē. ditor p̄bat se ami
 sisse. vt. C. s. pig. act. l. si creditor. Itē debitor p̄bat se do
 lū l̄ culpā creditorē amisisse. vt. ff. de p̄ca. q̄tēs s. q̄ do
 lo. licet bul. aliter distinxerit. vt no. dicta. l. si creditor.
Securum. repete placuit. Accursius florentinus.

Exactam. proprie ponitur p̄ suplatio. vt. s. e. ff. s. at
 is. non em̄ tenetur de leuissima. vt. ff. de pig. act. l. si con
 uenderet. s. venit. et. l. sequenti.
Prestiterit. scz exactam diligentiam.
Fortuito. Szqs hūc p̄bat casū. Rē. ditor p̄bat se ami
 sisse. vt. C. s. pig. act. l. si creditor. Itē debitor p̄bat se do
 lū l̄ culpā creditorē amisisse. vt. ff. de p̄ca. q̄tēs s. q̄ do
 lo. licet bul. aliter distinxerit. vt no. dicta. l. si creditor.
Securum. repete placuit. Accursius florentinus.

De verborum obligatione. Reica.

Uerbis ex interrogacione. si procedere. et ratio e sequente ut. C. de usu. l. i. alias non valent. quid quere vel quoniam dicitur. certum quod appareat. tum fit i obligacione ut. ff. e. stipulacione. l. se. ut. ff. e. vbi aut. g. qui id quod dicitur fieri. vel etiam non fieri. et. j. e. g. fi. Accur.

Uerbis stipulamur. Est autem stipulacio verborum exceptio. qua aliquid dare vel facere promittimus. ut. ff. e. l. v. g. stipulacio.

Uerbis obligatio. Et quod si obligatio verborum. Et condicio. si. rum. Et generalis. si quod dicitur ut. s. t. i. diximus. et ca. p. n. et et triticaria locum ubi peti certum vel incertum. nisi petat pecunia numerata ut. ff. de tritica. l. i.

Uerbis stipulatu. si autem incertum quod michi debeatur. non stipulacione si ex alio stracione agitur. adicione incertum. nam dico quod est apud nomen actionis. ut. ff. de adi. m. de. l. i. si et si me. g. i. vbi dicitur si.

Uerbis incerta. non nisi i casu. ut. C. de rei v. r. ac i p. n. si quod si promitto aliquid in genere. non valet quod agitur nam dabo mihi scilicet liberarer optz ei quod aliqua etudo sit ibi. ut h. v. equ. q. certis finibus. et ca. al non v. ut. ff. e. l. ita stipulatus in p. n. et. ff. de iur. do. cu. p. g. gener a socio.

Uerbis. si stipulacione. Utitur. alludit vocabulo. sic. s. s. testa. i p. n. et. ff. de acqui. pos. l. i. na noia olo.

natura debent esse rebus. ut. s. de donac. g. est et aliud.

Uerbis. si. na et baculu vel stipem palee dabant vnus alteri p. inuestitura ut hodie fit in marchia. si i lombardia bunt. alibi p. mantellu inuestiunt. sic. ff. de pac. l. i. g. i.

Uerbis. si. id est stipulacione strahenda.

Uerbis. si. q. omnia dici debeant i stipulacione. p. alii s. his sic. s. de ling. p. fideico. ilic. g. fi. si. hodie vel vnu ex his vel et aliud diuino aptu sit. ut. j. e. g. sed hec. qui stimuari dz cu isto. g. vel oli p. idē fiebat rrsu. hodie etiam p. aliud.

Uerbis. si. lingua. ut assiria. latia. gca vel alia. ut. ff. e. l. i. g. fi.

Uerbis. si. stipulantiu. ppe et im. ppe. dz. sic in aut. de equa. do. g. i. col. vij. sic et improprie etiam promittens dz stipulatu ut. ff. e. ff. de adi. m. de. l. i. si non sorte. g. si decē. Accur.

Uerbis. si. sed hec. que diximus. s. v. g. in hac. Accur.

Uerbis. si. constitutio. ut. C. de straben. et o. sti. l. omnes.

Uerbis. si. sensu. s. verbis expsum ab utroque et i stimeti. ut. ff. e. l. i. i. p. n. et. g. q. pns. et. g. si qs. ita me. l. s. vba mutilia fuerit

casu re amiserit securu ee nec impediri creditum pete

De verborum obligatione

Uerbis obligatio contrahitur ex interrogacione et sponcione. cu quid dari fieriue nobis stipulamur. Ex qua due proficiscuntur actiones tam condico certi si certa sit stipulatio q ex stipulatu si incerta sit que h noie inde vtitur qd sti pulu apud veteres firmuz appellabatur forte a stipte descendens. In hac re olim vba talia tradita fuerut spondes spondeo. promittis promitto fideiubes fideiubeo dabis dabo facies faciam. Vtrum autem latina vel grecavel qualibet alia lingua stipulacio concipiatur nichil intēst scilicet si vterqz stipulantiu intellectum huius lingue habeat. nec necesse e eade lingua vtrūqz vti s3 sufficit congruēter ad inter-

inserta. ut. ff. e. q extrise. al si diceret vba expssa non exigi. no differret ab his stractibz q osensu strahitur. ut. j. s. obli. ex strac. i. Re. n. in ad s. quid em si dicā. a a veli u. Quibuscuqz abilibz e. repntare. pmittis. tu dicat. b et velis representare. pmitto. no v3. ut. ff. de o. sti. pec. qui autē. g. fi. l. fi. et. ff. de mu. et ho. ut g. datim. g. et si lege.

Uerbis. si. Omnis ofestim. i. statim. ut. ff. e. l. eum qui ita. g. fi. et s. nisi rone loci fit in diem ut. j. e. g. loca. vel rōe rei q adhuc no est in reru natura. ut. j. de ex cep. g. anpenl. et. ff. e. interdum in pri. et. ff. de o. di. a de. l. i. g. fi. s3 ad qd fit p missio cu no i otinenti soluit. Re. non est sic pue intelligendu vbu ofesti. ut veiat stati cu sacco patius ut. ff. de soluc. q di. cum. s. h aliqz spaciū puta. x. diez danduz e. ut. j. de inuti. sti. g. pe. et fi. et. ff. de co. sti. pe. pmissor. sic eē fere vbiqz olue tu do intēpra ut. j. p. di es fiat pcepta a potētibz q e bō legū in terps. ut. ff. de le. a se. oful. l. si s inter p y. In die. tacōne. i. fit stiplo. s3 nun. qd stiplacio e act9 ci uilis. Re. sic. ut. j. de act. g. de constituta g no dz recipe diem nec eē o. dz. ut. ff. de re. iudi. act9. s3 die q h act9 ibi no opu taē. sic i nouacōe. ut. dz. ff. de noua. l. no / uacō. et illa regla a s. aus h3 locū i suis numeratis casibus.

rogata respondere quin etiam duo greci latina lingua obligacione contrahere possunt. Sed hec solennia verba olim quidez in usu fuerunt postea autem leonina ostio lata est que solennitate verborum sublata. sensuz. et consonantes intellectum ab vtraqz pte solum desiderat. s3 quibuscuqz vbis expsume. Omnis stipulacio aut pure aut in diem. aut sub condicione fit. pure veluti quinque aureos dare spondes. idqz confestim peti potest. In diem cum adiecto die q pecunia soluatur stipulatio fit veluti decem aureos primis kal. marcij dare spondes. Id autem quod in diem stipulamur statim quidez debetur sed peti potest. at nec eo quidem ipso die in quem stipulacio facta est peti potest. s3 totis dies arbitrio soluentis

hoc dicitur. ff. e. eum qui kalendis in prim.

Uerbis. si. In diem. aliud si ad die. na tuc vsqz ad die teneē. et non post. ut. ff. de act. et obli. l. obligationu fere. g. i. et die q idem est dicere ex die qd in die. ut dicta. l. in prim. et hic.

Uerbis. si. Pri9. na cessit h no veit dies. qd die. ut. ff. de v. si. l. ce. c. p. sic. ff. si cer. pe. et i o. dz. i p. n. et si petit repel. dz. licet exceptio. ut. j. de excep. g. p. tea.

Uerbis. si. Est. s. ut soluatut e. Nec ipso. nisi ab inicio sic dicat hodie dare spondes. quo casu pura est. ut. ff. e. lib. hō. g. p. Sed si e pura. g. peti no pē an. x. dies. ita em determinat vbu ofestim. s. e. g. omel in dicta lege. ff. liber hō. dicit q eadē die ergo male. s3 ibi expssa est dies. nota qdem de facto. iudex statuit ter.

Uerbis. si. Tribui debz. hic. minū pemptoriu ptibz ad audiedā sniaz puta in die iouis. vna ptu no veniet ea die. qro qn debeat ea sētētia ferri. an die statuta p sequenti. Et videt q no die statuta. qz ut i o. dz. ibz tota illa dies vidz sua. ut h. a. p. s. ff. de ferij. l. moq. rōno. p. quā legē eē si media nocte

venissz satis sufficerz. unde pz qd ea die fieri nō debuit. Itē alia rōe qz pz pēptoriū dz eā ptē absētē citare iudex. ut ff. d. iud. l. p. 9 edēm. a inf vna citacōz et aliā dz eē spaciū. r. diez. oli. vt. ff. s. iudi. l. p. mēualla. hodie. xxx. diez. ut iaut de litig. s. omēz. et fm osuetudinē bonū. v. m. 9 diei. vñ pz qd i die pemptorij nō dz fieri. s. i illa lege pz edēm ex s. pomē debz id est pē. Itē vidz ecōtra. qz i die pēptorij debeat iudicai ut. C. qn ap. nō ē ne. l. cū nō eo die Itē si sit ita ppe sero vt certū sit eam ptez ampilus nō posse ve nire. dz iudicare i die pemptorij. ut. ff. de r. ob. l. cū stipulat. s. hūmichi v. pculo. a. l. lib homo i fi. a. s. ē verior opi. s. tñ pz vespasiani l. m ipif uespis debz ferri. ut i aut. s. iud. s. se s. b. ut s. nec i no cte dz ferri s. ma. et ita paululo post excessuz vespas rñ dz iudicare. et ita qdā electi ad qdādam ohiū de fco iudica s. u. datū. i. uerit. nō ē s. vez. i. omutaz. p. Prus. ut bilie ff. e. q. q. d. s. fi. et de pig. ac. s. necessariz as. s. annua. p. At si ita. annuos aliud si dixerit singu lis annis. aliud si dix erit s. anno. nā pmo casu in initio cuiuscū qz am. s. do i fine cō mittit stipulacio. qz sic ē i legato sicut in plicto. vt. C. qn di. le. ced. l. i. s. ar. s. ff. quando dies se. ce. nec semel. vñ s. versus. Annuā si debes tunc respicie s. caput anni. Anno si debes in fine teneberis anni. vt dices. j. de iuti. s. i. s. qui s. anno. et. ff. e. l. qui anno. Sed nunquid est vna stipulacio vel plures. R. vna est. vt. ff. e. s. i. s. i. licet legata sic relicta sint plura. ut. ff. de dona. cā mortis. l. senatus. s. fi. s. q. est ratio. qz semel in stipulacōe inspiciē. adco sti pulatis. vt si sit fili. acqrat pti. et vna ē actio. vt. ff. e. l. si fili. s. i. i. legati s. ples. s. sid. erant. s. s. singul. annis. cū sin gulis ānis cedat dies legati. et ples sint actōes. ff. de an. lega. l. cum i ānos. a. qn di. lega. ce. l. cū i. s. 3. M. dicebat hāc esse dīaz. qz i stipulacōe ē vna. s. bo. s. cepe. s. s. q. tū ad rei veritatem ples sūt. sicut legata. et facit p eo ff. e. pluribz. s. i. s. 3. ibi certe p alia s. ba fuit fca. s. annua bina trima die. vel dic qz ibi q. runda s. ma recitat. nec ob. qz vna est cepecio. nam et in legato vna est cepecio. 3. Quod viuiam. id est. donec viuiam. a. facta. s. rōne pmi anim. s. rōne sequēciū ē in diē quo ad qd. qz ante annū non debet. et conditionalis qz ad aliud. nā alias non debet nisi viuiā. ar. ff. e. l. s. iure. et. l. i. illa. l. die qz est pure abnegatua. id est non conditionalis. b. Perpetuat. id ē donec viuat. sic. ff. p. soe. l. i. s. fm q. s. bā

tribui debz neqz em certū ē eo die in quē pmissum ē datū non esse prius qz is p terierit. At si ita stipulaue ris decem aureos annuos quo ad viuiā dare spōdes r pure facta obligacio in telligit et ppetuat. qz ad temp9 non pē deberi. sed heres petendo pacti excep cione s. b. mouebit. Sub odicione stipulacio fit cuz in aliquē casuz differē ob ligacio vt si aliquid factū fuerit vel non fuerit com mittatur stipulacio veluti si ticius osul fuerit factus qnqz aureos daē spondes Si quis ita stipulatur si i capitolū non ascende ro dare spondes. perinde erit ac si stipulatus essz cū morietur sibi dari. Ex odicionali stipulacione tm spes ē debitū iri eamqz ip

pmo die p omia secula. eciā post mortē. nā tpe nō tollit obligacō. ipo. s. iure. ut sequit. ut. ff. de act. et obli. l. ob ligacōnū. s. placz. et. ff. de vuit. s. vuitutes. s. p. excepōem vt sequit. si hre. pe. rē. vt. ff. de ac. et obli. l. obligacōnū. s. placz. et. ff. de vuit. l. vuitute s. c. Sub odicoe casu. i. i. aliq. fortunā opiat. vt possit se hre ad eē et ad nō esse qd de futuris tm est vt. j. e. s. odiciones. d. Differē. nā ante euentū odicois obli gacō cessat. vt. ff. si cer. pe. l. nō omis. et sic ea pendēte non ē debitor. sic nec heris sub odicoe institutus ut ff. fam. h. r. l. si ma rit. Ar. s. tra. C. de osti. pe. l. ij. i. eo qz di cit odiconale debitū posse ostiui. qd non possz nō eēt debitū ut ff. s. osti. pe. l. i. Sed dic qz sufficit debitū spe. Itē nec illud ite ri debet. vt. ff. s. osti. pe. id qd. Itē ar. s. tra. ff. ex qbus ca. i. pos ea. l. i. possessione. et ff. de r. sig. l. credi tores. s. rōe spei cre ditores dicūt. ut. j. e. s. ex odicionali. e. Si ascendero. s. posuit in affirmatia odicoe. nunc in ne gatiua tm. f. Spōdes. s. s. v. aureos l. aliqd aliud g. Ex odiconali. s. p. nō aut cessit l. veit dies. s. in pura stati a cedit a veit. vt. ff. s. r. sig. cedē. s. in il la qz est in diē statim cedit dies legati. s. nō veit. s. e. s. in diē. b. Transmittimus. sic. C. de hys qui ante ap. tabul. l. j. si Contigit. Sed qualis legatarius odiconalis legati spez ad heredē non trāsmittit. ut. C. s. cadu. tollē. s. s. finat R. in stipulacōe interueit factū stipulatis volētis sibi p spicere. et sic heredi. vt. ff. de pbac. l. si pactū. qd fcm nō ē i legatario. e. s. fcm non inuenit. Et eod mō R. i. hēdita te condiconali. k. Inseri. non solū odico vel dies. l. Morietur. Similes sūt iste due stipulacōes i s. qz mor tuo stipulāte in vtroqz casu amittit vt heredes agāt. nā pē obligacō ab hēde sic incipe. ut. C. ut act. ab hēde a s. h. re. l. i. dissimiles i s. qz pma odiconalis. s. s. m diē. quem diē certū est euenire. ut. ff. s. odi. id debiti. nā si lz nesciam9 qn. ut. ff. s. odi. a. de. l. i. et i aut s. nup. s. deiceps col. iij. m. Tempus. quod bonus iudex arbitrabit. quod dic. vt. ff. e. continuus s. cum ita. n. Repromissio. rōne enim impossibilitatis stipulacio vi ciat. ut. j. de iuti. s. i. s. si impos. n. vterqz haberez ibi pcura torē. et egisset quilibz cū suo vt eadē die fieret solucio. ut. ff. e. l. fi. s. i. mter eos. Accursius. o. Consul fuerit. sic. ff. si cer. pe. itaqz a. l. cū ad pñst ps

venissz satis sufficerz. unde pz qd ea die fieri nō debuit. Itē alia rōe qz pz pēptoriū dz eā ptē absētē citare iudex. ut ff. d. iud. l. p. 9 edēm. a inf vna citacōz et aliā dz eē spaciū. r. diez. oli. vt. ff. s. iudi. l. p. mēualla. hodie. xxx. diez. ut iaut de litig. s. omēz. et fm osuetudinē bonū. v. m. 9 diei. vñ pz qd i die pemptorij nō dz fieri. s. i illa lege pz edēm ex s. pomē debz id est pē. Itē vidz ecōtra. qz i die pēptorij debeat iudicai ut. C. qn ap. nō ē ne. l. cū nō eo die Itē si sit ita ppe sero vt certū sit eam ptez ampilus nō posse ve nire. dz iudicare i die pemptorij. ut. ff. de r. ob. l. cū stipulat. s. hūmichi v. pculo. a. l. lib homo i fi. a. s. ē verior opi. s. tñ pz vespasiani l. m ipif uespis debz ferri. ut i aut. s. iud. s. se s. b. ut s. nec i no cte dz ferri s. ma. et ita paululo post excessuz vespas rñ dz iudicare. et ita qdā electi ad qdādam ohiū de fco iudica s. u. datū. i. uerit. nō ē s. vez. i. omutaz. p. Prus. ut bilie ff. e. q. q. d. s. fi. et de pig. ac. s. necessariz as. s. annua. p. At si ita. annuos aliud si dixerit singu lis annis. aliud si dix erit s. anno. nā pmo casu in initio cuiuscū qz am. s. do i fine cō mittit stipulacio. qz sic ē i legato sicut in plicto. vt. C. qn di. le. ced. l. i. s. ar. s. ff. quando dies se. ce. nec semel. vñ s. versus. Annuā si debes tunc respicie s. caput anni. Anno si debes in fine teneberis anni. vt dices. j. de iuti. s. i. s. qui s. anno. et. ff. e. l. qui anno. Sed nunquid est vna stipulacio vel plures. R. vna est. vt. ff. e. s. i. s. i. licet legata sic relicta sint plura. ut. ff. de dona. cā mortis. l. senatus. s. fi. s. q. est ratio. qz semel in stipulacōe inspiciē. adco sti pulatis. vt si sit fili. acqrat pti. et vna ē actio. vt. ff. e. l. si fili. s. i. i. legati s. ples. s. sid. erant. s. s. singul. annis. cū sin gulis ānis cedat dies legati. et ples sint actōes. ff. de an. lega. l. cum i ānos. a. qn di. lega. ce. l. cū i. s. 3. M. dicebat hāc esse dīaz. qz i stipulacōe ē vna. s. bo. s. cepe. s. s. q. tū ad rei veritatem ples sūt. sicut legata. et facit p eo ff. e. pluribz. s. i. s. 3. ibi certe p alia s. ba fuit fca. s. annua bina trima die. vel dic qz ibi q. runda s. ma recitat. nec ob. qz vna est cepecio. nam et in legato vna est cepecio. 3. Quod viuiam. id est. donec viuiam. a. facta. s. rōne pmi anim. s. rōne sequēciū ē in diē quo ad qd. qz ante annū non debet. et conditionalis qz ad aliud. nā alias non debet nisi viuiā. ar. ff. e. l. s. iure. et. l. i. illa. l. die qz est pure abnegatua. id est non conditionalis. b. Perpetuat. id ē donec viuat. sic. ff. p. soe. l. i. s. fm q. s. bā

Natura ergo nec futura morantur obligatione. nam etiam illa per rerum naturam certa sunt. ut ff. de iud. §. et si restituatur. §. si. de. Sed dicitur quod aliud est certum per rerum naturam. id est per naturalem cursu nature. per quem sola preterita et presentia sunt certa. et ita habentur accipiunt. et etiam illa futura certa sunt quae non habent se ad utrumlibet. ut si moriar. nam et hic non morantur obligationem. ut ff. de condi. inde. nam si. l. sequenti. et ff. de nouac. si pupil. li. et. l. qui sub con. dicone. et aliud est in natura rerum id est in scia dei in qua omnia que sunt vel fuerunt vel futura sunt teste boecio tanquam presentia sunt. Item et alias sunt mille anni ante oculos eius tanquam haec aeterna dies que preterit et de prima natura naturata. §. scda natura naturans quod idem est quod ipse deus.

Morantur. id est non suspendunt siue differunt. Accur.

Incerta sunt. ff. de re. iur. l. i. totum. extra. So. illa loquitur in hijs ubi prius solemnitas erigitur. ut. vij. testes in testamento. ut. §. de testa. §. i. vel loquitur in illis casibus ubi certa scia et intellectus de presenti exigunt in tractibus puris. ut. C. de don. nec iur. §. si. ad con. ali.

Non solum. §. de stipula. quod in dando constitunt hucusque diximus. nunc de hijs que in facto consistunt.

Subicere. sic. ff. de pro. sti. l. si.

Quantitas. ff. de arbi. l. non autem. extra. So. non interest quo ad hoc ut valeat promissum. Interest tamen quod ad utilitatem stipulis.

Probare. §. quod interesse probat. ff. de test. ut si inuit. et. C. de sen. §. pro eo. l. i. nisi petat ex dolo alterius tunc pro solui faciem. ut ff. de iur. iur. l. i. semper. §. si in dicto. et. §. se. et. h. §. si quedam fieri. puta ire roma. C. vii. vi. l. si qui.

Quod fieri. per florentiam non ire. C. clausula. scilicet penalis.

Adversus. hic redditur sebo.

Pro fuerit. §. referat ad primum. et si ex vno capite sit pena commissa. non committet plus. ut ff. de arbi. l. si duo. §. si. nisi actum sit ut pluries committat. ut ff. de traslac. fideic. §.

De duobus. rei sti. et quod in stipulatione de qua dicitur est. §. t. i. plures plone meueniunt quibus. id dicit de duobus rei sti. ac promittendi.

Stipulandi. §. de reus sti. ille qui re aliqua. l. mit. vel stipulatur a re non a reatu dicitur. et contra. re promittendi qui aliquid rem promittit. ut ff. de i. l. i. alias reus tamen debitor de. vt. C. de iur. ca. l. ij. al. de reus qui conuenitur

etiam per rerum naturam sunt certa non morantur obligationem licet apud nos incerta sunt. Non solum res in stipulatum deduci possunt. sed etiam facta ut si stipulemur aliquid fieri vel non fieri et in huiusmodi stipulationibus optimus erit pena subicere ne quantitas stipulationis in incerto sit ac necesse sit actori probare quod eius interest. Itaque si quis ut fiat aliquid stipuletur ita adici pena debet si ita factum non erit tunc pene nomine. x. aureos dare spondes. Sed si quedam fieri. que dam non fieri. vna eademque conceptione stipuletur clausula erit huiusmodi adicienda si aduersus ea factum erit siue quod factum non fuerit. tunc pene nomine. x. aureos dare spondes.

De duobus reis stipulandi et promittendi
Ut stipulandi et promittendi duo plures rei fieri possunt sti-

ut. C. de iud. pperandū. §. si qdē. et dic. ut. ff. de i. l. i. pē dicit et alio respectu reus stipulandi et promittendi. ut de in glo. p spondeo. §. adiecto ut sint duo rei in solidum etiam iure veteri. ut ff. de i. reos. §. si. et. §. cum tabulis.

Spōdeat. ex intervallo. puta si diuerterit ad alios actus ex neos. ut ff. de i. duos. §. si. alias si non est euenus actus extra dicitur deca lex ei quod modo dicitur. ibi nam si p/us. et qd de. ff. de i. in r. Duo rei. scilicet ut vna sit obligatio et vnus rei. §. sit cre/ditores duo et diuisa rum re. ut. §. e. §. ex huius.

Spōdeo. §. acto ut fiant duo rei et in solidum. ut ff. de reos. t. Ex huius. §. si. obligacionibus. §. referatur ad reos promittentes. et qd sequitur solis dum et sti. ad reos sti. ut probatur. §. statim u. In vtraque. id est in vtriusque obligacione. nam vna est quo ad vnū effectum. ut ff. de i. in. m. si. §. plures sunt quod plures tenentur.

Debitū al. ut h. ter. §. reos. stipulandi.

Alter. reos pro mittendi.

Obligaciones. ille qui accipit.

Liberat. ille qui soluit. similis lectio seu implicatio in bo. ff. de arbi. l. si duo. vel dic. quod quilibet istorum referat ad vtriusque stipulandi. et possunt fieri in stipulatione duo rei. et in quolibet genere obligandi. ut ff. de i. b. Ex duobus. eadem potest. §. nonne est si impitatas. quod ee non debet ut ff. de i. eandem. §. sed si quis. §. sedm.

m. quod ibi regulariter dicitur fallit hic. ut ff. de i. ex duobus. §. si. alij ut p. dicunt quod hic non est imparitas. cum adueniente condicione ambo equaliter teneantur. sed adhuc medio tpe remanet impitatas. que dicitur quod in quantitate debita. l. re que debet si potest esse impitatas ut ibi. §. si alij potest. ut ff. de i. e. C. minus. sed adueniente condicione si ex duobus. §. si socium poterit aduenire mandati in quosdam. vel verius negg. ut. C. de i. l. i. patet ergo constitui posse pure duos reos debendi. et quemlibet in solidum conueniri. C. de i. l. i. hodie contra. et si hoc actum est expressum. nisi altero absente vel inope existente. ut in aut. de duo. re. §. i. nisi renunciatum fuerit illi constitutioni. ut. C. de pact. l. pen. et ff. de i. in. l. si iudex. Accur. florentinus.

De stipulatione seruorum. Erus dñi. qui dñs caput est sui. ut. §. de no. §. ois

ex sua em psona nil potest. vt. ff. de re iur. l. sui. et. l. q' at
tmz n ex q' maumittit. tuc em incipit h' caput. ut. ff. de
de ca. di. hodie. **D** In plerisqz. hoc p' terea. dicit. qz
hereditati furtu fieri non p't n' i tribz casibz. ut. ff. de furt.
l. hereditarie. et. l. se. Itē p' v' usufructu q' suo hereditario
p'mitti nō p't ut hereditati q'rat. vt. ff. e. usufructus.

Defuncti. nō herede
dis. ut h' et. s. d' her.
insti. s. suus. et. ff. d'
acqui. rerū do. h'edi
tas. Et q' sit rō q're
psonā defuncti nō
heredis. dic ut dco. s.
f. hereditatio. suus
fic. ff. d' iuris. l. i. s.
quotiens autem.
S' siue sibi. nisi in
casibz vt cū factū est
in stipulacōe. quo ca
su nō acquirit. ut. j.
p. s. et cū opas a li
berto stipulet. ut. ff.
e. l. anpenl. s. si suus
me. et i alns casibz
quos no. ff. e. l. i. s. z
nūqd filius p't stipu
lari fratri suo i eadē
p'tate exnti. v' suus
ofuo suo. Dico q' sic
q' suus ofuo suo sti
pulari p't ut h' igit
frat' f'ri. a. c. d' diu.
rep. l. i. Itē qz vxor
filiy vxor p'ris itelligi
tur. q' vxor sui vxor do
mini itelligit. ut. j. d'
muti. st. ei. q. s. post
mo. rē. ff. de h. ob.
l. d'ns et. l. se.

Impsonaliter.
nullius facta mēcōe. id ē vel p'po noie v' appellatio. p' fca
mēcōe de noie appellatio h' nō p'po. ut. s. d' exher. li. s. i.
Acquirere. vt ex causa p'fecticia et aduenticia isto iurē
q' d'ic ut. s. p' quas p'lo. nobis acqui. s. i.
Sed cū fcm. s. z si stipulat' suus sibi scribi libez. n' sit
factū. nōne acquirit d'no. ff. sic. et q' h' d'ic. h' cū fcm rē. i.
a seruo faciendū. non ab alio. vel ecia a domino.
Omnimodo. sic. ff. d' v' usufructu. s. h' si usufruct.
m' continebitur. sic. ff. de v' usufructu. et demō. qui heredis.
n' i. s. d' v' usufructu. ut. s. d' v' usufructu. i. p' n' et. ff. d' v' usufructu. r'ust.
p. l. i. Et nota quia p' verba loquitur. aliud si p' nom. pu
ta. iter tunc domino acquiritur. vt. ff. e. si omnium.
Etia d'ns. subau. p'hiberi non dz. q. d. deberet p'hibei
s. z o'tra. s. p' q' s. p. no. acqui. s. non solū. et. s. de h'ns q' sūt
sui vel ali. iur. s. i. Sed non ē o'tra. qz et h' acquirit' domi
no o' modū. nam ad sui d'ni vtilitatē ibit suus.
Seruus quis stipulādo. ipsonaliter vel sibi vel d'nis su
is sub noie appellatio. aliud si p'po noia exp' s'it. nā tuc ac
quiritur p' virili. nō p' potcōe d'ni. Sed quid si p' nom
et appellatū. ff. si p'ponat p'p'm p' virili. si appellatū ipōt
p' d'no. ut. ff. d' stip. s. l. si suus. et. ff. d' sta. li. l. ita. s. i.
Poiatim. p'po noie. vt. s. de exher. li. s. i. vel appellatio
dimodo intelligat' de quo domino dicat. vt. C. de li. pre
scr. l. iij. et. ff. si cer. pe. l. certum.
Stipulatus. s. d' usufructu. i. diuisim exaudi. Sed quid si
vni iussit suo. et ip'e alteri stipulatus est noi. atim. distim

De stipulacōe seruoꝝ.

Seruo ex psona do
mini ius stipulādi
habet. sed et he
reditas in plerisqz p'sone
defuncte vicem sustinet.
Ideoqz qd' suus heredita
rius ante aditaz heredita
tē stipulatur. acquirit hē
ditati ac p' hoc ecia hēre
di postea factō acquirit.

Sive autē domino siue
sibi siue ofuo suo siue imp
sonaliter seruus stipuletur
d'no acquirit. **I**dē iuris
est et in liberis qui in p'tate
patris sunt. ex quibz caus
acq'rere possunt. **S**ed
cū factum in stipulacione
otinebit. omnimodo p'sona
stipulantis otinebitur. ve

gue. ex c' re. ut si ex re iubentis sibi querat. al' noiato. vt
C. p' q' s. p. no. ac. l. si. s. fi. et. ff. e. p'inde. s. fi. e. l. se. l. j. an
tiq' alit' distiguat. us. nā cū sua sit ampli' q'ri nō potest
s' d' suus vni. ut. s. d'el. s. h' si rē. et. j. de act. sic ita
qz. restat s' vt soli alteri q'rat. Aliud si ex re vni' stipulet
tuc oibz querit. s. j. di. iudicio reddetur cuz agit d'ni di.

luti si suus stipuletur vt si
bi ire agere liceat. ip'e em
tantum. p'hiberi non debz
non eciam dominus eius.

Seruus cōmunis stipu
lando vnicuiqz d'noꝝ pro
portione dominiij acquirit
nisi iussu vnius eorum aut
nominatim cui eoruz stipu
latus est. tunc enim soli ei
acquiritur q' si seruus cō
munis stipulat' si alteri ex
dominis acquiri nō potest
solidū alteri acquiritur.
veluti si res quam dari sti
pulatus est vnus d'ni sit

De diuisiōe stipulacōnū.

Tipulacionū alie
iudiciales alie
pretorie alie ouencōnales
alie o'nes tam p'torie q' iu
diciales. **J**udiciales sunt

veluti rem pup. sal. fore. s. z quare d'nr adicōel. ff. qz p'ri
cipaliter p't adiri iudex. ut interponat cautio. cū pupill' h'z
tutor ē qui nō satisfecit rē pu. sal. fore. sic dicit' p'toria p't
vero adire iudex n' p'ncipaliter vt cautio s' illa interponat
sine aliqua causa. veluti cū pupill' nō h'z tutorē p't petē
corā iudice. n' iudex qui dat tutorē ex officio suo fac' impo
m cautōz rē pu. sal. fo. et ita s' iudicial'. Itē qdā dicit' il
lā cautōz rē ra. ha. eē o'nez. qz q'qz impōit a pcuratorē
actoris. q'z a pcuratore rei. ut. ff. de pcur. l. p'p. s. j. et
is q' l' alia rōe s' d'nis. veluti cū pcuratorio noie d'ni iu
dex ex officio suo dz fac' ut cautio rē ra. ha. impōnat. et
tuc ē iudicialis. Pretoria ē q' q' p'misit michi q' p'mitte
ret rē ra. ha. mō volo q' p'mittat. et sic p'ncipaliter ad istā
stipulacōz vado ad p'torē vt ip'a interponat. v' dec ē d'nis
et alia cā q' supior. nā h' ouencōnal' si fiat eē iudiciū ex cē
uēcōe. ut. ff. rē ra. ha. l. m'erdū. Itē iudicialis. qz impōit
a pcuratore cū dubiū fuerit an h'eat mādātū. ut. C. de p
cur. l. i. et. C. de satisf. l. i. al' non possz reus expiri qz nō
admitteret. j. de satisf. s. p'nt'. Alij dicit' esse o'ne. qz a p
curatore rei q'z impōit nō solū. ut. ff. d' pcur. n' solū. s.
si status. et. s. rursus. et. s. fi. et. l. p'p. et. l. si defunctus.
Pretorie. s. cū h' pomē p'torie vt spēs opposita iudicia
li. q're. ff. de p. st. l. i. i. p'nt'. pomē ut genus. s. p'toris. ff.
ibi aliter accipit iudicialis. s. a iudicio. h'ic a iudice. vt. ff.
man. l. lucius.
Judiciales. scilicet stipulaciones.

p' isto suo p't eciam
deducē q' focus su
lucratu erat ex sti
pulatione facta ex re
bus suis redit' illi ex
cuius re queritur ut
ff. e. si ex re. s. i.
De diuisiōe stipu
lacionū. Reica.

Tipulacio ē
nū. simile per
o'nia. ff. de h.
ob. stipulacionū.
Judiciales. q' ius
dex cognoscit s' aliq'
causa. ecia pendente
cā p'ncipali incidēt.
n' facit interponere
cautionē et dicit' iu
diciales a iudicio.

Pretorie sūt. q' n'
nō aditur iudex ali
q' de cā. s' p'ncipaliter
ut talis cautio inter
ponatur. veluti dāni
mfecti. et cautio le
gator. p' bādoz. et
talit' est d'ra inter ea
que dicta sunt.

Conuenēnales.
q' ex ouentōe p'tium
fuit. et de h'is certū
est et planū.

Cōmunes sunt.

De dolo. ut si ago pignoratitia. caues ne fuitutes do / lo pdideris. vel ius rei aliq leferis. vt. ff. s. pig. ac. credi / tor. Itē si rei ven. agā p re quā vsucepisti iā lit. de. caues / de dolo ne alienaueris l. maūmiferis fūū. ut. ff. de rei ven. / si post. sic et. ff. mā. si pcurator. g. pñl. et l. se.

De psequendo. ut si metu in abstulisti fūū qz postea pdi / deris caues s eo pfe / qndo l. ei9 p̄cio resti / tuendo. vt. ff. q me. / cā. si cū ex. g. q si hō. / Itē q redibet a n hz / fūū quē dddē dz. qz / aufugit. dz caue ep / tor s psequendo fūū q / si hōe potit restituat / vedito: i. vt. ff. s. edi / f. edi. l. redibere. g. / si. sic. et. ff. s. odi. ca. / da. si pecuniā. g. pñl / e. Ve. pro vel.

Pretorie stipula / e. Amero. cōes. / id est. puro. sic q nō / iudicis officio. s. tali / qli ē supiori casu.

Damni. vt. ff. de / dam. ifec. l. p̄tor ait / .g. cū qui. dicitur et / alio respectu p̄torā / illa q ab micō exigit / siue sit p̄torā inuen / cōe siue cuius. siue qz / cūqz nō inuēta ex eo / sez q p̄tor. eā nō ap / pbat. vt. ff. s. h. fig. / .l. lege. et s. sensu cō / p̄hendit p̄torā aiu / dicales. et diles. et / omnes p̄ter ouētiona / les. et ita accipiē. ff. / de p̄to. stip. l. i. sic est de adopc. vt. ff. de adop. l. ij.

Vel legator. ut. ff. de leg. et fidecō. vo. ca. l. i. i. Reñ. / h. Edilicie stipulacōes. edilicie. vt si alias tibi v̄do devi / cijs ei9 caue d̄eo. vt. ff. de edili. edic. l. itaqz. et. l. si vendit / i. Veniūt. cū ediles erāt ex p̄toribz. ut. ff. de iur. na. g. apo / nebat. s. qz erit intelligibil' d̄ra int' p̄torias a iudiciales / cū s̄ ti. accipiē. p̄torā et iudicialis. Re. qz p̄torā a p̄toze / mortuo iducta ē. s. iudicialis a iure cōsulit alijs. Itē i p̄to / ria iuemet iudicē. ob hoc qm p̄ncipalit' adiri. s. iudiciali / p̄ oñaz. vtz ex sup̄dictis exēplis. Itē iudiciales vage sunt / p̄ totū corp9 iuris. s. p̄torie l. z et ip̄e sint vage. ophēse tñ / siue fil' in vno. t. vt. ff. de p̄to. sti. l. i. Itē potes notaē qrtā / d̄raz. vt no. ff. s. ob. l. v. g. ij. s. dzñs jo. addidit aliā d̄raz / dicēs. qz p̄torie sūt q p̄ solū ordmē imponunt. Et iudicia / les q quēlibz aliū iudicē. pene. idē dic' pene. qz i qbusqz / k. Cōuencōnales. alius otractus. vt v̄dicō i libo hoie / et filibz. vt. ff. s. otra. emp. g. si. i. qbusqz nō v3 stipulacio. / vt. j. ti. i. i. Reñ i si. et. g. i.

Contrahendaz. s. eē gñā. id est. quot possum9 d̄re eē / gñā otractuū. tot sunt gñā stipulacionū. id ē vbiēqz p̄ / otracti ibi p̄ stipulacō inuenire. nā stipulacō ē otract9. ut / ff. s. h. fig. l. labeo. negatiue lege. id ē nō p̄torie tñ. vt / n. Cōmunes. ab iudiciales tñ. vt ouēcō nales tñ. s. p̄ti / ex vno. p̄ tim ex alio naturā accipiūt. nā si nō cauerit tutor / pupillo hoc qm peti p̄. et quo ad hoc habet nāfaz p̄to / rie si petiē tutor. et p̄ oñs p̄staē satisfatio. et i s̄ hz nāfaz

dumtaxat que a mero iu / dicis officio proficiſcuntur / veluti de dolo cautio. vel s̄ / persequendo seruo qui in / fuga est de restituendoue / precio. Pretorie sunt / que a mero pretoris offi / cio proficiſcuntur. veluti / damni infecti vel legato / rū. Pretoriaſ autē stipula / cōnes sic exaudire oportz / vt in hjs ecia otineantur / edilicie. nam et hee a iuris / dictione pretoris veniunt / Conuencionales autēz / sunt que ex ouētione vtri / usqz ptis oicipiunt hoc est / neqz iussu iudicis. neqz ius / su p̄toris. sed ex ouentio / ne otractentiū quaz totid / genera sunt quot pene di / xerim rerū otractendaruz

iudiciales. vt. s. s. satisfatio. tu. g. i. s. de s̄ hodie pleni9. vt / ff. s. h. ob. l. v. g. p̄torie vbi ē h. ti. s. h. bo ad h. bii. Itē si / petat s̄ satisfacio ab alio tutor' l. curator. ex oñā petiē / et nō p̄cise. vñ et in s̄ habz naturā iudicialis. ut. ff. s. admi / tu. l. ij. i. Reñ. et. s. de satisfatio. tu. l. cu. g. i. et. g. ij. Vel dic cō / munes alio mō. vt. j. e. s. s. fm s̄ omis p̄torā p̄t eē omunis

Cōmunes stipulacōes / sunt. veluti rem saluā fore / pupillo. Nam et pretor iu / bet rem saluā fore pupillo / caueri et interdū iudex si / aliter expediri res non po / test vel de rato stipulacio

De inutilibus stipulacionibz

Omnis res que do / minio nostro sub / icitur in stipula / tionem deduci potest siue / mobilis sit siue immobilis / At si quis rem que in rez / natura non est aut esse nō / potest dari stipulatus fue / rit. veluti stichū qui mor / tuus sit que viuere crede / bat. aut ypocēthaurū qui / esse non possit inutilis erit / stipulatio Idem iuris ē / si rem sacra aut religiosaz

Et p̄tor. s. mortu / us. cuius h̄ba nō ha / bemus s̄ sniam. vt. s̄ / de satisfatio. tu. i. pñ. g. i. / p̄ iudex. sez viuus / q non p̄t. qz sp̄ote / nō vult satisfare ex / p̄cepto mortui p̄to / ris. vñ inuit9 opelli / tur a iudice viuo. / De rato. s̄ est cō / muis alia cā q̄ supe / rior. nā hec est ouen / cionalis q̄qz. ut si si / at extra iudicium ex / ouētione. vt. ff. rem / ra. ha. miterdū. Item / iudicialis q̄ int̄po / niē a pcuratore acto / ris cum dubiū est an / sit pcurator. ut. C. / de pcur. l. i. et s̄ satisf / da. l. i. al' non p̄t res / expediri. cū non ad / mittat. vt. j. de satisf / da. g. pñl. alij dicunt / eā oñez. s̄ rato. qz / et a pcuratore rei p̄ / statur q̄qz. non solū / actois. ut. ff. s. pcur. / .l. nō solū. g. si statuf / a. g. vi. et. l. p̄p. g. ij / a. l. si defunct9. g. ul. / s̄ De inutilibus sti / pulacōibz. Reica. j. cicitur. id ē subici p̄t. Sūt em qdam / Omnis res. sub res q nō p̄nt eē i nro dñio. vel qz / nec sunt nec fuerūt sez i rerū natura. ut. j. p̄. g. vñ si / sunt est impossibile de natura. ut i sole a luna a filiz / bz. vt. j. e. g. si ipossibilis. vel de fco. ut aureū montē. ut. ff. / de sta. li. cū heres. g. i. vel hoim disposicōe. ut res sacre et / religioſe et sancte a publice. et in vsu publico consisten / tes. et alie filies. ut lib hō ex sui nāfa. vt. j. p̄. g. et. s̄. de re / rū diui. i. Re. et. g. nll9. et. ff. s. h. ob. l. it' stiplantē. g. sacra / t Mobilis. cuius appellacōe et p̄ semouentia vt equi con / tinentur. vt. ff. de h. fig. l. mouentium. / Uerū nāfa. i. apd aliqz hoies. sic. s̄. s. h. ob. g. odcōel / Credebat. marie subaudi. nam idē si sciret mortuū. nisi / mora debitoris p̄cessisset mortē. vt. ff. s. ostri. pec. l. p̄ mis / for. et. ff. de h. ob. inter sti. g. si stichum. que est contra / ypocēthaurū. animal forte natū ex equa et thaurō qd / nunq̄ fuit visū. vnde oracius. Idumano capiti zē. / Inutilis. id est viciosa. quia contra ius est. / Idem iuris. sez vt sit inutilis. / Sacra. licz nō valeat stipulacio. vt hic. valz tñ vendi / tio inter ignorātes vt actio detur. vt. j. s̄ oē hē. emp. g. fi. / et. ff. de otractē. emp. l. et liberi. et. l. s̄ cellus. s. qz est rō / Re. qz i vendicōe nō est necē transferrī dominiū. in stipu / lacōe. sic vt. ff. de otractē. emp. et v̄. l. si ita. et. g. fi. Et ē / filis rō qre qz p̄t rē alienā vendere. vt. ff. de otractē. ep. / .l. rē. s̄ nō obligat. vt. C. q̄ res pig. obli. pol. g. q̄ libol. qz

Fragmentary text from the right edge of the page, partially cut off.

i pignori dicitur ius constitui edicto ut sibi de fypotecaria ad dicitur
i vendicoe sola tradico cu obligaco e cui adonis sufficit. ut
ff. de pignori. l. q. nodu. s. qd dicitur. et de act. ep. l. exempto
Religiosa. s. ba expone ut. s. de rez. di. s. nulli. a. s.
d. s. fibz. al. si no e i vlu pt alienari. ut. ff. de religiofu.
otraben. emp. s. cellus. i. s. et. l. pacti. s. fi. et sic. ff. s. via
pu. l. viam. Accut.

Foru. scz vbi red
dit ius. ut. ff. s. iusti.
et iure. l. pnt. l. reru
vencaliu. s. forus est
Theatru. bursa
expone ut. s. s. re. di.
s. vniuersitat is.
Credebat. idem
si sciebat. ut. j. pr. s.
a. ff. de v. ob. i. tristi.
s. sacram. ibi casum
Comer. Lem. zc
cu. gnale nomen est
ad oes otractus. vñ
dicit aliqs hñe comer
cu rei. qñ p ep. vel
alio mo pt eam hñe.
quare iudeus no hñz
omerciu xpiani man
cipij ut. C. ne xpiani
man. iu. zc. vnde si iu
deus iudeo pmittit
tale mancipiu. no vñ
vt xpianus iudeo vt.
hic. si aut xpiano p
mittat iudeus vñ. vt
ff. de v. ob. multu i
terest. et del. j. apud
iul. s. fi. accut.

Qua. na cum sua
sit plus sua fieri n pt
vt. s. del. s. s. fi rem
et. j. de act. s. sic itaq. nisi ratione possessionis apud alium
constitute. vt. ff. de contrahen. emp. l. si in emp. s. in. vñ
nisi sub condicione. dum tamen adueniente condicione sti
pulatoris res esse defierit. vt. ff. de v. obli. l. si rem meam
Protinus. id e statim. qz pura stipulacio suspēdi n pt
vt. ff. s. sti. l. v. usufruc. secus in alijs actibz viuoz. vt. ff.
l. te. s. i. ecotrario. na. s. dixit. qñ ab oia p. l. fi. i. fi
incio res erat sacra l. filis. s. postea dñt. nuc ecōt qñ pñ
In eaz. i. sac. l. religiosa l. filis ut. s. p. s. sac. s. p. ca. fit
ff. de qd e cu res erat aliena. al. si sua sp suo fco fcs
vid. ec si alienauerit post tps stipulacois. id e si erat alie
na dūmō post mortē. ut. ff. de v. obli. l. si hui. s. i. et. ij.

Extinguē. ar. oira. s. del. s. q. si viuo.
q. Similia. puta rem sacra cu erat pphana. et sic de sin
gulis scz sacra vel religiosa. vt. s. pr. s.
Obligaco. scz istam. s. est stipulacionē.
Si quis aliu pñsus extraneu. alienu fcm pmittē pñ
u Obligat. et est rō. qz nemo. ut h. et. ff. s. v. ob. stipu
lacō ista i pñ. nisi pena pmittat. vt. j. e. s. s. l. avice. n. m. v.
casibz. in qbz psumit lex mē esse pmitti. n. fiat. vt i caucōe
iudicio listi. vt. ff. de v. ob. quoties qd. Itē i stiploie ista
hñe licē. ut. ff. de v. ob. stipulacio ista. i. s. n. Itē i stiploie
de rato. vt. ff. rem ra. ba. l. i. stiplacōe. Itē in stiplacōibz
edilicis. vt saluū eē suū veditū vel nō furē. et filia. vt. ff.
de euic. l. si itaq. qd. Itē i stipulacōe rē pu. sal. fo. nā cū sit
ptoria exigite fideiussor. ut. ff. de pto. sti. ptozie. stipulacō
s. pupill. bñs. s. bis a fideiussore. pmittit rē meā saluā foē.

p tutore vel curatore. nā et hñs s. bis ab eis stipulacō. vt
ff. rēpu. sal. fo. l. i. a. l. cū pupill. s. nome quis sp. pmit
tit p se et suos heredes ea fca q p aliū pñt explicari. vt. C.
de otrabē. sti. l. fi. l. z. oira sit si nō pñt p aliū fieri. ut. ff. e.
cēt. elim. s. id. qd. et. C. de cadu. tol. l. i. s. vt. at. Rē. nō est
aliq. hñs q testator. imo idē pñt. ut i aut. s. iutuē. amo.
p. s. i. eolla. v.

missoris deuenit exting
uitur stipulacio. At nec
statim ab incio talis stipu
lacio valebit. lucius ticiuz
cum seruus erit dare spon
des et similia. que natura
enim sui domino nostro ex
empta sunt. in obligacio
ne deduci nullo modo pñt
Si qd alium daturum
facturūue quid pmiserit
non obligabitur. veluti si
spōdeat ticiuz quiqz aure
os daturū. Quod si effcū
rum se vt ticiuz daret spo
pōderit obligatur. Si
quis alij q ei cuius iuri ef
fectus sit stipuletur nichil
agit. Plane solucio eti
am in extraneam personā
offerri potest. veluti si quis

tantis interfit. qz sit tutor eius. cui stipulatur rem pu. sal.
fo. Secundo quia procuratori stipulatur dominus. Ter
cio si stipuletur creditori. vt. j. e. s. sed si quis. et. ff. de v.
obli. stipulacio ista. s. si stipuler. et. s. si qd iulā. Quarto
fallit in oibz pñt orñs stipulacōibz. ut. ff. s. pto. sti. i oibus
vt e dāni ifecti. ut. ff. s. dā. ifec. dāni. s. fi. qtem iudicatū sol
ui et filis. vt. ff. de pcut. i. cause. s. fi. Itē fallit i pcuratoē
pñtis. vt. ff. de v. ob. si pcuratori. et. ff. de pcut. l. pcur
rator. Itē fallit in actore municipū ex cui pñt pacto qñt mu
nicipibz. Itē i curatore furiosi et dñliū psonaz. et tutoibz
vt. ff. s. sti. pec. l. eū. q. s. si actori. Itē fallit i iustore. naz
sibi actio ex pacto instituti qñt. ut. ff. de isti. l. i. i. fi. et. l. ij.
Itē fallit i iudice vel notario vel filii psona pñlica ex qz
pactis et stipulacōibz alteri qñt. vt. ff. rē pu. sal. fo. l. ij.
ij. et. iij. i. s. n. et i aut. de execut. et hñs q. cū. s. i. col. viij.
et i aut. de her. ab itest. s. ex hñs. col. ix. Itē fallit i editore
ex cuius pacto qñt actio debitori. vt. ff. s. pig. act. l. si cū
vēdēt. i. s. n. Itē fallit si auus paciscat dotē reddi nepti
quā eē i pñte nō hñz. vt. ff. so. ma. gayus seyus. Itē fallit i
pcuratore vēdētis. vt. ff. de act. emp. iul. s. si pcurator.
Itē fallit i deponēt e si paciscat alij rē restitui. Itē fallit i
omodate faciēte filē pactū. ut. ff. depositi. pñlia. et. C. ad
erhi. si res. Itē fallit i donate filē pactū faciēte i euetū ali
cui pñt dōdis. vt. C. de dona. q sub mō. qñt s. Itē fallit si pñ
stipulacō filio vel alij poito sub sua pñte post mortē suā. s.
pñtis. nā et filio qñt. l. z. heres nō sit. ut. ff. s. v. ob. l. qd. cūz
s. si qd ita. si vō pure et nō pñ mortē. ipi stipulati qñt. ut

Effecturū. tunc
em suū fcm manife
ste pmittit. idē si dix
se curatur ut fiat ut
ff. si cer. pe. l. fi.
Si quis. alij iuri
id est dñio. ut seruus
dño cui acquirat. vt
s. p. qd. p. no. acqui.
s. Itē q. f. i. rem re
uerētia pñna ut filio
patri. ut. s. p. qd. p.
no. ac. s. i. Itē obedi
entia. vt monachus
monasterio. cui qñt
et se et alia. vt i aut.
s. mona. s. illud. col.
i. Itē dicas de suo
fructuaio. Itē s. vlu
ario. Itē s. suo bona
fide possessō. et libe
ro bō fide possessō q
ex duabz. c. querunt
ut. s. p. qd. p. no. ac.
s. de hñs. et. s. idem
u. Nichil placet.
agit. et e rō. qz iucte
sunt zc. vt. j. e. s. alte
ri. et. ff. de v. ob. sti.
pulacio ista. s. alteri
fallit tñ in casibz. pñj
In pñtis. vt si stipu

ff. de v. ob. l. dñs suo. Vbijs em casibz ex pacto l' stipulas
 cōe alterius alteri qrit. nō alias. ut ff. et. C. p. q̄s p̄so. no.
 ecq. l. i. cum em sūt spēales nō sūt trahēdi ad osequētiā vt
 ff. de l. et se. cō. l. qd̄ vero. S. M. dicebat hos casus facē
 reglāz. a si q̄s casus estz ostra illud spēale ē. q̄q̄ h̄ reglarū
 d. et. j. e. g. alteri. et. C. p. q̄s p̄so. no. ac. l. i. dicebat iur̄ dis
 recto nō valere s̄vti
 lit̄ acq̄ri p̄t. a sic s̄m
 eū s̄p̄ ex pacto alteri
 querit. qd̄ falsū est.
 cū parū infessz. dire
 cto vel utilit̄ q̄retē
 ut. ff. de neg. g. actō.
A Acquirat. l. tm̄.
Seyo. nō tñ hē
 di eius. vt. ff. s. ver.
 ob. cū quis. Itē hoc
 intellige. statū hui9
 adiecti n̄ mutato al.
 dē. vt. ff. de solu. cū
 quis itē s̄ intellige
 ante lit̄. dē. a stipu
 late. al. ostra. vt. ff. s.
 solu. si quis stipulas
 t9 fuerit. r. g. i. itez l3
 solui possit adiecto.
 nō tñ agere p̄ adie
 ct9. ut. ff. s. ostri. pe.
 s̄ et si filie i. fr. et. l. si
Eo inuito. l. vō
 qui stipulatur.
Possit. s. stipula
Cōtigat. n̄ toz
 i casu. ut. ff. s. eo q̄ ē
 to locol. in. g. i. s̄ inf.
 s̄ibi sc̄a fuit solucio
 alibi q̄ fieri debuit.
 vñ veit intesse. vt. j.
 de act. g. loco in quo
 nō potuit dño p̄iudi
 care accipiēdo sortē
 adiectus. ut. ff. de re
 g. iur. nō d3. l3 et. ip̄ e
 dñs possz. vt. ff. s. eo qd̄ ē to loco. l. etū i. fr. et. l. si. in fine.
Tlle. s. stipulatoz.
Madati. nūq̄ adiectus madati semper tenetur. M.
 die q̄ sic. vt. ff. de v. ob. iul. g. fr. nā s̄p̄ tacitū madatū
 et si nō exp̄ssim̄ inuenire dicebat. et i absētia et sine nūcio
 vel ep̄la. qd̄ ē ostra. l. ff. de p̄cur. l. i. g. i. q̄re dicem9 q̄ mā
 datū agit si intercessit madatū. vt. qz p̄nte adiecto fuit sti
 pulat9. vt. ff. de v. ob. iul. g. fr. et. ff. man. q̄ fidē. ali
 as agit neg. g. cū nō sit p̄curatoz. ut. ff. s. sol. l. vō p̄cur.
 g. interdū. et. j. de obli. que ex quasi contrac. in prim.
Si q̄s. valebit. s. p̄ pte dimidia. ut subieit. vt. ff. de
 e. qd̄ cer. lo. l. in. g. si q̄s. Et collige q̄ nō viciat̄ vtile p̄m/
 utile. sic. ff. de v. ob. l. i. g. s̄ et si michi. ar. ostra. ff. s. arbi.
 l. pui. al. pedius. g. i. ac. s. v. ob. si michi. S. j. dē. ff. de ostra
 i. p̄o plus. vt. ff. de emp. l. fūdi. Sed die vt ibi. Ac.
Ei qui acquirit. sic. ff. de v. ob. l. dñs suū. et. C. de cō
 trahen. et omit. stip. l. ij. et. ff. de pact. et herede. g. nos.
Filij. cum vna persona censeatur pater et filius. vt. C.
 s̄ip̄. a. ali. sub. l. fr. lic et i suo a dño ē ead̄ vox. vt. j. e. p9
 m. Acquiri. vt in p̄fectio peculio et aduentio q̄ mōtē
 ad vñ fr̄. s̄. p̄ quas p̄so. no. acqui. g. i.
Preterea inutilis. interdū in totū. interdū p̄ pte.
Inde. s̄z ogre. Diligent̄ tñ atēde. q̄ vbiq̄ est

ita stipuleē michi aut seyo
 dare spondes vt obliga
 tio quidā stipulatoz acq̄
 rat. solui tamē seyo etiam
 inuito eo recte possit. vt li
 beratio ipso iure otingat
 sed ille adūsus sepyū habet
 mandati actioem. **Q**d
 si quis sibi et alij cuius iuri
 subiect9 non sit dari. x. au
 reos stipulatus est vale
 bit quidem stipulacio. sed
 vtrū totū debeat stipula
 toz quod in stipulacione
 deductū est. an vero pars
 dimidia dubitatū est. sed
 placuit non plus q̄ dimi
 diā pte ei acq̄ri. **E**i vero
 q̄ tuo iuri subiectus ē si sti
 pulatus sis tibi acquiris.
 quia vox tua tanq̄ filij sit
 sicuti filij vox tanq̄ tua in
 telligitur in hjs rebus q̄
 tibi acquiri p̄nt **P**rete

diuitas. si i ometi placz diuitas stipulatoz valeat stipu
 lacio. vt. ff. s. v. ob. l. i. g. cū adie. si at nō placeat aut ē i q̄
 litate. aut i q̄titate. aut i spē diuitas. i p̄mo casu nullo v3
 vt h̄. ibi aut si ille rē. et. ff. e. l. i. g. cū adie. et. g. si q̄s sim
 pliciter. si vō in q̄titate. i eo q̄ osonat v3. siue dēbat. siue
 adiciat. vt. ff. de v. ob. l. i. g. si stipulāte. q̄ ē ostra. i alio nō
 vt h̄. ibi veluti rē.
 Si at i specie. aut p̄
 mittitur vna species
 p̄ alia. et tūc nō v3
 vt. j. e. g. si s̄ alia. aut
 alia adiecta. et ita co
 pulatue et tūc v3
 i alia. non m̄ adiecta.
 ut. ff. de v. ob. l. i. g.
 s̄ si. Si aut p̄les sti
 pulent̄ tūc aut copu
 latie fuit sc̄a m̄ro
 gatio. et v3 m̄ eo qd̄
 r̄sum est. aut disun
 ctue. ut illā aut illā
 p̄mittit. quo casu v3
 siue ad vtrumq̄. siue
 simpliciter r̄ndeat. et i
 vtraq̄. Si vō in vna
 non valz etiam in ea
 l3 in s̄m̄is nō viciat̄
 alternatia si r̄ndeat
 ad vñ tñ. vt. ff. de
 v. ob. l. i. g. si q̄s. et
 l. inter stipulantē.
Exp̄sserit. q̄ em̄
 in p̄facōmbz dicunt̄
 in otractibz repetita
 credunt̄. vt. ff. de v.
 ob. l. i. g. idē. Rē.
Item inutilis. q̄rū
 ad civile vinculū. sed
 naturale otractiē. ut
 ff. s. adi. mde. si id q̄
 et. l. frat. a fratre. g.
 i. vñ fideiussor. acce
 dit. ut. j. de fideiuss. in

rea inutilis est stipulacio si
 quis ad ea que interroga
 tus fuerit non respondeat
 veluti si quis decē aureos
 a te dari stipuletur tu qui
 qz pmittas vel contra aut
 si ille pure stipuletur tu s̄
 odicione pmittas vlt̄ ostra
 si modo scz id exprimas id
 ē si cui sub condicione vel
 in diem stipulanti tu r̄nde
 as presentī die spōdeo. nā
 si hoc solum respondeas p̄
 mitto breuiter videris in
 eandem diem vel condi
 tionem sponondisse. neqz
 enim necesse est in respon
 dēdo eadem omnia repeti
 que stipulatoz expresserit
Item inutilis est stipu
 lacio si vel ab eo stipuleris
 q̄ tuo iuri subiectus ē vñ si
 is a te stipuleē **S**z s̄ uul
 quidem non solū dño suo

p̄n. et hec vā sunt nisi in castris. peculio vel quasi. nam
 tunc est loco patris. vt. ff. ad ma. l. ij. ut. ff. de col. bo.
 l. i. g. nec castr. ense. tūc enim et cum patre obligat̄ a agit
 cum effectu. vt. ff. de iudi. l. lis nulla.
Filij vō obligari. ex omi causa. vt. ff. de iudi. tam ex
 contractibz et ouenit i solidū durate pa. po. aucte tamē
 p̄tis inueniēte. ad qd̄ p̄t̄ pellit̄ officio iudicis. ut. C. de
 bo. q̄ li. l. qd̄ nō solū. g. i. et postea. n̄ i sex casibz. q̄ sūt. ff.
 qd̄ cū eo. l. ij. Excepe duos casus. vt i mutua pecunia. ex qua
 nō teneē cū effectu p̄t̄ excepcoz macedoniā. neqz p̄t̄. ut. C.
 ne filius. p̄ p̄e. l. i. Itē i voto vel deo vel rei p̄blice facto.
 vt. ff. de pollici. si q̄ rē. g. voto. nā l3 al. s̄ ex otractū vñ q̄i
 oueiat a plato loci illius. s̄ tñ ouemē. vt. C. de epi. rē. l.
 nulli. et in aut. de ec. r. g. si quis coll. ij.
Stipuleē. vt. C. de pact. cō. l. pactū. do. dē. So. max
 me ibi positū habundat. sic. C. de test. manu. l. fr. g. i.
Potest. scilicet similiter. Accur.
Furiosus. negociū. scilicet obligatoz iū. idē i p̄digo cui
 boms m̄dictū est. ff. e. is cui. qz furioso filis est. vt. ff. de
 curat. furio. l. i. i. s̄. n̄. et. ff. de reg. iur. l. furiosi. idē in mē
 te ca. vt. s̄. de curato. g. i.
Pupillus. scz pubertati p̄m̄is. vt sequit̄. et est ratio.
 qz intellectum habet. vt. ff. de reg. iur. l. in negocijs. Ac.

Obligat. sez alij. Ac. tuto. in pnti. sic. ff. de pact. l. 3. Auctoritate. sic. s. de au. contra iur. cuius. Infati. i. usq. ad. vij. anu. ut. C. de iur. deli. l. si infanti. i. R. b. Proxim. idest usq. ad. p. an. et dimidiuz. et sic. primus respicit. h. cu. dico. pubtati. primu. a. p. an. et dimidio. s. i. tellige. na. sic. in masculis dz. fieri. dimidiaco. i. feis. in nono et dimidio. ut. s. qui ma. no. pos. s. fi. et. s. qui mo. tu. fi. i. h.

Multu. naz. distat. aliq. ntulum. ut. in h. re. ditate. q. transmittit. infans. ut. C. de iur. s. li. si infati. s. i. secus. i. furioso. ut. C. de cur. fut. l. si. s. in at. et l. s. v. 30. Sed. ete. sic. pos. s. dz. disse. q. v. 9. pu. 9. alter. magnus. alt. co. timu. tps. alter. h. 3. in. tualla. dilucida. Dic. ergo. distat. i. stipula. do. in s. q. infans. sine. intellcu. interdum. sti. pulatur. h. furios. nu. q. ut. ff. rem. pu. sal. fo. l. suum. pupil. li. Te. dicit. non. multu. ap. p. primu. infantie. qui. intellctum. h. 3. a. iso. corrigi. statim. qd. h. dz. ibi. h. i. p. mis. d. B. mago. q. s. di. dum. est.

Proximi. ut. alios. sibi. obliget. alijs. ho. non. obliget. sine. tuto. re. ut. s. p. s. f. Impubes. aliud. si. pubes. nam. obligat. ac. h. et. sui. iur. ut. ff. e. l. si. s. i. in. duobus. casibz. ut. s. e. s. Tez. i. ut. l. dixim. 9. s. Pre. s. que. est. ro. s. B. ad. pupilli. cum. tutore. auctore. obliget. R. qui. dam. q. ob. hoc. ip. sum. dat. tutor. h. pa. po. est. ad. co. rrigens. et. est. p. eis. C. de. bo. q. li. l. si. s. in. aut. em. Vel. dic. q. tutorez. h. 3. obligatu. si. male. au. dora. p. rez. non. ut. C. de. bo. q. li. cu. ope. 3. s. sub. hac. in. h. no. autem. p. pot. heca.

Si. impossibilis. obligaco. ib. q. buscumq. ut. h. et. ff. de. act. et. ob. n. solu. se. e. 9. in. vltis. volutatibz. q. tuc. p. no. apposita. h. et. ut. s. s. h. re. isti. s. p. n. l. Cui. nata. no. ita. si. h. boz. p. lexio. fit. ut. ff. s. ad. isti. si. tici. 9. jo. te. ei. q. n. n. dicet. impossibilis. l. 3. no. possibilis. fit. exister. ut. ff. de. v. ob. l. si. ticius. v. 30. et. fa. cit. ad. huc. s. ff. de. reg. iur. l. impossibil. s. i. h. Pu. e. i. sine. 9. dic. e. e. si. dies. eet. apposita. ut. ff. e. l. i. stipulaco. 3. s. fi.

Obligari. non. pt. sed. nec. q. dez. vlli. alij. filij. vero. fami. lias. alij. obligari. possunt. Mutum. neq. stipulari. neq. pmittere. posse. pala. e. qd. a. in. surdo. rceptuz. e. q. r. is. q. stipulat. verba. p. mittetis. et. is. qui. p. mittit. h. ba. stipulatis. audire. de. bet. vnde. apparet. non. de. eo. nos. loqui. qui. tardi. 9. ex. audit. sed. de. eo. qui. omni. no. non. audit. Furiosus. nullum. negocium. gere. po. test. q. non. intelligit. quid. agit. Pupillus. omne. ne. gociuz. gerit. recte. ita. tam. vt. vbi. tutoris. auctoritas. necessaria. sit. adhibeatur. tutor. veluti. si. ipse. oblige. tur. Na. aliu. sibi. obligare. eia. sine. tutoris. aucte. po. test. Sed. quod. diximus. d. pupillis. vtiq. de. hijs. ve. rum. est. qui. iam. aliq. ha. bent. intellectum. Nam. in. fans. et. qui. infanti. proxi. mus. est. non. multuz. a. furio. oso. distat. q. h. mo. i. et. atis. pupilli. nulluz. habent. intel. lectuz. s. 3. in. proximis. infati. ppter. utilitate. eoz. benignior. iuris. in. p. tacio. facta. est. vt. id. ez. iuris. heant. qd. pubtati. proximi. S. q. in. p. tate. pentum. est. impu.

Statis. cu. spaco. cu. q. solui. possit. ut. j. e. s. fi. et. ff. e. v. u. qui. kalendis. et. de. s. dixi. s. s. h. ob. s. omnis. stipulaco. m. Te. h. boz. sic. p. odico. 3. ipossibile. ita. p. absctia. fit. in. util. stipulaco. ita. itellige. abscti. ut. audie. non. possit. v. n. Absctes. si. est. i. turri. vel. a. imotis. et. clamz. v. 3. stipu. lac. si. se. audi. at. ar. ff. ad. fil. l. i. s. e. al. accipit. multis. mo. dis. ut. ff. de. v. sig. l. abscti. et. no. in. aut. de. fidius. s. i. S. 3. con. est. ff. de. dona. in. e. vi. et. v. l. ea. q. S. 3. ibi. in. ecesserat. stipulaco. a. te. absctia. 9. h. ba. e. c. inter. absctes. n. i. tpe. tuntur. Item. otra. ff. de. pact. labeo. in. pn. S. 3. aliud. i. pacto. q. l. is. bet. alio. qd. sine. hu. ius. mo. i. solenitate. fie. ri. pt. h. stipulaco. no. ut. ff. de. pact. l. i. i. fi. et. j. s. act. s. de. ostitu. ta. Te. s. ff. de. spon. l. i. iij. et. l. v. S. 3. pt. dici. ibi. spate. ut. vale. at. inter. absctes. Vel. dic. q. a. p. stipulaco. m. fieri. pnt. sp. s. alia. et. tuc. inter. pntes. ut. h. Te. osesu. s. solo. pnt. fi. et. i. sp. s. alia. et. tuc. e. c. inter. absctes. ut. dicta. l. i. iij.

Prabat. atiq. tas. p. 9. temp. post. ideo. dicit. q. q. n. que. un. p. 9. tps. otractus. talia. opponunt. q. Tales. quales. s. b. icit. statim. et. no. r. Et. non. ecce. alle. gac. del. s. C. ostitut. ut. C. s. atra. a. co. / mit. sti. optimam. t. Omnimodo. nota. stadam. septure. nisi. otra. p. be. sic. C. de. p. ba. cu. p. cibul. a. j. e. s. h. septu. et. j. ti. i. s. fi. et. s. q. n. formam. h. 3. publica. al. si. puataz. si. p. s. bente. non. v. 3. si. contra. scribent. v. 3. h. e. cu. ca. ut. in. aut. s. i. ut. i. ut. amo. s. i. a. C. s. non. nu. pec. s. g. alit. u. Improbis. prima. facie. que. forte. pro. s. be. apparebunt. tandez.

Scriptura. s. alia. qd. est. melius. q. doneos. omni. excep. coe. maiores. idest. q. nulla. excep. poterit. eis. opponi. ut. C. de. s. e. ben. et. omit. sti. optimam. b. Disposuim. loq. iustimian. auctor. illi. 9. osto. is. c. Presto. idest. pntes. / es. dz. iseri. i. isto. a. alia. fut. neces. saria. ut. dixi. in. aut. ut. preponat.

Toto. die. no. q. di. / saria. ut. dixi. in. aut. ut. preponat.

nomē impa. et fa. C. de diu. re. si qua s3 qūo b pbabitur. cū dies instri non debeat exhiberi. ut. ff. de eden. l. i. g. edi cōes. Rē. l. b9 modis petū instm edi. Primo ut fūdet intē tionē ex instro rei actor. vel re9 instro actoris fūdet excepti onē. cū neutro caū adūsari9 vtētur qd nō. debeat eē et tunc nulla ps instrūti d3 exhiberi. ut. C. de edē. l. fi. i. fi. et. C. d test. l. m9. Scdo. f. qn adūsari9 vtēt. naz tēdiē ut videat an aliquid ei possit oppo ni. et tūc exhibetur. h sine die a osule. ne materia detur falsum fabēdi ut dcā. l. ff. de edē. l. i. g. edicōes a. ff. quēadmodū tel ap. l. i. g. i. Tercō vt de falso accuse. a tē eē cū die et osule ē ex hibēdi. ut. h. et. C. de gē. et omit. fi. l. optimam. et. C. de fi. instru. l. fi. Alijs aut modis petunt instm edi vel fdi. per varia gna actōnū. ut. ff. de eden. quedam psone sūt h dicitis tribz mo/ dis petūtur edi. i. de mōstri. Itē qūo b ē q h pbat reus gē iurē ordinē ut. C. de edē. l. q. accusare. Rē. hoc ppter psumptōz q ē contra eum pte scrip turam ut. ff. de pact. iurgen. g. qd fere. Itē nūqd duo testes h p bantes. s. alterū ostra hentum abfuisse suf fitunt. Rē. nō. sic. ut. ff. de testi. l. vbi. S3 nonne instm vicem duoz tenz ut. C. d fi. de instru. i. exercēdis. quare videtur q i du bio p instro staretur Sed certe non dire

de otradicitur instro. s3 p obliquū se3 se fuisse in scptura quodā scā rome. velut testis. vlt ut gē hēs h vo gē eum di recto s2. plures q duo exigunt ut vicant scripturā. ut. ff. de testi. l. iij. C. de ostra. et omit. fi. l. optimā. i. bi ali9 nūs zē Vel dicas eē h exigi tres. S3 nūqd si aliq testes dicant p instro vel in eo scripti vel nō. tot vel plures erūt necrj eē instm. Rē. sic. qz instm p sevicē duoz tenet ut dem ē. Itēz pē ipz sūt pbacōes ut pomis. ut. ff. d pig. gē hē. Itē q dicit eo die. idē dicas si alio tali. qd h eē nō potuit. vt ar. s. v. ob. g. loca. qd si vn9 pferat instm in quo conti

Scp turas. S3 neatur otradentes eē pntes rome tli die bon. Dicit qdaz q neutri credit. Alij q bon9 iudex d3 aiaduertere cui poci9 credendū sit. ut stipulator ipo tpe tenebat scolas bon. stabiē illi instro q otiet ipz fuisse bon. b. Duo. vel eē alio. dūmodo sit tm tmet9 locus in q dicit fuisse tpe q s2 instm esse factū. Rē. nō potuit esse. ut. ff. d. v. ob. l. ul. g. fi. ec. s. d. v. ob. g. loca. Vel dic esse id ē fuisse sic. s. de hys qui sūt sui vel alie. iur. g. in potestate.

C Post mortē. s. iure vetustissimo. qd hodie corrigē. ut i
D Eius. s. p̄ris vel dñi. fi. huius. g.
E Videē. vñ sic ipse pat. vel dñs sic stipulādo erat stipulo
 inutilis. ita a seruo talia vba dñte vel filio. ut h. a. s. e. ei q
 et facit. C. de impu. et. ali. substi. l. fi.
F Pridie. i. die p̄cedenti mortem. ut. ff. de fet. pridie

G erat sicut olim.
H S3 ut cum iam. s. nūc corrigitur
I dicitū sic. s. de v. obli. g. h. b.
K Placuit ut. C. de conē et omit. stipu. l. scrupulosa.
L Valeat se3 statim efficac aut ē erit post mortē. vñ ab herede et conē heredem incipiet actōz hodie. qd olim nō erat ut. C. ut ab hre. et gē. l. i. ac. m.
M Venerit p9 b9 b9 venerit. ē p̄dūa subau. quicūqz ut usqz ad anū si at eēt p9 il lā dicitōz hodie. non essz stipulacō iutlis eē iur. veteri. h vtilis a odictōal. ut. s. d. v. obli. g. sub conditōe n.
Prepostere. p̄mo enim debet veniē nauis fm naturā con ditionalis stipulacio nis uel conditionis. q̄ dari hodie
O Existimauit. s. euz ita stipulabat mulier si sine liberis decesse ris promittis mibi dotem reddere ut de ea possz testari cum prius testari propos nebat rea mortua do rē tēddi ut. C. d iur. do l. si mulier v̄p̄dic v̄jo cū stipulat maritus sic si dabis mibi dece

des. inutilis erat stipulacō qz prepostere ocepta ē S3 euz leo inclite recordacio nis in dotibz eād stipulacio nē q̄ p̄postera nūcupat nō esse reiciēdā estimauit. no bis placuit et huic p̄fectū robur acomodaē vt non solum in dotibz. sed eciam in omnibz valeat hmōi o ceptio stipulacionis
Ita autem stipulacio concep ta veluti si ticius dicat. cū moriar dare spondes vel cum morieris. et apudvete res vtilis erat. et nunc va let
Item post mortēz al terius. recte stipulamur
Scriptus in instrumen to fuit p̄mississe aliqz. p̄ind habeē atqz si interrogati one precedente responsuz sit
Quociens plures res vna stipulacione compre henduntur si quid p̄missor simplr r̄spondat dare spō deo p̄pter omnes teneē. si

postea dare debebat
Placuit. C. de testa. l. p̄posteri
Quoniam oibz. s. obligaci oibz r̄
Exceptō exactō vel oceptō tm fit p9 odictōz exntē ut. C. de testa. p̄posteri. i. fi. et fac ad hūc. g. s. q̄ n̄ sit curā/ d9 ordo sc̄p̄tē. ff. de pecu. leg. l. qdā. et. s. d. p. g. ante. et. ff. de solu. n̄ ei. Ar. gē. ff. de vsu. l. i. q̄ciēs. ff. d. fideicō. lib. l. ḡnalit. g. qz ergo o simili9. So. aut q̄ris d̄ placōe. p/ sone et b euz suaē ordo scrip̄tē. et ē rō qz placō ex ordie o sideratur. aut q̄rat an valeat scrūa vel testamentū. vel in quātū debeat accepto fieri. et tūc nō suaē ordo. h iul solū suatur alias ut soluit dicitum. qz aut o stat de snia legū tra di voluntate testatoz. et b cū ordo non spectat. et est rō qz sēsus et non vba spectam9. ff. de adim. leg. l. iij. aut du bitat et tūc spectat ordo scrip̄tē. a ē rō. qz in dubijs.
Ita autē erat. ut. ff. de bo. auc. iu. pos. l. hereditarium. t
Scriptum. nūqd idem sit si testes dicūt aliqz. p̄mississe. ut eciam tūc intelligatur iterrogacō. vidz q sic. ut. C. d fi. de instru. i. exercēdis. S3 tm o dīco. ut. C. d vsu. l. i. et ē rō.

Jo. qz testes no sic i iur instru hnt ut ista q a iurpitis fi
u pnde n oē pbeē ut ff de pac iurē. q. q fere unt
E Spospōderit. al rñdeat. ac. lere. cū sit diuilitas i res
E Conēbitur. immo videē n va spondēdo. ut. s. e. q. pē
ea S3 distingue ut ibi dixim9 i oimib9 teneri. alias tene
E Ex pkbis rñdere. h volum9 mur tātū in hijs in qui

bz rñdem9. ut hic. Jē
et sufficit simplex res
spōtio. ut dixim9. cuz
sqpetur ei qñ ad om
ne rñdet. sic. ff. de r.
ob. l. ticia. q. is rñdit.
et. s. e. q. pterea
a Alteri sic. ff. s. r.
ob. stipulacio ista. q.
alēi. b. Supdēn est
ut. s. e. q. h quis alij. b.
tñ fallit in multis cas
fib9 ut ibi diximus.
Et nota h q tribus
modis alēi stipulam9.
nam inēdū directam
acqrimus. actōnē sub
audi alteri stipulādo
ut fijiū pti. suus do
mio. et econtra. ut. s.
e. q. h quis alteri. et.
q. qñ vtilem vt
tutor pupillo. a in fi
milib9 rōe officij. vt
suus publicus. ut. ff.
de offi. pec. l. eū. q. q.
pnl. et. ff. rē pu. sal.
fo. l. iij. inēdū nullaz
a tūc necēria est pena
ut h s. Jtez nota q
b vltimo casu rba sti
pulacōis et sortis. et
pene pnt formari tri
bus modis. aut em sic
dico. p mittis mibi q
dabis illi. et eodē mō
penā. aut sic. p mittis
illi q dabis ei. et eodē
modo penam. Et i his
duobus casibus si valz
neg sortis. neg pene
pmissio h aliud quāz
do deberz vtilis ul di
recta acqri ut in pmi s duo bz casibz ut. ff. de offi. pec. l. eū
q. h acto. i. et. q. iul. et h. Aut sic p mittis mibi q dabis illi
aut penā mibi tm stipulor. qz a tūc h3 locū qd h s. Aut qz
to mō dico. p mittis qd dabis mibi tēpiti noie ei9 q cau
vz vtrūq. et ego illi cedā e9 noie stipulat9 sū ut. ff. man.
h pcuratorē. q. fi. / pulati cui9 tñ nō inēst dari ei cui fuit
c. Ecā ei. s. sti. stipulat9 nec mirū qz ibi fuit stipulatus
penā ut mō dixim9 et. fa. ff. de arbi. l. cū pena Sed oē. ff. s.
ar. l. adūsus. q. h h eū. Sed ibi non directo oē arbitriū iē a
ideo inspiciē an inēst ecā in pena. cū ad ea q freqnt acci
dūt iura se referūt. Jte oē. ff. si quis in ius vo. l. ij. q. fi. S3
ibi in pena ptozia. h aē m ouentionali dicit. Vt ibi idō n o
mit tū. qz n debuit veniē. qz adūsary n inē erat. a ita p ob
liquū illa rō iōdiē nō q caute poit stipulatur nam sec9
d. Penā stipulatur est cum paciscitur tm cū pena ex nu
do pacto ecā in otinēti apposito sicut vsura n possit peti vt
ff. de v. expoz. l. v. u. et. C. de vsu. l. iij.

vero vnā ex hijs vel quas
dā daturuz se spospōdēt
obligacio in his p quibus
sposponderit oēbit. **E**x
pluribz enī stiplonibz vna
vel qdā vidētur eē perfe
ctē singulas enīz res stipu
lari et ad āngulas rñdere
debemus. **A**lteri stipu
lari vt supra dictum ē ne
mo pē Inuente sunt huius
modi stipulaciones vel ob
ligaciones ad h. vt vnus
quisqz sibi acquirat quod
sua interest. ceteruz si alijs
detur. nihil interest stipu
latoris. **P**lane si qs velit
hoc facere. penam stipula
ri oueniet. vt nisi ita factū
sit vt oprehensum esset. o
mittatur pene stipulacio
ecā ei e9 nīl interest penā
enīz cuz stipulat qd non il
lud inspiciē quod interest
eius sed que sit quantitas
in condicione stipulacio
nis. ergo si quis ita stipu
latur titio dari nīl agit sed

Que sit idest q sit qntitas. et q sit odi. inspicietur obis
no vtz sit possibilis uel pbabilis. uel n. ut. s. e. q. h ipol
sibilis et. j. e. q. q tpi Quātitas vō q sic inspiciē. ut qnta
cūqz sit petat. eti cōdicōe si est certa. alias si stipulacō est
in cta actōe ex stipulato. ut h et. s. de r. ob. i. pn. Jsta enī
noia quis et q substācie sūt significatia. n qntitatis scz certe

si adiecerit penam. nisi de
derit tot aureos daē spon
des. tūc omittit stipulacio
Sed et si quis stipuleē
alij cuz ei9 inēstet placuit
stipulacionem valere. **N**ā
si is qui pupilli tutelam ad
ministrare ceperat. cessit
administracionē contuto
ri suo. et stipulatus est rez
pupilli saluā fore. quoniā
inēstet stipulatoris fieri qd
stipulat9 est. cum obliga
tus futurus esset pupillo.
si male res gesserit tenz ob
ligacio. **E**rgo et si qs p
curatori suo dari stipula
tus sit. vires hēbit stiplo.
Et si creditori suo quis sti
pulatus sit qd sua inēstet ne
forte vel pena omitteretur
vel predia distrahatur. q
pignori data erant. valet
stipulacio. **V**ersa vice
qui alium facturum pro
misse videtur in ea cā esse
vt non teneatur n ipse pe
nā pmiserit. **I**tem nemo

vel tarate vel tarāz
et h. v. az. Sed conē.
est ut. j. de act. q. oēs
Solue ut ibi. Jtez oē
ff. de euic. l. si dictū.
S3 ibi sic agebat Jte
. C. de spō. l. mulier.
q. pnl. Sed illud fa
uorē mēimonij. ne i infi
nitum pena excedat.
ut. C. de inuti. sti. l. ij
Alij ut. M. dicūt vsqz
ad duplum. et in hoc
osideratē quantitas.
vt duplū non excedat
fm eum. ut. C. de sen.
q. p eo qd interest. l.
. i. Alij ut jo. distigu
unt inter eum qui scz
ent. p mittit vltra du
plum se non tenerit
ille teneat. alias non
ut. ff. si qs cauē. sed a
si quis. q. fi. Alij dicūt
vsqz ad qdruplum sp
extendi et non plus.
ut. j. de act. q. oēs. p
ma verior est.
Ficio dari ut pro
mittis titio vel mibi
q dabis titio
Spondes. s. mibi
alias non v3 hoc vt
modo dixim9.
In dictione. id ē
in penali stipulacōe.
q est odicionalis. s. si
nō parēt. pmissor pn
cipali pmissioni
S3 si adiecerit sti
pulacio scz pene. eo
nō dāte. nō autē illa
inutilis efficitur. sed

pene metu. et illi staē. ut a alias. C. de arbi. l. i. Accur sius
k. S3 et si quis. eius. s. stipulantis.
Cessit. sic. s. de satisfā. tu. et cura. q. ij. alias. iij.
Obligat9. nā vtilis actō pupillo daē. ff. s. ma. oue. l. i.
q. pnl. Jē ipse stipulati directa acquiriē. ut h dicitur.
Vires. interest enī mea pcuratori meo solui q in rē me
am expendit ut. j. manda. q. tua grā et mandantis
Si data ab isto q nūc stipulat p. Quod. i. quia.
Stipulacō. nō ut pcuratori vel creditori actō opetat
h q stipulat9 ē agz actōe ex stipulato ad inēstet quāti sua
inēstet creditori vel pcuratori fuisse solutū. ut. C. s. muti.
sti. l. fi. et. ff. de r. obli. l. lib h o. q. fi. et. C. de dona. c. res.
vel h nos agz eti odi. ad inēstet. qd pbam9. s. de r. ob. in
pn. **V**ersa vice ad supiorē. q. alteri penā. h et tē ad pe
nā tm teneē. et fa. s. e. q. h qs. de. vel fetū aialium suozuz
Item ea. Item multo magis si stipuletur rē q nunc est

sua ut s. e. g. i. / **S** i deo qz in eo casu quo sua futu non est
 a **Q**uo sua fit. / v3 stipula. ut. ff. de r. ob. l. si re meam
 b **S**tipulat9 est. s. dari. a est rō. qz qd suū ē āplius suum
 fieri nō p̄t. ut. j. de acf. g. sic itaqz. ēsttūi a dari tñ p̄t stipu
 lati. ut. ff. de r. ob. nemo. i. r. a. ff. usufruc. quēadmodū
 ca. l. i. g. h. qd dixi9 c **S**i s alia ē dībris. b est veruz qñ cer
 tum est eos dissenfisse
 ut. ff. de r. ob. otinu
 us. g. i. alias aut si p̄t
 fm ueluzqz intellectū
 valere v3 fm intellex
 ituz pmissoris. ut. ff.
 de r. ob. qui ex plib3
 et. l. stipulacō ista. g.
 eū qui nec obstat qd
 Sr miore p̄stari debe
 re. ut. ff. del. j. apud
 iul. g. scio. qmior est
 q̄ dari vult. pmissor.
 ut. j. s. act. g. p̄ca. Si
 at vmi9 intellectum
 valē p̄t v ei9 intelle
 ctum valet. ut hodie
 daē mibi bon. r. pro
 mittit si em s hac bo
 nomia in qua sumus i
 telligat valet alias
 non. ut. ff. s. r. ob. l.
 quoties in stipulacō
 mb9 et de reb3 dubijf
 . l. quotiens. ij.
 d **P**romissus. siue di
 cā p̄mittit homicidi
 ū facē. siue dicā p̄mit
 to. r. qz p̄mittit fa
 cere homicidiū. ut. ff.
 de r. ob. gnaliter.
 e **N**ō valz. hmōi em
 odicōnes turpes. im
 possibiles p̄sumunt
 a iut. ut. ff. de od. m.
 str. l. si filius. vnde nō
 valz stipulacō. ut. s. e.
 . g. h. impossibilis. ēca

qz in die. qz aut ipz qd p̄mittit ē ēpe. ut facē homicidiuz
 a tūc nō valerz eciā pena apposita. ut. ff. de r. ob. l. gnali
 ter. a. l. veluti. a. l. si plagh. idē dico a si sub odicōe ēpi.
 ut h. aut si honestum p̄mittat h tñ ēpi. ut daē. r. h per
 metū vldolū. a tūc v3 p̄missio scā. h excepōe elidit. vt. C.
 de iuti. str. dolo. i. fi. n. in cau vbi ipo iut n v3 p̄missio scā
 p metū. ut. ff. qz met9. cā. l. si mulier. g. qz si dos. fm jo.
 f **C**ū qz agē. b in dētib9 ut h. a. s. de r. ob. g. ex condi
 cionali. aliud in relictis. ut. C. s. cad. tol. g. sinat aliqs. a. ff.
 de ma. te. l. si ita sc̄ptū fu. i. fi. l. et fac ad hūc. g. ff. de picus
 lo. a. o. reuē. l. qz si pēdēte. i. R. lo. et 9ē hys r. b p̄mitt
 s **Q**ui s āno. idest q stipula. tis s āno vel s mense.
 h **P**retitis. i. elap. h sec9 est in relictis fauōe vltie vo
 luntatis. nā in caput ām p̄stacio fit. ut. C. qñ di. le. ce. l. i.
 vldistigue aut promittit p s r. ba. s āno ul qlib3 āno. a
 tē i fi. ām fit solu9. ut h a. ff. de r. ob. q s āno. l. eū. q ēta
 rū. aut ānu3. a tūc i capite ām fit solu9. siue legatū fit siue
 in ot tractu fit p̄missio fm jo. et B. ut. ff. de odi. a. de. l. si
 in ānos. et qñ di. le. ce. nec semel. vñ r. sus. Am. ua si debes
 tūc inspicias caput ām Anno si debes i fine tenebz s ām. s
 b dixi. s. s. r. ob. i. pn. s3 qd si v3 ad fozrē p̄miserit vidz
 qz stati icepto foro possit agi. ut. ff. ad trebel. l. q filium.

rez suā futurā in eo casu q
 sua fit vtiliter stipulatus ē

Si s alia re stipulator
 senserit. de alia promissor
 p̄inde nulla contrahit ob
 ligacio. at si ad interroga
 tum responsum non effz ve
 luti si hominem stichum a
 te stipulatus quis fuerit.
 tu de panphilo senserit qz
 stichum vcarī credideris

Quod ex turpi causap
 missum est veluti si quis ho
 micidium vel sacrilegium
 se facturum p̄mittit. n̄ valz
 stipulacio **C**uz qz sub a
 liqua odicione stipulatus
 fuerit. s3 ān condicionez d
 cesserit postea exñte con
 dicione heres ei9 agere po
 test. idem r apmissoris pte
 est **Q**ui s anno. s mense
 dari stipulat9 est nisi om
 nibus p̄tibus p̄teritis āni

. g. sabin9 dū. possit. cū ommodo pmissoris. ut. ff. s. r. fi. l.
 i **S**i fun. nepos pculo. nec tñ n̄m̄ū expectat. l3 p9 n̄
 possz solue. ut. ff. de r. ob. otinu9. g. illud Jf h a i om̄et
 potest nō tñ ideo stati exigat. ut. ff. de sol. qz dici9 qdā g
 tps mediū exigim9. s. r. diez. fm q̄sā. ut. ff. de osti. pec.
 . l. pmissor. vel dic arbito iudicis cū. l. nō fit defm̄iatū. vt
 ff. de iut. sli. l. ij. i. fi.
 qui iudex statuet tps
 qdā nec n̄m̄ūz nec
 modicuz. ut. ff. de sol
 . l. ratū. a rem ra. ha.
 . l. q em. g. i. et. j. s of
 fi. iud. i. R. Jtē nun
 quid idem in q̄ntitati
 bus qd in speciebus
 hic s3 r. n̄ immo tē/
 pe tanto quātum iud
 dicatis dat expectat
 ut. ff. de iud. l. h debi
 tozi. s3 q̄tuoz mensū
 vt. C. de vsur. rei iu
 di. l. ij. fm quosbam.
 vel verus dic vt nō.
 . s. de r. ob. g. ois in
 glo. ibi stati rē.
 k **D**e fideiussorib9.

vel mens. non recte petit.
Si fundū dari stipule
 ris. vel hominez. non potis
 otinuo agere. nisi tñ spaci
 uz p̄ierit quo t̄dito fieri
 possit. **D**e fideiussoribus

Pro eo q̄ promit
 tit solent alij obli
 gari. qui fideiuf
 sores appellatur. qz homi
 nes accipe solent dū curāt
 vt diligēt9 sibi cautū fit.

In om̄ibus aut obliga
 tōnibus assumi p̄nt. id ē si
 ue re. siue r. b. siue lris. siue
 consensu dēcte fuerint.

At nec illud quid inter
 est. vtz civilis. an natura
 lis sit obligacō. cum adicia
 tur fidiussor. adeo quidem
 vt p seruo qz obligetur.
 siue extrane9 sit qui fideiuf
 sorem a seruo accipiat. si
 ue ipse dñs sit in id qd sibi

ff. de iut. sli. l. ij. i. fi.
 qui iudex statuet tps
 qdā nec n̄m̄ūz nec
 modicuz. ut. ff. de sol
 . l. ratū. a rem ra. ha.
 . l. q em. g. i. et. j. s of
 fi. iud. i. R. Jtē nun
 quid idem in q̄ntitati
 bus qd in speciebus
 hic s3 r. n̄ immo tē/
 pe tanto quātum iud
 dicatis dat expectat
 ut. ff. de iud. l. h debi
 tozi. s3 q̄tuoz mensū
 vt. C. de vsur. rei iu
 di. l. ij. fm quosbam.
 vel verus dic vt nō.
 . s. de r. ob. g. ois in
 glo. ibi stati rē.
 k **D**e fideiussorib9.

Pro eo p̄mit
 tit. s3 p̄mici
 palie p̄ stipu
 lacōz. et idē si quocū
 qz alio mō quis obli
 get. ut. j. e. g. i. et. ff. e.
 . l. i. si quid accessio
 zie obligacōi accede
 re fideiussor p̄t. R.
 fic. ff. e. grece. g. fi. et
 de pig. act. si rē. g. i.
 l. Homines id est fi
 deiussores
 m **S**olēt. s. d̄ditores
 n **C**autum. et ē cau
 tum sine dubio. ut. j.
 de t̄plicat. g. fi.
 o **I**n oibus. i. i om̄i

Ip̄e obligacionū dūmodo n̄ fit dē legē. ut. ff. e. l. cum lex
 s3 rē. C. s. fideiuf. do. dē. l. i. So. illud sp̄ale ē. Jf i p̄ntib9
 a futuris negocijs p̄t accede fideiussor. ut. ff. de iudicij. s. l.
 nō quēadmodum. j. e. g. fideiussor
 p **C**onsensu siue ec̄ ex maleficio vel q̄si. ut. ff. e. l. grece. g.
 q **N**ec idest non. si ex delicto
 r **C**ivilis. s. tñ ut pro eo q̄ fuit d̄fessus spe future nume
 racionis. ut. j. t. pro. h3 tñ eād excepōz quā rē. ut. C. de
 n̄ nu. pec. l. p̄nt. i. fi. a. l. tā mādatozi. a sic nō civili tñ obli
 gacōi accede fideiussorē. ut h et dē. l. s3. a. ff. e. l. fidiuss
 lor. g. ij. s **N**atal. s. ut p suo. ut subicit a. ff. e. l. fidiussor
 . g. fideiussor accipi. q̄ntū ḡ ad datōz fidiussor. is nō itest. h
 quo ad alia multa interest. s. inē civilē et n̄alem obligaci
 onē. ut. ff. de osti. pec. l. i. g. debitum. et. l. qz si marit9. g. fi
 qz at t **C**ui. s. obligacōi u **A**deo. idest intantum.
 r **P**ro suo. qui su9 de iut n̄ali teneē tñ. n̄ civili. ut. ff.
 de odi. m̄. h id qd et. s. de lib̄tims. g. i. et. s. de iuti. sti. g.
 Jtē iuti. et huic n̄ali accedit h fideiussor
 p **I**pse su9. fideiubere n̄ p̄t. ut. ff. e. suo m̄scio et. l. se.
 z **O**bligetur fideiussor qui pro eo intercedit
 a **D**ñs. n̄ idē ecōtra. ut dñs suū possit fideiussorē dare
 et est rō qz talis fideiussor obligādo se suo p̄ ois dño.

obligatur. Itē p eodē scz dño obligatur qd esse non p̄t. vt idem p eodē et apud eund possit obligari. vt ff. e. si qd p eo. s. i. et. l. neracius. et. ff. ad vel. tutor.

Relinquit siue hoc dñm sit siue nō. et idē in oī obli. ex cō tractu vel q̄i in ip̄o reo p̄ncipali. ut h. et. ff. s. acc. et ob. l. ex oī. et. b. Sed qd si ad penā furti obligat⁹ ē l. i. alia acc. vel obli. q̄ non tran-

sit ad heredes. Rē. nō puto teneri ex b̄ casu herede q̄i naturā mutet b̄ casu stiplo. vt ar. ff. si q̄s cauē. l. si eū. s. q̄ iniuriar. et. ff. de acc. s. fuerat at. et. ff. ad hūc. s. ff. e. l. iij. s. fi.

Fideiussor. p̄cedē puta fideiubeo in id qd sibi credes vl cre didisti vel credis. nā hñs tribz t̄pibus p̄ accipi. ut h. et. ff. de usufruc. e. re. q̄ vsu. cō. l. qm. s. fi.

Si plures. tenē tur idē i pluribz man dātibz vel iubētibz. ut. ff. q̄ iussu. l. i. s. fi. s. h. vidz iure nouo. q̄ p pte sua tm̄ q̄li / b̄z teneat ip̄o iur. ut iā nō sit necēria eplā. de qua subicit h. nisi exp̄sse in solidum p̄ mittat. et. h. e. vidz cor tigi qd hic d̄. vt in aut. de duobz reis. l. i. col. vij. vel veri⁹. ut puto dca aut. loquit̄ in pluribz reis s̄bēdi i quibz etiā iur̄ vetēi videtur fuisse cautū vt p̄ ptibz teneant̄ vt. ff. de duobz reis. l. reos. at. sec⁹ sit i f̄i deussoribz q̄z qui s̄ libz teneat̄ in solidū. et ip̄e reus p̄ quo in tercedit. et ita habebit locū epistola hodie vt olim.

Ex epistola. sed vbi est hec eplā. Rē. nō hēm⁹ eā septā multoties tñ de ea mencōz facit lex. vt h. et. C. s. oīti. pec. l. si. et. ff. e. l. inter fideiussores. et. l. se.

Partes. b̄ tñ eplā fallit m. v. casibz. vt i fideiussoribus tutorz. qz nō implorāt bñficiū. l. z. tutores ip̄lorēt. ut. ff. e. pu. sal. fo. l. si. et. ff. de tu. et. ra. di. l. i. s. nūc tractemus. Itē fallit i fideiussore fideiussoris. vt. ff. e. si ples. s. fi. Itē fallit qm̄ ceti fideiussores soluēdo n̄ sūt tpe lit. et. ut. i. sub iat. stati. Itē fallit qm̄ eius hūme sūt fideiussores. s. h. p̄ eo dē debitore. ut. ff. e. si a ticio. Itē et qm̄ infic̄. ut. ff. e. si dubitet. s. ita. S̄z nūqd̄ b̄ exceptio eplē ē p̄ptoria l̄ dila toia vidz p̄ptoria. qz p̄sus puit id in q̄ opponit̄. Item et ecōtra vidz dilatoria qz aū lit. et. opponi d̄z. ut h. q̄re vi dē dilatoria. vt. C. de p̄bac. l. excep̄. S̄z dico eā q̄i anōz lā. cū nec p̄ptoria p̄sus imiteē q̄ v̄had sniaz oppoī. nec dilatorias. q̄ tñ differūt. ut. s. de excep. s. b̄ ex. et. C. sen. rescm. nō pos. l. p̄ptorias. S̄z qd si soluit nūqd̄ repetit q̄i

naturaliter debet. **F**ideiussor non tantum ipse obligatur. sed etiam heredē relinquit obligatū. **F**ideiussor t̄ p̄cedē obligacō nem et seq̄ p̄t. **S**i plures sint fideiussores quoz quot erūt numero singuli in so lidū tenent. **I**taqz libe rum est creditori a quo ve lit solidū petere. s̄z ex eplā diui adriani appellitur cre ditor a singulis qui modo soluendo sunt. litis t̄estate tpe ptes petere. **I**deoqz si quis ex fideiussoribus eo tpe soluendo non sit b̄ cete ros onerat. sed si ab vno fi deiussore creditor totum osecutus fuerit. huius soli us d̄trimentum erit. si is p̄ quo fideiussit soluendo nō sit et sibi imputare d̄z cuz potuerit iuuari ex eplā di ui adriani. et d̄siderare ut p̄ parte in se detur actio.

Fideiussores ita obliga

fit fauorabilis excepco. vidz qz sic. ut i velle. ut. ff. s. odi ide. l. q̄ excep. et. ff. e. l. otēdat. S̄z oē dico qz nō iueio q̄ fit sic fauorabil. et qz suū recepit. vt. ff. de od. m̄d. l. i. tpe. **O**nerat. ar. et. ff. ad. l. ro. de. iac. l. i. s. h. q̄s. **T**icio **S**i is. s. reus. **I** diui adriani. fa. ff. e. l. ut fideiussor **F**ideiussores obligant. s̄z nūqd̄ i id p̄ m in q̄ reus tene/ tur saltē remanet ob ligatus qm̄ i plus fi/ deussit. quidā dicūt q̄ sic. p̄ quibz est b̄ gnale. vtile p̄ inutile nō viciaē. vt. ff. e. si a reo. s. i. et. C. s. do. na. si q̄sar. s. h. in his oibz. nos atra. scz q̄ in nichilū teneantur et est p̄ nob. ut. ff. e. grece. s. illud.

ri non p̄nt vt plus debeāt dare q̄ d̄z is p̄ quo obligā tur. **N**am eoz obligacio accessio est p̄ncipalis obli gacionis. nec plus in ac cessione esse potest q̄ m p̄ncipali re. at si ex diuerso ut minus debeant obligari p̄nt. **I**taqz si reus. x. aure os pmiserit fideiussor i qm̄ qz recte obligatur. contra vero obligari non potest. **I**tez si ille pur e pmiserit fi deiussor sub odcōe pmit tere p̄t. atra vero non p̄t. **N**on solū aut in quātitate s̄z etiā in tpe min⁹ aut pl⁹ intelligitur. plus est em̄ sta tim aliquid dare. minus est post tpus dare. **S**i quid aut fideiussor p̄ reo soluerit eius recupandī cā h̄z cum eo mādati iudiciū **G**rece fideiussor plerūqz ita accipitur

S̄z si siue dixerit. p eo

ut saltē remanet ob ligatus qm̄ i plus fi/ deussit. quidā dicūt q̄ sic. p̄ quibz est b̄ gnale. vtile p̄ inutile nō viciaē. vt. ff. e. si a reo. s. i. et. C. s. do. na. si q̄sar. s. h. in his oibz. nos atra. scz q̄ in nichilū teneantur et est p̄ nob. ut. ff. e. grece. s. illud.

Nec plus. contra h̄ac reglāz est. s̄. de rez. di. s. si tñ alienā. itē. ff. de straben. ep. i emp̄. i p̄n. Itē. ff. de sol. qui res. s. michi. x. et. s. qui sti pulatur. et. s. michi rome. s̄ hñs om̄ibus da gnalē solucōz. ut sic exponat hanc lite ram non plus esse p̄ in accessione zē. id ē in accessoria obliga cōe. s̄m̄ jo. Itē atra. ff. de iud. nō quēad modū. So. ibi non ē pl⁹. qz licz fideiu beat aū reū nō tamē pl⁹ teneat. Itē. s̄. c. ac ne. s̄ ibi n̄ ē plus eo modo quo s̄z pl⁹ s̄z em̄ plus quatuor modis quoz nullus est ibi. s̄. de acc. s̄. pl⁹ aut. Cōtra. i. si reus quicqz pmisit. fideiuf for decem.

Plus dare. fac. ad b̄. ff. de v. fig. is cui. s. fi. et. i. de acc. s̄. plus autē. et. ff. s̄ sol. l. solidū. et. ff. so. ma. si constante. s̄. quotiens.

Si qd aut soluerit. siue p iudicē siue nō. ut. ff. mā. idē. s̄. fideiussores. s̄ fallit in casibz q̄tuor et anq̄ soluit agit man. ut si b̄ dñm sit ut ad tps teneatur. Itē si fuerit odem nat⁹. Itē si cepit bona sua dissipare reus. Itē si diu stetit fi deiussor i obligacōe. ut. C. man. si p̄ ea. et. ff. man. l. lucius al. nō agit anq̄ soluat. s̄ solue d̄z. ut. ff. de odi. m̄de. l. m̄de bitā. S̄z ec̄ in casibz nullus agit. ut si p̄ inuito. aut donādi animo. aut i rem suā fideiussit. vt. ff. mādati. si remunerādi. s̄. si passus. et. l. si p̄nte. Itē si b̄ actū sit ut nō agā. ut. ff. mā. si remunerādi. s̄. marcellus. Item si mādatū nō sit obliga toriū. ut. i. man. s̄. illud. Itē et si fideiussor nō opposuit ex cep̄. quā debuit opponere. ut. ff. man. si fideiussor.

Mandati. s̄. actōe. mādatū vel ec̄ eo p̄nte fideiussit. **J**udiciū. si int̄cessit. ut. ff. mā. q̄ fide. et. l. ex mādato. **G**rece. fac. ff. e. grece. i. s̄. n̄. q̄. i. qui. mo. tol. ob. s̄. sed

et grece et .s. de v. ob. h. vtz. ac. scriptura. ac si vere ita
a. In stipulacionibus actum. q. d. ita dicitur. fuisse semper. q. forte
fuit vel non fuit actum esse presumitur per scriptura. ut sic videatur
actum. et est scriptura puata. dicitur. ei si quis se re. et ex ca. vii. in
nisi iudicat non contra probetur. ut. C. de non nu. pec. g. hali
et fac ad huc. ff. de v. ob. g. sciend. et. C. de contra sti. l. ij.
et. s. t. i. g. si scriptum in
scriptura at publica co
stat ei stadium multo
magis. non est probetur
ut. C. de pbac. cu. p. ci
bz. et i. aut. de fide in
stru. g. h. v. o. mo. i. pu.
g. coll. vj. Itē non h
presumi omnia solēnit
acta quod pbant su
pradicta. l. ac.

Solēnit. id est
interrogacōz factaz
fuisse quā necesse est p
cedere. vt. s. de v.
ob. in pn. et. C. de co
tra. et omit. sti. l. i.
c. Acta. h. v. tra. ff. de
pblic. quecuq. g. fi.
So. ibi sunt extēse
solēnitates de tuto
re a iudice. q. debent
adesse cum pupillus

vendit. et h. actus pmissionis nullus est sine actu interro
gationis. vnde ex quo dixit fideiubedo vel pmittere do itel
ligitur interrogatio facta esse quasi pars pmissionis. et
sic non est extrinseca solēnitates cū sit ps stipulacionis.

Obligacōe que fit scriptura.
Lim scriptura. id est solēnitates qdā scriptura. q
p quedam nomia spēalia fiebat. vt subicit.

Plane. licet dicta verba i vsu esse desierint. plane re.
f. Si q. s. homo puatus. idē ē et si fiat p aliū dūmō p pu
blicā psonā. aliud si p puatā. ut. C. de pba. msta. Ar. tñ
v. ff. de pig. l. si fideiussor. g. i. h. ibi i scribetis p iudicium
g. Debē. s. ex ca. mutui et sine stipulacōe. h. em. v. crediē.
ba nō sūt apta ad stipulacōz. vt. s. de v. ob. g. i. si aut sine
causa nō p iudicat. vt. ff. de pbac. cū de debito i. si. Quid
si stiplo iteruēt. R. et tūc h. locū effēus h. 9. nā excepē.
i factū pē opponē. ut. C. e. l. cū vltra. et h. si spe future nū
cōis. alias si tāq. iā essz debitu. cū nō essz. sciēter ofitetur
vidz. donare. alias. i. si nō vult donare. h. qz credit se eide
bē nō v. stiplo. qz obicit excepē. ut. ff. de re. iur. l. e. 9. et
ff. de excepē. do. l. ij. g. ij. Et nō caute s. q. p vba pntis tps
fit obligacō. vt p s. scribo me debē. vel ofiteor iure debē
vt h. s. et sic ē ostra opi. nēaz q. dicimus obligacōz literis
debē fieri p vba futuri tps tñ. ut. C. de postu. l. sub spe
vt scribo me datuz. tibi. r. ex ca. mutui. ad istar stiplacōis
q. p vba futi tps tñ fit. ut. ff. de v. ob. stiplacōis. g. stiplo
s. 3. ēte nec s. dico q. p h. vba nascat nūc et nūc. h. ec. p. 9. na
ta sit si ofiteor p vba pntis vel pterit tps. et fa. C. de pi.
audi. l. pntis. et. C. e. i. ofitibz. i. pn. vel aptius. nō faciūt h.
vba ut obliger. s. ut obligat. psumar. l. 3. habeā excepēz
vel verius l. 3. apponā vba pntis tps. tñ semp itelligūt fu
tura. qd em pdeset dicē. ofiteor me. r. accepisse. vel s. bē.
r. ex ca. mutui. et h. scribā nō intelligat. et ideo reddā. Itē
qd si dicā. recepi ab illo. r. ex ca. mutui. et h. scribā. R. si. qz
dā nō teneri ppter supdictā rōz. qz p vba futi tps s. fieri
s. 3. certe satis puto q. psumar obligat. sic cū scribo me de
bere. vt h. nec em verbis. imo rebz legē imponm. ut. C.
oñia del. l. ij. Vel dic q. ibi itelligit futuruz vt ibi pdi.

erunt ac si dixerint actam

In stipulacionibus fide
iussorum sciendum est hoc
gnaliter accipi. ut qd cūz
scriptū fit quasi actū. vide
atur eciā actuz. Ideoqz cō
stat si quis scripserit se fi
deiussisse. videri omnia so
lenniter acta. **De literarū**

obligacione q fit scriptura.

Obligacōe que fit scriptura.
Lim scriptura fie
bat obligacō. q
nomibz fieri dice

Scriptura. id est scriptura confessus fuerit.

Numeratū. alias em si numeratū esset non literis. s. re
obligatus esset. vt. s. quibz. mo. re ostra. ob. i. R. si.

Multū. s. exponit. j. p. q. pē pponi siue petat actor.

Exceptōne. scz nō nu. pecuie. siue nō vt ar. C. e. l. si qz
et i scriptis s. m. quosq. et in aut. de temp. nō so. pec. sup. do.

g. i. v. forte illis spe
ciale i dote pmi tam
s. m. Jo. verius est.

Constitutū. scz a
malis impatoribz q
fecerūt leges tales.
C. e. p. totū. v. qz ad
l. g. hali. nā post
ea iustitiam sunt.

Hodie. sic loqui
tur quasi supdicta
loquat ante tempa
iustitiam. et nūc sub
icit q. hodie fit idem
vel dic hodie. id est
postq. cucurrit s. tē
pus. s. q. n. quēniū oli.
hodie biennū. vt. j.
p. q. m. hoc non dz
esse in textu.

Non pē. id ē dum
querimonia pponere
non pē. de excep. nō

nu. pec. qz cucurrit tps. id ē obligabit p scripturā ad dan

Scriptura. i. p scripturā. s. certe. **D**ā pecuniā nō nu.
vidz. nemine scētura vel lris obligari. h. itellū q. ex lris.
pripitur et verbis. ut. ff. de act. et ob. l. nō figura. qd qdā
occedūt. h. ēte vtrūqz facit ad obligacōz. et ipa figura lra
tū. et ofesus que expmūt. et q. dca. l. s. nō figura. s. sola.
Itē mūd. et p ostraia scētura obligacō civilis nata pote
rit tolli. vt si ēditor sic scribit. ofiteo me nō nūllē l te ofel
hū nō fuisse. l illū soluisse. R. sic. vt. ff. de re. iur. l. nō ā na

Obligacōe. scz civilis et naturaliter post biennū. **T**urale ē
um. q. biennū pariat naturalē obligacōz. nā an erat civilis
tñ nō natural. cū nō numeratū fuerat. Itē si civilis nō essz
frustra dicē ē hēre locū excepē. dicim. q. q. sola civilis fit
ante biennū. h. post biennū naturalis adicit. vel qd ē veri.
nō adicit. h. pma civilis incipit hēre vim naturalis et civilis
nā et stipulacō ē de iure civili. h. tñ effēus naturalis obli
gacōis et civilis. nā civilis p se nō v. ad exigendū. vt dixi
mus. s. de obli. g. i. Itē sic est i re iudicata. adhuc tñ dicūt
quidā vt. Ja. et hu. q. si vult post biennū excepē. opponere
et pbare sibi. nō nu. pec. q. admittit. h. ante biennū. pbat
ēditor. vt. C. e. l. si. ex caus. qd ēte ē equū. et ita biennū s.
solū opeē q. pbacōis ouertat onus. et ec. p h. s. fac. qd
al. s. q. nō fiat illicite exactōes. vt. ff. de off. p. l. illicitas
Sed ēte aliter de iure vidz. scz ut nullo mō admittat eciāz
pbas. nā sacramētū nō pē deferre. qd ē spēs pbacōis. ut
C. e. l. i. ostraibz. g. illo. et. C. de iur. deli. l. f. g. licencā.
s. 3. ēte satis credo primū vez. et equū. nec obstat q. de iu
ramto dixi. qz ex tpe illi. legis i ostraibz. nō h. iuramū
vim pbacōis si nō vult adūsari. ut. C. de iur. iur. l. g. hali.
q. Cōdō. s. ex illa. l. C. nō nu. pe. l. i. ostraibz. g. h. fin. aut
r. Obligacōe. id ē stiplacōe. que verbis fit. nā t. c. i. i. s. t. e
cessat. et habet locū. s. de v. ob. qn accepit. vel h. locum
exceptio in factum. vt. C. e. t. cum vltra.

Multū. quia post multū tempus excepōne pponere
non potest. vt. s. modo dixi. Quid sit multū expōit hic. et
nota multū. p q. n. quēniū poni. sed diu. p decennio pomē
vt. ff. qui et a quibus si cū fideicō. g. aristo. Accur.

Constitutionibus quas non habemus.
 Si ne creditores non solum isti sed veri. Proinde si darem
 Suis pecunijs subau. eia. na. occasio. longu. tpus
 eia. veri debitoris in dū talia opponeret. et ita occasio
 licitū committere illicitū. qd. eē nō d3 imo eē licitū coartat
 vt vite illicitū. ut h. et i. aut. d. eccl. t. imo. al. i. pñ. col. v.
 Per ostōnem. vt
 C. de nō nu. pec. l. in
 otractibus.
 Ultra biennij. sic
 C. de omni agro de/
 ser. l. qui agros.
 Extendat. et si i
 cā mutui. si vero ex a
 lia cā ostiteat i scrip
 tis. veluti empcomis
 v. fili. in otinēti pre
 iudicat sibi. nec pē
 oē pbari n. p. aliam
 scripturā ut. C. d. nō
 nu. pec. l. gñaliē. Itē
 h. debitorē ostitēte
 si i creditore ostitēte
 sibi solutū. xxx. dies
 statuūt n. in casibus
 vbi i otinēti p iudi
 cat. ut. C. de nō. nu.
 pec. i. oētibz. §. sup
 etis. et. §. h. et qñ. ac.
 De oblig. ex oēsu
 Onfēsu. sic. ff.
 De ac. et ob. l.
 consensu.
 In empcomibz. ut
 ff. d. otra. emp. l. i.
 §. fi. et. j. e. t. i. i. pñ.
 Locacionibus. ut
 j. b. ij. in prin.
 Societatibus. ut. j.
 p. loc. i. pñ. §. otra.
 ff. p. loc. l. i. iij. i. Re
 Sed certe ibi nō ne
 gatur quin consensu
 otractatur societas.
 vnde non est contra
 d. Madatis. §. nō
 ne in stipulacōe con
 sensus d3 interuēire.
 vt. s. de v. ob. §. h. et. ff. de pacf. l. i. i. §. penl. Rēndū
 ibi exp̄lis verbis d3 esse oensus. ut. ff. de v. ob. l. i. §. i. h.
 aut animo sine verb. et inf. absētes. vt. j. p. i. i. mē pñtes
 tm. vt. s. de inuui. st. Itē v. boz. quā fac i hūc ti. et supe
 e. Scripta. h. nō caute dīam. riores. nā q. diē neq3 scrip
 tura i hoc discrepat ab obligacōe l. rāz. vt. s. t. i. Itē i eo
 q. diē neq3 pñtia. diē ppter v. boz. obligacōz q. inf. pñtes
 fit. ut. s. de muti. st. §. Itē inutil. Itē q. diē n. ē necē qd. dari
 ideo dicit vt discrepet ab alia q. fit re. vt. s. q. mo. re. oē.
 Per eplaz. ut. ff. de rei. vē. l. qdā mulier. ob. p. totū
 Itē in hñs supior fuit dīa ad tria gñā obligacōm. hic
 autē fit dīa ad stipulacionē vel verboz. obligacionem.
 Contractibus. q. fiūt oēnsu. obligacō ec. m. hñs q. nō
 i. Optz. q. d. hincide otractibz. fiunt dca. nā veniūt vsure
 post morā. vt. ff. de act. emp. iul. §. ex vedito. Itē ē a i oi
 bus bone fidei iudicijs. l. c3. nō ex otractu. sed quasi nascuntē
 ut. j. d. act. §. m. bone fidei. necē ē q. oia dicant i stipulōne
 Alius stipulef. q. d. nam alias nichil venit in talem

antea quid ex pñcipalibus
 ostōnibus vsq3 ad quinque
 niū pcedebat. §. ne cre
 ditores diuti9 possint suis
 pecunijs forsitan defrau
 dari. p ostōem nostrā tpus
 coartatū est. vt vltra bien
 nij metas hñoi exceptio
 minime extendatur.

De obligatione ex consensu

Consensu fiunt ob
 ligacōes in emp
 cionibus. vendicō
 nibz. locacionibz. oductio
 nibz. societatribz. man
 datis. Ideo autez istis mo
 dis d3 obligacio consensu
 contrahi. qz neq3 scripta
 neq3 pñtia oñimodo opus
 est. ac nec dari quicq3 ne
 cesse est vt substātiā capi
 at obligacio. s3 sufficit eol
 qui negocia gerūt oēnti
 re. Vñ intē absentes q3 ta
 lia negocia contrahuntur
 ueluti p eplaz. aut nunciuz
 Item in hñs otractibus
 alter alteri obligatur. m

obligacōz. ff. de negg. l. si pupilli. in fi. et. l. quia tātūdes
 De empcoe et vendicōe. trahitur. hic nota tribz mo
 Apco et vendicō cō. dis pñci empñionē. vno mō
 scz ex q. non pñt disce dere otractētes. ut. C. d. act.
 et ob. l. sic ab inicio. v. m. que modū eē oditionalis ē.
 empicio pfecta. Sedo mō qñ est pura. et tūc incipit piculuz

id qd alter alteri ex bono
 equo p̄are optz. cū alio
 qui in v. boz. obligacioni
 bz ali9 stipulef ali9 pmit
 tat. De empñione et vendicōe

Emptio et vendicō
 otractitur siml atz
 de precio conuene
 rit. quāuis nondū preciaz
 numeratum sit at nec quid
 arra data fuerit. nam qd
 arre nomine datur. argu
 mentuz est empñionis et vē
 dicionis cōtracte. sed hoc
 quid de empcomibz et vēdi
 cionibz q. sine sc̄pta oñstūt
 obtinē optet. Nam nichil
 a nob in hñoi vendicōibz
 inuouatū est. In hñs at
 que scriptura oñciunt non
 alit p̄fēam esse vendicionē
 et empcomz oñstituimus. nisi
 instrumta empñionis fue
 rit ōc̄pta v. l. maū p̄pria oē
 hētū vel ab alio quid scri
 pta. a contrahente autem
 subsc̄pta. et si p tabellionē
 fiunt nisi et completiones

si ad emptore p̄tinē
 ut. ff. d. pi. a. omo. i.
 v. l. necio in prim.
 et ita otractitur hic
 siue p̄ficiē. Tercio
 modo qñ res tradit
 d3 plus p̄fici adhuc
 siue impleri. ut. ff. d.
 act. emp. si quis rem
 alienam.
 Simul. i. statim.
 Atq3. i. postea.
 Numeratum. nec
 aliquid datū loco p̄s
 cij. ut. s. t. i. in prim.
 Arre. ut. ff. e. q.
 sepe in prim.
 Scriptura. i. sine
 solēmitate scripture
 Et empcomis. oē
 de. nō at est de suba
 contractus.
 Vendicōibz. scilz
 q. sūt sine scriptura.
 Conficiunt. patz
 h. q. alia est empco si
 ue vendicio in sc̄ptis
 alia sine scriptis. Itē
 i sc̄ptis d3 qñ s3 agūt
 otractētes ut nō alit
 valeat otractus. nisi
 fiat sc̄ptura fm q̄sbā
 quod non videmus i
 vsu. Alij dicunt. ut
 pla. q. sufficit q. otra
 hētēs v. l. aliq3 eozuz
 dicat in pñcipio oē
 ctus. q. inde sc̄ptura
 fiat. licet nō dicat q.
 aliter non valeat. ni
 si fiat. et s3 approbo
 vt. C. de fi. instru. l.

otractus. ibi illos tamen quos in scriptis fieri conuenit rē
 Si autem simpliciter fiat contractus. sed postea ad proba
 cionem fiat scriptura. valet quod actum est. et etiam va
 luisse sine ea. vt. ff. de pig. contrahitur. Et eodem modo
 dico esse intelligendū vbiq3 d3 lege otractū aliq3 i scri
 ptis fieri l. distractū. ut. C. de testa. l. testm. et i. aut. d. te
 st. §. et. l3. col. vii. h. cū fiet i sc̄ptis hñoi vendicō. et sine sc̄p
 tura nō valēt. qre nō d3 obligacō l. rāz. Rē. qz aliud h3 no
 mē. s. empco. et vezz ē s. nom. at i mutuo nō ē vezz. mutua
 tū eē. tūc em re ess3 obligacō oēctā ut. s. d. l. rā. ob. §. plane
 u. Constituumus. p̄teriti t̄pis ē. et dic ut. C. de fi. instru.
 Cōtracte. nō aut ē de suba contractus. otractus
 fuerint. s. hec instra. et subau. nō aliter valeāt. nisi rē
 A otractente. s. vtroq3. scz emptore et veditore. et tal
 subscriptio fit. alias vbi otractus fit ali9 i sc̄ptis. ut i. aut.
 de fi. m. §. si quis igit vult. et. §. et si quis mutui. et. §. se.
 nisi instrumta. q. vulgo racōes dicunt. fm. jo.
 Complecōes. id est nondū completū.

a Accepit. scilicet ab eodem tabellione et a partibus ut subicit
b Et fuerit. scilicet per petat. pro interesse. et pro iuramento in lite.
e Absoluta. ut quia licet fuerit partibus et laudauerit. Vel dic
absoluta. i. subscripta. cum statim in arris cum puniat. Res.
d Pena. Scilicet quod sine pena. sine pena inesse et iuratur. i. li
te. nam hec pena est. quod tunc ad solventem. i. non tunc ad accipi
entem. ut. ff. si quis ius

di. non ob. l. i. si. non
aut ab arris. aliter li
berat. ut subicit. ita
tunc. Item iste talis
non facit. extra. l. c. s. ac.
et ob. sicut cum hec lex
sibi permittat. Et non
quod huius. l. permittit. e.
cum aliquid pena. Ar. de
i. aut. ostendit. quod s. dig.
s. illud col. vj. Scilicet si
non est subscriptum. et tunc
res est tradita. an va
leat translatio. Quidam
dicunt quod non. ut. c.
s. suffragio. s. substi.
l. vnicui. Alij contra.
ut. c. si quis alteri. vj.
sibi. l. multum inesse.
et. l. dolo. Distigue.
aut per errorem aut scire

f Compellit. ter.
Scilicet quod actio. Res. pro co
dicti. ex. l. ista. et ex
l. illa. c. de fide in
stru. ostendit. ut. c. p
officium iudicis. ut. ar.
c. de rescis. ven. l. ij.
Item per actum. exceptio. si
tunc fiebat venditio sine
scriptis. nam si fieret in
scriptis. nisi esset non
dum completum. non agere
actum. ex. exceptio. cum non
esset adhuc venditio ut
h. s. s. p. adi. ex. l. p.

officio iudicis. ut dictum est. Sed nunquid ultra hanc du
plicationem arrarum tenetur venditor ad interesse si non
tradat. ut. ff. de act. empri. l. i. et. l. exempto. s. idem ait.
M. et Azo. dicunt quod non. quia sibi iudicat accipiendo arras
sicut et alias sibi iudicat quod sibi eligendo. ut. ff. de tribu. a/
di. q. i. herede. s. eligere. Item quod si videntur agere ostendentes me
se ut amissione et duplicacione arrarum debet esse ostendi. s. p. ex
p. s. h. h. d. ut. ff. si cer. pe. cu. qd. Item facit. ff. de l. ij. cu. fili. s.
s. cum varijs. B. et Jo. contra. dicunt ei adhuc posse agi ad
h. ut tradat. vel ad interesse. ita ut arre interesse oportet. et
fa. p. eis. ff. de testa. mili. l. ij. et. ff. de iof. testa. m. et. c.
de pac. do. l. si. fac. m. eli. s. ff. de act. ep. et. v. p. dia. i. si. s. s.
qd. si dederit. p. arris et p. pagamento. Res. pactum suum. i. si
p. discende. ut. ff. de pact. i. traditio. ibus. et duo operari. vni
ut arte debeant duplicari venditore penitente. Item ut epico
remaneat firma. et agat ad interesse. Item emptore penitente
s Expellit. id est michi dictum fuit. eadem duo operant
a partibus. quid super arris fiat altero penitente.
h Esse potest. ut. ff. e. l. ij. et. c. e. l. vlti.
i Sed certum. nota duo. et quod precium debet esse. et quod certum.
k Hoc. id est de s. precium quod dicitur inuenire. ut addat duo. s.
l Precium. repetit. de. quod sit certum. Item in pecunia mutata.
m Decisio. vi. c. de strahen. emp. l. si.

accepit et fuit partibus abso
luta. donec enim aliquid deest
ex hijs et pnie locus est. et
p. emptor et venditor sine
pena recedere ab epico et
vindicione. **I**ta tunc impu
ne eis recedere ocedimus
nisi iam arraz noie aliquid fu
erit datum. hoc enim s. secuto
sive in scriptis sive sine scrip
tis venditio celebrata est. is
quod recusat adimplere ostra
ctum si quid est emptor. p. dat
quod dederit. s. vno venditor
duplum restituere oportet. i. s.
sup. arris nichil expressum est
Precium autem ostendit op
tet. nam nulla emptio sine
precio esse potest. sed et certum
esse precium dicitur. alioquin si in
ter aliquos ita conuenit.
ut quanti tunc rem estima
uerit. tunc emptum sit. Inter
veteres satis habundat

n Estimauerit. nota quod caute ponit de tercia persona. nam se
cus est si in strahetis arbitrio. ut dicemus. s. e. s. emptio.
o Noiat. est. Quid si in innominatum strahimus. ut v. d. o. p.
p. to estimabit. Res. non v. s. ad instar locacionis sic facte. ut
ff. locati. si merces in p. n. in vno casu. qui est. ff. s. pig.
l. si fundus. s. si. Accur.

si dubitatur. siue ostet vendi
cio siue non. **S**ed nostra
decisio ita si ostendit ut quod
tunc sic oposita sit venditio
quanti ille estimauerit. sub
hac conditione stare contra
ctus. ut siquidem ille qui no
minat. est precium diffinierit
tunc omnimodo s. eius esti
maco. et precium psoluat et
res tradat ut venditio ad
effectum pducatur empto
re quidem ex empto actio
venditore ex vendito agere
Sin autem ille qui noiat
est vel noluerit vel non potu
erit precium diffinire. tunc p. ni
chilo esse venditio. quasi
nullo precio statuto. Ad nul
cum in venditionibus nob. placu
it non est absurdum et in
locacionibus et in oductioni
bus trahere. **I**tem pre
cium in numerata pecunia

tum ipis dnis liceret. ut. ff. so. ma. l. eiam. s. i. et. l. si con
q. **S**oluatur. ita quod fiat accipientis. **I**stante. s. si marit. s.
ut. ff. de act. emp. ex empto. s. i. eia. vsure post moraz. ut
ut. ff. de act. emp. l. iul. s. ex vendito.
r Tradatur. caute dicit tradat. et non dicit detur. nam non
tenet facere accipientis. s. de evictio. se obligavit. ut. ff. s.
act. emp. ex empto in p. s. s. nunquid p. se tenet ad rem tra
denda. M. dicit quod sic. et facit. p. eo quod hic s. omino tradat
re. ut hic et. ff. de rei ven. q. restituere. et. s. de dona. s.
alie. s. s. B. contra. dicit enim eum liberari p. stado interesse. et fa.
p. eo. ff. de ac. epti. l. i. i. Res. i. s. et. l. ex empto. s. idem ait. et
c. s. ad. empti. l. iij. s. s. forte possit distingui an venditor
habeat rem. et tunc s. nia tenet. M. p. suas leges. an non heat
re. et tunc aut dolo vel culpa desijt ea h. re i. fraudem. puta em
ptoris. et tunc s. nia tenet. B. aut sine dolo vel culpa et tunc
non tenet venditor. ut. s. e. s. cum aut. esset enim valde mituz
quod ait. B. ut sic appellat estimaco. p. re recipe. ut. ff. si e.
pe. l. ij. s. ij. et. c. de fideico. l. l. si. Item sic improbe s. ca. rupe
cu. p. or. dicat pacta suabo. ut. ff. s. pac. i. i. s. p. or. ait.
s Ad effem. s. ia. deo mo. s. p. edico. rei et p. n. ut. s. q. mo.
t Ex empto. non quod ex empto emptor. ex vendito. tol. ob. s. fi.
vendo agit ut h. et. ff. s. ac. ep. ex empto. i. Res. et. l. iul. s. ex
u nichilo. ut nec ad hoi viri arbitrium pcurat vendito

p Diffinierit. etiam
iniqua. quia a persona
certa non recedit. ut
ff. de h. ob. si quis ar.
bitratu. et s. verum est
quod id quod est suba co
tractus. apponit. se.
cus si conferat quod est
s. accidere contractus
nam tunc ad arbitrium
boni viri recurritur
ff. e. h. ec venditio. q.
ff. p. soco. si omnia. et
l. si societate. et. ff.
locati. l. si i lege i p. n.
q. omnia sunt huic ostra
tie. et s. s. m. jo. s. s. m.
Azo. hoc redigitur
ad arbitrium boni viri
et sic non strahit. di
cti. l. nec ob. dea lex
ff. de h. ob. l. si quis
arbitratu. q. ibi non
fuerat arbitratus. q.
casu ocedo non icurri
ad boni viri arbitrium
s. s. q. s. im. q. diffi. s.
m. Res. forte ultra
dimidia insti p. n. ut
ar. c. de rescis. ven. l. i.
si voluntate. q. l. ij. vj.
ut puto iudicis offi.
cio expeditur. etiam si
minor sit deceptio.
dum non mimma. ut
ff. de in. inte. re. scio.
nam non tunc sibi commi
tatur in alienis quan

diximus. h legatu non id e p nichilo sic iudiu. ut. C. oia
del. si duobz. q. si q. s. h. ibi fauore vltie volutatis ne peat.
Statuto. line q esse no pt vendico. vt in pn. huius. q.
Et in locatiombz. ut. ff. locati. si merces. in pn.
Itē puz. dixit pciu debere certu esse. nuc dicit q i nu
Putant. h male. vt. j. dicam. merata pecunia

Poeta homo. no
ar. q auetat es aucto
rua phoz. h i caus
allegade. sic. ff. 8 so
p. si p. et. ff. 8 iudi.
ponebat. et. ff. de
ita. ho. l. septima. h
interdu redarguē
ut. h. et. ff. de rez. di.
itū. q. fi. a. l. h diui.

Rebz. puta equis
Dij. h. bis. s. g. cis
que legi non pnt.
Diuerse scole. sinz
gularis numeri est h
sic. j. mandati. q. is q
erequitur.

Expediri. i. agno
Spz. atra. sci
aus. innomiati. nam
non hz nomē suū. vt
ff. de rez. pmu. l. i. q.
Itē emptor. Sz qre
Sz innotatus cum ita
curiale nomē habeat
q. q. illi cōtractus
sūt noiati qui statim
ut sūt pereūt ac. ut
ff. de pact. i. i. ut. g. i.

Aut pmuta. pn.
tio. nec ex pacto pit
ac. nec re. sed parit
ex vtroq. scz postea
dudu re inueniente
ex pacto pmo vt sub
tiliter colligit. C. 8
rerū pmu. ex placito
et ex h stractu o. i. e.
actio pscriptis h. bis
ut. j. de ac. q. actio nū
et odi. ob cam. vt. ff.
de p. scz. v. l. nat. alif

Digestis. q. i.
ut. ff. e. l. i. q. i.
Latus. i. meli. q.
apit. q. h. ut. i. ff. 8.
Diximus. s. e. in princi.
Statim. Sed certe ymo no stati. h. h. sūt necria. pmo
q vendicio fiat no in scriptis. alias id e si fiat in scriptis
vendicio no trāst ad emptorē piculū nisi nōdū estz o. ple/
tū. ut. h. et. C. de fide instru. cōtractus. et. C. de pi. et. cō.
rei. v. e. cū. mē. Itē q fiat pure. alias nō peat emptori. h se
cus si sca sit deterior. vt. ff. de pi. et. o. mo. rei. v. e. q. si pēdē
te. Itē q sit scāvēdicō i spē. nā si i gñe. vtputa vēdo hoiez
o. Perit emptori an tradicōz. ut. ff. de pi. et. o. mo. rei. v. e.
l. e. u. et. l. q. si neq. Itē q sit et a spē. q. si sub iētudie eēt

existere d3. Nā et in ceteris
rebz an pciu esse possz val
de qrebat veluti an homo
aut fund9 aut toga. alte
ri9 rei possit eē pciu. sabi
nus et cassi9 ecia in alia re
putant pciu posse existere.
Vnde illud e qd vulgo di
cebatur. pmutacōe rerum
empcōz et vendicōz atra
hi. eāqz spēz empcōis et vē
ditionis vetustissima esse.
argumtoqz vtebāt greco
poeta homero. qui aliqua
ptem exēcitus achiuorum
vinū sibi compassse ait per
mutatis qbusdā rebz hīs
verbis.

Diuse scole auctores cō
tra sentiebāt aliudqz esse
existimabant pmutacionē
rerū aliud emptionē et ven
ditionē alioquin non posse
rē expediri pmutatis rebz
que videatur res venisse et
que precij nomine data eē
Nam vtranzqz videri ve
nisse et vtrāqz precij nomie
datā eē. ratōz non pati sz
pculi sentēcia dicentis p
mutacionē ppiā esse spe

trabita lz fit spē. nō tm spēabit sp piculū ad emptorēz
utputa. vēdo stichū aut pāphilū. p. mus em moriē piculo
vēditoris. ut. ff. de o. emp. si i emp. q. p. n. l. Item q alio
mō peat q p. blicacōe rei. nā tūc nō pit emptoi. ut. ff. loc.
si fūd. Itē q nullū pactū sit in. tū. q. piculū vēditorem re
spiciat. nā tūc nō p. iet. eptori. ut. ff. e. si in vēdicōe. et. j.

ciem attractus a venditōe
sepata merito pualuit cuz
et ipse alijs homericis ver
sibus adiuuabatur et va
lidioribz rationibz argum
tabat qd anteriores diui
pncipes admiserūt et in no
stris digestis latius sigfi
catur. Cum aut emptio
et vendicio attracta fit qd
effici diximus simul atz de
precio ouenerit cū sine scri
ptura res agit piculuz rei
vendite statim ad empto
rem pmet. tñ et si adhuc
ea res emptori ē dita non
sit itaqz si homo mortu9 sit
vel aliqua pte corpis lesus
fuerit aut edes tore v. ali
qua parte incendio osum
pte fuerint aut fundus vi
fulminis totus vel aliqua
ex pte ablatu sit siue ecia
inundacione aque aut ar
boribus turbie deiectis
longe minor aut deterior
esset cepit emptoris dam
nū est cui necesse est licz rē
non fuerit nactus preciaz
soluere. Quicquid em sine
dolo et culpa venditoris ac
ciderit in eo venditor secu
rus est. Sz et si post em
ptionez fundo aliquid per

pr. q. si fu. rē. siue
spēaliter. esset de ca
su fortuito dictū fm
B. siue gñaliter fm
M. ut dicimus. ff. si
quis cau. h. et. si. q. q.
fitū. Item q vendi
tor non fuerit in cul
pa vel dolo qre res
pereat. vt. j. pr. q.
Itē q nō sit in mora
nam tunc qui vltimā
fecit morā. sibi pnt.
vt. ff. de peri. et. com.
rei. v. e. illd. et. h. e. ve
rū h casu. siue res pi
tura erat penes emp
torē siue non fm Jo.
ut. ff. de iel. l. cū res
q. si. l. 3. M. distigue
ret. ar. l. ff. de rei. v. e. l.
Itē si hberatū. q. si.
Itē q nō sit res q de
gustacōz s. fideret vt
vinū et cūcū a filia
nā tūc distiguit. an
vendaē in spē. a tūc
post degustacōem ē
piculū emptoris. an
in gñe et tūc sūt duo
necessaria. vt sit em
ptoris piculo. s. de
gustacōe a m. iura siue
pōd. et. h. fm Jo. et
B. et. pla. vt. ff. de pi.
et. o. mo. rei. ven. l. i. i.
pn. et. q. i. Sed azo.
dic. q. i. vino sit spēa
le. q. stati scāvendis
cōe etiā ante d. gusta
cōz sit emptori picu
lū si sit in spē vēdicō
ut. ff. e. l. q. sepe. q.
i. h. s. Sz nūquid dis
tinguitur piculū p/
empcōis a deteriora
cōne vino vendito in
mensura ut i vēdicōe
adicōnali dixim9 mō
p. l. ff. de peri. et. cō.

rei vendi. q. si pendente. vt sic g. f. f. i. o. m. i. s. ad vēditōrē acto
ris et vnitōris ad emptorē. Bul. ait q. sic. quia hoc sub q.
dā condicōe fit. scz si mensurē. Sed certe ipe met mutauit
consilium postea. et merito. quia aliud ē in alia o. d. cōe q. nō
fit in potestate venditoris. aliud i hac que i sua potestate
est. cum possit denunciare emptori vt gustet et accipiat.
alias potest effunderē. vt. ff. de peri. et. como. rei. ven. l. i.
q. si. et. sic indistincte periculum ante mensuram est vendi
toris. Accut. sius florentinus.
Ita. nunc ponit exempla. Accur.

Periculū. fac. ff. de piculo et cō. rei ven. l. id qd. et de re. iur. l. qm natura. et. s. de le. pa. tu. g. fi.

Venit. id ē venditus ē. si comodata gr̄a vtriusq; ptis

Neq; culpa etiā tal' qual' contracto veit. vt. ff. s. pi. et omo. rei ven. l. custodiā. et. ff. omo. si ut certo. s. inter d

Animaduertendū. id est distinguendum.

Suscepit. qd pa ctū v3. ut h. et. ff. q sepe. s. si res. et. ff. s. pi. q. cō. in vē. l. i. s. i

Is casus. ec̄ leuissi ma culpa origēs fm Jo. nō hō fortuito. l3. M. ostra. ut. C. de pig. act. q fortuitis

Condicōz. s. fur/ tuā. que. s. soli dño dabaē. vt. h. et. ff. de condi. fur. l. i.

Et damni. puta si fuerit res vendita venditori subtrahā vt in ea data damnū ut in pñ huius. s. naz hec actio damni m iurie dño dat. ut. ff. ad. l. acq. Itē mela. s. legis. ac.

Exhibē. scz cedē do act. istas. et h. qñ nō fuit i culpa. al' nō liberatur cedēdo. ut. ff. p socio. l. de illo in pñ. que est cō tra

Placuerit. hvide tur q in alterius cō trahentis arbitriuz oferaē empco qd eē n pē. ut. C. e. l. i emē tis. al' in vēdētis. et. ff. e. l. q sepe. s. i. q fūt otrario. s. die rez ipaz h confert arbi trio emptoris. aliud si omerciū vt fit tibi empta si ius v' p cū vt p qto voles. vt dictis legibz oērijs Itē opponē h vendi cio que hic fit nonvi deē condicionalis ut. ff. e. l. iij. q est ostra s. certe ibi fuit ēptus pure s. resolutio sbe bat sub oē. fieri. at h sub oē cō fca fuit vñ nō pē i pleri n im pleta oē cō. ut. ff. e hec vendicō in pñ.

Aureis tot. puta. r

Loca sacra que sunt ista. habes. s. de rerum di. s. flus nima. et. s. nullius. et. s. religiosum.

Priuatis. redde singula singulis. nam priuata cō traria est publice et pphana sacre et religiose. et fac. ff. e. l. et li beri. et. l. qz. et. l. liberi. ac. signozās. ut. ff. de oē hē ep.

Nō id est qz emerit. l. liberi homis. Accursus.

alluniōez accesserit ad em ptozis omodū ptz. Nam r comoduz eius esse debz cu ius piculum est. Ad si fu gerit homo qui venit aut subreptus fuerit itavt ne qz dol' neq; culpa vedito ris interuenerit. animaduer tenduz erit an custodiā e' vsq; ad traditionem eius uenditor suscepit. sane em si suscepit ad ipius piculū is casus ptinet si n suscep rit securus est. Idem et in ceteris aialibz ceterisq; re bus intelligim'. Vtiq; tñ vendicationē rei r oditio nē exhiberi debebit emp tori. qz sane qui nondū rē emptori rēdidit adhuc ipē dñs est. Idem ecia est de furti r de dām iurie actōe

Empcio tam sub condi tione q̄ pure contrahi p̄

Sub condicione. veluti si stichus intra certum diez tibi placuerit erit tibi em ptus aureis tot.

Loca sa cra vel religiosa. Itēz pu blicaveluti forum basilicā frustra quis sciens emit.

Que tamē si p pphanis v' puatis deceptis a vendito re emerit. habebit actōem ex empto q̄ non h̄re ei lice at ut osequat q̄ sua inter est eum deceptum non esse

De locatōne et condnāōe R̄ica.

Locatio. ff. e. l. iij. p. Propria. q̄ ad tractatū. et q̄ q̄. Si de p̄cio. vt. s. t. i. s. p̄cū aut. ac. ad finiaz

Si merces. s. certa et i pecunia numerata. ut. ff. de positi l. i. s. si q̄s hui. et. ff. de p̄. s. naturalis. s. at cū do. vñ p̄ci arius colon' q̄ p̄cē dño reddit fructū in p̄e s. r. oductor.

Idem iuris est si homines liberum pro seruo emerit.

De locatōne et oductione

Locatio r oductio p̄xima ē emptiōni et vēdiciōni. Hīs demq; iuris regulis confi stunt. nā vt emptio et vē dicio ita otrahit si d̄ p̄cio ouenerit sic et locatio r cō ductio ita otrahi intelligi tur si merces ostituta sit.

Et opeit locatori quidez locati actio. oductorī hō oducti actio. Et q̄ su pra diximus si alieno arbitrio p̄cium pmissum fuerit ead et de oductione r locatōe dictā esse intelligimus si in alieno arbitrio merces pmissa fuerit.

Qua de causa si fulloni poliēda cu rādaue ā sarcinatori sarci enda vestimta q̄s dederit nulla statim mēcede ostitu ta. sed postea tñ daturus q̄tum inter eos ouenerit nō pprie locacio r oductō intelligit. sed eo nomine actio p̄scriptis verbis dat

Pretea sicut vulgo q̄re batur an pmutatis rebus emptio r vendicio otrahi tur ita queri solebat de cō ductione r locacione si for te rē aliq̄ vtēdā hie frue dā tibi aliquis dederit. et

inmo socius magis vt. ff. e. si merces. s. vis maior.

Quid locati. sicut venditori ex vādito ita em. r. pto actio opeit. r. s. t. i. s. h. et cū p̄cū i fi t.

Supra diximus. ut. s. t. i. s. Itē p̄cū. u. Qua de causa. qz dixi certū debere p/ cum interuenire.

Arbitrio. ff. e. si merces. i. s. n.

Si fulloni. ē aut fullo q̄ lauat siue tin git siue pollit. Sarcinator est q̄ fracta ve stimenta resartit. vt dicem'. s. mā. in fi.

Postea. nō post ea. nā pus re nō secu ta id est nondū tradi ta ad reaptādū actō nondaret. vt. C. de rez p̄mu. ex placito a.

Romine. quasi ex nouo contractu inno minato. vt. ff. de p̄ s. scrip. ver. l. i.

Verbis. s. man. s. fi. ostra. s. z. disting ue. an certa merces interuenit. et tūc agi tur locati. vt. s. e. in pñ. aut incerta q̄ tūc p̄scrip. s. agit. vt hic. aut nulla. et tūc est mandatū. ut. ff. s. p̄sep. s. si tibi polli enda. et in otrario.

Vulgo q̄rebatur vt. s. t. i. s. Itē p̄ciuz

Boues comodaz rent. improprie po nitur vt sequitur.

Bos p̄nt. sua cul pa. alias non tenet. cū vtriusq; gr̄a ostra ctū sit. vt. h. et. ff. de p̄sep. s. si gratuitaz. s. si margaritas. et. ff. cōmo. si ut certō

.s. nunc videndum. f. Non fuit bona ratio. vt. s. q. mo. re contra. ob. s. comodati.

Prescriptis. hōbis. q̄ opeit ex oē abz tribz inoziatis. do vt des. facio. ut facias. do ut facias. ut. ff. s. p̄sep. s. natu ral. s. i. ij. r. iij. al' dat ex pactis i otmēti appoitis. ut. C. s. re. p̄mu. r̄bz al' dat qñ dubiū ē de noie cō tract'. vt. ff. de

prescrip. v. l. i. §. fi. a. l. ij. et. iij. a. iijac. consistit. mlt'a g
 b **A**deo aut. h' s' b' regis et q'ombz hnt inter se oia.
 i **A**liqua. alias non est in litera aliqua.
 k **V**endico. s. ex vna pte. **E**t conductio. sez ex alia.
 m **V**tru emptio. qd videbat cu talis datio alienatio sit.
 vt i aut. de no ali. §. alienacois. col. ij. qd locatio no facit.
 vt. ff. e. l. non solet.
 n **E**t conductio. qd
 videbatur cu mer ce
 dem soluere teneret
 o **P**erpetuo. alif
 accipit. ut. ff. p. loc.
 p **P**ensio. in l. i.
 pecunia.
 q **R**editus. in spe.
 r **A**lienauerit. cum
 multi sint modi alie
 nadi. vt. ff. de publ.
 l. iij. a. iij. a. v. a. vj
 r **A**fferre liceat. in
 terdu aut dat ad cer
 tu temp' me dum in
 tercia psona vl gna
 cione. euz oia pacta
 sup b contractu hita
 valeat. vt. j. pr. §. h
 ecclia dat in emphi.
 vsqz i tercia gnao3
 tm. ut in aut. de non
 ali. col. ij. §. emphi.
 vl ut puto ec in pe
 tuu dabit ut qlibz p
 uatus. ut h. et i aut.
 de non ali. emphi. §.
 hiaz colla. ix.
 s **Z**enoniana. vt. C.
 s iure emphi. l. i. ac.
 t **E**mphiteoseos. em
 phi gee latic. Sz meli
 oracio. Bideo qz oli
 tm sterilia dabatur
 ut melioraret sed ho
 die no tm sterilia da
 tur. sz ec fertilia. n in
 ecclia q dat sola ea q
 agrua vident pco
 nomo et alijs gubez
 natoibz ecclie. sic. C.
 de sacrosact. ec. aut.
 ppetuo quoqz.
 u **P**ropriā. agitur
 § condicione ex. l. ad
 omia obfua da qoue
 mit. Sed nuqd em
 phi. potest alij dare
 i emphi. R. sic. vt i
 B. §. et i aut. de non
 alie. aut p. §. aliena
 tionis. Itē nuqd il
 lud vtile dñiū q so
 lum habet transfertur in eum. R. sic. cum rei ven. vtil si
 bideur. vt. ff. si ag. vec. l. i. et. iij. Sed qualiter ager pri
 mus emphi. contra. f. M. vt eum expellat. R. re ven. que
 licz de iure sibi no opetat. exceptio tm opponi no p. qz re
 plicaret. et sic no dñs dñm vincit. ut. C. de trasact. v. de
 facto tm agit et vicit. ut. ff. de excep. rei iudi. si qd rē. vel

inuicē a te aliā rē vtendaz
 siue fruendam accepit et
 placuit non esse locacionē
 r' oductionē. sz p'rium ge
 nus esse otractus. veluti si
 cū vnū q's bouē h'et. r' vi
 cinus eius vnū. placuerit
 inter eos vt p' denos dies
 inuicē boues comodarent
 vt opus facerent et apud
 alterū bos perijt. neqz lo
 cati. neqz cōducti. neqz co
 modati opetit actio. qz nō
 fuit omodatū g'uitum. ve
 rū p'scriptis v'bis agend
 est. **A**deo autē aliquaz
 familiaritatē inter se vidē
 tur h'ere empicio r' vendicio
 Itē locacio et conductio
 vt i quibusdā caus' queri
 soleat vtz emptio et ven
 dicio otrabat an locacio r'
 oductio vt ecce de p'dijs q
 ppetuo quibusdā fruenda
 tradunt. id est vt q' diu pē
 fio siue redditus p'ster. pro
 h'is dño neqz ipi oductori
 neqz heredi eius cuiue cō
 ductor heresue eius id pre
 dium vendiderit aut dona
 uerit. aut dotis nomine de
 derit aliove quocunqz mō
 a lienauerit auferre liceat
 sz tal' otractus qz inter ve
 teres dubitabat a quibus
 dam locacio. et a quibusd
 vendicio estimabatur lex

veri9 agat p'scp. v. vel die ex. l. zenonis ad mercedem.
 r **A**d locaco3 imo differt in vj. nā h' ecia in spē p' statuz
 pensio. sz ibi in pecunia tm. vt hic scripsimus. Itē h' possi
 det naturaliter sicut fructuarius. vt. ff. de ac qui. pos. na
 turalit. §. oductor nō. ut. C. oia. de vsu. l. i. Itē h' habe
 dñiū vtile sz oductor nō. ut. ff. e. l. nō solz. Itē h' o'ct' fit
 i immobilibz tm. ille ec
 in mobilibz ut i aut.
 de ali. et emp. §. licēz
 tiā. col. ix. Itē h' agi
 tur odict. ex. l. ibi ex
 oducto. Item ē hic cō
 tractus iuris ciuilis.
 ille natural. vt h' sz.
 Itē h' i scriptura. ilz
 le ecia sine ea. vt. C.
 de iur. emphi. l. i. et
 .s. de ob. ex. o'sesu. et
 .s. e. in prim.
 y **A**d vendicionē.
 qz h' p'ensio p' stat. ibi
 res libere transit. Itē
 ob hoc res reuocat.
 sed ab emptore non
 p' venditorem. vt. C.
 de rei ven. l. m. ciuile
 . Itē h' vtile trāsit do
 minū. ibi directum.
 ut. s. de rez. di. §. p
 tradicionem.
 z **N**atural. iurigen.
 qd naturali racōe ē
 inductū. vt. s. de iur
 na. §. qz vero. h' em
 est de iur. ciuili. et ut
 alias. j. §. act. §. de cō
 a **A**ddo **I**tituta
 mmū. vt pensionem
 non habeat.
 b **P**articlāris. id ē
 medietatis vel min9
 fm. M. et. jo. ar. ff. §.
 vsufruc. etiā de v.
 fig. nomē filiaruz. §.
 por. cōis. et. ff. §. dā.
 m'fec. inter quos. §.
 damni. et de o'rah.
 emp. domū. nos dicit
 mus si aliqd ecia paz
 rū remansit damnum
 emphiteote esse ar.
 huius. §. et. C. e. l. i.
 c **V**timur. sūt r' alia
 duo naturalia siue ta
 cita pacta i b' o'ratu
 ut de reiciēdo ep' h' i/
 teotā si nō solueit pē
 hōz p' triēmū. ut. C.
 e. l. ij. §. i. et in aut.
 de non ali. §. scire. in

emphiteota autē ecclie sine colono priuati. dic ut ibi nō
 sez p' biennū. Item et si velit emphiteota vendere quod
 dommo primo denunciare debet. vt. C. e. l. fi. §. i.
 d **I**tē qz suo. l. artificis. qd si cta nō ē materia dem'ata
 e **F**orme. l. dem'ate. §. R. nō int' est. ut. ff. de o'ch. emp.
 oucit. et. l. sabim9. l' facias pūctū i dcōe suo. f **C**oducto

legem id est pacta ut ff de positi l i § si conuenerit
a Equo ut usuras post mortem ut C e pns idē ecōtra nā
oductor agit ut domus et hostia sibi repēt ut ff e ex odu

b Qui p vsu. Cō
diligētissim⁹ i diliz
gēl sic expōmē ff e
si mēces § q colūnā
nā cū vsulqz grā fiat
locatio nō veit era
ctissima ut ff omo
si ut cō § nūc viden
dū alij pprie ponūt
et dicūt spēale i hīs
rebz q facile pnt frā

c Amiserit. Cō
vel damnū datum sic
qđ pūidei nō potat
ut ff e § de damno
d Cōductore. ppē
tatis secus i vsu u
ut C d vsufruc si do
mima vel dic ut ibi
et de iur do si soerus

e Succedit. Cō
ut C e viam sed an
moriēte scolare p re
cedente substitutē pē
Rē sic de iur condu
ctōnis § rō societa
tis phibz que pualz
vbi cōpōna eligitē
ut j t i § soluitur

f De societate. est
autē societas ut ait
marcus tullius duozū
plurūue ouencio ho
neste otracta ad vbe
riore qstūm et como
diorē vsum.

g Societate. to
toz id ē om
niū et expōmē
ut ff e l i § i t l iij
§ i nā hoc nomē sez
totus tā tū totitate
ad vnā rem signat.

h Emēdi. Itē alijs
duobz sez oim bonoz
rū simplr ut ff e l
nec adicit itē vnus
rei ut ff e l v et l i
i Cōles. Societas
sic ff de hē insti l i
quotiens § heredes
et s de hē insti §
ita demū et ff e l si
nō fuerit et dic eqle
fuisse capitale

k Expōmē. ecā in so
lo lucro ut j e § illd
f Tercia. sez pars
lucris et damni

m Conuencio. sez talis vt sequit

n De illa ad ticiū computatio hic expedita fiat vt si lu
crum in vna re in alia vero damnū contigerit vt si dedu
cto omni damno lucrum super est vnus in duas ptes ali⁹

p vsu aut vestimtoz aut
argēti aut iūnti mercedē
aut dedit aut pmisit ab eo
custodia talis desiderat q
lem diligentissimus pfa
suis rebus adhibet quā si
pstitit r aliquo casu for
tuito eam rem amiserit de
restituenda ea non tenebi
tur. Mortuo conducto
re intra tpa oductionis he
res eius eodem iure in con
ductionem succedit

De societate

Societatem coire
solemus aut toto
rum bonorum quaz greci
appellāt

aut vnus alicuius nego
ciacōis veluti mācipiorū
vendendorū emendorūqz
aut olei aut vini aut frum
ti emēdi vendēdiqz

Et quidē si nichil de p
tibz lucris et dāni noiatim
ouenerit equales sez ptes
et in lucro r in damno ex
pectantur. Ad si expresse
fuerint ptes hee seruari de
bent. Nec em vnquam du
bium fuit quin valeat con
uentio si duo inter se pacti
fint vt ad vnū quidez due
ptes et lucris et dāni pti
neant ad aliuz ptineat ter
cia

De illa sane conuē
cione quehituz est si ticius
et sepus inter se pacti sunt
vt ad ticiū lucris due ptes
ptineant dāni tertia ad
sepū due ptes dāni lucris

in tertiā ptē admittat eius lucris si vero tm dāniū sup est
is qui in duas ptes dāni ferre dz in rebz q sup sūt tm vn⁹
q alter accipiat qrtū faciat tertia ps dāni ut ff e muti⁹

o Seruius. h fuis
sibimet otradice viz
detur ut ff e l i mu
tius § nō ē vezz nā
ibi dicit d factō hoc
esse nō posse s vtdā
nū et lucrū fit in eadē
societate cū dāni lu
cro et econtra lucrū
damno deducto intel
ligatur vt ibi dicit

Et adeo. hec par
ta inequalia tūc de
mū locū habent qn
alter pl⁹ otulit ope
re vel industrie q al
ter ut ff e l si nō fue
rit § si nō placuerit
f. Az. cū societas fit
fratnitatis ius ut ff
e si verū. Jo. o tra
et subaudit i l illa si
nō fuerit maxie aiij
idē qđ Jo. h tali rōe
quia iure ouencions
valent non societa
tis ut ff de positi l
i § si conuenerit

Et adeo o tra quiti mu
tij sniam obtinuit vt illud
qz ostiterit posse cōuenire
vt quis lucris ptē ferat de
damno non teneat qđ et
ipm huius cōuenienter sibi
estimauit qđ tm ita intelli
gi optet vt si in aliqua p
te lucrū in aliqua dāniū
illatū sit o pensacōne facta
soluz qđ sup est intelligat
lucris esse

Illud expedi
tū est si in vna cā ps fuerit
expōmē veluti in solo lucro
vel in solo dāni in alte
ra vero omissa in eo qz in
quo ptermisum est eandē
ptē suari

Manet autez
societas eousqz donec in eo
dem cōsensu perseueraue
rint at cum aliqs renūci
auerit societati soluitur so
cietas

Sed plane si qs
callide in h renūciauerit
et l sed et si socius § si
Totorum id est omnium et
hoc expōmē ut ff e l iij § i alis cōtra ut ff e nec adie
3 Si quid vero alias si quidē sic ff e quibus
c i poss e l fulcim⁹ § q si adūsus sic ff e actōe § dixim⁹

o Seruius. h fuis
sibimet otradice viz
detur ut ff e l i mu
tius § nō ē vezz nā
ibi dicit d factō hoc
esse nō posse s vtdā
nū et lucrū fit in eadē
societate cū dāni lu
cro et econtra lucrū
damno deducto intel
ligatur vt ibi dicit

Et adeo. hec par
ta inequalia tūc de
mū locū habent qn
alter pl⁹ otulit ope
re vel industrie q al
ter ut ff e l si nō fue
rit § si nō placuerit
f. Az. cū societas fit
fratnitatis ius ut ff
e si verū. Jo. o tra
et subaudit i l illa si
nō fuerit maxie aiij
idē qđ Jo. h tali rōe
quia iure ouencions
valent non societa
tis ut ff de positi l
i § si conuenerit

Partē. nō totā
alias esset leonina ut
sz in fabula auiani
et ff e l si non fuerit
§ si et l si vnus §
et si pūm in fi

Quod et ipm sez
dicitū est h pr casu
s Cōuenienter id ē
oueniēs esse sue sen
tētie quā dixit s e
§ de illa Accur

Illud suari nota
eandē ratōz o rarioz
sic ff de l iij l si §
fi ff fami l hz si fi
lia § Itē pap ar oē
ff de li et postu l i
omodissime et ff lo
ca l ea i h et ff s
neg § si qs negocia
u

Manz aut renū
ciauerit pnti socio n
absenti vt ff e l sed
et socius § si absenti

Callide idē est q
si intempestiue renū
ciet Itē et si expedi
at non renūciari vt
ff e actōe § labeo

et l sed et si socius § si
Totorum id est omnium et
hoc expōmē ut ff e l iij § i alis cōtra ut ff e nec adie
3 Si quid vero alias si quidē sic ff e quibus
c i poss e l fulcim⁹ § q si adūsus sic ff e actōe § dixim⁹

Concedit nota hic. v. modos soluēde societatis. Et se
 quētibus qtuor. q. sūt et alia duo ut intēpcōe rerū natālū
 vel cuiuslibet. ut ff. e. verū. q. pnt. Itē cū ab alio stipulor ani
 mo nouādi. vel iudiciū cū aliq dco aio nouādi. ut ff. e. acti
 one. i. hē.

Captauerit. i. nō
 pēcogitauerit. / te id
 e. Soluit mor / i tu
 tela. sec. idepositor
 mādato ut ff. d. hys q
 no. i. fa. futi. q. illud.
 b. Si id ē quāuis.
 e. Couenerit. s. ut du
 ret intē supstites. etiā
 vno morte. nō autē
 ab hēde trāsit ec ex
 pado. ut ff. e. l. adeo
 et. l. nemo. n. in socie/
 tate veditāliū. ut ff.
 e. l. vep. q. i. hēde. q.
 l. adeo. i. hē. et n. des
 nuo pēciat ut ff. e. l.
 f. si rei. plane.
 ut duo tabnarij de vē
 dendo vinum in foro
 s. Publicacō n. que
 publica fit ppter de
 licta ut ff. de bo. dā.
 l. i. i. hē.

CAlius. i. fiscus.
 i. Pro mortuo. sic. ff.
 e. actione. q. publicas
 k. Dabatur cione
 Sz quid si h socii cu
 ius bona pblicata sūt
 rōe operis socii erat
 nō rez. q. eē potest.
 ut. s. e. q. nam et ita.
 h. n. idē. cū libtat em
 vel vītā vel ciuitatē
 amittat ut ff. de bo.
 damp. l. i. et. j. p. q.
 innuitur in fi.
 l. Itē si qd cessit. qd
 facere pōt. ne in carce
 rez detrudatur. ut. j.
 de act. q. fin. et. C. de
 cessi. bo. l. i.

CDebita. qz fisco
 vel puat. s. bebāt. ut
 ff. e. actione. q. i.
 n. Veneat. i. vedaē.
 o. Sed hoc casu. q.
 d. non hē supiori. pr.
 s. qn bona fuerūt pb/
 licata. nam viuens q
 i ciuitate epūs sibi po
 stea acquirere pōt. ut
 ff. de cessi. bo. l. v.

CSocii actione. q
 est directa ab vtraqz
 pte. ut. j. de pe. te. li. q. ex. qb. et finita sociate nascitur. vt.
 C. e. tam diu. nisi in casu. ut ff. e. actione. q. nonnunq.
 p. Pall. q. de solo dolo tenet. et lata culpa q. doli ipntat
 ut ff. de positi. l. q. nec. va. et. ff. si qd te. li. eē ius. l. i. q. n. at.
 q. Teneri. nisi alē tantā culpā pstititit quantā et iste. et

societati vt obueniens ali
 quod lucrum solus habeat
 veluti si totoz bouoz soci
 us cū ab aliq heres essz re
 lictus i hoc renūciauerit
 societati vt hereditatē so
 lus Inerifaceret. cogitur
 hoc lucrū ouicare. si quid
 vero ad aliud lucrificiat
 qd nō captauerit. ad ipm
 solū ptinet. Si vero cui re
 nūciatū ē quicquid omno
 post renūciatā societatez
 acquiritur soli deditur.
Soluitur adhuc socie
 tas etiā morte socij qz qui
 societatem oēhit certā p
 sonam sibi eligit. Sz et si
 osensu pluriū societas oētra
 cta. fit morte vnius soluit
 et si plures supsint nisi i co
 eundā societate aliter que
 nerint. Item alicui rei
 oētra cta fit societas et finis
 negocij impositus est. fini
 tur societas **P**ublicacō
 ne qz distrahī societatem
 manifestū est. scz si vniuer
 sa bona socij publicentur.
 Nam cum i eius locū alius
 succedit pro mortuo habe
 rur **I**tem si quis ex so
 cijs mole debiti pregraua
 tur bonis suis cesserit. rido
 ppter bona publica aut p
 uata debita sba eius vene
 at soluitur societas. sed h
 casu si adhuc consentiant
 in societatem. noua videt

afferret per damnū. quo casu opescatur culpa Item dolo
 cum dolo. ut ff. de compen. si ambo. et de do. l. si duo.
 e. Solet an oētra societate. et i h discrepat a depositario
 qui ut in pnti tenet. sic. ff. d. positi. l. q. na. sic ē i eo cum q

incipit societas **S**ocius
 sociovtrū eo noie tm tene
 atur p socio actione. si qd
 dolo omiserit. sicut is qui
 deponi apud se passus ē
 an etiā culpe idest d. fidie at
 qz negligentie noie quefi
 tum est preualuit tamen r
 culpe nomine teneri eum.
 Culpa autez nō ad exactis
 fimam diligentia d. rigent
 da est. Sufficit em talē di
 ligentia omibus rebus ad
 hibere sociū. qualē in suis
 rebz adhibē solz Nam qui
 parū diligētē sociū sibi as
 sumit de se queri debet h
 est sibi imputare debet

Mandato obligacōnū
 Mandatū contra
 hitur quinqz mo
 dis. siue sua tm gratia ali
 quis tibi mandet. siue sua
 et tua. siue aliena tantum.
 siue sua et aliena. siue tuaz
 aliena **A**t si tua tantum
 gracia mandatum fit sup
 uacuum est mandatum et
 ob id nulla ex eo obligacō
 nec mandati inter vos na
 scitur actō **M**andantis
 tantū gracia interuenit
 mandatū. veluti si qd tibi
 mādēt ut negocia ei ge
 rēs velud fūdū ei emēs ul
 ut pēospōdres **T**ua grā
 r mādāt is. veluti si mādēt
 tibi ut pecuniā sub vsuris
 crederes ei q in rem iphus

Mandantis gereres. et tūc qz suscepit mādātū n qz gessit
 teneat. ut ff. e. si remuneradi. q. i. **T**as mutuātis pte vsura
 a **T**ua grā. sub vsur. in h ē vtili
 rū lucrū. Sz oē. ff. de
 vsur. cū qdā. q. si pupillo. i. fi. Sz ibi d. s. d. audiri tm. ul die n
 pte lucrū iducte. s. pncipalit ut ibi secundario tm sit. ut h dē

habeo rem oīez sine
 societate. ut ff. fam. .
 h. l. h. redes. q. n. tm.
 s. **Q**ui parz. sic. s. q.
 mo. re. oētra ob. q. pre
 terea. dato obli
 t. **D**e mā. gacōnū
 alie re oētrahunt alie
 v. bis alie l. is. alie cō
 sensu. ut. s. d. ob. Itēz
 eaz. q. ex oēfū. alie p
 veditōez alie p loca.
 et oduct. alie p socie
 tatem. alie p manda
 tū. ut. s. de ob. ex cō
 fēsu i p. de tribus p
 mis. dixit nunc de. iij
 scz de mandato

Mandatū. mā
 datū est offic
 u. q. tuito ab
 eo q suscepit exhibē/
 dū n ei fiat g. tis inci
 pit esse lo cacio si non
 erat fcirus alias ta
 le factum. ideo qz lo
 cari oēueit. ut. j. e. q.
 fi. et fit p h bū rogo.
 volo mādō supplico.
 et similia. ut ff. e. l. i.
 q. fi. **Q**uinqz im
 mo videtur. q. v. ut
 sequitur. sed dic. v. f.
 obligatorijs. vltimū
 em non ē obligatori
 um vltimū enim ē qn
 tū tua gracia non est
 obligatoriū. ut ff. e.
 t. l. q. fi. **I**tem f. jo.
 est quoddā aliud. vj.
 obligatoriū. ut cum
 sua grā et tua et alie
 na aliqs tibi mandat
 ut emas fundum pro
 me et tera titio. Itē vl
 timuz p t d. v. j. mo
 dis. Et exemplifica.
 ut ff. e. si pcur. q. si tu
 toēs vbi tutor man
 dat otutori suo ut ser
 uū nēriū emat pupil
 lo. et sic grā mādātif
 et mādatarij et pupil
 li oēhitur mādātum

Obligatō. n. dolo
 et calliditas inter ce/
 dat. ut ff. d. i. iu. o. filij
 3 **M**adātis gereres. et tūc qz suscepit mādātū n qz gessit
 teneat. ut ff. e. si remuneradi. q. i. **T**as mutuātis pte vsura
 a **T**ua grā. sub vsur. in h ē vtili
 rū lucrū. Sz oē. ff. de
 vsur. cū qdā. q. si pupillo. i. fi. Sz ibi d. s. d. audiri tm. ul die n
 pte lucrū iducte. s. pncipalit ut ibi secundario tm sit. ut h dē

a **E**i puta procuratori mandantis. Accurſus.
b **I**pfius. ſ. mandantis. et in ſ. eſt utilitas mandantis
c **M**andati. ſ. fideiuſſor. et ſ. caſu ageſ. q̄ fideiuſſor. em. mā
 dantem actione mandati. nō ex ſtipulacōne p̄ma ſi nouandi
 aīo ſ. mādatū iterceſ.
 ſit ut. ff. e. ſi mandato
 meo. in ſi. l. ſi at nō in
 nouandi aīo ageſ. ex p̄
 ma cā. ut. ff. de p̄cut
 .l. 13. §. ea obligacō i
 ſi.
d **S**ua et aliena mā
 det. ſ. agi p̄t duabus
 act. mandati. ſ. cōtra
 mandatē. et neg. §. cōtra
 titiū que datur
 mādati. ut. C. 8. neg.
 §. ſi mandatū Accur.
e **C**redēs ſi manda
 ſ. **T**ua gracia **L**uit
 at addunt doctores.
 .vj. modos. q̄ dicit
 .s. e. in prim. in glo.
 imo vid. r̄. i. ſi. glo.
f **E**x oſilio. nō bo
 nā regulā. que de cō
 ſilio non teneri. fallit
 tam in caſibus q̄ hīs
 legibus dñr. ut. ff. de
 dolo. q̄ ſi cū ſciēs. et
 .ff. 8. p̄ſene. l. ij. §. ēte
 ibi fuit fraudulentuz
 oſiliū. ut. ff. de t. iur.
 .l. oſilij. Item fallit.
 ut. ff. ad. l. acq̄. l. ſi /
 e. §. lib. hō. r̄. ff. de
 de iur. l. nō ſolū in
 p̄n. et. l. p̄cul. q̄. ff.
 q̄ vi aut clā ſp. §. i. et
 .ff. de furt. ſi q̄s vr̄
 ori. §. c. ticio. et. ff. 8. p̄
 cor. l. i. r̄. §. p̄. adē
 ſ. ſ. in maleficiis. idō
 nō dat. man. tenetur
 tñ vel de dolo v̄ alij
 actōibz. Itē alias fa
 cturus non erat in p̄
 dictis caſibus. al. ob
 tinet ſ. reglā. ut. h. r̄.
 .ff. e. l. ſi remunerādi
 .§. plane. S3 certe nec
 hīs caſibz vid. tene
 ri. ut. j. p̄. §. S3 dic n̄
 teneſ. illi cui tale oſi
 liū p̄ſtatur. ut ibi. §.
 illum e. 9. leſionem cō
 ſuluit. ut ſ. dicimus.
 Vnum dicit p̄. q̄ nec
 hīs caſibus fallit di
 cta regula. cū dicat n̄
 teneri illi. ſ. cui oſiliū
 p̄ſtitū eſt niſi in caſu illius legis. ff. de dolo. q̄ ſi cū ſciēs et
 illius legis. ff. de p̄ ſene. l. ij. **M**andati. ſ. actione.
i **L**iberū. ſ. ſuſcepto oſilio. ſ. ſuſcepto mandato necē ē oſi
 mari ſm jo. n̄ congruo tpe renunciatur. ut. j. e. §. mādatū. et
 .ff. e. mandauero. §. ſi. et. ff. omo. l. in comoda. ſ. ſicut.

mutuaretur aut ſi volēte
 te agere cū eo ex fideiuſſo
 ria cā mādet tibi vt cū reo
 agas piculo mādatiſ vel
 vt ipſius piculo ſi ipuleriſ
 ab eo que tibi delegerit i
 id qd tibi debuerat. **A**li
 ena aut cā interuenit man
 datū veluti ſi tibi mandat
 vt ticij negocia gereres
 vel vt ticio fundū emeret
 vel vt p̄ ticio ſponderes.
Sua et aliena. veluti ſi
 de oñibus ſuiſ ticij nego
 cijs gerēdiſ tibi mādet vt
 vt ſibi ticio fundū emeret
 vel ut p̄ eo ticio ſponde
 res. **T**ua et aliena velu
 ti ſi tibi mādet. vt ticio ſb
 vſuris crederes. qd ſi ſine
 vſuris pecuniā crederes.
 aliena tñ gracia int̄cedit
 mādatū. **T**ua tñ gracia
 interuenit mādatū. veluti
 ſi tibi mādet vt pecuniā tu
 as in emp̄cōel poci⁹ predi
 orum colloces q̄ feneres
 vel ex diuſo vt pecuniā
 tuas feneres poci⁹ q̄ i ep̄
 cione prediorum colloces
 cui⁹ generiſ mandatū ma
 giſ oſiliū q̄ mādatū eſt r̄
 ob id non eſt obligatoriū
 quia nemo ex conſilio man
 dati obligatur. etiā ſi non
 expediat ei cui mandabaſ
 cum liberum cui⁹ q̄ ſit apd
 ſe explorare. an expediat
 conſilium. **S**taqz ſi ocio

k **S**taqz ocioſa non alie. hoc eē vidē p̄ opi. pla. q̄ dixit
 duo. ſ. vbi oſulo certe p̄ſone mutuari teneor ita demū ſi ali
 as ſcūr⁹ non eras. vbi at n̄ ē designata p̄ſona nō teneor. et
 ſi alias factur⁹ non eras. S3 jo. in vtroqz caſu dicit contra
 nā p̄mo indifticte te
 neor. ſiue alias eras
 mutuaturus ſiue non
 ſcdo at cum diſtictio
 ne. non alias. et fa. p̄
 eo. ut. ff. e. ſi remune
 randi. §. plane. s. e. §.
 tua et aliena. in ſi. et
 ff. de neg. §. l. in. i. ſi.
 q̄. l. iij. nec ob. qd hic
 dicit. qz et ſi alias etiā
 ſcūr⁹ eras. tenetur q̄
 mādaui ut dictū eſt.
 vñ p̄t ſubaudiri magi
 me. qz non aliter. r̄.
Lud q̄ obliga
 toriū. etiā ſi iuramētū
 int̄cederz ut i aut. ut
 ſemitaſ nō ſolū. §. i. et
 fa. ad hūc. §. ff. e. ſi re
 munerandi. §. rei tur
 pis. et. l. ſi mandauero.
 ro. §. qui edem. et. ff.
 de arbi. l. ſi cum dieſ.
 §. in op̄. miſſo. et. s.
 de iur. ſti. §. q̄ turpi.
 et. ff. de r̄. obli. l. ge
 neralit̄. et. l. ſe. et. ff.
 de oſ. inſti. oſidicōes
 m. **M**ores. ſ. querit̄
 q̄ ſi mandauit tibi vt
 illi noie meo miuriaz
 inferres. an teneor.
 R̄. vtiqz ar. ff. 8. dā
 infec. l. dām. §. ſi mā
 n. **P**reſtites. **D**ato
 ris. ſ. ei cui omiſſum ē
 maleficiū. ut penaz
 dupli et ita l3 inter ſe
 mādatarij. tñ nō agit
 qz nec inter eſſe figit̄
 ut. ff. de oſ. inſti. fili
 us a melius. ff. de re
 iur. l. qd quis culpa
 in ſi.
Ticiū. i. mādatē
 p̄. **S** qui mādatuz
 ſe3 certē forme. nam
 qnqz habet certā for
 mā et tē h3 loē qd h
 dicit. et. ff. e. diligēter
 qnqz n̄. et tūc bona fi
 de facere d3. ut. ff. e.
 l. in. et. p̄baſ etiā ſi
 diſtictō. ut. ff. e. ſi q̄
 pro eo.
Mandati act. onē.
 S3 ēte nec neg. §. f. B. et jo. et eſt p̄ eis. C. 8. neg. §. l. v.
 et. ff. de neg. §. q̄ aliena. §. libit̄ a d̄ pecul. ſic creditor. §. i.
 S3. M. d. ab at vtilē neg. §. actōz. r̄ v̄ debāt illi. l. ſi. 8. neg.
 §. qz ſp̄alis ibi ſuit. p̄hibi. S3 certe miror de hac opi. cū
 vidat̄ lex expedita. q̄ eē utilē d̄ negat exp̄ſe ut. ff. e. ſi p̄ ten

ff. de eden. l. i. §. cā. Accurfus

Cū eo actōz pro p̄cio dato. ut. ff. de i. rē. v. si fundum
Emeret. ē aut illa rō qz maiori fūme minor iest. ut. ff. de
 v. ob. l. i. §. ij. et. l. i. mē. st. §. ij. a. ff. de arbi. diē. §. si plures.
Recte nā si nō recte. nō est necē reuocari. ut. s. e. §. illud
Euanescit. spāle ē in mādato ut sic facile tuocetur pro
 luntatē vni⁹ p̄st̄m
 in alijs em̄ oēctibus
 nō sic ut. C. de acti. et
 obli. sicut q̄ est co. ff.
 huic. et est rō qz hic
 nō stati mēst. et i dō
 nō stati hincinde na
 scitur obligacō q̄ ex i
 esse dat. ut. ff. e. si. p̄
 curatorē. §. mandati a
 drio et fa. ad hunc. §.
 ff. de iudic. om. iu.
 qz et. ff. de miñ. si m
 nor. §. scuoia. a. C. 8
 ipu. hre. l. i. fi. et. ff. 8
 ritu sup. l. pleriqz
Rē si adhuc intes
 gro sed usqz quo dē
 integrū. Rē si fuit mā
 dati emp. donec ar /
 eas dederit. vel alias
 se emp. oī obligauit
 et idez i fribus. a. vt
 breuius accipias. si iā
 cepit mē esse manda
 tarij. non est res inte
 gra. alias sic. ar. ff. e
 si pcuratorē. §. māda
 ti si vō non est res in
 tegra non finitur mā
 datū nisi i iudicio. vt
 ff. de iud. tā ex otra
 dū. §. si. §. qd pro
 dest si n̄ finitē mādatū
 re nō itegra. Rē qz p̄
 hredem cepta nego
 cia debent osumari vt
 ff. p suo. l. i. fi. l. noua
 inchoare necē nō fit.
 ut. ff. de neg. §. namqz
 vuis. §. si vmo. et. ff.
 p loc. heres locij. qd
 nō est re integra cuz
 ceptum non fit
Alioquin id est si
 non posset agere.
Probabilis. q̄ est
 i fco alieno. ut. h. ff.
 e. idē. §. p̄. alias
 nō est p̄babilis ut. ff.
 ad vel. quanqz. C. 8
 rescin. ven. quisqz. et. ff. 8
 edil. edic. l. i. §. causa
Afferet. qd esse non debet
Et huic. l. i. p̄rio casui.
Et huic libari. fa. ff. si cer. pe. a. q̄ et. C. 8
 sol. si ē vuis
Liberari nisi in casibz ut. §. q̄ mo. tol. ob. in p̄n. dicemus
Mādātū p̄mū p̄t fieri
 tus nā de dolo tenet et lata cul
Iusta cā puta cas⁹ fortu
 pa et leui et leuissima. §. b.
 et jo. ut. C. e. l. iure mādata. et. l. a. pcuratorē. Alij dñt de le
 uissima mādatarū nō teneri. §. de dolo tm̄. qñ ḡra tm̄ man
 dātis fit. vel de leui culpa qñ vtusqz ḡra adistat. alioz cō

scole autores recē vsqz ad
 centū aureos te acturū ex
 istimāt que sententia sane
 benignior est. **Q**uod si
 minoris emeris habebis. s.
 cū eo mādati actiōne qñi
 am qui mādat ut sibi cētū
 aureoz fundus emeretur
 is vtiqz mādasse intelli
 gitur vt minoris si possit pre
 cio emeretur **R**ecte qz
 mādatū oēctum si dum ad
 huc integres sit reuocatū
 fuerit euanescit. **I**tem si
 adhuc integro mandato
 mors alteri⁹ infueniat id
 est vel eius q̄ mandauerit
 vel illi⁹ qui mādatū susce
 pit soluitur mādatum. sed
 vtilitatis cā receptū ē vt
 si eo mortuo qui tibi man
 dauerat tu ignorās eū de
 cessisse. execut⁹ fueris mā
 datuz posse te agē mādati
 actōne. alioquin iusta cā et
 p̄babilis ignorantia tibi
 dānuz afferet. **E**t huic
 file est q̄ placuit si debito
 res māumisso dispensatoē
 ticij p̄ ignorāciam liberto
 soluerint liberari eos. cum
 alioquin stricta iuris rōne
 non possint liberari. qz alij
 soluissent q̄ cui soluere de

Edm̄ ut. ff. de reg. iur. otract⁹. S3 p̄mūz vidē verū. cum
 hic cōtract⁹ in multis discrepet ab alijs otractibus.
Liberato primo dispensatori et seruo
In summa. id est breuit ammodo hūcti. expediamus
Regocij. id ē otract⁹ ut qz alias n̄ erat p̄itur⁹ manda
Mercede. s. ut mercede. to si at alias pariturus erat a

buerint **M**ādātum n̄ sus
 cipe cuiuslibz liberū est susce
 ptum at osumād est aut q̄
 primū renuncianō est vt p̄
 semetipsum aut per alium
 eandēz rem mandator ex
 equat. Nam nisi ita renū
 cietur vt itegra cā māda
 tori reseruetur eādē rē ex
 plicādi nichilominus mā
 dati actio locum habet ni
 si iusta cā intesserit aut n̄
 renunciandi. aut intempe
 stiuē renunciandi **M**an
 datum eciam in diem dif
 ferri p̄t et sub o ditione fie
 ri **I**n summa sciendum ē
 mādatū nisi gratuitū fit i
 aliā formā negocij cadere
Nā mercede constituta in
 cipit locacio et conductio
 esse et vt generaliter dixi
 m⁹ qbus casibus sine mer
 cede suscepto offitio man
 dati ā depositi contrahi
 tur negocium hys casibus
 infueniente mercede loca
 cio et conductio intelli
 gitur cōthi et ideo si fulloni
 poliēda curādaue qd ded
 rit vestimenta ā sarcinato
 ri sarcinēda nulla mercede
 cōstituta neqz promissa
 mandati competit actio.

constituatur aliqz so
 lariū ḡra remuneran
 di. nō ideo min⁹ erat
 mandatum ut. ff. e. si
 remunerandi. i. Rē Et
 ad eius rei euiden
 tiam distiguetur. qz
 aut est incertū re et
 ḡne puta si dicam ti
 bi bene retribuā tibi
 s̄ suiciū ul' recogno
 scā. et tūc nō p̄t peti
 q̄c̄p. ut. C. e. salariuz
 et. ff. e. q̄ mutuā. §. sa
 lariū aut certum ḡne
 lz. incertum specie vt
 dabo tibi equum vel
 par vestimentoz. et
 tūc p̄t dici q̄ valeat
 oūcio salarij. cū non
 fit p̄sus incertum vt
 ff. e. si profidensore
 secus m̄ hys q̄ p̄ns
 re numero oñstūt. ut
 ff. del. j. l. si hojem. si
 at certū oino. tūc aut
 stipulacōe. p̄mittit̄ a
 tūc certi o di. petiē si
 at sine stipulacōe. et
 in o timent ante man
 datum vel post petiē
 act. ex eo contractu
 sez o traria mandati i
 formata si at ex inter
 uallo sez postq̄ o tra
 hentes ad alia diuer
 tissent negocia petiē
 officio iudicis ut. C. e
 l. i. et. ff. e. salariū. et
 C. 8 pac. petēs. a. ff.
 de duobz rei s. l. duos
Interueni. in fi
 ente mercede. s. in pe
 cunia numerata. ut di
 xim⁹. s. loc. in p̄m.
Itē h̄ regula ḡnalis
 est n̄ sit talis p̄sona q̄
 non o sueuerat locare
 opes suas. vel res ta
 lis q̄ non consueuerat
 locari. tē ei nō locat.

§. p̄sc̄p. v. agiē. ut. ff. de p̄. v. si tibi et. l. nat̄al. §. at cū do
Fulloni. fullo ē q̄ lauat et tigit p̄anos. et ec̄ pollit. ele
 uando sup̄flua. s̄ sarcinatoz ecōtra addit vbi est scissum ve
 stimentū vel p̄anus. et consuit. vñ dicit̄. et iste habet sar ta
 tecta. quia cū eēt fracta sūt repata ex quibusdam adiuncti
 ombus. ut. ff. de vsufruc. hactenus.
Actiōne immo videtur p̄scriptis v̄bis opetere. ut. s
 loc. §. i. Solucio ut ibi Accurfus.
Obligacionibus ex quasi contractu. Rubrica

Dost gna. i. manentes vel diuinitates oactu. ut. s. de ob. g. fi. vsq. huc a. Ex maleficio. subaudi vel qfi ut sit bona argumera. sic. j. de ob. q. ex male. in pn.

Igitur. qz de hijs ob. q. ex qfi oactu sunt dte debem. incipiamus de hac q. ex sola pueit amicia. ut. j. e. vltro citro. l. g. qz id est hincinde posibile eas nasci. naz. ex vna pre tm qnz agitur. ut si alteri no mterlit. s. sua tantum. **N**egotioz gesto riu. lz. ecia vnu nego. cu sit gestu. ut. ff. s. neg. g. l. iij. s. nego. cia. sic. j. vi. bo. rap. i. prim. et. ff. vi. bo. ra. l. ij. s. qd agit ptoz. **M**adato. s. eius cuius negocia gesserit. a sic soluit. C. s. neg. g. si madatu. q. est o. **V**tilitatis. s. ut re petat qd impedit. n denunciacio mhibeat. ut. C. e. l. fi. vel pena affectio. ut. C. e. si pe no. et. l. q. in vno. r. a. ff. e. is qui vel obseq. um. qd est si libt. p. a. tromi gerit negocia. ut. C. e. officio hys. ei casibus nil repetit. a. lioquin qnz ipetit. i. qntu locupletior est. ut dicem. j. g. pr. ac. **D**eserer. e. nego. cia. qd in multis noce ret. ut. ff. e. l. i. **N**ulla cu nemine sit verif. e. sua pecu. i. am iactare vel effun. dere ut. ff. de proba. cum de indebito. s. i. **S**icut at obliga. tu. s. m solidu. dum / modo sit vtiliter cep. tu negociu. lz. diuisus exitus sit secut. s. vt. ff. e. s. an vltro. s. i. **I**n casibus tm non te. net i solidu. ut si pu. pillus est cui nego. cia sunt gesta. Itz. si aio depdandi gessit. ut ff. e. si pupilli. i. Re. et. s. si quis negocia mea. Itz. a si ad noua negocia gerenda ac. cessit. ut. ff. e. si quis negocia. Itz. si pacto b actu est. ut. C. e. negocium. Item et si fuit in culpa gerens. ut. ff. e. l. sine h. re. d. a. r. a. Itz. si fuit in mora. ut. ff. deleg. j. si res. s. fi. Accursum.

De obligationibus ex qua. si contractu

Dost genera o. tra. ctu enumerata dispiciam. de ipb obligacioibz que quidem non p. nasci ex contractu intelliguntur s. tñquia no ex maleficio s. am capiunt quasi ex contractu nascivi detur. **I**gitur cum quis negocia absentis gesserit vltro citroqz inter eos nascunt actoes que appellat negocioz gestozu s. do. mio qd rei geste adu. s. eu qui gessit. directa opetit a. do negocioz at gesto. ru contra q. s. ex nullo contractu p. nasci manifestu est. **Q**uipe ita nascunt iste actiones si sine manda to quisq. alienis negocis gerendis se obtulerit ex q. causa h. qru negocia ge. sta fuerint e. ignorantes obligantur. **I**d qz vtilita. tis causa receptum est ne absentium qui subita festi. nacione coacti nulli d. ma. data negociorum suorum administracione p. gre p. facti essent deserent nego. cia que sane nemo eua. turus esset si de eo qd quis impendiss. nulla habitur. **S**icut au. te is q. vtiliter gesserit ne. g. cia dnm habet obliga. tum negocioz gestoz ita a. cont. iste quoqz tenetur

Exactissima. no gesto. re in ed. de dolo solo et lata cul. pa teneri. ut si ad dehta negocia accessit. ut. ff. de neg. g. l. iij. s. interd. qnz de dolo. lata culpa. et leui. et s. f. g. aru.

ut admini. racionis red. dat ronem quo casu ad ex. actissimam qsqz diligentia. opellitur reddere raconem. **N**ec sufficit tal. m dilige. tiam adhibere qual. e. suis re. bus adhibere solz si modo. alius diligentior eo. como. dius administraturus eet. negocia. **T**utores qz q. tutele iudico tenentur no. p. ex cont. tu obligati es. se intelligunt. **N**ullum eni. negocium inter tutorem t. pupillum o. b. h. e. s. q. sa. ne non ex maleficio tenen. tur. quasi ex cont. tu tene. ri vident. hoc autem casu. mutue sunt actiones. non. tatum enim pupillus cum. tutore habet tutele actio. nem. s. ex cont. tu tutor cu. pup. ilo h. cont. riaz tutele. si vel impenderit aliquid in. rem pupilli vel p. eo fuerit. obligatus aut rem sua cre. ditoribus eius obligauit. **I**tem si inter aliquos. o. nis res sit sine societate. ve. luti q. parit. eis legata. donataue ess. z. a. lter eoz. alteri ido teneatur. omuni. diuidundo iudicio q. solus. fructus ex ea re percepe. rit aut q. socius eius solus. in eam rem necessarias im. p. esas fecerit. non intelli. gitur ex contractu p. ob. ligatus esse. quippe nihil. inter se cont. xerunt. **S**ed. qz ex maleficio n. tenetur.

ut. C. e. l. tut. or. qnz. de leuissima. ut qn ali. us diligentior volebat. admistrare. ut h. dicit. et. ff. e. si pupilli. s. videam. qnz d. casu. ut i. h. casibus vbi a. gitur in qntu d. nis lo. cupletior. e. ut modo. s. diximus. in. e. s. **E**i se gestori. ac. m. **T**utores. s. quod. da. na. q. diu. e. tutor. n. orit obligat. ut ff. de. tu. et. ra. d. is. si tutor. s. fi. et. l. s. non dan. n. **E**x malef. i. az. cio subaudi vel qfi ut bona sit illacio. **A**cto. s. i. r. cam. tenetur e. alijs actio. nibus tutor. ut dixi. s. de attul. tu. s. fi. a. ita habe s. hoc. s. acti. onem tutele dir. cam. a. strariam esse ex q. co. tractu. **Q**uid de actio. ne pro tutele. Re. id. e. cum admistr. actio. s. tutele sit inducta. ut. ff. de eo q. p. tu. neg. g. l. i. s. pro tutore. **C**ontraria. quam. finita tutela demu. in. tedit. ut mo. dixi. s. d. directa. ut. ff. s. o. tra. act. tu. l. i. s. f. m. o. **O**bligatus. vnde. abfutur. est. quod p. inde est ac. si. a. ab. eet. ut. ff. s. neg. g. l. ij. m. fi. et. l. si q. s. m. adato. **I**tem si in. i. m. fi. societa. te. tuc enim as. ge. ur. p. socio. s. si eet. societas. v. d. r. tm. q. h. s. s. h. i. p. s. i. con. tradi. eat. nam n. uic. dicit. q. non est societas. a. po. stea. dic. socius eius. e. **S**ed dic. q. non est so. cietas. vera. s. qued. a. incidens nam vere co. trahitur consensu. ut. s. de ob. ex consen. m. pn. h. ic. autem p. ter. sp. e. ut i. s. g. dicitur. **E**ius. s. consors. eius improprie enim. ponitur ut mo. dixi. **E**x maleficio. subaudi vel qfi. ut sit bona illaco. ut. s. e. m. pn. et. fa. ad. huc. s. ff. fam. h. re. s. h. re. des. s. n. tm. i. fi. s. et. ff. co. i. di. l. ij. i. fi. i. Re. a. ff. p. socio. ut sit. p. socio. a. l. act. o. e. s. fi.

post distractu ac zonia q: sup ior: q: f. omni di. p. ibz sin: u. de iur. n. p. gularibz apetit. h aut ad vniuersitatē. ut. s. p. et. ff. p. soco. l. p. soc. arbi. It supi p. lics itēdi p. t. h at semel im. ut. ff. fam. hz. l. h filia. g. fa. et. C. fa. hz. l. c. et hys causis q: s. superiori. g. diximus
Heres obligatus. v. a maleficio. subaudi vel quasi.
Intelligit. s. actu one ex testō. ut. s. Sl. q. nra. rei v. d. i. c. a. i. o. aut q. dat ut in eodez. g. si. n. quid est ex q. si. o. t. u. R. n. nō p. u. to. q. nō est obligatō. v. nō d. z. dici. ex. q. f. e. ut. q. si. ut. j. de. act. g. s. i. q. d. m. rei. ven. s. p. p. o. t. h. e. c. a. r. i. a. d. i. c. o. q. s. i. s. t. i. t. legatarij datur ut. C. o. n. i. a. d. e. l. i. i. et. i. d. e. a. l. s. d. e. l. g. i. s. S. z. v. n. n. a. s. c. i. e. h. q. h. o. t. e. v. l. v. n. n. a. s. c. i. e. a. c. t. o. ex. t. e. s. t. o. R. a. d. e. i. d. o. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. h. e. r. e. s. q. s. i. o. t. r. a. h. e. r. e. v. i. d. e. r. u. t. ff. q. ex. cau. i. p. o. s. e. a. ap. d. u. l. g. f. i. et. l. s. e. I. t. e. m. q. u. i. d. d. e. p. e. t. h. r. e. z. a. h. e. s. t. e. r. q. h. o. t. e. d. u. c. i. s. nō. o. f. f. e. r. i. t. q. p. o. s. s. i. d. e. t. p. h. e. r. e. d. e. v. e. l. p. r. o. p. o. s. s. e. s. s. o. r. e. v. e. l. n. e. e. e. d. e. l. i. q. u. i. t. v. e. l. q. s. i. v. n. d. s. e. q. d. e. x. a. r. g. u. m. e. n. t. i. s. q. h. i. u. t. i. b. t. i. q. s. i. t. e. x. q. h. i. o. t. e. d. u. I. t. e. m. q. d. d. e. a. c. t. o. e. s. i. m. i. u. m. r. e. g. u. m. R. z. i. s. q. u. i. a. e. t. i. l. l. a. h. a. b. e. t. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. e. s. m. u. l. t. a. s. e. a. c. t. f. a. m. h. z. a. o. n. i. d. i. e. t. c. u. p. e. t. h. z. u. t. j. s. a. c. t. g. q. u. e. d. a. e. t. ff. s. p. e. t. h. z. s. i. n. e. b. o. n. e. f. i. d. i. g. p. e. t. i. c. o. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e.
Ex o. t. e. d. u. q. a. n. u. l. l. u. s. e. x. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. a. a. c. c. e. p. i. t. v. e. l. s. o. l. u. s. f. e. c. i. t. i. m. p. e. n. s. a. s.
Di. x. i. m. v. t. s. q. u. i. b. z. m. o. r. e. c. o. n. t. r. a. o. b. l. i. g. i. s. q. u. o. q. q.
Itē. s. c. u. i. n. a. m. e. o. i. p. s. o. q. s. o. l. u. i. t. a. l. i. q. d. n. e. g. o. c. i. j. o. t. h. e. v. i. d. e. t. u. t. ff. d. e. o. d. i. i. s. s. i. i. a. r. e. a. C. u. i. g. s. i. t. e. x. q. h. i. o. t. e. d. u. a. d. q. d. p. o. i. t. h. o. d. i. c. o. i. d. e. b. i. t. i. i. e. a. c. t. o. z. s. i. u. e. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. e. x. o. t. e. s. q. m. o. r. e. o. t. r. a. o. b. g. i. q. e. s. t. h. u. i. c. o. t. e. R. z. u. t. i. b. i. f. i. g. d. i. x. i. m. q.
Sz. t. n. s. b. e. m. g. t. a. t. e. i. s. p. e. c. t. a. q. p. u. a. l. z. u. t. C. d. e. i. u. s. p. l. a. z. c. u. i. t. n. a. n. e. m. o. d. z. l. o. c. u. p. l. e. t. a. r. i. c. a. l. i. e. a. i. a. c. e. a. u. t. ff. s. o. d. i. s. l. n. a. v. e. r. a. d. C. o. d. i. c. o. e. s. i. d. b. i. t. i. e. t. i. t. a. e. n. s. i. t. d. n. i. u. z. i. a. c. c. i. p. i. e. t. e. z. a. l. e. i. o. d. i. c. o. n. u. l. l. a. d. a. t. e. t. u. t. ff. v. s. u. f. r. u. e. q. u. e. a. d. m. o. d. c. a. i. f. i. s. z. o. t. ff. d. e. a. c. q. r. e. z. d. o. h. i. p. e. u. t. s. o. m. l. t. u. i. e. s. t. a. n. e. r. r. o. r. i. o. b. l. i. g. a. t. o. e. s. i. t. a. n. i. r. e. p. m. o. c. a. u. e. n. s. i. t. d. n. i. u. z. v. t. h. d. z. e. t. o. d. i. c. o. o. r. i. t. s. e. d. o. n. o. n. e. c. e. n. s. i. t. d. n. i. u. z. n. e. c. o. r. i. t. a. c. t. o. v. n. a. g. e. s. e. x. c. e. p. t. r. e. p. e. l. l. i. t. u. t. ff. m. a. f. u. u. t. i. c. i. j. c. i. t. a. d. h. u. e. t. i. h. p. o. i. t. h. g. r. a. e. t. g. b. u. s. v. a. i. s. t. e. g. nō. f. a. z. u. b. e. r. i. o. r. i. s. d. o. c. t. r. i. n. e. a. d. p. r. i. m. a. z. m. a. t. e. r. i. a. d. e. i. d. e. b. i. t. o. p. o. n. a. t. v. n. u. c. a. s. u. t. i. n. q. s. o. l. u. t. u. p. e. r. f. o. p. e. r. o. r. e. l. z. r. o. r. e. i. d. e. b. i. t. u. nō. p. t. r. e. p. e. t. i. t. i. n. e. t. a. l. i. j. v. j. s. i. t. u. t. s. i. s. c. i. e. t. s. o. l. u. i. t. i. d. b. i. t. u. n. a. n. h. z. l. o. c. e. p. e. t. i. t. o. u. t. ff. s. o. d. i. m. d. e. l. i. i. I. t. e. m. p. e. n. a. z. s. o. l. u. e. t. e. t. i. d. e. b. i. t. u. nō. r. e. p. e. t. i. t. u. t. C. d. e.

q. si ex o. tractu teneri videtur
Idem iuris est de eo qui coheredi familie h. c. i. s. u. iudicio ex h. i. s. causis obligatus est
Heres q. z. legatorum nomine p. ex cont. t. u. obligatus intelligitur neq. em. cum herede neq. cu. defuncto. ullum negocium legatarius gessisse p. e. dici p. e. Et tamen q. z. ex maleficio non est heres obligatus q. si ex cont. t. u. debere intelligit
Item is cui q. f. per errorem n. debitu. z. soluit quasi ex contractu debere videtur. adeo enim non intelligit p. ex o. tractu obligatus esse
Et si certis o. rem racionem sequamur magis ut supra dixim. q. ex distractu possit dici obligatus esse n. q. soluendi a. i. o. pecuniam dat. in hoc dare videatur ut distractat poti. ne gocium q. con. t. h. a. t. Sed tamen p. inde is qui acce-

odi. inde. l. i. Ite p. p. t. e. n. s. a. c. t. o. z. u. t. ff. s. o. d. i. i. n. d. e. i. s. u. m. m. a. g. i. t. d. e. t. C. e. l. i. j. I. t. e. m. i. u. r. a. u. i. t. q. s. s. i. b. i. d. e. b. e. r. i. e. t. i. d. e. b. i. t. u. d. e. f. e. r. e. n. t. e. a. d. i. u. s. a. z. i. o. e. t. f. u. e. r. i. t. s. o. l. u. t. u. nō. r. e. p. e. t. i. t. u. t. ff. d. e. i. u. t. i. u. r. n. a. p. o. s. t. e. a. g. i. I. t. e. m. q. u. i. s. o. l. u. i. t. i. c. a. q. p. i. f. i. c. i. a. c. i. o. z. a. c. c. e. s. s. i. t. u. t. ff. e. l. e. t. e. l. e. g. a. t. g. f. i. e. t. C. e. e. a. q. e. t. h. d. z. I. t. e. m. c. a. p. i. e. t. a. t. s. o. l. u. t. u. i. d. e. b. i. t. u. n. r. e. p. e. t. i. t. u. t. ff. s. o. d. i. i. n. d. e. i. s. h. i. s. g. i. m. u. l. i. e. r. I. t. e. m. s. i. e. a. b. a. l. i. o. d. e. b. i. t. u. i. z. s. i. t. i. d. e. b. i. t. u. a. b. e. o. q. u. i. c. e. d. i. t. u. t. C. s. p. e. t. h. z. d. e. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e.

pit obligatur ac si mutuū eis dare. r. i. d. e. o. c. o. n. d. i. c. i. o. n. e. i. d. e. b. i. t. i. t. e. n. e. t. Ex qui. bus v. a. t. n. cau. s. r. e. p. e. t. i. n. p. t. quod p. errozes nō debitu. solutum sit
Sic naq. z. diffiniunt veteres ex quibz cau. s. i. n. f. i. c. i. a. n. d. o. l. i. s. e. r. e. s. c. i. t. ex h. i. s. cau. s. n. o. n. d. e. b. i. t. u. s. o. l. u. t. u. z. r. e. p. e. t. i. n. o. n. p. o. s. s. e. v. e. l. u. t. i. e. x. l. e. g. e. a. c. q. l. i. a.
Item ex legato. q. d. v. e. t. e. r. e. s. q. d. e. i. n. h. i. s. l. e. g. a. t. i. s. l. o. c. u. z. h. a. b. e. r. e. v. o. l. u. e. r. u. n. t. q. c. e. r. t. a. o. s. t. i. t. u. t. a. p. d. a. n. a. c. i. o. e. z. c. u. i. c. u. n. z. l. e. g. a. t. a. f. u. e. r. a. t.
Nra aut. o. s. t. o. c. u. m. v. n. a. n. a. z. o. i. b. u. s. l. e. g. a. t. i. s. e. t. f. i. d. e. i. o. m. i. s. s. i. s. i. n. d. u. l. s. i. t. h. m. o. i. a. u. g. m. e. t. u. i. o. i. b. u. s. l. e. g. a. t. i. s. z. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. s. e. x. t. e. n. d. i. v. o. l. u. i. t. s. z. nō. o. m. n. i. b. z. l. e. g. a. t. a. r. i. j. s. h. i. p. b. u. i. t. s. e. d. t. a. n. t. u. m. m. o. d. o. i. h. i. s. l. e. g. a. t. i. s. e. t. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. s. q. s. a. c. r. o. s. a. c. i. s. e. c. c. i. j. s. e. t. c. e. t. e. r. i. s. v. e. n. e. r. a. b. i. l. i. b. z. l. o. c. i. s. q. r. e. l. i. g. i. o. i. s. v. e. l. p. i. e. t. a. t. i. s. i. t. u. i. t. u. h. o. n. o. r. i. f. i. c. a. n. t. d. e. r. e. l. i. c. t. a. s. u. n. t. q. f. i.

si e ab alio debitu l. z. sit ide bitu ab eo qui cedit ut C. s. p. e. t. h. z. de hereditate
Ex. l. a. c. q. l. i. a. v. t. s. o. l. u. e. n. d. o. d. a. n. u. a. b. a. l. i. o. d. a. t. u. z. q. s. i. e. g. o. d. e. s. d. i. s. t. i. z. v. i. d. e. o. z. e. m. o. s. i. t. e. r. i. m. e. d. a. n. u. m. d. e. d. i. s. s. e. q. s. a. b. a. l. i. o. d. a. t. u. e. n. a. s. i. a. n. u. l. l. o. d. a. t. u. e. n. i. m. p. e. d. i. a. r. r. e. p. e. t. e. s. i. c. u. t. n. e. c. i. n. p. r. u. d. i. c. a. t. o. s. e. l. s. f. i. o. m. e. a. s. i. a. n. u. l. l. o. d. a. t. e. s. t. z. d. a. m. n. u. m. u. t. ff. a. d. l. a. c. q. l. i. i. n. d. e. n. e. r. a. c. i. u. s. g. f. i. e. t. l. s. e. e. t. ff. d. e. i. n. t. e. a. c. t. q. u. i. v. u. u. m. g. i. e. t. n. e. t. f. i. S. z. n. u. n. q. u. i. d. h. s. i. t. v. e. r. a. s. i. u. e. i. u. t. s. i. u. e. i. f. e. o. e. r. r. z. i. s. q. u. i. s. o. l. u. i. t. R. z. c. u. z. l. i. l. l. a. C. e. t. i. e. a. q. nō. d. i. s. t. i. g. u. i. t. n. e. c. e. g. o. d. i. s. t. i. g. u. a. e. t. e. s. t. a. r. ff. u. t. i. n. p. o. s. l. e. e. l. i. S. z. q. z. d. a. d. i. x. e. r. u. t. u. t. s. i. e. r. r. a. z. u. t. i. n. i. u. t. n. o. n. t. p. e. t. a. t. s. i. i. n. f. e. o. t. p. e. t. a. t. p. m. e. t. i. n. s. n. i. e. s. t. o. u. t. ff. e. s. j. a. s. i. m. e. r. e. p. u. t. e. S. z. o. t. e. h. u. e. g. e. ff. s. o. i. m. s. e. t. e. l. e. g. a. t. g. f. i. s. o. l. i. l. l. a. e. r. i. t. p. e. n. a. l. a. p. n. h. a. t. e. x. i. f. i. c. i. a. c. i. o. e. u. t. h. d. z. e. t. j. d. e. a. c. t. g. f. i. f. u. z. r. u. m. I. t. e. z. e. x. l. e. g. a. t. o. q. z. e. t. i. p. s. u. p. i. f. i. c. i. a. c. i. o. z. e. r. e. s. c. i. t. u. t. j. d. e. a. c. t. g. I. t. e. m. m. i. x. t. a.
Ex. l. e. g. a. t. i. s. f. i. n. z. d. e. b. i. t. e. s. o. l. u. t. i. s. q. u. a. t. u. i.

ad soluetē debitu t. n. q. n. t. u. ab alio ut mō dixim. in. l. a. c. q. l. et h. v. m. q. s. v. a. m. h. z. b. o. t. r. a. d. i. c. e. m. d. e. i. n. d. e. b. i. t. o. a. q. l. i. b. e. t. a. i. s. i. c. d. i. t. a. s. u. p. i. o. r. i. p. r. c. a. s. u. e. t. e. s. p. e. a. l. e. i. n. s. l. e. g. a. t. o. d. e. q. h. i. c. d. i. c. i. e. a. l. i. a. s. a. u. t. e. i. i. n. a. l. i. o. l. e. g. a. t. o. d. i. s. t. i. g. u. o. a. u. t. s. o. l. u. i. t. s. c. i. e. t. i. n. d. e. s. b. i. t. u. l. e. g. a. t. u. q. c. u. i. q. m. o. e. t. t. u. c. n. o. n. r. e. p. e. t. i. t. u. t. ff. d. e. o. d. i. s. f. i. d. e. i. c. o. S. i. a. t. p. e. r. o. r. e. e. t. i. u. t. i. d. e. e. u. t. s. i. r. e. p. e. t. a. t. s. i. e. s. t. d. e. b. i. t. n. a. t. a. s. t. h. c. i. u. i. l. i. t. e. r. i. n. d. e. b. i. t. u. u. t. C. a. d. l. f. a. l. l. e. r. r. o. r. n. s. i. t. m. i. n. o. z. q. r. e. p. e. t. i. t. v. t. r. o. z. c. a. u. p. r. e. s. t. o. z. i. n. i. n. t. e. u. t. C. s. i. a. d. u. e. r. s. s. o. l. l. i. j. s. i. v. e. r. o. p. e. r. o. r. e. f. a. c. t. i. r. e. p. e. t. i. t. u. t. C. d. e. o. d. i. i. n. d. e. f. i. d. e. i. i. C. u. i. z. a. l. c. u. i. c. i. z. a. l. i. a. s. c. u. i. q. z. u. t. p. h. z. b. a. d. a. n. a. s. e. s. t. o. c. o. h. e. r. e. s. i. l. l. u. e. r. e. a. l. i. e. n. o. l. i. b. e. r. a. r. e. u. t. s. d. e. l. g. e. t. a. l. e.
Co. n. s. t. o. u. t. C. o. n. i. a. d. e. l. e. i. j.
Om. n. i. b. u. s. i. o. i. b. z. g. n. i. b. z. l. e. g. a. t. o. z. q. z. i. i. j. e. r. a. t. g. n. a. u. t. s. d. e. l. g. i. m. l. e. g. a. t. a. r. i. j. s. u. t. e. i. s. s. o. l. u. t. u. i. n. d. e. b. i. t. u. i. n. t. p. e. t. a. t. n. r. e. l. i. g. i. o. n. i. s. u. t. m. o. n. a. s. t. e. r. i. j. s.
P i. e. t. a. t. i. s. u. t. h. o. s. p. i. t. a. l. i. a. e. t. s. i. m. i. l. i. a. q. u. e. n. o. i. a. n. t. i. n. a. u. t. s. n. o. n. a. l. i. e. n. a. n. s. n. o. s. i. g. i. t. u. r. A. c. c. u. r. p. e. r. q. u. a. s. p. e. r. s. o. n. a. s. n. o. b. i. s. a. c. q. u. i. r. i. t. e. o. b. l. i. g. a. c. o. R. e. i. c. a.

Depositis. Quae obligatio. si qd dnt h. t. a superiore. s. p. quas p. no. ac. Re. ille dic de reb. acquir. edis. h. at de ob. ut ibi dixim. Itē qd dnt iste ab alio. s. s. stip. s. cū ibi de obli. dicatur. Re ille spāl. est in obligacōibz. q̄ntis p. stipulacōz. h. aut in omni gñe obligatōnuz loqui tur acq̄rendo p. filium v. p. seruum p̄terq̄ si sūt ex castreñ pecul. p̄ q̄si q̄b. cāibz. n̄l ad. p̄petatē nec ad vsufr. p̄ri acq̄ritur vt. C. s. bo. q. li. cū op. z. s. ij. a. At tñ. al. ē ut tñ. q. p. fuos. rē. ap. ē ut tñ. et h. si p. sub / audie tñ. b. Acq̄ritē nisi ab alio possideat. s. u. q. possessori nec dñiuz nec possessōz q̄rit. si nō ex re eius. o. paut. vel ex opera sua. nec dño si ex re bonē fidei possessō. ris v. l. opera acq̄sūt qz. eū n̄ possidz. ut. ff. de acq̄. re. do. si fuus. i. Re. et. l. hō. lib. s. fi. 230. e. s. d. m. ymaginem q̄si d. fiat s. diuisio p. magiarie et intellectu. alie. nā. visibiliter fie ri non p̄t. cū sint icor. palia q. non diuidun. tur. ut. ff. de acq̄. re. do. fu. s. in cor. palef. et. s. de rebz. cor. i. i. Re. et. s. de vsufr. in p̄n. d. Cōstō. ut. C. de bo. q. li. l. fi. s. ubi at. e. Actōz. p̄e. tas tñ. ē filij ipius a. ctōis ut h. d. r. obtz. s. hodie in omibz. ad uenticijs. s. olim tñ. v. actōes filiofami. opetebāt rōe. p̄pera. til ut miuriaz. q. vi aut clā. depositi. cō. modati. r. actōes. i. fēz. ut. ff. de ac. et ob. filiuffami. et. l. in fem. has tñ. p̄. exerce. bat vel su. p̄curator. n̄. filij. ut. ff. de miut. s. si vn. s. ait p̄tor. et. s. filio. et. l. p̄. i. fi. n̄. p̄. abessz. ut. ff. s. iudi. si logi. s. i. qd. ec. i. mutuo erat. ut. ff. si cer. pe. cū filij. Sed hodie ex omi. cā. aduēticia acq̄ritē ip̄si filio. p̄petas ut h. d. z. f. Diuisiōne. q̄. diuisiōne longū. ellz. h. d. rē. s. d. z. plene p. or. dimē. i. dea. l. C. s. bo. q. li. l. fi. hō. q̄nz. bona. fid. possidē. vt. s. C. rē. p. liberos. nō. q. liber. q̄n. posterior. credit. eū. fuū. eē. r. fuū. q̄nz. mala. fide. ut. q̄n. credo. eū. fuū. eē. scio. r. meū. n̄. eē. ut. ff. s. acq̄. pos. l. i. s. s. p. eū. q̄nz. nullo. possidē. l. z. de. tinea. ut. q̄n. scit. libez. eē. ut. ff. s. acq̄. pos. q. vniūsas. s. i. et. ff. de. p̄bac. si. q̄s. libez. bus. dā. libris. ē. i. l̄a. vsufruct. h. Per. eum. q̄z. vsufr. m. q̄z. vel. vsu. et. fm. s. vide. q. p. eū. seruu. m. q. h. z. vsu. ex. duabz. cais. acq̄rat. s. z. s. ff. de. vsu. r. ha. p. fuū. i. p̄n. So. dicūt. quidā. illd. corrigi. Vel. dic. scdm. jo. q. illud. ex. duabz. referat. ad. sol. vsufr. altez. v. o. si. ex. re. ad. vsuariū. et. sic. erit. i. l̄a. ofusio. sic. C. de. colla. illā. et. s. q. da. tu. pos. s. fi. q̄s. s. z. in. alijs. li. n̄. est. v. l. vsuz. r. tē. planū.

indebita soluantur n̄ repe-
tunt **Per q̄s psonas no-
bis obligacio acq̄ritur**

Depositis generi-
bz obligacōnuz q̄
ex contētu ul' qua
si nascūt admonēdi sum⁹
acq̄ri vobis non soluz per
vosmetipos. s. z. eciaz p. eas
q̄z psonas q̄ i. v̄ra p̄tate sūt
veluti per seruos vestros r.
filios ut tñ. q. p. seruos ve-
stros vob. acq̄ritur totum
vestruz fiat. Quod at. p. li-
beros q̄s in p̄tate habetis
ex obligacione fuerit acq̄-
situz. hoc diuidatur scdm
ymaginem reruz. p̄petatis
et vsufructus. quā. nostra
decreuit ostō. ut. qd. ab a-
ctōe. o. moduz. pueiat. h. mōi
vsufructuz. qd. dem. habeat
p̄. p̄petas. aut. filio. fuerit
scz. patre. actōez. mouente
fm. nouelle. nostre. ostōnis
diuisionez. Itē. p. liberos
hoies. et. alienos. fuos. q̄s
bona. fide. possidetis. acqui-

est et nullū est sē. n̄. cū. p̄a. noia. eoz. stipulacō. ni. i. feruit
i. Cōez. p. dñica. v. p. virilibz. porcō. ibz. acq̄rit. ut. ff. s.
stip. s. si. dñis. fuus. teri. simplr. vel. sibi. dño. ut. stati. seq̄ē
k. Stipulat. s. al. sal. nullum. eēt. dubiuz. ut. s. de. sti. b.
s. p̄n. l. Quibz. mod. tollit. obligacō. s. non. tñascit. s. ce
fo. ut. ff. de. so. q. res. s. ar. eā. et. de. noxa. l. si. alienos. r. C. de

ritur vobis. s. z. tñ. ex. duabz.
caus. idest. si. quid. ex. opibz.
suis. vel. ex. re. vestra. acqui-
rant. Per. euz. q̄z. seruu.
in. q̄sumfructū. habetis. si
milit. ex. duabz. istis. causis
acquiritur vobis. Cōmu-
nē. fuuz. p. dñica. pte. dñis
acq̄rē. certuz. ē. excepto. q.
noiatim. vni. stipulacō. aut
p. t̄dicione. accipiēdo. illi
soli. acq̄rit. veluti. cum. ita
stipulet. ticio. domino. meo
dare. spondes. s. z. si. dñi. vni-
us. iussu. fuus. fuerit. stipu-
latus. s. z. antea. dubitabat
tamen. p̄. nostram. decisi-
onem. res. expedita. est. vt
illi. tñ. acq̄rat. q. h. ei. facere
iussit. ut. sup̄dictum. est.

**Quibus modis tollitur ob-
ligatio ligatio**

Tollitur ligatio
autes. omnis. obli-
gatio. solutōe. ei⁹
qd. debetur. veluti. si. quis
s̄sentiente. creditore. ali⁹
p. alio. soluerit. nec. tamen
interest. q̄s. soluat. ut. z. ip̄e

et. dens. se. teneri. naturalit. n̄. s. mizz. si. nō. fac. qd. credebat
soluēs. s. liberacionē. Itē. ē. sē. ad. s. j. R. in. aut. vt. h. q. p.
res. s. si. nō. tacuit. so. illud. spēale. est. Itē. sē. ff. de. sol. l. si.
rē. meā. Itē. sē. ff. de. v. ob. iul. s. q. fūdū. Itē. sē. ff. s. mo-
l. in. s. si. reddita. s. z. hys. legibz. l. z. fuerit. fca. solucio. nō. tñ.
fca. fuit. sic. debuit. fieri. vñ. p. nō. facta. q̄tū. ad. s. habet. Itē.
sē. ad. id. qd. subicit. q. s̄mū. sciēte. creditore. soluit. aliud. p.
alio. ff. de. l. j. nō. āplius. s. fi. et. l. si. dom. s. ij. et. in. et. ff.
de. au. et. ar. le. l. j. s. fi. et. C. de. dona. l. si. q̄s. ar. ff. de. sol.
q. hominē. et. ff. de. v. ob. in. stipul. s. p̄n. et. l. si. s. m.
q̄b. legibz. dē. q. liberat. q̄s. solucō. aliud. p. alio. s. z. hec.
specialia. sūt. hoc. aut. regulare. k. Cōsciente. in. dū. tñ.
eē. aliud. p. alio. soluit. creditore. ecia. iuito. vt. dixi. m. aut.
de. fideiul. s. p̄n. et. q̄s. ex. hys. notauim. s. p̄. Accur.
l. s. o. fiat. p. z. h. q. bñficiū. ofert. iuitū. s. z. sē. ff. de. re.
iue. l. inuito. So. illa. regula. in. p̄uilegijs. loq̄t. h. at. m. ali⁹
Vel. dic. q. n̄. p̄t. directo. p̄t. tñ. p. mediū. p̄ma. verior. est. s. z.
nūquid. econtra. potest. fieri. ali⁹ solucio. iuito. creditore. s. s.

remis. pig. ē. ex. cā. r.
C. de. sen. pas. si. debi.
tor. ubi. mag. suscitāt.
sol. o. eius. qd. debet. r.
q̄. tollat. ut. ff. s. no. p̄.
l. electō. s. fi. s. z. ibi.
equitatis. racōne. nec.
sublata. dicitur.

Tollit. alias. tolli-
tur. alias. sol-
uit. n̄. obligacio
fue. re. fue. v. bis. siue
l̄is. siue. s̄sensu. nam.
de. his. s. dēm. ē. a. ti.
de. obli. usqz. huc. s. z.
nūquid. ē. idē. i. hys. q.
ex. maleficio. sunt. vel.
q̄si. Rē. sic. itē. h. sūt.
vera. siue. ciuilis. r. na-
turalis. fuerit. obli-
gacio. simul. siue. na-
turalis. tñ. ut. h. et.
ff. ad. l. fal. si. pupil.
l. i. p̄m. s. z. nūqd. a.
uilis. tñ. soluit. solu-
cione. ei⁹ q. debet. vi-
det. q. nō. vt. ff. s. so-
luc. q. hōez. s. fi. et. s.
qdā. dicūt. s. z. atra-
dico. si. ei. sciēs. me. de.
bē. ciuilē. tātū. soluā.
sicut. ecōtra. si. nudo.
pacto. tibi. decē. debe-
am. et. soluā. cā. mee. si.
dei. implende. quare.
n̄. liberos. ut. ff. s. s. d.
in. d. l. fidei. cō. m. d. at.
in. dca. l. q. hōem. d. z.
ido. est. qz. aliud. ope-
rabat. solucō. q̄. cre-
derz. soluēs. scz. repe-
ticiōem. cum. errabat.

ut ff. de noua. l. si stichu. §. si. nisi creditori creditoris sol
 uatur. ut ff. de negg. si liberto uel procuratori credito
 ris uel ei cui extitit heres creditor. uel futuro debitori
 uel similibus personis que numerantur. ff. de sol. solutum
 et ff. de pig. act. solutum. §. solutam
 q. Itē si reus iteruenerit. ut fideiussor. mandator. et
 spōsores. ut ff. de ex
 cep. et. C. si nu. pe.
 l. in. r. Ipe libat.
 §. si fideiussor. et si qdē
 soluat noie suo libat
 ipo iurē reū at libat p
 exceptōem. ut ff. mā
 si quis. et. l. p. p. a. ff.
 de pec. h. l. si quis
 possessor. Si no noie
 re liberat ipo iurē re
 u. ut ff. de negg. sol
 uedo et ff. de noua. l.
 stichu. i. si. §. si s. ve
 rū ē qd libat re sol
 uente fideiussore qd
 mō cedez act. credi
 tor fideiussori. qd fa/
 cōbz. ut ff. de sol. mo/
 destin. et. ff. de fide
 ius. l. si fideius. q sunt
 op. h. ac. l. r. illud p t
 fieri an solutōem. s. z
 cessio uel ēē postea
 hoc acto pūz qz vi s
 ē melle. ut p batur s
 solutō. ff. de fideius.
 cum hys. Item nota
 h vnam solu. parere
 plures liberationes.
 et fa. s. de duobz r. al
 §. ex pluribz et. ff. s
 arbitris si duo.
 s. Itē p acceptila
 tione ymaginaria. i. si
 da. sic. ff. de reg. iu.
 l. yma. at. s. yma. id ē
 p. mōntū duratā. sic
 in aut. quō op. e. §. i
 et in psalmo In yma
 gine pertrāsibit hō
 t. Ut paciatur. rē
 et eciā rīdeat ei ut se
 quitur. j. e. §. non est
 autem in si. §. nam sola patientia non prodest. Accur.
 u. s. z et grece non solū latinis. s. etiā grecis hōbis. dum
 tū aptis ad h ut sequitur. et fac. s. s. ob. l. i. §. fi.
 p. Quo gñe dixim. ut. s. e. §. ibi. q em ex hōbz. rē.
 p. Certo. s. q sūt de iurē. cū acceptibil. q ē civilis actus.
 ut ff. de re iur. act. n. possit iura gen. tollē. ut. s. de le. ag
 tu. §. si. q sūt vetustiora et firmiora. ut. s. de re. di. §. singl. oz.
 s. nūqd al obligatōes iur. civilis tollz acceptilacō. ut tra
 rū et ep. et similes ut dixi. s. s. iur. na. gē. et civilis. §. ius
 at. s. n. ē solā obligatōz hō iductā tollat. ut hō. s. z certe
 licet non possent tolli iur acceptilacōis. s. obligacō iur gē
 tū. et alie civiles. tam possunt iur pacti. eciā acceptilacōe
 scā. s. io. ut ff. de rescim. ven. emp. o. et. l. cū eptoz. qd gñā
 lit ēē dicebat mar. q vbi cūz fieret acceptilacō inutilis qd
 hōat vi pacti. et fa. p eo. ff. de pac. h. si vnus. §. p. Ad bul.
 totū dētrū. et erat p eo. ff. de accepti. q iutlis. i. h. §. a. ff

qui debz. an alius p eo li
 berat ei et alio solvente si
 ue sciente siue ignorante
 debitore. uel inuito eo so
 lucio fiat. Item si reus
 soluit eciā hō q p eo inter
 uenerūt liberant. Idē
 extrario attingit si fideius
 sor soluerit. nō ei ipse sol
 liberat. s. z et rē. Itē p
 acceptilacionē tollit obli
 gacio. Est autē acceptila
 cio imaginaria solucio qd
 em ex hōbz obligacione
 ticio debet id si uelit tici
 remittere poterit sic fieri
 vt paciāt hec uerba debi
 torē dīe. qd ego p mīsi tī
 bi habes ne acceptū r tī
 ci r spondeat habeo. s. z
 eciā grece appellacio p t
 fieri dūmodo sic fiat vt la
 tinis uerbis solz exigi gre
 cum. Duo genere vt ita
 diximus tātū hec soluuntē
 obligaciones q ex uerbis
 consistūt. n. eciā cetera. Con
 sentaneū em uisuz ē uerb
 factā obligacionem. alijs
 posse uerb dissolui. s. z et

ostri. pecu. l. i. §. eū q. s. z nos dicim. idē qd mar. ubi fit in
 utilis rōe rei ut dēn est. Itē idē qd. b. ubi ē inutilis rōe a
 ceptōis. et fac. p nob. ff. de acceptil. si acceptilis
 3. Consentaneū. fac. ad h. §. e. §. fr. et. ff. de re. iur. nichil ē
 tam et. C. qñ. li. ab ep. dis. l. ij. et. ff. de pac. ab emp. cōne.
 a. Sed et ex alia. s. q. uerbis

id qd ex alia causa dētur
 p t in stipulacōne deduci.
 et p acceptilacionē dissol
 uī. Sic autē q dētur p
 pte recte soluit ita i pte re
 cti debiti acceptilacio fie
 ri p t. Est autē p dita sti
 pulacio q uulgo acquilia
 na appellat. p quā atigit
 stipulacionē vt oim reruz
 obligacio i stipulatu. de
 duca. et ea p acceptilacō
 nē tollat. Stipulacio ei
 acqñā. renouat oēs obli
 gaciones et a gallo acqñi
 ano ita opōita ē. Quic
 quid te mihi ex quacunqz
 cā dare facere oportz uel
 oportebit. presens in die
 mē. aut sub dīcione qz
 cunqz rerū mihi tecuz ac
 cio est queqz abs te petico
 uel aduersus te psecucio
 est uel erit. quod qz tu me
 cū haberes. tenes. possi
 des. possideresue. dolo
 ue malo fecisti quo minus
 possideas qnticunqz eaz
 rez res erit. tātā pecūiā
 dari stipulat. ē autē au

b. Dissolui. s. z ipsū
 debitū. Et nota mira
 bilē. p bacōez. nā cuz
 nō patētur dētus a
 lius tolli suo cōtrio
 actu. s. p acceptilacō
 nē decipiēt et deducit
 in qndā n. p ruz dē
 rū actū. ut in stipu
 lacōe qd est obliga
 toriū. et sic fit noua /
 cō idistincte iur isto
 ut. j. e. §. p terea. et. ff.
 de act. et ob. obliga
 cōnum fere. §. fi. a. ip
 sa stipulacō patitur
 se tolli p acceptilacō
 nem ut hō dicitur
 c. Sic at soluitur. s.
 uolēte creditore. s. z
 nūqd eo inuito debi
 ti ps soluit. Rē aut o
 fiteatur de toto debi
 tor et tunc non po
 test soluere nisi totuz
 ut. ff. de uisū. tutor.
 §. lucius. que est hu
 ic contra nisi uolenti
 creditori. ut hō dicit.
 aut diffitetur. et tūc
 pars ofessata tm re
 cipietur ab inuito. ut
 ff. si cer. pe. quid ex
 sti. et hō eciā casu po
 test intelligi qd hō dī
 citur
 d. Est prodita o po
 sita est. i. hys uerbis
 q sequuntur. quicqd
 te. rē. Et nota q non
 potest sic legi quin
 aliqua hō ba sint hō su
 pflua. Item nūqd
 vnum solum ex hys

duobz. s. daē uel facere suffic. s. dare cū solū qd erat dan s i
 hac stipulacōe deducit. ut. j. ibi tātā pecūiā. Rē. sic. ar. s.
 de h. ob. hō solēnia et. C. de dona. l. si. Daē. ubi dz dñi
 uz tñsferre. ut. j. de act. §. sic itaqz. s. de h. ob. l. non appa
 ret. §. fi.
 f. Actō in psonā. ac petiō in rem. psecucō vtrūqz con
 tinet. ut. ff. de act. et ob. actō in personam.
 g. Petiō in rem hō p uel. i. Res. i. estimacō
 k. Stipulatus. nūc mutat psonas. de scda ei transit ad ter
 ciam. Et nota q etiam realis actō deducitur in stipulacōe
 scā rei estimacōe et ita ipsa pecunia siue rei estimacō dedu
 cit i stipulacōz et in acceptilacōem. nā ipsa res non p t. cū
 nemo rez suam possit stipulari sibi dari. ut. s. de iutil. sti. §.
 ij. s. z quō deducā estimacōz cū non debeat. Rē. imo qī de
 bita est. libat em exceptōne quasi rei ven. si prestat esti
 macō nē. ut. ff. de rei. uē. eius rei et. l. se. si autem ipsa rē in

acceptilacōz sducā. v3 iur pac. b. ut. dixi. s. e. q. q. gne
 a. Preterea. n. solū solucōe uel acceptilacōe. ut dcm est. s.
 b. Nouacōe. si fiat p stipulacōez. ut subici. siue p iudiciū.
 ut si ali9 noie meo iudiciū suscipiat aio nouādi. ut. ff. s. sol.
 .i. solu. et. ff. in rez. v. si. p. pte. et. ff. s. v. ob. scire debem9
 in fi. i. R. p. sone etiā si hñ agiē ut fiat nouacō iure isto
 c. Noue. hodie contra. ut. j. e. q. h. e. A pupillo. q. na
 turalitē teneē. ut. ff. s.
 noua. l. i. in fi. si. e. ma
 for infante. alias nec
 naturaliter. ut. ff. de
 ac. et ob. l. pupillus.
 e. Nulla ē. s3 nūqd
 restituitur creditori
 porē debitorē. Quis
 dicūt q sic. ut. C. de
 repu. t. l. i. et. ff. s. si
 diul. l. si. tici. q. huic
 q ē otra. et qd h. s. r.
 res admittat. s. iur.
 oñi. h. n. p. restōm vt
 dcm est. Alij ut pla.
 dicūt hāc in impubē
 qī stulte accepit hic
 creditor tā puulū. il
 lā. in pubē loq. Vel
 veri9 refert an minor
 iuueē ut nō teneat p
 bñficiū restōis. a. tūc
 etiā restituiē credi
 tor in veterē credi
 torē ut ibi. an vero n
 restituaē. qz nō ē ne
 cesse. cū tm nāraliter
 sit obligatus. ut. ff. s.
 noua. l. i. in fi. a. tunc
 nec creditor restituiē
 ut h. nec eē tunc qñ
 dolo er editoris mioz
 fuit obligatus. ut. ff.
 de fideiul. si tuci. q.
 fi. vñ huic doloso nō
 succurrit. qz frustra.
 et ē. ff. de miot. l. au
 xiliū. in fi. a. l. si ex cā
 .g. nūc vidēdū. et ad
 vell. si decipiēdi. Qd
 eē in muliē distiguiē
 nā restituitur in pmū
 debitorem actō ea sō
 ducta. p vell. ut. C.
 ad vell. s. h. nisi fue
 rit dolo inducta. vt.
 ff. ad vell. quidam.
 dcā. l. si tutius. in fi.
 At secus est ubi nul
 la est scda obligacō
 ut i suo subiciē. qui
 non p̄t etiā nāraliter
 teneri fideiubendo vel intercedēdo q quo mō. ut. ff. de fidei
 iul. si uis iscio. et. l. se. Idē eē in infante dicā q scdo se obli
 gauerit. nā ē nulla sit. n. tolliē. pma ē n. habeat in quā tran
 seat. Quidā tm dixerūt nāralitē suū teneri etiā fideiubēdo.
 qd falsū ē. nam nec aliter teneē n. nāralitē. cuius occasiōe te
 netur dñs de peculio. at h. non teneē. ut. ff. de pecul. l. iij.
 .g. si filius. et fa. ad hūc. q. ff. de fideiul. si tucius. q. huic.

geri9 spospōdit numeriul
 negidi9. It ex diūso nūe
 ri9 negidi9 interrogauit au
 lū augeriū. qd qd tibi ho
 dierno die p acq̄l. stipulaci
 onē spospōdi. id ne omne
 hēs acceptū rñdit au9 au
 geri9 hēo acceptūqz tuli.
 Preterea nouacōe tolliē
 obligacio veluti si id qd ti
 bi sep9 debebat a titio da
 ri stipulatus sis. Nam inē
 uētū noue p̄sone. noua na
 scitur obligacio. et prima
 tolliē translata in posteri
 orem. adeo ut interdum lz
 posterior stipulacio inutil
 fit tm prima tollitur noua
 tionis iure. veluti si id qd
 tu titio debes a pupillo si
 ne tutoris auctoritate sti
 plat9 fuerit. q casu res a
 mittit. Nam et prior debi
 tor liberatur. et posterior
 obligatio nulla ē. Non idē
 iuris ē si a seruo quis fuerit
 stipulat9. nam tunc prior
 perinde obligat9 manet.
 ac si postea null9 stipulat9
 fuiss9. Sed si eadez p̄sona
 sit a qua postea stipuleris
 ita demū nouacio fit si qd
 in posteriori stipulacōne
 noui sit forte si dicio. aut
 dies aut fideiulor adiciat
 aut detrahatur. Qd au

f. Non idē. s3 q ē rō diuersitatis inf hūc. q. et supi9. Rē n
 fū. Rē. qz ibi saltem nāralis obligacō fuit. h. nulla in seruo
 ut ibi diximus. Itē h. qz pupill9 potuit obligari naturalitē
 et civiliter ē auctoritate tutoris. et p eū. s. creditore stetit
 qre sibi iput3. vñ por actō tolliē. et posterior n. man9. vñ
 at nulli9 auctoritate p̄t obligatē cuius. ideoqz non imputatē
 sc3 creditori. et actio prior durat.

tem diximus si dditio adi
 ciatur nouacōnem fieri sic
 intelligi optet ut ita dica
 m9 factā nouacionem si d
 ditio extiterit. alioquin si
 defecerit. durat por obli
 gatō. s3 cū h. quidem inf
 veteres ostabat tūc fieri
 nouacionē cū nouādi aio i
 scdam obligationē itum
 fuerat. Per h. at dubium e
 rat qñ nouādi aio videret
 hoc fieri et quāsdā de h. p
 sumpciones alij in alijs casu
 bus introducebant. Ideo
 nostra p̄cessit ostō. que ap
 tissime diffiniuit tunc solū
 nouacionem poris obliga
 tionis fieri q̄ciens hoc ipz
 inter strabentes expressū
 fuerit qd p̄pter nouationē
 poris obligationis ouene
 runt. alioquin manere et p
 stinam obligationem et se
 cundā ei accedē. ut mane
 at ex utraqz cā obligatio
 h3 nre ostōis diffinitiones
 quas lz ex ip̄suis lectione
 apertius cognoscere.
 Hoc apli9 hee obliga
 ciones que osensu strahū
 tur straria voluntate dis
 solunt. Nam si titius et se
 pus inter se osenserunt ut
 fundū tusculanum emptū
 seyus haberet. c. aureorū.

g. Null9 stipulatus
 id est interrogatus sti
 pulor em. i. mērogo
 h3 pristi. sic accipit.
 .ff. de os. inde. si nō
 fortē. q. si. y.
 h. Nouacō fit. nō h
 tria iura ēca noua. an
 tiq̄ssima. ubi eē si m
 hil noui inueniret
 fiebat tm nouacō. ut.
 ff. s. ac. et ob. obliga
 cōz fere. q. si. It noua
 vbi nouacō presump
 tue fiebat q̄ciens no
 ui inueniret. et sep
 itelligebatur. s. agi
 ut h. et. ff. de nouac.
 .l. ij. It ēcia qñ h. ex
 pressiz dētur. ut. C.
 de nouac. l. si. vel dic
 tm et verius duo esse
 p̄mo fiebat si h. age/
 batur exp̄sse vel tacti
 te. ut. ff. e. l. iij. et no
 uo iurē si id exprimaē
 ut. j. .g. p̄. et m. deā.
 .l. obligacōm fere.
 noui ifueiebāt. s. stis
 pulacō penalif. q. fa.
 ad h. s. qui mo. tel. i/
 fir. q. i. et. ff. de re iu
 di. l. iij. q. si ex ouenti
 one. et. q. h. si pigra.
 i. Quod at fa. ff. de
 nouac. quociens.
 k. Nouandi. exp̄sse
 vel tacite.
 l. s3 ē h. m̄roduce
 bant et alij in alijs ut
 qz forte aliqd noui i
 obligacōne erat ad
 iectum. ut. s. e. q. h. si
 eadem
 m. Cōstō. ut. C. de
 nouac. l. si.
 n. Accedē. fit tm ex
 actō tm semel de eodē
 ut. ff. de reg. iur. bo
 na fides.
 o. Hoc amplius. q
 consensu. s. solo. s3 q sunt hee. Rē. numerant. s. de ob. ex
 sēsu. Idem in quibusdam ex maleficō. ut nudo osensu eē tol
 latur ip̄o iure. ut miuriaz. Itē furti et similes. ut. ff. s. pac
 et. si tibi. y. q. dam actō. alias nō ip̄o iure tolliē osēsu. s.
 pacto s. h. petēdo. h. p. excep. ut. ff. s. pac. l. si vn9. q. pact9
 p. Precō soluto. s3 nunqd si p̄tē p̄cij soluet. Rē non ē res
 integra. et ideo non rescinditur nudo osēsu. h. ita demuz si

consensu. s. solo. s3 q sunt hee. Rē. numerant. s. de ob. ex
 sēsu. Idem in quibusdam ex maleficō. ut nudo osensu eē tol
 latur ip̄o iure. ut miuriaz. Itē furti et similes. ut. ff. s. pac
 et. si tibi. y. q. dam actō. alias nō ip̄o iure tolliē osēsu. s.
 pacto s. h. petēdo. h. p. excep. ut. ff. s. pac. l. si vn9. q. pact9
 p. Precō soluto. s3 nunqd si p̄tē p̄cij soluet. Rē non ē res
 integra. et ideo non rescinditur nudo osēsu. h. ita demuz si

bere. et fuit h. h. a. n. i. ca. u. .s. cu se occultavit ille cui fiebat .
na lz fur vis9 fuerit. tñ e fur n manifest9 ut. ff. s. furt. l. si qf
ifuture. s. decerni b Deponē. i tñ h3. b. ut si ulē mon
tes pferre destiasset tñ si app: ebēdaē. erit
fur maifest9 Ac. flo.

solū is q̄ in ip̄o furto dep̄
hendiē. s3 eciā is qui in eo
loco deprehendiē q̄ furtū
fit veluti qui in domo fur
tus fecit et nondūz egres
sus ianua dephēsus fue
rit et q̄ in oliueto oliuarūz
ā invineto vuarūz furtum
fec̄ q̄diu in eo oliueto ā in
vineto dephēsus fuerit im
movltorius furtūz manife
stus est extendendus quā
diu eā rez fur tenens vii9
vel deprehens9 fuerit huc
in pblico huc in puato. vel
a dño vel ab alio. āteq̄ eo
puenerit q̄ deferre ā dpo
nere destinaſ3 sed si ptulit
q̄ destinauit. tamen 7 si de
phendatur euz re furtiua
non est manifestus fur

Nec manifestus furtus qd
fit ex hijs q̄ dixim9 intelli
gitur. nā qd manifestum
non est id. s. nec maifestus
est **C**onceptus furtū dr
euz apud aliq3 testibz pre
sentibz furtiua res q̄ sita 7
inuenta sit. nā in euz p̄a a
ctō ostituta est. q̄ quis fur n̄
fit. q̄ appellatur ocepti.

Oblatus furtus dicitur
euz res furtiua ab aliq̄ tibi
oblata sit eaq3 apd te ocep
pta sit utiq3 si ea mente ti
bi data fuerit ut apud te
poti9 q̄ apud euz q̄ dede
rit oceptetur. Nam tibi apd
que3 ocepta sit p̄a adū9
euz q̄ obtulit q̄muis fur n̄
fit ostituta est actio q̄ ap
pellatur oblati. **E**st au
tem prohibiti furti actio
aduersus eum qui furtum
querere testibus presenti
bz volentē phibuerit.

Nec manifestū q̄a
oſtior eadē ē disci /
plia. ut. s. de hijs q̄
sui vel alie. iurē sūt. s.
.i. et fac ad huc. s. ff.
e. l. ij. et. ij. et. iij. et
.v. et. vi. et. vii. et. ix
d. Sed veterē ac
ymmo fit. ut. ff. de s.
fug. l. i. s. ff. at. s. ff. illd
ē spēale i p̄sōa hui
d. **E**x oīa. s. n̄ est
sēp bōa oſeq̄ntia. ut
s blata solēntate idō
id tollat qz ē solēm
tate fiat. ut. s. de h.
obli. s. sed h. et. C. de
formul. et impetra.
sub. l. i. et. ij.
e. **P**ena maifesti. q̄
est de iure p̄toris. ut
j. de pe. et. p̄a. act.
s. i. **E**x hui B tñ
casu huius p̄ noza da
ri poterit. ut. j. de no
pal. act. i. p̄n. Ac. flo

Manifesti. s. q̄ descendit ex lege. vij. ta. ut. j. s. royal. s.
hit at. s3 qre mior pena iur. l. xij. tabularū ipoīē q3 p̄ p̄to
rē. s. qz maius delictū ē ut. j. t. p̄. in p̄n. Pretea tpe leg.
xij. ta. paupiores e /
rāt hoies. vñ miores
pene iponebāt ut. j.
de inſiur. s. pena.
h. Dupli n̄ i caū. ut.
C. de huius fugitis. l.
mācipia i. **F**urtū i
uito dño. et qñz volē
te ut. j. e. s. vñ illd
k. **T**raq3 gestadi. id
est ducendi. accur si 9

Pretea. pena ostituit e
dicto p̄toris p̄ actōz furti n̄
exhibiti. adū9 euz q̄ furti
uā questā rem apud se et
inuenta non exhibuit s3
hee actōes id est ocepti et
oblati et furti prohibiti
nec non furti non exhibiti
i disuetudinez abierit. **C**uz
em̄ req̄. s. tō rei furtiue ho
die s̄m veterēz obſuacōz
non fit merito ex oītia ec̄
p̄fate actiones ab vsu oīi
recessit. cū maifestus sit q̄
oēs q̄ scientes rez furtiua
suscepint 7 celauerint fur
ti nec maifesti obnoxij sunt

Pena maifesti furti q̄
dupli est tam ex hui q̄z ex
liberi p̄sōa. nec maifesti
dupli est **F**urtus autem
fit. non solū cū quis incē
piendi cā rē alienā amouz
s3 gñaliter euz q̄s alienam
rez iuito dño oēctat. **S**t
q3 siue creditor pignore. si
ue is apud q3 res deposita
est ea re vt at. siue is qui rē
vtēdā accepit i aliū vsum
eam transferat. q3 cuius
grā ei data est. furtū com
mittit. vel ti si q̄s argen
tum vtendum accepit q̄si
amicos ad cenaz inuitatu
r9. 7 id pegre secū tulerit
aut si q̄s equum gestandi
cā omodatū sibi longius a
liq̄ duxerit. qd veteres sēp
serūt de eo qui in aciem e
quum pduxisset **P**lacu
it tam̄ eos q̄ rebz omoda
tis aliē uterent q̄z vtēdas
accepit ita furtū omittere.
si se intelligāt id inuito do
mio facē eūq3 si intellexit
set non permissurum ac si

Perduxiſ3. idē ē
et si alij cōmodauit.
spēs ei furti ē de alie
no largiri. ut. ff. e. si
pignore. s. i.
m. **P**lacuit itelligāt
et ē rō. qz volūtal di
stigit maleficia. ut.
ff. e. q̄ iuric. i. fi. i.
s. n̄. et fac. C. ad. l.
cor. de sic. l. i. et. ff. si
cer. pe. l. q̄ te
n. **P**ermissur. qd si
s̄ creditit. s. dñz per
missur. s. stulte ēde
bat s̄ furti nō teneē
cū nō fiat. s. furtū ab
sq3 affcū ut h̄ subicit
et s. de vsu. s. **T**ē si
is. s̄ actōe ex eo oē
ctū. ut omodati vel si
mili bñ teneē. ut. ff.
e. q̄ si re tibi omoda
ta s̄ s̄c9 si stulte opi
nor te p̄missur. rē tu
az accipere. ut. ff. de
furt. l. q̄ val. s. veta9
Accur

Furādi nisi i duobz casibz ut dixi. s. e. g. i. Ac p. furtū ut furti actō nascat. furtū tñ fit v3 qstā. h certe imo nec furtū fit. ut. ff. e. l. i. e. omes. g. pñl. q. dño. i. meuo. ac.

Vn ptulerit. i. do mino h renūciauerit ut. C. de furt. l. si qd psuaserit accu.

Ad eum scz tituz t. Decisioem. ut. C. de ser. cor. l. si quis psuaserit.

Adōz spāle ē qd h dicitur alias nō fit furtum volenti ut. s. p. g. a. ff. de donac. m. vi. et. v. l. de eo in fi. q. ē cōtra s3 vi deē q. nec h casu de beat esse spāle. ut. C. de f. fugi. l. quicūqz. g. fi. h. i. incip. mali ca a dño hic at ab ip so corumpente

Lic. i. quamuis. Regule quas re / gulas hēmus. ff. s. v. corrup. l. i. in pñ. et per totum ti. ac.

Permissus. i. de s. structionem.

Impunitate. sic. j. t. i. g. h. nedū talia.

Ambusdā. Item et vnius pena fit me / e9 multoz. ut. C. ad l. iul. repe. l. i. Et nō in h. g. pñr. affcñ. et si non seq̄tur eff. dñf. sic. C. de ep. et cli. l. si qd non dicā. et. C. s. hys q. ad ec. s. fu. l. pñr. Ar. gē. ff. de pe nis. l. cogitacōis s3 certe h cogitatio iaz deuenerat ad aliqū actū vñ non erat nu da ut. C. ad. l. iul. de feca. l. quisquis ac.

Induz furtū. n. rōe dñi. h. maleficij. et ideo ex h. maleficio non euiliter h. crimia lē agitur. nam cum fit liberum corpus n. recipit estimacōem. ut. j. de obli. que ex q. si delie. g. ob hōiem. ē malit. et autem extra ordinem agetur. ut. ff. e. l. fr. et de pua. delie. l. si. Mē. h. oñ a gte s3 et pat. n. agit odicione furtua. euz ipa ad possessionē vñ ppetatē opetat qz neutz i filio hē m. ut. ff. e. l. eū. q. g. si filius. et. l. mē i pñ. et. l. liboz. et. ff. de acq̄. pos. l. cū h. redes. g. fi. et. ff. de rei. v. e. l. i. g. p. hāc

pmiffuruz credāt extē emē videri optima sane distin ctiōe. qz furtū sine affectu furādi nō omittit. s3 si cre dat aliqz inuito domino rem comodatā sibi oētaē domino at volēte id fiat dicitur furtum non fieri.

Vnde illud q̄situm ē cū ticius hūuz meuij sollicita uerit ut q̄sdā res domino surripiat. et ad eū perferat et hūus id ad meuium ptu lerit Meuius autem dum vult ipz ticiū in ipō dñcto dprehendere. pmisit hūo q̄sdam res ad euz pferre vtrū furti ā hūi corrupti iudicio teneat tici9 an neu tro et cum nob sup hac du bitacione suggestuz ē. et antiqz prudentium sup h. altcaciones pspexim9 q. busdā neqz furti neqz serui corrupti actionē pstatib9 q̄busdam furti tmmodo. nos hmōi calliditati obuam euntes p nostram de cisionē scimus non solum furti actionē sed ec hūi cor rupti otra euz dari. h. eniz idem seruus deterior a so licitatoze minime fact9 ē et ideo non deurrāt regule q. serui corrupti actionēz in troducerent. tñ oñliuz cor ruptoris ad pniciez pbita tis serui introductuz ē. vt fit ei penalīs actio imposi ta. tāqz si re ipa fuiss3 hū9 corruptus. et ne ex hmōi

Aliqñ subtraxerit s3 hec res non efficit furtia. ut. ff. de v. l. c. seq̄. g. si rē et. ff. p. emp. si rē. vñ dic q. qñqz est res furtua q. fit furtū. et nascit actō f. rti. ut fere i toto h. ti. et ff. e. et. C. e. itdum nullū eoz est ut si re meavt ar. itdū furtū fit et res furtia. h. a / cō furti n. nascit. ut j. e. g. h. i. qui. mēdum furtū fit et actō nasci tur. h. nō fit res furti ua ut h. s. d.

Indū teneē. et nō maifesti. h. ec dep hēdatur. ut. ff. e. l. i. if qui ac.

Ali9 fa. ad h. ff. ad. l. acq̄. si seruus v uū. g. si quis de manu missis. ff. e. l. i. furti. g. pñl. et. l. q. ser. ac. f. Sed qd p lasciuia idest stulticiam.

In scñ. i. v. l. i. s. acq̄. si corpa lesa sint. alioquin subsidia ria. ut. j. ad. l. acq̄. g. fi. et. g. pñl.

At vbi adūsatut primo deō vbi dixit dari in factū

Ope supponit. nō hic dari oñliuz solo facto alias s3 oñliū hois intentō vñ ppo sitū ut. ff. e. l. si qd fur. g. i. Itē s3 oñliū qd alij dat bonū vñ ma lū. ut. ff. e. in furti. g. pñl. in fi. Itē oñ liū s3 qd capit a ml / tis. ut. C. de le. et cō sti. l. humanū ac.

Certe cū alias er rat scūrus furtum ec sine oñlio huius alie as teneē vt er qz. ff. s. furt. qui seruo et de h. si. l. i. sepe. aliud vi deē in actōe sui cor rupti ubi teneē ecia si al. erat factuz. nec em oportet laudan s do augeri maliciā vt j. ad. l. acq̄. g. certuz et. j. de ac. g. in qua s duplū. et. ff. de ser s uo. cor. l. i. g. psuadē Sed q est rō. h. qz h agit ex delicto se cuto p9 psuasionem non at ex ipsa psuasio ne. et ideo distinguit. erat alias scūrus vel non. h. i. alij ca sibz ex ipa psuasioe agit qd qd postea seq̄. ut. s. e. g. vñ il l. d. dūmodo nō ex iteruallo immio sequat. ut. ff. de ser. cor.

Impunitate et in aliuz ser uuz q. facile poss3 corrupi tale facin9 a qbusdā ppe treē

Induz etiā libero rum hoīuz furtuz fit veluti si quis liboz nēoz qui in p̄tate nostra sunt subrep t9 fuerit Aliqñdo ec sue rei furtuz quisqz omittit. veluti si debitor rem quaz creditori pignoris cā de derit subtraxerit

Induz furti teneē quiz ipse furtū non fecit qual est is cuius ope et consilio factuz est. in quo numero est qui tibi nummos excussit vt a lius eos raperet aut tibi obstiterit vt ali9 rez tuā ex cipet vñ oues vñ boues tu os fugauerit ut alius eas accipet et h. veteres sc̄pse runt de eo qui pāno rubro fugauit armentū sed si qd eoz p lasciuia et non data opa ut furtuz admittē fa ctum est in factum actio dari debet

At vbi ope me uij ticius fecit furtuz am bo furti tenent

Ope et oñlio eius qz furtū admitti vidz qui scalas fenestris supponit forte. aut ipsas fenestras vñ ostiū effregit ut ali9 furtuz facēt quine ferramēta ad effringēdū ā scalas vt fenestris suppo nerent omodauerit. sciens cuius rei gracia omodaue rit. Certe q. nullā opez ad furtū faciēdū adhibuerit

• l. n. B. et. l. neracius. Tre. eccl. j. de iniur. g. nō solū. S3 ibi
n̄ erat affcūr q̄ fecit. Ac. flo. a. **U**n̄ q̄ nec ob id. q̄ d̄ v̄ez
ē n̄ h̄s fuerit estiaa. v̄l d̄ns v̄ēdiderit furi. ut. ff. e. l. q̄uis
b. **N**ō nascit̄ n̄ sit f̄s
h̄s b̄ns castre se pecu
liū vel q̄i castre se v̄bi
filiū teneat p̄t. et p̄
filio. Idē et de uxore
q̄s h̄ de filio s̄. ut. ff.
e. si q̄s v̄p. i. p̄n. ac. flo

h̄ t̄m cōsiliuz dederit atq̄
hortatus est ad furtū faci
endum non teneat furti.

Un̄ q̄ in pentuz v̄l d̄no
rū p̄tate sūt si rez eis surri
piat. furtuz q̄dez faciunt.
s3 rez in furtiua cāz cadit
nec ob id ab ullo v̄sucapi
p̄t atēq̄ i. i. fatē d̄ni reūtaē
s3 furti actio non nascit̄. qz
nec ex alia cā v̄lla potest
inter eos actio nasci. **S**ive
ro ope et consilio alterius
furtum sc̄m fuerit. qz v̄ti
qz furtuz omittit̄ ouenien
ter ille furti teneat qz verū
est ope et consilio eius furtuz
sc̄m esse. **F**urti atē actio ei
opetit cuius int̄est rem sal
uā esse s3 d̄ns non sit. **I**ta
qz nec d̄no a. i. f̄s opetit q̄m
si eius int̄sit rez non perire
vnde ostat creditorem de
pignore surrepto furti a
ctioe agere posse. etiaz si
idoneuz debitorē habeat
qz expedit ei p̄igno. i. poti
us icūbere q̄ in p̄sonā agē
adeo q̄dez ut q̄uis ipse d̄
bitor eā rez surripuerit n̄l
om̄i creditori op̄tit actō
furti. **I**tez si fullo polien
da curad aue aut sarcina
tor sarcienda vestimenta

mercede certa ostituta ac
cepit ea qz furto amiserit
ipse furti h̄z actioez. non
domin̄ qz domini n̄l int̄
est eā rez non p̄ire cuz iudi
cio locati a fullo ne aut sar
cinatore rez suā p̄seq̄ p̄t

S3 a bone fidei c̄ptori
subrepta re q̄emerit q̄ uis
domin̄ non sit omnimō d̄
petit actio furti quemad
modū et creditori. **F**ul

Furti atē. cui d̄ic̄t̄ est
et modice. ut. j. t. i. g.
fi. et. ff. vi bo. rap. l.
ij. g. et ḡnalit̄. Item
opt̄z q̄ m̄ sit ex iusta
cā et p̄babili. nā si ē
malofis pos. v̄l huiū
rei fur. furti n̄ agz vt
ff. e. l. itaqz ēca p̄n.
et. l. eū q̄ em̄t. g. h̄ij
atē s3 si bonū micū ha
buit. ut qz sibi omo
dauit. l. lo cavi. habz
actōz furti. et h̄ ē ca/
sus i. q̄ fur furti agē
p̄t. ut. ff. e. q̄ vas. g.
si ego tibi. Ac. flo.

Cōpetit d̄f debitorē q̄ subripuit. ac.
timator. Qui sūt d̄ic. ut. g. mā. g. fi.
l. ita soluere. ac. flo.

loni. No et sarcinatori non
alit̄ furti actioez opetere
placuit q̄ si soluendo fue
rint h̄ est si domino rei esti
mationez soluere possint.

Nā si soluendo n̄s. t̄ tūc qz
ab eis suū d̄ns d̄seq̄ non pos
sit ip̄i domino furti opetit
actio qz h̄ casu ip̄i d̄ic̄t̄ est rē
saluā ei esse. **I**dez est a. si in
p̄te soluendo fuerit fullo a
sarcinator.

Que de fullo
ne a sarcinatore dixi. **Q**ue
dez et ad euz cui comoda
ta est res t̄nferenda vete
res estimabāt. **N**az ut ille
fullo mercedez accipiēdo
custodiā p̄stat. ita is qz q̄
omodatuz vtendī cā acce
pit s̄l̄r necē h̄z custodiā
p̄stae.

S3 n̄ apudentia
eciā h̄ in n̄ris decisionibz e
m̄dauit. vt involūtate do
mini sit. siue omodati acti
onez adūs. **Q**uē q̄ rez omoda
tā accepit mouē desidēat.
siue furti adūs. **Q**uē qui rez
surripuit a. l̄tū earuz elcā
dominū non posse ex r̄nia
ad alterā venire actōz s3 si
quidez furez elegerit. illū
qui rez vtendā accepit pe
nit̄ libari. **S**inat̄ omoda
tor veniat adūs. **Q**uē q̄ rez
vtendā accepit ip̄i q̄dem
nullo mō opetē posse adūs
furez furti actōz.

Ei
autem qui p̄ re omodata
ouenitur. posse aduersus
furem furti h̄re actōez ita
tam si domin̄ sc̄ies rē eē s̄b
reptā adūsus eum cui res
omodata fuerit peruenit.

Sinat̄ nescius a dubi
tas rez non eē s̄breptā. a
pud eam omodati actōez

Si fullo sar
timator. Qui sūt d̄ic. ut. g. mā. g. fi.
l. ita soluere. ac. flo. **S** Possit imo v̄s̄z q̄ sp̄ d̄ns d̄eat
furem ouere. ut. ff.
loc. et oduc. l. c̄ i plu
res. g. vestimta. Sed
ibi de actōe i rez. vel
odict̄. furtia d̄ic̄. hic
at̄ de actōe furti.
I d̄e i p̄tē. ut fur
ti actō opetat d̄no. q̄
fac̄ ad h̄ic. g. ff. s̄ cō
d̄ic̄. sine cā. g. si ful
lo. accur.

S3 n̄a i decisioibz
ut. C. de furē. et suo
cor. l. fi. g. tales itas
qz. ac. flo. **R**ad ac
terā. v̄n̄ actō furti s̄
caū n̄ ē abulatozia.
I p̄si. s̄. omodatori
m̄. **U**re actōz. et pe
nā exactā d̄no istituē
n̄ cogit̄. qz v̄bi picu
lū ibi a omodū. ut. C.
de furē. l. fi. g. h̄ eum
n̄. **P**erueit. agendo
d̄f eū actōe omodati
Accur

n Ab eo. s. comodatario. p. Qui. s. comodatario. q. Cum manifestissimū. vñ.

r. Si is dolo. s. qbz mo. re. ob. s. p. ce/ tea. et. E. de pofit. l. i. et. l. p. a. l. fi. et. i. s. q. s. h. em. ff. e. eum qui. s. is autem. s. In summa. i. ut huc huc. t. expediamus. t. Propm. a. Scimo ano et dimidio scz vt. s. dixi de inuti. s. f. furiosus et fa. ad huc. s. ff. e. l. impuberē a. ff. ad fil. l. ex capite et. ff. s. reg. iur. l. pu pillus.

u. Furti vendicādo. i. dñuz petēdo si ex tet. p. Condicēdo. i. in psonā agēdo cō dicōe furtiua si cōfū: pti sūt. et. fa. ad huc. s. ff. de obi. furti. l. i. si p. fure. s. furti. a. l. in obi. et. j. de act. s. sic itaq. et. C. de furt. l. ancille.

y. De vi bonoz rap. o. viso de furto se que de rapina. et cō seāter ut potes vide re. s. t. i. i. principio.

Q. Si alienas lar ge accipe. ut ec si sint oñes id sit q. ad socij prem ut. ff. de furt. l. i. si so. a. 3. Furti. s. si mani festi. ec si s. phēdatur s. p. q. d. falsū est. im. mo si s. phēdatur mani festus est. et in q. d. ru plū p. t. ouemri. ut. ff. de furt. si vēdidero. s. euz raptor. al. si n. dēphēdatur. nō mani festi tene. q. actō ne si fuerit actū tollitur vi bonoz raptor. n. in id q. d. excedit ut. ff. e. l. i. si i. casu nec ma nifesti nec non mani festi tene. ut si q. s. ex domo in q. nemo erat rapuerit. s. t. m. hac a. d. o. e. vi bo. rap. tene tur. s. p. ut. ff. s. fur. l. si quis de domo. sed B. e. falsū q. ibi erat a ctū furti nō manifesti. et ideo apli. cessat h. actō a. i. do. datur hec actio vi bono. rapto.

o. Suppositum scz furem dico q. eligendo vnā repellit ab acta si sciēs a pncipio fuit.

instituit. Postea autē re opata voluit remittere q. dē comodati actōz ad fur. ti aut actionez pueire tūc q. dem licēcia ei ocedit et adūsus furez veniē obsta. culo nullo opponendo qm incert. d. stituit. mouit adū sus euz qui rez vtendā ac cepit comodati actionē nisi dño ab eo satisfcē tunc etēni. omīno furez a dño quidez furti actione libari suppositū autē esse ei qui p. re sibi comodata dño sa tiffec. euz manifestissimum est ecia si ab inicio dñs acti onez instituit comodati ig nat. rez esse s. brepta. Po stea autē h. ei d. gto adūsus furez transierit. omīno li berati euz qui rez comoda. tam accepit. Quemcunqz cāe exituz dñs adūsus furez habuit eadez diffinitione obtinente. siue in ptez siue in soliduz soluendo sit is q. rez comodata accepit s. is ap. d. quez res deposita est custodia n. pstat. s. t. m. i. eo obnoxius est si quid ipē do lo malo fecerit. qua d. cā si res ei surrepta fuerit. q. a restitue de eius rei nomie depositi non tene. nec ob id ei. i. n. t. est rem saluam es se furti agē n. p. t. s. furti a. ctio dño opetit. In sum. ma sciendū ē q. stuz esse an impubes rez alienā amouē do furtuz faciat. et placu. it. qz furtuz ex affcū d. stit itaqz demū obligari eo cri mie impubēz si pxim. pub tati sit et ob id intelligat se delinquere. Furti a.

buia excedit. et in id q. s. excedit. ut de a. l. ff. e. l. i. et. ff. de acc. et obli. l. qui suum. s. fi. a. Diximus ut. s. e. i. m. fi. b. Raptor op. hēdat. s. 3. quō pt raptor non s. phēdi. cū

ctio. siue dupli siue quadru pli. tantum ad pene perse cucionem p. t. n. 3. Nam ipi. rei p. secucionez ext. n. secus h. 3. dñs quā aut vendicādo aut odicēdo p. t. auferre. s. rei vēdicacio adūsus q. d. possessorez est. siue fur ipse possid. siue ali. q. lib. 3. Cō. dicio autē adūsus furez ip suz h. redēue ei. 3. n. posside at competit. De vi bo. noz raptorū

Q. Vi res alienas ra pit tenetur q. dem etiam furti. Quis eniz magis alienā rez inuis to dño d. ctat. q. qui vi ra pit. Ideo qz recte d. c. m. est euz improbus furez esse. s. t. m. p. az actōnez ei. d. delicti noie p. tor introduxit. que appella. vi bonoz rap. torū. 7. est in. ā. num. q. dru pli. p. 9. ā. num. simpli. q. actio vtil. est. ec si q. s. vnaz rez l. 3. minimā rapuerit. Qua. drupluz aut n. totū pena ē s. ext. penā rei p. secucio est sicut in actione furti mani festi dixim. s. 3. in q. d. ruplo inest rei p. secucio. vt pena tripli sit siue op. hēdat raptor in ipso delicto. siue non. Ridic. eniz est leuio ris odiciois esse euz qui vi rapit q. qui clā rez alienaz amou. Quia tñ ita op. tit hec actio si dolo malo quis rapuerit. Naz qui ali q. errore induct. suam rez esse existimet et imprudēs iur. eo aio rapuerit quasi dño liceat eciam p. vim rē suā auferre a possessoribus absolui d. 3. cui scz oueniēs

dicat eripe. q. d. d. et s. maū. auferre. ut. ff. ne q. s. eū qui in ius. l. i. iij. s. i. s. 2. distingue a. 3. auferentis. ut si erat animus ei palā a per vim auferēdi. licz ibi neminē inueiat. tñ est raptor. s. fur q. h. 3. a. 3. ut faciat clā. l. 3. mēdū dēphēdat. ex q. dēphēdōe effitatur ma nifest. ut. ar. s. t. i. s. furtū a. a. furno. Qui vi rapit. q. d. null. ut. h. et. ff. q. me. c. l. si. excep. s. q. vi d. Annū. s. vtilē ut. C. e. l. fi. et. l. res. a. C. s. noza. l. p. n. l. e. Quadrupli. nisi in casu q. agitur ad du. pluz tñ. ut. C. de pa gamis. l. pagamis. et. l. xpian. que ē huc o. tra. Sed illud speci ale est. Vtilis. i. efficax et direcā. vel dic. q. dire cta opetit qm plures res rapte sūt. s. vtil. qm vñ tñ bonū rap tū ē. i. vna res rapta ē et fa. ad h. q. p. h. o. o. s. raptor. f. h. ad singularē ut. ff. s. d. et de. l. falsa. s. ul. et. ff. de neg. g. l. iij. s. ne gocij. et. ff. de h. re. p. et. l. reg. larit. et. l. l. 3. s. C. p. enā. tpe te non manifesti. h. Ridiculū. bñ dixi siue nō. ridiculum em erat. rē. Qui clam. nā rap. tor tene. i. q. d. upluz. h. fur nō manifest. in duplū tñ vel t. pluz cū re. s. q. palā furat certum est in plus tene. q. raptorē. cū in quituplū ē re teneat. Quia tñ. istud qz vidi sup. fluū. v. p. po ne. qz p. h. Alij ita tñ et tūc est plamoz. Absolui d. 3. scz ab actōe vi bo. rap. iudi cis sniavt qdā dicunt v. l. ipo iur. s. az. ut. ff. s. p. bli. a. vec. omis. l. omilla.

a Sed ne dum p tñ fm q̄bam vel pone p̄pe
b Inueniatur sic. s. t. i. g. unde illud.
c Cōstōibz. ut. C. vñ vi. si q̄s in tātā. et i alijs seq̄ntibz. vñ

q̄s in fi. t. s. hic. p̄seq̄
tur tantum tenorez il
lius. si q̄s in tātā. et
in alijs seq̄ntibz. vñ q̄s i
fi. t. sup. q̄ materia lō
guz esset h̄ dicere. cū
et. xxi. q̄stionelibi no
tenē sup. p̄dicta lege
d Soli p̄pe q̄nq̄ tā
tum ip̄o. ut. C. de
act. emp̄. l. ij. sed rei
mobilis s̄ occupacō
lz q̄nq̄ eē immobilia
dicāt occupari. ut. C.
de re ven. l. domum.
e Sane actōne scilz
vi. bo. rap.

f In bonis idest in
dominio. ut. ff. de ac
quit. re. do. l. rem in
bo. et. l. statuas. et. ff.
de h. sig. l. bonorum
appellacio vel si etiam
bona fide possideant
idem est

Si ex boīs. nisi aliq̄s
ius habeat. ut statim
p̄ exempla probat

h Deposita. i. p̄mis
sa custodia a d̄posita
rio. ut. s. t. i. g. p̄nl.
vel etiā omisit culpā
ut seq̄tur vel etiā si p̄
cū accepit depositō
nis. nō tñ q̄i mercedē
tenetur eidem. ut. ff.
e. l. ij. g. dicet aliq̄s. a
lioquin est locacio.
ut. s. man. g. fi.

i Hāc actōz. fac. ff.
vi. bo. rap. l. ij. g. et
generaliter.

k Dñium. i. dñi est
macōnem. ut. ff. p̄ me
tus cā. l. similit. g. q̄
possessionē. et. ff. vti
pos. l. p̄nl.

l De lege acquilia.
post maleficiū rapie
sequit̄ de dāno quod
p. l. acquil. punitur

DAmni iniurie
actio. idest a
ctō. l. acquil.
opetit p̄ dāno dato.
id est destructōe ali
c̄ rei scā. nā sic s̄ dā
nū diminucō p̄mo
n̄. ut. ff. de dam. in
fec. l. ij. si at̄ rem al
terius surripes. l. vi/
dearis damnum infer
re. tñ non inferis tale

est nec furti teneri euz qui
eod̄ h̄ animo rapuit. S̄
neduz talia excogitent̄ in
ueniat̄ via p̄ quā raptorez
impune suā exerceāt avari
ciā meli⁹ diualibz. ostōnibz
pro hac p̄te p̄spectum est
ut nemini liceat vi rapere
vel rez mobilez vel se mo
uentez l. suā eand̄ rem exi
stimz. s̄ si quis cont̄ statu
ta p̄ncipuz fecerit. rei qui
dez sue dñio cadere. sin au
tem aliena res sit p̄ resti
tutionez ei⁹ etiam estimā
tionez eiusdez rei prestare
q̄d non soluz in mobilibus
rebz q̄ rapi p̄nt ostōes ob
tinere censuerunt. s̄ etiaz
in inuasionibz q̄ circa res
soli sunt ut ex hac causa
ab omī rapina homines se
abstineāt. Sane in hac a
ctione non utiq̄z expecta
tur rez in bonis act̄ or̄ eē
Nā siue in bonis sit siue nō
si tñ ex bonis sit locuz h̄ a
ctio habebit. Quāe siue lo
cata siue d̄modata siue eē
pignozata siue d̄posita sit
ap̄d ticiuz res sic vt inter
sit ei⁹ eaz rem p̄ vim n̄ au
ferri veluti si in d̄posita re
culpam q̄s p̄misit siue bōa
si de possideat siue vsūfru
ctum quis habeat in ea vel
quid aliud iuris. vt inter
sit eius non rapit. d̄d̄ est ei
opetere hāc actōnez. n̄ vt
dñiuz accipiat. s̄ illud so
luz q̄d ex bonis ei⁹ qui rapi
nā pass⁹ eē id est q̄d ex s̄ba
ei⁹ ablatuz esse p̄ponatur.
Et ḡnalit̄ d̄d̄ est ex quibz
causis furti actio opetit in
re clam scā ex eisdem caus̄

q̄d p̄ h̄uc. t. teneant. s̄ act. furti. ut. ff. e. l. si furtis furtum. g.
si oliuā. et. g. idē. et. si filia. / ei s̄ tria capita siue capitula
m Primo capite. habebat / et de p̄mo ca. s̄ h̄ fm at̄ si

omnes habere hāc actōne

De lege aquilia
Amni iniurie actō

ostituitur p̄ leges
acquilia cuius p̄mo capite
cautus est. ut si quis alienū
homines alienāue quadru
pedez q̄ pecuduz numero
sit iniuria occiderit quāti
ea res in eo āno plurimi fu
erit tñ dñio dare dānetur

Ad autem non p̄cise de
quadrupede s̄ de ea tātuz
q̄ pecudū numero eē cauet̄
eo p̄tz vt neq̄z de feris be
stis neq̄z de canibz cautū
esse intelligam⁹ s̄ de h̄is
tātuz q̄ gregatim p̄pe pa
sci dñr. quales sunt eā mu
li asini oues boues capre.

De suisbus q̄z idēz placuit
nā et sues pecuduz appella
cione otinent̄ qz et h̄ij gre
gatz pascunt̄. sic deniq̄z r
homer⁹ in odissea ait sicut
diuus eli⁹ marcian⁹ in suis
ostōibz refert grecum

Iniuria autē occidere
intelligitur qui nullo iure
occidit. Itaqz qui latronē
insidiatorē occidit non te
netur. utiqz si aliē piculuz
effugere non p̄t. Ac nec
is q̄dez hac lege tenetur q̄
cāu occidit. si modo culpa
eius nulla inueniat̄. Nā a
lioquin non minus ex dolo
q̄ ex culpa q̄sqz hac lege
tenetur. Itaqz si quis dū
iaculis ludit vel exercitaē
trāseuntem seruum tuum
traiecerit distinguitur.

Nā si id a milite qui in cā
p̄ eo vbi solitus est exer
citari admissum est. nul
la culpa eius intelligitur.

De lege aquilia
Amni iniurie actō
ostituitur p̄ leges
acquilia cuius p̄mo capite
cautus est. ut si quis alienū
homines alienāue quadru
pedez q̄ pecuduz numero
sit iniuria occiderit quāti
ea res in eo āno plurimi fu
erit tñ dñio dare dānetur
Ad autem non p̄cise de
quadrupede s̄ de ea tātuz
q̄ pecudū numero eē cauet̄
eo p̄tz vt neq̄z de feris be
stis neq̄z de canibz cautū
esse intelligam⁹ s̄ de h̄is
tātuz q̄ gregatim p̄pe pa
sci dñr. quales sunt eā mu
li asini oues boues capre.
De suisbus q̄z idēz placuit
nā et sues pecuduz appella
cione otinent̄ qz et h̄ij gre
gatz pascunt̄. sic deniq̄z r
homer⁹ in odissea ait sicut
diuus eli⁹ marcian⁹ in suis
ostōibz refert grecum
Iniuria autē occidere
intelligitur qui nullo iure
occidit. Itaqz qui latronē
insidiatorē occidit non te
netur. utiqz si aliē piculuz
effugere non p̄t. Ac nec
is q̄dez hac lege tenetur q̄
cāu occidit. si modo culpa
eius nulla inueniat̄. Nā a
lioquin non minus ex dolo
q̄ ex culpa q̄sqz hac lege
tenetur. Itaqz si quis dū
iaculis ludit vel exercitaē
trāseuntem seruum tuum
traiecerit distinguitur.
Nā si id a milite qui in cā
p̄ eo vbi solitus est exer
citari admissum est. nul
la culpa eius intelligitur.

est in vsu. de t̄cō s̄.
j. e. g. caput. s. azo. et
g. capite. et. ff. e. l. ij.
n Iniuria. i. nō iur.
ut. j. e. q̄ iniurie

o Occiderit nō occi
derit. nā si alio mō le
fit ex t̄cio capite agi
tur. ut. j. e. g. capite t̄
cō p̄. In eo anno.
sez preterito

q Plurimi habita
extimacōe non affecti
one singuloz s̄ omī
extimacō. ut. ff. e. si
seruum meum.

r Dñio. ut. ff. e. l. j. Te
mela. g. legis vel qua
si dñio. ut fructuario.
vel ali⁹ q̄ h̄z ius in re
ut. ff. e. Item melia. g.
fi. et. l. se.

s Ad at̄ pascunt̄. fa
cit. ff. del. in. l. lega
tis suis. g. pecoribus.
t Iniuria fac. ff. e. g.
et si q̄cūqz. g. iniuriam.

u Latrones. s. diu.
num. ut tñ clamet et
se defendat. s̄ fur eē
si se non defendat. ut
h̄ subic. et. ff. e. l. iij.
p Alioquin si culpa
intueniat.

p Nō min⁹ idē n̄ p̄
ex dolo q̄ ex culpa
cū eē leuissima culpa
in hāc actōem veniat
ut. ff. e. l. si in lege v̄l
p̄pe lege. et ouerte li
terā. non minus r̄. i.
non min⁹ ex culpa q̄
ex dolo. sic et alias.
ff. de pact. l. iurgen
g. pactozū. et. ff. de se
cundis nup. l. cum ap
tissime. et. ff. de pig.
paulus. g. damus. q̄ eē
figura p̄ste ronprote
ron. secundum. jo.

z Distinguit̄. utruz
omiserit dolo vel cul
pa vel non
a Nulla culpa. n̄ das
ta opa fecim̄ est. ut. ff.
e. l. si obste. p̄. fi. et
l. nam.

b Reus. qz s̄ n̄ eē
d̄putatū. ar. i. aut. vt
h̄ij q̄ ob. p. et. res. mi.
g. sin vero tacuit. et.
ff. e. l. idē iuris. in fi.
c Te putator. id eē

q̄ putat vites i arboribz positas ut i q̄busbā fr̄is sunt v̄l ec̄
 ip̄as arbores. nā et arbores putat̄ d̄ Preclamauit. nisi
 forte dolo. ut. ff. e. l. si putator e. Impicia fa. ff. de reg.
 iur. l. i. p̄icia. q̄. ff. loc̄
 .l. si q̄s fund. g. cell. 9
 q̄. si q̄s fūdū v̄l do /
 m̄i et. g. cellus. et. g.
 se q̄. et. ff. de suspec.
 tu. l. tutor. q̄. g. fi.
 f̄ Infirmatē n̄ em̄
 dz infirmitatē suā i al
 teri. l. h̄ōz. outē. ut.
 .ff. e. l. i. ut. g. Ve /
 h̄. et. puta i reda vel
 vehiculo uel ec̄ ipso
 e q̄ h̄. Quāti eo an
 no. natalit̄. h̄. v̄ba po
 nit̄ et h̄. s. ea. s. i. p̄n.
 i. Cōstat i h̄. redē n̄
 ex dāno locupletior
 fec̄us ē. ut. ff. e. l. inde
 neraci. g. h̄. ac qz du
 pla lūc ab h̄. redibus
 sūt extor. q̄nda. ut. ff.
 de calū. l. iij. uel si lis
 fuerit ostēta cū de
 fūcto ut. C. ut heres
 s̄. fūcti. i. q̄ntū. loc. f. ce
 .l. i.

Si alius tale quid amiserit
 culpe reus est. **I**dem iur̄
 est de milite si in alio loco
 q̄ qui ad exercitadum mili
 tibz destinatus est. id admi
 sit. **I**tem si putator ex ar
 bore deiecto ramo suū tu
 uz t̄nseuntes occiderit si p
 pe viā publicā aut vicinā
 lez id fec̄m est. neqz p̄clama
 uit ut casus evitari possit
 culpe reus est. si p̄clamauit
 neqz ille curauit precauē
 extra culpā est putator.
Eque ext̄ culpā esse in
 telligit̄ si seorsuz a via for
 te v̄l in medio fundo cede
 bat l̄z n̄ p̄clamauit qz i eo lo
 co nulli ext̄neo ius fuerat
 h̄. ad i. **P**reca si medicus
 qui suuz tuuz secuit dere
 liquit curacionez. et ob id
 mortuus fuerit seruus cul
 pe reus erit. **I**mpitia qz
 culpe anumerat̄. veluti si
 medicus idō suū tuū occide
 rit qz male eū secuerit aut
 p̄perā ei medicamentuz d̄
 derit. **I**mpetu qz mula
 ruz quas mulio p̄t̄ imperi
 ciā retinere non potuit si
 u9 tu9 oppress9 fuerit cul
 pe reus est mulio. **S**z si p̄t̄ i
 firmitatez eas retinere non
 potuerit cum ali9 firmitior
 eas retinere potuissz eque
 culpe tenet̄. **E**adez qz pla
 cuerunt dz eo qz qui cum
 equo veheret̄. impetuz ei9
 aut p̄t̄ infirmitatē aut p̄
 ter impiciā suā retinere n̄
 potuerit. **H**is autez h̄.
 bis legis quāti id in eo an
 no plurime fuerit illa sen
 tentia exp̄mitur vt si quis
 hominez tuū q̄ hodie clau

Cestare opponit̄
 de eo q̄ hodie p̄lmo
 fuerit q̄ oliz occis9
 ē ab aliq̄ nā n̄ vidē in
 h̄ casu ec̄ penalit̄. **I**s
 adō ḡ vidē t̄nsit̄ de /
 b̄ i h̄ casu ad h̄. redel
 h̄ n̄ se q̄. l. z. ei rep̄iaē
 i h̄ casu q̄ n̄ sit penal
 t̄i nō ē apra nata vt
 t̄nsit̄ d̄cat ut i h̄. erē.
 aliq̄ n̄ vidz v̄l n̄ vidz
 actualit̄ n̄ apt̄ ē ris
 dere uel vidē natalit̄
 ut. ar. ff. de aq̄ cor. q̄
 est. l. i. g. q̄ridiana.
 ut. ff. de flu. l. i. g. **I**tē
 interdum.

Item ea q̄ dixim9 p̄ totū hūc t̄.
 ge ei acq̄l. dānū oseq̄n̄ et amiss̄e dīcūm qd̄ aut oseq̄ potui
 m9 aut erogare cogim̄. ut. ff. e. l. p̄ide. et. l. si suū cec̄i. et
 .l. si seruum meū. **I**tē
 vel ex omedis q̄ cāta
 bat de omediaet vn9
 sine alio cātare nesci
 ebat n̄. **Q**ui sup̄fūt.
 fac. ar. ostra. ff. d̄ ac
 ep̄. si sterit. g. c̄ p ven
 ditorē. et de pi. et o /
 mo. rei v̄di. l. i. fi.
Liberz dānū. s. q̄n
 ti fuerit i āno retro.
 ut. s. e. in p̄im.

Dus aut m̄ac9 aut lusc9 e
 rit occiderit qui in eo āno
 integer aut p̄ciosus fuerit
 n̄ t̄ati teneat̄ quāti hodie
 erit s̄z quāti eo anno pluri
 mi fuerit. **Q**ua racione cre
 dituz est penalē esse hūius
 leḡ actionez. qz non solum
 t̄ati q̄sqz obligat̄ quātum
 dāni dederit s̄z aliq̄n longi
 pluris. **I**deoqz ostat in he
 redez eā actionez n̄ t̄nsire.
 que t̄nsitur a suis s̄z h̄. v̄l dā
 nuz numqz lis estimaretur.
Illud non ex h̄. bis leḡ
 s̄z ex int̄ptacione placuit.
 n̄ soluz pempti corpis esti
 macionem habendā esse se
 cunduz ea q̄ p̄dixim9 s̄z eo
 āpli9 q̄cqd̄ p̄teea pemp
 te eo corpe dāni nobis il
 latum fuerit. veluti si suuz
 tuuz heredē ab aliq̄ insti
 tutuz ātea q̄s occiderit q̄
 uis iussu tuo h̄. reditatē ad
 ierit. **N**ā hereditatis qz a
 misse rōem esse habendaz
 constat. **I**tem si ex pari
 mularum vnam vel ex qua
 drigis eq̄rum vnum quis
 occiderit. vel ex omedis v
 nus suus occisus fuerit n̄
 soluz occisi sit estimacio. s̄z
 eo āpli9 id qz op̄tatur q̄n
 ti depreciatisunt qui sup̄
 sunt. **L**iberum autem est
 ei cuius su9 occisus fuerit
 ex iudicio puato legis ac
 quisie dānum persequi et
 capit al̄ criminis eum reuz
 facere. **C**aput scd̄z legis
 acquisie in vsu n̄ est. **C**a
 pite tercio de omni cetero
 dāno cauetur. **I**taqz si
 quis seruum meum vel eā
 quadrupedez que pecudū

Capital̄ em̄is. s.
 leg. cor nel. de sic. ut
 ff. e. l. inde neraci. et
 .g. si dolo su9 et. g. h̄
 et si nā et p̄ suo occi
 so ea lege agit̄ ut p̄
 libo. ut. ff. ad. l. cor.
 de sicca. l. i. g. i. donec
 t̄n agit̄ vna n̄ pote
 rit agit̄ reliq̄. ut. ff. s̄
 publici iudic. l. iij. et
 .ff. vi. bo. rap. l. i. g. i.
 .i. h̄ p̄ acto vno agit̄
 reliq̄. ut. C. q̄n cui9
 actō p̄ui. c. l. i. et. ff.
 vi. bo. rap. l. i. g. i.
 q̄ **C**apite dā
 no. qd̄. s. n̄ otret̄ i p̄
 mo capite. ut. s. e. in
 p̄mci.

a Rupti. quod verbum est legis tercij exiit
b Sufficere si no e nouu ut spā iter qbusdā enumeratis
gñalit subiciat vbi in q singula opletat. ut. ff. e. si fuus
setuum. s. inquit lex.

c Illud aut culpa
e leuissima. ut. ff. e. i
le. acquilia. l. leuissi
ma. alias no. ut. s. e.
iniuria.

d Ex s. f. tercio qd
est loco sedi.

e Dāno. i. dāno da
to in ceteris rebus

f xxx. s. qre minuf
spacium i terco capi
te q m pmo s. quia
in pmo grauius deli
qd et ido gñi pūit.
ut. ff. de of. p. l. diu
et meli. fa. lex pce
des

g At nec vbi adiz
citur. i. no est positū
i s. f. ca. capite

h Romanā. ergo e
plebiscitum. qd ve
e. ut. ff. e. l. i. et. s. de
iue na. s. plebiscitum

i Prima pte. q em
in pfacōe dñr in oē
tibz repetita credū
tur. ut. ff. de v. ob. l.
ticia. s. idē. i. s. e. a. l.
q sic. et. ff. de re. du.
l. si. et. C. fam. h. e. l.
qciēs. a. ff. de ob. in
str. l. e. fuus. et. ff. de
act. ep. l. si venditor
hois. et. ff. de oē hē.
emp. q. fūdū. a. del.
ij. et. l. repetēdis. et
de odi. et demō. l. a.
uia. et. l. libtis. et. ff.
del. ij. lat. a. ff. de
fū. istruc. leg. l. ij. et
l. sepe. s. gazo. et. ff.
s. pact. do. c. pē. s. ar
gumēta oēria sūt. ff.
de an. leg. l. sepe. al.
ff. de adim. le. l. sepe
et. ff. de fideicō. l. si.
s. i. et. ff. de hre. isti.
l. sabin. s. s. jo.

k Ceterū placuit qz
q occasione dāni dat
dānū dedisse vidz. vt
ff. e. l. q occidit. s. in
hac qz actōne

l Actō dā. l. l. acq. l.
et nō in omni factum
ut. ff. e. l. si obli. s. s.
si quis hoies.

m s. si qz. o. diffi
e. l. e. immo facile. vt.
ff. e. l. q actōe. i. fi.

n Aquilia. i. dircā

numero est vulnerauerit si
ue eā qd rupedē q pecudū
numero non est veluti ca
nez aut ferā bestiā vūnera
uerit aut occiderit hē ca
te tercio actio cōstituit in
ceteris qz omnibz animalī
bz

o Itē in omnibz rebz
q anima carēt dānū p iniu
riā datū hac pte vendica
tur si qd enīz uftuz aut ru
ptum ā fracm fuerit actio
ex hē capite ostituit qz so
la rupti appellacio in oēs
istas cās poterit sufficere

p Ruptum enīz intelligit
qd quoqmō corruptuz est
Vñ nō soluz fraā aut vsta
s. e. scissa r collisa r effusa
et quoqmō pēpta atqz de
tiora scā hē vbo otinent.

q Deniqz rñsum e. si qz in
alienū vinū aut oleuz id mi
scuerit q natā bonitas vi
ni aut olei corrumpere. ex
hac pte legis acquilie euz
teneri

r Illud palam est.
sicut ex primo capite ita
demum quisqz teneē si do
lo aut culpa eius hō aut q
drupes occisus occisauē fu
erit ita ex hoc capite aut
dolo aut culpa et de ceō
damno quenqz teneri ex
hoc tamen capite non qn
ti in eo anno. s. quāti in di
ebz. xxx. pximus res fuerit
obligatur is qui dānū d
derit. At nec plurimi quid
vbi adicitur. s. sabino re
cte placuit p inde haben
dā estimacionez ac si eiaz
hac pte plurimi vbi adie
ctū fuissz. Rā plebē roma
nā q acq. iō tribuno in tro
gāte hac lege tulit con

actōe leg acquilie. / subsidiaria q i dāni dā. que lege ac
o In scā actōe. id e. quilia non oprehēdūt. ul n tenc
tur. ut. ff. e. si fuū. e. s. fi. et vidz hē pte zia. ut. ff. s. pre. v
l. actō num.

p Si qz miscdia. s. si
si non ductus miseri
cordia dā furti. ut.
ff. de dolo. l. et ele
gāt. s. idem labeo.

q Cōpeditū. est ei
dolo pximū. ut. ff. s.
posi. l. si hoies. i. s. e.
r. vt fugēt h nō qz
qñqz dānū dā a c. z
pe i corp. et tūc lo
cū hz actō leg acq. lie
dircā qñqz a n corpē
i corp. vtz p multa
exēpla. s. p. s. qñqz
ecōtūo d corpē i nō
corp. ut si anūū ex
culli ut i aqz eabz vt
ff. e. si fuū. s. si qz
d manu. et i hīs duo
bz hz loc uti actō le
gis acq. lie. et nō mō
i scā s. jo. ut. ff. e. l.
quē admodū. s. mgā
t. al. municipales e
i vtroqz casu vtrūqz
reperia dā. v. jo. ut
ff. vi. bo. rap. l. ij. s.
si publicā. Cñqz a nō
corpē i n corp. a tē
subsidiaria i scā ope
tit. ut. ff. e. si fuū. s.
fi. de q actōe i fēz qz
hz natas. dic. ut dixi
m. j. s. i. d. i. d. i. s. fi.

r Ut fugēt h nō qz
qñqz dānū dā a c. z
pe i corp. et tūc lo
cū hz actō leg acq. lie
dircā qñqz a n corpē
i corp. vtz p multa
exēpla. s. p. s. qñqz
ecōtūo d corpē i nō
corp. ut si anūū ex
culli ut i aqz eabz vt
ff. e. si fuū. s. si qz
d manu. et i hīs duo
bz hz loc uti actō le
gis acq. lie. et nō mō
i scā s. jo. ut. ff. e. l.
quē admodū. s. mgā
t. al. municipales e
i vtroqz casu vtrūqz
reperia dā. v. jo. ut
ff. vi. bo. rap. l. ij. s.
si publicā. Cñqz a nō
corpē i n corp. a tē
subsidiaria i scā ope
tit. ut. ff. e. si fuū. s.
fi. de q actōe i fēz qz
hz natas. dic. ut dixi
m. j. s. i. d. i. d. i. s. fi.

s Et si quis alienū aut
pecus ita incherit ut fa
me necaret. aut iumentuz
ita vehementer egerit ut
rumpetur aut pecus intm
exagitauerit ut p cipitare
tur a si qz alieno fuo psu a
ferit ut arborē ascēdēt ul
in puteuz descenderz et is
ascēdēdo vl descēdēdo
aut mortuus a aliq pte le
sūerit vtilis actio in eum
datur.

t Sed si quis alie
nū fuum aut de ponte a d
ripa in flumen deiecerit et
is suffocat⁹ fuerit eo qz p
iecit corpē suo dānū de
disse nō difficiū ē itelligi po
test. ideoqz ipsa lege acq.
lia teneē. s. si non corpē
damnum fuerit datū neqz
corpul lesum fuerit. s. alio
mō alicui dānū ottingit cū
non sufficit neqz dircā ne
qz vtil acq. la. placuit euz
q obnoxius fuerit in scā a
ctiōne teneri. veluti si quis
miscdia ductus alienum f
uum opeditum soluerit ut
fugeret.

u De iniurijs
Generalit iniuria
dō omē qd non iu
re fit. s. p. alit ali
as otumelia que a otēnē
do dcā ē quā greci
appellāt alias culpa quod
greci ad dcm sic in
lege acq. lia dānuz iniuria

v De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

w De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

x De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

y De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

z De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

aa De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

ab De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

ac De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

ad De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

ae De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

af De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

ag De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

ah De iniurijs p alia
puata dicit a et d iuz
rijs poit qd puatū ē
dicitū. i. n publicum.
nec ei ciuilibz opetit
s. iurato tm. ut. j. e.
s. i. sūma et. C. e. mu
riaz. n i caū fallit p
famosū libellū. ut. C.
de famo. libel. l. ita

O Generalis. fac. ff. e. l. i. / omittit iudex qm de equi/ u iniusticia. iustate/ tate. pnuciat. iniusticia qm de strictu ius. iniqtate et iusticia qm de vtruzq. pnuciat

Accipisse dicitur. si ille de que est iudicatu nunciat
Iniuria. hic prosequitur prout hoc titulo accipitur.
Coniciu. qsi suo cui. cu in vni plures voces pferut. ut. ff. e. Te apd labeonem. s. comi cum. ac.
Quasi debitoris. cum n essz. ut h. et. ff. e. l. iniurie.
Qui intelligebat ex affectu ei fit iniuria. ut. ff. e. l. iij. Sed qd si erat vere debitor. adhuc vidz is e meli adeo duz e q famili aritates popamqz ostendi. Quid ei ta duru. ta i humanu q publicacoepopaqz re ru fami. et paupz tez detegi et vilita te si est. ut. C. qm a q bz de qeta pfer bo. de. l. iij. s. i. Sed dico de si iure eu. puo caui vel meu debitoze appellau cuz esset. ut. ar. ff. e. eu q in prim.
Fieret nisi nocens erat. na peca nocenti um nota esse expedit. ut. ff. e. l. eu q i prim.
Memfamiliar ma trefamilias dicimus q e note auctoritatis et honeste vite i do mo sua. ut. ff. de lib. exhi. l. iij. s. fi. a. ff. s. hys q sunt sui vel ali. iut. l. na ciuii. ac.
Pretextatu. ptey ta genus est vestis q nobiliores ciues romz solebant vti. vn si alius q cui pmilluz erat deferebat in ali cui plone ete igno mimam. iniuriar te nebatur illi que inse/ abab. Affectari est frequeter se q sic ple ruz. Sed attentare est blando smone pu dicitia alicuius impe tere. ut. ff. e. Te apd labeone. s. aliud. f. Cui. i. alic. 9
Plurimis modis. q notant. ff. e. p totum.
Patit. in pte hz. si ille q iniuria facit scit eos esse i po testate. l. ignoz i cui pte sint. alio qui non. sic nec mari to si muliere vidua cedat. ut. ff. e. l. eum q nocete. s. fi.
Per vxore. vl sponsaz. ut. ff. e. Te apd. s. sponsiam qz

datuz accipit. alias iniq tas et iniusticia qua greci vocat cu ei ptor vel iudex non iure de quez pnuciat iniuria accepisse dz. **I**niuria at omittit non solu cuz q pugno pul satus aut fustibz cesus vel ecia verberatus erit. s. ec cui iudicium scm fuerit. siue cui bona qsi debitoris q nihil deberet possessa fue rint ab eo q intelligebat nihil eum sibi deberi vel si quis ad infamia alicui libelluz aut carm aut histo ria scpserit. oposuerit edi derit doloue malo fecerit q quid eoru fierz siue quis memfamiliariaut ptexta tu ptextat aue affectat fu erit siue cuius pudicicia at temptata esse dicet et de niqz alijs plurimis modis admitti iniuria manifestu est. **P**atitur autem quis iniuria n solu p semetipm. s. ecia p liberos suos qz in pte hz. **I**tez p vxores su am id eniz magis pualuit. **I**taqz si filie alicui que titio nupta est iniuria fece ris n solu filie noie tecum iniuriaruz agi pt. s. ec qz pris et mariti noie. **C**on tra autez si viro iniuria fa cta sit vxor iniuriaruz age non pt. **D**efedi eniz vxoes

Trac. s. ec pris. l. m pte pris ei n eet. ut. ff. e. l. i. **C**ui. s. femie. / via qntu ad s ut agat. s. inspecto iure **S**eruis. nulla inu/ cuili. s. sic inspecto iure nat. ut. ff. e. eu q. s. i. et. ff. de hys q sunt sui vel ali. iut. l. iij. et. s. d

a viris non viros ab vxori bz equu e. **S**z socer nur noie cui vir in pte est in iuriaruz agere pt. **S**eruis autez ipf qdem nulla iniuria fieri itelligitur. sed dno p eos fieri videt non tn eisdem modis quibz eciam p liberos r vxores. sed ita cuz qd atrocit omissuz fu it et qd apte ad otumelia dni respicit. veluti. si qs ali enuz suuz atrocit vbera uerit et in huc casuz actio pponitur. **A**t si qs seruo iudicuz fecerit vl pugno eu pcusserit nulla in eu actio dni opetit. **S**ed si dni huo iuria facta sit equu est non p ea pte q dñs quisqz est extimacoez iniurie fieri sed ex dominoz psona qz ipis fit iniuria. **A**d si vsul fructus in seruo ticij est p prietas meui est. magis meuo iniuria fieri itelligi tur. **S**ed si libero homi ni qui tibi bona fide seruit iniuria facta sit. nulla tibi actio dabitur. sed suo noie is expiri poterit nisi in otu meliam tuam pulsatus sit tunc enim opetit et tibi iniuriarum actio. **I**de ergo e i suo alieno bo a fide tibi deuiete ut toties admitta tur iniuriaruz actio quoties i tua cotuelia iuria ei fca e

hys q fut sui vl ali. iut. s. fi. q fut otie.
Per libos. i. filios o. **A**trocit. q equu fit p. **E**t qd apte re petea e id omillu fu erit qd at. si at no in dni otumelia s fui ta tu. in adhuc n dz iul ta tliq a ptoze. ut. ff. e. Te apd labeone. s. fi qs sic fecit.
Dni respicit. hys duobz casibz dno das tur actio. s. est siue ad ei otuelia fiat iniuria siue fu atrocit vberet tuc dñs agz pte iu ria suo fcaz. n tn iu noie. q i suo opetat actio. s. i p cau suo no mie p iniuria. s. sibi o missa. **H**uc casu. n solu i supiozi cau qn ad otuelia dni fca e iniuria

Dns. ymo. p pte dni. ut. ff. e. l. s. n esse de. **S**o. n edic si rez de intelligat. na qui libz agit roe dimidie ut si duo fut vn nobi lis ali qz bil. si fuul essz tot nobilis age ret miur. in. xx. nunc s agz i. x. ignobilis at agerz. in. x. si esset tot su fu. nuc er go agit in quinqz. et ita quilibz p presua et ro digtatis habe tur. vl ibi erat paes per omnia domini

Sed ex dominoz quasi dicerz no ex sui psona u. **M**ag. q titio otumelia vsulfructus fca sit. ut. ff. e. l. x. **M**eui. nisi ad itez. s. si vsulfruc a. s. item si liberum. p. **T**ibi. non solum ei. **A**ccursus. **I**n contumeliam. nec minus ipse iniuriaruz agz. **I**deo in fructuario distingui optet. ut. ff. e. s. **I**tem. s. **I**tez si liberu

a Mēbrū. puta manū vel pedē. **b** Quidē ruptū. i. de /
c Talio. i. similitudo supplicij. ut mēbrū p mēbro trūcatū
d Mag̃ s̃ ē rō n̄ ad p̄mū. s̃ ad illū q̄d erat pena taliois
e Estimauerit. p̄ fac̄
 m̄tū taxacōe iudicij.
f Honoraria. fa. s.
 Si ut na. gē. s̄. p̄pone
h Existiācō. bant
 p̄posita actōe iūria
 rū p̄toria. q̄ āno cōti
 nuo tollit ut. C. e. l. si
 n̄ ouicij. n̄ in casu vbi
 in vtili datur. ut. ff.
 q̄ metus. cā. l. si cum
 excep. s̄. post annum.
h Actōe. i. castaldo
i Hoie. q̄ modestin⁹
 vel mediastin⁹ s̄. ut
 ff. nau. cau. sta. l. i. s̄.
k Opedito. l. ij.
 i. i. eo suo q̄ nulla af
 fert aliā vtilitatē. s̄
 tantum ligatus stat.
l Lex corne. ideo
 sic dca. qz corneli⁹ fil
 la p̄fcūs p̄us eam fe
 cit ut. ff. de accusa. l.
 hos accusaē. i. fi. l.
m Introduxit. s̄. di
 cta. l. cor. i. q̄ actōe o
 dēnacō sit estimacōe
 iūtiū. in litem. ut. ff.
 e. m. ostōibz. Sed nū
 q̄d h̄ijs casibz q̄ tres
 sūt ex. l. cor. est p̄pe /
 tua s̄ actō. dicūt qui
 damvt. M. q̄ sic. euz
 om̄is actō ex. l. descē
 dēs sit p̄petuavt. j. de
 p̄petu. a. tē. act. i. p̄n.
 s̄ jo. s̄. dic̄ ei sp̄ eam
 āno otinuo tolli. ut.
 C. e. l. si non conuicij
 Et nō q̄ h̄ijs t̄bz casu
 bus est ciuilis vbi
 qz p̄toria cū a p̄toze
 sit inductavt. ff. e. l.
 p̄toz
n Pulsatū. sine doz
o Verbatū. lore.
 s̄. c. doloē. ut. ff. e. l.
 cor. s̄. i. p̄. Domū
 facit. ff. de h̄ijs qui
 deie. vel effu. l. i. s̄.
 habitare
q Atrox. ideo a
 trox iniuria ab alia se
 pat̄ q̄ sit minor vt p̄
 maḡ p̄māē. ut. ff. e.
 s̄. pena at̄ et fac̄. ff. e.
 l. p̄toz edicit s̄. atro
 cē. a. s̄. p̄n. a. l. vul
 neris. et. l. se. **e** Ex scō maḡ q̄ ex p̄cio rei. ut. ff. s̄ icē. l. pe
 di. s̄. i.
r Humili que sit humil⁹ dic ut. C. s̄ in cel. nup. l. humilem
s Liberis. q̄bz adūsus p̄ntesqz p̄onos agē p̄mittit. s̄

Pena at̄ iniuriarum ex
 lege. xij. ta. introducta est
 p̄pter mēbrū q̄dez ruptuz
 talio erat p̄pter os h̄o fra
 ctuz nūmarie pene erat cō
 stitute q̄h in magna vete
 ruz paup̄tate. **S**ed po
 stea p̄tores p̄mittēbāt ip
 sis q̄ iniuriā passi sunt eam
 existiācōe. ut iudex v̄l tātū
 odēnet q̄nti iniuriā passus
 existiāuerit v̄l minorisp̄
 ut ei visus fuerit. **S**z pe
 na iniurie q̄ ex lege. xij. ta.
 introducta est in desuetu
 dinez abijt. quā at̄ p̄tores
 introduxerunt q̄ eē hono
 raria appellat̄ in iudicij
 frequētā. **N**ā h̄m gradum
 dignitatis viteqz honesta
 tez crescit aut minuit̄ exti
 macio iniurie. **Q**ui grad⁹
 odēnacionis et in seruili
 p̄sona non immerito h̄uat̄
 ut aliud in suo actore aliū
 in medijs act⁹ homine aliū
 in vilissimo opedito ius e
 stimacionis constituatur.
Sed a lex cornelia que
 d̄ iniurijs loquit̄ et iniuria
 rum actionez introduxit.
Que opetit ob eam rem q̄
 se pulsatum quis liberatū
 ue vel domū suā v̄l introi
 tā esse dicat. **D**omum aut̄
 accipim⁹ siue in p̄pa domo
 q̄s habitaret. siue in con
 ducta vel gratis siue ho
 spicio recept⁹ sit. **A**trox
 iniuria estimatur vel ex fa
 cto veluti si quis ab aliquo

fit atrox iniuria facta eis a p̄tib⁹ a p̄omis ut. ff. e. l. p̄toz edicit
 s̄. p̄tea illo t̄. **I**n oculo v̄l i ore ut. ff. e. l. p̄toz. s̄. fi. et. l.
 se. u. **F**iliofa. n̄ qz facta iniuria filio due actōes nascuntur a

vulnerat⁹ sit vel fustib⁹ ce
 sus. vel ex loco veluti si cui
 in theatro vel in foro vel
 in ospecū pretoris iniuria
 facta sit vel ex p̄sona velu
 ti si mḡrat⁹ iniuriā passus
 fuerit vel si senatori ab hu
 mili p̄sona iniuria facta sit a
 parenti patronoqz fiat a
 liberis vel libtis. alit̄ eniz
 senatoris a parētis patro
 niqz alit̄ ext̄nei a humili p̄so
 ne iniuria estimat̄. **N**on
 nunq̄ a loc⁹ vulneris atro
 cez iniuriā facit veluti si in
 oculo quis percussus fuerit.
Parui autem refert v̄
 truz patrifamilias an fili
 ofa. talis iniuria facta sit nā
 a h̄ atrox iniuria estimā
 bitur. **I**n summa scien
 dum est d̄ omni iniuria eū
 qui passus est posse c̄mina
 liter agere vel ciuilit̄ et si q̄
 dē ciuilit̄ agat̄ existiācōe
 facta scdm q̄d dcm̄ est
 pena reo imponit̄. **S**inau
 tez c̄minalit̄ officio iudicij
 ext̄ordinaria pena reo ir
 rogatur. **H**oc videlicet
 obf̄uādo q̄d zenoniana o
 stitūtō introduxit. vt viri
 illustres quiqz sup̄ eos sūt
 et p̄ p̄curatores possint a
 ctionez iniuriaruz c̄minali
 ter v̄l p̄seq̄ v̄l suscipe scd̄z
 eius rei tenorem q̄ ex ipsa
 manifesti⁹ apparz. **N**on
 solū aut̄ is iniuriarū tene
 tur qui fecit iniurias id est
 qui percussit verum ille qz

utriusqz exercitiū cō /
 petit patri. ut. ff. e. fi
 vnus. s̄. filiofa. et. i.
 p̄. s̄. facta iniuria p̄i
 non iso fili⁹ agz
Promi. s̄. aliq̄n.
 et sic due negacōnes
 faciūt vnā affirmacō
 nē. **A**gē et sic tol
 lit vnū iudiciū p̄ ali
 ud. eū t̄m̄ trūqz sit p̄
 ductū ad vindictā vt
 ff. e. p̄toz. s̄. i. a. l. q̄
 secum. secus si altera
 esset de re familiari.
 ut. C. q̄n ciuilis actō
 ē. p. l. i. et ideo si d̄ in
 iuria atroci actū ē in
 iur. n̄lomin⁹ p̄t agi.
 l. acq̄l. ad damnum.
 et econuerso. nec eniz
 in actōne iniuriarum
 agit̄ ad dānum ut ad
 dānum s̄ ad otumeli
 am. ut. ff. e. l. Itē lac
 beo. s̄. fi. q̄s h̄ bato
Quod dictum est
 ut. s̄. e. s̄. pena in fi.
Pena pecuniaria
 actori danda.
Exordiana. s̄. ca
 pitis vel stat⁹ si iudi
 ci sedeat. vel pecunis
 ariā inferēdā fisco si
 actori ut. ff. e. l. fi. ac.
Costō. ut. C. e. l. fi.
Illustres. h̄ij sūt
 qui t̄m̄ noie illustres
 sūt a nō dignitate. illi
 at̄ sūt sup̄ eos qui et
 dignitatē et admimis̄
 tōem h̄nt sup̄ q̄s ne
 mo est nisi impator
 q̄d dicvt nōuī in auf.
 ut ab illustri. et q̄ su
 pra eos sūt coll. v.
Actōz. i. accusati
 ones et est sp̄ale. al.
 ostra. ut. ff. de p̄cur.
 l. l. s̄. ad actōes et.
 ff. de public. iud. l.
 p̄n. s̄. ad crimen
Aparz. dic̄ ergo
 h̄ casū ei⁹ leḡ si vis.
Vt cui. i. alicui
Mala. i. maxilla
Percuteretur. s̄
 vidz. q̄ ex tali osilio
 nō teneatur. ut. s̄. de
 obli. que ex delie. naf. s̄. ope. in fi. s̄. s̄. dic. ut ibi diximus
 Item ar. contra. s̄. man. s̄. tua tantū. ibi quia nemo ex con
 filio.
Dissimulacōe. ut si t̄si v̄l lusi v̄l omedi c̄eo postea. Itē

obli. que ex delie. naf. s̄. ope. in fi. s̄. s̄. dic. ut ibi diximus
 Item ar. contra. s̄. man. s̄. tua tantū. ibi quia nemo ex con
 filio.
Dissimulacōe. ut si t̄si v̄l lusi v̄l omedi c̄eo postea. Itē

tollit nudo pacto ipso iure ut ff de pac si tibi qdaz actio nes. Sz nuqd e nata eia stati fca iniuria an ita demu si di cat ad aim reuoco. qd vltimu dixit bul. ut dnt. h e te ymo e nata stati iniuria. nec ei ex euocacoe ad aim vel hb talibus nascit h acto. h ex otuelia. ut ff de pac. l. h vno. q. pactus

Te quo aboleat h n eilz nata. ere nullo mo. ut ff de iusto rup. testa. l. na et si post. q. post defcm. a ff de h. obli. l. dec. i. ad euocauerit. i. aboleuerit. non enim optz dice ad aim re/ uoco. h suffie si rma/ neat irat. et ei no re coaliat. Sed qd si in vltia voluntate in pe nitencia imittit qi coz ad morte a postea qualer. nuquid rena/ scit. vide q sic. ut ar. s. de dona. ca mor. s. mortis ca. Te qz coactus remisit vns ptoz ratu h hz ut. ff. q me ca. l. i. Sz con e dico qz fuit semel ex tincta. vni i petuum resuscitari n pt ut. ff. de sol. q res. s. areaz. Te psumo q petuo voluerit imitte. siue oualuerit siue n. nam alias non potit bene peitete. psum q eu no fuisse immemore sine salutis ut. C. ad l. iul. repe. l. fi. Te e ad id qd h dic nu da voluntate tolli hac acto. ff. de negg. l. pop. ibi nam quoz mo. h e te abinico tollit nuda voluntate et simplici. vel vniul tm. h si semel ad am muz reuocauerit. no remittitur per nudaz voluntatem. h p vo luntate nuda hb vel pacto expffam sic ec. ipso iure. ut dem est p. l. ff. de pacis. si ti bi. q. quedam

De obligatombz qz de obligatombz ex malefito dixim. seqtur de hijs q ex quasi malefito fut sit pefamilias iudex siue filiusfamilial iudex. siue h qn e filiusfamilias p de peculio teneat i qntu fuit i peculio. e h filiusfa. lit suā fec vt ita sint duo spalia. et qz dat de peculio lz sit qi ma/ leficiu qd n e al. ut. ff. de hijs q die. ul effu. l. i. s. fi fili. Te qz inspiciē tps q fec lit suā i odēnādo. lz alias rei iudica te tps spectet. ut. ff. de pecul. l. qntu. et pbat h. ff. s. iu/ di. l. fi filiusfa. vldic qz fili. q. ueit ut no. in dca. l. fi filiusfa. m. l. ite suā. i. otrouā vel litigiū. ut in id teneat ipse i q lefit aliqz. et h qn p ignorantia vel p impitiā. ut. j. sequit nam si dolo. tunc non hz locum h. ti. h ex malefito tenetur

otinebit q dolo fecit i miu riā velpcurauit ut cui ma la pugno pcutetur. Sz hec actio dissimulatione a boletur et ido si qs iniuriā dereliqrit hoc est stati pas sus ad animum suū non re uocauerit. postea ex peni tencia remissam iniuriam non poterit recolare

De obligacionib9 que ex quasi delicto nascuntur.

Iudex litez suaz fecerit non ppe ex malefitio obligat9 videat

Sed qz neqz ex malefi cio neqz ex ottractu obliga t9 est vtiqz peccasse ali quid intelligit licet p im prudentiam ido videat qfi ex malefitio teneri et in qn tū de ea re equū religio i iudicatis videbit penam sustinebit **T**ez is ex cu ius cenaculo vel ppo iphus vel oducto vel in quo gra tis hitabat deiectum effu siue aliquid est ita ut ali cui nocerz qfi ex malefitio obligat9 intelligitur

Ido at ex malefitio n ppe obligat9 intelligit. qz ple

et fit infamis. ut. C. de pena iud. q male iudi. l. fi. ac. Sz nu qd h oia i arbitro loē hnt. dic. jo q sic. ut. C. s. pac. l. fi qd in oseribendo Alij oē. cū possit pena peti tm. a nec snia va let. ut. C. de arbi. l. i. et. l. ij. et maxie h noua iura q loquūt e i iuratū ab arbitro vel a ptibz. h q n ei erit pter sacmvt i aut. de iud. s. qz no. col. vj. h e te pma snia vera est. nec ob

rūqz ob alti9 culpā tene tur aut hui a liberi **C**ui filis est is qui ea pte qua vulgo iter fieri solz id posi tum aut suspensum habet q pt si ceciderit alicui no cere. quo casu pena. x. au reorum otstituta est **D**e eo vero qd deiectum effu siue e dupli qnti danū da tuz sit otstituta est actio

Ob hoiem ho liberum occisū. aureoruz pena cō stituitur. si ho viuet noci tumqz ei eē diceat. qntum ob eā rez equuz iudici vid tur acto dat. iudex eniz o putaē dz mercedes medi cis pfitas. ceteraqz impē dia. q in cur acōne fca sunt ptea oparuz quibus caru it aut caritur9 est ob id q inutil fact9 est.

Si filius familias seorsum a patre habitauerit et quid ex ce naculo eius deiectum effu siue fuerit siue qd posituz suspensumue habuerit. e casus piculos9 est iuliano placuit in ptem nullam eē actionem sz cum ipso filio agendum esse qd et in filio

h aut. qz nihil erit ei. i. arbitro pte sacz zē. s. ut possit cogere ptes suo stare iudicō vel eis. i. ptibz. nā vo cabit alterā pte piu rā. h e te ot arbitrum agz ut dēz e a p acto nē i fem. ut. j. e. s. fi. n **F**ecerit. i. male iu dicauerit o **E**x cō trac. vel qfi p **D**o videtur ut si dubita uit eca legem fustiam canmā durus puniē fi at in. l. illa gall9 ac quilius mitius puma tur a h qn no fuit da ta pecunia iudici vel pmissa alias graues pene sequerēt. ut. C. de pena iud. q male iudi. aut. nouo iure. et fa. ad h. s. ff. de vat. et exoz. q. l. fi. alias. i. q **T**ez is hitabat hospes plas ne non tenet h is qui hospitū dederit. ut. ff. de hijs q deiece. vel effu. l. i. s. pnt. r **I**do positū. lz ipe no posuerit.

Si ceciderit. no ei spectat ut noceat. t **P**ena pstanda u **D**ecē aureoz. ut solidoz. ut. ff. s. hijl q eiece. vel eff. l. si ue ro. s. ptoz. s. fi. a te dical acto in fem fo re annuam. ut. ff. de popu. ac. l. fi.

De eo e acto ppe tua. q hredi dat h in hredē n dat. ut. ff. s. hijs q die. vel ef. l. fi vco. s. h autez actio.

Quinquaginta. et ideo eia pena statuit. quia non pt esti macō liberi corpis fieri. ut. ff. ad. l. ro. s. iac. l. ij. s. ij. et cō/ petit h acto it anū. a nec hredi nec i hredē dat e sit pena et p larul. q p9 dat ei cui9 mag mte est. ut. ff. q deie. vel ef. si vero. s. q at. / petua sibi. h alij puta hredi. p eo si mortu9 z **A**cto dat. p / e annual dat. ut. ff. de hijs q deiece. vel effu. l. si vero plures. s. hec actio.

Fact9 est qz difficilimū est estimare futuras operas. **S**i filius seorsum. idest separatus a patre **N**ulla eē de peculio. ut. ff. s. hijl q die. uel effu. l. i. et. l. si fili9 **S**uā fecerit. i. si sine pte hitauerit al p de pecu lio teneat. ut. ff. de iudi. si fili9. s. jo. vel die idē. s. ut teneat

ipse filio hitet vel si cu patre Sz ec fm azo. pr h tenetur s
peculio ut dictu est p. l. ff. de hijs q deie. vel effu. l. i. g. si. fi
liul filio v o odenato a ibi pr tene de peculio. e viba q fi
o h i e filio p sniaz. ut. ff. de norali. act. l. e. e. si odenat. a
ff. de peculi. l. iij. g. idez scbit. Itē exercitor qd sit. die. ut. j.
a. **E**x maleficio. i. actōe i fcm i dupli. ut. q. cu eo. g. ij.
ff. nau. cau. sta. l. i. fi.
et. ff. de furt. adūsus
nau. cau. sta. l. fi. Itē
est et alia i fcm actō.
q est ex eo stractu s
recepto. ut. ff. nau. ca
sta. l. i. in pn. cul. q i
b. **E**x strac. strac
tu. c. Aliqtenus cul
pe. facit. ff. ad. l. acq
li. si fu. fuu. g. pcul
et. ff. furti adū. nau.
cau. sta. l. i. g. pn.
d. **A**ut casibz. l. sup
dictis omibz.
e. **Q**ue heredi. pati
ēti miuria. h in casu s
suspensio nō dat here
di. ut diximus. s. e. g.
ob hoem. Et nota h
dram inter a dōz ex
maleficio q i. nā vbi
est ex maleficio si plu
res sunt quilibz insolidum conuenitur. si sec9 i hac actione
ex q i maleficio. ut. C. s. odi. furti. l. i. et. ff. nau. cau. sta. l. i.
et. l. fi. g. si plures. Itē in actōe ex maleficio vn9 soluēdo nō
liberat aliū. h i hac sic. ut. ff. nau. cau. sta. l. i. g. possimus.
Itē furi nō ocedūt actōes ex maleficio. ut. ff. nau. cau. sta
h i ipi. h i actōe ex q i maleficio ocedūt. ut. de o. g. possimus
dat ec h actio nō ocella. ut. ff. de hijs q eie. vel effu. l. si ho
pl. el. g. cu at. Itē hee gñali9 dat hredibz actōz ut h q i
le q sūt ex maleficio. ut. j. de ppe. et tē. act. g. sed heredibus
f. **A**dūsus hredes. ut. ff. s. ius. l. iul. ait. a. ff. nau. cau. sta.
l. fi. g. pn. **G**de actōibz. ido poit i pn. qz ples actōnes.
sūt ut. j. e. p totū Sz cū sint plures. qre in singula nūo dif
finit. ut. j. e. g. i. h. l. i. sit nūs singulat tñ pomē ut genus ut
in alijs diffiōibz attingit. et sub se oēs ormet actōes. Itē
quare non dixit de agēdo. R. qz illud ē facti. hoc ius.

Vpest. sz qd sup est. h. forma. ut. s. de iur. na. g. fi.
vel dic q. s. ēctatū ē de obligacōibz. qz filie sūt.
actōes. ut. ff. s. pecu. l. i. g. ea obligacō. et. s. de h.
ob. in pn. deo de filia p9 mrem poit q i ordine successorio.
i. **A**ctō at nō q actō qnz p actu poit. ut. i. aut. d. n. alie.
g. si nimus. in fi. et. C. de sacrosā. ec. aut. hoc ius porrectū
et de dona. inter vi. et vx. l. iij. g. scienduz. eca medium qnz
p accusatōe emali. ut. C. qñ cui. actō ē. p. l. i. qnz p iure
agendi vel psequēdi. ut. h. et. ff. e. l. nihil. Itē nō q illz qd
de actōe h dē voluit pla. dicere de cā. s. q cā sit actō. ut sic
apd dyalerico s dz argumētū qd ex appositione. assumptōe
et oclusionē ohsist. nō tñ oclusio. sic apd legistas actō causa
agēdi dz. ut si dicā. oucio te ad. r. qz vēdidi tibi equū p. r.
fit idē ac si dicerē. ago p te actōe ex vē. Sed azo dic qd ve
rū est aliud eē cāz. a aliud actōz. nā obligacō ē cā mē actō
nis sic ergo aliud ē obligacō et aliud actō. sic et aliz ē cāz
alid actō Itē qz vēdidi ē fcm sz actō ē ius. ut. ff. de cu. fu. l.
o hio. g. fr. et h. Itē p tē qz vēdidi et nō opetit m actō qā
m solutū ē. vel qz fmsi. vñ h h. ba. qz vēdidi. nō sūt actō Itē
noia certa actōnū sūt a iur. inducta. s. ut ex empto et similes
nec h ē inductū ut cā sit actō si qz ergo velit dicē. non p t
cū lex nō dicat. ut. ff. de supel. l. labeo. i. fi. l. j. si cā ēēt actō

Que heredi. pati
ēti miuria. h in casu s
suspensio nō dat here
di. ut diximus. s. e. g.
ob hoem. Et nota h
dram inter a dōz ex
maleficio q i. nā vbi
est ex maleficio si plu
res sunt quilibz insolidum conuenitur. si sec9 i hac actione
ex q i maleficio. ut. C. s. odi. furti. l. i. et. ff. nau. cau. sta. l. i.
et. l. fi. g. si plures. Itē in actōe ex maleficio vn9 soluēdo nō
liberat aliū. h i hac sic. ut. ff. nau. cau. sta. l. i. g. possimus.
Itē furi nō ocedūt actōes ex maleficio. ut. ff. nau. cau. sta
h i ipi. h i actōe ex q i maleficio ocedūt. ut. de o. g. possimus
dat ec h actio nō ocella. ut. ff. de hijs q eie. vel effu. l. si ho
pl. el. g. cu at. Itē hee gñali9 dat hredibz actōz ut h q i
le q sūt ex maleficio. ut. j. de ppe. et tē. act. g. sed heredibus
f. **A**dūsus hredes. ut. ff. s. ius. l. iul. ait. a. ff. nau. cau. sta.
l. fi. g. pn. **G**de actōibz. ido poit i pn. qz ples actōnes.
sūt ut. j. e. p totū Sz cū sint plures. qre in singula nūo dif
finit. ut. j. e. g. i. h. l. i. sit nūs singulat tñ pomē ut genus ut
in alijs diffiōibz attingit. et sub se oēs ormet actōes. Itē
quare non dixit de agēdo. R. qz illud ē facti. hoc ius.

Vpest. sz qd sup est. h. forma. ut. s. de iur. na. g. fi.
vel dic q. s. ēctatū ē de obligacōibz. qz filie sūt.
actōes. ut. ff. s. pecu. l. i. g. ea obligacō. et. s. de h.
ob. in pn. deo de filia p9 mrem poit q i ordine successorio.
i. **A**ctō at nō q actō qnz p actu poit. ut. i. aut. d. n. alie.
g. si nimus. in fi. et. C. de sacrosā. ec. aut. hoc ius porrectū
et de dona. inter vi. et vx. l. iij. g. scienduz. eca medium qnz
p accusatōe emali. ut. C. qñ cui. actō ē. p. l. i. qnz p iure
agendi vel psequēdi. ut. h. et. ff. e. l. nihil. Itē nō q illz qd
de actōe h dē voluit pla. dicere de cā. s. q cā sit actō. ut sic
apd dyalerico s dz argumētū qd ex appositione. assumptōe
et oclusionē ohsist. nō tñ oclusio. sic apd legistas actō causa
agēdi dz. ut si dicā. oucio te ad. r. qz vēdidi tibi equū p. r.
fit idē ac si dicerē. ago p te actōe ex vē. Sed azo dic qd ve
rū est aliud eē cāz. a aliud actōz. nā obligacō ē cā mē actō
nis sic ergo aliud ē obligacō et aliud actō. sic et aliz ē cāz
alid actō Itē qz vēdidi ē fcm sz actō ē ius. ut. ff. de cu. fu. l.
o hio. g. fr. et h. Itē p tē qz vēdidi et nō opetit m actō qā
m solutū ē. vel qz fmsi. vñ h h. ba. qz vēdidi. nō sūt actō Itē
noia certa actōnū sūt a iur. inducta. s. ut ex empto et similes
nec h ē inductū ut cā sit actō si qz ergo velit dicē. non p t
cū lex nō dicat. ut. ff. de supel. l. labeo. i. fi. l. j. si cā ēēt actō

Vpest. sz qd sup est. h. forma. ut. s. de iur. na. g. fi.
vel dic q. s. ēctatū ē de obligacōibz. qz filie sūt.
actōes. ut. ff. s. pecu. l. i. g. ea obligacō. et. s. de h.
ob. in pn. deo de filia p9 mrem poit q i ordine successorio.
i. **A**ctō at nō q actō qnz p actu poit. ut. i. aut. d. n. alie.
g. si nimus. in fi. et. C. de sacrosā. ec. aut. hoc ius porrectū
et de dona. inter vi. et vx. l. iij. g. scienduz. eca medium qnz
p accusatōe emali. ut. C. qñ cui. actō ē. p. l. i. qnz p iure
agendi vel psequēdi. ut. h. et. ff. e. l. nihil. Itē nō q illz qd
de actōe h dē voluit pla. dicere de cā. s. q cā sit actō. ut sic
apd dyalerico s dz argumētū qd ex appositione. assumptōe
et oclusionē ohsist. nō tñ oclusio. sic apd legistas actō causa
agēdi dz. ut si dicā. oucio te ad. r. qz vēdidi tibi equū p. r.
fit idē ac si dicerē. ago p te actōe ex vē. Sed azo dic qd ve
rū est aliud eē cāz. a aliud actōz. nā obligacō ē cā mē actō
nis sic ergo aliud ē obligacō et aliud actō. sic et aliz ē cāz
alid actō Itē qz vēdidi ē fcm sz actō ē ius. ut. ff. de cu. fu. l.
o hio. g. fr. et h. Itē p tē qz vēdidi et nō opetit m actō qā
m solutū ē. vel qz fmsi. vñ h h. ba. qz vēdidi. nō sūt actō Itē
noia certa actōnū sūt a iur. inducta. s. ut ex empto et similes
nec h ē inductū ut cā sit actō si qz ergo velit dicē. non p t
cū lex nō dicat. ut. ff. de supel. l. labeo. i. fi. l. j. si cā ēēt actō

frustra dicerz lex mutari actōis nomē ē agit de dolo psonā
vel pētis. vel filius psonaz de qz dolo nō agit p actōnē
de dolo. sz p actōnē i fcm. nam ad qd mutaretur nomē euz
in cā maneret eadē. cū ellz ius i sola cā ocludo ergo et dico
q aliud ē cā. a aliud est actō Itē l3 dixerz q noia sūt actōz
ex empto a similes. caue tibi qz nō sūt actōes. sz actōnūz noia
ficut h dicitō homo.
non est homo. h sigt
hominem

Aliud ē. p3 g qoli
aliud erat. erat ei cō
ceptio h borum for
mata a mgratibus ut
ff. de orig. iur. l. ij. g.
deide ex hijs. a. g. oiz
vñ formula vulgari
dicebatur. ut. ff. de
furt. l. si seruus nauē
sed hodie h solēntat
est sublata. ut. C. de
formu. et impe. l. i. et
ij. et ec eca mēdicta
est sublata hmoi solē
ntas. ut. j. de mēdic.
g. fi. Sz q erat olim
dā mē actionez et in
ter deā. nā et iter deā
erāt h boz excepco
nes ut. j. de iterdic. m

Upest ut de acti
onibus loquamur
actio autez nō aliid
est q ius persequendi in
iudicio quod sibi debetur

Upest ut de acti
onibus loquamur
actio autez nō aliid
est q ius persequendi in
iudicio quod sibi debetur

Upest ut de acti
onibus loquamur
actio autez nō aliid
est q ius persequendi in
iudicio quod sibi debetur

Upest ut de acti
onibus loquamur
actio autez nō aliid
est q ius persequendi in
iudicio quod sibi debetur

Upest ut de acti
onibus loquamur
actio autez nō aliid
est q ius persequendi in
iudicio quod sibi debetur

est loco actōis . ut p qd restitucō minorū petiē . ut . ff . e . l .
 actōis vbo . Vel ponitur h vba ad dēiaz emialiu actōnis
 p qd n pseq: m debitū . h vidiat: . et fm h realē actōnem
 dicas diffiniri h . licz ei n sit obligat⁹ q realit teneē . vt . j .
 e . s . i . bi aut eū eo q nullā . rē . veyz est psonalit . grosse tam
 p dicit q sit realiter
 obligatus . ste . fac p
 but cē real h diffini
 at . qz vbi debē . et
 ad actōnē i rē . et ad
 actōnē i psonā refer
 tur . vt . ff . de v . fig .
 l . pecunie . s . fi . Itēz
 fac qd ē in diffinico
 ne vbi psequēdi . qz
 ē oīe tā ad realez qz
 ad psonalē actōnem
 vt . ff . e . l . actō in p
 sonā . Itē fac . j . e . s . i .
 i pnc . vbi actō talis
 spēs ē actōnis . sic p
 sonalis . et ita large
 accipias h verbū de
 beē . h i stricta signi
 ficacione vbi huius
 debē tm alienū a nō
 meū . mibi debēē . vñ psonalis obligacio tantū diffiniri vi
 deē . vt . j . e . s . sic itaqz . et . s . del . s . h i rē . S3 ēte qnqz ego
 ecā ad id qd n mibi debēē . vt . C . s . pact . l . si pacto q penā
 nā ibi ago ad id quod nō ē debitū . h ad id quod ex nudo
 pacto oueit . S3 ēte illud naturalit erat debitū qd nudo
 pacto debāē . vt . ff . s . fideiul . l . fideiul . vel nō agit ibi
 ad id qd nudo pacto debēē . h ad id qd vere debēē . h pter
 tu a⁹ pseq: ec qd nudo pacto debēē . vt . ff . s . v . fig . si cui
 Itē opono d popularib⁹ actōnib⁹ . nā i eis nō dē debitū
 et m petiē . vt . ff . de popu . act . l . pe . h nō obstat q saltem
 p hē . of . debēē . vel dic qz et sibi debitū . pseq: . nā cū to
 ti populo sit debitū . g et sibi . Itē opono i actōne iuriarū
 qz nō dē esse in bonis . vt . ff . de miur . l . i . iuriarū . Itē nō ad
 debitū . h ad vindictā opetit . vt . ff . de col . bo . l . ij . s . eman
 cipat⁹ . et m ē actō . h n . nō ē i bonis vt ēnseat ad heredes
 vt . ff . ad . l . falci . l . penalis . Itē l3 dēē ad vidiat . tm p t de
 beti mibi pp id qd ē i estimacōne vindicte vel m alterā
 vindictā . Itē opoiē d here . pet . Itē d actōne d pecul .
 naz in hīs agit ec anq sit penes possessorē . vel anteq sit
 in peculio vt . ff . de pet . h re . l . iij . et . l . si q . et . ff . de pes
 cul . l . qsitū . in pñ . et . ff . s . lib . l . e . l . si qd rei . s . idē . S3 dic
 esse subaudiēdū h . vel d bebit . Vel dic qz qn fuit actō apo
 sita . s . efficac tñ p eo q tunc erat penes possessorē vel in
 peculio . et postea cū agebat eatenus . et actōnis efficacia
 crescebat . cū vniuersalis vel in aliquo vniuerso fuit peti
 tio . vt . ff . de iudi . l . solemus . Itē oponit de actōnib⁹ qd
 mēdūt aliq p alijs vt pcurator a tutor a p lat⁹ et fil es
 nā agūt et tm n sibi dbitū petūt . h dic qz qh dñi sūt . vt . ff .
 p ptoze . l . q fūdū . s . si tutor . Vel dic sibi . i . ei cui actō cō
 peti dēt q itēdē . l . subaudiē q sibi dēt . ul ei cui⁹ noie a
 git . hui⁹ alēnatiue h a ps ē v a . actōnes sūt q corā alijs
 p Itē aliq vidē inuē q alie iudicib⁹ pponūt h n ē vñ
 q Iudices . ordiarios vel delegatos . eos actōnes apo
 r Arbitros . s . pmissarios . nā a ap d nēde sūt . ut h . a
 ff . s . arbi . l . j . est ec libell⁹ offerēd⁹ . vt . C . s . arbi . l . cū aū
 s . l3 ēca h . S3 opra fm pla . C . de ep . a . ch . aul . gnali . Ad
 qd h n qz ibi n s libelli oblatōe loqē . h s imissioe caucō
 nis q dēsu p cū fieri pē . ff . s . fet . l . j . s . h n . s . pe . l . j . i . fi
 l . de qēqz gnali accipe vbi rei . ut . ff . h nā p corpa
 lib⁹ . a . icor . opetit actō . ut . j . e . s . p . a . s . ij . a . ff . h vuit

Dim aut actōnū qbus
 mē aliqs apud iudices ar
 bitrosue de qēuqz re qri
 tur . Sūma diuisio in duo
 gna deducit . aut em i rem
 sunt . aut in psonam . Naqz
 agit vnusquisqz aut cum
 eo qui ei obligat⁹ est . vel
 ex contractu vel ex malefi
 cio . Duo casu pdite actio
 nes sunt in psonaz . p quas
 actor intendit aduersariū

vēdi . l . ij . i . pñ . ma q ad tātū . ul sūma . i . breuis . breui/
 t Sūma . i . p . or . n . eē n pē q bimbris sic ista ē . h o po
 mē . j . e . s . qdā . h . qz a ille sūt reales qn ad res agit . Itē i
 psonā qn ad psonales pstacones agit . imo ec si simul agat
 nō tm egredie hāc actōne . alias diuisione . cū sint i rē a in

ei dare . aut facē oportere
 et alijs quibusdā modis .
Aut cū eo agit qui nul
 lo iure ei obligatus ē . mo
 uet tm alicui de aliq re cō
 troufiaz . Duo casu pdite
 actōnes in rez sunt . veluti
 si rem corpalem possideat
 quis . quā ticius suam esse
 affirmet possessor autē do
 minū se esse dicat . Nam si
 ticius suā esse intendat in

psonā . nisi em sic ex
 ponent iā multe iuei
 rē breuiores . ut . j . e .
 s . alie . a . s . actionū
 alie quedā diuisiones
 q bimbris vl buioz
 res inuenirentur .
 u Itē i rē sūt . ideo
 in rē dicūt . qz rē cō
 comitāt . ff . s . publi .
 l . impatores . et in p
 sonā . qz a psona non
 tcedūt obligati . vel
 heredis ei⁹ cui⁹ ea /
 dē ē psona . vt . ff . e . l .
 actōm gna . s . j . a . ij .
 et in aul . de iuriur . a
 mo . p . in pñ . coll . v .
 r Aut h tpicit ali
 ud aut qd ē cū eo rē
 y Per qd . s . psona

l el actōes . ecō ē i obligacōe . ut . ff . s . v . ob . l . v . at n . s . fi
 3 Daē cū daē . optē cū fcm sit in obligacōe . vt si pmi h
 a Aut facē . h i scribē libz . qd petiē act . ex stiplatu . ut
 s . s . ob . m . pñ . si ex oēctū . a . q . ex maleficō . nec . n . de
 b Modis . id ē q . his . s . dixerat . qd reprobatur . qz ex q
 dixit de his q sūt ex oēctū vel ex delicto . p consequens de
 hīs q sūt ex qh oēctū a ex qh delicto . vt . s . s . ob . q . ex oēc .
 i pñ . a . s . t . j . in pñ . Vel dic oia ista . s . esse ophēla . S3 sūt
 supdēa intelligēda vbi p cise agebat ad dādū vl faciēduz
 h aut qn nō p cise h subalēnacōne . vt h aut illud . h h re . p /
 baē . qz n . s . dixit q p cise qd fieret . Dic g h de o d . furtua
 loq q ē psonal . n tm ex oēc . vel qh . l . ex maleficō . vl qh . h
 ex varijs figuris cāz orit . vt . ff . s . act . a . ob . l . j . i . pñ . Itē
 de mēdicitis oib⁹ p dicit . q oia sūt psonalia . ut . ff . de mē /
 dic . l . j . s . fi . nō tm iur ordiario . h ex ordiario sūt introducta
 vñ n otinēt sub hac diuisione . ex oēc . vel qh . vel ex male
 ficō . vel qh ex delicto . tm pp dicitū qnqz dāt . vt i iterdis
 cto . vñ vi pē videri . qnqz n . vt i mēdico qd vi aut clā qnqz
 oē cū q n fecit op⁹ . h fcm h3 dāt . vt . ff . qz vi aut clā . l . iij .
 s . a . clā . et . l . opetit . Et vt buie dicā ille tca⁹ articl⁹ q dē
 ff . e . l . j . i . pñ . ex varijs figuris . rē . ē qd h dē a i alijs qbus
 dam rē . nota h q ille q rē meā tenet nō ē mibi idō obli
 c Iure . gat⁹ . h rōe possessiois eū possuz oueiē . vt . C .
 de ali . iu . nu . cā fac . l . j . S3 opono . teneris mibi ad rē re
 situēdā . g es obligat⁹ . h n . nō ē vñ qz tenet duob⁹ mo
 dis accipit . nā si dicas teneris . idō qz ex nāa actōnis h
 mibi obligat⁹ falsū ē . Si v o dicas . teneris . qz p officiu
 iudicis d3 tibi necessitas ipom vt restituas . vñ e . vt . ff . s .
 rei ven . q ititutē . et si h mō accipiat . teneris . g es obliga
 t⁹ non seqt . Nota i actōe i rē ex pte actoris altez duo
 d Possideat . rē debē mēueire . s . dñiuz . vt . ff . s . rei vē .
 l . in rē . et hic . vel qh dominiū . vt i emphiteota . supficia /
 rio . et i bone fidei emptore . et similib⁹ . vt . j . e . s . alie . a . ff .
 si ag . vec . l . emphite . l . j . s . fi . et . l . ij . a . iij . a . ff . de supficie
 b⁹ . l . j . i . fi . j . h n . a . s . qd ait . Itē ex pte rei simlre altez du
 oz . scz possessio vel qh . vt qz dolo desierat possidere . vt
 h . a . ff . s . mēro . ac . q fūū . s . iurie . et de nozal . electio . s . j .
 e Dicat . h nō ē necesse . pbare vel dicē . h ex volūtate dē .
 vt . C . de eden . qui accusare . et de rei ven . l . fi . et . j . de mē
 dic . s . omodum .

A Re; corpale. bñ re diē corpale. qz icorpalia nō vēdi cāt. vt. ff. d. rei vē. l. vēdicatō. **B** Cq. s. dāt actō i rem. **C** Agat. s. actōe ofessoria qz sic vocet legiū. ff. si fuit. vē. **D** Vrēdi. s. fuit est psonalis. s. seqntes. .l. ij. in pn. **E** real. s. sūt. vt. ff. d. fuit. l. j. **F** In re ofessoria

Gnis. s. qz sit i re **A**lcus tollendi. ut si erat i qñ possessi one seruitutis dom9 mee. ne mihi liceret alcius tollē me volē te edificare. debeo a gē negatoria ita h iter sit exemplū nega torie. ut. ff. si fuit. vē. di. a si fōte. s. j. i hac em negatoria fuitur te h bis affirmatiuis a ofessoria negatis ppoit. vt. ff. si f. vē. di. l. loci. Alia h o ex ēpla qz ponit bñ po nit in ofessoria vsqz illuc a of. rē. v. l. po ne h exemplū i ofesso/ ria. vt si talē mihi de beas fuiturē. ut al/ ci9 teneas edificatū vt. ff. d. f. ur. p. di. si arborē. s. interdum. et. l. eum debere. **C**otra. id ē i cō/ trariū. nā. s. d. ofes/ sozia p quā fuitutes

debēt. nūc denegatoria p quā seruitutes denegāt. vt. ff. de fuit. ven. l. ij. **A**ctioes. s. negatorie.

Prodite sūt a di. exēplū ofessorie. in his em exēplis **A**lcus tollē oib9 ipetiē. vel dic nō repeti. nō ad h ex ēplū. s. ad alia sic. s. qñtē h qre noia tlia dāt talib9 actō mb9. s. n. pla. qz negatoria negatis h bis ppoit. ofesso ria vero affirmatis. h opio ē pbat i fuiture alci9 tollēdi. ibi em ofessoria negatis. negatoria affirmatis h bis ppo nit. dic s. pccia9 ipficiēdā esse natāz qz vba. vt ofessoria ideo dicat. qz ad hoc vt ofiteat se debē dāt. negatoria at qz negat. Itē qre iste dicūt i re. s. n. qz ad silitudmē rei vēdāt. sic em illa rōe dñij vel qñ dāt. sic et iste. vt ecce rō ne dñij dāt ofessoria sez dño fūdi cui fuit9 debet. vt. ff. si fuit. ven. l. ij. s. h autē et rōne qñ dñij vt fructuano credi tori a supficiario. Itē publiciana dāt ei cui fuit9 ē ostitu ta a dño fūdi. vt. ff. d. remissi. l. j. s. idē iul. et de supfici. l. j. s. si. et si vsufuāt. pe. l. j. et de publi. l. si ego. ij. et. ij. s. n. Itē sic rōne possessionis. vel qñ dāt rei ven. sic et h ofessoria rōne vere possessionis adūsus eū qz possidet agz qz fuiturē debet. ut. ff. si vsufuāt. pe. l. si. h idē i negatoria nā ipa rōne dñij dāt dño fūdi qz negat fuiturē debere. vt. l. is aut qñ dñio. qz iul. h i fūdo quē negat fuiturē debere vt. ff. si fuit. ven. l. ij. Ecōtra rōne possessionis itē dñij of eū qz possidz rē rōne vsufuāt. vt. ff. de acquir. poss. natāz vel qñ possidet. vt si reūtat ppe aliā fuiturē quā sibi dicit debitā. i qñ nō ē h a possessio etiaz naturalis. ar. ff. de ser. vt. p. di. l. si edes. s. libtas. a. s. se. et rōne hozz filiū dicūt in re. Itē nō qz diē pla. qz negatoria ita demuz dāt si fuit seruit9 ostituta a postea amissa. s. flm est. competit em a si nulla fuit. vt. ff. si serui. ven. loci s. opetit. a. l. fistulas. **I**ste qz. s. qbz. s. p. s. dixi. nā ad p. ria ē faciēda relacō vt. ff. del. j. si fuit9 pluz. s. si. a. s. testa. hēdes. s. h si nōū

rē actio est. **C**q. si agat ius sibi esse in fundo forte vel edib9 vtendi fruendi. vel p fundum vicini eundi agēdi. vel ex fundo vicini aquā ducēdi in rem actio ē. **C**iusvbez gnis ē actio d iure predioz vrbanozū veluti si agat ius sibi esse. alcius edes suas tollēdi pspiciēdiue vel piciēdi aliqd vel immittēdi tigna i vicini edes. **C**otra qz d vsufuātū a d fuitutib9 predioz rusticozū **I**te predioz vrbanozū iucez qz p dte sunt actōes ut si quis intēdat ius non esse

nā alie nō sūt negatie s. affirmatie. s. i eo qd diē. in rē sūnt p. ad vt. qz referri mis. s. negatiāz a affirmatiāz. Et m. d. gen9 actō. nota qz nomen actōnis large h poni tur. alias vero p. o personalibus tm. vt diximus. s. e. s. i. n. **H**is scilicet in causis rerum corporalium.

aduersario vtendi fruēdi eūdi agēdi aquā v ducē di. **I**te alci9 tollēdi pspi ciēdi v. vel piciēdi. immit tendi **I**ste qz actiones in rē sūnt. s. negatiue. qd genus actōis in otrouer s. hys rerū corpaliū p dte nō est. **N**ā in hys is agit. qui nō possidet. **E**i vero qz possidet nō ē actio p dte p quā negat rem actōris esse. **S**ane vno casu qz possidet. nō minus is actō ris pte obtinet. sic in lacio rib9 digestozū libris opoz tumus apparebit. **S**ed iste quidē actōnes quarū

Cui nō possidet. scz in solidum. si emz duo asserāt se possi dere. a vt. qz vincit. potit alter vendica re. vt. ff. vti possi. si duo. in fi. i. s. n. **P** Negat rē actōis h hba restigūt pze cedētia. scz ei vō aē. nā h ppetuo vey est qz alias nō dāt actio possidenti per quaz negat rē actōris ee s. p. pom cas9 vt pos sessor. hēat actōez p quā dicat se dñm ee. vt. ff. d. rei vē. l. offi. cū. a. ff. vsufu. que admodū ca. si vsufr. noie ostat em como datariuz nō possidē a omodatez possidē vt. ff. amo. l. rei. j. dē i oductōe a locatōe vt. ff. d. vsuē. n. soluz. s. i. Alij dicūt. l. illā officū. loq. qñ alius nō possidens agit. vt

sic rōne detētacō is tñs agat. **S**ūt a alij. vt bau. a loth qz dicūt qz eo ipō qz agit possessor rei vē. renūciat cause pos. eū hoc sit ipossibile. et possidere a vendicare possel. pma qz **V**no casu. vt i duplicibz iudicijs vt **V**erior est. ff. de iudi. in f. bz. et. j. e. qdā. et. ff. vti poss. si duo. s. i. a. j. de mēdic. s. fca. et. ff. fam. h. l. i. i. vel dic qz diē de qñlibet excepōne pponēda. nec em h dīc qz sit actō. s. caute dicit qz ptes siue onera actōris sustinet s. jo. vt. ff. de excep. l. i. **A**pparebit. vt. ff. de iud. l. in f. bz. s. m. p. m. vel. ff. d. s. **I**ste latē accedit ad **V**erexcep. l. i. s. m. scdm. scbz diuisionē. s. alie sūt ciuiles. a alie ptozie. et s. omibus exēpla poit. s. qñtē de duabz. s. de actōne i rē qz dāt otra eū qz dolo desijt possidē. videt em pretoria. vt. ff. de no. p. act. l. e. e. d. s. i. s. z a ciuilis videt inspecta psona qz dñt ciuili admittit ad agēd vt. ff. d. rei vē. in rē. s. h die eā ciuile inspecta poci9 psona actōris qz dignior ē. vt. ff. de excep. do. pure. s. si. Et h ofidacō sp habet. nā h. p. peticō dicit ptozia qñ honoz possessor. i dāt. vel fidei omissaria licz of possidentē p hēde vel p possessorē dēt. a ecōtra si detur hēdi. de iur. ciuili dicat ciuilis. vt. ff. de pet. hē. l. i. s. p. em iudicam9 actōz. sit ciuilis vel ptozia inspecta psona actōris **S**edo qñtē de actōne omodati. s. h die eā ciuile. vt. ff. amo. l. in cōmodato. s. si. et qd s. z. e. t. l. i. ptoz ait aē. l. o. p. ro/ bādo vel ofirmādo diē. n. iuemēdo. sic a pe. hē. s. z. ff. si ps hē. pe. l. i. i. pñ. s. h tñ ipa ciuilis ē. eū sit ex se. cō. a centū iur. ral dicat vt. ff. d. hē. pe. j. tē. ve. s. cū aut. a. C. de hē. pet. l. si. i. pñ. oñs ei actōnes qz oriūtur ex his. v. p. tribz iur. scz lege se. cō. ple. pñ. pla. et h nō p. u. ciuiles sūt. qz hō a ma gistratibz vel ptoz. edicō descēdunt ptozie sūt. vt. s. de iur. na. s. ostat. vsqz ad. s. ex non scripto. a. ff. d. iust. a. i. l. us aut. a. j. de pe. a. tē. ac. i. pñ. alie aut pter duas sup/ dictas certe sūt. vtrum sūt pretorie vel ciuiles.

Quaz mencōne .s. exp̄llaz vt de quibusdam dictum est
Et si q̄ sūt filies .vt subic̄ .vt q̄ sūt ex d̄t̄ .p̄ q̄si . vel ex d̄
lic . vel q̄si . vel ex varijs figuris causaz . vt .s. e .s. i . et .ij .
u Legittimis . id est ex lege . p̄ . ta . p̄ Et pro . id est .
p̄ Cuiuslibz . a die cuiuslibz . i . ex aucte iur̄ prudētū a eozū

Ren̄ . nā totuz ē ius
cuius . vt . ff . de iur̄ .
et iur̄ . ius aut̄ civile .
et de ori . iur̄ . l . ij . §
3 **T**ā nouissime .
in rē . i . tā in rē tm̄ q̄
i p̄sonā tm̄ . nec ei a
liq̄ p̄ozia inueniē q̄
sit mixta . s . i . rē a p̄so
nā . l . 3 . cuius tal̄ ius
maē . vt . j . e . § . q̄dā
d̄ . ff . § . poi . h . 2 . pe .
l . ij . et p̄mo h̄ de r̄ra
libz die vsqz ad . § . in
personam . a postea
de p̄sonalibz dicet .
a **I**pas . s . p̄ozial̄
quasi dicet . n̄ solū
cuius q̄m exp̄osim⁹
b **N**ecessariū . id est
vtile . q̄d ei medicam̄
tamoz . bis . s . ex lib̄t̄
ura negocijs . vt in
iur̄ . h̄ ost̄ . mmo . o .
i p̄ . coll . vij . nec ei

mencōnem habuim⁹ . et si
que sunt filies ex legitimis
a cuiuslibz caus̄ descēdunt
Alie autē sunt q̄s p̄tor
ex sua iur̄dictōne op̄atas
h̄z tā in rem q̄ in p̄sonam
quas a ip̄as necessariuz ē
exēplis ostendere **E**cce
plerūqz ita p̄mittit p̄tor i
rē agē . vt vel actor dicēt
se quasi vsucepisse q̄d non
vsucepat . vel ex diuerso .
si possessor dicēt aduersa
riū suū n̄ vsucepisse . q̄d v̄
sucepit . **N**aqz si cui ex iu

necitas i p̄ncipe ipom p̄ . vt . ff . de le . a se . o . p̄nceps . Itē
qz p̄ exempla aptius intelligetur . vt h̄ . a . C . de f̄nsac . vt
responsum . et . ff . de col . l . 6 . § . p̄tor iulianus .
c **E**cce h̄ est primum exemplum . quod exp̄onitur statim
ibi nāqz ac . s . p̄ dicē nō potit . s . contra dominum .
d **P**lerūqz quā . nisi in casibus vt statim dicemus .
e **D**icet . agendo publiciana . accur .
f **V**el ex diuerso . hoc exp̄onitur . j . § . rursus .
g **P**ossessor . id est dominus quondam ad quez redijt nūc
possessio . vel die possessor quondam nunc petitor .
h **E**x iusta cā . id ē ex aliq̄ o tractu q̄ d̄scēdit ex iusta cā . id
est ex affectōne vt usqz ptis . vt . ff . e . l . i . oibz . quā affectōez
iustū est suari . vt . s . de rez . di . § . p̄ tradicōnez . et s̄ dūmō
cā vel titul⁹ fuerit apt̄ d̄nū trāfferre l . 3 . nō trāfferat qz
traditō nō p̄l⁹ ēnffert q̄ sit ap̄d eū q̄ tradit . vt . ff . de pu .
l . i . i . p̄ . a . l . ij . et . ij . a . iij . a . v . a . vij . a . vij . h̄o oē d̄ nō
estabilis ēnffertē d̄nū . n̄ op̄etit publicē . vt . ff . e . q̄cūqz . § . i
i **Z**adita . a nō d̄no . p̄ tradicōz d̄ns fcūs n̄ fuit . si at
k **E**ffect⁹ . p̄ vsuca . nā . alt̄o istoꝝ modoz . fcs d̄ns fuit
publiciana ei nō dat̄ . s̄ directa rei v̄ . vt . ff . § . pu . l . i . i . p̄ .
l **C**asu . p̄mo et si q̄cūqz mō . nā et si p̄ furtū . et . § . i .
vel rapinā vel aliā vim amiserit . n̄ tm̄ h̄z i rē a d̄oz directā
s̄ h̄c l̄z habeat a alias actōnes . vt furtū . vel vi bo . rap . a
filies . vt . s . de ob . ex d̄lic . § . s̄ a boē fi . a . s̄ . vi . bo . rap . § . fi .
m **S**ullā . de alijs aut̄ realibz ost̄at . s̄ de hac rei v̄ . dubi
n **V**edicet d̄nū . s̄ videē ff̄m . nā aut̄ h̄eo d̄nū . tatur
et tūc n̄ v̄dico q̄d h̄eo . si n̄ h̄eo . nec tūc v̄dico . vt . ff . § . rei
v̄ . l . m . rē . s̄ . Itē d̄nū ē ius a res incorp̄ozalis . quō ḡ
vendicatur . Sed dic̄ dominium . id est rem racōne dominij .
o **D**irectā . s̄z nūq̄ publiciana op̄etit rōne vt̄ilis d̄nū .
q̄dā dicūt q̄ sic . dicētes q̄ vt̄ile d̄nū h̄z cui publiciana cō
petit . et dic̄ h̄c eē cāz publiciane . sic̄ directū d̄nū ē cā di
recte actōis i rē . vt . ff . de rei v̄ . m . rē . Alij dicūt . q̄ nec vt̄ile
d̄nū habeat . cū ille q̄ vt̄ile d̄nū h̄z eē oē d̄nū agat . vt . ff .
si ager . v̄ . vt̄ . emp̄bi . pe . l . i . a . ij . a . iij . q̄d nō ē in publica
ana . vt . ff . de public . l . pe . a . fi . p̄ **C**asu . s̄ isto sup̄dicto

q **A**ctōne . q̄d erat fm̄ius civile .
r **A**ctio . s . publiciana . vt stati subic̄
ctū dareē . sic̄ ex cuius obligacōne noua dat̄ ex . l . o d̄icō . si n̄
caueat̄ de noie actōis . vt . ff . nau . cau . sta . l . idē . § . i . a . ff . §
s **D**icit . et sic̄ vidē q̄ p̄tor p̄mittit mētiri .

alias n̄ p̄tor actōis
nomen d̄icet et i fa
ctū dareē . sic̄ ex cuius obligacōne noua dat̄ ex . l . o d̄icō . si n̄
caueat̄ de noie actōis . vt . ff . nau . cau . sta . l . idē . § . i . a . ff . §
s **D**icit . et sic̄ vidē q̄ p̄tor p̄mittit mētiri .
o d̄ . ex . l . l . i . i
q̄d pla . ocessit . a idē
i seq̄ntibz casibz t̄bz .
et fa . C . de bo . ma . l .
i . vñ sic libellum for
mab̄ . peto talez rem
quā possides et quaz
emi l̄ alia fili iusta cā
habuū . qz dico me v̄
sucepisse . nā l̄z h̄z
ba me vsucepisse diz
rectā rei v̄ . maḡ v̄
deant̄ iducē . tam̄ ex
adiuctis publicianā
signāt . Alij dixerūt
ita eē formādū peto
rē talē quā dico meā
s̄ qz forte n̄ possem
p̄bare meaz . p̄pono
publicē . Alij dicūt v̄
trāz al̄natie p̄poi .
scz rei v̄ . a publi . s̄
mō peto rē talē iure
directi d̄nū vel q̄si . a
h̄ac approbat̄ o s̄ue
tudo . s̄ ēte p̄me due

sta cā res aliq̄ d̄dita fuerit
veluti ex cā emp̄tōis a do
nacōnis . aut dotis . aut le
gatoꝝ . necdū eius rei d̄nū
effect⁹ . si ei⁹ rei casu pos
sionē amiserit . nullā h̄z
in rem directā actionē ad
eā p̄seq̄ndam . **N**uippe ita
prodite sunt iure civili a
ctiones . vt q̄s d̄nū suū
vendicet . s̄z qz sane duz
erat eo casu d̄ficē actōne
inuēt⁹ ē a p̄tore actio in q̄
dicit is q̄ possessionē ami
sit eā rem se v̄ucepisse . et

nō placēt . qz quō dicēt rē suā se vsucepisse . cū s̄ n̄ sit v̄ez
sic̄ em̄ p̄urat et i sac̄o cal̄ C de sac̄o cal̄ . l . ij . s̄z illi respō
dēt . qz s̄ fac̄ lege p̄mitt̄ ēte . vñ nō p̄urat . ar . ff . q̄ satisba
co . l . fi . s̄ nec vltia placēt . qz vnā d̄z eligē a nō p̄h̄bz agē
actōibz . vt . ff . de re . iur̄ . l . nemo . § . q̄ciēs . Dic̄ ḡ q̄to esse
formādū i h̄uc modū libellū . peto rē talē m̄ restitū iur̄ q̄si
d̄nū . p̄inde ac si vsucepissē . v̄bū ei q̄si positū . s̄ . e . alio . s̄
repete . a s̄ilitudinariē ponat̄ . a n̄ affirmatiē . i . dicē . sic̄ v̄z
dicarē q̄ ad effectū . re v̄ v̄sucep̄ta . ita nūc q̄si vsucep̄ta .
et idē in seq̄ntibz casibz . Ex p̄dictis p̄z . q̄ q̄nqz sūt necia vt
deē publiciana . s . tradicō vel q̄si . q̄d dico p̄t̄ res incorp̄o
rales q̄ tradi nō p̄t̄ . vt . ff . de acq̄ . rez . do . l . s̄u⁹ . § . mcoꝝ
porales . a . ff . e . l . i . a . l . publiciana . § . i . S̄cdo q̄ ex titulo
apt̄o ad mutacōnē d̄nū . vt h̄ dic̄ . vel ex v̄edicōne l̄ s̄libz .
Itē q̄ a nō d̄no accepit . nā alias d̄nū est̄z trāstatū . vt . ff .
e . l . i . § . i . Itē q̄z to q̄ bō fide accepit . vñ credidit se d̄nū
factū esse tūc . vt . ff . de acq̄ . rez . do . l . eū q̄ a furioso . § . p̄tor
d̄nto q̄ credidit se d̄nū hodie nō esse cū p̄oit eā . alias si
bi esset o trari⁹ . s̄z tm̄ duo ex his q̄nqz sūt difficilia agētū
scz p̄bacō d̄dicōis a tituli . reliq̄ o s̄istūt i intellectu agētū
cū sit de sua o scia q̄ p̄ testes . p̄bari nō p̄nt . s̄z q̄d si dubi
tat v̄tz actor hodie fuit d̄ns vel nō . s̄z . salua fide p̄ponat
q̄d sibi meli⁹ vidē . vel rei v̄ . vel publi . s̄ q̄n̄ p̄it⁹ ē m̄ du
bio . p̄ponat publicianā . a i ea obtinebit . n̄ adūsari⁹ . p̄t̄
auctorē hui⁹ dominij fuisse . q̄d si p̄t̄ . dabit̄ huic rei v̄ . q̄
egit ei actōne publicē . a succubuit . nō repellit̄ a rei v̄ . di
recta . vt . ff . de cuius . mior . § . si s̄u⁹ . l̄z q̄dā dixerūt oē i v̄tro
qz caū . qz ius suū v̄ndecūqz a q̄lecūqz in p̄mo iudicō d̄du
xisse v̄ . vt . ff . § . excep . rei iudi . si m̄ . § . eadē . s̄z expone vn
decūqz . a q̄lecūqz . i . siue de iur̄ civili siue de iur̄ gē . d̄mō
directū . vt . ff . de rei v̄ . m . rē . in p̄n̄ . At illi dicebat̄ . siue di
rectū siue vt̄ile . Et ita p̄z q̄ cū sint o trarie rei v̄ . directa .
a publiciana vno libello p̄poi nō p̄nt . vt . C . si suus ex . l . i .
s̄ ex o s̄uetudie o trariū suat̄ . nā v̄ qz s̄it̄ p̄p̄omē . l̄z sup̄ v̄
na p̄bacōnes tm̄ iducat̄ . ne sibi o trari⁹ sit . q̄d certe ē o tra
dictā . l . C . et reḡ l̄z illā . ff . de re . iur̄ . nemo . § . q̄ciens . et h̄

ex pte actoris. ex pte aut rei spectam⁹ an possideat v^l to/
 lo defierit posside vt i rei v^e. dirim⁹. nā s^t omnē possiden
 tē dat. p^rter q^o otra dⁿm. vt. ff. de public. l. pe. a. l. fi. S³
 eē otra dominū dat in vj. casibz. Prim⁹ ē si a nō dⁿo emi q^o
 p⁹ea nō domino succedit a ad eū possessio redierit. nā licz
 sit scūs dⁿs. tenetur
 tū publiciana. vt. ff.
 de excep. rei ven. si a
 ticio. Sed s^t est si rez
 a nō dⁿo emi a p⁹ea
 ver⁹ dⁿs voluerit a
 me vendicare. sⁱ ego
 fui absolut⁹. a p⁹ea
 res ad illū idijt. agā
 public. et si exapiat
 de dⁿo. ego replica
 to. q^z qⁿz eo agēte
 fui absolut⁹. vt. ff. d
 excep. rei iudi. si quis
 rē. Terc⁹ ē si egi no
 xalit⁹ otra lo. si. pos
 fui. et ip^e d^edit eum
 mihi p^o noxa. siue eiz
 otra me possidente^z
 verus dⁿs agat. siue
 eo possidente ego a/
 gā public. obtineo. vt. ff. de noxa. gⁿalit⁹. a. l. p^rcedēti. in
 fi. Quart⁹ ē si ego fui missus i possessionē vicine dom⁹ quā
 aliq^s bō fide possidebat possessore nō cauēte. a tūc ver⁹ do
 min⁹ iueniat possidē vi. forte a vñ vi iudicā a public.
 habeo. vt. ff. de dā. infec. dām. s. n. solū. Dⁿt⁹ eē addicē.
 vt si rē possideā et eā non do lo sⁱ culpa defij possidē. et sic
 litis estimacōz tūc sⁱ mⁱus v^edicāti p^rlitū. vt. ff. de rei v^e.
 q^o restitue. sⁱ si postea res ad dⁿm redeat agāz public. otra
 eū. ff. d^e rei v^e. si culpa. v^l expone. l. illā vt h^eat vtilē acti
 onē. quā actor directā h^et qⁱ nomē emisse videat. Sext⁹
 addicē si me mādante rē meā v^edidisti. sⁱ me p^rhibēte f^rdis
 disti⁹mp. ori. hac actōe l^o excep^ode defendit. p^r. etiā otra
 me dⁿm hac actōne agit. vt. ff. de public. si q^s prohibuit.
 a **A** publicō. sic ab acquilio acquilia fuit inducta. vt. s.
 ad. l. acquil. s. ex hoc tamen capite.
 b **C**ursus ex diuiso. i. ecōtrario. nā. s. aff. r^mādo a se vsu
 cepisse dic. sⁱ negando. et adūsarium non vsucepisse dicet
 c **R**eipublice. l. citatis rōne. vt. ff. de v^l sig. eū q^o idēz ex
 gⁿali clausula posita de resti. ma. l. i. i. fi. idē in cetis ciuita
 tibz dicēdū ē. vt. ff. de resti. ma. l. sⁱ et si p^rtorē. s. pe. idē
 etiam si cā municipij aliciu⁹. vt. ff. de resti. ma. l. legatis.
 d **A**besset. al. absēs esset. q^z abfuit reipublice cā. rē p^rse/
 tis duobz modis potuit vsucapē. s. p^r se. et q^z rē illā detuz
 lit secū. siue domi dimisit a aio possedit. et vt d^r de eo q^o ad
 nūdimas p^rfect⁹ ē. vt. ff. de acq^o p^rol. clā. s. q^o ad nūdimas.
 Itē p^r aliū. s. p^r filiū vel seruū. vt statiz i captiuo dicemus.
 e **V**el in hostium. Quū sint hostes dicitur. ff. de capē. ho
 stes. et de v^l signifi. hostes s. quibus. l. quibus p^rl^o rōz
 nus bellū indixit. vel quū p^r lo romano bellū indixerūt. Si
 g^o ab alio q^s capiat nūquid sⁱ locū habebit q^s h^e d^r. C^redo
 q^o sic. sic qⁿ abest cā aliciu⁹ citatis vel municipij. vt. s. di
 ctū ē. In sⁱ aut differūt. q^z nō fuit f^ruū taliū hostiū. vt. ff. d
 capē. hostes. et sic poterūt facē restamtu q^s alias nō possz
 cū esset seru⁹. p^rmo et ei⁹ obles nō p^r. vt. ff. de testa. l. eum
 quū. et. l. obfides.
 f **P**rate. i. fuitus. dicimus. ptās h^z ptatē in hoies d
 districtu. i. de iudicōe. Itē pomē p^r obediētia m q^o ptate
 est mōchus sub abbate. et clici sub platis. Itē pomē p^r di
 lectōe siue pietate. a h^o p^rma ptās d^r. vt. ff. de. v^l sig. po/
 testatis. S³ quō iste ab hostibz capt⁹ potit vsucape cum

ita vendicat suā esse. q^o a
 ctio publiciana appellat.
 qⁿ p^rmū a publicō p^rtorē i
 edicto p^rposita ē. **R**urs⁹
 ex diuerso si q^s cū reipub
 lice cā abessz. vel i hostiū
 ptate esset. rem ei⁹ qui in
 ciuitate esset vsucepit. p^r
 mittit dⁿo si possessor rei
 publice cā abesse defierit.
 tūc intra ānuz recissa vsu
 capione eā petē. id est ita

ip^e ab alio possideat. vt. s. d^e iur. p^rfo. s. fui. sⁱ ip^e possidē
 nō p^r. vt. ff. ad. l. iul. d^e adul. sic euciet. a. ff. d^e acq^o. rez. do.
 hō lib. s. q^o d^e q^o sⁱ nec vsucape. vt. ff. de vsuca. sine posses
 sione. R^e. vsucapit p^r filiū v^l p^r fūū i re peculiari. vt. ff. ex
 q^o bz ca. ma. Itē ait p^rtor. s. h^o aut. et. s. demog. et. l. ait p^rtor
 s. hi plane. et. ff. de
 vsuca. iusto. s. fi. S³
 nec vid^r q^o p^r seruuz
 possit captiu⁹ vsuca
 pe. vt. ff. de vsuca.
 neq^z seru⁹. S³ dic q^o
 illa loquē i cā nō pe
 culiari q^s vezz ē. vel
 loq^rtur ipa v^litate in
 specta. h^o aut v^l p^r
 liminj i specta q^s p^r
 ualet v^litate. vt. s. q^o
 bz mo. ius pa. po. sol
 s. si ab hostibus.
 g **I**n ciuitate. q^o d
 q^o nō abest. Quid sⁱ fi
 vterq^z abest. a alter
 alt⁹ rem vsucapit.
 R^e. et tūc h^z loc^o ista
 restō. vt. ff. q^o bus ex
 cau. l. fi. videē at d^ri

petē vt dicat possessorem
 vsu nō cepisse. et ob id suā
 esse rem. q^s genus actōis
 quibusdam et alijs simili
 equitate motus p^rtor ac
 comodat. sicut ex laciore
 digestoz seu pandectaz
 volumine intelligere licet
Item si quis in fraudez
 creditorū rē suā alicui de
 derit. boīs ei⁹ a creditori
 bz possessis ex snia p^rfidis.

nere abesse cū tomuz redijt v^l rēdire potuit finto negocō
 p^r q^o erat absēs. Itē econē si p^rns rē absētis vsucepit. vt. ff.
 q^o bz ex cau. ma. l. i. s. eadē v^l ba. a tūc siue o^rpleta ē tō vsu
 capio in p^rntia. i. ifra modicū tēp⁹. siue i absētia. siue p⁹ea
 paz idē est. vt. ff. e. ab hostibz. s. sⁱ q^s. a tūc d^r definē ab
 esse. nō iusta cā ipedit⁹ fuit i redeūdo. statuitur ei ei. p^r. mi
 liaria diurna. vt. ff. ex q^o bz cau. ma. si cui s. tādū. S³ p^r q^o
 d^e necia absētia tūc itelligit. alias s^t. vt. ff. e. l. Itē h^o. a. l.
 se. sⁱ v^l b^o d^rierit. h^o positū strict⁹ pomē. i. q^o possit oueri
 h **A**nnū. s. vtilē. q^o constabat ex. ccc. lxx. diebz. vt. ff. de
 sta. li. cū heres. s. si stichus. i. q^o bz actor. habuit facultatem
 agēdi. nec ipeditē p^r se. nec p^r reū. nec p^r iudicē. nam l^o tria
 necia sūt. vt vtilis dies v^l ānus curzat. vt. ff. de diū. tē. a
 p^rscrip. l. i. hodie nō i oibz restōmbz q^o d^riemū otimū cōz
 putat. vt. C. d^e tēp. i. m^l. rest. l. fi. Et ita nō. h^o q^o h^o lib^o cor/
 rigit. p. C. i. sⁱ āno vtili gⁿalit⁹ sⁱ m q^o sⁱ bā. sⁱ dico s^t. q^z illa
 tūc in restōibus dicit. vnde in alijs remanet vtilis annus.
 i **R**ecessa. p^r i mte. resti. petiā a iudice viuo vt subducat
 tēpus vsucapionis q^o fuit absens. vt. C. de resti. l. iij. sic et
 miores petūt. vt. ff. de excep. l. excep^odes q^o p^rone. i. fi. l.
 et sⁱ ip^rū scz q^s postulare p^rnt a mortuo p^rtorē s^ecedit eis.
 vt. ff. e. l. i. p^r totū. restituit sⁱ eos p^rtor viuo. vt sic agant
 antiq^o actōe ac si res nō esset vsucapta. vel actō p^rscripta. a
 iō actō ad quā restituit d^r tēssoria. nō q^o sit nom^o p^rtiū acti/
 oms. sⁱ q^o erat p^rmo realis siue p^rone. l^o directā. nūc d^r vtil^o
 vt. ff. ex q^o bz cau. ma. l. fi. et de capē. l. ab hostibz. Alij di
 cūt. q^o statū eo reūso h^z recissorā. et dicūt esse p^rriū nom^o
 actōis. et sic dicūt q^o maiores iure actōis. sⁱ miores officio
 iudicis restituitur. Dicūt tū q^o h^z recissorā actō efficaciaz
 nō h^z anteq^o i sⁱfflet i eū p^rtor spiritū vite dādo restōz. q^s
 satis recidit i p^rmā opionē. nā semp^r verum est hoc. quod a
 p^rtoris mortuū edicto. hoc fit auctoritate p^rtoris viuo.
 h **P**ō vsucepisse. et sic vid^r s^ecedē mētiri q^s pla. ofiteē.
 sⁱ dic q^o nō mētē. sⁱ ita dic^r sibi restituedū ac si vsucapē nō eēt
 vt. s. p^r. diximus. l. Actōis. s. recissorie supradicte.
 m **Q**uibusdā. vt si rē absētis vsucapiat p^rns. Itē si absens
 fuit p^rabili cā. vt studioz. Itē i vicul^o posit⁹. vt. ff. e. l.
 i. a. l. sⁱ p^r p^rtorē. i. fi. et. l. se. a de illis legibz. j. fac mēcōz
 cū dic^r de volumine digestoz. n **I**tē si quis scz sⁱbitoz
 o **I**n fraudē. nō q^o v^l q^z tā sⁱbitoz q^o acceptoz oportet q^o

fraude pceptet qñ titulu nō est luētū. si autē est lucratiu
 puta donacōis. vt si dicit. a b itellige ad b vt creditor pos
 sit reuocare alienacōz. tūc suffic fraudē debitoris tm̄ me/
 uenre. vt. C. de reuo. his q̄ i frau. cre. l. pe. a. ff. q̄ in frau.
 cre. q̄ aut. s. b. at edictū. a. s. fili mō. Et d hac fraude nō bo
 nā distmctōz. q̄ aut adhibet a debitore alienāte intē vuof
 aut i vltia volūate.
 vel a libto i fraudem
 patroi sūt intē vuos
 vt i vltia volūate.
 si in vltia volūate.
 tūc aut p legata aut
 p libtates. et si p li
 bertates. aut dicitas
 aut fideicō. Si debiz
 tor i fraudez alienet
 intē vuos. vno caū p
 sumit fraus. s. qñ oia
 alieant. vt. ff. e. oel
 s. lucy. caue tñ qz i
 hoc caū nō psumitur
 nisi fraus alienātis.
 et ideo i nō luētūis.
 sufficēt s̄ psumpco. qz s̄ loq̄tur solū i luētūo. s. s. lucus.
 vñ in onerosis trāstatū est dñū. ff. de otra. emp. l. si sciēs
 Si aut nō oia. psumit. sepe em̄ de facultatibz suis ampli⁹
 q̄ i his ē sperat hoies. vt. s. q̄ ma. nō pos. s. i fraude. d. s. g
 pbare eā creditor. Et adde h̄ q̄ hēs. C. de reuo. q̄ i frau.
 cre. l. pe. l. de fraude vni⁹ vel vltia. seu disti. tituloz lu/
 crati a onerosi. a s̄ distmctō p oia suat etiā i p̄ono. vt. ff.
 de pba. p̄onū. a. l. q̄ciēs. s. q̄ dolo. in vltia volūate si les
 gatū vel fideicō. i fraude creditor. reliq̄. solū euentū in
 spicim⁹. licz fraus nō intēnuat. vt i donacōe cā mortis. vt
 C. de iur. deli. l. si. s. si vō creditor. cū legata n̄ debent nisi
 dūcto ere alieno. vt. ff. e. qd̄ aut. s. pe. et ad tre. l. i. s. is q̄
 q̄dm̄gēta. idē in p̄ono p oia si libtus i fraude legauit. l
 fideicō. reliq̄. vel donauit cā mortis. nā solū euentū in spi
 amus. vt. ff. si q̄s i frau. p̄o. l. i. in p̄n. et. s. i. In libtatibz
 aut i fraude relicis distmgue directas a fideicōmissarijs. i
 p̄mo caū dñū et euentū in spicim⁹. vt. C. de his q̄ i frau.
 cre. l. si. et. l. i.

pmittit̄ ipsiſ creditoribz
 recissa tradicōne eaz rem
 petē. id est dicē eam rem
 traditā nō esse. et ob id in
 bonis debitoris mansisse.
Stē hūiana et q̄i hūiana
 q̄ etiā ypotecari aueat ex
 ipſius p̄toris iurisdicōne
 s̄bz capiūt. **S**eruiana

Ge accipe p oī eo cui aliqd̄ debet. vt. ff.
 p̄ creditor. lar. de v. si. l. creditor. a. l. creditores.
 et. l. si. cui. et i aut. s. fideiul. s. pe. eo q̄ dicit̄ ediderit. idē
 q̄ Rem suam. scz corporalem. ex tñ ē in corp̄alibz. vt
 p̄z p ml̄ ta exēpla. vt. ff. q̄ i frau. cre. l. i. a. ij. a. ij. vsqz ad
 r. p̄ elidid. puta. qz sūt odēnat⁹. a n̄ satisfec̄. **U** q̄ at
 odēnacōi i fra tps. vñ missus fuit actor i bonoz possessioz
 s̄ Possessio. i. possideri iussis. nec ei re ip̄a a creditoribz
 fuerat possessa hō debitoris. cum ip̄e alienauerit. Vel dic
 possessio q̄ remanserāt a nō sufficiebat. vt. ff. e. l. ait p̄tor.
 t̄ Permittit. scz. j. amū vtilē. vt. ff. de his q̄ in frau. cre. l.
 i. s. n. et de eo tñ qd̄ pueit ad eū. vñ q̄ dolo fecit q̄mim⁹
 perueniret p̄petuo datur. vt. ff. e. ait p̄tor. s. hec actio.
 v̄ Petē. s̄ q̄ actōne. s. n. pauliana. q̄ dat̄ creditor i ad
 reuocāda corp̄alia. s̄ in factū ad reuocāda iura. vt. ff. s. v̄
 sūt. l. videam⁹. s. in fauiana. et. ff. e. l. hac i factū. vel ve/
 a⁹ die. q̄ nulla s̄ pauliana n̄ adiectie. qz a paulo fuit idu
 da. s̄ i factū pauliana s̄. q̄ ad reuocāda corp̄alia a icorp̄a
 lia opete. a dat̄ s̄ accipiētez a hēdē ei⁹ m̄q̄ntū ad eos p
 uemat. eē nō iſtituto ei p̄cio. vt. ff. e. ait p̄tor. s. fi. a. l. se.
 et. l. si debitor. et. l. ex his. In eū at̄ q̄ i fraude alienauit a
 ctio n̄ dat̄. cū nud⁹ sit. neqz s̄ emptorē q̄ emit ad b̄ q̄ sol
 uant̄ legata. qz r̄ aſlatū ē dñū. vñ opozt̄z pbare fraudez
 empēdis. ff. s. s̄ emp. l. si sciēs. vñ solū otra legatarios l
 donatarios agūt. vñ s̄ eos hñt odi. inde. C. s̄ iur̄ deli. l.
 si. s̄ licēcia. n̄ ita fraudulē dispfit vt res appare n̄ possit.

q̄ caū eē i car cerē Strude. vt. ff. e. l. fi. s. fi. Est et fauiana
 q̄ dat̄ soli p̄ono ad reuocāda ea q̄ libt⁹ i fraude p̄oni alie
 nauit intē vuos l̄ vltia volūate. q̄ min⁹ p̄on⁹ hēat etiāz
 vt. ff. si q̄s i frau. p̄o. l. i. in p̄n. et. s. i. a. s̄. de fuc. lib. s. s̄
 n̄a ostō. Est et caluiciana. et ip̄a tā p̄ono q̄ creditor i cō
 petit. vt. ff. si qd̄ in frau. cre. l. i. fauiana. Quidā tñ dicit̄ s̄
 in eo qd̄ de fauiana
 dictū ē. ar. ff. s. v̄ su.
 l. videam⁹. s. i faua
 na. s̄z certe ita dicit
 ibi i lra. p̄ quā. a sic
 referē ad p̄imā tñ
 scz paulianaz. et iste
 due imitant̄ naturaz
 supioris s̄z q̄ro q̄re
 sint h̄ hec polite mē
 reales p̄torias. cum
 ipse p̄sonales sūt qd̄
 pbat̄ p id qd̄ dicit̄ lra
 in fauiana qz. vt. ff.
 de v̄ su. l. videam⁹.
 s̄ in fauiana. nā p̄i
 me direrat de p̄sona

autem expitur q̄s de rebz
 colom. que pignoris iure
 pro mercedibus fundi ei
 tenent. **Q**uasi seruiana
 at qua creditores pigno
 ra ypotecasue psecūt.
Intē pign⁹ aut̄ ypote
 cas q̄ntū ad actionē ypo
 tecariā nihil intēst. **N**a de

libz vñ otmuat eam cū p̄sonalibz. et pbat̄. ff. si q̄s i frau.
 p̄o. l. i. s. s̄ actō. s̄ s̄ n̄. qz s̄ iſtudine h̄z cū supioribz duo
 bz casibz. in eo. q̄ sic ibi p̄mittit̄ al iqd̄ dicē qd̄ n̄ sit. vñ eēt
 faciendū aliqd̄ ac si nō p̄cesserūt q̄ p̄cesserūt. sic a h̄. Itē
 sic ibi sit reuocacō. ita a hic. s̄ s̄ m̄ s̄ ita debēt dici hēe re
 ales sic supiores. qd̄ qd̄ a p̄cesserūt. s̄ s̄ n̄. h̄ non petiēt qd̄
 meū fuerit vt i supiori caū. nec q̄s meū. vt i public. vt. s̄.
 e. s̄. alie. p̄ec ob. j. s̄. p̄. qz ypotecaria ē in rē. nec tñ meū
 petiēt vel q̄s. qz ibi qd̄ peto peto q̄s meū. i. possessionē per
 ypotecariā actōne vel hūiana. s̄ at neqz possessio neqz do/
 mniū ē meū nec fuit. ymo i accipiētez trāsiūt. l̄ i fraudez
 sit credētū alienatū. vt. ff. de otra. emp. si sciēs. in fi. et p̄
 dicte tres actōnes reuocatorie dicunt̄. s̄z vñ orit̄ s̄ actio
 s̄ n̄. ex q̄s maleficō. qñ dō l⁹ fuit i vēdente a emēte. si tñ in
 vendēte tñ. tūc p̄t dici ex q̄s i tractu si agit̄ otra illū pos
 sidentē. s̄z nūqd̄ h̄z retencōne vt ab eo nō reuocet̄ si vult
 solūē qd̄ sibi creditori reuocare vlet̄. debet̄. qd̄ negant
 vt ar. ff. rez. amo. si cū do s. s̄. fi. et. l. se. s̄z otra dico ad i/
 star posterioris creditoris si vult. solūē p̄ori qd̄ sibi debet̄
 p̄ h̄e retencōne. vt. ff. de euc. l. euctus. qd̄ dic. vt. ff. de
 his que in frau. cre. ait p̄tor. s̄. illud.
Mansisse. vidē q̄ p̄mittat mēt̄ i qd̄ n̄ ē rez. s̄ ita pe
 tit ac si mansissent i bonis debitoris. vt. s̄. e. s̄. alie. a. s̄. rursus
 p̄ Itē hūiana. q. d. n̄ solū publiciana a iſtorica tales sūt
 et p̄torie. s̄ q̄bz dictū ē. s̄ h̄c due iste capiūt vi ex p̄toris iu
 risdicōe. i. p̄torie sūt. vt h̄. a. ff. de pac. si cui. s̄. s̄ pignoe
 z **M**ans. scz dñs fūdi. siue sit p̄ctari⁹. siue nūmis colat̄. Itē
 eē p̄ deterioracōne dom⁹. vt. ff. q̄bz ca. pig. ta. l. ij. l̄ ex lo/
 a **C**olom. subaudi. l. in q̄limi. nā et ei⁹ res **C**at o sit actō
 sūt tacite obligate. vt. ff. q̄bz cau. pig. ta. atra. l. ij. et ē co
 lon⁹ i villa. in q̄lim⁹ i cūitate. vt. ff. de acq. pos. res pig. r̄if
 differētia ē int̄ has duas tacitas obligacōes. nā i rusticis
 ita demū si dñs sciat iducta a illata. i vrbano siue sciat siue
 nō. Et ē rō. qz scā rusticitas oia palā h̄z. s̄ in q̄lim⁹ ml̄ ta eē
 clā appoztat q̄ locator ignorat. vt. C. locū certi mē. Item
 cū i vtroqz. si eo aio sūt iducta vt ibi sint p̄petuo n̄ ad tps
 vt. ff. de pig. s̄bitoz. et. ff. q̄bz cau. pig. ta. s̄. i. p̄ dñs. s̄. i.
 b **P**ignis. l. taciti. c **F**ūdi. vel dom⁹. vt. s̄. dictū est.
 d **Q**uasi. s̄ pomē ad dēaz supioris. vñ qz hūiana s̄. a fuā
 do. fort̄ edicta. cū omē nis aut i acq̄redo aut i suando aut i
 amittēdo s̄listat. vt. ff. de le. et se. cō. l. fi. s̄z q̄ ē dēa mē h̄
 uianā actōz. et saluianū mēdictū. cū illud ad idē opete vi
 deat̄. vt. j. de mēdic. s̄. mēdictū. s̄. n̄. qz in hūiana opoztet

q creditor plet debitorē fuisse dñm tpe obligacōnis. vt ff. de pig. et q nō sūt. s. i. s. i. saluano suffic q pbz eū posse disse. vt colligit. ff. de salu. medic. l. i. m. pñ. et dixim⁹. j. s. a

a De q re. mobili vel immobili tra **medic. s. medicu.** dat creditor vel nō corpalis vel incorpalis. tam excepta verbita fuitute q nō p obligari. ne ruinis citas deforme. vt. ff. de pig. si is q. s. fi. et. l. sequenti. **b** Appellacōe. s. p. potecaria. vt hac actiōe peti possit a quolibet possessore. **c** Maxie. s. abūdat vt. C. de testa. ma. l. fi. s. i. duo ei oportz inuenire. vt sit pign⁹. a q tradat cre ditori. vt h. a q mobilis sit. cū pign⁹ a pugno dicat. vt. ff. de h. si. plebs s. pign⁹. Si aut mobilis est et nō tradat. Itē si immobilis ē tradat vñ nō. ypoteca ē. p. s. q qtuor s. p. torie actōes i rē. s. publi. et recifforia. a fua. na. a qsi fua. Itē alie due reales p iudiciales. vt. j. e. s. p. iudiciales. Est a alia q dat supficiario. qñ qd ad nō modicū tps oduxit. vt. ff. de su. p. fi. l. i. i. fi. i. R. n. et

s. q ait. a. l. fi. a. ff. de rei vñ. supficiario. a. l. p. torie. Est et octaua actō in rē. vt que dat metū passō. naz. illa p. toria est in rē. vt. ff. q met⁹ cā metū. s. v. l. et alie scz bo noz possessio. hēditatis peticō. Itē fideicō. hē. p. e. bo. pos. p. ma dat ei q succedit p. p. torē. scda ei cui p. trel. hēditas restituta ē. vt. ff. de bo. pos. hē. p. e. l. i. et. ij. et. ff. de fideicō. hē. p. e. l. i. a. ij. et. ij. et. sic. p. hē. p. torie in rē. **d** Nihil infest. nō in sono v. cis. vt. ff. de pig. l. res ypotecae. s. itē pign⁹. ymo a eē q. tū ad actōz vidz infesse. nā p. scripēō hūti pign⁹ nō currit cū possideat. sec⁹ i ypotecaria. cū currit p. scripēō mēdū. p. mēdū. r. mēdū. r. mēdū. r. mēdū. r. l. an. vt. C. si adū. cre. l. i. a. ij. et. C. de p. scrip. r. r. v. l. an. cū notissimi a de an. excep. l. i. s. i. torijs. seqt s

e In psonā. q. d. dictum ē de realibus p. p. soalibz. s. p. torijs. l. z. a de qbusdā psonalibz. s. mē. posuerit i. s. itē si qd f. De pecunia. vt. ff. de osti. pe. l. i. i. pñ. dabat. nisi qd s. **f** Cui filis. scz q ad quēdā. qz vtracqz ostituebat se solutuz. p se vel p alio. s. et dissilis videbat. qz actō de cōstituta p bis tm rebz in ostōne deductis opetebat in qbz mutuū ostit. s. q pondē. nio a mēfura otinent. Sz recep. tias qñ alie res in ostōne deducebant. s. hodie p omibus opetit actō de ostituta. cū oēs res appellacōe pecunie contineantur. vt. C. de consti. pe. l. ij. s. penl.

h Cōstōne. vt. C. de osti. pe. l. ij. i. **k** Ea. s. recepticia. **l** Itē p. tor. s. capitula exponitur. j. m. p. r. s. et ideo hic **m** Et alias. de qbz dixi. j. s. penales. **n** De pecunia. in hac actiōne que sic vocatur. **o** Cū oibz. s. aptis. alias obligatis. p se vbi p se intueit ostitucō. vel p alijs vbi p alijs intueit ostō. Sic g furio sus cū nec. p se nec. p alijs obliget. nec ostitue se debē pē

qua re inter creditores et debitorē cōuenit. vt sit p debito obligata. vt qz hac appellacōne otinetur s. in alijs dñā ē. nā pigno. ris appellacōne eā p. rie rem otineri dicim⁹. q fml etiā tradit creditor. maxime si mobilis sit. At eaz q sine tradicionē nuda cō uencione tenet. p. rie etiā ypotecae appellacōne otineri dicimus. In psonaz qz actiones ex sua iuridici one p. positas hz p. tor. v. lu ti de pecunia ostituta. Cui filis videbat recepticia. s. ex nra ostōne. cū et si quid pleni⁹ habebat h in actōe

idē i. p. digo a filibz. Itē mlieres. cū alias p se tm obligē tur. a hee ostituet p se tm a nō p alijs. vt. ff. de osti. pe. o **C**ōstituerūt. vt puta p hec s. ba. cōsti l. i. s. i. a. ij. tuo me solutuz. qd ego vel ille dz. et filia. vt. ff. de cōsti. pe. q at. i. fi. a. l. se. et h ita si sit debitū qd p cedat. siue ciuile a natale simul. siue natale tm. siue p. toriū. secus si ciuile

tm. vt. ff. de cen. s. pecu. l. i. s. penul. et fi. et. l. ij. s. i.

p Nulla. s. ex nudo pacto oriē actō. qd est s. ius cōe positū ff. de pac. iur. gē. s. h. cū nulla. a. s. qnymo et. s. marcellus. a. s. idē. R. et. C. s. pac. l. legē. et est hoc iō forte sp. eale. qz sicut vñ p eo q ostituit iducit vt nō teneatur nisi elapsis. r. dieb. vt. ff. de osti. pe. p. missor. cū alias stati tenet. vt. ff. s. h. ob. eū q h. s. quociens et de h. si. cedē die. sic et aliud s. tra euz vt ex nudo pacto teneat. vt. ff. s. iur. eū q i pñ. Sūt a ali ad huc sex cas⁹. m. q. bz ex nudo pacto ori tur actio vt ecce i do nacōne hodie. licet olim fuerat necia sti pulacō. vt. C. s. dō.

De pecunia aut cōstituta cū omibz agit qcum qz p se vel p alio solutos se constituerit nulla scz sti pulacōne int. posita. Nam alioqn si stipulanti p. mise rint iur. ciuili tenent. **A ctiones at de peculio ido aduers⁹ p. rez dñm v. opa uit p. tor. qz l. z. ex ostētu fili oz fuoz v. ipō iure nō te**

fiqs argentum. s. finaut. Itē si mulier dotē sine stipulacōe dare marito conuenit. vt. C. de dot. p. l. ad exac. et de rei vxo. ac. l. i. s. i. Itē si qd ob hō rez decetū vel decernēduz palā pollicit⁹ fuit. id est sine mērogacōne. vt. ff. de pol. l. i. s. i. et. l. pactū. Itē i nautico fenore. vt. ff. s. nau. fen. l. p. iculi i fi. Itē i accessiōe frumētū vñ vini vel orde. vt C. de vñ. frumētū. Itē in vñ citati p. missis. vt. ff. de vñ. l. etiam. alias autem p. ter sui frigiditatē nudū pactuz actōnem parē non potest. pulatu. vbi mētū ē. ex stipu

Qure ciuili. l. actōe ex sti. lacōne vel odicōe certi que ex stipulacōne oriē. vbi est certū. vt. s. s. h. ob. i. pñ. q sti pulacō ē a ut cūli iducit. vt h. cū s. iur. gē. cū ipa nō fuit. l. z. alij s. tract⁹ fuerūt de iur. gentiū. vt. s. de iur. na. gē. a. ci. s. ius at. nō aut s. iō de iur. cūli q nō h. a. e. at i se natale vici lū. ymo hz. qz sine s. sensu nō valz. q s. sensus ē de iur. natali. vt. ff. de pac. l. i. s. penl. qdā dicē h. c. esse p. ria noia

Actōes. s. peculio. v. l. actōnū. s. de peculio. et de i rē v. so. a q iussu. Itē exer. a. toria. t. butoria a i. stitoria. ex eo q leges plez. qz appellāt eas actōes. vt h. s. ver⁹ ē vt adiectie ponant. sic ei s. mādati actio de peculio. vt. ff. de s. p. rez. scz respectu filij. pecul. l. ij. s. cui cōgruāt. **D**ommumve. l. respectu sui. s. iur. emm. correlatiua. **I**psō iure. s. cūli. q nō vult vt alt. ex alt. i⁹ p. s. na obli getur. et sic pater nō dz teneri p filio inspecto iur. ciuili. sic inspecto suo nō dz teneri dñs. qz vñus p nullo ē inspecto iur. cūli. vt. ff. s. re. iur. qd attinet. s. h. tñ p. tor. eqtate ostiderat vt qz peculū qsi p. rimonū ē filij l. vñ vt subic. qd p. ymo ma qriē. vt. ff. de pecu. peculū. vñ tñ nō est p. rimonū filij peculū. vt. C. de iof. testa. l. fi. i. fi. Itē nec vñ. vt. ff. s. h. ob. lib. hō. j. dō aut qz qsi p. rimonū ē. p. rez p filio. dñm p

seruo teneri dicitur. Diligenter tamen distinguas. utrum debeat filius vel seruus vel quasi debeat. Item utrum delinquit vel quasi si strabat quibus istorum dominus vel pater. actio ex eo stractu tenet in peculio in cuius aduentione deducit ex ipso peculio quodquid seruus nactus sit domino debeat. ut quia dominus suo mutauit vel alias secum de/rit. Item deducit quod debet his qui sunt in potestate domini vel tutela. vel cura. cuius videatur dominus preuississe. ut ff. de pecu. si si damnum. §. i. n. obligatur in seruus domino naturali ter. ut §. de fideius. §. i. et si h. coia i. h. uo et filio. excepta causa mutui. ex qua nec fili us nec pater tenentur. secus si suo. ut §. t. i. §. illud. et c. ad maced. l. pe. Item quod dicta sunt quoniam strabit h. filius l. seruo eadem et quoniam quasi debeat ut si alius negocia gessit. ut ff. de neg. §. si filius. propter hanc actionem tenentur de peculio adhuc pater vel dominus. quoniam tenentur si res non sit filius in re pater. vel seruus in re domini. aut ut est in solidum usque ad quantitatem non fam. ut §. t. i. §. in re. azo. h. de peculio agit quatenus peculium durat. ut §. e. §. h. ut proterea. et §. t. i. §. in re aut. Item est actio quod iussu. quod est in solidum. quoniam filius vel seruus ubi te to mmo vel pater straxit. videtur ei strabi cum ipso patre vel domino. ut ff. q. iussu. l. i. §. si. Item sunt alie tres. scilicet exercitoria. quod datur contra dominum nauis quod apposuit magistrum nauis seruum suum. et eius rei gratia stractus fuit. et ideo dicitur exercitoria. quia exercitor dicitur dominus nauis. Item institoria. quod habet locum quoniam aliquis seruus suus taberne pro stacione apposuit. Item tributoria. quod agit ita quod dominus uocat in tributum. ut §. t. i. §. i. §. i. §. i. §. i. §. i. In delictis autem quod quasi delictis idem olim seruabat in filio a suo. ut pro noxi dari possent. ut §. de noxi. in fi. t. i. §. h. hodie pro seruus tamen agit noxalis. ut ibi dicitur. et pro delictis. ut §. de noxi. in pn. et ff. de noxi. l. i. et in quasi delictis. ut si seruus habitans cum domino habuit suspensum vel appensum l. effudit aliquid quod alicui nocuit. ut ff. de his qui deie. vel effu. l. i. §. si seruus. et l. si noxi. §. pro tor. n. i. duobus casibus. ut ff. de his qui deie. vel ef. l. i. §. cu seruus. et ff. de mio. q. si minor. §. si seruus. Porro l. i. delictis et quasi agit noxalis. tamen et de peculio agit si locupletatus est dominus in quantum id peculium locupletatus est. ut ff. de iudi. t. a. ex dectis bus. et ff. de pecu. l. licet. §. ex ca. **I**tem si quis actor postulare et petere reo. vel deferere. si enim sine uoluntate aduersarij iurare. nihil proficere iuramentum. ut ff. de iur. iur. l. i. in pn. remissum fuit. ut ff. de iur. iur. no erit **I**uravit. l. et §. si. et l. sequen. et de re. cre. actoria **D**ebere sic simpliciter. si non adiecta causa que debeat. quod si forte me dicimus. si autem cum forma. ueluti quod uedidi. tunc agit actio utriusque ex eo stractu nata ex sacro. cum pro ueritate accipiat. et aduersario sine actione tenet ac si uel stractus precessisset. Ideo est in alijs stractibus. ut ff. de iur. iur. si duo. §. si quis iurauerit. et §. idem dicemus. et §. marcellus. Item circa actionem reale. si res sua esse iurauerit. datur actio in rem utilis. pro factum autem deferen te tamen uel hede. ut ff. de iur. iur. l. nam pro ea. §. si. et l. se. et tra actor in rem datur factum. in rem utilis ex eo contractu. et utilis in rem. ex parte autem rei si iurat in actione personali. tunc ex cepit tamen pro. si autem in actione reali. tunc distinguitur. aut iura uerit re petitoris non esse. quod casu ex cepto tamen datur. an sua esse. quod casu esse actio si res actoris ad actorem redeat. si non est alius. Et si quod dixi in actore habet locum si iurat ex sacro delacione. si si iurat ex edicto non facta occasione iuravit. tunc publiciana datur de quibus lib. cu sit iusta causa tradicionis. ut ff. de iur. iur. na pro ea. §. si. et

net equum tamen est peculiotenentur quod ueluti primoniu est filio ru filiaruque itez seruo demnari eos. Item si quis postulare aduersario iurauerit deberi sibi pecuniam quam petet. neque ei soluat iustissime accomodat

. l. se. et de publico. l. i. i. fi. usque ad. l. eu. q. nec ob. in. e. ti. l. eu. q. si petenti. quia ibi seruus durarat dominum tamen excludit contra quem publico non datur. ut ff. de publiciana. l. penul. et si b. **I**ustissime. quia propter sacramentum datur. **A**ctio in factum. ut c. de iur. iur. actori. / quia sufficit di/ **Q**uerit. etiam si priuatum uellet probare. iuna uleio. ut ff. de tolo. q. si defe rere. et l. se. et c. s. rebz cre. l. in. n. i. casu bz. vt. c. s. rebz cre. l. fi. et ff. de iur. iur. ad monedi. Et non quod hoc sacrum quod est de re. ut ff. e. q. i. de uita te. ut ff. ad. l. cor. s. fal. l. i. §. q. in roibz tplex inuenit. uolu/ tarium. quod ex uoluntate ad suscipit et re/ cusa. et ex iudicio. ut ff. e. l. i. i. i. u. i. u. r. a. d. u. **I**tem necessarium. quod in

ei tale actione. pro quam illud quiritur an ei pecunia debeat tur. si an iurauerit. **P**ea les que actiones pro pene mltas ex sua iurisdictione m troduxit. ueluti aduersus eum quod ex albo ei corruptisset et in eum qui patronum vel

necessitate imposita a iudice deferre et suscipit. ut ff. de m li te iura. l. si. nec ei pater h. sacrum referri uel recusari. n. p. tenda est iusta causa recusacionis. ut c. de rebz cre. gualit. §. finalit. Item iudiciale. quod sic dicitur a iudicio quoniam scilicet pro p. t. i. sacrum in iudicio de fert. quod non est necesse subire. h. p. recusari et referri. ut c. e. delata. l. gualit. §. finalit. h. iur. uel non potat recusari. ut ff. e. manifesti. §. h. pla. ita demum actio in factum datur ex sa crameto si snia n. subsecutur. alias que orit actio in factum. cuius ex snia eadem nasceret. ut c. de rebz cre. actori. h. nos strahz ei due sint ad idem et eodem noie n. nocet. ut ff. de ac. emp. no est nouum. et ff. de fideius. heres a debitore. sel. tamen fiet ex actio tamen. ut ff. de h. ob. q. bis. et de re. iur. q. h. o. fides. **P**enales que dicitur c. de p. torijs rei psecutorijs. nunc de penalis bz p. torijs. §. q. de tra me penales et psecutorias. R. multe. quia penales p. torie sunt anales excepta actio de furz. ti. ut §. de p. e. et tep. ac. in pn. h. rei psecutorie sunt p. tue. ut ff. de ac. et ob. i. h. orarijs. Item penales odiose sunt. rei p secutorie non ff. de p. is. l. in p. tacione. Item penales n. en seut contra hedes n. aliqd ad eos p. ueit. uel lis sit ostetata. ut c. ex delic. defu. l. i. h. psecutorie sic. ut ff. de ac. et ob. ex stractibus. Item ubi plures tenent rei psecutoria uno solu te ceti liberatur. non ita in penali. ut c. de odi. fur. l. i. q. ff. lib. ca. l. ule. et ff. ad. l. acquil. l. rome meli. §. si plures. **P**ene. i. fe. uel meli dicitur quod abundat. nam uel multe sunt. **A**ud. i. aliqd. / albu dealbacu quod datur posita in loco emi bi. **E**x albo. erat ei. neri. ut apparet in aut. de lit. §. c. oem ibi uoce p. to. ac. in q. albo erat scriptu. uel de citato aliq. uel de alio pcepto guali uel speciali. ut ff. de albo. scrip. l. i. et l. ij. et ff. de iur. iudic. om. iudi. l. si quis id. **C**orri piisset. uel positu subtulisset. quoniam uis n. corruptit. et hinc pro se uel pro alio. et tunc ambo tenentur. nec vnus libat alio. et est in l. aureos. ut iudicia. l. si q. s. et l. se. tenentur esse iste corruptor. l. cor. de fal. ut ff. ad. l. cor. de fal. l. pe. cuius pena est spor tacu et oim bonoz publicaco. in seruus et in uultimu suppli. cui. ut ff. ad. l. cor. de fal. l. i. in fi. **I**n eu. si filiu uel li bertu datur actio in factum. quod est sicut ut supior in l. aureos. quod da tur pro noxi. uel pro. et si libe no possit soluere dicitur pecuniaz castigabit. Item forte in filio. h. noxalis n. def. ut ff. e. l. de in ius uocat. l. penul. et §. de noxi. in fi. Superior tamen punit solu do lu. h. solu fcm. alidat. ut c. de in ius uo. uera. **P**ronu. subaudi uel pronu. Item filios et p. res eoz. ut ff. de in ius uo. l. in. §. i. Et accipe h. pronu. quod maum. sit uel pro quod iudicatu est in ca. igemuratis et lib. timitatis. uel si ex ca. f. di. co. maum. sit. uel si emerit eo pacto ut maum. t. t. et manu

milit. l. n. mai. milit. s. ex ostoe dnu marci pueit ad libtatē
vt. ff. de ius w. ad optumū. s. i. et. l. is qz. et. l. si si hac le
ge. Itē liberos p̄rom. accipe mares a feias. a p̄tes ec ad
optuos. vt dcā. l. si si hac lege. s. libtos qz. a. s. parētes.
a **V**el pentē. et h̄ accipe marē et feiaz a vlqz m infuntū
vt ec si adā viuēt. n̄ possz wcati in ius sine venia. Itē n̄ re
fert si sūt legitī pa/
rētes vl̄ nātales. vt
ff. de m ius w. l. iij.
s. i. a. ij. a. iij. a. l.
p̄tes. et. l. p̄tis. a. l.
adoptiuū in p̄im.

In ius vocassz. i.
iut expiendi cā w
cassēt. vt. ff. de ius
w. l. i. a. l. s. a hoc
siue cā sit ciuīlis siue
crimīalis. l. ml̄ roma
gis. nā et tūc ec cū veia nō p̄t. qz n̄ ocediē. vt. ff. de m ius
w. s. et si. s. p̄tor. ait. et. ff. d. accu. q. accusat. i. si. a. l. bi. s.
ij. s. qd si solū libellū ddit. Rē nō icidit i s̄ edictū. vt. ff.
de m ius w. libt. Itē qd si nō veiat wcat. Rē n̄ sp̄ icidit
h̄ facili. remittit s̄ pena qn̄ wcat. nō veit. vt. ff. d. ius
w. q̄uis. l. qdā dicūt wcantē nullo mō cadē i edictū s̄ w
cat. nō veit. ex p̄dicta. l. q̄uis. a. s. ido. qz n̄ ba cū effectū
sūt accipiēda. vt. ff. ne q̄s eū q̄ in ius w. est. vi. ex. l. penl̄.
s. docē. s. p̄ma s̄nia verior ē. vt qz in dicta. l. q̄uis nō dicit
qz nō in cadat i edictū. n̄ cā agnita. Itē nūqd heres p̄t w
care in ius sine vema. et ēte si exēne. est p̄t. vt. ff. de obse.
p̄sta. lib. l. heres. fili. nō p̄t wcare in ius siue veia. s. qz
re sec. i hēde libti. a i hēde p̄rom. Rē n̄. in p̄mo odiū n̄ sat
q̄s d. z. restūgi. in s̄o fauoz. qz d. z. progari. vt. ff. de li. a po.
l. qdā. Itē si alē agat tutorio noie vel curatorio. ar. ff. d.
i ius w. l. i. hac lege. s. fi. et. l. q̄sitū. rō. qz nemi officiū suū
d. z. esse dānosū. vt. ff. quead. testa. api. l. si qz ex siḡtoribz.

Cū ipetrassz. i. non petisset a n̄ accepissz. d. z. ei a p̄toze
sic perē. dñe p̄mitte mibi vt possim ouemre p̄rem vel p̄ro
nū meū. vt colligē. s. de pe. te. liti. s. fi. et. ff. de m ius w.
l. iij. s. i. Illud etiam quero. an hec postulacō venie debet
fieri in p̄soms omnium quū in ius wcati non possunt. que
enumeratur. ff. de i ius w. l. ij. et si nō fiat qz cadat i penā.
Quidā dicūt qz sic nos qz n̄. qz s̄ pena i eū tm̄ statuit q̄ in
cidit i edictū at ille p̄sone i edicto n̄ otinetur. q̄s maxie p
baē ex s̄. s. alie tm̄ puto eos p̄uēdos put placuit iudici ad
s̄litudmē istoꝝ. s̄ nūqd h̄ penicō hodie ē correctā. vt qz
h̄nt hodie libt. ius nataliū a regnācōis. vt i aut. vt lib. de
ce. s. i. coll. iij. Rē n̄. qz et ibi resuātur iura p̄romis. mari
me obseq̄alia q̄ nāta debent. sup̄iora q̄tū ad libtūm plana
sūt. In filio distingue. aut erat emācipat. aut in p̄tate. si
emācipat. erat. tūc h̄nt locū sup̄iora. si nō i p̄tate. tūc nec
cū vema nec sine vema p̄t ouemre p̄tes. vt. C. de m ius w.
l. fi. et. ff. de ac. a ob. l. actōes. n̄ p̄ castre. s̄ q̄si castre. s̄
peculio. vt. ff. de iud. l. is. et tūc cū veia. vt. ff. de m ius
w. adoptiuū. s. i. a. s̄ cū agit otra p̄tes. Si autē exēneuz
tūc s̄m veia iurat tm̄. v. actōes filiofa. op̄tebāt. vt. ff. de
act. a ob. l. filiuffai. et. l. i factū actōes. s. z. hodie oēs veiz
entes ex aduēticia cā. vt diri. s̄. p̄ q̄s p̄. no. acq. s. i. Itē q̄ro
q̄s iurabit de calūma cū filiuffai lias erit i iudicō. Rē n̄. si fili
uffa. petita veia otra p̄tes oueiāt. iurabit fili. si maior ē.
alias curator ei dabit ad litē. vt i aut. vt lice. ma. a au. s. i
m si. Si autē sit i p̄tate p̄tis. et agat de castrensi vel q̄si ca
pecu. et tūc fili. iurat cū p̄fa. habeat. vt. ff. ad maced. l. ij
Si nō est mior dare. curator liti. n̄ p̄sone. cū sit i p̄tate.
vt. C. d. cu. fut. l. fi. i p̄. et s̄ bo. q̄ li. l. fi. s. s̄inaūt p̄ro p̄te
Siat otra exēneū agat fili. si agat p̄t ei. noie. p̄t iurat vt
C. de iut. ca. l. ij. s. qz obfuari. Si fili. forte p̄te absēte. vt

parentē in ius vocassz. cūz
id non ipetrassz. Itē ad
uersi eū q̄ vi exemerit euz
qui in ius wcare. cūz ve
dolo alius exemerit. et ali

s̄m veies. l. in. v. casibz. vel s̄m nouas in oi aduēticia cum
iurat fili. cū suo noie agat a maior ē. si mō p̄t i aduēticijs
nō h̄z v̄sfructū. alias p̄t agēt. a t̄ndēt. a iuraret. vt. C.
de bo. ma. l. i. i p̄. vbi nō fili. iurat. l. z. p̄t nō h̄eat v̄sfructū
ctū. d. z. p̄t osētire filio agēt. a t̄ndēt. vt. C. de bois q̄ li.
d. Itē adūsus eū. s̄. dat actō i factū pe

. l. fi. in p̄n.
nalis. vt ecce. cū w
carē ticiū in ius q̄ te
nebat m̄ actōe t̄pali
et dū eēt in itinē. de
timasti eū vi. vel ca
piēto eū per p̄sonaz
vel faciēdo dolo vt
ali. eū detinet. a tm̄
qz dies actōnis mee
exuit. teneris em̄ m̄
q̄nti iur auero in litē
et sic est actō peālis

as innumerabiles **P**re
iudiciales actiones in rem
esse vident. q̄les sunt p̄ q̄s
queritur. an aliquis lib sit
an seruus vel libert. sit vt

ex pte mea. qz vltra rei v̄itatē forte iurabo. et ex pte tua.
qz das m̄ aliqd a tibi nihil ad. st. vt. ff. ne q̄s eū q̄ i ius w.
vi ex. l. pe. s. i. sup̄ s̄. s̄. p̄mo q̄ro. cū duo sint tituli. vt. ff.
ne q̄s eū qui in ius w. vi. ex. et ali. s̄. de eo p̄ que s̄m erit
de q̄ sit mencō in s̄. s̄. Rē n̄. de p̄mo. qz inde orit actō ex v̄t
qz pte peālis vt dictuz ē. s̄. ex alio ē penalis ex pte rei tm̄.
cū ad intesse actoris de. vt. ff. d. eo p̄ que fac. ē. l. fi. i. Rē n̄
Itē p̄m. de q̄ sit men. o h̄ osulit actori tm̄. vt. z. ex. l. ij. a.
iij. s. eximē. At sc̄ds osulit w cato n̄ solū. s̄ ec w cant. vt
ff. d. eo p̄ que s̄m ē. l. i. s. fi. re. i. fi. et. l. fi. i. Rē n̄. Itē p̄m.
h̄z locuz qn̄ aliq̄s exēpt. est an̄ satisfacōes. et p̄ in ius w
cacōnes. s̄ sc̄ds p̄ satisfacōes sc̄z factas iudicō s̄isti. et al
q̄ firmat iudiciū. vt. ff. de p̄. st. l. i. in p̄n. Et p̄z d̄ra ex ordi
ne illoꝝ tituloꝝ. Itē p̄m. qn̄ vi exempt. sit q̄s. at sc̄ds ec
sine vi. vt. z. m. l. i. s. fi. dolo. de eo p̄ que fac. ē. et ne q̄s eū q̄
l. i. et. l. ij. in fi. Vel satis dici p̄t. qz de vtroqz h̄ loquit. a
qz h̄z duo sint illi tituli. tm̄ de vno edicto sūt. Itē et qz dicat
penalis actio ec illa q̄ ex vna pte tm̄ ē peālis. sup̄ s̄. s̄. sc̄do
q̄rit. nōne p̄ ouencōne solā. ec iut veia p̄petuabat actō. vt
ff. d. act. et ob. l. ostōibz. n̄ solū p̄ noua iura. vt. C. d. p̄sep.
xxx. an. cū notissimi. a. l. sic. Rē n̄. h̄ nō p̄ executorē s̄ p̄ suam
denūciacōz eū ouenerat. vel h̄bū q̄i posituz i dicta. l. ostō
mbz. assertie ponit n̄ s̄litudinarie. et s̄m s̄ hodie estz corre
ctū qd h̄ d̄. vel dic qz talis fuit ouencō i illa et ostōibz q̄
p̄ lite os. habebat. vt qz actō erat t̄pali. et libellus fuit
p̄ncipi dat. vt. C. qn̄ li. p̄n. da. liti. cō fa. l. i. et. ij. V̄t dic
s̄m jo. qz leges veies circa p̄sonales actōes loquitur. vbi
n̄ p̄petuatur p̄ executorē. s̄ lex illa cūz notissimi. a lex cū in
re. loquitur i reali. vñ ad huc ec hodie n̄ corrigē qd h̄ d̄.
e **I**nnumerabiles s̄mo nūari p̄nt. s̄ dicitur innumerabiles qz de
facili nō p̄nt nūari. vñ d̄. nō posse fieri omode qd cū diffi
cultate fieri p̄t. vt. ff. de v. si. nepos. p̄culo. enumera. s̄ a/
liq̄s. vt ē actō in factū de calūmatoribz. de q̄ dicem. s̄. e.
s. q̄dru. Itē actō qz met. cā. Itē furti manifesti. Itē s̄m cor
rupti in duplū. de q̄bz dicem. s̄. e. s̄. oēs aut actōes. s̄nt a
alie et i factū. vt de effusis a de eiectis. et de appēsis. vt. ff.
de his q̄ deie. vel ef. l. fi. v̄o. s̄. p̄tor. Et alie multe sūt quas
f **P**reudiciales. p̄ ostāti po **L**enum. rari n̄ expedit
mit qz hee p̄torie sūt. cū i otractu p̄toriaz. ponitur. et sūt
in ē. qz res petit et v̄dicat. Vñ q̄rit. qz n̄ possit inter
reales p̄torias. Rē n̄. qz qdā de eis ē ciuīlis. vñ ei. occasiōe
et de cetis h̄ dicē resuauit. a sūt tres. Prima ē p̄ quā q̄rit
an aliq̄s sit lib. subaudi vel s̄u. s̄ cōa an aliq̄s sit libt. s̄
audi vel igenu. Tercia ē de p̄tu aḡsc̄do. p̄ quā q̄rit. an
q̄s sit fili. vel nō. vt oia osēq̄tur q̄ fili. a p̄te osēq̄ d. z. alias
aut aḡt de p̄tu aḡnos̄c̄do. p̄t alimētati. et tūc fili. cōi
nō p̄udi. cat. qz s̄imati q̄rit. vt. ff. de li. ag. l. i. s̄. iul. et. l.
fi. q̄s ali. s̄. si vel parens. et. ff. de his q̄ sūt sui vel ali. iut.

si iudex. l. videat. extra de orig. ag. l. ij. §. fi. S3 die vt ibi
 S3 dicit qda a male qd tm due sunt. et de duabz pmissa /
 cut vna b mo. an aliquis liber. est ingenuus uel liber tus
 et huj vna faciut. alia vero de ptu agnoscedo n mutar. h p
 ma opi. verior e. cu sit omodi9 singlas cas singlis appella
 coibz distingui vt. s. qbz mo. testa. infir. §. alio at mo. jrez
 qz postea dicit. cetere vero z. a ita loqt de plibz excepta
 vna. Itē qre dicunt
 puidiales. Rn. fm
 azo. et. G. io qz i mo
 du excepcois pponu
 tur. a ita puidicant.
 vt si agas oē me a e
 go obiciā tibi qz sis b
 u9 me9 vel fili9. vñ
 nō pē eē iudiciū me
 nos. vt. ff. d iud. l. iij
 nulla. et. s. ob. q. ex
 hie. §. hi. oīūgas cū
 glo. ista pma pte se
 qntis. ibi vt dic. vel
 si agas oē me p ref
 h. ac. et. p re mea vsz
 ad hūculū quo dicitur
 de ascepticijs a tē

de ptu agnoscedo. ex qbz
 fere vna illaz legitimaz
 cas bz p qd qrit an aliqf li
 ber sit an seru9. Cetere ex
 ipius ptozis iurisdictōne
 substāciā capiūt. Sic
 itaqz discretis actōibus
 ctū eñ posse actore suā rē
 ita ab aliq petē ac si apēt

dimitere et reaccipe qd dimisit a pte qre vsqz in finem.
 in pmo § vbi qrit. sit liber vel seru9. dico. qz siue seru9 agat
 oē dnm dices se esse liberū. siue eoz dñs oē seru9. a seru9 sit i
 possessione libtat. qz h actō in rē q intēdit est puidialis
 ut. ff. de lib. cā libis. §. fi. jdez dico. siue pton9 vēdicz libtū
 in libtūtatē. siue libt9 se vēdicz in igenuitatē. vt qz ē p /
 iudicial. vt. ff. si ingenu9. et. di. l. fi. in pn. §. fi. jntēdit eē
 b casu officii iudicis. vt. ff. de iurur. si duo ptoni. in pn. a
 ff. si nge. esse di. l. i. a. ij. et. ff. de rei ven. l. i. §. i. jde dicas
 in ecia vt siue dicat pē petēdo filiū i filiacōz l fili9 se dicat
 non filiū. et erit puidialis et dirca. vñ dicit qdā dixerit
 qz dirca dat ptono parēti. a dño. h illa q dat libto. filio a
 suo est otraria qd nulla lege cautum inuenitur. licz alie q
 dam inueniant dirce et oērie. vt mandati. depositi. et filis
 S3 qrit formatur libelli in hīs. Rn. sic peto jobez i filiū.
 meū iudicari vt n pēnā debitā pstat reuerēciam a alia q
 pūbz a filijs debēt. a jde in pēno. a ex tūc lata snia p acto
 re. alimēta pū et ptono pstatunē. vt. ff. de li. ag. l. si quis
 ali. i. pn. et § solēt. qz snia p vitate accipiēt. vt. ff. de sta.
 ho. l. igenuū. Et pbat h libelli formacō. C. de fideicō. l. i.
 In suo a dño sic. peto ticiū i seruū meū. qz eū meū dico. Ecō
 tra seru9 l libt9 l fili9 dicit. peto me n mgetari a tico q me
 vt seruū vel libtū vel filiū tenz. qz mei tali viculo n subesse
 dico. vt. C. de igenuis ma. l. diffamari vel sic. peto vt ige
 nu9 l lib vel n fili9. pnucier oē ticiū. qz sic se rei vitas hz.
 Et differt h ab ea q petit pē filiū in pstate ex iur rōno. cum
 ibi tm de pstate qrat. h aut de filiacōe. vt. ff. d rei vē. l. i.
 §. i. et h d. Itē h ptozia vt h. illa cuius libt9 aut mo8
 fili9 possit peti. dixim9. §. d pa. po. §. ius at p ratis. Itē qre
 dicitur puidiales. Rn. v. qdā. qz i modū excepcois p
 ponitur et ita puidicāt. vt si agas oē me hēditatis petici
 one. et ego obiciā tibi. qz seru9 sis defūcti. vel qz ipe defūz
 a9 seru9 fuit. vt. ff. de pē. hē. l. si qz libtatē. et fa. p hac
 snia. C. de or. ag. l. ij. et de hē. pē. l. lib. et. ff. si qz ige.
 esse di. l. fi. Alij dixerūt iō dicit puidiales. qz snia lata sup
 his sit puidiciū oibz alijs qōmbz. vt. ff. de sta. ho. igenuū
 et. ff. de lib. ag. l. i. §. fi. et. l. ij. S3 ēte fm h ec qrela ioffō
 si restamti d. puidialis. qz puidicat alijs qōmbz. vt. ff. d
 iof. tel. pap. §. fi. h oē hāc sniaz ē. ff. de lib. cā. si seru9. h ibi
 n fuit. pnuciat9 igenu9. vel collusio ibi fuit. Vel dic v. jo.
 qz puidiales iō dicunt. qz oēs alie qōes q intēdit eas p

sonas mouetur debet fili. C. de or. cog. l. i. et. ij. et. ff. de
 lib. cā. l. ordiata. et ad h fac. ff. de noxa. l. pe. i. Rn. n esset
 talis cā q ageret ec si ostaret eū fore seruū. qd ē qñz. vt. ff.
 de iud. vij. S3 fm h cū qrit intē ptonū a libtū de libtūta
 te. nō ē h qō puidialis. cū alie qōes intēdit eos pnt ex
 erceri veia tm petita. vt. s. e. §. et in eū. S3 die qz ille qōes
 qescūt q nō opoterēt si ostaret eū libtū. vt. ff. de ius vo

eum dare opte. nec em qd
 actoris ē id ei dare optet
 qz sez dari cuiq intelligit
 id qd ita dat ut eius fiat.
 nec res q ia actoris est ma
 gis eius fieri pt. Plane
 odio furuz quo magis plu
 ribus actionibus teneatur
 effectū est vt extra penam

l. h h hac vi. §. pe. a
 fi. Itē qd si nulla alia
 questio mouet. nōne
 tūc iste dicitur pū/
 dicialis cū n habeāt
 cui puidicēt. Azo
 die qz nō S3 jo. extra
 inspiciēt ei aptitudo.
 qz abilis ē esse puidi
 dicialis. sic august9
 d. l. n sp augeat. vt
 s. in Re. ca. phe. Itē
 nūqd sūt plēs puidi
 ciales n hee tres. Rn
 sic. vt hēditatis peti
 cio. nā a tūc cessant
 oēs alie qōes donec
 ipsa intēdit. vt. ff. d

pef. hē. l. si qz libtatē. et. l. diu9. i. fi. l. hodie oēriu sit. vt
 C. de hē. pē. l. fi. §. i. a. ij. Itē qz iure ascepticij coloni cē
 fiti a filis petūt. Rn. vt i puidiali. directa n. et ipi
 coloni se petūt i libtatē otraria puidiali vtili n dirca.
 iō. qz liberi sūt nō seru. vt i aut. de sacris. epis. §. ascepticijs.
 a. §. si seru9. Itē iō puidiali. qz paz a vuis distāt q ad h
 uicia q facē debēt. vt. C. de ag. a celi. l. ne diuti9. li. xj. S3
 alij dicit. qz offi. iudicis petūt. et petūt. vt. C. in q. cau
 cen. dños accus. pos. l. i. li. xj. h ēte officii iudicis nō pisset
 hēe locū ad fuēas pstatōes. vt. ff. de vfu. l. i. Alij dixerūt
 hēe locū negatoriā a ofessoria vtilē. vt q dat directa vū
 tuti bz alijs. h vtilis h dat. qd mbi ē. Itē si qz ad aliq an
 nua vicia teneat. q iur petiēt vt adēnēt vt prestet i poste
 rū. a ipse q iur petit absolui. Rn. fat. puto qz iudicē offō hōc
 fiat. siue pmissa fuerūt h seruicia. siue ex osuetudie de bean
 tur. h a vicia ipsa posita lōgo tpe ex pmissio petūt. vt
 ff. de vfu. l. cū s in rē verso. S3 qz bz. l. h bz puidiali
 bz. q promissio pbabiēt ex lōgo vfu. vt ibi. h Fere. iō
 die. qz i cuius bz qōmbz qtuoz considerant. s. actor. iudex. a
 re9. et ipsa res. h aut ē idē q ouenit a ouenit. vel iō qz p /
 tor itroduxit de ptu agnoscedo. a ad se. osul. osfirmantur.
 i Legitimā. id est de iure cuius. h Sic itaqz. format
 h itaqz ex alia diuisione q sit. s. e. §. i. qz dicit. dicitū ē q sūt
 in rē actōes a q in psonā. itaqz sic eis discretis. i. sepatis a
 diuis. ptz qz h reglā ē va. qz psonalis actō q opetit ad dā
 dū. nō opetit p re sua alicui vt h. jō dixi ad dādū. qz ad ē
 dendū bn pē dari actio psonalis. vt omodati a depositi et
 filis. Et est ita ius intē dare a tradē vt h subic. et. ff. d act.
 emp. l. ex empto. i pn. et. ff. de h. ob. vbi aē. in fi. et. l. si rē
 tradi. et. l. nemo. et h ē qd subic. si apparz eū dare oportē
 et ita agit i psonā vt aliqd det. h qdā dicit vt pla. qz hēc
 hba si apparet eū dare oportē sint noia cui9dam actōnis.
 i Oportet. id ē oportz qz nō deē. est em ipossibile qz deē
 vt subic. qz daē ē accipiētis facē vt subic. nec res q ac. a c.
 m Magis. S3 opponit. plēs debent pot. vt. ff. de excep.
 rei iudi. l. et an eadē. §. actōes. i fi. §. § plēs dñiū pot fieri
 meū. h nō seqtur. nā l3 plēs debent. tm semel facta sua non
 dz pl9 fieri sua. vt ibidē d. et. ff. de acq. pos. l. iij. §. ex plz
 bz. et s. del. §. si rē legatarij. n itez. desinet eē sua vel mea
 vt. ff. de h. ob. si rē meā. n Plane. odio. S3 in q h tūc
 istud odiū. Rn. qz i adicōe furtia qz de facto ifamaē apud

bonos et fures. ut ff. de obse. l. hōi. l. n̄ infamia iuris. ut ff. de act. a ob. l. cessat. h̄ in rei v̄dicacōe neq; de facto. neq; de iure ifamat. Itē m̄ta veniūt i adicōe furtia q̄ nō veniūt i rei v̄. ut qz iteritu rei n̄ libat. h̄ in rei v̄. ut ff. de adi. fur. l. i. rē. a iō malū ē furi qz hac actōe teneat. Itē h̄ pdest alicui ples h̄re reos debitozes. ut ff. de lib. l. e. l. si q̄s decedēs. s. fi. a h̄re ples actōes. ut ff. del. ij. cū fili⁹ s. varijs. ita econē d̄z dici nocē si plibz tēz neāt actōibz. l. z etiāz nulla alia eēt vtilital Itē nūqd vna tollit p aliam. dic qz sic. ut ff. de fur. si p fu. s. fur. si apparet. i. qz apparz eos. aē. i. s. de actōe i psonā. s. z vidz h̄ stare n̄ posse. nā ētū ē eū q̄ agit do minū fuisse. s. a nūc ē. qz s̄n fco suo dñū ab eo discedē n̄ poru it. ut ff. de re. iur. l. id qd n̄m. et. c. s. p ba. l. sū possidetis s̄ n̄ p̄ agē ut sibi det qd ē sū. et tñ h̄ dic. qz sic. h̄ dic t̄lacōz eē faciēdā ad gen⁹. nō ad sp̄z. q. d. ea actio p quā alias agit ad danduz. s. psonali. h̄ h̄ n̄ ad dādū itēdit. a ita ē mirabile. qz rē meā p p̄oālē actōz peto restituū. al. oē. ut ff. v̄suf. quēad. ca. l. fi. et. ff. de adi. ide. l. si vrbana. s. z ē sp̄eale ut h̄ s. z. Vel dic agi eēt ad dandū. scz possessionēz dandā quā amiserā p furtū. ut ff. de acq. pos. l. rē q̄ a nob. et. ff. de adi. t̄tica. l. ij. b. An rē actōes id ē rei v̄dicacōes q̄ p dñio de iur. cuili l. gētū q̄lito itē dunt. ut ff. de rei v̄. l. in rē. Itē nō qz h̄. s. locū h̄z i q̄libet male fidei possessore aliene rei n̄ solū i fure. ut s. de rerum di. s. si cū. et. c. de adi. t̄ti. l. i. in fi. a. l. ij. i. p̄n. Itē dū etiā oē bone fidei possessore dat̄ adicō rōne possessōis. ut ff. de adi. ide. l. i. oebiti. s. h̄ si nūmis. s. z nūqd rē suā p̄ q̄s eē a nō fure p oē. s̄n cā t̄petē. ut ff. de adi. s̄n cā. p totū. h̄. s. fm q̄sā. ibi s̄z opetē actō p̄oālīs. n̄ tñ talis p quā intēz dat̄ ut aliqd det. Alij dicūt. qz si alicubi iueinat̄ adicō sine cā p sua re opetē. de vtili itelligēduz ē. c. v̄dicōnes siue rez corpaliū de q̄bz dictū ē. c. de rei v̄. p totū. a. ff. e. p totū. siue rez icorpaliū. de q̄bz v̄dicacōibz est. ff. si v̄suf. p. p totū. et. ff. de v̄. v̄. p totū. siue sint dir̄e siue vtilis iste v̄dicacōnes. ut ff. de public. p totū. a. ff. si ag v̄ctigal. p totū. d. Cūbz. iō dic q̄bz qz sūt et alie q̄bz n̄ itēd im̄dā facē. h̄ ititui. ut omodati actō et d̄poiti a filēs. et iste n̄ appellāt̄ adicōes. i stricta sigficacōe accep to v̄cablo. ut h̄ s. z. l. dic qz i actōe omodati a d̄poiti et fili bz itēdit̄ dari l̄ fieri. s. ip̄ a det̄ et acō rei. qz e ip̄ū f̄m possit q̄s i stipulacōe d̄ducē. ut ff. de v̄. ob. l. vbi at̄ n̄. s. qz id. qd n̄ fiēt n̄ aliqd darē. cū siue rei nulla eēt stipulacō. h̄ aliene tñ. ut s. s. i. uti. s. i. Cōdicōes. s. appellam⁹. Denūciare dicūt qdā qz q̄ v̄lebāt aliu⁹ ouēre. p̄mo sibi denūciare s

dupli aut q̄dupli rei reci piēde noie. fures etiā hac actōe teneatur. ac si a pa ret eos dare oportē q̄uis fit adūsus eos. etiā h̄ i rez actō p quārē suā q̄s eē pe tit. Appellam⁹ aut i rez q̄dē actōes v̄dicacōes. i psonā h̄o actōnes q̄bz da re a facē optē intendit̄ scz odcōnes. Cōdicē em̄ ē de nūciare p̄isca ligua. Nūc h̄o abufue dicim⁹ adicō nē actōz i psonā eē q̄ actor intēdit dari sibi optē. Nul la em̄ h̄ tpe q̄ p̄z fiebat eo noie denūciacō fit. Pe quēs illa diuisio ē qz q̄dam actiones rei persequendi gracia comparate sunt. quedam pene psequende

lebāt. ut ar. ff. de furi. v̄. p. l. qdā. s. z h̄ n̄ placz. qz ex v̄ lūtate aut boitate l̄ vrbaitate h̄ fit. n̄ neūtate. h̄ dic qz h̄ s nūciacō fiebat p mḡrat⁹ cū actōz ostituebāt v̄l dabāt. ut ff. de re. iur. l. ij. s. oim. qd ē hodie s̄blatū. ut i fi. hui⁹. s. s. z. s. Abufue. v̄ abufue s̄z adicō. c. de formu. l. i. a. ij. id est actō i psonā. qz n̄ h̄i osonat nomē rei quā signat qd fieri d̄z. ut s. de dona. s. est a aliud.

quedā mixte sunt. Rei psequende causa compa rate sunt omnes in rem ac ciones. Caruz vero om niū accionū que in psonaz sunt hee quidem que ex cō tractu nascunt̄ fere omnes rei psequendi causa com parate vident̄ veluti qui bus mutuam pecuniā. vel in stipulatum deductam petit actor. Item com modati. depositi mandati p socio. exempto v̄dito locato oducto. plae si d̄po fiti agit eo noie q̄ tumultus icēdij ruie naufragij cā de positū fit in duplū actōz p tor̄ reddit si mō cū ip̄o ap̄d quē depositū fit. a cū h̄ed ei⁹ d̄ dolo ip̄ius ageret q

Sequēs. h̄ ē fcia diuisio actōmū i h̄ ti. i. Cōpate. i. adiuēte k. Mixte. h̄ nōne qz dā sūt q̄ nullū h̄o ruz h̄nt. ut si ago ne qd fiat in loco sacro v̄l scō. vel si f̄m ē tolla tur. a alie filēs. q̄ ne/ qz ad rē neq; ad pe nā. neq; mixti se h̄nt h̄ vel ad rei reuerēci az vel ad publicā vti litatē danē. s. z. satis ad rei p̄secucōz. s. di uine rei. vel publice p̄met. cū noie agē videor. vel cē meo noie. cū cū libet in terfit deum venerari ut. c. de h̄eti. l. iij. l. Actōnes. s. q̄ decē sūt ut dix im⁹. s. e. s. Itē h̄iana. s. z certe vidz qz sūt oēs peā les. nā in eis iuratur i litē. ut ff. de rei v̄. l. q̄ restitue. a. ff. de in litē iurā. l. i. actōz bz. s. z dic qz illis non fit iure actōis. h̄ offi cio iudicis. ut s. e. s. p̄terea. i. fi. s. v̄n non dicūtur penales. alij tñ dicebāt. qz iō non

dicebant̄ peāles qz n̄ origenalit̄ illud fit qd crescat p saē/ mentū i litē. h̄ ex orumacia. ut ff. de i litē iurā. l. i. et iō ma gis attēdebāt qd nafat̄ erat qz qd icident̄. s. z ēte a actio depositi in q̄tuor casibz ab imicō ē rei p̄secutoria. a tñ pe nalis s̄z i spectro qz crescit ex otūacia. ut s. p̄. a. s. e. s. q̄du pli. v̄n p̄mā r̄nsionē approlo. m. fere. fere dic̄ ap̄t acti onē ex stipulatu p quā pena petiē. nec ispicit̄ qd m̄fit. ut s. de iuri. s. i. s. alti. fm q̄sā qd est fl̄m. ymo. ap̄t actōnez d̄positi in q̄tuor casibz. ut s. i. s. i. s. i. Itē ap̄t actōz redibiz to. i. q̄ dat̄ in duplū adūsus v̄ditorē. q̄ neq; p̄cū neq; ac cessiōes solūt. ut ff. de redibi. l. redibitoria. n̄ Petit actor. ad v̄z. qz aut̄. s. ad mutuū a ad eā pecuniā q̄ i stipu latu deducta est certi condicō datur. ut ff. si certū. pe. l. si q̄s certū. et. s. de v̄. ob. in p̄n. ita qz ad mutuū det̄ adicō sp̄eal̄ de mutuo ut. s. q̄bz mo. recōē. ob i p̄n. Ad pecuniā deductaz in stipulacōe det̄ adicō ēti ḡnalis si ētū fit. ut s. de v̄. ob. i p̄n. Cōducto. Sed nonne oēs iste danē ad interesse. etiam quod est extra rē. ut ff. de act. emp. l. i. i principio. ergo peto aliquid quod tibi non adest. ergo sunt penales. Sed dic tribus modis dici actōnem penalez Primo illa que hincinde est penalis ut furti et similes. quando peto quod mihi non adest et quod tibi non adest Secundo quando est penalis ex parte vna. scilicet ex parte rei tantuz. quod est vbiunq; actoris intesse excedit id quod reo adest. in hac significacione actiones iste dicūt

penales. l. exempto et filis. et est rei v. qm in lite nrae. et
q' ipecta psona tm rei penales dicuntur. pbat. ff. de eo
p que fac. e. l. i. q. si ples. et. l. fi. et. s. e. q. peales. ter co d.
penalis ipecta psona actoris tm. vt si accepisti ab aliq ali
qd vt me accusares p calumia. na repeto. l. 3. ul in ablit a te
lez cui adest. vt pbat. ff. de calu. l. a. g. nali. q. illd erit noz

Indus tandu
plu. si reus ificet
vt. e. q. sed furti.
q' dolo ipi. f. h. /
dis. ex dolo em defu
ti i simpli tm. vt. ff.
deposi. l. i. q. Et ro
q' e i his casibz dat i
dupli. et alijs i sim
plu. e. q. h. ex necita
te depont. nec po
tut puid. apd quez
deponet. vt. ff. spo
si. l. i. q. muto ac
Quadrupli. Sed
qre p' maifestu fur
tu pum. q' n maifes
tu. cu cla fca magis
punieda sut. vt. ff. s.
admi. tu. l. n. existio.
et. ff. de ritu nup. l.
vl. En. pmo magis
delinqt q palaz q q
cla amouet. vt. s. vi
bo. rap. in pn. vn ma
gis punitur. vt ar.
ff. de offi. p'f. diu. s.
Dualibz. vt. s. de
ob. q. ex. dlic. nal. q. fi
t. **P**etes. l. rei ven.
v. **C**odicu. l. furti.
ua q soli dno dat. et
hodi ei adufus fur
et ei hede. vt. ff. s.
adi. fur. l. i. et. l. v
et. s. de ob. que ex s

casu mixta est actio. **E**x
maleficijs vero pdite acti
oes sunt. alie tm pene ple
qnde ca copate sunt. alie
ta pene q rei psequende. et
ob id mixte sunt. **P**enas
tm psequit quis actione
furti. siue em maifesti aga
tur quadrupli. siueno ma
ifesti dupli. de sola pena
agit. Nam ipam re ppria
actione psequit quis. id e
suam esse petens. siue fur
ipe eam rezpossideat. siue
alius quilibet. eo ampli9
adufus fure ec odicio est
rei. **V**i autem bonoruz
raptoru actio mixta e. qz i
qdruplum rei persecuco o
tinetur. pena aut tripli e.
S3 et legis acqulie actio
de dano iniuria dato mix
ta est n solu si aduf9 infici

Quadrupli. vsqz scz ad anu. p9 an
nu i simpli. vt. s. vi bo. rap. i pn. mfi i cau. vt si iude9 ostra
ppianu agat. tuc i dupli tm agit. vt. C. de pagais. l. cri
stianis. S3 nunqd ec raptor tenet actioe furti maifesti. dic
q no fm pla. qz in dupli tm tenet si furti n maifesti oueia
tur. vt. ff. vi bo. rap. l. i. nisi in cau. vbi nec in dupli tenet
fm eu. vt. ff. de fur. l. si qz ex domo. S3 ete ibi erat actuz
actioe vi bo. rap. vn sublata erat actio furti n maifesti. vt
ff. vi bo. rap. l. i. et. ff. de ac. et ob. l. qui fuu. S3 satis vidz
q ec maifesti furti noie oueniat q in qdrupli. vt ar. ff. s.
fur. l. si vedidero. q. cu raptor. et. l. si qz ex domo. l. 3. pla.
In simpli. vbi ostra / ostra dixerit. vt dictu est
fitent. dat. na tuc in simpli ac ostra negant in duplum.
vt h. et. s. e. q. ac ille. et. C. ad. l. acq. ostra. et. l. ostra negan
te. et. ff. de iur. e. u. qui. p. nam ibi diuidit p.
Tradita. vt. s. ad. l. acq. i. m. caput. l. acq. a. l. cio
capite ex q terco fit odemnac. qntum res retro valuit in
px. dies. vt. s. e. t. q. ex l. capite. It. ad iuge actoz q me
ca. na et ipsa mixta est. vt. ff. q me. ca. l. si cu ex q. i. accur.
Cotra eos. l. hedes vel alios q legatis vel fideicomis
sis grauari pnt. qm onerati sunt pecuniariter. vt. s. de fin.
gu. re. per fideicom. relic. in prim. et. ff. del. plane in fi.
Locis. q mixta sut. et emiant i aut. s. no ali. q. no igitur
Distulerit. l. fraudulenti l. sine iusta ca. alias. n. punitur

vt. ff. si cer. pe. l. q. te. et. ff. s. v. l. sciendu. a. ff. s. pe. h. e.
l. illud. Et no que pui ex perastinacoe vel dilacoe illici
ta. sic. ff. de eden. l. p. tor. q. s. et si fu. i. fi. et e speale i his
legatis. In alijs legatis l. fideicommissis pstat dupli. si vfu
re currit ex mora vel salt. p. otestacoz litis. et fruct. re
tu restituuntur. vt. C. de vfu. leg. seu fideico. l. i. It. h. le
gata hnt i alio puz
legiu. vt si indebitu
soluat si repetat. vt
s. de ob. ex. q. si ostra
in fi. Quid si pmo ne
gauit. p. ea ofiteat
Rn. pot. penite. ca
exoneret actoz. a. p
bato. vt. ff. s. iur. iur.
l. eu. q. ar. ostra. ff. s.
edi. edict. l. qd sit fu
gitu. i. pn. It. qd
si ofessus e. et postea
negat. Rn. punit cu
ultima mora noceat
vt. ff. de pi. a. omo.
rei. v. l. illud. It. qd
si n inficet h. dicat n
vale. vel alia p. o. at
ronabile. ca. s. Rn. q.
da q pum. ne inue
niet via p. qua nega
tes sua exer. ceat aua
ricia. vt. s. vi bo. rap
q. q. tam. Alij ostra
qd vez. puto. vt. s.
e. q. at ille. It. nuqd
b. in legato g. nali. et
speali locu. h. s. Rn.
fic. fm. jo. cu. vt. qz
sit legatu. vt. s. s. fi
deico. h. e. q. fi. et. C.
de fideico. l. fi. i. pn.
It. qd si dupli non
p. solu. Rn. hnt in
corpe. ff. s. pe. l. i. q.

antem in duplum agatur
sz interdum et si in simplum
quisqz agat. veluti si quis
hoies claudum siue luscuz
occiderit q i eo ano integ
7 magni precij fuit. tanti
em damnetur. qnti plimi
is homo in eo anno fuerit
fm ia traditam diuisione9
Item mixta est actio ad
uers9 eos q relicta sacro
scis eccijs l. alijs venabili
bz locis. legati vl fideico
missi noie dare distulerit.
vsqz adeo vt ec i iudiciuz
warent. Tuc em 7 ipsaz
rem vel pecunia q relicta
e dare spelluntur. et aliud
tm p. pena. et ideo i dupli
ei9 sit codemnaco. **A**ue
da actiones mixta causaz
obtinere vident. ta in rez
q i psona. qlis est familie

gnali. et. C. s. f. fu. l. q. cu. q. et. ff. de in ius v. l. pe. et. fi.
c. **I**n iudico. Quid si in iudiciu n. vocant. h. alias sut i mora
Rn. qda adhuc idet duplet. h. h. lex. otradie. It. i dubijs
pene sut molliede. vt. ff. de pen. l. in p. t. et. ac. S3 dicam
curr. v. i. r. et. fruct. 9 deberi ex mora et ipa re. id est sine i
terpellacoe dic. mor. a. omitti. adm. star. mioz. qbz. legata
debet. vt. C. qbz. ca. in in te. resti. no. e. ne. l. i. mioz. It. em
qd si reipublice vel fisco relinqtur videt q id. e. sit. cu. z. ius
diuini et publicu. sile. sit. vt. C. de sacro. fac. ec. l. fi. et. i. d. u.
de no. alie. q. si. min. 9. coll. ij. S3 dico ostra. qz pene sut mol
liende vt dixim. 9. vt. ff. de pe. l. pen. l. It. qd in red. p. cone
captioz. videt id. e. q. si rei venerabili sit relictu. S3. e. h. no
extenda cu sit pena. It. qd si deo vel alicui sco vel admini
stratoz. q id. e. val. et. vt. i. au. de. ec. t. s. si. q. s. in. noie. et. ff.
ad. l. fal. l. i. et. q. ad. mu. capi. u. Rn. locu. h. s. h. s. quia vene
rabili loco est relictu. vt. ff. de an. lega. l. annua. q. a. ticia.
e. **P**ro pena. si h. est ro. vt. sit mixta. p. q. odico. ex. l. illa.
si quis in tanta sit mixta. vt. C. vn. vi. si. q. s. in. t. at. a. It. et. il
la. odico. q. da. e. l. co. stat. m. vt. C. fm. i. reg. l. si. of. t. it.
et. o. s. ille. act. o. s. vbi. et. res. et. aliqd. p. pena. peti. q. s. ve.
f. **A**ueda. act. o. s. hic. adicitur. terciu. m. b. z. **I**tem. est
illi. diu. sion. i. quam. habes. s. e. q. i. vt. ibi. dixim. 9.
Familie. act. o. ista. sic. s. q. z. familia. p. h. e. d. itate. ponit.
Hereditate. i. diu. ede. q. d. act. o. diu. ede. h. e. d. itate.

Itē ideo dicitur mixta. qz i ea petuntur dñia rez. corpaliū n̄ dant
h̄ dicitur assignari p̄ pte sua. q̄ i h̄ dicitur realis. Itē petuntur fructus
si alii eos tñ pcepit. vel ip̄e solus ipensas fecit. et h̄ petuntur
dari. i. vt fiat sua cui dant. et p̄t̄ h̄ dicitur p̄solalis. vt. ff. fam.
h̄. l. i. Itē lateo. s. fallie. et. s. de obli. q̄ ex q̄n̄ attract. s. item
et. s. e. s. sic itaqz. s. q̄nto tpe durat. R̄. n. xxx. ānis inspecto
poci⁹ q̄ sit p̄sonalis

vt. C. de an. ex. l. i.
Itē q̄ro ex q̄ nascit.
R̄. n. fm̄ azo. ex volū
tate agētum. vt. ff.
fam. h̄. l. i. s. certe
p̄mo ex q̄n̄ attractu.
vt. s. de ob. q̄ ex qua
fi contract. s. Item.
Cōmuni diuidūz
dō. q̄ sūt h̄ loco p̄so/
naliū p̄stacōm̄. et q̄
loco realiū dic eodez
mō vt p̄p̄e dixim⁹ i
actōe fam. h̄. q̄ idē
in p̄. cau. et fac ad
h̄uc. s. ff. coi. di. p̄ h̄
iudicium. s. sicut.
Aliq̄d cōe. s. sine
societate vel cū socie
tate. vt. ff. p̄ socō. l.
q̄bz. et. l. si aut actū.
vt. s. de obli. ex q̄n̄
attract. s. si int̄ aliq̄s.
Itē regūdoz. s. z
est mixta. vt. h̄. q̄. ff.
fam. regū. l. h̄ et loci.
s. in iudicio.
Cōfines. si domos
h̄nt diuicinas q̄d erit
R̄. n. n̄ h̄z locū si h̄ic
inde sint tom⁹. vt. ff.

heriscūde actio q̄ opetit
cobēdibus de diuidenda
hēditate. Itē cōi diuidū
do que inter eos redditur
int̄ quos aliq̄d cōe est vt
id diuidatur. Item finius
regūdoz actio qua inter
eos agit̄ q̄ cōfines agros
h̄nt. In quibz tribz iudi
cijs p̄mittit̄ iudici rem ali
cui ex litigatoribz ex bo
no r̄ equo adiudicare. et
si vnus ps p̄reguari vide
bit̄. inuicem certa pecunia
alteri condēnari. **D**ñs
aut̄ actiones vel in simplū
concepte sunt. vel i duplū
vel triplū. vel in q̄druplū
vteri⁹ aut̄ nulla actio ex
tendit̄. **I**n simplū em̄

fam. re. l. i. iij. i. si. Si at̄ ex alia pte tñ sit tom⁹. ex alia fūd⁹
tūc vtile locū h̄z iudiciū finiu⁹ t̄gū. vt. ff. fin. t̄gū. l. ij. i. p̄t̄
et adiuge his t̄bz actōnibz mixtis q̄ndā aliā. s. h̄e. pet. vt.
C. de h̄e. pet. l. hēditatis. et. ff. de peti. h̄e. l. sine bo. fi. s.
fi. Itē q̄d de oibz noxalibz actōibz. vidz em̄ q̄ sint in rē. qz
otra quēlibz possidentē suū dant. vt. j. de noxa. act. s. ois
aut̄. Itē q̄d de actōe de tigno iniūcto. nā q̄ h̄ dāt̄ s̄ q̄zli
bz possidentē. vt. ff. de tigno iūc. l. i. i. fi. Itē q̄d de actōe
q̄d me. cā. nā q̄ h̄ quēlibz possidentē p̄q̄rit. vt. ff. q̄ me. cā.
l. sic. ex. s. pedi⁹. Itē q̄d de actōe i factū. q̄ dāt̄ s̄ eū q̄ h̄z
aliq̄d i loco publico positū. vt. ff. ne q̄d i loco pu. l. ij. s. an
penl̄. Itē q̄d de actōe i factū siue int̄dicto q̄d vi aut claz
nā et h̄ s̄ possidentē dāt̄. vt. ff. q̄d vi aut clā. l. opetit. in
fi. Itē q̄d de actōe ad exhibendū. nā q̄ illa possidentē p̄seq̄
tur sic et esse supiores. vñ vident̄ oēs in rē. vt. ff. s. act.
et ob. l. obligacōnū ḡna. M̄ndā dicūt eas anormalas. id ē
nec in rē nec i p̄sonā. s. h̄ dic oēs esse p̄sonales. et ē rō. qz p̄n
cipaliē fuerūt iroducte in p̄sonā. s. h̄ ex oñti ex q̄dā eq̄tate
ff. q̄d metus cā. si cum excepcone. s. aliq̄n̄. in fi. et sic appa
ret q̄ nō sūt iniuste. quia non respiciūt vtzqz equaliter in
oponēdo. vtz i actōe ad exhibendū. vt. ff. ad exhi. l. iij. s. ē
aut̄ p̄sonalis h̄ actio. **T**ribz. s. fam. h̄. oñi. di. fi. re
gū. **P**ermittit̄ a lege. **A**diudicare. et q̄d adudi
catur statim sit eius cui adiuudicatur. vt. j. de offi. iudi. s. fi.
Omnes aut̄. hec est q̄rea diuisio que fit in hoc ti.
Actō. s. vñ q̄druplū. s. z s̄ in. l. acq̄l. vbi occasiōe vi
lis suū int̄fecti agit̄ ad vnā hēditatē p̄ditā q̄ valz centum
marcas. vt. s. ad. l. acq̄l. s. illis. Itē s̄ de eo q̄ vilē clauum

de nave abstulit. q̄: e tota nauis p̄iit nā ad totū dānuz tes
neē. q̄d ē q̄druplū et vñ excedit ff. de incē. riu. nau. l. iij.
s. s̄ nat⁹. Itē aliud s̄ i actōe exempto. vbi occasione pe
coris morbofi tot⁹ me⁹ grex otamiat⁹ ē. vel occasione tu
gñi vicōfi tō tom⁹ corruit. vt. ff. de act. emp. l. i. ul. in p̄n.
s. z ēte his t̄bz otrarijs n̄ agit̄ ad aliq̄d q̄d sit pena inspecta

agitur. veluti ex stipulaci
one vel mutui dacōe. aut
exempto vēdito locato o
ducto mandato. et deiqz
ex alijs q̄ pluribus causis
In duplū agimus velu
ti furti nec manifesti. dāni
iniurie ex lege acq̄ilia de
positi. ex q̄busdam causis
Itez hui corrupti que
opetit in eū cui⁹ hortatu
ofiloue suus alienus fuge
rit. aut contumax adūsus
dñm fact⁹ ē. aut luxuriose
viuē cepit. aut deniqz q̄li
bet modo defior factus sit
In qua actione earū etiaz
reruz q̄s fugiendo seruus
dño abstulerit extimacō d
ducit̄. Item ex legato q̄d

p̄sona agētis. h̄ totū
est suū int̄esse. nam
hunc. s. intellige q̄n̄
penalis ē actō ex vñ
qz pte. Itē s̄ i eo q̄
maumisit suū alienuz
i p̄ntia p̄ncipis. nam
duo mancipia dño et
tria s̄ia dat fisco. q̄
ita i q̄ntuplū dānat.
vt. C. de his q̄ a non
to. ma. l. fi. Itē s̄ i
eo q̄d dicit lex. si dedi
tibi pecuniā ne mihi
calūniāz facēs et ab
alio accepisti vt m̄
calūniā facēs i octo
plū m̄ eneris. vt. ff.
de calū. l. i. q̄ ḡraliter
et. s. fi. s. z certe p̄mo
casu p̄stāt pena diu
fis. Et h̄n̄ dicit glo. di
uerb. nā sec⁹ ēt si vñ
m̄. ff. de act. q̄ obli.
cū ex vno. p̄nt ei plu
res actōes ex eodem
crime acq̄ri diu. s.
de iniurijs. s. patitur.
nec vna remissa alfa
tollit̄. ff. de iniur. l.
i. s. fi. fac p̄ pdict. s.
ff. de ac. q̄ ob. l. q̄c.

nō vni. nec ē ibi aliq̄ p̄stacō vñ q̄druplū. In scdo aut̄ cau
n̄ vna actōe h̄eo q̄drupluz. s. duabz. Itē s̄ in eo q̄d s̄ si
dedisti pecuniā ne m̄ fieret calūniā. nā tu repetis q̄d dedis
sti. et ego in q̄druplū p̄seq̄r. vt. ff. de calū. si q̄s ab alio. in
p̄n. s. z ēte duobz sit p̄stacō. et neutrvlē q̄druplū. Itē s̄
in eo q̄ dicit lex. suū i h̄uitutē reuocari occasione leuis offē
se. et ira pena in vñ h̄z excedit. vt. C. de lib. et eoz. li. si
maumissus. s. h̄ dic q̄d illa ē accusacō. n̄ actō. Vel dic q̄n̄ p̄/
stāt pena hito respectu ad rē. Itē s̄ eū qui fueripuit suū
fiscalē. nā dānat in. xij. libris argētis q̄ suo restituēdo. vt
C. de v. fugi. si q̄s suū. s. ibi nō sit relacō ad ipsā rē vel ad
simplū. est em̄ h̄. s. itelligēd⁹ q̄n̄ actō est penalis et i pena
ad ipsā rē h̄etur respect⁹. Itē otra. s. de muti. sti. s. alti.
nā ibi nō inspicit̄ q̄nta sit. s. z tō exigit̄. s. ibi nō habēt respe
ct⁹ ad ipsā rē. Vel dic aliud i pena ouencōnali vt ibi. q̄ i
legali. vt. h̄. Itē otra i eo q̄d s̄ eū qui emit admistracōnē
p̄nā qui accepit q̄druplū reddet. et sua h̄o ofiscant̄. et cin
gulo p̄uat. vt i aut. vt iudices sine quo q̄ suffra. s. sic igit̄.
in fi. col. ij. Sed illud sit p̄ accusacōnē. non p̄ actōnē.
Furti manifesti. vt. s. de ob. que ex delic. naf. s. pena.
Acq̄ilia. puta per infiacōnē. vt. j. e. s. at ille.
Ex quibusdam. veluti q̄d tumultus incendij. ruine nau
fragij causa depositum est. vt. s. e. s. rei persequende.
Est. s. in mēte. nam si corpore locū h̄z lex acq̄lia. vt. s.
ad. l. acq̄l. in p̄n. et h̄ siue fiat s̄ bono malus. siue s̄ malo
deterior. vt. ff. de ser. cor. l. i. s. si adere. vsqz in fi. et. l. se.
Deducit̄. vt omē cū ipa re dānuz duplēt. siue puenerit
res ad ipsū sollicitatorē siue ad aliū. vt. ff. de v. cor. l. i. s.

judicio. Sz nūquid nūe actōis fit b̄ existimacō. vel iudicis
 offō. Sz fit iudicis offō b̄ pr. ita fit i actōe qd me. cā. ff. qd
 me. cā. si cū ex. g. i. a. g. qdruplatē Sz p filio corrupto p
 filia q̄ sit agit. Sz h̄ h̄c vtilē actōz. ff. de v. cor. l. intm.
 Sz vñ dicit q̄ veniet m̄esse p̄is ōstēz in op̄is filij. q̄a
 mō vult opari. et cū sit corrupt⁹ aliud q̄ opa nō potest
 mari. qz libez cor.
 p⁹ n̄ recipit estiacōz
 ff. de his q̄ dicit. l. ef
 fu. l. fi. h̄z etiā istam
 vtilē ac si estz nobis
 et erit i eaz. l. sūnant
 quā ipse estimauerit
 suo iuramento. vt de
 actōe iuriaz. Sz vt
 s̄. de iniur. g. pena. a
 ff. de iniur. l. ōstōibz
 vel dic q̄ p̄mo erit
 mar uider hūman ad
 quā opetit. vt ar. ff.
 de u. reoz. l. h̄q̄l reū
 p̄. Sz in libello. Sz e. Jē
 q̄ in libello. Sz e. Jē
 h̄ nō duo. P̄io q̄ li
 bell⁹ ē faciend⁹ in cā
 qd est vtz iure no/
 uo fm̄ doctores. n̄ ut
 re autentico vt dicit
 glo. h̄ iure codicū. C.
 de arbi. cū āna. g. fi.
 cū glo. vt h̄. et. C. S.
 epi. et ch. aut. ḡnali
 ter. et. C. de lit. ō.
 aut. offerat. n̄ i q̄tu
 or casibz q̄s nō. i aut
 deman. p̄n. g. si cū.
 col. iij. Aliud ē iur ve
 si. nā tūc nō fiebat.
 nisi volūate. vt. ff. de edē. l. i. n̄ i cā. vt. C. de dig. q̄ciēs.
 Jē sedo nō q̄ q̄ntitas est ēra i libello ōphēdēda. vel res.
 et ita etiā i p̄sonali actōe dz actor certificare reū. vt h̄. et i
 aut. de litig. g. ad excludendū. col. viij. et. ff. de rei v̄. si in
 rē. g. et si vestimēta. Tercō nō q̄ sportule vel salaria que
 dabant̄ executoribz. i. nūcijs q̄ faciūt hoies rēp̄sari. q̄ a
 lias q̄ faciūt hui⁹i exactōnes p̄ suis officijs dabant̄ fm̄ q̄n
 titatē petita vt h̄ dic. h̄ hodie maḡ fm̄ ōsuetudinē vel lō
 gitudinē itineris. vt. C. de epi. et ch. aut. h̄ hodie. Vel di
 cas q̄ h̄ Sr ex hac cā esse causatie non ōsecutie dictū. h̄ ille
 sportule q̄ iudicibz dabant̄ ēte sūt. nec crescūt. l. q̄ntitas
 petita sit magna. nec decrescūt l. sit pu a. vt i aut. de iudi.
 g. ne aut. Jē nō q̄ reus soluebat h̄mōi sportulas. vt h̄. a
 C. de epi. et ch. aut. ḡnali. h̄ actor ei restituebat. nisi iusta
 cā eū vocassz. vt. ff. de iud. eū q̄. Jē nō adhuc q̄ h̄mōi spor
 tule quibusdā p̄ozis remittūtur. vt paupibz. vt in aut.
 demā. p̄n. g. opoz. a q̄busdā paucōres erigebant̄. vt a ch
 eis. vt. C. de epi. et ch. et aut. ibi posita. h̄ hodie. Alijs aut
 p̄ p̄uilegiū p̄ncipis v̄uētis remittūtur in totū vel p̄ p̄te.
 vt. C. de fruc. et li. expē. l. fi. Sz q̄ro. si hee p̄sone q̄ h̄nt p̄
 iudicū. ne sportulas soluāt. an h̄eant actōnē in triplū. Di
 cūt qdā q̄ sic. ne fauor noceat eis. vt. C. de le. a. ōsti. q̄ fa
 uore. Alij dicūt q̄ n̄. q. suo iuri renūciauerint. cū volent es
 soluerūt qd p̄nt. vt. C. de pacē. l. si q̄s i ōscribēdo. qd v̄z
 ei⁹ est. Si aut̄ inuāt. exacti sūt. in qdruplū ōtra exactorem
 vel executorē agit. vt. J. e. g. qdrupli. Sz cū hodie caueat d
 duplo restituēdo. vt i aut. de execa. g. i. videt̄ corrigi qd h̄
 Sz. vñ hodie nulla ē actō in triplū. Sz alij dicūt si caucō ē

venerabilibz locis relictū
 est fm̄ ea q̄ supra dixim⁹.
Tripli vero cū quidaz
 maiorē fere extimacōnis
 q̄ntitatem in libello uen
 cionis inseruit vt ex hac
 causa viatores. i. execu
 res licitū ampliorē summaz
 sportularuz noie exegerit
 tūc em̄ p̄pter id qd eorum
 cām damnum passus fuit
 reus. id in triplū ab acto
 re ōsequat̄. vt in hoc t̄plo
 et simplum in quo damnu
 passus ē onumeret̄. Quod
 n̄a ōstō introduxit que in
 n̄o codice fulget. quā p
 cul dubio certū ē ex lege
 ōdicticia emanare. Qua
 drupli agitur. veluti furti

omissa h̄z locū qd h̄ Sz. alias h̄z locū aut̄. p̄dicta.
Sportularuz. iō sic dicūt qz i sportul q̄busdā oblacōes
 h̄mōi ponebant̄. Est at̄ genus vasis sportula vel sporta.
Reus. alie sportule q̄ iudicibz p̄stabant̄ ab vtrōqz p̄sta
 bant̄. vt i aut. vt iud. sine q̄ quo huf. g. volum⁹. col. ij. Jte
 sportule q̄ dabant̄ executoribz dabant̄ an̄ lit. ō. i. porre/
 cto libello. iste alie
 i ōtestacōe cause da
 bant̄ iudicibz. vt in
 aut. de exbi. g. facti/
 m⁹. col. v. et de iud.
 g. ne at̄ labor. col. vj
Cōsequit̄. ōdicōe
 ex hac lege greca.
 vt subic̄ que erat in
 alio codice. nō aut̄ i
 eo quē h̄m⁹. a pati
 tur actor h̄c penam
 tripli siue sine dolo. si
 ue cū dolo inseruit. a
 sic causatie vel ōse/
 cutie d̄. Sz nōne ec
 cāz amittit̄. vt. C. de
 plus pet. l. i. Sz ēte
 ibi pl⁹ deliq̄t. qz i ēz
 tamē negocij caucō
 nē de petitis exegit.
 vñ ḡu⁹ punitur. vt
 ar. ff. de offi. p̄. diu⁹
 caue tñ. nā vidz q̄ iu
 re antiq̄ amittēt cāz
 J. e. g. si quis agens.
 fm̄ tñ doc. trahūt. g.
 illū ad. g. istū. vt nec
 hodie nec antiquit⁹
 cām amittēt. si penā
 hui⁹. g. vellet pati.
 ar. ff. de le. a. se. cō. l.

nam posteriores. **C**odice. quem n̄ h̄m⁹. **C**odi
 cticia. Lex q̄dam erat que cōdicticia vocabat̄. a sub se q̄/
 dā ōdicōes habebat. vt h̄. a. j. e. g. Jte ex lege ōdicticia.
Furti facit. s̄. de ob. que ex delic. nal. g. pena.
Met⁹. f. actō q̄ ex otumacia fit in qdruplū. vt. J. e. g.
 Jt actō. et vsqz ad anū tñ. p̄anū i simplū. vt. ff. q̄ me. cā
 a **P**ecunia. f. actō i factū de calūmatoribz. Si tñ ex. g. i
 ānalis i qdruplū. et p̄etua i simplū. vt. ff. de calū. l. i. i. p̄n.
 et. g. i. q̄ locū h̄z si do aliqd̄ alicū vt calūmose aliquē v̄eret
 dat̄ ei actō i fcm̄ ei ob cui⁹ malū data fuit. n̄ at̄ dāt. Jtem
 dāt. q̄n dedit vt sibi negociū sū calūma n̄ fiet vt h̄. et. ff. de
 calū. l. i. a. l. ḡnali. **C**ōdicticia. de q̄ dic. vt. s̄. e. g.
 t̄plū. i. fi. g. dixim⁹ **C**ōstitutōne. quam non habemus
In qdruplū. cū q̄drupli iur nouo triplū i fisco simplū
 dāni passō dat̄. vt in aut. vt lit. iur. i. expor. li. g. h̄ q̄z. a pe
 tit̄ p̄ ōdicōnē ex hac lege quā nō habem⁹. cū non sit cautū
 quo genere actōnis agamus. vt. ff. de condi. ex. l. i. i.
Cōstōnis. p̄dicte quā n̄ habem⁹. ma in ōstōne quaz
Normā. i. formā. ēta em̄ erat for. non habemus.
Reis. id ē ōuētis. furti ōstat q̄ sp̄ ē i duplū. vt h̄.
Omimō. d̄ actōes. a s̄. de ob. q̄ ex delic. nal. g. pena at̄
 Jte de actōe hui⁹ corrupti. n̄ in cā. vt q̄n marito i v̄ozez
 dat̄. et ecōtra. vt h̄. a. ff. de v. cor. l. doli. v̄bū. g. h̄ actō. et
 l. fi. v̄l dic oimō. i. siue neget. siue n̄. nō aut̄ in oī persona
Depositi. alias ē de dolo spoiti. et tūc dic actōz d̄positi
 p̄t̄ doli. nā v̄t qz nō p̄t̄ h̄e locū simpl. l. et de dolo actio et
 depositi. vt. ff. de dolo. l. i. g. i. al̄ n̄ est de dolo et tūc plana
 est ita **D**uplicant̄. l. si legitis p̄ bacōibz non iurāt.

coincant. vt. C. ad. l. acqui. l. q. et. ff. de iur. l. e. u. q. a. **S** illa. s. actio ex testo. et ostreue h. illa actio. s. ex testo simpli reddi. q. scz actio opetit d. his q. re. ve. lo. duplicat. **B** Inficiacoe. vñ die inficiacoe. qz si ofitene nō tenent. vel si iusuraduz detulerit actori. qz exonerat eū a pbacoe vt. ff. de iur. l. e. u. q. **S**imul caute poit simul. i. vna cū eis de qbz alias di. xi. vt. s. e. s. qd. dupli. **R**estituat. vsqz ad diffinitiam finiam qd itellige d. secūda finia. nā in actōne qd me. cā. due ferūt sine pma de re restituēda alia d. dāto qd. duplo re oputāda in eo. vt. ff. q. met. cā. si cū ex. s. h. aut. S. nūquid vñ qz ē diffinitia. die q. sic. qz vñ qz diffinit. mit. otrouiā. vt. ff. s. re. ius. l. i. Alij eē di. cūt admoneōz qdā pma finiaz. vt. i. aut. s. hē. et. fal. s. si qd aut. pā. a. ex. eo. q. p. pma finiaz admoneē. a. tā. dū. expectat. q. metū iculit. iō. s. h. actō. ar. b. i. r. i. a. vt. j. e. s. p. t. e. a. **A**bsoluat. s. a. p. r. acione quadrupli.

Quod in ceteris. quā numerantur. s. e. s. quadrupli. **A**ctōnū. s. ē qnta diuisio actōnū. s. qre actōnū a nōtra. ctū. s. qz gnali. q. plei. loqē dicēdo actōnū q. s. t. e. u. **B**one fidei. sūt. x. vij. actōes q. enūant in s. s. a. se. bone fidei sūt. alie aut omis sūt stricti iur. nā quacūqz h. n. inuei. am stricti iuris eā iudicabo. qz positivo no de ottrarijs a oia alia itelligēda sūt. vt. s. de his q. sūt. vt. alie. nū. sūt. s. vide. am. S. qre magis lxx dicunt bone fidei q. alie. nūq. d. ideo qz possit esse mala fides i. alijs. s. n. n. qz in oi. ottractu bō fides d. inuenire. vt. C. de ac. a. ob. l. bonā fide. pmo si in. terueiat d. l. i. ottractu bone fidei q. det. cāz. ottractu. n. valz. ipso iur. vt. ff. de dolo. et. elegant. in. pn. S. i. ottractu stri. ctū iur. purgat. p. actōz. vel. p. excepōnez. doli. vt. C. d. iur. ti. dolo. Si. nō. incidit in ottractu. lo. fi. purgat. p. actōz. vel. ex. eo. ottractu. vt. ff. de act. emp. et. vñ. l. i. iul. s. si. veditoz. S. i. stricto iur. de dolo agit. vel. excipit. vt. dictū ē. vt. ff. s. dolo. et. elegant. s. nō. solū. et. ff. s. h. ob. si. qd. cū. ali. Cū. s. d. l. vbiqz. pumat. vel. mala. fides. ad. qd. bone. fidei. iste. di. cunt. s. n. alie. stricti. iur. dicunt. qz. n. veit. in. eis. n. qd. stricte. exigit. natā. actōis. vñ. nō. veniūt. vsure. ex. mora. i. ottractibz. stricti. iur. vt. ff. de neg. g. l. qz. tātūdē. et. C. de. vsur. l. i. in. et. de. adi. ide. l. i. s. in. ot. ctibz. bone. fidei. sic. vt. C. de. act. emp. iul. s. ex. vendito. et. ff. de. vsur. mora. s. in. bone. fidei. Itē. i. actōne. stricti. iur. fruct. n. veniūt. ex. mora. si. petā. qd. n. fuit. meū. n. a. tpe. lit. ot. tūc. ei. incipiūt. veire. fruct. ex. mo. ra. S. si. petā. qd. aliqñ. fuit. meū. veniūt. fruct. ex. mora. sec. in. bone. fidei. iudicijs. vt. ff. de. vsur. videam. s. si. actōz. Itē. nō. veit. intesse. si. rē. dari. ē. in. obligacōe. sec. si. rem. tradidi. vt. fcm. sit. vt. ff. de. h. ob. vbi. aut. s. fi. l. si. fund. et. ff. de. re. iud. l. i. si. qd. ab. alio. s. fi. q. veniūt. i. lo. fi. iudicijs. vt. ff. s. ac. emp. l. i. in. pn. Ista. g. oia. q. vicē. obtinēt. accessio. nō. ve. niūt. in. ot. ractibz. stricti. iur. nisi. vt. dictū. ē. nec. ob. q. veni. unt. ista. in. arbitarijs. que. sūt. stricti. iur. qz. iudicis. officio. veniūt. nō. iure. actio. nis. vt. j. e. s. p. t. e. a. et. s. sed. iste. in. fi.

sed in lo. fi. iur. actōnis veniunt. pter vsuram q. venit ex mora ot. cō iudicis. vt. C. s. positi. l. in. et. ff. s. neg. g. l. qz. tātūdē. Itē. i. bone. fidei. veniūt. ea. d. qbz. nec. actuz. nec. cogi. tatū. est. vt. rupta. et. cesa. a. s. i. a. vt. ff. de. act. emp. fundi. s. si. rupta. et. C. de. ac. emp. et. ven. p. totū. Itē. ex. s. ti. nōtur. qdā. dīa. quā. die. vt. j. e. s. i. lo. fi. p. s. s. q. exuberāt. q. p. m. gū. iudex. offm. suū. ad. ea. q. bone. fidei. sūt. extēdit. q. in. ot. ctibz. stricti. iur. et. fa. s. de. ob. q. ex. s. e. in. fi. et. ideo. dicūt. bone. fidei. et. alie. stricti. iur. **D**epositi. hāc. acti. onē. dicūt. qdā. eē. stri. ctū. iuris. in. qtuor. ca. s. b. z. q. nūant. ff. s. po. si. l. i. s. i. s. j. o. ottra. et. dat. in. duplū. ottra. eū. q. depositū. susce. pit. de. eo. qd. dolo. fe. cit. s. in. hēdē. defun. ctū. dat. i. simplū. vt. dicto. s. al. s. p. tenet. i. duplū. q. depositū. su. scepit. Et. ē. racō. qre. pl. pumat. i. pdictis. in. casibz. q. nūantur. ff. de. pos. qz. s. iud. ē. fidem. fallē. ei. q. ex. ne. cessitate. de. poit. q. q. ex. volūtate. vt. dicta.

S merito. S. nūquid. hīs. casibus. est. lo. fi. Dicunt. qdāz. q. non. ar. ff. de. precat. l. i. s. nos. ottra. et. dicimus. q. sit. lo. fi. cū. lex. non. distinguit. nec. nos. distinguere. debemus. **P**ro. socō. q. ē. vt. qz. directa. ab. vñ. qz. pte. vt. j. s. p. e. te. **T**utele. s. cū. iste. tā. ottrarie. q. directe. liti. s. ex. qbz. inueniatur. nūquid. omnes. sunt. lo. fi. s. sic. in. dubio. cū. fa. uor. sit. extēdend. vt. ff. de. li. et. post. l. cum. quidem. **P**ignoratia. tā. directa. q. debitori. dat. soluto. debito. vt. s. quibus. mo. re. contra. ob. s. fi. q. ottraria. q. dat. credi. tori. vt. ff. de. pig. act. tutor. s. ottraria. **F**amilie. que. in. e. cohēdes. datur. vt. ff. fam. h. l. ij. et. s. de. obli. que. ex. quasi. ottrac. s. item. dat. me. eos. q. hnt. rē. cōz. cū. socie. **D**iuidūto. que. tate. vel. linev. t. diuidat. vt. s. s. ob. ex. q. ottrac. s. Itē. si. in. aliq. s. et. no. s. e. qdā. S. qd. d. acti. one. sūt. regū. s. n. qdā. idē. pp. s. i. tūdine. quā. h. z. cum. his. duabz. vt. s. e. s. qdā. actōes. S. ot. dico. cū. h. de. ea. n. inue. niā. Et. p. eē. rō. qre. sec. sit. i. ista. q. i. alijs. duabz. qz. in. ista. id. qd. pure. meū. est. p. al. i. ad. iudicari. vt. ff. s. i. i. reg. l. ij. in. fi. s. i. alijs. duabz. cōis. res. nō. appa. ad. iudicari. vt. j. de. of. iud. s. fi. Vel. dic. alie. q. iste. due. s. coi. di. et. h. z. hnt. qdā. mō. i. se. ius. frat. nitatis. qd. n. ē. i. s. i. re. cū. iō. lo. fi. s. h. appellaē. lau. **D**e. extimato. vt. si. tibi. rē. meā. do. et. extimo. tibi. eā. r. vt. aut. rem. aut. r. reddas. Si. n. o. pl. vēdas. tuū. sit. et. est. tunc. piculū. accipiētis. mdistin. de. vt. s. et. ff. de. ext. ac. l. i. si. af. sic. dixi. rem. aut. extimacōne. reddas. tūc. distinguat. qz. ro. gavit. vt. ego. te. de. vēdēdo. aut. tu. me. de. tradēdo. vt. sit. piculū. rogātis. vt. ff. de. p. scrip. s. si. rogavit. alias. si. gra. **E**t. ea. scilicet. actio. p. scriptis. h. bis. **T**itiam. s. i. **E**x. pmutacōne. q. nascit. re. demuz. ab. al. ea. pte. secuta. et. tūc. nō. ex. tradicōne. rei. s. ex. pacto. dudū. apposito. vt. C. de. rez. p. mu. l. ex. placito. s. cū. istis. duobz. casibz. sit. lo. fi. qro. vbi. stricti. iuris. erit. s. n. vbi. dat. ex. pacto. in. cōtinēti. appo. sito. qd. eueit. vt. ff. de. pac. i. i. gē. s. s. cū. nulla. et. s. q. n. pmo. et. est. rō. qz. nō. inuenio. q. sit. bone. fidei. nisi. duobz. casibz.

Itē in otractibz tribz innoiatibz ut facias. facō vt fact
 as. et in terco de q̄ diximus. ut vt des. qd̄ est pmutacō. In
 p̄mis em̄ duobz p̄scriptis v̄bis actio est stricti iuris. h̄m̄ ē
 cio est bo. fi. vt h̄ d̄. In q̄tto otractu inoiato. s. facō vt des
 de dolo agit nō p̄scriptis v̄bis. vt. ff. de p̄scrip. v̄. n̄a. f. a. l.
 .g. at cū facō vt des. Itē in oī otractu vbi ē mētū de noīe
 actōis h̄z locū h̄ actō
 et ē stricti iur̄. vt. ff.
 de p̄s. v̄. l. ij. .a. .ij. et
 .ij. .S. qd̄ de actōe i
 factū. nunq̄d ē bone
 fidei. h̄m̄. q̄tuor sūt
 ḡta actōis hui⁹ i. fa
 ctū. vni vt des. ex oī
 edicto vel in dicto
 p̄toris vbi n̄ dederit
 p̄tor. etū actōis nom̄
 vt. j. de in d̄ic. .g. .fi. .a.
 ff. nau. cau. sta. l. idē
 in p̄n. Secō vbi dat
 in subfiduz. l. acq̄l.
 vt. s. ad. l. acq̄l. .g. .fi.
 Terco vt des. vbi
 cūq̄ p̄scriptis v̄bis
 actō dat. a tūc eadē
 est q̄ actio p̄sc̄p. v̄.
 vt. ff. d̄ p̄sc̄p. v̄. l. i.
 in fi. itē q̄tto d̄. i. fa
 ctū q̄ ē ex varijs figu
 ris carū ut. C. d̄ sa
 crofan. eccl̄. l. sc̄m̄. is.
 qd̄ q̄tū gen⁹ nō p̄
 sub reglā ophendi.
 sic nec mora. vt. ff. d̄
 v̄sūt. mora in p̄n. nū
 qd̄ q̄ ē stricti iur̄. sp.
 ff. sic cū h̄ nō m̄uei
 am q̄ bo. fi. d̄. fit. S. j.
 quidā dicūt q̄ inter
 cio casu vbi loco p̄s.

cōe opetit et hēditatis pe
 tico q̄ quīs vsqz ad huc i
 certum erat siue mē bone
 fidei iudicia cōm̄erāda
 hēditatis peticio fit. siue
 nō. n̄a tū ostō aperte eaz
 esse bone fidei disposuit
Fuat antea et rei vxorie
 actio vna ex bone fidei iu
 dicijs. Sed cum pleniores
 ex stipulatu actionē inue
 niētes. omne ius quod res
 vxoria ante habebat. euz
 multis diuisionibz in actō
 nem ex stipulatu q̄ de do
 tibz ex h̄edis p̄mittē trās
 tulimus merito rei vxorie
 actōe sublata. ex stipula
 tu q̄ p̄ ea itroducta ē. na
 turā bone fidei iudicij tū
 in exactione dotis meruit
 vt bone fidei fit. **S** j. et t̄agi

da q̄ opeteret ex pmutacione vel estimacione fit bo. fi
 dei. qd̄ est falsuz. qz p̄ oī otractu vbi certū debet h̄z loc
 certi odictō. vt. ff. si cer. pe. certi odictō. a tū nemo dic̄ al
 q̄ odictōz eē bo. fidei. itē qd̄ d̄ actōe p̄sc̄p. v̄. q̄ p̄ p̄caū
 dat. dicit qd̄ q̄ bo. fidei ē. ut. ff. d̄ p̄caū. l. ij. .g. .l. itē d̄m̄. h̄
 odictō. qz h̄ n̄ iueit q̄ fit bo. fi. vt. ff. d̄ p̄caū. l. ij. .g. .l. itē d̄m̄
Peticō q̄ dat̄ otra possidētē p̄ h̄de uel p̄ possore. ut
 ff. d̄ p̄caū. h̄ere. l. regularit̄. et. l. se. et. l. q̄ interrogat⁹.
Ad huc. id ē ad tpa hui⁹ legis uel n̄e ostōnis de qua
 statim memoriā facit u **C**onstitutio vt. C. de p̄t. h̄er.
 l. si. m. fi. p̄ fuerat. et rei ur. ac. nom̄e erat actōis. l. dic
 q̄ sc̄m̄ denotat. id ē rē ip̄az vxoriā p̄ **E**x stipulatu. q̄ sūt
 p̄ dote dat̄. **T**rāstulim⁹. ut. C. de rei vr. ac. l. i. i. p̄n
 a. a opetit h̄ actō. ex stipulatu sine marito vt ei dos det̄.
 siue vxori l̄ patri ei⁹ vt restituat̄. et siue vtilit̄ fuerit int̄/
 posita stiplo siue n̄ tū sp̄ credit̄ tacite et vtilit̄ inuenire.
 vt. C. de rei vro. ac. .g. .i. nam a alias intelligit̄ stipulacō ta
 cita vbi n̄ ē. vt. ff. de adop. h̄ns v̄bis. ff. si cui plus q̄. per
 l. fal. l. ij. m. fi. .g. .itē sc̄dū. **M**eruit. scz actō ex stipula
 tu ut h̄. et. C. de rei vr. act. .g. .h̄ nō ignoram⁹. alias ei stri
 ti iur̄ ē. cū n̄ inueniam⁹ q̄ sit bo. fi. vt. s. e. .g. .actionum.
Tacita. scz actōz ypothecariā. **C**ei. i. act. ex stipu
 latu vel mulieri. **Y**pothecā. s. ex vtraqz pte. siue ex
 pte mulieris ad ip̄tedā dotē. siue ex pte viri ad petendā
 eam. sp̄ ei sunt ibi tacite ypothecē. vt. C. de rei vr. act. .g. .i.
Creditoribz. S. j. nūquid oibz indistincte. h̄m̄. fm̄. M.

fic siue p̄mi hēant pign⁹ expressuz siue n̄. S. j. h̄ opi. n̄ valz
 qz lex distiguit. vt. C. de iur̄ do. l. vbi. Itē fiscus et mulier
 pari passu ambulāt. vt. C. de p̄uul. fil. l. q̄uis. et fisc⁹ nō p̄
 ferē h̄ntibz expressuz. vt. ff. q̄ po. in pig. ha. si pignus. .g.
 nec mulier. Secda ē opi. vt distiguit int̄ pign⁹. s. tradituz
 a ypotecā. s. n̄ editā. vt p̄mo cau n̄ p̄ferat m̄k. secundo sic

tam ei dedim⁹ ypotecā p̄
 ferri aut alijs creditoribz
 in ypotecis tūc censuimus
 cū ip̄a mulier de dote sua
 expiatur cui⁹ solius pui
 dentia h̄ induxim⁹. **I**n
 bone fidei aut iudicij li
 bera p̄tas p̄mitti videtur
 iudici ex bono et eq̄ estimā
 di. q̄ntum actori restitui d
 beat. In quo et illud cōti
 netur. vt si qd̄ muicē acto
 rem p̄stare oporteat. eo q̄
 pensato i reliquū is cum q̄
 actum est. debeat adēnari
S j. et in stricti iuris iu
 dicijs ex resc̄pto diui mar
 ci opposita doli mali exce
 pcōne opensacō iducebat̄
S j. n̄a ostō eadē cōpen
 sacōnes que iure apto ni
 tūtur latius itroduxit. vt

alia. a. ff. d̄ p̄caū. l. si mior. .g. .qm̄. It q̄ h̄ d̄ dote sua. iō
 diē. qz al̄ ē in dona. p̄t̄ nup. n̄a i ea n̄ h̄z h̄ p̄uile. vt. C. q̄
 po. i. pi. ha. l. fi. i. fi. S. j. qm̄ m̄k p̄t̄ expiri d̄ dote. h̄. so. ma.
 nō p̄ n̄ marit⁹ ad iopiā v̄gat. vt. C. de iur̄ do. l. vbi. et. ff.
 so. ma. l. si ostāte. i. p̄n. et h̄ siue ip̄a dederit dotē. siue alius
 eynē q̄ tū nō fuit pact⁹ de ea sibi reddēda. q̄ cau sibi. nō
 mulier dare. vt. C. de rei vro. ac. .g. .accedit. si at̄ p̄ m̄k̄is
 dederit dotē. p̄t̄ actō et filie simul dabit̄. p̄mo aliq̄ntulum
 pl⁹ h̄z p̄t̄ q̄ agit. et filia sp̄ credit̄ ostētre n̄ h̄eat iustā cāz.
 otradicēdi. vt. ff. so. ma. l. ij. .g. .fi. et. l. nō solū. et h̄ac dotē
 integrā d̄z huare p̄t̄ p̄ filia. n̄ clade. i. tēpestare vel vi suū
 fuit p̄moniuū dimmutū. vt i aut. de eq̄li do. .g. .quia. h̄o. iā.
 col. vj. S. j. nunq̄d p̄t̄ h̄ p̄uilegiū dabit̄. videt̄ q̄ n̄. qz si
 actōne agit. vt. ff. so. ma. l. ij. .g. .volūtate. E cont̄ q̄ sic vidz
 qz p̄ h̄ filie p̄uideē cū p̄t̄ h̄ac rehuare cogit̄ filie. et h̄ ve
 rū puto vt h̄ d̄. cui⁹ p̄uidētia. q̄. azo. **S** j. soli⁹. s. mu
 lieris. h̄ **U**ec induxim⁹. scz vt alius p̄feratur.
Restitui. large accipe. siue p̄ d̄to siue p̄ restituendo. vt
 ff. de v̄. fi. l. v̄bū reddēdi. a h̄ itelligas siue i v̄sūt ex mo
 ra. vt. ff. de v̄sūt. mora. .g. .m. bone fidei. siue int̄esse agētis.
In q̄. s. officō iudicis. vt. s. de ob. ex. ostēsi. i. fi.
Oporteat. s. reo. m̄ **C**ōpensacō. s. opposita excepōe
 opēlacōnis tm̄. excepōe i dō dabat̄. qz dolo fac̄ q̄ petit
 n̄ **O**pposita. q̄. q̄ restituz ē. vt. ff. de excep. doli. l. dolo
 Et ita nō q̄tū ad effectū nulla ē d̄ra. h̄ ad h̄ba l̄ rigorē iur̄
 o **C**ostō. vt. C. de compēsa. l. fi. p̄ **A**pto. id est vbi

ut ar. ff. q̄b⁹ ca. pig.
 oē. l. pe. h̄ et h̄ac re
 p̄ba. p̄ id q̄ ē. s. e. .g.
 m̄ pign⁹. Tercia ē
 opinio fm̄. B. et. jo.
 et Azō ut habētibus
 tacitā ypothecā p̄re
 ueraē. nō aut habētī
 bus exp̄sas. lex emz
 suū p̄uilegiū quod d̄
 derat p̄mis eis adimē
 p̄sumit̄ p̄t̄ mulierez
 n̄ aut id p̄uilegiū qd̄
 quis sibi adiuemisset
 et h̄ caute p̄bat̄ per
 verba. l. C. qui po.
 in pig. ha. l. fi. ibi h̄z
 anterioris tēporis p̄
 uilegio sint vallati.
 rē. accursius

Cū ip̄a vis faciē
 da ē i eo q̄ dicit ip̄a
 naz ali⁹ nō admittit̄
 ad t̄le p̄uilegiū agēf
 p̄ dote eē heres mu
 lieris. ut. C. de p̄ui.
 dot. l. ij. nisi sit de suis
 heredibz. id ē de fi
 lijs et alijs descendē
 tibz mulieris. ut. C.
 qui po. in pig. l. fi. h̄
 nūqd̄ p̄curatori mu
 lieris dat̄ h̄ p̄uilegiū
 h̄ n̄ sic. ut. ff. so. ma.

quātitas hincinde debet. nā spēi ad spēi vel spēi ad quā/
 titatē. l. q̄ntitatē. d. q̄ntitatē. si ē q̄ntitas vt spēi. n̄ fit op̄e
 sacō. qz n̄ p̄z iurē apto. vt. ff. d. pig. act. si ouenerit. i. Rē n̄
 et. ff. de od. inde si nō for. s. si cētū. et de impē. i. re. do. fa.
 l. qd̄ dē. a. l. fi. a. ff. de pecu. l. si creditor. s. i. S3 nōne stat
 tum h̄ subicit. qz actōi i rē p̄t obici op̄esacō. s̄ vidz fieri de
 specie ad q̄ntitatē. S3 dic qz fit rei ven. q̄n. re non restituta
 iurā m̄ litem. vel in
 vera estimacione. vt
 .ff. d. rei v̄. q̄ restitui
 ere. Itē qd̄ si h̄icm̄d
 indebitū ē i genere.
 vt debeo tibi hōiem
 et tu michi hōiem.
 Rē si fit op̄esacō. vt
 ff. si p̄ h̄et. pe. l. i. s.
 Item cū me. et. ff. de
 h̄. insti. q̄ nō milita
 bat. i. Rē n̄. et. ff. def.
 ij. vnū ex fa. s. sed si
 vno. Itē qd̄ si ab vna
 p̄te debitū est op̄es
 satū. ab altera nega
 tū. Rē. n̄ p̄z apto iurē
 vñ n̄ fit op̄esacō. vt
 C. d. open. l. fi. s. pe.
 ymmo fit op̄esacō si
 infra duos menses de
 bitum prius negatū
 p̄bari possit sic de fi
 sco dē. ff. d. iure fis. l.
 auferē. s. q̄ op̄esacōz
 a. vt actō s. acti cāz
 ē. b. i. p̄o iurē adō ut

dixerūt qd̄ nō ē necē voce hōis opponi op̄esacōz vt h̄. S3
 ēte imo ē necrū vt opponat. qd̄ p̄bo tribz rōibz. nā fideiul
 for ouēt9 eligit vt l. qd̄ sibi l. qd̄ reo debet op̄esacō. q̄ ele
 cō sibi nō dare s̄ ius openlar et. vt. ff. de op̄e. si qd̄. itē a
 reus ouēt9 eligit i q̄ cām op̄esacō si debeat ex plibz caus vt
 ff. d. op̄e. l. q̄ labeo. itē lex dicit eū male agē. cui obici p̄t
 op̄esacō. vt. ff. de op̄e. l. h̄m. s̄ q̄ male agit h̄z actōz. s̄ eli
 diē excepcoe. vt. ff. q̄n di. vsuf. ce. l. i. m. fi. S3 h̄. h̄ac opi.
 qd̄ adiciē i actōe stricti iurē. ad id qz erat olim. Rē n̄. qz doli
 mali t̄m obiciebat excepcoe. h̄ nūc ēē op̄esacōis excepcoe op
 ponit. vt h̄ et. j. e. s. p̄nl. a. n̄lomi9 doli. cū ḡnalis sit. vt. ff.
 de excep. doli. l. ij. s. ḡnalk. b. Minuat. scz op̄esacōne.
 c. Siue alias. scz actōes. vt mixtas q̄ sunt q̄tuor. vt. s. e.
 .s. qd̄ actōes. itē p̄secucō fidei omissoz. itē offō iudicē. a
 filia. q̄ actōes sunt largissime accepto vocabulo vt. ff. d. ac
 ti ob. l. actōis h̄bo. vñ a peticoēs caucionū occasiōe d̄am i
 facti op̄esacō. vt. ff. de dā. infec. l. i. et. l. si quis. s. si qz qz
 d. Depositi. qd̄ tu intelligas q̄n pecūia nō signata ē d̄po
 sita q̄ casu ēē aliā s̄libz reddere p̄t. vt. ff. de positi. l. luci9. a
 l. diem spō. s. i. si aut̄ estz disposicō fca i spē l. i. pecūia vt in
 spē qd̄ ēē p̄t. vt. ff. del. j. plane. s. h̄ ita. tūc etiā alia rōe
 nō obicieē op̄esacō. qz i spē n̄ fit op̄esacō. itē qd̄ h̄ dicit i
 actōe depositi. idē dicit qd̄ in actōne omodati. vt. C. cōz
 modati. l. sub p̄textu. S3 certe imo ē ibi rō. qz in spē fierz.
 nā sole species omodatē. nō q̄ntitates. n̄ q̄ntitas vt spēi o
 modet. vt. ff. omo. l. ij. s. fi. itē cessat alias op̄esacō vt q̄n
 p̄ violēciā michi rē abstulisti. vt. C. de op̄e. l. fi. m. fi. itē a
 fisco nō opponit in q̄busdā casibz. quos dic vt. ff. de iurē fis.
 auferē. s. qui e o mperatur. Item in curatore qui fraudāz
 uit publicam ann onā. vt. ff. de op̄esacō. ob negocium.
 e. Defraudeē. S3 nōne h̄ rō vbiqz p̄t h̄re locū. Rē. n̄ ita.
 qz si restō denegat ē dol9. vt. ff. mā. si p̄curatorē. s. dolo.

actōnes ip̄o iure minuāt si
 ue in rē. siue p̄sonales. siue
 alias q̄scūqz excepta sola
 depositi actōne cui aliqd̄
 cōpensacōnis noie opponi
 satis ip̄iū ēē credidim9 ne
 sub p̄textu compēsacōnis
 d̄positaz rez q̄s ex actōe
 defraudeē. ¶ Pretea q̄s
 dam actōnes arbitrarias
 id ē ex arbitrio iudicis pē
 dentes a p̄pellam9 in q̄b9
 nisi arbitrio iudicis is cuz
 quo agitur actōri satisfā
 ciat veluti rē restituat. v̄
 exhibeat vel soluat. vel ex

Itē depositari9 de dolo t̄m aliās teneē. vñ si h̄ic mag9 ḡue
 tur non ē mirū. vt ar. ff. de iururan. cum qui. in p̄mci.
 f. Preterea arbitrarias. S3 nūquid sunt bo. fidei. vel str
 ctū iur. Rē n̄. qd̄ qz bone fidei sunt. qz i iudicis arbitrio sunt
 vt. j. p̄. s. m. fi. a. s. e. s. m. bo. fidei iudi. S3 h̄ n̄ v3. qz offi
 cū qd̄ in bo. fi. iudi. venit ē iuractōis. s̄ h̄ qd̄ ē in arbitra
 rijs merū ē et in iudice tantum est. vt. ff. de eo quod cer. lo

noxali cā seruū de dat con
 demnari debeat. S3 iste
 actōnes tā i rē q̄ in p̄sonā
 inueniūtur. ¶ In rē velu
 ti publiciana. seruiana. de
 rebus coloni quasi seruia
 na q̄ etiā p̄potecaria voca
 tur. ¶ In p̄sonā veluti cū
 quibus de eo agit qd̄ v̄ a
 metus cā. aut dolo malo
 factū est. Itē cū id qd̄ c̄to
 loco p̄missum ē petitur.
 ¶ Ad exhibēdū q̄z accio
 ex arbitrio iudicis pendet
 In his enī actōnib9 et ce
 teris s̄lib9 p̄mittit iudici

co. l. in bo. fi. Alij dic
 cūt qz nec sit bo. fi.
 nec stricti iur. ymmo
 ē fca spēi ad illā di
 uisionē q̄ ē. s. e. s. acti
 onū. et fac p̄ eis. ff.
 de in litē iurā. l. v̄is
 am9. s. plane. et. ff. d.
 v̄suf. l. i. in fideicō. s. i
 h̄ijs. h̄ac etiā re. p̄ba
 qz dicta diuisio ē p̄
 facta et immediata.
 Alij dicūt qz verū ē
 qz sint stricti iur. cum
 bone fidei. nō iueiāt
 vt. s. e. s. actōnum. 2
 h̄. ¶ Aut arbitrio. b̄n
 diē ex arbitrio. nec. n
 obligat9 ē res resti
 tuere v̄ simile qd̄ fa
 cē qd̄ p̄mpte dices
 esse verum in actōne
 in rem. In p̄sonalibz
 autem et arbitrarijs
 que hic enumerant
 tur dices. quod lic
 et exhibitio vel re

stitutō sit i obligacōe. pena t̄m id est in teresse l' q̄nti in litē
 iuratū ē n̄ n̄ p̄ officii iudicis p̄stat. et iō arbitrarie d̄nr.
 i. Restituat. vt in rei. ven. q̄ ē arbitrarie cū p̄mo rē resti
 tuēdo liberareē. alias iudicis arbitrio in litē iurat. vt. ff.
 de in litē iurā. l. i. in actōe. a. ff. de re ven. l. q̄ restituere. v̄
 p̄potecaria. vt. j. p̄. s. vbi h̄ oia exēpla diligēci9 dicūt.
 k. ¶ Vel exhibeat. cū ad exhibendum agitur. l. ¶ Vel sol
 uat. s. cū certo loco est soluendum. m. ¶ Vel noxali. cum
 noxali agitur. n. ¶ Debat. id ē det. o. ¶ Cōdemari. diu
 sis modis fiet o demnacō sicut diuerse sunt iste arbitrarie.
 vt dicem9. j. p̄. s. i. fi. o. S3 iste actōes. scz arbitrarie
 p̄. ¶ In rem. scz sepatim. nā vna et eadem actō non potest i
 rem et in p̄sonā esse nisi in quatuor. casibz mixtis. vt. s. e. s.
 quedam actio. q. ¶ Publiciana. de q̄ habes. s. e. s. alie
 r. ¶ Seruiana. d̄ h̄ijs duabz speciebz h̄es. s. e. s. Itē seruiana
 l. ¶ In p̄sonā. l3 sit i p̄sonā vt h̄. t̄m in rē ē s̄ep. vt. ff. qz me
 cā. l. metū. s. aiaduertēdū. al. c̄ aut. a. de hac dic. vt. s. e. s.
 t. ¶ De eo dolo. actō de dolo ē arbitria vt h̄. ¶ Item actō
 qd̄ ē iō. qz liberat dolos9 verū inesse p̄ando si iustitū n̄
 possit al' iudicis offō iurat in litē. vt. ff. d. dolo. l. in arbi
 trio. in p̄m. u. ¶ Itē c̄to loco. scz pecūia petit. p. ¶ Pro
 missum. idē ē si ligatū sit relicū certo loco dandū. et idēz
 si mutuū sit datū certo loco reddendum. nam h̄ijs tribus
 casibz locū h̄z certi o dicio arbitrarie. scz in p̄missione et le
 gato. a. mutuo. et alias nō. vt. ff. de eo qd̄ certo loco. l. ij.
 .s. h̄ aut. a. l. si heres. a. l. aut. Et qd̄ h̄ic d̄. petit. s. aliter
 qz vbi fuerit p̄missum dari. et venit in ea utilitas tā agen
 tis qz rei. vt. j. e. s. loco. y. ¶ Actōibz. s. p̄sonalibus.
 z. ¶ Similibz. scz in rē a sunt. x. de q̄bz dixerat. s. ¶ Vel die
 qz alie sunt arbitrarie qz h̄ n̄ numerantur. vt ecce actō i fcm
 qz dat̄ extra nautā. cauponē. stabularium. vt. ff. nau. cau.
 sta. l. i. in p̄m. Sed quidam dicunt eā non ēē arbitriam

qz ibi no feruntur sine die. Itē ē actio in factum q̄ dat̄ ostra publicana. vt. ff. de public. l. i. i. p̄. Itē actō fin. regū. ff. fin. re. l. ij. i. fi. et. l. iij. Itē actō redibitoria. vt. ff. de edil. edic. l. redibitoria. Itē actō ex stipulatu. q̄ p̄ dote repetē da dat̄. vt. ff. so. ma. l. si filiuffa. §. maritū. Sz ēte isto caū n̄ iō iuraē i litē qz arbitria fit. h̄ qz bo. fidi fit. vt. §. e. §. fūat

Itē actō rez. amota rū ē arbitria. vt. ff. rez. amo. si cū dōs. i. b. Itē actō i. boita fi. tarē. vt. dicit qdā. vt. meli. i. fm naturam actōis arbitrarie q̄ intēdiē. nam ē plex p̄t mod⁹ adēnacōis dep̄hēdi i arbitrijs vn⁹ vt due sine ferā tur. p̄ma de restituē da re. et nisi restitua tur fiat adēnacō in penā vel interesse p̄ dilacōz iurū. ad i li tē vtz i actōe q̄ me. cā. et i actōe de dolo et rei v̄. et actōe ad q̄hibendū a filiabus. Et ali⁹ m od⁹ vt vna ferat snia. et i ea sta tim mē esse adiderat. vt qn̄ ēto loco aliqd̄ dandū ē et hoc est i ista sola. Tercio m od⁹ est vt nō in q̄ntita te cōdēnacōis fiat arbitriū. h̄ i q̄litate. vt in actōne noyali i qua arbitratur iudex an liber eē dāto v̄uuz p̄ noyā. qd̄ est quan to dño i grāte vel p̄ hibere nō valēte dli quit. alias i solidum tenē. vt. ff. d noyā. l. ij. in p̄. a. l. in de lidis. in p̄mici. c. Itē actō. Sz n̄ ne b̄ idē i bo. fidei iudicis fit. h̄. dic qz ē plex ē offm̄. p̄mū qd̄ obtinet actōis vicē. p̄ qd̄ officū petūtur salaria aduocātō rū et restōnes maiorz. a mioz. vt. ff. de mio. l. q̄ si mioz. §. fi. Aliud ē qd̄ bone fidei actō ibz imhēt. qd̄ iure actōis veit vt. ff. de eo qd̄ cer. loco. l. i. bone fidei. et vna cū actōe pit. vt. C. de positi. l. iij. Tercū ē qd̄ imhēt actōibz stricti iurē q̄busdā. l. arbitrijs. et b̄ ex motu solo iudicis descendit. vt. liberum fit hoc facē. sed in actōibz bone fidei ast̄ngitur ad hoc. Itē in actōibz bone fidei vna ferē snia. in his aut̄ ple rumqz due. vt modo diligenter notauimus. accur. d. Curare. possibile. b̄ ideo dic̄ qz mē dum n̄ p̄ certā fer re sniam. quid em̄. si homo i ḡne p̄missus pet̄. l. subalē na cōne puta stichū aut p̄philiū. aut dānū emēdare. l. v̄uū p̄ noyā dari. ēte iudici nō ē possibile ferre c̄tā sniam. qz nat̄a actōis nō patit̄. vt. §. de offi. iudi. in p̄. Idē dico in here. pet̄. Nam sicut sufficit in bello p̄ponere vniuersaliter. ita a i sēteca puta si p̄nūcio te heredē extitisse. vt ex assē v̄ ex semisse. et ideo tibi hereditatem restituendam.

ex bono et ed̄m cuiusqz rei de qua actū est natura extimare quēadmoduz a c̄tori satisfieri oporteat.

Curare aut̄ debet iudex vt oī mō q̄ntum possibile ei sit certe pecunie vel rei sniam ferat etiā si de mēta q̄ntitate apud eū actū est

Si quis agēs i intentio ne sua plus complexus fu erit q̄ ad euz ptinebat cā cadebat. i. rez amittebat nec facile in integz resti tuebat a p̄tore n̄ minor erat. xxv. ānis. hunc enim sic in alijs caus̄ cā oḡnita succurzebatur si lapsus in iuuentute fuerat. ita et in hac cā succurri solitū erat

Sane si tā magna causa iusti erroris intueniebat. vt etiāz ostātissimus q̄sqz labi posset eē maior. xxv. ānis succurzebatur. veluti si quis totuz legatū pecie rit p̄ deinde plati fuerit codicilli. quibz aut ps le

e Pecunie. l. cū pecunia peti f. Vel rei. qn̄ alia res peti. q̄ alias ei n̄ tenz snia n̄ aliq̄ pte actoz res c̄ta sc̄pta inueniat. vt. C. de sen. q̄ sine cer. qn̄. l. b̄ snia. Si aut̄ ē mētu. aut cer tificari p̄ ot. vt si peto mē esse qd̄ dz corā iudice p̄bari a d duci ad c̄titudinē. vt. C. de sē. q̄ p̄ eo qd̄ mē est. l. vna. §. ij.

in q̄ntitate consistat vel n̄ a b̄ si certū ē petitū vt i hōie ḡnalter pe tito et similibus que mō diximus. et tunc nō habz locū. §. iste. g. Ferat. et in scrip/ tis. vt. C. d. sē. ex pi. reci. l. fi. nisi i q̄tuor casibz. vt i aut. d. mā p̄. §. si tibi. a in aut. vt iudi. sine quo quo suffragio. §. necitate et in aut. vt ch. apd̄ p̄ri. e. con. §. i. h̄ De incerta. vt d̄ interesse.

gati adēpta sit aut q̄bus dā alijs legata data sint q̄ efficiebat vt plus peti se vidēt petitor q̄ dōdian tē atqz ideo lege falcidia legata minuebant.

Pl⁹ aut̄ q̄tuor modis petitur. re. tpe. loco. cā. Re. veluti si quis p̄. x. aurei s qui ei d̄ bebant. xx. pecierit. aut si is cui⁹ ex parte res est to tā eam vel maiorē pte esse suā intēderit. Tpe. veluti si quis ante diē vel ante odicōnē pecierit qua rōe eum qui tardius soluit q̄ soluere debēt m̄m⁹ soluere intelligit̄. Eadē rōe. q̄ p̄ mature petit pl⁹ petē vidz

Loco pl⁹ peti. veluti cū q̄s certo loco sibi id qd̄ sti pulat⁹ ē alio loco petit si ne m̄mōracōe illius loci in quo sibi dari stipulatus est. vbi gr̄a si is q̄ ita sti pulatus fuerit ephesi dāē spondes rome pure inten dat dare sibi optere. ideo

i Si quis sua intē tione. id est in bello vbi erat m̄tēdō sua k. Complexus etiam tpe. vt. ff. de lib. le. l. nō solū. §. fi. et. l. nō solū. §. i. nam pl⁹ q̄tuor modis dz vt. §. p̄. §. et i his omibz locum habet. §. iste.

Admittat. fa. j. de excep. §. t. pales. a qd̄ h̄ dicit in puato. idē erit i fisco. vt. C. d. uē. fil. l. iustas. li. p̄ m̄. d. uic. m̄ori. xxv. n. Cognita. Janis b̄n̄ dic̄ cā oḡnita. nā om̄s in integz resti tuere causa oḡnita p̄mittūtur. vt. ff. de in ite. re. l. nō om̄s. o. Iuētute. i. facit litate sua. idē multo maḡ si dolo adūfarij vt. ff. de m̄mo. l. i.

p̄ Constantissim⁹. qz ex r̄ant i scō in q̄ p̄udētissime fallunē vt. ff. de iur. et fac. igno. l. ij. q. Quibus. l. z. codicillis. r. Quibusdā. l. legatarijs p̄ter ea q̄ sibi i testō relicta sūt. s. Amuebant. nā tot erāt legata vt lex falcidia loc̄ h̄ret id ē optebat vt legata defalcarent ad b̄ vt h̄ret h̄s falcidīa qz dōdiantē excedebāt v̄n h̄s dz detrahē falcidīa vt t. Pl⁹ aut̄. vt i oibz his modis a cā s. ad. l. fal. §. i. videat̄ eadē iurē atiq̄. v̄n h̄s. Plus peti cā tpe reqz loco. v. Tempore. racione. a simili per contrarium. r. Petere. vt hic. et. §. de fideicō. §. non solum. y. Loco. m̄mōracōne. id sine vtilitate rei vel mē esse rei. nā ē h̄nda ei⁹ vtilitas si sua mē sit i loco destinato poci⁹ o uemri. vel dic de ip̄e loco. nā ip̄s locū vbi erat faciēda so lucō i bello ponē dz sic. peto. x. mibi soluas b̄ vel vbi sol uere p̄missi. vt h̄. et. ff. de eo q̄ c̄to loco. l. ij. §. fi. post b̄ n̄ soluat poterit eū uemire vbi cūqz voluit. dūmodo cōuent⁹ b̄eat ibi forz. nō alias. vt. ff. de iudi. l. h̄s absēs. in fi. sed

pla. dicit qd scz ubi cuqz potat eu ouenire. ec ibi ubi no heat
 for. et est p eo. ff. de iudi. l. eu q. et. ff. de osti. pec. si duo
 .g. h. et. eto. Sz ete qz dicitis legibz dz. vt qlibz loco possit
 ouenit veyz e ydoneo
 vbi ouet9 heat forz
 vt ar. ff. de mu. a ho.
 .l. vt gradatim. g. i.
Adimit. i. adime
 sferat. n. tñ adime
BArbitria. pot
 id vtilis eti odico.
 ex stipulatu vbi stu
 pulaco mcessit vt h
 fuit vtilis eti odico
 ex mutuo vbi mutuū
 erat dādū certo loco
 reddenduz. vel vtil
 actō ex testō vbi les
 gat ē dādū eto loco
 nec em est apriuz no
 mē actō nis. vt. ff. de
 eo qd cer. loco. l. ij.
 .g. h. aut actō. a. l. si
 hēs. et. l. a si mutua.
CPropomitur id ē
 tribuitur vel datur.
 vt. ff. de eo qz certo
 lo. l. si ephesim. ac.
DPromissori. h. et
 actoris vtilitas atz
 tēdit. a vfuqz vti
 litas siml attēditur
 vt. ff. de eo qd cer. lo
 co. da. o. l. ij. i. Reñ.
EPura. id est non
 habita mencōne vel
 racione loci vbi erat
 facienda solucio. vt
 dixi. s. e. g. accur.
GQui cā. hāc cām
 electōz iam vocabat
HElectō. nisi cū iā
 interijt tūc ei altez
 qd sup est ptabit vt
 ff. de eo qd cer. lo. l.
 nō vtiqz. et facit ad
 hūc. g. ff. de iur. do. l.
 plerumqz in fi.
IQui ergo eripit.
 id est eripere vult
KFacit. i. facē vult
LProdita ē. i. data
 et ē actō ex stipula
 tu s mō pponēda. vt
 dicitur h. ic. accur.
MPreter ea. hoc est
 aliud exemplū quali
 ter causa pl9 petatē.
NTollit. i. tollere
OPrecij. fac vult
 ad hoc. ff. loca. Itēz
 qrit. g. i. et. ff. de odi.
 et demon. qd tradit
 ē. et. l. se. et. ff. de in
 diē adiec. l. si veditō
 .g. h. si neuter. a. ff. de

aut plus pete intelligitur
 qz vtilitate qua habuerit
 pmissor si ephesi solueret.
 adimit ei pura intencione
 ppter qua causa alio loco
 peteti arbitraria actō p
 ponit in q scz rō habe vt i
 litatis q pmissori ppetitu
 ra fuisset si illo loco soluēt
 quo se solutuz spopōdit.
Que vtilitas plerumqz in
 mercibz maxime inueitur.
 veluti vmo. oleo frumeto
 q p singulas regiones di
 ūsa hnt pcia. Sz a pecuie
 nūate non in omnibz regi
 ombz sub eis dez vsuris fe
 nerant. si quis tam ephesi
 petat id est eo loco petat
 q vt sibi deē stipulatus ē.
 pura actōe agit recte. Id
 qz etiā ptoz monstrat scz
 qz vtilitas soluēdi salua ē
 pmissori. **Quic autē qui**
 loco plus petere intelli
 gitur pxim9 ē is qui cā pl9
 petit. vt ecce si quis ita a
 te stipulet hominē stichū
 aut. x. aureos dare spōdes
 deinde alituz petat velu
 ti hoiez tm ā. x. aureos tm
 Ideo aut ampli9 petere
 intelligitur qz in eo genē
 stipulacōnis pmissoris est
 electio. vtrum pecuiaz an
 hoiem solue malit. **Quia**
 igitur pecuniā tm l hoiez
 tm sibi dare oportē inten
 dit eripit electōne adūsa
 rio a eo mō suā qdez odici
 onem meliorē facit adūsa
 rij vero sui detiozem. **Qua**
 de cā tal in ea re pdita ē
 actio vt qs intēdat hoiez
 stichum aut aureos. x. sibi
 oportere dare id ē vt eod

vfu a ha. l. fi. et. ff. de usufruct. haemus. g. fi. et. l. se.
 p Sed hec quidē. l. que diximus. vt plus petēdo cadat a
 tota cā. vt. s. e. g. si quis agēs. q **Z**enomana. scz greca
 quam non habemus
 r **E**t nostra. scz qm
 non habem9. accur.
 s **C**ostō. scz greca
 vt diximus. cui9 sen
 tēcia ē vt tps sbeat
 duplicari oueto a ex
 pense oēs sibi restiz
 tui. vt. j. de excep. g.
 hodie autem.
 t **Q**uantitate. a sic re.
 v **A**lō. i. loco vl cā
 vt. s. g. plus autem.
 r **D**iximus. vt. s. e.
 .g. tripli. a ibi hūus
 nte ostōis grece sen
 tencia recitat. sed si
 nō solū peijt h etiā
 caucōnem exegit p9
 lit. qd. amittit debiē
 etiā hodie. vt. C. de
 pl9 pet. l. i. q ē hūc
 otra. si an lit. qd. pe
 nitēt nō puniē. quia
 nō petit. h petē vult
 vt. ff. de ra. ha. l. am
 plus non peti. et in
 dicta. l. d. pl9 pet. l. i.
 y **P**unia. s. odico
 ne ex. l. illa greca e9
 effectum habuimus.
 s. e. tripli. et in hoc
 .g. plus autem.
 3 **S**i minus. intenti
 one. scz in bello intē
 tiomis. a h p errozē
 Si em sciēter dare p
 sumiē fm qsbā. Sed
 otra puto qz mīq to
 nare presumatur nisi
 tūc qn tradicō fierz
 ab eo q donare p sū
 miē. vt. ff. de re. iur.
 .l. cui9 p errozem. h
 aut nō erat dacio. h
 qdā abstinentia. vñ
 siue sciat s reliq qui
 agit siue n tpe cepti
 iudicij locū hz. g. iste
Judicō. id est qn/
 cuqz ante sniam reliz
 quū peierit sine noz
 ua o testacōe s qsbā
 vt h dz. et h ppē du/
 as rōes flās. vna qz
 pē emendare libellū
 quicūqz an sniaz vt di
 cunt. et ē pro eis. ff.
 de noza. in delictis. g.
 si detracta. et sic itel
 ligē. C. de edē. edita
 Alia rō ē. qz fm eos
 etiam si non petat vl

mō petet q stipulatus est
 Pretea si quis gnaliter
 hoiez stipulat9 fit a speci
 alit stichum petat aut ge
 neraliter vnu stipulatus
 fit spealiter cāpanū petat
 aut gnaliter purpurā sti
 pulatus fit. deinde speali
 ter tyriā petat pl9 petē m
 telligit qz electōz adūsa
 rio tollit cui stipulacōnis
 iure liberū fuit aliud soluē
 qd qz petere. **Quinetiā** h
 vilissimū fit qz quis petat
 nihilominus plus petere
 intelligit qz sepe accidit
 vt pmissori facilius sit illd
 soluē qd maioris pñij effz
Sed hec quidem antea i
 vfu fuerāt. postea ho lex
 zenomana a nra rem coar
 tauit et siqdē tpe plus fue
 rit petitū qd statim optet
 zenomis diue mem. **Si** lo
 quiē ostō. **S**inaut qntita
 te vel aliquo modo pl9 fue
 rit petitū omē si quid for
 te damnum ex hac cā acci
 derit ei contra quem plus
 petitū fuerit omissa tpli
 odemnacōe sicut supra di
 ximus puniat. **Si** mi
 nus in intentione oplexus
 fuerit actor qz ad eū ptinz
 veluti si cū ei. x. aurei debe
 renē. v. sibi dari oportere
 itenderit. aut si cū tot9 fū
 dus ei9 effz ptē dimidiā
 suā esse peierit sine piclo
 agit. **In** reliquū ho nihil
 ominus iudex aduersariū
 in eodē iudicio a odēnat
 ex ostōne diue memorie ze
 nomis. **Si** quis aliud p
 alio intenderit nihil eum
 piclitari placz. sz i eodem

probet hoc actor: tñ iudex si scit dñs fm suā sciaz odemmare
reū. et ē p eis ad hāc rōnē. ff. fñ. re. l. si irrupcōe. §. ad of
ficiū. qñ hac snia fuit dñs. M. h. ēte fm jo. a positū ē ff. m. a
due rōnes male. nā nō p̄ q̄s imutare libellum nisi vsq; ad
lit. et. nec eē hodie p̄ dat libellū. qz sic dicit aut qz hz nec ē
ip̄mo libello scitē. vt i aut. de litig. §. omnē. coll. viij. Itē
qz n̄ vidē i iudiciū ve
misse qd p̄ lit. et. o
tingit vt. ff. d. ius. l.
n̄ p̄. a. ff. de excep.
rei iudi. cū q̄rit. a. l.
egi. nec ob. qd h̄z
qz dicit eos iudicō.
nā sic dicit id est cor ā
eodē iudice a ab eos
actōe a reo. nā a p̄tē
hāc cāz. s. p̄tē idēp.
titatē p̄sonaz eē vbi
p̄tē alius petiē
tñ dicit iudiciū idē vt. j.
p̄. §. jte n̄ ob. ff. de
nora. m. delictis. §. si
de fca. qz ibi ex ead
cā a ead actōe. a ad
idē agebat. l. z eē va
riacō m qdā bñficio
qd dñs habz p. l. vt
dñs possit p nora da
re. vt. j. de nora. ac.
§. fuma. a. ff. de re.
iudi. miles. §. i. jte a
lia rō si est bō. qz nō
fm sciaz. h̄ fm alles
gata dñz iudex iudica
re a p̄nunciare. vt
ff. de off. p̄. illicitas
§. veritas. mli hēat

iudicio cognta veritate
errorē suū corrigē ei p̄mit
titur. vltuti si is q̄ hominē
stichū petē debēt herōtē
pecierit. aut si q̄s ex testō
dari sibi optere intēderit
quod ex stipulatu debet.
Sunt p̄terea qdā actio
nes q̄bz non insolidū qd
debet nobis p̄sequimur. s̄z
modo solidūz p̄sequimur nō
mim⁹. vt ecce si in peculiū
filij hūive agam⁹. Nam si
non min⁹ in peculijs fit q̄
p̄sequimur in solidū dñs p̄
ve odemnat. Si vero mi
nus inueniatur eaten⁹ cō
demnat iudex q̄ten⁹ i pe
culio sit. Quemadmodūz

sciaz vt iudex. vt i dicta. l. ff. fñ. re. si irrupcōe. §. ad offi.
et si in singlaribz iudicij. s̄z qd i vlibz. Re. pot in eis adici
quicūq; añ sniaz. vt. ff. de p̄t. hē. l. i. iij. et. l. si q̄ tpe. et sic i
telligit. C. de ap. l. si. §. fi. a. Cōstōe. s. greca quā n̄ hē⁹
b. Si q̄s itenderit. s. sibi deteri. cē. a. dñz i iudiciū
c. Iudicō. i. apud eundem iudi. idēptitatē p̄sonaz a
iudiciū tñvē aliud ē. s̄z nūqd noue dilacōnes dabunt. Re.
si p̄tē ē istruct⁹ ex peticōe p̄ma eē ad scdaz n̄ dabunt. cum
necie n̄ volūtariē sūt dāde dilacōes. vt. C. d. dil. l. i. nā si p̄
mo egit actōe vi. lo. rap. a p̄ea mutē a agat actōe fur
ti. satis p̄tē re⁹ esse istructus. si aut sūt diūse peticōes. vt i
l. §. d. noue dilacōes dāde sūt. vt. C. de edil. l. i. jte nūqd
itez de calūmia iurabit. Re. sic qz p̄tē a i hac cā calūmari.
vt. ff. de dā. ifec. l. q̄ lo. si. §. añ penl. / rōrē suū corrigē.
d. Corrigē. nō qz p̄mittit alicui er. s̄z nūqd in vesi hz
necē p̄stē. Re. n̄ h̄ hāc. l. h̄ hodie et. vt i aut. d. litig. §. oēz
et ita itētabit vefez a nouā. n̄ reo absoluto in vesi obiciat
excepō rei iudicate i noua. vt qz sit eadē cā agēdi a eedē
p̄sone. a eadē res. l. z alia sit actō. vt. ff. de iur. i. l. duobus
§. excepō. a. ff. d. excep. rei iudi. l. si iur. §. cādē. a. l. cū q̄
rit. l. vbi actō p̄ma ita se hēat ad scdaz vt electōe tollat qd
i casibz otigit. vt. C. d. fur. l. i. a. C. si fu⁹ emi. se. mā. l. i. a
C. d. codicil. l. si. a. C. d. pac. mē ep. a vē. l. omisso. a. ff.
de bu. l. q̄ i hēdez. §. eligē. a. ff. del. ij. l. cū fili⁹. §. varijs
e. Itēderit. s. sibi deteri. diuisionē actōnum. s. q̄ alie
f. Actōes. imut h̄ qndam. sūt p̄secutorie i solidū. alie n̄
a hāc seqtur i si. hūi⁹ ti. Et n̄ ē ista diuīsiō de. xij. diuīsiōnī
bz. nā p̄ma ē. q̄ alie sūt i rem. alie i p̄sonā. vt. s. e. §. omniū
scdā ē. q̄ alie sūt ciles alie p̄torie. vt. s. e. §. h̄ iste sūt actōes

Tercia fuit. s. e. §. sequēs. Quarta. s. e. §. oēs aut actiones.
Quinta. s. e. §. actō nū quedā sūt. Sexta ē. q̄ alie sunt t̄pales
alie p̄petue. Septia q̄ alie sūt trā sitorie ad hēdes. alie nō.
vt. j. de p̄t. a tēp. ac. §. n̄ oēs. Octaua ē. q̄ alie sūt famose
alie nō vt. j. de p̄t. re. liti. §. penl. Nonā. q̄ alie sūt directe
alie vtilis. vt. ff. si qdru. pau. fe. di. l. penl. Decia. q̄ alie

autē peculiūz itelligi dbe
at suo ordie p̄ponem⁹. Itē
si d dote iudicio mlt agat
placet eatenus marit⁹z o
demnari debere q̄ten⁹ fa
cere possit. id est q̄ten⁹ fa
cultates ei⁹ paciūtur. ita
qz si dotis q̄ntitati deurrat
facultates eius in solidūz
damnatur. Si minus in
tantum q̄tum facē potest
Propter retencōz q̄z do
tis repetitō minuit. nā ob
impēas i res dotales fcās
marito retencō concessa
est. qz ip̄o iure necijs sum
ptibz dos minuit. sicut ex
lacōribz digestorūz libris
agnoscē licz. s̄z et si q̄s

dirce alie ofric. s. d.
ob. q̄ ex q̄i. o. §. i. Xj.
q̄ alie sūt singlar es.
alie vles. alie gnale
vt. ff. p̄ socō. l. p̄ so
cio arbit. Duodecia
diuīsiō est q̄ alie sūt
simplices. alie dupli
ces. vt fam. l. b. cōi
di. fñ. regundorum
et quedam interdca.
vt. j. de interdct. §. f.
fcia diuīsiō. Est aut
a h̄ exuagās de q̄ h̄
f. Propone. Et
m⁹ vt. j. t. i. §. cū aut.
§. Itē maritū. l. ei⁹
hēdes. s. filios oēs
sec⁹ i eñcis hēdibz
vt. ff. so. ma. l. etiam
filios mulieris. a. l.
maritum. et. l. se.
h. Facultates. vt tñ
ip̄e marit⁹ nō egeat
vt. ff. de re iudi. int.
eos. a. ff. d. re. iur. l.
in odemnacōe p̄soz
rū. et h̄ n̄ de lo fecit
maritus. quo minus
possit caucōe exp̄ ofi
ta ab eodē de solido

soluēdo si ad meliorē fortunā puenerit. vt. C. d. rei. vr. §. cū
aut. a. ff. so. ma. l. oē filios. §. l. z. et. ff. p̄ so. l. ve. z. §. id qd.
i. Impēas. dic q̄ ip̄ese alie necie sūt. vt q̄bz nō factis res
erat pitura vel detior futura. alie vtilis. vt q̄bz nō factis
res n̄ erat pitura. s̄z eis factis res ē melior. sūta. alie volūt a
rie q̄ tñ rem exornat. vt. ff. de v. sig. ipensaz. a. ff. d. ipē.
in rebz do. fac. l. ij. et. l. qd dñz. §. vtilis. a. l. volūtariē. in p̄
mis impēf dic q̄ mmuat dotē ip̄o iure si s̄sistat i pecunia et
spē. vt si fūd⁹ a pecunia i dotē data q̄ntū i fundū ipenditur
tñ i pecunia ip̄a iure deteri desinit. Si s̄o sol⁹ fūd⁹ i do
tē sit. tūc si tñ expēdit s̄m̄ vel ex diuers vicibz q̄ntū ē fun
dus. tūc ip̄o iure desinit esse totalis. nisi mlt infra annū spō
te marito impensam obtulerit. si s̄o non tñ. non desinit esse
totalis. s̄z tādū tot⁹ vel pro p̄te retinet. q̄ndū impense
restituatur. vt. ff. de impē. in rebz do. fac. l. qd dñz. et. ff. de
iure do. l. si is qui. §. penul. et si. et h̄ i necijs impens. Si at
vtilis sūt tūc p̄ actōnem negg. v̄l man. si mādato mltis fe
cit repetitur. volūtariē nō repetitur etiam si mādato mu
lieris facte sunt. s̄z abraduntur sine lesione p̄oris stat⁹. vt.
C. de rei vro. act. §. sed nec ob impensam. et. ff. de rei vē.
in fundo. Et fm hanc distinctōnem hunc. §. mtelligas. Et
qd dicit in lēa q̄i. n̄ denotat i p̄petatē. s̄z est impensa necia vt
dictum ē. s̄z si vtilis vel volūtaria. nullo mō habet loc. h̄. §.
k. Dos in pecunia consistens.
l. Libris. vt. ff. de impens. in re. do. fac. per totū titulum.
m. Sed et si q̄s. scz filius vel libert⁹. qui agūt veia impe
trata. alias p̄mūtur. vt. s. e. §. et meū. Accur. flo. retinus.

Socio et se dicit esse socium alias non datur ei beneficium ut ff de socio si unus s. ult. / pe de dco tato q possit viue i / de ouet. vt. ff. de re iur. l. i. o de c. Er donaco. id e qn si pt soluē cū donae pmisit. **Incōde**

Cōueniā. scz o dicōe ex lege. vt. C. s. dona. si quis ar. s. finaut. Et nota q b solū odemnarur iqn tū facē potē deducto ere alieno. vt. ff. de re iudi. l. mē eos s. i. et. ij. a melius in. s. fi. e. **C**ōpensaciones. plez. q. s. dicit ppē actōz depositi a aliis as qbz m quibz nō obicit cōpēfacō. vt s. e. s. in lo. fi. et. C. de compē. l. fi. ac. f. **E**x eadem. hodie ex qciuz cā a m quo libz stractu lo. fi. l. stricti iur. vt. s. e. s. in lo. fi. iam dictū ē. **C**reditozibz. qd fieri nō pt anq dbitū agnoscat. vel in iure ostiteat. vt. ff. de cess. lo. l. penl. Prodest at b cessio vt nō redu caē debitor in carce rem. vt. C. q. lo. ce. pos. l. i. a q i acqfito p ea ouemat mqn/ tū facē possit vt s. bic h. **E**x i tēgro. vidz sibiipi oēria sra. q ex i tēgro. a mqtū facē potē ouemat vt subicit. a sic mtelligit q in solidum cō/ uemat qndū tū potē soluē. b tū est. dedu cto sp ne egeat vt. ff. de re. iur. l. i. o dēnacōe i. **C**ū eo. q i alie na. q lter cōueniam ex oētibz vel furtis nobiscū habitis dēm ē nūc q lter ouemam ex hitis cū his quos in potestate habem9

Via tam supi9. vt. s. t. i. s. actō nes at. a. s. ff. p. **D**iligēt9. q. s. dēm sit. vel dic diliz gēt9. id ē diligenē m. **F**ere. l. s. dic ppē. macedomanū qd bz locū i filiis. nō i vuis. vt. j. e. s. q diximus. a ppter alios casus quos ibi dicemus. n. **I**ntellecturi. nā filii eadē est disciplina. vt. l. a. ff. de in rē. h. l. iij. s. de. a. s. quoc. o. **I**n his. s. parente et filio. p. **O**stendemus. vt. j. e. s. que diximus. Accur9.

Quod cum eo qui in aliena potestate est negocium gestum esse dicitur.

Quia tamen supi9 mentionez habuimus de actōe q in peculio filioz familias seruoqz agit. opus est vt de hac actōe a de ceteris q eozū dem noie m pētes dñi osue dari solent diligentius amoneamus. a qui a cum s. uis negocium gestū sit. siue cū his qui in ptate parentuz sunt. his fere eadē iura suātur. neqz bosa siat

vt. j. e. s. q diximus. a ppter alios casus quos ibi dicemus. n. **I**ntellecturi. nā filii eadē est disciplina. vt. l. a. ff. de in rē. h. l. iij. s. de. a. s. quoc. o. **I**n his. s. parente et filio. p. **O**stendemus. vt. j. e. s. que diximus. Accur9.

Dñi. s. vletis cū suo oēbi. siue dirigat iussuz ad vntuz siue ad oēbērez cū suo. siue subscēpit siue qciuz mō oēctuz ratū hūit vt. ff. q iussu. l. i. s. ij. et. s. h. a vni cirog pto. a. s. si ratū vt. **V**ideat. a vt ec ab ipo. dño debiē odici possit. vt. j. e. s. penul.

Rōne. qz fidem dñi sequi videtur vt s. pr. s. in fi. **E**xercitoria. q p ppetuo hēdi a i hēdē daf. vt. ff. de exer. si tū. s. fi. idē i mlti oēria. vt. ff. de mlti. i. nouissime. idē etiā in rē. h. s. vt. ff. qñ ac. s. pecu. ē an. i. qñtū v. **R**ei grā. in fi. bfi em die rei grā. nā si ob aliā rē. puta ne gocij sui vel cū esset iposit9 ad vehenduz onus. a ipse accepit mutuā pecuniam nō ad vtilitatem nauis. nō tenetur dñs. vt. ff. de exerci. l. i. s. nō aut. nec ē necē vt cre ditor ita diligens sit vt sciat in quē ouer terit pecunā exerci tor. s. h. sufficit si phiz bet se in refectōz naz uis mutualle. vt. ff. de exerci. l. vlt. s. se c9 sit i eo q mutualit pconomio vel procuratorz ecclesie. nam tūc pcuratorz ecclie pbat creditor pecu niam esse versam in vtilitatem ecclie. at nō auditur vt i aut. de ali. contra. s. ius porrectum. Accur9.

disputacio. dirigamus b monem i psonaz serui dñi qz idē itellecturi de l. bis qz a pētibz quozū mptate sunt. nā si qd i his pprie obfuef. sepatim ostende mus. **S**i igitur cuz iussu dñi cū seruo negociū gestuz erit i solidū ptoz adū s9 dñm actōz polliceē. scz qz is qui ita strabit fidez dñi sequi videt. **E**adē ra cione ptoz duas alias i soliduz actōes polliceē qru altera exercitoria altera institoria appellat. **E**xercitoria tūc hz locuz cū qs suū suuz mgēm nauī pposuerit. a qd cuz eo eius rei grā cui pposit9 erit stractū fuit. **I**deo autē exercitoria vocat qz exercitor is appellatur ad quez qñtī dianus nauis questus pti net. **I**nstitoria tūc loc hz cuz quis taberne forte a cuilibz negociacōi suuz suū pposuerit. a quid cum eo ei9 rei cā vel grā cui pposit9 erit stractum fuit. **I**deo autē institoria appellatur qz q negociacōibz pponuntur institores vocant. **I**tas enim duas actōnes pretor reddit a si liberuz qs hoiez aut alienuz suuz nauī a taberne a cuilibz negociacōi pposuerit. s. qz eadē equitatis rō est eo casu intuenieb at

Quest9. i. puen/ tus siue lucz h mgē appellat cui tot9 nauis anchora. i. guber nacō amēdat. vt. ff. de exerci. l. i. s. magi strum autem nauis p. **S**eruu vel libz vt in fi. huz. s. **V**ocant. nota q institoria appellatur a pposito. s. exercito/

ria a pponent ew catur. vt hic. et. s. pr. accur a. **D**uas. p hoc q dic duas excludit pmā q iussu. ac. b. **E**quitatis. nō q vbi ē ead eqtas idē ius statuēdū ē. sic ff. ad. l. acqf. illud. a. s. qbz mo. ius pa. po. sol. pari tōne.

ria a pponent ew catur. vt hic. et. s. pr. accur a. **D**uas. p hoc q dic duas excludit pmā q iussu. ac. b. **E**quitatis. nō q vbi ē ead eqtas idē ius statuēdū ē. sic ff. ad. l. acqf. illud. a. s. qbz mo. ius pa. po. sol. pari tōne.

Introduxit. si in dñica. vt. ff. de insti. h. et si pupill. g. negociet. ad oēs qz porrigit negociacōz. vt. penf. ff. de t. bu. l. illud. et. l. i. c. Am. h. ac. actōz t. butoziaz dicūt qd a n. dari nisi dñs pmo distribuat. et dicūt qz corrigiē offō iudic. a. h. colligē ex h. g. qz dicē mī n. S. dico qz an. et p. opetit. qz mī n. e. b. ut q. nihil t. b. ut vt. ff. de t. bu. l. illud. g. si cū dolo. et. ar. ff. de h. si. l. mī n. et. l. h. b. u. ampli. v. m. jo. d. Deqz eo. caue t. b. i. qz de duabz actōi bz dicē. s. de peculio. et de in rem verso. e. Patitur. fa. ff. de peculio. l. si qz suuz. g. etiā. et h. adiunge. g. ceterz. qui est. j. f. Mercatus. facit. ff. de in rem verso. si pro patre. g. in rem. g. Ex decē. qz quot hnt cōsumpti in to e dz tenent. vt. s. pri. h. Debes. fa. ff. d. m. re. h. l. si. p. p. e. g. j. e. i. Licz. hoc punctuz qd est h. ita p. ue itel ligūt qdā qz quicunqz agit de peculio vi deē intentare illam formulā a. agē. s. d. i. re. h. so. vt. h. a. ff. de in re. h. l. filius. fa. in h. et. ff. de pecu. l. i. g. e. aut. q. opi. necia eē vidē. nā cū d. pecu lio agit d. bita pecu liaria oputā. et ita qd suuz dz dño a. do mī n. dz suo natur a liter. qz qd suuz ipē dit in re dñi venit in actōe de peculio. vt. ff. de t. bu. l. q. t. u. b. z. romis. g. h. a. id. qd. qd h. l. aliud ē q. de in rez h. so. agi. a. ita q. agit de peculio. et de i. rez h. so. agi. h. jo. dicit. qz d. uer. se. h. ut. actōes et actōnuz formulē. nec quā formulā vni. p. p. o. m. t. alterius for mulā p. p. o. n. e. vt. nec ob. d. e. a. lex. de pecul. l. i. g. est. at. qz l. z. ibi videat. h. ut. actōne et edictō de peculio actōz de i. re. h. so. p. p. o. n. e. tñ nō demōstraē edictū qd sit de peculio tñ. h. g. n. ale. qd dicē de oī eo qd sit cū eo q. aliena ē p. t. a. t. e. vt. i. e. ad. e. l. g. h. b. a. aut. J. t. e. n. o. n. o. b.

Introduxit et aliā actōz ptoz que tributoria vocat. Nāqz si seruus in peculiari merce sciēte dño negocietur. et quid cū eo eius rei cā tractum erit. ita ptoz ius dicē vt quid quid i his mercibz erit qd qz inde receptū erit. id inter dñm si quid ei debebitur et ceteros creditores p rata portōe distribuāt. et qz iphi domi no distributionē ptoz per mittit. Nā si qz ex credito ribz qrat quasi mī n. ei tri butū sit qz oportuit hāc ei actionē accomodat q tri butoria appellat. Prete rea i troducta est actio de peculio de qz eo qd in rem dñi usuz erit. vt quis sū v lūtate dñi negociū gestū erit. tamen siue quod i rez ei⁹ versus fuit id totū pre stare debeat. siue quod nō sit in re ei⁹ versus id eate nus p stare debeat his qz tenus peculiū patit. **I**n rem aut dñi versus intelli git qd qd necio in rem ei⁹ impēderit seruus. veluti si mutuatus pecuniā credi toribz ei⁹ soluit. aut edifi cia ruencia fulserit. aut fa milie frumētuz emerit vel ec fundū aut qlibet aliam rem neciaz mercatus erit. **S**taqz si ex x. v. puta au reis quos seruus tuus a ticio mutuo accepit creditori tuo. v. aureos soluet. reli

quos vero. v. quolibz mō olumpserit. p. v. qdem in solidum dānari dēs p ce teris vero. v. eaten⁹ qte⁹ in peculio sit. **E**x quo scz apparet. vt si toti x. aurei in re tuā verfi fuerit totos x. aureos ticiū osequi pos se. licet em vna est actio q de peculio de qz eo quod in rem dñi versus sit agat tñ duas hz odēnacōes ita qz iudex apud qz de ea a ctione agit ante despice solz an i rez dñi versus sit. nec aliē ad peculiū estima tionez trāsit qz si aut nihil in re dñi versus intelligat aut nō totū. **C**ū aut qri tur qntum i peculio sit an deducitur qd quid seruus dño ei qui ve in p. t. a. t. e. eius sit dz et quod supest id so lū peculiū itelligit. Aliqn tñ id quod ei dz su⁹ qui i p. t. a. t. e. dñi sit non deducit ex peculio. veluti si is i p. i. us peculio sit quod eo pti net vt si qd vicario suo h. u⁹ dz. id ex peculio ei⁹ nō deducitur. **C**eterū du bium non est quin is qz q iussu dñi oterit cuiqz isti toria vel exercitoria actō opetit de peculio de qz eo quod in re dñi versus ē agē possit. s. z erit stultissimus si omilla actōe qua facillime solidū ex tractu cōsequi possit si ad difficultatē p. ducat se pbandi in re dñi

Sed erit. nota quē esse stultū si eligat malū cuz possit eligere bonū. vt hic. et in aut. quibus mo. natu. ef. sui. g. i. colf. vij. Accursius. florentinus legum docto.

• l. dicta fili. i. fi. qz q ad effectū ppoit de i re h. so. qz ppo mit de peculio nō q ad formulā. Et eodē mō expone qd hic dicit. vna est actō de peculio et de in re h. so. i. ille q ppo mit actōz de peculio osequit effectū actō nis de in re h. so. a. qd subicit duas hz odē nacōes. s. actō de pe culio. vnam. s. p suo effectū. a. aliā p effe ctū. s. actōis de i rem h. so. odēnari dz. fa. ff. de i re h. so. si p p. t. e. g. k. Actōe. s. d. i. i. re. **C**ū at dño. pecu scz dz cū ei i p. t. a. t. o. iu re natali su⁹ lib. fit. et apparz qz natalit potest obligari etiā dño suo. vt. ff. de cō di. m. de. si id. qd. a. ff. pecul. nec seruus. et s. de fideiul. g. i. m. **D**ebz. q. d. et id deducit qd dz dare suus his qui sūt i po testate. vt cū suis su is a filijs dñi. a. puz pil. dñi. vt. ff. d. pecu. h. a. si dā. g. pecu. n. **S**i is. scz cui dbe tur. puta habeo suū castaldū q ordiari⁹ dz qui hz sub se aliū q vicari⁹ dz h. ordi a rius aliqd debet vicario et oueniet de peculio ordiari⁹. n. de ducā qd vicario dbe tur a t. r. o. i. p. m. p. t. u. qz si deduco p vica rio adhuc remanz pe culiū ordiari⁹. a. ita frustē fiet deductō ē sp manēt ordiari⁹ pe o. **I**n h. s. o. z. **C**uliū p. i. e. o. p. t. i. n. z. **D**iari⁹ id ē qd sub nubē dixi obtinet in hoc casu. q. **S**eruus. scilicet ordinaris. ac. **E**i⁹. s. ordinarij. **S** ceterz. s. dixim⁹ s. in illo. g. p. q. is a. git de peculio qui o traxit cū seruo iūto vel ignoratē dñovū videt qz qui o traxit eo volētē. puta iussu suo nō possz agē d. pe culio. Sed tñ aliud ē et ideo dicit ceterum pro sed.

A qz fac. ff. de tribu. l. aliqui. **B** In hac actoe. l. d. c. **N**egociat. et qd ide receptu e. vt. ff. de tibu. **P**eculio. l. pcuratores. g. per hanc. et. s. e. g. **M**odo. i. aliqui. **E**ligē. et postq̄ elegerit n̄ variabit. vt. ff. de tibu. qd in hēdē. g. eligē. n̄ fuit deceptus qn̄ primaz elegit vt. ff. q̄ cū eo quā in alie. po. l. sed ex pte. g. fi. accut. **F** **Q**ue diximus. a prim. ti. vsqz huc. **G** **E**adē. quantū ad actōes sup̄dcās. h̄m q̄busdam non ouemunt vt in mutua pecunia. qd̄ dic vt. j. pr. g. **I**te fili9 p̄t̄ subire iudiciū a arbitriū. a p̄ez obligat q̄si ex o tractu de peculio. h̄ bu9 non. vt. ff. de pecu. l. ij. g. si bu9. a. g. idē scribit. a. C. d. u. di. bu9. **J** **I**te fili9 fide iulere p̄t̄ et p̄em de pecu. obligat. vt. ff. d. pecu. l. ij. g. si fili9 h̄ bu9 n̄. ff. d. fideius. l. bu9. a. l. h̄ a p̄t̄ h̄ dixit fere. s. e. g. i. **L** **I**llud. ec̄ de peculio n̄ teneat p̄t̄ h̄ d. et. C. ad mac. si fi li9. et caute colligit vt. C. ne fili9 p̄ p̄e vel p̄t̄ p̄ filio. l. i. **S** **E**nat9. se. con. maced. vt. ff. ad mac. l. i. q̄ cessat i m̄t̄ is casibz. scz. xi. si fuerit miles filius. fa. vt. C. ad maced. l. fi. **J** **I**te si dixerit se p̄ezfa. vt. C. ad maced. l. i. **J** **I**te si publice p̄efa. vide batur vt. ff. ad mac. si q̄s p̄ez. **J** **I**te si fuerit in scolis. vt. ff. e. siml. g. qd̄ d. et. C. e. l. macedoniā. **I**tem si alij creditori soluat vt. ff. e. h̄ jul. g. penl̄ **J** **I**te si fact9 p̄fam. debitū p̄mo otractū mō agnoit. vt. C. e. zenod. or9. **I**tem qz si vtit i rem p̄is. vt. ff. e. h̄ jul. g. h̄ si fili9 **J** **I**te si nō accepit vt. vt̄t̄ in rē p̄is. p̄ea tñ vertit. vt. ff. e. h̄ jul. g. h̄ si abini cō. **J** **I**te cessat qn̄ p̄t̄ o s̄sit. vel p̄is n̄ o d̄ixit. vt. ff. e. h̄ jul. g. p̄p̄. et. l. si tñ sciēre. et. C. e. si p̄mit t̄tē. **J** **I**te si p̄ea p̄t̄ ratū h̄eat. vt. C. e. l. fi. **J** **I**te si p̄fai lias fcūs solue cepit. vt. ff. e. l. juli. g. fi. a. l. se. alias at locū h̄z

versum eē vel h̄re seruum peculiū et tñ h̄re vt solidum sibi solui possit. **A** qz cui tributoria actio cōpetit eque de peculio a de m rē h̄so agē p̄t̄. **S**ed sane huic modo t̄butoria expedit mō de peculio a de i rem h̄so tributoria iō expedit agere qz in ea domi odicio p̄cipua nō ē. id est qd̄ dño debet non deducitur. s̄ eiusdē iuris ē domi9 cui9 et ceteri creditores. **A**t i hac actōe de peculio añ deducit qd̄ dño debet. a in id quod reliquū ē creditori domi9 odemnat. **R**ursum de peculio iō expedit agē qz in hac actōe toci9 peculij ratio habet. **A**t in tributoria eius tñ qd̄ negociat̄ a pot̄ quisqz tertia forte pte peculij. a q̄ta vel etiā mima negociari. maiorē aut pte in p̄dijis vel in mācipijs aut fenē. pecunia habere. put ergo expedit ita quisqz t̄ h̄ac actionē vel illā eligē d̄z. **C**erte q̄p̄t̄ p̄bare i rez domi h̄suz esse de in rē h̄so agere debz. **Q**ue dixim9 de suo et dño eadē intelligimus et de filio a filia et nepote a nepte a patre auo ve cuius in ptate sunt. **I**llud p̄p̄ie h̄uat in eoz p̄sona. qd̄ senat9 consultuz macedonianū p̄h̄z

vt nō teneat p̄t̄ vel filius. siue pecunia fuit mutuo data. siue aliud i fraude sena. a fil. vt. ff. e. si fili9. g. is at. et. h̄ juli. g. mutui dacōz. **K** **D**irecto. i. eti odicio. directa nō adhi/ta hac adiectōne de peculio vel de m rez h̄so. **S**z nūquid sup̄ dicta sex noia. scz q̄ iussu ex er citoria. isti toria. t̄butoria. d. peculio. et de i rez h̄so fūt noia actōnū. R. qd̄a q̄ sic. a faciūt p̄ eis infimte leges q̄ dicunt de actione de peculio. a sic d̄ singulis. vtz ec̄ i R. i ca. 9. libz t. **S**z jo. contra dicit em̄ q̄ fūt adie/ctōnes actōnuz. non actōnes. a fac̄ p̄ eo ff. de neg. g. l. māda. st. et. ff. d. pecu. l. ij. g. cui cōgruit. ac. **L** **C**odici. l. certi odicione. non adhibita hac adiectōne infitotia. **J** **I**te a de i rē h̄so vt. ff. de in rē h̄. l. i. in p̄inci. ac. **M** **I**ntelligit. fa. ff. d. edē. p̄tor. g. si bu9 et. ff. si cer. pe. l. isti n̄. **D**e noxal. **T**erē. actōmbz. non solū ex otractibz eoz. qui i n̄ra ptate fūt ouem̄ h̄ ec̄ ex delictis. et qz p̄ eis noxalit̄ agit. ideo d̄ noxalibz poit̄ **E** **M**aleficijs idē est ex quasi maleficijs. vt. ff. nau. cau. stabu. l. fi. **S** **E**ruoz. a de h̄ plene diximus. s̄. de act. g. actōnes autez q̄ fecerit. sup̄le ex traneo. et idē i seque tibz articulis. naz cū dño talia cōmittēdo agi n̄ p̄t̄. vt. s̄. d. ob. ex delicto. g. hi qui. et. ff. d. noxa. cū bu9 **D** **A**nato. nescienti cū delinq̄ret seruus. vel sciēt. h̄ tamē p̄hibē nō potuit. alio quin i solidū tenetur vt. ff. de noxali. l. ij. s̄. **E**xtimacōnez. pu ta. r. ad que semper est obligatus. h̄ liberatur dando animal. scz. quousqz actōe iudicati ouema ē. vt. ff. de re iudi. l. miles. g. decem. et. ff. d. p̄t̄. here. **I**tem ne. g. cū p̄dixim9. Accursius florentinus. **N**oxia. vnde ver sus. Noxia delictum. delinquens noxa wtatur. **S**ed qn̄qz vt unur vno pro alio. Accursius.

vt nō teneat p̄t̄ vel filius. siue pecunia fuit mutuo data. siue aliud i fraude sena. a fil. vt. ff. e. si fili9. g. is at. et. h̄ juli. g. mutui dacōz. **K** **D**irecto. i. eti odicio. directa nō adhi/ta hac adiectōne de peculio vel de m rez h̄so. **S**z nūquid sup̄ dicta sex noia. scz q̄ iussu ex er citoria. isti toria. t̄butoria. d. peculio. et de i rez h̄so fūt noia actōnū. R. qd̄a q̄ sic. a faciūt p̄ eis infimte leges q̄ dicunt de actione de peculio. a sic d̄ singulis. vtz ec̄ i R. i ca. 9. libz t. **S**z jo. contra dicit em̄ q̄ fūt adie/ctōnes actōnuz. non actōnes. a fac̄ p̄ eo ff. de neg. g. l. māda. st. et. ff. d. pecu. l. ij. g. cui cōgruit. ac. **L** **C**odici. l. certi odicione. non adhibita hac adiectōne infitotia. **J** **I**te a de i rē h̄so vt. ff. de in rē h̄. l. i. in p̄inci. ac. **M** **I**ntelligit. fa. ff. d. edē. p̄tor. g. si bu9 et. ff. si cer. pe. l. isti n̄. **D**e noxal. **T**erē. actōmbz. non solū ex otractibz eoz. qui i n̄ra ptate fūt ouem̄ h̄ ec̄ ex delictis. et qz p̄ eis noxalit̄ agit. ideo d̄ noxalibz poit̄ **E** **M**aleficijs idē est ex quasi maleficijs. vt. ff. nau. cau. stabu. l. fi. **S** **E**ruoz. a de h̄ plene diximus. s̄. de act. g. actōnes autez q̄ fecerit. sup̄le ex traneo. et idē i seque tibz articulis. naz cū dño talia cōmittēdo agi n̄ p̄t̄. vt. s̄. d. ob. ex delicto. g. hi qui. et. ff. d. noxa. cū bu9 **D** **A**nato. nescienti cū delinq̄ret seruus. vel sciēt. h̄ tamē p̄hibē nō potuit. alio quin i solidū tenetur vt. ff. de noxali. l. ij. s̄. **E**xtimacōnez. pu ta. r. ad que semper est obligatus. h̄ liberatur dando animal. scz. quousqz actōe iudicati ouema ē. vt. ff. de re iudi. l. miles. g. decem. et. ff. d. p̄t̄. here. **I**tem ne. g. cū p̄dixim9. Accursius florentinus. **N**oxia. vnde ver sus. Noxia delictum. delinquens noxa wtatur. **S**ed qn̄qz vt unur vno pro alio. Accursius.

Si quadrupes. De maleficijs seruoꝝ dēn ē. nūc d malefi
cjs irzonabiliū aialiū. pā aut dānū dat hō lib. a tūc locū
h3. s. ad. l. acq̄. p. tot. aut sū9. a tē h3 locū. s. t. i. p. tot. a
aliud aial. a tē h3 locū. s. t. i. vt. ff. e. l. i. in pñ. sed noie dā

Aimaliū. s. quadrupedū. m dati a bipede vtilis locuz
h3 vt. ff. e. l. pen ult. Accursius.

Lasciuia. id ē lux
uria. vel dic facilita
te. vt facit pupillus

Aut feruore. id ē
amore vt si equ9 iu9
ad equā meā adieret
hō stū meū fregerit
et d3 feruoz. qz talo
fec amor. vt i aut. q
mo. na. ef. le. s. illud
d3 feritate. i. crude
litate. scz sua. nō sui
gñis. vt. j. pr. s.

Actio. que vocat̄
in factum. vel simpli
citer de paupie. ac.
f. s. pta. vt. s. e. l.
i. s. sūt aut. a. ff. e. l.
i. in pñ. accur.

Solitus. subauz
di in vtroqz exēplo
ē nā idē est a si n̄ sit
solit9. vt i pñ. h9 ti.

Hoc aut oꝝtra na
tura id oꝝsuetudiem
gñis illi9 aialis. licz
sit sua oꝝsuetudo. vt s
pr. s. nā maior ps e/
qz non pessumd at.
et maior ps bouz nō
cornupetit. qz eq et
boues dñr māfueti. a
māfueti dñr q gre/
gati pascūtur. vñ s.
s. camis nō ē m nūo
ferarum. nec mansue
torū. nā maior pars
canū non mordet. et
maior ps nō grega
ti pascūt. s3 vidz qz
etiā in his feris locū
hēat s3 actio. vt. j. e.
s. si. q est oꝝtra. So.
vtilis. vt ibi locū ha
beat. directa n̄ vt s.
et. ff. e. l. i. s. i. l. s. i. s.

Si genitalis. scz si
a gñe hēat qz sit fera
h3 feritas. i. crudel.

Actō. s. directa. m vbi. i. postq̄. s. de rez. di. s. fē.
nū Paupies. mirabilis ē s3 ex pōsicō a legalis. ideo sic for
te dicta. qz paupiez aliquā facit. sicut et damnū diminuō
vel depdicō p̄monij d3. vt. ff. de dam. ifec. l. iij. Accur.

Caret. qñqz tñ res inaiata iniuriā facē d3 impprie vt. ff.
omo. i. si vt cto. s. plane si comodau. et noie fē bestie n̄ a
p̄ ad noxalē. supradicta duo. gaē hac actōe. a q noie
māfuet e noxaliter tñ agat. vt. s. pr. s. et in pñ. ti.

Edicto posito. vt. ff. de edi. edict. l. hi enim non erunt

Leonē. Itē supū. pāt herā a gñalit̄ omē aial qd dēbeat
nocē. siue solutū siue ligat̄. ita tñ qd dānū n̄ lomin9 facere

**Si quadrupes pauperi
em fecisse dicatur.**

Aimaliū nomine
que rōne carēt si
q̄ lasciuia aut fer
uore aut feritate paupiez
fecim̄ noxal̄ actō lege. xij
ta. pdita est. Que aialia si
noxe ddanē. proficiūt reo
ad liberaōz qz ita lex. xij
ta. scpta ē. vtputa si equus
calcitros9 calce peusserit
aut bos cornupetē solit9
cornupecierit. Nec actio
in his q̄ oꝝtra naturam mo
uent̄ locū habeat. Ceterz
si genitalis sit feritas. ces
sat actio. Deniqz si vrlus
fugit a dño et sic nocuit n̄
p̄ qñdam dñs oueniri q̄a
desijt dñs esse vbi fera e
uasit. Paupies aut est
dānuz siue iniuria faciētis
datū. Nec em̄ p̄ animalis
iuriam fecisse dici qd sen
su caret. s3 sunt q̄ ad noxa
lē actionē ptinēt. Ceterz
sciendū est edilicio edicto
phiberi nos canē verzem
aprū. vrluz. leonē ibi hēe.
q̄ vulgo iter sit a si adūs9
ea fēmerit a nocitū libero
homi esse dicat̄. quod bo

possit. vt. ff. de edilic. edic. l. hi enim. a. l. Genetalitet.
s. Et nocitū. i. corpe. ita qz n̄ sit mortu9. alias ducenti soli
di debentur. vt. ff. de edil. edic. qua vulgo. Accur.
t. Cōdemmet. rōne deformatatis n̄ hira. s3 impēlaz tñ i
curacōne fēaz. a opaz. amissaz a amittēdaz. vt. ff. e. l.
ex hac. Itē adēnat̄ i dupli occasiōe dāni dati i alijs rebz ex

s3 edō. vt h̄ a. ff. e.
q̄. i. s. n. i. s. Accur.

Preter has id ē
preter hos modos a
gendi de edi. edict.

Habebit. s. vtilis
alias. oꝝtra vt. s. e. s.
hic autem. accur.

De eadem id ē ex
facto illo et delicto.

Cōsumit. s3 ē itel
ligendū oꝝcur su. per
cepōe em̄ vna aliā
oꝝsumit. Et ad eundē/
tiā istaz. dic. qz qñ o
petūt ples actōnes
eidē oꝝtra eundē. aut
oēs peāles sunt. aut
oēs rei psecutorie. a
alie peāles. alie rei p
secutorie. Primo cau
s3 distigue. aut om̄s
ex vno delicto. tunc
vna tollit aliā pcep
cōe vt. ff. s. pua. s. lic.
l. nūq̄. i. pñ. nisi i id
qd excedit. vt. ff. vi
to. rap. l. i. a. ff. s. ac
tione a ob. q̄ suū. i.
s. n. et. l. cū ex vno s
licto. nō aut oꝝcur su.
vt h̄ dic. vbi autē ex
diuersis factis. vna n̄
tollit alteram etiam
pcepōe. vt. ff. s. p.
delic. l. nūq̄. ibi. s. o
capite. qñ om̄s sunt
rei psecutorie dic qz
aut oꝝtra eundē danē.
et tūc tollunt̄ abiuu
cem pcepōne nō cō
cursu. vt. ff. lo. si mer
ces. s. culpe aut oꝝtra
diuos. a tūc nō tol
lunt̄ pcepōe. vt. ff.
de ta. ex. l. locū. s. cō
dēnacō. In tercō cau
scz qñ aliā ē penalis.
et altera rei psecuto/
ria tñ. s3 distigue. qz aut ē peālis oꝝiginalit̄. tūc neut̄ p al
tera tollit vt. ff. de fur. si pignore. s. cū furti. a. ff. de odi
fur. si p fure. s. furti. s. tñ fallit i cau vt. ff. nau. cau. sta. l.
idē. s. si. qz ibi alē a petebat de nūc oñi. alē a de nūc spēali
aut n̄ ē oꝝiginalit̄ peālis a tē vna p alē a tollit vt. ff. q me
cā. l. metū. s. l. z. ac. De actōibz diximus videam9 p quos
a. De his. qz exerceant̄. a in hoc incipit. s. nūc aē.

num a equū iudici vidz. tā
ti dñs adēnet. Ceteraruz
No rerū qñti dānuū dat
fit dupli. Preter has at
edilicias actōes a de pau
perie locū habeat. nunq̄
em̄ actōes p̄sertim peāles
de eadē re oꝝcurrētes alia
aliā oꝝsumit.

**De his
per quos agere possum9**

Nunc admonendi
sumus agē posse
quēlibet hominē
aut suo noie. aut alieno ve
lut i pcuratorio tutorio cu
ratorio. cū oli in vsu fuissz
alteri9 noie agē nō posse
nisi p populo. pro liberta
te p tutela. Preterea le
ge hostilia pmissuz ē furti
agē eoz noie q̄ apud ho
stes essent. a reipublice cā
abessent quieue in eorū c9
tutela essent. et quia hoc
non mimam incomodita
tē habebat. q̄ alieno noie
neqz agē neqz excipe acti
onē licebat. cepūt hoies p
pcuratores suos litigare

Nam a morbus a etas. et
necia pegrinacō. itemqz
alie multe cāe. sepe homi
nibz impedim̄to sē qm̄m9

ria tñ. s3 distigue. qz aut ē peālis oꝝiginalit̄. tūc neut̄ p al
tera tollit vt. ff. de fur. si pignore. s. cū furti. a. ff. de odi
fur. si p fure. s. furti. s. tñ fallit i cau vt. ff. nau. cau. sta. l.
idē. s. si. qz ibi alē a petebat de nūc oñi. alē a de nūc spēali
aut n̄ ē oꝝiginalit̄ peālis a tē vna p alē a tollit vt. ff. q me
cā. l. metū. s. l. z. ac. De actōibz diximus videam9 p quos
a. De his. qz exerceant̄. a in hoc incipit. s. nūc aē.

Nunc quēlibz. s. idoneū p̄t suū q̄ nec suo nec alieno
noie admittit vt. C. de iudi. l. sū9. Itē p̄t pupillū
vt. C. qui leg. p. h. p totum. furtū captiuis vel
b. Preter. eoz. si quis facēt̄ rei publice cā absētibz

Qui. s. pupilli. eui. q. si di. noie eoz qui sūt in tute.
Cuius. i. ali. la captiuoz a republice cā absentium
Impedimēto. S. qd si nullū sit impedimētū. R. n. idem
vt. ff. de pcur. l. i. §. vsus. libet. aptis tū ad b. siue gna
Verb. ymo qbul. hē sū spēalit. in casibz tam spēale
mādatū erigē. vt in dicto de li. ho. vt. ff. de pcur. l. pō.

qē simāto alicū q in
ueiat maritū filie mee
vt. ff. de ritu nup. l. ge
nerali. itē in cā suspe
di tutoris. vt. ff. de p
cur. nō solū. §. fi. Itē
qñ duos gñalit facio
pcuratores. nam neu
ter ab altero eriget
nisi habeat spēale mā
datū. vt. ff. de pcur.
l. itaqz. a. l. q. duos.
Itē in re. resti. pec.
vt. ff. de mio. l. illud.
§. si talis.

Cuicūqz. s. habi
li n. militi. vt. ff. de p
cur. fili. §. vefaz. Itē
nō femina. vt. ff. de p
cur. femis. Itē n. hīs
imminens impedimētuz
quare non possit co
gi. vt. ff. de pcur.
l. neqz femina. Itē
nō minor. xv. annis
vt. ff. de pcur. si mi or
Itē non furiosus vel
mutus. vt. ff. de pcur.
l. ij. §. furiosus. a. l.
mutus. i. R. n. Itē nō
accusatus de crimine
capitali. vt. ff. de p

Re tuā. cu. l. r. eū
§. a. vñā a ples. ergo
nuncius a pcurator.
qd verum est. vt. ff.
de pcur. l. i. §. i.
Defendere. s. man
dato ieuemēte. alias
simpliciter posituz hoc
vbū defensor sine mā
dato. h. pcurator. cuz
mādato ē. vt. ff. de p
cur. si pcurator. §. p
strarium. et facit ad
huc. §. ff. fam. h. cis.
l. plane. in fi.

Libro. vt. §. e. q
da. tu. te. pos. p totū
et de leg. ag. tute. p
totū. a. p alios seqntes titū. vsqz ad titū. §. satida. tu. a. cu.

De satisfaciōibz. facta mencōne procuratorum a quibus
satisfacio erigitur. o. petenter de satisfaciōne subiūgit.

Atisfaciōnum. possessōr. suo noie conuentus.
Cū eo. reo victo. men sit oñs rei. vt. §. S
n. intelligē. cū no. donac. §. est et aliud.

Periculum. ff. de iuu. l. ne postea.
Edici. scz pretoris. quod edictum tamen non habem⁹
His. s. tutoribz a curatoribz. S. qñ b. R. n. forte tunc
qñ erāt dati l. testari p in qñcōz. nā tē n. cauebāt de rato.

rem suā ipi exequi pnt.
Procurator neqz certis
vbis. neqz p. sēte adūsa
rio ymo plezqz eo ignorā
te ostituit. **C**uicūqz ei per
miseris rē tuā agē a defen
deris tu⁹ pcurator itelli
git. **T**utores a curatores
quē admodū ostitunt p
mo libro expōitū ē.

De satisfaciōibus.

Satisfaciōnū mo
dus ali⁹ antiqta
ti placuit aliū no
uitas p vsuz āplexa ē. **O**li
em si in rē agebat satisfā
re possessōr opellebat vt si
victus esset nec rē ipaz re
stituet. nec eius litis estia
ciōne ptas esset petitori a
cū eo agendi. aut cū fide
iussoribz eius que satisfā
cio appellat iudicatū sol
ui. **V**nde aut sic appellat
facile est intelligē. namqz
stipulabat quis vt soluere
tū sibi qd fuit iudicatum
multo magis is qui in rem
actōne ouenibat satisfā
re cogebat si alieno noie
iudiciū accipiebat. **I**pse
autē qui in rem agebat. si
suo noie petebat satisfā

Satisfaciō. de facto. Accursus florentinus.
Hec itaqz erāt. h. nō dz esse. §. fm jo. qz et qd sequitur
est de antiquitate. suo noie agēs nō caueat rē ratā esse
Agebat. vt. dñz hituz. vt. §. e. §. ipe at. a. §. pcur.
Oimō. s. cū mandato. l. sine mādato. **Q**uia nemo.
pō antiqz reglāz q ec hodie bō est. vt h. a. j. e. §. si rō reul
a. ff. de pcur. l. si vidz
Cogebat. m hoc
solo cau dferbat ab
actione in rem. licz p
m. l. a. vba huculqz
ter eas notauit dñz.
Satisfaciō. id est
nullā pmissionē per
fideiussōres facē. naz
satisfaciō p fideiussō
res fit. vt. ff. q. satda
co. l. i. nā nec de sfen
deno nec de dolo qd
absit. nec iudicat sol/
uē pmittit. q ita ori
n. nē sub hac clausula
scz iudicatus solui nec
vllā aliā n. vñā quāz
subiē. S. ecōtra nū
qd actor aliqui facit
satisfaciōnē. die q. sic
q. duas. pmo q. litem
ostetabitur vsqz ad
duos mēses cōmunes
randos a die vbi por
recti. vt i. aut. §. ex e.
cu. a. his. §. q. e. aut.
C. de lit. §. l. libellū
Aliaz q. p. s. h. et vsqz
ad finē. et si vict⁹ fue
rit iuste se mou. hē li
tez. decimā ptis litis
noie expen. az dabit
reo. vt in aut. de lit.
§. ad ocludēdas. q. ē
m. C. de p. a. ch. aut
gñalit. qñqz tū hee
due ex osuetudie n. s.
Perma. uantur
neat. satisfaciō apels
lat iudicō fisti. vt h
p. a. ff. q. satisfā. co.
l. ij. §. p. tor ait. in fi.
Et caue tibi i notāda
dñā hōz captoz. h
em pmū loqtur qñ i
mobilia non possidz.
vt h. a. ff. qu. satisfā.
co. l. sciendum. ff.

nō cogebat. pcurator ve
ro si in rez agebat satisfā
re videbatur rem ratam
dñm habiturum. piculū ei
erat ne itez dñs de eades
re expiat. **T**utores a cu
ratores eodē mō q a pcur
ratores satisfāre debere
hba edicti faciebāt. s. ali
qñ his agētibz satisfācio
remittebat. hec ita erāt si
in rem agebat. **S**i vero i
psonā ab actoris qdēz p
te eadē obtinebat q dixi
mus in actōne qua in rem
agit. **A**b eius vero pte
cū quo agit. siquidem ali
eno noie aliqs interuenirz
oimodo satisfāret. **Q**uia
nemo defensor i aliena re
fine satisfāciōne ydoneus
esse credit. qd si p. prio no
mine aliqs iudicium acci
piebat in psonaz iudicatū
solui satisfāre n. cogebat
Sz hec hodie aliter ob
seruant. siue em q. i. in rem
actōne cōuenitur hūe pso
nali suo nomine nullā satisf
dationem p litis estimaci
one dare opellit. s. p sua
tīm psona q i iudicō per
maneat vsqz ad terminuz

est tps diffinitie snie. S. nūquid fideiussor tādū teneē. l.
qndū durat lis. R. n. d. i. n. g. aut fideiussit in etū tps. tē
tādū teneē et nō vltra. vt. C. de fidei. l. pen. aut n. nec
in cā publica. nec i septis. et tūc n. teneē vltē duos mēses vt
dicta. l. C. de fidei. §. d. Et ē rō. qz actor vidz sibi imit tē
cū pmissit litē se ostetatur vsqz ad duos mēses. vt i. aut.
§. ex e. col. vii. §. i. Si at in cā publica l. i. septis. tūc pe
tuo l. qd ē veri⁹ vsqz ad tēmiū teneē. cū tū durz in stā cia
cāe. vt. C. de iud. l. p. per. §. i. pñ. S. nūqd sub peā fiet h. sa
tisfacō. R. n. nisi ouemāt inē ptes. h. in esse tū venit. vt

ff. qui satisfada. eo. l. ij. §. si si est pmissa. a. e. statutū tps i
 fra qd teneat fideiussor. si qdē sex mēsiū ē. infra alios sex mē
 ses potit fideiussor. morā purgare. si mai⁹ nō hēat. tū msi
 sex mēses infra qd pē a mora pene purgari si exhibeat reus
 lz pmo exhibere nō fuit. vt. C. 8. fid. ius. l. anpe. S3 qd si pos
 sidet imobilia tū q valēt. p. a. oueniat m. c. nūqd satisfada
 bit. R. n. sic ad m. i. m
 eo qd excedit. q. qd
 nū ē m. toto q ad totē
 idem erit i. pte q ad p
 tem. vt. ff. de acqui.
 hē. l. si seruus eius
A Caucōz. f. iudicō fi
B Promissioni. l. i.
 scz vbi possidet imo
 bilia. Item ppter pri
 uilegiū. vt. C. de pū.
 agē. l. si. et. C. li. xij.
 de dig. l. qē. i. ē a m
 casu qn si possidz imo
 bilia. vt. C. vt omēs
 tā a. q. cri. l. i. ibi ius
 ratorie tū caucōz qē.
C Promissionez. res
 pte dare opelliē vt
 yconom⁹ a alij elici.
 vt in aut. de sā. epis.
 §. si quis pro pecua.
D Pro q̄litate. vt si
 sit parēs vel p̄onus
 quilibet fideiussor p
 yto neo accipiē. vt. ff.
 de m. ius. w. vt. eaz. l.
 .i. ij. a. ij. a. ff. q. sat.
 da. co. l. ij. §. ij. a. §. q.
 ait pretor. S3 nūqd
 hodie indistincte sat
 dandum est. vt i. aut.
 de exhi. a. intro. §. si/
 scepto. q. ē i. C. 8. l. i.
 of. aut. offerat. R. 2.
 illa v. distictōez hui⁹
 .l. intelligit. nā poste
 riores p. p̄ores itelli
 gūt. vt. ff. 8. le. a. se.
 o. l. §. a. posteriores.
E Persone. scz rei. f. **M**andatum. extra ius factum.
G Innuatū corā iudice demōstratū. p̄t a tē sat. dare
H Cōfirmatū ipete n. nā ofirmaē. n. tenet. vt. §. p̄
I Dabituz. i. q. dñs ratū habebit. a. omittit qn dñs scit
 a p̄ hēe ratū a n. hz. vt. ff. rē ra. ha. q. ei. et. ff. de so. l. rat.
 vbi d. ratū at hēe dñs d. cū p̄mū ecior fēs ē. h. tū distigue
 an sit cū hēe mādātū. a tē n. cauet. vt. C. de sat. l. i. a. et uz
 ē q. nō hz. et tūc ec cū satisfadōe nō admittit. vt. ff. de ne
 gg. si pupilli. §. si. aut dubiū ē. et tunc v. pe. ē in electōe rei
 vtz erigat p̄bacōz mādātū a pcuratore. an satisfada. tēpi
 at. a. p. eo ar. i. aut. de col. §. eos ifi. col. ix. S3 ibi non lo
 quitur de pcur. §. de exa. tōre t̄butoz. S3 jo. ecōtra dicit
 eē i. electōe pcuratoris qd duoz istoz facē velit. q. q. ci
 ens ad duo qd alēnatie tenet. ei⁹ ē elecō. vt. §. 8. acf. §. huic
 B. at distiguebat. vtz dicēs. n. hēs mādātū. a tūc probz
 mādātū andicat dubito. a tē sat. dat. S3 jo. opi. verior est
 p̄stat ec aliā caucōz pcurator actoris. f. de sfendēdo eū. p
 q. agit. vt. ff. de pcur. v. i. §. si. al. denegat ei actō. vt. ff.
 de pcur. l. mut. §. pena. i. boīs filioz. vt. C. 8. lo. ma. l. i.
K Alienaz. vt p̄res i. et de lo. q. li. l. si. §. vbi at. Jt orz

litis. vel omittitur sue pro
 missioni cū iureiurādo quā
 iuratoriā caucōne weat l
 nudā pmissionē vel satisfada
 cionē p q̄litate p̄sone sue
 dare opelliē. Sin autem p
 pcuratorē lis v̄ infertur
 vel suscipit in actoris qui
 dem p̄sona si nec mādātū
 actis inuatu⁹ est vel p̄ns
 dñs litis in iudicō pcura
 toris sui p̄sonā nō ofi ma
 uerit ratā rē dñm habituz
 rū satisfadōez pcurator
 dare opelliē ead obfuaō
 et si tutor vel curator vel
 alie tales p̄soē q̄ alieaz re
 rū gubernacōz recepunt
 litē q̄busdā inferūt p aliā
Si nō aliquis ouenitur
 siquidē p̄ns pcuratorē da
 re patus ē p̄t vel ipē in iu
 diciū venire. et sui pcura
 toris p̄sonā p iudicatū sol
 uū satisfadōnē solēm stipu
 lacione firmare vel ext iu

phanotropho a getropho. vt. C. de epi. a. et. in orpharo
 tropho s. Jt yconomi l. actōes l. iudici. vt. ff. q. cui⁹ qz vni
 uer. no. l. i. §. qbz. a. l. nulli. a. l. j. §. i. a. C. de sacrosac. ec.
 iubem⁹ ēca p̄n. ibi. nulli yconomo. a. C. de ep. a. cl. omīs q̄
 vbiqz. §. 8. n. lomi⁹. Jt apoc̄pharij vt i. aut. quō op. ep. §. a
 illis. Jt mḡat⁹ noie mācipij. vt. C. de iur. p̄p. calū. l. ij. §. i
 Jti em̄ p̄nt inferri p
 aliam vt hic subicit.
I Inferūt. p. pcura
 torē. qd ē intelligen
 dū si p̄us ip̄i litē ore
 sterē. et sic litū domi
 eff. aat. vt. C. 8. pcur.
 .l. neqz. alias non cuz
 non dñi h̄ admistrat o
 res sē. et procurator
 a dño d. z ostitui vt. ff.
 de pcur. l. i. m. p̄n. §. si
 ipē sup̄dicte p̄sone a
 gūt. nūqd de rato ca
 uēt vel d iudicato sol
 uū si ouemunt. R. nō
 vt. C. 8. admi. tu. l. tu
 tores debita. et. l. sci/
 m⁹. §. defensionē. sed
 tū i tutor euidet dicē
 lex of si sit incertū de
 officio suo. vt. ff. 8. ad
 mi. tu. l. vulgo. §. ēte
 ibi nō dic q. debeat d
 rato cauē. §. q. re⁹ dā
 num nō subibit p̄te
 rea q. iste n̄ sit tutor.
 S3 q. est rō q. pcura
 tores satisfad. h̄ sup̄/
 dicte p̄sone nō. R. n.
 qz sup̄dēe p̄sone q̄si
 dñi sē. vt. ff. pro em̄
 pto. l. q. fidi. §. si tu
 tor. et. C. 8. ep. et cl.
 orphanotrophos. h̄
 i. pcuratoribus sec⁹.
 qz n̄ sē dñi vē. h̄ fide
 vt. ff. de pcura. l. i. i
 m. **P**resēs. p̄n.
 p̄ntē accipe ec si sit i
 ortis vel i otinētibz edificijs. vt. ff. 8. pcur. l. p̄ns. et. l. q. i
Pt. i. d. 3. v. m. q̄sdā. dicit ei q. si dñs ē p̄ns. l. foroz. et. l. i. d.
 ipē tū d. z fideiubē pro pcuratore suo. si at absēs ē pcur.
 p̄t fideiussores suos dare. et facit. p. eis. ff. iud. sol. si ad d
 fendēdū. et. ff. de pcur. l. q. p̄o. i. p̄n. vel ēte diei p̄t. q. ec si
 dñs ē p̄ns tū possz pcur. daē fideiussōes. eū ec sine mādato
 q̄libz possit aliū defēdē. vt. C. de sat. da. l. i. et. C. de pcur.
 .l. exigēdi. et ec iūtū. et. ff. de solu. et ita p̄p. accipiē h̄ v
O Exponē. actori vel notario sēbeti pcuracōz. **B**ū p̄
 ex cui⁹ stipulacōe q̄rit actori vtilis actō. vt. ff. rē. pu. sal.
 fo. l. n. q̄si. **A**lis q̄ clausule tres sūt. f. d. defēdēdo reo.
Clausus. et de tolo qd absit. et qd sonat ip̄m h̄bū.
Cōpelliē. p iudicē. vt. ff. iud. sol. l. iudicat solui. et
Cōdes sui. nā hz natz h̄ stipulacō vt ad hēz. **H** dicit
 des f̄nseat sic illa iudicō listi. vt. ff. si qd cau. l. si eū q̄ i iure
Iplius. scz rei. t. **E**xponenda. a procuratore.
Vemat. scz reus qui litem prius ofestatus ē suo noie.
Fideiussor. datus nunc a procuratore.
Contmentur. ergo debet condemnari procurator p̄ns
Si nō p̄esto. id est post lit. contestat. Accurfius.

Partial text from the right margin, including some red initials and fragments of text.

Satisfacōz nō q̄ siue inueniat pcurator añ līf. dē. vt s. e. s. si vero d̄z satisfare siue p̄sea vt h. a. C. de cōforē. eul. li. l. i. nec ob. qd̄ d̄z q̄ d̄z fieri añ līf. dē. vt. ff. s. p̄cu. l. pō. s. rati habicō. qz ibi m̄ueit pcurator añ līf. dē. vbi autem postea interuenit a postea satisfat. vt dictum est. p̄remo. sc̄z p̄curator. **3** **D**ictū s. e. s. ab eius. Ac.

Regia. s. ostātino polis. vel dic de veti
Caput. roma. C. s. ve. ut. enu. l. i. s. n. l. i. a. s. h. et h. q̄le
Sequi. pmo n̄ vi deē inspiciendū quād ibi fiat. vt. ff. de offi. p̄li. l. s. l. s. q̄ e. s. h. h. est itelligēda qñ ex ē ta sc̄ia est o fuerit l. ler. non p̄ error em vt. ibi. a. facit ad hanc. ff. de lega. et sena. s. ul. l. de quibus.
De p̄petuis. qz de actōibz ē dictū. a q̄ dā sūt p̄petue. quedā nō. iō de his pomit. vt. j. e. in p̄n. Itēz q̄a q̄daz ēnistorie sūt he redibz a contra here des. et de his pomit. j. e. s. non autem.

De loco. ex. l. xij. ta. vt fam h̄. vt. ff. fam h̄. l. i. i. Itē norat. de paupie. vt. s. h. q̄z dru. paupe. fecit. di. i p̄n. Itē de nora. vt. s. de nora. sin autem.

Cōsulto. vt here ditatus peticō. vt. ff. de hē. p̄e. j. veniūt. s. p̄die. a. C. de p̄e. h̄. l. i. i. p̄n. Itē s̄iq̄ clauū de naue abstru lerit. cui q̄cā tō nauis perit. vt. ff. de icen. rui. nau. l. i. j. s. senat.

Cōstōibz. vt odi. ff. de odi. ex lege. l. vnica. a. ff. ad l. jul. de adul. qd̄ at ex his. et. C. de do na. l. si q̄s. ar. s. fi. a. s. de acf. s. f. pl. i. vel ex q̄cūz alia pte iūt. vt plebiscito. vt. l. i. acq̄l. vt. s. ad. l. ac q̄l. s. ceterz. a. ff. ad. l. acq̄l. l. i. i. nā qñqz s̄ ptes iūt p̄t p̄to tū. vt. s. de iusti. et iūt. s. stat. et tot ē ius ciuile. vt. ff. s. iusti. et iūt. l. ius at. a. actōes ex eo descēdētes sūt p̄petue. vt h̄ dic. i. s̄ne p̄finicōe t̄p̄is s̄m antiq̄ t̄p̄a. h̄ sacre ostōes i p̄soālibz metas iposuerūt. xxx. āmis. vt. C. de p̄sc̄p. xxx. l. p̄l. an. l. sic. a. l. om̄s. et. C. q̄bz nō obicūt. lō. t̄p̄. p̄sc̄p. l. ne q̄ vnū. et. C. de an. excep. l. i. et de osti. pec. l. ij. In reali bz aut ipōit meta p ostōes i rebz mobilibz triū ānoz. i i mobilibz. x. an. mē p̄ntes. xx. mē absētes. a s̄ qñ titulū h̄z possessori. alias. xxx. an. vt. C. de vsuca. ēnffor. l. i. et. s. de vsuca. s. i. In ypotecaria ec̄ q̄ ē in rē c̄ta statuūtur t̄p̄a. vel. x. vel. xx. vel. xxx. vel. xl. an. vt. C. adū. cer. l. diuēnum. et. C. de p̄sc̄p. xxx. an. cū notissimi. et de an. excep. l. i. s̄z q̄ mō erat p̄petua rei v̄edicacio s̄ antiq̄ t̄p̄a. pmo t̄p̄alissima. vt. s. de vsuca. i p̄n. R̄ n. q̄ h̄ dic q̄ erāt p̄petue. s̄ p̄soāles

enim s̄m veterem reglam vt iam dictū est aliene rei sine satisfacōne defensor idoneus intelligitur. Que omnia apci⁹ a p̄fectissime a quotidiano iudiciorum vsu in ip̄his rez documētis apparet. Quā formā n̄ solū in hac regia vrbe sed ec̄ in oibz nostris puincijs et si p̄t̄ impiciā forte aliē celebrabat̄ obtinere cen semus. cū necē ē oēs puin cias caput omniuz n̄ aruz ciuitatū. i. h̄ac regiā vrbe eiusqz ob̄uantiā sequi.

De perpetuis et t̄p̄alibus actionibz et que heredibz et cōtra heredes trāseunt

De loco admonē di sumus eas qui dem actiones que ex lege senatusue consulto siue ex sacris ostōibz p̄ficiscū tur p̄petuo solē antiqui tus op̄etē. donec sacre cō

coe ex lege q̄ dāz ex ostōibz qui bullibz. post. l. xij. ta. ostituf. vt ff. de odi. ex lege. l. vnica. a. ff. ad l. jul. de adul. qd̄ at ex his. et. C. de do na. l. si q̄s. ar. s. fi. a. s. de acf. s. f. pl. i. vel ex q̄cūz alia pte iūt. vt plebiscito. vt. l. i. acq̄l. vt. s. ad. l. ac q̄l. s. ceterz. a. ff. ad. l. acq̄l. l. i. i. nā qñqz s̄ ptes iūt p̄t p̄to tū. vt. s. de iusti. et iūt. s. stat. et tot ē ius ciuile. vt. ff. s. iusti. et iūt. l. ius at. a. actōes ex eo descēdētes sūt p̄petue. vt h̄ dic. i. s̄ne p̄finicōe t̄p̄is s̄m antiq̄ t̄p̄a. h̄ sacre ostōes i p̄soālibz metas iposuerūt. xxx. āmis. vt. C. de p̄sc̄p. xxx. l. p̄l. an. l. sic. a. l. om̄s. et. C. q̄bz nō obicūt. lō. t̄p̄. p̄sc̄p. l. ne q̄ vnū. et. C. de an. excep. l. i. et de osti. pec. l. ij. In reali bz aut ipōit meta p ostōes i rebz mobilibz triū ānoz. i i mobilibz. x. an. mē p̄ntes. xx. mē absētes. a s̄ qñ titulū h̄z possessori. alias. xxx. an. vt. C. de vsuca. ēnffor. l. i. et. s. de vsuca. s. i. In ypotecaria ec̄ q̄ ē in rē c̄ta statuūtur t̄p̄a. vel. x. vel. xx. vel. xxx. vel. xl. an. vt. C. adū. cer. l. diuēnum. et. C. de p̄sc̄p. xxx. an. cū notissimi. et de an. excep. l. i. s̄z q̄ mō erat p̄petua rei v̄edicacio s̄ antiq̄ t̄p̄a. pmo t̄p̄alissima. vt. s. de vsuca. i p̄n. R̄ n. q̄ h̄ dic q̄ erāt p̄petue. s̄ p̄soāles

h̄ meta imponit t̄ā in realibz q̄ i p̄sonalibz. It̄ caue tibi qz due p̄sonales sūt ciuiles q̄ durāt p̄ annū tm̄. vna iniuriāz q̄ descēdit ex. l. cornelia. vt. C. de miut. l. si n̄ quicij. alia q̄ datur ex. l. juli. repetūdarum. vt. ff. ad. l. juli. repet. l. ij. **S** Cas. l. p̄sc̄p̄tozias penales. et tūc nō est necē. p̄lerūqz vel si habes p̄lezqz. expone vt. j.

stōnes t̄ā in rē q̄ in p̄sona libz actionibz certos fines dederūt. Cas. No q̄ ex pro pria p̄toris iurisdictione p̄ dent p̄lerūqz intra annuz viuē. Nā et ip̄i⁹ p̄toris in tra annū erat impiuz. Ali qñ tñ a ip̄petuū extēdunt id est vsqz ad fines ex ostō nibz introductum. Qua les sunt hee quas bonoz possessori ceterisqz q̄ here dis loco sunt accomodat Furti quoqz maifesti actō q̄uis ex ip̄sius p̄toris iurisdictione. p̄ficiscat̄ tam p̄ petuo dāz. absurdū ei esse estimauit āno eam detmi nari. Nō om̄s aut actio nes q̄ et in aliq̄e a ip̄o iure ciuili op̄etūt. a a p̄to re danē et in heredē eq̄ op̄etūt aut dari solent. Est em̄ certissima iuris regula ex maleficijs penales acti ones in heredem rei non

Plerūqz h̄ dic. p̄t̄ rei persecutorial q̄ p̄petue sūt nisi in re cistoria que annalis ē qz otra ius ciuile dāz vt. ff. de ac. et ob. l. i honorarijs. et. s. s. ac. s. curius. et. j. e. s. It̄ nisi in redibi torijs. q̄ dantur ad t̄ps. l. z rei sint p̄secutorie. vt. ff. de edi. sciendum. s. fi. qz dāz otra id qd̄ cō uenerūt otrabētes. It̄ fallit d̄ca regula. ff. q̄ fal. ti. h̄ actio nis. s. has actōnes. a q̄ in frau. cre. l. ait p̄ toz. s. ānus. et. C. de do. l. fi. et. ff. de eo p̄ quē fac. ē. l. i. s. peni. Si aut sūt penales p̄ torie. loc̄ h̄z qd̄ h̄ d̄z. vt sint annales. siue sint penales ex vt̄qz p̄te. siue ex altera tm̄. ff. de calūp. l. i. a. de ius w. l. p. a. ff. s. a lie. iu. mu. l. p̄ annū. i Annū. s. vtilē. naz de t̄libz āmis p̄tores loq̄bant. vt. ff. de vi et vi ar. l. i. s. annus et. ff. de edi. edict. l. sciendum. s. fi. nisi i ca suvbi est vtilis ad sui p̄ncipiū. sed cōtinu⁹ ad sui processum. vt de calūp. annus.

Aliqñ. ecce quas re dicit p̄lerumqz.

Costōibz. de quibus dixit. s. e. in p̄n. **P**ossessori. id est cuilibz possessori q̄ de iur. p̄torio q̄ h̄z hē. p̄e. bo. pos. de q̄ hēs ff. de fideicō. h̄z. p̄e. p̄ tot n̄ Sūt vt q̄bz est restituta hēditas p̄ fideicō missuz q̄bus dāz hē. p̄e. fideicō missa. ia. de q̄ hēs p̄ dicto. ti. p̄ totuz. **P**rofiscat̄. nota actōnem furti manifesti esse p̄toriz. sed non manifesti est ciuilis. vt. s. de nora. s. sunt autem. **E**stimauit. s. p̄toz et idē i q̄libz p̄eāli i eo q̄ p̄ueit ad s̄ inq̄ntē. vt. ff. de vi et vi ar. l. i. in p̄n. et. ff. de do. l. sabin⁹ q̄ **N**ō om̄s. pomit diuisionē. nā alie sunt trāstorie alie nō sed supior fuit. q̄ alie erant p̄petue. alie non. vt. s. e. in p̄n. **I**psō iure ciuili. **P**olent scilicet iure p̄torio. **E**x maleficijs. s. puatis. vt subic̄ i exēplis. a subaudi. vel q̄si maleficijs. vt. s. de ob. ex q̄si delict. s. fi. Quid i publicis de q̄bz tractat̄. j. de pub. iudi. R̄ n. idē. et p̄l. quia etiā līē oē. non trāseūt otra hēdes. vt. ff. de accu. l. ex iudicō. nisi in qñqz casibz. p̄m⁹ ē. l. juli. maiestatis. i duobz caplis tm̄ ei⁹ leg. vt. ff. ad. l. juli. maiestatis. l. fi. sc̄ds ē em̄ hēseos. vt. C. de apost. l. ij. et. l. apostataz. i fi. terci⁹ ē crimē t̄pe tūdaz. q̄: t̄⁹ s̄ residuis. q̄nt⁹ p̄cutat̄ em̄. vt. ff. ad. l. jul

pecu. l. fi. ac. / in lis fuit cōtes. vt. j. e. s. penales. et. ff. s. a. Cōpetere. accu. ex iudicōz i fi. Itē n̄ aliqd ad hēdē puenerit tūc ei teneē. vt. ff. de calūp. in heredē. et. ff. qd met. cā. videam. in duobz tñ casibz ē oītra. vt i actōne vi bo. rap. q̄ n̄ dāc in hēdez. licz ad hēdez aliqd puenerit. sed furtia dāc oīdicō. vt. ff. vi bo. rap. l. ij. s. fi. Itē interdictō vñ vi. qd in hēdē nō datur. s̄i factū actio vt. ff. de vi et vi ar. l. ij. s. fi. accur.

b In iuriē. id est le/ gis acqūlie actio.

c S̄z heredibz id ē de heredibz eoz qui passi sūt h̄ maleficia.

d Actōes. nā hec n̄ datur heredi nisi lis contestetur.

e Actōne. hoc iteo qz nō ē in bonis n̄tis ante lit. et. vt. ff. de iniur. l. iniuriar. l. iij. in pñ. et. l. in test. Et est alia rō qz nihil n̄ s̄ p̄mōnio atest. nec reo adest. vt. ff. s. col. bo. cum emancipati. s̄. emancipatus. Sūt et alie similes ei vt subit. in quibus nec aliqd de p̄mōnio atest nec reo aliquid adest vñ idē iur̄ est quod et in ista. vt est actō i factū q̄ dāc oītra liber. tum v̄ cantē p̄onum in ius sine vema in. l. aureis. vel filia vocāte p̄ez. vt. j. de pena te. liti. s. fi. et. ff. s. in ius v. l. penl. Itē in p̄laribz actōibz. vt si quis habeat possē v̄ suspensū. vt. ff. de his q̄ dēt. l. fi. s̄. q̄ aut. Quidā dicūt idē de actōe i fēm de calūniatoribz vt. ff. de calū. l. h̄ actio s̄ ēte ibi alia ē rō. qz h̄z oīdicōz ob tur. cāz. vt ibi s̄. j. qz abest ibi aliqd actōri et adest aliqd reo. vñ nō ē s̄is sup̄di.

f Inueniatur. h̄ continuatur ille. s̄. qui est. j. penales

g Aliqñ actio. i. actio de dolo nata p̄t̄ doli adhibitiū in oītrahēto. nā si dedit doli cāz oītractui. nō agit actioe ex eo oīctū. cū nulli s̄ sit. s̄ de dolo. vt. ff. de do. l. elegat̄ i pñ. si ei cēt icidēs agereē actōe ex eo oīctū vt purgareē doli. vt. ff. de ac. et ob. l. ex oīctibz. et. ff. de ac. emp. l. jul. s̄. si v̄ditor. et daret̄ i hēdes. vt. ff. de ac. et ob. l. ex oīcti bz. Vel pone casū q̄ doli fuit incidēs vel sup̄uēmes. et remanēt oītract. et n̄ agit oītra hēdez nisi sup̄uenerit aliqd ad eū. vt i actōe depositi q̄ dāc i duplū oītra eū q̄ doli omi sit i deposito cā tumult. vel icendij. vel rui. v̄ nau. s̄ i hēdē n̄ dāc i duplū ex dolo defūcti. l. i. simplū def. vt. ff. de positi. l. i. s̄. i. Itē q̄lis est actō i fēm q̄ dāc oītra agrimēsores non at̄ adū. h̄ dē ei. vt. ff. si mēsoz fal. mo. di. l. iij. s̄. pe. qdē in actōe ex stipulatu iudicio s̄isti i eo q̄ erat ouent. in iur̄. vt. ff. si q̄s cauē. si eū. s̄. q̄ iniuriar. Itē i actioe t̄butoz ria. vt. ff. de t̄bu. l. illud. s̄. fi. et de his casibus loquit̄ h̄. s̄. alias at̄ ex oītractu agit̄ oītra hēdē ec̄ de dolo defūcti regula rit. vt. ff. de ac. et ob. l. ex oītractibz. et. l. ex depositi q̄ sūt

opetē. veluti furti vi bono rū raptorz iniuriarz dāni iniurie. s̄z heredibz hmōi actiones opetūt nec dene ganē excepta iniuriarum actione et si q̄ alia similis inueniatur. Aliqñ tamē etiā ex oītractu actio oītra hēdez nō opetit veluti cū testator dolose s̄satus sit in deposito et ad heredez ei. nihil ex eo dolo puenit Penales autem actōnes q̄s supra diximus si ab ip̄s principalibz persoīs fu erint contestate et heredi bz datur et contra here des trāseunt. Superst vt amoneam. q̄ si an̄ rem iudicatā is cū quo actū ē satisfaciāt actōri officio iudicis ouenit eū absolue l̄z i ea cā fuiss̄ iudicij acci-

huic oītrarie. et hāc sp̄ealitātē denotat h̄ s̄ra cū diē. aliqñ h̄ dolose. dolo dāte cāz oītractui. vel die inci. tñ ac. denti vel sup̄uēmeti vt mō dixim. Actō i fēm p̄petuo oī hēdē et oī defūctū da reē. vt. ff. de do. l. itaqz. s̄z de dolo oli. j. anū vtilē hodie scz biēmū oītinuū dāc. vt. C. s. do. l. fi.

k Dixim. vt. s̄. e. s̄. l. Cōtestate. in at̄ ymo vt dēt hēdi sola p̄paracō suffic. vt. ff. de iof. test. postum. s̄. fi. jo. vel sine p̄para cione datur querela heredi. accur.

m Sanē. nisi in duo bz casibz. Primus cū agit ad opas oītra li bertū. et moit̄ p̄o. n̄ extraneo hēde re licto ad quē nō trāse ut ope. ec̄ lit. et. vt. ff. de op. lib. l. opaz rū iudicō. sedus in pa tre repetēte dotē fi. lie q̄ a viro diūterat. et dēdat p̄t̄ c̄neo hē de relicto. ec̄ it. et. nō trāsit. vt. C. s. rei vxo. ac. s̄. videam. n̄ Trāseūt. nisi i du obz casibz. p̄mus in a ctione de dolo. vt. C. de dolo. l. fi. sedus i re tractione alicui. i ser ututē vel libertatē q̄ p̄ collu sionē p̄nūcia tus fūat in gēnuis vt. ff. ne de sta. defunc. l. i. s̄. sed interdum. o Superst. h̄ de vi ta et f̄nitu actōe dca fm q̄ i R̄ica p̄misit dca sūt. nūc s̄ iudicis officio. qd cū expōnē

debeat. iā pauca vt modicū respiret s̄libat. nā ocept̄ fmo nē q̄s retinē p̄t̄. ab obf̄uacōe iudicij. nā p̄ncipalis cā ē p̄ Absoluere scz sublata solucōe. vt. s̄. q̄ mo. tol. ob. i

Equit̄. qz excepō vicē tenz actōis. vt. ff. de ex/ p̄ncip. l. i. iō p̄ actōes poit̄ s̄ excep. Et qz s̄ armis actō ru vidim. et de reoz armis videndū ē hoc dicit. seq̄t̄ ac̄

Comate. alias inuēte. cū q̄bz agit. vt. ff. s̄ uinū. s̄. Cos. i. reoz. nā ip̄i sūt. l. iij. in pñ. s̄. eum. accur.

Iusta sit. p̄ma facie. iur̄ iudicij. in bo. fi. aut iudicij v̄ Induct. s̄ i stricti ip̄o iure nō tenet oītract. vt. ff. de dolo. et elegant. in pñ. te debere cū n̄ debres. vt. h̄

Stipulatū. crederes. et. ff. s̄ excep. doli. l. ij. s̄. et te y Obligatū esse. s̄. i s̄pecto iur̄ rigore. de eq̄tate obligat. n̄ est. vt. ff. de v̄. obli. l. obligat. s̄. obligatū. et. ff. s̄. fig. l. si creditor. q̄ sūt oī. s̄. s̄. nā ciuilit̄ et naturalit̄ ē

Efficax est. scz in sui obligatus et pure. s̄. nō efficax. q̄ntum ad opē exactōis. vel die efficax ē i s̄pecto ḡne. nāz p̄ma facie cōdemnād. videē. sed i s̄pecta qualitate qz sit dolo facta vel metu. vel simili causa impediatur est inefficax et ita expone in sequentibus casibus. Accur.

Metus causa. hoc quando metu fuit compulsus.

Aut doli. hoc quando inductus fuit per dolum.

In fēm. redde singlā singulis. p̄positis caus̄ fm jo. Sed

Sz none b' fco casu. scz qn p erroze pmisi dat' doli excep-
 co. Certe sic vt. ff. de doli excep. l. ij. §. certa. qre dic. q' b'
 actō i fcm ē pponēda i subsidū doli excepōms. s. oē pro-
 mi a pntē oē q's tur
 pes excepōnes non
 pponit. vt. ff. de ex-
 cep. do. ap' d' celsū. §.
 adūsus. et ita h' acci-
 d' Scriptū i pitur
 est. §. de scz. obli-
 e. Coartauimus. vt
 C. de nō nu. pecu. l. i
 contractibus.
 f. Petē. nō q' pa-
 cū de si petēdo. tria
 opat. naz tollit natu-
 rale ipō iure. ut. ff. §.
 sol. Stichū. §. nā talis
 Jē elidit ciuilē. vt i
 b. §. Jē obligat natu-
 ralie pacifcētes nō
 petē. nā a alias q's ē
 obligatus nā taliter
 aliqd nō facē. vt nō
 facer e furtū. vt. §. §.
 ob. q' ex delict. nā. §. j
 §. Dimodo. q' non
 ciuilis h' nā talis tm.
 ut. ff. §. sol. l. Stich-
 um. §. nā tal. In casu
 b' tū ipō iure vtrūz
 tollit pactū. vt i ma-
 leficijs factis si quis
 pacifcat ne agatur.
 Jē in pignore imif-
 so p pactū. vt. ff. de
 pac. l. si tibi. §. qdam
 actōes. a. §. §. pigre
 b. Apparet. oro po-
 sita loco actōms fm
 pla. h' jo. oē vt dixi
 §. de act. §. sic itaqz.
 i. In quū ē. nō sic.
 ff. de i. iur. l. fi. et
 ff. de iur. nā p' ca
 §. dato. a. ff. §. dolo.
 l. nā sufficit. b' tū fal-
 lit q' q's ē oē legem
 iuratū. qz nō fuatur
 facim. vt in aut. see.
 mu. n' solū. §. j. col. v.
 q' ē. C. de nupc. aut.
 q' eis. a. ff. de iur. pa-
 tro. l. adigē. et. C. §.
 leg. a. oti. l. n' dubi-
 um. i. fi. Jē qn veris-
 tas alia p testumoni-
 um p' iueneri. vt. C.
 §. re. cre. l. fi. Jē qn
 dferē facim a iudice
 vt. ff. de iur. iur. l. ad
 monēdi all' at obtinz
 q' h' dē. k. Rē suā. distinguē tū vtrū iuret suam esse p-
 pettozis n' esse. qz si iuret suā esse dat' sibi actō et exceptō
 h' iuret pettozis n' esse nāscit sibi excepō oē pettozis
 tantum. vt. ff. de iur. iur. sed et si possessori. j. et. ij. Rē nō.

met' cā. aut doli mali aut
 in fcm oposita ad ipugna-
 dā actōez. **I**de iuris ē si
 quis q' credēdi causa pe-
 cuniā stipulatus fuerit ne
 qz numerauerit. **N**ā eā pe-
 cuniā a te petē posse eum
 ctū ē. dare. n. eaz te optet
 cū ex stipulacōe tenearis
Sz qz iniquus est eo noie
 te cōdēnari. placz excepti-
 one pecunie nō numerate
 te defendi debē. **C**ui' ex-
 cepōms tpa nos fm q' iā
 superiorib' libris scptum ē
 ostōne nā coartauimus.
Pretea debitor si pact' 9
 fuerit cū creditore. ne a se
 petētur nō lōm' obligat-
 tus manet. qz pacto ouen-
 to obligacōnes nō oimō
 dissoluuntur. q' d' cā efficax
 ē adūsus euz actō. q' actor
 intēdit si apparet eū dare
 oportere. **S**z qz iniquus ē
 otra pactionē eū damnari
 defenditur p excepōem
 pacti ouenti. **E**q' si debi-
 tor creditore deferente iu-
 rauerit nō se dare oportē.
 adhuc obligatus pmanet
Sz qz iniquus ē de piurio
 queri defenditur tū p ex-
 cepōne iururadi. **I**n
 hijs qz actōmb' quib' in
 rē agit. eā necrie sunt ex-
 cepōes veluti si petitorie
 deferēte possessor iurauit
 rit eā rē suā eē. et nō lōm' 9
 eā rē petitor vēdicet licz

IActum. subaudi. a fuerit absolutus sicut hic innuit.
 m. **S**urat. scz. si pmo erat obligat' 9. vñ si soluat nō tpetit
 cū obitu soluat. ut. ff. §. §. ind. l. iud. a. l. si iud. a. l. iul'
 a caue tibi qz p iustu
 rādū. et p pactū na-
 turalis tollit obliga-
 cio. vt. ff. §. iur. iur. l.
 fi. in pn. a. ff. §. solu.
 l. Stichuz. aut pan. §.
 nā tal' h' p smaz tolli-
 tur ciuilis a remanet
 nā tal'. ut. ff. de odi.
 ind. l. iul. ait. Sz cū
 actōz iducat res iudi-
 cata. vbi nulla oino
 erat. vt. C. de rebus
 cre. l. actor. i. qre non
 tollit. vbi ē. R. n. res
 iudicata de iurē ciuili
 est. et ideo tollit et i-
 ducit ea q' sūt de iure
 ciuili. et ita obligaci-
 onē ciuilē tollit et a-
 ctionē. q' ē d' iurē ciuili
 induc. vt. ff. §. orig.
 iur. l. ij. §. deim ex his
 ea at q' sūt iurē nā tali
 nō tollit. vt obliga-
 cionez nā talē. vt ar.
 §. de leg. ag. tu. §. fi.
 n. **E**x legib' 9. ne q's
 oueniat nisi corā suo
 iudice. vt. C. de ex-
 cep. l. fi.
 o. **O**btinet. ut sena-
 sul. ut. §. t. j. i. pnci-
 sic ē excepō. macede.
 a vel. vt. ff. ad mace
 a vel. p totū ti.
 p. **I**udcōne. vt de
 dolo malo a met' cā
 ut. ff. §. excep. doli p
 totū. itē pacti. ut. ff.
 de pac. iur. §. §. ptoz
 q. **A**gētib' 9. id ait
 ē sine p fmicōne tps
 vt. ff. de doli excep.
 l. pure. §. fi. ita tū si
 añ smaz opponat. vt
 C. smaz scih. n' pos.
 l. pemptorias. nisi
 in. vij. casibus in qui-
 b' eē opponi pnt p' 9
 smaz. vt rōneletatis
 ut. C. e. l. dē. et. ff. de
 min. l. mior. xv. an.
 omiffa. Jē miles. vt
 C. de iur. a fac. ig. l.
 j. itē i mace. a vel.
 vt. ff. ad mace. l. tam
 a fi. Jē in denatore
 qui opponit. ut oueni
 at in q' tū facē p' ecia p' smaz. vt. ff. de re iud. l. nescimus
 §. fi. Jē excepō falsi pcuratoris. vt. C. §. pcur. l. j. §. sec' 9
 si rōe p' sōe pcuratoris opponat excepō. vt qz sit miles vt
 mlr. qz tūl' excep. dilatoria ē. ut. j. e. §. ptoz. io. Jē vbiuz

dicēz nullū fuisse iudiciū ut qz sit venalis s̄ma vel falsis te
 stibz v̄l m̄stris iudicata. vt. C. qñ nō ē ne. p. l. venales. l.
 cū iudex nō su. vt. C. si a n̄ ope. iudi. p. totū. itē si inique
 sub iudice opull⁹ est
 eo tpe q̄ opelli nō d
 buit. vt. ff. s. fē. l. j.
 s̄ dilatoria pponitur
 an̄ lit. s̄. s̄ p̄batur
 p̄ q̄ actor mō strave
 rit qd̄ alleruerat. vt
 C. s̄ p̄baē. l. excep
 onē. a. C. e. l. si qd̄.
 sec⁹ i excepcone fori
 qz an̄ lit. cōf. opponi
 a p̄bati d̄z s̄m q̄ s̄bā
 vt. ff. e. l. p̄n. s̄. qd̄
 s̄ excep. nō m̄ pecu
 niā qd̄ ē dilatoria vel
 petitoria. s̄. n̄. quidā
 anormalā eā esse nos
 dicimus q̄ est t̄palis
 biēm. s̄. v̄l. xxx. diez
 ut. s̄. de lit. obli. s̄. ff.
 C. s̄ n̄ m̄. pec. l. i. s̄. s̄
 atib⁹. s̄. j. s̄. in s̄ p̄t
 dici anormala. qz euz
 alias p̄bat q̄ excipit
 s̄ t̄n̄ p̄bat. vt. C. s̄
 n̄ m̄. pec. l. si ex cau
 sione tua. Item q̄ro
 i excepcone n̄ m̄. doē.
 et eodē mō. vt. C. de
 doē. cau. n̄ m̄. l. si. et
 aut. s̄. ibi posita. itē qd̄
 de ea q̄ opponitur. vt
 quis oūemā. eciā m̄
 q̄ntū facē p̄t. s̄. eaz
 t̄palē. qz p̄sumo q̄ a
 liq̄ acq̄ret. a sic post
 ea potit solue. vt. C.
 arbi. tu. l. si defunct⁹
 naz nō repetit quod
 soluit. licz facere nō
 possit. ut. ff. de. adi.
 ide. l. nā a marit⁹. qd̄
 fierz si eēt p̄teta. cū
 sit fauorabil. ut. ff. s̄
 adi. ide. l. q̄ excep.
 a. Aut alia veluti si
 quis stipulet id qd̄ i
 vtero est. vel fruct⁹
 futuros. vel domum
 certo loco edificari.
 v̄l cū tome estz ephe
 si dare stipulatus ē.
 ut. ff. de s̄. obli. l. in/
 terdum s̄m. Azo.
 b. Cū temere. s̄. de
 ac. s̄. si q̄s agēs. a. ff.
 s̄ lib. le. l. n̄ solū. s̄. fi.
 a. C. de iu. si. l. iusta.
 c. Zenoniane. s̄. grece. cui⁹ menimit. s̄. de ac. s̄. s̄. s̄. quidez
 d. Cōtinz qd̄ die ut mō dixi. p. l. de s̄. obli. m̄terdum.
 e. In duplū. s̄. vidz qz nullā patiat. penā. ut. ff. de p̄f.
 s̄. qz si i die. i p̄n. q̄ ē huic contra. Sed die illā corrigi. vel
 melius die qz ibi ad hoc solū agebat. ut. eodem iure penes

conuēti à alia s̄lis differe
 debēt actōem ⁊ post tēp⁹
 agē. Ideo em̄ ⁊ dilatorie
 iste excepcones appellāt
 alioq̄n si intra tps egerit
 obiectaqz sit excepco ne
 qz eo iudicio que p̄ oseq̄
 rē p̄pter excepcone neqz
 post tps oliz agē poterāt
 cū temē rē m̄ iudiciū dedu
 cebāt et osumebāt q̄ rōne
 rē amittebant. **H**odie
 aut non ita stricte h̄ p̄ce
 dere voluim⁹. s̄. cū qui an̄
 tps pactōis vel obligatio
 nis litē inferre ausus est.
 zenoniane ostōm s̄biacere
 cēsemus quā sacratissim⁹
 legislator. de h̄is qui tpe
 plus pecierunt ptulit vt
 et inducias q̄s ipse actor
 sponte indulserit vel natu
 ra actōnis otinet. si otēpse
 rit in duplū habeant h̄ij q̄
 talem iniuriam passi sunt.
 ⁊ post eas finitas non aliē
 litez suscipiāt nisi omes ex
 p̄elas litis antea acceperit
 vt actores tali pena p̄ter
 riti tpa litū doceātur ob
 huare. **P**retea eciā ex p
 s̄a sūt dilatorie excepco
 nes q̄les sunt p̄curatorie
 veluti si p̄ milite aut mulie
 rē agē quis velit. **N**ā mili
 tibus nec p̄ p̄re vel m̄re v̄l
 vxore nec ex sacro reseri
 pto p̄curatorio noie expi
 ri concedit. suis h̄o nego
 cijs superesse sine offensa

agentem haberetur quo erat apud defunctum unde non
 fuit plus petitum.
In iuriam non tū talem apt er quam agere possent.

militaris discipline possunt
Eas vero exceptiones
 q̄ oli p̄curatoribus p̄t ifa
 miā vel dantis vel ip̄s⁹ p̄
 curatoris opponēbant cū
 m̄ iudicijs frequētari nul
 lo mō p̄spxim⁹ cōq̄escere
 sanctimus ne dum de h̄is
 altricatur ipsius negocij
 disceptatio proleatur.

De Replicationibus
Redū eueit vt exceptio q̄
 prima facie iusta vidz mi
 que noceat. qd̄ cū accidit
 alia allegatione opus est
 adiuuandi actoris gr̄a q̄
 replicatio vocat qz p̄eam
 replicat atqz resoluē ius
 exceptōis. veluti cum pa
 ct⁹ est aliquiscū debitore
 suo ne ab eo pecuniā petat
 d̄inde postea icōtriū pacti
 sunt id ē ut creditori pete
 re liceat. creditor agat. ⁊
 excipiat debitor vt ita de
 mū odēneē si non ouenerit
 ne eā pecuniā creditor pe
 tat nocet ei exceptō. oue
 nit em̄ ita. nāqz n̄lominus
 hoc veruz manet licet po
 stea in otrariū pacti sunt
 s̄. qz iniquū ē creditore ex
 cludi replicatō ei dabitur
 ex posteriore pacto oueto.
Rursus interdum eue
 nit ut replicatō q̄ p̄ma fa
 cie iusta ē. iniq̄ noceat. qd̄
 cū accidit alia negatōne
 op⁹ ē adiuuāde rei gr̄a q̄
 duplicatio vocat. **E**t si

Tali pena. C. ad
 l. iul. repe. l. i. ff. de
 peis. l. capitalium. s̄.
 p̄n. a. C. de fidei. cō.
 li. l. si quis in suo.
Mulierez. q̄ pro
 alio agē nō p̄t m̄si p̄
 parentibz si morbus
 aut etas eos ipediat
 nec sit qui eoz noie
 agat. ut. ff. s̄ p̄cura.
 l. feminis.
Vel i rem nisi p̄ eo
 rū libtate. ut. ff. de
 li. cā. l. iij. s̄. s̄. m̄ jo.

Discipline. i. hoc
 fit sine offensa disci
 pline. n̄ aut sic intelli
 git ut a hoc non pos
 sit fieri. si disciplina
 id ē exercicium milita
 re offendaē s̄. siue of
 fendatur siue non p̄ s̄
 sumit non offendi vt
 h. et. C. de p̄cut. s̄. q̄
 stipendia.
Conq̄escere. Sed
 s̄. ff. de postu. l. i. s̄.
 loco et i. s̄. hoc edicō
 So. ibi de maxima m̄
 famia. hic de parua.
 Vel illud de aduoca
 to q̄ emolimentū t̄n̄
 h̄z. hoc i p̄curatore
 qui t̄n̄ h̄z onus.
De replicatōib⁹. qz excepō p̄t replicationē elidit.
 ideo p̄t osequens de replicatōe dic. ut. j. e. m̄ p̄n. et. ff. de
 excep. l. ij. s̄. replicatō. Accursius florentinus.
Interdum. excludi. scilicet p̄t exceptionem. Accur.
 o. Digestoz. ut. ff. de excep. l. ij.

Excepciones. h. g. videret qd debet esse i fine superioris ti. Sed certe cu et replicatio sit exceptio bene ponit h g nalt tam ad excepciones q ad replicationes pertmens.

Fideiussoribus. appellacione fideiussoris omne accessorium accipe. siue sit mandator siue fideiussor. siue ali9 ex eo dictus q pro alio fide sua astinuerit Et nota q die pleruz q: exceptio reo ope tes gra sue p sone ut q: sit mior fideiussori si opete. ut. ff. de mior. l. i. cae. i. pn. et. ff. de excep. i. fi. l. i. Tez si e dnat9 rde sui delicti ut. C. de fide. l. i. vel si cessit bonis. vn per sonalit ei subuenitur ne in pl9 oueniat. q: iquatu d3 face vt. s. de act. l. fi. et. j. e. m. fi. Tez vbiuz qd i quatu facere pt adde nat. nam fideiussori non dat exceptio. vt. ff. de re. iud. l. et si fi dussor in pn. nisi fi dussor ut defozor oueniat. tuc em ut de fenoz i n ut fideiussor i dae. vt. ff. pro so. cio. l. natura. s. i. et. ff. sol. ma. l. alia. v. bi aut exceptio rei co het. ut pacti oueti a rei iud. fideiussorib9 opetit ut h. ec. mui/ to reo. ut. C. de excep. l. d. fides. a. ff. de excep. l. omnes. ac.

De fideiussoribus. sane. pp. ribz hic casu dixit. s. ple ruz. et pp. alios vt diximus. ac.

De fideiussoribus. sane. s. de fidez. ut. in pn. ac. De mde. s. qz in edicta vice sunt ment seu obtinet a. tionu. ideo p9 actoes et de mdictis apponit. vt. j. e. m. p. m. ac.

De mdictis. qz in edicta vice sunt ment seu obtinet a. tionu. ideo p9 actoes et de mdictis apponit. vt. j. e. m. p. m. ac.

De mdictis. id e dice vba ocepta a ptoze ppo nete mdictu. s3 h. b. q erat dta olim me mdeca et actio nel. cu et actio erat formula. ut. ff. de ori. iut. l. ij. s. dide ex hns. Rndet qda ut pceptor meus azo. q iteda forma bat i psoa volentu ea mterare tm. vn me duos dnr reddi a pto/ re loqnte duob9. ut. j. e. s. exhibitoria. et h eciam colligit. ff. sub multis. ti. i. edatu. de iterdie. sic ei dicit. vn vi illu deieisti. z. e. ut. ff. de vi. a. vi. ar. l. i. i. pn. Tez vti edes d qbz z. e. ut. ff. vi. pos. l. i. i. pn. a sic de alijs s3 actoes ghalit et i psoam oim formae. ut qcuqz emerit ex empto agat. a sic de cetis. qd colligit. ut. ff. de ori. iut. l. ij. s. oim. a. s. de his vel dic bz eue dram talē fuisse. qz mdicta a ptozib9 sed

actoes a ceteris mgtatib9 forma bat. utz ex eo q oia sunt ptozia. ut. ff. de mde. p totu li. h bodie ml aliud e mdeca tu q actio ptozia i fcm. ut. j. e. s. fi. stitutoris a ex hito p Aliquid. qd e m interdcis re. tris. ut. j. e. s. restituto ria et. s. exhibitoria. 3 Prohibeat. qd fac i phibitozif mdeca. ut. j. e. s. phibitoria. ac. a

De mdictis. qz qnz p mdeca non sap possessioe. s3 sup iut. rei otedit ut p3. in interdico de mor tuo inferendo vbi h3 inferre. et sepulchro imedificado vbi licet imedificare. ut. ff. de mor. ifer. l. i. i. pn. et. s. ptoz ait Tez qnz ppetatis et possessio ms siml. ut. ff. de aq cot. et esti. l. i. s. fr. et. ff. e. l. mdeca. s. qz edam. h nuqd alio mo q p mdeca agit d possessioe. s3. sic ut p odi. mde. l. m. s. bii. s. si mimi. Tez p triticaria. ut. ff. de co di. tri. l. i. m. fi. a. l. ij. Item p odicoz ex le ge. ut. C. de acq. pos. l. fi. a. ff. de rei. v. l. pn. a. C. loe. l. fi. qd b

De mdictis. Equitur dispicia m9 de mdictis seu actioibus q p hns exercentur. Erat aut interdica forme atqz ocep ciones vboru qbus ptoz a iuebat aliquid fieri. a fieri phibeat qd tuc ma xime fiebat cum d possessi one a qi possessioe inter aliqs otēdebat. **Su** ma autē diuisio mdicto z nū hec est. q aut phibito ria sunt aut restitutoria. aut exhibitoria. **Pro** hibitoria sūt qbus vetat aliqd fieri veluti vi sine vi cō possidēti vlt mortuu m fereti q ei iuserat iferēdi. vlt in sacro loco edificari. vlt in flumine publico ripa re eius aliquid fieri q pei9 nauiget. **Restitutoria**

De mdictis. id e dice vba ocepta a ptoze ppo nete mdictu. s3 h. b. q erat dta olim me mdeca et actio nel. cu et actio erat formula. ut. ff. de ori. iut. l. ij. s. dide ex hns. Rndet qda ut pceptor meus azo. q iteda forma bat i psoa volentu ea mterare tm. vn me duos dnr reddi a pto/ re loqnte duob9. ut. j. e. s. exhibitoria. et h eciam colligit. ff. sub multis. ti. i. edatu. de iterdie. sic ei dicit. vn vi illu deieisti. z. e. ut. ff. de vi. a. vi. ar. l. i. i. pn. Tez vti edes d qbz z. e. ut. ff. vi. pos. l. i. i. pn. a sic de alijs s3 actoes ghalit et i psoam oim formae. ut qcuqz emerit ex empto agat. a sic de cetis. qd colligit. ut. ff. de ori. iut. l. ij. s. oim. a. s. de his vel dic bz eue dram talē fuisse. qz mdicta a ptozib9 sed

margin notes on the left edge of the page, including fragments of text from the adjacent page.

Civil' ut qz parit actōez i rē adūsario ut. C. S. ali. mu. in causa fa. l. j.

Natural' ut qz nemo a seipo possz petē v. natz. ut. ff. S. arbi. l. pml. a. fac ad B. bñ. ff. uti. pos. l. i. §. B. i. dē. n. ff. S. d. sp. iges. i. mag. a. h. eadē. otencō. acq. pos. l. erituf. a. i. alijs mēdictis est etiā in illo de sup. fitie b. ut. ff. S. sup. fic. l. i. §. i. Itē i il.

lo iunē actūqz a via pua. ut. ff. S. itū. actu. §. p. l. i. §. i. Itē de aq. coti. a. est. Itē in eos qz ducūt aquam p. eūdē riuū qz corri / uales dñr. Itē itē eos qz ex eod. castello. ut. ff. de aq. cot. a. est. l. i. §. i. §. i. a. l. si qz ius. §. si itē cor. uales. et. §. ait p. tor. qui ex ca / stello. In hijs ei oibz iēdcis vbi de icorpa liū qz possessioe agit ē i modz agēdi qz in duobz istis. et i so cō tinue p. illum ti. uti pos. et illi supradicti ponit p. ordiez.

Remanz. fac. C. S. edē qz accusat. i. fi. et. C. S. rei vē. l. res. ff. hysufu. pe. l. uti.

Vl' edi. frui. ut. ff. uti. pos. l. i. §. i. §. i. §. i.

Vtrobi. §. S. ab utru. et ubi. ut utrum ponat. p. ad v. apli. vbi poit. p. qz. q. d. apd. qz ē apud eū sit. p. fit at. mto h. pos / sēhois. ē mobilia. p. pē n. possideat. h. imo bilia. tñ. ē dicat. pos / sēho qz pedū poncō. ut. ff. de acq. pos. l. i. §. i. p. abusiue tñ tā mo bilia qz imobilia dñe possideri. §. Duo rū. §. duoz. iēdictoz. h. mēdi. i. tpe qz pponitur mēdictum.

Aliū dūmō n. adū sariū. k. C. S. §. qz.

adūsarius. ut. ff. de v. si. l. masoē pte. **P**ossidebat. a. sic cū vicebat i vti pos. qz vtrobi. et erat forte rō qz cū ius mobilia tñferit qz imobilia. ut. ff. omo. l. i. §. i. ff. de re iud. a. diuo pio. §. i. et. ff. de acq. pos. l. i. §. i. rē. **A**d possessioz nota quantum ad possessionem. nam quantum ad alia re s. mansit differentia ut olim. ut uti pos. in rebus immobili s. hz. et vtrobi. i. mobilibz locū habeat. ut h. §. et. s. §. p. r. **R**ec. clā. cū multa sint gna violētiar. qz ad pns omitto. de hac vi qz i qetua. §. qz parit h. mēdcū dic. ut si me arrae v. edificare vel aliqd i meo me facē. phibes otēdēs te pos sēdere. hz. locū h. mēdcū. ut. ff. de vi. et vi. ar. l. vim facit. et. ff. qz vi aut clā. l. i. §. qz si. **Q**uid si ille nō otēdat se possi dē. h. solū iniuriat mibi. Rē. adhuc locū hz. h. mēdcū. ut. ff. uti. pos. l. duo. §. si vicin. §. qz actōe iuriar. mibi tenet. vt

racō fac ut alius posside at. et ali9 a possidente pe tat. qz longe omodius ē possidē poci9 qz petere ido plmqz et fere sp ingēs exi stit otētō d ipa possessioe

Cōmodū at possidēdi i eo ē. qz etiā si ei9 res n fit qz possidet. si modo actor rē suā non potuerit esse p bare remanet in suo loco possessio pē quā eām cuz obscura sūt vtusqz iura o tra petitorē iudicari solet

S i iēdicto qdam vti possidetis. de fundi v. edi um possessione otenditur **V**trobi. §. iēdicto de re rū mobiliuz possessione cō tēditur qz um vis ac p. tas plimā int se dēaz apud w teres hēbant. nam vti pos sēditis iēdicto is vince bat qz iēdicti tpe posside bat. si mō nec vi nec clam nec p. cario nact9 fuerit ab adūsario possessionē. ēē si aliū vi expulerat a clā ar ripuerat alienā possessioz. aut p. cario rogauerat ali quē vt sibi possidē liceret

S act. ep. l. qz pēdētē. **Q**uid si nec possessio is rōe nec iū ria. h. qz fuitutē sibi otēdit Rē. si possidz itētabo negatozi ā. si ego possido itētabo h. itēdēs. ut. ff. si fuitvē. l. ij. §. j. **C**lā at possidz qz clāct'o em absētē sibi possidē volēs igditē fū s dum meum quē ego possideo. nec tñ suspicor me posse tpe lli et ita me absētē a inuito sepissime fac. ut. ff. qz vi aut clā. l. ij. §. fi. a. §. acq. pos. l. clā. ille ei qui igre ditur hz. natālem p i troitū suum. et ego cuius. **V**el dic qz ego retineo naturalē cui liē. igrediēs natura lem natāliē. **S**ed nō ne eā naturalē pdit stati cū de fundo erit et ad iudiciū veit vel etiā alias itet. Rē. n. immo animo tñuz eā naturalē ut fac fru ctuari9 qz solaz natā lez hz. **V**el dic qz si a / mittat eaz. n. tñ no e3 qz adhuc h. iēdicto tenetur. l3 ego possi deam tñ. ut diximus p. l. ff. uti. pos. si duo. §. si vicin. §. p. cario at possidet aduersari9 a me vt si p. cab9 suis mo tus acēssi sibi p. cario ut. ff. de p. ca. l. i. §. i. p. n. et. §. i. et distigie i p. cario. qz aut agitur ut omis possessio i ac cipiētē tñfferat. qz fieri p. ut. ff. e. i. ēb9 a. ff. S. act. pos. p. op. §. si is. aut ut nulla. et h. v3. ut. ff. S. p. cat certe. §. is qui. aut vt habeat naturalē tñ qui accipit. et h. valz ut. ff. de p. ca. l. et h3 et. §. eū. **S**ed nunqd i omi p. cario vinco ha bentē a me p. h. iēdi ctū. Rē. non illū qz h3 omēz possessionē. cū hoc inter dē m. posses sōrē tueatur. ut. ff. v ti possi. l. i. §. i. et. §. ij.

Vtrobi. §. iēdicto is vincebat qz maiōe pte ei9 anni. nec vi nec clam. nec p. cario ab aduersario pos sēdebat hodie tñ aliter ob fuaē. **N**ā utusqz iēdicti p. tas qntū ad possessionē p. tinet exeqta est. ut illevi cat a i re soli a in re mobili qui possessionez nec vi nec clam nec p. cario ab adū sario litis contestate tpe detinet. **P**ossidere aut vidz qz qz non solum si ipse possideat. s3 si ei9 noie ali qz in possessione sit. licet is eius iuri subiect9 nō sit qz est colonus et inquilinus.

Per eos qz apud qz s. posuerit qz. a quibus omo dauerit ipse possidere vi det. a h. ē qd dicitē tñtinere possessionē posse aliquē p. quelibz qz ei9 noie sit i pos sēhoē. quicciā solo aio qz retineri possessioz placz. i. ut qz quis neqz ipe sit i pos sēhoē neqz eius noie ali9 tñ si nō reliqnde possessio nis aio. s3 postea reusur9 inde discesserit. retinere

S vico sup. dē cōf. ēē si ego h. abea possessioz ab alio. vi v. clā vel p. cario. ut h. et. ff. uti. pos. l. i. §. fi. et. l. ij.

In possessione. caute dic. ut. ff. de acq. pos. l. i. §. i. si quis autē. nā nō possidet isti nec ciuilitē nec naturalit. **F**m. jo. §. colonus et inq. lin. et fil. es. ut h. et. ff. de vsuca. nō solū. §. quod vulgo. sed. **M**. dicit eos naturalit possidere. ut. ff. oñi di. l. neqz h. illū intellige possidere colonū. s3 alij.

Colonus. §. i. villa. h. inq. linus in ciuitate. ut. ff. de acq. pos. l. re pignoris.

Per eos videt. si ergo per aliū possidet. §. n. possidet ut. ff. de acq. pos. l. qz in eo. **L**icet qdā dixerūt eū naturalit possidere. sicut et colonum. ut superiori casu diximus

Retinere. licet aio teneatur. n. tñ aio qz tē. ut. ff. S. acq. pos. l. quemadmodum. et. C. de acq. pos. l. licet. e. §. p. r.

a **E**xposuimus p q̄s p so no acqui. s. ex hys
b **E**diu aliud in t̄b9 mobilibz. nā p hys opetitvi bo. ra
pto. actō. ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l. i. s. hoc interdictum. et. s.
illud. et. s. plane nisi mobilia cum immobilibus petantur
hoc interdicto. ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l. ij. s. qui autem.

c **P**ropomitur. id est datur **D** **V**ñ vi s̄ q̄re s̄z vñ vi. s̄z
qz talia erāt v̄ba p /
toris vñ illūvi deie:
cisti r̄e. et ita a prin/
cipio v̄boz p̄toris
sūp̄sit denoiatōz sic
alia vt q̄z bo. et filia
ut. ff. de. vi. et. vi. ar.
l. j. in principio

e **U**b eo. s. deiectus
qz hodie exspoliati
te. vel qz cepi possi:
dere r̄e tuā clā. v̄l vi
seq̄nti v̄o die me ex:
pulist. nā teneris mi
hi s̄ m̄dicto secus si
incōtinēti me reici:
ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l.
ij. s. c. g. a. l. qui pos
sessiōz q̄s incōtinēti
accipe anq̄ ad alios
actō ex̄ncos diūtat.
ut. ff. de. suo. rei. sti.
f. **C**ōstōibz **D**uof
ut. C. vñ vi si q̄s i t̄m
g. **S**ūp̄dixim9. scz.
vi bo. rap. s. quia t̄m
h. **R**e dare. s. p̄pe /
tatis. s̄ interdicto vti
possidetis possessio e
stimat. ut. ff. uti pos:
si. l. p̄n. s. fi.

i **P**riuata. pena at
lmōi legis est tercie
ptis bonoz publica
si sine armis. et t̄lega
tio eē si ē armis. ut. j.
de publi. iud. s. Itēz
lex iul. devi. pu. a. C.
ad. l. iul. de. vi. pu. l.
q̄nqz. et. l. ij. et. ff. de
ac. l. hos accusare. s.
omnibus

k **S**in at. et lapides
j. de pu. iud. s. Item
lex. ff. de. vi. et. vi. ar.
l. ij. i. p̄n. ff. de. v. si.
l. armorz. s̄z nunq̄d
d̄z aliq̄s exspectatē se
p̄mo pcuti q̄ pcuti:
at. Dicunt q̄daz q̄ sic
ut. ar. C. vñ vi. et. l.
i. et. ff. ad. l. acqui. si ex plagis. s. tabernarius. nos contra
sed sufficit iustus timor recte possidenti ad defendendam
possessiōne quam sine vicio tenebat iculpatate tutele mode:
ram ne illatā. vñ ide. p̄pulsatē l̄z. vt. ff. ad. l. acq̄l. l̄z. si q̄n̄z
et. ff. ad. l. cor. de. sic. l. is. q̄. et. ff. de. vi. et. vi. ar. l. ij. s. q̄ ar.
l. **T**ercia. duplicia. simul p̄ fieri actionum diuisio. nam q̄
dam duplices sunt. ut fa. h̄z. f̄m. reg. et. d̄n. di. ut. ff. de. iu
di. l. in tribus.

m **S**acro. ut. ff. ne quid in loco sacro. l. i.

n **P**ublico. ff. ne quid in flumi. publi. per totum.
o **V**trobi. Itē interdēz s̄ sup̄ fitiebz. ut. ff. de. sup̄. l. i. s.
p̄p̄it et die ut. s. e. s. it̄mede. / mitate. sine ea t̄m iddi p̄t.
p **I**ntēdēz. s. ē atiq̄ solē. a p̄p̄om. ut. ff. de. op. no. nū. l.
p̄tor ait. s. nōnulli. vel eē i fēz actō loco cuiuslibz m̄dicti.
q̄ vtil. vocatur ut subicit.

q **O**rdinez. id ē exē
antiquā solēnitatem
q̄s sp̄ fieri vidēt s̄b
icit ut. s. de. suc. sub:
la. i. p̄n. a. ff. de. negg.
l. actō. et. C. s. form
et ipe. ac. s̄bla. l. i. et
ij. r. **I**ntēdē. s. fo
lemibz l. **A**ctō. i. a
ctō m̄fcm q̄ dāt loco
cuiuslibz it̄dē. Et nō
quatuor esse genera
actōis i fcm. vna est
que ex omi edicō vel
m̄dēcō p̄toris dāt v/
bi sp̄ eal. actō n̄ dāt.
ut h̄. Alia ē leg. acq̄:
lie subsidiaria. q̄n dā
num datur de nō cor
p̄e in nō corp9. ut. s.
ad. l. acq̄. s. fi. que et
ipsa p̄toria ē. ut. ff. s̄
p̄s. v. l. qz actōnum.
in fi. Terciu gen9 ē
eōrdiariū. qz ex va
rijs figuris cāz ē in
trodūctum q̄ciens e:
quū ē actōz dari. vt.
C. s. sacro. sa. e. l. sci:
mus. Quartū genus
est q̄d eq̄patur actō
ni p̄s. v. q̄ actio pre
sep. v. vna cum ista i
fcm cuius d̄r. ut. ff. de
p̄sep. v. l. i. in fi. Et
h̄z locū i f̄bz ḡnibus
negotioz. P̄rio i cō
tractibz inoiatis tri/
bus. dou. des. et do
ut facias. et facio vt
facias. ut. ff. s̄ p̄s. v.
l. nat̄al. s. i. et. ij. s̄z
in q̄rto inoiato s̄z
ctu. s. facō. ut. des. h̄z
locū actō de dolo ut
ff. de. p̄s. v. l. natu:
ralis. s. q̄ si facō. Itē
in sc̄do ḡne ex omni
pacto incōtinēti atē
vel p̄ apposita iurē a
liq̄e s̄ctū. ut. C. s.
pact. int. emp. ar. v̄e.

simplicia sūt. a duplicia.
Simplicia sūt in q̄bus re9
alter est. alter actor. q̄lia
sūt oia r̄stitutoria a exhi:
bitoria. Nā actor ē qui d̄
siderat. a exhiberi. a resti:
tui. Reus aut̄ is a quo desi
derat ut restituat aut ex
hibeat. **P**rohibitorū at̄
int̄dictorū alia simplicia
sūt. veluti cum p̄tor p̄
bibz in loco sacro vel in flu
mie publico ripa v̄ ei9 ali
quid fieri. Nam actor est q̄
desiderat ne q̄d fiat. reus
est qui aliq̄d facere conat̄.

Duplicia sunt. veluti v:
ti possidetis m̄dictum et
vtrobi. **I**deo aut̄ duplicia
vocāt. qz p̄ v̄tusqz litiga
toris in hys oditio est. nec
quisq̄ p̄cipue re9 vel actor
intelligit. sed vn9 quisqz
tam rei q̄ actoris p̄tem su
stinet. **D**e ordine r̄ v̄:
teri exitu m̄dictorū sup̄:
uacuu est hodie dicē. Raz
q̄ciens ext̄ ordiez ius d̄z q̄
lia sūt hodie omia iudicia
nō ē necē reddi m̄dictū.
sed p̄ inde iudicat̄ sine in:
terdēis. ac si utilis actō ex
cā interdicti r̄d̄dita fuissz

De pena temere litigantū
l. ij. et. C. de pac. l. petēs. Itē f̄cō ḡne vbicūz dubitat̄ de
noie s̄ct9. utz i exēpl. ut. ff. de. estia. ac. l. i. et. ff. de. p̄e/
sep. v. l. i. per totum. et. l. ij.
t **R**eddita. scz ab illo p̄tore
u **D**e pena temere litigantū. usqz nunc de appositōe actōnū
dictum est s̄z qz at̄ngit eas m̄dū temē p̄p̄om. nūc de pe
na temere litigantū dicit
v̄nc sustiebant. s. magistrat9 qui iura reddebant.
ut. ff. de. orig. iur. l. ij. s. post originem. ac.

De pena temere litigantū
ut. ff. de. orig. iur. l. ij. s. post originem. ac.

De pena temere litigantū
ut. ff. de. orig. iur. l. ij. s. post originem. ac.

Maxime i. certe. Pecuniaria. i. aliqui. ut. j. e. s. fi. Religionem. calu. ut. j. pr. s. s. qm. s. in futuro seculo licet non in isto ut. C. de iuriur. l. ij. Ac.

Infamie. j. e. s. ex quibusdam. ac. Constone. C. de iuriur. ppter ca. l. ij. in princ. ac. Ali prius. no die q. prius reus q. actor iuret sed p. ius q. au. diatur actor. aut p. ius q. reus iuret. ut. C. de iuriur. ca. l. ij. i. pn que est contra

Ad stradicendu nota diligenti capla huius facit. actor em iurat q. bona istacia venit ad agendu. vt C. de iuriur. ca. l. ij. Itz q. n. dabit vt de dit iudici aliqd ut p. ferat. p. se snia. ut in aut. ut liti iuret i. ex or. lit. Itz q. nullam exis vt faciat. p. bati de. calumiosam. ut in aut. s. hys q. igdi ad appel. s. fi. col. v. ecō tra reus iurat is ead n. q. in pmo capitulo iurat se vti bona contē

Veluti. dictōe ut. s. de ac. s. tripli Noie agetur. Itz alibi. ut. C. de nōnu. pec. aut. s. qui p. p. Itz alibi. ut si credi tor negat sibi debitū solutu. nā postea q. sit debitum p. bati co. gis. ut. ff. de p. ba. l. i. de debito Itz possessor negas se possi. de si. p. bati p. dit possessor. ut. ff. s. rei v. l. p. n. et i. aut. s. ten. et se. s. ad is Itz al. ut. ff. de iudi. l. eū.

Actō ec. a pnci. pio nō solū inficiacio ne. ut is et. s. de acc. s. at ille. Accut. h. Itz actoris. q. di nō solū reus iurat de calumia. ut. s. e. s. i. s. ec. actor vtm ostōne nra dē. ut. C. de iur. ca. l. ij. in princ.

Subeūt. s. q. iustū et fidele ficiū p. stēt ut in ostō. s. s. h. tū in ostetudine nō habetur q. iuret. s. lege cauat. ut. C. ius. e. nō nouā. s. p. om. et fac. i. aut. de testi. s. fi. s. e. s. it. acto

Vne admonendi sum9 magnam curam egisse eos q iura sustiebāt. ne facile ho mines ad litigandū pced rēt qd et nob studio est id qd eo maxime fieri pōt q te meritas tā agētū q eoz cuz qbus agit. mō pecuni aria pena. mō iuriurandi religiōe modo infamie me tu cohercetur Ecce ei ius iurādūz omib9 q oueniuntur ex ostōne nra defertur nā reus non aliter suis al legacōib9 vtitur n prius iurauerit q putat se bona instaciavti ad contradicē dū puenit At adūsus inficiantes ex qbusdā causis dupli vel tripli actō cōsti tuitur. veluti si damni in iurie aut legatorū. locis ve nerablib9 relictōru9 noie agatur Statiz at abinico plis q simpli e actō veluti furti māifesti qd dupli nec manifesti dupli naz ex hys et alijs qbusdā am causis si ue qd neget siue fateatur pluris q simpli est actō

Item actoris q3 calum ma cohercetur nam eciaz actor pro calumnia iurare cogit ex nra ostōe ut usqz etiā ptis aduocati iusiurā dum subeunt. qd nra ostōne ophesū e Dec at omia p veteris calūnie a ctōne introducta sunt que in desuetudinē abijt. q in

Intoducta actō em qdam erat q tenebat actor qui per calumnia litigabat i decimā ptē litis. qd hodie corrigitur s3 a h hodie iur aut. i. atiquū idit status l3 n iur illi9 actō

pte decia litis auctores ml ctabat qd nūq fcm esse i uenim9 Sed p hys in troductū est et pfatus ius iuranduz ut et improbus litigator 7 damnuz 7 ipē sal litis ifere adūsario suo cogat Ex qbusd iudicijl dānati ignomiosi fiūt w lutū furti vi bonorum rap torum iniuriarum. s dolo Itē tutele mandati depo fiti dircis n otrijs actioni bz Itē p socio q ab utqz pte dircā est et ob id qui lib9 ex socijs eo iudicio dā nat9 ignomianotat. sed furtiquidē a vi bonorum rapt orū a iuriarū aut de dolo n solū notat ignomi nia. s3 et pacti et rce Plis em inest vtruz ex de lictō a i quis aut ex contra ctu debitor sit Omnuz autē actōnum istituenda: ruz pncipiuz ab ea pte edi ctū pficiat q ptoz edicit dei ius vocādo. utiqz eniz in pms adūsari9 i ius vocā d9 est idest ad euz vocād9 e qui ius diciturus sit. q pte pretor parentibus et pte nus Item pentibus libe risqz pñonoz et pñonazū hūc pstat honore. ut n ali t liceat libeal libertisqz es os i ius vocae q si id ab ipo ptoe postulauerit 7 impe trauerint 7 si qd aliter vo cauerit in eū penam soli doruz quinqginta ostituit

ms. s. p iudi. offi. ut i aut. s. liti. s. ad exclu. dēdal. et nō ex s. s. n. ex. l. ff. de i. iur. l. q i ius. s. nemo. et ex. l. ff. de pe. bre. l. illud q n improbe et calū. n. o se litigauerit ut nō s beat odēnari i expēv ut. ff. de ius. l. eū. q n C. de fruc. a liti. ex. pē. l. n. i. g. ret. l. i. C. s ius. l. pperādum. s. finaut. indistictē di / eat vidū odēnari vi ctōri in expēv. s3 in telligendū cū iam di ctā det miacōe. si ca s lūmose s3 faciat. ut in aut. s. ius. s. optz col. vj. l. Ignomios. dam nati. s. suo noie. n. si p curatorio ut. ff. s. his q no. ifa. l. furti. a s3 si a iudice ordinatio ul' delegato sit odem nat9 sec9 si arbitovt ff. de hys q no. ifa. l. q s. s. ex. s. p. romisso m Directo. et ob id tutor ouentus a pu pillo et dāratul mfa matur. Idē in alijs di rectis. sec9 ecōf tu s tor pupillū faciat cō dēnari. ut. s. et. ff. s. hys q no. ifa. l. i. Et nō qz i casu ec. s. tria i famat ut h. n. ff. s. hys q no. ifa. l. furti. s. mādati. Itz nota q qtuor s3 ponitur ex epla de maleficijs et qtuor s3 sctib9. vel o s3 furti ecia q i pacti. i. p. cio eris sine iussu ptoz. ut s3 hys q no. ifa. l. i. actōib9. et. l. furti. et. s. pact9 p Recte s3 hys q no. m fa. furti. l. fi. q Edicti. i. edictum apoit de in ius vo. ut. ff. s. ius vo. l. ij. s. ptoz. et p totum. ti r Edict9. ff. de in ius. vo. l. i. zc. Accursius floren. f. Solidoz. al. qsi i officio9 castigatur

si p inopia penā solue possit. ut ff. de in ius vo. l. p. n. et fi. Et itellige s3 i emācipatis filijs. al nō possz esse iudiciū mē ptem a filium ut. C. s. i. ius. vo. l. fi. et dixi9. s. s. act. s. eū q

Itē nota qz pz hic qz aureus p solido accipiē. ut ff. de i iul vo. l. libtuf. et. l. in eum dicat. l. aureoz. et h die soli. Itē nō qz. lxxij. aurei faciūt librā auri. ut. C. s. l. ucept. et arch l. qciens. col. p.

Sz vñ supē. R. qz de act. dixi. et s re is seqtur. sic a de iudice q sedet. in iudicō di canus. et eius offitio circa que vertatur.

A In pmissis. i. in pncipalibz. vñ mē pncipalia. nam pmo libellus dād. ut. E. de lit. ot. aut. offerat. et cāe examiacō pces dē d3 hāc obfuatiā. q ēca sniaz adhibeē. ut. C. de ius. l. iudic. vel die i pmissis scilic obfuatijs. s. ēca sniaz adhibendis. nā et a lia sunt obfuanda. s. qz detur i septis. ut. C. s. se. expe. reci. l. fi. a sedendo. ut i aut. vt ab illus. et q sup. s. sei mus. h. s. est pncipa / le qz fm lege3 iudic3 ut h sequitur

Cōstōibz. s. impatorz. **A**ut moribz id est oluerudine qz p lege suat. ut. s. diut. na. s. ex n septo Sz quid si vñū eoz alteri oēdic. R. con stō legi antiq p iudic cat. ut. ff. del. a se o. l. nō est nouū. a olue tudo p iudicat vt qz siue sit gñal. ut. ff. s. le. et se. cō. l. de qb3. siue sit spāl in illo lo co. s. tm p iudicat vt qz. ut. ff. omia. predi. l. veditoz. s. si o stat. **M**oxā. s. pmitto nā dām estimacō tm est i obli. et i odēna tōe. ut. ff. s. re. ius. l. miles. s. i. et. ij. al. et s. t incerta snia. qd el se nō d3. ut. s. de act. s. curare

Eū. s. possessozes **V**t rē ipsā. idē et si i psonā ut si res pe tatur vi possessa per actō3 qz mef. cā vel ex stiplatu ad rē tra dēdā si at in qntitate vel in gñe aliquid pe tat. et tūc a petitiōne actoris absoluitur ul odēnat in re petita

Cū fructibz Sz d qb3 fructibz loqē nunquid de natura libis. ut de pomis et ceruis et similibz an vob industria libz. R. s. natālibz non. qz illi aut extāt. et tūc p rei vē. pe tūc sic res ipa ē null9 eē bo. fi. pos. fac suos. ut. ff. de vsu.

De officio iudicis.

Sup est vt de offō iudicis dispiciam9.

Et qdēz in pmissis il lud obseruare d3 iudex vt aliē nō iudicē qz qz legibz a ostōibz aut moribz pdit ē. **I**deoqz si noxali iudicō adit9 ē obseruare debz vt si odēnādus vidē dñs ita dbeat odēnare p bliū. meū um lucio ticio in decē au reis odēno aut noxā dedē

Et si in rē actū sit corā iudice si oē petitozē iudi cauerit absolue d3 possesso rem siue ostra possessorem iubere eum debet vt rem ip sam restituat cū fructibz s3 si in p̄senti neget se pos sessor restituere posse. et sine frustracōe vidē tps restituendū cā petere idul gendum ē ei vt tñ de litis estimacione caueat cū si de iussore si infra tps qd ei datū ē non restituisset. **E**t si hēditas petita sit eadēz circa frēus intueiunt que dixim9 iterueire d singla rū rerū petitiōe **I**llorūz at fructuum qz culpa sua possessor nō pceperit siue illoz quos pcepit **I**n vē z qz actiōne ead ratio pene hēē si p̄do fuerit si vobona fide possessor fuerit nō habetur ratio osumptoz neqz non perceptoz p9

l. fruct9. Aut n̄ extāt. et tunc n̄ tenet. ē nec hēat. nec do lo fecerit qz mi9 hēet. s3 odicōe sine cā estimacō debet. ff. si. ē pe. l. si. et me. a vtroqz casu cessat offitū iudicē. de qz h agit cū iūt actō is petat. itē de indust. non. fia bo. fi. pos. pce pti sūt qz picipiendo eol a sepādo a solo suos fac. et lucē vt ff. de t22 di. s. si qz a n̄ dño. siue hēat titulu siue n̄. ut. ff. qbz

inchoatam autem peti cionem eciam illorum ra cio habetur qui culpa pos sessoris pcepti non sunt ul percepti consumpti sunt.

Si ad exhibendum a ctum fuerit non sufficit si exhibeat rē is ē q actū ē. s3 op9 ē ut eē rei cāz dēat ex hibē. i. ut eā cāz habeat a ctor qz hiturus eēt si c̄p mū ad exhibēd egiss3 ex hibita res fuiss3. **I**deoqz si int moras exhibēdi vsuca pt a sit res a possessore nlo minus odēnabit **P**reter ea frēuz medi j tps id est eius quod p9 acceptuz ad exhibendus iudiciuz ante rez iudicataz intcessit ra cionē d3 hēe iudex **Q**uod si negz re9 ē q ad exhibēd actuz ē in p̄senti se exhibē posse et tps exhibēdi cā petat id qz sine frustra ti one postulare videat da ri ei d3. ut tñ caueat se resti turuz qd si neqz statū iussu iudicis rez exhibeat neqz postea exhibituruz se ca ueat odēnandus sit in id quod actoris iteat si ab ini cio res exhibita eēt **S**i familie hreiscūde iudicio actum sit singulas res sin gulis heredibus adiudi care debet et si in alterius personam pregrauare videatur adiudicatio.

mo. vsu. a. l. si. usuff. a. ff. fū. reg. l. iij. s. pñ. si at non sepaui ad huc ipsi9 fundi sūt vt. ff. de rei vē. l. fru ctus. Sz die de indu stālibz loq q sūt per cepti. s3 non osumpti a bo. fi. pos. nam cuz sūt sei possessozis. nō rei vē. s3 iudicis offi / cō petiūt. ut h. et. C. de rei vē. l. certuz. s. bō fide. si at male fidi fit de osuptis tenebi / ē odicione sine causa de extātibz rei ven. n̄ dico ead rei ven. qua petiūt res. s3 alia omi / no lz in pet. h. s. sit se cus. ut. C. de rei ven l. certū. l. R. de p ci piendis aut teneē offi cio iudic. ut. j. e. s. illo rum et. ff. de rei ven si nauis. s. si. si v o ma / le si. pos. titulum ha beat d osup. teneē odicōe sine cā de ex tātibz rei vē. a p̄ci piendis p̄t. t. excus sator. ut. C. s. rei vē. si fundū. n̄ m. iij. casu bz vbi de picipēdis teneē q h3 titulu3 qf dic. ut. s. dixim9 d re rū di. s. si quis a non h **S**i i p̄nt. dño nō i actōe i rē incon timēt fieri excucōez sec9 i psonalibz. qā q tuor mēsiū spaciū da ē. ut. s. d act. s. qdam et. C. de vsu. rei iu / di. l. ij. et. iij. **E**t si hreditas. pe tita. si hreditatis pe titōe actū sit et odē nacō secuta. nā a ipa est i rē et i psonā. vt s. de ac. s. quedam. **P**etitōne. ut r̄sti tuant fruct9 cum re. ut. s. p̄. s. **I**llō pcepit. s. qz tit ulum n̄ hē bat. al ab

illis percipiendis excusatur ut modo diximus **A**ctōe. s. in rē. a pet. hre. hreditatis veniūt ead rō **P**ene. pene dic. qz i petitiōe ne qua res. s3 i rei vē dicatione alia est rei vendicacō. p re. alia p fructibus.

Rō s̄ verū p rei vendicacōz vel p iudicis officium. s̄ p odicōz sine cā sic. cū equū a bonū fit. ut. ff. si cer. pe. l. et si me. p. **P**ercepti. n̄ infasvl pupill9 fuerit possessor vt ff. de rei. v. l. q̄ ifal / quō potuit vlucapi. ē intrupeōe fa q̄ **V**lucapta. s̄ / cā i actōe ad exhibend9 videat̄ facta ec̄m rei. v. ut. C. de anna. excep. l. si. s̄. v. jo. lex illa itelz ligiē i t̄bz casib9 ibi in lra posit̄is. n̄ aliaf. **A**ln̄ dicit̄ illā gnast̄ is̄ telligi. p. l. ff. de iud. solem9 **E**t q̄ h̄ dicit̄ ē ca res mobiles. Intel lige in q̄bz n̄ intrūpi vlucapio p litul. s̄. ut. ff. de rei. ven. l. si p9 pa snia verior est **A**ctū a obtentū. **T**n̄ caueat. ut. s. e. s̄. si neget. ff. ad exhiben. de eo. s̄. si iu t̄ **C**ondemnā **I**sta dus. delat o. iur̄ iur. i litē. ut. ff. de in lit. iur. l. in actōne **D**icit̄ ē. ut. s. de ac. s̄. q̄dam actōes. **E**t. ff. fam. h̄c. l. puz tovi. s̄. si dolo **E**adē. s̄. ut fiat ad iudicacō rezet pecu nie. ut. s. e. s̄. si fami lie. aut ēca dāna da / ta in rebus ut. s. e. s̄. p. et. ff. cōi. di. l. iij **P**ossit. nō non pos se fieri qd sine omōdi tate fit. ut. h̄. et. ff. s̄. h̄. si. nepos p̄ocu lo. **I**tem nō corpus aliud diuidū. ut fun d9 q̄ diuidit̄ fm vo = luntatē pat̄ssa. ut. ff. del. j. l. q̄ in rez. na / tura. s̄. h̄. **A**liud mdi uidū. ut. h̄. ut. h̄. et. ff. de vlucap. l. rez. s̄. mixta a **S**i simū. q̄ iudicō agit̄ ut aḡ

ofimib9 t̄mni ponā. s̄. p̄ domib9 vicin9 s̄ iudicō n̄ agit̄. si at̄ sit dom9 in p̄diū rusticū agit̄ utili simū regūdoz nō direcā. ut. ff. si. reg. l. iij. in p̄n. et. l. h̄. et. si. s̄. fi. **A**ccuē **N**ecessaria s̄. l. quod sequitur. euidentioribus **A**diudicacō. ff. si. reg. l. iij. s̄. fi. et. l. iij. et. iij. in prim. **Q**uo furatus. s̄. ad qd dānabit̄. R̄. quātū in litēm iura uerit actō. p̄t ec̄ emmalit̄ puniri in. l. aureis ex lege agrar̄ia pro qualibet vice q̄ applicat̄ fisco. ut. ff. de t̄m. mo. l. a s̄ria. nec euil̄ tollitur p̄ emmalē. ē ad rei p̄secutōz altera de tur. vt. C. q̄n̄ euil̄ ac̄. p̄iu. c. i. i. nisi interim donec altera exerceatur. ut. ff. de publi. iudi. l. is qui. **A**ccur. **C**ondemnand9. s̄. ad int̄ esse delato iur̄ iur. in litēm **C**ui adiudicatū ē. nō ex snia iudicis dñi um transferr̄. sic est in missuone q̄ fit ex sc̄do decreto. ut. ff. de acq. pos. l. iij. s̄. fi. et. ff. si ex noxali cā. aga. l. iij. in fi. et. ff. dñi. diui. l. s̄. fi. res q̄ sic accipe. si fuerit facta missio p̄ ipm p̄torē. nā sola s̄ t̄ria n̄ fac̄ dñm. sed traditō ut. C. de pacē. l. editōib9 a. s̄.

debet hūc inuicē cohēdi ē ta pecunia sicut iā dcm̄ est odēnare **E**o q̄z noie co = hēdi q̄sqz suo odēnādus est q̄ sol9 fruct9 heredita r̄ij fundi p̄cepit aut rē he = reditaria corripit a con = sumpfit q̄ quidem filz inter p̄les q̄z q̄ duos cohēredes s̄ sequūt̄ **E**ad̄ quidem it̄ueniunt7 si om̄ diuidūdo s̄ plib9 r̄bz actū fit qd si d̄ vna re veluti de sūdo si qd iste fundus comode regio nib9 diuisione recipiat. p̄ = tes ei9 singlis adiudicare d3 **E**t si vnus pars p̄eg = uari videbit̄. is inuicem ē ta pecunia alteri odēnan = d9 est **A**d si omode diui di nō possit veluti si hō for te aut mulus de quo actuz fit. tunc totus vni adiudi = candus est. et is alteri inc̄ ta pecunia odēnād9 **S**i finii regūdorū actum fue rit dispicē d3 iudex. an ne cessaria ē adiudicacō q̄ sa ne vno cāu nec̄ria ē. si cui =

de rez. di. s̄. p̄ editōz. et. ff. de acq̄. pos. l. i. iuste **S** quid in rei v̄. si res est aliena a in ea p̄nuciet̄ et ex ea causa mi = chi tradat̄. R̄. idē cū em̄ publiciana mihi deē q̄n̄ a non do nino michi adiudicatur a tradit̄. ut. ff. de public. l. iij. i. fi. ergo vbi est dñs. d3 ex sententia tradicō me dñm facere vt ff. de public. l. quecūz. s̄. lex videtur expressa. ut. ff. de p̄. cui. l. non solum. al. p̄p. s̄. h̄. h̄. s̄. a. ff. de excep. rei iudi. l. si inter. nec ob. q̄ ex / rez sit ibi. ex q̄ videat̄ tur dñiuz non t̄nsire. quia h̄ error iam re = p̄bari non p̄t iudicis s̄tentia p̄uat9 a qua non fuit appellatum. **T**ez nec obstat q̄ s̄ tentia lata in actione personali reo absolu to q̄ remanet s̄bitoz ut. ff. de cond. inde. l. iul. qz illud habet lo cum in obligatōne q̄ est res in corporalis h̄ aut̄ dicim9 de do = minio rei corporalis qd facile et p̄sus po test sperari ab vno a alijs dari. sed non sic in incorporali. ut. ff. p̄ socio. l. ea vero. **S** **D**e publicis. quia euilia iudicia dicta sunt vsqz huc. et et̄ am quedam emmalia sez ēca puata delicta. ut. s̄. in prim. huius quarti libri. vsqz ad ti. de ac̄. ideo nunc ponit de public. ac̄.

dentiorib9 sinib9 distigui agros omōdi9 sit q̄ oli su = issent disticti. **N**am tunc necē ē ex altius agro p̄tē aliq̄ alteri9 agri dño ad iudicare. quo casu oueniēs est vt is alteri certa pecu = nia debeat condemnari. **E**o q̄z noie odēnād9 ē quisqz hoc iudicio. quod forte circa fines aliq̄d ma liciose omisit. **S**ibi gr̄a. qz lapides finales incidit **C**ontumacie q̄z noie q̄s qz eo iudicō odēnat̄ veluti si q̄s iubente iudice metiri agros passus non fuerit. **A**d aut̄ in istis iudicijs alicui adiudicatum fit id statū ei9 fit cui adiudica = tū est. **D**e publicis iudicijs.

Publica iudicia n3 p̄ actōes ordinan tur nec oino q̄c̄q̄ file h̄nt cū ceteris iudicijs de q̄bus locuti sum9 mag = naqz diuerfitas eorū ē et i instituentis et in exēcēdis

Publica. per a / actōes. immo p̄ accusatōes. **S**imile s̄ h̄bū m̄ mis large posituz sic intellige. quia in ci uilibus agitur ut ali quid detur sed h̄cvt puniatur. accusat̄ us.

et ita considerata petitione conquerentis nil h̄nt simile in specto sine. nec in principio. cū vnū p̄ actōz. alterz p̄ accu sacōz istituit̄. nec i exēcicio. ē i euilib9 p̄bz actor t̄m. ut. C. de edē. l. q̄ accusare. s̄. i emmalib9 actor et reus q̄n̄. ut. C. s̄ abol. l. fallacit̄. et. C. de fal. l. ubi. **I**n alijs at̄ multa sunt fi n̄lia nā i uelqz fit libell9. ut. C. s̄ lit. s̄. au. offerat̄. q̄. ff. s̄ accus. l. libel. **I**tē i uelqz de calūmia iurat̄. ut. C. s̄ iur̄ iur. l. i. in p̄n. a. C. de fid̄ istru. l. uil. **L**iz quidam dixer̄t contra ut ar. ff. de bonis eoz. l. i. ac̄. **A**iter format̄ libel9. sic **E**t istituedis. s̄. qua = ut otineat nom̄ accusat̄is a ac cusat̄i et annū et m̄sē q̄ omilluz fuit emen et locum vbi fuit omilluz et s̄ules sub q̄bz ē admillū. **I**tem dies dati libelli d3 inferi. s̄ dies omilli emmis vl̄ hora n̄ est necē. ut. ff. s̄ ac cus. l. libelloz. in prim. et in au. de exhiben. rei. s̄. suscep to a h̄z s̄ loc et i publico et i puato emie q̄n̄ emmalit̄ agit̄. ut. ff. de priua. delict. l. si. quando qz tamen hec solennitas non est necessaria. ut in leui. crimine. ut. ff. de ac̄. l. leuia.

et. C. de accus. ea que et idē in casibus in q̄b fine accusatōe quis damnari p̄t qui. s. casus h̄ijs legibus notantur. ff. ad. l. iul. de adul. l. i. s. si publico. et. C. de testi. l. nullū. et. C. de p̄ba. l. p̄nl. et. ff. de suspect. tu. l. tutor. s. p̄. et. C. de calūp. l. i. et. ff. de bo. lib. l. q̄ c̄ maior. s. si lib̄tus. et idem in notorio c̄mie ut dixim⁹. p. l. C. de act. l. ea q̄. et idē i c̄mie falsi. v. b. ut. C. s. fal. l. vbi. s. jo. ostra. et di. cit. q̄ ibi p̄ncipaliter fuit accusatō falsi isti a. C. s. cuius. l. tuta. hec ē rō q̄re d̄nr p̄blica q̄i publica. sic. s. s. suspēct. tu. s. oñs. et intellige q̄ alias possit eē ab illo ad accusatōem. nō al. ut. ff. de act. l. qui accusare. b. p̄lm⁹ s. ideo d̄ic q̄ q̄n̄ est publica accusatō et t̄n̄ non ope. tit cui libet ius accu. sadi. ut i c̄mie suppositi p̄tus vbi accusant soli parētes ut. ff. de fal. l. lege corne. s. i. Item p̄pter accusatōem adulterij q̄ p̄mo defertur certis p̄sonis ut. C. ad. l. iul. de adul. l. quis. c. p̄bli. coz. fac. ff. e. l. ij. d. p̄lio. q̄ i p̄tam̄ mortē. ut. ff. de p̄is. l. si. ac. e. C. n̄ d̄cōne. q̄ est mors civil. ut. ff. de ostra. tabu. l. ij. in fi. f. Metallo. has p̄nas exponere ut dixim⁹ quib⁹ mo. ius pa. p̄solui. s. c̄ autem. ac. s. Infamīa. ut i lege iul. de vi. p̄. et. s. e. s. Jc. l. iul. s. vi. p̄blica. Capita. blica. lia. et ista appellatur relegatōes. ut. ff. e. l. i. Moliti sūt r̄ij. cū effcū. t̄n̄ solavolūtas suffic. ut. C. ad. l. iul. maiest. l. q̄s̄s. k. Aie. i. aiati corpis nā aia n̄ in hois q̄ dei p̄tate consistit. sic. C. de sacrosā. ec. l. sād̄m⁹. i. fi.

Publica autē dicta sūt q̄ cuius ex p̄lo executio eorum plerumq; datur. **P**ublicoz iudicōrū q̄d capitalia sunt. quedam n̄ capitalia Capitalia dici mus que vltimo supplicio affitiunt veluti aq̄ r̄ignis interdōne. v̄l deportatōne vel metallo. cetera si q̄ infamīa irrogāt cū dāno pecuniario. s̄ publica qui dē sūt nō tamē capitalia. **P**ublica autē iudicia s̄ sūt lex iulia maiestatis. q̄ i eos qui ostra impatorē vel rem publicā aliq̄d moliti sunt suoz vigorez extēdit cui⁹ pena aie amissioz sustinet et memoria rei etiā p̄ mortē dānat. **J**t lex iuli. de adulterijz cobecēdis q̄ n̄ solū temeratores alienarū nuptiarū gladio puniunt. s̄ r̄ eosq̄ euz masculis nephandā libidinem exerce re audēt. s̄ ead lege iulia eē stup̄ flagiciū p̄iit c̄ q̄s sine vi vel virginem vel viduā honeste viuētē stu-

quis hac lege tenetur. ut. ff. ad. l. cor. de sicca. l. i. a. Sequitur ut. s. de medic. s. q̄ at. b. Figuratum hoc totum quod sequitur omittas. c. Sicarij. a sicca. v̄n̄ videbat q̄ t̄m̄ q̄ cum sicca occiderēt hac lege tenerētur. Sed tamen generalius hodie accipiē sicca et telum per interpretationem. ut. s. p̄. s. Est autē sicca ut subicit cultellus utrūq; incidens quem portant peregrini quandoq; in baculo quodam ita q̄ non patet. v̄nd̄ h̄sus Est sicca micro latens sicarius inde vocatur. f. Eadē lege. l. q̄ dicit cornelia de sicarijs et veneficijs. nam plus est hominē occidere veneno q̄ gladio. vt. C. de mathemat. l. i. Accursius florentinus. g. Odiosis. i. artificijs odiosis. nā omnis ars est bona. h. Surris idest incantationibz. nā s̄ scia t̄p̄obata est. ut. C. de male. et mathema. l. eoz. Accur. floren.

q̄ **S**ine vi. Quid si vi habetur. j. e. s. finautē perurum. e. Viduam. adicias vel i puerū. et dic de vidua et de v̄gi. nisi sint meretrices vel licite concubine. ut s̄ subic. honeste et. ff. de adul. l. stuprum. s. i. s. **H**umiles qui sunt humiles vel honeste dic. ut. C. de incest. nup. l. humilē

Puerit Penā at ead lex irrogat p̄coribz. si honeste sunt. publicatōz p̄tis dimidie eozuz bonozuz. si humiles corpis cohercōz ē religatōe. **J**t lex cornelia de sicarijs q̄ homicidas vltore ferro p̄seq̄t. v̄l eos q̄ hoies occidēdi cā cum telo ābulāt. **T**elum autēz ut gapul n̄r ex interpretatōne leguz. xij. ta. septum re reliquit vulgo quid id appellat q̄d ab arcu mittit. s̄ s̄ r̄ omē significat q̄d māu cuiusdā mittit sequit̄ ego vt lignū et lapis r̄ ferruz s̄ nomine veniat. d̄c̄m̄q; ab eo q̄d i lōgiquū mittit ē a ḡca voce figuratum et h̄ac significatōz iuemiē possum⁹ et ingreco nomine. Nam q̄d nos teluz appellamus. illi bellos appellāt admonēt nos epigramata i zeropholo verbis cautissime septa. **S**icarij autem appellantur a sicca eo q̄ significat ferrum. i. cultū Ead lege r̄ venefici capite

t. **C**ū relegatōe. f. distinctō pene fallit i t̄b⁹ cāibus i q̄bz cōmittit stup̄ et tam̄ maior pena iponit. p̄⁹ ē si q̄s i puerz cōmittit q̄ tūc gladio p̄iit. ut. s. e. s. itē et q̄n̄ tutor stup̄raueit eā cui⁹ t̄tor. ut. C. si tu. pupil. l. suā. l. i. **J**t si fuerit stup̄ta a h̄q̄ a suo p̄o suo. ut. C. de m̄ie. q̄ s̄. p̄se im. l. i. Et nō penam stup̄ eē q̄n̄quēnalē. n̄ q̄n̄ p̄ vi omittit. tūc ei sine p̄mitōe t̄pis p̄t institui. ut. ff. ad. l. iul. de adul. l. mariti. s. qui quēmū. et. s. u. **I**tem lex cornelia. s̄. op̄tatur inter p̄blica iudicia. **D**e sicarijs. q̄re sic dicatur dic. ut. j. e. s. sicarij. **P**erseq̄t. i. p̄seq̄t eos qui homicidij fecerunt cum ferro. nec ei p̄ h̄ac legē occiditur occidēt. s̄ de portat̄ et omia bona sua p̄blicat̄ ut. ff. ad. l. cor. s. sic. l. eiusdem. s. legis. et. l. p̄nl. ul. dic q̄ p̄seq̄mur ho micidas ferro. q̄ eos occidimus hodie. vt. ff. ad. l. cor. de sic. l. iij. s. s̄ solet. **A**mbulāt i; eos n̄ occidant. ut. C. ad. l. cor. s. sic. l. is qui. Et nō ea. ex quibus ali-

quis hac lege tenetur. ut. ff. ad. l. cor. de sicca. l. i. a. Sequitur ut. s. de medic. s. q̄ at. b. Figuratum hoc totum quod sequitur omittas. c. Sicarij. a sicca. v̄n̄ videbat q̄ t̄m̄ q̄ cum sicca occiderēt hac lege tenerētur. Sed tamen generalius hodie accipiē sicca et telum per interpretationem. ut. s. p̄. s. Est autē sicca ut subicit cultellus utrūq; incidens quem portant peregrini quandoq; in baculo quodam ita q̄ non patet. v̄nd̄ h̄sus Est sicca micro latens sicarius inde vocatur. f. Eadē lege. l. q̄ dicit cornelia de sicarijs et veneficijs. nam plus est hominē occidere veneno q̄ gladio. vt. C. de mathemat. l. i. Accursius florentinus. g. Odiosis. i. artificijs odiosis. nā omnis ars est bona. h. Surris idest incantationibz. nā s̄ scia t̄p̄obata est. ut. C. de male. et mathema. l. eoz. Accur. floren.

Occiderint eē sine dolo. ut. ff. 8. penis. l. si quis aliqd. §. qui abortōis. secus i cornelia. qz dolo est necē. nec sufficē etiā lata culpa. ut. ff. ad. l. corne. de ficca. l. in lege.

Parētis. parētis accipe et filios usqz ad infancū. ut. ff. de in ius vo. l. quigz. §. fr. et. l. sed si hac. §. liberos. accur.

Affectōis. alias affinitatis. vel aliter affectōis.

Cōrines. Sz qui sunt qui hac appellatōne otinēt. R. s. superiores a inferiores ut dixim. Itē collaterales ut frēs sōs bini et patruales. et primiores eis. Itē af/lines qdā vt vroz nu

Parētis. parētis accipe et filios usqz ad infancū. ut. ff. de in ius vo. l. quigz. §. fr. et. l. sed si hac. §. liberos. accur.

Preparauerit forte et si nō decide/rit hz pla. et fa. p. eo ff. e. l. i. i. fi. v. l. die il. l. i. specialē casū ac.

Cōrines. nota eē / neu plus puniri qz si ipse occidit. ut h. a. ff. e. l. i. i. v. l. et. l. sciē/te k. v. l. i. amnē id est flumē v. l. si h. vicē na nō sunt bestijs subici tur. ut. ff. e. l. i. p. n. l.

Sustinebit. h. non/ ne a q. supiores pso/ ans occidit hac lege cor. tenet. vidē qz sic ut. ff. e. l. i. i. Sz qz. C. e. l. i. Dic ego qz hac lege cornelia tenet. h. non accusatur. Vel dic fm jo. qz tenetur eadem pena capitali sed maior h. imponit m.

Testaria. ideo sic deā. quia et de te/ stamēto falso ibi agi n. Instz. §. epco. l. e. nale v. l. alicuius o tra o. Scpserit. l. aus. et ita veritatem mu/ tauit. ut i. aut. §. fi. i. l. §. i. in principio

Signauerit. i. si. gillū qd in testmētis apponit. ut. s. de tes. §. postea. Itē signuz qd cartis imponitur ut qnz facili fiat op/ acō ex instrumētis. ut in aut. de fi. instru. §. oportet.

Supplicū. qd in ter ptam mortē. ut. ff. de penis. l. ultia.

Deportatō. a oiz bonoz publicacō. et sic nota qz ex eodē omisso plus serui qz liberi puniuntur. ut

dānāt qz artib9 odios tā vneis qz susurris magicis hoies occiderint. v. l. mala/ medicamēta publice vēdi/ derit. **A**lia deide lex asp/ rimū emē noua pena pseq/ tē qz ppeiana de pici di h. v. caē qz cauet ut si qz pētis ā filij ā omīno affinitatis ei9 que nuncupacione parici/ di otinetur fata prepaue/ rit siue clā siue palā id au/ sus fuerit necnō id cui9 do/ lo malo id fecim est v. l. sci9 eminis existit h. extne9 sit pena paricidij punietz ne qz gladio neqz igbus neqz vlli alij solēm pene subicie tur h. insutus culeo cuz ca/ ne et gallo gallinacio et vi/ pera et symea et inf eas fe/ rales angustias oprehen/ sus fm qz regionis qlitas tulerit v. l. i. vicinū mare ul/ in amnē piciat. ut omīum elemētōrū vsu viuus carē incipiat et ei celū supstiti terra mortuo auferat. **S**i qz aut alias cognacione v. l. affinitate psonas iūctas necauerit penā legis cor/ nelie de ficcarijs sustinebit. **I**tē lex cornelia de fal/ sis que eē testamētaria w/ catur penā irrogat ei qui testm v. l. aliud instrm fal/ siuz scpserit figuerit recita/ uerit subiecerit vel signuz adulterinū fecerit sculpsē rit expfferit sciēs dolo ma

H. et. ff. ad. l. cor. de fal. l. i. §. p. n. l. et. ff. si ex noz. cā aga. l. p. n. l. aff. de pen. l. in fuoz. p. n. o. et inf liberos mag puniū tur minores qz maiores. ut. ff. de incen. rui. nau. l. pedius

Itē lex nō ex maiozitate delicti maiorē penā imponi. ut h. a. C. ad. l. iul. §. vi. l. i. a. fa. §. §. i. d. i. c. §. q. at. Itē h. dānz t9 fit ifamis. ut. ff. ad. l. iul. §. v. p. l. i. i. R. s. / serit flu. ut

Sma. d. i. §. q. n. sine vi aliqz omi/ s. e. §. nūc qz vi vel otimua cū supiori. p. §. u. **C**ōstōis. ut. C. §. rap. §. l. i

Publicā. s. ciuie rō ne non alterius. ut. ff. de fur. l. ob pecu niā. ff. ad. l. iul. pe. l. i. i. §. p. n. l.

Sacrā ut calices et thuribula qz sacē sūt ut. s. de r. §. di. §. nul lus. **R**eligiosam. ut ornāmta sepulcro

Furati sūt v. l. eē immiscuerit ita qz dā/ nificauerit rē publicaz ut. ff. ad. l. iul. pec. l. i. b. **M**isteriū. s. adiutorū c. **S**ufce pēt. s. ad custodiēd.

Deportatōis depor/ tant em. Et nota qz qnquēnio durat hec actō. ut. ff. ad. l. iul. pecul. l. i. peculat9. Itē est special i eo qz eōf hēdes ichoet. ut. ff. ad. l. iul. pecul. l. i. fi.

De plagarijs. i. do/ sic deā. qz orbato pa tre filio v. l. dno suo h. lex punit orbantē hz em loē qz aliqz dis/ t. h. bit alienū suū vel fi liū. ita qz pē v. l. dnis n. p. t. h. re. ut. ff. ad. l. fa. de plag. l. i. et. l. lege a. l. eū. a. l. p. n. l. §. fi. Item tenetur qz liberū hoiez §. loco i locum f. n. p. t. ut. C. ad. l. fa. de plag. l. i. qm et h. si dolo fac. n. alit. ut. ff. ad. l. fa. l. legis fauare. Item hac lege tenet. si qz suū i fuga ostitutus vēdat ita ut empcio stati teneat. ut. C. ad. l. fa. de pla. l. i. fuga.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

Intēdū. s. maiorēz aliqū miorē capita/ lē ē capital alias fit mior alias maior. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla/ dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

pla. l. fi. et. ff. ad. l. fa. l. fi. in fi. Itē quedā civilis pena olim imponebat q̄ cessat hodie. ut. ff. e. l. fi. a **I**ulia q̄ h̄z lo cū in quatuor casibus. Primo si quis dederit clam pecuniam ut aliquem sortiatur honorem. non in civitate rōna. nā ibi cessat hec lex. cum princeps ibi eligat. ut. ff. ad. l. iul. Sambi l. i. in prin. Ideo dixi clam. qz palam potest. ut. ff. d. pollic. l. i. §. i. et. ff. de of. presi. l. barbarius. Secundo habet locuz cum quis stat in magistratu ultra annum. ut. C. ad. l. iul. d. ambi. l. i. Tercō si q̄s ingrediē domum iu dicit agnoscentis de causa criminali. ut. ff. ad. l. iul. de ambi. l. i. Item in quarto si q̄s iudex nouū vectigal instituerit. et est pena centū aureorum. ut. ff. ad. l. iul. de ambi. l. i. §. in casu dep. tatur q̄n. s. bis idem officium est affectus ut. C. ad. l. iul. de ambi. l. i. sed fallit in asseffore. ut. C. de asseff. l. licet. Item i p. consule. ut. ff. de offi. p. cons. l. anpn. v. l. die ibi sex fastibus id est sex mensibus. qz tū durabat eius officium.

Repetundarū. q̄ habet locum quando iudex per pecuniā facit aliqd̄ vel omittit. ut. ff. ad. l. iul. tpe. l. i. iij. iij. v. vj. et. vij. esculentum tamē potest accipere ius veter. dummodo non nimis magnum. ut. ff. de offi. p. cō. solent n. l. i. ne. §. i. ut. nouo. non nisi q̄n deficeret salarium. ut i aut. sc̄p. exempla rē. in medio prime col. pena autem huius legis est civilis i quadruplum. ut. C. ad. l. iul. repe. l. i. criminalis extra ordi nem. ut. ff. ad. l. iul. lex iul. §. hodie.

De annona. hec lex locum habet quociens quis facit vt annona carior sit. et est pena in ea statuta. xx. aureoz. ut. ff. ad. l. iul. de anno. l. ij.

Irrogat mēdū leuiozem.

Sūt p̄terea publica iudicia. lex iulia de ambitu lex iulia repetundarū et lex iulia de anona et lex iulia de residuis q̄ de certis caplis loquunt. et aie quidē amissionē non irrogant alijs autē penis eos subiciūt q̄ p̄cepta eaz neglexerit.

Sed publicis iudicijs h̄ exposuim. ut nobis possibile sit summo digito et q̄si p̄ indicē ea tetigisse. Alioquī diligentior eoz sciēcia vobis ex latōribz digestorū seu pandectarum libris dopticō aduēta est.

De residuis. et. ff. lex locum habet quando aliquid sup. fuit ex aliqua administratione publica. et ipse vsus sum. cōstitit cui erat. ff. administratio omiffa. ut. ff. ad. l. iul. pec. l. ij. et. l. iij. §. lege pena autem huius legis est in tercia parte q̄ accepit amplius q̄ debet. qd̄ pla. sic dixit ut esset in d. druplum. Vel die amplius tercia parte. quia punitur i simplum. et i. iij. pte simpli. ut. ff. ad. l. iul. pecu. l. iij. §. h̄ et q̄ pecuniā in fi. maxie qz pene b̄stngēde sūt. ut. ff. de pen. l. i. interpretatione.

Subicunt. s. le ges. ff. Caz. s. le gum. nam in stradi bus et alijs q̄ debēt de iure sortiri effectū et non sortuntur. iudicat lex non valere ut. C. de le. et con. l. non dubium. Item in crimia libus varie cōstituntur pene quarum quedam sunt ordinarie que scilicet habent certam penam aliqua lege induc tam. ut patet p m. s. ras rubricas. ff. d. p̄b. iudi. et in sequentibz. Alie sunt extraordina rie. ut. ff. ad turpi. l. in pri. et. ff. de ex. or. cri. l. i. et in seq̄. ti. usqz ad ti. de pub. iud. ac.

Summo. id est lō giori digito cum q̄ q̄ tangere et alius q̄ cū alijs q̄ d. medicu a

Iulianam Cesaris preclarissimum institucionū opus in celebratissimavrbē basilienfi. quas aeris clemēcia agrivbertas et hominum prestanciozem facit. terse nitide et emēdate impressum est per Mihabelem Wenfler. expletū demig Anno nostre salutis septuagimo sexto post millesimum et quadringētesimū pridie kalendas Iunij.

Al medius.

Per indicein. i. per asium digitum qui dicitur index. Vel dic melius qz h̄ dicta sunt ut sint index siue demonstra cio aliorum dicendorum sicut et sub gallina ouum dimittit ad hoc ut ibi alia faciat oua. et idem in h̄is que accipiunt a columbis.

Aduentura est. ut. ff. de public. ius. per totum librum usqz ad librum de appellationibus qui sequitur.

ExPLICIT APPARATUS INSTITUTIONUM.

Per catēdras opus illud eat per pulpita celsa.

Institutoz Cesaris eximium.

Et doctos adeat Iubet insignis basilea.

Vnde sibi et domino magnus honos rediet.

Hoc studiosa manus labor ingenium Mihabelis

Wenslers. exterse impresserat et nitide.

Mille quadringentos numerat sex septuaginta.

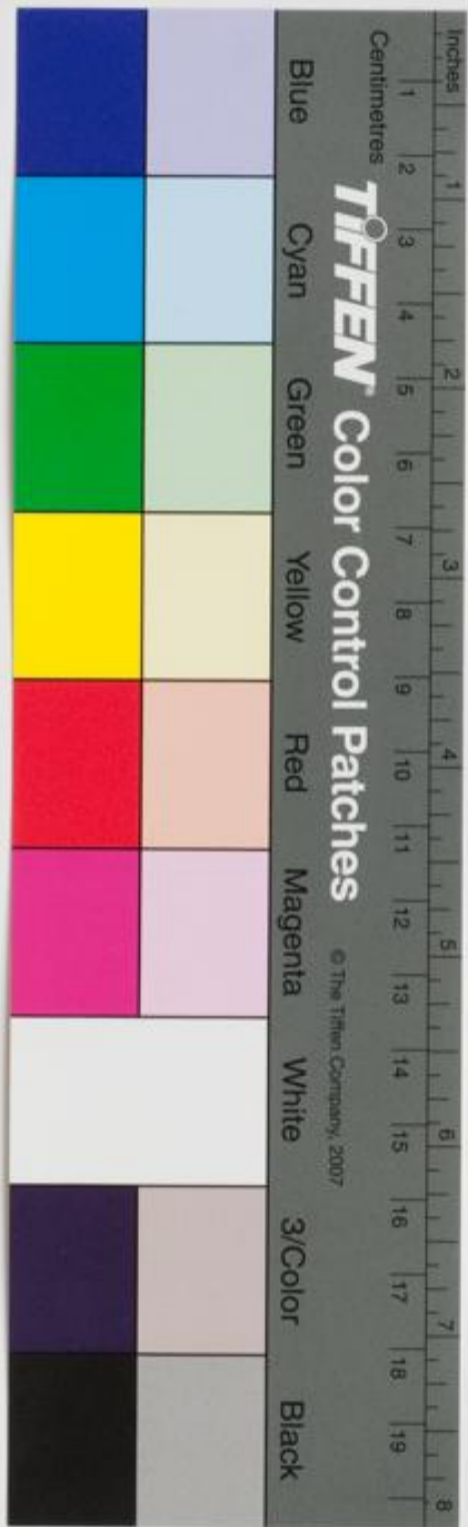
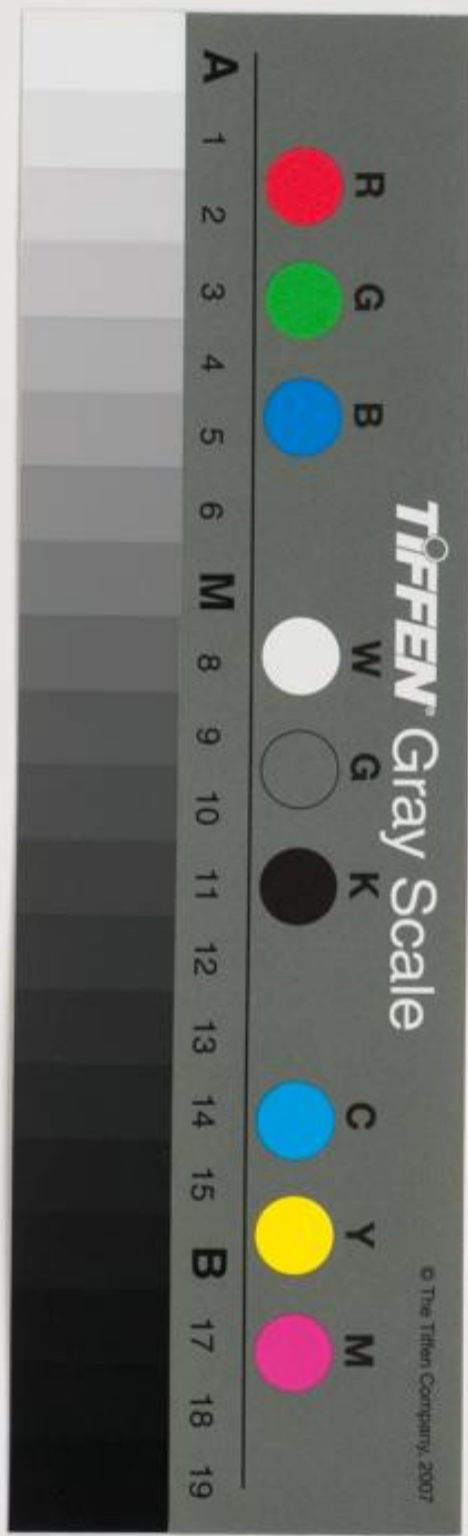
Cum nostro maij codice finis erat.

LAHUES
LUD. STANT.
SIBIC. F. REC.
BRISSELANGUE

Occiderint eē sine dolo. ut. ff. de penis. l. si quis aliqd. §. qui abortōis. secus i cornelia. qz dolus est nēri. nec suffic etiā lata culpa. ut. ff. ad. l. corne. de sicca. l. in lege. **P**arētis. parētis accipe et filios usqz ad infimū. ut. ff. de in ius vo. l. quiqz. §. fr. et. l. sed si hac. §. liberos. accur. **A**ffectōis. alias affinitatis. vel aliter affectoris. **C**ōrmeē. Sz qui sunt qui hac appellatōne otinēt. R. supiores a inferiores ut dixim⁹. Itē collaterales ut frēs alio

H. et. ff. ad. l. cor. de fal. l. i. §. pñ. et. ff. si ex nox. cā aga. l. pñ. qff. de pen. l. in fuoz. pñ. o et intē liberos mag pñiū tur minores qz maiores. ut. ff. de incen. rui. nau. l. pñiū **I**tē lex nō ex maiozitate delicti maiorē penā imponi. ut h. a. C. ad. l. iul. §. vi. l. i. a. fa. §. §. i. d. i. §. q. at. Itē h. dāna t⁹ fit ifamis. ut. ff. ad. l. iul. §. v. p. l. i. i. R. **A**serit stu. ut t. **S**mat. dij. s. qñ sine vi aliqf omi. s. e. §. nūc qñ vi vel otinua cū supiori. p. §. u. **C**ōstōis. ut. C. de rap. §. l. i.

et
st
is
ex
la
vi
is
a
ta
pu
o fi
bo
io
vi
ue
2
oē
eō
m
m
ile
la
icā
vel
it
pe
pe
pi
mi
t q
ob
ab
lij
de
nis
pu
de
pi
ibz

Publicā. s. civiē rō ne non alterius. ut. ff. de furt. l. ob pecu niā. ff. ad. l. iul. pe. l. iij. §. pñ. **S**acrā ut calices et thuribula qz facē sūt ut. s. de r. di. §. nul lus. **R**eligiosam. ut ornāta sepulcro **F**urati sūt vlc immiscuerit ita qz dā nificauerit rē pblicaz ut. ff. ad. l. iul. pec. l. i. **M**isteriū. s. adiutoriū **S**usce pēt. s. ad custodiēd. **D**epstatōis depoz tanē em. **E**t nota qz qnquēnio durat hec actō. ut. ff. ad. l. iul. pecul. l. peculat⁹. Itē est special i eo qz eōē hēdes ichoet. ut. ff. ad. l. iul. pecul. l. fi. **D**e plagarij. s. iso fic dca. qz orbatō pa tre filio vlc dno suo h lex punit orbantē hz em loc qñ aliqz dis tbit alienū suū vel fi liū. ita qz pē vlc dñs n pē tēre. ut. ff. ad. l. fa. de plag. l. i. et. l. lege a. l. eū. a. l. pñ. §. fi. Item tenetur qz liberū hoīez loco i locum tñspat. ut. C. ad. l. fa. de plag. l. qm et h si dolo fac. n alit. ut. ff. ad. l. fa. l. legis fauare. Item hac lege tenet. si qz suū i fuga ostitutus vēdat ita ut empcio stati teneat. ut. C. ad. l. fa. de pla. l. i. fuga. **I**ntēdū. s. maiorez aliqñ miorē capita lē ē capital alia fit mior alia maioz. naz ingenuus nobil i me tallum. ignobil gla dio feritur seruus ut libertus bestijs subiz citur ut. C. ad. l. fa. §.

omisso plus ferui qz liberi puniuntur. ut